Stadsfullmäktiges
i
Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1950

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950

REGISTER

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Amorteringslån se **Lån**			
Apalby egendom, köp av	19	46	
Apotek, ang. förläggningsområde för apoteket Hjorten	118	263	
Arbetsmaskiner			
Inköp av gångbanevält och sopmaskin	51	115	
Inköp av motorgräsklippare och motordriven ogrässpruta	29	64	
Arosgården, anslag för renovering av	90	210	
Arvode till stadsingenjören för upprättande av registerkarta över Badelunda församling samt södra delen av Björnön	149	306	
Till ledamöter för 1951 års mantalsskrivning	132	287	
Automobiler			
Inköp av två lastbilar till byggnadskontoret	39, 133	97, 292	
Utbyte av skåpvagn mot paketbil för fastighetskontoret	76	188	
Utbyte av skåpvagn för parkförvaltningen	49	107	
Utbyte av två bilar vid polisverket	51	116	
Inköp av radiobil till polisverket	76	188	
Inköp av fyra lastbilar till tekniska verken	29	64	
Avdikningslån se **Lån**			
Barnstugor, inrättande av nya barnträdgårdar inom Klockartorps- och CVV-områdena	78	191	
Inrättande av ny barnträdgård å Malmaberg	15	35	
Bebyggelse av Norra Gideonsberg, Malmabergsområdet och Lilla Johanneslund, exploateringsplan för	31	68	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Bekvämlighetsinrättning, motion ang. återkallande av stadsfullmäktiges beslut om bekvämlighetsinrättning i stadsparken	85, 96	231	
Betong- och cementarbetarskola, motion ang. startande av	143		
Bokslut, drätselkammarens och tekniska verkens för 1949	35, 72	73	6
Borgen			
Å byggnadskreditiv för			
bostadsbyggnadsföretag intill 5.000.000 kronor	134	293	
Byggnads AB Mimers nybyggen inom kv. Lindaren, Svarvaren och Sliparen	30	67	
Hyresgästföreningens i Västerås bostadsrättsförening Källhagens nybyggen inom kv. Vallmon nr 1 och kv. Snödroppen nr 1	134	293	
Kommunalanställdas' Byggnadsförenings nybygge i kv. Kattfoten nr 13, tilläggsborgen	74	185	
Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 7 nybyggen inom kv. Äpplet och Persikan	52	121	
I övriga fall:			
För intressekontorsverksamhet för stadens arbetare och tjänstemän	9	24	
För Västerås Riksteaterförenings verksamhet 1950—1951	40	99	
Åtagande jämlikt 32 § KK 30/6 1948 om egnahems- och förbättringslån	82, 133	205, 291	
Bostadsbidrag, kommunala, motion ang. utredning av frågan om	11		
Bostadsrabatter, yttr. över länsstyrelsens betänkande ang. särskilda	10	26	
Brandrisk, motion ang. provisoriska åtgärder för säkerställande av vattentillgång för släckning av eldsvåda	55, 78	194	
Branthovda egnahemsområde, motion ang. provisoriska avloppsledningar vid	79	196	
Motion ang. gator och vägar inom	162		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Brandväsendet			
Anslag för extra arbetskraft vid brandkåren	59	133	
Bidrag till från Städernas Allmänna Försäkringsbolag	2, 133	3, 289	
Tilläggsanslag för sjuk- och semestervikarier vid brandkåren	148	305	
Budget för 1951	109		22 a 22 b 23
Butiks- och hantverkslokaler, motion ang. anskaffande av tillfälliga	45,151	316	
Byggnadsfrågor			
Tillbyggnad av Hammarbyskolan	134	294	
Uppförande av folkskola i Skiljebo	14	31	
Påbyggnad av omnibusgaraget	152	320	
Tillbyggnad av stadsingenjörskontorets arkiv	19	45	
Fråga om utbyggnad av ålderdomshemmet	14	32	
Byggnadsförbud se **Nybyggnadsförbud**			
Byggnadsordning, ändring i	97	234	
länsstyrelsens fastställelse	143		
Båttrafik, anskaffande av ny passagerarebåt	97	233	
Besvär över stadsfullmäktiges beslut 28/9 1950 betr. inköp av passagerarebåt	122	318	
Installerande av oljeeldning å Elbafärjorna	20	48	
Civilförsvaret, Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse ang. anslag till	70		
Donationer och fonder			
Stadens egna fonder se **Fonder, stadens egna**			
Fråga om ändrade bestämmelser ang. disposition av vissa stadens donationsfonder	24	51	
Anna Falkenbergs donation, fråga om bestämmelser ang. användningen och förvaltningen	107	253	
Carolina Hygrells fond, fråga om disposition av behållna medel	133	289	
Mottagande av donation av Cecilia Charlotta Lindgren till hemmet för pauvres honteux	40	98	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Mottagande av donation från majoren Sven O. Wijkman	78	193	
Understöd ur Torngrenska fonden till Olga Olauson	9	25	
Drätselkammaren, länsstyrelsens fastställelse av ändring i reglementet för	22		
Bokslut för 1949	35, 72	73	6
Drätselkontoret			
Inköp av postgiromaskin till	2	3	
Inköp av räknemaskin till	149	306	
Organisation av vissa befattningar å	93	218	
Vissa ändringsarbeten i	8	23	
Dyrtidstillägg se **Löne- och anställningsfrågor**			
Eltaxan, tillägg till	149	307	
Exploatering av Norra Gideonsberg, Malmabergsområdet och Lilla Johanneslund	31	68	
Expropriation se **Fastighetshandel**			
Fastighetshandel			
Byte av mark			
Med Asea enl. avtal 16/4 1945, täckande av slutliga kostnader	132	288	
Med den kyrkliga samfälligheten betr. kv. Gabriel nr 1 och 2 samt Gagne nr 1 och område om 6.000 kvm. av Hovdestalund	74	184	
Med T. A. Svensson betr. mark inom kv. Kol och Ångpannan	19	47	
Expropriation av fastigheterna Gryta 1^{12} och 1^{17}	52	120	
Stadsägan 738, 739 och 1848, gatumark av	89	209	
Försäljning av			
Kv. Gabriel nr 1 och 2 samt Gagne nr 1	74	184	
Kv. Läkaren nris 1 och 9	39	97	
Stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 C, delar av stadsägorna nris 1783, 1784, 1785, 1786 och 1787, del av Johanneslundsgatan	66	158	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Köp av			
Apalby egendom	19	46	
Kv. Fabian nr 2	102	239	
Kv. Felix nr 6	102	239	
Kv. Ferdinand nr 3	58	131	
Gryta 1²	31	71	
Kv. Gude nris 1 och 8	66	158	
Kv. Lennart nr 2, delar av	15	34	
Fastighetsnämnd, motion ang. inrättande av	127	272	25
Film, undervisnings-, inköp av till de högre skolorna i staden	77	190	
Fiskeförbud i vissa delar av Svartån samt invid småbåtshamnarna, fråga om	53	125	
Folkets park, bidrag till kostnader för öppethållande under sommaren 1950	126	269	
Folkpensioneringen, tilläggsanslag för stadens bidrag	77	191	
Fonder			
Donationsfonder se **Donationer och fonder**			
Stadens egna:			
Särskilda fonden för allmänna byggnader, Kungl. Finansdepartementets skriv. ang fastställelse	120		
Särskilda fonden för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål, ändring av reglementet samt anslag ur fonden	6	14	
Kungl. Maj:ts fastställelse	161		
Folkskolor			
Införande av ett 8:de skolår vid folkskolan	65	149	
Tillbyggnad av Hammarbyskolan	134	294	
Omändring av metallslöjdsalen i Herrgärdsskolan till expeditionslokaler för folkskolestyrelsen	105	250	
Omändring av bespisningslokalerna i Herrgärdsskolan	153	323	
Uppförande av folkskola i Skiljebo	14	31	
Fosterdaghem, motion ang. avskaffande av	11, 150	310	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Föreningen De Gamlas Vänner, disponerande av Hygrellska fondens behållna medel för nybygge	133	289	
Förrådsbyggnader, uppförande av magasinsbyggnad å Viksäng	125	269	
Iordningställande av förrådsrum i Stadshotellets källarvåning	9	24	
Församlingshus, överlåtelse av tomter för	74	184	
Församlingssyster, anslag till Västerås Missionsförsamling för verksamhet under 1951	77	191	
Gastaxan, ändring i	149	307	
Gasverket se **Tekniska verken**			
Gator och vägar inom Brandthovda egnahemsområde, motion ang.	162		
Gatuarbeten i Knektgatan	75	186	
Gatubyggnadskostnad, nya bestämmelser om bidrag till	68	162, 17	
Kungl. Maj:ts fastställelse	161		
Granskningsnämnd för mantalsskrivning och folkräkning, val av kommunala ledamöter i	83, 99	207	
Arvode till ledamöter för 1951 års mantalsskrivningar	132	287	
Hamnar			
Betongskärmar i djuphamnen, anslag till	15	36	
Kranar, inköp av två nya till djuphamnen m. m.	95	223	
Hamntaxa, prov. förlängning av gällande	31	68	
Antagande av ny	51	110	
Hemvärnet, anslag till	75	187	
Hundskatt, fastställande av för 1951	118		22a 22b 23
Högre Allmänna Läroverket se **Läroverket**			
Inkomst och utgiftsstat för 1951	109		22a 22b 23

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Inkorporering av Västerås-Barkarö socken, fråga om, Kungl. Kammarkollegiets skrivelse	89		24
Instruktion			
För polismästaren, stadsfiskalen och bitr. stadsfiskalen	62	138	16
Inventarier			
Inköp av blåsinstrument till läroverket	126	271	
Kampanj, anslag till "Säkerhetens Mönsterstad"	152	321	
Koloniverksamhet			
Anslag för iordningställande av ny brunn vid Uddens barnkoloni	95	223	
Karta, register-, upprättande av över Badelunda församling samt södra delen av Björnön	149	306	
Kommunala förtroendemän			
Avsägelse av uppdrag	21		
	69		
	84		
	10		
Val av	13		
	20	49	
	21	49	
	21	50	
	23		
	32	72	
	43	103	
	69	166	
	71		
	83	207	
	83	208	
	84	208	
	98	237	
	99		
	101		
	120		
	135-143		26
	154-161		27
Motion ang. höjning av arvodet till de kommunvalda taxeringsledamöterna	70, 80	200	
Ändrade regler för ersättning till	70, 80	200	
Kommunala stipendier, bestämmelser om utdelande av	36	82	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Kommunindelning			
Kungl. Inrikesdepartementets skriv. ang. vissa bestämmelser i avseende å kommunindelningsreformens ikraftträdande betr. Västerås stad	10		
Se även **Inkorporering**			
Konstsamling, inköp av	67	160	
Kontorsmaskiner			
Inköp av postgiromaskin till drätselkontoret	2	3	
Inköp av räknemaskin till drätselkontoret	149	306	
Kulvert se **Ledningar**			
Lantegendomar, anslag för utvändiga reparationer å Nordanby gård	75	186	
Landstinget, bidrag till landstingets yrkesskolor för anordnande av vävkurser	102	240	
Ledningar			
Elektriska			
Från transformatorstationen vid Agnegatan till Skogsvägen och Blåsboskolan (jordkablar)	145	297	
Från transformatorstationen vid Vegagatan till Skallberget (högspänningskabel)	131	286	
Till kv. Konvaljen, Violen m. fl. (jordkablar)	28	63	
Till kv. Lindaren och Svarvaren (jordkabelserviser)	106	252	
Förstärkning av ledningsnätet till Viksängs industriområde	94	222	
Gas-, till kv. Stenborren och Stenbjörnen	107	253	
Kulvert, för avledande av regnvatten utefter Stockholmsvägen	126	270	
Avlopps-			
Motion ang. provisoriska inom Brandthovda egnahemsområde	79	196	
Vatten- och avlopps-			
I Skogsvägen från Arosvägen till kv. Lunden	130	285	
Inom Skiljeboområdet	131	286	
Vatten-, dagvatten- och spillvatten-			
I Stockholmsvägen och Strandhemsvägen	38	96	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Vatten-, regnvatten- och spillvatten-			
Till kv. Stenborren och Stenbjörnen	107	253	
Lekplatser			
Iordningställande av inom kv. Smalbäcken ..	30	65	
Lindgren, Cecilia Charlotta, mottagande av donation från	40	98	
Livräddningsberedskap, motion ang. åtgärder för höjande av	79	195	
Lån,			
Kungl. Maj:ts medgivande att upptaga amorteringslån för uppförande av skolbyggnad å Gideonsberg	44		
Kungl. Maj:ts medgivande att upptaga amorteringslån för anskaffande av två brosvängkranar och en bogserbåt, för anläggande av transformatorstationer m. m., för förvärv av viss mark m. m., för utbyggnad av djuphamnen och för inköp av vissa fastigheter	55		
Fråga om inlösen av avdikningslån	108	258	
Läroverket			
inköp av musikinstrument till läroverkets blåsorkester	126	271	
fråga om reserverande av tomt för skolhem	102	240	
grundförstärkning av huvudbyggnaden......	94	222	
underhålls- och förbättringsarbeten	51	116	
Löne- och anställningsfrågor			
Dyrtidstillägg			
fastställande av vissa för 1951	146	298	
tillfälligt lönetillägg till vissa stadens befattningshavare och pensionärer.........	148	303	
Indragning av ordniarie befattningar som:			
ingenjör, extra, å stadsplaneavdelningen	90	210	
kriminalkonstapel, två befattningar	62	138	16
stadsplanetekniker	90	210	
underingenjör å stadsarkitektkontoret	90	210	
överkonstapel, bitr., å poliskammaren	62	138	16

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Inrättande av ordinarie befattningar som:			
arbetsförman vid idrottsanläggningarna	92	215	
assistent vid parkförvaltningen	148	302	
badhusföreståndare och simlärare	92	215	
barnavårdsinspektris	91	214	
befallningsman vid Malma gård	93	216	
brandman, två befattningar	93	217	
byggnadsinspektör	90	210	
byråföreståndare hos pensionsnämnderna	26	58	
byråingenjör, 1., vid vatten- och avloppsverket	103	241	
elverksingenjör	103	241	
fastighetsassistent vid fastighetskontoret	3	6	
föreståndarinna vid Uddens barnkoloni	17	41	
kanslibiträde å stadsfiskalsexpeditionen (avslag)	62	138	16
kartriterska vid tekniska verken	105	249	
kontorsbiträde å avlöningskontoret	93	218	
kontorsbiträde vid folkskolexpeditionen	104	246	
kontorsbiträde vid kommunala flickskolan	129	277	
kontorsbiträde vid polisverket, utlänningsavdelningen	62	138	16
kontorsbiträde å socialvårdsbyrån (avslag)	90	212	
kontorsbiträde å stadsfiskalsexpeditionen	104	248	
kontorsbiträde vid uppbördsverket	3	5	
kriminalkommissarie	62	138	16
kriminalöverkonstapel	62	138	16
mätartekniker vid tekniska verken (två befattningar)	26	59	
parkförman	127	273	
skrivbiträde å fastighetskontoret	94	221	
skrivbiträde vid polisverket, tre befattningar	62	138	16
skrivbiträde å socialvårdsbyrån	90	212	
skrivbiträde å socialvårdsbyrån för tjänstgöring å nykterhetsnämndens avdelning	91	213	
stadsbokhållare, ytterligare befattning	93	218	
vaktmästare vid Gideonsbergsskolan	4	10	
vägtekniker vid byggnadskontoret	60	133	
ämneslärartjänster vid kommunala flickskolan (tre tjänster)	28	62	
ämneslärartjänster vid praktiska mellanskolan (tre tjänster)	5	11	
övningslärartjänster vid kommunala flickskolan (tre tjänster)	81	204	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Inrättande av extra befattningar som:			
arkitekt å stadsarkitektkontoret	90	210	
byggnadsinspektör	4	7	
byggnadsteknisk expert (byggnadsintendent)	68	161	
fastighetsförvaltare, bitr., vid folkskolorna	103	245	
kontorsassistent vid avlöningskontoret	93	218	
Naturaförmåner, värdering av för 1951	146	297	
Omändring av ordinarie befattningar:			
Från arbetsingenjör till ingenjör vid byggnadskontoret	147	300	
Från assistent vid avlöningskontoret till föreståndare vid kontoret	93	218	
Från byggnadsinspektör i lönegrad 23 till bitr. byggnadsinspektör i samma lönegrad	90	210	
Från bitr. driftsingenjör vid vatten- och avloppsverket till driftsingenjör	103	241	
Från förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket till vattenverksingenjör	16	38	
Från kriminalkonstapel i lönegrad 20 till kriminalkonstapel i lönegrad 19	62	138	16
Polismästare-stadsfiskal, uppdelning på en polismästare- och en stadsfiskaltjänst	62	138	16
Från polisnotarie till bitr. stadsfiskal	62	138	16
Från skrivbiträde vid drätselkontoret till kontorsbiträde	25	56	
Från överkonstapel vid centralpolisen till en föreståndarebefattning därstädes	62	138	16
Uppflyttning av befattningar i högre lönegrad:			
Föreståndare vid avlöningskontoret	93	218	
Kontorschef vid tekniska verken, fråga om	103	241	
Stadsbokhållare, 1.,	93	218	
Stadsbokhållare, fråga om	129	275	
Återbesättande av befattning som:			
Arbetsförman vid vattenverket	128	274	
Arbetsingenjör vid byggnadskontoret	40	100	
Avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet (tidigare benämning sjuksköterska)	27	60	
Brandförman	5, 50	12, 109	
Brandkapten	50	109	
Förrådsförman vid tekniska verken	18	44	
Ingenjör, 1., vid byggnadskontoret	25	56	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Kanslibiträde å stadskansliet	105	249	
Kartriterska å stadsingenjörskontoret	147	300	
Kontorsbiträde vid avlöningskontoret	128	274	
Kontorsbiträde å drätselkontorets bokföringsavdelning	17	41	
Kontorsbiträde å stadsarkitektkontoret	146	299	
Kontorsbiträde vid tekniska verken	18	45	
Maskinist vid vattenverket	61	134	
Mätningstekniker vid stadsingenjörskontoret	60	134	
Skrivbiträde vid avlöningskontoret	128	274	
Skrivbiträde å stadskansliet	60	134	
Skrivbiträde vid uppbördsverket	50	108, 109	
Skrivbiträde vid uppbördsverket	119		
Slöjdlärare vid folkskolan	24	53	
Underingenjör å fastighetskontoret	18	44	
Uppbördskontrollant	26	57	
Utsättare vid byggnadskontoret	81	204	
Utsättare vid tekniska verken	81	203	
Diverse frågor:			
Anslag för extra arbetskraft vid brandkåren	59	133	
Anslag till provisorisk avlöningsförbättring för folkskolans övningslärare	3	4	
Fastställelse å beslut om inrättande av vissa tjänster vid kriminalavdelningen	99		
Fastställande av provisoriska grunder för beräkning av pensionsunderlag för vissa nyinrättade befattningar	59	131	
Kungl. Maj:ts godkännande av avtal med statsverket ang. fördelning av kostnaderna för avlönande och pensionering av två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan	22		
Löneförmåner till kontorsbiträde å socialvårdsbyrån under sjukdom	27	61	
Lönestat för polismästaren, stadsfiskalen och bitr. stadsfiskalen, antagande av	62	138	16
Lönestaten för polismästaren och stadsfiskalerna, ändring i	82	205	
Reglering av tjänsten som barnsköterska vid Uddens barnkoloni m.m.	17	41	
Regleringshandling för tjänster i snickeri, hushållsgöromål och sömnad vid yrkesskolorna	39	98	
Tillfälligt lönetillägg till vissa stadens befattningshavare och pensionärer	148	303	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Tilläggsanslag för sjuk- och semestervikarier vid brandkåren	148	305	
Ändrad benämning på en av sjukskötersketjänsterna vid ålderdomshemmet till avdelningsföreståndarinna	27	60	
Ändrad benämning på 2. stadsbokhållare till stadsbokhållare	93	218	
Överförande av avlöningskamreraren till allmän tjänstgöring å drätselkontoret	93	218	
Magasinsbyggnad, uppförande av å Viksäng	125	269	
Motion, ang.			
Bekvämlighetsinrättning i Stadsparken, återkallande av stadsfullmäktiges beslut om	85, 96	231	
Betong- och cementarbetarskola, startande av	143		
Bostadsbidrag, utredning av frågan om kommunala	11		
Brandrisk, prov. åtgärder för säkerställande av vattentillgång för släckning av eldsvåda	55, 78	194	
Brandthovdaområdet, provisoriska avloppsledningar inom	79	196	
Brandthovdaområdet, gator och vägar inom	162		
Bussturerna å linje 4	22		
Butiks- och hantverkslokaler, anskaffande av tillfälliga	45, 151	316	
Fastighetsnämnd, inrättande av	127	272	25
Fosterdaghem, anskaffande av	11, 150	310	
Livräddningsberedskap, åtgärder för höjande av	79	195	
Nykterhetsundervisning, anslag till Centralförbundets för nykterhetsundervisning upplysningskurs	84, 96	230	
Pensionärshem, fri trappstädning i	21		
Skyddsrum, inventering av lokalbehov som kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum	122		
Stadshotellets sommarveranda, borttagande av	55, 80	199	
Stipendier åt elever vid folkhögskola	36	82	
Stuveriverksamhet, kommunal	63	141	
Taxeringsledamöternas arvoden, höjning av	70, 80	200	
Museum, konst- och kulturhistoriskt, fråga om reserverande av mark för	89		21
Naturaförmåner se **Löne- och anställningsfrågor**			

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Nybyggnadsförbud			
för kv. Manfred, Martin, Mats, Njord och Märta	89	209	
Länsstyrelsens fastställelse	161		
Nykterhetssammanslutningar, anslag till SSUH för anordnande av kongress i Västerås under 1950	48	105	
Nykterhetsundervisning, motion ang. anslag till centralförbundets för nykterhetsundervisning upplysningskurs	84, 96	230	
Omnibustrafik, motion ang. bussturerna å linje 4	22		
Omnibusgaraget, påbyggnad av	152	320	
Parentation över Carl Hellström och Viktor Larsson	87		
Parker och planteringar			
Iordningställande av Hagaparken	49	107	
Iordningställande av plantering i Oxbacken	67	159	
Pensionsfrågor			
Dyrtidstillägg å viss del av pension till änkefru Toldner	61	136	
Fastställande av provisoriska grunder för beräkning av pensionsunderlag för vissa nyinrättade befattningar	59	131	
Fråga om reglering av pensionsunderlagen	107	255	
Kommunal tilläggspension till slöjdlärare G. V. Ljungberg	24	53	
Pension till änkefru Martina Sigfrids	61	135	
Tillfälligt lönetillägg till vissa stadens befattningshavare och pensionärer	148	303	
Yttrande över f. kriminalkonstapeln O. E. Johanssons m. fl. besvär över länsstyrelsens beslut ang. deras pensionering	5	12	
Pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare, tillägg till	62	137	
Pensionsunderstöd till			
Eriksson, Karl Valfrid, kommunalarbetare	6	14	
Nordlund, F. E., snickare	59	132	
Stärling, Karl August, kommunalarbetare	16	37	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Pensionärshem			
Anslag ur kulturfonden till konstnärlig utsmyckning av samlingssalar	6	14	
I kv. Lodet, tilläggsanslag för	15	37	
Iordningställande av familjebostad för fastighetsskötare Tenngatan 1	52	119	
Motion ang. fri trappstädning i	21		
Pilsnerdricka			
Yttranden över ansökningar att utskänka:			
Dahlberg, Ada Karolina	41	101	
Hovstadius, Oskar Valter	41	101	
Johansson, Gunhild	54	128	
Carlsson, Elsa Viola, och Österlund, Helmy Maria	82	206	
Rehnberg, Svea Vilhelmina	83	206	
Sundkvist, Knut Albert Leonard	42	102	
Sundkvist, Knut Albert Leonard, överflyttande till annan lokal av tillstånd	42	102	
Sörman, Åke	43	103	
Polisverket, omorganisation av vissa tjänster vid	62	138	16
Porträtt, överlämnande av gåvobrev å porträtt över stadsfullmäktiges f. d. ordförande Albert Lundkvist	88		
Realskolor, inrättande av två nya	64	144	
Reglemente			
För Drätselkammaren, länsstyrelsens fastställelse av ändring i	22		
För Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål, ändring av	6	14	
Länsstyrelsens fastställelse	161		
Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader, Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. fastställelse	120		
Trafiknämnden	53	121	
Ändring av regleringshandlingen för tjänster i snickeri, hushållsgöromål och sömnad vid yrkesskolorna	39	98	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Reparations- och underhållsarbeten			
Arosgården	90	210	
Drätselkontoret	8	23	
Fiskartorget 3 och Sundinska huset	132	288	
Herrgärdsskolan	105, 153	250, 323	
Läroverket	51, 94	116, 222	
Nordanby gård	75	186	
Stadshotellet	52	118	
Stadshotellets källarvåning, iordningställande av personalrum för kommunalarbetare och förråd	9	24	
Varmbadhuset	96	228	
Revisionsberättelse, stadsrevisionens för 1949	72	167	
Räkenskapsberättelse, drätselkammarens och tekniska verkens för 1949	35, 72	73	6
Samarbetsnämnderna, omorganisation av	108	257	
Skolhem, fråga om reserverande av tomt för	102	240	
Skolor, real-, inrättande av två nya	64	144	
Fråga om fria läroböcker i stadens högre	153	325	
Anslag för undervisningsfilm till de högre skolorna i staden	77	190	
Skyddsrum, motion ang. inventering av lokalbehov som kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum	122		
SSUH, anslag till för anordnande av kongress i Västerås under 1950	48	105	
Stadsfullmäktige			
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.	14		1
Ledamot, avgående (Ivan Hellström)	10		
Ledamot, avgående (Alb. Lundkvist)	21		
Ledamot, ny (Alvar Johansson)	101		
Ledamot, ny (O. K. H. Klingvall)	71		
Ledamot, ny (Karl Oskar Tore Söderberg)	13		
Ledamot, ny (Per Georg Uhlin)	23		
Utseende av tillfällig ordförande	161		
Val av stadsfullmäktige i staden för tiden 1951—1954	120		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Stadsingenjörskontoret, tillbyggnad av arkivet	19	45	
Stadshotellet			
Borttagande av sommarverandan	55, 80	199	
Reparationsarbeten i	52	118	
Stadsplan för			
Kv. Branten, ändring för del av	7	19	
Kungl. Maj:ts fastställelse	44		
Kv. Halfdan, ändring av	7	17	
Hammarbyskolan, område vid	37	88	
Kv. Justus, ändring av	65	153	
Kungl. Maj:ts fastställelse	120		
Katrinelundsvägen m.m., ändring av	130	282	
Kv. Nella och Neta m. fl., Kungl. Maj:ts fastställelse	33		
Kv. Nestor och Nimrod, ändring av	38	92	
Kungl. Maj:ts fastställelse	120		
Norra Skallberget, utvidgning av	108, 130	258, 278	
Kv. Persikan, ändring av	2	1	
Sjöhagen-Djuphamnsområdet, ändring och utvidgning av	74	175	
Kv. Stenborren och Stenbjörnen, ändring av	73	173	
Stohagsvägen ,område vid, ändring och utvidgning av	37	90	
Kv. Verkstaden m.m., ändring av	151	312	
Kv. Violen och Daggkåpan m.fl., ändring av	66	154	
Kungl. Maj:ts fastställelse	120		
Stadsrevisionen, berättelse över 1949 års räkenskaper och förvaltning	72	167	
Stipendier åt elever vid folkhögskola, motion om ..	36	82	
Stuveriverksamhet, kommunal utredning om	63	141	
Sundinska huset, omändringsarbeten i	132	288	
"Säkerhetens Mönsterstad", anslag till kampanj ..	152	321	
Särskilda ordningsstadgan, tillägg till	53	125	
Taxa			
El-, tillägg till	149	307	
Gas-, ändring i	149	307	
Hamn-, prov. förlängning av gällande	31	68	
Hamn-, ny	51	110	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Tekniska verken			
Bokslut för 1949	35, 72	73	6
Inköp av kolkran till gasverket	67	160	
Tilläggsanslag för anskaffande av kolkran till gasverket	8	22	
Räkenskapsberättelse för 1949	48		9
Trafikkommittén, upphörande av	53	121	
Trafiknämnd, tillsättande av samt antagande av reglemente för	53	121	
Trafiksignalsystem i Stora gatan, tilläggsanslag	30	66	
Transformatorer, anskaffande av	29	63	
Transformatorstation			
Vid Djuphamnen	76	189	
Inom kv. Kata	7	21	
Vid Norra Gideonsberg, anslutning till ledningsnätet och uppställande av prov. transformatorkiosk	38	96	
Å Norra Jakobsberg	94	222	
Torngrenska fonden, understöd till fru Olga Olauson för 1950	9	25	
Ungdomsvård			
Kungl. Inrikesdepartementets skriv. ang. utslag på besvär av herr Stig Ek betr. fördelning av anslag till ungdomsorganisationerna	44		
Varmbadhuset, omändring av vissa utrymmen till 1. kl. bastu samt modernisering av tvättrummen till bastuavdelningen	96	228	
Vattentorn, uppförande av å Skallberget	8	22	
Vattenverket, anläggande av grundvattenpumpstation vid Hässlö	106	251	
Wijkman, Sven O., mottagande av donation från	78	193	
Västerås Befälsutbildningsförening, anslag till	49	106	
Västerås Missionsförsamling, anslag till för församlingssysterns verksamhet under 1951	77	191	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Västerås Riksteaterförening, garanti för verksamheten 1950—1951	40	99	
Yrkesskolorna, ändring av regleringshandling för tjänster i snickeri, hushållsgöromål och sömnad vid	39	98	
Yttrande över			
Bostadsstyrelsens betänkande ang. särskilda bostadsrabatter	10	26	
Besvär över stadsfullmäktiges beslut 28/9 1950 betr. inköp av passagerarebåt	122, 151	318	
F. poliskonstapeln O. E. Johanssons m. fl. besvär över länsstyrelsens beslut ang. deras pensionering	5	12	
Ålderdomshemmet			
Anslag ur kulturfonden till konstnärlig utsmyckning av lokaler i	6	14	
Fråga om utbyggnad av	14	32	
Årsberättelser för år 1949			
Badhusstyrelsens	24		2
Barnavårdsnämndens	58		14
Barnstugestyrelsens	24		3
Bostadsförmedlingens	48		10
Brandstyrelsens	48		7
Byggnadskontorets	47		4
Fastighetskontorets	72		20
Fattigvårdsstyrelsens	58		13
Hemhjälpsnämndens	48		5
Hälsovårdsnämndens	48		8
Idrottsstyrelsens	71		18
Nykterhetsnämndens	58		15
Parkstyrelsens	72		19
Socialvårdens	58		12
Tekniska verkens	48		9
Ungdomsnämndens	58		14
Ungdomsvårdsstyrelsens	57		11

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Protokoll, hållet vid stadsfullmäktiges i Västerås sammanträden följande dagar år 1950.

Den 26 januari 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Lundkvist, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell och fru Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Engdahl, David Johansson, Persson, Lundberg, Ivan Hellström och Linderborg.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 1. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Kindbladh och Sjölin att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 3 februari 1950, klockan 13.30.

§ 2. **Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Persikan.**

I skrivelse den 5 december 1949 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 1 november 1949 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Persikan samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 4 januari 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 1 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 3. **Anslag för inköp av postgiromaskin till drätselkontoret.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 januari 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en begagnad postgiromaskin till drätselkontoret anvisa ett anslag å 3.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 2 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 4. **Bidrag till brandväsendet från Städernas Försäkringsbolag.**

I skrivelse den 9 december 1949 hade Städernas Försäkringsbolag meddelat, att bolaget beslutat lämna Västerås stad bidrag för år 1949 å tillhopa 10.500 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret i staden.

Drätselkammaren hade i anledning härav genom skrivelse den 4 januari 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga det omförmälda bidraget för år 1949 samt *att* beloppet skulle tillsvidare fonderas för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde bestämma, disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 3 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 5. **Anslag till provisorisk avlöningsförbättring för folkskolans övningslärare.**

I samband med beslut om provisorisk avlöningsförbättring för folkskolans övningslärare hade stadsfullmäktige den 22 december 1949, § 395, uppdragit åt drätselkammaren att inkomma med förslag till täckning av den utgift, som föranleddes av beslutet.

På grund härav hade drätselkammaren i skrivelse den 4 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ändamålet anvisa ett anslag å 15.000 kronor att täckas till ett belopp av 7.000 kronor av det i 1949 års stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter och till återstående del av motsvarande anslag i 1950 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 4 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 6. **Inrättande av befattning såsom kontorsbiträde vid uppbördsverket.**

I skrivelse den 8 december 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr. o. m. den 1 januari 1950 inrätta en ny befattning såsom kontorsbiträde vid uppbördsverket samt att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 20 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr. o. m. den 1 februari 1950 inrätta nämnda befattning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 5 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 7. **Inrättande av befattning såsom fastighetsassistent vid fastighetskontoret.**

Uti skrivelse den 8 december 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med bibehållande av nuvarande befattningen såsom underingenjör i lönegrad 20 vid fastighetskontoret fr. o. m. den 1 januari 1950 vid samma kontor inrätta en befattning såsom fastighetsassistent i lönegrad 22 samt *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta den nyinrättade befattningen såsom fastighetsassistent.

I skrivelse den 20 december 1949 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr. o. m. den 1 februari 1950 inrätta nämnda befattning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 6 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 8. **Inrättande av befattning å extra stat såsom byggnadsinspektör.**

I skrivelse den 19 december 1949 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga nämnden att fr. o. m. den 1 februari 1950 anställa en byggnadsinspektör å extra stat med lön efter löneklass 28 samt att låta den ordinarie befattningen såsom byggnadsinspektör i lönegrad 23 tills vidare vara vakant.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 20 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla byggnadsnämndens framställning med den ändringen, att lönen skulle utgå efter löneklass 27.

Genom utlåtande den 12 januari 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Drätselkammarens beslut att framlägga nämnda förslag hade fattats med fem röster mot tre, vilka sistnämnda avgivits för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 7 ser. A) och då ingen begärde ordet för framställande av yrkande eller yttrande, ställdes proposition mellan å ena sidan drätselkammarens och å andra sidan löne- och avtalsnämndens förslag. Herr ordföranden fann härvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla drätselkammarens förslag.

Sedan i anledning härav votering begärts, beslöto stadsfullmäktige med 34 nejröster mot 19 jaröster, de sistnämnda avgivna för bifall till drätselkammarens förslag, att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

§ 9. **Inrättande av befattning som vaktmästare vid Gideonsbergsskolan.**

I skrivelse den 13 december 1949 hade folkskolestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. den 1 juli 1950 inrätta en ordinarie vaktmästartjänst vid Gideonsbergsskolan.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 20 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla folkskolestyrelsens hemställan,

att lönen skulle utgå enligt lönegrad 12 samt att bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 12 januari 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 8 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 10. **Inrättande av nya ämneslärartjänster vid praktiska mellanskolan.**

I skrivelse den 31 december 1949 hade styrelsen för praktiska mellanskolan hemställt om medgivande att fr. o. m. den 1 juli 1950 få tillsätta ytterligare tre ordinarie ämneslärartjänster, för vilkas avlönande anslag upptagits i 1950 års stat.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan samt *att* uppdraga åt styrelsen att i den utsträckning så erfordrades underställa ärendet Kungl. Maj:t för prövning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 9 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 11. **Återbesättande av befattning såsom brandförman.**

I skrivelse den 5 januari 1950 hade brandstyrelsen hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom brandförman vid brandkåren fr. o. m. den 1 instundande februari.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 12 januari 1950 och nämnden genom utlåtande den 18 i samma månad, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 10 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 12. **Yttrande över f. polisöverkonstapeln O. E. Johanssons samt f. poliskonstaplarna J. Lundgrens, J. A. Hisings, L. Gustafssons och K. Hagevalds besvär över länsstyrelsens beslut ang. deras pensionering.**

Genom resolution den 3 december 1949 hade länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående de be-

svär, vilka av f. polisöverkonstapel O. E. Johansson, f. poliskonstaplarna J. Lundgren, J. A. Hising, L. Gustafsson samt K. Hagevald hos Konungen anförts över länsstyrelsens resolutioner den 11 november 1949 angående deras pensionering.

Löne- och avtalsnämnden hade i utlåtande den 20 december 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att såsom eget yttrande åberopa vad nämnden i skrivelsen anfört.

Genom utlåtande den 12 januari 1950 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* avgiva yttrande i ärendet i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 11 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 13. **Fråga om pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.**

I skrivelse den 20 december 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna kommunalarbetaren Karl Valfrid Eriksson ett pensionsunderstöd om 350 kronor per år från den dag, hans anställning hos staden upphörde.

Drätselkammaren hade i yttrande den 12 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 12 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 14. **Ändring av reglementet för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål. Anslag ur fonden.**

I skrivelse den 7 december 1949 hade Västerås stads kulturnämnd föreslagit stadsfullmäktige besluta att dels antaga i skrivelsen angivet förslag till ändrad lydelse av ”Reglemente för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål” ävensom uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t reglementet för fastställelse samt dels att för konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmens samlingssalar och ålderdomshemmets lokaler anvisa 10.000 kronor att lika fördelas mellan de båda institutionerna.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla nämndens förslag, att bemyndiga kammaren att å fullmäktiges vägnar besluta om de justeringar i föreliggande

förslag, vilka till äventyrs kunde påkallas i samband med fastställelseprövningen samt att anslaget skulle täckas av fondens medel.

Genom utlåtande den 11 januari 1950 hade beredningsutskottet, i den del av ärendet, vari utskottet hade att yttra sig, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla dräselkammarens förslag.

Efer föredragning av handlingarna (S. H. nr 13 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 15. **Ändring av stadsplanen för kvarteret Halfdan.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 19 december 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 1 november 1949 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Halfdan samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 12 januari 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 14 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 16. **Ändring av stadsplanen för del av kvarteret Branten.**

I skrivelse den 9 januari 1950 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 16 december 1949 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Branten samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade i yttrande den 12 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 15 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 17. **Anslag för transformatorstation inom kvarteret Kata.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 3 januari 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för iordningställande av en transformatorstation i kvarteret Kata anvisa ett anslag å 28.000 kronor att täckas av lånemedel.

Genom utlåtande den 12 januari 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt

stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 16 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 18. **Tilläggsanslag för anskaffande av kolkran till gasverket.**

I skrivelse den 22 november 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande av kolkran till gasverket bevilja ett tilläggsanslag å 46.705 kronor att täckas av lånemedel.

Uti ett den 12 januari 1950 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingiva ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 17 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 19. **Uppförande av vattentorn å Skallberget.**

I skrivelse den 3 januari 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för uppförande av nytt vattentorn med tillhörande anläggningar anvisa ett belopp av 1.050.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 18 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 20. **Anslag för utförande av vissa ändringsarbeten i drätselkontorets lokaler.**

Uti skrivelse den 12 januari 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bekostande av vissa änd-

rings- och upprustningsarbeten i drätselkontorets lokaler anvisa ett anslag å 15.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 19 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 21. **Anslag för iordningställande av personalrum för kommunalarbetare och förråd i Stadshotellets källarvåning.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 januari 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av personalrum för kommunalarbetare och förråd i Stadshotellets källarvåning anvisa ett anslag å 8.300 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 22. **Borgen för intressekontorsverksamhet.**

I skrivelse den 12 januari 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för år 1950 teckna borgen *dels* för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 20.000 kronor *dels och* för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås Stads Sparbank intill ett högsta belopp av 5.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 21 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 23. **Understöd ur Thorngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 januari 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* förklara hinder för kammaren icke möta att av Thorngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor fr. o. m. 1950 års ingång tills vidare under samma år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 22 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 24. **Yttrande över bostadsstyrelsens betänkande ang. särskilda bostadsrabatter.**

Genom resolution den 19 december 1949 hade länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat bostadsstyrelsens den 21 november 1949 dagtecknade, till Konungen ställda betänkande angående utformning av särskilda bostadsrabatter.

Drätselkammaren hade i ett den 12 januari 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom eget yttrande åberopa vad kammaren i skrivelsen anfört.

Emot drätselkammarens förslag hade reservation anförts av ledamoten herr Lindqvist så tillvida, att denne uttalat sig mot att de av bostadsstyrelsen angivna inkomstgränserna satts för lågt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 23 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Lindqvist att stadsfullmäktige med biträdande av hans inom drätselkammaren framförda reservation ville uttala sig för att de inkomstgränser, som hittills tillämpats inom Västerås stad för trekronorsbidraget, även i fortsättningen skulle gälla. Herr Eklund med instämmande av herrar Erik Pettersson och Alwestrand yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 25. **Kungl. Inrikesdepartementets skriv. ang. vissa bestämmelser i avseende å kommunindelningsreformens ikraftträdande beträffande Västerås stad.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 20 januari 1950 angående förordnande enligt 8 § andra stycket lagen den 27 maj 1949 med vissa bestämmelser i avseende å kommunindelningsreformens ikraftträdande beträffande Västerås stad.

§ 26. **Nyårstelegram från vänortsstäderna.**

Anmäldes och lades till handlingarna från Västerås vänortsstäder inkomna telegram med framförande av nyårshälsningar till staden.

§ 27. **Avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelse den 14 januari 1950 hade stadsfullmäktigeledamoten Ivan Hellström hemställt, att på grund av sjukdom bliva befriad från uppdraget såsom ledamot av stadsfullmäktige samt övriga av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag.

Stadsfullmäktige beslöto bevilja den begärda avsägelsen samt hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Hellströms ställe. Vidare beslöto stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Hellströms avsägelse från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

§ 28. **Motion ang. utredning av frågan om kommunala bostadsbidrag.**

I en den 26 januari 1950 dagtecknad till stadsfullmäktige samma dag ingiven motion hade fullmäktigeledamöterna herrar Folke Lindqvist, Stig Ek m. fl. hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt bostadsutredningskommittén att skyndsamt utreda frågan om kommunala bostadsbidrag samt att framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till den av fullmäktige tillsatta kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden samt till drätselkammaren för yttranden.

§ 29. **Motion ang. anskaffande av fosterdaghem.**

I en den 26 januari 1950 dagtecknad, till stadsfullmäktige samma dag ingiven motion hade fullmäktigeledamöterna fru Stina Barkman och fru Vera Linderborg hemställt, att stadsfullmäktige uppdroge åt barnavårdsnämnden att utreda frågan om anskaffande av fosterdaghem och kostnaderna härför ävensom att framlägga de förslag vartill utredningen kunde föranleda.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till barnavårdsnämnden och drätselkammaren för yttranden.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 3 februari 1950.

GUSTAF OLSSON.

Carl-Anders Kindbladh. *Kurt Sjölin.*

Offentligen uppläst den 3 februari 1950; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 23 februari 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, David Johansson, Hellblom, Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers och Turén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Lindström och Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herrar Thunell och Söderberg.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Lundkvist, fru Berg, herr Nyström, fru Hall, fru Schörling och fru Larsson.

För magistraten: Ingen närvarande.

§ 30. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 20 februari 1950 utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter metallarbetaren Ivan Hellström för tiden till den 1 januari 1951, verkstadsarbetaren Karl Oskar Tore Söderberg föklarrats vald.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 31. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Karl Pettersson och Ek att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 28 februari 1950 klockan 13.30.

§ 32. **Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.**

Med skrivelse den 24 januari 1950 hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande krävde särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut, av mera väsentlig betydelse, vilka ev en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 1 ser. B) och sedan herrar Sjölin, Lindström och Eklund yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige lägga förteckningen till handlingarna.

§ 33. **Fråga om uppförande av ny skola i Skiljebo.**

I skrivelse den 17 januari 1950 hade folkskolestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville ställa till styrelsens förfogande ett belopp av 25.000 kronor för uppgörande av ritningar och kostnadsberäkningar till planerad skola i Skiljebo.

Drätselkammaren hade i häröver den 2 februari 1950 avgivit utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* en ny skolbyggnad skulle uppföras inom Skiljebo och *att* uppdraga åt folkskolestyrelsen att vidare låta utreda frågan samt till stadsfullmäktige i sinom tid, då fullständiga ritningar och kostnadsberäkningar förelåge, ingiva framställning om erforderliga anslag för såväl utrednings- som byggnadskostnaderna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 24 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 34. **Fråga om utbyggnad av stadens ålderdomshem.**

Fattigvårdsstyrelsen hade i skrivelse den 25 januari 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att i princip godkänna i skrivelsen skisserad utbyggnad av stadens ålderdomshem samt att för utförande av en tillbyggnad vid ålderdomshemmet Karlslund (etapp I) och anskaffande av inventarier därtill anvisa förslagsvis 600.000 kronor.

I skrivelse den 2 februari 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i princip godkänna det av fattigvårdsstyrelsen framlagda förslaget till utbyggnad av stadens ålderdomshem samt *att* uppdraga åt styrelsen att vidare arbeta på förslaget och att inkomma med begäran om anslag för utbyggnaden, när byggnadsplanerna närmare utformats och kostnaderna bättre kunde överblickas.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 25 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 35. **Förvärv av delar av tomten Lennart nr 2.**

Uti skrivelse den 2 februari 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att till ett pris av 4.500 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva *dels* område om 17,2 kvm. av tomten Lennart nr 2, ingående i tomten Lennart nr 8, *dels* c:a 49 kvm. av förstnämnda tomt, som enligt fastställd stadsplan skulle ingå i gata, ävensom i övrigt vidtaga för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 26 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

I detta beslut deltog icke herr Nyman.

§ 36. **Inrättande av barnstuga å Malmaberg.**

Styrelsen för Västerås stads barnstugor hade i skrivelse den 28 januari 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen att av Byggnads AB Mimer förhyra lokal för barnträdgård å Malmaberg.

Drätselkammaren hade i ett den 2 februari 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla barnstugestyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 27 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 37. **Anslag för betongskärmar i Djuphamnen.**

Genom skrivelse den 13 januari 1950 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 40.000 kronor för uppsättande av betongskärmar vid malmupplagen i Djuphamnen.

I skrivelse den 2 februari 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas i hamnstyrelsens stat för år 1951.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 38. **Tilläggsanslag för pensionärshemmet i kvarteret Lodet.**

Uti skrivelse den 18 januari 1950 hade pensionärshemsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett tilläggsanslag å kronor 15.061:25 för bestridande av kostnaderna för uppförande av nytt pensionärshem inom kvarteret Lodet vid Spantgatan här i staden.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 februari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 29 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 39. **Fråga om pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.**

I skrivelse den 12 januari 1950 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna kommunalarbetaren Karl August Stärling ett pensionsunderstöd å 350 kronor per år från den dag hans anställning hos staden upphört.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 18 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 40. **Omändring av befattningen som förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket till en befattning såsom vattenverksingenjör.**

I skrivelse den 3 januari 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att befattningen såsom förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket skulle ombildas till en befattning som vattenverksingenjör med placering i lönegrad 34 samt att styrelsen bemyndigades att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr. o. m. den 1 april 1950 ändra ifrågavarande befattning till en befattning som vattenverksingenjör med placering i lönegrad 32 samt att i övrigt bifalla styrelsens hemställan.

Drätselkammaren hade i ett den 2 februari 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 31 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens förslag samt herrar ordföranden och Eklund yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 41. **Återbesättande av befattning som kontorsbiträde å drätselkontorets bokföringsavdelning.**

I skrivelse den 2 februari 1950 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kontorsbiträde på drätselkontorets bokföringsavdelning.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 februari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 32 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 42. **Inrättande av ordinarie befattning som föreståndarinna vid Uddens barnkoloni m. m.**

I skrivelse den 7 juli 1949 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta en ordinarie tjänst som föreståndarinna vid Uddens koloni i lägst lönegrad 13, att inrätta en ordinarie tjänst som barnsköterska vid samma koloni i lägst lönegrad 6, att befattningarna skulle inrättas från den 1 januari 1950, att från samma dag ersättning för nattpassning skulle fastställas till fem kronor per natt samt att uppdraga åt barnstugestyrelsen att tillsätta nämnda befattningar.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 20 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr. o. m. 1 februari 1950 uppföra befattningen såsom föreståndarinna vid Uddens koloni å ordinarie stat med placering i lönegrad 12, att anställningsvillkoren för tjänsten såsom barnsköterska vid kolonien skulle regleras enligt gällande kollektivavtal samt att fastställa ersättning för nattpassning vid kolonien till fyra kronor per natt.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 februari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* från den kontanta avlöningen till föreståndarinnan skulle avdragas värdet av fritt vivre enligt bestämmelserna i kollektivavtalet för anställda vid städernas vårdanstalter, f. n. med ett belopp av kronor 1.150 per år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 33 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 43. Återbesättande av befattningen såsom förrådsförman vid tekniska verken.

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 24 januari 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen att få återbesätta ledigbliven befattning såsom förrådsförman vid tekniska verken.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 9 februari 1950 och löne- och avtalsnämnden i utlåtande den 15 februari 1950, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 34 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 44. Återbesättande av befattning såsom underingenjör å fastighetskontoret.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 9 februari 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom underingenjör vid fastighetskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade den 15 februari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 35 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 45. Återbesättande av befattning såsom kontorsbiträde vid tekniska verken.

I skrivelse den 24 januari 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen att återbesätta en befattning såsom kontorsbiträde vid tekniska verken.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 9 februari 1950 och nämnden i utlåtande den 15 februari 1950, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 36 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla styrelsens förslag.

§ 46. **Tillbyggnad av stadsingenjörskontorets arkiv.**

Uti skrivelse den 9 februari 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för tillbyggnad av stadsingenjörskontorets arkiv i huvudsaklig överensstämmelse med framlagt förslag bemyndiga kammaren att taga i anspråk ett belopp av 18.000 kronor av reserverade medel under 7 B 1 360 i 1950 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 37 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 47. **Fråga om förvärv av Apalby egendom.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 9 februari 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna i skrivelsen angivna förslag till köpeavtal angående förvärv av Apalby egendom, *att* härför anvisa ett anslag å 400.000 kronor att täckas av donationsjordsfondens medel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att *dels* taga fondens medel i anspråk för ändamålet, *dels ock* utan hinder av den karaktär av donationsjord, som i anledning härav kunde tilläggas egendomen, upplåta densamma med tomträtt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 38 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan särskilt yrkande samt herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Eklunds yrkande.

§ 48. **Markbyte med T. A. Svensson.**

Uti skrivelse den 9 februari 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna avtal med ingenjören Tor Arvid Svensson, varigenom denne till staden överläte tomten nr 1 inom kvarteret Kol mot det att staden till Svensson överläte ett område om minst 2.000 kvm. beläget efter östra gränsen av tomten nr 3 i kvarteret Ångpannan ävensom på i övrigt i skrivelsen angivna villkor, *att* för ändamålet anvisa ett anslag å 130.000 kronor, varav 90.000 kronor av lånemedel och resten av uttaxerade medel i 1951 års stat, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 90.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 39 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 49. **Installerande av oljeeldning å Elbafärjorna.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 9 februari 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för oljeeldningsanläggning å Elbafärjorna anvisa ett anslag å 25.000 kronor att täckas av Västerås stads trafikfond.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 40 ser. A) och sedan herr Matell yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 50. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse den 8 februari 1950 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige att till efterträdare till avlidne domprosten Ernst Enochsson i de kommunala uppdrag, vilka av honom innehafts på grund av stadsfullmäktiges val, i nedan angivna styrelser och nämnder utse följande personer, nämligen såsom ledamot i *folkskolestyrelsen* för tiden intill 1951 års utgång komministern Simon Forshem; såsom ledamot i *nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond* för tiden intill 1951 års utgång komministern Simon Forshem; såsom ledamot i *nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond* från tjänstemannaklassen för tiden intill 1950 års utgång tjänstemannen Gösta Sjöberg; såsom *delegerad för utdelning ur Noreliska fonden* bostadsförvaltaren Gustaf Olsson för tiden intill 1951 års utgång; såsom ledamot i *Maria Hallanders donationsfond* för tiden intill 1950 års utgång fru Lisa Härenstam, S:ta Ursulas väg 36; samt såsom ledamot i *nämnden över Lagerquistska donationsfonden* för tiden intill 1953 års utgång tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Vidare hade utskottet föreslagit fullmäktige besluta, att av suppleanterna i folkskolestyrelsen rektorn Knut Carlfors skulle tjänstgöra vid förfall för någon av eller båda herrar Folke Ericsson och Forshem.

Utskottets beslut att föreslå fru Lisa Härenstam till ledamot i nämnden för Maria Hallanders donationsfond hade fattats med sju röster mot en, vilken avgivits för komministern Simon Forshem, ävensom beslutet att föreslå herr Sjöberg till ledamot i nämnden över Lagerquistska donationsfonden med fem röster mot två, vilka avgivits för komministern Simon Forshem.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 41 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 51. **Val av kommunal förtroendeman.**

Sedan stadsfullmäktige den 26 januari 1950 anmodat beredningsutskottet att upprätta och till fullmäktige inkomma med förslag angående de val, som föranleddes av metallarbetaren Ivan Hellströms avsägelse från kommunala förtroendeuppdrag, så hade beredningsutskottet genom skrivelse den 8 februari 1950 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* såsom ledamot i kommittén för utredning av fråga om lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare utse måleriarbetaren Gustav Roos, Källhagsgatan 1 A, Västerås.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 42 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 52. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 8 februari 1950 framfört förslag (S. H. nr 43 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation *dels* entlediga lokföraren Ernst Larsson från uppdraget såsom ledamot av Västerås stads 14:de taxeringsdistrikt, *dels* till ny ledamot i omförmälda taxeringsnämnd utse nuvarande suppleanten, lokföraren Harald Blomkvist, för tiden intill detta års utgång, *dels ock* att till ny suppleant efter herr Blomkvist för samma tid utse lokföraren Hjalmar Norberg, Drottninggatan 32 C, här i staden.

§ 53. **Avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelse den 22 februari 1950 hade stadsfullmäktigeledamoten herr Alb. Lundkvist hemställt att bliva befriad från uppdragen såsom ledamot av fullmäktige samt som ledamot av byggnadskommittén för Högre Allmänna Läroverket ävensom rådhuskommittén.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* godkänna den begärda avsägelsen, *dels* hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Lundkvists ställe, *dels ock* anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Lundkvists avsägelse från uppdragen som ledamot av läroverkskommittén och rådhuskommittén.

§ 54. **Herrar Stig Eks och Bertil Linderborgs motion ang. fri trappstädning i stadens pensionärshem.**

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade fullmäktigeledamöterna herrar Stig Ek och Bertil Linderborg föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna hyresgästerna i pensionärshemmen rätt till fri

trappstädning, samt *att* uppdraga åt pensionärshemsstyrelsen att vidtaga erforderliga åtgärder för beslutets genomförande.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till pensionärshemstyrelsen och drätselkammaren för yttranden.

§ 55. **Herr Gösta Brandts motion ang. bussturerna å linje 4.**

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade fullmäktigeledamoten herr Gösta Brandt hemställt om viss omläggning av turerna å busslinje nr 4.

Efter föredragning av motionen beslöto stadsfullmäktige, enär framställningen rörde förhållanden, varom det icke tillkomme fullmäktige att besluta, att utan något uttalande överlämna framställningen till Västerås Omnibusaktiebolag.

§ 56. **Kungl. Maj:ts godkännande av avtal om bidrag från Västerås stad till avlönings- och pensionskostnaderna för två vaktmästartjänster vid elektrotekniska fackskolan i Västerås.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Ecklesiastikdepartementets skrivelse den 27 januari 1950, utvisande, att Kungl. Maj:t godkänt av stadsfullmäktige den 22 december 1949 antaget förslag till avtal om bidrag från Västerås stad till avlönings- och pensionskostnaderna för två vaktmästartjänster vid elektrotekniska fackskolan i Västerås.

§ 57. **Länsstyrelsens resolution ang. ändring av § 15 i drätselkammarreglementet.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 21 januari 1950 med fastställelse å en av stadsfullmäktige den 22 december 1949 beslutad ändring av § 15 i drätselkammarreglementet.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 28 februari 1950.

GUSTAF OLSSON.

Karl Pettersson. *Stig Ek.*

Offentligen uppläst den 28 februari 1950; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 mars 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, David Johansson, och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers och Turén, fru Kjelldahl, herrar Jonsson, Berglind och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Ek, Haasum, Nordin, Edvin Johansson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell, fru Larsson, herrar Söderberg och Uhlin, dock infunno sig fru Barkman och herr Ek först under handläggningen av ärendena under respektive §§ 65 och 83.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Carl Hellström, Nyman, Nyström och Hellman, fru Hall, fru Bergsten, herrar Matell, Kihlgren, Linderborg, Sjölin, John Johansson och Brandt.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 58. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 20 mars 1950, § 55, utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter målarmästaren Alb. Lundkvist för tiden till den 1 januari 1951 ombudsmannen Per Georg Uhlin, Emausgatan 41 A, förklarats vald härtill.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 59. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Eric R. Carlsson och Hugo Ericsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet,

i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 4 april 1950, klockan 13.30.

§ 60. **Badhusstyrelsens årsberättelse år 1949.**

Med skrivelse den 24 februari 1950 hade badhusstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1949. (S. H. nr 2 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 61. **Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1949.**

Med skrivelse den 14 februari 1950 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor överlämnat sin årsberättelse för år 1949. (S. H. nr 3 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 62. **Fråga om ändrade bestämmelser angående disposition av vissa stadens donationsfonder.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 mars 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för egen del antaga i skrivelsen angivna ändrade bestämmelser angående disponerande av Badelunda sockens skogsfond, P. Bilschiers testamentsfond II, Abraham Abrahamsson Hülphers fond, Knyppelsällskapets i Västerås gåva, Katarina Molls fond, Otto Oests gåva, Fonden för Hammarby skoltomt, Hygrellska donationsfonden och Funkerska donationsfonden, *att* med ändring av stadsfullmäktiges den 22 december 1949, § 371, fattade beslut föreskriva, att det av fullmäktige för inköp av stadsäga nr 355 anvisade anslaget å 17.500 kronor skulle täckas med anlitande av medel i fonden för Hammarby skoltomt, så långt dessa försloge, och till återstående del av 1949 års anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att, i den mån så erfordrades, underställa frågan om ändrade villkor för disposition av fonderna Kungl. Maj:ts prövning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 44 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 63. **Kommunal tilläggspension till en slöjdlärare och återbesättande av ledig befattning som sådan.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 30 november 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville *dels* tillerkänna slöjdläraren Georg Vilhelm Ljungberg kommunal tilläggspension fr. o. m. den 1 januari 1950 med belopp,

som stadsfullmäktige kunde finna skäligt, *dels ock* bemyndiga styrelsen att i vanlig ordning återbesätta den efter Ljungberg lediga ordinarie tjänsten såsom slöjdlärare.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 15 februari 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna Ljungberg kommunal tilläggspension fr. o. m. den 1 januari 1950 med 850 kronor per år jämte dyrtidstillägg därå enligt de grunder, som gällde för stadens pensionärer med förbehåll om rätt för stadsfullmäktige att, därest staten framdeles skulle övertaga pensioneringen av slöjdlärare eller tillerkänna redan pensionerade sådana befattningshavare statliga pensionstillägg, vidtaga den reducering av den kommunala tilläggspensionen, som kunde anses påkallad, samt bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta den efter Ljungberg lediga befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 45 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 64. **Återbesättande av befattning som förste ingenjör vid byggnadskontoret.**

Uti skrivelse den 2 mars 1950 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen som förste ingenjör vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 15 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 46 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 65. **Omändring av en av de nuvarande befattningarna såsom skrivbiträde vid drätselkontorets bokföringsavdelning till en befattning såsom kontorsbiträde.**

Genom skrivelse den 9 februari 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* omändra en av de nuvarande befattningarna såsom skrivbiträde vid drätselkontorets bokföringsavdel-

ning till en befattning såsom kontorsbiträde i lönegrad 8. samt *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 15 februari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 47 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 66. **Återbesättande av befattning såsom uppbördskontrollant.**

I skrivelse den 16 mars 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom uppbördskontrollant.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet före kammarens handläggning remitterats, hade i yttrande den 15 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 48 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 67. **Inrättande av befattning som byråföreståndare hos pensionsnämnderna.**

I skrivelse den 15 februari 1950 hade pensionsnämnderna i Västerås stads distrikt I, I A och II hemställt, att den vid pensionsnämnderna inrättade extra befattningen såsom byråföreståndare fr. o. m. den 1 april 1950 finge uppföras å ordinarie stat i lönegrad 19.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 15 mars 1950 och kammaren i yttrande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla pensionsnämndernas förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 49 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens tillstyrkan.

§ 68. **Inrättande av två ordinarie befattningar som mätartekniker vid tekniska verken.**

Uti skrivelse den 28 februari 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att

fr. o. m. den 1 april 1950 inrätta två ordinarie befattningar såsom mätartekniker i lönegrad 19, den ena vid elverket och den andra vid gas- och vattenverken.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 15 mars 1950 och kammaren i yttrande den 16 i samma månad, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 50 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens tillstyrkan.

§ 69. **Fråga om ändrad benämning på en av sjuksköterskebefattningarna vid ålderdomshemmet.**

Genom skrivelse den 9 mars 1950 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med bibehållen lönegradsplacering en befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet erhölle den ändrade benämningen avdelningsföreståndarinna samt att styrelsen bemyndigades att med ordinarie innehavare tillsätta nämnda befattning fr. o. m. den 15 maj 1950.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 15 mars 1950 och kammaren i yttrande den 16 i samma månad, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 51 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens tillstyrkan.

§ 70. **Fortsatt sjukavlöning till ett kontorsbiträde å socialvårdsbyrån.**

Socialvårdsdelegationen hade i skrivelse den 28 februari 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta medgiva kontorsbiträdet vid socialvårdsbyrån Gurli Margareta Ahlström rätt till fortsatt sjukavlöning från den 1 mars 1950 tills vidare under den tid stadsfullmäktige kunde finna skälig.

Löne- och avtalsnämnden hade i utlåtande den 15 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna Gurli Ahlström lön med 50 % av avlöningsförmånerna, dock längst intill den 1 oktober 1950, därest hon på grund av sjukdom icke kunde uppehålla sin befattning.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 52 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 71. **Inrättande av ytterligare tre ordinarie ämneslärartjänster vid kommunala flickskolan.**

I skrivelse den 8 mars 1950 hade styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva att fr. o. m. den 1 juli 1950 vid kommunala flickskolan inrättades ytterligare tre ordinarie ämneslärartjänster.

Genom utlåtande den 16 mars 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke hava något att erinra mot att ifrågavarande befattningar fr. o. m. angivna tidpunkt inrättades.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 53 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 72. **Anslag för framdragande av jordkabelserviser till kvarteren Konvaljen, Violen, m. fl.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 28 februari 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av jordkabelserviser till vissa fastigheter i kvarteren Konvaljen, Violen, Daggkåpan, Hästhoven, Snödroppen och Emaus anvisa anslag å 49.000 kronor att täckas med 10.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 39.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 16 mars 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av del om 39.000 kronor av utgiften ävensom vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 54 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 73. **Anslag för anskaffande av transformatorer.**

I skrivelse den 28 februari 1950 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt om ett anslag å 80.000 kronor av lånemedel för anskaffande av transformatorer till täckande av behovet av dylika för ett par år framåt.

Drätselkammaren hade i yttrande den 16 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 80.000 kronor av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 55 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 74. **Anslag för anskaffande av fyra lastbilar för tekniska verkens behov.**

Uti skrivelse den 28 februari 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta anvisa 60.000 kronor för anskaffande av fyra nya lastbilar för tekniska verkens behov att täckas i 1951 års stat.

Genom utlåtande den 16 mars 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 56 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 75. **Anslag för inköp av motorgräsklippare och motordriven ogrässpruta.**

Parkstyrelsen hade i skrivelse den 10 mars 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för inköp av en motorgräsklippare och en motordriven ogrässpruta bevilja ett anslag å 4.600 kronor.

Drätselkammaren hade i yttrande den 16 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 57 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 76. **Anslag för iordningställande av lekplats inom kvarteret Smalbäcken.**

I skrivelse den 10 mars 1950 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige för iordningställande av lekplats inom kvarteret Smalbäcken ville ställa ett anslag å 40.000 kronor till parkstyrelsens förfogande.

Genom utlåtande den 16 mars 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla parkstyrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 58 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 77. **Tilläggsanslag för anordnande av trafiksignalsystem i Stora gatan å delen Köpmangatan—Kopparbergsvägen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 mars 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande av trafiksignalsystem i Stora gatan å delen Köpmangatan—Kopparbergsvägen anvisa ett tilläggsanslag å 58.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 59 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 78. **Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers nybyggen inom kvarteren Lindaren, Svarvaren och Sliparen.**

Uti skrivelse den 16 mars 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att *dels* hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd för staden att teckna borgen å Byggnads AB Mimers i Västerås nybyggen inom kvarteren Lindaren, Svarvaren och Sliparen, här i staden, intill ett belopp av högst 4.900.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för byggnadsföretaget finge gälla längst intill den 1 juli 1952 samt att bolaget anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *dels ock* teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med angivna

grunder samt *att* borgensåtagandet i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut skulle ske med stöd av stadens underställningsfria borgensrätt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 60 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 79. **Provisorisk förlängning av gällande hamntaxa.**

I skrivelse den 3 mars 1950 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att gällande hamntaxa skulle äga fortsatt giltighet under tiden den 1 januari 1951 t. o. m. den 30 april samma år samt uppdraga åt hamnstyrelsen att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 16 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 61 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 80. **Anslag för exploatering av Norra Gideonsberg m. fl. områden.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 mars 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för täckande av vissa exploateringskostnader anvisa *dels* för Norra Gideonsbergområdet 892.000 kronor, varav 382.000 kronor för gatubyggnad, 70.000 kronor för ordnande av park, 210.000 kronor för anslutningsavgifter och 230.000 kronor för grundrabatter, *dels* för Malmabergsområdet sammanlagt 197.300 kronor, varav för gatubyggnadskostnad 72.300 kronor, för parkkostnader 50.000 kronor och för grundrabatter 75.000 kronor, *dels ock* för området Lilla Johanneslund sammanlagt 63.700 kronor, varav 53.700 kronor för gatubyggnadskostnad och 10.000 kronor för parkkostnader, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av förenämnda utgifter ävensom i övrigt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 62 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 81. **Förvärv av fastigheten Gryta 1[2].**

Uti skrivelse den 16 mars 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för en köpeskilling av 153.000 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva fastig-

heten Gryta 1[2] med undantag av vissa delar, *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla åtgärder, som erfordrades för förvärvets fullföljande, samt *att* köpeskillingen skulle täckas i 1951 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 63 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 82. **Val av kommunala förtroendemän.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 23 februari 1950 uppdragit åt beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av målarmästaren Alb. Lundkvists avsägelse från vissa kommunala förtroendeuppdrag, så hade beredningsutskottet i skrivelse den 8 mars 1950 föreslagit fullmäktige att utse till ledamot i *byggnadskommittén för Högre Allmänna Läroverket* bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt i *rådhuskommittén* annonschefen Einar Jonsson.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 64 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 83. **Val av kommunal förtroendeman.**

I skrivelse den 8 mars 1950 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige att till efterträdare efter förre kassören C. G. Pettersson i uppdraget såsom huvudman i Västerås stads sparbank för tiden intill 1951 års utgång utse fru Helga Hall.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 65 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Pers på anförda skäl yrkade att ärendet skulle återremitteras till beredningsutskottet för avgivande av nytt förslag, varemot herr Persson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag. Herr andre vice ordförande yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr Pers yrkande om återremiss, och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande. Herr ordföranden fann härvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla sistnämnda yrkande.

Sedan i anledning härav votering begärts beslöto stadsfullmäktige med 27 jaröster mot 19 nejröster att omedelbart företaga ärendet till avgörande. En ledamot avstod från att rösta.

Vid denna utgång av omröstningen yrkade herr Pers, att stadsfullmäktige ville till Petterssons efterträdare utse metallarbetaren Gustav Öberg.

Härefter företogs val med slutna sedlar och avgåvos härvid för fru Helga Hall 21 röster och för herr Öberg 24 röster. Två blanka röstsedlar avlämnades.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att i C. G. Petterssons ställe till *huvudman i Västerås stads sparbank* för tiden intill 1951 års utgång utse metallarbetaren Gustav Öberg.

§ 84. **Kungl. Maj:ts fastställelse å förslag till ändring av stadsplanen för kv. Nella och Neta m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 24 mars 1950, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige den 27 oktober 1949 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteren Nella och Neta m. m.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 april 1950.

GUSTAF OLSSON.

Hugo Ericsson. *Eric R. Carlsson.*

Offentligen uppläst den 4 april 1950; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 april 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Hellblom, Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Pers och Nyström, fru Kjelldahl, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Nordin, John Johansson, Brandt och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell, fru Larsson och herr Söderberg.

Frånvarande: med godkänt förfall: Herrar Hult, Engdahl och David Johansson, fru Berg, herrar Sjöblom, Turén och Hellman, fröken Carlsson, fru Barkman, fru Andrén, herrar Sjölin, Ek, Haasum, Edvin Johansson och Uhlin.

Nävarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 85. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Wässman och Linderborg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 2 maj 1950, klockan 13.30.

§ 86. **Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för år 1949.**

Med skrivelse den 13 april 1950 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat räkenskapsberättelse för år 1949 jämte styrelsens för tekniska verken skrivelse den 28 februari 1950 med förslag till bokslut för år 1949 och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för 1949, *att*

bemyndiga kammaren att taga i anspråk den i bokslutet gjorda reservationen å 250.000 kronor för täckning av underskott å pågående gatuarbeten och andra i sammanhang därmed erforderliga anslag samt *att* medgiva att av bokslutsöverskottet toges i anspråk ett belopp av 43.622 kronor 86 öre för täcking av del av överskridandet å anslaget för utbyggnad av gasverket samt att för täckning av resterande del av överskridande å anslaget anvisa 143.000 kronor av lånemedel, ävensom uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 66 ser. A och nr 6 ser. B) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr förste vice ordföranden, att ärendet skulle bordläggas i avbidan å stadsrevisionens granskning av räkenskapsberättelsen. Herr Eklund yrkade, att stadsfullmäktige ville lämna drätselkammaren det i andra attsatsen i kammarens skrivelse omförmälda bemyndigandet samt i övrigt bordlägga ärendet. Herr Ernst Johansson yttrade sig utan yrkande.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Eklunds yrkande bemyndiga drätselkammaren att taga i anspråk den i bokslutet gjorda reservationen å 250.000 kronor för täckning av underskott å pågående gatuarbeten och andra i sammanhang därmed erforderliga anslag samt i övrigt bordlägga ärendet i avbidan å stadsrevisionens granskning.

§ 87. **Motion angående stipendier åt elever vid folkhögskola.**

Vid sammanträde den 27 oktober 1949, § 289, remitterade stadsfullmäktige till folkskolestyrelsen och drätselkammaren för yttranden en av stadsfullmäktigeledamoten Einar Jonsson till fullmäktige ingiven motion, vari motionären föreslagit, att stadsfullmäktige ville för år 1950 bevilja ett anslag å 3.000 kronor att ställas till folkskolestyrelsens disposition för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås, som önskade genomgå folkhögskola, samt att härav föranledd utgift skulle för år 1950 bestridas av i detta års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, och att utgiften i fortsättningen upptoges på folkskolestyrelsens stat.

I anledning härav hade folkskolestyrelsen den 12 december 1949 tillstyrkt motionen och beslutat, att, i händelse stadsfullmäktige biföll densamma, låta utarbeta närmare bestämmelser angående fördelningen av stipendierna.

Drätselkammaren hade i yttrande den 13 april 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga vid skrivelsen fogade "Bestämmelser angående kommunala stipendier åt elever vid folkhögskola", *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett belopp av 2.000 kronor för innevarande år, *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, samt *att* den av herr Einar Jonsson i ärendet ingivna motionen skulle anses med detta beslut besvarad.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 67 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 88. **Förslag till stadsplan för område vid Hammarbyskolan.**

I skrivelse den 20 mars 1950 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 17 november 1949 daterat och den 15 januari 1950 reviderat förslag till stadsplan för område vid Hammarby skola samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 april 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla nämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 68 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 89. **Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för området vid Stohagsvägen.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 20 mars 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 10 oktober 1949 upprättat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för område vid Stohagsvägen samt uppdraga åt nämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 13 april 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 69 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 90. **Ändring av stadsplanen för kvarteren Nestor och Nimrod.**

Uti skrivelse den 11 april 1950 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 4 mars 1950 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Nestor och Nimrod i Västerås samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade i ett den 13 april 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 70 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 91. **Anslag för vatten-, dagvatten- och spillvattenledningar i Stockholmsvägen och Strandhemsvägen.**

I skrivelse den 28 mars 1950 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av vatten-, dagvatten- och spillvattenledning i Stockholmsvägen å sträckan Gjuterivägen—Strandhemsvägen och i sistnämnda väg fram till fastigheten Gryta 1^{55} anvisa 20.000 kronor att täckas med 18.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 2.000 kronor av vattenverkets anslag för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar.

Drätselkammaren hade i yttrande den 13 april 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 71 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 92. **Anslag för anslutande av transformatorstation vid Norra Gideonsberg till ledningsnätet och uppställande av provisorisk transformatorkiosk.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 28 mars 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anslutande av den för Norra Gideonsberg avsedda transformatorstationen till ledningsnätet och uppställande av provisorisk transformatorkiosk anvisa 19.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 13 april 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att*

uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 72 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 93. **Anslag för anskaffande av två nya lastbilar till byggnadskontoret.**

Uti skrivelse den 13 april 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige *att* för anskaffande av två nya lastbilar till byggnadskontoret anvisa ett anslag å 50.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av uttaxerade medel i 1951 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 73 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 94. **Försäljning av tomterna nris 1 och 9 i kv. Läkaren.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 april 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för köpeskillingar av respektive 12.000 och 6.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt till Västmanlands läns landsting försälja tomterna nris 1 och 9 i kvarteret Läkaren ävensom vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 74 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 95. **Ändring av regleringshandlingen för tjänster i snickeri, hushållsgöromål och sömnad vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.**

I skrivelse den 3 april 1950 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta om sådan ändring i § 5 av de av fullmäktige den 29 maj 1941 antagna bestämmelser angående ”reglering av tjänster i snickeri, hushållsgöromål och sömnad vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning”, att kvinnlig lärare kunde komma i åtnjutande av jämväl sista ålderstilllägget inom vederbörande lönegrad.

Genom utlåtande den 13 april 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla yrkesskolestyrelsens förslag i ärendet, *att* ändringen skulle träda i kraft fr. o. m. den 1 april 1950 samt *att* uppdraga åt yrkesskolestyrelsen att underställa beslutet vederbörande statliga myndighet för fastställelse.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 19 april 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 75 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 96. **Donation till hemmet för pauvres honteux.**

Uti skrivelse den 13 april 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med tacksamhet emottaga en av förra samskollärarinnan Cecilia Charlotta Lindgren i Nora gjord donation till hemmet för pauvres honteux vid Källgatan samt *att* donationsmedlen skulle av drätselkammaren förvaltas för det ändamål, donationen avsåge.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 76 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 97. **Garanti för Västerås Riksteaterförenings verksamhet under spelåret 1950—1951.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 april 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ikläda staden garanti för Västerås Riksteaterförenings verksamhet under spelåret 1950—1951 intill ett belopp av högst 10.000 kronor under villkor att föreningen under samma spelår anordnade minst 40 teaterföreställningar.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 77 ser. A), och sedan herr Sund yrkat bifall till drätselkammarens förslag, så beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Sunds yrkande.

§ 98. **Återbesättande av befattningen såsom arbetsingenjör vid byggnadskontoret.**

Uti skrivelse den 13 april 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom arbetsingenjör vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 19 april 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 78 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 99. **Tillstånd för Ada Karolina Dahlberg att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 24 mars 1950 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fröken Ada Karolina Dahlbergs ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Trädgårdsgatan 8, "Westmannia Matsal", här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, hade föreslagit bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden hade i yttrande den 3 april 1950, med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga, under förutsättning att hälsovårdsnämnden godkände utskänkningslokalerna hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen för en tid av tre år räknat fr. o. m. den 1 oktober 1950.

Beredningsutskottet hade i häröver den 12 april 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykerhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 79 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 100. **Tillstånd för Oskar Valter Hovstadius att utskänka pilsnerdricka.**

Poliskammaren hade genom resolution den 22 mars 1950 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående direktören Oskar Valter Hovstadius' ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Vasagatan 17, Stora hotellet, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under en tid av tre år räknat fr. o. m. den 1 oktober 1950.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, hade föreslagit bifall till framställningen.

Genom utlåtande den 3 april 1950 hade nykterhetsnämnden med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

I ett den 12 april 1950 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 80 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 101. **Överflyttande till annan lokal av tillstånd för Knut Albert Leonard Sundkvist att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 22 mars 1950 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående restaurantinnehavaren Knut Albert Leonard Sundkvists ansökan om tillstånd att få överflytta gällande tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i fastigheten Utanbygatan 11 B, här i staden, till lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4, vilket tillstånd utlöpte med den 30 september 1950.

Centralpolisen hade efter företagen utredning föreslagit bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hade i skrivelse den 3 april 1950 med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga, under förutsättning att hälsovårdsnämnden godkände utskänkningslokalerna, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Genom utlåtande den 12 april 1950 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 81 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 102. **Tillstånd för Knut Albert Leonard Sundkvist att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 22 mars 1950 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående restaurantinnehavaren Knut Albert Leonard Sundkvists ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4, här i staden, få utskänka pilsner-

dricka klass II till spisande gäster under tiden 1 oktober 1950—30 september 1953.

Centralpolisen hade efter företagen utredning i ärendet föreslagit bifall till ansökningen.

I ett den 3 april 1950 avgivet yttrande, hade nykterhetsnämnden med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga under förutsättning att hälsovårdsnämnden godkände utskänkningslokalerna, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i ett den 12 april 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 82 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 103. **Tillstånd för Åke Sörman att utskänka pilsnerdricka.**

Poliskammaren hade genom resolution den 22 mars 1950 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående restaurantföreståndaren Åke Sörmans ansökan om tillstånd att i restaurant Sjöhagen vid Köpingsvägen, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1950.

Centralpolisen hade efter företagen utredning föreslagit bifall till framställningen.

I skrivelse den 3 april 1950 hade nykterhetsnämnden med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i utlåtande den 12 april 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nämndens hemställan.

Efer föredragning av handlingarna (S. H. nr 83 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 104. **Val av ledamöter och suppleanter i Västerås stads pensionsdistrikt I, II.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 12 april 1950 (S. H. nr 84 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige *att* till ledamöter i pensionsnämnden för Västerås stads pensionsdistrikt I, II fr. o. m. den 1 juni 1950

t. o. m. 1953 år utgång utse bokförlagsföreståndare R. V. Hult, vaktmästaren E. A. Lindstedt, fru Greta Schörling, lokföraren A. G. Lindgren, barnavårdsmannen Elsa Hultgren och fru Karin Kjelldahl, *att* till suppleanter i samma pensionsnämnd för samma tid utse fru Margit Pettersson, metallarbetaren Sture Ekholm, fru Marta Johansson, föreståndaren Yngve Engström, riksbankskassören Gunnar Bergström och taxeringskontrollanten Uno Wilmark samt *att* suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning de ovan uppräknats.

Efter inför stadsfullmäktige företagen lottning bestämdes tillika, att av ledamöterna vaktmästaren E. A. Lindstedt, fru Greta Schörling och fru Karin Kjelldahl och av suppleanterna fru Margit Pettersson, fru Marta Johansson och riksbankskassören Gunnar Bergström skulle avgå vid 1951 års utgång.

§ 105. **Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse ang. utslag på besvär av herr Stig Ek.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 29 mars 1950 utvisande att de av redaktören Stig Ek i Västerås anförda besvären över ungdomsvårdsstyrelsens beslut angående fördelning av anslag till ungdomsorganisationernas i staden lokalkostnader, icke upptagits till prövning, då besvären inkommit till departementet först efter besvärstidens utgång.

§ 106. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. tillstånd för staden att upptaga amorteringslån.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 31 mars 1950, utvisande att Kungl. Maj:t medgivit staden att upptaga ett 25-årigt amorteringslån å 1.870.500 kronor för uppförande av skolbyggnad å Gideonsberg.

§ 107. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. fastställt förslag till ändring av stadsplanen för del av kv. Branten.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 14 april 1950, utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige den 26 januari 1950 antaget förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Branten.

§ 108. **Motion ang. anskaffande av tillfälliga butiks- och hantverkslokaler.**

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade fullmäktigeledamöterna herrar Oscar Kihlgren och Gust. Lindström föreslagit, att staden på lämpligt sätt måtte anskaffa tillfälliga butiks- och hantverkslokaler att uthyras till sådana affärsinnehavare och rörelseidkare, som i samband med rivning av äldre fastigheter och nybyggnad tillfälligt bleve utan lokaler.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för utredning.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 maj 1950.

GUSTAF OLSSON.

Karl Wässman. *Bertil Linderborg.*

Offentligen uppläst den 2 maj 1950; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1950 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 maj 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Carl Hellström, Ernst Johansson, Sund och Hellblom, fru Berg, herrar Nyman, Persson, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Kindbladh, Haasum, Nordin, John Johansson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell, fru Larsson, herrar Söderberg och Uhlin, dock infunno sig fru Barkman och herr Matell först under handläggningen av de här nedan under §§ 124 respektive 130 antecknade ärendena.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Engdahl, Robsahm, David Johansson, Thorén, Lundberg och Jonsson, fröken Jansson, herrar Karl Pettersson, Sjölin, Ek, Brandt och Edvin Johansson.

Närvarande å magistratens vägnar: T. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 109. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herr Carlfors och fru Andrén att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 2 juni 1950, klockan 13.30.

§ 110. **Byggnadskontorets årsberättelse för år 1949.,**

Med skrivelse den 13 april 1950 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat berättelse angående byggnadskontorets verksamhet för år 1949. (S. H. nr 4 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 111. **Hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1949.**

Med skrivelse den 14 april 1950 hade hemhjälpsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat nämndens årsberättelse för 1949. (S. H. nr 5 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 112. **Brandstyrelsens årsberättelse för år 1949.**

Med skrivelse den 31 mars 1950 hade brandstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat brandchefens den 28 februari 1950 upprättade berättelse angående brandkårens verksamhet under år 1949. (S. H. nr 7 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 113. **Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1949.**

Med skrivelse den 6 mars 1950 hade hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat nämndens berättelse för år 1949 med bilagor. (S. H. nr 8 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 114. **Redogörelse över Västerås stads tekniska verks räkenskaper för 1949.**

Anmäldes och lades till handlingarna styrelsens för tekniska verken redogörelse över tekniska verkens räkenskaper för år 1949. (S. H. nr 9 ser. B).

§ 115. **Västerås stads bostadsförmedling. Verksamhetsberättelse för år 1949.**

Med skrivelse den 29 april 1950 hade Västerås stads bostadsförmedling överlämnat sin verksamhetsberättelse för år 1949. (S. H. nr 10 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 116. **Anslag till SSUH för anordnande av kongress i Västerås under innevarande år.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 maj 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa till bestyrelsens för Sveriges Studerande Ungdoms Helnykterhetsförbunds kongress under år 1950 för-

fogande ett anslag å 1.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 85 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 117. **Anslag till Västerås Befälsutbildningsförening.**

I skrivelse den 4 maj 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom bidrag till lokalkostnader under år 1950 ställa till Västerås Befälsutbildningsförenings förfogande ett anslag å 1.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 86 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 118. **Anslag till parkförvaltningen för utbyte av skåpvagn.**

Parkstyrelsen hade i skrivelse den 25 april 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utbyte av styrelsens skåpvagn bevilja ett anslag å 5.000 kronor att täckas i 1951 års utgifts- och inkomststat.

Genom utlåtande den 4 maj 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 4.750 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1951 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 87 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 119. **Anslag för iordningställande av Hagaparken.**

Uti skrivelse den 25 april 1950 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att innevarande år ställa ett anslag å 65.000 kronor av försäljningsmedelsfonden till styrelsens förfogande för iordningställande av Hagaparken samt att resterande 18.000 kronor upptoges i styrelsens utgifts- och inkomststat för år 1951.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 maj 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 83.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas till ett belopp av 65.000 kronor av försäljningsmedelsfonden och till ett belopp av 18.000 kronor av uttaxerade medel i 1951 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 88 ser. A) och sedan herr Nordin yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 120. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 maj 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den efter fröken Kerstin Carlsson ledigblivna befattningen såsom skrivbiträde vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet före drätselkammarens handläggning av detsamma remitterats, hade i yttrande den 19 april 1950, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 89 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 121. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.**

Uti skrivelse den 4 maj 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den efter fröken Gunda Rundgren ledigblivna befattningen som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 19 maj 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 90 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 122. **Återbesättande av dels befattning som brandkapten, dels ock en befattning som brandförman.**

I skrivelse den 8 maj 1950 hade brandstyrelsen hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta dels befattningen såsom brandkapten, dels ock en befattning såsom brandförman.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 maj 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 maj 1950 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 91 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 123. **Ny hamntaxa för staden.**

Hamnstyrelsen hade i skrivelse den 5 maj 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till hamntaxa för tiden fr. o. m. den 1 januari 1951 t. o. m. den 31 december 1955 samt att bemyndiga hamnstyrelsen att hos Kungl. Kommerskollegium anhålla om fastställelse av taxan.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 maj 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 92 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 124. **Inköp av gångbanevält och sopmaskin till byggnadskontoret.**

Genom skrivelse den 11 maj 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för anskaffande av ny gångbanevält och sopmaskin anvisa anslag å tillhopa 45.000 kronor, samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas i 1951 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 93 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 125. **Tilläggsanslag för utbyte av två bilar vid polisverket.**

I skrivelse den 25 april hade polisnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utbyte av två bilar vid polisverket bevilja ett tilläggsanslag å 2.700 kronor.

Drätselkammaren hade i ett den 11 maj 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nämndens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 94 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 126. **Tilläggsanslag för underhålls- och förbättringsarbeten å läroverksbyggnaderna.**

Uti skrivelse den 11 maj 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av underhålls- och förbättringsarbeten å läroverksbyggnaderna anvisa ett tilläggsanslag å 7.900 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 95 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 127. **Tilläggsanslag för underhåll av stadshotellet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 maj 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av vissa av fastighetskontoret föreslagna reparationsarbeten i stadshotellet med undantag av reparationen av stora salen i festvåningen anvisa ett tilläggsanslag å 25.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 96 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 128. **Anslag för iordningställande av familjebostad för fastighetsskötare i pensionärshemmet vid Tenngatan 1.**

Genom skrivelse den 11 maj 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaden för iordningställande av familjebostad för fastighetsskötare i pensionärshemmet vid Tenngatan 1 anvisa ett anslag å 6.700 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 97 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 129. **Expropriation av fastigheterna Gryta 1^{12} och 1^{17}.**

I skrivelse den 4 maj 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren, att i den mån kammaren funne erforderligt, vidtaga alla erforderliga åtgärder för expropriation av fastigheterna Gryta 1^{12} och 1^{17}.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 98 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 130. **Borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförenings Västeråshus nr 7 nybygge inom kv. Äpplet och Persikan.**

Uti skrivelse den 11 maj 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförenings Västeråshus nr 7 nybygge inom kvarteren Äpplet och Persikan intill ett

belopp av 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt beräknade anskaffningskostnaden, dock högst 1.398.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att borgensåtagandet finge utsträckas att gälla längst till den 1 juli 1951 samt att föreningen anlitade av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 99 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 131. **Omorganisation av trafikkommittén.**

I skrivelse den 20 oktober 1949 hade trafikkommittén föreslagit stadsfullmäktige besluta, att kommittén fr. o. m. den 1 januari 1950 skulle upphöra, att för handhavande av frågor för trafiken inom staden samt mellan staden och andra orter från samma dag tillsätta en trafiknämnd samt att fastställa ett vid skrivelsen fogat förslag till reglemente för nämnden.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 4 maj 1950 tillstyrkt fullmäktige besluta att den enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1931 tillsatta trafikkommittén fr. o. m. den 1 juli 1950 skulle upphöra och ersättas med en trafiknämnd, att med av kammaren angivna ändringar antaga trafikkommitténs förslag till reglemente för trafiknämnden samt att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i nämnden.

Beredningsutskottet hade i ett den 10 maj 1950 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 100 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 132. **Fråga om förbud mot fiske i vissa delar av Svartån samt invid småbåtshamnarna.**

Magistraten hade i skrivelse den 9 januari 1950 föreslagit stadsfullmäktige att i den av Konungens Befallningshavande i Västmanlands län den 21 oktober 1933 fastställda särskilda ordningsstadgan för Västerås stad skulle såsom en ny paragraf, § 29 b, införas följande bestämmelse: "Allt fiske är förbjudet dels i Svartån å sträckningen från och med Skerikesbron till åns utlopp i Mälaren, dels ock inom följande i Mälaren

belägna småbåtshamnar nämligen: småbåtshamnen vid Hyttan, småbåtshamnen söder om Stallhagsparken, småbåtshamnarna utanför Svartåns mynning och invid hamnpiren öster därom samt småbåtshamnen söder om kvarteret Silon".

Beredningsutskottet hade i häröver den 10 maj 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå magistratens förslag i ärendet, *att* till särskilda ordningsstadgan för Västerås stad skulle fogas en ny paragraf, § 29 b, av följande lydelse: "Allt fiske är förbjudet *dels* i Svartån å sträckningen fr. o. m. Storbron norrut till Skerikesbron, *dels ock* inom följande i Mälaren belägna småbåtshamnar, nämligen småbåtshamnen vid Hyttan, småbåtshamnen söder om Stallhagsparken, småbåtshamnen utanför Svartåns mynning söder om nuvarande landsvägsbron, småbåtshamnen invid hamnpiren öster om åmynningen samt småbåtshamnen söder om kvarteret Silon", samt att underställa länsstyrelsen sistnämnda förslag för prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 101 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Sjöberg med instämmande av herr Nyström bifall till beredningsutskottets förslag varjämte yttrade sig t. f. borgmästaren Höijer samt herrar Eklund och Matell.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 133. **Fru Gunhild Johanssons ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 27 mars 1950 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående fru Gunhild Johanssons ansökan om tillstånd att i matserveringen "Gundas Café och Matsalar" i fastigheten Aspvretsgatan 21, här i staden, till spisande abonnenter och gäster samt vid enskilda fester få utskänka pilsnerdricka klass II under en tid av tre år.

Centralpolisen hade efter företagen utredning, med hänsyn till lokalernas olämpliga beskaffenhet och läge, avstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hade i skrivelse den 24 april 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till fru Johanssons anhållan.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 10 maj 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 102 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 134. **Kungl. Maj:ts medgivande för staden att upptaga lån.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 17 mars 1950, utvisande att Kungl. Maj:t medgivit staden att upptaga *dels* 20-åriga amorteringslån å 92.000 kronor för anskaffande av två brosvängkranar och en bogserbåt, å 365.200 kronor för anläggande av transformatorstationer m. m. och å 505.000 kronor för förvärv av viss mark m. m., *dels ock* 25-åriga amorteringslån å 3.250.000 kronor för utbyggnad av djuphamnen och å 300.000 kronor för inköp av vissa fastigheter.

§ 135. **Motion ang. utredning om provisoriska åtgärder för säkerställande av vattentillgång för släckning av eldsvåda beträffande de västra stadsdelarna.**

I en den 25 maj 1950 dagtecknad motion hade fullmäktigeledamoten herr Edvard Nordin på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville genom lämpliga organ verkställa snabb utredning om provisoriska åtgärder för säkerställande av vattentillgång för släckning av eldsvåda beträffande de västra stadsdelarna.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till brandstyrelsen och drätselkammaren för yttranden.

§ 136. **Motion ang. borttagande av stadshotellets sommarveranda.**

I en den 25 maj 1950 dagtecknad motion hade fullmäktigeledamoten fru Karin Kjelldahl på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att anmoda drätselkammaren att uppsäga avtalet mellan kammaren och Sarabolaget vad beträffar sommarverandan, att i väntan på ikraftträdandet av en sådan uppsägning träda i förbindelse med bolaget för att om möjligt få en frivillig överenskommelse till stånd beträffande nedmontering av verandan redan under innevarande sommarsäsong samt att till behandling upptaga frågan huruvida verandan vidare skulle få uppmonteras, sedan den en gång nedtagits.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för yttrande.

§ 137. **Tackskrivelse från ledamoten Edvard Nordin.**

Föredrogs och lades till handlingarna herr Edvard Nordins skrivelse med framförande av tack för uppvaktning å 50-årsdagen.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 juni 1950.

GUSTAF OLSSON.

Ingrid Andrén. *Knut Carlfors.*

Offentligen uppläst den 2 juni 1950; betygar

Ex officio:
Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 juni 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Engdahl, Ernst Johansson, Sund, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Persson, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, John Johansson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell, fru Larsson, herrar Söderberg och Uhlin.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar förste vice ordföranden Leontein, Carl Hellström, Robsahm, Nyman, Lundberg, Sjöblom, Jonsson, Berglind och Matell, fru Barkman, herrar Ericsson, Nordin, Brandt och Edvin Johansson.

För magistraten: Ingen närvarande.

§ 138. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Erik Pettersson och Grip att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 5 juli 1950, klockan 13.30.

§ 139. **Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1949.**

Med skrivelse den 16 maj 1950 hade ungdomsvårdsstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1949. (S. H. nr 11 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 140. **Västerås stads socialvårds berättelse för 1949.**

Med en i maj 1950 daterad skrivelse hade Västerås stads socialvård överlämnat redogörelse för socialvårdsdelegerades verksamhet under år 1949. (S. H. nr 12 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 141. **Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1949.**

Med en i maj 1950 daterad skrivelse hade fattigvårdsstyrelsen överlämnat berättelse för verksamheten under år 1949. (S. H. nr 13 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 142. **Barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens årsberättelse för 1949.**

Barnavårds- och ungdomsnämnden hade med en i maj 1950 daterad skrivelse överlämnat berättelse för verksamheten under år 1949. (S. H. nr 14 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 143. **Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1949.**

Med skrivelse den 23 februari 1950 hade nykterhetsnämnden överlämnat årsberättelse för 1949. (S. H. nr 15 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 144. **Förvärv av tomten nr 3 i kvarteret Ferdinand.**

I skrivelse den 1 juni 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för ett pris av 18.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 3 i kvarteret Ferdinand, här i staden, samt *att* köpeskillingen skulle bestridas ur försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 103 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 145. **Fastställande av provisoriska grunder för beräkning av pensionsunderlag för vissa nyinrättade befattningar.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 19 maj 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville beträffande vissa nyinrättade befattningar fastställa i skrivelsen angivna lönegrader i den förutvarande löneplanen såsom provisorisk grund för beräkning av pensionsunderlag.

Genom utlåtande den 1 juni 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 104 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 146. **Pensionsunderstöd till en snickare vid folkskolorna.**

I skrivelse den 22 mars 1950 hade folkskolestyrelsen hemställt, att snickaren F. E. Nordlund vid stadens folkskolor, vilken på egen begäran av styrelsen beviljats avsked från tjänsten, måtte fr. o. m. den 20 februari 1950 tillerkännas kommunal pension med högsta möjliga belopp.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 maj 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna Nordlund ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor fr. o. m. den 20 februari detta år.

Genom utlåtande den 1 juni 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 105 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 147. **Anslag för extra arbetskraft vid brandkåren.**

I skrivelse den 9 maj 1950 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 2.000 kronor för anställande av extra arbetskraft för uppsättande av brandskåp m. m. att täckas av brandförsvarsfonden.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 106 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 148. Inrättande av en ny ordinarie befattning som vägtekniker vid byggnadskontoret.

Genom skrivelse den 1 juni 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att nuvarande extra befattningen såsom vägtekniker vid byggnadskontoret fr. o. m. den 1 januari 1951 uppfördes å ordinarie stat med placering i lönegrad 18 i gällande löneplan för stadens ordinarie befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 7 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 107 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta framställning.

§ 149. Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.

I skrivelse den 1 juni 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den efter fru Ebba Ericsson ledigblivna befattningen såsom skrivbiträde vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 7 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 108 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta framställning.

§ 150. Återbesättande av befattning som mätningstekniker vid stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 5 juni 1950 på anförda skäl hemställt om bemyndigande att få återbesätta den efter mätningsteknikern vid stadsingenjörskontoret Lars Hellkvist ledigblivna befattningen.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 7 juni 1950 och kammaren i yttrande den 15 juni 1950, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 109 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 151. **Återbesättande av befattning som maskinist vid vattenverket.**

I skrivelse den 23 maj 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta den efter Torsten Johannes Jakobsson ledigblivna befattningen såsom maskinist vid vattenverket.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 7 juni 1950 och kammaren genom utlåtande den 15 juni 1950, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 110 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 152. **Fråga om pension till änkefru Martina Sigfrids.**

I skrivelse den 22 maj 1950 hade yrkesskolestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja änkefru Martina Sigfrids familjepension efter hennes avlidne man civilingenjören A. S. Sigfrids.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 7 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna Martina Sigfrids en årlig pension å 1.422 kronor att utgå fr. o. m. den 1 juni 1950.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 111 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 153. **Fråga ang. dyrtidstillägg å viss del av pension till änkefru Toldner.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 7 juni 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att dyrtidstillägg skulle utgå till änkefru Toldner å ett pensionsbelopp om 423 kronor per månad efter samma procentsats, som gällde för stadens pensionärer.

Drätselkammaren hade i yttrande den 15 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 112 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 154. **Tillägg till § 11 punkt 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare.**

Sedan stadsfullmäktige den 31 mars 1949, § 73, till löne- och avtalsnämnden återremitterat en av nämnden i skrivelse den 16 februari samma år gjord hemställan att stadsfullmäktige ville antaga visst tillägg till punkt 4 i § 11 av 1946 års pensionsreglemente, hade nämnden i skrivelse den 1 juni 1950 på anförda skäl hemställt, att fullmäktige ville avskriva ärendet från vidare handläggning.

Genom utlåtande den 15 juni 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 113 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 155. **Omoroganisation av vissa tjänster vid polisverket.**

Polisnämnden hade i skrivelse den 10 maj 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* polismästare-stadsfiskalstjänsten uppdelades på en polismästare- och en stadsfiskalstjänst, båda i 36 lönegraden; att polisnotarietjänsten omändrades till en biträdande stadsfiskalstjänst med placering i 30 lönegraden, att en kriminalkommissarie- och en kriminalöverkonstapelstjänst i 23 respektive 19 lönegraderna inrättades, därvid två kriminalkonstapelstjänster istället indroges, att kriminalöverkonstapelstjänsten i 20 lönegraden omändrades till en liknande befattning i 19 lönegraden, att överkonstapelstjänsten vid centralpolisavdelningen omändrades till en föreståndarebefattning därstädes med placering i 21 lönegraden, att en kanslibiträdestjänst i 11 lönegraden inrättades å stadsfiskalsexpeditionen, att en kontorsbiträdestjänst i 8 lönegraden inrättades med placering å utlänningsavdelningen, att tre av de fem extra skrivbiträdestjänsterna överfördes å ordinarie stat med placering i 6 lönegraden, samt att biträdande överkonstapelstjänsten å poliskammaren indroges, allt från den 1 januari 1951.

Uti ett den 19 maj 1950 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden biträtt polisnämndens förslag med följande ändringar, nämligen att biträdande stadsfiskalstjänsten placerades i lönegrad 29, att överkonstapelstjänsten vid centralpolisavdelningen bibehölles i nuvarande löneplacering och att någon kanslibitädestjänst å stadsfiskalsexpeditionen för närvarande ej inrättades. Vidare föreslog nämnden att stadsfullmäktige ville antaga de vid polisnämndens skrivelse fogade förslagen till lönesta-

ter och instruktioner för polismästaren, stadsfiskalen och biträdande stadsfiskalen med de ändringar, att § 16 i instruktionen för åklagarmyndigheten erhölle samma lydelse som § 6 i gällande lönestat för stadsfiskalen-polismästaren i Västerås.

Drätselkammaren hade genom skrivelse den 1 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* i de delar så erfordrades underställa stadsfullmäktiges beslut vederbörande statliga myndighet för fastställelse.

Slutligen hade beredningsutskottet i yttrande den 13 juni 1950 biträtt polisnämndens förslag till instruktioner för polismästaren och åklagarmyndigheten med de av löne- och avtalsnämnden föreslagna ändringarna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 114 ser. A och nr 16 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens och beredningsutskottets förslag.

§ 156. **Utredning om kommunal stuveriverksamhet i Västerås hamnar.**

Sedan stadsfullmäktige den 25 september 1947 i anledning av en av herrar Herman Thorén och Åke Johansson väckt motion åt en särskild kommitté uppdragit att utreda frågan om kommunalisering av stuveriarbetet i Västerås hamnar, hade kommitterade i ett den 25 november 1949 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att utredningen icke skulle föranleda någon åtgärd samt att kommittén entledigades från utredningsuppdraget.

Inom kommittén hade reservation anförts av ledamöterna herrar Bosten och Henning Larsson, vilka visserligen biträtt kommitténs förslag men vänt sig mot vissa uttalanden i kommitténs betänkande.

Vidare hade reservation anförts av ledamöterna herrar Ek och H. Larsson, vilka föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos statsmakterna hemställa om sådana lagstiftningsåtgärder att kommunal stuveriverksamhet med ensamrätt möjliggjordes samt att entlediga kommittén från utredningsuppdraget.

Stadsfullmäktige hade härefter den 22 december 1949 remitterat kommitténs betänkande till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden.

Kammaren hade efter yttrande av hamnstyrelsen, i skrivelse den 11 maj 1950 förklarat sig biträda kommitténs framställning samt föreslagit att motionen icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Emot drätselkammarens förslag hade anmälts reservation av ledamoten

herr Lindqvist, vilken anslöte sig till den av herrar Stig Ek och H. Larsson avgivna reservationen.

Beredningsutskottet hade slutligen i yttrande den 13 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag.

Mot beredningsutskottets förslag hade reservation anförts av ledamoten herr Ek under hänvisning till den av honom och herr H. Larsson inom utredningskommittén anmälda reservationen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. 115 ser. A/1950, 199 ser. A/1947 och 30 ser. B/1949) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Uhlin med instämmade av herr Thorén, att stadsfullmäktige måtte besluta att den av kommittén föreslagna utredningen på grund av de skäl som anförts angående hindrande lagstiftning för närvarande icke skulle föranleda någon åtgärd samt att kommittén entledigades från sitt utredningsuppdrag. Herr Ek yrkade, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med det av honom och herr H. Larsson inom utredningskommittén reservationsvis framställda yrkandet.

Efter avslutad överläggning ställdes först proposition emellan herrar Uhlins och Eks yrkanden samt yrkandet om bifall till därtselkammarens förslag.

Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat antaga herr Uhlins förslag.

Sedan votering begärts, ställdes proposition mellan vilketdera av herr Eks eller drätselkammarens yrkande, som skulle upptagas såsom kontraproposition emot herr Uhlins förslag i huvudvoteringen.

Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat uppställa herr Eks förslag såsom kontraproposition.

Sedan i anledning härav ånyo votering begärts, beslöto stadsfullmäktige med 23 jaröster, däribland herr ordförandens utslagsröst, mot 23 nejröster att såsom kontraproposition mot herr Uhlins förslag i huvudvoteringen uppställa herr Eks förslag.

Vid härefter företagen votering emellan herr Uhlins förslag och herr Eks föslag, beslöto stadsfullmäktige med 39 jaröster mot 7 nejröster att bifalla förstnämnda förslag.

§ 157. **Fråga om inrättande av två nya realskolor i staden.**

Lokalstyrelsen för Högre Allmänna Läroverket i Västerås hade i skrivelse den 24 april 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville snarast ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om inrättande av ny realskola i Västerås.

Kommitterade för översyn av stadens skolväsen hade i ett den 30 maj

1950 avgivet utlåtande på anförda skäl föreslagit, att kammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan att två statliga realskolor inrättades i staden, att dessa realskolor placerades, en inom östra stadsdelen och en inom västra stadsdelen, på platser, som kunde finnas lämpliga för ändamålet, att skolorna dimensionerades för ett elevantal av c:a 500 i varje skola samt att framställningen siktade på att den första realskolan finge inrättas 1952 och den andra 1956.

Genom utlåtande den 1 juni 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla stadens skolkommittés framställning i ärendet.

Beredningsutskottet hade slutligen i yttrande den 13 juni 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla kommittérades av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 116 ser. A) och efter yttranden av herrar Carlfors och Eklund, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 158. **Ang. införande av ett 8:de skolår vid folkskolan.**

I skrivelse den 6 juni 1950 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att ett obligatoriskt 8:de skolår inrättades i Västerås skoldistrikt fr.o.m. läsåret 1951—1952, att uppdraga åt folkskolestyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra hemställan om medgivande att utöka Västerås folkskolor med ett 8:de skolår, samt att bemyndiga folkskolestyrelsen, att under förutsättning av Kungl. Maj:ts bifall, vidtaga de i vederbörande författningar föreskrivna åtgärder, vilka erfordrades för reformens genomförande.

Beredningsutskottet och drätselkammaren hade, utskottet i yttrande den 13 juni 1950 och kammaren genom utlåtande den 15 juni 1950, på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla folkskolestyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 117 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets och drätselkammarens tillstyrkan.

§ 159. **Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Justus.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 5 juni 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 20 april 1950 daterat förslag till ändring av

stadsplanen för kvarteret Justus samt att uppdraga åt bygnadsnämnden att underställa Kungl. Maj:t beslutet för fastställelse.

Genom utlåtande den 15 juni 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 118 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 160. **Förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteren Violen och Daggkåpan m. fl.**

I skrivelse den 5 juni 1950 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 18 mars 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteren Violen och Daggkåpan m.fl. samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade i yttrande den 15 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 119 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 161. **Förvärv av tomterna Gude nr 1 och 8 och försäljning av stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 C m.fl.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 juni 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att *dels* för en köpeskilling av 500.000 kronor förvärva tomterna nr 1 och 8 inom kvarteret Gude, *dels ock* till Aktiebolaget Svenska Metallverken försälja *dels* stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 C, *dels* delar av stadsägorna nr 1783, 1784, 1785, 1786 och nr 1787, *dels ock* del av Johanneslundsgatan för en köpeskilling av 130.000 kronor, allt på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor, samt *att* köpeskillingen för tomterna nr 1 och 8 inom kvarteret Gude skulle bestridas till halva beloppet ur försäljningsmedelsfonden och till halva beloppet av uttaxerade medel.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 120 ser. A) och sedan herr Eklund påpekat, att andra meningen i tredje stycket av drätselkammarens skrivelse angående förbehåll från Aktiebolaget Svenska Metall-

verkens sida om förhandsrätt till förhyrande av bostadslägenheter rätteligen skulle utgå, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 162. **Anslag för iordningställande av plantering i Oxbacken.**

Uti skrivelse den 13 juni 1950 hade Västerås stads kulturnämnd hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 35.000 kronor för iordningställande av plantering i Oxbacken i och för uppställande av Carl Milles' fontänskulptur "Solglitter".

Genom utlåtande den 15 juni 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa 35.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av disponibel avkastning av Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 121 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 163. **Anslag för inköp av kolkran för gasverket.**

I skrivelse den 10 juni 1950 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt om ett anslag å 60.000 kronor av skattemedel för inköp av en kolkran för gasverkets behov.

Drätselkammaren hade i yttrande den 15 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa 60.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 122 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 164. **Anslag för inköp av konstsamling.**

Västerås stads kulturnämnd hade i skrivelse den 13 juni 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville av kulturfondens disponibla medel anvisa ett anslag å 60.000 kronor för inköp av en å Hedensbergs gård förvarad konstsamling.

Uti ett den 15 juni 1950 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla kulturnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 123 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 165. **Anställande av teknisk expertis för stadens större byggnadsfrågor.**

Uti skrivelse den 15 juni 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att på de villkor och med de arbetsuppgifter, vilka i huvudsak angivits i kammarens skrivelse, få anställa teknisk expertis för stadens större byggnadsfrågor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 124 ser. A) uppstod överläggning, varunder yttrade sig herrar Engdahl, Turén, Eklund och Hellblom, de två sistnämnda under yrkande om bifall till drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med nämnda yrkande.

§ 166. **Förslag till nya bestämmelser om bidrag till gatubyggnadskostnad.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 juni 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga av kammaren framlagt förslag till bestämmelser om bidrag till gatubyggnadskostnad samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa förslaget Kungl. Maj:ts prövning ävensom vidtaga alla i samband härmed erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 125 ser. A och nr 17 ser. B) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Turén i första hand, att ärendet återremitterades till drätselkammaren för närmare förhandlingar med fastighetsägarna och i andra hand, därest stadsfullmäktige funne att ärendet borde avgöras i dag, att fullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag med de ändringar, att till fjärde stycket i § 17 av förslaget fogades en sista mening av följande lydelse: "Prövas nu stadgade villkor alltför betungande för tomtägaren äger länsstyrelsen medgiva den lättnad, som påkallas av omständigheterna", samt att § 18 erhölle följande lydelse: "Etsättningsskyldighet på grund av dessa bestämmelser må ej åläggas tomtägare beträffande gata eller del därav eller avloppsledning, vars anläggning var påbörjad framför tomten den 27 november 1947 eller gata eller del därav, som lagligen skolat vara upplåten till allmänt begagnande vid tid, som nyss sagts, eller avloppsledning som staden varit skyldig att utföra för samma tid." Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes till en början proposition mellan herr Turéns återremissyrkande och yrkandet att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla sistnämnda yrkande.

Härefter ställdes proposition emellan *dels* herr Turéns yrkande om ändring av §§ 17 och 18 i bestämmelserna, *dels* yrkandet om ändring av enbart § 17 samt *dels* yrkandet om enbart ändring av § 18, *dels ock* herr Eklunds yrkande om bifall till drätselkammarens förslag.

Herr ordföranden fann härvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla drätselkammarens förslag.

Sedan herr Turén i anledning härav begärt votering emellan detta förslag och yrkandet om ändring av enbart § 17 i bestämmelserna, beslöto stadsfullmäktige med 27 jaröster mot 18 nejröster bifalla drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

§ 167. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 13 juni 1950 (S. H. nr 126 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter i trafiknämnden fr.o.m. den 1 juli 1950 för tiden intill 1954 års utgång utse ombudsmannen Erik Pettersson, droskägaren John Ericsson, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, rådmannen Folke Höijer, folkskolläraren A. Eng, direktören Arne Lindén och ombudsmannen Ingvar Löv samt till suppleanter i nämnden för samma tid utse följande för ledamöterna personliga suppleanter, nämligen ingenjören Fritz Järvenäs, chauffören Harald Ek, föreståndaren Yngve Engström, fru Marta Johansson, folkskolläraren Josef Bodén, disponenten Lars Levén och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Vidare beslöto stadsfullmäktige efter nu inför fullmäktige företagen lottning att av ledamöterna herrar Höijer, Erik Pettersson och Lindén samt av suppleanterna herrar Ek och Levén samt fru Marta Johansson skulle avgå den 1 januari 1952.

§ 168. **Avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelse den 19 juni 1950 hade fullmäktigeledamoten herr John Sjöblom avsagt sig uppdraget som ledamot av stadsfullmäktige samt de därmed förenade förtroendeuppdragen.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* godkänna den begärda avsägelsen, *dels* hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Sjöbloms ställe, *dels ock* anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de för-

troendemannaval, som föranleddes av herr Sjöbloms avsägelse från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

§ 169. **Kungl. Inrikesdepartementets skriv. ang. anslag till civilförsvaret.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 5 maj 1950 angående anslag till civilförsvaret för butgetåret 1950/1951.

§ 170. **Motion ang. höjning av arvodet till de kommunalvalda taxeringsledamöterna.**

I en den 15 juni 1950 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna herrar Hugo Ericsson, Wiktor Persson, m.fl. hemställt, att stadsfullmäktige ville fr.o.m. år 1951 tillerkänna de kommunalvalda taxeringsledamöterna en ersättning för taxeringsarbetet med 3 kronor per timme.
Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för utredning och yttrande.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 5 juli 1950.

GUSTAF OLSSON

Birger Grip. *Erik Pettersson.*

Offentligen uppläst den 5 juli 1950; betygar

Ex officio:

Åke Renvall.

Västerås 1950 . Västmanlands Folkblad AB

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 augusti 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Engdahl, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, David Johansson, Hellblom, Thorén, Persson, Lundberg, Pers, Nyström, Thurén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Jonsson, Berglind, Bergsten, Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Lindström, Schörling, Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herrar Thunell, Larsson, Söderberg, Uhlin och Klingvall.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Hellström, fru Berg, herr Nyman, fru Hall, herr Matell och fröken Jansson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olof Rylander.

§ 171. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 17 juli 1950 utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter kyrkoskrivaren John Sjöblom för tiden till den 1 januari 1951 konditoriarbetaren Ove Karl Herman Klingvall förklarats vald härtill.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 172. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Lindkvist och Alwestrand att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 6 september 1950 klockan 13.30.

§ 173. **Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1949.**

Med skrivelse den 3 juli 1950 hade idrottsstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1949 (S. H. nr 18 ser B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 174. **Parkstyrelsens årsberättelse för år 1949.**

Med skrivelse den 10 juli 1950 hade parkstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1949 (S. H. nr 19 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 175. **Fastighetskontorets årsberättelse för år 1949.**

Fastighetskontoret hade till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1949 (S. H. nr 20 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 176. **Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för år 1949.**

Företogs till förnyad handläggning det under § 86 i stadsfullmäktiges protokoll för den 27 april 1950 antecknade ärendet angående drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för år 1945, uti vilket ärenden drätselkammaren genom utlåtande den 13 april 1950 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för 1949, *att* bemyndiga drätselkammaren att taga i anspråk den i bokslutet gjorda reservationen å 250.000 kronor för täckning av underskott å pågående gatuarbeten och andra i sammanhang därmed erforderliga anslag samt *att* medgiva att av bokslutsöverskottet toges i anspråk ett belopp av 43.622 kronor 86 öre för täckning av del av överskridandet å anslaget för utbyggnad av gasverket samt att för täckning av resterande del av överskridande å anslaget anvisa 143.000 kronor av lånemedel, ävensom uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån.

Stadsfullmäktige hade vid nämnda sammanträde beslutat bemyndiga drätselkammaren att taga i anspråk ovannämnda reservation å 250.000 kronor för täckning av underskott å pågående gatuarbeten och andra i sammanhang därmed erforderliga anslag samt i övrigt bordlägga ärendet i avbidan å stadsrevisorernas granskning.

Det antecknades, att nämnda granskning numera företagits.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 66 ser. A och nr 6 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 177. **Stadsrevisionens berättelse för 1949.**

Med skrivelse den 20 juni 1950 hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat stadsrevisionens berättelse i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1949.

Till stadsfullmäktige hade jämväl inkommit infordrad förklaring från drätselkammaren jämte därvid fogade yttranden från styrelsen för tekniska verken och styrelsen för Västerås stads barnstugor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 127 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl med instämmande av herr Ernst Johansson bifall till stadsrevisionens förslag om ansvarsfrihet för 1949 års förvaltning.

Herr Hult yrkade, att stadsfullmäktige ville återremittera ärendet i den del, som avsåge anmärkningen beträffande representationen, med uppdrag för drätselkammaren att utreda frågan om antagande av närmare bestämmelser angående utövande av stadens representation. Herrar ordföranden, Eklund, stadsdirektören och Lundberg samt fru Kjelldahl yttrade sig utan yrkande.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes först proposition mellan herr Hults förslag och yrkande om avslag å samma förslag. Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige bifallit herr Hults yrkande.

Sedan i anledning härav votering begärts, beslöto stadsfullmäktige med 30 nejröster mot 21 jaröster att avslå herr Hults yrkande. En ledamot avstod från att rösta.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bevilja drätselkammaren och stadens övriga förvaltning ansvarsfrihet för år 1949 samt i övrigt lägga stadsrevisionens berättelse till handlingarna.

I detta beslut deltogo icke de i 58 § lagen om kommunalstyrelse i stad omförmälda ledamöter.

§ 178. **Förslag till ändring av stadsplan för kv. Stenborren och Stenbjörnen.**

I skrivelse den 5 juni 1950 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 10 februari 1950 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Stenborren och Stenbjörnen samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 6 juli 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 128 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 179. **Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, Sjöhagen—Djuphamnsområdet.**

I skrivelse den 7 augusti 1950 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 15 februari 1950 daterat och den 30 juni 1950 reviderat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, Sjöhagen—Djuphamnsområdet, samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 129 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 180. **Överlåtelse av tomter för församlingshus.**

Vid sammanträde den 30 juni 1948 hade stadsfullmäktige bland annat beslutat att för en köpeskilling av 95.000 kronor förvärva fastigheterna Gabriel nr 1 och 2 (det s. k. Kråkslottet) ävensom uppdraga åt drätselkammaren att efter förhandling med den kyrkliga samfälligheten inkomma till stadsfullmäktige med förslag till villkor för upplåtande av sistnämnda fastigheter ävensom den av staden tidigare förvärvade fastigheten Gagne nr 1 (Reutersköldska gården) till kyrkan för uppförande av församlingshem.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 juli 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att *dels* under förutsättning, att blivande stadsplan å området medgåve dylik bebyggelse, till den kyrkliga samfälligheten för uppförande av församlingshem försälja de delar av tomterna Gabriel nr 1 och 2 samt Gagne nr 1, som komme att ingå i en blivande församlingshustomt, för halva det pris, staden för marken erlagt, mot det att den kyrkliga samfälligheten till staden utan ersättning överläte det område om 6.000 kvm. av Hovdestalund, som tagits i anspråk för rätning av Skultunavägen, ävensom på sedvanliga villkor i övrigt, *dels* ock vidtaga alla för överlåtelsen erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 130 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 181. **Tilläggsborgen för byggnadskreditiv å tomten Kattfoten nr 13.**

Uti skrivelse den 6 juli 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas Bygg-

nadsförening i Västerås nybygge å tomten Kattfoten nr 13 med ytterligare ett belopp av högst 3.150 kronor intill sammanlagt högst 33.150 kronor mot sedvanlig inteckningssäkerhet och under villkor att nämnda borgensåtagande finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, då ifrågavarande kreditivmedel börjat tagas i anspråk.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 131 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 182. **Anslag för iordningställande av Knektgatan.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 juni 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för kantstensättning av Knektgatan anvisa ett anslag å 9.000 kronor samt att anslaget skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efer föredragning av skrivelsen (S. H. nr 132 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens framställning.

§ 183. **Anslag för utvändiga reparationer å Nordanby gård.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 juli 1950 på förslag av kulturnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utvändiga reparationer å Nordanby gård i huvudsaklig överensstämmelse med ett i skrivelsen framfört förslag anvisa ett anslag å 35.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 133 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Hellblom, att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren för närmare utredning och förslag om byggnadens framtida användning, varjämte herr Eklund med instämmande av herrar Alwestrand, Ek, Eriksson, Hult, Pers och Lundberg yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan proposition ställts mellan å ena sidan herr Hellbloms återremissyrkande och å andra sidan yrkande, att ärendet skulle avgöras denna dag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning omedelbart företaga ärendet för avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 184. **Anslag till Västerås hemvärn.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 augusti 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja Västerås Hemvärn

ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning m. m. under arbetsåret 1 juli 1950—30 juni 1951 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 134 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 185. **Anslag för inköp av bil till fastighetskontoret.**

I skrivelse den 3 augusti 1950 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett anslag å 8.000 kronor för utbyte av fastighetskontorets skåpbil mot en ny paketbil samt *att* upptaga anslaget till täckning i 1951 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 135 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 186. **Anslag för inköp av radiobil till polisverket.**

I skrivelse den 3 augusti 1950 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett anslag å 9.500 kronor för inköp under 1950 av en radiobil för polisverket samt att upptaga beloppet till täckning i 1951 års stat för polisväsendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 136 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 187. **Anslag för uppförande av transformatorstation vid Djuphamnen.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 20 juni 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för uppförande av ny transformatorstation å Djuphamnen anvisa 42.000 kronor att täckas av lånemedel.

Genom yttrande den 17 augusti 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av ifrågavarande utgift ävensom vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 137 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 188. **Anslag för undervisningsfilm till de högre skolorna i staden.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 augusti 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 5.000 kronor för inköp av undervisningsfilmer, att filmerna skulle tills vidare kostnadsfritt deponeras hos Högre Allmänna Läroverket, *att* filmerna skulle användas vid undervisningen i Högre Allmäna Läroverket, Kommunala Flickskolan och Praktiska Mellanskolan samt att beloppet skulle upptagas till täckning i staden för år 1951.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 138 ser. A) uppstod överläggning, varunder fru Andrén yrkade bifall till drätselkammarens förslag med tillägg att stadsfullmäktige uppdroge åt drätselkammaren att antaga grunder för utval och distribution av skolfilmer, varjämte herrar Persson och Alwestrand yttrade sig utan yrkanden.

Sedan efter avslutad överläggning proposition ställts mellan å ena sidan bifall till drätselkammarens förslag med det av fru Andrén yrkade tillägget och å andra sidan bifall till samma förslag utan något dylikt tillägg beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

§ 189. **Anslag till Västerås missionsförsamling för församlingssyster.**

Uti skrivelse den 3 augusti 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa styrelsen för Västerås Missionsförsamling ett anslag å 1.200 kronor såsom bidrag till bedrivande av församlingssysterns verksamhet under år 1951 samt *att* upptaga beloppet till täckning i staten för samma år.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr. 139 ser. A) och sedan herrar Ek och Eklund yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 190. **Tilläggsanslag för stadens bidrag till folkpensionerna.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 augusti 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett tilläggsanslag å 60.777 kronor för bestridande av stadens kostnader under 1949 för folkpensioneringen samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av det i 1950 års stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 140 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 191. **Inrättande av nya barnträdgårdar.**

Styrelsen för Västerås stads barnstugor hade i skrivelse den 10 juni 1950 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från januari 1951 inrätta dels en ny barnträdgård å Klockartorpsområdet och dels en ny barnträdgård å SVV-området samt att bevilja medel till uppsättande och drift av dessa barnträdgårdar.

Drätselkammaren hade i yttrande den 3 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige beslta *att* bemyndiga barnstugestyrelsen att enligt föreliggande förslag inrätta nya barnträdgårdar inom Klockartorpsområdet och SVV-området från januari 1951 samt att upptaga erforderliga medel för utrustning och drift av barnträdgårdarna i staten för 1951.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 141 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 192. **Mottagande av donation från majoren Sven O. Wijkman.**

Uti skrivelse den 3 augusti 1950 hade drätselkammaren föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* med tacksamhet emottaga en av dödsbodelägarna efter majoren Sven O. Wijkman till staden överlämnad boksamling.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 142 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 193. **Motion ang. provisoriska åtgärder för säkerställande av vattentillgången för släckning av eldsvåda i de västra stadsdelarna.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 25 maj 1950 till brandstyrelsen och drätselkammaren remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten Edvard Nordin samma dag ingiven motion angående säkerställande av vattentillgången för släckning av eldsvåda beträffande de västra stadsdelarna.

Brandstyrelsen hade i anledning av remissen i skrivelse den 2 juni 1950 instämt i ett av brandchefen avgivet tjänsteutlåtande, vari meddelats att stadens tekniska verk i samarbete med brandchefen redan vidtagit åtgärder för att säkra vattentillgången för eldsläckning och att åtgärder utöver de vidtagna icke syntes för närvarande behöva företagas.

Drätselkammaren hade i yttrande den 6 juli 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att motionen icke skulle föranleda någon vidare åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 143 ser. A) och sedan herr Nordin yrkat att ärendet skulle återremitteras till brandstyrelsen ställdes proposition mellan å ena sidan återremissyrkandet och å andra sidan yrkandet att ärendet skulle avgöras denna dag.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla sistnämnda yrkande.
Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 194. **Motion ang. åtgärder för höjande av livräddningsberedskapen.**

Stadsfullmäktige hade vid samamnträde den 25 augusti 1949 till idrottsstyrelsen och drätselkammaren remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten Sam Nyström samma dag ingiven motion, varigenom hemställts att stadsfullmäktige ville uppdraga åt vederbörande organ att i god tid före 1950 års badsäsong företaga sådana anordningar att livräddningsberedskapen höjdes såväl beträffande materiel som vad det gällde undervisning, demonstrationer och instruktion.

Idrottsstyrelsen hade i skrivelse den 3 juli 1950 hemställt att stadsfullmäktige med hänsyn till vad i saken redan åtgjorts måtte avskriva nu ifrågavarande ärende.

Drätselkammaren hade i yttrande den 3 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den föreliggande motionen ej skulle föranleda några ytterligare åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 144 ser. A) och sedan herr Nyström yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 195. **Motion ang. provisoriska avloppsledningar vid Brandthovda.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 27 maj 1949 till styrelsen för tekniska verken, hälsovårdsnämnden och drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten herr Gösta Brandt ingiven motion angående provisorisk avloppsledning inom Brandthovda egnahemsområde.

I skrivelse den 20 februari 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk avgivit yttrande i ärendet och därvid anvisat möjligheten av en provisorisk lösning av frågan enligt i skrivelsen närmare angivna grunder.

Hälsovårdsnämnden hade i yttrande den 7 augusti 1950 framhållit, att ehuru nämnda provisoriska lösning innebure en icke obetydlig förbättring, den likväl icke vore tillfredsställande och att nämnden för sin del ville förorda en definitiv lösning av frågan.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 augusti 1950 på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta, att motionen icke skulle föranleda någon åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 145 ser. A) uppstod överläggning varunder herr Brandt yrkade bordläggning av ärendet varjämte herrar Alwestrand och Eklund yttrade sig.

Sedan härefter proposition ställts mellan å ena sidan herr Brandts bordläggningsyrkande och å andra sidan yrkande om att ärendet omedelbart skulle avgöras beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med sistnämnda yrkande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning, att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 196. **Motion om borttagande av stadshotellets sommarveranda.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 25 maj 1950 till drätselkammaren för yttrande remitterat en av fullmäktigeledamoten fru Karin Kjelldahl samma dag ingiven motion angående borttagande av Stadshotellets sommarveranda.

Drätselkammaren hade i yttrande den 17 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna av drätselkammaren vidtagna åtgärder i ärendet samt *att* den föreliggande motionen därmed skulle anses besvarad.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 146 ser. A) och sedan fru Kjelldahl samt herrar Eklund och Ernst Johansson yttrat sig, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 197. **Motion om höjd ersättning till taxeringsledamöterna samt drätselkammarens förslag om ändrade regler för ersättning till kommunala förtroendemän.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 29 juni 1950 till drätselkammaren för utredning och yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna fru Greta Schörling samt herrar Hugo Ericsson, Wiktor Persson och Herman Thorén den 15 juni 1950 daterad motion med hemställan att stadsfullmäktige ville besluta att från och med år 1951 tillerkänna de kommunala valda taxeringsledamöterna en ersättning för taxeringsarbetet med 3 kronor per timma.

I anledning härav hade drätselkammaren avgivit utlåtande den 3 augusti 1950 och på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* med upphävande av tidigare regler antaga i skrivelsen intagna regler om ersättningar till kommunala förtroendemän med giltighet från och med 1 januari 1951 samt *att* den föreliggande motionen därmed skulle anses besvarad.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 147 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 198. **Återbesättande av befattning som utsättare vid tekniska verken.**

I skrivelse den 20 juni 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom utsättare.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 3 augusti 1950 och nämnden genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt bifall till styrelsens för tekniska verkens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 148 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 199. **Återbesättande av befattning som utsättare vid byggnadskontoret.**

I skrivelse den 6 juli 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den efter Axel Einar Ferngren ledigblivna befattningen såsom utsättare vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätsedkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 149 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta framställning.

§ 200. **Inrättande av två övningslärartjänster vid kommunala flickskolan.**

Genom skrivelse den 12 augusti 1950 hade styrelsen för Kommunala Flickskolan på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Kungl Maj:t tillstyrka att två nya ordinarie övningslärartjänster måtte inrättas vid skolan, en i musik och en i slöjd.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 augusti 1950 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos Kungl. Maj:t tillstyrka att från och med den 1 juli 1950 inrättades vid Kommunala Flickskolan en ordinarie tjänst såsom lärare i musik samt en ordinarie tjänst såsom lärare i kvinnlig slöjd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 150 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 201. **Ändring i lönestaterna för polismästaren och stadsfiskalerna.**

I skrivelse den 17 augusti 1950 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna av drätselkammaren vidtagen åtgärd, innebärande att drätselkammaren efter löne- och avtalsnämndens hörande på förfrågan av länsstyrelsen förklarat hinder från stadens sida icke möta mot att § 31 i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare tillämpades ifråga om stadsfiskal, biträdande stadsfiskal och polismästare.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 151 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning godkänna drätselkammarens åtgärd.

§ 202. **Borgensåtagande för förskott å egnahemslån och förbättringslån.**

I skrivelse den 17 augusti 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att ikläda staden ansvar jämlikt 32 § KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån till utgången av år 1951 för ytterligare högst 200.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 152 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 203. **Tillstånd för Elsa Viola Carlsson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 9 juni 1950 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat fru Elsa Viola Carlssons och fru Helmy Maria Österlunds ansökan av den 3 maj 1950 att till dem måtte överföras Gustaf Rickard Palmqvists t. o. m. den 30 september 1952 löpande tillstånd att i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, City-Buffén, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade jämväl nykterhetsnämnden i skrivelse den 21 juni 1950 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 9 augusti 1950 föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 153 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 204. **Tillstånd för Svea Vilhelmina Rehnberg att utskänka pilsnerdricka.**

Till stadsfullmäktige hade för yttrande överlämnats fru Svea Vilhelmina Rehnbergs ansökan till länsstyrelsen av den 25 maj 1950 att få övertaga fröken Agda Dahlbergs tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster å Nya Hushållsskolan, Stora gatan 48, här i staden.

Centralpolisen, som föreslagit utredning i ärendet, hade föreslagit bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 21 juni 1950 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 9 augusti 1950 föreslagit fullmäktige *att* hos länsstyrelsen förorda att fru Svea Vilhelmina Rehnberg erhölle tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II från och med den 1 oktober 1950 till och med den 30 september 1953.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 154 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 205. **Val av kommunala ledamöter i granskningsnämnd för mantalsskrivning och folkräkning.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 augusti 1950 (S. H. nr 155 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter i granskningsnämnden för mantalsskrivning och folkräkning utse f. posttjänstemannen Erik Östlund, ombudsmannen Carl Ölander, f. polismannen A. Johnsson, posttjänstemannen E. Wirén, fru Agnes Söderqvist, fru Hilda Bergsten, fru Ellen Björk, ingenjören E. Klingvall, bankdirektören I. Fredholm, lokföraren E. H. Neimer, lantbrukaren Jacob Pettersson, studieledaren Gustaf Sund, godsägaren Georg Högsberg, f. annonschefen Bror Lindberg och polismannen Lorens Gustafsson, samt att till ordförande i nämnden utse herr Östlund.

§ 206. **Val av kommunala förtroendemän.**

Vid sammanträde den 29 juni 1950 § 168 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande och förslag en av stadsfullmäktigeledamoten herr John Sjöblom, ingiven framställning om entledigande från förtroendeuppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

I yttrande den 9 augusti 1950 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till ledamot och vice ordförande i fattigvårdsstyrelsen intill utgången av år 1953 utse tjänstemannen Gösta Sjöberg, till ledamot och ordförande i barnavårdsnämnden intill utgången av år 1953 tjänstemannen Gösta Sjöberg, till nämndeman för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges val studieledaren Gustaf Sund samt till ledamot av kommittén för utredning av frågan om bostäder åt mindre bemedlade ombudsmannen Gunnar Österberg.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 156 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 207. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 augusti 1950 framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till nämndeman vid rådhusrätten för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges beslut såsom efterträdare till kontoristen Inge Jonsson, vilken avsagt sig uppdraget, utse intendenten Adolv Andersson, Folkets Park. (S. H. nr 157 ser. A).

§ 208. **Val av kommunal förtroendeman.**

I skrivelse den 21 augusti 1950 hade stadsfullmäktigeledamoten herr Sam Nyström avsagt sig uppdraget som ledamot av hamnstyrelsen.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* godkänna den begärda avsägelsen, *dels* anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag å en ny ledamot i hamnstyrelsen efter herr Nyström.

§ 209. **Motion ang. anslag till centralförbundets för nykterhetsundervisning upplysningskurs.**

I en av centralförbundet för nykterhetsundervisning gjord framställning, vilken upptagits såsom egen motion av herr ordföranden, hade förbundet hemställt om ett anslag å 1.000 kronor eller annat lämpligt belopp såsom bidrag till en av förbundet år 1951 planerad upplysningskurs i Fagersta.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för utredning och förslag.

§ 210. **Motion ang. återkallande av stadsfullmäktiges beslut om bekvämlighetsinrättning i stadsparken.**

I en denna dag till stadsfullmäktige ingiven motion hade stadsfullmäktigeledamoten herr Sven Turén föreslagit, att stadsfullmäktige ville *dels* återkalla tidigare fattat beslut om inrättande av en bekvämlighetsinrättning i stadsparken, *dels* ock uppdraga åt drätselkammaren att söka finna en annan lösning av frågan än den beslutade och att till stadsfullmäktige inkomma med förslag därutinnan.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för utredning och förslag.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 6 september 1950.

GEORG LEONTEIN.

B. W. Alwestrand. *Folke Lindqvist.*

Offentligen uppläst den 6 september 1950; betygar

Ex officio:
Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 september 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Engdahl, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, David Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Pers, Nyström, fruarna Kjelldahl, Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Carlfors, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Edvin Johansson, Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell, fru Larsson, herrar Söderberg, Uhlin och Klingvall.

Frånvarande med godkänt förfall: herrar Turén, Hellman, Kihlgren, Erik Pettersson och Brandt.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olof Rylander.

§ 211. **Parentation över Carl Hellström.**

Herr ordföranden erinrade om att sedan stadsfullmäktige sist voro församlade en fullmäktiges mångårige ledamot, Carl Hellström avgått med döden. Carl Hellström var, yttrade herr ordföranden bl. a., ett föredöme både såsom kommunalman och kamrat och efterlämnar därför ett stort tomrum icke minst i denna krets.

Herr ordföranden lyste härefter frid över hans minne.

§ 212. **Parentation över Viktor Larsson**

Vidare erinrade herr ordföranden om att Viktor Larsson, som nyligen avlidit, under en tid tjänstgjort såsom vice ordförande i stadsfullmäktige innan han kom att ägna sig åt större och riksvårdande uppgifter. Viktor Larsson representerade i hela sin gärning det bästa av de egenskaper som utmärka en man i ledande ställning.

Herr ordföranden lyste frid över hans minne.

§ 213. **Angående överlämnande av gåvobrev å porträtt över stadsfullmäktiges f. d. ordförande Albert Lundkvist.**

Föredrog herr ordföranden följande till staden överlämnade gåvobrev: "Då domprosten Fredrik Fåhræus på sin tid lämnade uppdraget som Stadsfullmäktiges i Västerås ordförande, anskaffades av staden och uppsattes i stadsfullmäktiges sessionssal ett porträtt av Fåhræus, målat av fru Elsa Celsing. Då Fåhræus' efterträdare som ordförande, målarmästaren Albert Lundkvist, sedermera avgick, uppsattes ävenledes av honom ett porträtt i sessionssalen, målat av konstnären Arne Cassel.

Undertecknade, som ansett att det hade varit önskvärt om såväl Fåhræus' som hans efterträdares porträtt hade målats av samma konstnär, ha därför uppdragit åt fru Elsa Celsing att måla ett porträtt av Lundkvist, vilket vi härmed be att få överlämna som gåva till Västerås stad med den önskan, att porträttet uppsättes i stadsfullmäktiges sal intill Fåhræus' porträtt. Genom denna åtgärd hava vi icke på något sätt velat förringa det konstnärliga värdet av det av Cassel målade porträttet, vilket vi förutsätta kommer att antingen på annat ställe uppsättas eller ock överlämnas till Lundkvist att av honom disponeras.

Västerås den 27 september 1950.

Torsten Ericson *C. A. Jacobsson* *David Sjölander*

Hakon Swenson *Yngve Swenson*"

Ordföranden anmälde, att porträttet överlämnats till stadsfullmäktiges presidium vid en föregående dag företagen ceremoni samt framförde ett tack till fru Karin Kjelldahl, vilken tagit initiativet till den nu förverkligade tanken.

Stadsfullmäktige beslöto härefter enhälligt å stadens vägnar mottaga porträttet ävensom att till donatorerna utala stadens tack för den storartade gåvan.

§ 214. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fröken Anna Carlsson och fröken Ingeborg Jansson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 4 oktober 1950 klockan 15.15.

§ 215. **Fråga om reserverande av tomt för konst- och kulturhistoriskt museum.**

Kommittén för utredning av länsmuseets i Västerås byggnadsfråga hade i skrivelse den 4 september 1950 anhållit, att stadsfullmäktige ville ställa plats invid Kristinagatan till förfogande för en byggnad för ett konst- och kulturhistoriskt museum.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 21 ser. B) och sedan herrar Persson, Matell och Sjöberg yttrat sig i ärendet, beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till parkstyrelsen, byggnadsnämnden och drätselkammaren för yttrande.

§ 216. **Ang. ifrågasatt införlivning av Västerås-Barkarö socken.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kammarkollegiets skrivelse den 7 september 1950 (S. H. nr 24 ser. B) utvisande, att framställningar från Västerås-Barkarö kommun respektive Västerås stads drätselkammare om utredning av fråga om införlivning av Västerås-Barkarö kommun med Västerås stad icke föranlett någon kollegiets vidare åtgärd.

§ 217. **Expropriation av gatumark från stadsägan 738, 739 och 1848.**

Uti skrivelse den 7 september 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att genom expropriation förvärva den mark av respektive stadsägan nr 738, 739 och 1848, som enligt gällande stadsplaner skulle utläggas till gata, samt vidtaga alla för expropriationens genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 158 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 218. **Fråga om nybyggnadsförbud för kvarteren Manfred, Martin m. fl.**

I skrivelse den 21 augusti 1950 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen anhålla om nybyggnadsförbud jämlikt 35 § byggnadslagen för kvarteren Manfred, Martin, Mats, Njord och Märta.

Uti ett den 7 september 1950 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 159 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 219. **Anslag för renovering av Arosgården.**

I skrivelse den 17 augusti 1950 hade Arosgårdens intressentförening hemställt om ett tillfälligt anslag å 3.000 kronor för upprustande av Arosgården.

Genom utlåtande den 7 september 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 3.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 160 ser. A) och sedan herr Sund yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Sunds yrkande.

§ 220. **Fråga ang. omorganisation av vissa befattningar å stadsarkitektkontoret.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 19 juni 1950 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppföra den extra befattningen såsom byggnadsinspektör å ordinarie stat med placering i lönegrad 28, *att* ändra befattningen såsom byggnadsinspektör i lönegrad 23 till en befattning såsom biträdande byggnadsinspektör med oförändrad lönegradsplacering, att indraga den ordinarie befattningen såsom stadsplanetekniker samt en extra ingenjörstjänst å stadsplaneavdelningen, *att* bemyndiga byggnadsnämnden att anställa ytterligare en extra arkitekt i löneklass 26 samt *att* samtliga förändringar skola gälla från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att indraga en ordinarie befattning såsom underingenjör å stadsarkitektkontoret samt att i övrigt till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Uti ett den 7 september 1950 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning med den av löne- och avtalsnämnden föreslagna ändringen att en ordinarie befattning såsom underingenjör å stadsarkitektkontoret indroges.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 161 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 221. **Fråga om inrättande av en ordinarie kontorsbiträdesbefattning å socialvårdsbyrån.**

I skrivelse den 30 juni 1950 hade socialvårdsdelegerade på anförda skäl hemställt att en extra befattning som skrivbiträde å socialvårdsbyrån

omändrades till en ordinarie tjänst såsom kontorsbiträde vid samma byrå.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1951 uppföra en extra skrivbiträdesbefattning å socialvårdsbyrån å ordinarie stat med placering i lönegrad 6 samt *att* bemyndiga socialvårdsdelegerade att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 7 september 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 162 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 222. **Uppförande av en extra skrivbiträdesbefattning vid socialvårdsbyrån å ordinarie stat.**

I skrivelse den 10 juli 1950 hade nykterhetsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att den nuvarande extra befattningen såsom "skrivbiträde hos nämnden" i löneklass 5 finge upptagas å ordinarie stat från den 1 januari 1951 med placering i lönegrad 6 samt att bemyndiga nykterhetsnämnden att tillsätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1951 uppföra en extra skrivbiträdesbefattning vid socialvårdsbyrån å ordinarie stat med placering i lönegrad 6, i första hand för skrivgöromålen å nykterhetsnämndens avdelning, samt *att* uppdraga åt socialvårdsdelegationen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 7 september 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 163 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag.

§ 223. **Uppförande av en extra befattning som barnavårdsinspektris å ordinarie stat.**

Uti skrivelse den 30 juni 1950 hade barnavårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att den nuvarande extra befattningen såsom barnavårdsinspektris i löneklass 15 finge upptagas å ordinarie stat från den 1 januari 1951 med placering i lönegrad 16 samt bemyndiga barnavårdsnämnden att tillsätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 16 augusti 1950 och kammaren i yttrande den 7 september 1950, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla barnavårdsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 164 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag.

§ 224. **Uppförande av befattningen såsom badhusföreståndare och simlärare å ordinarie stat.**

I skrivelse den 4 juli 1950 hade badhusstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1951 uppföra den extra befattningen såsom badhusföreståndare och simlärare å ordinarie stat med placering i lönegrad 20.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1951 uppföra den extra befattningen såsom badhusföreståndare och simlärare å ordinarie stat med placering i lönegrad 20 samt att bemyndiga badhusstyrelsen att tillsätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Uti ett den 7 september 1950 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tilltsyrkt stadsfullmäktige bsluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 165 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 225. **Uppförande av befattningen såsom arbetsförman vid idrottsanläggningarna å ordinarie stat.**

Idrottsstyrelsen hade i skrivelse den 3 juli 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen som arbetsförman vid idrottsanläggningarna från och med den 1 januari 1951 uppfördes å ordinarie stat med placering i 16 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla idrottsstyrelsens framställning.

Genom utlåtande den 7 september 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla idrottsstyrelsens förslag i ärendet samt att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare tillsätta den sålunda inrättade befattningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 166 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 226. **Uppförande av befattning som befallningsman vid Malma gård å ordinarie stat.**

I skrivelse den 17 juni 1950 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befallningsmannabefattningen å Malma gård från och med den 1 januari 1951 uppfördes å ordinarie stat med placering i 15 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla lantegendomsnämndens framställning samt att bemyndiga lantegendomsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 7 september 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 167 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 227. **Inrättande av två nya brandmansbefattningar.**

I skrivelse den 2 juni 1950 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1951 inrätta två nya ordinarie brandmansbefattningar.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1951 inrätta två ordinarie brandmansbefattningar i lönegrad 14 samt att bemyndiga brandstyrelsen att tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare.

Uti ett den 7 september 1950 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 168 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 228. **Fråga ang. organisation av vissa befattningar å drätselkontoret.**

I skrivelse den 3 augusti 1950 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppflytta befattningen såsom förste stadsbokhållare från lönegrad 22 till lönegrad 24, *att* ändra benämningen andre stadsbokhållare till enbart stadsbokhållare, *att* inrätta en ytterligare befattning såsom stadsbokhållare i lönegrad 15, *att* med placering av befattningen såsom avlöningskamrerare på övergångsstat överföra befattningshavarna till allmän tjänstgöring å drätselkontoret med oföränd-

rad lönegradsplacering, *att* ändra befattningen såsom assistent vid avlöningskontoret till en befattning såsom föreståndare för kontoret och uppflytta befattningen från lönegrad 19 till lönegrad 21, *att* inrätta en extra tjänst såsom kontorsassistent å avlöningskontoret med lön efter löneklass 14, *att* inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde å avlöningskontoret samt *att* samtliga förändringar skola gälla från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 169 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 229. **Inrättande av befattning såsom skrivbiträde vid fastighetskontoret.**

Uti skrivelse den 1 juni 1950 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1951 uppföra en extra befattning som skrivbiträde vid fastighetskontoret å ordinarie stat med placering i lönegrad 6 av gällande löneplan för stadens ordinarie befattningshavare samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta den sålunda nyinrättade befattningen.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 170 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 230. **Anslag för grundförstärkning av läroverkets huvudbyggnad.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för grundförstärkning av läroverkets huvudbyggnad anvisa ett anslag å 60.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas i 1951 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 171 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 231. **Anslag för förstärkning av ledningsnätet till Viksängs industriområde samt för uppförande av transformatorstation å norra Jakobsberg.**

I skrivelse den 22 augusti 1950 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt om ett anslag å 27.500 kronor av lånemedel för för-

stärkning av ledningsnätet till Viksängs industriområde samt för uppförande av provisorisk transformatorstation vid norra Jakobsberg.

Drätselkammaren hade i yttrande den 14 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 172 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 232. **Anslag för iordningställande av ny brunn vid Uddens barnkoloni.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 september 1950 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande av en ny brunn vid Uddens barnkoloni anvisa ett anslag å 4.725 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ansöka om största möjliga statsbidrag till kostnaden ifråga.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 173 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 233. **Anslag för inköp av två nya kranar till djuphamnen m. m.**

I skrivelse den 12 september 1950 hade hamnstyrelsen hemställt om ett anslag å 3.191.753 kronor för inköp av två nya kranar till djuphamnen samt för viss till hamnkranarna hörande utrustning.

Genom utlåtande den 14 september 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för de av hamnstyrelsen föreslagna anordningarna anvisa ett anslag å 3.191.753 kronor, *att* härav föranledd utgift skulle bestridas till ett belopp av 210.053 kronor av uttaxerade medel och till ett belopp av 2.981.700 kronor genom lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om upptagande av amorteringslån å sistnämnda belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 174 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 234. **Anslag för omändringar av vissa utrymmen i varmbadhuset till första klass bastu samt för modernisering av tvättrummen till bastuavdelningarna.**

Badhusstyrelsen hade i skrivelse den 4 juli 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja anslag å 25.000 kronor för inre ombyggnad i varmbadhuset samt att drätselkammaren måtte bemyndigas att i mån av behov förskottera dessa medel.

Drätselkammaren hade i yttrande den 14 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utbyggnad av vissa utrymmen i varmbadhuset till första klass bastu samt anskaffande av erforderlig utrustning anvisa ett anslag å 25.000 kronor att upptagas till täckning i 1951 års stat, samt *att* för modernisering av tvättrummen anvisa ett anslag å 21.800 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 175 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 235. **Anslag till Centralförbundets för nykterhetsundervisning upplysningskurs i Fagersta.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 31 augusti 1950 till drätselkammaren för utredning remitterat en framställning från Centralförbundet för nykterhetsundervisning, vilken upptagits såsom egen motion av stadsfullmäktigeledamoten herr Gustaf Olsson, om ett anslag å 1.000 kronor eller annat lämpligt belopp såsom bidrag till en av förbundet år 1951 planerad allmän upplysningskurs i Fagersta.

I anledning härav hade drätselkammaren avgivit utlåtande den 14 september 1950 och på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 1.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 175 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 236. **Motion ang. återkallande av stadsfullmäktiges beslut om bekvämlighetsinrättning i Stadsparken.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 31 augusti 1950 till drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten Sven Turén samma dag ingiven motion, varigenom hemställdes, att stadsfullmäktige ville med återkallande av sitt under år 1946 fattade beslut

angående inrättande av bekvämlighetsinrättning i stadsparken uppdraga åt drätselkammaren att söka finna annan lösning av frågan än den nu beslutade och att till stadsfullmäktige inkomma med förslag härutinnan.

I skrivelse den 7 september 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* förevarande motion icke skulle föranleda någon åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 177 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 237. **Fråga om anskaffande av ny passagerarebåt.**

I skrivelse den 14 september 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande av passagerarebåt av i skrivelsen föreslagen typ anvisa ett anslag å 275.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av trafikfondens medel.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 178 ser. A) uppstod överläggning. Härvid yrkade herr Engdahl med instämmande av herrar Matell, Nyström, fru Schörling och herr Thorén att stadsfullmäktige ville återremittera ärendet till drätselkammaren för närmare utredning och för upptagande av förhandlingar med Trafikaktiebolaget Västeråsfjärden. Herr Ek med instämmande av herrar Robsahm, Hult, Lundberg, Berglind, Persson och Lindkvist yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Herr Eklund och fru Andrén yttrade sig utan yrkanden.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes först proposition mellan å ena sidan herr Engdahls återremissyrkande och å andra sidan yrkandet att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat att bifalla sistnämnda yrkande.

I anledning härav begärdes votering, vilken företogs och utföll så, att stadsfullmäktige med 28 ja-röster mot 26 nej-röster beslöto omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Herr Engdahl yrkade i anledning av denna utgång, att stadsfullmäktige ville avslå drätselkamarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 238. **Fråga om ändring av §§ 22 och 34 i stadens byggnadsordning.**

I skrivelse den 7 augusti 1950 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med upphävande av tidigare beslut §§ 22 och 34 i stadens byggnadsordning skulle hava samma lydelse som mot-

svarande paragrafer i Kungl. Byggnadsstyrelsens normalförslag till byggnadsordning samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa länsstyrelsen beslutet.

Emot byggnadsnämndens förslag hade byggnadsnämndens ordförande borgmästaren Olof Rylander, reserverat sig under uttalande, att byggnadsnämnden enligt reservantens åsikt bort vidhålla sitt ursprungliga förslag.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 13 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla byggnadsnämndens nu föreliggande förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 179 ser. A) yttrade sig borgmästaren Rylander och herr andre vice ordföranden, den sistnämnde med yrkande om bifall till beredningsutskottets förslag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 239. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 13 september 1950 framfört förslag (S. H. nr 180 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att såsom efterträdare till herr Carl Hellström, vilken avlidit, utse följande personer, nämligen till ledamot i drätselkammaren för tiden intill 1951 års utgång nuvarande suppleanten i kammaren annonschefen Einar Jonsson, till suppleant i dräteslkammaren för samma tid gjutaren Gustav Nyman, till ledamot i hamnstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång nuvarande suppleanten i styrelsen svetsaren Åke Johansson samt till suppleant i hamnstyrelsen för tiden till 1951 års utgång ombudsmannen Georg Uhlin.

§ 240. **Val av kommunal förtroendeman.**

Vid sammanträde den 31 augusti 1950 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande och förslag en av stadsfullmäktigeledamoten herr Sam Nyström ingiven framställning om entledigande från uppdraget som ledamot av hamnstyrelsen.

I yttrande den 13 september 1950 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till ny ledamot i hamnstyrelsen efter herr Nyström för tiden intill 1951 års utgång utse nuvarande suppleanten i styrelsen järnhandlaren Henning Larsson samt *att* till ny suppleant efter herr Larsson för tiden intill 1950 års utgång utse ingenjören Carl Olof Eliasson, Lindsborgsgatan 14 här i staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 181 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 241. **Nyval av kommunala ledamöter i granskningsnämnd för mantalsskrivning och folkräkning.**

Föredrogs följande från beredningsutskottet inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 31 augusti 1950 beslöto stadsfullmäktige utse ledamöter i granskningsnämnden för mantalsskrivning och folkräkning.

Bland de valda befinna sig bankdirektören I. Fredholm, ombudsmannen Carl Ölander och lokföraren E. H. Neijmer.

Samtliga dessa tre ha emellertid anhållit om befrielse från uppdraget.

Med anledning härav får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta *att* godkänna de sålunda gjorda avsägelserna samt *att* till ledamöter i granskningsnämnden i stället för de avgående ledamöterna utse fru Karin Falk, Köpingsvägen 62, fru Greta Schörling, Köpingsvägen 64 och förre lokföraren Gustaf Ahl, Stora gatan 71, här i staden."

Efter föredragning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige enhälligt att omedelbart upptaga utskottets framställning till handläggning, oaktat ärendet icke hunnit upptagas å stadsfullmäktiges föredragningslista.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 242. **Fastställelse å beslut om inrättande av vissa tjänster vid kriminalavdelningen.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 2 september 1950 angående omorganisation av vissa tjänster vid kriminalavdelningen.

§ 243. **Tackkort från Carl Hellströms sterbhus.**

Anmäldes och lades till handlingarna tackkort från Carl Hellströms sterbhus för hedersbevisning vid dennes bår.

In fidem:

PER SIÖSTEEN

Justerat den 5 oktober 1950.

GUSTAF OLSSON.

Anna Carlsson. *Ingeborg Janson.*

Offentligen uppläst den 5 oktober 1950; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1950 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 oktober 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Engdahl, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Pers, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Jonsson, Berglind, Matell, Åke Johansson, Kihlgren, Lindkvist, Alwestrand, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Edvin Johansson, Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herrar Thunell, Söderberg, Uhlin, Klingvall och Alvar Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: herrar David Johansson, Nyström, Turén, fruarna Hall, Bergsten, fröken Carlsson, fru Barkman, herrar Sjölin, Brandt och fru Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: borgmästaren Olof Rylander.

§ 244. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll den 23 oktober 1950, utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter stuveriförmannen Carl Hellström för tiden till den 1 januari 1951 kassören Alvar Johansson förklarats vald härtill.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 245. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Åke Johansson och Kihlgren att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 2 november 1950 klockan 13.30.

§ 246. **Förvärv av tomten nr 6 i kv. Felix.**

I skrivelse den 5 oktober 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att för en köpeskilling av 77.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva ifrågavarande fastighet, ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 182 ser. A) och sedan herr Eklund anmält, att enligt vad som numera framkommit köpeskillingen exakt komme att uppgå till kronor 77.522:80, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning för ändamålet anvisa ett anslag å sistnämnda belopp samt i övrigt bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 247. **Fråga om förvärv av tomten nr 2 i kv. Fabian.**

I skrivelse den 5 oktober 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren för ett pris av 12.500 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 2 i kvarteret Fabian samt vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder även som *att* köpeskillingen skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 183 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 248. **Fråga om reserverande av tomt för skolhem.**

Föredrogs och lades till handlingarna (S. H. nr 86 ser. A 1943 och 187 ser. A. 1950) drätselkammarens skrivelse den 5 oktober 1950, varigenom kammaren anmälde, att staden finge anses ha blivit löst från sitt åtagande i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 18 juni 1943 att tillhandahålla tomt till ett av Högre allmänna läroverket planerat skolhem, enär rektor vid läroverket förklarat, att läroverkskollegiet beslutat avstå från planerna på ett läroverkets eget skolhem.

§ 249. **Fråga om anslag till landstingets yrkesskolor för anordnande av vävkurser.**

I skrivelse den 25 september 1950 hade Västmanlands läns landstings skolor för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt om ett anslag å 1.500 kronor för hyra av lokaler under ett år framåt för av skolorna anordnade vävkurser.

Drätselkammaren hade i häröver den 5 oktober 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 1.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 185 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 250. **Fråga om ändring delvis av tekniska verkens personalorganisation.**

I skrivelse den 22 augusti 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från den 1 januari 1951 *dels* inrätta två ordinarie befattningar, nämligen en såsom förste byråingenjör vid vatten- och avloppsverket med placering i lönegrad 29 och en såsom elverksingenjör i lönegrad 31, *dels* omändra befattningen såsom biträdande driftsingenjör vid vatten- och avloppsverket till befattning såsom driftsingenjör i lönegrad 26 samt att från den 1 januari 1951 uppflytta befattningen såsom kontorschef vid tekniska verken i lönegrad 26.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 20 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 31 såsom elverksingenjör och en ordinarie befattning i lönegrad 29 såsom förste byråingenjör vid vatten- och avloppsverket, *att* från och med den 1 januari 1951 ändra befattningen såsom biträdande driftsingenjör vid vatten- och avloppsverket till befattning såsom driftsingenjör i lönegrad 26, *att* bemyndiga styrelsen för tekniska verken att tillsätta de nyinrättade befattningarna med ordinarie innehavare samt *att* bordlägga frågan om uppflyttning av befattningen såsom kontorschef.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 5 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 186 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 251. **Fråga om inrättande av en extra befattning såsom biträdande fastighetsförvaltare vid folkskolorna.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 30 augusti 1950 på anförda skäl hemställt, att från och med den 1 januari 1951 få anställa en biträdande

fastighetsförvaltare i lönegrad 16 samt att den nuvarande fastighetsförvaltaren från och med nu nämnda dag uppflyttades i löneklass 24.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 20 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1951 inrätta en extra befattning såsom biträdande fastighetsförvaltare vid folkskolorna med lön efter löneklass 16.

I skrivelse den 5 oktober 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 187 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 252. **Fråga ang. omändring av en befattning på extra stat såsom kontorsbiträde vid folkskoleexpeditionen till en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde vid samma expedition.**

I skrivelse den 30 augusti 1950 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt om medgivande att från och med den 1 januari 1951 få anställa ett ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8 såsom ersättning för ett nuvarande extra kontorsbiträde samt ett extra skrivbiträde i löneklass 6.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 20 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde å folkskoleexpeditionen samt att bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 5 oktober 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1951 omändra nuvarande extra befattning såsom kontorsbiträde å folkskoleexpeditionen till motsvarande ordinarie befattning i lönegrad 8 samt *att* i övrigt bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 188 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 253. **Fråga om inrättande av en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde å stadsfiskalsexpeditionen.**

Polisnämnden hade i skrivelse den 6 september 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie kontorsbiträdestjänst i 8 lönegraden med placering å stadsfiskalsexpeditionen.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 20 september 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bifalla polisnämndens framställning samt att bemyndiga polisnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 5 oktober 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 189 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 254. **Fråga om inrättande av befattning som kartriterska å tekniska verken.**

I skrivelse den 22 augusti 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie befattning såsom kartriteska i lönegrad 10.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 20 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställning samt att bemyndiga styrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 5 oktober 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäkitge besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 190 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 255. **Återbesättande av befattning som kanslibiträde å förste stadsombudsmannens expedition.**

I skrivelse den 5 oktober 1950 hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom kanslibiträde å förste stadsombudsmannens expedition.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 191 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 256. **Omändring av nuvarande metallslöjdsalen i Herrgårdsskolan till expeditionslokaler för folkskolestyrelsen.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 2 oktober 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 23.000 kronor för iordningställande av expeditionsrum i Herrgårdsskolans annex.

Genom utlåtande den 12 oktober 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av expeditionsrum till folkskoleexpeditionen anvisa ett anslag å 16.315 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 192 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 257. **Anslag för anläggande av grundvattenpumpstation vid Hässlö.**

Uti skrivelse den 26 september 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att drätselkammaren ville för anläggande av en pumpstation för renvatten med tillhörande transformatorstation och övrig utrustning anvisa ett anslag å 262.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 262.000 kronor för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 193 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 258. **Anslag för jordkabelserviser till fastigheter i kv. Lindaren och Svarvaren.**

Uti skrivelse den 26 september 1950 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av jordkabelserviser till fyra fastigheter i kvarteren Lindaren och Svarvaren anvisa 9.000 kronor att täckas med 2.500 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 6.500 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 12 oktober 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 6.500 kronor samt att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 194 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 259. **Anslag för gas-, vatten-, regnvatten- och spillvattenledningar till kv. Stenborren och Stenbjörnen.**

I skrivelse den 26 september 1950 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av gas- samt vatten-, regnvatten- och spillvattenledningar till kvarteren Stenborren och Stenbjörnen bevilja ett anslag å 110.000 kronor att täckas med 42.000 kronor av lånemedel och 68.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 42.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 195 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 260. **Fråga om bestämmelser angående användningen och förvaltningen av fröken Anna Falkenbergs donation.**

I skrivelse den 12 oktober 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att till stadsfullmägtige inkomma med förslag till bestämmelser angående användningen och förvaltningen av fröken Anna Falkenbergs donation.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 196 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 261. **Fråga om reglering av pensionsunderlagen.**

I skrivelse den 22 augusti 1950 till stadsfullmäktige hade Svenska Kommunalarbetareförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Svenska Facklärarförbundet, Svenska Polisförbundet och Svensk Sjuksköterskeförening hemställt att staden måtte med bibehållandet av gällande pensionsreglemente reglera pensionsbeloppen genom anmälan till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa av de löner, som utgått sedan den 1 oktober 1947.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 20 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att föreliggande skrivelse icke skulle föranleda någon åtgärd från stadsfullmäktiges sida.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 12 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 197 ser. A) och sedan herrar Lindkvist och Engdahl yttrat sig i ärendet, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 262. **Fråga ang. omorganisation av samarbetsnämnderna.**

I skrivelse den 12 oktober 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att ändra nuvarande organisation av samarbetsnämnderna så *att* arbetstagarna under idrottsstyrelsen skulle hänföras till samarbetsnämnden för hamnen och byggnadskontoret samt att arbetstagarna under badhusstyrelsen skulle hänföras till samarbetsnämnden för de sociala nämnderna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 198 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 263. **Fråga om inlösen av avdikningslån.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inlösen av avdikningslån anvisa ett anslag å 6.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 199 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 264. **Förslag till utvidgning av stadsplanen för Norra Skallberget.**

I skrivelse den 11 oktober 1950 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 20 augusti 1950 upprättat förslag till utvidgning av stadsplanen för Västerås, Norra Skallberget, samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 200 ser. A) yrkade herr Eklund på anförda skäl, att ärendet skulle återremitteras till byggnadsnämnden och drätselkammaren. Herr Matell yttrade sig utan yrkande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Eklunds yrkande.

§ 265. **Förslag till budget för år 1951.**

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 13 oktober 1950 hade magistraten överlämnat ett av drätselkammaren den 29 september 1950 upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1951.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 11 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* under budgettiteln 18 B Sjukförsäkring anslag skulle upptagas till sjukkassorna med sammanlagt 29.785 kronor, fördelat med 19.500 kronor å Västerås erkända sjukkassa, 10.160 kronor å Aseapersonalens erkända centralsjukkassa och 125 kronor å Träarbetarnas sjukkassa, *att* anslaget under 20 Finansförvaltning till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter skulle upptagas till 516.408 kronor samt *att* i övrigt bifalla drätselkammarens förslag.

Handlingarna i ärendet föredrogos (S. H. nr 22 a och b och 23 ser. B). Härunder yttrade sig herrar Eklund, Sjöberg, Engdahl, Matell, Ek och Persson. Herr Eklund upplyste, att under titeln 4 A Stadsarkitektkontor anslag medräknats för en befattning som underingenjör i lönegrad 20, vilken befattning stadsfullmäktige emellertid den 28 september 1950 beslutat indraga. Anslaget för löner under denna titel borde därför reduceras med 9.000 kronor från 153.000 kronor till 144.000 kronor. I lönestaten för flickskolan (15 D) hade upptagits ett belopp av 77.000 kronor (101, 12). Genom ett räknefel inginge i nämnda summa ett belopp två gånger. Slutsumman skulle därför utgöra 70.000 kronor. Efter dessa reduceringar komme stadsfullmäktiges anslag för oförutsedda utgifter att uppgå till kronor 536.568 i stället för i förslaget angivna kronor 520.568 Därest beredningsutskottets förslag angående anslag till sjukkassorna bifölles, borde därför reservationsanslaget upptagas till 532.408 kronor. Herr Eklund yrkade emellertid bifall till drätselkammarens förslag angående anslag till Västerås erkända sjukkassa och Aseas erkända centralsjukkassa.

Herr Sjöberg yrkade med instämmande av herrar Engdahl och Persson bifall till beredningsutskottets förslag angående anslagen till sjukkassorna.

Vid handläggningen av frågan om anslag till ungdomsvården begärde herr Ek att till protokollet skulle antecknas, att han protesterade mot det enligt hans mening odemokratiska sätt, varpå ungdomsvårdsstyrelsen behandlade frågan om fördelning av bidraget till ungdomsorganisationerna för lokalkostnader, i det att styrelsen mot ungdomsrådets tillstyrkan förvägrade den kommunistiska ungdomsorganisationen dylikt bidrag,

oaktat, magistraten efter av herr Ek anförda besvär förklarat styrelsens beslut i detta avseende strida mot gällande lag.

Herr Sjöberg genmälde häremot att magistratens beslut efter av ungdomsvårdsstyrelsen anförda besvär undanröjts samt yrkade bifall till ungdomsvårdsstyrelsens statförslag.

Härefter fattade stadsfullmäktige utan omröstning nedan angivna beslut i ärendet.

Allmän förvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige att godkänna förslaget till stat under titeln Allmän förvaltning med följande av drätselkammaren föreslagna ändringar beträffande stadsrevisionens statförslag nämligen *att* ett anslag tillades å 2.000 kronor för anskaffande av vissa erforderliga inventarier samt *att* å inkomstsidan tekniska verkens och socialvårdens andelar i revisionskostnaden höjdes med 2.100 kronor.

Rätts- och ordningsväsen.

Magistrat och rådhusrätt.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa förslaget till stat för Magistrat och rådhusrätt med de ändringar, *att* anslaget till löner och arvoden nedsattes med 3.000 kronor samt *att* det interna anslaget för hyra ökades med 1.300 kronor.

Polisväsen och fångvård.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige godkänna följande förslag till stat för Polisväsen och fångvård med följande ändringar, nämligen *att* en mindre justering företoges å kontot Löner till personal å ordinarie stat, *att* anslaget för löner till extra och tillfälliga befattningshavare nedsattes från 49.500 kronor till 45.000 kronor, *att* anslaget för skrivmateriel och blanketter nedsattes från 10.000 kronor till 9.000 kronor, *att* anslaget till resor och traktamenten sänktes från 12.000 kronor till 9.000 kronor, *att* anslaget för förbrukningsinventarier nedsattes från 8.000 kronor till 7.000 kronor, *att* anslaget till sjukvård för anhållna nedsattes från 2.000 kronor till 1.000 kronor, *att* det interna anslaget till hyra höjdes från 20.450 kronor till 28.750 kronor samt *att* ett av polisnämnden begärt anslag å 5.000 kronor till utredningskostnader för nytt polishus överfördes till fastighetsförvaltningens stat.

Åklagarväsen.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat under deltiteln Åklagarväsen med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar nämligen, *att* anslaget till löner och arvoden sänktes från 46.000 kronor till 45.000 kronor samt *att* anslaget för anskaffning av inventarier sänktes med 1.000 kronor.

Övriga ändamål.

Stadsfullmäktige godkände i oförändrat skick föreliggande förslag till stat för denna deltitel.

Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna föreliggande förslag till budget för Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen, beträffande exekutionsverkets stat dock med följande av drätselkammaren förordade ändringar nämligen, *att* anslaget för pensioner sänktes från 12.000 kronor till 11.000 kronor, *att* posterna telefon och hyra justerades uppåt med mindre belopp samt *att* posten inkomster av sportler höjdes från 20.000 kronor till 25.000 kronor.

Byggnads- och stadsplaneväsen.

Stadsarkitektkontor.

Beslöto stadsfullmäktige att godkänna byggnadsnämndens statförslag för stadsarkitektkontoret med *dels* följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar nämligen, *att* anslaget för pensionsavgifter sänktes från 11.000 kronor till 9.000 kronor samt *att* anslagen för löner och arvoden, telefon m. m. och hyror höjdes med sammanlagt 1.400 kronor, *dels* med av drätselkammaren angivet förbehåll angående utnyttjandet av anslaget för bilersättningar, *dels* ock med den av herr Eklund yrkade ändringen, *att* anslaget för löner upptoges till 144.000 kronor.

Stadsingenjörskontor.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige godkänna byggnadsnämndens statförslag för stadsingenjörskontoret med följande ändringar, nämligen *att* anslaget för anskaffning av bilar sänktes från 7.500 kronor till 5.500 kronor, *att* vissa mindre justeringar nedåt

företoges å löneanslagen, *att* anslaget för pensionsavgifter sänktes med 2.600 kronor samt att anslaget för fordonsersättningar höjdes med 2.400 kronor.

Försvarsväsen.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till stat för Försvarsväsen.

Brandförsvar.

Efter tillstyrkan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige antaga brandstyrelsens förslag till stat med följande ändringar nämligen *att* anslaget för drivmedel och smörjoljor nedsattes från 8.000 kronor till 7.000 kronor, *att* anslaget för inventarieanskaffning nedsattes från 16.000 kronor till 13.000 kronor samt *att* å inkomstsidan tillades ett belopp av 5.000 kronor, utgörande beräknat statsbidrag för branddamm.

Fastighetsförvaltning.

Stadsfullmäktige beslöto i oförändrat skick fastställa förslaget till stat under titeln Fastighetsförvaltning.

Gatu- och parkförvaltning.

Gatuförvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick fastställa föreliggande förslag till stat för Gatuförvaltning.

Parkförvaltning.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna parkstyrelsens statförslag *dels* med förbehåll angående stadsfullmäktiges beslut om inrättande av en ny befattning såsom förman vid parkförvaltningen, dels ock med följande ändringar, nämligen *att* anslaget för pensioner sänktes med 500 kronor, *att* anslaget för resor och traktamenten nedsattes från 5.000 kronor till 4.000 kronor, *att* anslaget för förbrukningsinventarier nedsattes från 15.000 kronor till 13.000 kronor, *att* anslaget för lön till kollektivanställd parkpersonal nedsattes från 150.000 kronor till 140.000 kronor samt anslaget för lön till kollektivanställd förråds- och verkstadspersonal nedsattes från

15.000 kronor till 10.000 kronor, *att* anslaget till materiel för parkunderhåll nedsattes från 54.000 kronor till 51.000 kronor, *att* anslaget för hyra höjdes från 4.850 kronor till 5.600 kronor, *att* anslaget för övriga kostnader för bilar sänktes från 12.000 kronor till 11.000 kronor, *att* anslaget för underhåll av maskiner och redskap nedsattes från 7.000 kronor till 5.000 kronor, *att* ett av styrelsen icke beräknat anslag upptoges å 60.000 kronor för iordningställande av Bergslagsparken, varemot i gengäld avfördes av styrelsen begärda anslag för iordningställande av Fågelsången, 12.000 kronor, för iordningställande av parkområde mellan Metallgatan och järnvägen, 12.000 kronor och anslag för parkområde mellan Björnövägen och Rudheska tomten 18.000 kronor samt följande anslag nedsattes, nämligen anslaget för iordningställande av Skallberget från 45.000 kronor till 40.000 kronor, anslaget för iordningställande av parkområdet vid Maskinist-, Målar- och Snickargatan från 30.000 kronor till 25.000 kronor samt att anslaget för mindre park- och gatuplanteringsytor från 25.000 kronor till 20.000 kronor.

Hamnförvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna hamnstyrelsens förslag till stat med följande ändringar nämligen *att* anslaget för lön till kranskötare sänktes från 110.000 kronor till 100.000 kronor, *att* utöver vad hamnstyrelsen begärt anslag upptoges för iordningställande av personalrum i gamla hamnen med 30.000 kronor samt för anordnande av stängsel kring verkstaden vid djuphamnen med 15.000 kronor, *att* inkomsterna av hamnavgifter för varor, andra fartyg, ökades från 160.000 kronor till 175.000 kronor, *att* hamnavgifterna för ång- och motorfartyg höjdes från 85.000 kronor till 90.000 kronor samt *att* inkomsterna av kranhyror höjdes från 200.000 kronor till 225.000 kronor.

Kommunikationsföretag.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande statförslag under titeln Kommunikationsföretag.

Industriella verk.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan antaga styrelsens för tekniska verken förslag till stat under titeln Industriella verk, ifråga om löneanslaget dock med förbehåll om stadsfullmäktiges beslut angående vissa befattningars inrättande.

Hälso- och sjukvård.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat för Hälso- och sjukvård med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar, nämligen *att* anslag för ny extra befattning som bostadsinspektör avfördes ur lönestaten och i samband därmed viss sänkning skedde å konto 101, 01, *att* anslaget för löner och arvoden till poliklinik sänktes från 8.000 kronor till 7.000 kronor, varjämte anslag för anskaffande av bilradiostation och syrebehandlingsapparat för ambulansbil bibehölles endast under förutsättning att även landstinget för sin ambulansbil bekostade liknande anordningar.

Allmän hygien.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till stat under rubriken Allmän hygien med följande ändringar nämligen, *dels* beträffande varmbadhusets stat att anslagen under konti 101,0 och 107 sänktes med tillhopa 1.800 kronor, *dels* beträffande renhållningsverkets stat, att anslaget för drivmedel nedsattes från 22.000 kronor till 19.000 kronor, *dels* ock beträffande Karlslunds tvättinrättning att ett belopp av 1.700 kronor tillades avseende pension till blivande vaktmästaren samt motsvarande post tillfördes inkomstsidan.

Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick förslaget till stat för Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

Undervisnings- och bildningsverksamhet.

Folkskola och fortsättningsskola.

Stadsfullmäktige beslöto efter tillstyrkan av drätselkammaren godkänna folkskolestyrelsens förslag till stat med följande ändringar, nämligen *dels* beträffande titeln Administration *att* ett par mindre justeringar gjordes å anslagen till löner och arvoden samt till pensioner och att anslaget för kontorskostnader nedsattes från 9.000 kronor till 7.000 kronor, *dels* beträffande titeln Undervisning, *att* ett belopp av 3.500 kronor avseende del av simlärararvode till 13 D 1 tillades anslaget för löner och arvoden, *att* ett anslag å 13.620 kronor för löner till externatlärare bortfördes från såväl utgifts- som inkomstsidan, *att* anslaget till slöjdmateriel för gossar

sänktes från 14.000 kronor till 12.000 kronor samt anslaget till slöjdmateriel för flickor från 20.000 kronor till 18.000 kronor samt *att* ett anslag tillades å 3.000 kronor för stipendier åt elever vid folkhögskolan, *dels* beträffande titeln Socialpedagogiska anordningar, *att* från anslagen för löner och arvoden utbrötes ett belopp av 6.000 kronor, uppdelat å två anslag å vardera 3.000 kronor för testning och specialistbehandling, *att* ett anslag för lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid bortfördes samt *att* beklädnadsanslaget sänktes från 7.000 kronor till 5.000 kronor, *dels* beträffande titeln Fastigheter och inventarier *att* anslagen för lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid samt för lön till dylik personal under semester sänktes med respektive 500 kronor och 1.000 kronor, *att* anslaget för pensioner sänktes med 400 kronor samt *att* anslaget för skötsel av skolornas gräsmattor, häckar och inventarier sänktes från 18.000 kronor till 15.000 kronor, *dels* ock beträffande titeln Skolmåltider att anslaget till avlöning av tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid sänktes från 7.000 kronor till 6.000 kronor samt *att* anslaget för inköp av matvaror sänktes från 325.000 kronor till 300.000 kronor.

Praktisk mellanskola.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande förslag till stat för Praktisk mellanskola.

Kommunal flickskola.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat för Kommunal flickskola med följande ändringar, nämligen dels *att* anslaget för kuratorsverksamhet å 1.300 kronor bortfördes, *att* å såväl utgifts- som inkomstsidan tillades ett anslag för statsstipendier med 10.000 kronor, *att* i övrigt ett par smärre justeringar å flickskolans statförslag företoges, dels i enlighet med herr Eklunds yrkande, att anslaget under konto 101,12 upptoges till 70.000 kronor.

Statliga läroverk.

Yrkesskolan.

Stadsfullmäktige beslöto i oförändrat skick fastställa föreliggande förslag till stater för Statliga läroverk och Yrkesskolan.

Gymnastik och idrott.

Stadsfullmäktige beslöto enligt drätselkammarens tillstyrkan godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Gymnastik och idrott med följande ändringar, nämligen *att* anslaget för drivmedel nedsattes från 5.000 kronor till 4.000 kronor, *att* räntan å fasta tillgångar höjdes med 1.800 kronor, *att* anslag å 5.000 kronor för tennisbana och anslag å 10.000 kronor för idrottsplats vid Skallberget bortfördes, att anslaget för idrottsplats vid Gideonsbergsskolan höjdes med 5.000 kronor, samt *att* å inkomstsidan höjningar företoges av följande poster nämligen, inkomsten av fotboll från 12.000 kronor till 13.000 kronor, inkomsterna av ishockey från 4.000 till 5.000 kronor, inkomsten av handboll från 10.000 kronor till 11.000 kronor, inkomsten av tennis från 6.000 kronor till 7.000 kronor och slutligen inkomsterna av bordtennis från 2.000 kronor till 3.000 kronor.

Stadsbibliotek.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat för Stadsbibliotek.

Övriga ändamål.

Stadsfullmäktige beslöto i föreliggande skick godkänna förslaget till stat under titeln Övriga ändamål.

Socialvård.

Beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens förslag fastställa föreliggande förslag till budget för titeln Socialvård med följande ändringar nämligen *dels* beträffande titeln Socialvårdsbyrå *att* anslaget för andel i stadsrevisionens kostnader höjdes från 1.900 kronor till 2.500 kronor och *att* anslaget för expenser sänktes från 600 kronor till 500 kronor *dels* beträffande titeln Sluten fattigvård *att* anslaget till pensioner sänktes från 14.000 kronor till 13.000 kronor, *att* anslaget för värme sänktes från 35.000 kronor till 30.000 kronor, *att* anslaget för ränta å fasta tillgångar höjdes med 900 kronor, *att* inkomsterna av vårdavgifter, ersatta av landstinget, höjdes från 10.000 kronor till 12.000 kronor, samt *att* inkomsterna av vårdavgifter, ersatta av enskilda, höjdes från 70.000 kronor till 75.000 kronor, *dels* beträffande titeln Öppen fattigvård *att* anslaget för andel i socialvårdsbyråns kostnader underginge en mindre justering samt *att* anslaget å 1.500 kronor till Västmanlands läns

Samhjälp överfördes till titeln 16 Ö, *dels* beträffande titeln Barnhem *att* inkomst av landstingsbidrag upptoges till endast 30.500 kronor, *dels* beträffande titeln Öppen barnavård *att* anslaget för andel i socialvårdsbyråns kostnader ökades med c:a 1.000 kronor, *att* anslaget för utackordering i enskilda hem nedsattes från 60.000 kronor till 50.000 kronor samt *att* ersättningen av enskilda för uppfostringsbidrag höjdes från 40.000 kronor till 45.000 kronor, *dels* beträffande titeln Barnstugor *att* hyrorna för daghem och eftermiddagshem höjdes med 500 kronor samt hyran för Uddens barnkoloni med 3.200 kronor, *dels* beträffande titeln Ungdomsvård att å inkomstsidan inkomsterna av serveringen beräknades till 3.000 kronor mot av ungdomsvårdsstyrelsen föreslagna 1.000 kronor, *dels* ock beträffande titeln Nykterhetsvård, *att* anslaget till vikarier under semester och sjukdom nedsattes från 800 kronor till 300 kronor.

Social förmedlingsverksamhet.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna föreliggande förslag till stat för Social förmedlingsverksamhet.

Socialförsäkring.

Folkpensionering.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till stat under deltiteln Folkpensionering med den ändringen att anslaget för resor och traktamenten sänktes från av pensionsnämnden begärda 1.000 kronor till 500 kronor.

Sjukförsäkring.

Stadsfullmäktige beslöto att fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Sjukförsäkring med den av beredningsutskottet föreslagna ändringen *att* anslag skulle upptagas till sjukkassorna med sammanlagt 29.785 kronor, fördelat med 19.500 kronor å Västerås erkända sjukkassa, 10.160 kronor å Aseapersonalens erkända centralsjukkassa och 125 kronor å Träarbetarnas sjukkassa.

Kristidsförvaltning.

Fastställde stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande förslag till budget under titeln Kristidsförvaltning.

Finansförvaltning.

Stadsfullmäktige beslöto härefter bifalla föreliggande förslag i vad det avsåge under huvudtiteln Finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster med den av herr Eklund alternativt yrkade ändringen att reservationsanslaget upptoges till 532.408 kronor, dock med undantag för den kommunala uttaxeringen samt hundskatten, varom stadsfullmäktiges beslut skulle fattas i samband med prövning av staten i dess helhet.

Stadsfullmäktige beslöto slutligen i enlighet med drätselkammarens och beredningsutskottets förslag *att* fastställa hundskatten till 50 kronor per hund, *att* fastställa uttaxeringen för år 1951 till kronor 7:35 per skattekrona, *att* godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden och förbehåll samt med de ändringar i övrigt, som ovan redovisats, *att* beträffande samtliga de utgiftsposter, för vilka sådant i budgeten särskilt anmärkts, medgiva att den behållning, som vid utgången av år 1950 förefunnes av för ändamålet tidigare beviljade medel, finge för samma ändamål reserveras till år 1951 samt *att* bemyndiga styrelsen för tekniska verken att under år 1951 för ledningsutgifter disponera tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter intill ett belopp av 100.000 kronor.

§ 266. **Ang. förläggningsområde för apoteket Hjorten.**

Genom resolution den 11 september 1950 hade magistraten till stadsfullmäktige remitterat apotekaren Valdemar Höks till Kungl. Medicinalstyrelsen ingivna framställning om fastställande av gränser för apoteket Hjortens förläggningsområde med anhållan, att stadsfullmäktige efter hörande av stadsläkaren och hälsovårdsnämnden ville avgiva yttrande i ärendet.

Hök hade hemställt, att förläggningsområdet måtte förklaras utgöra ett av Hantverkargatan, Sturegatan, Snickargatan, Timmermansgatan, Karlsgatan, Trädgårdsgatan och Köpmangatan begränsat område.

Stadsläkaren hade i ett den 15 september 1950 avgivet yttrande förklarat sig icke ha något att invända mot att apoteket Hjortens förläggningsområde begränsades av Snickargatan, Timmermansgatan, Allégatan, Stora gatan, Karlsgatan, Trädgårdsgatan och Sturegatan.

Hälsovårdsnämnden hade i skrivelse den 2 oktober 1950 på anförda skäl tillstyrkt avslag å Höks anhållan om fastställande av förläggnings-

område för apoteket Hjorten och i andra hand föreslagit att, för den händelse stadsfullmäktige ansåge Höks framställning böra bifallas, reservation gjordes om skyldighet för apoteksinnehavaren att förlägga apoteket utom området på plats, som kan komma att anvisas av Kungl. Maj:t.

Hälsovårdsnämndens ordförande hade reserverat sig mot hälsovårdsnämndens beslut under yrkande om bifall till det förslag, som av honom framlagts i yttrandet den 15 september 1950.

Sedan ärendet även remitterats till beredningsutskottet för yttrande hade beredningsutskottet, i skrivelse den 11 oktober 1950 föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos Kungl. Medicinalstyrelsen förorda en sådan förläggning av apoteket Hjorten, som angivits i stadsläkarens yttrande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 201 ser. A) och sedan herr Berglind yrkat bifall till beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Berglings yrkande.

§ 267. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.**

Föredrogs följande från drätselkammaren inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Skrivbiträdet Birgit Dahl vid uppbördskontoret har uppsagt sin anställning till upphörande den 30 november 1950.

Då staddigvarande behov av nämnda befattning, som är ordinarie, föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande skrivbiträdesbefattning.

Västerås den 12 oktober 1950.

För drätselkammaren:

J. Ruben Nyman

Per Siösteen".

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige enhälligt att omedelbart upptaga drätselkammarens framställning till handläggning, oaktat ärendet icke hunnit upptagas å stadsfullmäktiges föredragningslista.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 268. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. fastställelse av nytt reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 22 september 1950 angående fastställelse av nytt reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.

§ 269. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. ändringar av stadsplanerna för kv. Justus, Nestor, Nimrod och del av kv. Violen m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelser den 15 september 1950, den 22 september 1950 och den 29 september 1950 angående ändringar av stadsplanerna för kvarteren Justus, Nestor, Nimrod och del av kvarteret Violen m. m. i Västerås.

§ 270. **Protokoll ang. sammanräkning av rösterna vid stadsfullmäktigeval.**

Anmäldes och lades till handlingarna utdrag av magistratens i Västerås protokoll vid sammanräkning av de vid stadsfullmäktigevalet den 17 september 1950 avgivna röster, av vilket protokollsutdrag framginge, att följande personer valts till stadsfullmäktige i staden för en tid av fyra år från och med den 1 januari 1951, nämligen

i västra valkretsen:

stadsfullmäktigen Gustaf Olsson,
stadsfullmäktigen G. Leontein,
stadsfullmäktigen Fritz Eklund,
stadsfullmäktigen Sven Turén,
stadsfullmäktigen Gösta Sjöberg,

stadsfullmäktigen J. Rub. Nyman,
stadsfullmäktigen Karl Engdahl,
civilingenjören Gösta Bååth,
stadsfullmäktigen Ebba Berg,
stadsfullmäktigen Karin Kjelldahl,
stadsfullmäktigen Helga Hall,
stadsfullmäktigen Einar Jonsson,
stadsfullmäktigen Mattias Pers,
stadsfullmäktigen Erik Pettersson,
stadsfullmäktigen Sam. Nyström
stadsfullmäktigen Gösta Lundberg,
stadsfullmäktigen Knut Carlfors,
stadsfullmäktigen Eric R. Carlsson,
ingenjören Börje Lundh,
stadsfullmäktigen Birger Grip.

i mellersta valkretsen:

stadsfullmäktigen Åke Johansson,
stadsfullmäktigen Ingrid Andrén,
stadsfullmäktigen Erik Berglind,
stadsfullmäktigen K. H. Thorén,
stadsfullmäktigen Ingeborg Jansson,
stadsfullmäktigen Anna Carlsson,
stadsfullmäktigen Hugo Ericsson,
stadsfullmäktigen Mogens Matell,
stadsfullmäktigen B. W. Alwestrand,
stadsfullmäktigen Hilda Bergsten,
lärarinnan Evy Ekström,
stadsfullmäktigen James Haasum,
stadsfullmäktigen John Johansson,
stadsfullmäktigen Karl Pettersson,
stadsfullmäktigen Greta Schörling,
stadsfullmäktigen Rudmar Thunell,
stadsfullmäktigen Karl Wässman,
stadsfullmäktigen Anna Larsson,
stadsfullmäktigen Folke Lindqvist,
ingenjören Erland Gustafsson,
civilingenjören Albert Andersson, samt
gjutaren Sven Ring.

i östra valkretsen:

metallarbetaren Ruben Carlsson,
ingenjören Heinrich Milbers,
stadsfullmäktigen Edv, Nordin,
gjutaren Gustav Nyman,
metallarbetaren Emanuel Råberg,
brandförmannen Gösta Larsson,
stadsfullmäktigen Ernfrid Carlsson,
ingenjören Fritz Järvenäs,
typografen Rune Göthlin,
metallarbetaren Erik Holger Kraft,
överläraren Gösta Brismar,
stadsfullmäktigen Axel Hellman,
fru Gunborg Vilhelmina Johansson,
byggnadsträarbetaren Eric Alderhed,
muraren Erik Svensson,
teknologie doktorn Tage Strömberg,
föreståndaren Yngve Engström, samt
ritsaren John Ohlsson.

§ 271. **Ang. anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950, beträffande inköp av passagerarebåt.**

Genom resolution den 20 oktober 1950 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat de av ingenjören Rolf E. H. Öhlund den 18 oktober 1950 anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950, § 237, angående inköp av passagerarebåt.

Vidare hade länsstyrelsen genom resolution den 23 oktober 1950 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat de av förmannen Karl Engdahl den 23 oktober 1950 anförda besvär över nyssnämnda beslut.

Stadsfullmäktige beslöto remittera besvären till drätselkammaren för förberedande yttrande.

§ 272. **Motion ang. inventering av lokalbehov som kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum.**

I en den 25 oktober 1950 dagtecknad, denna dag ingiven motion hade stadsfullmäktigeledamoten Mogens Matell hemställt, att stadsfullmäktige

ville tillsätta en kommitté om förslagsvis fem personer för inventering av de civila lokalbehov, vilka kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till civilförsvarsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande och förslag.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 november 1950.

GUSTAF OLSSON.

Oscar Kihlgren. *Åke Johansson.*

Offentligen uppläst den 2 november 1950; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 november 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Engdahl, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, David Johansson, Hellblom, Thorén, Persson, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindkvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Kindbladh, Sjölin, Nordin, John Johansson, Brandt, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell, fru Larsson, herrar Söderberg, Uhlin, Klingvall och Alvar Johansson, dock avlägsnade sig fru Schörling efter handläggningen av § 283 här nedan.

Frånvarande med godkänt förfall: Fru Berg, herrar Nyman, Lundberg, Matell, Åke Johansson, Karl Pettersson, Ek, Haasum, Edvin Johansson och Lindström.

För magistraten: Ingen närvarande.

§ 273. Protokollsjustering.

Uppdrogs åt fru Bergsten och herr Jonsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 6 december 1950 klockan 13.30.

§ 274. Uppförande av en magasinsbyggnad å Viksäng.

I skrivelse den 2 november 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av en magasinsbyggnad å Viksäng i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen framfört förslag anvisa ett anslag å 80.000 kronor att täckas av särskilda fonden för förrådsbyggnader.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 202 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 275. **Anslag för bidrag till kostnader för öppethållande av Folkets park under sommaren 1950.**

I skrivelse den 2 november 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom bidrag till kostnaden för öppethållande av Folkets park under innevarande år anvisa ett anslag å 5.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 203 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Turén yrkade, att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren, medan herr Eklund med instämmande av herr förste vice ordföranden yrkade bifall till drätselkammarens förslag. I övrigt yttrade sig under överläggningen herr Engdahl, fru Andrén samt herrar Berglind och Erik Pettersson.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr Turéns återremissyrkande och å andra sidan yrkandet att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning enligt sistnämnda yrkande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 276. **Anslag för kulvert för avledande av regnvatten utefter Stockholmsvägen.**

I skrivelse den 26 september 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter anvisa ett anslag å 45.000 kronor för utförande av en kulvert utefter Stockholmsvägen från Funkisvägen 240 meter väster ut till där befintlig bäck.

Genom utlåtande den 2 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 204 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 277. **Anslag för inköp av musikinstrument till läroverkets blåsorkester.**

I skrivelse till kulturnämnden hade läroverkets rektor hemställt om ett anslag å 3.600 kronor för inköp av instrument till läroverkets blåsorkester.

Kulturnämnden hade i yttrande den 25 oktober 1950 till drätselkam-

maren för sin del tillstyrkt bifall till framställningen men förklarat sig överlämna till drätselkammaren att bestämma hur anslaget skulle täckas.

Genom utlåtande den 2 november 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* under förutsättning att instrumenten förbleve stadens egendom men kostnadsfritt utlånades till läroverket, anvisa ett anslag å 3.600 kronor för inköp av musikinstrument till läroverkets blåsorkester samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 205 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 278. **Motion ang. inrättande av fastighetsnämnd.**

Vid sammanträde den 26 augusti 1948 hade stadsfullmäktige till bostadsutredningskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet för utredning remitterat en av herrar B. W. Alwestrand, Erik Berglind m. fl. väckt motion om inrättande av ett särskilt organ i staden, förslagsvis kallat fastighetsnämnden, med uppgift att svara för samtliga bostads- och fastighetsärenden.

Bostadsutredningskommittén hade i utlåtande den 19 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *dels* att ifrågavarande motion icke måtte för närvarande till vidare åtgärd föranleda, *dels* att uppdraga åt drätselkammaren att överse och samordna sin arbetsfördelning å olika delegationer med beaktande av vad av kommittén anförts, eventuellt genom särskilda instruktioner för dessa, samt inkomma till stadsfullmäktige med det eventuella förslag till de ändringar i drätselkammarens eget reglemente vartill arbetsfördelningen kunde föranleda.

Drätselkammaren hade i yttrande den 2 november 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla bostadsutredningskommitténs förslag.

Genom utlåtande den 8 november 1950 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla kommitténs förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 206 ser. A och nr 25 ser. B) och sedan herr Alwestrand yttrat sig beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 279. **Omändring av extra befattning såsom parkförman till ordinarie befattning.**

I skrivelse den 10 juli 1950 hade parkstyrelsen på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1951 inrätta en befattning som parkförman å ordinarie stat i lönegrad 16.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 18 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla parkstyrelsens framställning.

Genom utlåtande den 2 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* omändra nuvarande extra befattning såsom parkförman till en ordinarie befattning såsom parkförman i lönegrad 16 samt *att* bemyndiga styrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 207 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 280. **Återbesättande av befattning såsom skrivbiträde vid avlöningskontoret.**

I skrivelse den 2 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga kammaren att återbesätta en befattning som skrivbiträde å avlöningskontoret med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 november 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 208 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 281. **Återbesättande av befattning som arbetsförman vid vattenverket.**

I skrivelse den 24 oktober 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta befattning såsom arbetsförman vid vattenverket.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 november 1950 och drätselkammaren genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 209 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 282. **Återbesättande av befattning såsom ordinarie kontorsbiträde å avlöningskontoret.**

I skrivelse den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattning såsom kontorsbiträde å avlöningskontoret.

Löne -och avtalsnämnden, till vilken ärendet före drätselkammarens handläggning av detsamma remitterats, hade i skrivelse den 15 november 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 210 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens framställning.

§ 283. **Uppflyttning av befattningar såsom stadsbokhållare i högre lönegrad.**

I skrivelse den 5 oktober 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att befattningarna såsom stadsbokhållare från och med den 1 januari 1951 uppflyttades från lönegrad 15 till lönegrad 18.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens förslag.

Emot löne- och avtalsnämndens beslut hade nämndens ordförande, herr Karl Engdahl, reserverat sig under yrkande att stadsfullmäktige för dagen ville bordlägga frågan och att löne- och avtalsnämnden under bordläggningstiden finge upptaga frågan tillsammans med de hos nämnden tidigare bordlagda ärendena om lönegradsuppflyttningar.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 211 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl, med instämmande av herrar Turén, Pers och Alwestrand yrkade bordläggning av ärendet medan herr Eklund med instämmande av herrar Hellblom och Persson yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Vidare yttrade sig herr Thorén och fru Kjelldahl.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes proposition mellan å ena sidan herr Engdahls bordläggningsyrkande samt å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla herr Engdahls yrkande.

§ 284. **Omändring av befattning som extra skrivbiträde vid Kommunala flickskolans rektorsexpedition till befattning som ordinarie kontorsbiträde vid samma expedition.**

I skrivelse den 12 oktober 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1951 omändra nuvarande befattning som extra skrivbiträde på Kommunala flickskolans expedition till en befattning som ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 212 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 285. **Reviderat förslag till stadsplan för Norra Skallberget.**

Sedan stadsfullmäktige den 26 oktober 1950 till byggnadsnämnden och drätselkammaren återremitterat förslag till stadsplan för Norra Skallberget, hade byggnadsnämnden i skrivelse den 6 november 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström reviderat, den 30 oktober 1950 dagtecknat förslag till stadsplan för nämnda område, samt uppdraga åt nämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

I anledning härav hade drätselkammaren i yttrande den 16 november 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 200 och 213 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 286. **Ändring av stadsplanen för Katrinelundsvägen m. m.**

I skrivelse den 6 november 1950 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 31 augusti 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, Katrinelundsvägen m. m., samt uppdraga åt nämnden att underställa Kungl. Maj:t förslaget för fastställelse.

Genom utlåtande den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 214 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 287. **Framdragande av vatten och avloppsledningar i Skogsvägen från Arosvägen till kv. Lunden.**

I skrivelse den 24 oktober 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skogsvägen till kvarteret

Lunden anslå 13.000 kronor att täckas med 9.000 kronor av lånemedel och 4.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens föslag samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 9.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 215 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 288. **Täckande av merkostnad för framdragande av vatten- och avloppsledningar å vissa sträckor inom Skiljebo.**

I skrivelse den 24 oktober 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att den till 47.407 kronor 59 öre uppgående merkostnaden för framdragande av vatten- och avloppsledningar å vissa sträckor inom Skiljeboområdet skulle täckas med driftmedel i samband med bokslutet för innevarande år.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 16 november 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 216 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 289. **Framdragande av högspänningskabel från transformatorstationen vid Vegagatan till transformatorstationen vid Skallbergsgatan.**

I skrivelse den 24 oktober 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av högspänningskabel från transformatorstationen vid Vegagatan till transformatorstationen vid Skallbergsgatan anvisa ett anslag å 11.500 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 217 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 290. **Arvode till ledamöter av granskningsnämnden för 1951 års mantalsskrivningar.**

I skrivelse den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till ledamot i granskningsnämnden för 1951 års mantalsskrivningar skulle utgå ett arvode av tre kronor per timme, dock högst 15 kronor pr dag samt *att* för gäldande av dessa arvoden anvisa ett förslagsanslag å 3.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 218 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl yrkade, att stadsfullmäktige ville för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag å 3.000 kronor med bemyndigande för kammaren att efter de grunder, kammaren vid närmare prövning funne skäliga, fördela ersättningen å granskningsnämndens ledamöter. Vidare yttrade sig herrar Sund och andre vice ordföranden.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla herr Engdahls yrkande.

§ 291. **Täckande av slutliga kostnader enl. bytesavtal mellan staden och Asea.**

I skrivelse den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för täckande av stadens definitiva kostnader enligt bytesavtal den 16 april 1945 mellan staden och Asea anvisa ett anslag å kronor 16.895:97 samt *att* anslaget täcktes av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 219 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 292. **Anslag för omändringsarbeten i Fiskartorget 3 och Sundinska huset.**

I skrivelse den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för omändringsarbeten i fastigheterna Fiskartorget 3 och Sundinska huset anvisa ett anslag å 6.200 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 220 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 293. **Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Försäkringsbolag.**

I skrivelse den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med tacksamhet emottaga ett av Städernas Allmänna Försäkringsbolag lämnat bidrag för år 1950 om 10.500 kronor samt *att* beloppet skulle tillsvidare fonderas för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde komma att bestämma, disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 221 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 294. **Fråga om disposition av Hygrellska fondens behållna medel.**

I skrivelse den 4 november 1950 hade föreningen De Gamlas Vänner hemställt, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige utverka medgivande för föreningen att för uppförande av nybyggnad och ombyggnad av föreningen tillhörigt äldre hus å tomten nr 5 i kvarteret Brage taga i anspråk befintlig behållning av den Hygrellska fonden.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 november 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* under villkor att föreningen visade sig ha erhållit byggnadslov och igångsättningstillstånd för arbetet, behållningen i fru Carolina Hygrells fond finge för ändamålet överlämnas till föreningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 222 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 295. **Borgensåtagande för förskott å egnahemslån och förbättringslån.**

I skrivelse den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ikläda staden ansvar jämlikt 32 § KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån för ytterligare högst 1.000.000 kronor intill utgången av år 1951.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 223 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 296. **Anslag för inköp av två nya lastbilar till byggnadskontoret.**

I skrivelse den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av två nya lastbilar för byggnadskontorets räkning anvisa 60.000 kronor att täckas till ett belopp av 40.000 kronor av tillgängliga reserverade medel för anskaffning av inventarier

till drätselkammarens förråd och till återstående del av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 224 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 297. **Borgen å byggnadskreditiv för nybyggen å tomterna Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1.**

I skrivelse den 16 november 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande för staden att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för olika bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 5.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av Bostadsstyrelsen preliminärt godkända anskaffningskostnaden, mot den säkerhet i inteckningar, staden kunde finna betryggande, under villkor att borgensåtagandet gällde längst till den 1 januari 1953, *att* bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Källhagens nybyggen å tomterna Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1 intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 1.436.500 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheterna under villkor, att borgensåtagandet skulle gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden ävensom *att* för tecknande av nu nämnd borgen, i den mån så kunde bliva erforderligt, i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut, tillfälligt finge tagas i anspråk stadens underställningsfria borgensrätt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 225 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 298. **Fråga om tillbyggnad av Hammarbyskolan.**

I skrivelse den 15 november 1950 hade folkskolestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att en tillbyggnad av Hammarbyskolan uppfördes i huvudsaklig överensstämmelse med ritningar, som utarbetats av stadsarkitekten Per Bohlin, att erforderliga medel enligt uppgjorda kalkyler ställdes till förfogande samt att folkskolestyrelsen finge i uppdrag att fullfölja ärendet.

Genom utlåtande den 16 november 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla folkskolestyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 226 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 299. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 november 1950 (S. H. nr 26 ser. B) hade beredningsutskottet avgivit förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphörde med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Med anledning av beredningsutskottets föreliggande förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val på sätt av §§ 300—330 här nedan närmare omförmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation med undantag av det under § 301 här nedan omförmälda.

§ 300. **Hamnstyrelsen.**

Till ledamot av hamnstyrelsen för tiden intill 1955 års utgång omvaldes civilingenjören Arne Mattson samt hyvlaren K. H. Thorén för tiden intill 1953 års utgång.

Till suppleant för tiden intill 1953 års utgång omvaldes ingenjören Carl Olof Eliasson.

Stadsfullmäktige beslöto vidare att av suppleanterna herr Uhlin skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Thorén, Björk och Åke Johansson; herr Lindén vid förfall för herr Arne Mattson samt herr Eliasson vid förfall för herr Larsson.

§ 301. **Löne- och avtalsnämnden.**

Efter föredragning av beredningsutskottets förslag till ledamöter och suppleanter i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1954 års utgång yrkade herr Turén, att stadsfullmäktige i stället för ingenjör Gust. Lindén, vilken av beredningsutskottet föreslagits som ny ledamot i nämnden ville omvälja vägdirektören A. Wolff.

Stadsfullmäktige beslöto till en början att med acklamation såsom ledamöter i nämnden för tiden intill 1954 års utgång utse avsynaren Martin Holmberg samt direktören B. W. Alwestrand, den sistnämnde i stället för järnvägstjänstemannen Edvin Johansson.

Vidare beslöto stadsfullmäktige likaledes med acklamation att till suppleanter i nämnden för samma tid utse i stället för ingenjören Gust. Lindén assistenten Alf Hellberg, Emausgatan 33 A och i stället för herr Alwestrand ombudsmannen Karl Karlsson, Starvägen 6, Västerås.

Vid härefter med slutna sedlar förrättat val till besättande av det mandat, ifråga om vilket olika yrkanden förelåge, beslöto stadsfullmäktige med 32 röster mot 11, vilka avgåvos för herr Lindén, att omvälja herr A. Wolff till ledamot i nämnden för tiden intill 1954 års utgång. 2 blanka röstsedlar avgåvos.

Slutligen beslöto fullmäktige att av suppleanterna herrar Larsson och Karlsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Holmberg, Thorén och Dahlström samt Alwestrand; herr Green vid förfall för herr Wolff och herr Hellberg vid förfall för herr Pers.

§ 302. **Byggnadsnämnden.**

Till ledamöter i byggnadsnämnden för tiden intill 1954 års utgång omvaldes byggmästaren Fritz Eklund, fastighetsförvaltaren David Johansson, byggnadskontrollanten Axel Eriksson och civilingenjören Albert Andersson.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes civilingenjören John Broberg, ingenjören Erland Gustafson och byggmästaren David Wennhall samt nyvaldes mätningsmannen Klas Nyberg, Enköpingsgatan 3, Västerås.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herr Gustafson skulle tjänstgöra vid förfall för herr Eklund, herr Wennhall vid förfall för herr David Johansson, herr Nyberg vid förfall för herr Axel Eriksson och herr Broberg vid förfall för herr Albert Andersson.

§ 303. **Brandstyrelsen.**

Till ledamöter i brandstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång nyvaldes filaren Gustaf Hellsten i stället för muraren J. F. Polander och metallarbetaren Stig Johansson i stället för byggnadssnickaren Fritz Nyberg.

Till suppleanter för samma tid omvaldes ingenjören Börje Lundh samt i stället för filaren Gustaf Hellsten instruktören Karl Hofvander, Emausgatan 3 C, Västerås.

Till suppleant i stället för metallarbetaren Stig Johansson för tiden intill 1952 års utgång valdes målaren C. A. Grönberg.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herrar Göthlin, Hofvander och Grönberg i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hellblom, Hellsten och Johansson samt herrar Albert Andersson och Lundh i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Robsahm och Åkerman.

§ 304. **Ungdomsvårdsstyrelsen.**

Till ledamöter i ungdomsvårdsstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång omvaldes fru Lilian Svensson, kaptenen Axel Edström och rektorn Ingeborg Jansson.

Till ledamot i stället för herr Gösta Sjöberg valdes gjutaren Sven Ring intill 1952 års utgång.

Till suppleanter för tiden intill 1954 års utgång valdes laboratoriebiträdet Rune Gunnarsson och fru Ellen Björk.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna fröken Linnéa Eriksson och Herr Gunnarsson samt fru Björk i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herr Inge Jonsson, fru Lilian Svensson samt herrar Edström, Karl Olov Johansson och Ring ävensom herrar Ahlstedt och Gustafsson i nu nämnd ordning vid förfall för fröken Ingeborg Jansson.

§ 305. **Arbetslöshetsnämnden.**

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för år 1951 omvaldes ombudsmannen Erik Pettersson, överingenjören Folke Petrén, ingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören Carl-Gustav Enskog, portvakten Erik Andersson, fru Anna Larsson och vaktmästaren Uno Hillborg.

Till ledamöter i nämnden för samma tid nyvaldes i stället för direktören K. R. Liljeblad direktören Sven E. Eriksson och i stället för valsverksarbetaren Axel Hellman ombudsmannen Karl Karlsson.

Till suppleanter för tiden intill 1951 års utgång omvaldes byråföreståndaren Eric Croner, socialkuratorn John Johansson, metallarbetaren Gustav Fredriksson och ingenjören Börje Lundh samt nyvaldes för samma tid omnibuschaufTören Harald Ek, Utmarksgatan 13, i stället för ombudsmannen Karl Karlsson samt i stället för verkstadsarbetaren Tore Söderberg metallarbetaren Sven Pettersson, Frihetsvägen 12, Västerås.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar John Johansson, Fredriksson, Ek och Sven Pettersson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Thorén,

Erik Andersson, Erik Pettersson, fru Anna Larsson och herr Uno Hillborg samt Karl Karlsson; herr Croner vid förfall för någon av eller båda herrar Andberger och Eriksson, ävensom herr Lund vid förfall för någon av eller båda herrar Enskog och Petrén.

Till revisorer för år 1951 omvaldes banktjänstemannen Axel Lindell och typografen Rune Göthlin med respektive tjänstemannen K. Lönnroth och metallarbetaren Olle Dahlin såsom suppleanter.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1951 års utgång välja ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén. Vidare beslöto stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen såsom revisor för nu nämnda tid förorda gjutaren Sven Ring med stationsinspektoren A. Jungert såsom suppleant.

§ 306. **Hyresnämnden.**

Beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden utse följande personer:

Till ledamot, *vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter bankkamreraren A. Ridner och ombudsmannen H. Jäfvert att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* föreståndaren Rudmar Thunell samt till suppleanter ombudsmannen Georg Uhlin och magistratsvaktmästaren Helge Thorell, att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning, samt

till ledamot, *som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet,* valdes köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson såsom suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att uppdragen skulle avse tiden till och med den 30 september 1951 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas tiden intill utgången av samma år.

§ 307. **Barnavårdsnämnden.**

Till suppleant i barnavårdsnämnden intill 1953 års utgång nyvaldes i stället för lärrarinnan Birgit Bodén folkskollärarinnan Barbro Wallin.

§ 308. **Badhusstyrelsen.**

Till ledamöter i badhusstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång omvaldes f. drätseldirektören Theofil Öberg och vägaren Georg Andersson för tiden intill 1954 års utgång.

Till nya ledamöter för samma tid valdes i stället för stadsläkaren Gustav Andrén ingenjören Gust. Lindén och i stället för typografen Sigfrid Barkman filaren Oskar Andersson.

Till suppleanter för samma tid omvaldes fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och ombudsmannen Karl Erik Lindvall.

Såsom suppleant för tiden intill 1954 års utgång nyvaldes låssmeden B. V. Andersson i stället för verkstadsarbetaren Tore Söderberg. Vidare nyvaldes till suppleanter för tiden intill 1952 års utgång i stället för filaren Oskar Andersson grovarbetaren Gösta Classon och i stället för herr Lindén lärarinnan Evy Ekström.

Stadsfullmäktige beslöto vidare, att av suppleanterna herrar Lindvall, Classon och B. V. Andersson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Persson, Georg Andersson, fru Hilda Bergsten, fröken Anna Carlsson och herr Oskar Andersson; herr Vennerholm vid förfall för herr Öberg och lärarinnan Evy Ekström vid förfall för herr Lindén.

§ 309. **Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.**

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för tiden intill 1954 års utgång omvaldes fru Ellen Björk och plåtslagarmästaren Lennart Lennervik samt till ny ledamot i stället för förmannen C. F. Larsson instruktören Karl Olov Johansson för samma tid.

§ 310. **Styrelsen för Västerås arbetarinstituts förening.**

Till ledamöter i styrelsen för Västerås arbetarinstituts förening för tiden intill 1953 års utgång omvaldes metallarbetaren Ruben Karlsson och Nils Palmqvist.

§ 311. **Styrelsen för föreningen Västerås skollovskolonier.**

Till ledamot i styrelsen för föreningen Västerås skollovskolonier för tiden intill 1951 års utgång omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson.

Såsom suppleant för samma tid omvaldes överläraren G. Brismar.

Till revisor för 1951 års räkenskaper omvaldes förmannen Karl Engdahl, med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

§ 312. **Hästuttagningsnämnden.**

Till ledamöter i hästuttagningsnämnden för tiden intill 1954 års utgång valdes lantbruksinspektoren Lars Jansson, lantbrukaren Georg Wässman och omnibuschauffören Harald Ek.

Till suppleanter för samma tid valdes lantbrukaren Jakob Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick och lantarbetaren David Nilsson, Malma, Västerås.

Suppleanterna inträda vid förfall för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här ovan nämnts.

§ 313. **Revisorer av stadens räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ordinarie revisorer av stadens räkenskaper för år 1951 utse förmannen Karl Engdahl, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, gjutaren Sven Ring, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid valdes kassören Valter Larsson, typografen Rune Göthlin, ombudsmannen Karl Erik Lindvall, förmannen Tage Engelbrektsson, civilingenjören Gunnar Dahlby, ingenjören Paul Jansson och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Stadsfullmäktige beslöto vidare, att av suppleanterna herrar Larsson, Göthlin, Lindvall och Engelbrektsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Holmberg, Thunell och Ring; herr Dahlby vid förfall för herr Holmén; herr Jansson vid förfall för herr Lindén och herr Linderborg vid förfall för herr Hellman.

§ 314. **Revisorer av arbetarinstitutets räkenskaper.**

Till revisor av arbetarinstitutets räkenskaper för 1951 omvaldes banktjänstemannen Axel Lindell och såsom suppleant för samma tid socialkuratorn John Johansson.

§ 315. **Revisorer av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.**

Till revisorer av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1951 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner.

Såsom suppleant för samma tid omvaldes förmannen Tage Engelbrektsson.

§ 316. **Revisorer av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.**

Stadsfullmäktige beslöto att till revisor av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet för år 1951 utse föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 317. **Revisorer av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.**

Till revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet för 1951 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 318. **Revisorer av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.**

Till revisor av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper för år 1951 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 319. **Revisorer för Västerås Musikskolas räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöto till revisor av Västerås Musikskolas räkenskaper för år 1951 omvälja föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 320. **Västerås Kaféaktiebolag.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i bolagets styrelse för tiden intill 1952 års ordinarie bolagsstämma utse ingenjören Kurt Sjölin, ekonomichefen Gösta Lundberg och fastighetsförvaltaren David Johansson.

Till suppleanter för samma tid valdes ingenjören Ragnar Magnusson och socialkuratorn John Johansson.

Till revisor för 1950 års räkenskaper omvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult med köpmannen Oskar Kihlgren såsom suppleant.

§ 321. **Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål utsågos för tiden intill 1952 års utgång förre folkskolläraren G. Leontein, fru Greta Schörling och lärarinnan Evy Ekström.

§ 322. Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för tiden intill 1952 års utgång omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och fru Astrid Andersson.

§ 323. Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Stadsfullmäktige beslöto att för tiden intill 1952 års utgång utse följande ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond, nämligen

Från tjänstemannaklassen: Tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Från handlande- och hantverkareklassen: Plåtslagarmästaren Lennart Lennervik och fru Agda Johansson.

Från arbetarklassen: Fru Ester Karlsson.

§ 324. Maria Hallanders donationsfond.

Till ledamöter i nämnden över Maria Hallanders donationsfond för tiden intill 1954 års utgång utsågos fru Lisa Härenstam och fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12, Västerås.

§ 325. Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för tiden intill 1952 års utgång omvaldes fru Anna Westberg och fru Gerda Eng.

§ 326. Kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden.

Till ledamot i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden i stället för fru Karin Kjelldahl, vilken avsagt sig uppdraget, utsågs byggnadsingenjören Gustav Ahlqvist, Hållgatan 21 B, Västerås.

§ 327. Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1951 omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson, förmannen Hugo Ericsson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner E. Johansson.

Till suppleanter för samma tid omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och byggmästaren E. Alb. Nyberg.

§ 328. **Huvudmän i Västerås stads sparbank.**

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1951—1955 valdes kontorschefen Einar Keijser, advokaten J. Ruben Nyman och fastighetsförvaltaren David Johansson.

§ 329. **Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.**

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1951 beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Carl Bergqvist, sjökaptenen Ruben Stene, Emausgatan 41 A, Västerås, hamnfogden E. Bergkvist och sjökaptenen Eric Laurentius Ericsson.

§ 330. **Vägsynenämnden för Västerås stad.**

Till suppleant i vägsynenämnden för tiden intill 1951 års utgång utsågs i stället för direktören K. Sjöfält, som avflyttat från staden, kassören Valter Larsson, Linnégatan 2, här i staden.

§ 331. **Motion ang. utredning om kostnader och förutsättningar för startande av en betong- och cementarbetarskola.**

Uti en den 6 november 1950 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamoten Georg Uhlin hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att tillsätta utredningsmän med uppgift att utreda frågan om allmänna förutsättningar och kostnader för startande av en betong- och cementarbetarskola i Västerås.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till beredningsutskottet för yttrande.

§ 332. **Fastställelse av byggnadsordning för Västerås stad.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 20 oktober 1950 angående fastställelse av stadsfullmäktiges den 22 december 1949 och den 28 september 1950 antagna förslag till byggnadsordning för Västerås stad.

§ 333. **Tackkort från J. S. Edström.**

Anmäldes och lades till handlingarna ett tackkort från J. S. Edström för uppvaktning å 80-årsdagen.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 6 december 1950.

GUSTAF OLSSON.

Einar Jonsson. *Hilda Bergsten.*

Offentligen uppläst den 6 december 1950; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1950 · Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 21 december 1950.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Engdahl, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Hellblom, Fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell, fru Larsson, herrar Söderberg, Uhlin, Klingvall och Alvar Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: herr David Johansson, fru Barkman och herr Ek.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 334. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Berglind och Matell att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 2 januari 1951 kl. 13.30.

§ 335. **Anslag för framdragande av jordkablar från transformatorstationen vid Agnegatan till bebyggelse vid Skogsvägen och Blåsboskolan.**

I skrivelse den 21 november 1950 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av jordkablar från transformatorstationen vid Agnegatan till två hus vid Skogsvägen och Blåsbogatan anvisa ett anslag å 17.000

kronor att täckas med 5.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 12.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 7 december 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande att upptaga amorteringslån på 12.000 kronor samt att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 227 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 336. **Värdering av naturaförmåner för år 1951.**

I skrivelse den 15 november 1950 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för år 1951 fastställa i skrivelsen angiven värdering av naturaförmåner för vissa av stadens befattningshavare.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 228 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 337. **Fastställande av vissa dyrtidstillägg för år 1951.**

I skrivelse den 15 november 1950 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga övriga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstilllägg tillsvidare under 1951 skulle utgå med 27 %, dock icke å den del av pension, som överstege 500 kronor pr månad.

Drätselkammaren hade i ett den 7 december 1950 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 229 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 338. **Återbesättande av befattning såsom kontorsbiträde å stadsarkitektkontoret.**

I skrivelse den 20 november 1950 hade byggnadsnämnden hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom kontorsbiträde å stadsarkitektkontoret med ny innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 28 november 1950 och drätselkammaren genom utlåtande den 7 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 230 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 339. **Återbesättande av befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 20 november 1950 hade byggnadsnämnden hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 28 november 1950 och drätselkammaren genom utlåtande den 7 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 231 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 340. **Omändring av nuvarande befattningen såsom arbetsingenjör vid byggnadskontoret till en befattning såsom ingenjör vid samma kontor.**

I skrivelser den 2 november och 7 december 1950 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att omändra nuvarande befattningen såsom arbetsingenjör vid byggnadskontoret till en befattning såsom ingenjör vid samma kontor i lönegrad 29 samt att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare tillsätta den nyinrättade befattningen.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 november 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att anställa en extra ingenjör å byggnadskontoret med lön enligt löneklass 28 samt att den nuvarande tjänsten såsom arbetsingenjör skulle tillsvidare vara vakant.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 232 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl att stadsfullmäktige för den händelse drätselkammarens förslag bifölles ville i enlighet med löne- och avtalsnämndens yrkande i andra att-satsen i nämndens skrivelse besluta att den nuvarande tjänsten såsom arbetsingenjör tillsvidare skulle vara vakant.

Herr Eklund förklarade sig biträda yrkandet.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag med det av herr Engdahl yrkade tillägget.

§ 341. **Inrättande av ordinarie befattning såsom assistent vid parkförvaltningen.**

Parkstyrelsen hade i skrivelse den 15 november 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen å extra stat i 20 lönegraden som assistent vid parkförvaltningen från och med den 1 januari 1951 omändrades till ordinarie befattning med bibehållen löneplacering.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 november 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie tjänst i lönegrad 20 såsom assistent vid parkförvaltningen samt *att* bemyndiga parkstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 7 december 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 233 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 342. **Ang. tillfälligt lönetillägg till vissa stadens befattningshavare och pensionärer.**

I skrivelse den 28 november 1950 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna dem bland stadens den 30 november 1950 anställda, som erhölle dyrtidstillägg med 12 %, samt dem, som samma dag uppbure pension från staden, ett tillfälligt lönetillägg enligt i skrivelsen angivna grunder.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt *att* för ändamålet anvisa ett förslagsanslag å 70.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 234 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 343. **Tilläggsanslag för sjuk- och semestervikarier vid brandkåren.**

I skrivelse den 6 december 1950 hade brandstyrelsen hemställt om ett tilläggsanslag å 32.000 kronor för sjuk- och semestervikarier vid brandkåren.

Genom utlåtande den 7 december 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas i samband med 1950 års bokslut.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 235 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 344. **Anslag till arvode för upprättande av registerkarta över Badelunda församling samt södra delen av Björnön.**

Uti skrivelse den 4 december 1950 hade magistraten hemställt att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 3.100 kronor för ersättning till stadsingenjören i anledning av utfört arbete avseende upprättande av registerkarta över Badelunda församling samt södra delen av Björnön inom Irsta församling.

Byggnadsnämnden samt löne- och avtalsnämnden hade i särskilda yttranden förklarat sig icke ha något att erinra mot framställningen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 3.100 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i 1950 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 236 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 345. **Anslag för inköp av ny räknemaskin till drätselkontoret.**

I skrivelse den 7 december 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en räknemaskin till drätselkontoret anvisa ett anslag å 4.600 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 237 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 346. **Fråga om vissa ändringar i gastaxan samt tillägg till eltaxan.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 21 november 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa vissa ändringar i gastaxan samt att i eltaxan införa bestämmelser

om tilläggsavgift av två kronor pr år för automatmätare, allt med giltighet från och med avläsningen för 1951 års första kvartal.

Genom utlåtande den 7 december 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 238 ser. A) och sedan herr Persson yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 347. **Motion ang. utredning av frågan ang. anskaffande av fosterdaghem.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 26 januari 1950 till barnavårdsnämnden och drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna Stina Barkman och Vera Linderborg samma dag ingiven motion med hemställan att stadsfullmäktige ville uppdraga åt barnavårdsnämnden att utreda frågan om anskaffande av fosterdaghem och kostnader härför ävensom att framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

I skrivelse den 16 november 1950 hade barnavårdsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att införa en fosterdaghemsverksamhet på försök, varvid anskaffningen av hem skulle ske genom barnstugestyrelsen medan inspektionen av hemmen och kontrollen över barnens vistelse skulle utföras av barnavårdsnämnden.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i huvudsak efter de riktlinjer barnavårdsnämnden angivit skulle igångsättas en försöksverksamhet med fosterdaghem i barnavårdsnämndens regi samt *att* förevarande motion skulle anses med detta förslag besvarad.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 239 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Sjöberg med instämmande av herrar John Johansson och Lundberg att stadsfullmäktige ville bifalla drätselkammarens förslag med den ändringen, att försöksverksamheten, på sätt barnavårdsnämnden föreslagit, utövades av nämnden och barnstugestyrelsen gemensamt.

Herr Eklund med instämmande av fru Helga Hall och herr Lindqvist yrkade bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

I övrigt yttrade sig fru Andrén samt herrar Engdahl, Nyström och Turén.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Sjöbergs yrkande.

§ 348. **Ändring av stadsplanen för kv. Verkstaden m. m.**

Uti skrivelse den 20 november 1950 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 15 september 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteret Verkstaden m. m., samt uppdraga åt nämnden att underställa Kungl. Maj:t förslaget för fastställelse.

Genom utlåtande den 7 december 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 240 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 349. **Motion ang. tillfälliga butiks- och hantverkslokaler.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 27 april 1950 till drätselkammaren för utredning och yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Oskar Kihlgren och Gust. Lindström den 24 april 1950 daterad motion angående anskaffande av tillfälliga butiks- och hantverkslokaler att uthyras till sådana affärsinnehavare och rörelseidkare, som i samband med rivning av äldre fastigheter och byggnader tillfälligt bleve utan lokaler.

Genom utlåtande den 7 december 1950 hade drätselkammaren redogjort för olika tänkbara alternativ till frågans lösning men föreslagit att frågan finge vila till dess nybyggnadsbehoven i de särskilda fallen bleve aktuella samt tillstyrkt fullmäktige besluta att motionen skulle anses besvarad genom utlåtandet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 241 ser. A) och sedan herrar Kihlgren och Eklund yttrat sig i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 350. **Yttrande i anledning av besvär, vilka anförts över stadsfullmäktiges beslut om inköp av passagerarebåt.**

Genom resolutioner den 20 och 23 oktober 1950 hade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående av ingenjören R. E. Öhlund och förmannen Karl Engdahl anförda besvär över fullmäktiges beslut den 20 september 1950 att anvisa anslag för inköp av passagerarebåt.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom eget yttrande över de av klangandena anförda besvären åberopa vad drätselkammaren i skrivelsen anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 242 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag, varjämte herrar Engdahl, Persson och Matell yttrade sig utan särskilt yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

Mot beslutet reserverade sig herrar Engdahl och Matell, den sistnämnde såvitt avsåge avfattningen av drätselkammarens skrivelse, vilken han funne vara onödigt tillspetsad.

§ 351. **Tilläggsanslag för påbyggnad av omnibusgaraget.**

I skrivelse den 7 december 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för påbyggnad av stadens omnibusgarage anvisa ett tilläggsanslag å 185.000 kronor av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å motsvarande belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 243 ser. A) och sedan herrar Matell, Turén och Eklund yttrat sig utan särskilda yrkanden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 352. **Anslag för kampanjen ”Säkerhetens Mönsterstad”.**

I skrivelse den 21 oktober 1950 hade bestyrelsen för Säkerhetens Mönsterstad på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville dels anvisa ett anslag å 15.000 kronor för bedrivande av propaganda till förebyggande av olycksfall inom Västerås, dels ock utse två revisorer för granskning av bestyrelsens räkenskaper och förvaltning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa bestyrelsen för Säkerhetens Mönsterstad ett anslag å 15.000 kronor för bedrivande av propaganda till förebyggande av olycksfall inom staden, *att* uppdraga åt stadsrevisionen att utse revisorer att granska bestyrelsens räkenskaper och förvaltning samt

att anslaget skulle täckas av i 1951 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 244 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 353. **Omändring av bespisningslokalerna i Herrgärdsskolan.**

I skrivelse den 2 oktober 1950 hade folkskolestyrelsen i Västerås på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å kronor 129.920 för iordningställande av skolmåltidslokaler i Herrgärdsskolan.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i princip godkänna folkskolestyrelsens förslag till inredande av barnbespisningslokaler i Herrgärdsskolan, *att* förklara sig beredda att framdeles ställa erforderliga medel till förfogande för ändamålet samt *att* uppdraga åt folkskolestyrelsen att, sedan kostnaderna för inredningsarbetena och beloppet av statsbidraget blivit kända, inkomma till stadsfullmäktige med begäran om anslag ävensom i övrigt fullfölja ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 245 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 354. **Fråga om fria läroböcker i stadens högre skolor.**

I skrivelse den 20 juni 1950 hade lokalstyrelsen för Högre allmänna läroverket i Västerås hemställt, att staden ville från och med läsåret 1951—1952 lämna anslag för bekostande av fria läroböcker utom lexikon åt i Västerås stad mantalsskrivna elever vid läroverket och att staden ville träda i underhandlingar med angränsande kommuner för att utverka att dessa ville bereda inom dem mantalsskrivna elever samma förmån.

Genom utlåtande den 7 december 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att lokalstyrelsens ifrågavarande framställning icke skulle för närvarande föranleda vidare åtgärd.

Emot drätselkammarens förslag, vilket beslutats med 5 röster, däribland ordförandens utslagsröst, mot 5 röster, som avgivits för förslag innebärande fria läroböcker i de högre skolorna för de elever, som äro i skolpliktig ålder, hade ledamöterna Jonsson och Lindqvist samt suppleanterna Eric R. Carlsson och Berglind reserverat sig under yrkande om bifall till sistnämnda förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 246 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Eklund med instämmande av herrar Nor-

din, Nyström, Turén och Nyman, att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren för att återupptagas till handläggning i samband med uppgörande av förslag till 1952 års budget. Herr Jonsson, med vilken fru Schörling samt herrar Carlfors, Lindqvist, Matell, förste vice ordföranden, Erik Pettersson, Kihlgren, Haasum, Hellblom, Eric R. Carlsson och Alwestrand instämde, yrkade, att ärendet denna dag företoges till avgörande och att stadsfullmäktige därvid ville besluta, *att* från och med ingången av läsåret 1951—1952 inom Västerås stad mantalsskrivna elever vid läroverket och flickskolan på stadens bekostnad skola åtnjuta förmånen av fria läroböcker utom lexika i de klasser av nämnda läroanstalter, där skolplikt föreligger, *att* i den omfattning, som ovan angivits, lexika skola tillhandahållas eleverna såsom lån, *att* inköp av läroböckerna skall ske genom respektive skolstyrelsers försorg, *att* till bestridande av kostnaderna för fria läroböcker och utlåning av lexika under år 1951 anvisa ett förslagsanslag å 50.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skall täckas av i 1951 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes proposition mellan å ena sidan herr Eklunds återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande. Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla sistnämnda yrkande.

I anledning härav begärdes votering, vilken företogs och utföll så, att stadsfullmäktige med 42 ja-röster mot 13-nej-röster, de sistnämnda avgivna för bifall till återremissyrkandet, beslutade denna dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla herr Jonssons yrkande.

§ 355. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1950 framfört förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i gatunamnsberedningen efter redaktionssekreteraren Bengt Dahlander utse nuvarande suppleanten i beredningen posttjänstemannen C. A. Litzén.

Till ny suppleant i herr Litzéns ställe valdes droskägaren John Eriksson.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Alvar O. Johansson och John Eriksson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid

förfall för någon av eller båda herrar Eklund och Litzén samt herr Söderholm vid förfall för någon eller några av herrar Drakenberg, Smedinger och Jirlow.

§ 356. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1950 framfört förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i folkskolestyrelsen för tiden intill 1951 års utgång i redaktionssekreteraren Bengt Dahlanders ställe utse nuvarande suppleanten metallarbetaren Ruben Berg.

Till ny suppleant efter herr Berg för samma tid valdes socialkuratorn John Johansson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna fru Pettersson samt herrar Hedman och John Johansson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sund, David Johansson, fru Schörling, herr Inge Jonsson, fru Berg samt herrar Grip och Ruben Berg; herr Billert vid förfall för någon av eller båda herrar Leontein och Pers; herr Carlfors vid förfall för någon av eller båda herrar Folke Ericsson och Forshem samt herr Andersson vid förfall för fru Greta Gustafsson.

§ 357. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1950 framfört förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i kulturnämnden för tiden intill 1952 års utgång i stället för redaktionssekreteraren Bengt Dahlander utse socialkuratorn John Johansson.

§ 358. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1950 framfört förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i kommittén för upprättande av folk- och landsbibliotek utse portvakten Erik Andersson i redaktionssekreteraren Bengt Dahlanders ställe.

§ 359. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1950 framfört förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation till ledamot i byggnadskommittén för tillbyggnad av tekniska skolan utse metallarbetaren Ruben Berg i redaktionssekreteraren Bengt Dahlanders ställe.

§ 360. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1950 framfört förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation till ledamot i kommittén för översyn av Västerås stads skolväsende utse metallarbetaren Ruben Berg i redaktionssekreteraren Bengt Dahlanders ställe.

§ 361. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1950 framfört förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation till suppleant i lokalstyrelsen för Västerås Högre allmänna läroverk för tiden intill 1953 års utgång utse fru Gun Löv, Nansengatan 3, här i staden, i stället för redaktionssekreteraren Bengt Dahlander.

§ 362. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1950 framfört förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation till ledamöter i direktionen för Badelunda, Björksta och Tortuna socknars fattigvårdsförbund intill 1952 års utgång utse förrådsarbetaren Bror Andersson, Långby, Badelunda, fru Helga Hall och hemmansägaren Karl Wässman, Tibble.

Till suppleanter för samma tid utsågos lantbruksarbetaren Axel Lundberg, Malma gård, tjänstemannen Gösta Sjöberg och arrendatorn Eric Agrell, Bjurhovda.

Stadsfullmäktige beslöto slutligen att suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning, ledamöter och suppleanter härovan angivits.

§ 363. **Val av kommunala förtroendemän.**

Efter av beredningsutskottet i skrivelse den 6 december 1950 (S. H. nr 27 ser. B) framlagt förslag beslöto stadsfullmäktige *att* antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av 1951 års taxeringsnämnder skulle vara tre jämte lika många suppleanter med undantag av 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 19:de, 20:de och 21:a distrikten, där antalet ledamöter bestämdes till fem med lika många suppleanter, att suppleanterna såsom hittills skulle tjänstgöra för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas samt *att* till ledamöter och supppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1951 utse följande personer.

1:sta taxeringsdistriktet.

Ledamöter: f. Överpostiljonen J. E. Wirén, direktör O. Maunsbach och typografen Gustav Pettersson.

Suppleanter: Motormontören Erik E. W. Larsson, fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och verkmästaren Uno Hillborg.

2:dra taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Gunborg Johansson och köpmannen Erik Ahlström.

3:dje taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Roland Forsberg och maskinmästaren A. Lundström.

Suppleanter: Flygplansmontören Erik Bengtsson, metallarbetaren Edvard Andersson och kontoristen Ingrid Andersson.

4:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Ericsson, sjukbesökaren Birger Grip, förvaltaren Gunnar Andersson, arrendatorn Eric Agrell och lantbrukaren Erik Alm, Berga, Västerås.

Suppleanter: Fru Greta Lundin, Tunbyvägen 17, Västerås, jordbruksarbetaren Axel Lundberg, Malma gård, Västerås, byggnadssnickaren Ruben Pettersson, inspektör J. E. Bergström och köpmannan Gösta Brandt.

5:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Gjuteriarbetaren Bertil Linderborg, svarvaren Georg Karlsson och civilingenjören John Stålhammar.

Suppleanter: Gjuteriarbetaren Verner Andersson, metallarbetaren Stig Johansson och distriktssköterskan Iris Fagerlund.

6:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Axel Boberg och ingenjören Thore Kättström.

Suppleanter: Fru Marta Johansson, metallarbetaren Gustav Hellsten och kassören Oskar Rudén.

7:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Pettersson och apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Förrådsarbetaren Edvin Agermalm, Tessingatan 6, Västerås, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Fröbom, hyvlaren K. H. Thorén och stationsinspektoren A. Jungert.

Suppleanter: Metallarbetaren Ruben Berg, metallarbetaren Ruben Karlsson och järnhandlaren Henning Larsson.

9:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och apparatprovaren Bengt Norman.

Suppleanter: Metallarbetaren Harry Andersson, Statorvägen 3 A, kamreraren S. Holmblad och ritsaren John Olsson, Statorvägen 5 B, Västerås.

10:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och maskinprovaren Petrus Jonsson.

Suppleanter: Metallarbetaren Arne Skogh, köpmannen K. Torstenson och sjökaptenen Ruben Stene, Emausgatan 41 A, Västerås.

11:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förmannen Tage Engelbrektsson, metallarbetaren Em. Råberg och kammarskrivaren Gunnar Bergström.

Suppleanter: Gjutaren Elis Svensson, apparatprovaren Stig Håvberg, Aseastigen 2 A, Västerås och maskinisten David Eriksson, Bruksgatan 6, Västerås.

12:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Gjutaren Gustav Nyman, typografen Rune Göthlin, folkskolläraren Arvid Eng, Föreningsgatan 42, lantbruksinspektoren Lars Jansson och järnarbetaren Olle Berglund.

Suppleanter: Kriminalkonstapeln Folke Rebermark, ingenjören Sixten Larsson, S:ta Ursulavägen 42, fotografen David Eriksson, exekutorn J. V. Sundquist och metallarbetaren Erik Sand, Föreningsgatan 3.

13:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, metallarbetaren Allan Skult, köpmannen Ragnar Wassberg, Jakobsbergsgatan 24 B.

Suppleanter: Gjutaren Sven Ring, konditoriarbetaren Sven Nilsson, kontoristen Birgit Thor, Klockartorpsgatan 176.

14:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, fru Hildur Strandberg, ombudsmannen Olle Berggren, lokföraren Harald Blomkvist.

Suppleanter: Snickaren Gunnar Eriksson, Drottninggatan 32 A, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, ingenjören Olof Lindskog, Skogsvägen 13 B, kommunalarbetaren Klas Larsson, Götgatan 11, lokföraren Hjalmar Norberg.

15:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Jansson, metallarbetaren Nils Pettersson.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, fru Britta Öyen, Jakobsbergsgatan 33, lagerföreståndaren Martin Lindberg.

16:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin, vaktmästaren E. A. Lindstedt.

Suppleanter: Avläsaren Tore Areen, Spantgatan 5 B, köpmannen Nils Andersson, filaren Emanuel Larsson, Spantgatan 11.

17:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror G. Carlstedt, valsverksarbetaren Axel Hellman.

Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, metallarbetaren Geron Eriksson, köpmannen Helmer Urby, kantorn K. G. Söderlund, rörarbetaren Erland Andersson.

18:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell, assistenten Eric Hultåker.

Suppleanter: Fru Margit Pettersson, borraren Albin Zetterkvist, fru Maj-Britt Nordström.

19:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson, köpmannen Oscar Kihlgren.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, butiksföreståndaren Lindor Kagg, kontoristen Gustav Eriksson, ombudsmannen Carl Ölander, köpmannen Sigfrid Holm.

20:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Kontoristen Isidor Larsson, avsynaren Ragnar Kragge, droskägaren John Eriksson, kamreraren Mats Vallander, direktören Ragnar Bosten.

Suppleanter: Ombudsmannen Rune Gustavsson, föreståndaren Yngve Engström, tjänstemannen Sture Bergmark, disponenten Gösta Kruhsberg, tillsyningsläraren Manfred Carlvik.

21:a taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Byggnadssnickaren Carl Viktorsson, ombudsmannen Erik Berglind, muraren E. G. Hedman, blomsterhandlaren Karl Pettersson, smidesfabrikören Magnus Holm.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, ingenjören Fritz Järvenäs, grovarbetaren Gösta Classon, ombudsmannen Gösta Jansson, ingenjören Nils Markbäck.

§ 364. **Utseende av tillfällig ordförande i stadsfullmäktige.**

Beslöto stadsfullmäktige jämlikt § 5 i fullmäktiges arbetsordning utse herr Gustav Olsson att intill dess val av ordförande vid extra sammanträde i början av nästa månad skett utöva ordförandeskapet i fullmäktige.

§ 365. **Fastställande av gatukostnadsbestämmelser för staden.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 17 december 1950 utvisande, att Kungl. Maj:t med visst förbehåll fastställt ett av stadsfullmäktige den 29 juni 1950 antaget förslag till gatubyggnadskostnadsbestämmelser för staden.

§ 366. **Nybyggnadsförbud.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 8 december 1950 angående nybyggnadsförbud inom kvarteren Manfred, Martin, Mats, Njord och Märta i Västerås stad.

§ 367. **Fastställelse å ändrad lydelse av reglementet för kulturfonden.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 10 november 1950, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige i Västerås den 26 januari 1950 fattat beslut angående vissa ändringar i reglementet för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

§ 368. **Motion ang. gator och vägar inom Brandthovdaområdet.**

I en den 14 december 1950 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamoten Gösta Brandt hemställt, att staden ville *dels* lämna bidrag med viss del av de godkända kostnaderna för iordningställande av gator och vägar inom Brandthovdaområdet, *dels* ock ställa erforderlig sakkunskap till förfogande för utarbetande av planer och kostnadsberäkningar för dessa gator och vägar.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för yttrande och förslag.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 januari 1951.

GUSTAF OLSSON.

M. Matell. *Erik Berglind.*

Offentligen uppläst den 2 januari 1951; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

HANDLINGAR
Ser. A

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 26 januari 1950 Ser. A nr 1

N:r 1 Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Persikan.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 5 december 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 1 november 1949 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteret Persikan m. fl., betecknat Pl 126.

Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 21 november till och med den 4 december 1949. Några anmärkningar mot förslaget hava icke inkommit.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kv. Persikan m. fl., Pl 126.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Med R betecknat område får bebyggas endast med enfamiljs radhus eller kedjehus.

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus som uppföras fristående.

§ 4.

Bebyggelsens omfattning inom tomt.

Å med arabisk siffra jämte procenttecken betecknat område må inom varje tomt högst så stor procentuell del av byggnadsområdet inom tomten bebyggas, som siffran anger.

Inom med F_1 betecknat område får inom varje tomt endast uppföras en byggnad innehållande en bostadslägenhet och upptagande högst en femtedel av tomtens yta.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 6.

Våningsantal.

Å med I eller II betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en och två våningar.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas.

Västerås den 1 november 1949.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kv. Persikan m. fl.

Förslaget, daterat den 1 nov. 1949, är avfattat på karta märkt Pl 126 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 16 aug. 1946 samt för angränsande områden av Kungl. Maj:t den 7 mars 1947 och av länsstyrelsen den 25 nov. 1948.

Förslaget omfattar det tidigare planlagda, men ännu ej bebyggda området, norr om Iggeby småstugeområde.

Området består av en öppen västersluttning från höjdpartiet vid Tunbyvägen, där bebyggelsen utgöres av tvåvånings hyreshus, ned mot Apalbybäcken och de öppna fälten väster därom.

Den gällande stadsplanen upptar här enbart friliggande bebyggelse, villor och småstugor, medan den föreslagna ändringen innebär en koncentration av bostadsbebyggelsen till kvarteren på ömse sidor om Växthusvägen huvudsakligen i form av radhus eller kedjehus avsedda för ett aktuellt bebyggelseprojekt. En radhusbebyggelse här har förefallit väl motiverad både med hänsyn till områdets natur och den angränsande tvåvånings lamellhusbebyggelsen. Genom den uppdelning som skett i relativt korta längor, bör den kunna bilda en lämplig förmedling till villaområdena. Kvarteret Orren i söder har i stället reserverats för allmänt ändamål, då sådan mark helt saknas inom ett stort område och man måste räkna med, att en småskola i framtiden blir behövlig inom denna del av Vega—Skallbergsområdet.

Växthusvägens bredd föreslås i samband med ändringen ökad från 6 till 9 meter, medan Nansengatan, i gällande plan upptagen till 9 meters bredd, på sträckan närmast öster om Tunbyvägen har ansetts kunna minskas till i verkligheten utlagda 8 meter varigenom relativt stora ingrepp i tomterna i kvarteret Smultronet kunnat undvikas.

Västerås den 1 november 1949.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt

Nämnden hemställer med anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 4 januari 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

N:r 2 Anslag för inköp av postgiromaskin till drätselkontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 januari 1950 anfört följande:

Drätselkontoret har i allt större utsträckning börjat anlita postgiro för utbetalning av räkningar m. m. Antalet över postgiro betalda poster har utgjort under år 1946 12.000, 1947 15.000, 1948 18.000 och 1949 20.000 kronor, allt i runda tal. Omslutningen har ökats från i runt tal 15,6 miljoner år 1946 till omkring 34 miljoner år 1948.

Kontoret använder sig av systemet med postgirokort med *en* talong samt postgiroförteckning. Postgirokorten utskrivas först och därefter postgiroförteckningen i två exemplar. Underskrift erfordas endast på de två exemplaren av postgiroförteckningen.

För att förenkla arbetet kunna postgirokorten och postgiroförteckningarna skrivas samtidigt med en särskild postgiromaskin, vilken samtidigt adderar de poster, som skola betalas. Åtskillig personell arbetskraft inbesparas härigenom.

Kontoret har lyckats erhålla offert å en begagnad postgiromaskin, för vilken lämnas samma garanti som en ny. Priset å denna är 3.500 kronor. En ny maskin kostar för närvarande c:a 7.000 kronor. Den enda maskin, som föres i marknaden är av amerikanskt fabrikat.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en begagnad postgiromaskin anvisa ett anslag å 3.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 3 Bidrag till brandväsendet från Städernas Försäkringsbolag.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 januari 1950 anfört följande:

I skrivelse den 9 december 1949 har Städernas Försäkringsbolag meddelat, att bolaget beslutat lämna Västerås stad bidrag för år 1949 å tillhopa 10.500 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret i staden.

Bolaget har som bekant under en följd av år beviljat staden dylika bidrag med varierande belopp. Bidragen utgjorde under år 1946 11.200 kronor, under år 1947 12.200 kronor och under år 1948 12.400 kronor.

Med anmälan härom får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga det i skrivelsen omförmälda bidraget för år 1949 om 10.500 kronor samt

att beloppet skall tills vidare fonderas för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna bestämma, disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

N:r 4 Anslag till provisorisk avlöningsförbättring för folkskolans övningslärare. (Konf. Stfms handl. nr 278/1949)

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 januari 1950 anfört följande:

I skrivelse den 16 november 1949 föreslog löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta, att för tiden fr. o. m. den 1 juli 1949 t. o. m. den 30 juni 1950 tillerkänna ordinarie och extra ordinarie lärare i kvinnlig slöjd och hushållsgöromål vid stadens folkskolor en provisorisk avlöningsförbättring med 75 respektive 40 kronor per månad, att för samma tid tillerkänna timlärare i manlig och kvinnlig slöjd provisorisk avlöningsförbättring med 40 respektive 65 öre per timme, att för samma tid befria ifrågavarande lärargrupper från skyldigheten att betala pensionsavgifter, att nu angivna förmåner skulle utgå utan förpliktelse för staden att efter 1 juli 1950 såsom kompensation för löneminskning utbetala några belopp, som kunde hava sin grund i detta beslut, samt att anvisa folkskolestyrelsen erforderliga tilläggsanslag för beslutets genomförande.

Drätselkammaren tillstyrkte i skrivelse den 8 december 1949 på anförda skäl stadsfullmäktige att avslå löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 22 december 1949 med 38 röster mot 16 bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet. Vid denna utgång beslöto fullmäktige vidare utan omröstning uppdraga åt drätselkammaren att inkomma med förslag till täckning av den utgift, som föranleddes av fullmäktiges förut angivna beslut.

Drätselkammaren hemställer i anledning härav att fullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för den provisoriska löneregleringen under tiden 1 juli 1949—30 juni 1950 anvisa ett anslag å 15.000 kronor. Då ett belopp av c:a 7.000 kronor härav belöper å sista halvåret 1949 och resten å första halvåret 1950, bör den första delen av anslaget täckas av det till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter stående reservationsanslaget i förra årets stat och resten av motsvarande anslag i 1950 års stat.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för den av stadsfullmäktige den 22 december 1949 beslutade provisoriska avlöningsförbättringen för vissa folkskolans övningslärare anvisa ett anslag å 15.000 kronor att täckas till ett belopp av 7.000 kronor av det i 1949 års stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter och till återstående del av motsvarande anslag i 1950 års stat.

Nr 5 Inrättande av befattning såsom kontorsbiträde vid uppbördsverket.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 december 1949 anfört följande:

Den 9 maj 1946 framlade kommittén för utredning av frågan om uppbörds- och mantalsskrivningsväsendet i staden förslag angående den personalstyrka, som efter vad som i dåvarande läge kunde överblickas, vore erforderlig vid uppbördsverket. Arbetsbördan vid verket är av synnerligen skiftande karaktär under olika delar av året. I stor utsträckning har man hittills kunnat reda sig med extra arbetskraft, som tidvis intagits. Ifråga om kassaavdelningen är emellertid arbetet icke på samma sätt säsongbetonat som på övriga avdelningar inom verket. På förstnämnda avdelning bör en förstärkning av arbetskraften ske genom inrättande av en kontorsbiträdesbefattning. Meningen är att detta kontorsbiträde skall i viss utsträckning kunna avlasta kanslibiträdet å samma avdelning, vilket sistnämnda har en stor arbetsbörda.

Kontorsbiträdet skall hava sådan kompetens att hon skall på egen hand kunna fullgöra göromål, som äro förenade med kassans förande.

För närvarande finnas vid uppbördsverket tre kontorsbiträden, av vilka ett är sysselsatt å mantalsavdelningen, ett å jämkningsavdelningen och ett å debiteringsavdelningen. Dessa biträdens arbetsuppgifter äro helt annorlunda än de, som förekomma inom kassaavdelningen och en överflyttning av något av biträdena till kassaavdelningen, vid tidpunkter då denna sistnämnda är särskilt arbetsbelastad, låter sig icke göra.

Drätselkammaren får under åberopande av vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1950 skall inrättas en ny befattning såsom kontorsbiträde vid uppbördsverket samt

att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 december 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har tagit del av drätselkammarens skrivelse och tillstyrker bifall till framställningen med den ändringen att befattningen bör inrättas

först från och med den 1 februari 1950 med hänsyn till att ärendet ej kan prövas av fullmäktige förrän å sammanträdet i januari.

På grund av vad ovan anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning med tillämpning från och med den 1 februari 1950.

N:r 6 Inrättande av befattning såsom fastighetsassistent vid fastighetskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 december 1949 anfört följande:

Vid fastighetskontoret finnes för närvarande anställd en underingenjör å ordinarie stat i lönegrad 20, vilken speciellt sysslar med utredningar angående gatumarks- och gatubyggnadskostnadsersättningar. Genom kompletteringar och översyn av stadens gatukostnadsregister ha dessa ersättningar i avsevärt högre grad än tidigare kunnat uttagas. Beloppet av uttagna ersättningar har för att nämna ett enda exempel stigit från c:a 110.000 kronor år 1947 till c:a 350.000 kronor år 1948. Denna verksamhet har en stor betydelse för staden och fordrar alldeles speciella kvalifikationer, förvärvade genom lång praktisk erfarenhet. Utöver gatukostnadsfrågorna har befattningshavaren numera ålagts åtskilliga andra utredningsuppgifter. Bland annat utför han det krävande arbetet med upprättande av en fastighetsliggare för staden.

Under fastighetskontorets treåriga tillvaro har sysslan som "gatukostnadsingenjör" innehafts av tre personer, utom nuvarande innehavaren, vilka lockats att söka andra liknande men bättre avlönade befattningar å annat håll. Staden har ett starkt intresse av att kunna bibehålla den nuvarande befattningshavaren, vilken förvärvat det för tjänstens rätta handhavande erforderliga vetandet.

Efter vad företagen utredning utvisar är löneplaceringen av ungefärligen motsvarande befattningshavare i andra städer högre. Exempelvis kan nämnas att i Borås en befattning för enbart gatukostnadsfrågor är placerad i 24 lönegraden och att Uddevalla har en befattning av liknande art i 23 lönegraden.

Med hänsyn till löneplaceringen å andra håll, de kvalifikationer som krävas för befattningen och stadens intresse att bibehålla den nuvarande befattningshavaren finner drätselkammaren att en befattning bör inrättas såsom fastighetsassistent i lönegrad 22 med de uppgifter, som åligga den nuvarande befattningshavaren såsom underingenjör.

Drätselkammaren förutsätter härvid att den sistnämnde skall erhålla den nyinrättade befattningen. Emellertid föreligger fortfarande ett stadigvarande behov av att hava en befattning såsom underingenjör i lönegrad 20, då fastighetsingenjören för sitt arbete med statliga lån och bidrag till bostadsförsörjningen och därmed sammanhängande utredningar av olika slag är i behov av biträde. Med hänsyn till att bostadslåneverksamheten synes bliva permanent bör fastighetsingenjörens biträde lämpligen vara en befattningshavare å ordinarie stat. Kammaren avser sålunda att den nuvarande befattningen såsom underingenjör vid fastighetskontoret i lönegrad 20

även efter inrättande av den nya befattningen såsom fastighetsassistent bör bibehållas såsom ordinarie.

Begynnelse- respektive slutlön utgör inklusive rörligt tillägg vid nuvarande index i lönegrad 20 8.388 och 9.972 kronor samt i lönegrad 22 9.420 och 11.184 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att med bibehållande av nuvarande befattningen såsom underingenjör i lönegrad 20 vid fastighetskontoret fr. o. m. den 1 januari 1950 vid samma kontor inrätta en befattning såsom fastighetsassistent i lönegrad 22 samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta den nyinrättade befattningen såsom fastighetsassistent.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 december 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har tagit del av drätselkammarens skrivelse och tillstyrker bifall till framställningen med den ändringen att den nya befattningen såsom fastighetsassistent bör inrättas först från och med den 1 februari 1950 med hänsyn till att ärendet ej kan prövas av fullmäktige förrän å sammanträdet i januari.

På grund av vad ovan anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning med tillämpning från och med den 1 februari 1950.

N:r 7. Inrättande av befattning å extra stat såsom byggnadsinspektör.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 19 december 1949 anfört följande:

Befattningen såsom byggnadsinspektör har i dagarna blivit vakant. Byggnadsnämnden har med anledning härav tagit upp frågan om höjning av kompetenskraven för befattningen och upprättande av instruktion för densamma. Hittills har endast fordrats lägre byggnadsteknisk utbildning. Instruktion har icke funnits. Byggnadsinspektören har till uppgift att kontrollera alla byggnadsarbeten i staden och skall därvid tillse att utförandet sker enligt de av byggnadsnämnden godkända ritningarna samt att alla av nämnden givna föreskrifter och villkor iakttagas. Vidare skall han övervaka, att allt byggande sker i överensstämmelse med gällande byggnadslagstiftning och med de särskilda föreskrifter som lämnas av Kungl. Byggnadsstyrelsen och Kungl. Civilförsvarsstyrelsen m. fl. myndigheter. Byggnadsinspektören skall också granska alla statiska konstruktioner för de byggnadsarbeten som falla under byggnadsnämndens prövning. Denna granskning är synnerligen krävande och ställer mycket höga krav på befattningshavarens kompetens. De flesta mera omfattande byggnadskonstruk-

tionerna utföras av högskoleutbildade ingenjörer och det är önskvärt, att den man som för byggnadsnämndens räkning granskar konstruktionerna har en utbildning, som är jämnställd med konstruktörernas. Å stadsarkitektkontoret skall inspektören i sin granskande verksamhet kunna icke blott underkänna bristfälliga konstruktioner utan även ge positiva anvisningar och råd om det lämpligaste utförandet. Det blir i en stad av Västerås storleksordning konstruktioner av ansenlig omfattning och svårighetsgrad, som komma under hans bedömande. Särskilt kan framhållas de stora industribyggnader, som här komma till utförande. Nämnden vill också erinra om att byggnadsverksamheten i Västerås är mera omfattande än i de flesta andra städer. Byggnadsnämnden anser det på nu anförda skäl vara synnerligen angeläget att såsom byggnadsinspektör få anställa en högt kvalificerad sökande. I bifogade förslag till instruktion har högskoleutbildning upptagits såsom huvudregel, men åt byggnadsnämnden har föreslagits befogenhet att antaga annan sökande om denne kan styrka sig ha motsvarande kunskaper. Befattningen står för närvarande i lönegrad 23, där inklusive dyrtidstillägg begynnelselönen är 9.972 kronor och slutlönen 11.832 kronor. För denna lön kan man ej erhålla någon befattningshavare med önskad kompetens. Byggnadsnämnden har icke för avsikt att nu begära uppflyttning av tjänsten i högre lönegrad utan ämnar under någon tid pröva hur arbetsuppgifter och lönesättning kan verka. Nämnden har därför tänkt sig, att anställa en byggnadsinspektör å extra stat med högre lön än den som nu utgår samt tills vidare låta den ordinarie tjänsten vara vakant. Lönen för den extra inspektören bör enligt byggnadsnämndens uppfattning utgå enligt löneklass 28 med 13.200 kronor inklusive dyrtidstillägg. Bland de städer som bruka jämföras med Västerås är det endast i Hälsingborg och Gävle som lönesättningen för byggnadsinspektör överstiger vad här föreslås. I övriga städer är lönesättningen lägre. Vid jämförelse med förhållandena på andra orter bör man emellertid ej bortse från vad tidigare nämnts om byggnadsverksamhetens stora omfattning i Västerås. Byggnadsnämnden anser, att byggnadsinspektörens verksamhet är av sådan stor betydelse för att nämnden rätt skall kunna fullgöra sina granskande och övervakande uppgifter, att man ej bör tveka att ställa sig bland de främsta städerna på detta område. Tendensen synes vara, att man får räkna med en allmän höjning av standarden beträffande kompetensen hos byggnadsinspektörerna i de större städerna.

Den lönesättning som nu föreslås, synes kunna ske inom ramen för löneanslagen i årets stat. Tilläggsanslag behöver därför ej anvisas i detta sammanhang.

Byggnadsinspektörens arbetsåligganden framgå av följande, nämndens skrivelse bilagda

Instruktion för byggnadsinspektören i Västerås.

§ 1.

Byggnadsinspektören lyder under byggnadsnämnden med stadsarkitekten såsom chef.

§ 2.

Behörighet till befattningen som byggnadsinspektör tillkommer den, som avlagt fullständig examen från teknisk högskolas fackavdelning för väg- och vattenbyggnadskonst samt innehar styrkt, väl vitsordad, praktisk erfarenhet inom husbyggnads-

facket ävensom styrkt skicklighet beträffande statiska beräkningar för hållfasthet och byggnadskonstruktioner.

Undantag kan av byggnadsnämnden medgivas från angiven fordran på teoretisk kompetens, såvida motsvarande kompetens på annat sätt är tillgodosedd och den praktiska erfarenheten är av väsentlig art.

§ 3.

Det åligger byggnadsinspektören:

att å byggnadsnämndens vägnar verkställa föreskrivna besiktningar och i övrigt erforderlig inspektion av under nämndens prövning hörande byggnadsföretag och för den skull å byggnadsplatsen övervaka byggnadsarbetenas utförande; därvid åligger det honom att tillse, att arbetena verkställas på ett betryggande sätt och att gällande byggnadsförfattningar, fastställda ritningar och i övrigt av byggnadsnämnden givna föreskrifter följas; finnes anledning till anmärkning i något av omförmälda avseenden skall han ofördröjligen anmäla förhållandet till stadsarkitekten;

att över företagna besiktningar föra dagbok;

att vaka över, att byggnadsarbete icke företages utan vederbörlig anmälan eller tillstånd, där sådant erfordras, och att, då sådant förhållande anses föreligga, därom ofördröjligen göra skriftlig anmälan till stadsarkitekten;

att tillsammans med stadsarkitekten verkställa slutbesiktningar av byggnadsföretag och i övrigt de besiktningar, som av stadsarkitekten påfordras;

att granska hållfasthetsberäkningar och konstruktionsritningar, som inlämnas till byggnadsnämnden för prövning, och avgiva yttrande över desamma om så erfordras;

att på anmodan av stadsarkitekten deltaga i granskningen av andra till byggnadsnämnden ingivna ritningar;

att följa utvecklingen inom byggnadstekniken och i den mån sådant bliver erforderligt till stadsarkitekten inkomma med förslag till bestämmelser rörande användandet av nya materialier, konstruktionssätt och beräkningsmetoder;

att på anmodan närvara vid byggnadsnämndens sammanträden;

att, då han ej av tjänstegöromål är förhindrad, vara tillstädes å stadsarkitektkontoret under kontorets mottagningstid för allmänheten;

att tillhandagå stadens myndigheter och kommittéer med upplysningar och råd samt på anmodan deltaga i besiktningar och sammanträden samt

att i mån av tid upprätta konstruktionsritningar för de byggnadsuppgifter, som åvila stadsarkitekten i tjänsten.

§ 4.

Byggnadsinspektören, som i övrigt lyder under bestämmelserna i gällande tjänstgörings- och avlöningsreglemente samt pensionsreglemente, är skyldig att underkasta sig de ändringar i denna instruktion och övriga föreskrifter ifråga om tjänsteåligganden, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att från och med den 1 februari 1950 anställa en byggnadsinspektör å extra stat med lön efter löneklass 28 och

att låta den ordinarie befattningen såsom byggnadsinspektör i lönegrad 23 tills vidare vara vakant.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 december 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Nämnden har granskat framställningen och tillstyrker att byggnadsnämnden må pröva sig fram på sätt som föreslagits men vill i fråga om lönesättningen icke sträcka tillstyrkandet längre än till löneklass 27. Lönen är där inklusive dyrtidstillägg 12.516 kronor och nämnden anser att man bör kunna för denna lön erhålla en fullgod arbetskraft.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att från och med den 1 februari 1950 anställa en byggnadsinspektör å extra stat med lön efter löneklass 27 samt

att i övrigt till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i yttrande den 12 januari 1950 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har uttalat sig för att den extra befattningen icke skulle avlönas högre än efter löneklass 27, enär man enligt nämndens uppfattning för denna lön skulle kunna erhålla fullgod arbetskraft. Byggnadsnämnden har såsom motivering för sitt förslag, att lönen skall utgå enligt löneklass 28 framhållit vikten av att man till innehavare av befattningen kan förvärva en kvalificerad person, detta med hänsyn särskilt till byggnadsverksamhetens omfattning här i staden och den betydelse för denna verksamhet, som byggnadsinspektörens arbete har. Drätselkammaren delar byggnadsnämndens uppfattning på denna punkt. Rätt utövad kommer byggnadsinspektörens verksamhet att för staden innebära ekonomiska besparingar, vilka säkerligen många gånger uppväga skillnaden i lönen.

Under åberopande av vad sålunda och från byggnadsnämndens sida i ärendet anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Drätselkammarens beslut att framlägga ovanstående förslag har fattats med fem röster mot tre, vilka sistnämnda avgivits för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

N:r 8. **Inrättande av befattning som vaktmästare vid Gideonsbergsskolan.**

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 13 december 1949 med förmälan, att Gideonsbergsskolan beräknas bliva färdig att tagas i bruk vid början av höstterminen 1950, hemställt att en ordinarie vaktmästartjänst fr. o. m. den 1 juli samma år finge inrättas vid skolan.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 20 december 1949 anfört följande:

Vaktmästartjänsterna vid stadens större folkskolor äro placerade å ordinarie stat

i lönegrad 12 där inklusive dyrtidstillägg begynnelselönen är 6.000 kronor och slutlönen 6.804 kronor. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker att samma lönegrad får gälla för ifrågavarande tjänst som synes böra redan från början inrättas å ordinarie stat.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 juli 1950 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 12 såsom vaktmästare vid Gideonsbergsskolan samt

att bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

N:r 9. Inrättande av nya ämneslärartjänster vid praktiska mellanskolan.

Styrelsen för praktiska mellanskolan har i skrivelse den 31 december 1949 anfört följande:

Vid uppgörande av styrelsens för praktiska mellanskolan statförslag för år 1950 upptog styrelsen frågan om inrättande av tre nya ordinarie ämneslärartjänster vid skolan från och med den 1 juli 1950. Dessa tjänster äro som vakanta medtagna i det av stadsfullmäktige godkända statförslaget att inrättas efter stadsfullmäktiges senare godkännande.

Styrelsen har vid sammanträde den 19 december 1949 ånyo upptagit frågan till behandling och anhåller att få meddela följande samt hänvisar i övrigt till styrelsens motivering till 1950 års statförslag för skolan i denna fråga.

Då praktiska mellanskolan från och med den 1 juli 1950 utökas med en fjärde klass å både tekniska linjen och handelslinjen, skall skolans lärarantal vara lika stort som antalet årsklasser vid skolan, alltså fyra. Sedan år 1920 har skolan som treårig högre folkskola haft tre ordinarie ämneslärare anställda, av vilka en (rektor) överflyttades den 1 juli 1947 till praktiska mellanskolan och de två övriga den 1 juli 1948. Skolans styrelse äger således enligt Kungl. Maj:ts stadga från och med den 1 juli 1950 tillsätta den fjärde ordinarie ämneslärartjänsten. De övriga två ordinarie ämneslärartjänsterna, som äskats i statförslaget, äro — utom av stadsfullmäktiges godkännande — därefter beroende av Kungl. Maj:ts prövning och medgivande.

Styrelsen för praktiska mellanskolan vill således anhålla om stadsfullmäktiges medgivande att från och med den 1 juli 1950 — utom den fjärde ordinarie ämneslärartjänsten — få tillsätta ytterligare de två ordinarie ämneslärartjänster, som äro angivna i 1950 års statförslag och som äro beroende av stadsfullmäktiges beslut innevarande år.

Drätselkammaren har i häröver den 12 januari 1950 avgivet utlåtande anfört:

Anslag för befattningarna har som nämnts upptagits i 1950 års stat under förbehåll att stadsfullmäktige besluta om tjänsternas inrättande. Tjänsterna äro placerade i lönegrad 26, där inklusive rörligt tillägg begynnelselönen utgör 11.832 kronor och slutlönen 13.896 kronor.

Stadsfullmäktige torde böra uppdraga åt styrelsen för praktiska mellanskolan att i den mån så erfordras underställa frågan om befattningarnas inrättande Kungl. Maj:ts prövning.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att medgiva styrelsen för praktiska mellanskolan att fr. o. m. den 1 juli 1950 få tillsätta ifrågavarande tre befattningar samt

att uppdraga åt styrelsen att i den utsträckning så erfordras underställa ärendet Kungl. Maj:t för prövning.

N:r 10. Återbesättande av befattning såsom brandförman.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 5 januari 1950 anfört följande:

Sedan brandförmannen K. M. Reimitz den 31 innevarande månad avgår med pension, får brandstyrelsen anhålla om tillstånd att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda ledigblivna brandförmansbefattningen.

Då tjänsten är behövlig och finnes intagen i för staden gällande brandordning får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att en ledig brandförmansbefattning vid härvarande brandkår får återbesättas från den 1 instundande februari.

Drätselkammaren har i häröver den 12 januari 1950 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens hemställan.

N:r 11. Yttr. över f. polisöverkonstapeln O. E. Johanssons samt f. poliskonstaplarna J. Lundgrens, J. A. Hisings, L. Gustafssons och K. Hagevalds besvär över länsstyrelsens beslut ang. deras pensionering. (Konf. Stfms handl. ser. A nris 174 och 175/1949.)

Genom resolution den 3 december 1949 har *länsstyrelsen i Västmanlands län* till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående de besvär,

som f. polisöverkonstapeln O. E. Johansson samt f. poliskonstaplarna J. Lundgren, J. A. Hising, L. Gustafsson samt K. Hagevald hos Konungen anfört över länsstyrelsens resolutioner den 11 november 1949 angående deras pensionering.

Sedan ärendet remitterats till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för förberedande utlåtanden, har *nämnden* i skrivelse den 20 december 1949 anfört följande:

Enligt beslut av löne- och avtalsnämnden har Johansson den 20 april 1949 tillerkänts pension med 4.000 kronor per år. Lundgren har den 20 december 1948 tillerkänts 3.197 kronor, Hising den 24 maj 1948 2.973 kronor, Gustafsson den 18 oktober 1948 2.871 kronor och Hagevald den 24 maj 1948 2.868 kronor. Samtliga beslut ha fattats enligt den övergångsbestämmelse till stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 om allmän lönereglering, som stadgade att i avbidan å ett städernas normalpensionsreglemente pensioner till stadens befattningshavare skulle grunda sig å de före den 1 oktober 1947 utgående lönerna. Stadsfullmäktiges beslut med övergångsbestämmelsen har för polispersonalens del fastställts av länsstyrelsen den 17 juni 1949. Länsstyrelsens fastställelsebeslut har av Polisföreningen Kamraterna i Västerås överklagats hos Kungl. Maj:t. Då utgången av sistnämnda besvärsmål blir avgörande för de pensionsbelopp som skola utgå till Johansson, Lundgren, Hising, Gustafsson och Hagevald synes det löne- och avtalsnämnden tillräckligt, att stadsfullmäktige med hänvisning till det hos Kungl. Maj:t för slutligt avgörande liggande underställningsärendet om den nämnda övergångsbestämmelsen förklara sig sakna anledning att lämna särskilt utlåtande beträffande pensionerna i de föreliggande fem fallen. Stadsfullmäktige ha den 29 september 1949 beslutat om yttrande över Polisföreningen Kamraternas besvär i underställningsärendet och har därvid hemställt, att besvären måtte ogillas (Stfm. handl. 1949 ser. A nr 174). Samma dag ha fullmäktige avgivit yttrande över f. kriminalkonstapeln Georg Söders och f. poliskonstapeln Enok Svalbergs besvär över länsstyrelsens beslut om deras pensioner (Stfm. handl. 1949 ser. A nr 175). Uti samtliga fall ha besvären gällt frågan huruvida pensionerna skola beräknas å lönerna som utgingo före den 1 oktober 1947 eller å de nya lönerna som gälla efter nämnda dag. Vad nämnden anfört i de tidigare besvärsärendena gälla även för här ifrågavarande fall.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att avgiva yttrande till länsstyrelsen enligt vad i denna skrivelse anföres.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 januari 1950 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att avgiva yttrande i ärendet i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag.

N:r 12. Fråga om pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 20 december 1949 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har kommunalarbetaren vid byggnadskontoret Karl Valfrid Eriksson anhållit att få uppbära ett pensionsunderstöd om 350 kronor per år från och med den 1 november 1949, då han slutat sin anställning hos staden. Eriksson är född den 12 oktober 1877 och anställdes i stadens tjänst den 27 mars 1935. Eriksson är icke berättigad till pension enligt pensionsreglementets bestämmelser. Då han uppnådde den gängse pensionsåldern om 65 år hade han blott cirka 7½ tjänsteår hos staden. Vid avgången ur tjänst hade Eriksson emellertid tillhopa cirka 14½ tjänsteår. Oaktat den korta tjänstetiden före pensionsåldern vill löne- och avtalsnämnden tillstyrka bifall till framställningen med hänsyn till den relativt långa sammanlagda anställningstiden. Stadsfullmäktige ha i ett likartat fall den 20 december 1945 tillerkänt kommunalarbetaren K. A. Alfredsson ett pensionsunderstöd om 350 kronor. Förhållandena voro enahanda även den 26 februari 1948 då kommunalarbetaren A. E. Thörn fick ett pensionsunderstöd. Eriksson har varit sysselsatt med gatsopning och har utfört sina åligganden utan anmärkning.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna kommunalarbetaren Karl Valfrid Eriksson ett pensionsunderstöd om 350 kronor per år att utgå räknat från den dag då han slutade sin anställning hos staden.

Drätselkammaren har i häröver den 12 januari 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan.

N:r 13. Ändring av reglemente för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål. Anslag ur fonden.

Västerås stads kulturnämnd har i skrivelse den 7 december 1949 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 25 november 1948 fastställt instruktion för Västerås stads kulturnämnd samt valt ledamöter i nämnden. Vid nämndens första sammanträde den 14 december 1948 valdes till ordförande målerіföreståndare Albert Lundkvist och till vice ordförande advokaten J. Ruben Nyman. Till nämndens sekreterare har sedermera utsetts teckningsläraren Carl B. Olin.

Sedan nämnden nu varit i verksamhet under ett år vill nämnden lämna stadsfullmäktige en kortfattad redogörelse för sitt arbete, vartill nämnden jämväl vill foga ett par förslag som underställas stadsfullmäktige för beslut.

Redan på ett tidigt stadium av sitt arbete kom nämnden till den uppfattningen, att det nu gällande av Kungl. Maj:t den 2 februari 1945 fastställda "Reglementet

för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål" borde göras till föremål för en omarbetning. En dylik omarbetning bör enligt nämndens uppfattning icke i någon mån förändra de huvudprinciper, som vid fondens uppläggande av stadsfullmäktige antogos. I vissa detaljer fordras emellertid en justering av reglementet för att man skall få möjlighet att med fondens medel tillgodose de ändamål, som avsågos vid fondens bildande. Det är rätt naturligt att så måste ske, enär fondreglementet tillkom vid en tid då någon särskild nämnd för tillgodoseende av fondbestämmelserna icke fanns tillsatt och man alltså icke förrän nu fått tillfälle att i praktiken pröva reglementets bestämmelser. Därtill kommer att de ändringar i kommunallagen beträffande borgerlig primärkommuns kompetens, som genomförts från och med den 1 juli 1948, lämnat kommunerna vidgade möjligheter att tillgodose vissa angelägenheter och dessa nya regler böra enligt nämndens uppfattning åtminstone i en del fall återspeglas i reglementet.

Det nu gällande reglementet har följande lydelse:

"Reglemente

för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Till fonden överföras omedelbart medel, vilka influtit till stadskassan genom försäljning till staten av stadens aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag efter frånräknande dels av för dessa aktiers förvärvande från järnvägsmedelsfonden tillskjutet belopp, dels per den 1 juli 1944 kvarstående skuld för aktierna, dels ock omkostnaderna för försäljningen. Efter fondens uppläggande på angivet sätt skall till densamma avsättas 1/5 av dess årliga avkastning. Återstående avkastning, efter avdrag av förvaltningskostnader, må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för utsmyckning av offentliga platser eller byggnader, för andra åtgärder till stadens förskönande och för tillgodoseende av framtida lokalbehov för andra därmed jämförliga kulturella eller allmännyttiga ändamål. Fondens medel, vilka skola hållas skilda från stadens övriga tillgångar, skola förvaltas av drätselkammaren."

Nämnden har efter åtskilliga överväganden enat sig om att föreslå följande ändrade lydelse av reglementet:

"Reglemente

för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Till fonden överföras omedelbart medel, vilka influtit till stadskassan genom försäljning till staten av stadens aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag efter frånräknande dels av för dessa aktiers förvärvande från järnvägsmedelsfonden tillskjutet belopp, dels per den 1 juli 1944 kvarstående skuld för aktierna, dels ock omkostnaderna för försäljningen. Efter fondens uppläggande på angivet sätt skall till densamma avsättas 1/5 av dess årliga avkastning. Återstående avkastning, efter avdrag av förvaltningskostnader, må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas

för stadens förskönande, företrädesvis genom utsmyckning av offentliga platser och byggnader,

för bidrag till uppförande eller restaurering av offentliga byggnader samt konservering av konstverk och minnesmärken av historisk eller annan art, samt

för stödjande av kulturell verksamhet såsom teater, musik, konst och vetenskap ävensom utdelande av stipendier för dylika ändamål.

Fondens medel, vilka skola hållas skilda från stadens övriga tillgångar, skola förvaltas av drätselkammaren."

Den sålunda föreslagna nya lydelsen innefattar ingen ändring i princip men man har därigenom, enligt nämndens mening, vunnit större klarhet genom en bättre specificering av ändamålen. Nämnden hemställer därför att stadsfullmäktige ville antaga den föreslagna nya lydelsen av reglementet.

Beträffande nämndens arbete i övrigt må här följande omnämnas. I enlighet med sin instruktion har kulturnämnden genom hänvändelse till stadens invånare sökt intressera allmänheten för nämndens verksamhet samt uppmanat stadens invånare att komma med förslag till fondmedlens användning. Åtgärden resulterade i att 31 förslagsställare framlade ett 60-tal olika förslag. En del av dessa förslag beröra frågor, som nämnden redan har tagit eller ämnar taga upp till behandling. Bland de frågor, som för närvarande äro föremål för närmare undersökning inom nämnden må nämnas frågan om skulpturer i stadens parker och på en del andra platser, domkyrkoplanens ordnande, där nämnden sökt samarbete med kyrkorådet, restaurering av Nordanby herrgård, varom stadsarkitektkontoret för närvarande verkställer utredning, åtgärder till musiklivets höjande samt frågan om ordnande av gamla kyrkogården vid Skultunavägen. Nämnden är emellertid icke beredd att nu framlägga konkreta förslag i ovan berörda frågor. Inom kulturnämnden har även diskuterats frågan om att redan nu reservera vissa belopp till konstnärlig utsmyckning av blivande museum och stadshus men nämnden vill avvakta planernas vidare utveckling innan stadsfullmäktige föreläggas förslag härom.

I två fall är dock kulturnämnden beredd att redan nu förelägga stadsfullmäktige konkreta förslag. Det gäller *dels* anslag för prydande av samlingssalarna i pensionärshemmen, varom pensionärshemsstyrelsen gjort framställning, *dels ock* anslag för prydande av lokalerna i ålderdomshemmet i Karlslund, varom fattigvårdsstyrelsen gjort framställning. Kulturnämnden föreslår att för ett vart av dessa båda ändamål anvisas 5.000 kronor. Beträffande inköp av konstverk för dessa båda institutioner förutsätter nämnden att ett intimt samarbete äger rum med stadens inköpsnämnd för konstverk.

Med åberopande härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga ovan intagna förslag till ny lydelse av "Reglemente för Västerås stads särskilda fond för stadens försköande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål" ävensom uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t reglementet för fastställelse, samt

att för konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmens samlingssalar och ålderdomshemmets lokaler anvisa 10.000 kronor att lika fördelas mellan de båda institutionerna.

Drätselkammaren har i häröver den 4 januari 1950 avgivet utlåtande anfört:

Den föreslagna ändringen av fondreglementet innebär icke något avsteg från de grundsatser, som stadsfullmäktige vid fondens uppläggande antogo. Avsikten med ändringen är endast att i vissa avseenden förtydliga och specificera de ändamål, vilka fonden skall tillgodose. Kammaren har icke funnit något att erinra mot ändringsförslaget.

Beträffande de speciella ändamål, för vilka kulturnämnden nu föreslagit tilldelning ur fonden har drätselkammaren intet att invända mot att de begärda beloppen ställes till förfogande.

Av praktiska skäl torde stadsfullmäktige liksom tidigare i liknande fall skett böra lämna kammaren i uppdrag att å stadsfullmäktiges vägnar göra de justeringar i reglementet, vilka eventuellt kunna visa sig erforderliga i samband med Kungl. Majt:s fastställelseprövning.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att antaga den av nämnden föreslagna nya lydelsen av ifrågavarande reglemente,

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t reglementet för fastställelse,

att bemyndiga kammaren att å stadsfullmäktiges vägnar besluta om de justeringar i föreliggande förslag, vilka till äventyrs kunna påkallas i samband med fastställelseprövningen samt

att för konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmens samlingssalar och ålderdomshemmets lokaler av fondens medel anvisa ett belopp av 10.000 kronor till lika fördelning mellan de båda institutionerna.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 11 januari 1950 från de synpunkter utskottet har att företräda tillstyrkt stadsfullmäktige

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

N:r 14. Ändring av stadsplan för kvarteret Halfdan.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 19 december 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 1 november 1949 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteret Halfdan. Förslaget är betecknat Pl 128 och består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 30 november till och med den 14 december 1949. Några anmärkningar mot förslaget ha icke inkommit.

I skrivelsen omförmälda beskrivning och stadsplanebestämmelser äro så lydande:

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kv. Halfdan.

Förslaget, daterat den 1 november 1949, är avfattat å karta märkt Pl 128 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915, den 25 juli 1941 samt den 8 augusti 1947.

Stadsplaneförslaget avser att möjliggöra förverkligandet av ett under detta år framlagt nytt preliminärt program för utbyggnad av Högre Allmänna Läroverket, vilket förutom av olika kommunala myndigheter i princip godkänts även av skolöverstyrelsen och byggnadsstyrelsen samt förordats av riksantikvarieämbetet.

Tidigare uppgjorda program, som legat till grund för framlagda stadsplaneförslag, men som icke kommit till utförande, ha i huvudsak inneburit de befintliga skolbyggnadernas ersättande med en i stort sett sammanhängande byggnadskropp utmed Skolgatan.

I motsats härtill avser det nu föreliggande programmet uppförandet av en ny byggnad, främst för institutionslokaler, i den östra kvartersdelen och en sammanbindningslänga i en våning mellan denna och det s. k. gamla annexet. Detta liksom den gamla huvudbyggnaden bibehålles, medan däremot det s. k. nya annexet närmare domkyrkan är avsett att rivas.

I överensstämmelse härmed upptar det föreliggande stadsplaneförslaget en ändring främst för den östra kvartersdelen. Den medgivna byggnadshöjden har där ökats, vid områdets yttre kant med 1,5 meter och i det inre med c:a 4,5 meter. I gengäld har byggnadslinjerna dragits tillbaka såväl från Skolgatan och från Vasagatan som från parkområdet, Botaniska trädgården, i söder.

För området närmare det gamla annexet, i den förutvarande Östra Skolgatans läge, har medgivits en avsevärd lägre byggnadshöjd. Den i gällande stadsplan upptagna passagen där för allmän gångtrafik har ersatts av det byggnadsfria området mellan huvudbyggnaden och gamla annexet, som reserveras på motsvarande sätt.

Skoltomtens gräns i väster har justerats och lagts i bättre överensstämmelse med befintliga byggnader och planteringar.

För kvartersdelen längst i väster, domkapitelsområdet, har gränsen mellan byggnadsområde och gårdsmark slopats och området markerats som en helhet.

Västerås den 1 november 1949.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kv. Halfdan, Pl 128.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med K betecknat område får användas endast som reservat för befintlig kulturhistorisk byggnad.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 3.

Mark för allmän trafik.

Med x betecknad mark skall hållas tillgänglig för allmän gångtrafik.

§ 4.

Hushöjd.

Å med plustecken jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan som siffran anger.

§ 5.

Våningsantal.

Inom med A betecknat område får byggnad uppföras med det antal våningar, som inrymmes under ett plan, förlagt på den för byggnaden tillåtna största höjden.

Västerås den 1 november 1949.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 12 januari 1950 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

N:r 15. Ändring av stadsplan för del av kvarteret Branten.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 9 januari 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 16 december 1949 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, del av kvarteret Branten. Förslaget är betecknat Pl 133 och består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 23 december 1949 till och med den 5 januari 1950. Några anmärkningar mot förslaget har icke inkommit.

I skrivelsen omförmälda beskrivning och stadsplanebestämmelser äro så lydande:

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. Del av kv. Branten.

Förslaget är daterat den 16 december 1949 och åskådliggöres på karta, märkt Pl 133, samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 24 oktober 1947.

Det ifrågavarande området är beläget i nordligaste delen av stadsdelen Aroslund, som i norr, mot Rocklundaskogen och den planerade riksvägen, utformats med en randbebyggelse av trevånings lamellhus. Den obebyggda delen av kvarteret Branten väster därom, i gällande stadsplan villaområde, äges av staden. Här föreslås nu i sluttningen norr om Skogsvägen ned mot Svartådalen inlagt mark för ett punkthus, som synes kunna bilda en lämpligt accentuerad avslutning på områdets bebyggelse.

Byggnaden är avsedd att nå upp endast ungefär 3,5 meter högre än lamellhuset nordost därom, men kan genom terrängens lutning inrymma fem à sex våningsplan.

Det på stadsplanekartan markerade byggnadsområdet får ej utnyttjas helt, utan byggnadens bottenyta är begränsad till 300 kvadratmeter och antalet lägenheter i varje våning till tre stycken.

Det lägre, plana området närmast Skultunavägen har reserverats som allmän plats, avsedd för gatuplantering, parkeringsplats eller dylikt.

Inom den i söder angränsande villatomten har en remsa utefter tomtgränsen undantagits från bebyggande.

Västerås den 16 december 1949.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. Del av kv. Branten. Pl 133

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnads yta och antal lägenheter.

Inom med B 300 betecknat område får byggnad uppföras med en bottenyta av högst 300 kvadratmeter och med högst tre lägenheter i varje våning.

§ 4.

Hushöjd.

Å med plustecken jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan, som siffran anger.

§ 5.

Våningsantal.

Där ej särskilt våningsantal finnes angivet får byggnad uppföras med det antal våningar, som den för byggnaden tillåtna största hushöjden medger.

Västerås den 16 december 1949.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 12 januari 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

N:r 16. Anslag för transformatorstation inom kvarteret Kata.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 3 januari 1950 anfört följande:

För tillgodoseende av ökat behov av elkraft och förstärkning av ledningsnätet erfordras på området i södra delen av Ås- och Jakobsbergsgatorna en transformatorstation, omfattande högspänningsställverk i fyra fack och lågspänningsställverk i fem fack. Utrymme för stationen har genom överenskommelse med HSB reserverats i nybygge inom kvarteret Kata.

Kostnaderna beräknas för stationsutrymmet och dess iordningställande till 8.000 kronor och för instrumenteringen till 20.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 28.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 januari 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

N:r 17. Tilläggsanslag för anskaffande av kolkran till gasverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 november 1949 anfört följande:

Den 29 april 1948 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 105.000 kronor av lånemedel för anskaffning av kolkran för gasverket.

Då styrelsen framställde sitt anslagsäskande förelåg ett preliminärt avtal om inköp av en ny, till England krigslevererad amerikansk kran. Vid uppgörandet av slutligt avtal avfordrades emellertid priset i amerikanska dollar. Valuta kunde ej erhållas för ändamålet, och köpet förföll. Till följd härav måste kranen anskaffas från annat håll. Kranen, som har något större lyftförmåga, har levererats av Demag A.-G. Kostnaderna för densamma, inklusive uppmontering, ha stigit till 151.705 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål bevilja ett tilläggsanslag å 46.705 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 januari 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingiva ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

N:r 18. Uppförande av vattentorn å Skallberget. (Konf. Stfms handl. ser. A. n:r 213/1949.)

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 3 januari 1950 anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 oktober 1949 har styrelsen i samband med anslagsäskande för ny huvudvattenledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn på Skallberget redogjort för planen för uppförande av nämnda torn. Efter ytterligare kalkyl har styrelsen kommit till, att tornet bör ges en volym av 6.000 m^3. Avsikten är att tornet skall parallellarbeta med vattentornet på Djäkneberget. Tornets höjd och vattennivån äro därmed givna. Den yttre utformningen av tornet har skett i samarbete med stadsarkitektkontoret, som utarbetat förslag till densamma. Med hänsyn till det stora intresse allmänheten visat det gamla tornet såsom utsiktspunkt, har styrelsen velat bereda bättre och bekvämare möjligheter härtill i det nya tornet. Dels av denna anledning och dels av estetiska skäl har tornet försetts med en mindre överbyggnad på takterassen, där möjlighet föreligger att ordna kaféservering eller vidtaga andra anordningar till allmänhetens trevnad. En hiss har insatts i mitten av tornet för erhållande av bekväm och snabb kommunikation. Därjämte förutsättes anläggande av väg uppför berget till tornet.

Vattentornet anslutes till den nya huvudvattenledningen från Skiljebo. Därjämte skall anslutning ske västerut till vattenledningen i Vegagatan.

Tornet är avsett att uppföras på staden tillhörig mark. För detsamma bör lämplig tomt avstyckas.

Kostnaderna för vattentornet med tillhörande takterrass och hissanläggning samt anslutningsledningar, apparatutrustning och anslutningsväg har beräknats till 1.050.000 kronor och böra bestridas av lånemedel. I detta belopp ingår icke kostnaden för tomten.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige måtte besluta

att för uppförande av nytt vattentorn med tillhörande anläggningar anvisa ett belopp av 1.050.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 januari 1950 avgivet yttrande anfört följande:

I styrelsens skrivelse till stadsfullmäktige den 10 oktober 1949 (S. H. nr 213/1949) har framlagts en prognos angående den framtida vattenförbrukningen i Västerås och motiverats behovet av ifrågavarande vattentorn. Genom att bevilja anslag för utförande av vattenhuvudledning från Skiljebo till vattentornet ha stadsfullmäktige i princip redan tagit ställning till frågan angående vattentornets uppförande.

Dräselkammaren har granskat föreliggande förslag till utformning av anläggningen och biträder förslaget till alla delar.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

N:r 19. Anslag för utförande av vissa ändringsarbeten i drätselkontorets lokaler.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 januari 1950 anfört följande:

För att förbättra vissa av drätselkontorets arbetslokaler och härigenom möjliggöra ett effektivare utnyttjande av dessa har förslag utarbetats angående vissa ändrings- och upprustningsarbeten. Arbetena avse *dels* bokföringsrummet, där två stycken skärmväggar av ljudabsorberande plattor uppsättas och en vägg beklädes med dylika plattor i syfte att ljudisolera de störande bokföringsmaskinerna, samt vidare anordnas bättre belysningsmöjligheter, *dels* avlöningskontoret, där det nuvarande kapprummet borttages, ett mindre rum inredes för avlöningskamrerarens assistent, en ljudabsorberande vägg insättes i det stora rummet, en damtoalett inredes samt vissa andra smärre omändringar företagas.

Kostnaderna för samtliga ifrågavarande arbeten ha beräknats till 15.000 kronor. Som bekant äro drätselkontorets lokaler inrymda i tekniska verkens kontorsbyggnad. Till verken betalar drätselkammaren för nyttjandet av lokalerna en intern hyra. Överingenjören vid verken har förklarat, att från verkens sida hinder icke möter mot arbetenas utförande.

Då ändringsarbetena närmast betingas av drätselkontorets önskemål, bör kammaren belastas med kostnaderna för desamma.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bekostande av ovan angivna ändringsarbeten i drätselkontorets lokaler anvisa ett anslag à 15.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 20. Anslag för iordningställande av personalrum för kommunalarbetare och förråd i Stadshotellets källarvåning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 januari 1950 anfört följande:

I Stadshotellets källarvåning användes för närvarande ett såsom skyddsrum avsett utrymme till omklädningsrum och verkstadslokal för vissa kommunalarbetare, huvudsakligen snickare och grovarbetare. Då lokalen icke i sitt nuvarande skick fyller de anspråk, vilka rimligen kunna ställas å densamma, har upprättats förslag angående utförande av vissa inredningsarbeten avseende bl. a. målning, påläggning av golv, installation av ny belysning samt anordnande av duschrum och virkesförråd. Kostnaderna för iordningställandet uppgår enligt gjorda beräkningar till 8.300 kronor. Förslaget har godkänts av säkerhetskommittén.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av personalrum för kommunalarbetare och förråd i Stadshotellets källarvåning anvisa ett anslag à 8.300 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 21. Borgen för intressekontorsverksamhet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 januari 1950 anfört följande:

Fr. o. m. år 1940 har i samarbete med Uplands Enskilda Bank AB varit anordnad intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän i den formen, att banken för tjänstemännens räkning åtagit sig att ombesörja regelbundet återkommande utgifter

såsom hyra, försäkringar, räntor, amorteringar, avgifter för gas och elektricitet m. m. genom månatliga avdrag på vederbörande tjänstemäns lön. Staden har plägat teckna borgen å checkräkningskredit, som upptagits av en för ändamålet bildad förening, Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening. Under år 1949 omfattade stadens borgensåtagande ett belopp av högst 20.000 kronor.

En liknande verksamhet har på grund av stadsfullmäktiges beslut den 10 oktober 1942 varit anordnad även för stadens arbetare. Denna verksamhet omhänderhaves av Västerås stads sparbank. För år 1949 har staden tecknat borgen för denna verksamhet intill ett belopp av 5.000 kronor.

De till intresseverksamheten anslutna få erlägga en mindre avgift för varje av banken verkställd utbetalning, varjämte gällande låneränta debiteras för eventuellt underskott å vederbörandes konto. Vederbörande anställda lämna banken fullmakt att av lönen utkvittera ett belopp så avvägt, att summan av samtliga avdrag under kalenderåret skall täcka de av de anställda angivna utgifterna. Härvid kan emellertid icke undvikas, att vid vissa tillfällen de å ett konto innestående belopp icke förslå till bestridande av de aktuella utgifterna. Banken förskotterar för sådant fall erforderligt belopp.

Enligt lagen om kommunalstyrelse i stad äger staden inom ramen för den underställningsfria låne- och borgensrätten upptaga lån och teckna borgen utan att beslutet härom behöver underställas Kungl. Maj:ts prövning. Förutsättningen härför är beträffande borgen bl. a. att denna begränsas till en tid av ett år i taget.

För intresseverksamheten under år 1950 synes vara tillfyllest med samma borgensbelopp som föregående år.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för år 1950 teckna borgen *dels* för Västerås kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 20.000 kronor *dels ock* för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås Stads Sparbank intill ett högsta belopp av 5.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

N:r 22. Understöd ur Thorngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 januari 1950 anfört följande:

I skrivelse den 2 januari 1950 till drätselkammaren har änkefru Olga Olausson hemställt, att hon i likhet med föregående år finge komma i åtnjutande av ett månatligt understöd av 100 kronor ur "Thorngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka", ett understöd, som på grund av hennes höga ålder och ekonomiska ställning vore oundgängligen nödvändigt.

Med föranledande av framställningen får drätselkammaren anföra följande.

Kammaren erinrar om att änkefru Olausson på grund av tidigare beslut av stadsfullmäktige allt sedan den 1 april 1935 årligen åtnjutit understöd ur fonden.

Sökanden, som är född år 1870, är enligt vad som inhämtats fortfarande i behov av understöd. Fondens medel lämnar även tillgång till understödet.

Angående anledningen till att denna fråga underställes stadsfullmäktige må framhållas följande. Fru Olausson sammanbodde tidigare med sin svärmoder, Sofia Vilhelmina Olausson och sin avlidne mans syster, Märta Vilhelmina Olausson, vilka enligt uttrycklig föreskrift i testamentet ägde uppbära understöd ur fonden. Härigenom tillföll understödet det gemensamma hushållet. Efter Sofia Vilhelmina Olaussons och Märta Vilhelmina Olaussons frånfällen har det ansetts stå i överensstämmelse med testamentets andemening, att understöd även lämnades till Olga Olausson. Frågan härom har dock ansetts böra underställas stadsfullmäktige för varje år.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Thorngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor fr. o. m. 1950 års ingång tills vidare under samma år.

N:r 23. Yttr. över bostadsstyrelsens betänkande ang. särskilda bostadsrabatter.

Genom resolution den 19 december 1949 har länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat bostadsstyrelsens den 21 november 1949 dagtecknade, till Konungen ställda betänkande angående utformning av särskilda bostadsrabatter.

Det i drätselkammarens skrivelse omförmälda betänkandet jämte tillhörande bilagor, som icke intagits i stadsfullmäktiges tryckta handlingar, finnas tillgängligt å stadskansliet.

Drätselkammaren har i anledning av remissen i skrivelse den 12 januari 1950 anfört följande:

Kammaren erinrar till en början om att för närvarande utgå bostadsrabatter i tre olika former nämligen dels de s. k. trekronorsbidragen, dels familjebostadsbidragen, dels ock statsbidragen till pensionärshem. I betänkandet beröras huvudsakligen de två förstnämnda bidragen.

Trekronorsbidragen ha till syfte att möjliggöra för hushåll med begränsade ekonomiska resurser att erhålla en tillfredsställande bostad. Innebörden av begreppet "begränsade ekonomiska resurser" har icke skarpt avgränsats. I av byggnadslånebyrån utfärdade rådgivande anvisningar har emellertid framhållits, att inkomststrecket borde sättas vid 2.000 kronor för hushåll med högst ett minderårigt barn och i övrigt anknyta till de inkomststreck, som gälla för familjebostadsbidragen.

Trekronorsbidraget beräknas efter kvadratmeter lägenhetsyta och år. Vederbörande kommun prövar, i vilken utsträckning bidraget skall utgå.

Familjebostadsbidragen avse möjliggöra för hushåll att erhålla den bostad, som betingas av kravet å relativt större lägenheter för familjer med barn. Bidrag utgår endast till familj med minst två barn och har inkomststrecket för dylik familj satts till 4.000 kronor beskattningsbar inkomst, för trebarnsfamilj till 5.000 kronor beskattningsbar inkomst o. s. v.

Enligt meddelade anvisningar har förutsatts att vid kombination av familjebostadsbidrag och trekronorsbidrag skall gälla, att inkomsten är lägre än vad som erfordras

för erhållande av det förstnämnda bidraget eller högst 2.000 kronor för tvåbarnsfamilj, 3.000 kronor för trebarnsfamilj etc.

Bostadsstyrelsen har i betänkandet anfört bl. a., att innebörden av begreppet "begränsade ekonomiska resurser" av kommunerna tolkas på olika sätt. Man anser, att härigenom syftet med bidragen understundom förfelats. Sålunda har enligt bostadsstyrelsen trekronorsbidrag i vissa kommuner beviljats till hushåll med relativt höga inkomster.

För att avhjälpa dessa missförhållanden ifrågasättes ändring av de gällande bestämmelserna i två särskilda hänseenden. I syfte att tvinga kommunerna till återhållsamhet vid bidragsprövningen föreslås, att det statliga bidraget kombineras med ett obligatoriskt kommunalt bidrag. Staten och kommunerna skulle sålunda i fortsättningen bidraga med hälften var av trekronorsbidragen.

Jämte denna obligatoriska kommunala medverkan föreslås införande av bestämda inkomststreck även för trekronorsbidraget. En kombination av familjebostadsbidrag och trekronorsbidrag bör få ske endast beträffande hushåll, vilkas inkomster avsevärt understiga de inkomster, som gälla för familjebostadsbidragen.

De föreslagna inkomststrecken framgå av nedanstående tablå.

Hushållstyp	Beskattningsbar inkomst, kr.	Taxerad inkomst, kr. ortsgrupp I — ortsgrupp V
Ensamstående	2.000	3.600—4.000
Ogifta och förut gifta		
med 1 minderårigt barn	4.000	5.600—6.000
„ 2 minderåriga „	3.000	4.600—5.000
„ 3 „ „	4.000	5.600—6.000
„ 4 „ „	5.000	6.600—7.000
Makar		
utan minderåriga barn	2.000	4.500—5.000
med 1 minderårigt barn	3.000	5.500—6.000
„ 2 minderåriga „	2.000	4.500—5.000
„ 3 „ „	3.000	5.500—6.000
„ 4 „ „	4.000	6.500—7.000

Trekronorsbidrag böra endast i undantagsfall utgå till ensamstående.

Med hänsyn till risken för uppkomsten av särskilda kategorihus föreslår bostadsstyrelsen, att bidragsgivningen endast bör avse i regel högst hälften av lägenheterna i varje hus.

Bidragsgivningen bör allt fortfarande ha karaktär av en försöksverksamhet i avvaktan å en mera genomgripande prövning av bostadsrabattsystemet.

I betänkandet och därtill hörande bilagor redogöres slutligen även för bidragsgivningens hittillsvarande omfattning. Vidare återfinnes en sammanställning av kommunernas redogörelse för de principer, som legat till grund för urvalet av hushåll jämte en statistisk redogörelse avseende bidragsgivningen under budgetåret 1948—1949. Av denna sistnämnda framgår bl. a., att för 73 kommuner bidragsgivningen omfattat 5.558 hushåll med tillhopa 589.816: 47 kronor.

Till jämförelse med omfattningen av bidragsgivningen i Västerås må anföras nedanstående siffror för rikets större städer:

Kommun	Budgetåret 1947/48 Antal hushåll	Budgetåret 1947/48 Utbetalade bidrag	Budgetåret 1948/49 Antal hushåll	Budgetåret 1948/49 Utbetalade bidrag
Stockholm	1.220	118.449: 88	2.744	208.040: 62
Göteborg	94	10.378: 41	243	23.481: 81
Malmö	16	439: 22	71	6.437: 35
Norrköping	—	—:—	89	6.563: 02
Hälsingborg	31	3.321: 90	29	3.310: 48
Örebro	—	—:—	118	11.386: 50
Uppsala	101	11.698: 58	140	17.471: 50
Västerås	45	5.027: 11	94	10.411: 14
Borås	—	—:—	69	6.328: 62
Eskilstuna	112	5.334: 96	165	21.640: 50
Linköping	42	1.578: 95	53	7.620: 44
Gävle	107	10.144: 10	206	22.335: —

Det kan även nämnas, att bidragsgivningen för Västerås del för andra halvåret 1949 omfattat 93 hushåll och utgått med tillsammans 6.559: 95 kronor samt att Kungl. Maj:t enligt Bostadsstyrelsens skrivelse den 16 december 1949 för budgetåret 1949—1950 medgivit utlämnande av trekronorsbidrag för Västerås stad inom ramen av ett belopp av 22.179 kronor.

Ifråga om innebörden av begreppet "begränsade ekonomiska resurser" må nämnas att drätselkammaren vid bidragsgivningen genom sina bostadsdelegerade och efter samråd med vederbörande tjänstemän på bostadsstyrelsen tillämpat följande inkomstgränser för enbart trekronorsbidrag:

Hushåll med	Tax.belopp enl. 1948 års tax.	Beskattn.bart belopp enl. 1949 års tax.
0 barn	4.750	2.000
1 „	5.750	3.000
2 „	6.750	4.000
3 „	7.750	5.000
o. s. v.		

Vid en kombination av familjebostadsbidrag och trekronorsbidrag ha gränserna satts 1.000 kronor lägre. Likartade, ehuru ej genomgående så klart angivna gränser synes ha tillämpats av bl. a. Stockholm, Göteborg, Linköping, Gävle, Lund, Boden, Solna, Ånge, Karlskoga, Landskrona, Nässjö och Söderhamn. Bostadsstyrelsens uttalande att trekronorsbidrag utbetalats till hushåll med relativt höga inkomster synes sålunda icke vara tillämpligt på Västerås, som dessutom skärpt fordringarna så tillvida, att t. ex. inneboende ej få förekomma. Ett införande av inkomststreck enligt bostadsstyrelsens skrivelse är att hälsa med tillfredsställelse, då därigenom tydligen trots anvisningarna förekommande olikheter kommunerna emellan kunna elimineras. Naturligtvis kunna olika meningar om inkomstgränsernas lägen finnas, men man får förutsätta att dessa ha fixerats efter en större överblick och med andra hänsynstaganden än som är möjligt för en kommun.

Oavsett huru därmed kan förhålla sig, förefaller det som om genom införande av inkomststreck motivet för bostadsstyrelsens andra förslag, nämligen om kommu-

nernas deltagande i kostnaderna bortfaller. Det kan ju knappast med fastställda inkomstgränser bli tal om någon "återhållsamhet", som skulle behöva stärkas genom ett direkt kommunalt ekonomiskt engagemang i bidragsgivningen. Dessutom synes det betänkligt att till en försöksverksamhet även binda en annan part än den, som påbörjat såväl verksamheten som dess hela finansiering. Sådan eventuell ändring borde under inga förhållanden övervägas förrän verksamheten fått mera fasta och definitiva former.

Skulle oaktat klara direktiv med inkomstgränser etc. samt regelbunden redovisning ändock den misstanken förefinnas, att kommunerna skulle kunna missbruka av staten anvisade medel för trekronorsbidrag, kunde beslutanderätten ifråga om bidragsgivningen med fördel förläggas till länsbostadsnämnderna, vilka tillkommit sedan denna bidragsform påbörjades och vilka måste förutsättas ha god kontakt med sina kommuner och dessutom besitta vana att handlägga statliga bostadsbidrag. En sådan ordning kunde även tjäna syftet att eliminera ovidkommande kommunalt inflytande på en statlig bidragsgivning och sålunda vara i linje med övriga sociala statliga välfärdsåtgärder. Framförallt måste det vara av betydelse att bidragsgivningen blir enhetlig och icke blir olika inom olika kommuner, så att en familj t. ex. vid flyttning till annan plats icke därigenom får bättre eller sämre villkor för erhållande av trekronorsbidrag. Att bidragsgivningen är ett statligt åtagande synes framgå bl. a. av Kungl. Maj:ts proposition nr 235 år 1947, efter vilken trekronorsbidragen tillkommo, vari departementschefen uttalade: "Slutligen krävеs från det allmännas sida bidrag i syfte att främja bostadsförsörjningen; dessa böra i allt väsentligt lämnas av staten." Det uttalades även att man "torde kunna förutsätta att möjligheten att erhålla statsmedel för ifrågavarande ändamål kommer att stimulera kommunerna till att i ökad utsträckning bedriva en aktiv bostadspolitik". Det sagda får självfallet icke tolkas så, att kommunerna icke skulle vara kompetenta att handhava bidragsverksamheten, utan här har endast pekats på den ytterligare möjlighet, som förefinnes utöver klara direktiv, redovisning och statlig revision.

Slutligen kan överhuvudtaget ifrågasättas om trekronorsbidraget är en lämplig form nu, då byggnadsregleringen hindrar bl. a. kommunerna att bygga bostäder i en utsträckning de vilja och skulle behöva. Snarare borde trekronorsbidraget eller någon liknande form för bostadsrabattering insättas då saneringsverksamheten en gång börjar och då det kan behövas medel att "locka" hyresgäster från de gamla, dåliga men billiga bostäderna till nybyggda, dyrare. I en stad av Västerås struktur och framför allt sedan särskild "industrikvot" införts, på vilken nära hälften av bostäderna per år tillkomma, föreligga dessutom speciella problem. Genom att industriens arbetare till allra största delen hänvisas till lägenheterna å "industrikvoten" och dessa lägenheter byggas och förvaltas av enskilda byggmästare efter direkt uppgörelse med industrierna — ASEA och AB Svenska Metallverken — bli dessa arbetare helt utestängda från möjligheten att erhålla trekronorsbidrag. Det borde måhända övervägas huruvida icke de olika formerna av bostadsrabatter i stället samordnades så, att familjebostadsbidragen utginge med olika belopp, vilka differentierades med hänsyn till inkomstgränser, barnantal, lägenhetsstorlekar etc., varigenom ändock slutmålet, bättre och billigare bostäder åt så många som möjligt, kunde nås.

Sammanfattningsvis får drätselkammaren uttala, att en fortsatt statlig försöksverksamhet med trekronorsbidragen böra äga rum, därvid dessa differentieras efter inkomsttyp och beskattningsbara inkomster samt i övrigt enligt de av bostadsstyrelsen anvisade principer men att kommunalt bidrag till verksamheten icke bör utgå.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att i ärendet avgiva yttrande i enlighet med ovan framlagda förslag.

Emot drätselkammarens ovan angivna förslag har reservation anförts av ledamoten herr Lindqvist så tillvida, att denne uttalat sig mot att de av bostadsstyrelsen angivna inkomstgränserna satts för lågt.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 23 februari 1950 Ser. A nr 2

N:r 24. Fråga om uppförande av ny skola i Skiljebo.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 17 januari 1950 anfört följande:

I skrivelse den 30/9 1949 har Skolöverstyrelsen meddelat, att den efter framställning av folkskolestyrelsen i Västerås prövat lokalbehovet för ny skola i Skiljebo och funnit behov föreligga av en ny skola där om 15 klassrum jämte specialsalar, expeditionsrum etc.

Folkskolestyrelsen har, sedan byggnadsnämnden därtill lämnat sitt medgivande, uppdragit åt stadsarkitekt Per Bohlin att utarbeta ritningar till ny folkskola på detta område. Skissritningar har redan utarbetats. För att täcka kostnaderna för dessa och för övriga förberedande arbeten, som måste utföras innan definitiva kostnadsberäkningar och huvudritningar uppgöras anhåller folkskolestyrelsen att erforderliga medel ställes till förfogande för att de förberedande arbetena snarast möjligt må kunna utföras.

Då folkskolestyrelsen tidigare i olika sammanhang lämnat redogörelse för folkskolans behov av nya lokaler torde knappast en närmare motivering för detta skolbygge behöva angivas. Sedan storleken av statsbidraget fixerats och sedan noggrannare kostnadskalkyler och huvudritningar uppgjorts, vill folkskolestyrelsen återkomma med närmare preciserat anslagsbehov.

Med hänsyn till vad ovan anförts anhåller folkskolestyrelsen, att Stadsfullmäktige behagade besluta att ställa erforderliga medel, tjugofemtusen (25.000) kronor, till folkskolestyrelsens förfogande för uppgörande av ritningar och kostnadsberäkningar till planerad skola i Skiljebo.

Drätselkammaren har i häröver den 2 februari 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Av folkskolestyrelsens skrivelse framgår, att skolöverstyrelsen funnit behov föreligga av ny skola i Skiljebo. Det torde vara allmänt känt, att lokalbristen för folkskolorna särskilt gjort sig gällande inom Skiljebo. Denna stadsdel är för närvarande hänvisad till ett flertal inom samhällets olika delar utspridda skollokaler, vilket icke endast är till nackdel för samhällets innevånare utan även ställer sig oförmånligt för staden i ekonomiskt avseende.

Drätselkammaren finner därför i princip angeläget, att ett skolbygge kommer till stånd i Skiljebo.

Vad beträffar det begärda anslaget anser kammaren lämpligast, att detta anvisas i samband med anslag för byggnadskostnaden. Denna fråga blir aktuell först senare, då detaljerade ritningar och förslag utarbetats samt storleken av statsbidraget bestämts. I avbidan härå böra utredningskostnaderna kunna förskotteras av tillgängliga medel. För närvarande synes det drätselkammaren tillräckligt, att stadsfullmäktige i princip besluta att en ny skola skall inrättas inom skiljeboområdet samt uppdraga åt folkskolestyrelsen att arbeta vidare på denna fråga och i sinom tid inkomma till fullmäktige med fullständigt förslag och kostnadsberäkningar.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att en ny skolbyggnad skall uppföras inom Skiljebo samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att vidare låta utreda frågan samt till stadsfullmäktige i sinom tid, då fullständiga ritningar och kostnadsberäkningar föreligga, ingiva framställning om erforderliga anslag för såväl utrednings- som byggnadskostnaderna.

N:r 25. Fråga om utbyggnad av stadens ålderdomshem.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 25 januari 1950 anfört följande:

Framförallt den framträdande bristen på vårdplatser på stadens ålderdomshem men även det berättigade kravet på en standardhöjning därstädes har tvingat fattigvårdsstyrelsen att upptaga frågan om ålderdomshemmets om- och tillbyggnad till behandling och har genom en av fattigvårdsstyrelsen tillsatt byggnadskommitté utredning i ärendet pågått sedan våren föregående år. Någon utökning av antalet vårdplatser har icke ägt rum sedan år 1929, då den sista etappen av det nuvarande ålderdomshemmets utbyggnad avslutades. Om man betänker, att stadens folkmängd sedan dess fördubblats, samtidigt som kraven på våra ålderdomshem undan för undan höjts, förstår var och en att såväl en utökning av antalet vårdplatser genom en nybyggnad som en modernisering av nu förefintliga byggnader är oundgängligen nödvändig.

Fattigvårdsstyrelsen, som ingående diskuterat frågan, huruvida en utbyggnad av det nuvarande ålderdomshemmet borde ske eller om en nybyggnad på annat håll i staden vore att föredraga, har uppnått fullständig enighet om att den plats, där ålderdomshemmet nu är beläget, under inga förhållanden bör övergivas. Förutom sin natursköna belägenhet har den stora fördelen att ligga centralt i staden, vilket sistnämnda förhållande icke är det minst viktiga. Styrelsen är dock fullt medveten om att det nuvarande området endast medgiver en utbyggnad i begränsad omfattning, varför redan nu åtgärder måste vidtagas för att anvisa och reservera tomtmark för ett decentraliserat ålderdomshem. En allt för stark anhopning av byggnader på det nuvarande ålderdomshemmets område skulle, förutom det att platsens naturskönhet blir lidande därpå, medföra en alltför stark koncentrering av äldre människor på samma plats — en de gamlas stad — vilket strider mot intentionerna hos de ledande centrala myndigheterna på socialvårdens område. I socialvårdskommitténs betänkande nr XIV med utredning och förslag angående ålderdomshem m. m. ha riktlinjerna för utbyggande av systemet av anstalter och hem av olika slag för vården av gamla och sjuka uppdragits. Vid beräknandet av behovet av antalet vårdplatser på de egentliga ålderdomshemmen har man funnit att detta omkring år 1960 skulle utgöra omkring 1 % av antalet innevånare för landet i dess helhet. Givetvis kunna förhållandena variera något från plats till plats men några större avvikelser torde det dock icke röra sig om. För Västerås del kommer detta att betyda, att det år 1960 föreligger behov av c:a 600 vårdplatser, vilket förhållande bestyrkes av bifogade grafiska framställning beträffande det beräknade antalet innevånare i åldern 65 år under åren 1945—1975. Det är sålunda av synnerlig vikt, att befolkningsutvecklingen i vår stad följes med den största

uppmärksamhet, då i annat fall framtiden kan komma att medföra obehagliga överraskningar i olika avseenden.

Av det hittills sagda torde väl framgå det synnerligen trängande behovet av ett starkt ökat antal vårdplatser för våra gamla, varför fattigvårdsstyrelsen nu övergår till att redogöra för i vilken ordning och omfattning den planerade ny- och ombyggnaden beräknats komma till stånd.

Etapp nr I: Ny- eller tillbyggnad på det nuvarande ålderdomshemmet i form av en U-formad byggnad, som anslutes till östra gaveln av den utmed Skultunavägen befintliga logementsbyggnaden. Byggnaden, som uppföres i två våningar, kommer att inrymma 34 vårdplatser förutom erforderliga utrymmen för matsalar, dagrum o. dyl. Denna byggnad kommer givetvis att inredas helt efter tidens krav och i enlighet med av Socialstyrelsen lämnade anvisningar.

Genomförandet av etapp nr I medför att den mindre byggnad, som nu inrymmer kontor och bostad för sysslomannen, måste rivas. Kontoret kommer i fortsättningen att inrymmas på annat håll inom anstalten, medan fattigvårdsstyrelsen beträffande sysslomansbostaden räknat med att denna skulle kunna inrymmas i nuvarande Kvarngården, som f. n. disponeras av privat hyresgäst. Även om sysslomannen på så sätt icke kommer att bo inom anstaltens område, vilket ur olika synpunkter vore det lämpligaste, kommer han dock att finnas i dess omedelbara närhet.

Etapp nr II: En nybyggnad på annat håll i staden med plats för c:a 80 personer. Då som etapp nr III tänkts en invändig ombyggnad av nuvarande logementsbyggnaden vid Skultunavägen (avd. IV) och gamla huvudbyggnaden (avd. VI) med sina f. n. 94 platser, måste alltså etapp nr II genomföras först för att skapa möjlighet att flytta vårdtagarna innan arbetena med etapp nr III kunna påbörjas.

Etapp nr III: Utgör som förut nämnts en invändig ombyggnad av avdelningarna IV och VI. Dessa inrymma f. n. rum för fyra eller två vårdtagare. Då man numera kan resa berättigade krav på att våra gamla i största möjliga omfattning skola erhålla eget rum och icke på ålderns dagar tvingas bo tillsammans med en kanske helt främmande människa, har beräknats, att de nuvarande rummen för två personer skola användas av en, medan de för fyra personer skola användas av två, exempelvis äkta makar. Samtidigt med denna omdisposition av rummen, inredas tvättrum och garderober i varje rum, anordnas thekök m. m. Antalet platser efter ombyggnaden beräknas utgöra 44 mot nuvarande 94, alltså en minskning med 50 st.

Efter genomförandet av etapperna I—III kommer den verkliga ökningen av antalet platser att uppgå till 78 (34+[94—50]) och det totala antalet vårdplatser till 158. Då denna siffra säkerligen endast svarar mot dagens behov, därest vi just nu skulle kunna bjuda våra gamla ett tidsenligt och trivsamt ålderdomshem, måste redan nu förberedelser vidtagas för genomförandet av etapp nr IV.

Etapp nr IV och följande: Ytterligare nybyggnader i mån av behov för c:a 80 personer vardera, förslagsvis på tomten norr om Skerikesvägen, vilken nu utgöres av Karlslunds köksträdgård, och på andra håll i staden.

Kostnaderna för genomförandet av etapp nr I ha preliminärt beräknats till c:a 600.000 kronor, varav 550.000 kronor beräknats utgöra byggnadskostnader och 50.000 kronor kostnader för anskaffning av erforderliga inventarier. Beräkning av kostnaderna för genomförandet av etapperna n:ris II och III har ännu icke kunnat verkställas, då utredningsarbetet beträffande dessa endast nått ett förberedande stadium.

Under hänvisning till fattigvårdsstyrelsens motivering till statsförslaget för fattigvården för år 1950, vari hemställdes, att stadsfullmäktige ville reservera 100.000 kronor för erforderlig om- och tillbyggnad av åldersdomshemmet samt under åberopande av vad härovan anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip godkänna den här ovan skisserade utbyggnaden av stadens ålderdomshem samt

att för genomförandet av etapp nr I, d. v. s. utförande av en tillbyggnad vid ålderdomshemmet Karlslund samt anskaffande av inventarier därtill, anvisa förslagsvis 600.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 2 februari 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av styrelsens skrivelse äro kostnaderna för nu ifrågavarande etapp endast preliminärt beräknade och föreligga över huvud taget inga beräkningar av kostnaderna för etapperna II och III. I dagens läge ställer det sig tämligen tveksamt, huruvida det begärda anslaget 600.000 kronor för etapp I verkligen kommer att bliva tillräckligt. Under sådana förhållanden anser drätselkammaren, att stadsfullmäktiges beslut för närvarande bör inskränka sig till ett principgodkännande av förslaget och ett uppdrag för fattigvårdsstyrelsen att arbeta vidare på detsamma. Fattigvårdsstyrelsen bör återkomma med anhållan om anslag, när byggnadsplanerna blivit mera klart utformade och säkrare kännedom om kostnaderna vunnits.

Drätselkammaren, som delar fattigvårdsstyrelsens uppfattning om behovet av utbyggnaden och icke heller funnit något att erinra mot det föreslagna utbyggnadsprogrammet, tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att i princip godkänna det av fattigvårdsstyrelsen framlagda förslaget till utbyggnad av stadens ålderdomshem samt

att uppdraga åt styrelsen att vidare arbeta på förslaget samt att inkomma med begäran om anslag för utbyggnaden, när byggnadsplanerna närmare utformats och kostnaderna bättre kunna överblickas.

N:r 26. Förvärv av delar av tomten Lennart n:r 2.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 februari 1950 anfört följande:

Enligt fastställd stadsplan skall ett område om c:a 49 kvm av tomten nr 2 i kvarteret Lennart utläggas till Hantverkaregatan. Vidare skall enligt fastställd tomtindelning ett område om 17,2 kvm av tomten ingå i tomten nr 8 i samma kvarter. Övrig del av sistnämnda tomt tillhör staden. Med fastighetsägarna har träffats avtal om överlåtelse av nu nämnda mark för en köpeskilling av 4.500 kronor, i vilken ingår ersättning för visst intrång. Fastighetsägarna skola äga rätt att disponera de överlåtna områdena intill dess staden för något sitt ändamål har behov av desamma. Oavsett

vad sålunda avtalats skall staden äga rätt till gatumarksersättning och gatukostnadsbidrag enligt därom gällande bestämmelser.

Då förvärvet möjliggör genomförandet av stadsplan och tomtindelning samt köpevillkoren äro godtagbara, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att till ett pris av 4.500 kronor och på i huvudsak ovan angivna villkor i övrigt förvärva *dels* område om 17,2 kvm av tomten Lennart nr 2, ingående i tomten Lennart nr 8, *dels* c:a 49 kvm av förstnämnda tomt, som enligt fastställd stadsplan skall ingå i gata, ävensom i övrigt vidtaga för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

N:r 27. Inrättande av en barnstuga å Malmaberg.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 28 januari 1950 anfört följande:

Barnträdgården vill vara ett stöd för hemuppfostran. I intimt samarbete med hemmen vill barnträdgården i bästa möjliga miljö under skolad ledning främja personlighetsutvecklingen hos varje barn i denna för karaktärsdaningen så viktiga ålder. Genom ett sunt gruppliv vill den lägga grunden till social samhällsfostran. Den vill låta varje barn på bästa sätt leva ut sitt åldersstadium så att det när skolan börjar är moget för den arbetsform, som skolan representerar. Den vill även ge mödrarna tillfälle till några timmars daglig avkoppling från barnen. Alla föräldrar, som så önska, böra ha möjlighet att sända sina 4—6-åringar till en barnträdgård i sin egen stadsdel med inte alltför lång väg för barnen att gå.

Antalet platser vid barnstugorna förslå inte tillnärmelsevis att ta emot barnkullarna i denna ålder. Särskilt missgynnade äro de barn, som bo i Malmabergsområdet. Av 197 anmälda barn kunde vid höstterminens inskrivningar endast 59 beredas plats. Det är barnstugestyrelsens varma förhoppning att stadsfullmäktige må inse nödvändigheten av en barnträdgård i Malmaberg. I de hus, som Byggnadsaktiebolaget Mimer planerar att bygga här 1950, kan lokal erhållas med plats för 20 + 20 barn. Redan i barnstugornas generalplan tänktes en barnstuga i Malmabergsområdet och genom de senaste årens fortsatta bebyggelse har behovet aktualiserats.

Kostnaden per barn och dag i barnträdgård är kr. 1: 20. Uppsättningen beräknas uppgå till 7.500 kronor. Om stadsfullmäktige beviljar denna framställning, kommer medel att upptagas i 1951 års utgiftsstat.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att av Byggnadsaktiebolaget Mimer förhyra lokal för barnträdgård i Malmaberg.

Drätselkammaren har i häröver den 2 februari 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

I den generalplan över barnstugeverksamhetens framtida utveckling, vilken av stadsfullmäktige antogs den 28 november 1946, finnes upptagen en barnstuga å Malmaberg. Stadsfullmäktige får således anses ha redan tidigare uttalat sig för att en barnstuga bör komma till stånd på detta område, ehuru fullmäktige förbehållit sig att från fall till fall taga ställning till de av barnstugestyrelsen framförda förslagen.

Då behov onekligen föreligger av en barnstuga å detta område och i samband med det av Byggnads AB Mimer planerade bygget ett lämpligt tillfälle yppar sig att kunna åstadkomma passande lokal för verksamheten, vill drätselkammaren biträda barnstugestyrelsens förslag.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla barnstugestyrelsens förslag i ärendet.

N:r 28. Anslag för betongskärmar i Djuphamnen.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 13 januari 1950 anfört följande:

Malmupplagen i djuphamnen äro för närvarande omgivna och uppstöttade av träskärmar. Dessa äro nu i sådant dåligt tillstånd på grund av förruttnelse m. m. att de måste utbytas. Hamnstyrelsen har tänkt sig, att i stället för träskärmar sätta upp gjutna skärmar av betong. Detta blir i det långa loppet billigare än de återkommande bytena av träskärmar. Enligt anbud skulle kostnaderna för leverans av två meter höga betongskärmar om tillhopa 280 löpmeter uppgå till 37.800 kronor. Till detta belopp kommer vissa kostnader för markplanering m. m. och hamnstyrelsen hemställer därför om ett anslag å tillhopa 40.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 40.000 kronor för uppsättande av betongskärmar vid malmupplagen i Djuphamnen.

Drätselkammaren har i häröver den 2 februari 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad hamnstyrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall täckas i hamnstyrelsens stat för år 1951.

N:r 29. Tilläggsanslag för pensionärshemmet i kvarteret Lodet.

Pensionärshemsstyrelsen har i skrivelse den 18 januari 1950 anfört följande:

Genom beslut den 26 september 1946 ha stadsfullmäktige anvisat medel för uppförande av ett nytt pensionärshem inom kvarteret Lodet vid Spantgatan här i staden. Pensionärshemmet hade kostnadsberäknats till 280.000 kronor, vilken kostnad skulle täckas till ett belopp av 210.000 kronor av lånemedel och till återstående del av statsbidrag. För ändamålet har med Kungl. Maj:ts tillstånd upptagits ett 25-årigt amorteringslån å 210.000 kronor. Då pensionärshemmet nu står färdigt och de slutliga kostnaderna föreligga visar det sig att desamma uppgå till kronor 308.653: 25. För täckning av dessa kostnader har beviljats statsbidrag med 83.592 kronor, motsvarande 27 % av den verkliga byggnadskostnaden. Tillsammans med det upplånade beloppet, 210.000 kronor, finnes sålunda täckning för ett belopp av 293.592 kronor. En restkostnad å kronor 15.061: 25 återstår sålunda att täcka. Anledningen till de fördyrade kostnaderna är till större delen den, att kostnadsberäkningarna verkställdes på ett tidigare stadium än byggnadsarbetet kom till utförande varjämte planeringsarbetena blivit något dyrare än beräknats.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen

att stadsfullmäktige ville för ändamålet bevilja ett tilläggsanslag å kronor 15.061: 25.

Drätselkammaren har i häröver den 2 februari 1950 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 30. Fråga om pensionsunderstöd till en kommunalarbetare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 januari 1950 anfört följande:

Kommunalarbetaren vid byggnadskontoret, Karl August Stärling, som på grund av åldersskäl måste sluta sin anställning i stadens tjänst har hemställt om ett pensionsunderstöd å 350 kronor per år fr. o. m. den 1 januari 1950.

Stärling är född den 13 december 1869 och har sedan år 1929 i olika perioder varit anställd hos staden såsom kommunalarbetare. Den sammanlagda anställningstiden utgör omkring 13 år. Före 65 års ålder uppgår anställningstiden dock endast till nio månader. Hans huvudsakliga sysselsättning har varit gatusopning och avlöningen har utgått med 374 kronor per månad. Han har utfört sina åligganden på ett synnerligen tillfredsställande sätt.

Oaktat Stärling vid uppnådda 65 års ålder endast synnerligen kort tid varit anställd i stadens tjänst, vill drätselkammaren med hänsyn till Stärlings relativt långvariga sammanlagda anställningstid och det sätt varpå han utfört sitt arbete samt då Stärling måste anses vara i behov av det begärda pensionsunderstödet, tillstyrka bifall till hans framställning.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna kommunalarbetaren Karl August Stärling ett pensionsunderstöd à 350 kronor per år från den dag, hans anställning hos staden upphört.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

N:r 31. Omändring av befattningen som förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket till en befattning såsom vattenverksingenjör.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 3 januari 1950 anfört följande:

Den 31 oktober 1940 faställde stadsfullmäktige instruktion och organisationsplan för de högre befattningarna vid tekniska verken. Senare ha de ändringar gjorts, att driftsingenjören vid vattenverket jämväl tilldelats ställningen såsom förste ingenjör och ställföreträdare för överingenjören och att befattningen såsom driftsingenjör vid gasverket ombildats till en befattning såsom gasverksingenjör. Under den 10-årsperiod, som förflutit sedan organisationsplanen fastställdes ha emellertid arbetsuppgifterna undergått stora förändringar. Dessa belysas av det sakförhållande, att den årliga totala förbrukningen av vatten under perioden fördubblats, den årliga gastillverkningen blivit 2½ gånger större och den årliga eldistributionen nära 4-dubblats. Förhållandet åskådliggöres emellertid ännu bättre, om man betraktar den årliga tillväxten, som är bestämmande för nyanläggningarna. Sålunda var produktionen år 1949 jämförd med föregående år för vattenverkets del sex gånger, gasverkets del åtta gånger och elverkets del nio gånger större än den årliga medeltillväxten under 1930-talet. Elverket producerar ej sin energi självt utan ombesörjer endast distributionen. Detta verks nyanläggningar bli därför av jämförelsevis ringa omfattning. Gasverket och vattenverket däremot äro producerande verk, och produktionsanläggningarna bli av stor omfattning med stor kapitalinvestering. De rent tekniska uppgifterna för planering och utförande av anläggningarna bli omfattande. Detta har beträffande gasverket medfört en omorganisation, som lett till ombildning av driftsingenjörsbefattningen. Dessutom har vid gasverket tillkommit en befattning, tills vidare på extra stat, såsom biträdande ingenjör för driften.

För vattenverket förestå mycket stora utbyggnadsarbeten. Verkets kapacitet var under det gångna året för liten, och förbrukningsinskränkande åtgärder måste till-

gripas. Någon som helst marginal för fortsatt förbrukningsökning eller reserv finnes ej. Samtidigt kan med säkerhet förutses att vattenbehovet de närmaste åren kommer att växa i ökat tempo. Förutom nödvändiga utvidgningar av distributionsnätet, vilka även de bli omfattande, måste under den närmaste 5-årsperioden anläggningar utföras för produktion och transport av vatten till staden för en kostnad av 1 à 2 miljoner kronor per år. Därtill kommer, att en omfattande utbyggnad av reningsverket för avloppsvattnet är en trängande nödvändighet och måste utföras så snart byggnadstillstånd för ett dylikt arbete kan erhållas.

Det åligger enligt instruktion överingenjören att planera och utföra erforderliga nyanläggningar. Som biträde har han driftsingenjören i den mån denne kan disponera tid härför. Driftsingenjören är i lönehänseende placerad i lönegrad 29. Det har visat sig, att med denna löneplacering endast yngre ingenjörer kunna erhållas. Det har även framgått att dessa stanna kvar endast kort tid, c:a 3 år. Befattningen kommer därvid att tjäna som kvalificering för befattningar som byggnadschef i mindre städer med folkmängd om 15 à 30.000 innevånare. Byggnadschefstjänsterna i dessa städer äro i lönehänseende placerade 4 à 6 lönegrader högre än driftsingenjörsbefattningen, och då antalet städer av denna storlek är stort, finnas många tillfällen till avancemang. Under den sista 10-årsperioden ha tre driftsingenjörer vid vattenverket på detta sätt lämnat sin tjänst. Härtill kommer, att en ny driftsingenjör med den erfarenhet, som med hänsyn till lönesättningen kan påräknas, behöver ett à två år för att bli så insatt i arbets- och utvecklingsförhållandena, att han kan användas för mera kvalificerade uppgifter.

De arbetsuppgifter, som nu förestå för vattenverket, kunna icke lösas utan en förstärkning av den tekniskt utbildade personalen. Då befattningen som driftsingenjör vid vattenverket åter blir vakant, genom att dess innehavare erhållit annan tjänst, bör tillfället utnyttjas att omorganisera denna befattning i likhet med vad tidigare skett med motsvarande befattning vid gasverket. Befattningen som driftsingenjör bör sålunda ersättas med en befattning som vattenverksingenjör. Vattenverksingenjören skall jämte det han förestår skötseln av driften vid vattenverket kunna deltaga i och utföra mera kvalificerade arbetsuppgifter i fråga om planering och utförande på längre sikt av vattenverkets anläggningar. För skötseln och driften har han en biträdande driftsingenjör och för utredningsarbeten byråingenjören. Särskilt biträdande driftsingenjörens arbetsuppgifter komma allt mera att öka i omfattning och vikt. Vattenverksingenjörens löneplacering bör vara sådan, att man kan påräkna att för befattningen erhålla en duglig högskoleingenjör med 5 à 10 års praktisk utbildning. Löneplaceringen bör vidare vara sådan, att byggnadschefsbefattningarna i småstäderna icke längre locka. Med hänsyn härtill bör befattningen ej placeras lägre än i 34:e lönegraden.

Det har vi upprepade tillfällen framhållits, att under rådande förhållanden (lönestoppet) lönejusteringar ej böra förekomma. Mot denna princip finnes intet att erinra. Men i föreliggande fall rör det sig ej om en löneförbättring för någon viss person utan om en sådan placering i lönehänseende av en vakant befattning, att för arbetsuppgifterna kvalificerad arbetskraft kan erhållas. Ett alternativ kan synas vara att ersätta den förutvarande befattningen med tvenne i oförändrad löneplacering. Detta alternativ kan givetvis övervägas. Det blir för staden dyrare. Detta spelar emellertid i och för sig en mindre roll, eftersom löneutgiften för arbetsledningen är försvinnande liten jämförd med kostnaderna för anläggningsarbetena. Men storleken

av dessa kostnader äro i avgörande grad beroende av arbetsledningens förmåga. Vad som däremot avgjort talar mot detta alternativ är att man därmed ej kan beräkna att erhålla bättre kvalitet hos den anställda arbetskraften, och i ett fall som detta är kvaliteten avgjort av den största betydelsen.

I anledning härav tillstyrker styrelsen stadsfullmäktige besluta

att befattningen såsom förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket skall ombildas till en befattning som vattenverksingenjör med placering i lönegrad 34, samt

att styrelsen bemyndigas att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 januari 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har varit mycket tveksam inför tanken att under rådande förhållanden på lönemarknaden över huvud taget uppflytta befattningen och än mera tveksam då flyttning nu ifrågasatts ända till lönegrad 34. Nämnden har emellertid funnit, att vad styrelsen framhållit om ökningen av vattenverkets kapacitet och om de förestående stora anläggningsarbetena, väl motiverar styrelsens önskemål om högt kvalificerade sökande till befattningen då den nu blir ledig. Det har, som styrelsen påpekat, visat sig, att hittillsvarande innehavare av tjänsten efter ganska kort tid sökt sig över till mera självständiga och högre betalda befattningar hos andra städer. Då nu styrelsen föreslår högre lön för att få goda sökande och för att under de år som förestå med omfattande utbyggnadsarbeten, söka få den blivande befattningshavaren kvar under en längre följd av år, vill löne- och avtalsnämnden, som till fullo inser tekniska verkens svårigheter, trots alla betänkligheter icke motsätta sig en uppflyttning av befattningen. På goda grunder anser sig nämnden emellertid icke kunna tillstyrka uppflyttning ända till lönegrad 34. Det synes nämligen som om styrelsen föreslagit en lönesättning, som ligger över vad som kan anses befogat med hänsyn både till arbetsuppgifterna och till andra befattningar. Vid bedömandet av frågan får man givetvis ej bortse från den inbördes relationen mellan tjänsterna. I lönegrad 34 och däromkring äro åtskilliga chefsbefattningar placerade. Nämnden har beaktat detta förhållande liksom också befattningshavarens arbetsuppgifter och ställning inom tekniska verken och har kommit till den uppfattningen att en placering i lönegrad 32 bör vara tillfyllest för att de synpunkter som tekniska verkens styrelse lagt på frågan skall bli tillgodosedda. Befattningen kommer i så fall att ligga en lönegrad över befattningen såsom gasverksingenjör, vilket kan vara berättigat med tanke på att vattenverksingenjören skall vara ställföreträdare för överingenjören och sålunda stundom överordnad gasverksingenjören.

I lönegrad 29, där befattningen nu är placerad, är begynnelselönen 13.896 kronor och slutlönen 15.912 kronor per år. Motsvarande belopp äro i lönegrad 32 15.912 kronor och 17.448 kronor. Tekniska verken har föreslagit lönegrad 34, där begynnelselönen är 16.944 kronor och slutlönen 18.456 kronor. Samtliga belopp äro angivna inklusive nu utgående dyrtidstillägg.

Enligt vad som inhämtats räknar styrelsen för tekniska verken med att kunna

tillsätta befattningen med ny innehavare tidigast från och med den 1 april 1950. Nämnden föreslår därför, att befattningen ändras och uppflyttas från nämnda dag.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 april 1950 ändra befattningen såsom förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket till en befattning såsom vattenverksingenjör med placering i lönegrad 32 samt

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 februari 1950 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

N:r 32. Återbesättande av befattning som kontorsbiträde å drätselkontorets bokföringsavdelning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 februari 1950 anfört följande:

Sedan kontorsbiträdet på drätselkontorets bokföringsavdelning, fru Inga-Maja Carlström, hemställt om entledigande från sin befattning fr. o. m. den 20 april 1950 får drätselkammaren, enär stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 15 februari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

N:r 33. Inrättande av ordinarie befattning som föreståndarinna vid Uddens barnkoloni m. m.

Barnstugestyrelsen har i skrivelse den 7 juli 1949 anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed anhålla hos stadsfullmäktige om att få inrätta två nya ordinarie tjänster.

Föreståndarinnan vid Uddens koloni står fortfarande som extra befattningshavare i lönegrad 10. Styrelsen vill kraftigt framhålla att med den arbetsbörda och det ansvar,

som följer med denna befattning, den bör omändras till ordinarie och placeras i lägst lönegrad 13, dyrortsgrupp 2.

Som framgår av medföljande tabell har såväl föreståndarinna som barnsköterska en arbetsdag av 12½ timmar. Sön- och helgdagar äro genom arbetsprogrammets uppläggning särskilt krävande. De 1½ timmar per dag, då barnen vila middag och personalen alltså delvis kan koppla av från barnen, utgör ändå effektiv arbetstid, ty då måste barnens kläder överses. Av här ovan anförda skäl vill styrelsen framhålla nödvändigheten av att även barnsköterskan erhåller ordinarie tjänst med placering i lägst lönegrad 6, samma lönegrad som innehaves av ordinarie barnsköterska på daghem.

Förutom den långa dagstjänstgöringen måste föreståndarinnan och barnsköterskan alternera vid nattpassning, d. v. s. en av dem måste alltid vara beredd att stiga upp varje gång något av barnen vaknar. Av medföljande tabell framgår att under 1 år förekommer 115 passnätter per ledarinna. Styrelsen anser det rimligt att personalen erhåller ersättning med 5 kronor för varje passnatt.

För att eliminera en del av övertiden ämnar styrelsen låta personalen få längre ledighet mellan koloniperioderna och i stället anställa annan personal att taga hand om husets översyn.

Den i skrivelsen omförmälda tabellen över föreståndarinnans och barnsköterskans arbetstid under år 1949 har icke avtryckts i handlingarna men finnes för granskning tillgänglig å stadskansliet.

Med anledning av vad ovan anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta en ordinarie tjänst som föreståndarinna vid Uddens koloni i lägst lönegrad 13,

att inrätta en ordinarie tjänst som barnsköterska vid Uddens koloni i lägst lönegrad 6,

att dessa tjänster må gälla från den 1 januari 1950,

att från samma dag ersättning för nattpassning fastställes till 5 kronor per natt

samt att uppdraga åt barnstugestyrelsen att tillsätta nämnda befattningar.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 december 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden vill erinra om att stadsfullmäktige den 27 januari 1949 avslogo en framställning från barnstugestyrelsen om uppförande av de båda tjänsterna å ordinarie stat. Nämnden hade motiverat sitt avslagsyrkande med att verksamheten vid kolonien vore ny och borde fortgå under någon tid innan ordinarie tjänster inrättades. Då frågan nu efter ett år ånyo kommer före, vill nämnden tillstyrka, att befattningen såsom föreståndarinna blir ordinarie. Däremot vill nämnden icke biträda styrelsens förslag om placering av tjänsten i lönegrad 13. Nämnden anser, att placering i lönegrad 12 bör vara tillfyllest och vill erinra om att tjänsten som föreståndarinna för stadens barnhem vid Sommarro är placerad i lönegrad 12. Kolonien är belägen i Skinn-

skattebergs kommun, som tillhör dyrortsgrupp 2. Detta medför i lönegrad 12 inklusive dyrtidstillägg en begynnelselön à 5.736 kronor och en slutlön à 6.504 kronor. Motsvarande belopp i lönegrad 13 äro 6.000 kronor och 6.756 kronor.

Vad tjänsten såsom barnsköterska beträffar vill nämnden ej förorda, att denna uppföres å stadens ordinarie lönestat. Anställningsförhållandena för barnsköterska böra rätteligen regleras enligt kollektivavtal. Detta framgår av det mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Kommunalarbetarförbundet gällande kollektivavtalet för anställda vid städernas vårdanstalter. Barnsköterska har där upptagits i lönegrad 4, en placering som är lägre än vad som gäller för den vid kolonien nu anställda sköterskan. Nämnden föreslår, att befattningen regleras enligt kollektivavtalet. För den nuvarande sköterskan kan man undgå löneminskning genom att tillerkänna henne ålderstillägg. Nämnden förutsätter, att samtliga vid kolonien anställda få betala ersätting för bostad och mat enligt de bestämmelser som finnas i kollektivavtalet.

Såsom ersättning för nattpassning har styrelsen begärt 5 kronor per natt. Styrelsen finner det motiverat att en viss ersättning utgår för sådan passning men vill föreslå att beloppet sättes till 4 kronor med tanke på att sjuksköterskor enligt gällande central överenskommelse uppbär 4 kronor per natt under jourtjänstgöring.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 februari 1950 uppföra befattningen såsom föreståndarinna vid Uddens koloni å ordinarie stat med placering i lönegrad 12,

att anställningsvillkoren för tjänsten såsom barnsköterska vid kolonien skola regleras enligt gällande kollektivavtal samt

att fastställa ersättning för nattpassning vid kolonien till fyra kronor per natt.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 februari 1950 för sin del anfört:

I anledning av de meningsskiljaktigheter, som i frågan uppstått mellan barnstugestyrelsen och löne- och avtalsnämnden, ha gemensamma överläggningar mellan representanter för dessa båda organ hållits. Därvid har full enighet uppnåtts beträffande löne- och avtalsnämndens förslag, sedan nämnden utfäst sig att tilldela föreståndarinnan två ålderstillägg samt att medgiva den nu anställda barnsköterskan att för undgående av löneminskning få uppbära ett tillägg av 660 kronor per år. Värdet av fritt vivre skall enligt träffad överenskommelse fråndragas lönen till såväl föreståndarinnan som barnsköterskan enligt de bestämmelser, som finnas i gällande kollektivavtal för anställda vid städernas vårdanstalter. Avdraget utgör för närvarande kronor 1.150 per år.

Drätselkammaren har icke funnit anledning till erinran mot löne- och avtalsnämndens förslag.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att från den kontanta avlöningen till föreståndarinnan skall avdragas värdet av fritt vivre enligt bestämmelserna i kollektivavtalet för anställda vid städernas vårdanstalter, f. n. med ett belopp av kronor 1.150 per år.

Nr 34. Återbesättande av befattning såsom förrådsförman vid tekniska verken.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 24 januari 1950 anfört följande:

Befattningen såsom förrådsförman vid tekniska verken blir den 1 mars 1950 till följd av nuvarande innehavarens avgång vid inträdd pensionsålder ledig.
Stadigvarande behov av befattningen föreligger.

Styrelsen hemställer i anledning härav, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att återbesätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 9 februari 1950 bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 15 januari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta.

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 35. Återbesättande av befattning såsom underingenjör å fastighetskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 9 februari 1950 anfört följande:

Vid sammanträde den 26 januari 1950 ha stadsfullmäktige beslutat inrätta en befattning som fastighetsassistent å fastighetskontoret i lönegrad 22 samt bemyndigat drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen.
Sedan drätselkammaren denna dag till innehavare av nämnda befattning utsett underingenjören vid fastighetskontoret John Lundqvist, har den sistnämndes befattning blivit till ansökan ledig. Denna befattning är placerad i lönegrad 20.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom underingenjör å fastighetskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 januari 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammamrens förslag.

Nr 36. Återbesättande av befattning såsom kontorsbiträde vid tekniska verken.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 24 januari 1950 anfört:

En befattning såsom kontorsbiträde vid tekniska verken har blivit ledig. Stadigvarande behov av densamma föreligger.

Styrelsen hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att återbesätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 9 februari 1950 bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 15 februari 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 37. Tillbyggnad av stadsingenjörskontorets arkiv.

Drätsekammmaren har i skrivelse den 9 februari 1950 anfört följande:

I 1948 års stat upptogs under 7 B 1 811 ett anslag à 21.000 kronor för tillbyggnad av stadsingenjörskontoret, avseende att tillfredsställa behovet av ökade arkivutrymmen för stadsingenjörskontoret samt kontorets lokalbehov i övrigt. I samma års stat upptogs vidare under 7 B 1 414 ett anslag à 17.000 kronor för installation av automatisk brandalarm i rådhuset.

Då sedermera behov även yppades av tillbyggnad till stadsarkitekts- och byggnadskontorens lokaler, beslöto stadsfullmäktige den 30 juni 1948 att för det utökade projektet, innebärande en provisorisk om- och tillbyggnad av fastigheten Nestor nr 4, dels bemyndiga kammaren att taga i anspråk ovan angivna anslag, dels ock därutöver anvisa ett tilläggsanslag à 32.000 kronor.

Byggnadstillstånd har sökts för den provisoriska ombyggnaden men har ansökningen avslagits. De för ombyggnaden anvisade medlen ha under 7 B 1 360 i årets stat reserverats för framtida behov.

Stadsingenjörskontorets nuvarande arkiv är uppenbarligen otillräckligt. Det nuvarande utrymmet, som upptager en areal av 10 kvm., är till bristningsgränsen fyllt

med arkivalier. Åtskilliga sådana måste även förvaras utanför arkivet under icke brandsäkra förhållanden. Arkivet tages i alltmer ökat tempo i anspråk för de olika slag av akter, kartor och handlingar, som tillkomma.

Då staden icke står till svars med att låta de nuvarande förhållandena fortgå i avbidan å den nya förvaltningsbyggnadens uppförande, måste en provisorisk utbyggnad av arkivet snarast komma till stånd. Denna bör enligt av stadsarkitekten i samråd med stadsingenjören och fastighetschefen upprättat förslag utföras såsom en tillbyggnad å fastighetskontorets gård intill brandmuren mot stadsingenjörskontoret och i direkt förbindelse med det nuvarande arkivet. Genom tillbyggnaden skulle arkivutrymme ökas från 10 kvm. till 45 kvm.

Kostnaderna för tillbyggnaden, vilka beräknats till 18.000 kronor, böra bestridas av ovan angivna reserverade medel.

Byggnadsnämden har för sin del godkänt förslaget samt lämnat fastighetskontoret erforderligt byggnadslov.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att **för tillbyggnad av stadsingenjörskontorets arkiv i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag bemyndiga drätselkammaren att taga i anspråk ett belopp av 18.000 kronor av reserverade medel under 7 B 1 360 i 1950 års stat.**

Nr 38. Fråga om förvärv av Apalby egendom.

Drätselkammaren har i skrivelse den 9 februari 1950 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till förvärv av Apalby egendom.

Fastigheten, som efter verkställlda avstyckningar, utgöres av stadsägorna 1117, 1118, 1119 och 1119 A, håller en areal av 84,6 har, varav 35,6 har åker, och är taxerad till 53.900 kronor. Å fastigheten finnas uppförda ett bostadshus jämte ladugård, stall och loge ävensom en del uthus. Byggnaderna befinna sig i mindre gott skick.

För fastigheten begäres ett pris av 400.000 kronor, vilket motsvarar närmare 50 öre per kvm. Tillträdet av fastigheten skall ske den 14 mars 1950, då gällande arrendeavtal upphör att gälla. Säljaren förbinder sig att å tillträdesdagen överlämna intyg från nuvarande arrendatorn, att denne icke ämnar göra gällande sin eventuella optionsrätt till nytt arrende eller förköpsrätt till fastigheten. Fastigheten överlämnas gravationsfri.

Med hänsyn till områdets belägenhet föreligger intresse för staden att förvärva marken till bostadsbebyggelse. Marken bör av staden upplåtas med tomträtt.

Kammaren har tänkt sig, att köpeskillingen skulle täckas på följande sätt. Som bekant uppsamlas de köpeskillingsmedel, vilka inflyta vid försäljning av donationsjord, i en särskild fond. I denna finnes för närvarande en behållning av drygt 400.000 kronor. Fonden får ej till kapitalet minskas utan skall årligen ökas på så sätt, att 1/10 av den årliga räntan lägges till kapitalet. Över återstående 9/10 av räntan äger staden förfoga för något stadens gemensamma behov. Drätselkammaren avser nu att hos Kungl. Maj:t

söka utverka tillstånd till att få disponera fondens kapitalbelopp för täckning av köpeskillingen för Apalby egendom. Därest dylikt tillstånd lämnas, torde såsom villkor komma att föreskrivas, att egendomen tillskrives karaktären av donationsjord, varmed följer, att egendomen icke får av staden försäljas utan Kungl. Maj:ts tillstånd. Den belastning, som härigenom drabbar egendomen, torde emellertid sakna betydelse, då ju enligt vad ovan sagts marken av staden endast kommer att upplåtas med tomträtt. I samband med frågan om dispositionen av dontionsfondens medel bör staden även inhämta Kungl. Maj:s tillstånd att få upplåta marken med tomträtt.

Under hänvisning till vad ovan anförts och då köpeskillingen med hänsyn till stadens intresse att förvärva egendomen kan anses godtagbar, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna ovan angivna förslag till köpeavtal angående förvärv av Apalby egendom,

att härför anvisa ett anslag å 400.000 kronor att täckas av donationsjordsfondens medel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att *dels* taga fondens medel i anspråk för ändamålet, *dels ock* utan hinder av den karaktär av donationsjord, som i anledning härav kan tilläggas egendomen, upplåta densamma med tomträtt.

Nr 39. Markbyte med T. A. Svensson.

Drätselkammaren har i skrivelse den 9 februari 1950 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige följande förslag angående byte av mark mellan staden och ingenjören Tor Arvid Svensson.

Svensson äger tomten nr 1 inom kvarteret Kol med adress Smedjegatan 5 här i staden. Vidare äger hans fader, fabrikören Arvid Svensson, tomten nr 3 i kvarteret Ångpannan, vilken sistnämnda tomt är belägen å Kungsängen. Tor Arvid Svensson är villig till staden överlåta tomten vid Smedjegatan mot det att staden till honom överlåter ett område om minst 2.000 kvm. beläget utefter östra gränsen av den fabrikören Arvid Svensson tillhöriga tomten Ångpannan nr 3. I mellanavgift erlägger staden till Tor Arvid Svensson ett belopp av 117.500 kronor. Områdena tillträdas å ömse sidor den 1 januari 1951. T. A. Svensson garanteras av staden rätt till indragning av stickspår å tomten Ångpannan nr 3 och medgives vidare rätt att före tillträdesdagen disponera området å Kungsängen för planeringsarbeten m. m. Vidare frikallas han från skyldighet att utgiva gatumarksersättning.

Taxeringsvärdet för tomten Kol nr 1 utgör 90.000 kronor, varav 50.000 kronor markvärde och 40.000 kronor byggnadsvärde. Den innehåller i areal cirka 700 kvm. Hyresavkastningen av fastigheten har uppgivits till 6.500 kronor.

Beträffande området å Kungsängen har drätselkammaren på grund av stadsfullmäk-

tiges bemyndigande den 29 januari 1942 befogenhet att uppgöra försäljningsavtal på de villkor, kammaren finner skäliga. Försäljningspriset för industrimark å nu ifrågavarande område utgör 7—8 kronor. Priset å den mark, som nu skulle överlåtas till T. A. Svensson, utgör cirka 15.000 kronor, varför försäljningspriset brutto för tomten vid Smedjegatan sålunda utgör cirka 130.000 kronor. Anslag torde begäras med sistnämnda belopp samt härav ett belopp av 90.000 kronor, motsvarande taxeringsvärdet, täckas av lånemedel samt resterande belopp av uttaxerade medel i 1951 års stat. Valutan för det till T. A. Svensson överlåtna området tillföres försäljningsmedelsfonden.

Till ovan angivna överenskommelse har fabrikören Arvid Svensson lämnat sitt samtycke.

Under hänvisning till vad sålunda anförts och då de föreslagna bytesvillkoren äro antagbara för staden får drätselkammaren tillstyrka stadsfulmäktige besluta

att godkänna ifrågavarande markbyte på här ovan angivna villkor,

att för ändamålet anvisa ett anslag å 130.000 kronor, varav 90.000 kronor av lånemedel och resten av uttaxerade medel i 1951 års stat samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 90.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 40. Installerande av oljeeldning å Elbafärjorna.

Drätselkamaren har i skrivelse den 9 februari 1950 anfört följande:

Drätselkammaren har låtit verkställa utredning om möjligheten att förbilliga och rationalisera driften av de under kammarens tillsyn stående Elbafärjorna, vilka som bekant för närvarande eldas med kol. Kammaren har därvid ursprungligen varit inne på tanken att utrusta färjorna med Dieselmotorer. Det har emellertid visat sig, att anskaffningskostnaderna för dylika motorer ställa sig alltför höga för att driften skulle löna sig. Ur flera synpunkter skulle det däremot bliva fördelaktigt att förse färjorna med aggregat för oljeeldning. Bl. a. skulle bränslekostnaderna ställa sig betydligt billigare, vartill komma åtskilliga fördelar för maskinpersonalen. Kostnaderna för inköp av aggregaten uppgår för var och en av färjorna till cirka 11.000 kronor, varutöver man bör räkna med en kostnad å cirka 3.000 kronor för de arbeten, vilka bliva erforderliga i form av ändringsarbeten å båtarna och montage. Sammanlagt skulle sålunda erfordras ett anslag å 25.000 kronor. Anslaget bör lämpligen täckas av Västerås stads trafikfond, vars medel enligt reglementet för fonden må genom beslut av stadsfullmäktige "i vanlig ordning användas för tillgodoseende av stadens behov av och intresse i trafikmedel av olika slag."

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för oljeeldningsanläggning å Elbafärjorna anvisa ett anslag å 25.000 kronor att täckas av Västerås stads trafikfond.

Nr 41. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 februari 1950 anfört följande:

Sedan domprosten Ernst Enochsson avlidit, får beredningsutskottet avgiva följande förslag angående val av efterträdare till honom i de kommunala uppdrag, vilka av honom innnehafts på grund av stadsfullmäktiges val:

I folkskolestyrelsen: såsom ledamot komministern Simon Forshem för tiden intill 1951 års utgång.

Utskottet föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta, att av suppleanterna i styrelsen rektorn Knut Carlfors skall tjänstgöra vid förfall för någon av eller båda herrar Folke Ericsson och Forshem.

I *nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond:* såsom ledamot för tiden intill 1951 års utgång komministern Simon Forshem.

I *nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond:* såsom ledamot från tjänstemannaklassen för tiden intill 1950 års utgång tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Såsom delegerad för utdelning ur Noreliska fonden: bostadsförvaltaren Gustaf Olsson för tiden intill 1951 års utgång.

I Maria Hallanders donationsfond: såsom ledamot för tiden intill 1950 års utgång fru Lisa Härenstam, S:ta Ursulas väg 36.

I Nämnden över Lagerquistska donationsfonden: såsom ledamot i nämnden för tiden intill 1953 års utgång tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Det skulle här anmärkas, att utskottets beslut att föreslå fru Lisa Härenstam till ledamot i nämnden för Maria Hallanders donationsfond fattats med sju röster mot en, vilken avgivits för komministern Simon Forshem, ävensom att beslutet att föreslå herr Sjöberg till ledamot i nämnden över Lagerquistska donationsfonden fattats med fem röster mot två, vilka avgivits för komministern Simon Forshem.

Nr 42. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 februari 1950 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktigeledamoten Ivan Hellström hemställt, att på grund av sjukdom bliva befriad från uppdraget såsom ledamot av stadsfullmäktige samt övriga av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag, ha stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 januari 1950 beviljat den begärda avsägelsen samt anmodat beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till efterträdare i de kommunala uppdrag, vilka av herr Hellström innehas på grund av stadsfullmäktiges val.

I anledning härav får berednnigsutskottet med förmälan, att herr Hellström på grund av stadsfullmäktiges val innehar endast ett uppdrag, nämligen såsom ledamot i kommittén för utredning av fråga om lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare, föreslå stadsfullmäktige besluta

att såsom ledamot i nämnda kommitté i herr Hellströms ställe utse måleriarbetaren Gustav Roos, Källhagsgatan 1 A, Västerås.

Nr 43. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 februari 1950 anfört följande:

I en till stadsfullmäktige ställd skrivelse har lokföraren Ernst Larsson avsagt sig uppdraget såsom vald ledamot av Västerås stads 14:de taxeringsdistrikt, enär han av länsstyrelsen förordnats till ordförande i samma distrikt.

I anledning härav får berednigsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att godkänna herr Larssons avsägelse,

att till ledamot i taxeringsnämnden för stadens 14:de taxedistrikt i herr Larssons ställe utse nuvarande suppleanten, lokföraren Harald Blomkvist för tiden intill detta års utgång samt

att till ny suppleant efter herr Blomkvist för samma tid utse lokföraren Hjalmar Norberg, Drottninggatan 32 C, här i staden.

Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri, Västerås 1950

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 30 mars 1950 Ser. A nr 3

Nr 44. Fråga om ändrade bestämmelser angående disposition av vissa stadens donationsfonder.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 mars 1950 anfört följande:

Genom drätselkontorets försorg har företagits en översyn av stadens donationsfonder i syfte att undersöka de fall, då på grund av ändrade förhållanden fondernas avkastning numera icke kunna disponeras för de ändamål, fonderna ursprungligen avse att tillgodose. I anledning av undersökningen får drätselkammaren avgiva följande förslag angående ändrade bestämmelser beträffande fondmedlens disposition.

1) *Badelunda sockens skogsfond.* Fondens medel, vilka vid årsskiftet 1949—1950 uppgingo till kronor 15.342: 49, skola enligt donationsvillkoren efter beslut av kommunalstämman i Badelunda användas till inköp av skogsmark till s. k. sockenallmänning eller för avbetalning å skuld, som kommunen kan komma att ådraga sig för inköp av sådan. Skulle lämplig mark för ändamålet icke kunna inom kommunen förvärvas, äger kommunalstämman jämväl besluta om inköp av sådan å annan ort. I samband med Badelunda kommuns inkorporering med Västerås stad har fonden övertagits av staden. Då det ändamål, som fonden avser att tillgodose, icke för stadens vidkommande torde komma att bliva aktuellt, böra stadsfullmäktige hemställa om Kungl. Maj:ts medgivande till sådan ändring av donationsvillkoren, att medlen få överföras till försäljningsmedelsfonden.

2) *P. Billschiers fond II.* Fondens medel uppgingo vid årsskiftet till kronor 1.606: 93. Enligt donationsvillkoren skall räntan av fondens medel användas såsom hjälp åt änkor och faddergåvor till barn efter tornväktare och brandvakter. Donators vilja kan numera icke efterkommas, då den organisation av brandväsendet, som fanns vid tiden för donationens tillkomst år 1785, för länge sedan upphört att äga bestånd. Avkastningen torde därför böra tillföras Systrarna Hedmans Understödsfond, vars avkastning utdelas med hälften till behövande tjänarinnor, vilka icke åtnjuta understöd av allmänna fattigvården och med hälften till behövande änkor och barn efter hantverkare eller köpmän i Västerås, vilka icke åtnjuta sådant understöd som förut nämnts. Framställning bör därför av stadsfullmäktige göras hos Kungl. Maj:t om medgivande att få taga medlen i anspråk för sistnämnda ändamål.

3) *Abraham Abrahamsson Hülphers fond.* Vid årsskiftet uppgick behållningen i fonden till kronor 7.660: 12. Fonden avser inrättande av spannmålsmagasin för fattiga. Behov av dylikt understöd på det sätt som donatorn tänkt sig föreligger icke. Avkastningen bör därför få disponeras av fattigvårdsstyrelsen till understöd åt fattiga inom staden. Framställning bör göras hos Kungl. Maj:t om medgivande härtill.

4) *Knyppelsällskapets i Västerås gåva.* Fonden grundar sig på en gåva till f. d. Västerås Arbetsstuga för undervisning i knyppling. Barnstugestyrelsen är styrelse för donationen. Fondens behållning uppgick vid årsskiftet till kronor 908: 77. Som arbetsstugans verksamhet är nedlagd, synes det lämpligt att medlen få disponeras av kommunala flickskolans styrelse för inköp av knyppeldynor att utdelas till intresserade

och flitiga elever i knyppling. Då donators syfte med donationen härigenom får anses uppfyllt, synes Kungl. Maj:ts medgivande till dispositionen icke erforderligt.

5) *Katarina Molls fond,* utgör grundfond till ett barnhem för gossar. Fondens behållning uppgick vid årsskiftet till kronor 5.931: 31. Då barnhemsverksamheten icke vidare utgör något stadskommunens ändamål, torde donators vilja icke kunna numera tillgodoses. Medlen böra därför få disponeras av stadens barnstugestyrelse för daghemsverksamheten. Framställning till Kungl. Maj:t bör göras om medgivande härtill.

6) *Otto Oests gåva.* Enligt styrelsens för Västerås Arbetsstuga protokoll den 30 december 1911, § 2, skola medlen "intill dess närmare bestämmelser fattats angående deras användning i bank insättas och i arbetsstugans räkenskaper bokföras under benämningen Apotekare Oests gåfva". Sedan barnstugestyrelsen enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 februari 1941 övertagit arbetsstugans verksamhet, böra medlen få fritt disponeras av barnstugestyrelsen för något lämpligt ändamål. Då arbetsstugans styrelse och därmed numera barnstugestyrelsen synes befogad att fritt disponera över medlen torde i detta fall icke vara erforderligt att söka Kungl. Maj:ts tillstånd till disposition av medlen. Fondens medel uppgick vid årsskiftet till kronor 746: 14.

7) *Fonden för Hammarby skoltomt.* Kyrkostämman i Lundby församling beslöt den 18 mars 1917 efter samråd med drätselkammaren att i anledning av förestående inkorporering av Lundby kommun med staden inköpa vissa tomter för utvidgning av Hammarby skola till ett pris av 3.500 kronor. För ändamålet upptogs ett lån å 4.500 kronor. I samband härmed föreskrevs, att de medel som för varje år funnes behållna sedan köpeskillingen gäldats icke finge användas för annat ändamål utan skulle göras räntebärande. Köpeskillingen inbetalades av församlingen under år 1917, medan lånet övertogs av staden i och med inkorporeringen fr. o. m. den 1 januari 1918, varefter staden längre fram under sistnämnda år inlöste lånet. De inköpta tomterna ha överlämnats till staden, som därå erhållit lagfart. Stadsfullmäktige anvisade den 22 december 1949, § 371, ett anslag å 17.500 kronor att användas för inköp av stadsägan nr 355 i och för planerad tillbyggnad av Hammarbyskolan. Stadsfullmäktige beslöto samtidigt härmed att köpeskillingen skulle helt täckas av i 1949 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. Såsom styrelse för fonden fungerar folkskolestyrelsen. Det synes drätselkammaren lämpligt, att fondens medel, vilka vid årsskiftet uppgingo till kronor 3.172: 12, tagas i anspråk för finansiering av köpet och att täckningsbeslutet i överensstämmelse härmed ändras. Då någon avvikelse icke härigenom sker från villkoren för medlens användning, behöver medgivande från Kungl. Maj:t icke inhämtas.

8) *Hygrellska donationsfonden.* Fondens avkastning är avsedd att främja anordnande av skollovskolonier för fattiga folkskolebarn. Fondbehållningen uppgick vid årsskiftet till kronor 4.485: 66. Drätselkammaren föreslår att sedan behållningen stigit till 5.000 kronor, hela avkastningen överlämnas till Föreningen Västerås Skollovskolonier. Styrelse för donationen är folkskolestyrelsen. Kungl. Maj:ts medgivande erfordras icke.

9) *Funkerska donationsfonden för folkskolan i Lundby församling.* Någon donationsurkund har icke kunnat anträffas. Fondens medel uppgick vid årsskiftet till kronor 172: 86. Med hänsyn till att fondens behållning är obetydlig, föreslås att dess medel helt överföras till antingen J. G. Wahlströms donationsfond eller Johanna Redins donationsfond. Några särskilda donationsurkunder för sistnämnda två fonder finnas icke heller men avkastningen av fonderna användes till premier åt folkskolebarn i f. d. Lundby församling. Icke heller i detta fall torde Kungl. Maj:ts medgivande erfordras.

I samtliga ovan angivna fall är avsikten att fortfarande bibehålla samma namn å donationsfonderna.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för egen del antaga ovan angivna ändrade bestämmelser angående disponerande av Badelunda sockens skogsfond, P. Bilschiers testamentsfond II, Abraham Abrahamsson Hülphers fond, Knyppelsällskapets i Västerås gåva, Katarina Molls fond, Otto Oests gåva, Fonden för Hammarby skoltomt, Hygrellska donationsfonden och Funkerska donationsfonden,

att med ändring av stadsfullmäktiges den 22 december 1949, § 371, fattade beslut föreskriva, att det av fullmäktige för inköp av stadsägan nr 355 anvisade anslaget å 17.500 kronor skall täckas med anlitande av medel i fonden för Hammarby skoltomt, så långt dessa förslå och till återstående del av 1949 års anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att, i den mån så erfordras underställa frågan om ändrade villkor för disposition av fonderna Kungl. Maj:ts prövning.

Nr 45. Kommunal tilläggspension till en slöjdlärare och återbesättande av ledig befattning som sådan.

Folkskolstyrelsen har i skrivelse den 30 november 1949 anfört följande:

Ordinarie slöjdläraren Georg Vilhelm Ljungberg, som varit anställd vid stadens folkskolor sedan år 1926 och uppnår pensionsåldern den 29/12 1949, har anhållit om pension vid anställningens frånträdande den 1/1 1950.

Enligt bilagda avskrift av pensionsbrev erhåller Ljungberg från statens pensionsanstalt fr. o. m. 1/1 1950 en årlig pension av 2.640 kronor vartill kommer rörligt tillägg. Vid utbetalning avdrages familjepensionsavgift med 67 kronor 50 öre för år.

Åberopande tidigare beslut angående pensionstillägg den 31/5 1928, 25/8 1932 och 29/11 1945 (§ 298) för övningslärare anhåller folkskolstyrelsen

att stadsfullmäktige beviljar slöjdläraren Georg Vilhelm Ljungberg kommunal tilläggspension fr.o.m. 1/1 1950 med belopp stadsfullmäktige finner skäligt enligt ovan åberopade beräkningsgrunder samt

att folkskolstyrelsen i vanlig ordning får återbesätta den ledigblivna ordinarie slöjdlärartjänsten.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 februari 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Slöjdlärarebefattningarna vid stadens folkskolor reglerades för pension i Statens Pensionsanstalt den 30 september 1921 och någon ändring av de reglerade pensionsunderlagen har sedan dess icke skett. Pensionsregleringen byggde endast på lärarnas s. k. kontanta minimilön. Förutom denna minimilön utgick vid tiden för pensionsregleringen ersättning för bostad och bränsle, ortstillägg samt ersättning för övertidsläsning och dyrtidstillägg. Dessa olika tillägg gjordes emellertid ej pensionsgrundande hos pensionsanstalten. För att bereda lärarna pension som svarade mot de sammanlagda avlöningsförmånerna ha stadsfullmäktige under en följd av år beslutat om kommunala pensionstillägg i varje särskilt fall. Den 25 augusti 1932 antogo stadsfullmäktige enhetliga grunder för beräkning av sådana tillägg. Tilläggen skulle utgå enligt samma normer som fullmäktige den 31 maj 1928 godkänt för folkskollärarna och beräknas å de olika ersättningar som lärarna uppburo vid sidan av den kontanta minimilönen. För folkskollärarnas del borttogs de ifrågavarande ersättningarna redan 1937, då en enhetlig kontantlön infördes. Slöjdlärarna stodo emellertid kvar på det gamla lönesystemet till 1941, då stadsfullmäktige den 29 maj beslöto om lönereglering med enbart kontantlön. Slöjdlärarna placerades i lönegrad A 14 i statens dåvarande löneplan. Den nya lönen blev ej anmäld till Statens Pensionsanstalt för ändring av de pensionsbelopp som fastställdes 1921, vilket berodde på att man ville avvakta en sedan länge planerad statlig löne- och pensionsreglering för folkskolans övningslärare. Det vill synas som om löneregleringen kommer att bli behandlad av riksdagen under 1950. Pensionsregleringen tycks däremot komma att dröja under en obestämd tid. I avvaktan å en definitiv pensionsreglering ha vissa provisoriska bestämmelser tillkommit från och med den 1 januari 1950 rörande pensionering av övningslärare genom Statens Pensionsanstalt. Bestämmelserna äro emellertid ej bindande för kommunerna eftersom dessa ej äro skyldiga att pensionera övningslärarna genom anstalten.

Så länge övningslärarnas pensionsfrågor ej blivit lösta av statsmakterna, får man vid inträffade pensionsfall lämpligen förfara på samma sätt som tidigare och sålunda med kommunala pensionstillägg fylla ut de pensionsbelopp som utgå till vederbörande från Statens Pensionsanstalt på grund av 1921 års pensionsreglering. Uträkningen av pensionstilläggen kan emellertid numera icke ske på de grunder som stadsfullmäktige antogo 1932 eftersom det gamla lönesystemet icke finns kvar och förutsättningarna sålunda bortfallit för dessa beräkningsgrunder. Till följd härav kom stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1945 om tilläggspension för slöjdläraren Karl August Karlsson att bygga på en annan beräkningsgrund. Karlsson tillerkändes 916 kronor 27 öre per år med det dyrtidstillägg därå som gällde för stadens pensionärer. Beloppet utgjorde skillnaden mellan den pension som skulle utgått från Statens Pensionsanstalt om 1941 års nya löner blivit anmälda för pensionsreglering samt den pension som utgick på grund av 1921 års reglering. Samma metod bör användas då det nu gäller att beräkna tilläggspension för slöjdläraren Ljungberg.

Ljungberg föddes den 29 december 1884 och skulle enligt reglementet för Statens Pensionsanstalt ha avgått med pension vid 60 års ålder den 31 december 1945. På grund av särskilt medgivande i enlighet med reglementet har han kvarstått i tjänst under fem år efter uppnådd pensionsålder, till den 1 januari 1950. Kungl. Maj:t har avslagit en framställning från Ljungberg att få stå kvar i tjänst under ytterligare tid. Ljungberg anställdes såsom vikarierande slöjdlärare vid stadens folkskolor från och med den 25 augusti 1926 och har varit ordinarie lärare där sedan den 1 januari 1927. Hos pensions-

anstalten räknar Ljungberg tjänstetid från och med den 1 januari 1919. För full pension fordras enligt pensionsanstaltens reglemente 33 tjänsteår. I motsats till vad som gäller enligt stadens pensionsreglemente räknas för tjänsteår även den tid vederbörande tjänstgjort efter uppnådd pensionsålder.

Enligt utfärdat pensionsbrev äger Ljungberg att från Statens Pensionsanstalt uppbära en årlig pension å 2.956 kronor 80 öre (detta liksom följande belopp äro angivna inklusive dyrtidstillägget om 12 procent). Av detta belopp faller i runt tal 715 kronor på tiden före anställningen hos Västerås stad. Om staden hade löst in Ljungberg i pensionsanstalten på 1941 års nya lön skulle för 23½ tjänsteår hos staden ha utgått i runt tal 3.260 kronor, en summa som svarar väl mot den pension Ljungberg skulle tillerkänts om han varit tjänsteman å stadens ordinarie lönestat och lytt under stadens pensionsreglemente. Tillhopa skulle Ljungberg sålunda enligt denna förutsättning ha uppburit 3.975 kronor. Skillnaden mellan detta belopp och den pension, som utgår från anstalten, är 1.019 kronor, ett belopp som i och för sig kunde utgöra skälig tilläggspension. Då dyrtidstillägget för stadens pensionärer för närvarande är 27 procent kan med hänsyn härtill detta belopp nedräknas till ett grundbelopp å 803 kronor.

Om man utgår från den tilläggspension som slöjdläraren Karlsson tillerkändes 1945 och jämför antalet tjänsteår för Karlsson och Ljungberg skulle man för den senares del komma till ett belopp å 830 kronor.

Löne- och avtalsnämnden har efter olika överväganden stannat inför ett belopp å 850 kronor och har därvid tagit viss hänsyn till att Ljungberg av pensionen från pensionsanstalten får avstå ett mindre belopp såsom familjepensionsavgift.

Såsom tidigare skett i liknande fall böra stadsfullmäktige förbehålla sig rätten att framdeles vidtaga reduktion av tilläggspensionen, därest staten skulle komma att övertaga pensioneringen av slöjdlärare eller tillerkänna redan pensionerade sådana befattningshavare statliga pensionstillägg.

Hos löne- och avtalsnämnden har Ljungberg begärt, att tilläggspensionen skulle utgå med sådant belopp att den jämte pensionen från pensionsanstalten skulle svara mot den pension som Ljungberg fått uppbära om han av staden lösts in i anstalten enligt de provisoriska bestämmelser, som enligt vad ovan berörts trätt i kraft den 1 januari 1950. Nämnden har icke ansett sig kunna tillstyrka denna begäran då Ljungberg icke av Kungl. Maj:t medgivits rätt att stå kvar i tjänst efter den 1 januari 1950 och man ej brukar tillämpa pensionsbestämmelser retroaktivt å befattningshavare, som avgått före deras ikraftträdande. Hänsyn måste tagas till det förhållandet att staden icke anmält 1941 års löner för pensionsreglering samt till de pensionstillägg som utgått till andra slöjdlärare.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna förre slöjdläraren Georg Vilhelm Ljungberg kommunal tilläggspension från och med den 1 januari 1950 med 850 kronor per år jämte dyrtidstillägg därå enligt de grunder som gälla för stadens pensionärer,

att stadsfullmäktige skola vara förbehållna rätten, att därest staten framdeles skulle övertaga pensioneringen av slöjdlärare eller tillerkänna redan pensionerade sådana befattningshavare

statliga pensionstillägg, vidtaga den reducering av den kommunala tilläggspensionen som kan anses påkallad samt

att bemyndiga folkskolstyrelsen att tillsätta den efter Ljungberg lediga befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har efter remiss i skrivelse den 2 mars 1950 med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 46. Återbesättande av befattning som förste ingenjör vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 mars 1950 anfört följande:

Förste ingenjören vid byggnadskontoret Gunnar Svendenius har i skrivelse till drätselkammaren den 1 mars 1950 uppsagt sin anställning hos staden för tillträdande av befattning i annan stads tjänst.

Då behov av den sålunda ledigblivna befattningen fortfarande förefinnes, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren, att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 mars 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 47. Omändring av en av de nuvarande befattningarna såsom skrivbiträde vid drätselkontorets bokföringsavdelning till en befattning såsom kontorsbiträde.

Drätselkammaren har i skrivelse den 9 februari 1950 anfört följande:

Å drätselkontorets bokföringsavdelning finnas anställda förutom förste och andre stadsbokhållaren samt en extra stadsbokhållare två maskinbokförare, två skrivbiträden och ett extra skrivbiträde. Maskinbokförarna äro kontorsbiträden, placerade i lönegrad 8, medan skrivbiträdena (då å ordinarie stat) äro placerade i lönegrad 6. Det ena av de kontorsbiträden, vilka tjänstgöra såsom maskinbokförare, kommer att sluta sin tjänst den 20 april innevarande år och sannolikt efterträdas av innehavarinnan av den ena av skrivbiträdesbefattningarna. Den andra skrivbiträdesbefattningen är för närvarande vakant. I samband med att sålunda båda skrivbiträdesbefattningarna bliva vakanta föreslås nu, att den ena av befattningarna omändras till en tjänst såsom kontorsbiträde i lönegrad 8. Vid den undersökning, som verkställts beträffande organi-

sationen av stadsförvaltningens kontorspersonal, har den skrivbiträdesbefattning, varom nu är fråga, tilldelats så hög poäng, att befattningen redan nu måste anses likvärdig med kontorsbiträdesbefattning. Det har visat sig omöjligt att för den lön, som utgår för skrivbiträdesbefattning erhålla en tillräckligt kvalificerad sökande. Bland de arbetsåligganden, som numera äro förenade med befattningen, märkes specialbokföring på Addomaskin, utskrivande av bokföringsrapporter till Tekniska verken och socialvårdsbyrån, upprättande av saldobesked, utskrivande av debiteringslängd och fördelning av räkningar. Samtliga dessa göromål utföras av befattningshavaren självständigt och på eget ansvar. Vid semestrar och andra ledigheter skall befattningshavaren kunna verkställa bokföring även på de större bokföringsmaskinerna. Utöver angivna sysslor tillkomma åtskilliga andra, som befattningshavaren utför efter anvisningar, bl. a. enklare utredningar.

Det må framhållas, att den föreslagna omändringen icke innebär löneförhöjning för någon av kontorets nuvarande befattningshavare, då enligt stadskamrerarens uppgift någon för befattningen kvalificerad person icke är att tillgå å drätselkontoret i löneställning under lönegrad 8.

Avlöningen till kontorsbiträde uppgår inklusive rörligt tillägg vid begynnelse- och slutlön till respektive 4.860 och 5.724 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att omändra en av de nuvarande befattningarna såsom skrivbiträde vid drätselkontorets bokföringsavdelning till en befattning såsom kontorsbiträde i lönegrad 8 samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 februari 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 48. Återbesättande av befattning såsom uppbördskontrollant.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 mars 1950 anfört följande:

Uppbördskontrollanten Eilert Andersson har fr. o. m. den 16 mars 1950 erhållit annan ordinarie anställning i stadens tjänst, i följd varav befattningen såsom uppbördskontrollant nu blivit till ansökan ledig.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom uppbördskontrollant.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet före kammarens handläggning remitterats, har i yttrande den 15 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 49. Inrättande av en befattning som byråföreståndare hos pensionsnämnderna.

Pensionsnämnderna i Västerås stads distrikt I, I A och II ha i skrivelse den 15 februari 1950 anfört följande:

Den 27 maj 1949 beslöto Stadsfullmäktige att hos pensionsnämnderna inrätta bland annat en byråföreståndartjänst i lönegrad 19, vilken emellertid tillsvidare skulle uppföras å extra stat med placering i 18 lönegraden i avbidan å att närmare erfarenhet vunnes om den samtidigt därmed beslutade omorganisationen å nämndernas kansli.

Pensionsnämnderna ha under den tid som därefter förflutit stärkts i sin tidigare uttalade uppfattning om att utökningen av arbetskraften å nämndernas kansli är av behovet påkallad för att nämnderna på ett tillfredsställande sätt skola kunna genomföra de uppgifter, som åvila dem, ävensom att den nya organisationsformen är lämplig. Det har nu blivit möjligt att med erforderlig noggrannhet verkställa undersökningar i föreliggande ärenden och till allmänhetens gagn snabbt bringa dem till avgörande. Den efterkontroll, som ur ekonomisk synpunkt är särskilt betydelsefull för staden, har krävt ganska omfattande förarbeten bl. a. viss genomgång av inkomstlängder. Dessa omständigheter ha gjort att kontrollen hos pensionstagarna först på senare tid kunnat påbörjas. De hittills undersökta fallen ha givit till resultat att inte mindre än hälften av pensionstagarna sedan de beviljats pension i en eller annan form skaffat sig inkomster av sådan storleksordning att dessa föranlett minskning eller fullständig indragning av pensionstagarnas inkomstprövade förmåner. Att efterkontrollen för stadens del är av icke ringa betydelse torde framgå därav att enbart vid sammanträdet den 14 februari 1950 stadens inbesparade andel i de indragna pensionsförmånerna uppgick till något över 5.000 kronor. Det påvisbara resultatet av efterkontrollen lärer givetvis bli blygsammare i framtiden, när pensionstagarna fått klart för sig att de när som helst kunna bli utsatta för kontroll, men vinsten av en effektiv kontroll torde icke bli mindre för det.

Under hänvisning till vad sålunda anförts få pensionsnämnderna anhålla att tjänsten som byråföreståndare uppföres å ordinarie stat i 19 lönegraden från och med den 1 april 1950.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 mars 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

> *att* från och med den 1 april 1950 inrätta en ordinarie tjänst i lönegrad 19 såsom byråföreståndare hos pensionsnämnderna.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 16 mars 1950 följande:

Den nu gällande organisationen av pensionsnämndernas kansli har prövats under närmare ett år. Av de erfarenheter man hittills kunnat tillgodogöra sig synes framgå, att ett stadigvarande behov föreligger av befattningen såsom byråföreståndare. Under sådana förhållanden finner drätselkammaren icke anledning att numera motsätta sig pensionsnämndernas önskemål, att befattningen uppföres å ordinarie stat.

Avlöningsförmånerna i lönegrad 19 utgöra inklusive dyrtidstillägg i lägsta löneklassen 8.016 kronor och i högsta löneklassen inom lönegraden 9.420 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 50. Inrättande av två ordinarie befattningar som mätartekniker vid tekniska verken. (Konf. Stfms handl. 225/1949.)

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 28 februari 1950 anfört följande:

I skrivelser den 28 juni och den 23 augusti 1949 har styrelsen för tekniska verken på anförda grunder hos stadsfullmäktige hemställt om inrättande av två ordinarie mätarteknikerbefattningar vid tekniska verken med placering i lönegrad 19.

Löne- och avtalsnämnden har, med motivering att tjänsterna icke tidigare funnits på extra stat och att därför en prövning av arbetsuppgifter och organisation under någon tid syntes tillrådlig, föreslagit befattningarnas ställande på extra stat, därvid lönen icke borde sättas högre än i löneklass 17.

Drätselkammaren, som ansett en närmare undersökning av möjligheterna att med den av nämnden föreslagna löneplaceringen på extra stat erhålla tjänsteinnehavare med önskade kvalifikationer påkallad, har biträtt nämndens förslag.

Stadsfullmäktige ha den 24 november 1949 i enlighet härmed bemyndigat styrelsen att anställa två mätartekniker på extra stat i löneklass 17.

Befattningarna ha kungjorts lediga till ansökan genom anslag och annonsering i ortspressen samt i Dagens Nyheter, Morgontidningen, Sydsvenska Dagbladet och Göteborgs Handelstidning.

Av de tio sökande, som anmält sig till befattningen vid elverket, har endast en uppfyllt kompetenskraven men gjort anspråk på 1.000 kronor högre lön, motsvarande i det närmaste lön i löneklass 20. Den andra befattningen har väl sökts av sex personer men icke lockat någon för densamma kvalificerad sökande. Den mest meriterade av dem har dessutom återtagit sin ansökan för att tillträda annan förmånligare tjänst.

Resultatet har utvisat, att det icke är möjligt att med den av löne- och avtalsnämnden rekommenderade löneplaceringen på extra stat få kompetenta sökande. Styrelsen anser sig icke kunna pruta på kompetenskraven utan att äventyra ändamålet med befattningarnas inrättande och har styrkts i sin uppfattning, att befattningarna för erhållande av kvalificerade sökande böra göras ordinarie och placeras i lönegrad 19, som måste anses vara den lägsta möjliga.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 april 1950 inrätta två ordinarie befattningar såsom mätartekniker i lönegrad 19, den ena vid elverket och den andra för gas- och vattenverken.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 mars 1950 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i ett den 16 mars 1950 avgivet utlåtande anfört:

Anledningen till att drätselkammaren med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag tidigare motsatte sig styrelsens för tekniska verken önskemål att befattningarna placerades å ordinarie stat var den att man enligt kammarens mening först borde undersöka möjligheten att kunna skaffa tjänstinnehavare med önskade kvalifikationer å extra stat med den av löne- och avtalsnämnden föreslagna placeringen i löneklass 17. Då det av styrelsens för tekniska verken uppgifter framgår, att kompetenta sökande icke kunnat förvärvas för nämnda lön och den av drätselkammaren rekommenderade undersökningen sålunda givit full klarhet om löneläget för mätarteknikerna vid tekniska verken, ansluter sig drätselkammaren numera till styrelsens framställning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 51. Fråga om ändrad benämning å en av sjuksköterskebefattningarna vid ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 9 mars 1950 anfört följande:

Befattningen som föreståndarinna för friskavdelningarna vid ålderdomshemmet Karlslund kommer den 15 maj innevarande år att bliva vakant, sedan fattigvårdsstyrelsen bifallit nuvarande innehavarens, sjuksköterskan Selma Amalia Bengtsson, begäran om entledigande från densamma.

I tjänsteförteckningen över Västerås stads ordinarie befattningshavare finnes någon befattning under beteckningen "Föreståndarinna" icke upptagen. Denna befattning har under alla år dolt sig under beteckningen "Sjuksköterska vid ålderdomshemmet", vilket väl berott på att innehavarna varit utbildade sjuksköterskor. I samband med behandlingen av frågan om befattningens återbesättande har fattigvårdsstyrelsen av anledningar, varom redogöres här nedan, funnit att kravet på sjuksköterskeexamen för innehavaren av ifrågavarande befattning icke bör vidhållas, varför sålunda den mot verkligheten svarande beteckningen "Föreståndarinna" i fortsättningen bör användas. Såsom motivering härför får fattigvårdsstyrelsen anföra.

Föreståndarinnan skall, som förut nämnts, handhava vården på friskavdelningarna, varför, då inom ålderdomshemmet sjukavdelning med utbildade sköterskor och läkare finnes att tillgå, sjukvård i egentlig mening icke behöver förekomma på dessa avdelningar. Speciell sjukvårdsutbildning kan därför icke anses erforderlig. Då genom Svenska Socialvårdsförbundet speciella utbildningskurser för föreståndarinnor vid ålderdomshem anordnas, har fattigvårdsstyrelsen funnit att en utbildning av detta slag är att föredraga. Svårigheterna att erhålla sökande vid ett bibehållande av kravet på sjuksköterskeexamen böra, med tanke på nuvarande sköterskebrist, även framhållas.

Med det ändrade kompetenskravet på befattningen i fråga har fattigvårdsstyrelsen icke velat säga att denna skulle vara mindre krävande och ansvarsfull än någon av sjuksköterskebefattningarna, varför en ev. nedflyttning av befattningen i lönehänseende absolut icke kan ifrågakomma.

På grund härav hemställer fattigvårdsstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att en av befattningarna som sjuksköterska vid ålderdomshemmet får benämnas avdelningsföreståndarinna,

att denna befattning får placeras i lönegrad 12 samt

att fattigvårdsstyrelsen erhåller tillstånd att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattning från den 15 maj 1950.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 15 mars 1950 tillstyrkt bifall till fattigvårdsstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 16 mars 1950 med instämmande i vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning.

Nr 52. Fortsatt sjukavlöning till ett kontorsbiträde å socialvårdsbyrån.

Socialvårdsdelegationen har i skrivelse den 28 februari 1950 anfört följande:

I skrivelse av den 13/7 1949 hemställde socialvårdsdelegationen att stadsfullmäktige ville besluta att medgiva kontorsbiträdet vid socialvårdsbyrån Gurli Margareta Ahlström rätt till fortsatt sjukavlöning efter utgången av den i gällande tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare fastställda tiden, under vilken sjukavlöning får utgå.

Löne- och avtalsnämnden, som den 23/8 1949 yttrade sig i ärendet, tillstyrkte stadsfullmäktige besluta att tillerkänna fröken Ahlström lön tills vidare med 50 % av hennes avlöningsförmåner under den tid, hon på grund av styrkt sjukdom vore förhindrad att fullgöra sin tjänst, dock längst intill den 1/7 1950.

Drätselkammarens yttrande i ärendet den 15/9 1949 utmynnade i en tillstyrkan, att stadsfullmäktige måtte bifalla löne- och avtalsnämndens förslag, dock längst för tiden intill den 1/3 1950.

Stadsfullmäktige beslöto därefter den 29/9 1949 under § 240 i protokollet i enlighet med drätselkammarens förslag.

Då fröken Ahlström enligt läkarintyg av den 24 innevarande februari fortfarande och tills vidare på grund av sjukdom är oförmögen att sköta sin ordinarie tjänst, får socialvårdsdelegationen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva fröken Gurli Ahlström rätt till fortsatt sjukavlöning från den 1 mars 1950 tills vidare och under den tid stadsfullmäktige kunna finna skälig.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 15 mars 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att medgiva Gurli Ahlström sjuklön med 50 % av avlöningen intill den 1 oktober 1950.

Drätselkammaren har i häröver den 16 mars 1950 avgivet utlåtande, med åbe-

ropande av vad socialvårdsdelegationen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att kontorsbiträdet Gurli Ahlström skall äga rätt att tills vidare intill den 1 oktober 1950, därest hon på grund av sjukdom ej kan uppehålla sin befattning, uppbära sjuklön med 50 % av avlöningen.

Nr 53. Inrättande av ytterligare tre ordinarie ämneslärartjänster vid kommunala flickskolan.

Styrelsen för kommunala flickskolan har i skrivelse den 8 mars 1950 anfört följande:

Under åberopande av nedanstående omständigheter får styrelsen för komm. flickskolan i Västerås vördsamt anhålla om att Stadsfullmäktige ville tillstyrka, att vid komm. flickskolan inrättas ytterligare tre ordinarie ämneslärartjänster.

När skolan den 1 juli 1939 kommunaliserades, hade den 235 elever. Enligt Kungl. Maj:ts beslut fingo vid skolan förordnas förutom rektor sju ordinarie och två extra ordinarie ämneslärare. Dessutom fanns ifrågavarande läsår en icke ordinarie ämneslärare med full tjänstgöring. Höstterminen 1946 hade skolan 310 elever, samma antal ordinarie och extra ordinarie lärartjänster samt tre extra ämneslärartjänster. Hösten 1949 voro siffrorna: 487 elever (därav 30 på realskolelinjen), rektorstjänsten, sju ordinarie och två extra ordinarie ämneslärartjänster, nio extra ämneslärartjänster samt timlärare.

Då det för det kontinuerliga arbetet är av synnerlig vikt, att alltför täta ombyten av lärare undvikas, och då det vore värdefullt att kunna fastare knyta skickliga lärare vid skolan, har styrelsen ansett sig enligt 33 § 1 mom. i stadgan för komm. flickskolorna böra hos Kungl. Maj:t göra en underdånig framställning om att vid skolan få inrätta ytterligare tre ordinarie ämneslärartjänster, om möjligt fr. o. m. den 1 juli 1950.

Drätselkammaren har i ett den 16 mars 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Av den redogörelse, som styrelsen lämnat, synes framgå att behov av ifrågavarande befattningar föreligger, varför drätselkammaren vill tillstyrka framställningen. Befattningarna redovisas icke i tjänsteförteckningen över stadens ordinarie befattningshavare. För avlönande av befattningen utgår statsbidrag med 78 %. Befattningarna, för vilkas inrättande erfordras tillstånd av Kungl. Maj:t, äro upptagna i lönegrad 24 eller lönegrad 26 beroende på befattningshavarens utbildning. Till följd av statsbidraget blir stadens merkostnad för befattningarnas uppförande å ordinarie stat obetydlig. Då stadens kostnader i huvudsak torde kunna inrymmas inom tillgängliga löneanslag, synes någon särskild medelsanvisning i detta sammanhang ej vara erforderlig.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att förklara sig icke hava något att erinra emot att fr. o. m. den 1 juli 1950 vid kommunala flickskolan inrättas ytterligare tre ordinarie ämneslärartjänster samt

att uppdraga åt skolans styrelse att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om tillstånd till befattningarnas inrättande.

Nr 54. Anslag för framdragande av jordkabelserviser till kvarteren Konvaljen, Violen, m. fl.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 28 februari 1950 anfört följande:

Kostnaderna för framdragande av jordkabelserviser till aderton fastigheter i kvarteren Konvaljen, Violen, Daggkåpan, Hästhoven, Snödroppen och Emaus beräknas stiga till 49.000 kronor. I anslutningsavgifter väntas inflyta 10.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 49.000 kronor att täckas med 10.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 39.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 mars 1950 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av del om 39.000 kronor av utgiften ävensom vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 55. Anslag för anskaffande av transformatorer.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 28 februari 1950 anfört följande:

Med hänsyn till den långa leveranstiden för transformatorer har styrelsen för tekniska verken funnit det nödigt att transformatorer till täckande av det beräknade behovet för ett par år framåt böra anskaffas. Kostnaderna beräknas till 80.000 kronor.

På grund härav får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffning av transformatorer anvisa ett anslag å 80.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 mars 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 80.000 kronor av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga även som vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 56. Anslag för anskaffande av fyra lastbilar för tekniska verkens behov.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 28 februari 1950 anfört följande:

Tekniska verken förfoga för närvarande över sju lastbilar. Detta antal har visat sig vara otillräckligt för verkens körslor. Under de senaste tre åren ha nämligen i allt större omfattning förhyrning av lastbilar skett, nämligen år 1947 för 66.000 kronor, år 1948 för 70.000 kronor och år 1949 för 124.000 kronor. Detta innebär vid ett timpris av 8 kronor 90 öre och 2.400 timmar per år och bil, att åren 1947 och 1948 i genomsnitt tre och år 1949 i medeltal sex bilar per dag varit förhyrda. Styrelsen anser det ur ekonomisk synpunkt motiverat, att bilparken utökas med två nya lastbilar. De två äldsta bilarna, U 802 och U 1.809, som anskaffats, den ena år 1938 och den andra år 1943 samt fram till senaste årsskifte körts resp. 16.870 och 12.200 mil, äro numera icke mera lämpliga för sitt ändamål utan böra utbytas mot nya. Tekniska verken äro sålunda i behov av fyra nya lastbilar, därav tre på 4—4½ ton och en på 1½—2 ton.

Med beaktande av de nämnda två gamla bilarnas bytesvärde stiga kostnaderna för anskaffning och iordningställande av de nya bilarna till 60.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besuta

att för anskaffning av fyra nya lastbilar av angiven storlek för tekniska verkens behov anvisa 60.000 kronor att täckas i 1951 års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 16 mars 1950 avgivet yttrande, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Nr 57. Anslag för inköp av motorgräsklippare och motordriven ogrässpruta.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 10 mars 1950 anfört följande:

För inköp av en motorgräsklippare och en motordriven ogrässpruta får parkstyrelsen härmed anhålla om ett anslag å 4.600 kronor.

Vid uppgörande av budgeten för innevarande år medtogs icke anslaget för ifrågavarande motordrivna utrustning, då vederbörande leverantörer meddelat, att maskinerna, som vore av amerikansk tillverkning icke kunde levereras förrän år 1951. För några dagar sedan ingick emellertid meddelande, att vederbörande firmor erhållit licens för ett fåtal av vardera slaget, vilket skulle kunna levereras i april månad.

Med hänsyn till de stora gräsytor (c:a 250.000 kvm.) inom stadens parker och plan-

teringar, som måste såväl ogräsbesprutas som klippas, är det för arbetets medhinnande oundgängligen nödvändigt att dessa maskiner inköpas, särskilt som man därigenom kan spara arbetskraft och även i övrigt förbilliga underhållet avsevärt. Ackordspriset för motorklippning av gräset ligger exempelvis c:a 50 % under priset för klippning med handmaskiner.

Motorgräsklipparen kostar 3.000 kronor och ogrässprutan 1.580 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en motorgräsklippare och en motordriven ogrässpruta bevilja ett anslag å 4.600 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 16 mars 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 58. Anslag för iordningställande av lekplats inom kvarteret Smalbäcken.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 10 mars 1950 anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla om ett anslag å 40.000 kronor för iordningställande av lekplats i kvarteret Smalbäcken.

Enligt en preliminär kostnadskalkyl för ordnande av parkområdena inom norra Gideonsberg (Stadsplan 118) uppgå samtliga kostnader till cirka 575.000 kronor samt fördela sig sålunda: Planering av gräsytorna c:a 130.000 kvm., 200.000 kronor, gallring av skogsmarken jämte ordnande av bäckområdet c:a 83.000 kvm., 50.000 kronor, läggning av vägar och parkeringsplatser jämte lek-, sport- och sittplatser c:a 30.000 kvm., 200.000 kronor, ordnande av plaskdamm och läggning av vatten- och avloppsledningar jämte enklare broar, 55.000 kronor samt uppsättning av erforderliga stängsel, regnskydd och barntoaletter, 70.000 kronor. För täckande av dessa utgifter har Asea enligt avtal med staden, godkända av stadsfullmäktige den 26 augusti 1948 och 31 mars 1949, lämnat bidrag med 50.000 kronor varjämte i exploateringskalkylen för Gideonsbergsområdet räknats med ett bidrag å 70.000 kronor för parkområdena.

Arbetet med parkområdenas iordningställande är avsett att ske under en följd av år och som en första utbyggnad har parkstyrelsen ansett, att den välbehövliga lekplatsen i kvarteret Smalbäcken bör iordningställas snarast. För densamma beräknade utgifter ingå i ovan angivna summa om 575.000 kronor.

Som framgår av bilagda plan över parkerna inom Gideonsbergsområdet skall berörda lekplats anordnas å tomten nr 1 kvarteret Smalbäcken. Denna lekplats är oundgängligen nödvändig, då området i övrigt saknar lämpliga lekställen för barnen, varigenom dessa tvingas att i stor utsträckning hålla till på gatorna vid sina lekar, ett förhållande som medför stora risker med hänsyn till den omfattande trafik med motorfordon, som förekommer å gatorna inom området. Olyckstillbud har heller inte saknats.

I skrivelsen omförmälda plan har icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men hålles för granskning tillgänglig å stadskansliet.

På grund härav hemställer parkstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att stadsfullmäktige för iordningställande av lekplats inom kvarteret Smalbäcken måtte ställa ett anslag å 40.000 kronor till parkstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 16 mars 1950 avgivet utlåtande anfört:

Kostnaden för nu ifrågavarande anläggning ingår som delsumma i de totala kostnaderna, kronor 575.000, för all parkmark inom Norra Gideonsberg, men däremot icke till någon del i de parkkostnader, som medräknats i den exploateringskalkyl för vilken drätselkammaren redogjort i annat samtidigt härmed till behandling föreliggande ärende. Ett särskilt anslag erfordras därför för nu ifrågavarande utgift.

Med hänsyn till det behov som föreligger av en ordnad lekplats inom kvarteret vill drätselkammaren biträda parkstyrelsens framställning. Enär ifrågavarande lekplats är knuten till ett visst begränsat byggnadsområde, för vilket mark upplåtits med äganderätt, synes det drätselkammaren lämpligt, att anslaget täckes av försäljningsmedelsfonden.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av lekplats inom kvarteret Smalbäcken anvisa ett anslag å 40.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 59. Tilläggsanslag för anordnande av trafiksignalsystem i Stora gatan å delen Köpmangatan—Kopparbergsvägen.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 16 mars 1950 följande:

Efter framställning av trafikkommittén upptogs i 1949 års stat ett anslag å 30.000 kronor för anskaffande av optiska trafiksignaler för Stora gatan mellan Köpmangatan och Kopparbergsvägen. Genom ett dylikt signalsystem avser man att förhindra stockningar i trafiken och att skapa större säkerhet för de trafikanter, som från Köpmangatan, Vasagatan, Sturegatan och Kopparbergsvägen ämna korsa Stora gatan. Under den tid, som förflutit efter det nämnda anslag beviljades, har tekniken å detta område utvecklats till högre grad av fulländning. Då denna utveckling delvis kunde förutses, har frågan hittills fått vila och anslaget reserverats till 1950 års stat.

Det signalsystem, som för närvarande är det mest fulländade innebär att ljussignalerna regleras av trafiken därigenom att fordonen påverka i gatorna nedlagda detektorer, vilka automatiskt utlösa olikfärgat ljus. På detta sätt är det möjligt att automatiskt i lämpliga perioder reglera trafikströmmen såväl å Stora gatan som å de korsande gatorna.

Systemet har med fördel tillämpats i stockholmstrafiken.

Kostnaderna för anläggande av dylika fordonsstyrda trafiksignaler ha beräknats till 88.000 kronor, varav 56.000 kronor för själva anläggningen samt återstoden för arbeten med nedläggningen. Då tidigare för ändamålet anslagits 30.000 kronor, erfordras sålunda nu ett tilläggsanslag å 58.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av trafiksignalsystem i Stora gatan å delen Köpmangatan—Kopparbergsvägen i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna förslag anvisa ett tilläggsanslag å 58.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 60. Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers nybyggen inom kvarteren Lindaren, Svarvaren och Sliparen.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 16 mars 1950 följande:

I skrivelse den 27 februari 1950 till drätselkammaren har Byggnads AB Mimer i Västerås hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för bolagets planerade nybygge å Malmabergsområdet här i staden med ett belopp av 4.900.000 kronor motsvarande de beräknade produktionskostnaderna för byggnadsföretaget. Detta omfattar 239 hyreslägenheter i sammanlagt åtta bostadshus, därav två hus å tomten nr 2 i kvarteret Lindaren, två hus å tomten nr 1 i kvarteret Svarvaren och fyra hus å tomten nr 1 i kvarteret Sliparen. Byggnadsföretaget sker i tre olika etapper, vilka påbörjas respektive den 1 mars, 1 juli och 1 september detta år. Samtliga hus beräknas vara fullt färdiga omkring den 1 juli 1951. Slutligt beslut om statslån torde därför icke kunna sökas hos Kungl. Bostadsstyrelsen förrän i slutet av år 1951 och beslutet kan väntas föreligga först sedan ytterligare någon tid förflutit. Bolaget hemställer därför, att stadens borgensåtagande får gälla intill den 1 juli 1952.

Gemensam värmecentral för hela byggnadsområdet anordnas i ett av husen å tomten Lindaren nr 2.

Staden häftar i ansvar för olika bolagets nybyggnadsföretag med ett sammanlagt belopp av c:a 7 miljoner kronor. Detta ansvar kan beräknas bliva avlyftat under senare delen av år 1951.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att *dels* hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd för staden att teckna borgen å Byggnads AB Mimers i Västerås nu ifrågavarande nybyggnader inom kvarteren Lindaren, Svarvaren och Sliparen, här i staden, intill ett belopp av högst 4.900.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för byggnadsföretaget må gälla längst intill den

1 juli 1952 samt att bolaget anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden; *dels ock* teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder samt

att borgensåtagandet i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut skall ske med stöd av stadens underställningsfria borgensrätt.

Nr 61. Provisorisk förlängning av gällande hamntaxa.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 3 mars 1950 anfört följande:

Giltighetstiden för gällande hamntaxa utgår den 31 december 1950. Taxan grundar sig å stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1945, som fastställdes av Kungl. Maj:t den 21 december samma år.

Sedan åtskilliga år tillbaka (stadsfullmäktiges beslut den 30 oktober 1941) gälla vissa provisoriska höjningar i hamntaxan, vilka medgivas för ett år i taget av Kungl. Kommerskollegium. Nu utgående höjningar gälla till och med den 30 april 1950. Kommerskollegium har meddelat, att samtidigt som framställning inges om förlängning av de provisoriska höjningarna skall framställning ingivas om hamntaxa för tiden från och med den 1 januari 1951. Hamnstyrelsen är icke nu beredd att lägga fram förslag om de ändringar som böra vidtagas i hamntaxan och föreslår eftersom framställningen beträffande de provisoriska höjningarna måste expedieras så snart som möjligt, att hamntaxan får oförändrad gälla under tiden från och med den 1 januari 1951 till och med den 30 april 1951. Med sådan anordning skulle tiden för taxa och provisoriska höjningar löpa ut samtidigt. Hamnstyrelsen kommer senare, förmodligen redan under innevarande år, att göra upp förslag till en ny hamntaxa. Ett sådant förslag kommer att behandlas enligt en ny Kungl. kungörelse om fastställelse av hamntaxor m. m., som väntas träda i kraft den 1 juli 1950.

På grund härav hemställer styrelsen att fullmäktige ville besluta

att gällande hamntaxa skall äga fortsatt giltighet under tiden från och med den 1 januari 1951 till och med den 30 april 1951 samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 16 mars 1950 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 62. Anslag för exploatering av Norra Gideonsberg m. fl. områden.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 16 mars 1950 följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige nedan omförmälda för-

slag till täckande av exploateringskostnaderna för *dels* Norra Gideonsbergsområdet, *dels* kvarteren Lindaren, Svarvaren, Sliparen och Läkaren å Malmaberg, *dels ock* Lilla Johanneslundsområdet, inom vilka områden tomter skola för bebyggelse upplåtas med tomträtt.

De nu angivna områdena äro de första inom vilka man vid uppgörande av exploateringskalkylerna har att räkna enbart med tomträttsupplåtelser. Detta förhållande medför vissa oundvikliga konsekvenser ifråga om finansiering av exploateringen.

Tidigare, då staden försålde mark med äganderätt, tillfördes de inflytande köpeskillingarna försäljningsmedelsfonden, varav i regel kostnaderna för inköp av nya markområden och för exploatering kunde bestridas. Då mark upplåtes med tomträtt, inflyta endast tomträttsavgälderna, vilka icke omedelbart förslå till täckande av exploateringskostnaden. Följden blir därför den att staden i stället nödgas anlita lånemedel. Detta medför såsom tidigare framhållits i samband med stadsfullmäktiges principbeslut angående införande av tomträttsinstitut (ser. B nr 26 år 1946), att stadens låneskuld under åtskillig tid framåt kommer att stiga till förhållandevis höga belopp. Under den första tiden komma stadens utgifter för räntor och amorteringar å exploateringslånen att avsevärt överstiga inkomsterna av inflytande tomträttsavgälder. I början ökas stadens låneskuld vid tomträttsupplåtelser i takt med exploateringsverksamheten. Så småningom nås emellertid en vändpunkt, då avkastningen icke blott täcker förräntningen av ännu löpande lån utan även amorteringen av dessa. Kravet på skattemedel för låneamortering bortfaller då och inflyter i fortsättningen inkomster av tomträttsavgäld i ökad omfattning såsom avkastningen å stadens kapital. Tidpunkten för balansens inträdande beror på tomträttsavgäldens storlek.

Lånebehovet för vart och ett av nämnda exploateringsområden framgår av följande redogörelse.

Norra Gideonsberg.

Enligt stadsplanen skall området bebyggas med *dels* lamellhus i 3 och 4 våningar, *dels* radhus i 2 våningar, *dels ock* med öppet byggnadssätt i ett- och tvåplan.

Gatubyggnadskostnaderna för området uppgår brutto till c:a 416.000 kronor, vari ingår ett belopp av c:a 80.000 kronor utgörande underskott å utförda gatuarbeten å området bl. a. avseende Gideonsbergsgatan. Av sistnämnda belopp hänför sig c:a 50.000 kronor till redan utförda arbeten inom nu ifrågavarande exploateringsområde medan återstoden avser vissa andra gatusträckor. Av dessa 80.000 kronor skall kalkylen allenast belastas med 50.000 kronor, varför 30.000 kronor avgår. Vidare avgår ytterligare ett belopp av 4.000 kronor utgörande delkostnaden för beläggning av Gideonsbergsgatan, vilket belopp icke heller skall belasta kalkylen. Efter avdrag av dessa 34.000 kronor, kvarstår en gatubyggnadskostnad av 382.000 kronor. Den del av parkkostnaden för området, som bör medräknas i kalkylen, uppgår till 70.000 kronor. För återstående parkkostnader måste täckning ske på annat sätt. Vidare räknar man med anslutningsavgifter (restkostnader) till ett belopp av 210.000 kronor samt grundrabatter till ett belopp av 230.000 kronor. Sammanlagt uppgå dessa utgifter, för vilka anslag nu begäres, till 892.000 kronor. Härutöver ingå i kalkylen även vissa andra utgifter, vilka täckas på annat sätt. Såsom råmarkspris för marken räknar man med kronor 1: 50. Under nu angivna förutsättningar måste man räkna med ett "pris" eller värde å tomträttsmarken, beräknat efter 7 kronor per kvm. tomtyta för öppet byggnadssätt i ett plan, 8 kronor per kvm. tomtyta för öppet byggnadssätt i två plan och

25 kronor per kvm. våningsyta för lamellhus. Nu angivna priser ha godkänts av Kungl. Bostadsstyrelsen.

Malmabergsområdet.

Av området är kvarteret Läkaren avsett för öppet byggnadssätt i 2 våningar, medan övriga kvarter äro avsedda för 3-vånings lamellhus.

Den gatubyggnadskostnad, som nu måste täckas utgör 72.300 kronor, varjämte i detta sammanhang tillkommer kostnader för ordnande av park med 50.000 kronor och grundrabatter med 75.000 kronor. Samtliga dessa utgifter, till vilkas täckande lån erfordras, uppgå till 197.300 kronor. Såsom råmarkspris har räknats med 3 kronor per kvm. tomtyta. För att täcka såväl nu nämnda anslagskrävande utgifter som övriga kostnader måste man räkna med ett pris å marken av 7 kronor per kvm. tomtyta för tomter med öppet byggnadssätt samt kronor 21 à 21: 50 per kvm. våningsyta för lamellhusen.

Priserna ha under hand godkänts av bostadsstyrelsen.

Lilla Johanneslund.

Detta område är avsett för bebyggelse med småvillor, radhus och hyreshus.

De utgifter, varför anslag nu begäres utgöras av gatubyggnadskostnader med 53.700 kronor samt parkkostnader 10.000 kronor eller tillhopa 63.700 kronor. Råmarkspriset har här beräknats till kronor 1: 50 och för täckande av samtliga exploateringskostnader (sålunda även dem för vilka anslag icke nu är fråga); erfordras ett pris å tomtmarken efter kronor 7: 50 per kvm. tomtyta för villa- och radhusbebyggelse samt 25 kronor per kvm. våningsyta för hyreshusbebyggelsen. Även dessa priser ha under hand godkänts av Kungl. Bostadsstyrelsen.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för täckande av vissa exploateringskostnader för ovan nämnda områden anvisa *dels* för Norra Gideonsbergsområdet 892.000 kronor, varav 382.000 kronor för gatubyggnad, 70.000 kronor för ordnande av park, 210.000 kronor för anslutningsavgifter och 230.000 kronor för grundrabatter, *dels* för Malmabergsområdet sammanlagt 197.300 kronor, varav för gatubyggnadskostnad 72.300 kronor, för parkkostnader 50.000 kronor och för grundrabatter 75.000 kronor, *dels ock* för området Lilla Johanneslund sammanlagt 63.700 kronor, varav 53.700 kronor för gatubyggnadskostnad och 10.000 kronor för parkkostnader, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av förenämnda utgifter ävensom i övrigt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 63. Förvärv av fastigheten Gryta 1².

Drätselkammaren anför i skrivelse den 16 mars 1950 följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag angående förvärv av huvuddelen av fastigheten Gryta 1² i Västerås.

Fastigheten är belägen norr om Skiljeboområdet och är till den del, som skulle försäljas till staden, obebyggd. Kringliggande områden äro däremot i stor utsträckning utbyggda. Från försäljningen undantages den del av Gryta 1² som är belägen öster om Bjurhovdavägen och vidare ett område om c:a 17.000 kvm., tidigare försålt till köpmannen Knut S. Larsson samt ett område om c:a 1.200 kvm., tidigare försålt till A. Christensen. Dessa områden ha ännu icke kunnat avstyckas. Beträffande förstnämnda område förbinda sig säljarna, Ernst Verner Carlsson och Sven Johan Carlsson, att i samråd med staden söka träffa en tilläggsöverenskommelse, varigenom områdets gräns mot norr närmare angives. Därest staden efter direkta underhandlingar med Christensen kan träffa avtal om upplåtelse av annat lämpligt område till denne, ledande till att han avstår från sin rätt till området om 1.200 kvm., skall stadens förvärv jämväl omfatta sistnämnda område. I dylikt fall skall staden ersätta säljarna den förlust de kunna lida genom upphävande av avtalet med Christensen.

Säljarna förbinda sig vidare att träffa uppgörelse med H. S. B. angående hävande av tidigare träffad överenskommelse om försäljning av ett område om c:a 33.000 kvm., vilket ingår i den mark, som nu skulle försäljas till staden, ävensom att ersätta H. S. B:s kostnader härför intill ett belopp av 15.000 kronor.

Köpeskillingen för nu angivna markområden skulle utgöra 153.000 kronor. Tillträde av marken sker den 1 maj 1950. Säljarna åtaga sig vidare att på egen bekostnad vidtaga de åtgärder, som erfordras för att den till staden sålda marken skall kunna bilda självständig fastighet ävensom att frigöra densamma från alla inteckningar.

Säljarna ha slutligen förbehållit sig rätt att årligen under åren 1951—1954 å området avverka och tillvaratаga 30 kbm. ved efter av staden lämnade anvisningar.

Preliminärt köpeavtal å nu angivna villkor har träffats under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande av avtalet.

Det begärda priset motsvarar c:a 68 öre per kvm.

Då det med hänsyn till områdets belägenhet är av intresse för staden att förvärva detsamma samt köpeskillingen kan anses godtagbar, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för en köpeskilling av 153.000 kronor och på i huvudsak här ovan angivna villkor i övrigt förvärva fastigheten Gryta 1² med undantag av ovan angivna delar,

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla åtgärder, som erfordras för förvärvets fullföljande samt

att köpeskillingen skall täckas i 1951 års stat.

Nr 64. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 mars 1950 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktigeledamoten herr Alb. Lundkvist i skrivelse den 22 februari 1950 hemställt att bliva befriad från bl. a. uppdragen som ledamot av byggnadskommittén för Högre Allmänna Läroverket ävensom rådhuskommittén, ha stadsfullmäktige vid sammanträde den 23 februari 1950 *dels* godkänt den sålunda gjorda avsägelsen *dels ock* anmodat beredningsutskottet att inkomma med förslag angående val av efterträdare till herr Lundkvist i nämnda uppdrag.

Med anledning härav får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige att till efterträdare efter herr Lundkvist utse i byggnadskommittén för Högre Allmänna Läroverket bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt i rådhuskommittén annonschefen Einar Jonsson.

Nämnda kommittéuppdrag äro icke tidsbegränsade.

Nr 65. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 mars 1950 anfört följande:

Förre kassören C. G. Pettersson har av stadsfullmäktige utsetts såsom huvudman i Västerås stads sparbank för åren 1947—1951.

Då herr Pettersson numera avlidit får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige att till efterträdare efter honom för tiden intill 1951 års utgång utse fru Helga Hall.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 april 1950 Ser. A nr 4

Nr 66. Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för 1949. (Konf. stfms handlingar ser. B nr 6 år 1950).

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 28 februari 1950 anfört följande:

Styrelsen för tekniska verken får härmed överlämna förslag till bokslut för år 1949. Det beräknade och verkliga resultatet framgår av nedanstående sammanställning.

Bokslut för år 1949.

		Beräknade	Verkliga
Driftinkomster:			
Gasverk		2.233 373: —	2.298.528: 71
Elektricitetsverk		2.987.100: —	3.195.119: 29
Vatten- och avloppsverk		823.000: —	1.049.541: 13
	Kronor	6.043.473: —	6.543.189: 13
Driftutgifter:			
Gasverk		2 097.324: —	2.298.183: 95
Elektricitetsverk		2.295.932: —	2.512.052: 75
Vatten- och avloppsverk		923.415: —	1.165.093: 88
	Kronor	5.316.671: —	5.975.330: 58
Driftöverskott och underskott:			
Gasverk		136.049: —	344: 76
Elektricitetsverk		691.168: —	683.066: 54
Vatten- och avloppsverk		— 100.415: —	— 115.552: 75
	Driftöverskott kronor	726.802: —	567.858: 55
Skillnad mellan beräknat och verkligt resultat:			
Gasverk			— 135.704: 24
Elektricitetsverk			— 8.101: 46
Vatten- och avloppsverk			— 15.137: 75
		Kronor	— 158.943: 45
Gemensamma förvaltningen:			
Driftutgifter		430.540: —	426.160: 25
Driftinkomster		25.500: —	26.841: 20
Nettot fördelat på respektive verk	Kronor	405.040: —	399.319: 05
Kapitalutgifter, skattestat:			
Gasverk		120.000: —	103.600: —
Elektricitetsverk		50.000: —	38.400: —
Vatten- och avloppsverk		32.000: —	32.440: —
	Kronor	202.000: —	174.440: —

Kapitalinkomster, skattestat:	Beräknade	Verkliga
Gasverk	67.500: —	110.900: —
Elektricitetsverk	105.900: —	118.300: —
Vatten- och avloppsverk	209.700: —	284.142: 92
Kronor	383.100: —	513.342: 92

Sammanställning:

	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Total
Gasverk	2.298.528: 71	110.900: —	2.409.428: 71
Elektricitetsverk	3.195.119: 29	118.300: —	3.313.419: 29
Vatten- och avloppsverk	1.049.541: 13	284.142: 92	1.333.684: 05
Kronor	6.543.189: 13	513.342: 92	7.056.532: 05

	Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Total
Gasverk	2.298.183: 95	103.600: —	2.401.783: 95
Elverk	2.512.052: 75	38.400: —	2.550.452: 75
Vatten- och avloppsverk	1.165.093: 88	32.440: —	1.197.533: 88
Kronor	5.975.330: 58	174.440: —	6.149.770: 58

Inkomster, totalt	7.056.532: 05
Utgifter, totalt	6.149.770: 58
Tekniska verkens totala nettoöverskott Kronor	906.761: 47

I anslutning härtill får styrelsen anföra följande.

Gasverk.

Driftutgifterna ha överskridit de beräknade, varvid dock följande bör beaktas. Av utgiftsökningen kommer på personalkostnader för tillverkning c:a 36.600 kronor. Orsaken härtill har huvudsakligen varit, att en extra eldare anställts tidigare än beräknats och att ett ökat behov av extra personal uppstått till följd av sjukdomsfall och andra laga förhinder för eldarpersonalen. På underhållskostnader kommer en ökning för ommurning av ugnar med något över 46.400 kronor, vilket belopp emellertid återkommer på inkomstsidan såsom disposition ur fonden för ommurning av ugnar. Vidare har en extra avskrivning med 43.000 kronor gjorts för överprisavdrag på gasverkets tillbyggnad. Installationsverksamheten har haft större omfattning än vad som i staten förutsatts, medförande ökade belopp på såväl utgifts- som inkomstsidan.

Driftinkomsterna ha blivit i stort sett de beräknade.

Elverk.

Driftutgifterna ha blivit högre än de beräknade. På tillverkningen kommer en ökning med något över 111.400 kronor för inköp av kraft, som emellertid kompense-

ras av motsvarande större inkomster. Lokalkostnaderna uppvisa ett 7.900 kronor högre belopp, utgörande hyra för två av staden i kraftverket disponerade 6 kV-brytare, för vilka hyra av förbiseende icke debiterats ända från år 1944. Distributionskostnadernas ökning med c:a 52.500 kronor beror i huvudsak på stegrade kostnader för underhåll av det ökade ledningsnätet och större utgifter för gatubelysningen. Installationsverksamheten visar även här högre belopp än beräknats.

Driftinkomsterna ha överskridit de beräknade med c:a 208.000 kronor, varav på inkomst av enskild strömförbrukning kommer inemot 112.500 kronor. Installationsverksamheten har haft betydligt större omslutning än staten upptar.

Vatten- och avloppsverk.

Även för detta verk ha driftutgifterna överskridit de beräknade. På förvaltningen kommer en ökning med c:a 49.700 kronor varav c:a 43.400 kronor utgör ökad avskrivning på grävmaskin och lastbilar. Beloppet återkommer på inkomstsidan. Distributionskostnaderna äro c:a 105.600 kronor större än vad budgeten uppvisar. Kostnadsökningen hänför sig i huvudsak till stegrade personalkostnader med c:a 10.800 kronor, till ökade utgifter för uppvärmning samt städning och renhållning av verkets lokaler med inemot 9.900 kronor och till underhåll av avloppsledningar med c:a 33.000 kronor, i vilket sistnämnda belopp även ingår resterande ersättning för översvämningsskadorna sommaren 1948 vid Emausgatan. Installationsverksamheten har haft större omfattning än beräknats.

Driftinkomsterna äro c:a 226.500 kronor högre, varav på vattenavgifter kommer inemot 88.300 kronor och på installationsverksamheten c:a 89.500 kronor mot beräknade 12.000 kronor. Överskottet på grävmaskin och lastbilar har blivit c:a 43.400 kronor högre än det beräknade.

Gemensam förvaltning.

Driftutgifterna ha blivit något lägre än de beräknade. Personalkostnaderna uppvisa, trots en ökning av avgifter för olycksfallsförsäkring med inemot 15.700 kronor, en totalminskning med något över 11.500 kronor. Härtill har medverkat den minskning av personal, som kunnat företagas till följd av inskränkning av antalet mätaravläsningar.

Driftinkomsterna avvika icke nämnvärt från de beräknade.

Avskrivning å osäkra fordringar har gjorts med 789 kronor 19 öre.

Kostnaderna för gasverkets utbyggnad, för vilken stadsfullmäktige år 1946 anvisade ett anslag å 600.000 kronor av lånemedel (lån nr 101), ha stigit till 792.000 kronor. Orsaken härtill är att söka i inträffade prisstegringar och omdispositioner av utbyggnadsplanen föranledda av den snabba utvecklingen av verket. På anslag ur samma lån har uppstått ett överskott å 5.377 kronor 14 öre. Med beaktande av detta överskott och den på gasverksutbyggnaden gjorda avskrivningen å 43.000 kronor, utgör nettounderskottet 143.622 kronor 86 öre.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förslaget till bokslut för år 1949 och

att till täckande av merkostnaderna för gasverkets utbygg-

mad anvisa ett tilläggsanslag å 143.622 kronor 86 öre av lånemedel.

Drätselkammaren har i yttrande den 13 april 1950 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed överlämna räkenskapsberättelse för år 1949 och i anslutning härtill anföra följande.

1949 års budget lämnar ett överskott å 945.268 kronor. Motsvarande överskott i 1948 års budget utgjorde 163.440 kronor.

Vid bedömandet av 1949 års bokslutsresultat bör anmärkas, att många av budgetens delstater uppvisa ett överskott i förhållandet till stat, andra åter redovisa ett underskott gentemot stat. De största överskotten utvisa polis- och åklagarväsen, uppbördsverk, stadsingenjörskontor, exploateringsfastigheter, hyresfastigheter, folkskola, sluten fattigvård, öppen barnavård och folkpensionering. Finansförvaltningen redovisar totalt ett överskott å 508.000 kronor. Beträffande de större underskotten må nämnas, att exekutionsverket redovisar underskott gentemot stat å cirka 13.000 kronor, brandförsvar å cirka 32.000 kronor, stadshotell 31.000 kronor, underhåll och nyanläggning av gator och vägar 109.000 konor, gasverket 75.000 kronor och kommunala flickskolan 27.000 kronor.

De totala utgifterna under 1949 uppgingo till 30.397.000 kronor. Motsvarande siffra för 1948 utgjorde 25.250.000 kronor. Reservationerna i 1949 års bokslut uppgå till 3.819.000 kronor mot 2.341.000 kronor 1948. Förskotten i 1949 års bokslut belöpa sig till 823.000 kronor och motsvarande belopp i 1948 års bokslut utgjorde 622.000 kronor.

I likhet med vad som tidigare skett lämnas följande kortfattade uppgifter angående antalet anställda, avlöningar m.m. Medeltalet anställda av samtliga kategorier under 1949 utgjorde cirka 1.700. Motsvarande siffra för 1948 utgjorde cirka 1.500. Antalet pensionärer under 1949 har utgjort 246 och under 1948 218. Totalt utbetalda löner under 1949 har uppgått till i runt tal 9.700.000 kronor mot 9.200.000 kronor 1948. Beloppet av direkt från staden utbetalda pensioner utgör för 1949 514.000 kronor mot 437.000 kronor 1948.

Beträffande skattebudgetens utfall kommer drätselkammaren i det följande att lämna förklaring till vissa mera påtagliga anslagsöverskridanden och överskott å anslag under de olika delförvaltningarna.

Polis- och åklagarväsen.

Här föreligger ett totalt överskott å 114.700 kronor, vilket till större delen eller med cirka 105.000 kronor hänför sig till löneanslagen. På gund av brist på personal ha åtskilliga vakanser förekommit under året.

Exekutionsverk.

Löneanslagen ha överskridits med totalt cirka 15.000 kronor, delvis beroende på att under året skett lönereglering för exekutorerna. Vidare har lönerna till de extra befattningshavarna undergått vissa höjningar efter det att budgeten antogs.

Stadsingenjörskontor.

Anslagen för löner ha underskridits med cirka 42.000 kronor, bland annat beroende

på att en extra mätningsavdelning indragits under året. Ersättning för tomtindelningar m.m. ha influtit med cirka 7.000 kronor mer än beräknat.

Civilförsvar.

Sedan staten från och med den 1 juli 1949 övertagit de huvudsakliga arbetsuppgifterna för civilförsvaret ha stadens kostnader avsevärt reducerats.

Brandförsvar.

Löneanslagen ha överskridits med cirka 17.700 kronor i huvudsak beroende på stor sjukfrekvens samt på att ersättare funnits anställda för brandmän, kommenderade på brandskola. Det totala antalet sjukdagar under året uppgår till cirka 1.100.

Exploateringsfastigheter.

Genom inkomst av framförallt nya tomträttsavgälder, som icke beräknas i budgeten, har på inkomstsidan influtit cirka 54.000 kronor mer än beräknat.

Jordbruksegendomar.

Anslaget för avlöning av ordinarie befattningshavare har överskridits med cirka 10.800 kronor, delvis beroende därpå att två befallningsmän uppflyttats till ordinarie från och med den 1 januari 1949. Å andra sidan har härigenom anslaget för arbetareavlöningar underskridits med ungefär motsvarande belopp. Inkomsterna under denna budgettitel ge totalt cirka 26.000 kronor mer än beräknat.

Skogar.

Anslagsposten diverse underhåll har överskridits med cirka 3.800 kronor, i huvudsak beroende därpå att vissa skogsvägar måst iordningställas.

Grustaget har lämnat ett avsevärt bättre resultat än vad som beräknats. Under 1949 har uttagits 24.600 kbm grus, under 1948 33.000 kbm.

Stadshotell.

Driftsunderskottet, som i staten beräknats till cirka 91.000 kronor, har uppgått till 123.000 kronor, till större delen beroende på det nya avtalet med Sarabolaget.

Varumagasin o. dyl.

Under kapitalutgifter redovisas en reservation på 6.300 kronor utan anslag. Detta belopp avser att täcka hittills havda kostnader för ritningar till ett nytt hamnmagasin. Kostnaderna ha påförts det av stadsfullmäktige 1945 anvisade låneanslaget å 40.000 kronor. Genom att täcka kostnaderna i bokslutet förblir sistnämnda anslag ograverat.

Gatuförvaltning.

Totalt uppgår underskottet under denna budgettitel till cirka 109.000 kronor. Arbeten, som färdigställts under 1949 med anslag 1949 eller tidigare år täckas helt i bokslutet. Balanserade underskott för pågående arbeten i skattestaten utgör cirka 118.000 kronor och motsvarande underskott å anslag av låne- och fondmedel utgör

cirka 110.000 kronor. För täckning av ifrågavarande underskott samt ytterligare beräknade dylika i samband med arbetenas färdigställande har av årets bruttoöverskott reserverats 250.000 kronor. Drätselkammaen hemställer att stadsfullmäktige ville bemyndiga kammaren att använda ifrågavarande reservation på sätt som ovan angivits. Underhållet av de statsbidragsberättigade gatorna och vägarna stämmer ungefär med härför beviljade anslag. Underhåll och mindre förbättringar av övriga gator och vägar har däremot överskridits med cirka 75.000 kronor, vilket till större delen beror på den snöfattiga vintern, vilken ökat kostnaderna för underhållet.

Drätselkammarens förråd.

Kontot verktyg m. m. har överskridits med 26.000 kronor, beroende därpå att från balanskontot förrådsartiklar har överförts ett större belopp till inköp av verktyg m. m. som felaktigt under tidigare år redovisats på förrådskontot.

Bilar.

Underhåll av bilar har kostat 21.000 kronor mot beräknade 9.000 kronor. Totalt utvisar emellertid bilkontot ett överskott på cirka 53.000 kronor.

Maskiner.

Anslaget för underhåll av maskiner har överskridits med cirka 40.000 kronor beroende därpå att en väghyvel helt måst ombyggas då en nybeställd dylik icke kunnat levereras.

Parkförvaltningens anslag ha hållits och staten utvisar till och med ett mindre överskott.

Hamnförvaltning.

Hamnrörelsen utvisar ett underskott på 137.000 kronor mot beräknade 397.000 kronor. De medel, som i olika års stater anslagits för täckande av hamnrörelsens förlust, ha icke behövt tagas helt i anspråk utan ett överskott på 128.000 kronor har uppstått. Detta överskott ingår i bokslutsöverskottet. I bokslutet har täckts det anslag som stadsfullmäktige den 24 november 1949 anvisade för anskaffande av nockspel med tillhörande brytskivor å sammanlagt 17.000 kronor.

Bokslutet för *folkskolan* utvisar en förbättring gentemot stat av cirka 75.000 kronor. Löner till folkskollärare enligt statens löneplan har kostat cirka 80.000 kronor mer än beräknat medan kostnaderna för lärare i övningsämnen ungefär motsvarar anslaget. Underhållsanslaget för byggnader har underskridits med cirka 17.000 kronor. Däremot har anslaget för material i läs- och skrivämnen överskridits med cirka 22.500 kronor. Anslaget för skolmåltider har underskridits med 77.500 kronor, till större delen beroende på att man i staten för 1949 räknat med skolmåltider vid Gideonsbergsskolan fr. o. m. höstterminen. I statsbidrag har av samma orsak influtit mindre belopp, nämligen 100.000 kronor mot beräknade 120.000 kronor. Anslagen för iordningställande av lokaler för barnbespisning ha totalt överskridits med 11.000 kronor, varvid hänsyn icke tagits till statsbidrag, som beräknas ge mera.

Kommunal flickskola.

Pensionsavgifterna till Statens Pensionsanstalt, som icke i budgeten varit beräknade, ha kostat 8.600 kronor. Efter beslut av drätselkammaren under januari månad innevarande år ha kostnaderna härför täckts i bokslutet. En del anslag för underhåll, uppvärmning, belysning m. m. ha gått till högre belopp än beräknat, beroende på att nya och större lokalutrymmen under året tagits i anspråk.

Gymnastik och idrott.

Vissa anslagsöverskridanden äro i vederbörlig ordning anmälda till drätselkammaren och ha i bokslutet blivit täckta.

Sluten fattigvård.

En del ordinarie tjänster ha icke under året varit besatta, vilket förklarar överskottet på anslaget till ordinarie befattningshavares löner med cirka 23.000 kronor. Å andra sidan har anslaget för extra befattningshavare överskridits med cirka 34.000 kronor. Totalt visar budgettiteln ett resultat som är 38.000 kronor bättre än beräknat.

Öppen fattigvård.

Anslaget för understöd i kontanter har överskridits med cirka 8.000 kronor varemot anslaget för understöd in natura underskridits med cirka 14.000 kronor. Vård av sinnessjuka har kostat cirka 35.000 kronor mer än beräknat.

Öppen barnavård.

Denna budgettitel utvisar ett resultat som är cirka 39.000 kronor bättre än beräknat.

Barnstugor.

Budgetutfallet under denna titel är cirka 36.000 kronor bättre än beräknat. I avgifter samt statsbidrag har influtit cirka 7.600 kronor mer än i budgeten upptagits.

Folkpensionering.

Kommunens bidrag för pensioner utgör 645.000 kronor mot beräknade 700.000 kronor.

Kristidsnämnd.

Enligt beslut av drätselkammaren den 4 januari 1950 har resterande del av anslaget för löner cirka 7.900 kronor reserverats för täckande av lönekostnaden för kristidsverksamheten under 1950.

Finansförvaltning.

Totalt lämnar finansförvaltningen, som ovan nämnts, ett överskott å cirka 508.000 kronor. Anslaget för räntor och lån bidrager till detta överskott med cirka 88.000

kronor. Räntor på tillfällig upplåning ha däremot kostat 33.000 kronor mot beräknade 15.000 kronor, huvudsakligen beroende på att under detta konto förts räntor för oguldna köpeskillingar. För täckning av underskott på hamnrörelsen finnes ett anslag à 450.000 kronor. Genom att hamnens underskott blivit endast 137.000 kronor emot beräknade 397.000 kronor, har anslaget icke behövt tagas i anspråk i sin helhet. Till och med 1948 redovisar hamnrörelsen ett underskott à 1.471.000 kronor, för vilket underskott täckning lämnats i budgeten till och med 1949 med 1.600.000 kronor. Skillnaden överföres, såsom tidigare nämnts, till bokslutsöverskottet. På anslaget till stadsfullmäktiges och drätselkammarens förfogande för oförutsedda utgifter har uppstått ett öveskott à 111.500 kronor, vilket belopp reserverats att användas för täckning av förväntade merkostnader med hänsyn till det nya pensionsreglementet, som för närvarande är föremål för överläggningar mellan stadsförbundet och olika organisationer. Till bostadssubventionsfonden har avsatts 232.000 kronor mot beräknade 220.000 kronor. Under amortering av lån har anslaget för beräknad ytterligare upplåning 91.175 kronor helt disponerats för extra amortering av ett stadens 5-årslån ur egna fonder. Räntor à fasta tillgångar har ökat med 61.300 kronor. Övriga inkomsträntor ha givit mer än beräknat. Vidare må anmärkas, att nöjesskatten givit 36.000 kronor mer än beräknat och att i restantier influtit 152.000 kronor, vilken inkomst icke i staten varit beräknad. 1948 inflöt i restantier 266.000 kronor och 1947 422.000 kronor. Allmänna kommunalskatten har efter prövningsnämndens justeringar givit 34.000 kronor mer.

Beträffande *tekniska verkens bokslut* för gasverk, elverk samt vatten- och avloppsverk får drätselkammaren hänvisa till verkstyrelsens särskilda skrivelse, vilken bifogas drätselkammarens bokslutsskrivelse.

I fråga om *låne- och fondstatens* budgetutfall må följande här anmärkas.

Brandförsvar.

Sedan stadsfullmäktige den 27 juni 1949 anvisat tilläggsanslag för två brandbilar med 15.376 kronor ur brandförsvarsfonden, har ett överskott uppstått à nämnda anslag, vilket överskott återförts till fonden.

Exploateringsfastigheter.

I de fall kostnaderna överstiga anslagen har överskjutande del täckts ur försäljningsmedelsfonden och i motsatt fall ha endast de lägre beloppen disponerats ur fonden.

Hyresfastigheter.

Under konto L-611 finnes en reservation på 33.700 kronor, avseende utarbetande av ritningar för uppförande av hamnmagasin. I skattestaten har, som tidigare omnämndes, hittillsvarande kostnader 6.300 kronor täckts, varigenom hela det ursprungliga anslaget, 40.000 kronor, blir disponibelt.

Kostnaderna för uppförande av *pensionärshem* på Krutbacken ha uppgått till 174.000 kronor mot beräknade 186.000 kronor. Överskottet, cirka 12 000 kronor, har tillförts låneöverskottsfonden.

Gatuförvaltning.

Anslagen för vissa gatuanläggningar å Haga och Gideonsbergsområdena ha överskridits. Hänsyn härtill har emellertid tagits vid reserverande av tidigare omförmälda 250.000 kronor av bokslutsöverskottet.

Hamnar.

Kostnaderna för anskaffande av den nya bogserbåten äro icke i sin helhet finansierade. Vad som återstår är avsett att finansieras genom försäljning av bogserbåten Thor.

Gasverk.

Anslaget för utbyggnad av gasverket har överskridits med 186.000 kronor. För täckning härav har tekniska verken begärt tilläggsanslag. Av bokslutsöverskottet har reserverats 43.622 kronor 86 öre för täckning av en del av överskridandet.

Vatten- och avloppsverk.

Vissa kostnader för vatten- och avloppsledningar inom Årbylund redovisas som ett utgående förskott. Kostnaderna beräknas emellertid täckas av sedermera inflytande anslutningsavgifter. Kostnaderna för vatten- och avloppsledningar på Emausområdet redovisas även ledes som ett utgående förskott, vilka jämväl beräknas komma att täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Sluten fattigvård.

Kostnaderna för reparation efter brandskada å ålderdomshemmets fastighet redovisas med 15.379 kronor. Dessa kostnader äro finansierade ur försäljningsmedelsfonden som tillförts den erhållna brandskadeersättningen.

Vad slutningen beträffar *balansräkningen* vill drätselkammaren lämna några uppgifter härom. De fasta tillgångarna uppgå till 47.581.000 kronor och de fasta skulderna med avdrag av kapitalbehållningen till cirka 18.000.000 kronor. Den fasta kapitalbehållningen uppgår till 29.463.000 kronor mot 23.352.000 kronor 1948. Stadens fasta kapital skulle sålunda under året ha ökat med drygt 6.000.000 kronor. Vid bedömande av denna siffra får man emellertid hålla i minnet att som fasta tillgångar upptagits pågående anläggningsarbeten under det att härför lämnade förskott, som i de flesta fall slutligen skola finansieras genom lånemedel, icke upptagits på skuldsidan. En justering i berörda hänseenden utvisar en kapitalökning under 1949 å 2.183.000 kronor. Stadens egna fonder uppgå till 16.660.000 kronor mot 13.980.000 kronor 1948.

Med åberopande härav hemställer kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för 1949,

att bemyndiga drätselkammaren att taga i anspråk den i bokslutet gjorda reservationen å 250.000 kronor för täckning av underskott å pågående gatuarbeten och andra i sammanhang därmed erforderliga anslag samt

att medgiva att av bokslutsöverskottet tages i anspråk ett belopp av 43.622 kronor 86 öre för täckning av del av överskridandet å anslaget för utbyggnad av gasverket samt att för täckning av resterande del av överskridande å anslaget anvisa 143.000 kronor av lånemedel, ävensom uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån.

Nr 67. Motion angående stipendier åt elever vid folkhögskola.

Vid sammanträde den 7 oktober 1949 remitterade stadsfullmäktige till folkskolestyrelsen och drätselkammaren för yttranden en av stadsfullmäktigeledamoten Einar Jonsson väckt, så lydande motion:

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 augusti 1944 väcktes av bl. a. undertecknad motion angående anslag för stipendier åt folkhögskoleelever, med i huvudsak följande innehåll:

"För flertalet av landets medborgare utgör folkskolan den enda utbildningen de erhålla på samhällets bekostnad eller med stöd av allmänna medel. För en fortsatt utbildning äro de flesta hänvisade till självstudier eller en svåröverkomlig skuldsättning. Hur önskvärt det än är att studiebegåvade ungdomar några år efter slutad folkskola kunde erhålla fördjupade teoretiska kunskaper och även inhämta vissa praktiska färdigheter, stå ekonomiska svårigheter oftast som ett oöverstigligt hinder för deras fortsatta studier.

Den svenska folkhögskolan är en utomordentligt lämplig skolform för ungdomarna. Tillträdet dit kräver emellertid vissa ekonomiska uppoffringar. För en stad som Västerås, med ett näringsliv som i stor utsträckning kräver relativt stora kunskaper av sina anställda, synes det vara en naturlig väg att tillträde till dessa skolor öppnas för en större del av ungdom från staden. Därigenom skulle också deras möjligheter att erhålla anställning, och i sina anställningar bliva bättre kvalificerad arbetskraft i hög grad ökas."

Det föreslogs med hänvisning till denna motivering att stadsfullmäktige måtte för år 1945 bevilja ett anslag på 3.000 kronor att ställas till folkskolestyrelsens disposition för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås, som önskar genomgå folkhögskola.

Folkskolestyrelsen framhöll i sitt yttrande "att den fann syftet med det i motionen framförda förslaget synnerligen behjärtansvärt" och tillstyrkte därför i princip förslaget.

Drätselkammaren förklarade att den "livligt behjärtade motionens syfte och icke skulle tveka att tillstyrka densamma därest lagliga möjligheter funnes" men hänvisade till ett regeringsrättsutslag av den 10 februari 1944 där regeringsrätten konstaterat att stadsfullmäktige i Stockholm genom ett beslut angående anslag för stipendieändamål överskridit sin befogenhet. Med hänvisning till detta föreslog drätselkammaren att motionen skulle avslås.

Stadsfullmäktige beslutade sedermera att bifalla motionen men magistraten vägrade handräckning för verkställande av stadsfullmäktigebeslutet och åberopade då gällande lagstiftning. Ärendet remitterades sedan till beredningsutskottet, som föreslog att

stadsfullmäktige skulle anföra besvär hos länsstyrelsen, vilket även blev stadsfullmäktiges beslut.

Länsstyrelsen fann för sin del ej skäl att göra ändring i det överklagade beslutet och stadsfullmäktige beslutade att åtnöjas med länsstyrelsens utslag.

Det kunde alltså konstateras att enligt då gällande lagbestämmelser stadsfullmäktige saknade befogenhet att anvisa medel för utdelning av stipendier.

Under fjolåret har sådana ändringar av lagbestämmelserna på detta område vidtagits att tidigare hinder från kommunernas sida att anvisa medel till stipendier bortfallit. Sålunda har bl. a. Köpings stadsfullmäktige i år bifallit en liknande motion, som förut varit bordlagd i avvaktan på ändrad lagstiftning. De har även fastställt vissa bestämmelser för utdelandet av stipendierna.

Då jag anser att de synpunkter, som framfördes i motionen av år 1944 alltjämt äger giltighet tillåter jag mig föreslå

att stadsfullmäktige måtte för år 1950 bevilja ett anslag på 3.000 kronor att ställas till folkskolestyrelsens disposition för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås, som önska genomgå folkhögskola samt

att härav föranledd utgift skall för år 1950 bestridas av i detta års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, och att utgiften i fortsättningen upptages på folkskolestyrelsens stat.

Folkskolestyrelsen har vid sammanträde den 12 december 1949 — utan närmare motivering — tillstyrkt motionen och beslutat, att i händelse stadsfullmäktige biföllle densamma låta utarbeta närmare bestämmelser angående fördelningen av stipendierna.

Drätselkammaren har i ett den 13 april 1950 avgivet yttrande anfört följande:

Såsom i motionen angivits saknade stadsfullmäktige tidigare laglig befogenhet att anvisa medel för utdelande av kommunala stipendier. I och med 1948 års ändringar i kommunallagarna, varigenom bland annat området för den kommunala kompetensen utvidgades, har möjlighet tillkommit för en kommun att anvisa anslag för ifrågavarande ändamål. En förutsättning härför är att stipendiegivningen sker med iakttagande av planmässighet och objektivitet så att icke stipendiebeslutet får karaktären av ett obehörigt gynnande av viss eller vissa kommunmedlemmar i jämförelse med övriga. Detta hindrar emellertid icke, att stipendiegivningen enligt dess karaktär begränsas till den trängre krets av kommunmedlemmar, för vilka speciellt behov av bidrag föreligger. Den begränsning av antalet stipendieberättigade och den differentiering mellan stipendiaterna inbördes, som betingas av sökandenas växlande behov, måste under alla förhållanden ske efter objektiva grunder. För att kommunal stipendiegivning skall bliva lagligen befogad erfordras därför, att kommunen på förhand antager vissa normer, efter vilka verksamheten skall bedrivas. Huru detaljerade dessa normer skola vara torde närmast vara en praktisk fråga. Såsom i fortsättningen skall angivas måste emellertid vissa minimikrav uppställas.

Motionen har begränsats till att avse en speciell form av studiestipendier, nämligen stipendier till elever vid folkhögskola. Drätselkammaren har tidigare, då motionen i ärendet första gången väcktes, i princip tillkännagivit sin anslutning till denna form av stipendiegivning. I detta sammanhang torde även något böra beröras frågan om kommunal stipendieverksamhet överhuvudtaget. Vad som här i första hand tilldrager

sig intresse är vilken ställning den kommunala stipendiegivningen skall intaga i förhållande till den statliga och hur en eventuell samordning dem emellan skall ske. Rent principiellt synes det önskvärt att det allmännas kostnader för utbildning av begåvade medellösa ungdomar väsentligen faller på staten. Vid behandlingen av en riksdagsmotion angående utredning av kommunens rätt att bevilja stipendier har ett uttalande av denna innebörd gjorts av de båda kamrarnas första tillfälliga utskott. Ett visst utrymme måste dock anses förefinnas även för kommunala stipendier framförallt som komplettering till de statliga i de fall, då dessa senare äro otillräckliga eller då det gäller studiegrenar, vilka icke nås av den statliga stipendiegivningen. Till närmare belysande av dessa frågor skall här nämnas en summarisk redogörelse för olika former av statlig studiehjälp.

Nämnda studiehjälp utgår för närvarande huvudsakligen i två former, nämligen såsom *lån* och *stipendier*. De förra utdelas utan borgen och äro räntefria under låntagarens studietid och två år därefter. Fr. o. m. tredje året utgår ränta, för närvarande med 2,5 %. Amorteringstiden är som regel 15 år och maximum för lånen 1.500 kronor för läsår.

Stipendier utgår för elever vid olika läroanstalter och kurser. Av intresse i detta sammanhang äro i huvudsak följande:

1) Allmänna läroverk, kommunalt gymnasium, kommunal flickskola, praktisk mellanskola, tekniskt läroverk m. fl. anstalter.

Stipendierna utgår dels i form av grundstipendier utan behovsprövning till lärjunge, som icke kan erhålla utbildning å bostadsorten med 500 kronor per läsår, dels ock såsom behovsstipendier efter prövning av studiehjälpsbehovet till alla kategorier av elever efter en fallande skala från 540 till 50 kronor per läsår. Ovanför en viss skattegräns kan behovsstipendium som regel icke utgå.

2) Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning.

Lärjungarna indelas här i tre behovsgrader med högst 90, 60 och 30 kronor per månad. Stipendier utgår i regel endast för kurser av minst fem månaders längd. Stipendiebehovet bestämmes med hänsyn till föräldrarnas beskattningsbara belopp till statlig taxering. Beloppen kunna efter vissa regler jämkas med hänsyn till skulder, utgifter på grund av sjukdom, dödsfall m. m.

Efter enahanda grunder utgå även stipendier till elever vid tandtekniker- och sjuksköterskeskolor.

3) Folkhögskolor.

Beloppen äro desamma som för eleverna vid kommunala och enskilda undervisningsanstalter, d. v. s. högst 90 kronor per månad. Beloppet kan dock ökas till 115 kronor per månad för helt obemedlad elev, vilkens inackorderingskostnad avsevärt överstiger kostnaderna för inackordering i elevhem (internat.) Vid beräkning av stipendiebeloppen tillämpas i huvudsak samma grunder som beträffande yrkesskolestipendierna.

4) Sjuksköterskeskolor.

Elev vid av staten godkänd sjuksköterskeskola kan erhålla statsstipendium med högst 250 kronor. Villkor för stipendiet är att skolans styrelse beviljar motsvarande nedsättning i kursavgiften. Stipendium å högst 400 kronor per hel kurs kan tilldelas sjuksköterska eller sjuksköterskeelev, som vunnit inträde vid statens distriktssjuksköterskeskola.

5) Socialinstitut.

Stipendium av statsmedel kan utgå med högst 90 kronor för månad, dock för hela

studietiden högst 1.900 kronor. Det högsta stipendiebeloppet må endast tilldelas elev, som är helt obemedlad.

6) Brevskolor och korrespondensinstitut.

Dessa stipendier kunna sökas bl. a. av den, som genomgått folkskolans sjätte klass eller inhämtat motsvarande kunskaper och som bedriver studier enligt korrespondensmetoden med real eller studentexamen som mål. Stipendierna utgå med högst 200 kronor per år men sjunka efter inkomstläget enligt särskild skala till 100 kronor per år.

7) Universitet och vissa högskolor.

Statliga stipendier förekomma till studerande vid universitet och högskolor såväl in natura som kontant. Från allmänna arvsfonden utdelades tidigare stipendier i relativt stor utsträckning. Numera har fondens stipendieverksamhet inskränkts så att för närvarande därifrån torde utgå stipendier endast till elever vid vissa enskilda läroanstalter, som icke omfattas av de olika kungörelserna om statsstipendier.

Vid sidan av de statliga stipendierna och ofta kompletterande desamma utgå stipendier från landstingen. Av de olika stipendiefonderna, som förekomma inom Västmanlands län, skall här endast omnämnas stipendier till elever vid folkhögskolor. Länets landsting utger dylika stipendier med i regel högst 30 kronor per månad samt 20 kronor för elev vid internatskola. Den som erhållit statsstipendium om högst 40 och lägst 20 kronor per månad erhåller ett belopp av 15 kronor per månad om minst 16 elevdagar (elev vid internatskola i sistnämnda fall 10 kronor per månad). I vissa fall kunna maximibeloppen överskridas.

Av den nu lämnade redogörelsen framgår, att den statliga studiestipendieverksamheten omspänner betydande delar av undervisningens område. Den statliga verksamheten omfattar emellertid hela riket, varför en mycket sträng gallring sker bland de stipendiesökande. Detta förhållande i förening med de begränsade anslag, som står till statens förfogande, medför att endast ett litet fåtal av den mindre bemedlade studiebegåvade ungdomen kan komma i åtnjutande av stipendierna. Den strikthet och formalism, som oftast karakteriserar tillämpningen av statliga bestämmelser, kan i vissa fall leda till att en i och för sig behövande och välförtjänt sökande utestänges från möjligheten att erhålla stipendium. Slutligen finnas åtskilliga grenar inom utbildningsverksamheten, vilka icke beröras av den statliga stipendiegivningen. I alla dessa fall kan en kommunal stipendiegivning ha en viss mission att fylla. Å andra sidan måste givetvis vederbörlig återhållsamhet iakttagas vid en bidragsverksamhet, som finansieras av kommunala medel.

Såvitt drätselkammaren kunnat utröna är det hittills endast ett litet fåtal städer som konsekvent gått in för kommunal stipendiegivning över hela linjen. Även om principiellt åtskilliga skäl kunna tala för en dylik verksamhet, har kammaren med hänsyn till dels att bestämmelserna om den statliga stipendiegivningen äro föremål för överarbetning, som kan förväntas medföra ändrade grunder för verksamheten, dels att erfarenheterna från ovannämnda städer tills vidare bör avvaktas, ansett att staden för närvarande bör inskränka sig till den stipendiegivning ifråga om folkhögskoleelever, vilken i motionen avses.

Folkskolestyrelsen har förklarat sig ha för avsikt att om motionen bifalles, låta utarbeta närmare regler om utdelning av stipendierna. De bestämmelser, varom här är fråga, äro emellertid av den karaktär, att de böra antagas av kommunens allmänt

beslutande organ eller stadsfullmäktige. Så har också utan undantag skett i de städer, där normer antagits för kommunal stipendiegivning. På grund härav och då som förut nämnts fastställande av dylika normer är en oeftergivlig förutsättning för att den kommunala stipendieverksamheten skall bliva laglig, har drätselkammaren ansett lämpligast, att kammaren utarbetar och underställer stadsfullmäktige förslag till grunder för stipendiegivningen.

Kammaren får i anledning härav framlägga bilagda förslag till dylika grunder. Förslaget bygger i tillämpliga delar på det normalförslag, vilket utarbetats inom Svenska Stadsförbundet. Vid utformningen av förslaget har kammaren ansett lämpligast att stadens handlingsfrihet icke fastlåses genom alltför snäva bestämmelser. Några närmare direktiv ha sålunda ej lämnats angående behovsprövningen genom föreskrivande av vissa inkomststreck och dylikt. En viss vägledning torde härvidlag kunna hämtas från de statliga bestämmelserna. I princip måste det dock anses lämpligast, att den stipendieutdelande myndigheten får fria händer att i varje särskilt fall objektivt undersöka behovet av studiehjälp. För att åstadkomma en samordning med de statliga bestämmelserna ha maximibeloppen för stipendierna graderats i anslutning till förekomsten och storleken av statsstipendier. På denna punkt ha stadsförbundets anvisningar i normalbestämmelserna följts. En dylik anpassning av de kommunala stipendierna till de statliga torde vara nödvändig för att bestämmelserna skola uppfylla erforderliga krav på planmässighet. Vid prövning av stipendieansökan bör hänsyn givetvis även tagas till de stipendiebelopp, som vederbörande kan åtnjuta från landstinget eller från annat håll.

Utdelningen av stipendierna torde på sätt motionären föreslagit böra handhavas av folkskolestyrelsen, vilken på lämpligt sätt bör kungöra att stipendierum finnas till ansökan lediga och efter vilka grunder stipendier kunna utgå.

För att stipendieverksamheten skall anses främja ett kommunalt syfte torde man böra kräva att stipendiaten äger en viss ej alltför lös anknytning till staden. I detta syfte har föreskrivits att vederbörande under minst två års tid varit mantalsskriven inom staden. Denna bestämmelse tillämpas nästan utan undantag i de kommuner, som gått in för stipendiegivning.

I övrigt torde några kommentarer till förslaget knappast vara erforderliga.

Det anslagsbehov, som vid bifall till motionen yppar sig, är i avsaknad av tidigare erfarenheter svårbedömligt. Försöksvis torde emellertid det av motionären begärda anslaget å 3.000 kronor för helt år kunna anses motsvara behovet. För verksamheten under återstående del av året torde därför ett belopp av 2.000 kronor vara tillfyllest. Utgiften bör bestridas av anslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Det i skrivelsen omförmälda förslaget är så lydande:

"Bestämmelser angående kommunala stipendier åt elever vid folkhögskola.

§ 1.

Stipendier från Västerås stad må beviljas ungdom, som bedriver studier vid statsunderstödd folkhögskola.

Ansökan om stipendium prövas av stadens folkskolestyrelse.

§ 2.

Såsom villkor för erhållande av stipendium gäller
att sökanden skall hava under minst två år varit mantalsskriven i Västerås stad och
att sökanden är i behov av ekonomisk hjälp för sina studier samt visat lämplighet för vald studielinje och inger grundade förhoppningar om framgång i sina studier.

§ 3.

Stipendium utgår inom ramen för av stadsfullmäktige beviljade anslag och med iakttagande av nedan angivna bestämmelser.

§ 4.

Mellan inbördes likställda sökande skall företräde givas den, som tidigare tilldelats stipendium och som med omsorg och framgång skött sina studier.

§ 5.

Står möjlighet till statligt eller annat studiebidrag öppet för sökanden, skall han i första hand begagna sig därav. Stipendium från staden må i sådant fall komplettera detta bidrag.

§ 6.

Stipendium må beviljas för högst ett läsår i sänder och icke överstiga nedan angivna belopp:

Elev, som erhållit högsta statsstipendium (behovsgrad 3), må tilldelas kommunalt tilläggsstipendium med högst 20 kronor per läsmånad.

Elev, som erhållit statsstipendium enligt behovsgrad 2, må tilldelas kommunalt tillägsstipendium med högst 30 kronor per läsmånad.

Elev, som erhållit statsstipendium enligt behovsgrad 1, må tilldelas kommunalt tilläggsstipendium med högst 40 kronor per läsmånad.

Elev, som icke erhållit statligt stipendium, må tilldelas kommunalt stipendium med högst 60 kronor per läsmånad.

§ 7.

Genom folkskolestyrelsens försorg skall på lämpligt sätt bekantgöras efter vilka grunder nu ifrågavarande stipendier kunna utgå.

§ 8.

Ansökan om stipendium skall, avfattad enligt särskilt av folkskolestyrelsen fastställt formulär, ingivas till styrelsen före utgången av första läsmånaden av den undervisningskurs, som avses. Därest ansökan ingives, innan tillträde till kursen beviljas, skall vid ansökningen fogas de handlingar, som erfordras för dylikt tillträde.

Sökes jämväl statsstipendium eller annat stipendium skall vid ansökningen lämnas uppgift härom. Det åligger sökanden, att så snart ske kan underrätta folkskolestyrelsen om storleken av sådant stipendium.

§ 9.

Folkskolestyrelsen skall skriftligen underrätta sökanden samt stadens drätselkontor om beviljande av stipendium. Drätselkontoret utbetalar stipendiet månadsvis i efterskott till stipendiaten eller dennes laga målsman.

§ 10.

Stipendiat, som utan anledning avbryter studierna, försummar desamma eller icke

iakttager en oklanderlig vandel, är skyldig att i den omfattning, folkskolestyrelsen prövar skäligt, återbetala uppburet belopp.

§ 11.

Närmare bestämmelser om stipendier meddelas av folkskolestyrelsen."

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att antaga bilagda "Bestämmelser angående kommunala stipendier åt elever vid folkhögskola",

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett belopp av 2.000 kronor för innevarande år,

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, samt

att den av herr Einar Jonsson i ärendet ingivna motionen skall anses med detta beslut besvarad.

Nr 68. Förslag till stadsplan för område vid Hammarbyskolan.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 mars 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 17 november 1949 daterat och den 15 januari 1950 reviderat förslag till stadsplan för Västerås, område vid Hammarbyskolan. Förslaget är betecknat Pl 130 och består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 25 februari till och med den 11 mars 1950. Några anmärkningar mot förslaget ha icke inkommit.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till stadsplan för Västerås. Område vid Hammarbyskolan, Pl 130.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus som uppföras fristående.

§ 3.

Del av tomt, som får bebyggas och antal byggnader.

Inom med F betecknat område får av tomts areal högst en femtedel bebyggas.

Inom med F betecknat område får å varje tomt uppföras endast en huvudbyggnad samt, där så prövas lämpligt, en mindre uthus- eller garagebyggnad till en sammanlagd areal av högst 130 kvadratmeter.

Inom med F_2 betecknat område får byggnad inredas med högst två lägenheter.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II v beteckat område får byggnad uppföras med högst två våningar varutöver vinden må inredas till en tredjedel.

Inom område där särskilt våningsantal icke angivits får byggnad uppföras med det antal våningar som den tillåtna hushöjden medger.

§ 6.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Västerås den 17 november 1949 och 15 januari 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till stadsplan för Västerås.
Område vid Hammarbyskolan.

Förslaget, daterat den 17 november 1949 och reviderat den 15 januari 1950, är avfattat å karta märkt Pl 130 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Det kvarter förslaget omfattar är beläget inom den s. k. Västra Förstaden eller Hammarby Stadshage, till övervägande del bebyggd redan då området år 1918 införlivades med Västerås stad, ehuru någon stadsplan för området ännu ej har blivit fastställd.

Ur det pågående arbetet med uppgörande av stadsplan för hela detta västra stadsparti har det föreliggande förslaget utbrutits för att möjliggöra en aktuell utbyggnad av Hammarby folkskola. Denna kan med utnyttjandet av befintliga specialsalar och övriga utrymmen ges en betydligt ökad, välbehövlig kapacitet genom tillbyggnad av en mindre klassrumsflygel, avsedd att förläggas utefter Frihetsvägen in på stadsägan 355. Denna, som är bebyggd med ett mindre bostadshus och nyligen förvärvats av staden, har sålunda tillsammans med skolområdet i övrigt utlagts såsom område för allmänt ändamål. Bland annat med hänsyn till villafastigheterna på Frihetsvägens nordvästra sida har byggnadshöjden för området begränsats till 8,5 meter.

Fastigheterna väster därom ha i huvudsaklig överensstämmelse med befintliga för-

hållanden utlagts för bostadsbebyggelse i friliggande tvåvåningshus för högst två familjer.

Narvavägen, väster om kvarteret, är avsedd att bli en huvudgata inom stadsdelen, och Idrottsvägen i söder, som kan beräknas få uppta vissa trafikströmmar i samband därmed, föreslås breddad från befintliga åtta till nio meter.

Västerås den 15 januari 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 13 april 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla nämndens förslag.

Nr 69. Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för området vid Stohagsvägen.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 mars 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 10 oktober 1949 daterat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, område vid Stohagsvägen. Förslaget är betecknat Pl 125 och består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 2 till och med den 16 mars 1950. Några anmärkningar mot förslaget ha icke inkommit.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning är så lydande:

Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås område vid Stohagsvägen Pl 125.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus som uppföras fristående.

§ 3.

Del av tomt som får bebyggas, antal byggnader.

Inom med F_2 betecknat område får inom varje tomt endast uppföras en huvudbyggnad samt, där så prövas lämpligt, en mindre uthusbyggnad till en sammanlagd yta av högst en femtedel av tomten.

§ 4.

Antal lägenheter.

Inom med F_2 betecknat område får byggnad inredas med högst två lägenheter.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 6.

Våningsantal.

Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar.

§ 7.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Västerås den 10 oktober 1949.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås område vid Stohagsvägen.

Förslaget, daterat den 10 oktober 1949 är avfattat å karta, Pl 125, samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Förslaget omfattar endast ett kvarter beläget intill Västmannagatan mellan Stohagsvägen och Eriksgatan, vilket har utbrutits ur pågående arbete med upprättande av stadsplan för hela stadsdelen väster om Västmannagatan. Kvarteret ansluter direkt till de centrala områden för vilka gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915.

Den föreslagna stadsplanen innebär i stort sett endast ett konfirmerande av bestående förhållanden, med bibehållande av kvarterets karaktär av villaområde.

Västerås den 10 oktober 1949.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 13 april 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla nämndens förslag.

Nr 70. Ändring av stadsplanen för kvarteren Nestor och Nimrod.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 11 april 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat den 4 mars 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteren Nestor och Nimrod. Förslaget är betecknat Pl 129 och består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 16 till och med den 30 mars 1950. En anmärkning mot förslaget har inkommit från ägaren av tomten nr 4 i kvarteret Nimrod. För anmärkningsskrivelsen redogöres i stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande av den 11 april 1950. Byggnadsnämnden har icke ansett att anmärkningen bör föranleda någon ändring av det utställda förslaget.

I nämndens skrivelse omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande.

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås kv. Nestor och Nimrod Pl 129.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med V betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas.

Med Vti betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas i annan mån än som kan medges för erforderlig gatubro samt för dammbyggnad eller liknande.

Med x jämte siffra i romb betecknad allmän platsmark får överbyggas med förbindelsebyggnad mellan angränsande kvarter till högst den höjd i meter som siffran anger. I markplanet skall därvid lämnas fri öppning till en höjd av minst 4.0 meter. Under markplanet skall för underjordiska ledningar lämnas fritt utrymme till minst 4 meters djup.

§ 2.

Mark, som ej får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Hushöjd.

Å med sifffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 4.

Våningsantal.

Byggnad får uppföras med det antal våningar, som den tillåtna högsta hushöjden och därtill hörande taklutning medger.

Västerås den 4 mars 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås kv. Nestor och Nimrod.

Förslaget är avfattat å karta Pl 129 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan för kvarteren Nestor och Nimrod har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915 samt, beträffande angränsande områden, av Kungl. Maj:t den 21 juni 1934, den 25 februari 1938 och den 7 juli 1939 och av länsstyrelsen den 21 maj 1937 samt 3 november 1937. Provisoriska byggnadsföreskrifter för bland annat de ifrågavarande kvarteren fastställdes av Kungl. Maj:t den 25 januari 1935.

Kvarteren Nestor och Nimrod belägna mellan Munkgatan och Trädgårdsgatan öster om Fiskartorget ha i stort sett endast gammal bebyggelse i en och två våningar, vilken till stor del utnyttjas för stadens förvaltningar. Av yngre datum äro endast två byggnader i sydöstra delen av kvarteret Nimrod, den ena inrymmande stadens tekniska verk, den andra A. B. Vin- och Spritcentralens lokaler å tomt nr 6.

I enskild ägo befinner sig förutom den nämnda systembolagets fastighet även tomten nr 4 i kvarteret Nimrod. Övrig mark är i stadens ägo.

Enligt de provisoriska byggnadsföreskrifterna får mot Trädgårdsgatan och Fiskartorget samt mot Munkgatan väster om Vasagatan uppföras byggnader till högst 14 meters höjd och mot övriga gatudelar byggnader till 10.8 meters höjd.

Förslaget avser att möjliggöra uppförandet inom kvarteret Nestor av en ny byggnad för stadens förvaltningar, ett stadshus, till vilket skissförslag föreligger, samt att inom kvarteret Nimrod reservera mark för ytterligare framtida utbyggnadsbehov.

De båda kvarteren ha sålunda i sin helhet utlagts för allmänt ändamål med en tillåten byggnadshöjd av 16 meter utom för området närmast Sturegatan, där höjden med hänsyn till gatubredden begränsats till 12 meter. Den från Sturegatans gatulinje avvikande fasadlinjen är upplagd med tanke på en framtida vridning av byggnadslinjen även öster om Sturegatan inom den staden tillhöriga fastigheten kvarteret Njord nr 1, varigenom parallella fasader vinkelräta mot Trädgårdsgatan kan erhållas.

Enligt ett föreliggande förslag till ordnande av trafiken från stadens centrum till

hamn- och stationsområdena i söder avses körtrafiken att från Vasagatan föras vidare i leden Munkgatan—Fiskartorget—Hamngatan. I överensstämmelse därmed har nordvästra hörnet av kvarteret Nestor dragits avsevärt tillbaka. Däremot har enligt samma trafikplan Vasagatan söder om Munkgatan ansetts kunna överföras till mark för gatuplantering. Den kan därigenom bilda en förmedling mellan de två allmänna byggnadskvarteren, samtidigt som den består som en bekväm led för gång- och cykeltrafiken mellan stadscentrum och centralstationen.

För att möjliggöra en önskvärd invändig kommunikation mellan de framtida förvaltningsbyggnaderna inom de båda kvarteren har medgivits anordnande av smala förbindelsebyggnader på två ställen över den nämnda gatuplanteringen, varvid fri passage skall lämnas i markplanet för den ovannämnda trafiken.

Förslaget har slutligen — med konfirmerande av befintliga förhållanden — även utsträckts västerut till Slottsgatan över de områden, för vilka ännu 1915 års stadsplan gäller.

Västerås den 4 mars 1950. *Bertil Tideström.*
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande beträffande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, Kvarteren Nestor och Nimrod.

Ovanstående förslag till ändring av stadsplanen, betecknat Pl 129 och daterat den 4 mars 1950 har i enlighet med byggnadsnämndens beslut den 6 mars varit utställt för granskning under tiden 16 till och med den 30 mars 1950.

Förutom skriftligt godkännande dels från Vägförvaltningen i länet, dels från Kungl. Byggnadsstyrelsen för Kungl. Maj:t och Kronan såsom ägare av viss angränsande mark, har inkommit en anmärkningsskrivelse mot förslaget nämligen från ägaren till fastigheten Nimrod nr 4, Sam Nyström. I skrivelsen avges följande yttrande:

"Förslaget innebär, att min ägande fastighet Nimrod 4 helt skulle tagas i anspråk för allmänt ändamål. I denna fastighet har AB John H. Ericsson, som till huvudsaklig del äges av undertecknad, sedan år 1929 bedrivit grosshandelsrörelse. Bolaget har f. n. 26 personer anställda. Fastigheten har i flera etapper tillbyggts, ombyggts och inretts för sitt nuvarande ändamål, och har detta dragit avsevärda kostnader.

Fastigheten har det bästa tänkbara läge för grosshandel, och har jag räknat med, att å tomten skulle kunna uppföras ett nytt affärshus, som skulle erbjuda min firma tillräckliga lokaler även för framtiden.

Med hänvisning till vad ovan anförts, får jag därför framföra min bestämda protest mot stadsplaneförslaget ifråga. Jag hemställer, att förslaget jämkas på sådant sätt, att bebyggelsen på fastigheten Nimrod 4 undantas från det planerade stadshuset, och att bebyggelse i vanlig ordning tillåtes på denna fastighet, förslagsvis med affärs- och kontorshus till en höjd av fyra våningar.

Skulle det nu framlagda stadsplaneförslaget bli fastställt, trots föreliggande protester däremot, hemställer jag, att stadens vederbörande myndigheter snarast möjligt ställa till min disposition annan jämförlig fastighet med sådant läge och av sådan beskaffenhet, att den kan fylla samma behov för min rörelse som den nuvarande."

Med anledning av den inkomna anmärkningsskrivelsen får undertecknad anföra ytterligare följande:

Tomten nr 4 i kvarteret Nimrod, som har en yta av omkring 1.200 kvadratmeter utlägges enligt det föreliggande förslaget till en bredd av omkring 8 meter utmed

Vasagatan till allmän platsmark och i övrigt till kvartersmark för allmänt ändamål. Enligt gällande stadsplan, fastställd av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915, jämte provisoriska byggnadsföreskrifter, fastställda den 25 januari 1935, får den bebyggas utmed Trädgårdsgatan med hus i 4 våningar till en höjd av 14 meter samt utmed Vasagatan med hus i 3 våningar till 10,8 meters höjd.

För övrigt kan nämnas, att tomten är belägen på ofri (stadens) grund, vilket bland annat innebär, att staden vid eventuell försäljning av fastigheten får rätt att lösa densamma.

Såsom framgår av "rådhuskommitténs" skrivelse till stadsfullmäktige den 17 juni 1949 jämte tillhörande beskrivning av idéförslaget till stadshus, tages den ifrågavarande tomten icke direkt i anspråk för det närmast föreliggande, överblickbara byggnadsprogrammet, vilket begränsas till kvarteret Nestor. Däremot bildar den liksom kvarteret Nimrod i sin helhet reserv för den framtida utbyggnad, som samtidigt skisserats.

Möjligheten att även för framtiden bibehålla tomten för enskilt bebyggande har emellertid även undersökts i samband därmed. En sådan anordning har dock icke ansetts lämplig vare sig med hänsyn till den tänkta byggnadsutformningen inom kvarteret Nestor eller med tanke på den odiskutabla fördelen för staden av att ha god tillgång till mark för framtida utbyggnad i direkt samband med det nu planerade stadshuset.

Däremot synes — med hänsyn till de nu aktuella allmänna byggnadsbehoven — goda möjligheter finnas för att den ifrågavarande tomten, inom de befintliga byggnadernas ram, skall kunna få utnyttjas för sitt nuvarande ändamål även under en mycket avsevärd tid framåt.

Med anledning av vad, som ovan anförts, och med hänsyn till möjligheterna att enligt gällande lag reglera det ifrågavarande ägoförhållandet, synes någon ändring av det utställda förslaget icke böra ske.

Jag får därför hemställa att byggnadsnämnden ville godkänna förslaget i oförändrat skick samt överlämna detsamma till stadsfullmäktige för fortsatt vederbörlig behandling.

Västerås den 11 april 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 13 april 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla nämndens förslag.

Nr 71. Anslag för vatten-, dagvatten- och spillvattenledningar i Stockholmsvägen och Strandhemsvägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 28 mars 1950 anfört följande:

Kostnaderna för framdragande av vatten-, dagvatten- och spillvattenledningar i Stockholmsvägen på sträckan Gjuterivägen—Strandhemsvägen och i sistnämnda väg fram till fastigheten Gryta 1^{55} stiga till 20.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 10.000 kronor. Vinsten på försålt vatten väntas förränta och amortera 2.000 kronor.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av angivna ledningar anslå 20.000 kronor att täckas med 18.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 2.000 kronor ur vattenverkets anslag för anläggning av serviser och mindre ledningssträckningar.

Drätselkammaren har i häröver den 13 april 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Nr 72. Anslag för anslutande av transformatorstation vid Norra Gideonsberg till ledningsnätet och uppställande av provisorisk transformatorkiosk.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 28 mars 1950 anfört följande:

Enligt överenskommelse med fastighetskontoret har utrymme för den för Norra Gideonsberg avsedda transformatorstationen reserverats i det blivande pensionärshemmet i kv. Gulmåran. För stationen ha stadsfullmäktige den 28 augusti 1947 beviljat anslag.

Kostnadsförslag har uppgjorts för stationens anslutning till 6 kV-nätet vid stationerna vid Bergslagsvägen och Humlegatan samt för uppställning av provisorisk transformatorkiosk. Kostnaderna ha beräknats för anslutningen till 18.500 kronor och för kiosken jämte kabelanläggning till 500 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anslutning av ifrågavarande transformatorstation till ledningsnätet och uppställande av provisorisk transformatorkiosk anvisa 19.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 13 april 1950 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 73. Anslag för anskaffande av två nya lastbilar till byggnadskontoret.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 13 april 1950 följande:

Till byggnadskontorets bilpark hör två äldre lastbilar, den ena av märket Volvo och den andra av märket Scania, vilka numera äro så förslitna, att de lämpligen böra ersättas med två nya lastbilar av märke Volvo. De äldre lastbilarna kunna försäljas eller ingå såsom dellikvid i byte, varvid den erforderliga mellanavgiften kommer att utgöra c:a 50.000 kronor.

För beloppet erfordras anslag, vilket lämpligen bör upptagas till täckning i 1951 års stat.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av två nya lastbilar till byggnadskontoret anvisa ett anslag å 50.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av uttaxerade medel i 1951 års stat.

Nr 74. Försäljning av tomterna nris 1 och 9 i kvarteret Läkaren.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 april 1950 anfört följande:

Västmanlands läns landsting har hemställt att för utvidgning av Centrallasarettets område få inköpa de till lasarettets mark gränsande tomterna nr 1 och 9 inom kvarteret Läkaren.

Efter förhandlingar mellan staden och landstinget har preliminärt träffats överenskommelse om en köpeskilling av 12.000 kronor för tomten nr 1 och 6.000 kronor för tomten nr 9. Den förstnämnda tomten innehåller en areal av 2.283 kvm. och den andra tomten en areal av 755,4 kvm., varför det genomsnittliga markpriset skulle utgöra för tomten nr 1 kronor 5:25 per kvm. och för tomten nr 9 kronor 8 per kvm. Båda tomterna äro obebyggda.

Tomterna äro belägna å donationsjord men Kungl. Maj:t medgivande till försäljning på vissa villkor har lämnats.

Då de föreslagna köpeskillingarna synas godtagbara, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till ovan angivna pris och på sedvanliga villkor i övrigt till Västmanlands läns landsting försälja tomterna nris 1 och 9 i kvarteret Läkaren ävensom vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 75. Ändring av regleringshandlingen för tjänster i snickeri, hushållsgöromål och sömnad vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 3 april 1950 anfört följande:

Vid sammanträde den 29 maj 1941 godkände stadsfullmäktige bland annat en regleringshandling för vissa lärare i slöjd (snickeri), hushållsgöromål och sömnad vid stadens skolor för yrkesundervisning att gälla från och med den 1 april 1941 (stadsfullmäktiges protokoll § 78/1941).

I § 5 av ifrågavarande regleringshandling (sida 206 i stadsfullmäktiges tryckta handlingar) finnas bl. a. följande bestämmelse:

"Kvinnlig lärare äger icke åtnjuta lön i högsta löneklassen inom respektive lönegrader".

Detta moment infördes, därför att motsvarande bestämmelse år 1941 fanns för folkskolans lärare.

Emellertid har denna senare borttagits från folkskolans avlöningsbestämmelser.

Vid senare reglering av en annan kvinnlig lärartjänst vid stadens skolor för yrkesundervisning den 29 januari 1948 § 34 finnes därför icke heller nämnda moment medtaget i regleringshandlingen för denna tjänst.

Frågan om ett sista ålderstillägg, alltså övergång till högsta löneklassen, är nu aktuell för de två kvinnliga befattningshavarna, för vilka regleringshandlingen från 1941 gäller.

Härmed föreslås därför vördsamt, att det ovan citerade momentet i regleringshandlingens från 1941 § 5 måtte utgå och anhålles, att frågan om möjligt måtte kunna behandlas vid stadsfullmäktiges sammanträde innevarande april månad.

Drätselkammaren har i häröver den 13 april 1950 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla yrkesskolestyrelsens förslag i ärendet,

att ändringen skall träda i kraft fr. o. m. den 1 april 1950 samt

att uppdraga åt yrkesskolestyrelsen att underställa beslutet vederbörande statliga myndighet för fastställelse.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 april 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 76. Donation till hemmet för pauvres honteux.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 april 1950 anfört följande:

Förra samskollärarinnan Cecilia Charlotta Lindgren i Nora, vilken avled den 28 april 1936, såsom enda arvinge efterlämnande förre postmästaren Joel Lindgren i Bollnäs, har i samband med vissa förordnanden om sin kvarlåtenskap föreskrivit, att sedan av

behållningen i boet vissa legat utgått, återstoden intill visst belopp skulle tillfalla postmästare Lindgren samt att vad som därefter av hennes kvarlåtenskap efter den sistnämndes och hans hustrus död återstode, skulle lika fördelas mellan Nora församlingshem och hemmet för pauvres honteux i Västerås. Sedan såväl postmästare Lindgren som hans hustru numera avlidit, har utredningsmannen i makarnas dödsbon överlämnat det belopp, som på grund av förordnandet tillkommer hemmet, eller 2.500 kronor.

Under drätselkammarens ekonomiska förvaltning stå för närvarande bl. a. Vilhelmina Ericssons donationsfond och fru Carin Mobergs donationsfond, vilka avse upprättande av ett "hem för änkor och äldre ogifta fruntimmer av pauvres honteux". I dessa fonders medel ingår den fastighet, vari hemmet för pauvres honteux vid Källgatan är inrymt. Själva tomten har dock ansetts tillhöra staden. Såsom styrelse för donationen och hemmet fungerar en särskild nämnd bestående av stadsfullmäktiges ordförande, domprosten och förste stadsläkaren, numera stadsläkaren. Den ekonomiska förvaltningen av donationerna utövas av drätselkammaren. Vidare finnas några andra donationsfonder, vilka avse understödjande av hemmet, vilka fonder administreras på samma sätt som de två ovan angivna.

Det nu donerade beloppet torde lämpligen liksom de andra donationerna ställas under drätselkammarens ekonomiska förvaltning och i övrigt stå till styrelsens för hemmet förfogande.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att med tacksamhet emottaga ifrågavarande donation samt

att donationsmedlen skola av drätselkammaren förvaltas för det ändamål donationen avser.

Nr 77. Garanti för Västerås Riksteaterförenings verksamhet under spelåret 1950—1951.

Västerås Riksteaterförening har i skrivelse den 11 april 1950 anfört följande:

Västerås Riksteaterförening har under de senare åren kunnat glädja sig åt ett stort intresse från allmänhetens sida. Medlemsantalet har ökat år från år och är nu uppe i ca 1100 personer. Under 1948—49 spelades 13 olika program med sammanlagt 22 föreställningar. Under nu pågående säsong kommer 11 program att ges med sammanlagt 28 föreställningar. Vid tre av dessa har ungefär halva antalet platser varit reserverade för skolungdom till ett pris av Kr. 2: —.

Västerås stad har understött Riksteaterföreningen med anslag under senare år, 2000: — resp. 4000: —, vilka belopp i stort sett ännu äro orörda, då verksamheten kunnat hållas flytande genom medlemsavgifter och influtna recetter. Även det nu pågående spelåret väntas gå ihop ekonomiskt.

Det förefaller som om teaterintresset skulle vara i stigande och i detta sammanhang har det ropats på kretsteater i samarbete med Eskilstuna. En objektiv undersökning har emellertid visat att en sådan kretsteater, om den överhuvudtaget är önskvärd, i varje fall icke kan komma till stånd under de närmaste 5 à 10 åren.

Västerås Riksteaterförening har undersökt, vad som från dess sida kan göras för att möta det växande teaterintresset. Vi ha konfererat med Centralstyrelsen och därvid kommit till följande resultat:

Riksteaterföreningen kan under spelåret 1950—51 öka antalet föreställningar från nuvarande 28 till minst 40 genom att teckna sig för 3 à 4 föreställningar av varje program.

Riksteaterföreningen vill även framhålla att ett utökat program möjliggör att enstaka föreställningar kunna ställas till förfogande för ideella föreningar, folkrörelserna, de större företagen och skolorna.

Det är emellertid uppenbart att vår förening icke har möjlighet att finansiera ett sådant program. Man måste räkna med att teatern ej blir fullsatt vid samtliga föreställningar (f. n. är den belagd till ca 85 à 90 %, vilket är en hög siffra), och detta kommer säkerligen att medföra avsevärda förluster.

Med hänvisning till ovanstående får Västerås Riksteaterförening härmed vördsamt anhålla

att Drätselkammaren ville föreslå Stadsfullmäktige att ställa en garanti av intill Kr. 10.000: — till Västerås Riksteaterförenings förfogande för spelåret 1950—51 under förutsättning att Riksteaterföreningen under spelåret anordnar minst 40 föreställningar.

Drätselkammaren har i yttrande den 13 april 1950 anfört följande:

Såsom föreningen framhållit tyda åtskilliga tecken på att teaterintresset inom staden befinner sig på uppgång. En ökning av antalet teaterföreställningar synes därför vara motiverad. Under sådana förhållanden anser drätselkammaren befogat, att riksteatern, vars verksamhet för höjande av teaterföreställningarnas standard och för åstadkommande av lägre biljettpriser visat sig framgångsrik, i ökad omfattning komma i åtnjutande av stadens stöd. Kammaren vill för den skull tillstyrka, att staden på försök under kommande spelår ställer den begärda garantien under villkor att antalet föreställningar utökas till det angivna. Genom att flera föreställningar av varje program givas kan man erhålla ett värdefullt underlag för bedömande av teaterintresset inom staden, varigenom fastare hållpunkter kunna vinnas för diskussionen om en eventuell kretsteater.

En garanti av nu förevarande art är att betrakta såsom en form av borgen. Då garantien icke avser längre tid än ett år, erfordras icke att stadsfullmäktiges beslut om garantien underställes Kungl. Maj:t utan kan densamma tecknas med stöd av stadens underställningsfria borgensrätt.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att ikläda staden garanti för Västerås Riksteaterförenings verksamhet under spelåret 1950—1951 intill ett belopp av högst 10.000 kronor under villkor att föreningen under samma spelår anordnar minst 40 teaterföreställningar.

Nr 78. Återbesättande av befattningen såsom arbetsingenjör vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 april 1950 anfört följande:

Sedan arbetsingenjören vid byggnadskontoret, G. Dahné, utsetts till innehavare av befattningen såsom förste ingenjör å byggnadskontoret efter civilingenjören Gunnar Svendenius, har Dahnés befattning blivit till ansökan ledig.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom arbetsingenjör vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 19 april 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 79. Tillstånd för Ada Karolina Dahlberg att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 24 mars 1950 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fröken Ada Karolina Dahlbergs ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Trädgårdsgatan 8, "Vestmannia Matsal", här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, har föreslagit bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har i yttrande den 3 april 1950 med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, under förutsättning att hälsovårdsnämnden godkände utskänkningslokalerna hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen för en tid av tre år räknat fr. o. m. den 1 oktober 1950.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 april 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Nr 80. Tillstånd för Oskar Valter Hovstadius' att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 22 mars 1950 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående direktören Oskar Valter Hovstadius' ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Vasagatan 17, Stora hotellet, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under en tid av tre år räknat fr. o. m. den 1 oktober 1950.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, har föreslagit bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 3 april 1950 avgivet utlåtande med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 april 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nämndens hemställan.

Nr 81. Överflyttande till annan lokal av tillstånd för Knut Albert Leonard Sundkvist att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 22 mars 1950 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående restaurantinnehavaren Knut Albert Leonard Sundkvists ansökan om tillstånd att få överflytta gällande tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i fastigheten Utanbygatan 11 B, här i staden, till lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4. Tillståndet utlöper den 30 september 1950.

Centralpolisen har efter företagen utredning föreslagit bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 3 april 1950 med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, under förutsättning att hälsovårdsnämnden godkände utskänkningslokalerna, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har i ett den 12 april 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Nr 82. Tillstånd för Knut Albert Leonard Sundkvist att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 22 mars 1950 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående restaurantinnehavaren Knut Albert Leonard Sundkvists ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden 1 oktober 1950—30 september 1953.

Centralpolisen har efter företagen utredning i ärendet föreslagit bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 3 april 1950 avgivet yttrande med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, under förutsättning att hälsovårdsnämnden godkände utskänkningslokalerna, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har i ett den 12 april 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Nr 83. Tillstånd för Åke Sörman att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 22 mars 1950 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående restaurantföreståndaren Åke Sörmans ansökan om tillstånd att i restaurant Sjöhagen vid Köpingsvägen, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1950.

Centralpolisen har efter företagen utredning föreslagit bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 3 april 1950 med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 april 1950, med åberopande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nämndens hemställan.

Nr 84. Val av ledamöter och suppleanter i Västerås stads pensionsdistrikt I, II.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 april 1950 anfört följande:

Vid sammanträde den 22 december 1949 beslöto stadsfullmäktige sammanslå nuvarande pensionsdistrikt I, I A och II till ett nytt pensionsdistrikt, att pensionsnämnden i det sålunda nybildade distriktet skulle utgöras av sex ledamöter och sex suppleanter samt att indelningsändringen skulle träda i kraft fr. o. m. ingången av andra månaden efter det länsstyrelsen meddelat fastställelse å ändringen.

Länsstyrelsen har genom resolution den 5 april 1950 fastställt stadsfullmäktiges beslut om sammanslagningen, vilken träder i kraft den 1 juni 1950.

Ledamöterna i pensionsnämnd jämte en suppleant för varje ledamot utses varje gång för fyra år. Då ändring skett i bestående indelning av pensionsdistrikt, förfalla uppdragen för ledamöter och suppleanter i pensionsnämnd inom pensionsdistrikt, som av ändringen beröres, vid den tid, då beslutet träder i tillämpning. Nytt val av ledamöter och suppleanter i det sammanslagna distriktet skall sålunda förrättas. Vid en strikt tillämpning av folkpensioneringslagens bestämmelser skulle mandaten gälla till den 1 juni 1954. Av praktiska skäl är det dock mindre tilltalande, att mandattiden utlöper under löpande kalenderår, vartill kommer den omständigheten att ordförande och vice ordförande av länsstyrelsen förordnats från den 1 januari 1950 på fyra kalenderår t. o. m. utgången av år 1953. Enligt vad som inhämtats från

landskontoret och pensionsstyrelsen anser man där, att vid första valet ledamöterna och suppleanterna lämpligen böra utses för samma tid som ordföranden och vice ordföranden.

Enligt bestämmelserna i folkpensioneringslagen skall halva antalet ledamöter och suppleanter avgå efter lottning vid utgången av andra året av den tid, för vilken de blivit valda. Genom lottning bör därför inför stadsfullmäktige avgöras vilka av nedan angivna ledamöter och suppleanter, som skola avgå den 1 januari 1952.

Stadsfullmäktige beslöto i samband med sammanslagningen, att det nybildade distriktet skulle erhålla benämningen pensionsdistrikt nr I och det nuvarande Badelundadistriktet (det 3:dje) pensionsdistrikt nr II. Sedan ärendet underställts länsstyrelsen, hemställde pensionsnämndernas ordförande, att det nybildade distriktet skulle erhålla beteckningen I, II och Badelundadistriktet bibehålla sin nuvarande beteckning nr III, detta med hänsyn till de förväxlingar, som annars lätt kunde äga rum. Länsstyrelsen delade även denna uppfattning. För att icke fördröja länsstyrelsens beslut om fastställelse har beredningsutskottet därför under hand förklarat hinder icke möta från stadens sida, att de av ordföranden i pensionsnämnderna föreslagna beteckningarna användas. Utskottet har härmed velat anmäla nämnda förhållande för stadsfullmäktige.

På grund härav föreslår utskottet fullmäktige besluta

att till ledamöter i pensionsnämnden för Västerås stads pensionsdistrikt I, II fr. o. m. den 1 juni 1950 t. o. m. 1953 års utgång utse bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, vaktmästaren E. A. Lindstedt, fru Greta Schörling, lokföraren A. G. Lindgren, barnavårdsmannen Elsa Hultgren och fru Karin Kjelldahl,

att till suppleanter i samma pensionsnämnd för samma tid utse fru Margit Pettersson, metallarbetaren Sture Ekholm, fru Marta Johansson, föreståndaren Yngve Engström, riksbankskassören Gunnar Bergström och taxeringskontrollanten Uno Wilmark,

att suppleanterna skola vara personliga för ledamöterna i den ordning de ovan uppräknats samt

att tre ledamöter och tre suppleanter efter lottning inför stadsfullmäktige skola avgå vid 1951 års utgång.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 25 maj 1950 Ser. A nr 5

Nr 85. Anslag till SSUH för anordnande av kongress i Västerås under innevarande år.

Sveriges studerande ungdoms helnykterhetsförbund har i skrivelse den 1 november 1949 anfört följande:

I anledning av att Sveriges Studerande ungdoms helnykterhetsförbund under midsommarhelgen 1950 kommer att ha sitt förbundsmöte förlagt till Västerås, får förbundsmötesbestyrelsen härmed vördsamt anhålla om ekonomiskt stöd från Västerås stad.

De ungdomar, som kommer till ett förbundsmöte är, eftersom det är fråga om studerande, ungdomar utan egen inkomst, varför kostnaderna för deltagandet måste pressas nedåt så mycket som möjligt. Kostnaderna blir detta år högre än vanligt då Järnvägsstyrelsen ej tillåter andra resdagar än den 21 och 27 juni varför mötet kommer att bli en dag längre än vanligt. Förbundsmötet 1950 är det femtionde förbundsmötet, varför en viss jubileumsprägel måste ges åt mötet. Allt detta är kostsamt och SSUH är ett ekonomiskt svagt förbund.

Städer dit förbundsmöten tidigare varit förlagda ha visat sig synnerligen generösa, varför vi nu dristar oss till att begära ett anslag på 3.000 kr. av Västerås stad.

Drätselkammaren har med överlämnande av skrivelsen i ett den 4 maj 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har tagit del av förbundets utgiftsstat för ifrågavarande kongress och därav inhämtat, att förbundet kalkylerar med en utgift av 19.000 kronor, därest deltagarantalet uppgår till 400 och med 15.500 kronor om deltagarantalet uppgår till 300. Större delen av utgifterna beräknas förbundet att täcka genom deltagaravgifter, försäljning av märken och lotteri. I båda fallen räknar man med en brist à 3.500 kronor, vilken förbundet hoppas kunna täcka genom gåvor och bidrag från enskilda och från kommunen.

Drätselkammaren avser att bestå förbundet en representationsmåltid, för vilken kostnaderna kunna beräknas uppgå till 1.500 à 2.000 kronor.

Kammaren anser för sin del skäligt, att staden lämnar förbundet ett bidrag à 1.000 kronor till kongresskostnaderna.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att ställa till bestyrelsens för SSUH kongress under år 1950 förfogande ett anslag à 1.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 86. Anslag till Västerås Befälsutbildningsförening.

Västerås Befälsutbildningsförening har i skrivelse den 27 december 1949 anfört följande:

Västerås Befälsutbildningsförening, bestående av c:a 300 män i värnpliktsåldern, arbetar som delförening av Centralförbundet för befälsutbildning för den individuella försvarsberedskapens stärkande. Detta arbete sker genom ett antal frivilliga kurser som icke minst syftar till medlemmarnas fysiska fostran och som strävar att bibehålla och förkovra deras kondition.

Föreningens arbete stödjes genom statsanslag för avlönande av instruktörer. Kostnaderna i övrigt för lokalhyror, övningsmaterial, förråd m. m. bestridas helt och hållet genom insamlade medel. Föreningen har hittills arbetat i provisoriska och tillfälliga lokaler i skolor m. m. på olika platser i staden. Det har nu yppat sig ett tillfälle att förhyra en lämplig lokal för föreningens verksamhet. Hyreskostnaden för denna är c:a kr. 2.000: — per år. Genom samarbete med andra institutioner beräknar föreningen kunna täcka hälften av denna kostnad.

Med hänsyn till föreningens allmännyttiga verksamhet får föreningen härmed vördsamt anhålla att Västerås stad i likhet med flera andra kommuner i liknande fall ville anslå ett belopp av kr. 1.000: — för säkrande av föreningens lokalbehov under år 1950.

Drätselkammaren har i yttrande den 4 maj 1950 anfört följande:

Föreningens verksamhet avser att på frivillighetens väg åstadkomma vidare utbildning av sådana värnpliktiga, som under värnpliktstiden utbildats till underbefäl, underofficerare och officerare. Den nuvarande försvarsordningen bygger till c:a 60 % på värnpliktigt befäl. En förutsättning för det värnpliktiga befälets användbarhet är att inhämtade kunskaper och färdigheter vidmakthållas och förkovras. Ledningen av den frivilliga utbildningsverksamheten handhaves av Centralförbundet för frivillig befälsutbildning, till vilket förbund Västerås Befälsutbildningsförening är ansluten. Staten beviljar vissa anslag för instruktörsarbetet, kurser vid regementen och dylikt. Dessa medel äro emellertid ej tillräckliga utan måste kompletteras med på frivillighetens väg insamlade medel för täckande av lokalhyror, expeditionskostnader, övningsmateriel m. m.

Något lagligt hinder möter ej att bevilja anslag för lokalkostnader för den verksamhet, varom nu är fråga, enligt vad som uttalats i förarbetena till 1948 års ändringar i kommunallagstiftningen. Då verksamheten är värd samhällets uppmuntran och stöd, får drätselkammaren under hänvisning till vad ovan anförts, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att såsom bidrag till lokalkostnader under år 1950 ställa till Västerås Befälsutbildningsförenings förfogande ett anslag å 1.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 87. Anslag till parkförvaltningen för utbyte av skåpvagn.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 4 maj 1950 anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla om ett anslag å 5.000 kronor för utbyte av parkförvaltningens skåpvagn U 2578.

Ifrågavarande skåpvagn inköptes år 1948 för ett pris av 5.700 kronor och är av märket Bradford, vilket var det enda märke, som då stod till förfogande. Vagnen har nu körts något över 3.500 mil och befinner sig i ett sådant skick, att stadens transportmästare i skrivelse till parkstyrelsen förordat omedelbart utbyte av densamma, enär reparationerna å vagnen eljest kommer att ställa sig onormalt höga. Vid ett snart byte kan man erhålla ett belopp av 4.000 kronor för ifrågavarande skåpvagn och mot en mellangift av 4.750 kronor få en vagn av helt annan kvalité. För registrering och skatt erfordras dessutom något över 150 kronor.

Då parkstyrelsen anser det vara synnerligen oekonomiskt att dröja med bytet och riskera dryga reparationer och väsentligt lägre pris får parkstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utbyte av parkstyrelsens skåpvagn bevilja ett anslag å 5.000 kronor, vilket förslagsvis bör kunna täckas i 1951 års utgifts- och inkomststat.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Parkstyrelsen begär anslag på 5.000 kronor för utbyte av ifrågavarande skåpvagn mot en ny. I nämnda belopp ingår en utgift å c:a 250 kronor för registrering och skatt. Denna utgift synes emellertid böra bestridas av härför upptaget anslag i parkförvaltningens budget, varför anslagsbehovet rätteligen utgör 4.750 kronor.

Kammaren, som icke funnit anledning till erinran mot framställningen i övrigt, tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 4.750 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1951 års stat.

Nr 88. Anslag för iordningställande av Hagaparken.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 25 april 1950 anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla om ett anslag å 83.000 kronor för iordningställande av Hagaparken.

Vid uppgörande av kalkylerna för exploatering av Hagaområdet har beräknats att ett belopp av 90.000 kronor skulle ställas till förfogande ur försäljningsmedelsfonden för att användas som bidrag till iordningställande av parker inom Hagaområdet. Av nämnda belopp har genom beslut av stadsfullmäktige den 25 september 1947 en summa av 25.000 kronor ställts till parkstyrelsens förfogande. För den slutliga utbyggnaden av Hagaparken erfordras nu resterande 65.000 kronor jämte en summa å 18.000 kronor, vilken sistnämnda är avsedd att upptagas i pakstyrelsens inkomst- och utgiftsstat för år 1951.

Med hänsyn till det stora antal barn, som finnes å Hagaområdet är det nödvändigt att lekplatser och bollplaner omedelbart iordningställas för att därigenom undvika, att barnen, som nu är förhållandet, använda de relativt starkt trafikerade gatorna som lekplatser. Så snart medel ställts till förfogande kommer därför arbetena att igångsättas så att större delen av lekplatserna färdigställas innevarande år och eventuellt kvarstående våren 1951.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att innevarande år ställa ett anslag å 65.000 kronor av försäljningsmedelsfonden till styrelsens förfogande för iordningställande av Hagaparken samt

att resterande 18.000 kronor må upptagas i styrelsens utgifts- och inkomststat för år 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Ifrågavarande arbeten, vilka beröra en totalyta av c:a 60.000 m², varav c:a 40.000 m² skogsmark avse förutom åtskilliga planeringsarbeten, anordnande av plaskdamm, regnskydd och barntoaletter samt lekplatsstängsel. Vidare tillkomma vissa arbeten avseende vatten- och avloppsledningar.

Då förevarande byggnadsområde måste anses vara i starkt behov av ordnade lekplatser vill kammaren biträda framställningen.

Kammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av Hagaparken anvisa ett anslag å 83.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas till ett belopp av 65.000 kronor av försäljningsmedelsfonden och till ett belopp av 18.000 kronor av uttaxerade medel i 1951 års stat

Nr 89. Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 maj 1950 anfört följande:

Sedan skrivbiträdet vid stadens uppbördsverk, fröken Kerstin Carlsson, antagits såsom kontorsbiträde vid samma verk, har fröken Carlssons befattning blivit till ansökan ledig.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får Drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom skrivbiträde vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden, som före drätselkammarens handläggning av ärendet under hand tagit del av detsamma, har i skrivelse den 19 april 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 90. Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 maj 1950 anfört följande:

Sedan skrivbiträdet vid uppbördsverket Gunda Rundgren anhållit om entledigande från sin befattning samt drätselkammaren bifallit denna anhållan, får drätselkammaren, enär stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 maj 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 91. Återbesättande av dels befattning som brandkapten, dels ock en befattning som brandförman.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 8 maj 1950 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta lediga befattningen såsom brandkapten och en vakant brandförmansbefattning.

Drätselkammaren har i häröver den 11 maj 1950 avgivet utlåtande anfört:

Nuvarande innehavare av brandkaptensbefattningen har erhållit anställning i annan stads tjänst, varigenom brandkaptensbefattningen blir ledig till ansökan. Vidare uppstår vakans å en befattning som brandförman efter Erik Hjalmar Andersson, vilken den 1 juni 1950 avgår med pension.

Då stadigvarande behov av befattningarna alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga brandstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta *dels* befattningen såsom brandkapten, *dels ock* den efter Andersson lediga befattningen såsom brandförman.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 maj 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

Nr 92. Ny hamntaxa för staden.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 5 maj 1950 anfört följande:

Stadens hamntaxa, som antogs av stadsfullmäktige den 28 mars 1945, upphör att gälla vid utgången av år 1950. Vissa hamnavgifter ha sedan 1941 utgått med förhöjda belopp enligt medgivanden som lämnats tills vidare för ett år i taget. Senast utgick giltighetstiden för dessa provisoriska höjningar den 30 april 1950. Hamnstyrelsen anhöll om förlängd giltighet under ytterligare ett år, till och med den 30 april 1951. Samtidigt anhöll styrelsen om stadsfullmäktiges bemyndigande att begära förlängning av själva hamntaxan för tiden från och med den 1 januari till och med den 30 april 1951. Dylikt bemyndigande lämnades av fullmäktige den 30 mars 1950. Emellertid har Kungl. Kommerskollegium numera medgivit, att de provisoriska höjningarna får utgå endast till utgången av år 1950. Anledning finnes därför icke längre att enligt bemyndigandet av den 30 mars 1950 vidhålla framställningen om förlängning av hamntaxans giltighet för tiden efter utgången av 1950. Hamnstyrelsen har därför uppgjort förslag till en ny hamntaxa att gälla från och med den 1 januari 1951.

Enligt Kungl. förordningen den 31 december 1907 om taxor å hamnavgifter ha sådana taxor hittills fastställts av Kungl. Maj:t .En ny förordning väntas träda i kraft den 1 juli 1950 och bl. a. medföra den nyheten att taxorna skola fastställas av Kungl. Kommerskollegium. Enligt besked från kommerskollegium kan förslag till ny hamntaxa redan nu upprättas med ledning av den i Kungl. Maj:ts proposition nr 69/1950 föreslagna författningstexten, som bl. a. stadgar, att ansökan om förnyelse av hamntaxa skall ingivas senast sju månader innan giltighetstiden för taxan utlöper, för Västerås hamn alltså före den 1 juni 1950.

I det bifogade förslaget ha de nu gällande provisoriska höjningarna (enligt Kungl. Kommerskollegii resolution den 20 april 1950) inarbetats i taxan. I övrigt ha avgifterna i gällande hamntaxa, fastställd av Kungl. Maj:t den 21 december 1945, upptagits med oförändrade belopp. Beträffande varuspecificeringen har under rubriken gödningsämnen benämningen "norgesalpeter" utbytts mot den gängse benämningen "kalksalpeter". Texten har under huvudavdelningarnas rubriker om särskilda bestämmelser och befrielse från avgifter ändrats så att den stämmer överens med den ovannämnda nya förordningen som väntas träda i kraft den 1 juli i år. För den nya texten i den föreslagna taxan synas några särskilda kommentarer ej erforderliga utom i följande hänseende.

Inom stadens hamnområde äger Kungl. Vattenfallsstyrelsen kaj vid ångkraftverket. Enligt gällande taxa utgår icke avgift för fartyg som ankommer till kajen eller avgår därifrån för kraftverkets räkning. För övriga fartyg utgår full avgift. För varor utgår inga avgifter om varorna transporteras för kraftverkets behov. För övriga mottagare eller avsändare utgå varuavgifterna med 50 % nedsättning. Staden har vid flera tidigare tillfällen då det gällt antagande av hamntaxor sökt få med en bestämmelse om att fartygsavgifter skola erläggas för alla fartyg, som angöra kraftverkskajen eller avgå därifrån. Kungl. Maj:t har emellertid varje gång uteslutit dylika bestämmelser från fastställelse. Beträffande varuavgifter ligger saken något annorlunda till. Då vattenfallsstyrelsen förvärvade mark av staden för kraftverket stadgades näml. i köpekontrakt av den 29 juni och den 3 juli 1915, att vattenfallsstyrelsen skulle vara befriad från hamnavgift för gods, som transporterades över styrelsens kaj. För fartygsavgifterna stadgades emellertid ej något undantag i kontraktet. Det synes hamnstyrelsen fort-

farande skäligt, att staden blir berättigad uppbära avgifter för de fartyg som trafikera kraftverkets kaj. Sådana fartyg navigera liksom övriga fartyg på de staden tillhöriga fyrarna vid St. Sandskär och i hamnen och ha tillgång till den service hamnen presterar, främst genom att hålla en kraftig och fullt modern isbrytande bogserbåt. Visserligen får även fartygen som går på kraftverket betala för bogserbåtens tjänster men staten gör stora besparingar genom att icke själv behöva lägga ned kapital på en bogserbåt, som måste finnas. Vintertid betalas enligt gällande taxa en med 50 % förhöjd fartygsavgift om staden håller farleden öppen. Båtar till kraftverket går emellertid enligt gällande bestämmelser utan avgift i isrännan bland de andra fartygen som bidraga till isbrytningen. Vad nu i korthet anförts talar jämte mycket annat för det skäliga i att staden blir berättigad uttaga fartygsavgifter. I hamnar på andra håll förekommer det att fartyg som ej lägga till vid hamnens egna kajer likväl får erlägga fartygsavgift, stundom med ett reducerat belopp. Det vill synas som Västerås i detta hänseende står i en undantagsställning. Då Kungl. Maj:t den 6 november 1925 fastställde det nuvarande hamnområdet stadgades särskilt, "att ägare och innehavare av de inom hamnområdet belägna, till staden ej hörande stränder, kajer eller bryggor icke skola vara skyldiga att erlägga hamnavgifter för fartyg och varor, som för deras enskilda behov ankomma till eller avgå från dessa stränder, kajer eller bryggor". Här nämnes avgifter både för fartyg eller varor men då det är fartygens redare som erlägga fartygsavgifterna skulle, om man tar stadgandet på orden, fartyg som gå till kraftverkets kaj ej vara undantagna från fartygsavgifter i andra fall än då staten är redare och alltså samtidigt kajägare vid kraftverket. Som nämnts har emellertid tidigare ansträngningar varit förgäves och alla fartyg som gå till kraftverkskajen ha enligt fastställda hamntaxor varit fria från avgifter. För att ännu en gång söka få rättelse i detta gamla missförhållande har hamnstyrelsen nu föreslagit sådan lydelse av hamntaxan *att* fartygsavgifter alltid skola utgå, även vid trafik å kraftverkskajen, samt *att* varuavgifter ej skola utgå (enl. ovan refererat kontrakt) om varorna gå för kraftverkets räkning men med 50 % nedsättning om de gå för annan mottagare eller avsändare å kajen. I detta sammanhang må till sist nämnas, att uttagande av fartygsavgift i princip ej är beroende av om fartyget lägger till vid kaj. Även om ett fartyg blott ankrar å redden utgår avgift. Mot bakgrunden härav ter sig befrielsen för båtar som gå in till kraftverkets kaj än mer oberättigad.

Hamntaxor fastställas i regel för en tid av fem år.

Taxeförslaget är så lydande:

FÖRSLAG

till Taxa å hamnavgifter i Västerås. A. För fartyg (båtar, pråmar).

I.

Allmänna bestämmelser.

Hamnavgift skall, där ej nedan annorlunda sägs, utgå varje gång fartyg ankommer till hamnen eller avgår därifrån:

	Avg. öre
för fartyg av 10 tons nettodräktighet eller därutöver, då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till	
utrikes ort, för varje ton	20
inrikes ort, för varje ton	12
för fartyg av mindre än 10 tons nettodräktighet, för stycket	50

Fartyg, som via inrikes ort ankommer från eller avgår till utrikes ort, betraktas — oberoende av om fartyget går på tullpass eller årspass — såsom inrikes ankommande respektive avgående allenast därest visas, att för fartyg på ankommande resan i svensk hamn erlagt utrikes hamnavgift enligt fastställd taxa eller att fartyget på avgående resan anlöper svensk hamn, där dylik avgift uppbäres för fartyget. Såsom hamnavgift i förevarande sammanhang anses icke sådan avgift, som i vissa fall erlägges för fartyg, som passerar hamn utan att därstädes avlämna eller mottaga passagerare eller last.

II.

Särskilda bestämmelser.

1. Brutet tal av registerton samt vid avgiftsberäkningar uppkommande brutet öretal räknas icke.
2. För fartyg, vilket gör regelbundna, för allmänheten tillgängliga linjeresor på hamnen i huvudsaklig överensstämmelse med turlista, som godkänts av hamnförvaltningen, ävensom för fartyg, vilket insättes i sådant fartygs ställe, erlägges av de i avdelning A. I angivna avgifterna endast 50 procent.
3. För fartyg, som minst en gång om dygnet ankommer till eller avgår från hamnen i huvudsaklig överensstämmelse med turlista, som godkänts av hamnförvaltningen, ävensom för fartyg som insättes i sådant fartygs ställe eller som i allmänhet användes endast inom hamnen, erlägges av de i avdelning A. I angivna avgifterna endast 50 procent och endast en gång för ankommande och en gång för avgående om dygnet. Dygnet räknas från klockan O till klockan 24.
4. För fartyg, med undantag för passagerarfartyg, som i hamnen lastar respektive lossar gods, vars sammanlagda tontal i respektive fall icke överstiger en tredjedel av fartygets avgiftspliktiga tontal, erlägges, där ej nedsättning i hamnavgifterna åtnjutes av annan grund, endast 75 procent av de i avdelning A. I angivna avgifterna och skall vid beräkning av det lastade eller lossade godsets tontal en nettoregisterton anses motsvara en viktton brutto för gods, som i fartygens handlingar upptages i vikt, och en kbm. för annat gods.
5. För fartyg, som anlöper hamnen uteslutande för tullklarering, erlägges av de i avdelning A. I angivna avgifterna endast 50 procent.
6. För fartyg, som kvarligger i hamnen utöver 60 dygn, utgår för varje därefter påbörjad period av 30 dygn avgift med en tredjedel av den hamnavgift, som i allmänhet skall erläggas för fartygs ankommande till hamnen från inrikes ort.
7. För fartyg, å vilket idkas tillverkning eller handel eller vilket användes huvudsakligen till bostad, upplag, expedition eller dylikt, och som kvarligger vid hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga över 10 dygn erlägges i stället för den enligt mom. 6 härovan eventuellt ifrågakommande avgiften förutom avgift för ankommande och avgående för varje därefter påbörjad period om 20 dygn, som fartyget kvarligger i hamnen, 5 öre per nettoregisterton, dock minst 10 kr. för varje påbörjad period.
8. För fartyg som avses under A III. 7 utgår liggetidsavgift enligt A. II mom. 6, om fartyget kvarligger i hamnen mer än 7 dygn eller den längre tid, som betingas av de omständigheter vilka föranlett anlöpandet av hamnen. Har fartyget upplagts eller intagits å varv, må liggetidsavgift som nyss sagts utgå först efter 30 dygn.
9. För fartyg, som under tiden från och med den 16 december till och med den 15 april ankommer till eller avgår från hamnen, erlägges en med 50 procent förhöjd

hamnavgift, under förutsättning att vid ishinder trafikled till behövlig bredd på hamnens bekostnad uppehålles från Västerås i norra farleden i Mälaren.

III.

Från hamnavgift för fartyg äro befriade:

1. Båtar (farkoster) av tre tons nettodräktighet eller därunder.
2. Örlogs-, tull-, lots- och fyrfartyg samt svenska statens eller annan stats fiskeribevakningsfartyg eller fartyg för fiskeriundersökningar, då sådant fartyg användes uteslutande för sitt ändamål.
3. Fartyg, som vid tillfället användes uteslutande för isbrytning eller vetenskaplig expedition.
4. Fartyg, som tillhör hamnen eller nyttjas i dess tjänst.
5. Skolskepp, vilket icke medför andra personer än som direkt betingas av fartygets karaktär av skolskepp och vilket icke lossar annat gods än ombordvarandes reseffekter och ej heller intager annat gods än sådana effekter eller förnödenhets- eller proviantartiklar för fartygets behov eller till fartygets utrustning hänförligt gods.
6. Följande fartyg, då de icke begagnas till att ombord mot avgift befordra passagerare eller varor, nämligen
 a) fartyg, som är inregistrerat hos privilegierat båtsällskap;
 b) verkstadsfartyg och fartyg, som med hänsyn till inredning eller utrustning måste anses vara avsett för dykeri- eller bärgningsföretag;
 c) bogseringsfartyg vid färd för inbogsering till eller utbogsering från hamnen av annat fartyg och vid färd omedelbart efter in- eller utbogsering;
 d) fartyg vid prov- eller besiktningsresa;

7) Fartyg, som anlöper hamnen för att intaga förnödenhets- eller proviantartiklar för fartygets behov, för utrustning, för på- eller avmönstring, för att avlämna sjuka eller skeppsbrutna, för att skaffa läkarhjälp, på grund av dödsfall ombord, till följd av storm eller sjöskada eller eljest på grund av trängande nöd, under förutsättning att fartyget icke lossar annan användbar last i egentlig mening än sådan som åter intages, eller landsätter andra passagerare än sjuka och deras vårdare, skeppsbrutna eller avlidna och ej heller ombordtager passagerare eller intager annat gods än förnödenhets- eller proviantartiklar för fartygets behov eller till fartygets utrustning hänförligt gods;
 Se även A. II mom. 8.

8. Fartyg, som från hamnen avgår till annan svensk hamn endast för reparation och därefter återvänder till hamnen.

B. För varor.

I.

Allmänna bestämmelser.

Hamnavgift för varor skall utgå med belopp, som nedan angives.

	Enhet för beräk-ningen	Avgift i öre för		
		utrikes	inrikes	
		ank. eller avg.	ank.	avg.
Cement	100 kg	7	7	3
Gödningsämnen, ej spec.: tomasfosfat och tomasslagg	100 kg	5	4	4
andra slag såsom superfosfat, karbidkväve, kaligödning, kalksalpeter, chilesalpeter, ammoniumsulfat	100 kg	5	5	5
Malm och slig: järn	1 000 kg	13	13	13
Metaller: järn och stål				
skrot	1 000 kg	25	25	25
Metaller: andra oädla metaller:				
koppar, oarbetad	100 kg	12	10	10
bly, zink, tenn, aluminium samt legeringar därav:				
oarbetade	100 kg	12	11	10

Övriga varuslag och avgifter bibehållas oförändrade enligt taxa fastställd genom Kungl. Maj:ts resolution den 21 dec. 1945.

II.

Särskilda bestämmelser.

1. Avgift, som utgår efter varans vikt, skall beräknas efter bruttovikten och beräknas för jämna tiotal kilogram, därvid femtal eller högre tal avrundas uppåt, lägre tal nedåt.
2. Vid avgiftsberäkningen uppkommande brutet öretal räknas icke.
3. Minsta avgift för en varupost är 5 öre.
4. För varor, som enligt skriftligt intyg av vederbörande fartygsbefäl eller lastemottagare i hamnen omlastas från ett fartyg till ett annat och därvid föras över stadens kaj eller brygga, erlägges, där omlastningen sker inom 15 dagar, hamnavgift endast vid ankomsten.
5. För varor, som lossas eller lastas i hamnen utan att därvid föras över hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga, erlägges halv avgift, dock med här nedan under rubriken "Från hamnavgift för varor äro befriade" 11. omförmält undantag.

III.

Från hamnavgift för varor äro befriade:

1. Vara, som befordras med fartyg, vilket är befriat från hamnavgift jämlikt A. III

mom. 2 och 3, under förutsättning att varan tillhör eller är avsedd för fartygets ägare eller den, som förfogar över fartyget.
2. Gods, som tagits i beslag.
3. Postförsändelse.
4. Resandes effekter ävensom av resande för eget bruk medförd cykel, motorcykel eller personbil;
5. Vara, som lossas från fartyg, varom förmäles i A. III mom. 7, och åter utföres med samma fartyg;
6. Förnödenhets- och proviantartiklar för fartygets behov;
7. Ballast, som av fartyget intages eller lossas, under förutsättning att ballasten befordras fraktfritt;
8. Gods, som tillhör hamnen eller nyttjas i dess tjänst;
9. Vara, som efter uppläggning å tullnederlag utföres från hamnen, under förutsättning att hamnavgift erlagts vid uppläggningen;
10. Vara, som upplägges å transitoupplag, intill dess varan förtullas, överföres till tullnederlag eller provianteringsfrilager, förflyttas till annat transitoupplag eller utföres;
11. Vara, som lossas eller lastas över annan än staden tillhörig kaj eller brygga, då införseln dit eller utförseln därifrån sker för dens enskilda behov, som äger eller, innehar berörda kaj eller brygga.

Befrielse från fastställd hamnavgift eller andra fastställda hamntaxebestämmelser eller ock lindring däri må ej medgivas viss trafikant utan skall efter bestämd, på förhand gjord grund, som ofördröjligen skall delgivas kommerskollegium och länsstyrelsen i Västmanlands län, komma alla trafikanter under lika förhållanden till godo.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade förslag till hamntaxa för tiden från och med den 1 januari 1951 till och med den 31 december 1955 samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att hos Kungl. Kommerskollegium anhålla om fastställelse av taxan.

Drätselkammaren har i häröver den 11 maj 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 93. Inköp av gångbanevält och sopmaskin till byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 maj 1950 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed hemställa om anslag för inköp av dels en ny gångbanevält, dels en sopmaskin för byggnadskontoret.

Den äldsta i byggnadskontorets maskinpark ingående gångbanevälten befinner sig numera i sådant skick att den lämpligen bör ersättas med en ny. Kostnaden härför har beräknats till c:a 20.000 kronor.

För utförande av mera effektiv och hygienisk sopning av gatorna bör anskaffas

en sopmaskin med sprinkler för dammbindning och direktupptagning av soporna i maskinen. En dylik sopmaskin erfordras både för den allmänna renhållningen och för uppsopning vintertid av sand, som utlagts till förekommande av halka. Kostnaderna härför beräknas till 25.000 kronor.

Då medel härför icke finnas tillgängliga, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för anskaffande av ny gångbanevält och sopmaskin anvisa anslag å tillhopa 45.000 kronor, samt

att härav föranledd utgift skall täckas i 1951 års stat.

Nr 94. Tilläggsanslag för utbyte av två bilar vid polisverket.

Polisnämnden har i skrivelse den 25 april 1950 anfört följande:

Vid uppgörande av innevarande års budget upptogs ett anslag å 4.800 kronor för mellanavgift vid utbyte av tvenne polisverkets bilar. Beloppet hade beräknats med ledning av då tillgängliga uppgifter om bilpriserna, vilka emellertid, då inköpet under innevarande år skulle ske, med priskontrollnämndens medgivande höjts så att ytterligare 2.700 kronor erfordras.

Då ifrågavarande bilar äro oundgängligen nödvändiga för polisverkets behov får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utbyte av tvenne bilar vid polisverket bevilja ett tilläggsanslag å 2.700 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 11 maj 1950 med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nämndens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 95. Tilläggsanslag för underhålls- och förbättringsarbeten å läroverksbyggnaderna.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 maj 1950 anfört följande:

För underhåll av läroverket finnes i årets stat upptaget ett anslag å 25.000 kronor, vartill kommer reserverade medel från 1949 års underhållsanslag å 13.000 konor. Efter frånräknande av ett belopp av 1.500 kronor, som under året förbrukats, står sammanlagt till förfogande för underhåll av läroverket ett belopp av 36.500 kronor.

Kostnaderna för de i år erforderliga reparations- och förbättringsarbetena ha beräknats till 44.500 kronor, varför sålunda erfordras ett tilläggsanslag å 7.900 kronor.

Med hänsyn till planerna å nybyggnad av läroverket har under senare åren en viss återhållsamhet iakttagits ifråga om underhållsarbetena. Sedan numera större klarhet vunnits beträffande byggnadsplanerna, anser sig drätselkammaren efter samråd med rektor vid läroverket och läroverksbyggets arkitekt böra föreslå reparationer i relativt stor omfattning. Dessa avse huvudbyggnaden, gamla och nya annexet samt biblioteksbyggnaden och gymnastikbyggnaden. De speciella arbeten, som skola komma till utförande och kostnaden därför framgå av bifogade uppställning.

Nämnda uppställning är så lydande:

P. M.

ang. erforderliga reparations- och förbättringsarbeten å läroverksbyggnaderna.

Huvudbyggnaden.

1. Grundförstärkning av husets sydvästra hörna	4.000: —
2. Reparation av byggnadens yttre	12.000: —
3. Målning plåttak	2.200: —
4. Reparation av värmepanna	200: —
5. Inläggning av korkmatta i klassrum 9 och frukostrum för pojkar	1.900: —
6. Målning i tambur	200: —

Gamla annexet.

7. Målning av plåttak	800: —
8. Omläggning av stenläggning, ändring från likström till växelström, inläggning av Kåbematta	1.100: —
9. Inläggning av korkmatta i klassrum 1, 2 och 3	*1.700: —*
10. Reparationer å fasta bänkar, mörkläggningsgardiner, svarta tavlor, stagning av trappräcke m. m.	900: —

Nya annexet.

11. Skyddsnät för fönster samt inläggning av Kåbematta	500: —
12. Reparationer å värmepanna och värmeledningar m. m.	600: —
13. Inläggning av korkmatta i klassrum 4 samt reparation av befintlig matta	700: —
14. Målning av klassrum 5, fernissning av golv i två salar m. m.	900: —

Biblioteksbyggnaden.

15. Inläggning av korkmatta i förrum och elevbibliotek m. m.	1.000: —

Gymnastikbyggnaden.

16. Reparation och översyn av samtliga gymnastikredskap samt fernissning av golv i gymnastiksal	1.800: —
17. Eventuellt anordnande av lärarrum å gymnastikläktaren	4.500: —
18. Diverse reparationer	800: —

Samtliga.

19. Rastsignalanläggning (indragning av ledningar är klart)	2.500: —
20. Översyn av cykelställ m. m.	400: —
21. Diverse arbeten samt intill årets slut beräknade underhållskostnader	5.700: —
	44.400: —

Under hänvisning härtill tillstyrker kammarens stadsfullmäktige besluta

att för utförande av underhålls- och förbättringsarbeten å läroverksbyggnaderna anvisa ett tilläggsanslag å 7.900 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 96. Tilläggsanslag för underhåll av stadshotellet.

Fastighetskontoret har i skrivelse till drätselkammaren den 6 maj 1950 anfört följande:

I årets stat har för underhåll av stadshotellsbyggnaden upptagits anslag med 30.000 kronor (7E2.160,1), av vilket belopp hittills förbrukats cirka 13.000 kronor för reparation av Vasakällarens ekonomilokaler och personalavdelning, utbyte av mindre gasspis till Vasakällaren, vissa återstående arbeten å ombyggd personalkontroll m. m. Av anslaget återstår sålunda cirka 17.000 kronor.

Enligt bifogade PM äro arbeten för ytterligare 48.200 kronor erforderliga, varför ett tilläggsanslag å 31.200 kronor är behövligt om samtliga dessa arbeten skall utföras i år.

Under punkt 1 i promemorian angiven fläkt är redan levererad men ej inmonterad, fiskkylskåpet under punkt 2 levereras under den närmaste tiden och grundförstärkningen under punkt 3 är beställd, då detta arbete snarast måste utföras för undvikande av större skador å hisstrumman. Personhissen (punkt 4) har vid flera tillfällen stannat på grund av hissmaskineriets förslitning och Västerås Elektriska Byrå, som handhar skötseln av hissen, har tillrått staden att snarast verkställa reparationen. Diskmaskinen (punkt 5) är försliten, och hyresgästen har sedan ett år tillbaka begärt en ny, då risk föreligger att den nuvarande hastigt blir helt obrukbar. Under de senaste åren ha 24 resanderum blivit reparerade. Återstående 16 (punkt 6) äro reparerade för 8 à 10 år sedan. I stora festsalen (punkt 7) kommer nya gardiner att sättas upp i sommar. En renovering av salen har diskuterats sedan ett par år tillbaka, varför det nu lämpligen bör komma till utförande. Betr. sopstationen (punkt 8) har anmärkningar emot denna förekommit vid flerfaldiga tillfällen såväl av hälsovårdsnämnden som husets hyresgäster. Genom utbyte av soptunnorna mot en sopvagn skulle en bättre ordning kunna åstadkommas.

På grund av det anförda får fastighetskontoret hemställa

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med begäran om tilläggsanslag å 31.200 kronor för underhåll av stadshotellsbyggnaden.

Den i skrivelsen omförmälda promemorian lyder:

P. M.

ang. erforderliga reparationer i Stadshotellet.

1. Utbyte av befintlig fläkt i 1:sta klass kök (beställd)	5.000:—
2. Utbyte av fiskkylskåp i Vasakällaren (beställt)	2.200:—
3. Grundförstärkning av hisstrumma för varuhiss (beställt)	4.000:—

4. Utbyte av hissmotor till personhiss m. m. med omläggning från likström till växelström	5.000: —
5. Utbyte av befintlig diskmaskin i 1:sta klass kök mot ny	7.500: —
6. Reparation av 16 hotellrum	5.500: —
7. Reparation av stora salen i festvåningen	6.000: —
8. Anskaffande av sopvagn samt ombyggnad av sopstation	6.000: —
9. Diverse reparationer samt intill årets slut beräknade underhållskostnader	7.000: —
	48.200: —

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 maj 1950 med överlämnande av fastighetskontorets skrivelse anfört:

De av fastighetskontoret föreslagna reparationsarbetena äro till övervägande delen av sådan karaktär, att de icke lämpligen kunna uppskjutas utan böra under detta år komma till utförande, oavsett de planer angående nybyggnad av stadshotellet, vilka varit föremål för diskussion. På en punkt anser sig emellertid kammaren böra föreslå en avvikelse från fastighetskontorets förslag nämligen ifråga om den föreslagna reparationen av stora salen i festvåningen. Dessa arbeten kunna icke anses vara så trängande, att de behöva utföras innevarande år.

Kammaren biträder däremot fastighetskontorets förslag i övrigt. Om kostnaderna för reparationen av festsalen frånräknas, stannar anslagsbehovet vid c:a 25.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för utförande av de av fastighetskontoret föreslagna reparationsarbeten i stadshotellet med undantag av reparationen av stora salen i festvåningen anvisa ett tilläggsanslag å 25.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 97. Anslag för iordningställande av familjebostad för fastighetsskötare i pensionärshemmet vid Tenngatan 1.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 maj 1950 anfört följande:

I pensionärshemmet vid Tenngatan 1 har tidigare eldning, renhållning och övriga gårdskarlssysslor ombesörjts av två i fastigheten boende pensionärer. Under sista året har den ene ensam ombesörjt alla hithörande sysslor. Denne har numera uttalat en önskan att bliva befriad från uppdraget. I övriga pensionärshem med undantag för två ombesörjas gårdskarlssysslorna av icke pensionärer. Lämpligast vore därför att även i detta pensionärshem ordna saken på detta sätt, särskilt som hemmet vid Tenngatan är relativt stort. För att kunna anställa någon utomstående såsom fastighetsskötare måste en bostad inom fastigheten ställas till hans förfogande. Detta kan ske genom sammanslagning av två pensionärslägenheter till en lägenhet om två

rum och kök, vilken skulle förses med kylskåp, korkmattor och kök med matplats. Enligt uppgjorda kostnadsberäkningar skulle omändringsarbetena betinga en utgift av c:a 6.700 kronor.

Kungl. Bostadsstyrelsen har lämnat samtycke till sammanslagningen.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaden för iordningställande av familjebostad för fastighetsskötare i pensionärshemmet vid Tenngatan 1 anvisa ett anslag å 6.700 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 98. Expropriation av fastigheterna Gryta 1^{12} och 1^{17}.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 maj 1950 anfört följande:

För uppförande av skolbyggnad i Badelunda erfordras förvärv av fastigheten Gryta 1^{12}. Fastighetskontoret har i anledning härav trätt i förbindelse med ägarna till fastigheten och förhandlat om villkoren härför. För fastigheten ha ägarna begärt ett pris av 90.000 kronor. Fastigheten innehåller en areal av 4,5 hektar åker och 0,75 hektar skog. Å marken är uppförd en villabyggnad innehållande sex rum och kök, badrum med v. c. och försedd med värmeledning från kökspanna, en stuga om ett rum och kök, försedd med vatten och avlopp men ej värmeledning, samt slakteri och vagnslider, stall och loge, tvättstuga m. fl. ekonomibyggnader. Jordbruksförvaltaren har åsatt hela fastigheten ett bruksvärde av c:a 30.000 kronor.

Då någon uppgörelse icke kunnat träffas, ser drätselkammaren ingen annan utväg än att staden hos Kungl. Maj:t begär tillstånd till expropriation av fastigheten. Denna och kringliggande områden äro icke stadsplanelagda.

Staden har även behov av att förvärva fastigheten Gryta 1^{17} med en areal om c:a 25 hektar skogsmark, för den tilltänkta huvudvattenledningen till vattentornet å Skallberget. I samband med en blivande planläggning av marken kan staden även ur andra synpunkter tänkas få intresse av att förvärva nämnda fastighet. Denna tillhör andra ägare än Gryta 1^{12}. För den händelse förhållandena skulle nödvändiggöra detta vill drätselkammaren redan nu hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att företaga expropriationsåtgärder också beträffande denna fastighet.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren, att i den mån kammaren finner erforderligt, vidtaga alla erforderliga åtgärder för expopriation av fastigheterna Gryta 1^{12} och 1^{17}.

Nr 99. Borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförenings Västeråshus nr 7 nybygge inom kvarteren Äpplet och Persikan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 maj 1950 anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 7 hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för föreningens nybygge inom kvarteren Äpplet och Persikan intill ett belopp av högst 1.398.000 kronor motsvarande 85 % av de till 1.644.800 kronor beräknade produktionskostnaderna för bygget. Detta omfattar åtta byggnader, varav hälften radhus och hälften kedjehus. Byggnaderna innehålla sammanlagt sex lägenheter om fem rum och kök, sexton lägenheter om fyra rum och kök, femton lägenheter om tre rum och kök samt en lägenhet om två rum och kök ävensom tolv garage. Som säkerhet för stadens borgensåtagande skulle i sedvanlig ordning överlämnas inteckningar från botten och upp till borgensåtagandets gräns.

Staden står för närvarande ute med borgen för föreningens nybyggen d e l s inom kvarteren Flygmotorn och Vingen med ett belopp av c:a 1,8 miljoner, d e l s inom kvarteret Vingbalken m. fl. med ett belopp av c:a 440.000 kronor. Det förstnämnda borgensåtagandet kommer emellertid att inom den närmaste tiden avlyftas.

Kungl. Maj:t har den 30 juni 1949 medgivit staden att teckna borgen å byggnadskreditiv för olika byggnadsföretag intill ett belopp av 4.000.000 kronor med ansvarighetstid längst till den 1 juli 1951. Detta medgivande har tagits i anspråk endast till ett belopp av c:a 1,6 miljoner kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens bostadsrättsförenings Västeråshus nr 7 nybygge inom kvarteren Äpplet och Persikan intill ett belopp av 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt beräknade anskaffningskostnaden, dock högst 1.398.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att borgensåtagandet må utsträckas att gälla längst till den 1 juli 1951 samt att föreningen anlitar av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 100. Omorganisation av trafikkommittén.

Trafikkommittén har i skrivelse den 20 oktober 1949 anfört följande:

Den 31 januari 1924 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté, benämnd stadens trafikkommitté, med uppdrag "att i den mån för stadens utveckling krävdes ett ordnande i vad på staden kunde ankomma av trafikmedlen, vare sig det gällde trafiken inom staden och med närmaste landsbygd eller fjärrtrafiken verkställa utredningar och förelägga stadsfullmäktige förslag härtill". Genom stadsfullmäktigebeslut den 21 december 1931 ersattes kommittén av en ny kommitté, bestående av sju personer med uppgift att utreda och föreslå åtgärder rörande ordnandet av lokaltrafiken.

Trafikkommitténs verksamhet, som tidigare under flera år varit av ringa omfattning, har under de senaste åren alltmera ökats. Enligt 1931 års beslut torde ha varit

avsett, att kommittén i främsta rummet skulle handlägga frågor rörande trafikföreskrifter av olika slag såsom förbud mot eller inskränkning i trafik, enkelriktning av körbanor, parkeringsföreskrifter och dylikt. Under de senare åren har kommitténs verksamhet kommit att i allt större omfattning inrikta sig på frågor rörande trafiksäkerheten i staden. För detta ändamål ha besiktningar i betydande omfattning företagits av trafikleder och gatukorsningar, varest trafikolyckor inträffat, samt framställningar gjorts till olika myndigheter i anledning av gjorda iakttagelser. Kommittén har jämväl föranstaltat om en systematisk översyn över siktförhållandena i gatukorsningarna i staden. Kommitténs uppmärksamhet har jämväl varit inriktad på sådana för trafiksäkerheten betydelsefulla frågor, som anordnande av lekplatser, kälkbackar m. m. Även frågor om nya trafikleder ha i vissa fall behandlats.

Åt kommittén har jämväl uppdragits att leda de trafiksäkerhetskampanjer, som under de senaste åren anordnats. Verksamheten har sålunda kommit att omfatta även trafikpropaganda.

Verksamheten har gått utöver ramen för den år 1931 tillkomna kommitténs uppgifter och fått sådan omfattning och varaktighet, att densamma bör överflyttas till ett mera fast organ samt regleras genom instruktion eller reglemente.

Efter att ha tagit del av införskaffad utredning från städer, som ha särskilt organ för trafikfrågor, och synpunkter, som framförts i en i Svenska stadsförbundets tidskrift, årg. 1942, publicerad artikel "Kommunala organ för handläggande och främjande av trafikfrågor", har trafikkommittén med särskilt beaktande av de lokala förhållandena kommit till den slutsats, att de uppgifter som handhavas av kommittén böra, lämpligen från den 1 januari 1950, övertagas av en trafiknämnd. Åt denna torde böra uppdragas att handhava även sådana frågor rörande fjärrkommunikationer, som ej ankomma på annat organ.

I trafiknämnden synas drätselkammaren och olika trafikantgrupper ävensom näringslivet böra vara företrädda. För att tillgodose behovet av sakkunskap böra polismästaren, byggnadschefen och stadsplanearkitekten kallas till nämndens sammanträden. Nämnden torde lämpligen bestå av sju ledamöter och motsvarande antal suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. För att garantera kontinuitet i verksamheten bör mandattiden icke utgå samtidigt utan förslagsvis tre ledamöter och lika antal suppleanter samt fyra ledamöter och fyra suppleanter växelvis avgå vart annat år, dock att vid utgången av de första två åren eller den 1 januari 1952 tre ledamöter och tre suppleanter avgå efter lottdragning. Kommittén har funnit fördelaktigt, att nämnden ges möjlighet att tillsätta arbetsutskott för vissa begränsade uppgifter, exempelvis trafikpropaganda.

Kommitténs förslag till reglemente för trafiknämnden är så lydande:

FÖRSLAG

till

Reglemente för trafiknämnden i Västerås.

§ 1.

Trafiknämnden i Västerås har till uppgift att verka för trafiksäkerheten inom staden samt främja stadens och dess invånares intressen i frågor rörande samfärdsel och kommunikationer.

Det åligger särskilt nämnden,

att följa utvecklingen av trafiken på gator och vägar;

att till stadsfullmäktige, drätselkammaren och andra myndigheter avgiva förslag till sådana åtgärder, som äro påkallade för främjande av trafiksäkerheten och trafikens ändamålsenliga reglering;

att genom upplysning och propaganda verka för höjande av trafiksäkerheten och trafikkulturen;

att följa utvecklingen av kommunikationerna såväl inom staden som mellan staden och andra orter;

att framlägga förslag till förbättring och utveckling av kommunikationerna samt bevaka stadens och dess invånares intressen i frågor rörande samfärdsel och kommunikationer i den mån detta icke ankommer på annan myndighet, samt

att avgiva yttranden i sådana frågor rörande trafik och kommunikationer, som hänskjutas till nämnden.

§ 2.

Trafiknämnden består av sju ledamöter jämte lika antal personliga suppleanter, vilka av stadsfullmäktige utses för en tid av fyra kalenderår.

Ur nämnden avgå tre ledamöter och tre suppleanter samt fyra ledamöter och fyra suppleanter växelvis vart annat år. Avgår ledamot eller suppleant, innan den tid tilländagått, för vilken han blivit vald, väljes annan person i hans ställe för den återstående tiden.

I nämnden böra drätselkammaren och olika trafikantgrupper vara representerade.

§ 3.

Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

Nämnden är beslutför då minst fyra ledamöter äro tillstädes.

§ 4.

Nämnden sammanräder på kallelse av ordföranden.

Till sammanträdena skola suppleanterna ävensom polismästaren, byggnadschefen och stadsplanearkitekten kallas.

§ 5.

Vid sammanträde skall föras protokoll, som justeras i den ordning nämnden bestämmer.

§ 6.

Nämnden äger utse arbetsutskott för handhavande av de uppgifter, som nämnden finner lämpliga. Av arbetsutskott fattade beslut skola anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

§ 7.

Från nämnden utgående skrivelser och andra expeditioner skola undertecknas av ordföranden med kontrasignation av sekreteraren.

§ 8.

Sekreterare utses av nämnden.

I övrigt äger nämnden rätt att påkalla erforderligt biträde av de stadens tjänstemän, nämnden kan behöva anlita.

Detta reglemente träder i kraft den 1 januari 1950. Av ledamöterna och suppleanterna skola den 1 januari 1952 efter lottdragning avgå tre ledamöter jämte lika antal suppleanter.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer kommittén, att stadsfullmäktige ville besluta

att den enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1931 tillsatta trafikkommittén från och med den 1 januari 1950 skall upphöra;

att för handhavande av frågor om trafiken inom staden samt mellan staden och andra orter från och med den 1 januari 1950 tillsätta en trafiknämnd; samt

att fastställa bilagda förslag till reglemente för nämnden.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren vill till en början erinra om att det omedelbara ansvaret för trafikens ordnande och utveckling är fördelat mellan tre olika kommunala förvaltningsmyndigheter, vilka ur olika synpunkter hava att bevaka trafikfrågorna. Dessa organ äro drätselkammaren, byggnadsnämnden och polismyndigheten. Enligt drätselkammarens reglemente åligger det kammaren bl. a. att anlägga samt ägna vård och tillsyn åt gator, vägar, broar och andra kommunikationsleder inom staden. Byggnadsnämnden är jämlikt lag ansvarig för att stadsplanerna givas sådan utformning, att trafikens behöriga intressen och krav tillgodoses. Och slutligen är polismyndigheten skyldig att ur ordningssynpunkt övervaka trafiken å vägar och gator inom staden ävensom att vidtaga alla de åtgärder, vilka i såväl myndighetens som den trafikerande allmänhetens intressen kunna anses påkallade.

Trafikkommitténs förslag innebär tillskapandet av ett nytt organ för trafikfrågor, nämligen trafiknämnden. Avsikten är tydligen att trafiknämnden skall fungera såsom ett slags förbindelseorgan mellan de övriga trafikvårdande myndigheterna och därutöver mera självständigt handlägga vissa trafikfrågor ävensom att taga olika initiativ. Kammaren har vid sin granskning av förslaget funnit, att trafiknämnden genom föreliggande förslag givits väl vidsträckta befogenheter. Enligt kammarens åsikt bör nämndens uppgift i första hand vara att genom upplysning och propaganda verka för främjande av trafiksäkerheten och trafikkulturen. I övrigt bör nämnden fungera närmast såsom ett rådgivande organ för trafikfrågorna och såsom sådant efter utredning avgiva yttranden i frågor, som hänskjutas till nämnden. Däremot bör nämnden icke taga befattning med frågor om fjärrkommunikationerna, vilka frågor böra handhavas av andra kommunala organ, i första hand drätselkammaren och byggnadsnämnden.

Fjärde att-satsen i § 1 av reglementsförslaget bör därför utgå. Även i övrigt synas vissa redaktionella ändringar motiverade. § 1 av reglementet bör i enlighet härmed erhålla följande ändrade lydelse:

"Trafiknämnden i Västerås har till uppgift att verka för trafiksäkerheten samt medverka till en ändamålsenlig utveckling av samfärdsel och kommunikationer inom staden.

Det åligger särskilt nämnden

att följa utvecklingen av trafiken på gator och vägar,

att avgiva förslag till sådana åtgärder, som äro påkallade för främjande av trafiksäkerhetens och trafikens ändamålsenliga reglering,

att genom upplysning och propaganda verka för höjande av trafiksäkerheten och trafikkulturen samt

att avgiva yttranden i sådana frågor rörande trafik och kommunikationer, som hänskjutas till nämnden."

I övrigt har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran mot avfattningen av trafikkommitténs förslag till reglemente för trafiknämnden.

Ärendets handläggning har dragit ut på tiden, beroende på vissa svårigheter att sammanjämka de ståndpunkter, som intagits av de olika remissinstanserna.

Med hänsyn härtill föreslår drätselkammaren, att reglementet träder i kraft den 1 juli 1950.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att den enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1931 tillsatta trafikkommittén fr. o. m. den 1 juli 1950 skall upphöra och ersättas med en trafiknämnd,

att med ovan angivna ändringar antaga trafikkommitténs förslag till reglemente för trafiknämnden samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i nämnden.

Beredningsutskottet har i yttrande den 10 maj 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 101. Fråga om förbud mot fiske i vissa delar av Svartån samt invid småbåtshamnarna.

Magistraten har i skrivelse den 9 januari 1950 anfört följande:

Enligt § 17 i de av magistraten den 16 januari 1934 utfärdade särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad är allt fiske i Svartån förbjudet inom stadens planlagda område samt norr därom till Skerikesbron. Då området å västra sidan av Svartån från järnvägsbron till utloppet i Mälaren icke är stadsplanelagt omfattar förbudet mot fiske icke detta område.

I en till magistraten den 2 maj 1949 inkommen skrivelse har hamnstyrelsen hemställt att magistraten måtte utfärda förbud mot fiske i Svartån å sist omförmälda område, enär fiske på detta område vållade olägenhet för hamnstyrelsen, som disponerade området för uppläggning av båtar m. m. Poliskammaren, som avgivit yttrande i ärendet, har hemställt att fiske måtte förbjudas inom stadens samtliga småbåtshamnar. Hamnstyrelsen har i skrivelse, som inkommit till magistraten den 18 november 1949, instämt i poliskammarens förslag.

Med anledning av vad sålunda förekommit får magistraten anföra följande: Enligt ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 äger magistraten allenast i de fall som i stadgan finnas särskilt angivna utfärda föreskrifter för staden i avseende å allmänna ordningen därstädes. Något stadgande på grund varav magistraten skulle vara befogade att utfärda förbud mot fiske å stads område finnes icke

i ordningsstadgan. Det torde förty jämlikt § 20 i samma stadga ankomma på länsstyrelsen i länet att utfärda de föreskrifter som kunna anses erforderliga med avseende å fiske inom de områden som framställningarna avse.

Fiske såväl i Svartån å sträckan från och med Skerikesbron som inom småbåtshamnarna i staden torde medföra olägenheter ur ordningssynpunkt. Fiskerätten inom ifrågavarande områden torde tillkomma Kungl. Maj:t och Kronan samt Västerås stad. Kronan har för sin del förklarat sig icke hava något att erinra mot att förbud mot fiske utfärdas beträffande de områden, som framställningarna avse, i den mån fiskerätten kan anses tillkomma Kungl. Maj:t och Kronan. Någon enskild persons rätt torde icke genom förbudet trädas för när.

Med hänsyn till att det tidigare utfärdade förbudet mot fiske i Svartån icke synes hava tillkommit i behörig ordning bör förbud utfärdas mot fiske såväl i Svartån å sträckan från och med Skerikesbron till åns utlopp i Mälaren som ock beträffande de i framställningarna omförmälda småbåtshamnarna. För båthamnarnas identifiering torde vara tillräckligt att dessas belägenhet anges. Anslag om förbud mot fiske torde genom polismyndighetens försorg böra uppsättas vid småbåtshamnarna. Förbudet torde böra införas såsom § 29 b i särskilda ordningsstadgan för Västerås stad.

Magistraten får på grund härav föreslå att i den av Konungens Befallningshavande i Västmanlands län den 21 oktober 1933 fastställda särskilda ordningsstadgan för Västerås stad måtte införas följande stadgande:

§ 29 b.

Allt fiske är förbjudet dels i Svartån å sträckningen från och med Skerikesbron till åns utlopp i Mälaren dels ock inom följande i Mälaren belägna småbåtshamnar nämligen: småbåtshamnen vid Hyttan, småbåtshamnen söder om Stallhagsparken, småbåtshamnarna utanför Svartåns mynning och invid hamnpiren öster därom samt småbåtshamnen söder om kvarteret Silon.

Vid magistratens skrivelse har fogats åtskilliga från magistraten infordrade yttranden ävensom andra ärendet rörande handlingar. Samtliga dessa handlingar, vilka bilda en akt, finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 maj 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Utskottet erinrar till en början om att bestämmelser om förbud mot fiske för närvarande finnas i de av magistraten den 16 januari 1934 utfärdade särskilda trafik- och ordningsföreskrifterna för Västerås stad. Dessa föreskrifter äro icke underställda länsstyrelsens prövning. Jämlikt gällande lag finnes därför icke möjlighet att beivra en överträdelse av förbudet mot fiske. Detta "förbud" omfattar allt fiske i Svartån inom stadens planlagda område samt norr därom till Skerikesbron. Då området å västra sidan av Svartån från järnvägsbron till utloppet i Mälaren icke är stadsplanelagt, omfattar "förbudet" mot fiske icke detta område.

Hamnstyrelsens och magistratens förslag avse nu först och främst att legalisera redan gällande "förbud" genom att bestämmelser härom intagas i den särskilda ordningsstadgan (således icke i de av magistraten utfärdade särskilda ordningsföreskrifterna) och att dessa bestämmelser underställas länsstyrelsens prövning. Vidare avser

man att utsträcka förbudet även till västra sidan av Svartån från järnvägsbron till åns utlopp i Mälaren samt till småbåtshamnarna.

Enligt ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 kan förslag om ytterligare ordningsföreskifte utöver vad lag eller författning innehåller eller lämnar åt magistrat eller polismyndighet att närmare bestämma väckas antingen av stadsfullmäktige eller magistraten. Framställes förslaget såsom i detta fall av magistraten, skall stadsfullmäktige höras däröver. Godkänna stadsfullmäktige förslaget, skall det av magistraten underställas länsstyrelsen, som äger att förslaget antingen oförändrat fastställa eller ogilla. Om stadsfullmäktige ogillar förslaget, är detsamma förfallet. Magistraten har i sådant fall möjlighet att hos länsstyrelsen anmäla behovet av ett sådant stadgande, varefter länsstyrelsen upprättar förslag och däröver hör stadsfullmäktige. Därefter fattar länsstyrelsen beslut i ärendet. Väckes förslaget av fullmäktige, insändes det av magistraten med eget yttrande till KB.

Beredningsutskottet får i anledning av granskningen av magistratens förslag anföra följande.

Utskottet delar till fullo hamnstyrelsens och magistratens uppfattning, att fiskeförbudet bör omfatta de i magistratens skrivelse angivna småbåtshamnarna. Det torde icke kunna bestridas, att fisket såväl vid dessa småbåtshamnar som i åmynningen, där ett större antal småbåtar äro förtöjda, förorsakar båtägarna betydande olägenheter, därigenom att framförallt småpojkar vid metningen bereda sig tillträde till båtarna.

Ifråga om metningsförbudet i Svartån hyser beredningsutskottet delvis avvikande uppfattning i förhållande till magistraten. Då metningen för många utgör ett harmlöst nöje och tidsfördriv, bör man icke enligt utskottets uppfattning tillgripa förbud i andra fall än där sådant med hänsyn till andra berättigade intressen är nödvändigt. Ifråga om Svartån bör därför fiskeförbudet omfatta endast sådana platser, där antingen fågellivet eller strandförhållanden påkallar detta. Ur nu angivna synpunkter synas bärande skäl ej föreligga att förbjuda metning i Svartån mellan landsvägsbron och järnvägsbron samt mellan sistnämnda bro och Storbron. Parkstyrelsen har för sin del förklarat sig icke ha något att erinra mot att metning tillåtes mellan de båda första broarna samt norr om järnvägsbron på en sträcka av omking 90 meter fram till stentrappan. Utskottet kan icke för sin del finna att ur parksynpunkt några större olägenheter skulle vara förknippade med att tillåta metning även fram till den s. k. Turbinbron och därifrån till Storbron.

Beredningsutskottet har under hand hemställt om magistratens yttrande angående möjligheten att från förbudet undantaga området mellan broarna och från järnvägsbron upp till stentrappan. Magistraten har efter hörande av poliskammaren emellertid framhållit att risk förefinnes för olycksfall, därest icke särskilda skyddsräcken uppsattes. Utskottet kan icke för sin del finna, att denna risk är större på denna plats än de andra ställen, där metning nu äger rum utan att några särskilda skyddsåtgärder äro vidtagna.

Beredningsutskottet anser, att § 29 b i särskilda ordningsstadgan bör erhålla följande lydelse:

"§ 29 b.

Allt fiske är förbjudet d e l s i Svartån å sträckningen fr. o. m. Storbron norrut till Skerikesbron, d e l s o c k inom följande i Mälaren belägna småbåtshamnar nämligen: småbåtshamnen vid Hyttan, småbåtshamnen söder om Stallhagsparken, små-

båtshamnen utanför Svartåns mynning söder om nuvarande landsvägsbron, småbåtshamnen invid hamnpiren öster om åmynningen samt småbåtshamnen söder om kvarteret Silon."

Under åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att avslå magistratens förslag i ärendet,

att till särskilda ordningsstadgan för Västerås stad skall fogas en ny paragraf, § 29 b, av ovan angivna lydelse, samt

att underställa länsstyrelsen sistnämnda förslag för prövning och fastställelse.

Nr 102. Fru Gunhild Johanssons ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 27 mars 1950 har *poliskammaren* till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående fru Gunhild Johanssons ansökan om tillstånd att i matserveringen "Gundas Café och Matsalar" i fastigheten Aspvretsgatan 21, här i staden, till spisande abonnenter och gäster samt vid enskilda fester få utskänka pilsnerdricka klass II under en tid av tre år.

Centralpolisen har efter företagen utredning i yttrande den 24 mars 1950 med hänsyn till lokalernas olämpliga beskaffenhet och läge avstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 24 april 1950 anfört följande:

Efter delfåendet av i ärendet verkställd polisutredning samt sedan nykterhetsnämndens ordförande och inspektör avlagt personligt besök i serveringslokalen, får nämnden med hänsyn till lokalens beskaffenhet hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till fru Johanssons anhållan.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 maj 1950 avgivet utlåtande andragit:

Någon anmärkning mot innehavarinnan av matserveringen föreligger icke, då denna, såvitt utredningen givit vid handen, i och för sig måste anses lämplig att förestå utskänkning av pilsnerdricka. Av polisrapporten framgår, att fru Johansson sedan den 19 mars 1948 i fastigheten bedrivit kafé- och matserveringsrörelse under firmanamnet "Gundas Café och Matsalar." Kaféet och matserveringen hållas för närvarande öppna vardagar från klockan 9.00 till klockan 21.00 samt sön- och helgdagar under tiden klockan 11.00 och klockan 20.00. Båda dessa avdelningar äro inrymda i samma lokal utan någon särskild avgränsning dem emellan. Då middagsmålet serveras, infinna sig ofta många gäster samtidigt, varför den del av lokalen, som är avsedd för kafégäster, ofta måste tagas i anspråk även för matgästerna. Redan nu angivna omständighet synes göra lokalen olämplig för utskänkning av pilsnerdricka. Även i övrigt måste lokalernas läge ur ordningssynpunkt anses mindre ändamålsenliga. Lokalerna äro belägna mitt inne i ett större bostadsområde med många barn och relativt långt från stadens centrala delar. För att få insyn över lokalen nödgas man

begiva sig mitt in i själva bostadsområdet. Nu nämnda förhållanden försvåra i hög grad möjligheterna för polismyndigheten att övervaka rörelsens bedrivande.

På grund av vad sålunda anförts föreslår utskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 29 juni 1950 Ser. A nr 6

Nr 103. Förvärv av tomten nr 3 i kvarteret Ferdinand.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juni 1950 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna förslag till förvärv av tomten nr 3 inom kvarteret Ferdinand med adress Kyrkobacksgatan 5 här i staden.

Tomten innehåller en areal av 153,7 kvm. och är taxerad till 9.900 kronor, varav 1.500 kronor markvärde och 8.400 kronor byggnadsvärde. Å tomten finnes uppförd ett äldre bostadshus, innehållande två lägenheter om vardera ett rum och kök samt en lägenhet om tre rum och kök. Sistnämnda lägenhet disponeras av ägaren. Hyresavkastningen uppgår till c:a 1.400 kronor per år.

För fastigheten begäres ett pris av 18.000 kronor.

Då staden har intresse av att förvärva tomten för att komplettera sitt markinnehav inom kvarteret vill drätselkammaren, ehuru priset torde ligga i överkant, tillstyrka att förvärvet kommer till stånd.

Köpeskillingen bör bestridas ur försäljningsmedelsfonden.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 18.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 3 i kvarteret Ferdinand här i staden samt

att köpeskillingen skall bestridas ur försäljningsmedelsfonden.

Nr 104. Fastställande av provisoriska grunder för beräkning av pensionsunderlag för vissa nyinrättade befattningar.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 maj 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 om lönereglering för stadens ordinarie befattningshavare innehåller en övergångsbestämmelse av följande lydelse:

"I avbidan å införande av normalpensionsreglemente skola pensionsunderlagen bibehållas vid nuvarande belopp därvid skall iakttagas, att befattningshavare, som dessförinnan tillträder nyinrättad tjänst, skall hänföras till den pensionsgrupp, stadsfullmäktige efter förslag av löne- och avtalsnämnden i varje särskilt fall besluta."

Något normalpensionsreglemente för städernas anställda har ännu ej kommit till stånd trots centrala överläggningar, som sträckt sig över flera år mellan Svenska Stadsförbundet och de olika personalorganisationerna. Förhandlingarna ha nyligen strandat inför en av regeringen förordnad förlikningskommission och det synes som om förhandlingarna i forsättningen komma att föras särskilt för varje stad.

Stadsfullmäktige fastställde den 30 juni 1949 (stfm. handl. ser A 123/49) provisoriska pensionsunderlag i stadens gamla löneplan för befattningar, som inrättats efter fullmäktiges beslut den 27 november 1947. Under det år som gått har ytterligare ett antal tjänster inrättats och löne- och avtalsnämnden vill nu föreslå, att liknande

beslut om provisoriska pensionsunderlag fattas för dessa tjänster så att befattningshavarna kan anslutas till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa.

Nämnden föreslår följande provisoriska placering i den gamla löneplanen för reglering av pensionerna i avbidan å ett nytt pensionsreglemente eller annan pensionsreglering.

Befattning	Nuvarande lönegrad	Föreslaget prov. pensionsunderlag i gamla lönepl.
Föreståndarinna vid Uddens koloni	12	6
Vaktmästare vid Gideonsbergsskolan	12	7
Andre ritare vid tekniska verken	14	8
Byråföreståndare hos pensionsnämnderna	19	11
Mätartekniker vid elverket	19	11
Mätartekniker vid gas- och vattenverken	19	11
Underingenjör vid stadsarkitektkontoret	20	12
Fastighetsassistent	22	14
Socialvårdssekreterare	24	16
Vattenverksingenjör	32	22

På grund av vad sålunda anförts hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa här föreslagna lönegrader i den gamla löneplanen såsom provisorisk grund för beräkning av pensionsunderlag.

Drätselkammaren har i häröver den 1 juni 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 105. Pensionsunderstöd till en snickare vid folkskolorna.

Folkskolstyrelsen har i skrivelse den 22 mars 1950 anfört följande:

Snickare F. E. Nordlund, som under tiden 13/10 1929—19/2 1950 tjänstgjort som snickare vid stadens folkskolor, har nu på grund av sjukdom och ålersskäl anhållit om avsked med pension räknat från den 20/2 1950.

Hans avskedsansökan har beviljats av folkskolstyrelsen, som därjämte på det livligaste vill tillstyrka att herr Nordlund må beviljas högsta möjliga kommunal pension. Hr Nordlund är född den 5/9 1872.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 19 maj 1950 anfört följande:

Nordlund var 57 år gammal då han anställdes i stadens tjänst såsom snickare vid folkskolorna och kan därför icke pensioneras enligt bestämmelserna i stadens pensionsreglemente. Då han uppnådde den för stadens anställda gängse pensionsåldern 65 år, hade han blott 8 tjänsteår hos staden. Med hänsyn till att Nordlund arbetat hos staden under mer än 20 år, vill löne- och avtalsnämnden emellertid tillstyrka, att han tillerkännes det sedvanliga pensionsunderstödet à 350 kronor per år.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna snickaren F. E. Nordlund ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor från och med den 20 februari 1950.

Drätselkammaren har i häröver den 1 juni 1950, med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 106. Anslag för extra arbetskraft vid brandkåren.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 9 maj 1950 anfört följande:

Ett tjugutal brandskåp ha efter leveransförsening inkommit på en gång. Detta har lett till en stark forcering av linjearbetet. Av olika orsaker måste samtidigt en avsevärd omläggning av ledningar utföras. Två man äro för närvarande fullt sysselsatta med dessa arbeten. Det är synnerligen angeläget, att arbetena bli utförda i år för att icke släpa efter, då de av stadens starka tillväxt betingade nyanläggningarna nästa år måste komma till utförande.

Enär emellertid svårighet föreligger att hålla den fastställda utryckningsstyrkan disponibel särskilt semestertiden, den för linjearbete lämpligaste årstiden, är det nödvändigt att för ifrågavarande arbete anställa en extra man för en tid av fyra månader för en kostnad av 2.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att fullmäktige ville besluta

att för anställande av extra arbetskraft för ifrågavarande arbete anslå 2.000 kronor att utgå ur brandförsvarsfonden.

Drätselkammaren har i häröver den 1 juni 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad brandstyrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 107. Inrättande av en ny ordinarie befattning som vägtekniker vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juni 1950 anfört följande:

Sedan den 1 februari 1945 har vid byggnadskontoret funnits inrättad en extra befattning såsom vägtekniker. Vidare finnas två ordinarie vägtekniker vid kontoret. Den ordinarie vägteknikerbefattningen är placerad i lönegrad 18, där, inklusive dyrtidstillägg, begynnelselönen utgör 7.644 kronor och slutlönen 8.880 kronor. Den extra vägteknikern åtnjuter ett fast arvode om 600 kronor per månad. Beloppet inkluderar dyrtidstillägg.

Samtliga vägtekniker syssla med projekterings- och utredningsarbeten. Med hänsyn till omfattningen av byggnadskontorets arbetsuppgifter föreligger stadigvarande behov även av den extra befattningen som vägtekniker. Drätselkammaren anser därför motiverat, att denna fr. o. m. nästa års ingång uppföres å ordinarie stat.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att nuvarande extra befattningen såsom vägtekniker vid byggnadskontoret fr. o. m. den 1 januari 1951 uppföres å ordinarie stat med placering i lönegrad 18 i gällande löneplan för stadens ordinarie befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 7 juni 1950 avgivet utlåtande, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 108. Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juni 1950 anfört följande:

Skrivbiträdet vid stadskansliet fru Ebba Ericsson har hos drätselkammaren hemställt om entledigande från sin befattning fr. o. m. den 1 september 1950.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta den efter fru Ericsson lediga befattningen såsom skrivbiträde vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 7 juni 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 109. Återbesättande av befattning som mätningstekniker vid stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 5 juni 1950 anfört följande:

Mätningsteknikern vid stadsingenjörskontoret Lars Hellkvist kommer att sluta sin anställning den 1 september 1950.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 7 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 15 juni 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Nr 110. Återbesättande av befattning som maskinist vid vattenverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 23 maj 1950 anfört följande:

Maskinisten vid vattenverket Torsten Johannes Jakobsson har entledigats från sin befattning från den 1 augusti 1950 .

Enär befattningen är behövlig, hemställer styrelsen för tekniska verken om stadsfullmäktiges bemyndigande att återbesätta densamma.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 7 juni 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 15 juni 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 111. Fråga om pension till änkefru Martina Sigfrids. (Konf. Stfms handl. nr 96 ser. A 1948).

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 22 maj 1950 anfört följande:

Vid sammanträde den 29 april 1948 (stadsfullmäktiges protokoll § 118) tillerkände stadsfullmäktige efter framställning av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning i skrivelse den 26 februari 1948 (stadsfullmäktiges handlingar ser. A sida 120) civilingenjör A. S. Sigfrids en årlig pension om 4.476 kronor fr. o. m. den 1 juli 1948. Grunderna för beräkning av detta belopp angives i lönenämndens yttrande över yrkesskolstyrelsens nämnda framställning.

Yrkesskolstyrelsen beviljade vid sitt sammanträde den 21 maj 1948 civilingenjör Sigfrids avsked med pension fr. o. m. den 1 juli 1948 med pensionsbelopp enligt stadsfullmäktiges ovan nämnda beslut.

Civilingenjör Sigfrids avled sistlidne 18 maj. Han efterlämnar änka fru Martina Sigfrids, född den 10 februari 1870. Makarna ha varit gifta sedan 15 juni 1912.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja fru Martina Sigfrids familjepension med belopp, som beräknas tillkomma änka efter tjänsteman i civilingenjör Sigfrids ställning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 7 juni 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden erinrar om att lärartjänsterna vid yrkesskolorna icke äro reglerade för pension samt att uppkommande pensionsfall därför falla under stadsfullmäktiges prövning. Med tillämpning av samma grunder som kom till användning då civilingenjören Sigfrids tillerkändes pension, har löne- och avtalsnämnden räknat ut ett pensionsbelopp à 1.422 kronor per år, som nämnden föreslår skall utgå till änkefru Sigfrids från och med den 1 juni 1950.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna änkefru Martina Sigfrids en årlig pension å 1.422 kronor att utgå från och med den 1 juni 1950.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 juni 1950 med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 112. Fråga ang. dyrtidstillägg å viss del av pension till änkefru Toldner.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 7 juni 1950 anfört följande:

Enligt bestämmelserna i § 10 uti gällande pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare har beträffande pensionen till folkskoleinspektören Ture Toldners efterlevande maka och två barn samordning skett med den pension som Toldner före sin anställning i Västerås intjänat såsom folkskollärare. Med anledning härav utgår pension till änkefru Toldner med 225 kronor per månad från Statens Pensionsanstalt (SPA) och med 225 kronor per månad från Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa (SKP). Dessa båda belopp utgöra på grund av SPA:s särskilda bestämmelser tillhopa något mer än den pension som enligt stadens pensionsreglemente skulle utgått om man för Toldner kunnat räkna full tjänstetid hos staden om 25 år. Enligt principerna skulle dock beloppen ha varit lika stora. Förutom pensionen bör dyrtidstillägg utgå. Enligt § 13 i stadens pensionsreglemente skall stadsfullmäktige efter prövning i särskild ordning bestämma om och i vilken utsträckning dyrtidstillägg skola utgå å pensioner, vilka utbetalas på grund av reglementet. Fullmäktige ha senast den 22 december 1949 under § 393 i protokollet beslutat, att under 1950 skola dyrtidstillägg utgå med 27 procent å samtliga av staden beviljade pensioner, dock icke å del av pension som överstiger 500 kronor per månad. Beslutet är icke direkt tillämpligt i föreliggande fall eftersom det icke gäller pension som beviljats av staden utan pension som utgår på grund av stadens försäkring i en pensionskassa. Fallet är det första efter stadens anslutning till SKP där pensionen skall utbetalas från anstalten. Till den del pensionen utgår från SKP, bör staden enligt nämndens mening betala dyrtidstillägg på samma sätt som gäller i de fall där staden själv betalar pensionsbeloppen, eftersom både pensionerna från SKP och från stadens kassa beräknas enligt bestämmelserna i stadens pensionsreglemente. Den pension som utgår från SPA hänför sig emellertid till tid då Toldner ej var anställd hos Västerås stad och tvekan kan därför råda om staden skall betala dyrtidstillägg också på denna del av de samlade pensionsförmånerna. Från SPA utgår ej något dyrtidstillägg. Avsikten med samordningen med pension från annan arbetsgivare är emellertid att en befattningshavare eller dennes efterlevande skall komma i samma ekonomiska läge som om befattningshavaren hos Västerås stad fullgjort även den tid för vilken han med pensionsrätt haft anställning hos annan arbetsgivare. Löne- och avtalsnämnden anser det därför skäligt att staden betalar dyrtidstillägg å det belopp som skulle utgått om Toldner hos Västerås stad fullgjort även den tjänstetid som pensionen från SPA avser. Detta belopp är 423 kronor per månad och dyrtidstillägget utgör efter 27 procent 114 kronor per månad. Detta resultat har man också ansett skäligt vid behandlingen av pensions-

frågan hos SKP. I detta sammanhang må nämnas att samordningen med pensionen från SPA varit ekonomiskt fördelaktig för staden vid fastställandet av stadens pensionsavgifter till SKP.

På grund härav hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att dyrtidstillägg skall utgå till änkefru Toldner å ett pensionsbelopp om 423 kronor per månad efter samma procentsats som gäller för stadens pensionärer.

Drätselkammaren har i häröver den 15 juni 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 113. Tillägg till § 11 punkt 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare. (Konf. Stfms handl. ser. A nr 59/1949.)

Löne- och avtalsnämnden anför i skrivelse den 1 juni 1950 följande:

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse av den 16 februari 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett tillägg till p. 4 i § 11 uti 1946 års pensionsreglemente av innebörd, att staden i viss omfattning skulle uppehålla inbetalning av pensionsavgifter till SKP i de fall, då till kassan ansluten arbetare måst permitteras till följd av arbetsbrist (Stfm. handl. nr 59 ser. A 1949).

Stadsfullmäktige beslöto den 31 mars 1949, § 73, att återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden.

Avsikten med den föreslagna tilläggsbestämmelsen var att bereda kommunalarbetarna större trygghet vid permitteringar genom att bibehålla anslutningen till pensionskassan under viss tid. I annat fall skulle anslutningen till kassan upphöra omedelbart då vederbörande slutade arbeta hos staden. Förslaget rönte emellertid motstånd från kommunalarbetarnas fackorganisation, som befarade att bestämmelsen skulle underlätta permitteringar vid stadens arbeten. Löne- och avtalsnämnden har numera ej anledning vidhålla sitt förslag och får därför återkalla framställningen. I detta sammanhang må nämnas, att frågan om pensionsrätt under permittering regleras i det förslag till normalpensionsreglemente för städernas anställda, varom Svenska Stadsförbundet förhandlat med personalorganisationerna. Det finns därför anledning förmoda, att ett blivande pensionsreglemente för Västerås stads anställda kommer att upptaga de erforderliga bestämmelserna i berörda hänseende.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att avskriva ärendet från vidare behandling.

Drätselkammaren har i häröver den 15 juni 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Nr 114. Omorganisation av vissa tjänster vid polisverket.

Polisnämnden har i ett den 10 maj 1950 avgivet utlåtande på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att polismästare-stadsfiskalstjänsten uppdelas på en polismästare- och en stadsfiskalstjänst, båda i 36 lönegraden;

att polisnotarietjänsten omändras till en biträdande stadsfiskalstjänst med placering i 30 lönegraden;

att en kriminalkommissarie- och en kriminalöverkonstapelstjänst i 23 respektive 19 lönegraderna inrättas, därvid två kriminalkonstapelstjänster istället indragas;

att kriminalöverkonstapelstjänsten i 20 lönegraden omändras till en liknande befattning i 19 lönegraden;

att överkonstapelstjänsten vid centralpolisavdelningen omändras till en föreståndarebefattning därstädes med placering i 21 lönegraden;

att en kanslibiträdestjänst i 11 lönegraden inrättas å stadsfiskalsexpeditionen;

att en kontorsbiträdestjänst i 8 lönegraden inrättas med placering å utlänningsavdelningen;

att tre av de fem extra skrivbiträdestjänsterna överföras å ordinarie stat med placering i 6 lönegraden; samt

att biträdande överkonstapelstjänsten å poliskammaren indrages, allt från 1 januari 1951.

Polisnämndens skrivelse jämte därvid fogade instruktioner och lönestater (bil. 1, 2, 3 a och 3 b) finnas intagna i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 16 för innevarande år.

Övriga i skrivelsen omförmälda bilagor (nr 4, 5 och 6) ha av utrymmesskäl icke återgivits i trycket men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 19 maj 1950 anfört följande:

Nämnden tillstyrker förslaget utom i följande hänseenden.

Polisnämnden har föreslagit, att tjänsten såsom biträdande stadsfiskal placeras i lönegrad 30. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker endast, att tjänsten placeras i lönegrad 29, som gäller för den nuvarande polisnotarietjänsten, detta med hänsyn till att övriga juristtjänster i staden, vilka icke stå i chefsställning utan såsom s. k. andre mänstjänster äro placerade i lönegrad 29.

Ej heller vill löne- och avtalsnämnden tillstyrka, att en särskild föreståndarebefattning inrättas vid centralpolisavdelningen i lönegrad 21. Svenska Stadsförbundet har efter poliskonflikten 1947 rekommenderat städerna, att tillämpa de löner för polis-

personal, som upptogos i det av landshövding Lidén i konfliktens slutskede framlagda medlingsförslaget. Överkonstapelstjänster skall i enlighet härmed placeras i lönegrad 19, vilket med några få undantag när är förhållandet i Västerås och rikets övriga städer. Nämnden anser sig icke ha anledning frångå lönesättningen i detta fall, särskilt som överkonstapeln å centralpolisavdelningen är ensam överkonstapel där och sålunda icke är chef för andra överkonstaplar i samma lönegrad. Nämnden föreslår därför, att tjänsten bibehålles i lönegrad 19.

Å stadsfiskalsexpeditionen bör enligt polisnämndens mening inrättas en ordinarie kanslibiträdestjänst. Löne- och avtalsnämnden å sin sida anser att den nuvarande kontorsbiträdestjänsten, å poliskammaren, vilken avses i förslaget, tills vidare bör bibehållas såsom kontorsbiträdestjänst med hänsyn till den återhållsamhet stadsfullmäktige och löne- och avtalsnämnden på senare tid måst visa gentemot Sveriges Kommunaltjänstemannaförbunds förhandlingskrav om vittgående uppflyttningar bland de kvinnliga kontorstjänsterna.

Beträffande polisnämndens förslag till lönestater och instruktioner får löne- och avtalsnämnden göra följande erinringar.

Kungl. Maj:t har ganska nyligen, den 28 januari 1949, fastställt gällande lönestat för stadsfiskalen och polismästaren (kommunal författningssamling nr 11/49). I polisnämndens förslag finns vissa stadgande, som icke helt stämma överens med vad Kungl. Maj:t fastställt. Då anledning finnes att förmoda, att Kungl. Maj:t icke ändrat ståndpunkt i de föreliggande frågorna, får löne- och avtalsnämnden föreslå följande ändringar i polisnämndens förslag.

§ 3 i förslaget till lönestat bör ändras till ordagrann överensstämmelse med § 5 i gällande lönestat, dock att i p. 6 orden "i § 15 riksåklagarämbetet" endast skall medtagas i instruktionen för stadsfiskalerna.

I instruktionen för åklagarna bör den föreslagna § 10 erhålla samma lydelse som § 6 i gällande lönestat. Samma gäller den föreslagna § 16 i instruktionen för polismästaren.

Sveriges Juristförbund har enligt bestämmelserna i lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän beretts tillfälle att taga del av polisnämndens förslag. Förbundet har ej inom föreskriven tid gjort bruk av sin rätt att begära förhandlingar om förslaget. I efterhand har förbundet emellertid ingivit en skrivelse till löne- och avtalsnämnden och förklarat sig godtaga förslaget utom beträffande den punkt i lönestaten för polismästaren, § 1, som stadgar, att beklädnadsförmån ingår i lönen. Härom har förbundet anfört följande:

"Vidkommande så de i lönestaten intagna reglementsföreskrifterna vill förbundet för sin del föreslå, att sista meningen 1 § i lönestaten för polismästaren, med föreskrift om att beklädnadsförmån ingår i lönen, måtte utgå. Genom att befattningshavaren själv har att svara för dessa kostnader kommer löneställningen i realiteten att understiga vad som gäller exempelvis för stadsfiskalen och rådmännen, vilket förhållande med hänsyn till arbetsuppgifter och erforderlig kompetens förbundet icke finner skäligt. För den händelse nu omnämnda föreskrift utgår ur lönestaten, innebär detta, att staden har att svara för dessa kostnader. Somliga städer ha valt utvägen att utbetala ett årligt fixerat beklädnadsbidrag för täckande av dylika kostnader. Enligt förbundets förmenande är det likgiltigt, vilket alternativ man härvid väljer."

Enligt nu gällande bestämmelser ingår beklädnadsförmånen i polismästarens lön och löne- och avtalsnämnden har icke ansett sig böra tillstyrka juristförbundets önskemål.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att polismästare-stadsfiskalstjänsten uppdelas på en polismästare- och en stadsfiskalstjänst, båda i lönegrad 36;

att polisnotarietjänsten ändras till en biträdande stadsfiskalstjänst med placering i lönegrad 29;

att en kriminalkommissarie- och en kriminalöverkonstapelstjänst i lönegrad 23 respektive 19 inrättas, därvid två kriminalkonstapelstjänster i stället indrages;

att kriminalöverkonstapelstjänsten i lönegrad 20 ändras till en liknande befattning i lönegrad 19;

att en kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8 inrättas med placering å utlänningsavdelningen;

att tre av de fem extra skrivbiträdestjänsterna överföras å ordinarie stat med placering i lönegrad 6;

att biträdande överkonstapelstjänsten å poliskammaren indrages;

att polisnämndens förslag till lönestater och instruktioner antages med ovan föreslagna ändringar samt

att beslutet i samtliga delar skall gälla från och med den 1 januari 1951.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 1 juni 1950:

Till en början vill kammaren bekräfta att stadens tillväxt och den påtagliga ökningen av arbetsbördan för chefstjänstemännen vid polis- och åklagarväsendet som blivit en följd dels härav, dels av genomförandet av rättegångsreformen, nödvändiggör en ny organisation av hithörande befattningar, därest göromålens behöriga utförande skall säkerställas. I nu nämnda hänseende torde det vara tillräckligt att hänvisa till det material som av polisnämnden förebragts. Av detta framgår bl. a. att antalet av åklagare prövade ärenden i staden är större än motsvarande antal i städer med folkmängd överstigande Västerås stads ävensom att här i staden polismästarens och åklagarens uppgifter fördelats på endast två befattningshavare, medan i städer, som äro jämförbara med Västerås, dessa sysslor äro fördelade på tre befattningshavare, därvid polismästaretjänsten och stadsfiskalstjänsten i allmänhet beklädas av två särskilda befattningshavare. Drätselkammaren anser, att de skäl, vilka polisnämnden anfört för uppdelning av dessa befattningar samt inrättande av en särskild befattning som biträdande stadsfiskal istället för nuvarande polisnotarietjänsten, äro bärande. Även i övrigt anser sig drätselkammaren till största delen kunna biträda polisnämndens förslag. Kammaren ansluter sig dock helt till löne- och avtalsnämndens ståndpunkt beträffande förslaget att en särskild föreståndarebefattning vid centralpolisavdelningen med högre lönegradsplacering än överkonstapelstjänsten icke inrättas. Kammaren vill här understryka vad löne- och avtalsnämnden anfört angående vikten av att Svenska Stadsförbundets rekommendationer noggrant följas. Även vad beträffar den

föreslagna kanslibiträdestjänsten å stadsfiskalsexpeditionen biträder kammaren löne- och avtalsnämndens uppfattning. Kammaren vill på denna punkt särskilt hänvisa till vad kammaren i andra sammanhang anfört angående vikten av att i nuvarande läge iakttaga återhållsamhet ifråga om uppflyttningar av kontorstjänsterna.

Vad därefter angår de föreslagna lönesättningarna anser kammaren i likhet med löne- och avtalsnämnden, att befattningen såsom biträdande stadsfiskal på de av nämnden anförda skälen bör placeras i lönegrad 29.

Kammaren tillstyrker även de av löne- och avtalsnämnden förordade ändringarna i förslagen till lönestater och instruktioner.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att i de delar så erfordras underställa stadsfullmäktiges beslut vederbörande statliga myndighet för fastställelse.

Beredningsutskottet, till vilket ärendet jämväl remitterats i vad avser frågan om antagande av instruktionerna för polismästaren och åklagarmyndigheten, har i yttrande den 13 juni 1950 förklarat sig i denna del av ärendet biträda polisnämndens förslag med de av löne- och avtalsnämnden förordade ändringarna av § 16 i instruktionen för polismästaren och av § 10 i instruktionen för åklagarmyndigheten.

Nr 115. Utredning om kommunal stuveriverksamhet i Västerås hamnar.

I en till stadsfullmäktige den 25 juni 1947 ingiven motion ha stadsfullmäktigeledamöterna herrar Herman Thorén och Åke Johansson föreslagit stadsfullmäktige att tillsätta en kommitté för utredning av frågan om en kommunalisering av stuveriarbetet i Västerås hamnar.

Motionen finnes intagen i stadsfullmäktiges handlingar ser. A nr 199 år 1947.

Sedan stadsfullmäktige härefter den 25 september 1947 tillsatt en kommitté bestående av hyvlaren K. H. Thorén, stuveriförmannen Carl Hellström, svetsaren Åke Johansson, stuvaren Hilmer Larsson, järnhandlaren Henning Larsson, direktören Ragnar Bosten och redaktören Stig Ek att utreda frågan, ha kommitterade efter verkställd utredning i ett den 25 november 1949 avgivet betänkande hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att utredningen icke skulle föranleda någon åtgärd samt

att kommittén entledigades från utredningsuppdraget.

Kommitténs skrivelse jämte därvid fogade tvenne reservationer, dels en av kommittéledamöterna herrar R. Bosten och Henning Larsson och dels en av ledamöterna herrar Ek och H. Larsson, återfinnas i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 30 år 1949.

Reservationerna äro så lydande:

Kommitténs beslut att hemställa till stadsfullmäktige att lämna motionen utan åtgärd samt att entlediga kommittén från utredningsuppdraget biträdes av oss. Vad beträffar betänkandet i övrigt så innefattar detsamma flera synpunkter, vilkas riktighet vi icke kan vitsorda, men med hänsyn till betänkandets slutresultat har vi icke funnit det vara nödvändigt att taga upp desamma till särskild behandling. Vi måste dock framhålla, att vi icke kan instämma i det i allmänna ordalag gjorda principuttalandet "att det vore önskvärt med en kommunal stuveriverksamhet i Västerås hamnar och, att åtskilliga fördelar därvid skulle ha kunnat uppnås". Under utredningens gång har enligt vår uppfattning icke framkommit någon omständighet, som giver vid handen, att en stuverirörelse i kommunal regi skulle vara bättre ägnad att fylla sitt ändamål än ett privatägt stuveriföretag. De skiftande problem, som äro förknippade med stuverirörelse, lösas enligt vår uppfattning bäst inom ramen för enskild verksamhet. Även ur kommunens synpunkt är det enligt vår bestämda uppfattning lyckligast, att denna företagsform bibehålles.

I likhet med kommitténs majoritet har vi den bestämda uppfattningen att sociala och ekonomiska skäl talar för en kommunalisering av stuveriverksamheten i Västerås hamnar. Ävenså har vi under utredningsarbetet konstaterat att formella och lagliga hinder föreligger för åstadkommandet av en med ensamrätt bedriven kommunal verksamhet på detta område. I detta läge anser vi det vara logiskt och konsekvent att staden genom en hänvändelse till statsmakterna söker få dessa hinder undanröjda genom lämpliga lagstiftningsåtgärder.

Undertecknade föreslår därför stadsfullmäktige att besluta

att hos statsmakterna hemställa om sådana lagstiftningsåtgärder att kommunal stuveriverksamhet med ensamrätt möjliggöres, samt

att entlediga kommittén från utredningsarbetet.

Stadsfullmäktige ha härefter vid sammanträde den 22 december 1949 remitterat kommitténs betänkande till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande.

Sedan drätselkammaren före eget ställningstagande remitterat ärendet till hamnstyrelsen för yttrande, har styrelsen i skrivelse den 5 maj 1950 anfört följande:

Stuveriverksamheten i stadens hamn knyter nära an till den verksamhet som drives i stadens egen regi. Hamnstyrelsen följer därför med stort intresse vad som förekommer inom stuveriföretagets verksamhetsområde.

Beträffande arbetsförhållandena för stuveriearbetarna kan styrelsen till fullo instämma i vad kommittén framhållit om den brist som tills helt nyligen rått å välfärdsanordningar, såsom tvättrum, omklädningsrum och matrum. Styrelsen vill emellertid också vitsorda, att betydande förbättringar på sista tiden inträtt i dessa hänseenden.

Styrelsen är väl medveten om svårigheterna att bereda stuveriarbetarna en jämnare tillgång till arbete än det säsongbetonade och dessutom även under seglationstiden mycket periodiska arbetet i hamnen. En stuveriarbetare, som beredes arbetstillfälle annorstädes än i hamnen, måste alltid vara beredd att lämna den tillfälliga arbetsplatsen och inställa sig till arbete i hamnen. Det är under dylika förhållanden förklarligt, att stuveriarbetarna icke utan betydande svårigheter kan tas emot som tillfällig

arbetskraft på annat håll. Kommittén har pekat på vissa förbättringar som kan åstadkommas om arbetsförmedlingen kunde förlägga en del av sin verksamhet till hamnen. Möjligheterna att sysselsätta stuveriarbetarna i stadens arbeten synes enligt vad kommittén framhållit icke vara så stora. Hamnstyrelsens erfarenhet av verksamheten i en hamn ger vid handen, att de speciella arbetsförhållandena inom sjöfarten i hög grad försvårar en kontinuerlig sysselsättning av stuveriarbetarna. Som kompensation för detta förhållande arbeta stuveriarbetarna efter så höga taxor att förtjänsten skall kunna förslå också för de tider då de icke kan beredas arbetstillfällen i hamnen. Vissa ansträngningar som på senare tid gjorts för att skaffa stuveriarbetarna sysselsättning på andra arbetsplatser ha icke givit det resultat man kunnat vänta sig. Arbete har väl kunnat beredas i viss utsträckning, men stuveriarbetarna ha ej visat sig hågade att taga annat arbete under vintersäsongen. Utan att härav dra förhastade slutsatser vill hamnstyrelsen dock förmoda, att det icke skulle medföra några större förändringar i de bestående förhållandena om stuveriarbetarna finge möjlighet att skaffa sig annat arbete varje gång det blir ont om arbetstillfällena i hamnen. Hamnstyrelsen vill därför icke tillmäta frågan om en regelbunden sysselsättning alltför stor betydelse i diskussionen om en kommunal stuverirörelse.

Kommitténs utredning avser framför allt företagsformen, kommunalt eller privatägt företag. Kommittén, vars majoritet funnit det önskvärt att staden själv hade hand om stuverirörelsen, har i sin utredning konstaterat, att förutsättningarna för närvarande saknas för en stuverirörelse i kommunal regi. Hamnstyrelsen har ej anledning att under dylika förhållanden uttala sig för den ena eller den andra företagsformen.

Styrelsen vill i detta sammanhang ej underlåta att framhålla den starka anknytning som stuveriföretaget i Västerås har till en av speditionsfirmorna i staden. Från de övriga speditörernas sida har gjorts gällande, att stuverirörelsen bör vara helt fri från inflytande från speditionshåll, enär man eljest kan befara mannamån. Styrelsen vill ansluta sig till denna principiella ståndpunkt, men är angelägen påpeka, att styrelsen icke kan lasta stuveriföretaget för någon mannamån. Tvärtom vill det synas som om företaget bemödar sig om opartiskhet i sin rörelse.

Hamnstyrelsen biträder kommitténs framställning om att motionen ej skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren har härefter i yttrande den 11 maj 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla kommitténs förslag.

Kammarledamoten herr Lindqvist har reserverat sig mot drätselkammarens förslag under uttalande att han anslöte sig till den av kommittéledamöterna herrar Stig Ek och H. Larsson avgivna reservationen.

Beredningsutskottet har slutligen i skrivelse den 13 juni 1950 med åberopande av vad utredningskommittén i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Ledamoten av beredningsutskottet herr Ek har uttalat avvikande mening från utskottets förslag och åberopat sin jämte herr H. Larsson inom utredningskommittén avgivna reservation.

Nr 116. Fråga om inrättande av två nya realskolor i staden.

Lokalstyrelsen för Högre Allmänna Läroverket har i skrivelse den 24 april 1950 anfört följande:

Under planering av nybyggnaden för Högre Allm. Läroverket i Västerås har det befunnits olämpligt att enligt ursprunglig plan utföra denna för en till ett stort gymnasium ansluten stor realskola, vilken senare skulle svara mot behovet under närmaste tidsperiod. Frågan har behandlats i lokalstyrelsen för Högre Allm. Läroverket den 27 sept. 1949 § 1 och den 14 febr. 1950 § 5 enligt bifogade protokollsutdrag. Stadsfullmäktige har för sin del godtagit det minskade byggnadsprojektet, som f. n. är under behandling i Skolöverstyrelsen och Byggnadsstyrelsen. En konsekvens av de ändrade planerna är att en ny realskola bör uppföras snarast möjligt på lämplig plats i staden. Lokalstyrelsen får härmed anhålla, att stadsfullmäktige måtte ingå till Kungl. Maj:t med begäran om upprättande av en ny realskola i Västerås. Denna bör planeras för ett elevantal av c:a 500.

De i skrivelsen omförmälda protokollsutdragen äro så lydande:

Protokoll fört vid lokalstyrelsens vid Högre Allmänna Läroverket sammanträde den 27 september 1949.

Närvarande: Hrr Karl Erik Eriksson, Martin Hellblom, Gösta Sjöberg, Carl Henning, Bengt Dahlander, Arnold Westring, Bertil Walldén, Börje Ellström och rektor Olof Stenström.

§ 1.

På anmodan av Rektor vid Högre Allmänna Läroverket i Västerås får läroverkets lokalstyrelse härmed avge ett yttrande rörande planeringen av undervisning på läroverksstadiet i Västerås stad.

Elevantalet vid Västerås Högre Allmänna Läroverk har under senare år kraftigt ökat och uppgår innevarande hösttermin till 987 elever, varav 217 i gymnasiet. Alla ansträngningar ha gjorts för att kunna bevilja inträdessökande i realskolan med minst fulla minimibetygspoäng plats men härvid ha också för skolans skötsel ytterst besvärliga provisorier måst tillgripas. Stadens folkmängd befinner sig emellertid alltfort i stark tillväxt både på grund av inflyttning och naturlig folkökning. Det är fullt klart för såväl lärarkollegiet som lokalstyrelsen, att Högre Allmänna Läroverket ej som hittills kan fortsätta att expandera. Avlastning måste åstadkommas på något sätt. Enligt nu i praktiskt taget definitiv form föreliggande planer för nybyggnad för Högre Allmänna Läroverket skall plats kunna beredas c:a 800 elever. I den mån gymnasiets andel ökas, minskar totala lärjungeantalet och beräknas vid ett stort gymnasium och en smal realskola böra nedgå till c:a 700.

Behovet av elevplatser i läroverket och med dess realskola jämställda läroanstalter har för tidpunkten 1960 uppskattats till c:a 3.000. Övriga läroanstalter äro Västerås Kommunala Flickskola, i vilken för närvarande en realskolelinje är under utbyggnad samt Västerås Praktiska Mellanskola. Flickskolan kommer att efter det en del ändringsarbeten utförts ha sin lokalfråga i stort sett löst, medan däremot Praktiska Mellanskolan saknar egna lämpliga skollokaler. Nybyggnad i anslutning till Västerås

Högre Tekniska Läroverks lokaler är emellertid planerad och måste med det snaraste genomföras.

Sedan lokalfrågorna helt lösts, kunna Flickskolan och Praktiska Mellanskolan bereda plats för 900 à 1.000 elever eller tillsammans med Högre Allmänna Läroverket för 1.700 à 1.800. Även om prognosen för tidpunkten 1960 skulle vara endast tillnärmelsevis riktig, är det tydligt att en fristående teoretisk realskola kommer att erfordras inom kort tid och att fram till 1960 sannolikt ytterligare en realskola blir erforderlig. Intill dess en ny realskola tillskapats kan, ehuru med stora olägenheter genom bibehållande av en äldre lokal för läroverkets behov, plats beredas för ytterligare c:a 300 elever å realskolestadiet. Läroverket skulle emellertid därvid bli mycket otympligt med c:a 1.100 elever och en sådan lösning kan endast tolereras som ett kortvarigt provisorium.

Lokalstyrelsen äger kännedom om att en utbyggnad av Högre Tekniska Läroverket — f. n. elektroteknisk fackskola — med 2 tekniska gymnasielinjer diskuteras och att intresset härför är mycket stort. Tillkomsten av ett Tekniskt gymnasium i Västerås skulle helt säkert komma att innebära en avlastning för Högre Allmänna Läroverkets gymnasium. Härigenom förskjutes emellertid endast takten för läroverkets omvandling till stort gymnasium och mindre realskola. Någon nämnvärd inverkan på behovet av separata teoretiska realskolor uppstår ej.

Enligt lokalstyrelsens uppfattning bör sålunda under närmaste tioårsperiod undervisningen inom Västerås stad på stadier närmast över folkskolan ordnas efter följande riktlinjer:

Det Högre Allmänna Läroverket erhåller nya lokaler för ett elevantal av c:a 800, som, i den mån gymnasiets andel växer, nedgår till c:a 700. Omvandlingen mot ett stort gymnasium kan komma att påverkas av tillkomsten av tekniska gymnasielinjer vid Högre Tekniska Läroverket. Västerås Kommunala Flickskola och Praktiska Mellanskolan måste med det snaraste få sina lokalfrågor tillfredsställande ordnade och kunna då tillsammans ge plats åt 900 à 1.000 elever. För behovet av ytterligare elevplatser å realskolestadiet inrättas separata realskolor, varav en bör färdigställas snarast möjligt. Åt dessa realskolor ges måttlig storlek c:a 500 elever pr skola.

De synpunkter lokalstyrelsen här ovan framfört torde mycket nära överensstämma med de kommunala myndigheternas och anledning finnes därför att räkna med ett förverkligande av planerna enligt angivna riktlinjer.

— —

Västerås som ovan
Olof Stenström

Justerat:
Karl E. Eriksson. A. Westring.

Protokoll vid lokalstyrelsens vid Högre Allmänna Läroverket sammanträde den 14 februari 1950.

Närvarande: Hrr Karl E. Eriksson, Arnold Westring, John Stålhammar, Göte Juhlén, B. W. Alwestrand, Bertil Walldén, Börje Ellström samt undertecknad rektor.

— —

§ 5.

Rektor erinrade om att lokalstyrelsen den 27 sept. 1949 gjort ett uttalande angående planeringen av undervisningen på läroverksstadiet i Västerås stad, att detta uttalande tidigare tillställts dels Kungl. Skolöverstyrelsen, dels stadens Drätselkammare, att undervisningsrådet C. E. Sjöstedt vid besök i Västerås för att studera denna fråga vid ett sammanträde å rådhuset uttalat att enligt hans mening tillräcklig utredning förelåg för att staden skulle kunna omedelbart ingå till Kungl. Maj:t med begäran om upprättande av ny realskola.

Lokalstyrelsen beslöt, att hos Drätselkammaren begära, att den ville snarast ingå till Kungl. Maj:t med begäran om upprättande av en ny realskola i Västerås. Lokalstyrelsen uppdrog åt ordföranden att ingiva skrivelse i ärendet till Drätselkammaren.

— —

Västerås som ovan

Justerat: *Olof Stenström*

Karl E. Eriksson A. Westring

Kommittérade för översyn av stadens skolväsende ha i skrivelse den 30 maj 1950 anfört följande:

För kommitténs vidkommande förelåg först principfrågan huruvida man genom att tillmötesgå Lokalstyrelsens framställning skulle förrycka utvecklingen inom stadens skolväsen, varvid man främst hade i sikte den förestående omdaningen av hela landets skolorganisation. Enligt 1946 års skolkommissions betänkande — vilket i dagarna i stora drag vunnit riksdagens bifall — skall en nioårig enhetsskola ersätta de nuvarande lägre skolformerna, inklusive realskolan. Enligt kommitténs mening bör givetvis intet företagas som kan försvåra utvecklingen enligt dessa riktlinjer. Kommittén fann efter diskussion att upprättandet av separata realskolor i Västerås låt sig förena med tanken på att i framtiden omforma även stadens skolväsen i anslutning till den beslutade skolreformen.

Det högre stadiet i den kommande enhetsskolan får formen av tre linjer, som 1946 års skolkommission förslagsvis efter den högsta klassen kallat 9 A, 9 G och 9 Y. A-linjen innebär en mera allmän reallinje. G-linjen är en förberedelse för de elever, som ämnar fortsätta i gymnasiet, och Y-linjen innebär en yrkesbetonad linje. För samtliga linjer fordras lokaler, som innehåller utrymmen för specialundervisning i högre grad än vad som är dagens behov inom folkskolorna. Av denna anledning ter sig uppförandet av skolbyggnader, som till en början tages i bruk som realskolor, som välbetänkt. I framtiden, när enhetsskolan väl blivit genomförd i praktiken, blir dessa skolbyggnader till största nytta och motsvarar med all säkerhet även ett stort behov inom stadens skolväsen, utrustade som de skulle vara med specialsalar av olika slag, motsvarande nuvarande realstadiets fordringar.

Någon risk för att dessa byggnader i en framtid inte skulle komma till användning torde knappast föreligga med kännedom om stadens utveckling och ökningen i barnantalet, mot vilket bristen på skollokaler just nu ter sig tämligen skrämmande.

Rent praktiskt uppställde kommittén för sig alternativet att göra framställning om att få bygga realskolor — till vilka intet statsbidrag utgår — eller att uppföra skolbyggnader i folkskolans regi, varvid statsbidrag skulle kunna utgå. Vid bedömningen av detta spörsmål ansåg dock kommittén att man måste ta hänsyn till att vid en stat-

lig realskola svarar statsverket för kostnaderna för lärarna. Med hänsyn därtill och till att det ännu torde dröja flera år innan enhetsskolan blivit i praktiken genomförd i Västerås ville kommittén förorda att framställning gjordes om inrättandet av statliga realskolor, den första 1952 och den andra 1956.

Lokalstyrelsens framställning gällde upprättandet av ännu en statlig realskola i staden. I anslutning till gymnasiet finns som bekant en realskola. Kommittén fann vid övervägandet av frågan skäl tala för att framställning gjordes till k. m:t om inrättandet av två statliga realskolor. Därvidlag tog man hänsyn till det kommande behovet, till att börja med under nuvarande utformning av skolorganisationen och längre fram i enhetsskolans gestaltning. Enhetsskolan kräver välutrustade lokaler på olika platser i staden, varvid är underförstått det önskvärda i att eleverna inte får alltför långa skolvägar.

Kommittén diskuterade också frågan om platser för de tänkta realskolorna. I detta avseende vill inte kommittén ta mera bestämd ställning än så tillvida att den förordar, att en realskola uppföres i östra delen av staden och en i västra. Tillsammans med den realskola, som finns kombinerad med gymnasiet, skulle således en rätt jämn avvägning ske även geografiskt och befolkningsmässigt. Skolorna borde dimensioneras efter ett elevantal av cirka 500.

Kommittén vill sammanfattningsvis anföra, att inrättandet av en eller två statliga realskolor i Västerås låter sig förena med tanken på den framtida utformningen av skolväsendet i staden, främst därför att realskolans inarbetande i enhetsskolan går lättare i den mån man har lokaler även för enhetsskolans högstadium.

I konsekvens med denna uppfattning och i anslutning till vad som ovan anförts vill kommittén föreslå

dels att Drätselkammaren måtte hos Stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande att ingå till Kungl. Maj:t med begäran att få inrätta två statliga realskolor i Västerås,

dels att dessa realskolor bör placeras, en i östra stadsdelen och en i västra stadsdelen på platser, som kan befinnas lämpade för ändamålet,

dels att skolorna dimensioneras efter ett elevantal av cirka 500,

dels ock att framställningen måtte sikta på att den första realskolan måtte få inrättas 1952 och den andra 1956.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 1 juni 1950:

I samband med frågan om nybyggnad för Högre Allmänna Läroverket, vari stadsfullmäktige den 27 oktober 1949 beslöto uppdraga åt läroverkets byggnadskommitté att arbeta vidare i byggnadsfrågan efter en annan lösning av byggnadsfrågan än den, som tidigare varit på tal, framhölls, att en av de omständigheter, som föranlett byggnadskommittén att söka fram mot en ny lösning av byggnadsfrågan, vore skolkommissionens förslag om enhetsskola med nioårig skolplikt. Det framhölls därvid bl. a., att skolkommitténs förslag innebure att den nuvarande realskolans kompetens skulle inrymmas inom enhetsskolan och sålunda komma en vida större del av det uppväxande släktet till godo än vad nu vore fallet. Vidare underströks, att en dylik om-

ändring av skolväsendet komme att medföra ett mycket stort behov av nya skolbyggnader. Man framhöll därvid, att staden måste förses med ytterligare realskolor förlagda inom olika stadsdelar. I anslutning härtill tänkte man sig därför att inom de nya läroverksbyggnaderna skulle inrymmas ett större gymnasium men endast en mindre realskola och att man för realskoleundervisningen i övrigt vore hänvisad till fristående realskolor på ett par platser inom staden. Kommittén räknade också med att lokalerna skulle efter skolreformens genomförande kunna passas in i det större sammanhang, som skolundervisningen i hela staden utgjorde.

Kommittérade ha sålunda räknat med att inrättandet av de fristående realskolorna skall kunna på lämpligt sätt samordnas med genomförandet av skolreformen.

Kommittén för översyn av stadens skolväsen har vid sin behandling av nu ifrågavarande ärende även funnit att inrättandet av ny realskola läte sig förena med den kommande skolorganisationens gestaltning.

Drätselkammaren är på nu angivna punkt av samma åsikt som de båda kommittéerna. Med hänsyn till den relativt långa tid, som torde förflyta innan skolreformen blivit helt genomförd, och det av kända skäl ökade behovet av undervisning i realskolans form anser kammaren, att framställning bör redan nu göras om tillstånd att inrätta två nya realskolor, en inom de västra och en inom de östra stadsdelarna.

Kammaren har vid sitt ställningstagande till denna fråga icke blundat för de problem, som uppstå ifråga om anskaffande av lokaler för de nya realskolorna. Kammaren är för dagen icke beredd att framlägga något definitivt förslag angående skolornas placering inom staden. Frågan är dock under kammarens utredning och får kammaren anledning att i sinom tid återkomma till dessa spörsmål. Så långt man nu kan se torde man enligt kammarens mening böra sikta på att få till stånd en realskola för vardera östra och västra stadsdelarna och att dessa skolor, såsom stadens skolkommitté föreslagit, inrättas, den ena 1952 och den andra 1956.

Kammaren vill i detta sammanhang framhålla att en representant för skolöverstyrelsen vid ett besök i staden uttalat, att enligt hans mening tillräcklig utredning förelåge för att staden skulle kunna omedelbart ingå till Kungl. Maj:t med begäran om inrättande av åtminstone en ny realskola.

Vad beträffar de ekonomiska konsekvenserna av förslaget komma stadens åtaganden att avse uppförande och underhåll av skolbyggnaderna utan statsbidrag för uppförandet, varemot lärarlönerna betalas helt av statsverket. Sedan Kungl. Maj:ts tillstånd till inrättandet erhållits och utformade byggnadsförslag föreligger, vill kammaren inkomma med utförliga kostnadsberäkningar. För dagen gäller det sålunda endast ett principbeslut om skolornas inrättande.

Under åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla stadens skolkommittérades framställning i ärendet.

Beredningsutskottet har i yttrande den 13 juni 1950 anfört:

Av den utredning lokalstyrelsen i ärendet förebragt och dess prognos angående behovet av elevplatser för den högre undervisningen framgår, att alla skäl tala för inrättande av minst två nya realskolor vid de tidpunkter, kommitterade föreslagit. Utskottet delar även kommitténs och drätselkammarens uppfattning, att realskolorna kunna inlemmas i den nya skolorganisationen, byggande på en 9-årig skolplikt, när

denna en gång blir fullständigt genomförd. Ehuru såsom övriga beredningsinstanser framhållit, lokalfrågan i dagens läge erbjuder ett svårlöst problem, bör detta icke föranleda till att frågan ställes på framtiden. Beredningsutskottet anser därför välbetänkt, att framställning om inrättande av skolorna, oavsett nämnda förhållande, göres snarast möjligt.

På grund härav tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla kommitterades av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

Nr 117. Ang. införande av ett 8:de skolår vid folkskolan.

Folkskolstyrelsen har i skrivelse den 6 juni 1950 anfört följande:

Den svenska folkskolan omfattar f. n. 7 årsklasser. År 1936 beslöt nämligen riksdagen att utöka den obligatoriska skolplikten från 6 år till 7. Redan dessförinnan hade emellertid ett stort antal skoldistrikt på eget initiativ infört 7-årig obligatorisk skola. Sålunda införde exempelvis Västerås stad 7-årig obligatorisk skola redan år 1920. Sedan dess har utvecklingen gått i allt snabbare tempo och i många kommuner har man fattat beslut om en utökning av skolpliktstiden med ett 8:e skolår. Bland de städer som redan infört obligatoriskt 8:e skolår kan nämnas: Stockholm, Göteborg, Hälsingborg, Örebro, Eskilstuna, Jönköping, Lidingö, Nacka, Saltsjöbaden, Djursholm, Nyköping, Strängnäs, Södertälje, Huskvarna, Visby, Hässleholm, Härnösand, Halmstad, Varberg, Lysekil, Mariestad, Arvika, Söderhamn, Östersund, Vänersborg, Kristianstad m. fl.

År 1949 hade inte mindre än 52 skoldistrikt infört 8-årig skolplikt. Utvecklingen i städerna under åren 1946—1948 belyses av följande tabell, som sammanställts av skolöverstyrelsens statistiska avdelning.

Lärjungeantalet fördelat efter skolpliktstidens längd vårterminerna 1946, 1947 och 1948.

	6 år		7 år		8 år	
År	Lärj.	%	Lärj.	%	Lärj.	%
1946	3.556	2,0	106.746	60,2	66.912	37,8
1947	2.204	1,2	109.638	57,7	77.986	41,1
1948	—	—	117.180	57,7	85.821	42,3

Siffrorna i tabellen ge vid handen att inemot hälften av städernas barn f. n. har obligatorisk 8-årig skolplikt. Även i en del landskommuner har 8-årig folkskola införts. Man har i allt vidare kretsar kommit till insikt om att den 7-åriga skolan är en för svag grund för vår tids medborgarbildning. Inte minst under den sista tiden har kravet på en förstärkt medborgerlig bildning på ett alldeles särskilt sätt aktualiserats, bl. a. tack vare propositionen i skolfrågan innevarande riksdag.

Frågan om det 8:e skolåret har vid flera tillfällen diskuterats inom folkskolstyrelsen i Västerås. Redan den 4/1 1946 uppdrogs åt en särskild kommitté att utreda denna fråga. Kommittén framlade i oktober 1949 förslag om införande av ett obligatoriskt 8:e skolår i Västerås skoldistrikt. Sedan dess har frågan behandlats, dels inom lärar-

kåren och dels inom folkskolstyrelsen samt vid gemensamt sammanträde mellan folkskolstyrelse och lärarkår. På grundval av den förda diskussionen beslöt folkskolstyrelsen enhälligt vid sammanträde den 12/12 1949, att uttala sig för obligatorisk 8-årig skolplikt i Västerås skoldistrikt samt hos stadsfullmäktige anhålla att ett 8:e skolår fr. o. m. läsåret 1951—1952 införes.

Då det är av stor betydelse hur detta skolår utformas och hur undervisningsplanen bygges upp för att resultatet skall motsvara uppoffringarna både från den enskildes och samhällets sida ha tim- och kursplanerna i en blivande 8:de klass varit föremål för särskild uppmärksamhet. Då såväl pedagoger som läkare och ungdomspsykologer äro ense om att 8:e skolåret i så stor utsträckning som möjligt får en praktisk inriktning, ha kursplanerna utarbetats med hänsyn härtill, alltså i enlighet med skolkommissionens riktlinjer. De praktiska och manuella ämnena ha alltså fått stort utrymme på skolschemat. Yrkesvägledningen i denna klass skulle omfatta dels anlagsorientering och dels yrkesorientering. Anlagsorienteringens uppgift är att ge lärjungen kunskap om hans egna förutsättningar. Yrkesorienteringen eftersträvar att ge de unga en allmän kunskap om yrkeslivet och en riktig uppfattning om problem och förhållanden, som möta på arbetsmarknaden.

Enligt det förslag, som utarbetats och som lärarkollegiet för sin del godkänt, kommer såväl 7:e som 8:e klass att omfatta, dels en teoretisk linje och dels en praktisk linje. De som ha förutsättningar för mera teoretiska studier få välja den teoretiska linjen och de övriga den praktiska. Under förutsättning av myndigheternas godkännande kommer eleverna att utom de obligatoriska skolämnena i folkskolan kunna välja följande tillvalsämnen: engelska, textning, modellering, praktiskt kontorsarbete samt olika slag av slöjd. I 8:e klassens praktiska linje kommer klassen att uppdelas, varvid den ena gruppen läser i skolan medan den andra gruppen har praktiskt arbete. Avsikten är, att eleverna skall få praktisera olika hantverk och vid olika industrier. Denna fråga har dryftats tillsammans med representanter för industrier och hantverk, vilka samtliga ha ställt sig välvilliga till förslaget, varför det finns anledning förmoda, att ett samarbete kan komma till stånd mellan skolan och det praktiska livets män. Eleverna komma därigenom att få tillfälle att bilda sig en uppfattning om förvärvslivets olika former och villkor och om sin egen duglighet och lämplighet för ett visst yrke. De få övning samt förtrogenhet med yrkets verktyg och själva arbetsmiljön. För några yrken kan skolan tillhandahålla materiel och verktyg och anordna kurser av olika slag med yrkesmän som handledare. Folkskolstyrelsens uppfattning är, att ett på detta sätt ordnat 8:e skolår bör kunna skapa en mjuk övergång från skolan till förvärvslivet och få den nyttobetonade karaktär, som kan göra det tilltalande för de unga själva, för deras föräldrar och för arbetslivets målsmän. Detta skolår kan också lära de unga att inse betydelsen av fortsatt utbildning, ge inblickar i yrkenas samhörighet med varandra och även skapa förståelse för skolans undervisning.

Även skolans kunskapsämnen ha mycket att vinna på en förlängning av skolpliktstiden. Ämnesinnehållet kan behandlas med "större grundlighet och fyllighet och svårare moment kunna uppskjutas till ett åldersstadium som ger bättre förutsättning för ett självständigt och fördjupat tillägnande". Därtill kommer att en del värdefullt kunskapsstoff, för vilket en 7-årig skola inte kan bereda utrymme, kan upptagas i läroplanen.

Över huvud taget kommer skolans arbetsresultat att höjas. Detta gäller inte minst de elementära färdigheterna i läsning, skrivning och räkning.

Folkskolstyrelsen föreslår, efter förslag av hjälpklasslärarna och lärarkollegiet, att skolplikten även för hjälpklasser blir 8-årig. Det torde vara ett samhälleligt intresse, att dessa barn gå så väl rustade som möjligt från skolan ut i livet. De äro i regel svåra att placera i yrkesarbetena. Ett 8:e skolår med övervägande praktisk sysselsättning kommer med all sannolikhet att underlätta deras placering i förvärvsarbetet.

De kostnader, som 8-årig skolplikt medför, framgår av följande beräknade utgifter:

Stadens bidrag till lön åt 11 lärare	17.600: —
„ „ „ undervisningsmateriel	6.000: —
„ „ „ skolläkare, skolsköterska, tandläkare och försäkring	3.000: —
Utgifter för städning etc.	4.300: —
Beräknad lokalhyra och övriga utgifter	5.000: —
Utgifter för skolbarnsbespisning	40.000: —
Kronor	75.900: —
Avgår beräknad nettoutgift för fortsättningsskolan	17.300: —
Summa Kronor	58.600: —

Som av ovanstående kostnadsberäkningar framgår skulle skillnaden i kostnader för ett 8:e skolår och den nuvarande fortsättningsskolan bli kronor 58.600: —, så långt det nu är möjligt att beräkna kostnaderna. På grund av en hel del omständigheter är det icke möjligt att göra exakta beräkningar.

Den största utgiftsökningen hänger samman med skolbarnsbespisningen (85 öre per dag och elev med avdrag av statsbidraget 25 öre per dag och elev). Vid beräkningen har förutsatts att alla elever få deltaga i bespisningen, vilket knappast är möjligt f. n. på grund av bristande lokalutrymme. Hittills har ingen bespisning förekommit i fortsättningsskolan.

Den nuvarande fortsättningsskolan omfattar en årskurs av 180 undervisningstimmar för sådana ungdomar, som i normal ordning erhållit avgångsbetyg från 7:e klass.

Lärjungar som erhålla avgångsbetyg från obligatorisk 8:e klass äro frikallade från fortsättningsskola. Om ett obligatoriskt 8:e skolår införes, kommer följaktligen fortsättningsskolan inte att bestå i sin nuvarande form och omfattning, även om den inte kommer att bortfalla helt och hållet under de närmaste åren efter 8:e skolårets införande. Det finns nämligen en hel del elever, som efter genomgången av 7:e klass inte kan tvingas över i det 8:e skolåret på grund av åldersskäl. Fortsättningsskolplikten står kvar för dessa barn. Till dessa överåriga kommer ett mindre antal inflyttade, för vilka fortsättningsskolan återstår. Där särskilda omständigheter sådant föranleda äger därjämte folkskolstyrelsen, enligt folkskolestadgan § 47 mom. 4, rätt att under de första 5 övergångsåren bevilja dispens från 8:e klass. En viss mjukhet i tillämpningen av ett eventuellt beslut om 8-årig skolplikt bör även i övrigt vara att tillråda under övergångstiden. Allt som allt torde samtliga barn, som måste gå i fortsättningsskola, inte uppgå till mer än en eller två läraravdelningar. Hur fortsättningsskolan kommer att organiseras för dessa elever kommer att bli föremål för vidare utredning.

Betr. lokaler befinner sig Västerås folkskolor som bekant i ett svårt läge. Folkskolstyrelsen anser dock, att denna utökning av undervisningstiden är av så stor betydelse, att lokalfrågan inte får utgöra hinder för en tillfredsställande lösning av den här föreslagna organisationsfrågan. Skulle införandet av obligatoriskt 8:e skolår

anstå, tills lokalfrågan helt vore löst, skulle ärendet fördröjas oöverskådlig tid. Efter allt att döma bli dock lokalsvårigheterna för Västerås folkskolor icke *större* genom införandet av ett 8:e skolår, eftersom myndigheterna ta hänsyn till skoldistriktens faktiska behov av lokaler. Till 8:e klassens beräknade 325 elever skulle under första året åtgå 10 klassrum. Byggnadstillstånd för dessa 10 klassrum kan säkert beräknas *utöver* annars beviljat byggnadstillstånd med enbart 7-klassig skola, varför dupliceringen i folkskolan inte blir större genom den föreslagna reformen. Därjämte vill folkskolstyrelsen fästa uppmärksamheten vid det förhållandet, att en ganska stor besparing betr. lokaler kan åstadkommas, såvida yrkesorienteringen för den praktiska linjens elever delvis kan förläggas till verkstäder och hantverkslokaler utanför skolan.

Folkskolstyrelsens byggnadskommitté arbetar enligt följande arbetsprogram:

Gideonsbergsskolan	färdig	år	1950	35	klassrum	+ specialsalar
Blåsboskolan	„	„	1951	15	„	+ „
Skiljeboskolan	„	„	1952	15	„	+ „
Tillbyggnad av Hammarby skola	„	„	1952	6	„	
Ny skola i kv. Hästhoven	„	„	1953	10	„	

En utökning av skoltiden kommer givetvis att innebära en ökad utgift för hemmen, på grund av minskad möjlighet att ta barnens arbetskraft i anspråk för sysselsättning i hemmet eller annan arbetsplats. Men fråga är om inte denna olägenhet väsentligen uppväges av att den ifrågasatta utvidgningen av skolplikten är ägnad att stärka barnens förvärvsduglighet och allmänna förutsättningar att göra sig "gällande i livskampen". Ungdomen bör inte föras ut i direkt förvärvsarbete förrän den nått en tillräcklig grad av kroppslig utveckling och andlig mognad. Barnen i 14-års åldern äro i regel för unga att vinna inträde i egentligt yrkesarbete. De behöva stå under skolans fostrande inflytande under pubertetsåldern.

Utvecklingen har på alla områden i samhällslivet de senare åren gått så hastigt, att skolan knappast hunnit anpassa sig efter tidens fordringar. Kraven på de ungas utbildning har skärpts. Då är det också samhällets skyldighet att ge det uppväxande släktet den bästa möjliga utbildning, anpassad efter vars och ens begåvning och anlag.

Med hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att obligatoriskt 8:e skolår inrättas i Västerås skoldistrikt fr. o. m. läsåret 1951—1952,

att uppdraga åt folkskolstyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra hemställan om medgivande att utöka Västerås folkskolor med ett 8:e skolår, samt

att bemyndiga folkskolstyrelsen, att under förutsättning av Kungl. Maj:ts bifall, vidtaga de i vederbörande författningar föreskrivna åtgärder, vilka erfordras för reformens genomförande.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 juni 1950 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla förslaget.

Drätselkammaren anför i yttrande den 15 juni 1950 följande:

Av folkskolstyrelsens utredning framgår, att inrättande av ett 8:de obligatoriskt skolår skulle fylla ett stort behov inom undervisningen icke minst för de ungas yrkesvägledning. Man får emellertid icke bortse från de ökade lokalsvårigheter, som göra sig gällande därest ett 8:de skolår införes. Redan för närvarande erbjuder anskaffningen av skollokaler i tillräcklig omfattning stora bekymmer. Trots detta anser drätselkammaren i likhet med folkskolstyrelsen, att med organisationens genomförande icke bör anstå i avbidan å mera normala förhållanden å byggnadsmarknaden utan att man redan nu bör taga steget fullt ut och vidtaga alla de åtgärder, som erfordras för folkskolans påbyggnad med en 8:de klass.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla folkskolstyrelsens förslag.

Nr 118. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Justus.

Byggnadsnämnden anför i skrivelse den 5 juni 1950 följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 20 april 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteret Justus. Förslaget är betecknat Pl 132 och består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 11 till och med den 25 maj 1950. Några erinringar mot förslaget ha icke inkommit.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning är så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås Kvarteret Justus. Pl 132.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Hushöjd.

Å med plustecken jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan, som siffran anger.

Västerås den 20 april 1950.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås Kvarteret Justus.

Förslaget, daterat den 20 april 1950, är avfattat å karta Pl 132 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915 samt provisoriska byggnadsföreskrifter fastställda den 25 januari 1935. I enlighet härmed får kvarteret Justus, som bildar tekniska skolans tomt, bebyggas med hus i tre våningar till en höjd av 10,8 meter. Mellan kvartersmarken och Kopparbergsvägen ligger enligt stadsplanen, allmän platsmark, som för närvarande är planterad i direkt anslutning till den ännu obebyggda kvartersmarken.

Det föreliggande ändringsförslaget innebär, att kvarteret utlägges till mark för allmänt ändamål, varvid den medgivna byggnadshöjden — i överensstämmelse med ett föreliggande av olika instanser granskat förslag till utbyggnad av tekniska skolan — ökas, för den befintliga byggnaden med c:a 3,5 meter och för den planerade tillbyggnaden med c:a 2 meter.

Återstående smala remsor av kvartersmarken upptagas som förgårdsmark, den mot väster avsedd att också i framtiden samverka med framförliggande gatuplantering.

Västerås den 20 april 1950.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 15 juni 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 119. Förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteren Violen och Daggkåpan m. fl.

Byggnadsnämnden anför i skrivelse den 5 juni 1950 följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 18 mars 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, del av kvarteren Violen och Daggkåpan m. fl. Förslaget är betecknat Pl 139 och består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 17 till och med den 31 maj 1950. Under utställningstiden har inkommit en skrivelse från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget med vissa erinringar, som dock icke hänföra sig till det

utställda förslaget och därför icke föranlett någon ändring av förslaget. För bolagets erinringar redogöres i stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande. Några andra erinringar ha icke inkommit.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och stadsplanearkitektens tjänsteutlåtande äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. Del av kv. Violen och Daggkåpan m. fl. Pl. 139.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

1 mom. Byggnadskvarteren.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

Med G betecknat område får användas endast för garage och därmed jämförligt ändamål.

2 mom. Trafikområde.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och får ej bebyggas, dock få anordningar i direkt samband med järnvägstrafiken uppföras såsom ledningsstolpar, refuger o. dyl.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark avsedd för allmän trafik.

Med Z_1 betecknat område skall i ett undre plan beläget fyra meter och 5 centimeter (4,05) under järnvägsräls underkant till en fri höjd av tre och en halv (3,5) meter hållas tillgänglig för allmän, körtrafik.

§ 4.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas. Byggnads indragning från grannes tomtgräns må dock medgivas, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

§ 5.

Antal lägenheter.

Inom med BS jämte arabisk siffra betecknat område får vid varje trappa inredas högst det antal lägenheter i varje våning, som siffran anger, dock må, där siffran anger två lägenheter, en tredje lägenhet på högst ett rum och kök inredas, där byggnadsnämnden så prövar lämpligt.

§ 6.

Byggnadsmaterial.

Inom med BS eller G betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 7.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 8.

Våningsantal.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras med högst tre våningar.

Västerås den 18 mars 1950.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. Del av kv. Violen och Daggkåpan m. fl.

Förslaget, daterat den 18 mars 1950, är avfattat på karta, Pl 139, samt i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 8 juli 1949.

Förslaget omfattar ett mindre område i nordöstra delen av Gideonsbergsområdet där, enligt gällande stadsplan, en gångtunnnel planerats under järnvägen sydost om den s. k. "Gröna villan" såsom förbindelse med Hagaområdet i öster. Körförbindelse österut avsågs att i framtiden erhållas över en vägbro för en stor yttre ringväg norr om detta och andra projekterade bostadsområden öster om järnvägen. En sådan led måste dock bli dyrbar och beräknas tillkomma först långt i framtiden.

Det har emellertid visat sig önskvärt att så snart som möjligt erhålla en närbelägnare körbar förbindelse mellan bebyggelsen på ömse sidor om järnvägen, som även kan utbyggas till en längre lokal huvudgata *inom* de planerade nordöstra ytterområdena. En sådan förbindelse har bl. a. motiverats av önskvärdheten att erhålla en ekonomiskt fördelaktig sträckning för en huvudvattenledning genom de nu berörda områdena, från Skiljebo till Skallberget. Anordnandet av den behövliga järnvägskorsningen såsom en vägport, under järnvägen, som samtidigt kan ersätta den förut planerade gångtunneln blir då den ojämförligt billigaste lösningen.

Det föreliggande förslaget upptar sålunda i förlängningen av Hästhovsgatan norr om "Gröna villan" en vägport för gatutrafik, medan den förut nämnda gångtunneln utgår. Den fria höjden i vägporten har satts till 3,50 meter, tillräcklig för busstrafik. Anslutningen till området öster om järnvägen avses ske norr om den nyuppförda bebyggelsen i kvarteret Hanen, ehuru den icke intagits i förevarande förslag med hänsyn till nödvändig omarbetning och utvidgning av stadsplanen för detta område.

Hästhovsgatan föreslås dels breddad till 13 meter, dels i sin östra del sänkt för ernående av bästa möjliga lutningsförhållanden och anslutning till den nordsydliga

Bangatan. Vissa justeringar av gatuhöjderna, som visat sig önskvärda vid gatornas utläggande, ha samtidigt angivits.

Den framtida yttre ringvägen torde i och med detta kunna ges en nordligare sträckning, vilket dock icke har ansetts böra intagas i det nu föreliggande förslaget.

Västerås den 18 mars 1950.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande angående förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, Del av kvarteren Violen och Daggkåpan m. fl.

I enlighet med byggnadsnämndens beslut den 20 mars 1950 har ovanstående förslag till ändring av stadsplanen varit utställt för granskning under tiden 17 till 31 maj.

Kungl. Järnvägsstyrelsen samt drätselkammaren ha därvid skriftligen förklarat sig icke ha något att erinra mot förslaget.

Därutöver har inkommit en skrivelse nämligen från Asea såsom ägare till vissa av de berörda fastigheterna. Någon erinran mot den ändring, som förslaget innebär, framföres icke, men bolaget förklarar, att det icke anser den norr om Hästhovsgatan angivna garagebyggnaden behövlig utan önskar, att den ersätts med ett bostadshus.

Stadsplaneavdelningen får med anledning därav framhålla, att den ifrågavarande garagebyggnaden finns upptagen redan i gällande plan, då den beräknades bli väl behövlig för stadsdelens behov i framtiden, även om den inte, vid nuvarande läge på byggnadsmarknaden, kan komma till utförande.

Denna synpunkt gäller utan tvekan alltjämt, och detta liksom hänsynen till bebyggelsens gruppering gör att kontoret icke kan finna en ytterligare ändring av stadsplanen motiverad.

Slutligen har Asea i skrivelsen förklarat, att bolaget icke anser sig skyldigt deltaga i de merkostnader, som förslaget om Hästhovsgatans breddning och sänkta höjdläge ned mot vägporten medför — en fråga som icke synes böra inverka på stadsplaneförslaget som sådant.

Med hänsyn till ovanstående får jag hemställa att nämnden måtte godkänna stadsplaneförslaget, daterat den 18 mars 1950, i oförändrat skick samt översända det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 2 juni 1950.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav tillstyrker byggnadsnämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 15 juni 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 120. Förvärv av tomterna Gude nr 1 och 8 och försäljning av stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 C m. fl.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 juni 1950 anfört följande:

För en eventuell framtida utvidgning av brandstationen har staden intresse av att förvärva tomterna nris 1 och 8 inom kvarteret Gude. Tomterna, vilka tillhöra Aktiebolaget Svenska Metallverken, äro belägna utmed Norra Ringvägen och Allégatan och innehålla en areal, tomten nr 1 om 2.752,5 och tomten nr 8 om 1.638,3 kvm. Taxeringsvärdet är för tomten nr 1 280.000 kronor, varav 232.000 kronor byggnadsvärde och 48.000 kronor markvärde, medan brandförsäkringsvärdet utgör 493.000 kronor. För tomten nr 8 är taxeringsvärdet 75.000 kronor, varav 50.000 kronor i byggnadsvärde och 25.000 kronor i markvärde. Brandförsäkringsvärdet för sistnämnda tomt uppgår till 147.000 kronor.

Fastigheterna innehålla en butikslokal, fem lägenheter om tre rum och kök, tolv lägenheter om två rum och kök, 34 lägenheter om ett rum och kök, tre enkelrum med kokvrå och en verkstadslokal.

Bolaget begär ett pris för marken à 500.000 kronor motsvarande c:a 114 kronor per kvm. tomtareal inklusive byggnaderna. Från bolagets sida har även gjorts det förbehållet att Metallverkens anställda skulle hava viss företrädesrätt att förhyra bostadslägenheterna inom fastigheterna intill desamma helt eller delvis rivas. Tillträdet skulle ske den 1 januari 1951.

I samband med sistnämnda förvärv har drätselkammaren även med bolaget diskuterat frågan angående försäljning till bolaget av dels stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 C, dels delar av stadsägorna nr 1783, 1784, 1785, 1786 och stadsägan nr 1787, dels del av Johanneslundsgatan, vilka samtliga områden tillsammans bilda en byggnadstomt inom kvarteret Johanneslund. För fastigheterna erbjuder bolaget ett pris av 130.000 kronor inklusive på tomten belöpande bidrag till gatubyggnadskostnader. Bolaget skall dock utöver köpeskillingen erlägga avgift för anslutning till stadens allmänna ledningar enligt fastställd taxa.

Områdena skola tillträdas den 1 januari 1951. Stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 C innehåller en areal av 1.069,8 kvm., är taxeringsvärderad till 16.000 kronor och lämnar en hyresavkastning av 800 kronor. Stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 ävensom stadsägan nr 1787 innehålla till de delar, varom nu är fråga arealer om respektive 48,7 och 986,7 kvm. De äro taxeringsvärderade till 46.000 kronor och lämnar en hyresavkastning av 5.400 kronor.

Köpeskillingen för tomterna Gude nr 1 och 8, 500.000 kronor, torde böra täckas till hälften av försäljningsmedelsfonden och till hälften av uttaxerade medel enligt vad som närmare kan komma att bestämmas i samband med 1951 års stat.

Då villkoren för ovannämnda förvärv och försäljning kunna anses godtagbara, får drätselkammaren under åberopande av vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att *dels* för en köpeskilling av 500.000 kronor förvärva tomterna nr 1 och 8 inom kvarteret Gude, *dels ock* till Aktiebolaget Svenska Metallverken försälja *dels* stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 C, *dels* delar av stadsägorna nr 1783, 1784, 1785, 1786 och nr 1787, *dels ock* del av

Johanneslundsgatan för en köpeskilling av 130.000 kronor, allt på i huvudsak här ovan angivna villkor samt

att köpeskillingen för tomterna nr 1 och 8 inom kvarteret Gude skall bestridas till halva beloppet ur försäljningsmedelsfonden och till halva beloppet av uttaxerade medel.

Nr 121. Anslag för iordningställande av plantering i Oxbacken.

Västerås stads kulturnämnd har i skrivelse den 13 juni 1950 anfört följande:

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 mars 1946 anmäldes från drätselkammaren att staden från en person, vilken uttryckt önskemål att förbliva okänd, fått emottaga ett belopp av 10.000 kronor att användas till något ändamål, erinrande om framlidne stadsarkitekten Erik Hahr eller något annat ändamål, som kunde anses ha legat den avlidne om hjärtat, såsom stadens berikande med något konstverk eller dylikt. Donator har sedermera haft samråd med kulturnämnden varvid man enats om att för donationen skulle inköpas Milles' fontänskulptur "Solglitter". Ifråga om platsen för fontänskulpturens uppställande har även mellan kulturnämnden och donator enighet nåtts. Den plats varom man enats, utgöres av planteringen i Oxbacken. På uppdrag av kulturnämnden har arkitekten Sven Ahlbom närmare undersökt utformningen av planteringen för uppställning av skulpturen. Enligt det av arkitekten uppgjorda och av kulturnämnden och donatorn godkända förslaget skulle på områdets norra och bredaste del urschaktas en triangulär plan om cirka 150 kvm:s yta. Planet avskärmas mot nordost och Lidmansvägen med vegetation och en oregelbunden "blommande mur" av cirka 2 meters höjd, mot vilken sittplatser anordnas. Sittplatserna komma att få ett soligt och från genomgångstrafik skyddat läge. Själva planet, som belägges med stenhällar, förses med cirka 25 kvm. stor spegeldamm, i vilken den vattensprutande fontänskulpturen uppställes. Vilplatsen nås från Stora gatan och via en sakta sluttande trappväg från Bondegatan. Ett vårdträd planteras över platsen. Approximativt ha kostnaderna för platsens iordningställande beräknats till 35.000 kronor.

Kulturnämnden, som förvissat sig om att donator helt kommer att bekosta skulpturen även om densamma i inköp kommer att överstiga de donerade 10.000 kronorna, anser att staden bör stå för platsens iordningställande och sålunda för ändamålet anvisa ett anslag om 35.000 kronor. Anslaget ifråga bör lämpligen tagas av kulturfondens disponibla medel.

Med hänvisning härtill hemställer nämnden

att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 35.000 kronor för iordningställande av plantering i Oxbacken och för uppställande av Carl Milles' fontänskulptur "Solglitter".

Drätselkammaren har i häröver den 15 juni 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa 35.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av disponibel avkastning av Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Nr 122. Anslag för inköp av kolkran för gasverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 10 juni 1950 anfört följande:

År 1948 anskaffade tekniska verken för tillfälligt bruk i avvaktan på leverans av den nya kolkranen för gasverkets behov en 1½-tons kran på larvfötter. Sedan ändamålet med denna kran fyllts, har emellertid behov för tekniska verken att fortfarande behålla densamma uppkommit. Den tilltagande kokstillverkningen har nämligen medfört sådan ökning av transporterna vid kokssorteringsverket att detta måste härför erhålla maskinell utrustning. Det nya kokssorteringsverket med transporter på band kan av särskilda orsaker ej väntas komma till utförande under de närmaste åren. Då det gamla sorteringsverket under tiden måste hållas i funktion har styrelsen funnit det billigast att för transporterna vid verket utnyttja ifrågavarande kran. Kostnaderna för densamma uppgå till 60.000 kronor och torde lämpligen upptagas i nästa års skattestat såsom kapitalutgift med en avskrivningstid av fem år.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för omförmälda kran anslå 60.000 kronor att upptagas i nästa års skattestat.

Drätselkammaren har i häröver den 15 juni 1950 avgivet yttrande anfört:

Kammaren har icke något att erinra mot att kolkranen ifråga inköpes för angivet pris och att anslag härför beviljas med begärt belopp att täckas av uttaxerade medel i nästa års stat. Emellertid anser kammaren att man icke för närvarande bör binda sig för avskrivningstidens längd, varför beslutet om medelanvisning och täckning icke bör omfatta avskrivningen.

Med nu nämnda reservation får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa 60.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Nr 123. Anslag för inköp av konstsamling.

Västerås stads kulturnämnd har i skrivelse den 13 juni 1950 anfört följande:

På Hedensbergs gård utanför Västerås har sedan gammalt funnits en värdefull samling av konstverk. I samband med arvskifte kommer denna samling att skingras. Västerås stads kulturnämnd har med vetskap om detta faktum till behandling upptagit frågan om förvärv av en mindre, representativ del av denna samling, vilken

består av äldre nederländsk konst med intressanta verk av kända konstnärer, goda exponenter för skilda konstriktningar i landskap, stilleben och genremåleri i Nederländerna under senare delen av 1500- och 1600-talen. I samlingen ingår även svenskt måleri från 1700-talet med tre målningar av Per Hilleström samt landskap av J. P. Korn och Fahlkrantz. På begäran av kulturnämnden har samlingen besiktigats av Nationalmuseum, som även företagit själva kvalitetsurvalet och verkställt värdering genom två av nationalmuseets tjänstemän. Förre chefen för Nationalmuseum, överintendenten Wettergren, meddelar i ett utlåtande att samlingen är väl ägnad att bilda stomme för ett framtida galleri av nederländsk konst i Västerås. Beträffande svenska målningarna säges att alla äro av konstnärligt och kulturhistoriskt intresse och flera av mycket hög kvalité. Det torde, enligt överintendenten Wettergren, för närvarande vara mycket svårt att på en gång sammanbringa en svensk 1700-talssamling av denna klass. Överintendenten har varmt rekommenderat tavlorna till inköp av Västerås stad.

Kulturnämnden har efter ingående överläggning ansett sig böra förorda att stadsfullmäktige anvisa medel för inköp av ifrågavarande samling. Tanken har varit att samlingen skulle bilda en grundstomme i det blivande konstmuseet och då ett tillfälle som detta mycket sällan torde återkomma har kulturnämnden ansett det vara angeläget att stadsfullmäktige redan nu ville fatta beslut i frågan. Enligt den av Nationalmuseum verkställda värderingen skulle kostnaden för inköp och restaurering utav dessa till inköp föreslagna tavlor uppgå till cirka 60.000 kronor, allt under förutsättning att vederbörlig uppgörelse komme till stånd med ägarna. Preliminära underhandlingar ha ägt rum och synas kunna leda till resultat.

Kulturnämnden föreslår sålunda

att stadsfullmäktige av kulturfondens disponibla medel ville anvisa ett anslag av 60.000 kronor för inköp av ovan omförmälda konstsamling från Hedensberg.

Drätselkammaren har i häröver den 15 juni 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla kulturnämndens förslag.

Nr 124. Anställande av teknisk expertis för stadens större byggnadsfrågor.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 juni 1950 följande:

För närvarande äro en rad viktiga byggnadsfrågor aktuella eller förväntas bliva det under den närmaste framtiden. Sålunda märkas bl. a. uppförande av vattentorn och gasklocka, läroverksbyggnad, förvaltningsbyggnad, teknisk skola, bibliotek, folkskolor, realskolor m. m. Bortsett från tekniska verkens arbeten projekteras stadens olika byggnadsföretag i allmänhet av en särskild byggnadskommitté. Ritningarna utföras av en arkitekt, som inför kommittén framlägger sina förslag. I arkitektens åtagande ingår i större eller mindre grad byggnadsledning. Kommittén har emellertid oftast icke den löpande och intima kontakt med arbetet som vore önskvärt. Särskilt beträffande större och mera invecklade byggnadsfrågor vore det i hög grad önskvärt att från stadens sida mera arbete nedlades på detaljplanering och undersökning av

byggnadsprojektet ur olika synpunkter. Enbart sådana saker som en noggrann genomgång av arbetsbeskrivning och tekniska detaljer i kontraktsförslag kunna medföra stora ekonomiska besparingar för staden. Kontrollen över byggnadsprojektets utförande blir betydligt mera effektiv om den handhaves av ett organ, som redan under planeringen haft tillfälle att sätta sig in i frågan. Vad nu anförts talar starkt för att en särskild arbetskraft anställes med de uppgifter, som ovan angivits. Med hänsyn till de många olika projekt, som föreligga, torde sannolikt icke en enda person medhinna allt det arbete som erfordras för dessa. Man torde nog få räkna med att två personer behövas. Drätselkammaren hade tänkt sig att den ene av dessa, som får bliva den tilltänkta organisationens chef bör ha en högre teknisk utbildning, under det att den andra lämpligen kan vara en praktiskt förfaren man med lägre teknisk utbildning. Beträffande avlöningen bör man räkna med att sätta denna till sådant belopp, att kvalificerade krafter kunna förvärvas. För den mera kvalificerade får man nog tänka sig en årslön å minst 20.000 kronor och för den andre en avlöning å c:a 12.000 kronor. Chefen bör anställas på kontrakt på förslagsvis 3 à 4 års tid och icke inplaceras på stadens lönestat. Den andre bör anställas enligt stadens extra reglemente.

Den nya organisationen bör lämpligen sortera under drätselkammaren. Beträffande organisationens närmare utformning torde denna fråga kunna med större säkerhet bedömas längre fram, då den fungerat under någon tid. Lämpligast torde vara att nu till en början endast anställa en person, som senare får vara med om att bygga ut organisationen med eventuell ytterligare arbetskraft. Organisationen bör i princip kopplas in på alla stadens större byggnadsfrågor.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på de villkor och med de arbetsuppgifter, vilka i huvudsak angivits här ovan få anställa teknisk expertis för stadens större byggnadsfrågor.

Nr 125. Förslag till nya bestämmelser om bidrag till gatubyggnadskostnad.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 juni 1950 anfört följande:

Enligt 49 § i 1931 års stadsplanelag må genom beslut av stadsfullmäktige meddelas bestämmelser, gällande för staden i dess helhet eller för viss del därav, om skyldighet för ägare av tomt att bidraga till kostnad för iordningställande av gata.

På grundval av 1931 års stadsplanelags bestämmelser utfärdades särskilda gatukostnadsbestämmelser, vilka fastställts av Kungl. Maj:t den 16 juni 1937 och som för närvarande äro gällande.

Med anledning av den nya byggnadslagens ikraftträdande den 1 januari 1948 väckte drätselkammaren vid stadsfullmäktiges sammanträde den 27 november 1947 (stfms. handl. ser. A nr 254/1947) frågan om antagande av nya gatukostnadsbestämmelser för staden, grundade å de regler, vilka stadgas i den nya byggnadslagen. Stadsfullmäktige uppdrogo vid nämnda sammanträde åt kammaren att så snart ske kunde till fullmäktige inkomma med utredning och förslag i ärendet. Anledningen till att frågan av drätselkammmaren väcktes redan vid stadsfullmäktiges sistnämnda sammanträde var den, att de nya bestämmelsernas ikraftträdande sker fr. o. m. den tidpunkt, då frågan om översynen av bestämmelserna väcktes hos fullmäktige, varigenom

de nya bestämmelserna erhålla retroaktiv giltighet från och med den 1 januari 1948, då byggnadslagen som nämnts trädde ikraft.

I anledning av stadsfullmäktiges uppdrag har drätselkammaren uppdragit åt en inom kammaren tillsatt kommitté att närmare utreda frågan. Under det kommitténs utredning pågått, varunder ett förslag från kommitténs sida redan utarbetats, framkom det, att ett normalförslag för städerna angående gatukostnadsbestämmelser komme att utarbetas genom Kungl. Byggnadsstyrelsen. I anledning härav fick ärendet inom kommittén vila intill dess detta normalförslag utkom. Det av kommittén tidigare uppgjorda förslaget, som visade sig i huvudsak tämligen väl överensstämma med normalförslaget, omarbetades därefter av kommittén till så gott som fullständig överensstämmelse med normalförslaget. Endast på ett par oväsentliga punkter skiljer sig kommitténs förslag från normalförslaget.

Normalförslaget och därmed kommitténs omarbetade förslag, vilket här bifogas, ansluter sig till de regler om gatubyggnadskostnadsbestämmelser, vilka återfinnas i 68 § byggnadslagen. Rent allmänt kan sägas, att de nya bestämmelserna äro avsedda att åstadkomma en jämnare och rättvisare fördelning av detta onus mellan fastighetsägarna. Detta möjliggöres framförallt genom bestämmelsen i § 4 att de kostnader, som sammanlagt belöpa å tomtägare inom visst område må fördelas mellan dem efter omfattningen av den enligt stadsplanen å tomterna medgivna bebyggelsen eller efter tomternas storlek eller annan skälig grund. Genom denna bestämmelse kan bidragsplikten på ett mera likformigt sätt fördelas mellan fasighetsägarna inom ett större byggnadsområde med likartade förhållanden i avseende å bebyggelse m. m. Under sista åren har drätselkammaren även i praktiken använt sig av detta förfaringssätt, som nu uttryckligen skall fastslås i bestämmelserna.

En annan viktig nyhet i förslaget är den att även bestämmelserna om bidrag till kostnad för anläggning av avloppsledning medtagits i ett särskilt kapitel. För närvarande äro som bekant reglerna om kostnad för avloppsledningarna fristående från gatubyggnadskostnaderna och återfinnas i samband med bestämmelserna om kostnaderna för andra slag av ledningar. Bestämmelserna om kostnad för avloppsledning komma härigenom att liksom bestämmelserna angående bidrag för anläggningskostnad av gata att underställas Kungl. Maj:t för prövning och fastställelse.

I drätselkammarens skrivelse omförmälda förslag jämte de däremot inkomna anmärkningsskrifterna varom nedan närmare omförmäles, finnas intagna i stfms. handl. nr 17 ser. B 1950.

Drätselkammaren fortsätter vidare:

Här nedan följer en kortfattad redogörelse för skiljaktigheterna mellan de nu gällande gatukostnadsbestämmelserna och förslaget.

Enligt gällande bestämmelser har tomtägare att ersätta staden halva kostnaden för gatas anläggning framför hans tomt, dock högst intill en bredd, motsvarande den å tomten enligt stadsplanen för tiden för gatans upplåtande tillåtna hushöjden ökad med 1/4 av samma höjd. I anslutning till den nya byggnadslagens bestämmelser har motsvarande bestämmelse nu formulerats så att ägare av tomt vid gata är skyldig att ersätta staden kostnaden för anläggning av gatan framför tomten intill gatans mitt, dock ej till större bredd än 5/8 av den enligt stadsplanen vid gatans upplåtande till allmänt begagnande tillåtna högsta hushöjden å tomten. (§ 1 första stycke). Hitintills ha saknats tydliga bestämmelser angående ersättningsskyldigheten ifråga om

mark i gatukors, vilket vid tillämpningen medförde ovisshet angående omfattningen av tomtägares skyldigheter. Detta var särskilt fallet i snedvinkliga gatukors där tomtlinjen i gatukorsen var avskuren eller rundad. Genom en uttrycklig föreskrift i andra stycket av § 1 har nämnda missförhållanden avhjälpts.

§ 2 innehåller i första stycket en allmän definition å vad som avses med kostnad för gatas anläggning. Bestämmelsen ansluter sig till motsvarande föreskrift i lagen.

I 68 § tredje punkten byggnadslagen föreskrives bl. a. att å tomtägare ej må läggas kostnad som utan motsvarande fördel för tomts bebyggande föranledes av att gatas höjdläge skall i väsentlig mån avvika från markens naturliga höjdläge eller av att gatans anläggning eljest ställer sig mer än vanligt kostsam. Med anledning härav ha vissa bestämmelser intagits angående vilka kostnader tomtägare i dylika fall är skyldig att vidkännas. Sålunda föreskrives att tomtägare är skyldig att av kostnader för färdigställande av gatas undergrund och underbyggnad ersätta vad som avser arbeten inom en höjd av en meter över och ett djup av en meter under gatans höjdläge enligt stadsplanen. Av kostnaden för gatans överbyggnad skall tomtägaren ersätta vad som prövas motsvara kostnaden för överbyggnadens utförande i enlighet med det lokala behovet. I enlighet med den av Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen tillämpade terminologien menas med undergrund marken efter borttagande i förekommande fall av de berg- och jordmassor, som skola avlägsnas, med underbyggnad den del av vägkroppen, som är belägen mellan överbyggnad och undergrund samt med överbyggnad alla lager (beläggning, grusslitlager, bärlager, bindlager, isoleringslager och förstärkningslager m. m.), vilka påföras för erhållande av bärkraftig gata. Ifråga om stödmur i gatas anläggning är tomtägaren icke skyldig bidraga till större del än som svarar mot kostnaden för dess översta höjdmeter. Denna bestämmelse sammanhänger också med nyssnämnda föreskrift i byggnadslagens 68 § punkt 3.

I § 3 av förslaget finnes en bestämmelse om beräkningsgrunder för gatubyggnadskostnaden, då denna för en gatudel, som begränsas av mittlinjerna i två på varandra följande tvärgator icke överallt är densamma. I detta fall beräknas ersättningen efter den genomsnittliga kostnaden. Denna bestämmelse är ny.

I § 6 finnas nya bestämmelser angående ersättningsskyldighet vid vidgning av gata, vilka helt ansluta sig till lagens bestämmelser. Enligt nuvarande bestämmelser, grundade på stadsplanelagen, är den som äger tomt vid någondera sidan av gatan skyldig ersätta staden halva anläggningskostnaden för den vidgade delen av gatan framför hans tomt intill en bredd, motsvarande den å tomten enligt stadsplanen vid tiden för denna gatudels upplåtande tillåtna hushöjden ökad med 1/4 av samma höjd. Mot de gällande bestämmelserna ha anmärkts att det förekommer fall då enligt dessa tomtägaren skulle helt vinna befrielse från skyldigheten att bidraga till kostnaden för vidgningen. I princip måste det emellertid anses skäligt att tomtägare under alla förhållanden deltager i kostnaden för anläggning av gata, som blir en följd av gatuvidgningen. Det finns ingen anledning att göra ersättningsskyldigheten för en viss gata mindre omfattande om gatan upplåtes i etapper än om den upplåtes på en gång. I anslutning till byggnadslagens bestämmelser föreskrives därför i § 6 att tomtägaren är skyldig att ersätta skillnaden mellan det belopp som tomtägaren hade fått betala om gatan utlagts till sin fulla bredd och vad som skulle ålegat tomtägaren att betala före vidgningen. Vid beräkningen utgår man härvid från medelvärdet av endast den mark, som erfordras för vidgningen.

Med avloppsledning avses enligt § 7 icke blott ledningar utan även brunnar och

andra jämförliga anordningar men däremot ej servisledning. Kostnaden för vissa större anläggningar får icke påföras tomtägare utan Kungl. Maj:ts tillstånd. För att erhålla en jämn fördelning av bidragsskyldigheten skall enligt § 10 stadens område indelas i särskilda avloppsområden och skall den stadsplanelagda delen av ett dylikt avloppsområde utgöra ett särskilt fördelningsområde, för vilket kostnaderna skall i särskild ordning fördelas. Såväl till bestämmelserna om kostnaderna för anläggande av gata som till bestämmelserna om kostnader för anläggning av avloppsledning har fogats särskilda "Allmänna bestämmelser". Bland dessa märkes framförallt bestämmelsen i § 15 att tomtägarens åligganden städse skola motsvara skäliga anspråk på rättvisa och billighet. Möjlighet för tomtägare att få ersättningsskyldigheten jämkad finnes enligt 69 § byggnadslagen vari stadgas, att om den fördel, som genom gatas iordningställande beredes tomtägare, icke svarar mot den skyldighet, som enligt bidragsbestämmelserna åvilar tomtägare, ersättningen kan jämkas med hänsyn härtill. Härutöver har en ytterligare jämkningsmöjlighet inlagts genom förevarande § 15 avseende att komma till tillämpning i sådana fall, då föreskrifterna i 69 § byggnadslagen icke kunna åberopas men då tomtägarens åligganden likväl icke kunna anses förenliga med rättvisa och billighet.

Vidare finnes bestämmelser om rätt för tomtägare att göra avbetalningar å ersättningen. Dessa bestämmelser motsvara i huvudsak vad nu gäller. I normalförslaget finnes en bestämmelse om att länsstyrelsen kan medgiva viss lättnad i betalningsvillkoren. Drätselkammaren har icke ansett erforderligt att denna bestämmelse intages i förslaget enär kammaren liksom hittills varit fallet, är beredd att taga all behörig hänsyn till fastighetsägarens ekonomiska möjligheter ifråga om sättet för ersättningens betalande.

Nu förevarande förslag har jämlikt 35 § i byggnadsstadgan varit utställt för granskning under tiden 28 april—31 maj 1950. Förslaget har därvid hållits tillgängligt å fastighetskontoret, vilket varit berett tillhandagå fastighetsägarna och andra intresserade med närmare upplysningar angående förslagens innebörd.

Emot förslaget har före granskningstidens utgång inkommit erinringar *dels* från Västerås Fastighetsägareförening, *dels ock* från en enskild fastighetsägare. Anmärkningarnas innebörd framgå av bifogade handlingar. (Se bil. 1 och 2 i stfms handl. ser. B nr 17/1950.)

Drätselkammaren finner icke anledning att ingå i något närmare bemötande av vad som i skrivelserna anförts. Ifråga om fastighetsägareföreningens erinringar påpekar kammaren emellertid, att föreningen själv vitsordat att förslaget icke på någon punkt går utöver den ram, byggnadslagen uppdragit. Vad beträffar föreningens påstående att normalförslaget utgör ett maximalt utnyttjande av byggnadslagens möjligheter vill kammaren understryka, att den i förslaget upptagna regeln om att ersättningens storlek allmänt skall stå i överensstämmelse med rättvisa och billighet innebär en garanti för att fastighetsägaren icke i det enskilda fallet kommer att obehörigen belastas. Liksom tidigare har drätselkammaren möjlighet att beakta de speciella omständigheter, som i ett individuellt fall kunna föreligga. Kammaren ämnar också i de fall, då förutsättningarna härför prövas föreligga, begagna sig av denna möjlighet, vidare vill kammaren påpeka att förslaget grundar sig å ett normalförslag, som de statliga myndigheterna ansett sig böra rekommendera till

efterföljd bland städerna. Givetvis måste det anses som en fördel att de städer, som överhuvudtaget uttaga gatubyggnadskostnader tillämpar så likformiga bestämmelser som möjligt.

Till sist vill drätselkammaren gent emot föreningens påpekande att ovan nämnda passus angående länsstyrelsens prövningsrätt uteslutits ur förslaget till undanröjande av missförstånd framhålla, att bestämmelsen endast avser *betalningssättet*. Länsstyrelsen kan sålunda i det särskilda fallet exempelvis medgiva en längre avbetalningstid. Bestämmelsen avser däremot icke någon jämkning av själva ersättningsskyldigheten. Kammaren hänvisar på denna punkt till vad ovan i annat sammanhang framhållits.

Under åberopande av vad nu anförts får drätselkammaren, som icke finner de mot förslaget framställda anmärkningarna böra föranleda någon ändring däri, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att oförändrat antaga föreliggande förslag till bestämmelser om bidrag till gatubyggnadskostnad samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa förslaget Kungl. Maj:ts prövning ävensom vidtaga alla i samband härmed erforderliga åtgärder.

Nr 126. Val av kommunala företroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 juni 1950 anfört följande:

Vid sammanträde den 25 maj 1950 beslöto stadsfullmäktige att den nuvarande trafikkommittén fr. o. m. den 1 juli 1950 skall ersättas med en trafiknämnd samt uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i nämnden.

Till fullföljande av detta uppdrag får beredningsutskottet anföra följande.

Enligt det av fullmäktige vid nämnda sammanträde antagna reglementet för trafiknämnden skall denna bestå av sju ledamöter och sju personliga suppleanter utsedda av stadsfullmäktige för en tid av fyra kalenderår. Ur nämnden avgå tre ledamöter och tre suppleanter samt fyra ledamöter och fyra suppleanter växelvis vart annat år. Av ledamöterna och suppleanterna skola den 1 januari 1952 efter lottdragning avgå tre ledamöter jämte lika antal suppleanter.

I nämnden böra vidare enligt reglementet drätselkammaren och olika trafikantgrupper vara representerade.

Beredningsutskottet får härmed till ledamöter i trafiknämnden föreslå följande personer, nämligen ombudsmannen Erik Pettersson, droskägaren John Ericsson, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, rådmannen Folke Höijer, folkskolläraren A. Eng, direktören Arne Lindén och ombudsmannen Ingvar Löv med respektive följande personliga suppleanter, nämligen ingenjören Fritz Järvenäs, chauffören Harald Ek, föreståndaren Yngve Engström, fru Marta Johansson, folkskolläraren Josef Bodén, disponenten Lars Levén och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg, för tiden intill 1954 års utgång, samt att efter inför stadsfullmäktige förrättad lottdragning skall bestämmas att tre ledamöter och tre suppleanter skola avgå den 1 januari 1952.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 31 augusti 1950 Ser. A nr 7

Nr 127. Stadsrevisionens berättelse för år 1949.

Med skrivelse den 20 juni 1950 har magistraten till stadsfullmäktige överlämnat stadsrevisorernas berättelse för år 1949 för infordrande av förklaringar och därefter fattande av beslut.

Revisionsberättelsen är av följande lydelse:

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stadsrevision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1949, få härmed vördsamt avgiva följande

Revisionsberättelse.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse av den 19 april 1950 överlämnats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1949. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige ställda berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Kurt Lundgren, vilken tillika tjänstgjort såsom stadsrevisionens sekreterare.

Räkenskaperna ha under det löpande året siffergranskats av Kurt Lundgrens Revisionsbyrå. Stadsrevisionen har tagit del av granskningens resultat.

Kassa- och banktillgodohavanden ha vid upprepade tillfällen inventerats.

Stadens innehav av obligationer, aktier, reverser och andra värdehandlingar ha i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar ha särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per 31/12 1949 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

Stadsrevisionen har vid årets granskning ägnat särskilt intresse åt bland annat gasverket. För perioden 1945—1949 har gasverket icke kunnat utvisa någon vinst, vilket torde bero på omständigheter, över vilka verkstyrelsen icke kunnat råda, exempelvis ogynnsamma prisrelationer mellan kol och koks. Gasverkets räntabilitet synes emellertid alltjämt osäker. Hushållsförbrukningen har negdått eller stagnerat. Däremot har gasleveranserna till industrien och andra storförbrukare ökat väsentligt och utgjorde för år 1949 drygt ⅔ av den sålda gaskvantiteten.

Gasverkets totala anläggningskostnad, som åren 1940—1948 varit 2—2.5 milj. kr. med ett bokfört värde av 0.7—1.1 milj. kr. steg under 1949 med 1.059.000 kr. till 3.561.000 kr. bokfört till 1.783.000 kr. Under 1950 torde tillkomma ytterligare beslutade anläggningar med c:a 1.4 milj kr. varefter gasverkets anläggningsvärde skulle komma att uppgå till c:a 5 milj. kr. bokfört till c:a 3 milj kr. I fråga om avskrivningspolitiken kan nämnas, att gasverket åren 1940—1948 avskrivit sina anläggningar med

60.000—70.000 kr. per år. För år 1949 utgör avskrivningen 110.900 kr., motsvarande ca 3 % av gasverkets totala anskaffningsvärde och ca 6 % av bokfört värde. Med det högst avsevärt ökade anläggningskapitalet får verkstyrelsen för framtiden ett väsentligt högre belopp att förränta och avskriva. Efter nuvarande principer synes avskrivningen för år 1950 bliva ca 130.000 kr för att år 1951 ytterligare stiga till ca 210.000 kr. Med hänsyn till gasverkets ovissa framtidsutsikter kan dock ifrågasättas, om ej nyanläggningarna borde avskrivas i snabbare takt än som hittills ansetts normalt.

Samtidigt vill emellertid stadsrevisionen påpeka, att de av verkstyrelsen gjorda avskrivningarna ha intresse endast vid bedömningen av gasverkets driftsresultat. Dessa avskrivningar bokföras nämligen både som utgift och inkomst i tekniska verkens bokslut och påverka sålunda icke varken uttaxeringen eller budgetutfallet, något som är ägnat att skapa oklarhet för den som ej är bevandrad i det kommunala redovisningssystemet. Det som belastar skattestaten såsom faktisk kostnad är de årliga amorteringarna och räntorna på de upptagna lånen för anläggningarna. Hur mycket av stadens lånekostnad som avser gasverket för år 1949 kan icke direkt avläsas i bokslutet. Det är dock skäl att erinra om att förutom gasverkets äldre låneskuld ha två 20-åriga lån å tillsammans cirka 2 milj. kronor upptagits i samband med gasverkets utbyggnad. Med åberopande av vad ovan anförts vill stadsrevisionen som sin mening framhålla, att fortsatt upplåning för gasverket måtte begränsas och att i den mån låneanslag anses böra tillgripas dessas löptid sättes så kort som möjligt.

I barnstugestyrelsens årsberättelse saknas sådana väsentliga uppgifter som exempelvis vårdkostnaderna för de av styrelsen bedrivna olika verksamhetsgrenarna. Dessa åtskiljas ej heller i budget eller bokföring utan äro sammanförda under rubriken "barnstugor". Enligt inhämtade uppgifter för Utanby daghem uppgå bruttokostnaderna till ca 8: 50 kr och stadens nettokostnad till ca 6 kr per barn och vårddag. Kostnaderna för Hammarby daghem synas ligga ca 1: 50 kr lägre, vilket uppgives bero på avsaknaden av spädbarnsavdelning. Stadsrevisionen har ej haft jämförelsesiffror från andra städers daghem tillgängliga, varför något uttalande om kostnadernas relativa storlek för Västerås ej kan göras. Det oaktat är stadsrevisionen av den uppfattningen att daghemmen icke äro ekonomiskt försvarbara annat än i speciella fall. Vårdkostnaden för exempelvis två barn överstiger synbarligen det belopp, som en förvärvsarbetande moder i allmänhet kan intjäna. Stadsrevisionen är givetvis fullt medveten om att möjlighet måste finnas för att i viss utsträckning omhändertaga förvärvsarbetande mödrars barn, men anser att daghemsformen som regel ställer sig alltför dyrbar.

För Uddens koloni ha de faktiska driftskostnaderna för år 1949 ännu icke kunnat erhållas men enligt staten beräknas de till 43.204 kr. Häri ingår intern hyra med 3.200 kr, vilket dock synes vara alltför lågt i förhållande till koloniens anskaffningskostnad, som efter reparations- och förbättringsarbeten överstiger 120.000 kr. Antalet vårddagar vid kolonien har uppgivits till 4.124 st. för år 1949 och således skulle kostnaderna överstiga 10 kr per barn och vårddag. Även med hänsyn till att de omhändertagna barnen fordra mer omvårdnad än normalt, finner stadsrevisionen dagskostnaden hög.

I fråga om Uddens koloni har dessutom uppmärksammats, att stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 30 januari 1947 uppdragit till drätselkammaren att till veder-

börande statlig myndighet ingiva ansökan om ytterligare statsbidrag för de reparations- och förbättringsarbeten, vartill vid nämnda sammanträde beviljats ett tilläggsanslag med 40.000 kr. Stadsrevisionen har ej kunnat finna, att någon dylik ansökan om statsbidrag ingivits.

Uppkommet överskott för uppförande av Utanby daghem, 19.315: 97 kr, har enligt drätselkammarens beslut den 1 december 1949, § 846, reserverats för täckande av kostnader vid flyttning av daghemmets byggnader. Då emellertid slutredovisning för byggnadskostnaderna avgivits, anser stadsrevisionen det principiellt oriktigt att reservera överskottet för nämnda ändamål. I den mån flyttningskostnader komma att uppstå, bör anslag härför i vanlig ordning begäras hos stadsfullmäktige.

Till stadsfullmäktiges sedvanliga avslutningsfest i december ha de senaste åren inbjudits de befattningshavare, som under året avgått ur tjänst. Stadsrevisionen anser en dylik hedersbevisning synnerligen välbetänkt. Vid revisionen har emellertid uppmärksammats att därutöver i ett par fall givits anmärkningsvärt kostsamma representationer för enskilda befattningshavare.

Liksom tidigare år ha flera förvaltningar ännu vid tidpunkten för slutrevisionen icke förelagt stadsfullmäktige sedvanliga årsberättelser för år 1949. För att årsberättelserna helt skola fylla sitt ändamål och icke förlora i aktualitet böra de upprättas och avlämnas till stadsfullmäktige snarast möjligt efter årsskiftet.

För övrigt har revisionen icke givit anledning till sådana anmärkningar, att de ansetts böra intagas i denna berättelse. Stadsrevisionen har emellertid funnit det påkallat att i en särskild promemoria till drätselkammaren intaga en del erinringar och påpekanden.

Stadsrevisionen tillstyrker hos stadsfullmäktige, att ansvarsfrihet beviljas drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1949.

Vid granskningen av de särskilda styrelsernas och nämndernas förvaltning ha icke de stadsrevisorer deltagit, som innehaft ledamotskap i resp. styrelser och nämnder.

Västerås den 19 juni 1950.

Karl Engdahl *Martin Holmberg* *Gösta Holmén*
Gust. Lindén *Ernst Johansson* *Rudmar Thunell*
Axel Hellman

Drätselkammaren har anmodats yttra sig över berättelsen och har i ett den 17 augusti 1950 daterat utlåtande anfört följande:

Stadsrevisorerna ha vid sin granskning av gasverket framhållit, att det med hänsyn till gasverkets ovissa framtidsutsikter kunde ifrågasättas om icke nyanläggningarna borde avskrivas i snabbare takt än som hittills ansetts normalt, samtidigt som stadsrevisorerna påpekat att de av verkstyrelsen gjorda avskrivningarna ha intresse endast vid bedömningen av gasverkets driftsresultat.

Drätselkammaren vill i detta hänseende hänvisa till vad styrelsen för tekniska verken i sin förklaring anfört, samtidigt som drätselkammaren vill framhålla, att den nuvarande metoden för bokföring av avskrivningarna, såvitt kammaren kan finna, är den enda riktiga, om man i specialstaten för gasverket vill frammana verkets rätta driftsresultat utan att samtidigt belasta budgeten med avskrivningar.

Tidigare bokfördes icke avskrivningar på delstaterna utan i stället fick varje verk svara för ränta och amortering på sin andel i upplånade medel.

Beträffande barnstugestyrelsens verksamhet ha stadsrevisorerna anmärkt på de enligt stadsrevisorernas uppfattning höga vårdkostnaderna vid daghemmen samt vid Uddens koloni. Barnstugestyrelsen har i sin förklaring över dessa anmärkningar framhållit, att såvitt styrelsen kunnat finna, dagkostnaderna för daghemmen i Västerås icke ligga högre än motsvarande kostnader på andra håll. Drätselkammaren är av den uppfattningen att uppmärksamhet bör ägnas åt denna fråga och ansträngningar göras att i möjligaste mån nedbringa vårdkostnaderna.

Beträffande Uddens koloni ha revisorerna vidare anmärkt på att ansökan om statsbidrag för de reparations- och förbättringsarbeten vartill fullmäktige den 30 januari 1947 beviljat medel icke sökts av drätselkammaren. Härtill må framhållas att framställning om statsbidrag icke ännu ingivits beroende på att samtliga kostnader icke äro kända. Så snart detta blir fallet kommer framställning om statsbidrag att ingivas.

Vidkommande anmärkningen att uppkommet överskott på anslag för uppförande av Utanby daghem reserverats för täckande av kostnader för flyttning av daghemmets byggnader, vill drätselkammaren framhålla att staden genom Kungl. Maj:ts utslag ålagts att flytta daghemmet och de medel som återstå av anslaget reserverats för att täcka härmed förenade kostnader. Om drätselkammaren skulle följt stadsrevisionen uppfattning måste överskottet tillföras låneöverskottsfonden som icke får disponeras utan Kungl. Maj:ts tillstånd och anslag för flyttningskostnaderna måste under sådana förhållanden lämnas antingen av skattemedel eller lånemedel. Drätselkammaren hyser den uppfattningen, att vad drätselkammaren under förhandenvarande omständigheter i ärendet åtgjort är praktiskt och rimligt.

Vad slutligen beträffar stadsrevisorernas anmärkning att i ett par fall givits anmärkningsvärt kostsamma representationer för enskilda befattningshavare har drätselkammaren redan i skrivelse till stadsrevisorerna uttalat, att kammaren icke finner det tillfredsställande, att revisionsanmärkning framställes i sådan form, att man icke av anmärkningen kan sluta vilken förvaltning som är föremål för anmärkning. Kammaren vidhåller denna sin uppfattning men vill därutöver framhålla att rent principiellt hinder rimligtvis icke synes böra möta för en förvaltningsstyrelse att, då en förtjänt befattningshavare med mångårig anställning hos staden avgår, på lämpligt sätt avtacka vederbörande.

I övrigt har drätselkammaren intet att i anledning av de framställda anmärkningarna anföra.

Drätselkammaren hänvisar till följande skrivelse av den 7 augusti 1950 från *styrelsen för tekniska verken:*

Stadsrevisionen har beträffande gasverket gjort vissa erinringar av allmän art. Till en början har anförts, att gasverket för perioden 1945—1949 icke utvisat någon vinst. Uttalandet bör kanske förtydligas så till vida att bland driftsutgifterna därvid är inräknat förräntning av det investerade kapitalet med 4 %, vartill kommer att under perioden ifråga utbyggnader av nyanläggningskaraktär företagits vid gasverket, vilka i viss utsträckning finansierats med driftsmedel. I bokslutet för år 1949 har därjämte ett belopp av 43.622: 86 kronor, vilket framkommit som driftsöverskott, använts för nedskrivning av bokföringsvärdet på utförd nyanläggning. Vid

bedömning av de senaste årens driftsresultat bör även beaktas, att verket varit under utbyggnad, vilket försvårat en ekonomisk drift och att produktionen först med utbyggnadernas färdigställande, d.v.s. år 1951 kommer upp i den storlek som kalkylmässigt svarar mot taxesättningen.

Beträffande hushållsförbrukningens utveckling torde ett klargörande vara på sin plats. Fram till år 1940 installerades praktiskt taget endast gasspisar i staden, och allmänheten hade den uppfattningen att elspisar voro ur driftssynpunkt underlägsna, varför man ej önskade installera sådana. Under år 1941 beslöt styrelsen på grund av då rådande kolbrist att tills vidare ej medge anslutning av ytterligare gasspisar, och sedan dess har huvudsakligen elspisar installerats i tillkommande bostadsfastigheter. En bidragande orsak till att styrelsen funnit denna utveckling önskvärd har varit att nybebyggelsen huvudsakligen skett inom stadens mera periferera områden där gasledningar saknats, och att under en följd av år svårigheter förelegat att anskaffa rör. Frågan om huruvida både gas och elström skall distribueras inom bostadsområden eller om hela energibehovet skall tillgodoses med elström är mycket svårbedömbar och har varit föremål för ingående utredningar och överläggningar, varvid även samråd skett med närbelägna städer med likartade förhållanden. Med den utveckling gasverket de senaste åren undergått har styrelsen kommit till den bestämda uppfattningen, att det inom stadens centrala delar, där energiförbrukningen per ytenhet räknat är störst, såväl ur allmänheten som ur staden i egenskap av distributör synpunkt är fördelaktigast om båda energiformerna finnas tillgängliga. Styrelsen kommer därför framdeles att förorda installation av gasspisar inom stadens centrala områden eller i stort sett inom de områden där redan gasledningar finnas. Det har diskuterats mycket om huruvida ur förbrukningssynpunkt elspis eller gasspis skulle vara att föredraga och en omfattande utredning härom pågår för närvarande i samarbete mellan gasverks- och elverksföreningarna. Det kan anföras fördelar för såväl den ena som den andra typen men i stort sett torde de vara likvärdiga. För vissa andra ändamål inom bostadsfastigheterna t.ex. för tvättstugor samt för vissa behov inom hantverk och småindustri har dock gasen som bränsle avgjorda företräden. I några under byggnad varande fastigheter installeras nu gasspisar. Vid renovering av äldre fastigheter där gasledningar finnas kunna besparingar ernås om ledningar för elspisar ej behöva indragas. Det kan därför väntas, att gasförbrukningen för hushållsändamål framdeles kommer att öka. I och för sig torde detta ej ha någon större betydelse vid bedömning av gasverkets framtidsutsikter då redan förut efterfrågan på gas för övriga värmeändamål är mer än tillräcklig för gasverkets kapacitet. Stadsrevisionens uttalande, att gasverkets framtidsutsikter är ovissa, förefaller därför onödigt pessimistiskt särskilt med hänsyn till att genom avtalet med Svenska Metallverken halva gasproduktionen är såld för en tidsperiod som i stort sett motsvarar de senast uppförda anläggningarnas avskrivningstid. Det finnes därtill för närvarande ej någon rimlig anledning antaga, att Svenska Metallverken efter kontraktstidens utgång skall frångå gasen som bränsle.

Beträffande avskrivningstiderna för gasverkets anläggningar kan anföras, att de dyrbaraste anläggningarna, ugnar och gasklockor avskrivas med 7 % resp. 6 % per år motsvarande ca 14 resp. ca 17 års avskrivningstid. De äldsta fyra ugnarna ha nu använts ca 20 år och äro helt avskrivna men torde fortfarande kunna brukas ytterligare ett antal år. För gasklockor torde en livslängd på 50 år i och för sig icke behöva betraktas som hög, även om man av andra orsaker naturligtvis ej kan

kalkylera med så lång användningstid. Beträffande vissa apparater samt ugnarna företogs år 1943 en justering av avskrivningsprocenten från 5 % till 6 % resp. 6 % till 7 %.

Även om det ur rent tekniska synpunkter kan vara svårt att motivera en snabbare avskrivning av gasverkets anläggningar är styrelsen dock av den meningen, att en dylik åtgärd är önskvärd i den mån den kan ske med driftsmedel och ämnar i samband med kommande bokslut framlägga förslag härom.

Vid bedömning av de årliga avskrivningsbeloppens storlek bör hänsyn även tagas till verkets omsättning. År 1951 komma avskrivningarna att uppgå till ca 3 gånger så stort belopp som de första åren på 40-talet, men samtidigt kommer även årsproduktionen att bli ca 3 gånger så stor som nämnda år.

Styrelsen anser sig icke ha anledning att närmare gå in på frågan om avskrivningarnas bokföring. Före år 1945 redovisades Tekniska Verkens avskrivningsmedel som kapitalinkomster i finansförvaltningens stat men nämnda år ändrades detta i samband med omläggning av stadens bokföring, och sedan dess redovisas avskrivningarna som kapitalinkomster i Tekniska Verkens stat.

Stadsrevisionen framhåller slutligen som sin mening att fortsatt upplåning för gasverket måtte begränsas. Uttalandet är oklart så tillvida att det ej framgår om därmed avses att fortsatt investering skall begränsas eller att fortsatt investering skall finansieras på annat sätt än lånevägen. I förra fallet vill styrelsen som sin mening framhålla att frågan om fortsatt investering bör bedömas i första hand ur räntabilitetssynpunkt. Sättet för investeringarnas finansiering har betydelse närmast för stadens finansförvaltning.

Vidare hänvisar drätselkammaren till en den 11 augusti 1950 daterad skrivelse för *styrelsen för Västerås stads barnstugor,* vilken lyder sålunda:

Med anledning av stadsrevisorernas berättelse för år 1949 får barnstugestyrelsen, vad angår styrelsens verksamhet, anföra följande.

Styrelsens princip har varit att avlämna årsberättelse snarast möjligt efter årsskiftet, men skall vårdkostnader för olika verksamhetsgrenar medtagas, kommer årsberättelsen ej att kunna avlämnas förrän långt senare, då bokslutet är klart.

Utanby- och Hammarby daghem ha tillkommit 1947 och 1948 och ha naturligtvis efter så kort tids drift ännu ej hunnit stabilisera sig. Styrelsen arbetar målmedvetet på att nedbringa kostnaderna i största möjliga utsträckning och noterar att kostnaden per barn och vårddag sjunkit från 1948 till 1949 på Utanby daghem med 42 öre. För att erhålla jämförelsesiffror har styrelsen efterhört, vilka kostnader Örebro stads daghem uppvisar för år 1949. Bruttokostnad per barn och vårddag på daghem *med* spärbarnsavdelning var i Örebro kr. 9: 52 och 9: 38. Motsvarande siffra för Utanby daghem var 8: 49 kr. Enligt uppgifter från Kungl. Socialstyrelsen beräknas bruttokostnaden per barn och vårddag på daghem *utan* spädbarnsavdelning till 7 kr. Motsvarande siffra för Hammarby daghem var kr 6: 81. Av dessa siffror framgår att daghemskostnaderna i Västerås ej äro högre än på andra håll i landet. Att spädbarnsavdelning på daghem driver upp kostnaderna är ett ofrånkomligt faktum och styrelsen har övervägt att omändra spädbarnsavdelningen på Utanby daghem till koltavdelning. Av sociala skäl har verksamheten dock fortsatt.

Förvärvsarbetande mödrar komma alltid att behöva anlita daghem för att få sina förskolebarn omhändertagna och fastän daghemsformen ur pedagogisk synpunkt

ej är så önskvärd, har det visat sig att mödrarna hellre placera sina barn på daghem än i s.k. fosterdaghem. Flera hundra barn vänta på daghemsplats i Västerås, men då endast 72 platser finnas tillgängliga, blir det endast katastroffallen, som kunna placeras. Av t.ex. 18 platser på avdelningen för 4—7-åringar på Utanby daghem äro 13 belagda av barn till ensamstående mödrar.

Vid Uddens koloni ha de exakta vårdkostnaderna under 1949 varit kr. 10: 48 per barn och vårddag. Stadens nettokostnad har varit kr. 9: 15. Vid förfrågningar på andra orter har styrelsen ej funnit någon fullt jämförbar koloniverksamhet, varför några jämförelsesiffror ej kan lämnas.

Verksamheten fyller ett oerhört stort behov och utnyttjas väl av behövande familjer. En småbarnskoloni ställer sig naturligt nog dyrare i drift än t.ex. en skolbarnskoloni, då antalet vårdare måste bli större ju lägre åldrar som omhändertagas och större krav ställes på lokalens beskaffenhet och personalens kvalifikationer.

Under 1949 drevs kolonien för första gången året om. Verksamheten har alltså inte hunnit att utformas utan får ännu betraktas som försöksverksamhet.

Nr 128. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Stenborren och Stenbjörnen.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 5 juni 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 10 februari 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteren Stenborren och Stenbjörnen. Förslaget är betecknat Pl 127 och består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 17 maj till och med den 1 juni 1950. Några anmärkningar mot förslaget ha icke inkommit.

I byggnadsnämndens skrivelse omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. Kvarteren Stenborren och Stenbjörnen. Pl 127.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål samt, där så prövas lämpligt, handel och hantverk och vad därmed sammanhör.

Med H betecknat område får endast användas för handelsändamål och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark tillgänglig för allmän gångtrafik.

Med z betecknad mark skall hållas tillgänglig för allmän gångtrafik.

§ 4.

Byggnads material.

Inom med B eller H betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med I, III eller VI betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, tre och sex våningar.

Västerås den 10 februari 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås. Kvarteren Stenborren och Stenbjörnen.

Förslaget, daterat den 10 februari 1950, är avfattat å karta Pl 127 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 22 september 1939 och den 15 februari 1946.

Kvarteren Stenborren och Stenbjörnen äro belägna på det tallbevuxna höjdpartiet vid Jakobsbergsgatans nordligaste del, norr om Jakobsbergs folkskola.

Den gällande stadsplanen upptar för de båda kvarteren en bebyggelse med lamellhus i tre våningar — i det norra, kvarteret Stenbjörnen, fyra byggnadskroppar bildande en sammanhängande zig-zagformad rad och i det södra, kvarteret Stenborren, fyra friliggande längor. Bortsett från den sydligaste av dessa sistnämnda huskroppar, uppförd som pensionärshem, är området ännu obebyggt.

Vid förberedande projektering av bebyggelsen ha visat sig svårigheter beträffande kvarteret Stenbjörnen att ordna dels avlopp från källarvåningarna, dels lämpliga tillfarter till kvarterets norrsida, varför en omstudering av stadsplanen varit önskvärd.

Ett grunddrag i den nu gällande planen, bebyggelsens gruppering kring en avskild säckgata, har bibehållits i det nya förslaget ehuru vändplatsen givits en ändrad utformning för att freda områdets inre del från störande trafik.

Väsentligt i den föreslagna ändringen är att bebyggelsen i kvarteret Stenbjörnen — i gällande plan 3-våningsbebyggelse — koncentrerats till två sexvånings öst-västliga huslängor sammanbundna av en nord-sydlig länga i endast en våning. Husen ha därvid kunnat dragas något mot söder från terrängens lägre partier.

Genom ökningen i höjd har avsetts att understryka och bättre tillvarata det speciella läget med vacker utsikt särskilt ut över Svartåns dalgång i norr och nordost.

Samtidigt får även bebyggelsen i det södra kvarteret, vilken bibehållits i tre våningars höjd, förutom en envånings butikslänga, genom avbrotten mellan höghusen en viss känsla av samma fria läge.

Med hänsyn till att hela skogspartiet är vitt synligt i stadsbilden från norr, har hushöjden särskilt studerats och valts så att bebyggelsen ej skall höja sig över den resliga vegetationen.

Utnyttjandet, exploateringstalet, har för de båda kvarteren behållits i det närmaste oförändrat.

Frågan om hushöjd, vattentryck och brandskydd har studerats i samråd med fastighetsägarna, stadens tekniska verk samt länsbrandinspektören. Den föreslagna större byggnadshöjden i kvarteren Stenborren i förening med hela terrängpartiets höga läge kräver, att vattentrycket för de övre våningarna förstärkes medelst pumpning inom fastigheterna. De mycket fasta markförhållandena och terrängens beskaffenhet ger med den föreslagna planutformningen goda möjligheter att ordna tillfartsvägar och säkra ett tillfredsställande brandskydd.

Västerås den 10 februari 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 6 juli 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 129. Förslag till stadsplan för Sjöhagen—Djuphamnsområdet.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 7 augusti 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 15 februari 1950 daterat och den 30 juni 1950 reviderat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, Sjöhagen—Djuphamnsområdet. Förslaget är betecknat Pl 112 och består av två kartblad samt stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning under tiden från och med den 29 mars till och med den 13 april 1950. Beträffande inkomna erinringar mot förslaget och byggnadsnämndens ställningstagande till dessa hänvisas till stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande av den 7 augusti 1950, till vilket byggnadsnämnden helt anslutit sig.

I byggnadsnämndens skrivelse omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning jämte tjänsteutlåtande äro så lydande.

Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås. Sjöhagen—Djuphamnsområdet. Pl 112.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

1 mom. Byggnadskvarter.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med Js betecknat område får användas endast för industri och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

Med J betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål av beskaffenhet att icke för inom angränsande områden boende medföra brandfara eller sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

Med K betecknat område får användas endast som reservat för befintligt kulturhistoriskt minnesmärke.

2 mom. Trafikområden.

Med Th betecknat område får användas endast för hamntrafik och därmed samhörigt ändamål.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål.

3 mom. Vattenområden.

Med V betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas i annan mån än som kan medges för uppförande av vågbrytare eller dylikt.

§ 2.

Mark, som icke eller endast i mindre omfattning får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med p betecknad mark får icke bebyggas eller tagas i anspråk som upplagsplats utan endast användas som plantering.

Med punkt- och korsprickning betecknad mark får bebyggas endast med kajer, skärmtak, kiosker och andra mindre byggnader eller dylikt, som erfordras för områdets användning för avsett ändamål.

§ 3.

Mark, avsedd för ledningar och för allmän trafik.

Med u1 betecknat område skall hållas tillgängligt för allmänna underjordiska ledningar och får icke tagas i anspråk som upplagsplats.

Med u2 betecknat område skall hållas tillgängligt för allmänna underjordiska ledningar i den utsträckning byggnadsnämnden för varje särskilt fall prövar erforderligt.

Med x betecknat område skall hållas tillgängligt för allmän gångtrafik samt för allmänna underjordiska ledningar.

Med Z1 betecknat område skall i höjd med angränsande gator hållas tillgängligt för allmän trafik samt för allmänna underjordiska ledningar.

Med Z2 eller Z3 betecknat område skall i ett undre plan i höjd med angränsande gator hållas tillgängligt för allmän trafik till en fri höjd av respektive minst 4,5 och 3,5 meter. Området skall dessutom hållas tillgängligt för framdragande av allmänna underjordiska ledningar.

Med Z4 betecknat område skall i ett övre plan i höjd med angränsande gator hållas tillgängligt för allmän trafik.

§ 4.

Del av tomt som får bebyggas.

Å med arabisk siffra jämte procenttecken betecknat område må inom varje tomt högst så stor procentuell del av byggnadsområdet inom tomten bebyggas, som siffran anger.

§ 5.

Byggnads material.

Inom med Js, J eller Th betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 6.

Fönster.

Inom med Js betecknat område må byggnad, som förlägges i eller indrages från områdesgräns markerad med ofyllda rektanglar, förses med fönster, oavsett avstånd till tomtgräns.

§ 7.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

För område betecknat med Js och J må vid särskilt fall medges den större höjd, som påvisas vara erforderlig, och som med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och annan allmän säkerhet prövas lämplig.

Inom område med heldragna linjer jämte siffra och plustecken vid dubbel romb får byggnadsdel ej uppföras över det lutande plan, som kan tänkas förlagt mellan linjerna, därvid siffran i dubbelromben anger respektive linjes höjd över stadens nollplan.

För områden där dylika linjer ej finnas får byggnadsdel ej uppföras över ett plan 55 (femtiofem) meter över stadens nollplan.

§ 8.

Förbud mot utfartsväg till gata.

Allmän platsmark, som å kartan betecknas såsom gatuplantering, får användas till utfartsväg för angränsande fastighet endast om erforderlig utfartsväg icke på annat sätt kan erhållas.

§ 9.

Övergångsbestämmelser.

Inom med A betecknat område får, oaktat bestämmelserna i § 1, 1 mom. samt § 5, till nybyggnad hänförlig ombyggnad av nu befintlig byggnad företagas, där bygg-

nadsnämnden så prövar lämpligt med hänsyn till trevnad, sundhet, brandsäkerhet och dylikt.

Västerås den 15 februari och 30 juni 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning till förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås. Sjöhagen—Djuphamnsområdet.

Förslaget är avfattat å karta Pl 112 (två blad) samt, i särskild handling stadsplanebestämmelser.

Av förslaget beröres områden, för vilka stadsplan fastställts av Kungl. Maj:t den 15 februari 1946, den 14 juni 1946 och den 8 november 1946.

Det område, förslaget omfattar, sträcker sig i stort sett från stadens västligaste bostadsområde vid Spantgatan och det planerade fritidsområdet vid Mälaren i öster till de odlade ägorna inom Johannisbergs m.fl. egendomar i väster. I norr och nordväst begränsas det av Nya Köpingsvägen och de obebyggda områdena norr därom, i söder av Mälaren.

För den mellersta delen av planområdet har stadsfullmäktige tidigare antagit ett stadsplaneförslag, vilket dock ej blivit föremål för fastställelse, då vissa kompletteringar visade sig nödvändiga. Detta förslag har i stort sett legat till grund för det nya förslaget, som dock utökats avsevärt åt väster och öster.

Planområdets beskaffenhet.

Ur topografisk-geologisk synpunkt domineras planområdet av småkuperade skogklädda moränområden och öppna slättmarker samt, utmed Mälarstranden, avsevärda utfyllningsområden och sankmarker, vilka för närvarande utfyllas för sina blivande ändamål. Endast på ett par områden går berg i dagen.

Grundläggning för bebyggelsen kan till övervägande del ske direkt på fast botten samt för vissa delar medelst plintar och för enstaka partier med pålning.

Större, värdefull vegetation finnes förutom på de två högsta terrängpartierna och kring Kapellbäcken, vilka områden föreslås utlagda som parker, även inom de delvis bebyggda områdena längst i öster samt på det höjdparti i planområdets mitt, som genomskärs av den planerade öst-västliga huvudgatan.

Den befintliga bebyggelsen inom planområdet utgöres i huvudsak av följande: längst i öster en del enklare industribyggnader, omedelbart väster om Djuphamnsvägen Gustavsviks egnahemsområde med äldre villabyggnader, kring stickspåren ned till den delvis utbyggda Djuphamnen oljeupplag samt efter hamnen en del kontors- och förrådsbyggnader, slutligen Andelsslakteriets byggnader samt, längst i väster, Aseas s.k. Örjansverkstad.

Staden är ägare till större delen av marken. I privat ägo befinner sig viss mark i nordväst, tillhörig Asea, Andelsslakteriets område samt ett fåtal fastigheter inom Gustavsviks villaområde.

Stadsplaneförslaget.

Förslaget avser, att området huvudsakligen skall utnyttjas för industri- och hamnändamål, varjämte stora områden reserverats för järnvägens behov.

Trafikleder m.m.

Huvudled genom området blir den parallellt med Mälarstranden planerade stora gatan. Den är avsedd att föras vidare österut mellan fritidsområdet och järnvägen fram mot stadens centrala delar och där medelst den nya Kungsängsgatan genom gamla Hamnområdet förbindas med Stockholmsvägen. I väster är den avsedd att, strax utanför planområdets gräns, anslutas *dels* västerut till den befintliga Ryttern-Lundbyvägen, som härigenom skall erhålla sin förbindelse med staden, *dels* norrut till den i förslaget angivna vägen öster om Örjansverkstaden med viadukt över järnvägen och anslutning till Köpingsvägen, *dels* till en väg söderut förbi Johannisbergs flygfält mot fritidsområdena vid Mälaren.

Denna huvudgata torde sålunda komma att få betydelse både som tillfartsled till staden från flygfältet och den närmaste landsbygden i väster och för den interna trafiken samt i viss mån också som genomfartsled genom staden. Den har därför utformats med stor hänsyn till trafikens krav. Sålunda kommer i stort sett inga tomtutsläpp att tillåtas och vidare avses korsningarna med hamnspåren att utbyggas planskilda. Den fria höjden på den östligaste spårkorsningen har dock med hänsyn till grundvattenytan måst begränsas till 3,5 m. I gengäld har korsningen dessutom försetts med ramper, som korsa i plan. På bägge sidor om gatan har i förslaget inlagts gatuplanteringar där befintlig värdefullare ekvegetation är avsedd att kunna kvarstå.

Tillfarterna från befintliga och blivande bostadsområden i norr kommer att ske dels över den befintliga Djuphamnsvägen, dels över den tidigare nämnda planerade "Örjansviadukten". Då avståndet mellan dessa korsningar är relativt stort, har mitt emellan dem föreslagits en gångförbindelse över järnvägens område.

Nya Köpingsvägen har intagits i förslaget med en avsevärt ökad sektion för att i framtiden kunna breddas och utläggas med cykelbanor.

Gamla Köpingsvägen bibehålles i huvudsak i sin nuvarande sträckning. Den blir dock endast en lokal gata och förlorar sin betydelse som trafikled, då den kommer att läggas igen i sin östligaste del där marken avses utnyttjad för järnvägsändamål. Skulle denna avstängning komma att ske innan Ryttern- och Lundbyvägarna hunnit få sin slutliga förbindelse till staden genomförd, är avsikten att provisoriskt ordna den ovan nämnda gångförbindelsen över järnvägen för körtrafik.

Järnvägsområden.

Av de större områden, som reserverats för järnvägens behov, är den östligaste delen, kring den nuvarande gamla Köpingsvägen, avsett för lokstallar, bussgarage samt verkstadsbyggnader. Den överensstämmer ifråga om sina gränser huvudsakligen med det avtal, som ingåtts mellan staden och järnvägen. Den västligare utvidgningen är närmast avsedd för en eventuell framtida hållplats, varjämte plats reserverats för vagnbangård och en eventuell godsstation.

Utefter stamspåret ligger nu även ett godsspår. I förslaget har utrymme reserverats för ytterligare ett spår, från vilket utgår stickspår till industriområdena och hamnen. För att ej behöva belasta kajplanerna med onödiga vagnar har utmed de spår, som leder ner till hamnen, reserverats plats för uppställningsspår.

Hamn- och industriområden.

De östliga, smalare hamnområdena äro avsedda som styckegods- och oljehamnar, det större området väster därom som massgodshamn främst för malm och kol. Hamnen är redan delvis utbyggd sedan år 1926 med ett vattendjup i hamnbassängen av 6,5 meter. Det fortsatta utbyggandet åt väster pågår för närvarande, och vattendjupet blir här 8,3 meter. Hamnområdena längst i väster samt den föreslagna hamnpiren torde få betraktas som långt framtida reserver.

Beträffande industriområdena bör framhållas att de två kvarter, som ligga mellan befintliga spår till hamnen, äro avsedda för och delvis upplåtna för oljeupplag, varvid spårområdena utnyttjas som skyddsområden. Den långsträckta kvartersdelen väster därom är avsedd som reserv för framtida utökning av oljeupplagen.

Primära skyddsbälten i övrigt utgöra den genomgående huvudgatan och den gamla Köpingsvägen med angränsade planteringar samt de däremellan gående parkerna. Som sekundära skyddsbälten fungerar de flesta gatorna samt utefter dem belägna byggnadsfria områden. Genom denna sektionering erhålles inga sammanhängande industribyggnadsområden överstigande 10 har bortsett från det något större området vid Örjansverkstaden. Detta disponeras emellertid av ett enda företag, Asea, och är väl avgränsat från övriga områden. Skyddszonerna mot bostadsområdena i nordost uppgår till minst 50 m.

Egnahemsområdet Gustavsvik mellan Djuphamnsvägen och de befintliga järnvägsspåren ned till hamnen har tillkommit utan fastställd plan. Större delen av området har numera förvärvats av staden, men av de med villor bebyggda tomterna är dock flertalet, 11 stycken, i enskild ägo. Med sitt läge, inklämt mellan järnvägsspår och delvis redan utbyggda industrier, kan området emellertid icke anses lämpligt att för framtiden bibehållas eller utbyggas som bostadsområde vare sig med hänsyn till industriområdenas rationella utbyggande eller ur bostadssynpunkt.

Det bör i stället på lång sikt tilläggas industriområdet och har därför i förslaget upptagits för industribebyggelse. Dock har byggnadsfria avstånd och de särskilda stadsplanebestämmelserna utformats så, att de delar, som redan är bebyggda med villor, skall kunna ligga kvar under en övergångsperiod.

Beträffande området öster om Djuphamnsvägen har bestämmelserna för delarna närmast järnvägen utformats med tanke på, att de norr om järnvägen belägna hyreshusen ej skall erhålla en störande utsikt. På grund av den relativa närheten till bostadsbebyggelsen får inom dessa båda områden blott uppföras sådan industri, som bedömes ej bli störande för de kringboende.

I planområdets sydöstra hörn planeras en kran- och siloanläggning, varför här på på ett mindre område tillåtits en byggnadshöjd på 40 m. För ett område i nordväst medgives en höjd på 24 meter, betingad av särskilda önskemål från markägarens sida. I övrigt har byggnadshöjden satts så att den motsvarar 3 respektive 4 vanliga industrivåningar. Utöver denna vanliga höjdbegränsning har, med hänsyn till det närbelägna Johannisbergs flygfält måst sättas en maximihöjd även för enstaka byggnadspartier, skorstenar och dylikt.

Allmänna områden m.m.

Inom området har två allmänna byggnadsområden inlagts, ett mindre vid infarten till styckegodshamnen och ett större intill parken i planområdets mitt. Ruinen av det medeltida S:t Gertruds kapell vid Kapellbäckens krök intill gamla Köpingsvägen har upptagits som kulturreservat.

Av kvarteret Vilhelmsborg nordost om Djuphamnsviadukten har i förslaget en mindre del av den ännu obebyggda västligaste tomten utlagts som park för att i framtiden möjliggöra framdragandet av en gångväg norr om järnvägen under Djuphamnsvägen och förbindande parkområdena på ömse sidor om denna.

För redan befintliga avloppsledningar har i förslaget reservat utlagts. Detsamma gäller för de delar av Kapellbäcken, vilka äro avsedda att kulverteras.

Det för varje särskilt industriföretag erforderliga antalet parkeringsplatser avses skola ordnas av industrierna själva på respektive förgårdar. I förslaget har dessutom ett antal allmänna parkeringsplatser reserverats.

Servitut.

Till grundkartan har fogats en av stadsingenjören upprättad redogörelse för vissa servitut, som ansetts ha betydelse för stadsplaneförslaget. Den omfattar *dels* en grupp servitut som, med den av staden numera ägda stadsägan 265, 266, förut lantegendomen Carlsberg som härskande fastighet, bl.a. förhindrar att vissa av fastigheterna inom Gustavsviks egnahemsområde "användas till upplagsplats eller inrättning, som stör grannars trevnad", *dels* ett servitut, som tillförsäkrar Andelsslakteriföreningens område rätt till järnvägsspår m.m. över angränsande mark.

Beträffande de förstnämnda servituten är ett dödande av dessa en förutsättning och en självklar åtgärd från stadens sida vid områdets föreslagna utnyttjande för industriellt ändamål. Beträffande servitutet angående spårförbindelse etc. finnes ett avtal av den 24 januari 1948 mellan den härskande fastigheten, Västmanlands läns andelsslakteriförening, och Västerås stad, där den förstnämnda förpliktigat sig att lämna medgivande till servitutets dödande.

Västerås den 15 februari och 30 juni 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt

Tjänsteutlåtande angående förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås. Sjöhagen—Djuphamnsområdet.

I enlighet med byggnadsnämndens beslut den 20 februari i år har stadsplaneförslaget för Sjöhagen—Djuphamnsområdet, *Pl 112,* daterat *den 15 februari 1950* varit utställt för granskning under tiden 29 mars—13 april.

Med anledning av utställandet har till byggnadsnämnden inkommit

dels skrivelser från tre myndigheter, vilka förklarat sig icke ha något att erinra mot förslaget nämligen:

1. Västerås stads drätselkammare,
2. Kungl. Luftfartsstyrelsen, vilken "även kontaktat Chefen för flygvapnet, som förklarat sig intet ha att erinra."
3. Kungl. Järnvägsstyrelsen, som "förutsätter, att den med x betecknade gångförbindelsen skall göras planskild." Så är också avsikten med stadsplaneförslaget ehuru gångpassagens utformning inom det breda järnvägsområdet ej på nuvarande stadium ansetts böra fixeras i detalj,

dels fem skrivelser från berörda myndigheter eller markägare, vari framföres vissa erinringar eller protester mot förslaget, nämligen från:

4. Vägförvaltningen i Västmanlands län,

5. Asea, såsom ägare till stadsägorna 882, 883, 884 och 883 C, 883 D, 883 E i planområdets nordvästra del,
6. Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Lodet,
7. Hulda Berglund, hustru till ägaren av stadsägan 229 A
8. K. Grandin, A. Eriksson, H. E. Lundin, E. Tillenius, Knut Westerlund och Ivan Andersson, ägare till respektive stadsägorna 256, 257, 261, 243, 259 och 260 samt Knut Sundquist, ägare till stadsägorna 246, 247, 2291, 2387 och 2388.

För det huvudsakliga innehållet i de fem anmärkningsskrivelserna samt för de åtgärder beträffande planförslaget, som ansetts böra vidtagas med anledning härav redogöres i det följande:

4. Vägförvaltningen, som enligt sin skrivelse verkställt granskning av förslaget i avseende på de tre allmänna vägarna inom planområdet nämligen rikshuvudvägen Köping—Västerås, Rytternvägen och Djuphamnsvägen, har icke haft någon erinran i avseende på rikshuvudvägen.

Beträffande Rytternvägen uttalar vägförvaltningen, "att innan vägens planläge fastlåses i stadsplanen bör en arbetsplan för vägens omläggning i ett större sammanhang upprättas och handläggas i den ordning som föreskrives i gällande vägstadga. Det bör därvid klarläggas, huruvida Rytternvägen skall ledas in till staden i sträckningen omedelbart öster om Örjansverkstaden och vidare i rikshuvudväg nr 11 eller i gatan parallellt med Mälarstranden och vidare i Djuphamnsvägen."

Med anledning härav får undertecknad hänvisa till avsnittet "Trafikleder m. m." i den beskrivning, som tillhör stadsplaneförslaget. Av denna beskrivning och stadsplanekartan framgår att Rytternvägen dels är avsedd att genom en vägförbindelse utanför planområdets västra gräns ges anslutning till den öst-västliga huvudgatan och därmed till Djuphamnsvägen, dels genom i stadsplaneförslaget upptagna gator givits anslutning såväl till den nämnda huvudgatan — "strandvägen" — som till rikshuvudvägen — Köpingsvägen. Genom ytterligare samråd med vägdirektören och byggnadschefen har också numera överenskommits att de påtalade framtida vägförbindelserna utanför planområdet, i stället för i form av en fullständig arbetsplan, böra redovisas på en översiktskarta, vilken sålunda bifogas stadsplaneförslaget.

Beträffande Djuphamnsvägen slutligen, anför vägförvaltningen att vid dess anslutning till "strandvägen" bör reserveras ytterligare mark för eventuellt ordnande i framtiden av en rymligare trafikplats.

Med anledning härav har, efter samråd med stadens byggnadskontor, förslaget reviderats så att viss mark på ömse sidor om Djuphamnsvägen, inom stadsägorna 228 och 229 A, utlagts till gatuplantering i stället för som tidigare kvartersmark. För staden, som ägare till den förstnämnda stadsägan, har drätselkammaren godkänt revideringen. Lagfarne ägaren till stadsägan 229 A har likaledes tagit del av ändringen och beträffande denna liksom beträffande intrånget överhuvudtaget på hans fastighet förbehållit sig full ersättning från staden (se även under punkt 7).

5. Asea, ägare till området vid Örjansverkstaden i nordost, har, med anförande av vissa synpunkter ifråga om gjorda marköverlåtelser till staden och ifråga om bebyggelsen inom "Örjansområdet", protesterat mot den begränsning av byggnadshöjderna inom detta område, som framtvingats av det närbelägna Johannisbergs flygfält.

Med anledning härav har undertecknad i samråd med Luftfartsstyrelsen och byggnadskontoret — och sedan ett fullständigare kartmaterial över de berörda områdena numera erhållits — ytterligare undersökt den ifrågavarande startbanans läge i för-

hållande till stadsplaneområdet. Det blev därvid genom vissa jämkningar möjligt att föreslå en avsevärd ökning av byggnadshöjderna inom Örjansområdet. Den lägsta, i områdets södra del, kunde sålunda sättas till 13,0 m. i stället för tidigare 9,0 m. etc.

Sedermera har emellertid Asea — i skrivelse den 5 juni i år — ytterligare preciserat de önskemål bolaget ansett som ofrånkomliga, och vilka gå ut på att i framtiden kunna uppföra en eventuell större montagehall inom området med en höjd av 24 meter.

Med hänsyn härtill har av Kungl. Luftfartsstyrelsen, efter förnyade samråd och undersökningar uppgjorts ett förslag till ändrat läge av flygfältets huvudlandningsbana, en vridning motsols, med bibehållande av utbyggnadsplanerna för flygfältet som s. k. E-fält. De därigenom ändrade höjdbegränsningsbestämmelserna för områdena nordost om fältet ha möjliggjort en revidering av stadsplaneförslagets höjdbestämmelser, så att den önskade byggnadshöjden, 24 meter, medgivits för en stor del av Örjansområdet. Denna revidering har numera skriftligen godkänts av Kungl. Luftfartsstyrelsen, drätselkammaren samt av Asea.

6. Bostadsrättsföreningen Lodet äger tomten nr 4 i kvarteret Lodet omfattande två hyreshus på Spantgatans södra sida. Fastigheten ingår ej i planområdet men gränsar till detta, till det 50 meter breda parkbältet i områdets norra del. Föreningen framför i sin skrivelse "en bestämd protest mot förslaget vad detta berör förläggande av lokstallar och rangerbangård samt därmed sammanhängande växelspår och vändskivor omedelbart sydväst om det befintliga bostadsområdet." Ytterligare anföres: "Styrelsen hävdar, att lok- och tågtrafiken med växlingar och tågsignaler samt även rök kommer att förorsaka synnerlig sanitär olägenhet för den mindre än 100 meter därifrån boende befolkningen. Många i bostadsområdet boende personer äro dessutom sysselsatta med nattarbete och ha redan tidigare svårigheter att få en lugn vila under dagen. Det planerade gröna bältet om 50 meters bredd kan långt ifrån anses tillräckligt för eliminering av de olägenheter, som förslagets berörda del ostridigt kommer att medföra, särskilt som det gröna bältet bl. a. kommer att upptaga lek- och bollplaner utan hög vegetation.

Redan förefinnes en utbredd aversion mot bosättning på området ifråga. Skulle det uppgjorda förslaget komma till utförande, kan med säkerhet stora svårigheter komma att uppstå beträffande uthyrning och försäljning av lägenheter på området.

Då stora obebyggda områden finnas väster om staden, hemställes om största möjliga hänsyn till det anförda."

Det påtalade järnvägsområdet skall enligt ett omfattande markavtal av år 1945 mellan dåvarande S. V. B. och Västerås stad överlämnas till järnvägen. Det är närmast avsett för bussgarage och, såsom klagande framhålla, lokstallar och erforderliga spår till dessa. Med hänsyn till bredden av det mellanliggande parkområdet och möjligheterna att utföra ytterligare skyddande planteringar, även om där anläggas lek- och bollplaner, liksom till det förhållandet att det berörda bostadsområdet har en fri lamellhusbebyggelse, som ej är vänd mot järnvägsområdet, synes emellertid föreningens klagomål så väsentligt överdrivna att någon ändring av stadsplaneförslaget ej med fog kan påfordras.

7. Gäller fastigheten 229 A, som till stor del måste tagas i anspråk för Djuphamnsvägen och den nya huvudgatan. En egenhändig skrivelse från den lagfarne ägarens hustru, som synes ha missuppfattat olika muntliga upplysningar angående förslaget. Skrivelsen utmynnar i att vederbörande ej önskar någon förändring av bestående förhållanden. Såsom framgår av redogörelsen för skrivelse nr 4 (se ovan) har ägaren nu-

mera själv tagit del av förslaget och förbehållit sig full ersättning för det intrång som blir följden av förslaget.

8. Skrivelsen avser vissa fastigheter, varav 9 st. äro bebyggda med villor i enskild ägo, belägna inom det s. k. Gustavsviksområdet mellan järnvägen och Arnbomsgatan samt söder om denna gata. Ägarna protestera mot att området utlägges till industriområde, vilket enligt deras förmenande skulle medföra ekonomiskt avbräck enär vid eventuella försäljningar endast väsentligt lägre pris skulle kunna erhållas för fastigheterna. Med hänsyn därtill hemställa de förslagsvis, att de berörda kvarteren undantagas och bibehållas som bostadsområden.

Kontoret måste för sin del — med hänvisning till vad som sagts om detta område i stadsplanebeskrivningen, varvid bör påpekas, att viss mark av fastigheterna norr om Arnbomsgatan även måste reserveras för järnvägens utbyggnad med ytterligare spår — vidhålla att områdets fastställande som bostadsområde ej kan anses lämpligt och får därför avstyrka revidering av förslaget på denna punkt.

Av de inkomna erinringarna ha sålunda skrivelserna nr 4 och 5 föranlett viss revidering av förslaget, varöver berörda markägare avgivit yttranden, medan övriga erinringar icke ansetts böra medföra ändring av förslaget.

Med hänvisning till ovanstående får jag hemställa att byggnadsnämnden ville godkänna det sålunda reviderade förslaget, daterat den 30 juni 1950 samt överlämna det till stadsfullmäktige för fortsatt vederbörlig behandling.

Västerås den 7 augusti 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren var i häröver den 17 augusti 1950 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige beslut

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 130. Överlåtelse av tomter för församlingshus.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 juli 1950 anfört följande:

Vid sammanträde den 30 juni 1948 beslöto stadsfullmäktige i princip uttala sig för en ombyggnad av den nuvarande stadshotellsfastigheten samt att i samband därmed upphäva tidigare beslut att upplåta tomtmark inom kvarteret Jesper för församlingshem. Vid samma tillfälle beslöto fullmäktige att för en köpeskilling av 95.000 kronor förvärva fastigheterna Gabriel nr 1 och 2 (det s. k. Kråkslottet) ävensom uppdraga åt kammaren att efter förhandling med den kyrkliga samfälligheten inkomma till stadsfullmäktige med förslag till villkor för upplåtande av sistnämnda fastigheter ävensom den av staden tidigare förvärvade fastigheten Gagne nr 1 (Reuterskiöldska gården) till kyrkan för uppförande av församlingshem.

Kammaren har därefter förhandlat med de kyrkliga myndigheterna och har därvid preliminärt överenskommits att staden skulle överlåta tomterna Gabriel nr 1 och 2 samt Gagne nr 1 för hälften av den köpeskilling staden erlagt för tomterna, 100.000

kronor för Gagne nr 1 och 95.000 kronor för Gabriel nr 1 och 2, eller sålunda för 97.500 kronor, mot det att den kyrkliga samfälligheten å staden utan ersättning överläte ett område om 6.000 kvm från Hovdestalund för rätning av Skultunavägen. Sistnämnda område har av staden redan för några år sedan tagits i anspråk.

Samfällda kyrkorådet har numera hänvänt sig till drätselkammaren med anhållan. att kammaren ville gå i författning om att träffa uppgörelse om överlåtelse av marken på ovan angivna villkor. Enligt vad kammaren erfarit har samfällda kyrkorådet för avsikt att låta utlysa en arkitektpristävlan angående uppförande av församlingshem. Kyrkorådet är därför angeläget att markfrågan ordnas snarast möjligt.

Tomten Gagne nr 1 innehåller i areal 1.073,8 kvm. och har ett taxeringsvärde av 61.000 kronor, medan tomterna Gabriel nr 1 och 2 innehålla en yta av 1.603 kvm och äro taxerade till 64.500 kronor.

En förutsättning för uppgörelsen är dels att de kyrkliga myndigheterna avstå från vidare anspråk å tomten nr 1 inom kvarteret Jesper, dels ock att blivande stadsplan kommer att medgiva uppförande av församlingshem å tomterna samt att överlåtelsen omfattar endast de delar av tomterna, som enligt stadsplanen kommer att ingå i en blivande församlingshustomt.

Då de angivna överlåtelsevillkoren kunna anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att *dels* under förutsättning, att blivande stadsplan å området medger dylik bebyggelse till den kyrkliga samfälligheten för uppförande av församlingshem försälja de delar av tomterna Gabriel nr 1 och 2 samt Gagne nr 1, som kommer att ingå i en blivande församlingshustomt, för halva det pris, staden för marken erlagt, mot det att den kyrkliga samfälligheten till staden utan ersättning överlåter det område om 6.000 kvm av Hovdestalund, som tagits i anspråk för rätning av Skultunavägen, ävensom på sedvanliga villkor i övrigt, *dels ock* vidtaga alla för överlåtelsen erforderliga åtgärder.

Nr 131. Tilläggsborgen för byggnadskreditiv å tomten Kattfoten nr 13.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 juli 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 27 januari 1949 bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas Byggnadsförenings i Västerås u. p. a. nybygge å tomten Kattfoten nr 13 intill högst 30.000 kronor på sedvanliga villkor.

Då detta beslut fattades, var preliminärt bostadslån ännu icke beviljat. Sedan Kungl. Bostadsstyrelsen numera preliminärt beslutat meddela föreningen statslån och i samband därmed preliminärt godkänt en anskaffningskostnad av 39.000 kronor för fastighet, har föreningen hemställt att staden ville ytterligare ikläda sig borgen för byggnadsföretaget intill 85 % av sistnämnda kostnad eller sålunda 33.150 kronor.

Då staden i dylika fall brukar ikläda sig borgen intill nämnda gräns, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för föreningens nybygge å tomten Kattfoten nr 13 med ytterligare ett belopp av högst 3.150 kronor intill sammanlagt högst 33.150 kronor mot sedvanlig inteckningssäkerhet och under villkor att nämnda borgensåtagande må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, då ifrågavarande kreditivmedel börjat tagas i anspråk.

Nr 132. Anslag för iordningställande av Knektgatan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 juni 1950 anfört följande.

Tidigare har av därför anvisade medel företagits en första utbyggnad av Knektgatan. Med kantstenssättning av gatan har emellertid hittills fått anstå i avbidan å att Riksvägens slutliga sträckning bleve bekant. Då definitiv klarhet härom ännu icke kunnat vinnas, har drätselkammaren efter framställning från byggnadskontoret sett sig nödsakad att ändock inkomma med begäran om anslag för detta arbete, vars utförande icke utan olägenhet kan längre anstå.

Kostnaderna för gatuarbetet har beräknats till 9.000 kronor. Då staden försålt mark inom detta exploateringsområde, synes anslaget böra bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande gatuarbete anvisa ett anslag å 9.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 133. Anslag för utvändiga reparationer å Nordanby gård.

Kulturnämnden har i skrivelse den 13 juni 1950 till drätselkammaren anfört följande:

Inom kulturnämnden har vid flera tillfällen diskuterats frågan om iordningställande av Nordanby herrgård. Något slutgiltigt resultat beträffande användningen av byggnaden har ännu inte framkommit men oavsett detta är byggnaden i ett omedelbart behov av en yttre restaurering för att rädda den vackra gården från förstörelse. Huvudbyggnaden behöver således ny taktäckning och fasaden bör återställas i sitt ursprungliga skick. Den norra flygelns yttre är i trängande behov av en skyndsam reparation. På uppdrag av kulturnämnden har fastighetskontoret upprättat bifogade kostnadsförslag slutande å 31.300 kronor. Då ifrågavarande yttre arbeten icke ha sammanhang med hur byggnadens inre framdeles kommer att utformas vill kulturnämnden hemställa att drätselkammaren snarast möjligt ville gå i författning om den nu antydda yttre restaureringen av Nordanby herrgård.

Drätselkammaren har med överlämnande av kulturnämndens skrivelse i ett den 6 juli 1950 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren har tidigare i annat sammanhang till behandling förehaft frågan om den framtida användningen av herrgården. Den förutvarande stadsarkitekten uppgjorde på sin tid ett förslag till fullständig restaurering av såväl mangårdsbyggnaden som bostadsflygeln och garageflygeln. Detta förslag granskades och godkändes även av riksantikvarieämbetet. Denna fråga är sedan ett par år tillbaka vilande i avbidan på upprättande av stadsplan för det område, varå byggnaderna äro belägna. Byggnadernas inre utformande och framtida användning är sålunda fortfarande en öppen fråga.

Även om vissa skäl kunde tala för att de yttre reparationerna finge anstå till dess att frågan om byggnadens framtida användande definitivt avgjorts, anser drätselkammaren med hänsyn till vad kulturnämnden anfört det vara motiverat att anslag för provisoriskt iståndsättande av exteriören nu beviljas. Framförallt /huvudbyggnadens karaktär av minnesmärke från en svunnen byggnadsstil torde kräva att åtgärder snarast vidtagas för att förhindra byggnadens förstörelse.

Enligt verkställda kostnadsberäkningar skulle utgifterna för byggnadernas utvändiga renovering belöpa sig till cirka 31.300 kronor. Arbetena avser beträffande huvudbyggnaden utbyte av plåt å taket, utbyte av taklagsvirke samt komplettering av ytterväggar, insättande av nya fönster, fullständig utvändig målning, omläggning av yttertrappa, uppsättning av räcke å tak m. m. samt beträffande norra flygeln bland annat anbringande av ny puts.

Då kostnaderna sannolikt beräknats något i underkant, torde ett till 35.000 kronor avrundat anslag böra beviljas. Anslaget bör täckas av stadsfullmäktiges reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för utvändiga reparationer å Nordanby gård i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa ett anslag å 35.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 134. Anslag till Västerås hemvärn.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 augusti 1950 anfört följande:

I skrivelse den 30 juni 1950 har hemvärnschefen i Västerås hemställt, att Västerås Hemvärn måtte av staden för arbetsåret 1 juli 1950—30 juni 1951 tillerkännas samma anslag som utgått för nu tilländalupet arbetsår nämligen 3.000 kronor. Detta belopp anslogs av stadsfullmäktige den 27 oktober 1949. Anslag till hemvärnet har utgått från staden från och med 1941. I stadsfullmäktiges handlingar för den 27 oktober 1949 serie A nr 304 lämnades en redogörelse för de formella förutsättningarna för kommunala anslag till hemvärnet. Drätselkammaren, som anser att hemvärnet även denna gång bör understödjas av staden, hänvisar till den tidigare redogörelsen och tillstyrker bifall till hemvärnschefens framställning.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning m. m. under arbetsåret 1 juli 1950—30 juni 1951 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 135. Anslag för inköp av bil till fastighetskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 augusti 1950 anfört följande:

I fastighetskontorets förslag till utgiftsstat för 1951 har upptagits ett belopp å 8.000 kronor för utbyte av kontorets skåpbil mot en ny paketbil. Den bil som nu finnes användes både av förmannen å fastighetskontoret och av byggnadsförmannen å byggnadskontoret. För byggnadsförmannen kommer byggnadskontoret emellertid att anskaffa en ny skåpbil. Det har nämligen visat sig opraktiskt att de båda förmännen ha gemensam bil eftersom deras arbeten oftast utföras på olika platser i staden. För fastighetskontoret är den nuvarande skåpbilen icke väl lämpad för sitt ändamål och bör utbytas. Det råder för närvarande högsäsong för båda förmännens arbeten och det är därför önskvärt att de så snart som möjligt kan få disponera över var sin bil. Därför bör fastighetskontorets nya bil anskaffas redan nu och den nuvarande bilen överlämnas till byggnadsförmannen för att disponeras av denne tills byggnadskontorets nya bil levererats. Vid utbytet beräknas fastighetskontoret få betala cirka 8.000 kronor i mellanskillnad.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 8.000 kronor för utbyte av fastighetskontorets skåpbil mot en ny paketbil samt

att upptaga anslaget till täckning i 1951 års stat.

Nr 136. Anslag för inköp av radiobil till polisverket.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 augusti 1950 anfört följande:

Polisnämnden har i utgiftsstaten för år 1951 upptagit ett anslag å 9.500 kronor för inköp av en ny radiobil. Hos drätselkammaren har polisnämnden anhållit att få taga beloppet i anspråk redan under innevarade år.

1942 inköptes en begagnad bil för 4.800 kronor, vilken körts cirka 20.000 mil i polistjänsten. Man hade förmodat att bilen skulle kunna användas till 1950 års utgång men vid besiktning för någon tid sedan visade det sig att bilen icke längre var i trafikdugligt skick. Kostnaderna för reparation torde uppgå till mer än 2.000 kronor. Det är under sådana förhållanden icke ekonomiskt motiverat att reparera bilen eftersom den ändock måste bytas ut efter en tid. En ny radiobil av amerikansk modell kostar cirka 15.000 kronor. Staden kan emellertid erhålla en fullt jämförbar bil

av märket Volvo för 10.500 kronor. För den gamla bilen kan högst 1.000 kronor erhållas.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 9.500 kronor för inköp under 1950 av en radiobil för polisverket samt

att upptaga beloppet till täckning i 1951 års stat för polisväsendet.

Nr 137. Anslag för transformatorstation vid Djuphamnen.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 20 juni 1950 anfört följande:

Den pågående utbyggnaden av Djuphamnen förutsätter, att transformatorstationen vid kajen avlägsnas för att bereda plats för kranspår. Stationen har dessutom ej den effekt, som behöves för att betjäna den utvidgade hamnen och tillgodose övriga behov.

Med anledning härav har en ny station planerats. Densamma kommer att utrustas med två transformatorenheter, varje om max. ca 1.000 kVA och är avsedd att inrymmas i en fristående byggnad med separat ställverksrum för hamnen.

Kostnaderna för stationen beräknas uppgå till 100.000 kronor. Enligt godkänd fördelning kommer på hamnens del 26.000 kronor. Kostnaden för transformatorerna 32.000 kronor bestrides av anslaget för inköp av transformatorer. Sålunda erfordras ytterligare 42.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av ny transformatorstation å Djuphamnen anvisa 42.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har med anledning härav den 17 augusti 1950 avgivit följande yttrande:

Drätselkammaren, som erhållit skrivelsen för yttrande, tillstyrker bifall till framställningen. Kammaren vill blott meddela, att hamnstyrelsen i en kommande framställning om anslag för kranar och andra transportanordningar å den utbyggda djuphamnskajen avser att upptaga den del av kostnaderna för transformatorstationen som faller å hamnstyrelsen.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av ifrågavarande utgift ävensom vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 138. Anslag för undervisningsfilm till de högre skolorna i staden.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 augusti 1950 anfört följande:

Lokalstyrelsen för Högre Allmänna Läroverket har i skrivelse av den 20 juni 1950 hemställt, att staden ville för 1951 lämna ett anslag å 5.000 kronor för inköp av undervisningsfilm. Styrelsens framställning föranleddes av ett önskemål från ämneskonferenserna i geografi och biologi med hälsolära om ett anslag å 10.000 kronor för bildande av ett filmarkiv. Beloppet skulle kunna fördelas på två år.

Drätselkammaren erinrar om att stadsfullmäktige den 25 november 1948 anvisade ett anslag för möblering av läroverkets nya skolpaviljong samt för inköp av en projektor för smalfilm. Dessa inventarier skulle tills vidare kostnadsfritt utlånas till läroverket. Drätselkammaren uttalade den gången vissa betänkligheter mot att staden skulle tillhandahålla ett statligt läroverk inventarier och undervisningsmateriel. Kammaren tillstyrkte emellertid anslaget på villkor att staden förbehölle sig äganderätten och att inventarierna sålunda blott skulle deponeras hos läroverket. Samma betänkligheter kan resas mot den nu föreliggande framställningen. Med kännedom om filmens stora betydelse inom den moderna pedagogiken synes det kammaren emelllertid synnerligen önskvärt att läroverket kunde få tillgång till ett filmarkiv. Film kan visserligen hyras för de särskilda visningstillfällena men lärarna få då icke samma möjlighet att förbereda visningarna och passa in filmerna i de kursmoment där de höra hemma som om filmerna ständigt funnes tillgängliga. Dessutom torde kostnaderna för inköp av film i det långa loppet ställa sig billigare än kostnaderna för hyrande av film. Drätselkammaren är väl medveten om att läroverkets egen materialkassa icke kan bära en utgift av denna storleksordning samt att anslag av statsmedel ej heller torde kunna påräknas. Drätselkammaren tillstyrker därför framställningen men vill till beslutet foga det villkoret att också stadens egna högre skolor, Kommunala Flickskolan och Praktiska Mellanskolan, skola få utnyttja filmerna för sin undervisning. Det må i detta sammanhang nämnas att folkskolorna redan tidigare fått anslag för inköp av film. Folkskolans filmer kan emellertid i flertalet fall icke användas i de högre skolorna eftersom de äro avsedda för ett lägre undervisningsstadium. Liksom beträffande den för läroverket tidigare inköpta filmprojektorn bör staden förbehålla sig äganderätten till de filmer som inköpas för anslaget och sålunda endast deponera filmerna hos läroverket för att användas i undervisningen med skyldighet för läroverket att samarbeta med de båda övriga högre skolorna för att filmerna skola kunna användas även hos dessa.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 5.000 kronor för inköp av undervisningsfilmer,

att filmerna skola tills vidare kostnadsfritt deponeras hos Högre Allmänna Läroverket,

att filmerna skola användas vid undervisningen i Högre Allmänna Läroverket, Kommunala Flickskolan och Praktiska Mellanskolan samt

att beloppet skall upptagas till täckning i staten för år 1951.

Nr 139. Anslag till Västerås missionsförsamling för församlingssyster.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 augusti 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige anvisade den 27 oktober 1949 Västerås Missionsförsamling ett anslag å 1.200 kronor såsom bidrag till bedrivande av församlingssysterns verksamhet under år 1950.

Hos drätselkammaren har församlingens styrelse hemställt att anslaget måtte utgå även under år 1951. Drätselkammaren finner att verksamheten är av sådan art att den bör understödjas av staden även under nästa år.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa styrelsen för Västerås Missionsförsamling ett anslag å 1.200 kronor såsom bidrag till bedrivande av församlingssysterns verksamhet under år 1951 samt

att upptaga beloppet till täckning i staten för år 1951.

Nr 140. Tilläggsanslag för stadens bidrag till folkpensionerna.

I skrivelse den 3 augusti 1950 har *drätselkammaren* anfört följande:

I 1950 års stat finnes under rubriken folkpensionering upptagna beräknade utgifter under 18A—170,1 kommunbidrag till folkpensionerna, 650.000 kronor och under 18A—170,2 särskilda bostadstillägg, 40.000 kronor. Beloppen avse utgifter under år 1949 och är sålunda upptagna i efterskott. Då staten uppgjordes lämnade Kungl. Pensionsstyrelsen uppgift om att beloppen skulle vara tillräckliga. Styrelsen har emellertid nu meddelat, att stadens kostnader under 1949 utgjort 702.178 kronor 52 öre såsom kommunbidrag till folkpensionerna samt 48.599 kronor för de särskilda bostadstilläggen. Anslaget i staten kommer sålunda att överskridas med 60.777 kronor. För täckning av detta belopp erfordras tilläggsanslag.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 60.777 kronor för bestridande av stadens kostnader under 1949 för folkpensioneringen samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av det i 1950 års stat upptagna reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 141. Inrättande av nya barnträdgårdar.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 10 juni 1950 anfört följande:

I Klockartorpsområdet bo många unga familjer med barn i förskoleåldern. Dessa barn ha hittills ej haft någon möjlighet att få gå i barnträdgård, då Klockartorpsområdet

helt saknar barnträdgårdar. Byggmästare Ludvigsson har erbjudit barnstugestyrelsen en lokal i souterrainläge, vilken skulle kunna begagnas som provisorisk barnträdgårdslokal. Senare skulle barnträdgården kunna överflyttas till något av de bostadshus, som byggmästare Ludvigsson kommer att bygga vid Klockartorpsgatan. Styrelsen vill härmed anhålla hos stadsfullmäktige om bemyndigande att antaga erbjudandet av lokal i Klockartorpsgatan 17. Vidare vill styrelsen anhålla om medel till uppsättning av barnträdgården och drift under 1951. Till uppsättningen skulle åtgå 6.000: — kr. och till driften 8.000: — kr. Inkomsterna under ett år beräknas till 1.850: — kr.

Vidare vill styrelsen hos stadsfullmäktige begära bemyndigande att anta ett erbjudande från Riksbyggen om en liten barnträdgårdslokal i C. V. V.-området. I denna stadsdel finnes tidigare ingen barnträdgård och från föräldrahåll har länge framförts önskemål om en dylik. Den nu erbjudna lokalen är en hobbylokal i källaren till fastigheten Vinggatan 3. Då lokalen är liten, skulle 15 + 15 barn kunna mottagas. Även här skulle barnträdgården så småningom överflyttas till en bättre och större lokal. Styrelsen anhåller också om medel för uppsättning av barnträdgården och drift under 1951. Uppsättningen belöper sig på 6.000: — kr., driften på 8.500: — kr. Inkomsterna under ett år uppgår till 1.650: — kr.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta en ny barnträdgård i Klockartorpsområdet från januari 1951

att inrätta en barnträdgård i C. V. V.-området från januari 1951

att tillstyrka medel till uppsättning och drift av dessa bägge barnträdgårdar.

Drätselkammaren har uti ett den 3 augusti 1950 avgivet yttrande anfört följande:

Stadsfullmäktige godkände den 28 november 1946 i princip en av barnstugestyrelsen uppgjord generalplan för utbyggnaden av barnträdgårdsverksamheten i staden. De av barnstugestyrelsen nu föreslagna båda barnträdgårdarna finnas ej medtagna i planen. En livlig nybyggnadsverksamhet har emellertid skett inom de ifrågavarande stadsdelarna under de senaste åren och drätselkammaren finner liksom barnstugestyrelsen att de möjligheter som nu yppats att tillgodose områdena med barnträdgårdslokaler bör utnyttjas. Barnstugestyrelsen har begärt anslag för den nya verksamheten. Det synes emellertid för dagen vara tillräckligt att stadsfullmäktige lämnar barnstugestyrelsen bemyndigande att starta de nya barnträdgårdarna. Erforderliga anslag bör upptagas i styrelsens stat för 1951.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga barnstugestyrelsen att enligt föreliggande förslag inrätta nya barnträdgårdar inom Klockartorpsområdet och CVV-området från januari 1951 samt

att upptaga erforderliga medel för utrustning och drift av barnträdgårdarna i staten för 1951.

Nr 142. Mottagande av donation från majoren Sven O. Wijkman.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 augusti 1950 anfört följande:

Dödsbodelägarna efter majoren Sven O. Wijkman ha enligt bifogade donationsbestämmelser till Västerås stad överlämnat den avlidnes boksamling.

Major Wijkman var född i Västerås den 17 januari 1884 och son till direktören Oscar Wijkman. Han avlade studentexamen vid läroverket här i staden och blev sedermera chef för AB Svenska Pressbyrån. Major Wijkman avled den 27 oktober 1949. Boksamlingen, som omfattar över 2.000 volymer i vackra band, innehåller svensk historia, krigshistoria, geografi, topografi, svensk poesi, fransk 1700-talslitteratur i värdefulla orginalupplagor m. m. Enligt donationsbestämmelserna skall boksamlingen förvaras i ett avskilt rum. Om ett sådant rum icke kan ordnas lär det emellertid enligt vad drätselkammaren under hand inhämtat vara tillfyllest och i enlighet med den avlidnes önskan att samlingen hålles väl avskild från biblioteket i övrigt och att donator tydligt angives. Boksamlingen innehåller åtskilliga rariteter och kommer att bli en mycket värdefull del av det landsbibliotek som staden hoppas att med statsmakternas bistånd kunna inrätta i staden så snart byggnadsrestriktionerna lättats och den statsfinansiella situationen i övrigt det medger.

Den av drätselkammaren åberopade donationsbestämmelsen lyder sålunda:

Donationsbestämmelse.

Undertecknade, dödsbodelägare efter Major Sven O. Wijkman, överlämnar härmed, allt i enlighet med den avlidnes högsta önskan, det bibliotek, som numera skall tillhöra Västerås stad.

Visserligen hann aldrig den avlidne vidtaga några dispositioner i förvaltningsavseende på grund av det hastigt inträffade dödsfallet, men då vi släktingar anse oss velat förstå att hans önskan dock varit att detsamma skall förvaras som en enda enhet och i studiesyfte hava vi följande önskemål:

1. Biblioteket skall förvaras uti ett för sig avskilt rum i bibliotekslokalerna.
2. På dörren till nämnda rum skall anges att i detsamma är inrymt Major Sven O. Wijkmans bibliotek.
3. Ingen utlåning får förekomma.
4. De verk, som hava antikvitetsvärde skola förvaras under särskilt lås och tillåtas närmare granskning endast uti biblioteksföreståndarens närvaro.
5. Som ansvarig för bibliotekets rätta placering och noggranna översyn uttrycka vi såsom vår önskan, att Direktör Mattias Pers utses med rätt för denne tillkalla av honom utsedda lämpliga medhjälpare och förtroendemän.

Borås den 26 juni 1950
E. Wijkman

Hedensberg den 1 juli 1950
Ingrid Wallberg

Sollentuna den 2 juli 1950
Gunnar Wijkman

Stockholm den 6 juli 1950
Eva Ericsson
f. Wijkman.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet mottaga den ifrågavarande donationen.

Nr 143. Motion ang. provisoriska åtgärder för säkerställande av vattentillgång för släckning av eldsvåda i de västra stadsdelarna.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 25 maj 1950 till brandstyrelsen och drätselkammaren remitterat följande, av fullmäktigeledamoten herr Edvard Nordin ingivna

MOTION.

På grund av kända förhållanden med vattentornet i Västerås inträffar under torra och varma sommardagar ofta det förhållandet att västra stadsdelarna, särskilt Jakobsberg, totalt avstänges från vattenleveranser under flera timmar på kvällarna, ofta kväll efter kväll samma vecka. Dessa svårigheter hava redan visat sig i år, nämligen den 12 ds., då Jakobsberg saknade vatten under flera timmar på kvällen.

Vid sidan av allmänna obehag såsom brist på dricksvatten, vatten för matlagning, bad och sanitära ändamål, innebär dessutom vattenbristen en betydande brandfara under då rådande torka. Om exempelvis en gräsbrand skulle uppstå av någon orsak i Jakobsbergsskogen och vinden låge på mot bebyggelsen på väster exempelvis Jakobsberg kunde avsevärda skador anställas, innan motåtgärder hinna vidtagas.

På grund av ovanstående anhåller jag härmed vördsamt att stadsfullmäktige behagade genom lämpliga organ, förslagsvis brandstyrelsen och drätselkammaren, verkställa en snabb utredning om provisoriska åtgärder för att möta den ökade brandrisken, tills det nya vattentornet hinner komma i funktion. Även om detsamma skulle påbörjas omedelbart kan det ej hinna färdigställas förrän sommaren redan är förbi.

Västerås den 25 maj 1950.

Edvard Nordin.

Brandstyrelsen har i ett den 2 juni 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

I ärendet har brandchefen avgivit ett så lydande yttrande:

"Med anledning av remitterad motion ang. förbättrad vattentillgång inom vissa områden i staden får jag meddela, att stadens tekniska verk i samarbete med brandchefen redan föregående år vidtagit åtgärder för att säkra vattentillgången för eldsläckning. Ständig telefonvakt och beredskap har ordnats och i händelse av eldsvåda kan om så erfordras folk från tekniska verken redan vid brandkårens alarmering med bil bege sig till brandstället och verkställa de avstängningar som erfordras för att öka vattenledningens effekt på brandstället. Samma åtgärder har vidtagits, då torkan i år började. Enligt min uppfattning är detta det mest praktiska sättet att tillfälligt avhjälpa missförhållandena, men säkerheten är ej fullkomlig. Man kan tänka sig möjligheten att vattenverket fyller de gamla reservoarerna och ständigt där håller en reserv för eldsläckningsändamål, men detta skulle betydligt minska vattentillgången i flera stadsdelar.

Några branddammar på Jakobsbergsområdet kunde vara av stor betydelse, men arbetstillstånd till dylika torde knappast kunna erhållas."

Brandstyrelsen har förenat sig om förestående yttrande.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 6 juli 1950 följande:

Av brandchefens yttrande torde framgå, att alla rimliga säkerhetsåtgärder redan

vidtagits. Någon möjlighet att utföra branddammar å området synes med hänsyn till kända förhållanden å arbetsmarknaden icke föreligga. Kammaren vill härjämte påpeka, att det planerade vattentornet på Skallberget kan väntas komma till utförande under nästa år, varigenom en definitiv lösning av frågan kommer att ske. Under angivna förhållanden synas i dagens läge ytterligare åtgärder icke vara erforderliga.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att motionen icke skall föranleda någon vidare åtgärd.

Nr 144. Motion angående åtgärder för höjande av livräddningsberedskapen.

Uti en den 25 augusti 1949 till stadsfullmäktige ingiven motion har fullmäktigeledamoten herr Sam Nyström hemställt att fullmäktige måtte uppdraga åt vederbörande organ att i god tid före 1950 års badsäsong företaga sådana anordningar att livräddningsberedskapen höjdes såväl beträffande material som vad det gällde undervisning, demonstrationer och instruktion.

Motionen lyder sålunda:

Västerås var den första stad i landet som införde obligatorisk simundervisning i folkskolan. Denna pionjärgärning har fullföljts till stor glädje och nytta för många tusen människor.

Varje sommars skrämmande drunkningsstatistik visar emellertid att det inte räcker med enskild simkunnighet. Det behövs alltjämt och kommer alltid att behövas en omfattande beredskap för livräddning, ett behov som för vår stads del växer i proportion till de anordningar staden gör för att bjuda ökade badmöjligheter åt invånarna. Denna beredskap bör omfatta *dels* tillräckliga och i bästa trim varande livräddningsredskap, *dels* och inte minst kunskap hos så många människor som möjligt i konsten att rädda drunknande och utföra konstgjord andning. Erfarenheterna från den gångna sommaren med bl. a. en drunkningsolycka vid en av stadens egna badplatser, tyder på att en förbättring av beredskapen i fråga är synnerligen önskvärd för att inte säga nödvändig. En avancerad simundervisning med avslutande promovering av simmagistrar och -kandidater har tidigare hört till traditionerna i Västerås, liksom den alltjämt torde vara regel i praktiskt alla andra större städer. På vissa håll har även under senare år förekommit instruktion på badstränderna för allmänheten i livräddning och konstgjord andning. Det synes mig önskvärt att Västerås i berörda hänseenden söker nå en standard som svarar mot stadens förnäma anseende vad simundervisningen i övrigt angår.

Med hänvisning till ovanstående motivering hemställer jag att stadsfullmäktige måtte besluta uppdraga till vederbörande organ att i god tid före nästa års badsäsong företaga sådana anordningar att livräddningsberedskapen höjes såväl beträffande material som vad det gäller undervisning, demonstrationer och instruktion.

Västerås den 25 augusti 1949.

Sam Nyström.

Stadsfullmäktige remitterade den 25 augusti 1949 motionen till idrottsstyrelsen och drätselkammaren för utredning.

Med anledning härav har *idrottsstyrelsen* i skrivelse den 3 juli 1950 anfört följande:

De av herr Nyström föreslagna åtgärderna hade redan tidigare beaktats av såväl idrottsstyrelsen som parkstyrelsen och förberedelser för desamma vidtogos redan hösten 1949 och verkställdes denna vår, så att simundervisning kunde igångsättas i stadens regi vid den egentliga badsäsongens början såväl vid Johannisbergsbadet som å Östra holmen.

Sålunda har bryggor och simbanor anordnats och siminstruktörer anställts, vilka sistnämnda under tiden 26 juni—12 augusti å vardagar meddela undervisning vid Johannisbergsbadet och å Östra holmen. Å Björnön meddelas undervisning av Aseas siminstruktör. För livräddning erforderliga båtar och andra redskap har, i den utsträckning så befunnits nödvändigt, kompletterats.

På grund härav hemställer idrottsstyrelsen

att stadsfullmäktige med hänsyn till i vad i saken åtgjorts måtte avskriva nu ifrågavarande ärende.

Drätselkammaren har den 3 augusti 1950 avgivit ett så lydande utlåtande:

I en till stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 3 juli 1950 har idrottsstyrelsen redogjort för de åtgärder som vidtagits i de av motionären åsyftade hänseendena. Drätselkammaren finner idrottsstyrelsens åtgärder vara tillfredsställande och det synes kammaren som om motionen ej bör för närvarande föranleda några ytterligare beredskapsåtgärder eller utredningar. Motionärens önskemål synes sålunda ha blivit tillgodosedda i önskad utsträckning.

Med anledning härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att den föreliggande motionen ej skall föranleda några ytterligare åtgärder.

Nr 145. Motion om provisoriska avloppsledningar vid Brandthovda.

Stadsfullmäktige ha den 27 maj 1949 till styrelsen för tekniska verken, hälsovårdsnämnden och drätselkammaren för yttranden överlämnat en av stadsfullmäktigeledamoten herr Gösta Brandt ingiven, den 12 maj 1949 daterad så lydande motion:

Inom Brandthovda egnahemsområde finnes ett öppet dike. Allt sedan den första bebyggelsen har detta dike fått mottaga avloppsvattnet från fastigheterna. Till att börja med förorsakade detta inga som helst olägenheter. Emellertid har genom den byggnation som skett under åren 1943—1948 dikets vatten blivit mer och mer förorenat. Särskilt är detta märkbart sommartid, då avloppsvattnet tidvis blir stillastående i diket.

Vår mening var från början, då vi tillhörde Badelunda kommun, att själva lösa denna avloppsfråga. I och med samhällets inkorporering med Västerås stad har avloppsproblemet kommit i ett annat läge, då vi vänta på stadens lösning av frågan. Då det genom tidsläget är tänkbart att en tillfredsställande lösning av avloppsfrågan inom de närmaste åren ej kan ske, ha vi efter moget övervägande som ett provisorium tänkt oss följande lösning.

I Brandthovdaområdets linje i norr till en linje 100 meter söder om samhället, total längd c:a 325 meter nedlägges lämpligt dimensionerad rörledning i avloppsdiket. Vi anse att detta avloppsproblem måste sanitärt och hygieniskt lösas och hemställa vi till stadens myndigheter att kostnadsfritt iordningställa detta provisorium eller avgiva bestämt besked, när stadens ledningsnät kommer att innefatta även denna del av staden.

Styrelsen för tekniska verken har med anledning härav i utlåtande den 20 februari 1950 anfört följande:

Avloppsförhållandena inom området äro icke i sanitärt avseende tillfredsställande. På området finnas 34 fastigheter. Varje fastighet har en mindre reningsbrunn med ledning till ett öppet dike, som under stora delar av året icke är vattenförande. Avloppsvattnet blir liggande kvar och medför sanitära olägenheter. Omsorgsfull rensning av brunnarna och diket kan i viss mån medföra förbättring, men grundorsaken till olägenheterna blir härmed ej undanröjd. Det är att emotse, att förhållandena med tiden avsevärt försämras.

Brandthovda ligger utanför stadens planlagda område. Marken sluttar österut. Självfall kan erhållas endast i ledning, som drages öster och söder om Lundby gård till ledningsnätet i Lill-Hamre. En ledning i denna sträckning är även avsedd att komma till utförande i framtiden. En ofrånkomlig förutsättning härför är dock, att de områden, ledningen passerar, äro stadsplanerade. Då det dessutom av kostnadsskäl är av vikt att områdena åtminstone delvis tagits i anspråk för bebyggelse, är denna lösning ställd på lång sikt. En annan närmare liggande lösning är att leda avloppsvattnet över en pumpstation till ledningsnätet i Skiljebo, men även här saknas stadsplan. Då en sådan föreligger i huvuddrag, kan avloppsfrågan i Brandthovda ordnas efter denna linje inom en 5-årsperiod. Samtidigt kan vattenfrågan bli tillfredsställande löst.

Tekniska verken ha jämväl beaktat de riktlinjer motionären angivit för en provisorisk lösning av frågan. Enligt förslag, som uppgjorts i enlighet härmed, anslutas fastigheternas avloppsserviser till en samlingsledning, som drages fram genom området till en större reningsbrunn öster om området. Då reningsbrunnen emellertid av kostnadsskäl rimligtvis ej kan utföras för fullständig rening, får avloppsfrågan icke en tillfredsställande lösning, även om en viss förbättring torde vara att räkna med för en kortare tid. Anläggningens utförande förutsätter syneförrättning och fastställelse av vattendomstol. Kostnaderna för anläggningen beräknas uppgå till 50.000 kronor och böra enligt styrelsens mening bestridas av fastighetsägarna. En del av kostnaderna kan eventuellt återvinnas i den mån de utförda ledningarna kunna användas för anslutning till stadens ledningsnät. Man får dock räkna med att vattenledning förr eller senare kommer att framdragas till området. Vid en kommande ledningsutbyggnad medför förefintlighet av avloppsledningarna ej någon större minskning i kostnaderna.

Områdets anslutning till stadens ledningsnät är beroende av stadsplanering. Styrelsen kan därför ej uttala sig om tidpunkten för anslutningen ej heller om kostnaderna härför.

Hälsovårdsnämndens utlåtande av den 7 augusti 1950 lyder sålunda:

Avloppsförhållandena i Brandthovda äro i sanitärt hänseende i hög grad otillfredsställande och det är synnerligen angeläget att en förbättring åstadkommes. Samtidigt är nämnden medveten om svårigheterna att snabbt lösa problemet. Den av motionären anvisade utvägen att i avbidan på slutligt ordnande av frågan kulvertera diket är icke framkomlig på grund av dikesbottnens beskaffenhet. I sitt i ärendet avgivna yttranden har styrelsen för tekniska verken framlagt plan, enligt vilken fastigheternas servisledningar anslutas till samlingsledning, dragen genom området till en punkt öster därom och därifrån vidare antingen med självfall öster- och söderut förbi Lundby till Hamre eller över pumpstationen till ledningsnätet i Skiljebo. Planen förutsätter emellertid stadsplan för mellanliggande områden. Såsom provisorisk lösning har styrelsen angivit samlingsledningens framdragande till reningsbrunn i utgångspunkten för de alternativa sträckningarna.

Områdena norr och öster om Skiljebo fram till Brandthovda äro föremål för stadsplanering, och arbetena ha enligt uppgift fortskridit så långt, att förslag till stadsplan kan väntas bli framlagt redan före årets utgång. Härigenom avlägsnas hindret för en slutlig lösning av avloppsfrågan inom rimlig tid.

Den provisoriska lösning av frågan, som styrelsen för tekniska verken angivit, innebär en icke obetydlig förbättring, men är såsom styrelsen även framhållit icke tillfredsställande. Då kostnaden för densamma icke står i proportion till nyttan och det synes problematiskt att få den genomförd, anser nämnden fördelarna av en slutlig lösning vara avgörande.

Drätselkammaren har den 17 augusti 1950 yttrat följande:

Enligt tekniska verkens utredning kan avloppsfrågan för Brandthovdaområdet tänkas bli definitivt löst enligt tvenne alternativ. Antingen drages ledning åt det håll där självfall erhålles, mot Lundby och Lill-Hamre, eller också anslutes avloppet till ledning vid Skiljebo eller norr därom. På grund av höjdförhållandena måste i det senare fallet en pumpstation byggas. Båda alternativen förutsätta stadsplanering. För de områden som beröras av det förstnämnda alternativet kan det dröja mycket länge innan stadsplan blir upprättad. Ledningen kommer i detta fall att bli mycket lång och måste betjäna åtskillig bebyggelse utöver den som nu finns vid Brandthovda för att kunna ekonomiskt försvaras. Beträffande det senare alternativet ligger förhållandena något annorlunda till. Här kan stadsplaneläggning ske relativt snart på grund av närheten till stadsbebyggelsen. Bebyggelse är emellertid också här en förutsättning för att ledningar och pumpstation skall kunna byggas. Då man ej vet något om när bebyggelse kan ske, kan man icke för närvarande angiva när förhållandena kan ha utvecklat sig därhän att Brandthovdaområdet kan få anslutning till stadens ledningsnät.

Motionären har föreslagit en provisorisk lösning av avloppsfrågan, som av tekniska verken uppskattats draga en kostnad av i runt tal 50.000 kronor. Drätselkammaren anser icke att staden skall bära denna kostnad. Bebyggelsen i Brandthovda skedde före Badelundas anslutning till staden. Staden har icke haft något som helst infly-

tande på bebyggelsen eller dess ordnande. En ur det allmännas synpunkt olämplig och icke önskvärd bebyggelse har kommit till stånd. Markexploatören som upplät området för villabebyggelse borde ha sörjt för tillfredsställande avlopp från området. Då man nu önskar bättre avloppsförhållande, synes det skäligt att kostnaderna få drabba fastighetsägarna eller också markexploatören. Det kan ej synas rimligt att staden skall för ett område av detta slag bekosta ett dyrbart provisorium, som i framtiden skall ersättas av permanenta ledningar. Enligt vad drätselkammaren har sig bekant ha de ifrågavarande tomterna sålts till låga priser och utslagen på de olika tomterna torde kostnaderna för en provisorisk lösning av avloppsfrågan ej komma att medföra höjning av tomtkostnaderna till en nivå som skulle te sig högre än vad som förekommer på andra håll i staden.

Drätselkammaren vill även påpeka att ordentligt underhåll av det nuvarande avloppsdiket med regelbundna upprensningar skulle betydligt förbättra förhållandena. Till sist vill kammaren erinra om att det av motionären tänkta provisoriet torde förutsätta förfarande enligt vattenlagen med syneförrättning m. m.

På grund härav föreslår drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att den föreliggande motionen ej skall föranleda någon åtgärd.

Nr 146. Motion om borttagande av Stadshotellets sommarveranda.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 25 maj 1950 ingav fullmäktigeledamoten fru Karin Kjelldahl en så lydande motion:

Den 19 december 1946 beslöto Stadsfullmäktige att bifalla ett av Drätselkammaren framlagt förslag att i enlighet med av Sarabolaget i skrivelse den 13 december samma år framlagt projekt bevilja ett anslag av 75.000 kr. till anskaffandet och uppförandet av en sommarveranda å Stadshotellet. I sitt utlåtande till Stadsfullmäktige (ser B. nr 32) framhåller Drätselkammaren bl. a., att med hänsyn till i Sarabolagets skrivelse framlagda synpunkter och förslag kammaren kommit till den uppfattningen att det dels får anses vara med stadens intresse förenligt att anskaffa en sommarveranda, *dels och rent estetiskt låter sig göra att inpassa en dylik veranda utefter stadshotellets fasad mot Stora torget.* I sitt yttrande säger ytterligare Drätselkammaren, att Sarabolaget självt skulle — därest verandan komme till uppförande — åtaga sig att bestrida den till omkring 12.000 kr. årligen uppgående kostnaden för nedtagning och uppsättning av verandan.

Det av Stadsfullmäktige därefter fattade beslutet torde ha varit ett av de sorgligaste, som överhuvud fattats i fullmäktige vad gäller byggnadsprojekt. Liksom Drätselkammaren sade sig vara tveksam inför förslaget torde de flesta inom fullmäktige även varit tveksamma men inför det nödläge, som sades föreligga tog man förslaget och tröstade sig med den gjorda utfästelsen, att verandan skulle monteras ned varje höst och sålunda, sedan den åter byggts upp på våren, endast vara tillfinnandes under den korta sommarsäsongen.

Vi ha nu beskådat skapelseverket året runt under trenne år och denna dag torde det

icke vara många i vår stad, om ens någon, som icke skulle hälsa med tillfredsställelse om verandan med det snaraste definitivt avlägsnades. Dels är den i högsta grad oestetisk, dels lär den vara obekväm för såväl gäster som personal och dels fyller den icke längre sitt ändamål, alldenstund Sarabolaget åter tagit till heders stadspaviljongen.

Undertecknad får fördenskull föreslå

att Stadsfullmäktige ville anmoda Drätselkammaren, dels att uppsäga avtalet mellan kammaren och Sarabolaget vad beträffar sommarverandan, dels

att i väntan på ikraftträdandet av en sådan uppsägning träda i förbindelse med Sarabolaget för att om möjligt få en frivillig överenskommelse till stånd betr. nedmontering av verandan redan under innevarande sommarsäsong samt

att Stadsfullmäktige upptager till behandling frågan huruvida verandan vidare skall få uppmonteras sedan den en gång nedtagits.

Västerås den 25 maj 1950.

Karin Kjelldahl.

Sedan fullmäktige samma dag remitterat motionen till *drätselkammaren* för yttrande har kammaren i skrivelse den 17 augusti 1950 anfört följande:

Sedan drätselkammaren hört sig för hos Sara-bolaget angående möjligheten att under löpande hyresperiod borttaga verandan, har bolaget meddelat, att bolaget ej vill motsätta sig att verandan borttages. Då kammaren sålunda ej längre är bunden av hyreskontraktets bestämmelser om verandan, har kammaren gått i författning om försäljning av verandan och har annonserat härom.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna drätselkammarens vidtagna åtgärder samt

att den föreliggande motionen därmed skall anses besvarad.

Nr 147. Motion om höjd ersättning till taxeringsledamöter samt drätselkammarens förslag om ändrade regler för ersättning till kommunala förtroendemän.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 juni 1950 ingav fullmäktigeledamöterna fru Greta Schörling samt herrar Hugo Ericsson, Wiktor Persson och Herman Thorén en den 15 juni 1950 daterad motion, som lydde sålunda:

Taxeringsarbetet i stadens olika taxeringsnämnder blir för varje år alltmer krävande och omfattande, vilket för de kommunalvalda ledamöterna innebär ökade anspråk på såväl deras ordinarie arbetstid som fritid. I ersättning för detta arbete utgår f. n. en synnerligen blygsam ersättning av 2: — kr. pr tim.

För att i någon mån kompensera dem i detta sitt arbete få undertecknade föreslå

att stadsfullmäktige måtte besluta att fr. o. m. år 1951 tillerkänna de kommunalvalda taxeringsledamöterna en ersättning för taxeringsarbetet med 3: — kr. pr tim.

Fullmäktige beslöto samma dag remittera motionen till drätselkammaren för utredning och yttrande.

Med anledning härav har *drätselkammaren* den 3 augusti 1950 avgivit följande utlåtande:

Nu gällande bestämmelser beträffande ersättning till ledamöter i taxeringsnämnd återfinnas i 146 § 1 mom. taxeringsförordningen, vari stadgas att av kommunen valda ledamöter i bl. a. lokal taxeringsnämnd äga, därest sådant beslutas av vederbörande kommun, att av kommunens medel åtnjuta dagtraktamentsersättning under sammanträdesdagar med högst 15 kronor om dagen. Genom lag den 9 juni 1950 (SFS 291/1950) har ifrågavarande stadgande ändrats så att av kommun valda ledamöter i bl. a. lokal taxeringsnämnd äga, därest sådant beslutas av vederbörande kommun, att av kommunens medel åtnjuta dagtraktamenten efter de grunder som i kommunallagarna stadgas angående sådan gottgörelse till ledamöter i styrelser och nämnder. Lagändringen träder i kraft den 1 januari 1951. I sammanhang härmed har genom lag samma dag (SFS 288/1950) hittillsvarande regler (lagen om kommunalstyrelse i stad §§ 29 och 75) beträffande ersättning till kommunala förtroendemän ändrats. Här lämnas en redogörelse för ifrågavarande stadganden.

Enligt nu gällande regler beträffande ersättning till kommunala förtroendemän äger stadsfullmäktiges ordförande icke i denna sin egenskap uppbära arvode eller ersättning för andra med uppdraget förenade kostnader än för skrivhjälp, skrivmaterial och postporton o. dyl. utgifter. Stadsfullmäktige äga att för ett år i sänder besluta att sådan ersättning skall utgå med visst belopp, vilket icke må överstiga vad som är skäligt med hänsyn till beräkneliga utgifter av nämnda art. Vidare finnes föreskrivet att stadsfullmäktige kunna besluta att vald ledamot av drätselkammaren och av annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning ävensom revisor skall för deltagande i sammanträde eller förrättning åtnjuta gottgörelse av stadens medel i form av dagtraktamente med högst 5 kronor för sammanträdes- eller förrättningsdag. Slutligen finnes föreskrivet att efter stadsfullmäktiges bestämmande särskilt arvode kan utgå till sådan ledamot av drätselkammaren eller av annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning som utsetts till ordförande, sekreterare, räkenskapsförare, kassaförvaltare, föredragande eller verkställande ledamot. Besluten skola underställas länsstyrelsen för fastställelse.

Med ledning av ifrågavarande stadgande har genom beslut av stadsfullmäktige den 24 februari 1938 och senare föreskrivits att stadsfullmäktiges ordförande åtnjuter en årlig ersättning av 1.000 kronor, att löne- och avtalsnämndens ordförande åtnjuter en årlig ersättning av 1.800 kronor, att drätselkammarens ordförande åtnjuter en årlig ersättning av 3.600 kronor, att stadsrevisorerna åtnjuta en årlig ersättning av 150 kronor vardera, att byggnadsnämndens ordförande åtnjuter en årlig ersättning med 500 kronor, att hamnstyrelsens ordförande åtnjuter en årlig ersättning av 500 kronor, att ordföranden i tekniska verkens styrelse åtnjuter en årlig ersättning med 500 kronor, att lantegendomsnämndens ordförande åtnjuter en årlig ersättning med 300 kronor, att folkskolestyrelsens ordförande åtnjuter en årlig ersättning med 300 kronor, att fattigvårdsstyrelsens ordförande åtnjuter en årlig ersättning med 500 kronor, att barnavårdsnämndens ordförande åtnjuter en årlig ersättning med 500 kronor, att nykterhetsnämndens ordförande åtnjuter en årlig ersättning med 300 kronor, att pensionsnämndens ordförande åtnjuter en årlig ersättning med 900 kronor, att pensionsnämndens ordförande i f. d. Badelunda socken åtnjuter en årlig ersättning med 250

kronor. Genom ovannämnda beslut den 24 februari 1938 och senare har vidare bestämts att vald ledamot eller för sådan tjänstgörande suppleant i drätselkammaren, tekniska verkens styrelse, hamnstyrelsen, löne- och avtalsnämnden, byggnadsnämnden, hälsovårdsnämnden, barnavårdsnämnden, fattigvårdsstyrelsen, folkskolestyrelsen och lantegendomsnämnden jämte av alla de nu nämnda förvaltningsorganen ävensom av stadsfullmäktige tillsatta kommittéer och delegationer skulle äga att åtnjuta gottgörelse i form av dagtraktamente med 5 kronor för varje dag vid deltagande i sammanträde där protokoll fördes, därvid skulle iakttagas att sammanträdet skulle hava påbörjats senast klockan 16 och pågått utan avbrott minst en timme omedelbart därefter och att en och samma ledamot vid deltagande samma dag vid flera sammanträden icke skulle äga uppbära mer än ett dagtraktamente. Det skulle jämväl iakttagas att dylikt dagtraktamente icke utgår till någon stadens tjänsteman som vore ledamot av kommunal styrelse eller delegation.

Genom ovan omförmälda lagändring har bestämts, att stadsfullmäktige må besluta att fullmäktiges ordförande skall åtnjuta arvode för med uppdraget förenat arbete. Arvodets belopp skall bestämmas för högst ett år i sänder och må icke överstiga vad som är skäligt med hänsyn till göromålens omfattning och art. Stadsfullmäktige äga vidare besluta, att ledamot av drätselkammaren och utsedd ledamot av annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning ävensom revisor skola för deltagande i sammanträde eller förrättning i stadens angelägenhet åtnjuta gottgörelse av stadens medel i form av dagtraktamente, vilket icke må överstiga 10 kronor för sammanträdes- eller förrättningsdag. Med avseende å särskilt tidskrävande sammanträde eller förrättning eller där det eljest finnes påkallat av särskilda förhållanden må dock traktamentet sättas till högre belopp. Vidare må efter stadsfullmäktiges bestämmande till sådan ledamot av drätselkammaren eller annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning som utsetts till ordförande eller som eljest i viss befattning inom kammaren, styrelsen, nämnden eller beredningen eller efter särskilt uppdrag utför arbete av mera betydande omfattning så ock till revisor utgå arvode för med uppdraget förenat arbete ävensom ersättning med visst belopp för utgifter. Beslut om traktamenten och ersättning behöva hädanefter ej underställas länsstyrelsens fastställelse.

Den föreliggande motionen har givit drätselkammaren anledning att även taga upp frågan om en översyn av övriga arvoden till kommunala förtroendemän. Tidpunkten för en ändring av stadsfullmäktiges beslut från 1938 synes lämplig eftersom de nu refererade lagändringarna träda i kraft den 1 januari 1951.

Drätselkammaren föreslår, att ersättningarna till stadsfullmäktiges ordförande och till ordförandena i nämnder och styrelser få utgå med oförändrade belopp utom beträffande revisorerna. Dessa, som för närvarande uppbära 150 kronor per år för var och en, ha inför den förestående statbehandlingen hemställt, att arvodet måtte höjas till 250 kronor. Drätselkammaren tillstyrker denna framställning. Beloppet skall vara ersättning för revisorsuppdraget såsom sådant. För de speciella arbetena såsom kontroll av kassor och värdehandlingar, läsning av protokoll och deltagande i sammanträden skall dessutom liksom hittills varit fallet arvode utgå per dag om förutsättningarna härför föreligga i form av protokollföring, tidpunkt på dagen m. m. Dagsarvode, som nu utgör 5 kronor föreslås höjt till 10 kronor i enlighet med vad den nya lagen medgiver. Arvodet skall utgå inom samtliga kommunala styrelser, nämnder och kommittéer, alltså ej blott inom de i nuvarande bestämmelser uppräknade. För undvikande av missförstånd vill drätselkammmaren påpeka, att en höjning från 5 kronor

till 10 kronor ej påverkar bestämmelserna om ersättning till ledamot i samarbetsnämnd. Lagen tillåter såsom redan nämnts att högre arvode må utgå för särskilt tidskrävande sammanträde eller förrättning eller där det eljest finnes påkallat av särskilda förhållanden. Då taxeringssammanträdena få anses vara särskilt betungande, torde en höjning av timersättningen från två kronor till tre kronor med maximering av arvodet till 15 kronor per dag få anses skälig.

Vad nu föreslagits kan sammanfattas i följande regler att gälla från och med den 1 januari 1951:

1) Ersättning till stadsfullmäktiges ordförande samt till ordförandena i vissa nämnder och styrelser skall tills vidare utgå med samma belopp som under 1950, dock att ersättningen till revisor skall utgå med 250 kronor per år.

2) Ledamot av drätselkammaren och utsedd ledamot av annan kommunal styrelse, nämnd, eller beredning ävensom revisor äga att för deltagande i sammanträde eller förrättning inom staden i stadens angelägenhet åtnjuta gottgörelse av stadens medel i form av daktraktamente, vilket skall utgå med tio kronor för sammanträdes- eller förrättningsdag. Dagtraktamentet skall utgå även till kallad suppleant. Som förutsättning för åtnjutande av dagtraktamente skall gälla att sammanträde skall hava påbörjats senast klockan 16 och pågått utan avbrott minst en timme omedelbart därefter och att en och samma ledamot vid deltagande å samma dag i flera sammanträden icke skall äga uppbära mer än ett daktraktamente samt att ledamot av styrelse, nämnd eller beredning som tillika är anställd i stadens tjänst och därifrån uppbär full avlöning icke skall äga åtnjuta dagtraktamente.

3) Till ledamot av taxeringsnämnd utgår, oberoende av när sammanträde påbörjas eller avslutas, en ersättning av tre kronor per timme dock högst 15 kronor per sammanträdesdag.

På grund härav hemställer drätselkammmaren att stadsfullmäktige ville besluta

att med upphävande av tidigare regler antaga ovan intagna regler om ersättningar till kommunala förtroendemän med giltighet från och med den 1 januari 1951 samt

att den föreliggande motionen härmed skall anses besvarad.

Nr 148. Återbesättande av befattning som utsättare vid tekniska verken.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 20 juni 1950 anfört följande:

Utsättaren vid tekniska verken Thure Erik Engström har entledigats från sin befattning.

Enär befattningen är behövlig, får styrelsen för tekniska verken hos stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande att återbesätta densamma.

Drätselkammaren har i utlåtande den 3 augusti 1950 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken framställning.

Löne- och avtalsnämnden har den 16 augusti 1950 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla framställningen.

Nr 149. Återbesättande av befattning som utsättare vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 juli 1950 anfört följande:

Sedan utsättaren vid byggnadskontoret Axel Einar Ferngren utsetts till innehavare av befattningen som tekniker vid byggnadskontoret, har Ferngrens befattning som utsättare blivit till ansökan ledig.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger tillstyrker drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 150. Inrättande av två nya övningslärartjänster vid kommunala flickskolan.

Styrelsen för kommunala flickskolan har i skrivelse den 12 augusti 1950 anfört följande:

I cirkulär av den 21 april 1950 hade Kungl. Skolöverstyrelsen föreslagit styrelsen för komm. flickskolan i Västerås att hos Kungl. Maj:t begära, att musiklärartjänsten vid skolan finge besättas med ord. innehavare samt att ytterligare en ord. övningslärartjänst i kvinnlig slöjd finge inrättas, båda tjänsterna fr. o. m. den 1 juli 1950.

Enligt beslut av den 9 maj 1950 har styrelsen för komm. flickskolan också ingått till Kungl. Maj:t med dylik anhållan.

Sedan det nya avlöningsreglementet trätt i kraft har Kungl. Skolöverstyrelsen emellertid i en den 8 aug. 1950 ankommen skrivelse anhållit om att styrelsen ville inhämta stadsfullmäktiges yttrande ang. inrättandet av de båda nya tjänsterna.

På grund härav får styrelsen för komm. flickskolan i Västerås vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige ville tillstyrka att vid flickskolan i Västerås två nya ord. övningslärartjänster måtte få inrättas, en i musik och en i kvinnlig slöjd.

Drätselkammaren har i ett den 17 augusti 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Behov synes föreligga av de båda befattningarna varför drätselkammaren tillstyrker bifall till framställningen. Enligt gällande författning skall tjänsten såsom lärare i musik vara placerad i lönegrad Ca 21 och tjänsten såsom lärare i kvinnlig slöjd i lönegrad Ca 18. Statsbidrag utgår med 78 procent av löneomkostnaderna.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att hos Kungl. Maj:t tillstyrka att från och med den 1 juli 1950 inrättas vid kommunala flickskolan en ordinarie tjänst såsom lärare i musik samt en ordinarie tjänst såsom lärare i kvinnlig slöjd.

Nr 151. Ändring i lönestaterna för polismästaren och stadsfiskalerna.

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 augusti 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige antogo den 29 juli 1950 förslag till lönestater för stadsfiskal, biträdande stadsfiskal och polismästare. Lönestaterna ha underställts Kungl. Maj:t för fastställelse. Under behandlingen av ärendet hos länsstyrelsen har landsfogden i yttrande påpekat, att några bestämmelser icke finnas om ersättning under tid då någon av befattningshavarna uppehåller annan tjänst. Enligt landsfogdens mening borde § 31 i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare tillämpas i sådana fall. Under hand har från länsstyrelsen gjorts förfrågan om stadens inställning till landsfogdens förslag. För att ej fördröja ärendet har drätselkammaren efter hörande av löne- och avtalsnämnden meddelat, att hinder ej möter från stadens sida mot tillämpning av § 31. Kammaren vill emellertid framhålla, att Kungl. Maj:t vid fastställelse den 28 januari 1949 av gällande lönestat för stadsfiskals- och polismästaretjänsten förklarat att § 31 ej skulle tillämpas utan att därvid sätta annan bestämmelse i stället. Från polisnämnden har under hand inhämtats att nämnden ansluter sig till kammarens uppfattning.

Drätselkammaren, som velat bringa till stadsfullmäktiges kännedom vad sålunda förekommit, hemställer att fullmäktige ville besluta

att godkänna den vidtagna åtgärden.

Nr 152. Borgensåtagande för förskott å egnahemslån och förbättringslån.

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 augusti 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 24 februari 1949, § 40, att ikläda staden ansvar jämlikt 32 § Kungl. Kungörelsen den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån till utgången av år 1951 till ett högsta belopp av 200.000 kronor. Ansvaret avser förskott som utbetalas av Kungl. Bostadsstyrelsen respektive Länsbostadsnämnden å preliminärt beviljade egnahems- och förbättringslån. Beträffande dylika förskott får drätselkammaren hänvisa till den redogörelse som förelades stadsfullmäktige vid nyssnämnda sammanträde (S. F. handl. 1949 ser. A nr 33).

Utbetalningen av förskott har fått större omfattning, än man från början förutsåg och uppgår redan nu till 200.000 kronor. För att egnahemsbyggare även i fortsättningen skola kunna erhålla förskott å lån föreslår drätselkammaren att stadens borgensåtagande utsträckes till att gälla ytterligare 200.000 kronor intill utgången av år 1951. Stadens sammanlagda borgensanslag i berörda hänseenden kommer sålunda att omfatta 400.000 kronor. Beslut av detta slag behöver numera icke underställas Kungl. Maj:t för godkännande.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att ikläda staden ansvar jämlikt 32 § KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån till utgången av år 1951 för ytterligare högst 200.000 kronor.

Nr 153. Tillstånd för Elsa Viola Carlsson och Helmy Maria Österlund att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 9 juni 1950 har länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat fru Elsa Viola Carlssons och fru Helmy Maria Österlunds framställning av den 3 maj 1950 att till dem måtte överföras Gustaf Rickard Palmqvists t. o. m. den 30 september 1952 löpande tillstånd att i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, City-Buffén, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har den 7 juni 1950 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 21 juni 1950 avgivet utlåtande med förmälan att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 augusti 1950 avgivet utlåtande, med åberopande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Nr 154. Tillstånd för Svea Vilhelmina Rehnberg att utskänka pilsnerdricka.

Till stadsfullmäktige har för yttrande överlämnats fru Svea Vilhelmina Rehnbergs ansökan till länsstyrelsen av den 25 maj 1950 att få övertaga fröken Ada Dahlbergs tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster å Nya Hushållsskolan, Stora gatan 48.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet har föreslagit bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 21 juni 1950 avgivet utlåtande med förmälan, att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Rehnbergs framställning för tiden 1 oktober 1950—30 september 1953.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 augusti 1950 anfört följande:

Beredningsutskottet har under hand inhämtat, att fru Rehnberg redan erhållit länsstyrelsens tillstånd att övertaga fröken Dahlbergs utskänkningsrättighet, vilken löper för tiden till och med den 30 september 1950. Sökanden avser rätteligen med sin

framställning att erhålla tillstånd för en ny treårsperiod från och med den 1 oktober 1950 till och med den 30 september 1953.

På grund härav tillstyrker beredningsutskottet, med åberopande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen förorda att fru Svea Vilhelmina Rehnberg erhåller tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II från och med den 1 oktober 1950 till och med den 30 september 1953.

Nr 155. Val av kommunala ledamöter i granskningsnämnd för mantalsskrivning och folkräkning.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 augusti 1950 anfört följande:

Kungl. Maj:t har den 2 juni 1950 utfärdat en förordning med särskilda bestämmelser rörande mantalsskrivningen för år 1951 i anledning av folkräkningen den 31 december 1950 (SFS 256/1950).

Enligt förordningen skall inom varje kommun finnas en granskningsnämnd, som har till uppgift att biträda vid upprättandet och insamlingen av mantalsuppgifterna samt svara för att erforderlig granskning och rättelse av uppgifterna kommer till stånd. I granskningsnämnden skall ingå pastor i en var till kommunen hörande församling eller annan av pastor utsedd präst i församlingen samt mantalsskrivningsförrättaren eller ett av honom utsett ombud. Vidare skall finnas kommunala ledamöter vilkas antal bestämmes av länsstyrelsen. Såsom kommunala ledamöter skola i nämnden ingå de i 2 kap. folkbokföringsförordningen omförmälda roteombuden, där sådana finnas. Övriga kommunala ledamöter skall utses genom val av den myndighet, som utövar kommunens beslutanderätt. Till ledning för valet skall pastor avgiva förslag å lämpliga personer. Val av ledamöter i granskningsnämnden skall ske före den 15 september 1950.

Länsstyrelsen har bestämt, att nämnden skall bestå av 15 kommunala ledamöter för domkyrkoförsamlingen och Lundby församling samt 3 kommunala ledamöter för Badelunda församling.

För Badelunda församling finnas 3 roteombud, vilka automatiskt ingå i nämnden utan val. Dessa äro kakelugnsmakaren A. M. Kumlander, plåtslagaren James Haasum samt lantbrukaren Tore Andersson.

Pastorsämbetet har till beredningsutskottet överlämnat förslag å 15 personer såsom representanter för domkyrkoförsamlingen och Lundby församling.

Beredningsutskottet har ej funnit anledning på någon punkt frångå pastorsämbetets förslag.

Enligt förordningen skall stadsfullmäktige bland granskningsnämndens ledamöter utse en att såsom ordförande kalla till sammanträde och leda nämndens arbete. Till ordförande må endast utses ledamot, som är väl förtrogen med kyrklig eller civil folkbokföring.

Beredningsutskottet föreslår att stadsfullmäktige ville till kommunala ledamöter i granskningsnämnden välja f. posttjänstemannen Erik Östlund, Langenbergsgatan 6 B, ombudsmannen Carl Ölander, Knutsgatan 12, f. polismannen A. Johnsson, Bondegatan 18, posttjänstemannen E. Wirén, Lantvärnsgatan 4, fru Agnes Söderqvist, Fiskartorget 3, fru Hilda Bergsten, Släggargatan 18, fru Ellen Björk, Hyvlargatan 11 D, ingenjören E. Klingvall, N. Ringvägen 20 B, bankdirektören I. Fredholm, Köpingsvägen 22,

lokföraren E. H. Neijmer, Idrottsvägen 6, lantbrukaren Jacob Pettersson, Önsta, studieledaren Gustaf Sund, Kronvägen 36, godsägaren Georg Högsberg, Solvägen 13 A, f. annonschefen Bror Lindberg, Tessingatan 1 A och polismannen Lorens Gustafsson, Vallgatan 22.

Till ordförande i nämnden föreslår beredningsutskottet f. posttjänstemannen Erik Östlund.

Nr 156. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 augusti 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 29 juni 1950 anmodat beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr John Sjöbloms avsägelse från de kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

Då herr Sjöblom bland annat var vice ordförande i fattigvårdsstyrelsen samt ordförande i barnavårdsnämnden, vilken han tillhörde såsom representant för fattigvårdsstyrelsen, får beredningsutskottet erinra om lagbestämmelserna för val till ifrågavarande uppdrag. Beträffande fattigvårdsstyrelsen har stadsfullmäktige att utse dels ledamöterna och dels bland dessa ordförande och vice ordförande. I barnavårdsnämnden skall finnas en ledamot från fattigvårdsstyrelsen. Denne skall emellertid icke väljas av fattigvårdsstyrelsen utan av stadsfullmäktige. Vidare skall stadsfullmäktige välja ordförande och vice ordförande i nämnden bland ledamöterna i denna.

Beredningsutskottet föreslår, att stadsfullmäktige måtte i stället för herr Sjöblom välja

till ledamot och vice ordförande i fattigvårdsstyrelsen intill utgången av år 1953 tjänstemannen Gösta Sjöberg,

till ledamot och ordförande i barnavårdsnämnden intill utgången av år 1953 tjänstemannen Gösta Sjöberg,

till nämndeman för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges val studieledaren Gustaf Sund samt

till ledamot av kommittén för utredning av frågan om bostäder åt mindre bemedlade ombudsmannen Gunnar Österberg, Skyttegatan 4 A.

Nr 157. Val av kommunal förtroendeman.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 28 juli 1950 har kontoristen Inge Jonsson anhållit om befrielse från uppdraget som nämndeman.

Med anledning härav har *beredningsutskottet* i skrivelse den 9 augusti 1950 föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna avsägelsen samt

att till efterträdare såsom nämndeman för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges val utse intendenten Adolv Andersson, Folkets Park.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 september 1950 Ser. A nr 8

Nr 158. Expropriation av gatumark från stadsägan n:ris 738, 739 och stadsägan 1848.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 7 september 1950 följande:

Enligt fastställd stadsplan skall ett område om c:a 560 kvm av stadsägan nr 738, 739 i Västerås stad utläggas till gata (Jakobsgatan samt gångväg mellan kvarteren Graniten och Borrstålet). Med ägarinnan av fastigheten har upptagits förhandlingar om förvärv av gatumarken. Hon är villig att för sin del försälja marken och överenskommelse har även träffats angående priset men hennes make har icke kunnat förmås att godkänna avtalet. I sista hand kan därför bliva erforderligt att staden exproprierar marken. Då gatan snarast måste ordnas med hänsyn till bebyggelsens fortskridande, vill därför kammaren hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att vidtaga erforderliga åtgärder för expropriation.

Ett dylikt bemyndigande erfordras även beträffande stadens förvärv av stadsägan 1848 (Malmabergsgatan 4). Enligt av Kungl. Maj:t år 1943 fastställd stadsplan skall c:a 200 kvm av stadsägan utläggas till Malmabergsgatan. Frågan om förvärv har aktualiserats med hänsyn till att vissa ledningar behöva nedläggas i gatumarken. Ägare till stadsägan är J. A. Persson, med vilken fastighetskontoret upptagit förhandlingar. Då emellertid uppgörelse icke kunnat träffas på villkor, som staden kan godtaga, synes även i detta fall expropriation bliva erforderlig.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att genom expropriation förvärva den mark av respektive stadsägan nr 738, 739 och 1848, som enligt gällande stadsplaner skall utläggas till gata samt vidtaga alla för expropriationens genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 159. Fråga om nybyggnadsförbud för kvarteren Manfred, Martin m.fl.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 21 augusti 1950 anfört följande:

Till byggnadsnämnden har inkommit skriftliga framställningar om ändring av stadsplanen beträffande, bl. a. kvarteren Mats och Märta. Vidare har underhand i olika sammanhang framförts önskemål om ändring av stadsplanen beträffande kvarteren Martin och Njord. Det är angeläget att i ett sammanhang utreda frågan om stadsplanen för hela området närmast söder om Stora gatan från Källgatan till Kopparbergsvägen. För att förhindra att ett sådant stadsplanearbete föregripes genom olika byggnadsföretag bör förbud mot nybyggnad utfärdas för området, som utöver nämnda kvarter också omfattar kvarteret Manfred. Enligt 35 § byggnadslagen utfärdas dylikt förbud av länsstyrelsen. Det ankommer emellertid på stadsfullmäktige att besluta angående framställning om sådant förbud. Om förbud utfärdas, kan länsstyrelsen från fall till fall medgiva undantag. Förbud gäller intill dess fullmäktige beslutat i stadsplanefrågan, dock ej längre än ett år. Behöver denna tid

förlängas, äger länsstyrelsen på framställning av staden förordna härom. Förordnandet skall emellertid i detta fall underställas Konungens prövning.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att giva byggnadsnämnden bemyndigande att hos länsstyrelsen anhålla om nybyggnadsförbud jämlikt 35 § byggnadslagen för kvarteren Manfred, Martin, Mats, Njord och Märta.

Drätselkammaren har i häröver den 7 september 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 160. Anslag för renovering av Arosgården.

Arosgårdens intressentförening har i skrivelse den 17 augusti 1950 anfört följande:

Undertecknad organisation anhåller härmed om ett tillfälligt anslag på 3.000 kronor och detta anslag skall användas till att rusta upp Arosgården. Möbler och en del andra inventarier, som inköpts redan vid starten 1918, är uttjänta och behöver förnyas. Vi hänvisar till bifogade protokollsutdrag.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 september 1950 anfört följande:

Renoveringen avser bland annat anskaffande av två elektriska värmekaminer, inmontering av lysrör i studierummen, inköp av vissa textilier, uppsättande av neonskyltar utanför båda ingångsportarna till kvarteret Kåre, inom vilket Arosgården är belägen, samt anskaffande av vissa inventarier.

Kammaren erinrar om att i staten regelbundet brukar upptagas ett anslag såsom bidrag till Arosgårdens verksamhet. För innevarande år uppgår anslaget till 5 000 kronor. Förevarande framställning avser emellertid ett rent tillfälligt anslag. Kostnaden torde böra bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänsyn till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 3.000 kronor samt

att härav föranledda utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 161. Fråga ang. omorganisation av vissa befattningar å stadsarkitektkontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 19 juni 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige bemyndigade å sammanträdet den 26 januari 1950 byggnadsnämnden att från och med den 1 februari 1950 anställa en byggnadsinspektör å extra stat med lön efter löneklass 27 (inklusive dyrtidstillägg 12 516 kronor). I byggnadsnämn-

dens framställning (S.F. handl. 1950 ser. A nr 7) lämnades en redogörelse för befattningshavarens uppgifter och en motivering för tjänstens behövlighet. Vidare företeddes instruktionen för tjänsten. Med hänvisning till denna tidigare utredning får byggnadsnämnden nu hemställa, att tjänsten måtte uppföras å ordinarie stat från och med den 1 januari 1951 med placering i lönegrad 28, där begynnelselönen är 13.200 kronor och slutlönen 15.252 kronor, inklusive dyrtidstillägg. Visserligen har den till tjänsten utsedde befattningshavaren ännu ej kunnat tillträda på grund av angelägna arbetsuppgifter hos tekniska verken, men byggnadsnämnden är likväl övertygad om att en tjänst med krav på högskolekompetens är behövlig för framtiden och därför bör vara placerad på ordinarie stat. För detta talar vad nämnden redan tidigare anfört om tjänsten och nu vill ytterligare betona nämligen att nämnden måste ha tillgång till kvalificerad expertis för granskning och kontroll av de stora byggnadsarbeten som förekomma i staden, att byggnadsverksamheten i Västerås är omfattande och mångsidig samt att staden numera är av sådan storleksordning att högskolekompetens för tjänsten redan därmed är motiverad.

Nämnden antydde i sin åberopade tidigare framställning, att den nuvarande ordinarie inspektörstjänsten i lönegrad 23 skulle tills vidare hållas vakant sedan man erhållit en högre avlönad inspektörstjänst. Det synes nämnden emellertid redan nu klart att det fordras två tjänstemän för att kontrolluppgifterna, som lagen lägger på byggnadsnämnden, rätt skall kunna utföras. Uppsikten gäller ej blott de arbeten för vilka byggnadslov sökts utan även och i stor utsträckning sådana arbeten som sker utan nämndens vetskap. Det är en av byggnadsinspektörens större uppgifter att till nämnden rapportera dylika arbeten. I avsikt att ytterligare effektivisera nämndens inspektionsverksamhet har nämnden i statförslaget för 1951 bibehållit den nuvarande byggnadsinspektörstjänsten i lönegrad 23 med den lilla ändringen att innehavaren skulle benämnas biträdande byggnadsinspektör. Nämnden avser att å denna tjänst placera en underingenjör å stadsarkitektkontoret, vilken vikarierat å tjänsten sedan den förre byggnadsinspektören lämnade sin tjänst. Befattningshavaren skall emellertid efter förflyttningen behålla en del av sina nuvarande uppgifter. Den sålunda ledigblivna underingenjörstjänsten kommer nämnden tills vidare icke att återbesätta utan hålla vakant för att med ledning av kommande erfarenheter bilda sig en uppfattning om den bör behållas.

Å stadsarkitektkontoret finns en ordinarie tjänst i lönegrad 20 såsom stadsplanetekniker. Befattningshavaren avgick med förtidspension den 1 juli 1950 och hade under de tre närmast föregående åren på grund av sjukdom varit oförmögen att uppehålla tjänsten. Såsom vikarie har tjänstgjort en extra befattningshavare med högskoleutbildning från annat land. Byggnadsnämnden ämnar icke återbesätta stadsplaneteknikertjänsten med ordinarie innehavare utan föreslår att tjänsten indrages liksom också den nyssnämnda extra tjänsten. I stället föreslår nämnden, att de två extra arkitekttjänsterna i löneklass 26 å stadsplaneavdelningen utökas med en ytterligare extra arkitekttjänst i samma löneklass (inklusive dyrtidstillägg 11.832 kronor). Man lär nämligen knappast kunna uppdriva någon kompetent sökande till stadsplaneteknikertjänsten och till detta kommer, att pågående generalplanearbete jämte det löpande intensiva stadsplanearbetet kräves en stab av kvalificerad arbetskraft som kan erhållas på nu föreslaget sätt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att uppföra den extra befattningen såsom byggnadsinspektör å ordinarie stat med placering i lönegrad 28,

att ändra befattningen såsom byggnadsinspektör i lönegrad 23 till en befattning såsom biträdande byggnadsinspektör med oförändrad lönegradsplacering,

att indraga den ordinarie befattningen såsom stadsplanetekniker samt en extra ingenjörstjänst å stadsplaneavdelningen,

att bemyndiga byggnadsnämnden att anställa ytterligare en extra arkitekt i löneklass 26 samt

att samtliga förändringar skola gälla från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 augusti 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker i allt väsentligt bifall till framställningen. Dock synes det ej motiverat att såsom byggnadsnämnden avser hålla vakant den underingenjörsbefattning, som blir ledig när innehavaren flyttas över till befattningen såsom biträdande byggnadsinspektör. Redan nu står den ena av stadsarkitektkontorets båda underingenjörstjänster vakant och man bör sålunda kunna utan olägenhet indraga den tjänst som blir ledig i nu förevarande sammanhang. Skulle tjänsten på nytt bli nödvändig för kontorets verksamhet, står ju som vanligt möjligheten öppen för byggnadsnämnden att begära inrättande av en ny tjänst.

I anledning härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att indraga en ordinarie befattning såsom underingenjör å stadsarkitektkontoret samt

att i övrigt till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 162. Fråga om inrättande av en ordinarie kontorsbiträdesbefattning å socialvårdsbyrån.

Socialvårdsdelegerade ha i skrivelse den 30 juni 1950 anfört följande:

Sedan barnavårdsnämnden i skrivelse den 12 augusti 1948 på anförda skäl hemställt om inrättandet av en ordinarie kontorsbiträdestjänst å socialvårdsbyrån för handhavande av verksamheten med barnavårdsmännens centraliserade förmedlingskassa, vilken hemställan närmast föranledes av revisorernas erinran, har från och med den 1 januari 1949 i enlighet med löne- och avtalsnämndens av Stadsfullmäktige den 30 september 1948 fastställda förslag ett extra skrivbiträde varit anställt för utförandet av hithörande arbetsuppgifter.

Under den tid som förflutit sedan tjänsten inrättades har erfarenheten verifierat

vad som från början stod klart *dels* att tjänsten bör få permanent karaktär samt dels att densamma kräver en omdömesgill och väl kvalificerad kraft.

Socialvårdsdelegationen, under vilken tjänsten numera lyder, får därför hemställa, att densamma måtte erhålla ordinarie karaktär med placering på sätt barnavårdsnämnden tidigare föreslagit.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 augusti 1950 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden vill tillstyrka att tjänsten överföres på ordinarie stat men har icke ansett sig böra frångå det förslag nämnden framlade då tjänsten inrättades på extra stat nämligen att tjänsten bör vara en skrivbiträdestjänst. I enlighet härmed bör tjänsten sålunda placeras i lönegrad 6, där inklusive dyrtidstillägg begynnelselönen är 4.356 kronor och slutlönen 5.148 kronor. Tjänsten bör inrättas från och med den 1 januari 1951.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 uppföra en extra skrivbiträdesbefattning å socialvårdsbyrån å ordinarie stat med placering i lönegrad 6 samt

att bemyndiga socialvårdsdelegerade att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i yttrande den 7 september 1950 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 163. Uppförande av en extra skrivbiträdesbefattning vid socialvårdsbyrån å ordinarie stat.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 10 juli 1950 anfört följande:

Vid sitt sammanträde den 25 november 1948 beslöto stadsfullmäktige under § 335 i protokollet att bifalla nykterhetsnämndens framställning om bl. a. inrättandet av en extra befattning som skrivbiträde hos nämnden från den 1 januari 1949.

Då befattningen, som varit tillsatt sedan sistnämnda dag, befunnits oundgängligen nödvändig, hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att den nuvarande extra befattningen som skrivbiträde hos nämnden i löneklass 5 får upptagas på ordinarie stat från den 1 januari 1951 med placering i lönegrad 6 samt

att bemyndiga nykterhetsnämnden att tillsätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 augusti 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Då tjänsten inrättades av stadsfullmäktige å extra stat den 25 november 1948 avfattades beslutet enligt § 335 i protokollet så att befattningen skulle finnas vid socialvårdsbyrån, i första hand för skrivgöromålen å nykterhetsnämndens avdelning. Löne- och avtalsnämnden vill tillstyrka att tjänsten uppföres å ordinarie stat men finner icke anledning att man nu skall frångå vad tidigare beslutats om tjänstens anknytning till socialvårdsbyrån. Tjänsten bör sålunda även i fortsättningen finnas vid socialvårdsbyrån men i första hand bör befattningshavaren stå till nykterhetsnämndens förfogande. Inklusive dyrtidstillägg utgör i lönegrad 6 begynnelselönen 4.356 kronor och slutlönen 5.148 kronor.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 uppföra en extra skrivbiträdesbefattning vid socialvårdsbyrån å ordinarie stat med placering i lönegrad 6, i första hand för skrivgöromålen å nykterhetsnämndens avdelning samt

att uppdraga åt socialvårdsdelegationen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 september 1950 med vitsordande av vad löne- och avtalsnämnden anfört om innebörden av stadsfullmäktiges beslut angående den extra befattningens inrättande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 164. Uppförande av en extra befattning som barnavårdsinspektris å ordinarie stat.

Barnavårdsnämnden har i skrivelse den 30 juni 1950 anfört följande:

Vid sitt sammanträde den 30 september 1948 beslöto stadsfullmäktige under § 273 i protokollet att bifalla barnavårdsnämndens hemställan om inrättandet av en extra befattning, som barnavårdsinspektris från den 1 januari 1949. Denna befattning har varit tillsatt sedan sistnämnda dag och befunnits oundgängligen nödvändig. Till följd av den ständigt ökade omfattningen av barnavårdsnämndens arbetsuppgifter har nämnden redan börjat diskutera en ytterligare utökning av arbetskraften.

Med stöd av vad sålunda anförts får barnavårdsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att den nuvarande extra befattningen som barnavårdsinspektris i löneklass 15 får upptagas på ordinarie stat från den 1 januari 1951 med placering i lönegrad 16 samt

att bemyndiga barnavårdsnämnden att tillsätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden har genom skrivelse den 16 augusti 1950 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 september 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla barnavårdsnämndens framställning.

Nr 165. Uppförande av befattningen såsom badhusföreståndare och simlärare å ordinarie stat.

Badhusstyrelsen har i skrivelse den 4 juli 1950 anfört följande:

Undertecknad styrelse får härmed hemställa att den enligt stadsfullmäktigebeslut den 24 november 1949 till den 1 januari 1950 inrättade tjänsten å extra stat och med avlöning efter löneklass 19 som badhusföreståndare och simlärare till den 1 januari 1951 uppföres på ordinarie stat och i 20:de lönegraden i löneplanen för stadens befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 16 augusti 1950 avgivet yttrande andragit:

Vid instundande årsskifte kommer tjänsten att ha funnits å extra stat under ett års tid. Med hänsyn härtill samt till att tjänsten funnits å arvodesstat under ett flertal år vill löne- och avtalsnämnden tillstyrka bifall till badhusstyrelsens framställning att tjänsten nu överföres å ordinarie stat. I enlighet med den praxis som brukat tillämpas beträffande relationen mellan extra och ordinarie tjänster vill nämnden också tillstyrka att tjänsten sedan den nu varit placerad såsom extra i lönegrad 19 placeras i lönegrad 20 på stadens ordinarie tjänstestat. Inklusive dyrtidstillägg utgör i lönegrad 20 begynnelselönen 8.388 kronor och slutlönen 9.972 kronor.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 uppföra den extra befattningen såsom badhusföreståndare och simlärare å ordinarie stat med placering i lönegrad 20 samt

att bemyndiga badhusstyrelsen att tillsätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 7 september 1950:

Då erfarenheten under de gångna åren visar, att stadigvarande behov av befattningen föreligger, tillstyrker drätselkammaren, att befattningen göres till ordinarie. Enär kammaren ej heller har något att erinra mot den av badhusstyrelsen samt löne- och avtalsnämnden föreslagna lönegradsplaceringen, föreslår kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 166. Uppförande av befattningen såsom arbetsförman vid idrottsanläggningarna å ordinarie stat.

Idrottsstyrelsen har i skrivelse den 3 juli 1950 anfört följande:

Idrottsstyrelsen får härmed anhålla att befattningen som arbetsförman vid idrotts-

anläggningarna från och med den 1 januari 1951 uppföres å ordinarie stat med placering i 16 lönegraden.

Ifrågavarande befattning, vilken inrättades den 1 januari innevarande år, är nu placerad på extra stat i 15 lönegraden. Med hänsyn till den omfattande verksamhet, som bedrives vid idrottsanläggningarna, vars antal ökar för varje år, är befattningen oundgängligen nödvändig.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som arbetsförman vid idrottsanläggningarna från och med den 1 januari 1951 uppföres å ordinarie stat med placering i 16 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har genom skrivelse den 16 augusti 1950 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Drätselkammaren anför i ett den 7 september 1950 avgivet utlåtande:

Då stadigvarande behov av befattningen synes föreligga, har kammaren ingen anledning till erinran mot förslaget att befattningen göres till ordinarie. Kammaren biträder även ledes den föreslagna lönegradsplaceringen.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 16 utgöra, inklusive rörligt tillägg vid nuvarande index, respektive 7.068 och 8.016 kronor.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att bifalla idrottsstyrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare tillsätta den sålunda inrättade befattningen.

Nr 167. Uppförande av befattning som befallningsman vid Malma gård å ordinarie stat.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 17 juni 1950 anfört följande:

Sedan det numera visat sig nödvändigt att befallningsmannatjänsten vid Malma gård bibehålles därstädes får lantegendomsnämnden hemställa, att densamma fr. o. m. den 1 januari 1951 överföres till ordinarie stat i 15 lönegraden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 23 februari 1948 angående uppförande av befallningsmannatjänsterna å Johannisbergs och Nordanby gårdar å ordinarie stat framhöll lantegendomsnämnden att frågan om ordinarie anställing för befallningsmannen å Malma borde anstå i avbidan på vissa utredningar angående omläggning av driften. Denna fråga är nu klar och tjänsten å Malma har därvid visat sig vara lika välbehövlig som å övriga gårdar.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att befallningsmannabefattningen å Malma gård fr. o. m. den 1 januari 1951 uppföres å ordinarie stat med placering i 15 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla lantegendomsnämndens framställning samt

att bemyndiga lantegendomsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 7 september 1950 följande:

Då stadigvarande behov av befattningen föreligger, har drätselkammaren icke något att erinra emot att den göres till ordinarie. Kammaren biträder även den föreslagna löneplaceringen, vilken inräknat rörligt tillägg, vid nuvarande index innebär en begynnelselön av 6.804 kronor och en slutlön av 7.644 kronor.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 168. Inrättande av två nya brandmansbefattningar.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 2 juni 1950 anfört följande:

Den 23 augusti 1946 gjorde brandstyrelsen framställning om införande av vartannatdygnstjänstgöring för brandmän och brandförmän och en utökning av brandkåren med bl. a. fyra brandmän (S. H. 1948 nr 71 ser A). Framställningen innebar, att antalet brandförmän och brandmän komme att stiga till 34 med en för tjänstgöring disponibel styrka om 17 man. Med stöd av den tidigare utvecklingen utgick styrelsen från följande tjänstgöringsfördelning, nämligen elva man för att fylla första utryckningsstyrkans minimibehov av manskap, en man för tjänstgöring vid brandtelegrafen, en man för brandsyn, en man för underhållsarbeten å brandtelegrafen och tre man för ambulanstjänst.

Stadsfullmäktige biföllo den 31 mars 1948 framställningen om kårens utökning och godkände den 27 maj 1949 vartannatdygnstjänstgöringen.

Utvecklingen efter år 1946 har emellertid lett till, att den kalkylerade tjänstgöringsfördelningen icke mera är genomförbar. Detta beror främst på de våldsamt ökade ambulanstransporterna och tilltagande arbete för underhåll av brandtelegrafen. Ambulanstransporterna ha nämligen sedan år 1945 ökat med mera än 75 % och uppgingo år 1949 till 2.794. Till följd härav äro numera fyra man mot beräknade tre helt upptagna av körning och skötsel av ambulansbilarna och sålunda icke disponibla för eldsläckning. Underhållsarbetena å brandtelegrafen ha jämväl i takt med stadens expansion ökat och sysselsätta nu två man i stället för en, såsom beräknats.

Då det jämväl gäller att få folk till ordonanstjänst och vakttjänstgöring, äro svårigheterna att hålla utryckningsstyrkan vid föreskriven numerär synnerligen stora och vid tjänstledighet, sjukdomsfall eller annat förhinder omöjliga att övervinna.

Under sådana förhållanden anser styrelsen det ofrånkomligt, att brandkåren inom de närmaste två åren successivt utökas med fyra brandmän och att i första hand två brandmansbefattningar inrättas redan från den 1 januari 1951. Befattning såsom brandman är placerad i lönegrad 14 med begynnelse- och slutlön, inkl. 12 % tillägg, av resp. 6.528 och 7.356 kronor.

Härjämte anser sig styrelsen böra framhålla, att utryckningsstyrkan under de

sista tio åren ej undergått förändringar i numerärt hänseende, men att däremot staden, som vuxit med genomsnittligt inemot 2.000 personer om året, tillförts vidsträckta nya bostadsområden, jämte det brandförsvarsområdet även i övrigt ökat — Badelunda samt i snar framtid Skerike och möjligen även Västerås-Barkarö. Utryckningsstyrkan är enligt styrelsens mening numera icke tillräcklig för effektivt brandförsvar utan bör etappvis förstärkas. Härom kommer styrelsen efter verkställd utredning att göra särskild framställning.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1951 inrätta två ordinarie brandmansbefattningar.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 inrätta två ordinarie brandmansbefattningar i lönegrad 14 samt

att bemyndiga brandstyrelsen att tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 7 september 1950:

Drätselkammaren vill till en början erinra om att redan så sent som 1948 brandkåren avsevärt utökades närmast beroende på den nya brandordningens bestämmelser om minimumberedskapen vid utryckning samt på införandet av vartannatdygnstjänstgöringen. Den sistnämnda genomfördes visserligen först omkring ett år senare men hade tagits med i beräkningen vid uppgörande av 1948 års organisationsförslag. Ehuru det må beklagas, att den år 1948 antagna organisationen redan nu icke längre är hållbar, torde förhållandena nödvändiggöra, att en utökning nu sker med två man, detta med hänsyn till den kraftiga ökning i folkmängdsantal och fastighetsbestånd, som staden hittills för varje år uppvisat. Det må emellertid i detta sammanhang framhållas, att en utökning av brandkårens utryckningsstyrka i direkt proportion till ökningen i innevånarantalet i staden icke torde vara påkallad. Brandberedskapens effektivitet beror nämligen icke endast på brandkårens storlek utan i minst lika hög grad på dess utrustning. I sistnämnda avseende har, såvitt drätselkammaren kan finna, beredskapen de senaste åren hållit jämna steg med utvecklingen. Huruvida en ytterligare utökning av kåren utöver de nu föreslagna två befattningarna är behövlig, är en fråga, som drätselkammaren i dagens läge icke anser sig kunna taga ställning till.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 169. Fråga ang. omorganisation av vissa befattningar å drätselkontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 augusti 1950 anfört följande:

Drätselkammaren har under en längre tid övervägt vissa ändringar beträffande personalorganisationen å drätselkontoret och får nu lägga fram förslag i detta hän-

seende. Stadens snabba utveckling under de senaste åren har för drätselkontoret liksom för andra förvaltningar medfört en ansvällning av arbetsuppgifterna och för drätselkammaren har det synts påkallat att inrätta nya tjänster samt omfördela vissa arbetsuppgifter. Till grund för drätselkammarens ställningstagande har bl. a. legat en uppställning över nuvarande personalorganisation samt redogörelser och utredningar av stadskamreraren. Handlingarna medtagas ej i fullmäktiges tryckta handlingar men finnas tillgängliga å stadskansliet.

Vid sidan om föreslagna rent organisatoriska förändringar vill drätselkammaren först rikta uppmärksamheten på redan bestående förhållanden beträffande befattningen såsom förste stadsbokhållare. Nuvarande lönesättning i lönegrad 22 svarar icke på ett tillfredsställande sätt mot den ställning och de arbetsuppgifter som efter hand tillagts befattningshavaren. Från 1945 till 1949 fanns en extra tjänst såsom assistent hos stadskamreraren. Innehavaren av befattningen erhöll förra året den ordinarie stadskamreraretjänsten. Någon ny kamrersassistent har icke anställts. En del av assistentens åligganden ombesörjes nu av stadskamreraren medan åtskilliga andra uppgifter förts över på förste stadsbokhållaren. Denne har numera ställningen såsom stadskamrerarens närmaste man och uppehåller under semestrar och annan ledighet dennes befattning. På senare tid har tillkommit två tjänster såsom andre stadsbokhållare och närmaste chefskapet över dem utövas av förste stadsbokhållaren. Även bortsett från nu anförda särskilt markerade förändringar i dennes ställning och arbetsuppgifter måste det framhållas, att hans uppgifter ökat också kvantitativt som en följd av stadens utveckling. Befattningen såsom förste stadsbokhållare är nu placerad i lönegrad 22, där inklusive dyrtidstillägg begynnelselönen är 9.420 kronor och slutlönen 11.184 kronor. Lönen svarar numera icke mot förste stadsbokhållarens ställning och arbetsuppgifter. För att tjänsten skall komma till en lönenivå som mera svarar mot de ändrade förhållandena, har drätselkammaren i samband med den allmänna översynen av drätselkontorets personalorganisation velat föreslå stadsfullmäktige, att såsom en mycket välbetänkt åtgärd flytta upp tjänsten till lönegrad 24 där inklusive dyrtidstillägg begynnelselönen är 10.548 och slutlönen 12.516 kronor.

Som nyss nämnts finnas två befattningar såsom andre stadsbokhållare. Den ena tjänsten är ordinarie i lönegrad 15 medan den andra står på extra stat med lön efter löneklass 14. Den extra tjänsten har funnits besatt sedan mars 1950. Drätselkammaren, som är övertygad om att tjänsten måste bibehållas för arbetets behöriga fortgång, hemställer nu att tjänsten överföres å ordinarie stat och erhåller samma placering i lönegrad 15 som den tidigare tjänsten. Samtidigt vill kammaren föreslå, att benämningen andre stadsbokhållare ändras så att benämningen blir enbart stadsbokhållare.

De största förändringarna föreslår drätselkammaren för avlöningskontorets del. Kontoret inrättades såsom en särskild avdelning inom drätselkontoret från och med den 1 januari 1947. Avlöningskontorets arbetsuppgifter ha ökat i mycket hög grad sedan dess tillkomst. Kontoret har närmast till uppgift att räkna ut avlöningarna till stadens anställda på grundval av det material som erhålles från de olika delförvaltningarna och expediera de besked som fordras för utbetalningarna från stadskassan. Vidare har kontoret om hand ett vidlyftigt registreringsarbete, skatteavdrag och skatteredovisningar för stadens anställda, lönestatistik till riksförsäkringsanstalten och Svenska Stadsförbundet, uppgiftslämningen till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa, samarbetet med sjukkassan för vissa dit anslutna anställda m. m. För att i någon mån belysa omfattningen av kontorets verksamhet må nämnas, att under

1949 uträknades och fördelades avlöningar till cirka 2.000 anställda och redovisades källskatt för cirka 1.600 anställda. Chef för avlöningskontoret har sedan kontorets tillkomst varit en kamrer (avlöningskamrer) som överfördes dit från tekniska verken. Drätselkammaren har emellertid numera under översynen av hela drätselkontorets verksamhet funnit, att verksamheten å avlöningskontoret visserligen är mångsidig och kvantitativt omfattande men dock knappast av den art att det är befogat med en kamrerstjänst i ledningen för kontoret. Däremot förekommer å övriga avdelningar av drätselkontoret mångahanda uppgifter för vilkas rätta handhavande det skulle vara önskvärt med en kvalificerad förstärkning. För att skapa en så rationell organisation som möjligt vill kammaren nu föreslå, att den ifrågavarande kamrerstjänsten föres över från specialtjänstgöringen å avlöningskontoret till mera allmän tjänstgöring å drätselkontoret i samband varmed befattningen såsom sådan placeras på övergångsstat. Drätselkammaren föreslår ej någon ändring av nuvarande placering i lönegrad 23.

Såsom avlöningskamrerarens närmaste man tjänstgör för närvarande en assistent i lönegrad 19. När kamreraren fått andra arbetsuppgifter skall avlöningskontoret enligt drätselkammarens planer stå under assistentens ledning. För att markera detta chefsförhållande har kammaren funnit det lämpligt ändra tjänstens benämning till föreståndare för avlöningskontoret samtidigt som en viss lönekompensation bör tillkomma tjänsten. För den skull hemställer drätselkammaren dels att tjänstetiteln ändras till föreståndare för avlöningskontoret och dels att tjänsten flyttas från lönegrad 19 till lönegrad 21. I lönegrad 19 är inklusive dyrtidstillägg begynnelselönen 8.016 kronor och slutlönen 9.420 kronor. I lönegrad 21 är motsvarande belopp 8.880 kronor och 10.548 kronor. Den ovan antydda ökningen av avlöningskontorets arbetsbelastning kräver också en viss ökning av personalstyrkan på kontoret. Detta är nödvändigt för det löpande arbetets behöriga gång men framförallt för att man skall kunna med bättre beredskap möta den stora belastning som tid efter annan inträffar å kontoret exempelvis då arbetet med skatteredovisning och deklarationsuppgifter kulminerar. Personalen är för närvarande så ansträngd att kontoret endast med svårighet kan fullgöra uppgifterna under semestrar och sjukledigheter. För att i någon mån lätta på de ansträngda förhållandena vill drätselkammaren nu föreslå, att en ny ordinarie tjänst inrättas såsom kontorsbiträde i lönegrad 8. Vidare vill kammaren föreslå att en extra tjänst inrättas såsom assistent. Denne bör avlönas efter samma normer som hittills gällt för de extra tjänsterna såsom andre stadsbokhållare och assistent hos kontorschefen på tekniska verken, vilket betyder att lönen skulle utgå efter löneklass 14 (6.528 kronor inklusive dyrtidstillägg) så länge tjänsten står på extra stat.

De förändringar som drätselkammaren föreslagit böra vidtagas från och med den 1 januari 1951.

På grund av vad nu anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att uppflytta befattningen såsom förste stadsbokhållare från lönegrad 22 till lönegrad 24,

att ändra benämningen andre stadsbokhållare till enbart stadsbokhållare,

att inrätta en ytterligare befattning såsom stadsbokhållare i lönegrad 15,

att med placering av befattningen såsom avlöningskamrerare på övergångsstat överföra befattningshavaren till allmän tjänstgöring å drätselkontoret med oförändrad lönegradsplacering,

att ändra befattningen såsom assistent vid avlöningskontoret till en befattning såsom föreståndare för kontoret och uppflytta befattningen från lönegrad 19 till lönegrad 21,

att inrätta en extra tjänst såsom kontorsassistent å avlöningskontoret med lön efter löneklass 14,

att inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde å avlöningskontoret samt

att samtliga förändringar skola gälla från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 augusti 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 170. Inrättande av befattning såsom skrivbiträde vid fastighetskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juni 1950 anfört följande:

Sedan den 1 januari 1947 finnes vid fastighetskontoret anställt ett extra skrivbiträde med lön enligt löneklass 5. Nämnda biträde, fru Ingegerd Wongheer, sysslar företrädesvis med litterering och kontroll av räkningar, diverse bokföringsgöromål samt avlöning av fastighetsskötare för stadens fastigheter.

Å kontoret finnas för närvarande anställda ett ordinarie kontorsbiträde och ett ordinarie skrivbiträde. Vidare finnas anställda sex extra skrivbiträden, däribland det nu ifrågavarande. Två av de extra skrivbiträdena tjänstgöra vid bostadsförmedlingen.

Då ett varaktigt behov av nu ifrågavarande befattning föreligger, anser drätselkammaren motiverat att befattningen fr. o. m. nästa årsskifte omändras till en ordinarie befattning som skrivbiträde i lönegrad 6.

Begynnelselönen och slutlönen i lönegrad 6 utgöra inklusive dyrtidstillägg respektive 4.356 och 5.148 kronor. I löneklass 5 utgör avlöningen inklusive dyrtidstillägg 4.116 kronor.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1951 uppföra en extra befattning som skrivbiträde vid fastighetskontoret å ordinarie stat med placering i lönegrad 6 av gällande löneplan för stadens ordinarie befattningshavare samt

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta den sålunda nyinrättade befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 augusti 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 171. Anslag för grundförstärkning av läroverkets huvudbyggnad.

Fastighetskontoret har i skrivelse den 9 september 1950 till drätselkammaren anfört följande:

Stadsfullmäktige beviljade den 25 maj 1950, § 126, ett tilläggsanslag för underhåll av läroverksbyggnaderna å 7.900 kronor. I den PM som upprättats av fastighetskontoret ingick bland annat ett belopp å 4.000 kronor för grundförstärkning av huvudbyggnadens sydvästra hörn. Utöver detta belopp har kontoret i 1951 års stat begärt ytterligare 60.000 kronor för grundförstärkning av huvudbyggnaden.

Såsom visas å bilagda fasadritningar har ett flertal sättsprickor, delvis rätt kraftiga, uppstått runt hela byggnaden och i synnerhet på byggnadens kortsidor. Önskvärt hade varit att hela grundförstärkningen blivit utförd innan nu pågående reparationer av fasaderna påbörjades, men då arbetskraft härför icke kunde erhållas, företogs i samråd med arkitekt Ahlbom och Byggnadsfirman Paul Andersson en förstärkning endast av de mest skadade partierna. Med hänsyn till det dåliga skick, som byggnadens fasader befunno sig i, ansågs det icke heller lämpligt att uppskjuta reparationerna härav till sommaren 1951.

Huruvida det i 1951 års stat begärda anslaget är tillräckligt är omöjligt att förutsäga, då förstärkningarnas behövliga omfattning visar sig allt efter arbetets fortskridande. Kontoret är därför nödgat reservera sig för ett eventuellt anslagsöverskridande.

Då det är angeläget att snarast kunna återupptaga och avsluta grundförstärkningen i den mån arbetskraft kan erhållas, anhåller kontoret

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med begäran om ett anslag å 60.000 kronor för grundförstärkning av läroverkets huvudbyggnad att täckas i 1951 års stat.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 september 1950 med åberopande av vad fastighetskontoret i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för angivet ändamål anvisa ett anslag å 60.000 kronor samt att anslaget skall täckas i 1951 års stat.

Nr 172. Anslag för förstärkning av ledningsnätet till Viksängs industriområde samt för uppförande av transformatorstation å norra Jakobsberg.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 22 augusti 1950 anfört följande:

Utbyggnaden av Viksängs industriområde har medfört sådan belastning av kabeln K 3 från kraftverket, att förstärkning är påkallad genom framdragande av ny kabel 3 × 120 mm över reningsverket till syrgasverket och anslutning av kabel K 5, som nu

utgår från gasverkets transformatorstation, direkt till brytare i kraftverket. Kostnaderna härför beräknas till 11.500 kronor.

Till följd av stort överföringsavstånd och ökat behov av elkraft för bebyggelsen på norra Jakobsberg måste en transformatorstation uppställas på området och medelst kabel 3×50 mm 6 kV förbindas med högspänningsnätet i Jakobsbergsgatan. Stationen, som är avsedd att inrymmas i planerat bostadshus, måste tills vidare uppställas i plåtkiosk. Plats för denna kan beredas på stadens mark i anslutning till bussvändplats vid Drottninggatans ändpunkt i norr. Kostnaderna för uppställning av transformatorkiosken, framdragande av kabeln och anslutningsarbetena stiga till 16.000 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anvisa 27.500 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 14 september 1950 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften i fråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 173. Anslag för iordningsställande av ny brunn vid Uddens barnkoloni.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 september 1950 anfört följande:

Vid Uddens barnkoloni ha hittills funnits två brunnar för tillgodoseende av koloniens behov av vatten. Verkställd undersökning har givit vid handen att vattnet i den ena brunnen är otjänligt för hushållsändamål och vattnet i den andra brunnen av mindre tjänlig beskaffenhet. Endast den ena av brunnarna kan därför användas. Då vattnet dessutom tidvis varit otillräckligt visade det sig nödvändigt att anordna en ny brunn. Kostnaden för en dylik uppgår till 4.725 kronor.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av en ny brunn vid Uddens barnkoloni anvisa ett anslag å 4.725 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ansöka om största möjliga statsbidrag till kostnaden ifråga.

Nr 174. Anslag för inköp av två nya kranar till djuphamnen m. m.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 12 september 1950 anfört följande:

Den 29 september 1949 anvisade stadsfullmäktige hamnstyrelsen ett tilläggsanslag

å 1.770.000 kronor för den fortsatta utbyggnaden av djuphamnen (Stfm handl. 1949 ser. B nr 24). Tillhopa har för utbyggnaden anvisats 4.400.000 kronor. Denna summa avser emellertid endast de egentliga byggnadsarbetena såsom uppmuddring av hamnbassängen, byggandet av själva kajen, utfyllningen av planen bakom kajen och utläggningen av kranspår. I hamnstyrelsens skrivelse av den 14 september 1949 om tilläggsanslaget uttalades, att frågan om kranar och övriga transportanordningar å den nya kajen ej var slutgiltigt utredd. Anslag för transportanordningarna skulle sålunda bli en senare fråga. Sedan hamnstyrelsen nu utarbetat fullständiga planer för hur den nya kajen skall disponeras och vunnit klarhet om vilka transportanordningar som böra anskaffas, får styrelsen härmed framlägga sitt förslag i denna del av hamnbyggnadsärendet och hemställa om anslag.

För ett år sedan då hamnstyrelsen begärde tilläggsanslag för byggnadsarbetena, visste man ej om byggnadstillstånd skulle erhållas för den fortsatta sträcka å 135 meter åt väster, som var planerad för att skapa en sammanlagd ny kajsträcka å 265 meter. Tillstånd lämnades emellertid senare under hösten varför arbetena kunnat fortsättas utan avbrott, vilket betytt stora besparingar i förhållande till den uppdelning i två etapper som eljest blivit nödvändig. Hela kajen med kajplan beräknas vara färdig under hösten 1950.

Den nya kajen om 265 meter jämte 60 meter av den gamla kajen kommer att användas företrädesvis för införsel av kol och koks. Därjämte kommer över denna kaj att införas skrot samt utföras massaved, props och andra trävaror. Återstående del av den gamla kajen är huvudsakligen avsedd för utförsel av malm. Å kol- och kokskajen kommer hamnstyrelsen enligt preliminärt träffade överenskommelser att upplåta markområden till Västerås Kolimport AB, Västerås Bränsle AB samt Fagersta Bruks AB. Uppdelningen av kajplanen har därvid skett så att hamnen själv får disponera vissa områden att upplåtas för tillfälliga upplag.

Å gamla kajen finns för närvarande en fast kran med 50 tons lyftkraft, två flyttbara brokranar med vardera 12 tons lyftkraft, en flyttbar vipparmskran med 8 tons lyftkraft och en flyttbar vipparmskran med 5 tons lyftkraft. Dessa kranar äro ej tillräckliga för att betjäna också den nya kajen. För att det kapital som nedlägges å hamnbyggnaden skall kunna effektivt förräntas och amorteras måste hamnen givetvis öka inkomsterna genom att draga till sig så mycket gods som möjligt. En förutsättning härför är att hamnen kan tillhandahålla trafikanterna god maskinell utrustning för lastning och lossning. Hamnstyrelsen har under en längre tid övervägt vilken utrustning som bör anskaffas. Denna fråga hänger nära samman med frågan om dispositionen av kajplanen. Vid bedömandet av denna fråga har styrelsen till sitt förfogande haft utomstående hamnteknisk expertis. Man har slutligen stannat inför ett alternativ som går ut på beställning av en 8-tons brokran och en 8-tons vipparmskran, komplettering av brokran nr 16 med inbyggd transportbandanläggning samt platsbyte mellan brokranarna nr 16 och 17. Under första halvåret av 1950 infordrades anbud från ett flertal in- och utländska firmor.

Efter ingående prövning av anbuden har hamnstyrelsen beslutat hemställa, att stadsfullmäktige ville lämna anslag för beställning från den tyska firman Demag av en 8-tons brokran för 2.054.600 kronor och en 8-tons vipparmskran för 451.300 kronor. Demag skulle vidare förse kran nr 16 med transportband för 219.600 kronor samt flytta kranarna nr 16 och 17 för 30.000 kronor. Demag har tidigare till hamnen levererat kran 16, vilken fungerat till full belåtenhet. De beställningar som nu föreslås finner

hamnstyrelsen efter grundliga utredningar vara de mest förmånliga med hänsyn tagen såväl till hamnens intresse av att få tekniskt fullgoda och för sitt ändamål lämpade kranar som till priser och leveranstider. Brokranen skall levereras fullt färdigmonterad i hamnen 23 månader efter beställningen. För vipparmskranen är leveranstiden 13 månader. Om man utgår från den 1 oktober 1950 såsom beställningsdag skulle sålunda brokranen stå färdig den 1 september 1952 och vipparmskranen den 1 november 1951.

Brokranen skall levereras med motorer och övrig elektrisk utrustning från Asea. Bron får en längd av 124 meter och kan med en inbyggd rörlig brodel förskjutas 15 meter. Den kan på så sätt föra gods från fartyg till upplag c:a 140 meter inåt land. Kranen skall förses med transportband som underlättar snabb lossning och möjliggör transport och placering av godset inom hela det område som kan överfaras med bron. Banden kan förses med gods icke blott av den å bron löpande kranen utan även av fristående vipparmskranar, vilkas arbete samordnades med brokranens. Kranen anskaffas främst för att betjäna Fagersta Bruks och andra bruksindustriers upplag.

Vipparmskranen skall förses med tysk elektrisk utrustning från Siemens. Den skall först och främst arbeta å den nya kajen men erhåller sådan placering att den kan flyttas utefter hela kajen.

Nuvarande kran 16 skall såsom nämnts förses med transportbandanläggning av ungefär liknande konstruktion som i den nya brokranen. Kranen skall ha delad tjänstgöring mellan malmkajen och den övriga kajen, där den framför allt skall betjäna de båda kolfirmornas upplagsplatser. För att rationellt kunnat utnyttjas för detta ändamål kommer den att byta plats med kran nr 17.

Utöver kranarna fordras för en komplett kaj med kajplan åtskilliga anordningar, som räknas till transportanordningarna eller hänga nära samman därmed. Hamnstyrelsen har i möjligaste mån sökt föra ihop allt detta i en anslagsframställning för att undvika onödig splittring av anslagen. Styrelsen övergår nu till att redogöra för dessa särskilda anslag.

För ändring av tidigare anordningar för fastlåsning av kranarna nr 16 och 17 erfordras 10.000 kronor. Ändringen blir nödvändig till följd av platsbytet mellan kranarna.

Å kran nr 18 måste portalen avskäras för att brokranarna skola kunna passera förbi. Ändringen kostar 2.200 kronor.

Anordningarna för arbetsbelysning i djuphamnen beräknas kosta 40.000 kronor. Styrelsen har ännu ej beslutat angående vilket system som bör komma till användning. Anslagets storlek beröres dock ej av ett sådant avgörande.

Stadsfullmäktige ha den 31 augusti 1950 (Stfm. handl. ser. A nr 137) anvisat styrelsen för tekniska verken 42.000 kronor för transformatorstation i djuphamnen. Därvid meddelades att hamnen skulle bidraga med 26.000 kronor. Hamnstyrelsen hemställer nu om anslag å detta belopp.

Kostnaderna för de olika anordningar som erfordras för tillförsel av ström från transformatorstationen till kranarna via strömkanalen utmed kajen ha jämte övriga kostnader för tillförsel av ström till djuphamnen beräknats av tekniska verken till 74.000 kronor.

Bilvågen skall flyttas för att komma närmare de nya upplagsområdena. Kostnaden beräknas till 10.000 kronor.

En gripskopa för koks å 6,5 kbm kostar 15.550 kronor och en gripskopa för kol å 5 kbm kostar 13.800 kronor. Anslag upptages nu för en koksskopa och en kolskopa för var och en av de båda nya kranarna samt för en kolskopa till kran nr 18.

Å gamla djuphamnskajen planeras sådant arrangemang å strömkanalen att denna kan delas i två frizoner. Därmed möjliggöres frånkoppling av strömmen å en del av kanalen för reparation utan att man behöver bryta strömmen å den andra delen och där hindra kranarnas drift. Anordningen kostar 1.028 kronor.

För att förhindra att de båda benen å brokranen nr 17 vid körning utmed kajen komma i olika lägen kommer genom Asea:s försorg att vidtagas vissa säkringsanordningar, vilka beräknas kosta 14.000 kronor.

I hamnen måste alltid finnas tillgång till vissa reservdelar för kranarna för att undvika långvariga avbrott i driften. För den nya brokranen beräknas i samband med beställningen reservdelar för 17.350 kronor. För den nya vipparmskranen beräknas 10.000 kronor. Det har i samband med nybeställningarna synts hamnstyrelsen lämpligt att komplettera utrustningen av reservdelar för några av de befintliga kranarna. Sålunda hemställes om 2.850 kronor för kranarna nr 9 och 10 (å östra kajen), om 25.775 kronor för kran nr 16, om 5.600 kronor för kran nr 17 samt om 4.950 kronor för kran nr 18.

Yrkesinspektionens ombud har påpekat, att nuvarande enmotorsystem i kranarna nr 9, 10 och 19 medför risker för olycksfall eftersom kranskopan i vissa manöverlägen kan få fritt fall utom kranförarens kontroll. Yrkesinspektionen kommer icke att för någon längre tid tillåta att det nuvarande systemet bibehålles och har föreslagit, att hamnstyrelsen skall låta bygga om kranarna till tvåmotorsystem. Detta beräknas kosta 35.000 kronor per kran eller tillhopa 105.000 kronor. Styrelsen anser, att denna ombyggnad bör ske så snart som möjligt och hemställer nu om anslag härför.

Fagersta Bruk kommer i fortsättningen att taga sin tillförsel av skrot över Västerås hamn till en uppskattad mängd av 40.000 ton per år. För lossning och lastning av skrot användas särskilda skopor, som benämns polypgripskopor. Hamnstyrelsen anhåller om anslag å 30.000 kronor för inköp av två dylika skopor à 15.000 kronor.

För att undvika kollision mellan den nya brokranen och vipparmskranarna måste ett särskilt signalsystem anordnas, som beräknas kosta 3.000 kronor.

Samtliga de anslag för vilka nu redogjorts ha förts samman i följande uppställning för att bättre kunna överskådas. Det är här att märka att de båda nya kranarna tillhopa kosta 2.487.900 kronor enär Demag vid beställning av båda kranarna lämnar en rabatt å 18.000 kronor.

Ny brokran och vipparmskran	kr.	2.487.900
Transportband kran 16	„	219.600
Omflyttning av kranarna 16 och 17	„	30.000
Låsanordningar kranarna 16 och 17	„	10.000
Ändring av portal kran 18	„	2.200
Belysning	„	40.000
Andel i transformatorstation	„	26.000
Strömtillförsel	„	74.000
Flyttning av bilvågen	„	10.000
Två gripskopor för ny brokran	„	29.350
Två gripskopor för ny vipparmskran	„	29.350
En gripskopa för kran 18	„	13.800
Frizon gamla kajen	„	1.028
Säkring mot snedställning kran 17	„	14.000

Reservdelar ny brokran	„	17.350
„ „ vipparmskran	„	10.000
„ kranarna 9 och 10	„	2.850
„ kran 16	„	25.775
„ „ 17	„	5.600
„ „ 18	„	4.950
Ombyggnad kranarna 9, 10 och 19	„	105.000
Polypgripskopor	„	30.000
Signalanläggning för kranar	„	3.000
	Summa kr.	3.191.753

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa anslag å tillhopa 3.191.753 kronor för inköp av två nya kranar till djuphamnen samt för övriga här föreslagna anordningar, företrädesvis i djuphamnen.

Drätselkammaren har i häröver den 14 september 1950 avgivet yttrande anfört följande:

Den omfattande materialanskaffning, varom nu är fråga, är en direkt följd av djuphamnens utbyggnad och var även i stor utsträckning förutsedd redan då tilläggsanslaget begärdes, ehuru några bestämda kostnadskalkyler då icke förelågo. De anordningar, som nu föreslås, äro nödvändiga för att hamnen i dess utbyggda skick skall kunna utnyttjas på det mest rationella sättet. Vid prövningen av föreliggande anbud och vid uppgörande av anbudshandlingar har hamnstyrelsen förutom den expertis, som representeras av hamnens tjänstemän, även anlitat en särskild, kvalificerad sakkunnig. Det framlagda förslaget är resultatet av de överläggningar som förts mellan hamnstyrelsen och de olika sakkunniga. Kammaren saknar visserligen möjlighet att närmare bedöma förslagets tekniska detaljer. Så långt man emellertid vid en lekmannamässig bedömning kan se motsvarar de föreslagna anordningarna helt de fordringar man vill ställa på en modern hamns utrustning.

Åtskilliga av anordningarna äro sådana som icke direkt kunna karakteriserats såsom kapitalinvesteringar. Det har därför synts kammaren lämpligast, att kostnaderna för dylika anordningar icke bestrides av lånemedel utan av uttaxerade medel. Med lånemedel torde därför böra bestridas i huvudsak kranarna, bandanläggningen, låsanordning, belysning, transformatorstation, signalanläggning, säkringsanordningar samt kostnaderna för ombyggnad av kranarna nr 9, 10 och 19, med ett belopp av tillhopa 2.981.700 kronor medan återstoden till ett belopp av 210.053 kronor bör täckas av uttaxerade medel.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för de av hamnstyrelsen föreslagna anordningarna anvisa ett anslag å 3.191.753 kronor,

att härav föranledd utgift skall bestridas till ett belopp av 210.053 kronor av uttaxerade medel och till ett belopp av 2.981.700 kronor genom lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om upptagande av amorteringslån å sistnämnda belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 175. Anslag för omändring av vissa utrymmen i varmbadhuset till första klass bastu samt för modernisering av tvättrummen till bastuavdelningarna.

Badhusstyrelsen har i skrivelse den 4 juli 1950 anfört följande:

Då det synes mycket ovisst huruvida frågan om ett nytt varmbadhus skall kunna lösas inom de närmaste åren har undertecknad styrelse ansett det angeläget utreda möjligheterna att förbättra badförhållandena i det nuvarande varmbadhuset medels mindre omfattande ombyggnads- och moderinseringsarbeten.

Ett länge närt önskemål har varit att få ökat utrymme för omklädningshytter till I kl. bastun. Sedan antalet karbad nu, liksom fallet var före 1940 och varmvattenförbudet, starkt minskat — statistiken visar att karbaden minskat från 17.050 1920 till 8.200 1949, medan baden i I kl. bastu under samma tid ökat från 7.651 till 12.273 — har det blivit möjligt att öka antalet hytter i I kl. bastu till i det närmaste det dubbla antalet eller från 11 till 21 genom att flytta biljettförsäljningen och kontoret till en del av en karbadsavdelning. Där skulle även ett litet rum för badpersonalen kunna ordnas med klädskåp och möjlighet att förtära den matsäck, som på grund av den långa sammanhängande tjänstgöringen är nödvändig.

Detta ombyggnadsförslag har ritats och kostnadsberäknats till 15.800 kr.

Modernisering och förbättring av själva badlokalerna, främst tvagningsrum och basturum i I kl. bastun och billighetsbastun, är också ett gammalt önskemål. De i dessa avdelningar använda träbaljorna fyller ju inga större krav på modern badhygien. Som hjälp vid utredningen av dessa problem har styrelsen haft civilingenjör H. Nycander från Badhustekniska byrån i Stockholm. Denne har i en rapport uttalat sitt gillande av förslaget att utöka I kl. bastun på karbadsavdelningarnas bekostnad samt har i fråga om inredningen av tvagningsrum m. m. kommit med förslag, vilka dock ännu ej hunnit kostnadsberäknas. Med tanke på badhusets ålder tar förslagen sikte på endast sådana förändringar som kan anses absolut nödvändiga eller sådana som genom t. ex. bränslebesparing kan anses betala sig på de år badhuset har kvar.

Beträffande förbättrade uppvärmningsanordningar för basturummen föreligger emellertid en kostnadsuppgift. Basturummen uppvärmes nu med radiatorer samt med en tillsats av ånga, vilken gör luften mycket fuktig och föga tillfredsställande. Förslaget avser att förse I kl. bastun och billighetsbastun med varsitt värmebatteri samt fläktaggregat av aluminium med ¼ hkr motor, automatisk kondensvattenavskiljare och fuktighetsregulator. Priset för denna anordning, som är prövad och erkänd, uppgår till ungefär 2.900 kronor för vardera bastun och med nödvändiga monteringskostnader beräknas högst 9.000 kronor åtgå för båda basturummen.

Utbyggnaden av omklädningsrummen till I kl. bastu samt inköp och inmontering av bastuaggregaten, som alltså tillsammans beräknas dra en kostnad av 25.000 kronor, har styrelsen beslutat att, i händelse stadsfullmäktige ställer medel till förfogande, verkställa snarast möjligt. Beloppet har upptagits i 1951 års stat, men då det troligen

blir lämpligt att påbörja arbetet redan under 1950 har styrelsen tänkt sig att drätselkammaren kan bemyndigas att förskottera behövliga medel.

Det är styrelsens avsikt att, så snart ovan antydda förslag till modernisering av tvagningsrummen — vilka preliminärt kan beräknas dra en kostnad av 20.000—30.000 kronor — blivit föremål för närmare utredning och kostnadsberäkning, inkomma till stadsfullmäktige med förnyad framställning om anslag. Dessa arbeten, vilka är minst lika angelägna som de närmast planerade, bör nämligen utföras under sommaren 1951.

Med stöd härav hemställer badhusstyrelsen

att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag på 25.000 kronor för inre ombyggnad i varmbadhuset avseende att öka antalet hytter i I kl. bastu, att erhålla ett personalrum och att åstadkomma bättre uppvärmning av basturummen samt

att drätselkammaren måtte bemyndigas att i mån av behov förskottera dessa medel.

Drätselkammaren har i häröver den 14 september 1950 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren har icke funnit anledning till erinran mot det av badhusstyrelsen i skrivelsen begärda anslaget för utbyggnad av omklädningsrummen till första klass bastu samt för inköp och inmontering av tillhörande utrustning.

Beträffande det i styrelsens skrivelse angivna förslaget till modernisering av tvagningsrummen har genom fastighetskontorets försorg verkställts kostnadsberäkning. Denna slutar å ett belopp av 21.800 kronor. Förslaget avser beträffande första klass bastu anordnande av väggar med kakel och glasparti i bassängrum och tvättrum, utförande av vissa golvbeläggningar samt anordnande av lavar med stativ vartill komma en del värme- och sanitära arbeten. Billighetsbastun skulle förses med plattgolv vid dusch, kakel å väggar samt skärmväggar av kakel. Till detta komma vissa rivnings- och kompletteringsarbeten.

Ehuru badhusstyrelsen ännu icke ingivit någon framställning till stadsfullmäktige om anslag för sist omförmälda arbeten, har drätselkammaren med hänsyn till arbetenas brådskande karaktär och angelägenheten av att arbetena snarast möjligt igångsättes utan avvaktande av badhusstyrelsens skrivelse velat nu hos stadsfullmäktige hemställa om anslag härför.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för utbyggnad av vissa utrymmen i varmbadhuset till första klass bastu samt anskaffande av erforderlig utrustning anvisa ett anslag å 25.000 kronor att upptagas till täckning i 1951 års stat, samt

att för modernisering av tvättrum anvisa ett anslag å 21.800 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 176. Anslag till Centralförbundets för nykterhetsundervisning upplysningskurs i Fagersta.

Centralförbundet för nykterhetsundervisning har i en till stadsfullmäktige ingiven, av stadsfullmäktigeledamoten herr Gustaf Olsson såsom egen motion upptagen framställning anfört följande:

Centralförbundet för nykterhetsundervisning, som har till syfte att främja upplysningsarbetet i nykterhetsfrågan och därmed sammanhängande etiska, socialekonomiska och hygieniska spörsmål anordnar för sådant ändamål bl. a. allmänna upplysningskurser.

Vid organiserandet av dessa kurser har samarbete ägt rum mellan Centralförbundet och för ett objektivt upplysningsarbete intresserade personer. I enlighet med Kungl. Maj:ts föreskrift skola kurserna vara politiskt och religiöst neutrala.

Inom Västmanlands län hölls den senaste kursen i Västerås 1946. Om behövliga anslag erhållas, kommer nästa kurs inom länet att förläggas till Fagersta 1951.

Erfarenheten från hittills hållna kurser har visat, att ett fruktbärande samarbete kunnat ske mellan de olika meningsriktningarna på det nykterhetspolitiska området. Så ha ej blott nödiga anslag lämnats, utan jämväl i övrigt — vid kursprogrammens utarbetande etc. — har samarbetet varit utmärkt. Så vitt Centralförbundet av uttalande i pressen och annorledes kunnat döma, ha kurserna överallt vunnit erkännande för vederhäftighet och objektivitet.

Förbundet och kursbestyrelsen avse att engagera de främsta föreläsare, som i de olika frågorna stå till buds, och vilja så vitt möjligt söka behandla följande ämnen: Nykterhetsundervisningen. Alkoholens sociala verkningar. Alkoholfrågan från nationalekonomisk och statsfinansiell synpunkt. Nykterhetsnämndernas arbete. Nykterhetslagstiftningen. Alkoholfrågan och det uppväxande släktet. Alkoholbrukets inverkan på hem- och familjelivet. Alkoholens inverkan på trafiksäkerheten samt Folkbildningsfrågan och nykterhetsarbetet.

Enligt vår mening utgör alkoholbruket en allvarlig olägenhet inom samhället. Kursen vill vara ett led i arbetet på att visa vägen att tillbakatränga alkoholskadorna i samhället. Vi anse det därför vara ett allmänt intresse, att kursen kan komma till stånd.

Hos landstinget har begärts ett anslag av 1.000 kronor. Då emellertid detta belopp icke är tillräckligt, är kursens tillkomst beroende av det tillmötesgående och stöd, som den kan komma att röna hos övriga anslagsbeviljande myndigheter och korporationer inom länet.

Anslag och övriga inkomster disponeras av CFN, som bär den ekonomiska risken. Ur en för kursen upplagd garantifond skola eventuella underskott täckas. Från och med 1944 infördes den bestämmelsen, att eventuellt uppkommet överskott reserveras för kurser inom samma län.

Under åberopande av vad ovan anförts få Centralförbundet för Nykterhetsundervisning och kursbestyrelsen i Fagersta vördsamt anhålla

att stadsfullmäktige i Västerås måtte anslå 1.000 kronor eller annat belopp, som må befinnas lämpligt såsom bidrag till den av Centralförbundet år 1951 planerade allmänna upplysningskursen i Fagersta samt att meddelande om beslutet sändes till undertecknad Kamstad snarast möjligt.

Stockholm, Västerås och Fagersta i augusti 1950.

För Centralförbundet för nykterhetsundervisning och kursbestyrelsen:

Conrad Jonsson
Landshövding
Kursbestyrelsens ordf.

Karl Kärre
Undervisningsråd
Centralförbundets ordf.

Nils Sundberg
Centralförbundets direktör.

Nils Ståhle
Bankkamrer
Arbetsutskottets ordf.

Bengt Kamstad
Socialvårdssysslоman
Kursens sekreterare och kassör.

Drätselkammaren har i häröver den 14 september 1950 avgivet yttrande anfört följande:

Staden har tidigare beviljat ett anslag för en liknande av förbundet anordnad upplysningskurs, som hölls i Västerås under år 1946. Stadens bidrag utgjorde då 500 kronor. Drätselkammaren anser, att staden även denna gång bör med hänsyn till verksamhetens betydelse för samhället lämna sitt bidrag till kursen och har icke funnit anledning till erinran mot det föreslagna bidragsbeloppet.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 1.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 177. Motion ang. återkallande av stadsfullmäktiges beslut om bekvämlighetsinrättning i Stadsparken.

Uti en till stadsfullmäktige den 31 augusti 1950 ingiven motion har stadsfullmäktigeledamoten Sven Turén anfört följande:

Under 1946 beslöto stadsfullmäktige, att en bekvämlighetsinrättning skulle uppföras i Stadsparken i Västerås invid Storbron. Det torde numera knappast råda delade meningar om att en sådan byggnad å nämnda plats ur estetisk synpunkt icke är önskvärd. Många torde anse förslaget förkastligt. Att beslutet överhuvudtaget kom till stånd, torde få ses mot bakgrunden av det läge, i vilket frågan då befann sig. Ärendet hade varit segslitet och beslutet fattades i en viss atmosfär av leda.

Redan den långa tid, som förflutit sedan beslutet fattades, och den omständigheten, att stadsfullmäktige nu har en helt annan sammansättning än 1946, torde motivera, att frågan upptages till förnyat övervägande. Under den gångna tiden ha också inträffat omständigheter som gör, att frågan nu befinner sig i förändrat läge. Anordningarna i ifrågavarande hänseende på andra håll i staden ha förbättrats. Det är också att förvänta, att förhållandena därutinnan bli bättre, då den nya busstationen blir färdig. Även den beslutade förvaltningsbyggnaden vid Fiskartorget kan minska behovet av en särskild bekvämlighetsinrättning i Stadsparken. Den tanken har också framkommit att kombinera ifrågavarande anordning med ett offentligt skyddsrum under Stora torget. Den väsentligaste synpunkten är dock enligt mitt förmenande den estetiska. Respekt för donationsbestämmelserna rörande Stadsparken borde också mana

till återhållsamhet i fråga om att med byggnad ytterligare inskränka parkutrymmet.

Under hänvisning härtill föreslår motionären:

att stadsfullmäktige ville återkalla 1946 års beslut,

samt att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att söka finna en annan lösning av frågan än den beslutade och att till stadsfullmäktige inkomma med förslag därutinnan.

Drätselkammaren har i häröver den 7 september 1950 avgivet yttrande anfört följande:

Motionären gör gällande, att frågan om ny bekvämlighetsinrättning numera kommit i förändrat läge, enär anordningarna uti ifrågavarande hänseende skulle ha förbättrats. Vidare väntar sig motionären, att en förändring till det bättre skall inträffa genom att busstationen färdigställes och att den nya förvalningsbyggnaden kommer till utförande.

Sedan år 1946, då stadsfullmäktiges beslut fattades, har emellertid icke någon ny, under hela året öppen bekvämlighetsinrättning, kommit till stånd. Inom en cirkel, vars medelpunkt är belägen ungefär i korsningen mellan Stora gatan och Köpmangatan och med en radie av ca: 500 meter finnas endast 4 urinoarer av äldre plåtmodell samt en för så väl män som kvinnor tillgänglig bekvämlighetsinrättning, det så kallade kabinettet. Utanför nyssnämnda cirkel finnes vid hamnen fortfarande endast en urinoar. Bortsett från kabinettet är staden sålunda liksom år 1946 fortfarande i avsaknad av centralt belägen offentlig bekvämlighetsinrättning för både män och kvinnor.

De bekvämlighetsinrättningar, som komma att bliva tillgängliga för busstrafikanterna respektive besökare i stadshuset äro givetvis avsedda för ett mera begränsat klientel och torde därför icke kunna anses motsvara de krav, som ställes på en allmän och centralt belägen bekvämlighetsinrättning.

Å andra sidan har sedan ingången av år 1946 innevånarantalet i staden ökats med drygt 10.000 personer.

Det torde numera utan vidare ordande härom vara tillräckligt känt, att den nuvarande bristen på bekvämlighetsinrättningar givit anledning till ett utbrett missnöje bland allmänheten, vilket tagit sig uttryck i upprepade framställningar till de kommunala myndigheterna samt inlägg i ortstidningarna.

Under nu angivna förhållanden kan drätselkammaren icke inse, att frågan om inrättande av en bekvämlighetsinrättning skulle i något avseende ha förlorat sin aktualitet.

Vad därefter angår frågan om platsen för den nya bekvämlighetsinrättningen har drätselkammaren redan innan nu ifrågavarande förslag framlades ägnat denna fråga all uppmärksamhet. Det har visat sig att det icke går att uppdriva någon lämpligare eller mera centralt belägen plats för bekvämlighetsinrättningen än den föreslagna. Varken ur formella eller estetiska synpunkter synes enligt drätselkammarens åsikt någon befogad invändning kunna göras mot att bekvämlighetsinrättningen förlägges till föreslagen plats i stadsparken. Motionärens formella betänkligheter grunda sig uppenbarligen på det villkor, fabrikören A. T. Sundin på sin tid uppställde i samband med att han utan kostnad för staden upplät ett magasinshus till Kronan mot det att den norra delen av nuvarande stadsparken varå ett Kronans magasin var beläget, av Kronan överläts till staden. Detta villkor innebar, att staden, för den händelse sagda mark framdeles med vederbörligt tillstånd bebyggdes skulle vara skyldig att utbetala

ett sammanlagt belopp av 5.000 riksdaler riksmynt till en stipendiefond åt Högre Allmänna läroverket i Västerås. I samband med att den ursprungliga serveringspaviljongen uppfördes i stadsparken, utbetalade staden efter rättegång nämnda belopp till stipendiefonden. Bekvämlighetsinrättningens uppförande å nu angiven plats inkräktar icke i sådan grad å stadsparken, att donators avsikt med sina åtaganden därigenom kan anses ha blivit förfelad. Byggnaden, som till största delen skulle förläggas under jord, kommer endast att ett par decimeter höja sig över Stora gatans trottoar. Taket skulle upptaga ett utrymme av c:a 60 kvm. Något ingrepp i parkens trädbestånd eller i de promenadplatser i parken, för vilka donator måste anses ha i första hand ömmat, sker icke genom inrättningens tilltänkta placering. Förslaget har vidare givits en sådan utformning, att alla rimliga estetiska krav blivit tillgodosedda. Anläggningen har camouflerats på sådant sätt, att den sammansmälter med omgivningen varigenom parkens utseende icke kommer att störas.

Det är visserligen ett i och för sig beklagligt faktum att den nya bekvämlighetsinrättningen ännu fyra år efter stadsfullmäktiges beslut icke kunnat färdigställas. Anledningen härtill är emellertid såsom bekant förhållandena på arbetsmarknaden, vilka medfört att ansökningen om arbetstillstånd upprepade gånger avslagits. När nu äntligen dylikt tillstånd beviljats, vore det ytterst beklagligt om frågan ånyo skulle ställas på en oviss framtid. Kammaren för sin del kan icke taga ansvaret för en dylik utveckling.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att förevarande motion icke skall föranleda någon åtgärd.

Nr 178. Fråga om anskaffande av ny passagerarebåt.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 14 september 1950 följande:

Under senare år har ett allt mera påtagligt behov utav ytterligare en passagerarebåt för stadens båttrafik gjort sig kännbart. Särskilt har det visat sig att de båtförbindelser med Björnön, som nu upprätthållas genom ett enskilt företag, icke fyller de krav, som man måste uppställa, om Björnön såsom fritidsområde under sommaren, skall kunna i önskvärd utsträckning utnyttjas. Västerås läge vid Mälaren och de tillfällen till bad, friluftsliv och sjöturer, som därigenom yppa sig, gör det överhuvudtaget nödvändigt att staden på något sätt tillgodoser även de många av stadens innevånare, vilka icke ha tillgång till egna båtar.

Såsom förhållandena nu äro saknar man i Västerås vidare tillgång till en båt, som i tillräcklig omfattning kan ställas till förfogande för uthyrning till föreningar och sällskap för rundturer å Mälaren. Dylika turer ha visserligen hittills vid enstaka tillfällen anordnats av det bolag, som bedriver båttrafiken på Almö-Lindö, men då den reguljära trafiken på sistnämnda ö ofta lägger hinder i vägen, kan detta behov icke anses fyllt. Tillgången i detta avseende har under de senaste åren ytterligare försämrats sedan Västerås-Torshälla ångbåtsaktiebolag nedlade sin passageraretrafik.

Allt detta har framkallat önskemålet att en ny, snabbgående och någorlunda rymlig passagerarebåt anskaffades, i första hand för reguljär båtförbindelse med Björnön men även eventuellt som en reserv för trafiken på Hästholmarna under de sommar-

dagar, då denna är som mest anlitad och vidare såsom nämnts för rundturer eller för uthyrning till föreningar och enskilda.

Tillfälle har erbjudit sig för staden att å ett varv i Lidingö kunna beställa en för ändamålet lämplig ny passagerarebåt. Båten är av lättmetall och med ett största djup av 0,95 meter, varför den med de bottendjup, som förekomma i denna del av Mälaren, kan lägga till vid alla de bryggor, som kunna komma i fråga. Den rymmer ett passagerareantal av 200 och är försedd med två motorer, vilka giva fartyget en maximalfart av 17 knop. Vidare är den försedd bland annat med pentry och toalettrum. Priset för en dylik båt skulle belöpa sig till omkring 275.000 kronor. Enligt kostnadskalkyler, som uppgjorts i samråd med befälhavaren å ångfärjorna, skulle de årliga utgifterna för båten, inräknat ränta, amortering och försäkringar, belöpa sig till c:a 48.000 kronor. Man har härvid räknat med en driftskostnad baserad på sex timmars effektiv körtid per dag under fem månader och med en personal bestående av befälhavare och en besättningsman, vilken sistnämnde tillika skulle kunna utföra översyn av motorer samt målnings- och reparationsarbeten.

Inkomsterna äro givetvis svårare att beräkna. Om biljettpriset sättes till 1 krona tur och retur Västerås—Björnön och man räknar endast med i genomsnitt halv beläggning av passagerareplatserna skulle båttrafiken emellertid kunna beräknas gå ekonomiskt ihop.

Kostnaderna för anskaffningen böra lämpligen bestridas ur trafikfonden, som uppvisar en behållning av i runt tal 1.700.000 kronor.

Under hänvisning härtill föreslår kammaren stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av en passagerarebåt av i huvudsak föreslagen typ anvisa ett anslag å 275.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av trafikfondens medel.

Nr 179. Fråga om ändring av §§ 22 och 34 i stadens byggnadsordning.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 7 augusti 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige antogo den 22 december 1949 ett av byggnadsnämnden framlagt förslag till ny byggnadsordning för staden. Förslaget överensstämde nära nog helt med Kungl. Byggnadsstyrelsens normalförslag till byggnadsordning. Endast beträffande § 22, om skyltar, och § 34, om byggnadsställningar m. m., förekom avvikelser från normalförslaget, varvid till § 22 lagts ett nytt stycke och § 34 givits ändrad lydelse. Rörande motiveringen för dessa avvikelser får byggnadsnämnden hänvisa till stadsfullmäktiges handlingar ser. A nr 267/1949.

Enligt § 2 i byggnadsstadgan skall byggnadsordning för att bliva gällande fastställas av länsstyrelsen, som där byggnadsordningen innefattar avvikelse från normalförslaget har att före prövningen höra byggnadsstyrelsen. Avstyrker byggnadsstyrelsen fastställelse av byggnadsordning, mot vilken länsstyrelsen icke har något att erinra, skall dock frågan om fastställelse hänskjutas till konungen.

Sedan länsstyrelsen i länet överlämnat det av fullmäktige antagna förslaget till

byggnadsstyrelsen, har styrelsen i yttrande den 13 juni 1950 förklarat, att tillräckliga skäl icke föreligga att frångå normalförslagets lydelse. Då länsstyrelsen på grund härav icke kommer att fastställa förslaget, har länsstyrelsen givit byggnadsnämnden tillfälle att komplettera förslaget till överensstämmelse med byggnadsstyrelsens önskemål. Eftersom stadsfullmäktige antagit förslaget, överlämnar byggnadsnämnden härmed ärendet till fullmäktige.

I skrivelsen omförmälda yttrande av Kungl. Byggnadsstyrelsen är så lydande:

I § 22 i det antagna förslaget har i jämförelse med det av byggnadsstyrelsen upprättade normalförslaget tillagts ett nytt stycke av följande lydelse:

"Lov må ej utan polismyndighetens medgivande lämnas för åtgärd av ovan angivet slag, som kan inkräkta på utrymmet å trafikled eller annan allmän plats eller medföra förändring av siktförhållandena."

Detta stycke torde hava intagits i förslaget närmast för att tillgodose polismyndighetens intresse beträffande skyltar och anordningar å förgårdar och andra från bebyggande undantagna områden. Något behov av bestämmelsen torde knappast föreligga med hänsyn till den i § 19 mom. 4 i det antagna förslaget intagna föreskriften att skylt skall vara lämpad för den plats för vilken den är avsedd och till föreskrifterna i 55 § andra stycket byggnadsstadgan om hur förgård skall anordnas ur trafiksäkerhetssynpunkt. Styrelsen vill även framhålla att det givetvis måste förutsättas att byggnadsnämnd vid utövandet av sina befogenheter i alla fall där så är erforderligt håller nödig kontakt med andra berörda myndigheter. Tillräckliga skäl för det tillagda stycket torde icke föreligga.

Bestämmelserna i § 34 mom. 1 avvika från motsvarande bestämmelser i normalförslaget i det hänseendet att andra stycket givits följande lydelse:

"Avser ansökningen uppförande av ställningar, förvaringsplank och dylik å gata eller annan allmän plats, skall byggnadsnämnden inhämta yttrande från vederbörande polismyndighet och må utan medgivande av polismyndigheten tillstånd ej lämnas."

Med normalförslagets formulering avses givetvis icke att inkräkta på polismyndighetens bestämmande rätt beträffande ifrågavarande anordningar, eftersom föreskrifter som intagas i byggnadsordningen endast kunna avse byggnadstekniska och därmed sammahängande frågor. Syftet med denna bestämmelse i normalförslaget har icke varit annat än att byggnadsnämnden skall förvissa sig om att polismyndighetens tillstånd föreligger. Enligt styrelsens mening föreligga icke tillräckliga skäl att frångå normalförslagets lydelse.

Byggnadsstyrelsens har i övrigt intet att erinra.

Byggnadsnämnden anför vidare:

På grund av byggnadsstyrelsens och länsstyrelsens inställning har byggnadsnämnden icke ansett sig böra vidhålla sitt ursprungliga förslag utan hemställer, att fullmäktige ville antaga normalförslagets lydelse av de ifrågavarande §§ 22 och 34. Detta innebär att tillägget till § 22 (sista stycket i det av fullmäktige antagna förslaget) skulle utgå samt att § 34 mom. 1 andra stycket skulle få följande lydelse:

"Avser ansökningen uppförande av ställningar, förvaringsplank och dylikt å gata eller annan allmän plats skall byggnadsnämnden, om så erfordras, samråda med vederbörande polismyndighet innan tillstånd lämnas."

I anledning härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att med upphävande av tidigare beslut §§ 22 och 34 i stadens byggnadsordning skola ha samma lydelse som motsvarande paragrafer i Kungl. Byggnadsstyrelsens normalförslag till byggnadsordning samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa länsstyrelsen beslutet.

Emot förslaget har *reservation* anförts av byggnadsnämndens ordförande, borgmästaren O. Rylander, som anfört följande:

Då byggnadsnämnden förra gången behandlade förslaget till byggnadsordning, förelåg önskemål från magistraten och poliskammaren om sådan avfattning av byggnadsordningen att kompetenskonflikter skulle undvikas mellan de myndigheter som hade att bevaka den allmänna ordningens och trafikens intressen samt byggnadsnämnden, som hade att lägga byggnadstekniska och estetiska synpunkter på skyltar och byggnadsställningar, varom det ju här närmast är fråga. Åtminstone en dylik kompetenskonflikt har varit aktuell tämligen nyligen då i ett besvärsärende om skylt länsstyrelsen ifrågasatte byggnadsnämndens befogenhet att besluta enär bestämmelser om skyltar fanns upptagna i den särskilda ordningsstadgan för staden, enligt vilken beslut fattas av magistraten eller poliskammaren. Om byggnadsordningen helt skall följa normalförslagets lydelse av de ifrågavarande §§ 22 och 34, behåller man risken för kompetenskonflikter. Därtill kommer att allmänheten, som skall söka lov för skyltar och ställningar, skall vända sig både till byggnadsnämnden och till polismyndigheten, eftersom den senare ju ej kan betagas rätten att besluta i ordningsfrågor. Man får då ett dubbelt ansökningsförfarande, vilket kan synas väl komplicerat. Byggnadsnämnden hade tidigare föreslagit sådan lydelse av byggnadsordningen att ansökan till enbart byggnadsnämnden vore tillräcklig. Kontakten med polismyndigheten skulle ombesörjas av nämnden, som ej skulle kunna lämna tillstånd för den händelse polismyndigheten hade något att erinra däremot ur de synpunkter den hade att tillvarataga. Jag anser den av stadsfullmäktige antagna byggnadsordningen tillgodose allmänhetens krav på enkelhet och, kombinerad med en modernisering av den särskilda ordningsstadgan, vara ägnad att undanröja kompetenskonflikter. På grund härav borde enligt min mening byggnadsnämnden ha vidhållit sitt ursprungliga förslag.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 september 1950 anfört följande:

Då utskottet på sin tid yttrade sig över byggnadsnämndens förslag till byggnadsordning uttalade utskottet sin fulla anslutning till byggnadsnämndens uppfattning ifråga om formuleringen av ifrågavarande paragrafer i förslaget. Utskottet är fortfarande av den uppfattningen att den av byggnadsnämnden förordade formuleringen av dessa bestämmelser är den lämpligaste och hänvisar härutinnan till vad reservanten inom byggnadsnämnden anfört. Av praktiska skäl hade det enligt utskottets bestämda uppfattning varit lyckligare om byggnadsnämnden i ärenden om skyltar och byggnadsställningar ombesörjt kontakten med polismyndigheten, varigenom ansökan till nämnden varit tillräcklig. Utskottet kan icke dela byggnadsstyrelsens uppfattning att normalförslagets formulering helt undanröjer risken för kompetenskonflikter mellan byggnadsnämnden och poliskammaren.

Då av allt att döma utsikten att erhålla fastställelse å byggnadsordningen i det

ursprungliga skicket måste anses såsom ringa, har emellertid utskottet för att icke ytterligare förhala frågans slutliga avgörande ansett sig böra biträda det förslag, som nu omfattas av byggnadsnämndens majoritet.

På grund härav tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens nu föreliggande förslag.

Nr 180. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 september 1950 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktigeledamoten Carl Hellström avlidit, får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige att hos magistraten anhålla om ny röstsammanräkning till utseende av ny stadsfullmäktigeledamot i den avlidnes ställe.

Vidare får utskottet föreslå efterträdare till honom i de uppdrag han innehaft på grund av stadsfullmäktiges val enligt följande.

till ledamot av drätselkammaren för tiden intill 1951 års utgång nuvarande suppleanten i kammaren annonschefen Einar Jonsson;

till suppleant i drätselkammaren efter herr Jonsson för samma tid gjutaren Gustav Nyman;

till ledamot i hamnstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång nuvarande suppleanten i styrelsen svetsaren Åke Johansson samt

till suppleant i styrelsen efter herr Johansson för tiden intill 1951 års utgång ombudsmannen Georg Uhlin.

Nr 181. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 september 1950 anfört följande:

Vid sammanträde den 31 augusti 1950 ha stadsfullmäktige med godkännande av direktören Sam Nyströms avsägelse från uppdraget såsom ledamot i hamnstyrelsen anmodat beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag å ny ledamot i styrelsen efter herr Nyström.

I anledning härav föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att till ny ledamot i hamnstyrelsen efter herr Nyström för tiden intill 1951 års utgång utse nuvarande suppleanten i styrelsen järnhandlaren Henning Larsson samt

att till ny suppleant efter herr Larsson för tiden intill 1950 års utgång utse ingenjören Carl Olof Eliasson, Lindsborgsgatan 14, här i staden.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 26 oktober 1950 Ser. A nr 9

Nr 182. Förvärv av tomten nr 6 inom kvarteret Felix.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 anfört följande:

Tomten nr 6 inom kvarteret Felix (Kyrkobacksgatan 8), som är belägen å ofri (stadens) grund har genom köpebrev den 29 april 1950 försålts till Eric Enlund och har för honom lagfarits den 19 juli 1950. Enlund har för fastigheten erlagt en köpeskilling av 70.000 kronor.

Fastighetens karaktär av ofri innebär att staden inom en tid av sex månader efter lagfarten äger laglig rätt att inlösa fastigheten för det pris, Enlund erlagt, jämte ersättning för de "nyttiga och nödvändiga" kostnader, vilka han nedlagt på fastigheten.

Drätselkammaren har trätt i förbindelse med ägaren för att åstadkomma en godvillig uppgörelse om förvärv av fastigheten. Därvid har Enlund visat, att han nedlagt omkring 7.000 kronor i kostnader för reparation av fastigheten, i lagfartkostnader m. m. och har han erbjudit staden att förvärva fastigheten för ett pris av 77.000 kronor.

Tomten, vilken håller en areal av 707,8 kvm., har ett taxeringsvärde av 45.000 kronor, varav 38.000 kronor byggnadsvärde och 7.000 kronor markvärde. Å tomten är uppfört ett bostadshus inrymmande fyra bostadslägenheter samt en affärslokal. Sammanlagda hyressumman utgör c:a 5.500 kronor.

Då köpeskillingen kan anses vara godtagbar, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för en köpeskilling av 77.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva ifrågavarande fastighet ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 183. Fråga om förvärv av tomten nr 2 i kvarteret Fabian.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 anfört följande:

Ägaren av tomten nr 2 i kvarteret Fabian (Djäknegatan 13 B) har erbjudit staden att förvärva tomten för ett pris av 12.500 kronor. Fastigheten, som innehåller en areal av 191,3 kvm. tomtyta, är taxerad till 7.000 kronor, varav 1.900 kronor markvärde och 6.000 kronor byggnadsvärde. Å tomten äro uppförda ett bostadshus i storleken 5,7×7,5 meter innehållande ett rum och kök, hall samt tre garderober, ävensom ett uthus. Bostadshuset och uthuset äro av timmer och befinna sig i gott skick. Fastigheten är försedd med vatten och avlopp.

Då staden har intresse av att förvärva tomten i och för komplettering av sitt markinnehav å kyrkbacken samt köpeskillingen är godtagbar, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren för ett pris av 12.500 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 2 i kvarteret Fabian samt vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder ävensom

att köpeskillingen skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 184. Fråga om reserverande av tomt för skolhem. (Konf. Stfms. handl. nr 86 ser. A år 1943.)

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 för stadsfullmäktige anmält följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 18 juni 1943 (S. H. nr 86 ser. A år 1943) att under förutsättning att ett av Högre allmänna läroverket planerat skolhem komme till stånd utan kostnad tillhandahålla för ändamålet lämpad tomt. I skrivelse den 20 september 1950 har numera rektor för läroverket anmält, att läroverkskollegiet beslutat avstå från planerna på ett läroverkets eget skolhem.

Då staden sålunda måste anses ha blivit löst från sitt åtagande att tillhandahålla tomt, har drätselkammaren beslutat avföra frågan härom från vidare handläggning.

Om vad sålunda förekommit har drätselkammaren härmed velat underrätta stadsfullmäktige.

Nr 185. Fråga om anslag till landstingets yrkesskolor för anordnande av vävkurser.

Västmanlands läns landstings skolor för yrkesundervisning anföra i skrivelse den 25 september 1950 följande:

Sedan länge har intresset för vävning varit betydande i Västerås. Bristen på lämpliga lokaler har under många år allvarligt hindrat anordnandet av önskvärda vävkurser. Tack vare tillmötesgående från Västerås stad kunde likväl landstingets yrkesskolor år 1947—48 anordna 6 vävkurser i Stora Fridnäs, läsåret 1948—49 fyra kurser i Postverkets rivningshus vid Sturegatan och 1949—50 två kurser i Hammarbyskolans vindsvåning och en i gamla brottarlokalen.

Det har nu ställts i utsikt att Telegrafverket skulle kunna medgiva, att en för vävning lämplig lokal i Telegrafverkets nybyggnad (våningen 1 trappa upp) ställes till förfogande. Den för vävning disponibla golvytan utgör 155 kvadratmeter och Telegrafverket torde acceptera ett hyresbelopp om 15 kr. per kvm. och år. Årshyran skulle alltså bli 2.325 kronor. I lokalen skulle samtidigt kunna undervisas 2×11 elever. Antalet möjliga kurser torde uppgå till 8 st. med sammanlagt c:a 85 deltagare. Annan tid av året (15 juni—30 augusti) borde lokalen kunna användas såsom vävstuga mot särskild ersättning.

För att lokalen skall kunna användas måste masonitskivor uppställas som mellanvägg mellan det förhyrda utrymmet och lokalen i övrigt och dessutom måste en bättre elektrisk belysning anordnas. Kostnaden härför beräknas till c:a 500 kronor. Sammanlagda årskostnaden skulle alltså bli c:a 2.850 kronor. I hyresersättning från eleverna beräknas kr. 850: —. Landstingets yrkesskolor torde kunna tillskjuta högst 500 kronor. Resterande hyresbelopp utgör allts c:a 1.500 kronor.

Under hänvisning till tidigare anförda får landstingets yrkesskolor härmed vördsamt anhålla, att Västerås stad benäget ville anslå 1.500 kronor för förhyrande under 1 år från den tidpunkt, då anslaget beviljats, av tidigare angivna centralt belägna lokalutrymmen. Landstingets yrkesskolor anhåller vördsamt om besked snarast möjligt.

Drätselkammaren har med överlämnande av framställningen i skrivelse den 5 oktober 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige har tidigare beviljat anslag till lokalkostnader för sådana vävkurser, varom nu är fråga.

Enligt var landstinget uppgivit förekommer det även att andra kommuner i landstingsområdet beviljat anslag för ändamålet. Då verksamheten kan anses främja ett kommunalt intresse och kammaren icke har något att erinra mot det begärda anslagsbeloppet i ock för sig, tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 1.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 186. Fråga om ändring delvis av tekniska verkens personalorganisation.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 augusti 1950 anfört följande:

Den organisation av tekniska verkens ingenjörsbefattningar, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1940 genomfördes den 1 januari påföljande år, innefattade följande ordinarie befattningshavare, nämligen en överingenjör för samtliga verk och två driftsingenjörer (tidigare benämnda assistenter), den ena för elverket och den andra för vatten-, avlopps- och gasverken. Härutöver funnos biträdande ingenjörer på extra stat.

Efter 1941 har organisationen etappvis utbyggts. Den oerhört snabba utvecklingen har fört fram krav på självständigare och mera kvalificerade befattningar vid de olika verken. Av denna anledning har den vid gasverket år 1943 tillkomna driftsingenjörsbefattningen år 1948 och befattningen såsom förste ingenjör och driftsingenjör vid vatten- och avloppsverket innevarande år ombildats till verksingenjörstjänster. Därjämte har en differentiering skett i fråga om uppgifterna för de biträdande ingenjörerna, som efterhand utökats och ställts på ordinarie stat. Organisationen har, med angivande av befattningshavarnas kompetens, H (högskoleutbildning) och F (utbildning vid högre tekniskt läroverk; teknisk fackskola eller tekniskt gymnasium) samt placering i lönegrad eller löneklass, för närvarande följande utseende:

Samtliga verk gemensamt
en överingenjör, H, lg 41.

Vatten- och avloppsverket
en vattenverksingenjör, H, lg 32, tillika förste ingenjör vid verken,
en biträdande driftsingenjör, F, lg 24,
en byråingenjör, F, lg 24.

Elverket
en driftsingenjör, H enl. plan, lg 26,
en byråingenjör, F, lg 24,
en installationsingenjör, F, lg 21.

Gasverket
en gasverksingenjör, H, lg 31,
en biträdande ingenjör, F, lk 21.

Enligt styrelsens mening bör den fortsatta utbyggnaden av organisationen ske inom enhetlig ram av följande utseende:

Samtliga verk
en överingenjör, H, lg 41.

Varje enskilt verk
en verksingenjör, H, lg 31, för vattenverksingenjören på grund av hans uppgift att tillika vara verkens förste ingenjör, lg 34 (för närvarande lg 32),
förste driftsingenjör, H, lg 29,
driftsingenjör, F, lg 26,
förste byråingenjör, H, lg 29,
byråingenjör, F, lg 24,
installationsingenjör, F, lg 21.

En ytterligare specialisering av arbetsuppgifterna, såsom skett i en del städer och som kommit till uttryck i tjänstebeteckningar sådana som arbetsingenjör, anläggningsingenjör, rörnätsingenjör, synes inom överskådlig tid icke vara motiverad eller ens möjlig att genomföra vid tekniska verken. Beteckningen driftsingenjör kan lämpligen ges även ingenjörer med uppgift att planera och leda yttre arbeten såsom underhålls- och nyanläggningsarbeten, vilka icke äro direkt att hänföra till verkens drift.

En utökning av ingenjörspersonalen är aktuell. För bedömande av den nuvarande ingenjörsuppsättningen vid verken ha uppgifter införskaffats från Malmö, Norrköping, Hälsingborg, Örebro, Uppsala, Borås, Linköping, Eskilstuna och Gävle. Organisationen i de flesta av dessa städer är, i synnerhet i fråga om vatten- och avloppsverk, varierande och omöjliggör direkt jämförelse. Emellertid har det framgått, att antalet ingenjörer vid tekniska verken i Västerås är mindre, i vissa fall avsevärt mindre än i de flesta jämförbara städer. En något säkrare grund för bedömande erhålles vid jämförelse av ingenjörslönerna i förhållande till verkens storlek, uttryckt i distribuerade produkter. Därvid har det visat sig, att lönekostnaderna i Västerås äro för vatten- och avloppsverkens del 71 %, för elverkets vidkommande 62 % och för gasverkets del 73 % av medeltalet av motsvarande kostnader i de andra städerna. Även om en sådan jämförelse bör bedömas med viss försiktighet, kan därav dock dragas slutsatsen, att tekniska verken i Västerås i förhållande till sin storlek för närvarande ha en personalorganisation av mindre omfång än de övriga städerna i genomsnitt.

Frågan om gasverket och dess utformning är för närvarande föremål för utredning, som kan leda till avsevärda förändringar. Ändring i personalorganisationen bör därför om möjligt anstå, tills klarhet vunnits om verkets framtida utveckling.

Beträffande vatten- och avloppsverket är en samordning av reningsverket och renhållningsverket föremål för utredning av en nyligen tillsatt kommitté. Innan resultatet av kommitténs utredning föreligger, kan personalbehovet för denna detalj icke fastställas. Men detta rubbar ej personalorganisationens allmänna ram.

De stora arbetsuppgifter, som föreligga vid vatten- och avloppsverket samt elverket, påfordra noggrann planering och utredning, som icke är möjlig utan förstärkning av personalen. Då detta kan ske inom angivna ram för personalorganisationens utbyggnad och dröjsmål kan medföra allvarliga konsekvenser för distributionen och betydande kostnadsökningar till följd av otillräcklig utredning och planering, har styrelsen utan att avvakta resultatet av utredningarna om gasverket och reningsverkets samordnande med renhållningsverket ansett sig böra framlägga förslag till partiell utbyggnad av vatten- och avloppsverket samt elverkets personalorganisation.

Förslaget innefattar för vatten- och avloppsverkets vidkommande inrättandet av en befattning såsom förste byråingenjör med högskolebildning och största möjliga erfarenhet i fråga om konstruktioner och beräkningar av vattenverksanläggningar. Med hänsyn till dessa kompetenskrav bör befattningen ej ges lägre placering än lönegrad 29. Även med denna placering kan det visa sig svårt att få kvalificerad sökande till befattningen. En logisk konsekvens av ombildningen av befattningen såsom förste ingenjör och driftsingenjör till verksingenjörstjänst är att nuvarande befattningen såsom biträdande driftsingenjör, placerad i lönegrad 24, omändras till befattning såsom driftsingenjör. Denna omändring innebär, att de med verkets drift förenade arbetsuppgifterna avlastas från vattenverksingenjören, som härigenom får mera tid att ägna sig åt större utvecklings- och planeringsuppgifter. Utbildning vid högre tekniskt läroverk i förening med mångårig erfarenhet och personlig förmåga synes åtminstone för närvarande vara tillfyllest för driftsingenjörstjänsten. Denna bör enligt styrelsens mening placeras i lönegrad 26. Den nuvarande biträdande driftsingenjören uppfyller väl de fordringar, som ställas på innehavare av den nya befattningen.

Det nuvarande personalbehovet vid elverket kan fullt överblickas. Verkets utveckling och förestående krävande arbetsuppgifter fordra en självständigare befattning som verksingenjör. Elverksingenjören bör i likhet med övriga verksingenjörer ha högskoleutbildning och i övrigt motsvarande kvalifikationer. Befattningen bör såsom fallet är med verksingenjörstjänsten vid gasverket placeras i lönegrad 31.

Begynnelse- och slutlön, inkl. 12 % tillägg är i lönegrad 26 resp. 11.832 och 13.896 kronor, i lönegrad 29 resp. 13.896 och 15.912 kronor och i lönegrad 31 resp. 15.252 och 16.944 kronor. Skillnaden mellan lönegraderna 24 och 26 utgör i fråga om begynnelselön med tillägg 284 och slutlön med tillägg 380 kronor.

I sammanhang härmed hemställer styrelsen om omprövning av löneplaceringen av kontorschefsbefattningen vid tekniska verken. Styrelsen anser densamma icke tillfredsställande och har vid olika tillfällen gett uttryck åt sin mening härom.

Den 1 januari 1947 sammanslogos tekniska verkens och dåvarande stadskamrerarekontorets kassarörelse och bokföring. Sammanslagningen medförde, att befattningen såsom kamrerare vid verken indrogs och tjänsten såsom kamrersassistent omändrades till kontorschefsbefattning, varjämte sju anställda överflyttades till nämnda kontor. Tjänsten såsom kontorschef placerades en lönegrad lägre än förutvarande

kamrerarbefattningen. Denna hade ända från 1918 varit i lönehänseende likställd med assistents-, sedermera driftsingenjörstjänsterna. Den nya löneplan, som genomfördes hösten 1947, medförde en försämring av kontorschefens löneläge i förhållande till driftsingenjörens med ytterligare två lönegrader. Till den lägre löneplaceringen medverkade, förutom vissa omständigheter, såsom framträdande motiv, att omorganisationen komme att medföra väsentlig lättnad i kontorschefens arbete. I verkligheten innebar omorganisationen endast, att själva det rutinmässiga kassa- och bokföringsarbetet och viss personal överflyttades till annan förvaltning. Arbetet sker fortfarande enligt kontorschefens anvisningar och under hans tillsyn. Uppgörande av verkens bokslut och arbetet med budgeten ankomma jämväl på honom. Efter nämnda personalöverflyttning kvarstodo 36 anställda under kontorschefens förmanskap. Ökning, som skulle betingats av verkens expansion, har kunnat undvikas endast tack vare organisatoriska åtgärder, såsom införande av nytt avläsningssystem.

Då sålunda det bärande motivet för löneplaceringen visat sig vara ohållbart, bör rådande lönestopp icke kunna anses utgöra hinder för rättvis korrigering. Med hänsyn till att på kontorschefsbefattningen i första hand, liksom hittills för driftsingenjörerna, ställes krav på högskoleutbildning samt med beaktande av arbetets art och omfattning anser styrelsen det rätt och rimligt att kontorschefen tillerkännes samma löneplacering som driftsingenjörerna.

I anledning härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1951 dels inrätta två ordinarie befattningar, nämligen en såsom förste byråingenjör vid vatten- och avloppsverket med placering i lönegrad 29 och en såsom elverksingenjör i lönegrad 31, dels omändra befattningen såsom biträdande driftsingenjör vid vatten- och avloppsverket till befattning såsom driftsingenjör i lönegrad 26, samt

att från den 1 januari 1951 uppflytta befattningen såsom kontorschef vid tekniska verken till lönegrad 26.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 september 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

En förstärkning av den tekniska personalen synes nödvändig till följd av den fortgående utbyggnaden av tekniska verkens anläggningar och därav följande ökning av verkens kapacitet. Löne- och avtalsnämnden vill därför tillstyrka, att de båda nya tjänsterna inrättas med den lönegradsplacering som föreslagits. Beträffande ändringen av befattningen såsom biträdande driftsingenjör i lönegrad 24 till en befattning såsom driftsingenjör i lönegrad 26 har nämnden däremot ställt sig mera tveksam. Man skulle nämligen kunna förmoda, att befattningshavaren trots titeländringen, även i fortsättningen kommer att i realiteten vara biträdande driftsingenjör eftersom det dels finns en verksingenjör över honom och det dels enligt den av tekniska verken tänkta framtida organisationen skall tillkomma en förste driftsingenjör i lönegrad 29, överordnad driftsingenjören i lönegrad 26. Då det emellertid från tekniska verkens sida försäkras, att befattningshavaren i samband med tillkomsten av en särskild verksingenjörstjänst blivit ålagd flera och självständigare

uppgifter ifråga om driften vill löne- och avtalsnämnden emellertid ej motsätta sig den nu föreslagna ändringen beträffande tjänstens benämning och lönegradsplacering.

Samtidigt som nämnden nu tillstyrker styrelsens förslag, vill nämnden bestämt framhålla, att nämnden ej prövat den av styrelsen skisserade framtida organisationsramen och att nämndens tillstyrkande därför ej får uppfattas så att nämnden skulle ha bundit sig för att tillstyrka alla de ändringar som styrelsen i fortsättningen kan komma att föreslå inom denna organisationsram.

I anslutning till förändringen av den tekniska organisationen har styrelsen fört fram förslag om att flytta upp tjänsten såsom kontorschef från lönegrad 23 till lönegrad 26. Styrelsen har därvid åberopat tidigare relationer i löneläget mellan olika tjänster vid tekniska verken. Dylika relationer kunna icke utan vidare anses såsom för all framtid normerande. En lönegradsuppflyttning av ifrågavarande slag har nämnden mycket svårt att tillstyrka under nu rådande allmänna löneförhållanden. Hos nämnden ligger för närvarande framställningar om löneförbättringar för en del andra befattningshavare och nämnden anser det lämpligast att frågan om löneförbättringar som kan ges får ses i ett större sammanhang sedan man fått mera klarhet om hur lönepolitiken kommer att föras sedan lönestoppet i nära framtid hävts. Framställningen bör sålunda för dagen bordläggas.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 31 såsom elverksingenjör och en ordinarie befattning i lönegrad 29 såsom förste byråingenjör vid vatten- och avloppsverket,

att från och med den 1 januari 1951 ändra befattningen såsom biträdande driftsingenjör vid vatten- och avloppsverket till en befattning såsom driftsingenjör i lönegrad 26,

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att tillsätta de nyinrättade befattningarna med ordinarie innehavare samt

att bordlägga frågan om uppflyttning av befattningen såsom kontorschef.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 med åberopande vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 187. Fråga om inrättande av en extra befattning såsom biträdande fastighetsförvaltare vid folkskolorna.

Folkskolstyrelsen har i skrivelse den 30 augusti 1950 anfört följande:

Arbetet för folkskolans fastighetsförvaltare blir allt mer och mer omfattande och arbetsuppgifterna allt flera. Stora reparationsarbeten måste utföras varje år. Därtill kommer pågående och planerade nybyggnadsföretag, som tar fastighetsförvaltarens tid i anspråk i mycket hög grad. Han skall därjämte sköta en vice värds uppgifter, han skall utföra förmansskap över vaktmästare, eldare och städerskor, vilkas antal

måste utökas år efter år på grund av den snabba expansionen inom folkskolans förvaltning. Allt detta gör att fastighetsförvaltaren inte kan på ett nöjaktigt sätt hinna övervaka de reparations- och ändringsarbeten som pågår vid de olika skolorna, inte minst under sommaren. Folkskolstyrelsen anser det därför välbetänkt att anställa en biträdande fastighetsförvaltare eller verkmästare, som dels kan utföra en del arbeten och dels leda och övervaka sådana arbeten, som fastighetsförvaltaren inte hinner kontrollera.

Därjämte anser folkskolstyrelsen den nuvarande fastighetsförvaltarens löneplacering vara alltför låg. Folkskolstyrelsen anser, att den arbetsbörda som åvilar honom, det stora ansvaret och de många krävande uppgifterna, mycket väl motiverar en uppflyttning i högre löneklass.

Under hänvisning härtill anhåller folkskolstyrelsen

att fr.o.m. 1/1 1951 få anställa en biträdande fastighetsförvaltare i lönegrad 16, samt

att den nuvarande fastighetsförvaltaren fr.o.m. 1/1 1951 uppflyttas i löneklass 24.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 september 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att en extra befattning inrättas såsom biträdande fastighetsförvaltare vid folkskolorna. Lönen bör utgå enligt löneklass 16, vilket innebär 7.068 kronor per år inklusive dyrtidstillägg. Frågan om löneförhöjning för den nuvarande fastighetsförvaltaren, vars befattning är placerad å extra stat, synes icke vara av den art att stadsfullmäktige ha att taga ställning därtill. Frågan överväges för närvarande av nämnden.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 inrätta en extra befattning såsom biträdande fastighetsförvaltare vid folkskolorna med lön efter löneklass 16.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 188. Fråga ang. omändring av en befattning på extra stat såsom kontorsbiträde vid folkskolexpeditionen till en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde vid samma expedition.

Folkskolstyrelsen har i skrivelse den 30 augusti 1950 anfört följande:

På grund av det starkt stigande barnantalet i Västerås har arbetet på folkskolexpeditionen under de senare åren ökat högst avsevärt. Barnantalet var vid höstterminens början 1947 = 3.484, 1948 = 3.833, 1949 = 4.250, 1950 = 4.800 och beräknas

vid höstterminens början 1951 till 5.600. Därjämte måste en hel del skrivarbete numera utföras å folkskolexpeditionen, vilket gäller inte endast skolans administration utan även skolans socialpedagogiska anordningar, bespisningsverksamheten etc. Det har visat sig att den nuvarande personalen trots mycket övertidsarbete inte hinner utföra allt arbete som skall utföras. I Västerås är f. n. en skolkamrer och ett extra kontorsbiträde anställda. Folkskolstyrelsen hyser den uppfattningen att en utökning av expeditionspersonalen är ofrånkomlig och anser att nuvarande extra kontorsbiträdestjänsten fr.o.m. 1/1 1951 omändras till ordinarie tjänst, lönegrad 8, och att därjämte ett extra skrivbiträde anställes, löneklass 6. Anslaget till tillfälliga skrivbiträden skulle därigenom kunna minskas från 2.000 kronor till 1.000 kronor.

I andra städer av Västerås storlek är folkskolans expeditionspersonal långt flera till antalet. I t.ex. Uppsala består expeditionspersonalen av följande: skolkamrer, bokhållare, 1:a kanslibiträde, kontorsbiträde samt expeditionsvaktmästare. Fr.o.m. den 1/10 i år kommer ytterligare ett kontorsbiträde att anställas.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen om stadsfullmäktiges medgivande

att fr.o.m. den 1/1 1951 få anställa ett ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8 (såsom ersättning för det extra kontorsbiträdet) samt

ett extra skrivbiträde i löneklass 6.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 september 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att den extra kontorsbiträdestjänsten uppföres på ordinarie stat. Ett extra skrivbiträde synes kunna anställas av folkskolestyrelsen utan stadsfullmäktiges hörande inom ramen för styrelsens befogenhet.

Nämnden förutsätter, att styrelsen vid lönesättningen för det extra biträdet följer de normer, som uppgjorts av nämnden rörande lönesättning för extra kontorspersonal.

På grund härav tillstyrker nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde å folkskolexpeditionen samt

att bemyndiga folkskolstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 anfört följande:

Drätselkammaren vitsordar, att stadigvarande behov föreligger av ifrågavarande befattning och har därför icke något att erinra mot att densamma göres till ordinarie.

Medel för befattningens avlönande ha upptagits i 1951 års statförslag. Därest den föreslagna befattningen inrättas å ordinarie stat, skall den nuvarande extra tjänsten

indragas. Framställningen avser sålunda omändring av sistnämnda extra tjänst till ordinarie tjänst.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 omändra nuvarande extra befattning såsom kontorsbiträde å folkskolexpeditionen till motsvarande ordinarie befattning i lönegrad 8 samt

att bemyndiga folkskolstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Nr 189. Fråga om inrättande av en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde å stadsfiskalsexpeditionen.

Polisnämnden har i skrivelse den 6 september 1950 anfört följande:

I samband med den av stadsfullmäktige beslutade omorganisationen vid polisverket begärde polisnämnden bland annat inrättande av en kanslibiträdestjänst å stadsfiskalsexpeditionen, vilken befattning på lönenämndens förslag endast medgavs i kontorsbiträdesklass. Genom något misstag vid lönenämndens tolkning av polisnämndens förslag kom stadsfullmäktiges beslut, som grundats på löne- och avtalsnämndens yttrande endast att avse överflyttning av en redan befintlig kontorsbiträdestjänst vid poliskammaren. Polisnämndens förslag avsåg emellertid inrättande av en ny tjänst på stadsfiskalsexpeditionen. Då samtliga av stadsfullmäktige medgivna kontorsbiträdestjänster äro behövliga vid polisverket, är det nödvändigt att en dylik befattning även inrättas å stadsfiskalens expedition vilken expedition efter den 1 januari 1951 kommer att bliva helt fristående från polisverket och med hänsyn till där förekommande ärendens natur i behov av ett väl kvalificerat expeditionsbiträde.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie kontorsbiträdestjänst i 8 lönegraden med placering å stadsfiskalsexpeditionen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 september 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla polisnämndens framställning samt

att bemyndiga polisnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 föreslagit stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 190. Fråga om inrättande av befattning som kartriterska å tekniska verken.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 22 augusti 1950 anfört följande:

På tekniska verkens ritkontor har sedan den 1 augusti 1948 upprätthållits en extra befattning såsom kartriterska. I skrivelse den 28 juni 1949 gjorde styrelsen framställning om befattningens överförande på ordinarie stat från den 1 januari 1950 med placering i lönegrad 10. Framställningen blev av stadsfullmäktige den 24 november 1949 avslagen.

Emellertid ha arbetena på ritkontoret fortgående ökat. Redan den 18 oktober 1949 nödgades styrelsen för arbetenas behöriga gång medgiva anställande av ytterligare en extra kartriterska.

Då sålunda det varaktiga behovet av en ordinarie befattning såsom kartriterska är uppenbart, får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie befattning vid tekniska verken såsom kartriterska i lönegrad 10.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 september 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att bemyndiga styrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 anfört följande:

Drätselkammaren får för egen del anföra följande. Då stadigvarande behov av befattningen synes föreligga, har kammaren icke något att erinra mot att densamma uppföres å ordinarie stat, ej heller vill kammaren motsätta sig den föreslagna lönegradsplaceringen.

Begynnelse- respektive slutlönen i lönegrad 10 utgör inklusive rörligt tillägg 5.448 och 6.264 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 191. Återbesättande av befattning som kanslibiträde å förste stadsombudsmannens expedition.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 anfört följande:

Kanslibiträdet å förste stadsombudsmannens expedition fru Märta Eriksson har uppsagt sin anställning till upphörande från och med den 27 december 1950.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 18 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 192. Omändring av nuvarande metallslöjdsalen i Herrgårdsskolan till expeditionslokaler för folkskolstyrelsen.

Folkskolstyrelsen har i skrivelse den 2 oktober 1950 anfört följande:

Arbetet på folkskolexpeditionen i Västerås har under de senare åren ökat i avsevärd grad, inte minst på grund av det starkt stigande barnantalet. Härav följer, att antalet expeditionspersonal måste utökas och flera expeditionsrum anskaffas.

Då folkskolexpeditionen f. n. disponerar endast två rum är det självklart att utrymmena börja bli otillräckliga.

Folkskolstyrelsens ekonominämnd har för att lösa denna fråga dryftat olika alternativ och funnit den bästa lösningen vara att omändra nuvarande metallslöjdsalen till expeditionsrum. Som framgår av bif. ritningar ligger denna 1½ trappa upp i omedelbar anslutning till folkskolexpeditionen. Där kan inrymmas expeditionsrum för överläraren vid specialklasserna, fastighetsförvaltare, biträdande fastighetsförvaltare, bespisningsföreståndarinna, skrivbiträde. (Bil.)

Genom denna anordning blir samtliga folkskolans expeditioner centraliserade till en byggnad, vilket givetvis ur alla synpunkter är en fördel. Tyvärr förlorar folkskolan genom omändringen en metallslöjdsal, men denna ersättes av metallslöjdsalen i den nya Gideonsbergsskolan, vilken kan tagas i bruk vid vårterminens början 1951.

Ombyggnadsarbetet är kostnadsberäknat till 14 465 kronor, därtill kommer målning av trappuppgången 1.850 kronor samt kostnad för inventarier 6.705 kronor. (Bil.)

I skrivelsen omförmälda kostnadsberäkning har icke intagits i stadsfullmäktiges tryck men finnes för granskning tillgänglig å stadskansliet.

Med hänsyn till vad i skrivelsen anförts anhåller styrelsen att stadsfullmäktige anvisar 23.020 kronor för iordningställande av expeditionsrum i Herrgårdsskolans annex, Engelbrektsgatan 19.

Drätselkammaren har i häröver den 12 oktober 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren vitsordar att folkskolexpeditionen är i behov av ökat utrymme och att det därför är angeläget att den ifrågasatta omändringen av metallslöjdsalen till expeditionsrum äger rum. Mot kostnadsberäkningarna föreligger ej heller anledning till erinran. Efter vad drätselkammaren under hand inhämtat finns möjlighet för

styrelsen att av tillgängliga medel i 1950 och 1951 års stater täcka kostnaden för anskaffningen av inventarier. Något särskilt anslag härför erfordras sålunda icke.

Kammaren vill i anledning härav tillstyrka att ett anslag å 16.315 kronor, motsvarande kostnaderna för omändringsarbetena och för målning, ställes till folkskolstyrelsens förfogande.

Kammaren kan i ifrågavarande sammanhang icke underlåta påpeka, att kammaren finner det anmärkningsvärt att anslag för ifrågavarande ändamål icke av folkskolstyrelsen upptagits i 1951 års statförslag. Kammaren finner sig föranlåten att hänvisa till vad kammaren vid upprepade tillfällen i annat sammanhang uttalat angående önskvärdheten av att framställningar om nya anslag utöver de i staten upptagna under budgetåret endast göras i särskilt trängande fall.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av expeditionsrum till folkskolexpeditionen anvisa ett anslag å 16.315 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 193. Anslag för anläggande av grundvattenpumpstation vid Hässlö.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 26 september 1950 anfört följande:

I skrivelsen den 7 juni 1948 (Stfm. handl. nr 156 ser. A 1948) har styrelsen framlagt och motiverat plan för utbyggnad av vattenverket vid Hässlö. Planen omfattar 1) intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten, 2) bassänger för infiltrering, 3) anläggning av snabbfiltrering och 4) pumpstation för renvatten.

Efter det stadsfullmäktige beviljat erforderliga medel, den 30 juni 1948 för det under punkt 1 angivna arbetet och den 30 juni 1949 för infiltrationsbassängerna, ha nämnda delar av utbyggnadsplanen i huvudsak färdigställts.

Den 26 juni 1947 anvisade stadsfullmäktige vidare medel för utförande av rekognosceringsborrningar i vattentäkten. Dessa ha slutförts och med ledning härav har plan kunnat uppgöras för utbyggnad av ytterligare erforderliga brunnar för renvatten. Enligt planen skola tre brunnar med pumpstationer utföras i linje vinkelrätt mot åsens längdriktning strax norr om Hässlö gård. Vattentäkten är överbelastad i området kring den äldre brunnsgruppen och försämring av vattnet har börjat inträda. Det är därför angeläget att utförandet av den nya pumpstationsgruppen påbörjas snarast möjligt. Ritningar och kostnadsförslag ha upprättats för de tre pumpstationerna av vilka den mellersta föreslås komma till omedelbart utförande. Stationen kommer att utrustas med en centrifugalpump om 90 l./sek. I anslutning härtill uppföres en transformatorstation tillräcklig att betjäna även de två senare tillkommande pumpstationerna. Den nya stationen anslutes medelst en ledning till den norr om maskinistbostaden befintliga huvudvattenledningen.

Såväl pumpstationen som transformatorstationen förlägges under jordytan i bombskyddat utförande.

Kostnaderna ha beräknats för byggnadsarbetena för pumpstationen med transformatorutrymme till 125.000 kronor, för pumpstationens maskinella utrustning till 30.000 kronor, för transformatorn och övrig elutrustning till 22.000 kronor och för den erforderliga vattenledningen till 85.000 kronor, sammanlagt 262.000 kronor.

Men hänvisning till vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anvisa 262.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 oktober 1950 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 262.000 kronor för bestridande av utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 194. Avslag för jordkabelserviser till fastigheter i kvarteren Lindaren och Svarvaren.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 26 september 1950 anfört följande:

Enligt kostnadsförslag stiga kostnaderna för framdragande av jordkabelserviser till fyra fastigheter i kvarteren Lindaren och Svarvaren till 9.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 2.500 kronor.

I anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 9.000 kronor att täckas med 2.500 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 6.500 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 oktober 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 6.500 kronor samt att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 195. Anslag för gas-, vatten-, regnvatten- och spillvattenledningar till kvarteren Stenborren och Stenbjörnen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 26 september 1950 anfört följande:

Förslag har uppgjorts till framdragande av gas- samt vatten-, regnvatten- och spillvattenledningar till kvarteren Stenborren och Stenbjörnen. Kostnaderna beräknas stiga till 110.000 kronor. Överskott i inkomster på leverans av gas och vatten förutses förränta och amortera ett belopp om 42.000 kronor. I anslutningsavgifter väntas inflyta 42.000 kronor. Orsaken till anläggningens svaga räntabilitet beror på, att anläggningskostnaderna, till följd av att schaktning i stor utsträckning måste utföras i berg, bli höga.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål bevilja ett anslag å 110.000 kronor att täckas med 42.000 kronor av lånemedel och 68.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 12 oktober 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 42.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 196. Fråga om bestämmelser angående användningen och förvaltningen av fröken Anna Falkenbergs donation.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 12 oktober 1950 följande:

Genom ett den 19 juni 1912 dagtecknat testamente, varav en avskrift bifogas denna skrivelse, har framlidna fröken Anna Falkenberg, Strömsholm, förordnat *att* ett belopp av 400 kronor av räntan och avkomsten av hennes efterlämnade förmögenhet skulle årligen utbetalas till hennes förutvarande tjänarinna Hilda Olsson, Väsby, Kvicksund, *att* sedan nämnda belopp utbetalats, vad som återstode av den behållna avkomsten, årligen skulle tillfalla hennes kusiner fru Anna Pfeijel, född von Post, samt fröknarna Eva von Post, Hedvig von Post och Alice von Post under deras livstid med lika fördelning dem emellan, samt *att*, sedan samtliga fröken Anna Falkenbergs ovannämna kusiner avlidit, förmögenheten skulle tillfalla "Åldershemmet i Västerås" dock att, så länge Hilda Olsson levde, det kapital, som erfordrades för utbetalande av livräntan till henne, skulle innestå. Genom testamentet uppdrog fröken

Anna Falkenberg vidare åt en stockholmsbank att omhändertaga och förvalta förmögenheten samt verkställa de i testamenten bestämda dispositioner och utbetalningar.

Donationsmedlen, vilka uppgå till c:a 21 000 kronor enligt nu gällande kurser, bestå av bankaktier, statsobligationer, Mo och Domsjö Aktiebolags obligation samt Statshypotekskassans obligationer och förvaltas av Aktiebolaget Handelsbanken i Stockholm.

I enlighet med testamentets bestämmelser har banken till Hilda Olsson, numera fru Hilda Berg, årligen utbetalat ett belopp av 400 kronor. Staden har hittills icke uppburit någon avkastning av fondmedlen. Banken har emellertid nu meddelat, att sedan alla Anna Falkenbergs kusiner numera avlidit, den årliga avkastningen kommer att tillhandahål'as drätselkammaren.

Såsom framgår av testamentet saknas närmare bestämmelser om hur donationen skall användas.

Då medel nu på grund av donationsbestämmelserna börjat tillhandahållas staden, torde det vara lämpligt att närmare bestämmelser angående donationens förvaltning antoges. I anledning härav synes fattigvårdsstyrelsen böra erhålla uppdrag att inkomma med närmare förslag till bestämmelser angående donationens användning.

I skrivelsen omförmälda testamente är så lydande:

TESTAMENTE.

Härmed förordnar jag, med upphäfvande af tidigare testamentariska förordnanden, min yttersta vilja och testamente vara följande:

1:o.

Utaf räntan och afkomsten af min efterlämnade förmögenhet skola årligen till min förutvarande tjänarinna Hilda Olsson från Väsby, Kvicksund, under hennes lifstid utbetalas fyrahundra (400: —) kronor.

Efter hennes död äger "Ålderdomshemmet i Västerås" årligen bekomma samma belopp.

2:o.

Sedan det i punkt 1:o angifna belopp utbetalats skall hvad som återstår af den behållna afkomsten årligen tillfalla mina kusiner fru Anna Pleijel, född von Post, samt fröknarna Eva von Post, Hedvig von Post och Alice von Post under deras lifstid med lika fördelning dem emellan.

När någon af dem aflider, inträder den eller de af dem, som öfverlefver, i den aflidnas rätt, så att beloppet tillfaller den eller de kvarlefvande med lika fördelning dem emellan.

3:o.

Sedan samtliga mina i punkt 2:o omnämnda kusiner aflidit, skall min förmögenhet tillfalla "Ålderdomshemmet i Västerås" dock att, så länge min i punkt 1:o omförmälda tjänarinna lefver, det kapital, som erfordras för utbetalande af lifräntan till henne, skall innestå.

4:o.

Den del af mitt lösörebo, som finnes omnämnd i bilagda förteckning, skall fördelas i enlighet med anvisningarne i samma förteckning, och skall denna betraktas såsom

en del af detta testamente. Öfriga lösören tillfalla mina i punkt 2:o omförmälda kusiner.

5:o.

Utredningen af mitt bo uppdrager jag åt Bankaktiebolaget Södra Sveriges Notariatafdelning i Stockholm, som äfven har att omhändertaga och förvalta förmögenheten samt verkställa de i detta testamente bestämda dispositioner och utbetalningar.

Stockholm den 19 juni 1912.

Anna Falkenberg.

Att fröken Anna Lovisa Charlotta Gustafva Falkenberg, som vi personligen känna, vid fullt och sunt förstånd och af fri vilja förklarat ofvanstående innefatta hennes yttersta vilja och testamente och detsamma egenhändigt underskrifvit, intyga vi, för ändamålet särskilt tillkallade, på en gång närvarande vittnen under edlig förpliktelse.

Som ofvan.

Elin von Unge. Wilhelm Tham.

Förestående testamente godkännes.

Stockholm den 12 maj 1915.

Lotten Falkenberg. Fr. Falkenberg. Melcher Falkenberg.

Med anmälan om vad som i ärendet förekommit hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till bestämmelser angående användningen och förvaltningen av ifrågavarande donationsmedel.

Nr 197. Fråga om reglering av pensionsunderlagen.

Svenska Kommunalarbetareförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund m. fl. personalorganisationer ha i en till stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 22 augusti 1950 anfört följande:

I samband med övergång till den nya statliga löneplanen för stadens befattningshavare ha stadsfullmäktige beslutat, att de nya lönerna i avvaktan på slutförandet av centrala förhandlingar angående normalpensionsreglemente för städernas arbetstagare icke skola vara pensionsgrundande. Oaktat att lönerna höjts vid övergången till det nya lönesystemet, basera sig därför de pensioner, som de anställda jämlikt gällande pensionsreglemente äro tillförsäkrade, fortfarande på tidigare gällande lägre löner.

Då stadsfullmäktige fattade det nämnda beslutet torde avsikten ha varit, att en reglering av pensionerna inom en icke avlägsen framtid skulle ske och att genom beslutet endast ett provisorium skulle åvägabringas.

De centrala förhandlingar angående normalpensionsreglemente för städernas arbetstagare, som sedan år 1947 förts mellan representanter för Svenska stadsförbundet,

å ena, och de gentemot städerna förhandlingsberättigade personalorganisationerna, å andra sidan, ha i juni månad innevarande år förklarats strandade. Med anledning härav synes en lokal uppgörelse med staden önskvärd i syfte att lösa pensionsfrågan för stadens anställda.

Detta kan enligt undertecknade organisationers förmenande lämpligast ske på så sätt att staden med bibehållande av nu gällande pensionsreglemente till SKP anmäler befattningshavarnas nya löner. Härvid bör enligt organisationernas uppfattning iakttagas att de genom denna anmälan förbättrade pensionsförmånerna tillämpas retroaktivt från samma tidpunkt som övergång skett till det nya lönesystemet.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställa därför Svenska Kommunalarbetareförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Svenska Facklärarförbundet, Svenska Polisförbundet och Svensk Sjuksköterskeförening, att stadsfullmäktige måtte fatta beslut i enlighet med det framlagda förslaget.

För den händelse stadsfullmäktige icke utan förhandling anser sig kunna biträda organisationernas förslag och besluta i enlighet med detsamma, hemställes att muntlig förhandling i ärendet snarast möjligt måtte komma till stånd. Organisationerna emotse i så fall meddelande med förslag till tid och plats för förhandlingssammanträde.

I fråga om pensionsförmånernas utformning för kollektivanställd personal avser Svenska Kommunalarbetareförbundet att återkomma.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 september 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Ehuru organisationerna formellt icke äro berättigade att göra någon framställning hos stadsfullmäktige, har löne- och avtalsnämnden dock ansett sig böra informera fullmäktige om ärendet.

Organisationerna hänvisa till stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 om allmän lönereglering, vilket enligt en övergångsbestämmelse bl. a. innebar, att i avbidan å ett normalpensionsreglemente för städernas anställda skulle pensionsunderlagen oberoende av de nya lönerna bibehållas vid tidigare belopp. Arbetet med ett normalpensionsreglemente har pågått under tre år. Förhandlingarna mellan Svenska Stadsförbundets förhandlingsavdelning och personalorganisationerna strandade, såsom organisationerna framhållit i sin skrivelse, i juni månad innevarande år. I likhet med de flesta av rikets städer har löne- och avtalsnämnden lämnat stadsförbundet fullmakt att fortsätta förhandlingarna. Dessa komma sedan de centrala förhandlingarna strandat att föras lokalt för de olika städerna med början under innevarande höst. Sannolikt kommer därvid städer med likartade förhållanden att sammanföras till gemensamma förhandlingsgrupper. Den nu föreliggande skrivelsen har tillställts stadsfullmäktige i alla till SKP anslutna städer, som ej reglerat pensionerna. Om organisationernas förslag skulle bifallas, komme detta att innebära att man skulle stryka ett streck över det inemot treåriga förhandlings- och utredningsarbetet rörande ett normalpensionsreglemente. Det är uppenbart av stort intresse för städerna att erhålla ett i största möjliga utsträckning likartat pensionsreglemente liksom man nu har ett gemensamt tjänstgöringsreglemente. Strävandena att få ett dylikt reglemente skulle omintetgöras om man nu bibehölle de olika pensionsreglementen som finnas i städerna och byggde de enligt dessa reglementen utgående pensionerna på gällande löner. Man skulle då låsa sig vid de gamla reglementena i sådan utsträck-

ning att en smidig övergång till ett nytt reglemente omöjliggjordes. Enligt instruktion för löne- och avtalsnämnden stadens talan vid förhandlingar med personalorganisationerna. Dessa böra nu hänvisas till det uppdrag lönenämnderna lämnat stadsförbundet att genomföra förhandlingarna om ett normalpensionsreglemente.

Om organisationerna trots det nu sagda vidhåller sitt alternativa önskemål att erhålla muntliga förhandlingar kommer löne- och avtalsnämnden att kalla dem till ett sammanträde, där de få ytterligare utveckla sina synpunkter.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att föreliggande skrivelse icke skall föranleda någon åtgärd från fullmäktiges sida.

Drätselkammaren har i ett den 12 oktober 1950 avgivet yttrande anfört följande:

Som löne- och avtalsnämnden i skrivelsen framhållit kunde ett tillmötesgående av organisationernas framställning omöjliggöra eller i varje fall försvåra det arbete avseende tillskapande av gemensamma likartade pensionsbestämmelser för städerna, vilket Stadsförbundet nedlagt. Vidare skulle även bifall till organisationernas nu framställda krav stå direkt i strid med de rekommendationer, Stadsförbundet lämnat sina medlemmar.

Under angivna förhållanden tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 198. Fråga ang. omorganisation av samarbetsnämnderna.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 oktober 1950 anfört följande:

I samband med antagande av regler för samarbetsnämnderna i Västerås stad beslöto stadsfullmäktige den 29 april 1948, att tillsvidare skulle finnas följande nio samarbetsnämnder, nämligen en för arbetstagarna vid stadens skolor, en för arbetstagarna vid de förvaltningar som lyda under drätselkammaren — beträffande byggnadskontoret dock endast kontorspersonalen — magistraten, badhusstyrelsen, byggnadsnämnden, idrottsstyrelsen och kristidsnämnden, en för arbetstagarna vid polisen och civilförsvaret, en för arbetstagarna vid brandkåren, en för arbetstagarna vid tekniska verken, en för arbetstagarna vid hamnen samt vid byggnadskontoret, dock med undantag för kontorspersonalen å sistnämnda kontor, en för arbetstagarna vid hälsovårdsnämnden, fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, pensionsnämnden, nykterhetsnämnden, barnstugestyrelsen och hemhjälpsnämnden, en för arbetstagarna vid parkstyrelsen samt en för arbetstagarna vid lantegendomarna.

Till samarbetsnämnden för förvaltningarna under drätselkammaren, magistraten, badhusstyrelsen, byggnadsnämnden, idrottsstyrelsen och kristidsnämnden har hänförts huvudsakligast kontorspersonal och tjänstemän. Ett undantag härvid utgör dock

idrottsstyrelsens och badhusstyrelsens anställda, som till största delen omfattar baderskor, vaktmästare och grovarbetare. Ifråga om idrottsstyrelsens anställda sammanfaller deras sysselsättning i stort med byggnadskontorets arbetare.

I skrivelse den 26 september 1950 till drätselkammaren har därför Västerås Kommunalarbetares samarbetsorganisation hemställt, att idrottsstyrelsen överflyttades från nyssnämnda samarbetsnämnd till samarbetsnämnden för arbetstagare vid byggnadskontoret och hamnen och att de anställda under badhusstyrelsen överfördes till samarbetsnämnden för arbetstagarna vid de sociala nämnderna.

Drätselkammaren, som anser, att den föreslagna sammanslagningen skulle vara ändamålsenlig, får i anledning härav tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att arbetstagarna under idrottsstyrelsen skola hänföras till samarbetsnämnden för hamnen och byggnadskontoret samt arbetstagarna under badhusstyrelsen till samarbetsnämnden för de sociala nämnderna.

Nr 199. Fråga om inlösen av avdikningslån.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 12 oktober 1950:

Åtskilliga av staden tillhöriga fastigheter graveras av så kallade avdikningslån, vilka löpa med ränta av 3,6 %. Dessa fastigheter äro Jotsberga (Stadsägorna 887, 887 C, 888 samt stadsägorna 891, 891 I och 887 B), Hamre (Gryta 1^7, Årby 1^4 och 2^1, Lundby 2^6, 1^5 och 3^1), Malma 1^1, Vallby (stadsägorna 1050—1053) och Brottberga — Björby — Vallby (stadsägorna 1040, 1041 samt 1050 — 1055). Låneskulden uppgår till sammanlagt c:a 6.000 kronor.

Enligt vad som inhämtats från Kungl. Lantbruksstyrelsen kan staden inlösa dessa lån.

Då det måste anses ändamålsenligt, att staden begagnar sig av möjligheten att inlösa lånen, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för inlösen av ifrågavarande lån anvisa ett anslag å 6.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 200. Förslag till utvidgning av stadsplanen för Norra Skallberget.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 11 oktober 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 20 augusti 1950 daterat förslag till utvidgning av stadsplanen för Västerås, Norra Skallberget. Förslaget är betecknat Pl 134 och består av karta

samt stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning under tiden från och med den 25 september till och med den 9 oktober 1950. Några erinringar mot förslaget ha icke inkommit.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till utvidgning av stadsplanen för Västerås, Norra Skallberget, Pl 134.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

1 mom. Byggnadskvarter.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med BK betecknat område får användas endast för bostäder och därtill hörande affärer, hantverk, garage och andra gemensamma ändamål.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål samt, där så prövas lämpligt, i mindre omfattning handel och hantverk och vad därmed sammanhör.

Med D betecknat område får användas endast för barnträdgård, daghem och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål.

Med GV betecknat område får användas endast för garage, panncentral, tvättinrättning och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål.

2 mom. Idrottsområde.

Med ID betecknat område får användas endast för idrottsändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark avsedd för ledningar och för allmän trafik.

Å med u betecknat område får icke vidtagas åtgärder, som förhindra framdragande och underhåll av underjordiska ledningar.

Med z betecknat område skall i plan med angränsande gata och till en fri höjd av 3,5 meter hållas tillgängligt för allmän gatutrafik.

§ 4.

Byggnadssätt.

Inom med S och R betecknat område skola byggnaderna givas en gruppering av liknande slag som angives å stadsplaneförslagets illustrationskarta. Avståndet mel-

lan byggnadernas längdsidor får icke understiga två gånger den för byggnaderna utnyttjade största höjden.

Inom med R betecknat område får bostadsbebyggelsen endast utföras såsom enfamiljs radhus eller kedjehus.

Med F1 betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 5.

Bebyggelsens omfattning.

Med S, R eller GV betecknat område får bebyggas till högst den bruttovåningsyta i m², som angives för respektive kvarter eller kvartersdel. Därutöver må byggnadsnämnden kunna medgiva uppförande av garagebyggnader i erforderlig utsträckning.

Inom med F1 betecknat område får på varje tomt uppföras endast en huvudbyggnad inrymmande en lägenhet samt, där så prövas lämpligt, en garagebyggnad till en sammanlagd byggnadsyta av högst en femtedel av tomten.

§ 6.

Tomtbildning.

Kvartersdel, som omfattar med varandra sammanhängande med S, R eller GV betecknade byggnadsområden, får icke delas i flera tomter.

§ 7.

Byggnads material.

Inom med S eller GV betecknat område får byggnad endast uppföras med ytterväggar av brandsäker konstruktion.

§ 8.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 9.

Våningsantal.

Å med II, III eller VI betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två, tre och sex våningar.

Å område där särskilt våningsantal icke angivits får byggnad uppföras med det antal våningar, som den tillåtna hushöjden medgiver.

§ 10.

Tomts planering med parkeringsplatser.

Inom med BK betecknat område får marken icke planeras eller ordnas på annat sätt än att inom varje tomt möjliggöres parkeringsuppställning av bilar till ett antal av minst ett fordon per varje påbörjat 400-tal kvm. av byggnads bruttovåningsyta. Byggnadsnämnden äger dock, där så finnes nödvändigt med hänsyn till tomts storlek, läge eller terrängförhållanden, medgiva undantag härifrån.

§ 11.

Förbud mot utfartsväg till gata.

Till gata eller annan allmän plats, som begränsas av linje markerad med ofyllda cirklar, får körutfart från angränsande fastighet icke anordnas.

Västerås den 20 augusti 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till utvidgning av stadsplanen för Västerås, Norra Skallberget.

Förslaget, daterat den 20 augusti 1950, är avfattat å karta Pl 134 jämte illustrationskarta samt, i separat handling, stadsplanebestämmelser.

För angränsande områden gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 28 juli 1944, 26 juni 1946, 3 oktober 1947, 7 mars 1947, 8 juli 1949 och den 11 mars 1949.

Områdets läge, karaktär med grundförhållanden.

Planområdet är beläget i stadens nordöstra del, 2—2,5 km från centrum. I söder begränsas det av den befintliga nya hyreshusbebyggelsen på Södra Skallberget, i väster av Tunby villaområde, i norr av obebyggda skogs- och åkermarker samt i sydost av Bergslagsvägen, som är en av stadens stora trafikleder.

Den i planen ingående marken äges av staden. Själva området med sina små kuperade skogsdungar och öppna, av vegetation omramade, fält ger en mycket omväxlande bild och vackra perspektiv och är redan ur den synpunkten särskilt inbjudande för bostadsbebyggelse. Inom planområdet — på det egentliga Norra Skallberget — ligger en av stadens högsta punkter, där ett nytt vattentorn är under uppförande.

I stort sett äro grundförhållandena inom det planerade området goda och gynnsamma både för låg- och högbebyggelse. Grunden består övervägande av grunt liggande morän eller berg.

Planläggningen.

Det nu planerade området ingår som en kompletterande och avslutande del i en större bostadsenhet, en stadsdel hittills omfattande i huvudsak Tunby-, Vega- och Södra Skallbergsbebyggelsen. Stadsdelen kommer att naturligt begränsas av fyra stora trafikleder, nämligen den ovannämnda Bergslagsvägen, den planerade riksvägen, Vasagatans förlängning samt i norr en framtida yttre ringväg.

Hela stadsdelen ökas genom den föreslagna stadsplanen i areal från c:a 70 ha till c:a 105 ha (inkl. parker och gator) och i folkmängd från 5.000 till c:a 7.250 invånare, varav totalt c:a 16 % i villor, c:a 10 % i radhus och 74 % i hyreshus.

Det centrala partiet av stadsdelen, d.v.s. det nu aktuella planområdets västra del, till största delen bergigt och skogklätt, planlägges som naturpark. I anslutning till detta friområde förlägges stadsdelens gemensamma anläggningar: folk- och småskola (plats för en separat småskola finnes dessutom reserverad i väster vid Tunby-

vägen), idrottsområde, en mindre tomt närmast avsedd för samlingslokaler, ungdomsgård eller liknande samt, som reservat, ett större område för allmänt ändamål.

Den nya bostadsbebyggelsen får sin tyngdpunkt närmare Bergslagsvägen i öster och förbindes medelst gångvägar med där befintliga busshållplatser. Den planlägges, såsom närmare framgår av illustrationskartan, i tre huvudgrupper: hyreshus i övervägande tre våningar (för c:a 1.650 personer), radhus (c:a 500 personer) och villor (c:a 100 personer). Vid den föreslagna utformningen med flera samverkande gårdsbildningar har eftersträvats att, med hänsyn tagen till trafikens krav, grundförhållanden etc., bevara områdets naturliga karaktär och åstadkomma omväxlande perspektiv och en trivsam bostadsmiljö.

I nära anslutning till bostadsgrupperna ha förlagts lekplatser och mindre bollplaner, lokala butikscentra samt garage- och tvättanläggningar. Inom hyreshusområdet förlägges en barnträdgård för två avdelningar. Hela stadsdelen kommer därmed att inrymma tre barnträdgårdar med sammanlagt sex avdelningar.

Ett par större bilparkeringsplatser ha angivits på allmän mark. Emellertid förutsättes långtidsparkering i huvudsak ske på tomtmark, varom en särskild stadsplanebestämmelse införts.

I samband med utformningen av busshållplatserna vid Bergslagsvägen samt väganslutningarna dels till Skallbergsgatan i söder, dels till Nansengatan i väster har på dessa punkter gjorts mindre ändringar beträffande kvartersgränserna i den fastställda stadsplanen.

I avsikt att ge en viss frihet vid den slutliga detaljutformningen av bebyggelsen har på stadsplanekartan de olika byggnadslägena ej exakt fixerats utan markerats med schematiska byggnadsområden och angivna bruttovåningsytor. Den bifogade illustrationskartan visar en tänkt detaljutformning, men är ej avsedd som bindande därför. För att underlätta en dylik utformning av stadsplanen är avsikten — beträffande hyreshus- och radhusområdena — att varje särskilt byggnadsområde ej uppdelas på flera tomter. En förutsättning är således att dessa områden utbyggas i större enheter.

Beträffande bostadsbebyggelsen är stadsplaneförslaget delvis utarbetat i samarbete med arkitekt SAR Nils Tesch.

Västerås den 20 augusti 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 12 oktober 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 201. Angående förläggningsområde för apoteket Hjorten (Konf. Stfms handl. nr 103/1944).

Magistraten har genom resolution den 11 september 1950 till stadsfullmäktige remitterat apotekaren Valdemar Höks framställning om fastställande av gränser för apoteket Hjortens förläggningsområde med anhållan, att stadsfullmäktige efter hörande av stadsläkaren och hälsovårdsnämnden ville avgiva yttrande i ärendet.

Sedan detta genom stadsfullmäktiges sekreterare remitterats till stadsläkaren, hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet i nu nämnd ordning har *stadsläkaren* den 15 september 1950 anfört följande:

Undertecknad har intet att invända emot att Apoteket Hjortens förläggningsområde begränsas av Snickargatan, Timmermansgatan, Allégatan, Stora gatan, Karlsgatan, Trädgårdsgatan och Sturegatan.

Hälsovårdsnämnden har den 2 oktober 1950 avgivit följande yttrande:

Av remisshandlingarna inhämtas:

Innehavaren av apoteket Hjorten, apotekaren Waldemar Hök har den 7 juli 1950 hos statsrådet och Chefen för Kungl. Inrikesdepartementet hemställt, att apotekets "förläggningsområde måtte fastställas" och, efter det ärendet remitterats till Kungl. Medicinalstyrelsen för avgivande av yttrande, på anmodan av medicinalstyrelsen framlagt förslag till gränser för förläggningsområdet och därvid hemställt, att detsamma måtte förklaras utgöra ett av Hantverkargatan, Sturegatan, Snickargatan, Timmermansgatan, Karlsgatan, Trädgårdsgatan och Köpmangatan begränsat område.

Genom brev den 5 februari 1909 har Kungl. Maj:t förordnat, att apoteket icke finge förläggas nordligare än Stora gatan och ej heller öster om Allégatan eller väster om Svartån. Efter utredning på ort och ställe har medicinalstyrelsen i skrivelse den 7 februari 1946 till Kungl. Maj:t anfört, att apotekets nuvarande förläggning, på grund av att den fastighet, där apoteket vore beläget, vid genomförande av gatureglering komme att rivas, icke kunde bibehållas på längre sikt och att även i övrigt skäl funnes för en förflyttning av apoteket öster ut efter Stora gatan till trakten av korsningen med Kopparbergsvägen, samt att en sådan förflyttning, som visserligen ej hindrades av gällande bestämmelser om apotekets förläggningsområde, likväl syntes böra befrämjas genom lämplig omreglering av detta område, medförande skyldighet för ny innehavare att förflytta apoteket österut. Härå har Kungl. Maj:t genom beslut den 15 påföljande mars förklarat blivande innehavare av apoteket skyldig att underkasta sig de ändrade bestämmelser om apotekets förläggning, som Kungl. Maj:t framdeles kunde komma att anse erforderliga.

I remissen åtföljande, av byråassistenten i medicinalstyrelsen Sven Erixon uppgjord promemoria har framhållits, att apotekaren Höks förslag till förläggningsområde för apoteket innebure, jämfört med det för närvarande fastställda, en inknappning bl. a. åt öster eller åt det håll, varåt apoteket enligt verkställd utredning borde förflyttas, och en utvidgning åt norr i riktning mot apoteket Bäverns förläggningsområde och nuvarande förläggningsplats, varigenom avståndet mellan denna plats och närmast liggande del av apoteket Hjortens tilltänkta förläggningsområde komme att bli blott omkring 100 meter samt att de av Hök föreslagna gränserna på grund härav

icke syntes kunna komma i fråga för fastställelse, men att däremot ett förläggningsområde, begränsat av Snickargatan, Timmermansgatan, Allégatan, Stora gatan, Karlsgatan, Trädgårdsgatan och Sturegatan, föreföllle tänkbart.

Med anledning härav får hälsovårdsnämnden anföra följande:

Nämnden har efter att ha tagit del av den för beredning av apoteksfrågan tillsatta kommitténs utredning den 8 maj 1950 i princip anslutit sig till kommitténs förslag, som innefattar att de nuvarande tre apoteken böra bibehållas med den förläggning stadsfullmäktige den 21 juni 1944 i samband med yttrande angående inrättande av tredje apoteket förordat i fråga om apoteken Bävern och Hjorten, nämligen för Băverns del Engelbrektsplan eller dess närhet och vidkommande Hjorten plats invid korsningen av stora gatan och Kopparbergsvägen, dock med viss av särskilda omständigheter föranledd jämkning i fråga om Bävern, ävensom att ytterområdenas behov av apotek borde tillgodoses genom apoteksfilialer, till en början ett i varje av bostadsområdena i norr, öster och väster.

Under behandling av föreliggande remissärende angående apoteket Hjortens förläggningsområde gjordes gällande, att frågan härom vore i allt väsentligt beroende på resultatet av apoteksfrågans lösning och att denna uppenbart vore i behov av ytterligare beredning.

Till stöd härför hänvisades till en inom 1946 års läkemedelsutredning om apoteksorganisationen i städer och större samhällen med behov av två eller flera apoteksinrättningar uppgjord promemoria, som den 20 juni 1950 ingivits till chefen för inrikesdepartementet, under hemställan att statsrådet måtte vidtaga de åtgärder, vartill inneåhllet kunde ge anledning. Av promemorian inhämtades följande.

Sedan läkemedelsutredningen i cirkulärskrivelse hösten 1947 till vederbörande stadsläkare i rikets fem största städer anhållit om svar på vissa frågor, bl. a. för utrönande av lämpligheten att omändra befintliga självständiga apotek till filialapotek, hade förste stadsläkaren i Norrköping uttalat som sin mening, att det i Norrköping skulle överhuvudtaget behövas endast ett självständigt apotek, att alla de andra apoteken icke ens en gång behövde vara filialapotek utan mycket väl kunde vara några slags utlämningsställen för läkemedel, att det nuvarande systemet med fyra apotek belägna i stadens centrum endast några kvarterslängder från varandra, icke kunde sägas vara särskilt lyckat för läkemedelsdistributionen och att ett stort apotek skulle behövas med tämligen likgiltig förläggning, ett apotek, som skulle bli som en mindre läkemedelsfabrik. Nämnda yttrande berörde enligt utredningens mening en av kärnpunkterna i problemet om rationell organisation av apoteksväsendet i riket, särskilt i fråga om de större städerna. I betänkande, som läkemedelsutredningen avsåge att avgiva innevarande år, komme förslag till problemets lösning att framläggas. Men oavsett om förslaget komme att vinna bifall eller icke, förelåge emellertid enligt utredningens bestämda uppfattning skäl att redan i nuvarande läge inom apoteksväsendet uppmärksamma frågan om apoteksorganisationen i städer och andra större samhällen med behov av två eller flera apoteksinrättningar. De orter, som härvidlag befunne sig i blickpunkten vore framför allt städerna Borås, Linköping, Norrköping, Södertälje och Västerås. I Norrköping vore för närvarande privilegierna på två av apoteken i staden ledigförklarade och båda vore, liksom också övriga, i starkt behov av nya och bättre lokaler. Ett gynnsamt tillfälle förelåge här att flytta ifrågavarande apotek från nuvarande platser, som vore onödigt dyra utan även ur synpunkten

av läkemedlens lättillgänglighet för allmänheten mindre lämpliga. Enligt vad utredningen erfarit, vore apoteksförhållandena i Västerås i stort sett likartade med dem i Norrköping. Samtliga tre apotek i staden, däribland det 1947 nytillkomna apoteket Humlan, vore förlagda i stadens centrum på mycket korta avstånd från varandra, medan den mera perifera, starkt växande bebyggelsen, där bl. a. centrallasarettet vore beläget, icke tillgodosetts med något slag av försäljningsställe för läkemedel. De två äldsta apoteken i staden vore båda i behov av nya eller bättre lokaler. Även i detta fall borde, syntes det, goda skäl kunna anses föreligga att överväga flyttning av ett av dessa apotek till någon lämplig del av stadens ytterområden, förslagsvis den del, där lasarettet vore beläget. En sådan åtgärd innebure visserligen icke någon rationell lösning av apoteksfrågan, men förhållandena skulle otvivelaktigt härigenom bli bättre än för närvarande. Målet borde i detta fall liksom för Norrköpings vidkommande vara, att staden försåges med ett fullt utrustat apotek (apoteket Humlan) och att övriga apoteksinrättningar i staden erhölle karaktären av filialapotek eller apoteksfilialer med förläggning dels till kravet på största möjliga lättillgänglighet för den utanför centrum bosatta befolkningen, dels till kravet på lägsta möjliga hyreskostnad. Beträffande denna kostnad ville utredningen framhålla, dels att en förflyttning inom centrum av apoteket Bävern, varom nu närmast vore fråga, icke skulle medföra någon minskning av hyran, jämförd med den apotekets nuvarande lokaler betingade, dels att denna hyra torde förslå till förhyrande av lokaler för tre eller fyra filialapotek, resp. apoteksfilialer, vilka utredningen vid sitt studium av apoteksfrågan funnit erforderliga såsom komplement till ett fullt utrustat apotek. Bibehållandet av tre sådana apotek, av vilka två skulle förflyttas eller ombyggas med åtföljande ökad investering, komme utan tvivel att försvåra en framtida rationell lösning av stadens apoteksfråga.

Med anledning härav fann hälsovårdsnämnden ytterligare beredning av apoteksfrågan nödig och beslöt upphäva sitt tidigare beslut.

Vid sådant förhållande får hälsovårdsnämnden tillstyrka avslag å apotekaren Höks hemställan om fastställelse av förläggningsområde för apoteket Hjorten och, om stadsfullmäktige likväl anse hemställan förtjäna bifall, att reservation göres om skyldighet för apoteksinnehavaren att förlägga apoteket utom området på plats, som kan komma att anvisas av Kungl. Maj:t.

Stadsläkaren har reserverat sig mot hälsovårdsnämndens beslut under uttalande att han funne apoteksfrågan utredd samt hänvisat till sitt tidigare yttrande i ärendet.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 11 oktober 1950 för sin del anfört följande:

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 2 oktober 1950 på anförda skäl tillstyrkt avslag å Höks anhållan om fastställande av förläggningsområde för apoteket Hjorten och i andra hand föreslagit att, för den händelse stadsfullmäktige ansåge Höks framställning böra bifallas, reservation gjordes om skyldighet för apoteksinnehavaren att förlägga apoteket till plats utom förläggningsområdet, som kunde komma att anvisas av Kungl. Maj:t.

Hälsovårdsnämndens ordförande har reserverat sig mot hälsovårdsnämndens beslut under yrkande om bifall till det förslag, som av honom framlagts i yttrandet den 15 september 1950.

Beredningsutskottet får för egen del i ärendet anföra följande.

Hälsovårdsnämnden, som i enlighet med förslag, vilket framlagts av en av nämnden tillsatt kommitté för utredning av motion om apoteksväsendets framtida utformande, tidigare beslutat uttala, att, oavsett huruvida filialapotek eller apoteksfilialer inrättades i stadens periferi de nuvarande apoteken borde bibehållas inom stadens centrum med de ungefärliga förläggningsplatser, som stadsfullmäktige angivit i 1944 års uttalande, har nu med frångående av nämnda uttalande förklarat sig anse, att apoteksfrågan i staden icke blivit tillräckligt utredd och därför förordat en helt annan förläggning av apoteken Bävern och Hjorten.

Hälsovårdsnämndens tillbakaträdande från det tidigare beslutet, vilket fattats så sent som i maj detta år på grundval av den utredning, som företagits inom nämnda kommitté synes av nämnden ha motiverats huvudsakligen av det uttalande, som gjorts av den så kallade läkemedelsutredningen.

Läkemedelsutredningens motivering, för vilken redogöres i hälsovårdsnämndens skrivelse, baserar sig å sin sida på ett uttalande av förste stadsläkaren i Norrköping under hösten 1947.

Det förtjänar till en början framhållas att nämnde stadsläkare i ett senare yttrande av den 22 november 1948 till Kungl. Medicinalstyrelsen gjort ett uttalande i rakt motsatt riktning. Sålunda konstaterar han nu, att "erfarenheten visar, att det är mycket vanskligt att placera apotek i utkanter av samhällen eller i förorter". Vidare heter det bland annat: "Just den omständigheten, att allmänheten dels har för vana att uträtta sina affärer i stadens centrum, dels den omständigheten, att medicinen ofta ej kan avhämtas vid rekvisitionens avlämnande, torde vara orsaken till att allmänheten i stor utsträckning vid sina medicininköp anlitar apoteken i stadens centrum." Sammanfattningsvis föreslår nu förste stadsläkaren att endast två av apoteken i Norrköping nu skulle förflyttas mot ytterområdena medan övriga tre apotek skulle behållas kvar å sina nuvarande platser i denna stad.

Med kännedom om nu nämnda förhållanden synes stadsläkarens i Norrköping förstnämnda uttalande icke kunna användas såsom stöd för ett principiellt ställningstagande i här föreliggande fråga som berör förläggningen av apoteket Hjorten i Västerås.

Påpekas bör även att läkemedelsutredningens uttalande ingalunda lämnats oemotsagt. Apotekaresocietetens direktion och centralstyrelsen för Sveriges apotekarförbund har nämligen den 10 september 1950 till Medicinalstyrelsen avgivit yttrande över läkemedelsutredningens promemoria. I delegationernas yttrande framhålles bland annat, att frågan om uppdelning av större apoteksenheter i ett flertal mindre icke utan några förhållanden kan avgöras utan synnerligen omfattande utredningar angående de ekonomiska konsekvenserna. Hithörande spörsmål kunna och böra icke enligt delegationernas uppfattning avgöras utan tillgång till omfattande ekonomiska utredningar. Delegationerna erinrar vidare om att ett av läkemedelsutredningen gjort påstående i fråga om apoteket Bävern, att hyresbeloppet för ett större självständigt centralt beläget apotek skulle förslå till förhyrande av tre à fyra filialapotek eller apoteksfilialer, icke stödes av någon samtidigt lämnad ekonomisk utredning. Inom

parentes vill beredningsutskottet i detta sammanhang upplysa om att hyran för apoteket Bävern utgör c:a 10.000 kronor.

På grund av det anförda ha delegationerna hemställt hos medicinalstyrelsen att denna avstyrker läkemedelsutredningens förslag.

Medicinalstyrelsen har ännu icke, så vitt bekant, tagit ställning till läkemedelsutredningens promemoria. Vid ett sammanträde, som på medicinalstyrelsens initiativ den 7 februari i år hållits med representanter för medicinalstyrelsen, staden och apotekarna uppnåddes enighet om att de nuvarande tre apoteken skulle bibehållas i centrum, Bävern med förläggning vid den blivande Torggatan eller i Sundströmska huset och Hjorten till korsningen av Stora gatan och Kopparbergsvägen. Endast innehavaren av apoteket Humlan pläderade för att Bävern och Humlan skulle sammanslås till ett apotek i det Sundströmska huset samt att Hjorten borde ersättas med ett filialapotek vid Centrallasarettet. Medicinalstyrelsens representanter utfäste sig vid sammanträdet att utverka byggnadstillstånd till nybygge för Hjortens räkning i hörnet av Stora gatan och Kopparbergsvägen samt att tillstyrka att erforderlig del av styrelsens byggnadskvot för ändamålet ställdes till förfogande.

Sistnämnda löfte har vid senare tidpunkt bekräftats.

Det må också framhållas, att privilegium för ny innehavare av apoteket Bävern meddelades den 20 augusti 1950 alltså sedan flera månader förflutit efter det läkemedelsutredningens promemoria blivit tillgänglig.

Det sagda synes beredningsutskottet giva vid handen att anledning icke föreligger att hopkoppla frågan om apoteket Hjortens förläggning med den större frågan om inrättande av apoteksfilialer eller filialapotek. För apoteket Hjorten är det i dagens läge ett trängande behov att få sin lokalfråga ordnad. Då den byggnadsfirma, som avser att bebygga tomten i hörnet av Stora gatan och Kopparbergsvägen, i dagarna förbereder ansökan om arbetstillstånd, måste byggnadsfirman snarast möjligt ha besked från apoteket Hjorten, vilket i sin tur nödvändiggör ett omedelbart ställningstagande från stadens sida till denna speciella fråga om apoteket Hjortens förläggningsområde.

Beredningsutskottet finner för sin del, att alla skäl talar för att tillstyrka ett sådant förläggningsområde för apoteket Hjorten, som förordats av stadsläkaren i Västerås samt byråassistenten Erixon inom medicinalstyrelsen. En dylik förläggning överensstämmer väl med stadsfullmäktiges tidigare principuttalande angående de nuvarande apotekens ungefärliga förläggning och torde i dagens situation bäst betjäna allmänheten och samhället, vilkas intresse beredningsutskottet anser sig böra företräda.

Beredningsutskottet har härmed icke velat i förevarande sammanhang taga ställning till frågan om inrättande av filialapotek eller apoteksfilialer i stadens utkanter, vilken fråga tydligen ännu icke slutbehandlats av hälsovårdsnämnden.

Med åberopande härav föreslår utskottet stadsfullmäktige besluta

att hos Kungl. Medicinalstyrelsen förorda en sådan förläggning av apoteket Hjorten, som angivits i stadsläkarens yttrande.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 202. Uppförande av magasinsbyggnad å Viksäng.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 november 1950 anfört följande:

Det har visat sig, att flera av stadens förvaltningar för närvarande lida brist på lämpliga utrymmen för förvaring av större redskap. Byggnadskontoret har därför utarbetat ett förslag till uppförande av en magasinslokal med stomme av betong samt med fyllnadsväggar och tak av fabriksmässigt utförda betongisolerade halmplattor. Byggnaden skulle uppföras å drätselkammarens förrådsområde å Viksäng intill Värjgatan och hålla yttermåtten 40×15 meter. Kostnaden för byggnaden har beräknats till 80.000 kronor. Den bör bestridas av särskilda fonden för förrådsbyggnader, som för närvarande uppvisar en behållning av i runt tal 190.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för uppförande av en magasinsbyggnad å Viksäng i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa ett anslag å 80.000 kronor att täckas av särskilda fonden för förrådsbyggnader.

Nr 203. Anslag för bidrag till kostnaden för öppethållande av Folkets park under sommaren 1950.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 november 1950 anfört följande:

Föreningen Folkets hus och park har till drätselkammaren ingivit sedvanlig framställning om befrielse för föreningen att erlägga kommunandelen av nöjesskatten för de under sommaren 1950 inom parken anordnade tillställningar. Sammanlagt har under sommarsäsongen 1950 inlevererats kronor 14.845: 76 i kommunal nöjesskatt. Beloppet fördelar sig med kronor 7.161: 74 på entréer, kronor 756: 46 på sittplatser, kronor 3.695: 54 på dans, kronor 2.463: 92 på diverse tivolinöjen och kronor 768 på säsongkort.

Liksom tidigare har drätselkammaren även denna gång av principiella skäl icke ansett lämpligt att medgiva generell befrielse från erläggande av kommunandel av nöjesskatten, då härigenom befrielse skulle komma att äga rum även för dans och tivolinöjen. Kammaren har därför följt samma principer som förra året och medgivit befrielse från den till c:a 8.700 kronor uppgående kommunala andelen av nöjesskatten för entréer, sittplatser och säsongkort. Kammarens beslut har fattats med stöd av stadsfullmäktiges den 29 januari 1948 för kammaren lämnade bemyndigande. Kostnaden härför bestrides av särskilt i staten upptaget anslag.

Stadsfullmäktige beslöto emellertid föregående år att i särskild ordning bevilja föreningen ett anslag till kostnaderna för parkens öppethållande, speciellt kostnaderna för den från och med förra året i parken inrättade lekverksamheten, "barnens paradis". I den skrivelse, vari sistnämnda anslag å 4.000 kronor av drätselkammaren motivera-

des, framhölls bland annat det intresse, varmed Folkets park och dess anläggningar omfattades av stadens medborgare. De synpunkter, som då anfördes, ha fortfarande samma aktualitet. Härutöver kan tilläggas, att lekverksamheten i parken visat sig fylla ett stort behov särskilt ifråga om barnen i de östra stadsdelarna. Under nu angivna förhållanden har drätselkammaren ansett skäligt att stadsfullmäktige för år 1950 anvisade föreningen ett extra anslag å 5.000 kronor som bidrag till kostnaden för parkens öppethållande.

Kammaren tillstyrker därför stadsfullmäktige besluta

att såsom bidrag till kostnaden för öppethållande av Folkets park under innevarande år anvisa ett anslag å 5.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 204. Anslag för kulvert för avledande av regnvatten utefter Stockholmsvägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 26 september 1950 anfört följande:

Planen för utbyggnad av avloppsledningsnätet i Skiljebo inbegriper för avledande av regnvatten en kulvert utefter Stockholmsvägen från Funkisvägen 240 meter västerut till där befintlig bäck.

Enär det emellertid varit möjligt att tills vidare avbörda områdets regnvatten genom spillvattenledningen, har kulverten ej kommit till utförande. Men efter det avloppsledningar i samband med huvudvattenledningen dragits fram till blivande bebyggelse norr om Skiljebo, blir regnvattenmängden så stor, att densamma ej längre kan avledas så som hittills skett. Till följd härav kan utförandet av kulverten ej mera uppskjutas. Kostnaden beräknas till 45.000 kronor och täckes av inflytande anslutningsavgifter allt efter bebyggelsens fortskridande på det nya området.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anvisa 45.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 november 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 205. Anslag för inköp av musikinstrument till läroverkets blåsorkester.

Rektor vid Högre allmänna läroverket har i skrivelse den 28 juni 1950 till kulturnämnden anfört följande:

Undertecknad vill härmed föreslå, att kulturnämnden av kulturfondens avkastning lämnar ett anslag för inköp av instrument till läroverkets blåsorkester. Undervisningen av medlemmarna i denna blåsorkester bekostas helt av Västerås stad. Blåsorkestern har under de år den existerat förkovrat sig och antalet medlemmar har vuxit betydligt. Läroverket disponerar för detta ändamål endast gamla och till stor del illa medfarna instrument. De instrument, som skulle behövas, finnas angivna å bifogade offert slutande å kronor 3.603: —. Jag vågar föreslå, att kulturnämnden anslår denna summa för inköp av nämnda instrument, vilka deponeras i läroverket och ställas till blåsorkesterns förfogande.

Kulturnämnden har i yttrande den 25 oktober 1950 anfört:

Lärjungarna vid läroverket deltaga i denna undervisning under en lång följd av år och hinna följaktligen med att erhålla en grundlig utbildning, som garanterar att blåsorkestern har möjlighet att framträda vid festliga tillfällen även utom läroverket. Nämnden finner det beklagligt att denna undervisning skall behöva nedläggas av brist på instrument och tillstyrker därför framställningen men överlämnar åt Drätselkammaren att bestämma, hur anslaget skall täckas.

Drätselkammaren har med överlämnande av Rektors och kulturnämndens skrivelser i yttrande den 2 november 1950 anfört:

Kammaren har icke något att erinra mot att anslag för ändamålet beviljas. Ifråga om täckning av anslaget anser drätselkammaren, att kulturfondens medel icke lämpligen böra tagas i anspråk för ett ändamål som detta. Kammaren vill därför föreslå, att kostnaderna bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

En förutsättning för bifall till anslaget bör vara att instrumenten förbliva stadens egendom men kostnadsfritt utlånas till läroverket för att av läroverket förvaras.

Vissa utsikter torde föreligga att kunna anskaffa erforderliga instrument för lägre kostnader än vad som uppgivits. Utredning härom pågår. Anslaget torde därför böra beviljas såsom ett "anslag högst".

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att under angiven förutsättning anvisa ett anslag å högst 3.600 kronor för inköp av musikinstrument till läroverkets blåsorkester samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 206. Motion ang. inrättande av fastighetsnämnd.

Stadsfullmäktige remitterade den 26 augusti 1948 till bostadsutredningskommittén, drätselkammaren och beredningsutskottet en motion av herrar B. W. Alwestrand, Erik Berglind m. fl. om inrättande av ett särskilt organ i staden, förslagsvis kallat fastighetsnämnden, med uppgift att svara för samtliga bostads- och fastighetsärenden.

Kommittén har i yttrande den 19 oktober 1950 föreslagit stadsfullmäktige besluta

dels att ifrågavarande motion icke måtte för närvarande till vidare åtgärd föranleda, *dels* att uppdraga åt kammaren att överse och samordna sin arbetsfördelning å olika delegationer med beaktande av vad av kommittén anförts, eventuellt genom särskilda instruktioner för dessa, samt inkomma till stadsfullmäktige med det eventuella förslag till ändringar i drätselkammarens eget reglemente, vartill arbetsfördelningen kan föranleda.

Motionen samt kommitténs yttrande med därtill hörande bilagor finnas intagna i stadsfullmäktiges handlingar Ser. B nr 25 för innevarande år.

Drätselkammaren har i utlåtande den 2 november 1950 anfört följande:

Såsom framgår av kommitténs betänkande och därvid fogade utlåtanden föreligger för närvarande icke någon laglig möjlighet fråntaga drätselkammaren dess uppgifter med avseende å bostadsfrågorna och överföra dessa till en fristående fastighetsnämnd. Denna fråga måste sålunda under alla förhållanden anstå till dess ändrad lagstiftning öppnat den formella vägen härför. Kammaren kan för sin del vitsorda vad utredningskommittén anfört angående möjligheten att genom drätselkammarens beredningsdelegationer, framför allt bostadsdelegationen, åstadkomma en koncentration av de olika uppgifterna å bostadsförsörjningens område, i synnerhet beträffande planläggningen av dessa frågor på längre sikt. Kammaren erinrar om att bostadsdelegationen, som inrättats under år 1949 består av fem inom kammaren årligen valda ledamöter med uppgift bland annat att utöva drätselkammarens funktioner såsom förmedlingsorgan för olika slag av statliga bostadslån, att handlägga ärenden angående fördelning av bostadskvoten samt ärenden angående de så kallade trekronorsbidragen och familjebostadsbidragen samt att i övrigt fungera såsom drätselkammarens beredande organ för bostadssociala frågor. Genom en eventuell omorganisation av denna delegation och övriga inom drätselkammaren utsedda delegationer skulle den önskade koncentrationen av dessa frågor till ett särskilt organ kunna åstadkommas inom ramen för nuvarande lagstiftning.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla kommitténs förslag.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 november 1950 med åberopande av vad kommittén och drätselkammaren i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 207. Omändring av extra befattning såsom parkförman till ordinarie befattning.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 10 juli 1950 anfört följande:

Parkstyrelsen, som i budgeten för år 1951 upptagit anslag för en parkförmansbefattning å ordinarie stat, får härmed anhålla, att stadsfullmäktige måtte medgiva inrättandet av densamma.

Ifrågavarande befattning har under ett par års tid uppehållits på extra stat och är med hänsyn till parkarealen inom staden oundgängligen nödvändig. *En* parkförman kan nämligen icke på ett effektivt sätt medhinna övervakningen av arbetet å de ofta långt från varandra belägna arbetsplatserna. Någon koncentration av arbetsstyrkan kan heller icke förekomma utan arbetarna måste uppdelas i mindre grupper för de olika parkerna för att, särskilt under högsäsongen, kunna utan allt för stora tidsskillnader hinna iordningställa planteringsytorna och utföra andra därmed sammanhängande arbeten.

På grund härav anhåller styrelsen att stadsfullmäktige ville medgiva

att en befattning som parkförman å ordinarie stat i 16 lönegraden inrättas från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 oktober 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla parkstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i ett den 2 november 1950 avgivet yttrande anfört följande:

Vid parkförvaltningen finnas för närvarande en ordinarie befattning såsom parkförman och en extra dylik befattning. Avsikten är nu att sistnämnda befattning skall göras till ordinarie. Anslag för avlönande av den ordinarie befattningen har upptagits i 1951 års stat under förbehåll om stadsfullmäktiges beslut angående befattningens inrättande. Löneförmånerna i lönegrad 16 utgöra med nuvarande dyrtidstillägg vid begynnelselön 7.068 kronor och vid slutlön 8.016 kronor.

Då med hänsyn till vad parkstyrelsen anfört stadigvarande behov av befattningen synes föreligga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att omändra nuvarande extra befattning såsom parkförman till en ordinarie befattning såsom parkförman i lönegrad 16 samt

att bemyndiga styrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Nr 208. Återbesättande av befattning såsom skrivbiträde vid avlöningskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 november 1950 anfört följande:

Drätselkammaren har den 12 oktober 1950 till innehavare av nyinrättad befattning som kontorsbiträde å avlöningskontoret utsett ordinarie skrivbiträdet vid samma kontor, fröken Karin Zeidlitz. Den sistnämndas befattning har härigenom blivit vakant.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 november 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 209. Återbesättande av befattning som arbetsförman vid vattenverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 oktober 1950 anfört följande:

Befattningen såsom arbetsförman vid vattenverket har efter innehavarens entledigande blivit vakant. Enär varaktigt behov av befattningen föreligger, hemställer styrelsen för tekniska verken om stadsfullmäktiges bemyndigande att återbesätta densamma.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 november 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 16 november 1950 till stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 210. Återbesättande av befattning såsom ordinarie kontorsbiträde å avlöningskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 november 1950 anfört följande:

Sedan ordinarie kontorsbiträdet å avlöningskontoret fru Margit Johansson efter egen begäran den 1 februari 1951 slutar sin anställning, blir hennes befattning till ansökan ledig.

Då stadigvarande behov av befattningen föreligger, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet före drätselkammarens handläggning av detsamma remitterats, har i ett den 15 november 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 211. Uppflyttning av befattningarna såsom stadsbokhållare i högre lönegrad. (Konf. S. H. ser A nr 169 år 1950.)

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 oktober 1950 anfört följande:

Vid sammanträde den 28 september 1950 beslöto stadsfullmäktige bland annat att uppflytta befattningen såsom förste stadsbokhållare från lönegrad 22 till lönegrad 24, att ändra benämningen andre stadsbokhållare till enbart stadsbokhållare samt att inrätta en ytterligare befattning såsom stadsbokhållare i lönegrad 15.

Å drätselkontoret finnas sålunda för närvarande förutom befattningen såsom förste stadsbokhållare inrättade två befattningar såsom stadsbokhållare, varav en är vakant.

Stadskamreraren har i tjänsteskrivelse till drätselkammaren hemställt, att kammaren på nytt ville upptaga frågan om lönesättningen för stadsbokhållaretjänsterna. Enligt vad stadskamreraren meddelat, har en ledig befattning som extra stadsbokhållare utannonserats i löneklass 14 eller löneklassen under den lönegrad som gäller för ordinarie stadsbokhållare. Av de tio sökande som anmält sig till befattningen, har endast två ansetts kunna ifrågakomma till befattningen, och dessa båda återtogo efter ansökningstidens utgång sina ansökningar. Nuvarande ordinarie stadsbokhållaren har under hand meddelat, att han har för avsikt att uppsäga sin anställning från och med den 1 januari 1951 för att erhålla förmånligare anställning på annat håll.

Enligt vad stadskamreraren medddelat har stadsbokhållaretjänsterna i vissa andra med Västerås jämförliga städer placerats i följande lönegrader nämligen i Linköping i lönegrad 19, i Kalmar i lönegrad 18, i Gävle i lönegrad 17, i Jönköping i lönegrad 21 (huvudbokförare) och bokhållare i lönegrad 18, i Örebro i lönegrad 19, i Karlstad i lönegrad 17—14, i Borås i lönegrad 18, i Halmstad i lönegrad 19, i Skövde i lönegrad 19, i Uppsala i lönegrad 22 och i Sundbyberg i lönegrad 19.

Det torde härav framgå att stadsbokhållaretjänsten i Västerås har lägre löneplacering än i jämförbara städer. Då arbetsuppgifterna för stadsbokhållarna äro både kvalitativt och kvantitativt omfattande måste lönerna vara anpassade så, att de kunna locka kompetenta sökande. Med hänsyn härtill och till svårigheten att med nuvarande löner kunna förvärva och bibehålla fullgoda krafter anser drätselkammaren befogat, att befattningen såsom stadsbokhållare uppflyttas i lönegrad 18. Begynnelse- respektive slutlönen utgör inklusive dyrtidstillägg med nuvarande index i lönegrad 15 respektive 6.804 och 7.644 kronor och i lönegrad 18 respektive 7.644 och 8.880 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att befattningarna såsom stadsbokhållare från och med den 1 januari 1951 uppflyttas från lönegrad 15 till lönegrad 18.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 oktober 1950 avgivet utlåtande anfört:

Inom löne- och avtalsnämnden har man hyst vissa betänkligheter mot de föreslagna uppflyttningarna, dels eftersom stadsbokhållaretjänsterna helt nyligen varit i annat sammanhang föremål för behandling av stadsfullmäktige och dels eftersom lönefrågor sedda i ett större sammanhang just nu äro synnerligen ömtåliga. Det sedan några år rådande lönestoppet kommer så vitt man nu kan bedöma icke att förlängas under 1951. Med anledning härav väntas stora lönerörelser kring årsskiftet och läget är för dagen mycket oklart, ty man vet ej vilken omfattning yrkandena från de anställdas organisationer kan få och ej heller om alla kan givas löneförbättringar eller om dessa skola förbehållas särskilt eftersatta grupper. Det synes nämnden mindre lämpligt, att i denna situation gå förestående löneförhandlingar i förväg och nu besluta om löneförhöjningar för ett par tjänster, särskilt som nämnden tidigare bordlagt några liknande framställningar. Emellertid har nämnden mot dessa i och för sig välgrundade synpunkter nödgats väga vad drätselkammaren anfört om situationen vid drätselkontoret, där man löper risken att dels mista en tjänsteman och dels icke kunna med nuvarande lön varken anställa efterträdare åt honom eller innehavare av den nya tjänsten. Nämnden har övervägt vad situationen kan medföra och har icke ansett sig kunna ta ansvar för rubbningar i drätselkontorets verksamhet. Det är dock med största tvekan som nämnden tillstyrker bifall till drätselkammarens framställning.

Om framställningen vinner stadsfullmäktiges bifall, synes det löne- och avtalsnämnden som om lönehöjning givits i sådan omfattning, tre lönegrader, att något ytterligare ej bör kunna påräknas, därest stadens övriga befattningshavare skulle bli delaktiga av några löneförbättringar i samband med den lönerörelse som kan väntas. Nämnden vill redan nu meddela, att nämnden ej kommer att understödja ytterligare höjning för de ifrågavarande tjänsterna om den situationen inträffar att övriga befattningshavare komma i tur till förbättringar.

Mot löne- och avtalsnämndens beslut om tillstyrkande har bifogade skriftliga reservation avgivits av nämndens ordförande herr Engdahl, som velat bordlägga ärendet.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Den i nämndens skrivelse angivna reservationen är av följande lydelse:

Emot löne- och avtalsnämndens beslut om bifall till drätselkammarens hemställan att uppflytta stadsbokhållaretjänsterna från 15 till 18 lönegraderna får undertecknad anföra reservation och som skäl anföra följande:

För närvarande ligger hos löne- och avtalsnämnden bordlagda ett flertal framställningar om lönegradsuppflyttningar. Dessa komma nu sedan lönestoppet upphävts att upptagas till avgörande och givetvis då genom förhandlingar med vederbörande orga-

nisation. Vidare har nämnden under året nödgats (under hänvisning till lönestoppet) avvisa berättigade framställningar.

Att nu, då förhandlingar inom kort förestå, bryta ut vissa befattningar anser jag vara felaktigt, dessutom kommer det att bland övriga befattningshavare skapa irritation och försvåra arbetet för löne- och avtalsnämnden vid kommande förhandlingar.

Reservanten anser i anledning härav riktigast att frågan bordlägges och hemställer

att stadsfullmäktige för dagen bordlägger frågan och att löne- och avtalsnämnden under bordläggningstiden får upptaga denna fråga tillsammans med de hos nämnden tidigare bordlagda ärendena om lönegradsuppflyttningar.

Nr 212. Omändring av befattning som extra skrivbiträde vid Kommunala flickskolans rektorsexpedition till befattning som ordinarie kontorsbiträde vid samma expedition.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 oktober 1950 anfört följande:

Styrelsen för Kommunala flickskolan har i skrivelse till drätselkammaren den 30 september 1950 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att den nuvarande befattningen som extra skrivbiträde å rektorsexpeditionen från och med den 1 januari 1951 finge omändras till en ordinarie befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för yttrande, får kammaren anföra följande.

Ifrågavarande befattning har upptagits i 1951 års förslag till lönestat för Kommunala flickskolan under förbehåll om stadsfullmäktiges beslut angående befattningens inrättande.

Styrelsen har i sin missivskrivelse till budgetförslaget närmare motiverat behovet av befattningen. Drätselkammaren inskränker sig därför att hänvisa till vad styrelsen därvid anfört.

Då behov av befattningen synes föreligga, tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 omändra nuvarande befattning som extra skrivbiträde på Kommunala flickskolans expedition till en befattning som ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 oktober 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 213. Reviderat förslag till stadsplan för Norra Skallberget (Konf. ser A nr 200 år 1950).

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 6 november 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 26 oktober 1950 till byggnadsnämnden återremitterat ett förslag till stadsplan för Norra Skallberget. Med anledning härav får byggnadsnämnden överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström reviderat förslag med datering den 30 oktober 1950 och bibehållen beteckning Pl 134. Det reviderade förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning. Revideringen har den 2 november 1950 godkänts av drätselkammaren för staden såsom ende markägare, vars rätt beröres av förslaget.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande, äro så lydande:

FÖRSLAG
till utvidgning av stadsplanen för *Västerås, Norra Skallberget,* Pl 134.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

1. mom. Byggnadskvarter.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med BK betecknat område får användas endast för bostäder och därtill hörande affärer, hantverk, garage, barnträdgårdar och andra gemensamma ändamål.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål samt, där så prövas lämpligt, i mindre omfattning handel och hantverk och vad därmed sammanhör.

2. mom. Idrottsområde.

Med ID betecknat område får användas endast för idrottsändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Inom med S eller R betecknat område skola byggnaderna givas en gruppering av liknande slag som angives å stadsplaneförslagets illustrationskarta. Avståndet mellan byggnadernas längdsidor får icke understiga två gånger den för byggnaderna utnyttjade största höjden.

Inom med R betecknat område får bostadsbebyggelsen endast utföras såsom enfamiljs radhus eller kedjehus.

Med F1 betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 4.

Bebyggelsens omfattning.

Med S eller R betecknat område får bebyggas till högst den bruttovåningsyta i m^2, som angives för respektive kvarter eller kvartersdel. Därutöver får uppföras byggnader för panncentral och garage i erforderlig utsträckning.

Inom med F1 betecknat omåde får på varje tomt uppföras endast en huvudbyggnad inrymmande en lägenhet samt, där så prövas lämpligt, en garagebyggnad till en sammanlagd byggnadsyta av högst en femtedel av tomten.

§ 5.

Tomtbildning.

Med S eller R betecknat byggnadsområde får icke uppdelas i flera tomter.

§ 6.

Byggnads material.

Inom med S betecknat område får byggnad endast uppföras med ytterväggar av brandsäker konstruktion.

§ 7.

Hushöjd.

A med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 8.

Våningsantal.

A med II, III eller IV betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två, tre och fyra våningar.

A område där särskilt våningsantal icke angivits får byggnad uppföras med det antal våningar, som den tillåtna hushöjden medgiver.

§ 9.

Tomts planering med parkeringsplatser.

Inom med BK betecknat område får marken icke planeras eller ordnas på annat sätt än att inom varje tomt möjliggöres parkeringsuppställning av bilar till ett antal av minst ett fordon per varje påbörjat 400-tal kvm. av byggnads bruttovåningsyta. Byggnadsnämnden äger dock, där så finnes nödvändigt med hänsyn till tomts storlek, läge eller terrängförhållanden, medgiva undantag härifrån.

§ 10.

Förbud mot utfartsväg till gata.

Till gata eller annan allmän plats, som begränsas av linje markerad med ofyllda cirklar, får körutfart från angränsande fastighet icke anordnas.

Västerås den 20 augusti och 30 oktober 1950.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING
tillhörande förslag till utvidgning av stadslanen för
Västerås, Norra Skallberget.

Förslaget, daterat den 20 augusti 1950, är avfattat å karta Pl 134 jämte illustrationskarta samt, i separat handling, stadsplanebestämmelser.

För angränsande områden gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 28 juli 1944, 26 juni 1946, 3 oktober 1947, 7 mars 1947, 8 juli 1949 och 11 mars 1949.

Områdets läge, karaktär med grundförhållanden.

Planområdet är beläget i stadens nordöstra del, 2—2,5 km från centrum. I söder begränsas det av den befintliga nya hyreshusbebyggelsen på Södra Skallberget, i väster av Tunby villaområde, i norr av obebyggda skogs- och åkermarker samt i sydost av Bergslagsvägen, som är en av stadens stora trafikleder.

Den i planen ingående marken äges av staden. Själva området med sina små kuperade skogsdungar och öppna, av vegetation omramade, fält ger en mycket omväxlande bild och vackra perspektiv och är redan ur den synpunkten särskilt inbjudande för bostadsbebyggelse. Inom planområdet — på det egentliga Norra Skallberget — ligger en av stadens högsta punkter, där ett nytt vattentorn är under uppförande.

I stort sett äro grundförhållandena inom det planerade området goda och gynnsamma både för låg- och högbebyggelse. Grunden består övervägande av grunt liggande morän eller berg.

Planläggningen.

Det nu planerade området ingår som en kompletterande och avslutande del i en större bostadsenhet, en stadsdel hittills omfattande i huvudsak Tunby-, Vega- och Södra Skallbergsbebyggelsen. Stadsdelen kommer att naturligt begränsas av fyra stora trafikleder, nämligen den ovannämnda Bergslagsvägen, den planerade riksvägen, Vasagatans förlängning samt i norr en framtida yttre ringväg.

Hela stadsdelen ökas genom den föreslagna stadsplanen i areal från c:a 70 ha till c:a 105 ha (inkl. parker och gator) och i folkmängd från 5.000 till c:a 7.450 invånare, varav totalt c:a 16 % i villor, c:a 10 % i radhus och 74 % i hyreshus.

Det centrala partiet av stadsdelen, dvs. det nu aktuella planområdets västra del, till största delen bergigt och skogklätt, planlägges som naturpark. I anslutning till detta friområde förlägges stadsdelens gemensamma anläggningar: folk- och småskola (plats för en separat småskola finnes dessutom reserverad i väster vid Tunby-

vägen), idrottsområde, en mindre tomt närmast avsedd för samlingslokaler, ungdomsgård eller liknande samt, som reservat, ett stcrre område för allmänt ändamål.

Den nya bostadsbebyggelsen får sin tyngdpunkt närmare Bergslagsvägen i öster och förbindes medelst gångvägar med där befintliga busshållplatser. Den planlägges, såsom närmare framgår av illustrationskartan, i tre huvudgrupper: hyreshus i övervägande tre våningar (för c:a 1.850 personer), radhus (c:a 500 pesoner) och villor (c:a 100 personer). Vid den föreslagna utformningen med flera samverkande gårdsbildningar har eftersträvats att, med hänsyn tagen till trafikens krav, grundförhållanden etc., bevara områdets naturliga karaktär och åstadkomma omväxlande perspektiv och en trivsam bostadsmiljö.

I nära anslutning till bostadsgrupperna ha förlagts lekplatser och mindre bollplaner, lokala butikscentra samt garage- och tvättanläggningar. Inom hyreshusområdet förlägges en barnträdgård för två avdelningar. Hela stadsdelen kommer därmed att inrymma tre barnträdgårdar med sammanlagt sex avdelningar.

Tre större bilparkeringsplatser ha angivits på allmän mark. Emellertid förutsättes långtidsparkering i huvudsak ske på tomtmark, varom en särskild stadsplanebestämmelse införts.

I samband med utformningen av busshållplatserna vid Bergslagsvägen samt väganslutningarna dels till Skallbergsgatan i söder, dels till Nansengatan i väster har på dessa punkter gjorts mindre ändringar beträffande kvartersgränserna i den fastställda stadsplanen.

I avsikt att ge en viss frihet vid den slutliga detaljutformningen av bebyggelsen har på stadsplanekartan de olika byggnadslägena ej exakt fixerats utan markerats med schematiska byggnadsområden och angivna bruttovåningsytor. Den bifogade illustrationskartan visar en tänkt detaljutformning, men är ej avsedd som bindande därför. För att underlätta en dylik utformning av stadsplanen är avsikten — beträffande hyreshus- och radhusområdena — att varje särskilt byggnadsområde ej uppdelas på flera tomter. En förutsättning är således att dessa områden utbyggas i större enheter.

Beträffande bostadsbebyggelsen är stadsplanefcrslaget delvis utarbetat i samarbete med arkitekt SAR Nils Tesch.

Västerås den 20 augusti och 30 oktober 1950.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

TJÄNSTEUTLATANDE

beträffande förslag till utvidgning av stadsplanen för Västerås, *Norra Skallberget,* Pl 134.

Vid sammanträde den 11 oktober i år beslöt byggnadsnämnden godkänna och till stadsfullmäktige för fortsatt behandling överlämna det rubricerade stadsplaneförslaget, daterat den 20 augusti 1950. Förslaget hade varit utställt för granskning under tiden 25 september—9 oktober och några anmärkningar mot förslaget hade icke inkommit. Vid den samtidigt pågående detaljutformningen av själva bebyggelsen inom den nordöstra delen har emellertid framkommit önskemål om en viss omarbet-

ning av planen. Särskilt gällde detta den föreslagna gatusträckningen genom en portgång i bebyggelsen, varom även tidigare en viss tvekan rått, samt butikstorgets läge. Med hänsyn härtill beslöt stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 oktober att remittera förslaget till byggnadsnämnden och drätselkammaren.

Med anledning av ovanstående får undertecknad nu framlägga ett reviderat förslag, daterat den 30 oktober. I förslaget har den ovannämnda gatan genom området delvis givits en ändrad sträckning, så att den tidigare föreslagna genomfarten slopas och den stora gårdsbildningen därintill lämnas ostörd av allmän trafik. Den från sydost anslutande bostadsgatan har dragits något längre österut och för butikstorget möjliggöres ett läge i direkt anslutning till dessa gator.

I norra delen har slutligen byggnadskvarterets yttre gräns något förskjutits mot söder så att den framtida ringvägen norr om stadsdelen kan ges en naturligare sträckning.

Den ändrade planutformningen innebär också en viss ökning av bebyggelsens omfattning, motsvarande en ökning av folkmängden med omkring 200 personer.

I bestämmelser och beskrivning ha gjorts de smärre justeringar, som påkallats av ändringen i plan.

Den föreslagna revideringen har den 2 november godkänts av drätselkammaren såsom den enda markägare, vars rätt beröres av ändringen.

Med hänvisning till ovanstående får jag hemställa att byggnadsnämnden ville godkänna det sålunda reviderade förslaget samt överlämna det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt handläggning.

Västerås den 4 november 1950.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 16 november 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 214. Ändring av stadsplanen för Katrinelundsvägen m. m.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 6 november 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 31 augusti 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, Katrinelundsvägen m. m. Förslaget är betecknat Pl 146 och består av karta

samt stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 12 till och med den 26 oktober 1950. Mot förslaget har inkommit anmärkningsskrivelse från ägaren till stadsägorna nr 1681 och 1693, Gustaf Ericsson. Anmärkningen har ej föranlett ändring av förslaget. Beträffande anmärkningen och de godkännanden som inkommit får nämnden hänvisa till stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande av den 3 november 1950.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

FÖRSLAG
till ändring av stadsplanen för *Västerås*
Katrinelundsvägen m. m., Pl 146.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handelsändamål samt därmed jämförligt eller samhörigt ändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 4.

Hushöjd.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras till högst en höjd av 10,6 m.

§ 5.

Våningsantal.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras med högst 3 våningar.

§ 6.

Byggnads material.

Inom stadsplaneområdet får endast byggnad av brandsäkert material uppföras.

Västerås den 31 augusti 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING
tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för *Västerås, Katrinelundsvägen* m. m.

Förslaget är daterat den 31 augusti 1950 och åskådliggöres på karta märkt Pl 146 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 5 april 1946.

Den föreslagna ändringen avser i första hand en igenläggning av Katrinelundsvägens mynning i korsningen Kristiansborgsallén—Norra Ringvägen. De komplicerade trafikförhållandena i nämnda korsning kan därigenom förenklas. Trafiken på Katrinelundsvägen mot centrum ledes således in på Engelbrektsgatan och Katrinelundsvägens sydvästra del kommer i fortsättningen endast att tjänstgöra som lokalgata för angränsande fastigheter.

Samtidigt har föreslagits dels hörnavskärningar av kvartersmark i gatukorsningarna för att därigenom bättre siktförhållanden skall erhållas, dels slutligen ytterligare några mindre justeringar av kvartersgränserna till bättre överensstämmelse med befintliga förhållanden.

Västerås den 31 augusti 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
beträffande förslag till ändring av stadsplanen för *Västerås, Katrinelundsvägen* m. m., Pl 146.

Förslaget har i enlighet med byggnadsnämndens beslut den 4 september i år varit utställt för granskning i vederbörlig ordning under tiden 12—26 oktober.

Skriftligt godkännande av förslaget har inkommit från drätselkammaren och vägförvaltningen samt från ägaren till stadsägan 1605. Den senare har samtidigt framfört önskemål om anordnande av en gångväg (vilket också är avsikten med förslaget), vidare om uppsättande av trafikskyltar samt, resonemangsvis, vissa synpunkter angående planteringar, sockelmurar i kvartersgränsen vid planförslagets genomförande etc.

En anmärkningsskrivelse mot förslaget har inkommit nämligen från ägaren till stadsägorna 1681 och 1693, hörnfastigheterna på ömse sidor om Engelbrektsgatan vid dess mynning i Norra Ringvägen. Protesten avser de hörnavskärningar med c:a 3 meters sida, som föreslås på de nämnda fastigheterna för att säkra goda siktförhållanden och möjliggöra en ökning av körbaneradien.

Vederbörande anser att åtgärden icke är erforderlig då trottoarhörnen redan äro avrundade och sikten är god för trafiken.

Häremot får undertecknad anföra att då Engelbrektsgatan genom den nu föreslagna omläggningen i Katrinelundsvägen, vilken i och för sig godtagits av alla parter, kommer att bli den huvudsakliga utfarten för ett avsevärt område, det är angeläget att goda trafikförhållanden skapas genom att goda siktförhållanden säkras och en ökning av körbaneradien möjliggöres.

Att förgården nu är öppen hindrar icke att skymmande vegetation annars kan komma till stånd i framtiden. Å andra sidan behöver förslaget ej innebära något ingrepp

i befintlig vegetation, ej heller att gatan i hörnen föres närmare fasaderna än vad de befintliga förgårdarna i stort sett medge på raksträckorna. Olägenheten för fastighetsägaren synes därför obetydlig jämfört med vikten av den föreslagna åtgärden med hänsyn till trafiksäkerheten.

Med hänvisning till ovanstående får jag föreslå att protesten lämnas utan avseende samt hemställa att byggnadsnämnden ville godkänna förslaget i oförändrat skick och överlämna detsamma till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 3 november 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 16 november 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 215. Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skogsvägen från Arosvägen till kvarteret Lunden.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 oktober 1950 anfört följande:

Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skogsvägen från Arosvägen till kvarteret Lunden beräknas medföra en kostnad av 13.000 kronor. Överskott på inkomster från försålt vatten väntas förränta och amortera 9.000 kronor, medan i anslutningsavgifter beräknas inflyta 18.400 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 13.000 kronor att täckas med 9.000 kronor av lånemedel och 4.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 16 november 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 9.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 216. Täckande av merkostnad för framdragande av vatten- och avloppsledningar å vissa sträckor inom Skiljebo.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 oktober 1950 anfört följande:

För framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Skiljebo i den s. k. Skyttevägen från Ekevägen 175 meter österut, i Stockholmsvägen på sträckan mellan Ekevägen och Gjuterivägen, i Skyttevägen till Skomakarvägen, i sistnämnda väg på en sträcka av c:a 70 meter och i Gjuterivägen mot Snickarvägen samt i del av Stockholmsvägen och Gjuterivägen fram till Bergsvägen ha stadsfullmäktige den 21 december 1948, § 399, den 24 februari 1949, § 38, och den 28 påföljande april, §§ 106 och 107, anvisat 16.250 kronor av lånemedel och 43.050 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter eller sammanlagt 59.300 kronor.

Kostnaderna för ledningarna ha emellertid stigit till 106.707 kronor 59 öre. De för ändamålet beviljade anslagen ha sålunda överskridits med 47.407 kronor 59 öre. De höga kostnaderna ha förorsakats dels av prisstegringar, dels av att arbetena av olika orsaker i stor omfattning utförts vintertid och dels av exceptionellt besvärliga förhållanden. Byggnadsplanen för Skiljebo har nämligen utformats utan hänsyn till möjligheterna att rationellt ordna vattentillförsel och avlopp. Gatorna ha dragits fram över bergknallar och kvarteren utformats så att ledningarna bli illa utnyttjade. Gatorna äro trånga och ha icke medgivit utrymme för större schaktmassor, vilket medfört extra forslingsarbete.

Det är icke möjligt att finansiera ifrågavarande mer än vanligt dyra ledningar enligt normer, som gälla för övriga stadsdelar. För ändamålet bör enligt styrelsens mening lånemedel i större utsträckning än som skett icke anvisas. Med hänsyn till de speciella förhållandena synes det lämpligast att täcka den uppkomna merkostnaden med skattemedel i samband med bokslutet för år 1950.

Blott mindre delar av det planerade ledningsnätet i Skiljebo återstå.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att omförmälda merkostnad om 47.407 kronor 59 öre skall täckas med driftmedel i samband med bokslutet för innevarande år.

Drätselkammaren har i häröver den 16 november 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 217. Framdragande av högspänningskabel från transformatorstationen vid Vegagatan till transformatorstationen vid Skallbergsgatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 oktober 1950 anfört följande:

Kostnadsförslag har uppgjorts för framdragande av högspänningskabel från transformatorstationen vid Vegagatan till transformatorstationen vid Skallbergsgatan. Här-

igenom sammankopplas kablarna 7 och 8, vilket möjliggör en behövlig minskning av belastningen å förstnämnda kabel och en ömsesidig utjämning. Kostnaden beräknas till 11.500 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anvisa 11.500 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren här i häröver den 16 november 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 218. Arvode till ledamöter av granskningsnämnden för 1951 års mantalsskrivningar.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 november 1950 anfört följande:

Jämlikt Kungl. förordningen med särskilda bestämmelser rörande mantalsskrivningen för år 1951 (S. F. S. 256/1950) utsågo stadsfullmäktige den 31 augusti 1950 ledamöter i en särskild granskningsnämnd för mantalsskrivning och folkräkning. Antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i nämnden utgör på grund av länsstyrelsens beslut 15.

Ordföranden i nämnden har med anmälan att nämndens uppdrag numera slutförts, hemställt om ersättning till ledamöterna i nämnden efter samma grunder, som av stadsfullmäktige antagits ifråga om ledamöter i taxeringsnämnd eller med tre kronor per timme dock högst femton kronor per dag.

Någon ersättning av statsmedel till ledamöter i granskningsnämnd för mantalsskrivning och folkräkning utgår icke. Med hänsyn till arbetets art synes det emellertid skäligt att nämndens ledamöter erhålla ett arvode. Detta måste i så fall utbetalas av staden.

De ersättningsnormer, som gälla ledamöter i taxeringsnämnd, kunna lämpligen komma till användning även i detta fall.

Kostnaderna för arvodena uppgå högst till 3.000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till ledamot i granskningsnämnden för 1951 års mantalsskrivningar skall utgå ett arvode av tre kronor per timme, dock högst 15 kronor pr dag samt

att för gäldande av dessa arvoden anvisa ett förslagsanslag å 3.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 219. Täckande av slutliga kostnader enligt bytesavtal mellan staden och Asea (Konf. nr 83 ser. A 1945).

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 november 1950 anfört följande:

Enligt ett mellan staden och Asea den 16 april 1945 upprättat avtal, godkänt av stadsfullmäktige den 26 april 1945 (S. H. nr 83 ser. A för år 1945) försålde dels staden vissa markområden till Asea, dels Asea vissa områden till staden för köpeskillingar, som preliminärt uträknades efter ett visst pris pr kvadratmeter enligt då uppskattade arealer. I avtalet föreskrevs vidare att de efter vederbörligen fastställda avstyckningar slutligen framkommande arealer skulle ligga till grund för de köpeskillingar, som parterna definitivt hade att utgiva för områdena.

Sedan de preliminära köpeskillingarna å ömse sidor inbetalts, har numera den slutliga arealen genom vederbörliga avstyckningar blivit fastställd. I samband därmed har avräkning och slutlig reglering av köpeskillingarna ägt rum. Det har därvid visat sig, att staden måste till Asea utbetala *dels* ett belopp av kronor 9.027: 77 utgörande resterande del av köpeskillingarna för de områden, staden förvärvat av Asea, *dels* ett belopp av kronor 7.867: 12, utgörande återbetalning av belopp, som Asea preliminärt erlagt i köpeskilling för de av Asea från staden förvärvade områdena. Sammanlagt skall staden sålunda till Asea erlägga kronor 16.894: 89. Ett belopp av kronor 1: 08 skall vidare tillföras donationsjordsfonden.

Då täckning för dessa utgifter saknas, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av stadens definitiva kostnader enligt ovannämnda bytesavtal anvisa ett anslag å kronor 16.895: 97 samt

att anslaget täckes av försäljningsmedelsfonden.

Nr 220. Anslag för omändringsarbeten i Fiskartorget 3 och Sundinska huset.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 november 1950 anfört följande:

De av fastighetskontoret disponerade lokalerna i fastigheten Fiskartorget 3 ha befunnits för små med hänsyn till den personal, som arbetar där, och till det stora antalet besökare å kontoret. För utvidgning av lokalerna har en i fastigheten befintlig lägenhet, som befunnits olämplig såsom bostad, tagits i anspråk, sedan lägenhetsinnehavaren avflyttat.

Kostnaden för omändringen utgör 3.200 kronor.

Efter framställning av styrelsen för arbetarinstitutet har en lägenhet om 1 rum och kök i Sundinska huset av fastighetskontoret tagits i anspråk och iordningställts till arbetslokaler för biblioteket. Kostnaden härför belöper sig till 3.000 kronor.

Hyresnämndens medgivande till att använda nämnda bostadslägenheter för de angivna ändamålen har inhämtats.

Avsikten var ursprungligen att täcka kostnaderna för omändringsarbetena av underhållsanslagen för respektive fastigheter.

Med hänsyn till arbetenas karaktär av standardförbättringar måste det emellertid anses mindre lämpligt att kostnaderna därför täckas av underhållsanslagen. Då medel ej i annan ordning finnas tillgängliga, bör för täckande av utgifterna ett särskilt anslag beviljas av stadsfullmäktige.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande omändringsarbeten i fastigheterna Fiskartorget 3 och Sundinska huset anvisa ett anslag å 6.200 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 221. Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Försäkringsbolag.

Drätselkammaren har i en den 16 november 1950 avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 2 november 1950 har Städernas Allmänna Försäkringsbolag meddelat ,att bolaget beslutat lämna Västerås stad bidrag för år 1950 med 10.500 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret i staden. Staden har som bekant under en följd av år uppburit dylika bidrag med varierande belopp. Bidragen utgjorde under år 1947 12.200 kronor, under år 1948 12.400 kronor och 1949 10.500 kronor.

Med anmälan härom får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga det i skrivelsen omförmälda bidraget för år 1950 om 10.500 kronor samt

att beloppet skall tillsvidare fonderas för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna komma att bestämma, disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Nr 222. Fråga om disposition av Hygrellska fondens behållna medel.

Föreningen De Gamlas Vänner har i skrivelse den 4 november 1950 anfört följande:

Föreningen De Gamlas Vänner i Västerås, som enligt bifogade stadgar bl. a. har till uppgift att upplåta bostäder åt äldre personer, får härmed vördsamt anhålla om drätselkammarens medverkan enligt nedan till åstadkommande av en nybyggnad.

Sedan föreningen genom testamente av fröken Stina Flodin erhållit hennes fastighet å Blåsbo, nuvarande tomten nr 5 i kvarteret Brage, har föreningen i det på tomten befintliga huset, efter tämligen omfattande reparationer, sedan en del år tillbaka upplåtit rum åt ensamma, äldre damer, för närvarande dock endast sex, vilka även där erhållit mat. Då tomtens storlek mycket väl möjliggör en ökad bebyggelse och då den för området upprättade stadsplanen förutsätter en dylik samt med hänsyn till att föreningen genom gåvor och donationer erhållit ett gott startkapital, har föreningen till behandling upptagit frågan om uppförande av ytterligare en byggnad på tomten. På uppdrag av föreningen har arkitekten Sven Ahlbom upprättat ritningar till en nybyggnad, inrymmande 12 enkelrum, 4 dubbletter, matsal och samlingsrum, expedition för husmor och bostäder för biträdespersonal samt ekonomiutrymmen. Byggnadens utseende och planläggning framgår av bifogade ritningar. Byggnadskostnaden är beräknad till 450.000 kronor och erforderliga omändringar i den äldre fastigheten uppgå till 50.000 kronor, eller sålunda tillhopa 500.000 kronor.

Enligt ett testamente av den 1 maj 1899 ha järnhandlaren Axel Hygrell och hans hustru Carolina Hygrell till Västerås stad överlämnat ett belopp av 10.000 kronor att användas till grundfond till ett hem för behövande gamla. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 21 december 1900 har räntan varje år lagts till kapitalet. På så sätt har fondens kapital vuxit, så att fonden vid årsskiftet 1949/1950 uppgick till kronor 77.180: 84. Vid årsskiftet 1950/1951 beräknas fonden uppgå till cirka 80.000 kronor. Föreningen får nu hemställa, att drätselkammaren ville utverka stadsfullmäktiges bifall till att fonden överlämnas till föreningen att användas för uppförande av den planerade nybyggnaden.

Under förutsättning att föreningen får disponera den Hygrellska fonden skulle finansieringen av nybyggnaden och ombyggnaden av det äldre huset ske på följande sätt:

Hygrells fond	80.000: —
Egen insats	220.000: —
Banklån	200.000: —
Summa	500.000: —

Sedan föreningen gjort en insats på 220.000 kronor skulle föreningen fortfarande disponera cirka 100.000 kronor, vilka medel eller räntan därpå skulle användas till nedsättning av hyran för därav i behov varande samt som en reserv.

Upplysningsvis kan nämnas, att föreningen kalkylerat med att kunna erbjuda helinackordering med värme och lyse för ett pris av cirka 240 kronor per månad för fullbetalande pensionär. Enligt erhållen uppgift uppgår dagkostnaderna på Västerås ålderdomshem till kr. 8: 40 per dag eller 252 kronor per månad.

Det kan måhända förefalla dyrt med en månatlig kostnad på 240 kronor och föreningen kommer givetvis att i den mån så är möjligt hålla lägre kostnad. Det har emellertid visat sig att i Västerås ett stort behov föreligger för ett hem för personer, vilka på grund av något för hög inkomst icke kunna komma in på pensionärshem men å andra sidan icke äro i den ekonomiska situationen eller vid sådan hälsa att de kunna hyra en bostad och själva sköta sitt hushåll. Med kännedom om den brist på plats i pensionärshem och ålderdomshem som föreligger i Västerås tror föreningen att det planerade nybygget skulle fylla en uppgift. I nybyggnaden och den äldre byggnaden kommer plats att beredas 24—25 pensionärer. Det kan upplysas, att föreningen

kommer att bli i tillfälle att till inackordering mottaga även ensamma, äldre herrar samt äkta makar.

Med hänvisning till ovanstående och under förhoppning att drätselkammaren jämväl kommer att tillstyrka erforderlig byggnadskvot, får föreningen hemställa, att kammaren ville hos stadsfullmäktige utverka tillstånd för föreningen att för angivet ändamål taga i anspråk fru Carolina Hygrells fond.

Vid skrivelsen har fogats en beräkning över årliga utgifter och inkomster för hemmet. Denna beräkning har icke avtryckts i handlingarna men finnes för granskning tillgänglig å stadskansliet.

Drätselkammaren har med överlämnande av föreningens skrivelse i ett den 16 november 1950 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Det i skrivelsen omförmälda testamentet av den 1 maj 1899 är i nu ifrågavarande del så lydande:

"3:o) till stadsfullmäktige i Westerås öfverlemnas ett kapital af tiotusen (10.000: —) kronor för att under benämning *Fru Carolina Hygrells fond* utgöra grundplåt till ett hem för ålderstigna personer, hvilka af grannlagenhetskänsla hindras att anlita medmenniskors hjelp; och hemställa vi, att herrar Stadsfullmäktige behagade emottaga dessa medel samt under ofvan angifvna benämning låta bokföra dem, intill dess behållningen genom ränteafkastning eller tillskott från andra tillåter ej allenast inrättandet för ändamålet af en solid fastighet utan ock afsättning af ett lämpligt kapital för dess underhåll och årliga uppvärmning."

Testamentets bestämmelser synes drätselkammaren icke lägga hinder i vägen för den ifrågasatta användningen av donationsmedlen. Utan tvivel har det planerade bygget ett behov att fylla. Drätselkammaren vill därför tillstyrka bifall till föreningens framställning. Medlen böra emellertid icke överlämnas till föreningen förrän denna visat sig ha erhållit byggnadslov och igångsättningstillstånd för det planerade byggnadsarbetet.

Samtliga efterlevande släktingar till testamentsgivarna Axel Hygrell och Carolina Hygrell hava tillstyrkt föreningens framställning.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att under ovan angivet villkor behållningen i fru Carolina Hygrells fond må överlämnas till föreningen De Gamlas Vänner såsom bidrag till finansieringen av föreningens planerade ny- och ombyggnad å tomten Brage nr 5.

Nr 223. Borgensåtagande för förskott å egnahemslån och förbättringslån.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 november 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 24 februari 1949 och den 31 augusti 1950 beslutat ikläda staden ansvar jämlikt 32 § KK den 30 juli 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån till utgången av år 1951 intill ett sammanlagt belopp av 400.000 kronor.

Ansvaret avser förskott, som utbetalas av Kungl. Bostadsstyrelsen respektive länsbostadsnämnden å preliminärt beviljade egnahems- och förbättringslån i avbidan å lånens slutliga ordnande.

En redogörelse för nämnda förskott återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar nr 33 ser. A år 1949, till vilken redogörelse hänvisas.

För nästa år synes staden böra räkna med förskott för ett femtiotal småbyggnadsföretag. Det belopp, staden sålunda skulle behöva ikläda sig ansvar för, kan beräknas uppgå till 1.000.000 kronor.

Kungl. Maj:ts tillstånd för staden att ingå sådan borgen, som nu är fråga om, erfordras icke.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att ikläda staden ansvar jämlikt 32 § KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån för ytterligare högst 1.000.000 kronor intill utgången av år 1951.

Nr 224. Anslag för inköp av två nya lastbilar till byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 november 1950 anfört följande:

Till följd av den omfattning, stadens gatuarbeten numera har, uppgå transportkostnaderna till avsevärda belopp. Ett stort antal bilar äro ständigt sysselsatta för byggnadskontorets räkning. Kontorets egen bilpark har även efter hand utökats. En viss försiktighet har dock härvid iakttagits dels på grund av svårigheten att anskaffa garage, dels med hänsyn till önskemålet att icke överdimensionera bilparken.

För närvarande svara byggnadskontorets egna lastbilar för c:a 45 % av körningarna. Återstoden av dessa utföres till största delen av privata åkare. I mindre omfattning användas även tekniska verkens bilar. Av de förhyrda lastbilarna användas tre hela året runt för kontorets räkning. Kostnaderna för dessa lastbilar motsvara c:a 30 % av hela transportkostnaden för år 1949, vilken uppgick till c:a 308.000 kronor, och torde motsvara c:a 26 % av transportkostnaden för 1950, vilken beräknas till c:a 345.000 kronor.

Även om man bör räkna med en viss marginal för förhyrda bilar, torde denna icke böra hållas så stor som för närvarande är fallet. Innan priserna stiga böra därför ytterligare ett par lastbilar inköpas.

Vinsten å byggnadskontorets bilar har under åren 1947—1949 i avrundade tal uppgått till respektive 33.000, 37.000 och 44.700 kronor ,motsvarande respektive 37, 30 och 43 % av inköpspriset för byggnadskontorets bilar eller en avskrivningstid, om 15 % fråndrages för allmänna kostnader, på respektive 5, 7 och 3½ år. Det synes alltså lönande att hålla egna lastbilar.

Under titeln drätselkammarens förråd (8 B § 368) finnes från tidigare års stater reserverade medel, vilka tillsammans med motsvarande anslag i årets stat utgöra c:a 65.000 kronor. Av dessa reservationer skulle 40.000 kronor lämpligen kunna tagas i anspråk för anskaffande av nya lastbilar.

Då anskaffningskostnaden för två lastbilar kan beräknas till 60.000 kronor, skulle, om 40.000 kronor av nämnda förrådsmedel får tagas i anspråk, erfordras ett särskilt anslag å ytterligare 20.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av två nya lastbilar för byggnadskontorets räkning anvisa 60.000 kronor att täckas till ett belopp av 40.000 kronor av tillgängliga reserverade medel för anskaffning av inventarier till drätselkammarens förråd och till återstående del av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 225. Borgen å byggnadskreditiv för nybyggen å tomterna Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 november 1950 anfört följande:

I skrivelse den 10 november 1950 har Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Källhagen hemställt, att staden ville ikläda sig borgensansvar för byggnadskreditiv avseende nybygge å tomterna Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1 intill 85 % av beräknade byggnadskostnader eller för sammanlagt 1.487.500 kronor att gälla högst ett år från den dag borgen tages i anspråk.

Å tomterna komma att uppföras tre fastigheter om sammanlagt 60 lägenheter, 12 garageplatser och lagerutrymmen till en yta av 190 kvadratmeter. Byggnaderna beräknas bliva färdigställda till den 1 september 1951. Byggnadskostnaderna ha kalkylerats till 1.750.000 kronor, varav tomtkostnad 125.000 kronor.

Enligt uppgift från fastighetskontoret torde produktionskostnaderna för fastigheterna icke kunna beräknas till högre belopp än 1.690.000 kronor, varför stadens borgensåtagande icke bör omfatta högre belopp än 85 % av sistnämnda summa eller sålunda 1.436.500 kronor.

Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1949 har staden erhållit bemyndigande att intill den 1 juli 1951 ikläda sig borgen å byggnadskreditiv för ett sammanlagt belopp av högst 4.000.000 kronor. Härav har tagits i anspråk ett sammanlagt belopp av 3.077.780 kronor avseende nybyggen bland annat inom C. V. V.-området, å tomten Kata nr 21 och tomter inom kvarteren Äpplet och Persikan. På grund av nämnda bemyndigande kan staden sålunda icke för närvarande teckna hela den borgen som nu avses. Då vidare är ovisst när borgen kan avlyftas från de nyssnämnda byggnadsföretagen samt under nästa år behov torde uppstå av borgen för byggnadskreditiv å nya byggnadsföretag, synes stadsfullmäktige böra ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd att få teckna borgen för borgenskreditiv intill ytterligare ett belopp av 5.000.000 kronor. Tillståndet bör avse tiden till 1952 års utgång.

För nu ifrågavarande borgensåtagande bör staden i första hand utnyttja det bemyndigande staden erhållit enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1949 i den mån bemyndigandet icke tagits i anspråk, och därefter det bemyndigande Kungl. Maj:t kan komma att medgiva staden på grund av ny framställning. I avvaktan å Kungl. Maj:ts beslut kan stadens underställningsfria borgensrätt anlitas.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande för staden att teckna stadens borgen å

byggnadskreditiv för olika bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 5.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av Bostadsstyrelsen preliminärt godkända anskaffningskostnaden, mot den säkerhet i inteckningar, staden kan finna betryggande, under villkor att borgensåtagandet må gälla längst till den 1 januari 1953,

att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Källhagen nybyggen å tomterna Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1 intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 1.436.500 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheterna under villkor, att borgensåtagandet skall gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden ävensom

att för tecknande av nu nämnd borgen, i den mån så kan bliva erforderligt, i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut, tillfälligt må tagas i anspråk stadens underställningsfria borgensrätt.

Nr 226. Fråga om tillbyggnad av Hammarbyskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 15 november 1950 anfört följande:

Som bekant föreligger ett trängande behov av ökade utrymmen för folkskolan. Fastän Gideonsbergsskolan nyss tagits i bruk är det ändå ett 30-tal klasser i folkskolan som för närvarande duplicerar. Detta antal kommer att ökas avsevärt, trots att Blåsboskolan beräknas vara färdig vid nyår 1952. Ökningen gäller inte minst Hammarbyskolan, eftersom en livlig bostadsbebyggelse ägt rum inom detta område under de senare åren. Den nuvarande Hammarbyskolan kan inte på långt när mottaga alla barn från detta område. Med anledning därav har folkskolstyrelsen, sedan Västerås stad numera förvärvat tomtområdet närmast väster om gymnastiksalen, låtit utarbeta förslag om tillbyggnad av nämnda skola med sex klassrum i två våningar, enligt bilagda skissritningar, som utarbetats av stadsarkitekt Per Bohlin. Såväl lokalbehovet som ritningarna ha granskats och godkänts av Skolöverstyrelsen och dess arkitekt. (Bil. 1) Tillbyggnaden är avsedd att uppföras i sten.

Då det vid denna skola redan finns barnbespisningslokal, träslöjdsal och gymnastiksal synes den nu föreslagna tillbyggnaden ekonomiskt fördelaktig. Den redan befintliga värmeanläggningen anses med en mindre tillökning av pannorna bli tillräcklig.

Tillbyggnaden har av arkitekt Bohlin preliminärt kostnadsberäknats till 290.000 kronor inkl. inom- och utomhusledningar. Den föreslagna tillbyggnaden torde täcka det absolut nödvändiga behovet av skollokaler inom Hammarbyområdet under ett par, tre av de närmast följande åren. Kostnaden för inventarier har beräknats till 30.000 kronor.

Enligt Skolöverstyrelsen kan statsbidrag jämlikt kungörelsen den 31/12 1945 (nr 882) påräknas. Skolöverstyrelsen förutsätter dock att en del av den lekplan, som gränsar intill skoltomten får disponeras av skolbarnen under rasterna. (Bil. 2).

Med hänvisning till vad sålunda anförts, hemställer folkskolestyrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att en tillbyggnad av Hammarbyskolan uppföres i huvudsaklig överensstämmelse med ritningar som utarbetats av arkitekt Bohlin,

att erforderliga medel enligt uppgjorda kalkyler ställas till förfogande, samt

att folkskolstyrelsen får i uppdrag att fullfölja ärendet.

Drätselkammaren har i häröver den 16 november 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Ifråga om behovet av nya skollokaler ha förut i olika sammanhang lämnats redogörelser. Kammaren inskränker sig därför i detta sammanhang till att under hänvisning till vad tidigare anförts vitsorda behovet av nu ifrågavarande skolbyggnad. Mot nu föreliggande förslag har kammaren icke i princip funnit anledning till erinran.

Enligt gällande bestämmelser skall ansökan om statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet vara åtföljda av utdrag ur stadsfullmäktiges protokoll, utvisande bland annat att skoldistriktet för sin del beslutat utföra de byggnadsarbeten, för vilka bidrag begäres. Stadsfullmäktige böra därför i förevarande sammanhang fatta principbeslut angående skolbyggnaden. Först sedan frågan om statsbidrag avgjorts och definitiva ritningar och anbud inkommit samt exakta kostnadsuppgifter äro tillgängliga, torde anslag för nybyggnaden böra begäras.

Drätselkammaren tillstyrker i anledning av vad sålunda anförts stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens hemställan.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 21 december 1950 Ser. A nr 11

Nr 227. Anslag för framdragande av jordkablar från transformatorstationen vid Agnegatan till bebyggelse vid Skogsvägen och Blåsboskolan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 november 1950 anfört följande:

Kostnaderna för framdragande av jordkablar från transformatorstation vid Agnegatan till två hus vid Skogsvägen och Blåsboskolan stiga till 17.000 kronor. I anslutningsavgifter väntas inflyta 5.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivet ändamål anslå 17.000 kronor att täckas med 5.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 12.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande att upptaga amorteringslån på 12.000 kronor samt att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 228. Värdering av naturaförmåner för år 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 november 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige fastställa år för år värdering av naturaförmåner för vissa av stadens befattningshavare. Den värdering som avser 1950 fastställdes av fullmäktige den 22 december 1949. Löne- och avtalsnämnden får nu hemställa, att stadsfullmäktige ville för år 1951 fastställa oförändrade värderingar. Värdet av tjänstebostad avdrages å lönen medan värdet å beklädnadsförmånerna tillkommer befattningshavaren utöver lönen.

För befallningsmännen å Johannisbergs, Nordanby och Malma egendomar har tjänstebostäderna tidigare ej funnits upptagna i värderingstabellen. Stadsfullmäktige fastställde den 28 april 1949 värdet för Johannisberg till 1 000 kronor och för Nordanby till 800 kronor per år. Anledning finnes ej att frångå dessa värderingar.

För Malma är värdesättningen ny eftersom tjänsten såsom befallningsman å denna egendom helt nyligen blivit uppförd å ordinarie stat. Lantegendomsnämnden har för sin del ansett, att värdet borde sättas till 900 kronor per år eftersom bostaden vid Malma är något bättre än bostaden vid Nordanby. Löne- och avtalsnämnden har låtit

hyresnämnden värdera bostaden. Hyresnämnden har ansett 800 kronor per år vara skälig ersättning varför löne- och avtalsnämnden föreslår detta belopp.

För befallningsmännen ingår i värdet för tjänstebostad kostnaderna för värme, lyse, bränsle för matlagning och trädgård.

Löne- och avtalsnämnden föreslår sålunda följande värdesättningar:

Tjänstebostäder:

för ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1.000: —
för fyra rum och kök	1.250: —
för brandchefens bostad	1.450: —
för vice brandchefens bostad	1.100: —
för brandmästarnas bostäder	870: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	425: —
för befallningsmannens bostad å Johannisberg	1.000: —
„ „ „ „ Nordanby	800: —
„ „ „ „ Malma	800: —

Värmekostnader:

för ett rum och kök	175: —
för två rum och kök	245: —
för tre rum och kök	308: —
för fyra rum och kök	378: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	175: —

Beklädnadsförmåner:

för polispersonalen	450: —
för brandpersonalen	350: —
för renhållningsarbetarna	100: —
för brandchefen, vice brandchefen och brandkaptenen	375: —
för hamnkaptenen, hamnfogden och bogserbåtsbefälhavaren	200: —

Nämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för 1951 fastställa nu angivna värdering av naturaförmåner.

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 229. Fastställande av vissa dyrtidstillägg för år 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 november 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha för varje år fattat beslut om de dyrtidstillägg som skola utgå till stadens befattningshavare och pensionärer. Det senaste beslutet fattades den 22 december 1949.

För stadens ordinarie och extra befattningshavare utgår samma dyrtidstillägg som för statens befattningshavare. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 i samband med allmän lönereglering skall tillägget följa samma förändringar som det statliga tillägget. Det synes därför icke nödvändigt att särskilt beslut fattas om tillägget under 1951.

För stadens pensionärer utgår dyrtidstillägg med 27 % å ett högsta pensionsbelopp av 500 kronor per månad. Av löne- och avtalsnämndens skrivelse till stadsfullmäktige den 15 november 1948 (Stfm. handl. 1948 ser. A nr 288) framgår hur tillägget konstruerats. Ett förslag till nytt pensionsreglemente synes kunna föreläggas stadsfullmäktige under 1951. Såsom nämnden i andra sammanhang vid flera tillfällen berört ha förhandlingar under några år förts mellan Svenska Stadsförbundets förhandlingsavdelning och de anställdas organisationer rörande ett för rikets städer gemensamt pensionsreglemente. Förhandlingarna ha visserligen strandat men det synes som om man i alla fall bör kunna räkna med ett nytt reglemente under 1951. Sannolikt kommer enligt det nya pensionsreglementet dyrtidstillägget för pensionärerna att utgå enligt samma grunder som för befattningshavarna. I avvaktan å ett nytt pensionsreglemente synes det nu utgående tillägget ej böra ändras utan gälla tills vidare under 1951.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga övriga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg tills vidare under 1951 skola utgå med 27 %, dock icke å den del av pension som överstiger 500 kronor per månad.

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 230. Återbesättande av befattning såsom kontorsbiträde å stadsarkitektkontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 november 1950 anfört följande:

Kontorsbiträdet å stadsarkitektkontoret fru Margareta Boqvist kommer den 31 december 1950 att på egen begäran lämna sin anställning.

På grund härav får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att tillsätta den lediga befattningen med ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 28 november 1950 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 7 december 1950 stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 231. Återbesättande av befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 november 1950 anfört följande:

Kartriterskan å stadsingenjörskontoret fru Barbro Becker kommer på egen begäran att sluta sin ordinarie anställning hos staden den 10 februari 1951.

På grund härav får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 28 november 1950 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 7 december 1950 stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 232. Omändring av nuvarande befattningen såsom arbetsingenjör vid byggnadskontoret till en befattning såsom ingenjör vid samma kontor i lönegrad 29.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 november 1950 anfört följande:

Vid byggnadskontoret finnas för närvarande inrättade två ingenjörsbefattningar under byggnadschefen, nämligen en befattning såsom förste ingenjör i lönegrad 29 och en befattning såsom arbetsingenjör i lönegrad 26. Den förstnämnda befattningen, vars innehavare tillika fungerar såsom ställföreträdare för byggnadschefen, har efter det civilingenjören Gunnar Svendenius erhållit anställning hos annan stad, återbesatts med förutvarande arbetsingenjören G. Dahné, som är civilingenjör.

Befattningen som arbetsingenjör efter Dahné har utannonserats till ansökan ledig. Det har härvid visat sig omöjligt att med nuvarande lönegradsplacering av befattningen erhålla kvalificerade sökande, icke ens om man godtar ingenjörer med lägre teknisk examen. Med hänsyn till de för staden synnerligen betydelsefulla arbeten, framförallt gatuarbetena, som åvila byggnadskontoret, är det nödvändigt att förutom byggnadschefen finnas åtminstone två civilingenjörer. Det torde därför vara ofrånkomligt, att befattningen såsom arbetsingenjör omändras till en ny befattning i lönegrad 29 och att till innehavare av befattningen om möjligt utses en civilingenjör.

Ifråga om befattningens benämning har drätselkammaren ännu icke kunnat taga ställning utan får kammaren återkomma härom längre fram, sedan det visat sig i vad mån en befattningshavare med de önskade kvalifikationerna kan förvärvas.

Begynnelse- respektive slutlön i lönegrad 26 utgör 11.832 och 13.896 kronor samt i lönegrad 29 13.896 och 15.912 kronor, allt med nuvarande dyrtidstillägg.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att omändra nuvarande befattningen såsom arbetsingenjör vid byggnadskontoret till en befattning såsom ingenjör vid samma kontor i lönegrad 29 samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta den nyinrättade befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 november 1950 avgivet yttrande anfört:

Nämnden är icke nu beredd medverka till en höjning av tjänsten till samma lönegrad som gäller för förste ingenjörstjänsten å byggnadskontoret. Nämnden vill i stället föreslå, att drätselkammaren får annonsera ut en extra ingenjörsbefattning med lön enligt löneklass 28, inklusive nuvarande dyrtidstillägg 13.200 kronor per år, och med denna lönesättning söka utröna huruvida kvalificerade sökande kan erhållas. I drätselkammarens skrivelse uppställes icke krav på examen från teknisk högskola för befattningen, varför det icke bör vara omöjligt för kammaren att med nu föreslagen lönesättning erhålla kvalificerad sökande med lägre teknisk utbildning. Om löne- och avtalsnämndens förslag vinner stadsfullmäktiges bifall, bör den nuvarande ordinarie befattningen i lönegrad 26 såsom arbetsingenjör tills vidare stå vakant.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att anställa en extra ingenjör å byggnadskontoret med lön enligt löneklass 28 samt

att den nuvarande tjänsten såsom arbetsingenjör skall tills vidare vara vakant.

Drätselkammaren har i förnyat yttrande den 7 december 1950 anfört:

Drätselkammaren har under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall till löne- och avtalsnämndens förslag, utannonserat till ansökan ledig en befattning såsom extra ingenjör å byggnadskontoret med lön enligt löneklass 28. Vid ansökningstidens utgång den 5 december 1950 hade ingen sökande till befattningen anmält sig. Denna hade utannonserats med angivande av kravet att vederbörande skulle ha avlagt högskoleingenjörsexamen inom fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad.

Det har alltså visat sig omöjligt att komma fram på den av löne- och avtalsnämnden anvisade vägen. Drätselkammaren, som redan i sin förra skrivelse underströk nödvändigheten av att förutom byggnadschefen funnes åtminstone två civilingenjörer å byggnadskontoret, anser sig icke kunna giva efter på kravet att innehavare av befattningen har denna utbildning.

Under nu angivna förhållanden nödgas drätselkammaren bestämt vidhålla sitt ursprungliga förslag att arbetsingenjörsbefattningen omändras till en befattning såsom ingenjör vid byggnadskontoret i lönegrad 29.

Drätselkammaren hemställer därför till stadsfullmäktige att besluta

att oförändrat bifalla drätselkammarens i skrivelse den 2 november 1950 framlagda förslag.

Nr 233. Inrättande av ordinarie befattning såsom assistent vid parkförvaltningen.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 15 november 1950 anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla, att befattningen som assistent vid parkförvaltningen måtte uppföras å ordinarie stat från och med den 1 januari 1951.

Ifrågavarande befattning som inrättades den 1 mars 1945 har under de gångna åren uppehållits med befattningshavare på extra stat. Då tjänsten med hänsyn till den alltmer ökade verksamheten vid parkförvaltningen är oundgängligen behövlig och det visat sig vara förenat med stora svårigheter erhålla lämpliga sökande på grund av att tjänsten endast varit uppförd å extra stat, finner parkstyrelsen det nödvändigt att densamma omändras till en ordinarie befattning. Lön utgår enligt 20 lönegraden för den extra befattningen och parkstyrelsen anser att någon förändring i lönegradsplaceringen för närvarande icke är behövlig.

På grund härav hemställer styrelsen

att befattningen å extra stat i 20 lönegraden som assistent vid parkförvaltningen från och med den 1 januari 1951 omändras till ordinarie befattning med bibehållen löneplacering.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande samma dag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 inrätta en ordinarie tjänst i lönegrad 20 såsom assistent vid parkförvaltningen samt

att bemyndiga parkstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 7 december 1950 stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 234. Angående tillfälligt lönetillägg till vissa stadens befattningshavare och pensionärer.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 28 november 1950 anfört följande:

Statens tjänstemän och pensionärer ha i dagarna tillerkänts tillfälligt tillägg å vissa löner och pensioner enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 17 november 1950 (nr 561). Motiveringen för tillägget är, att statstjänstemännen godtagit statsmakternas stabiliseringslinje ett halvt år tidigare än andra medborgargrupper, d. v. s. redan från och med den 1 juli 1948, då de avstodo från den förhöjning av det rörliga tillägget (från 12 % till 15 %), vartill de eljest skulle ha varit berättigade.

Av motiveringen för det statliga tillägget framgår att detta skall tillkomma endast sådana grupper arbetstagare och pensionärer, vilkas avlönings- eller pensionsförhållanden äro reglerade på så sätt, att deras kontanta förmåner under andra halvåret 1948, om inkomststabiliseringen ej kommit emellan, skulle ha utgått med högre belopp än som varit fallet. Av praktiska skäl har man emellertid avstått från att söka ge en individuell kompensation för vad som avståtts under andra halvåret 1948. I stället har beslutats, att tillägget skall utgå till den som den 30 november 1950 uppbär lön eller pension och som tillhör en grupp, som på ovannämnt sätt särskilt drabbats av inkomststabiliseringen.

Svenska Stadsförbundets förhandlingsavdelning har i samförstånd med de kommunalanställdas organisationer rekommenderat, att städerna skola utbetala tillfälliga tillägg efter samma grunder som gäller för de statliga tilläggen.

Löne- och avtalsnämnden får med anledning härav föreslå, att stadsfullmäktige ville följa stadsförbundets rekommendation och i enlighet med de statliga bestämmelserna och stadsförbundets kompletterande anvisningar tillerkänna dem bland stadens anställda, som kunna komma ifråga, ett tillfälligt lönetillägg. Efter samma grunder bör ett tillfälligt tillägg utbetalas till stadens pensionärer.

Flertalet av stadens kollektivavtalsanställda uppbär dyrtidstillägg med 25,7 %. Denna grupp drabbades icke av inkomststabiliseringen förrän vid årsskiftet 1948—1949 och fick ett nytt avtal löpande från och med den 1 januari 1948, varom förhandlingar fördes i augusti 1948. Dyrtidstillägget för denna grupp skulle icke ha ändrats den 1 juli 1948 och något tillägg vartill gruppen varit berättigad avstods sålunda icke.

På arvoden och löner, som äro fasta och sålunda uttryckligen eller tyst inkludera dyrtidskompensation, skall tillägg icke utgå.

Det tillfälliga lönetillägget skall enligt stadsförbundets rekommendation utgå även till lärare vid folkskolorna, yrkesskolorna, praktiska mellanskolan och kommunala flickskolan. För avlöningen av dessa lärare utgår statsbidrag. Sådant bidrag väntas utgå även för det tillfälliga tillägget. Bestämmelserna härom har ännu ej utfärdats men beloppen skola förskotteras av kommunerna på samma sätt som dessa förskottera lönerna.

Lönetilläggets storlek är i princip 3 % på grundlönen under sex månader (fr. o. m. den 1 juni t. o. m. den 30 november 1950), dock minst 100 kronor och högst 216 kronor. Avdrag å tillägget skulle göras för varje dag som arbetstagaren under nämnda tid varit tjänstledig utan lön eller icke haft anställning hos staden, som berättigar till tillfälligt tillägg. Har vederbörande emellertid under den ifrågavarande tiden varit anställd hos annan medlem av stadsförbundet, får sådan tid medräknas.

Löne- och avtalsnämnden har sett det angeläget, att även pensionärerna tilldelas ett tillägg såsom kompensation för dyrtiden. Pensionärerna ha sedan den 1 maj 1947 icke erhållit någon höjning av sitt dyrtidstillägg. Huvudregeln för pensionstillägget är, att tillägget skall utgöra 18 % av pensionens grundbelopp för november månad 1950, dock högst 144 kronor. Tillägget skall vara lägst 70 kronor men får icke överstiga pensionens grundbelopp för november 1950. Med grundbelopp avses här det belopp på vilket rörligt tillägg får beräknas enligt statens regler. Till Västerås stads pensionärer utgår för närvarande icke dyrtidstillägg enligt statens regler. En viss omräkning med utgångspunkt från pensionens totalbelopp (grundbelopp + stadens dyrtidstillägg) måste därför ske för att man skall få fram det grundbelopp som skulle gällt därest dyrtidstillägget utgått enligt statens regler med 12 %. Den begränsande regeln att tillägget icke får överstiga pensionens grundbelopp för november 1950 betyder att de pensionstagare vars grundbelopp utgår med mindre än 70 kronor per månad erhåller ett tillfälligt tillägg som motsvarar pensionens grundbelopp under november månad.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna dem bland stadens den 30 november 1950 anställda som erhålla dyrtidstillägg med 12 % ett tillfälligt lönetillägg enligt ovan angivna grunder (lägst 100 kronor och högst 216 kronor) samt

att tillerkänna dem som den 30 november 1950 uppbära pension från staden ett tillfälligt pensionstillägg enligt ovan angivna grunder.

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har icke något att erinra mot löne- och avtalsnämndens förslag. Beträffande det tillfälliga tillägget till pensionärerna vill kammaren emellertid påpeka, att detta icke kan motiveras på samma grund som tillägget till befattningshavarna. Av de anvisningar, Svenska Stadsförbundet lämnat lönenämnderna i de olika städerna, och vari en kommentar lämnats till motsvarande statliga bestämmelser framgår att tillfälligt tillägg enligt sistnämnda bestämmelser icke skall utgå i sådana fall, då dyrtidstillägget varit fast, såsom till exempel ramavtalets tillägg. Det sistnämnda tillämpas med en mindre modifikation beträffande stadens pensionärer. Då det ur andra synpunkter kan anses skäligt, att pensionärerna erhålla en kompensation av nu angivet slag, har kammaren icke velat motsätta sig löne- och avtalsnämndens förslag härom.

Kostnaderna för detta tillfälliga tillägg belöpa sig till c:a 70.000 kronor. Härvid har icke räknats med hamnens och tekniska verkens personal samt folkskollärarna. I fråga om de två första kategorierna bestridas ersättningarna av hamnens och tekniska verkens driftsmedel. Beträffande folkskollärarna väntas statsbidrag komma att utgå för tillägget, ehuru bestämmelser härom ännu ej utfärdats. Beloppen skola emellertid förskotteras av kommunerna på samma sätt som sker med lönerna.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt

att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag å 70.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 235. Tilläggsanslag för sjuk- och semestervikarier vid brandkåren.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 6 december 1950 anfört följande:

Innevarande års stat upptar under 6—101,02 ett anslag å 18.000 kronor för sjuk- och semestervikarier. För tiden fram till den 1 november uppgå utgifterna å kontot till 44.182 kronor 88 öre, vilket innebär att anslaget för nämnda tid överskridits med 26.182 kronor 88 öre. I detta belopp ingår emellertid avlöning till tillförordnad brandkapten under befattningens vakans och till norsk brandman på grund av vänortsutbyte, sammanlagt 2.505 kronor 78 öre, som återfinnes såsom inbesparing å löner och arvoden (6—101,01).

Ett anslag av ifrågavarande art är på grund av ovissa faktorer synnerligen svårt att beräkna på förhand. Enligt tillgänglig statistik för tiden 1/1—31/10 ha sjuk- och semestervikarier behövts i 137 fall under inalles 2.479 dagar. Dagarna fördela sig sålunda, nämligen 203 på sjukdom, 216 på olycksfall, 244 på utbildning i brandskola, 322 på brandtelegrafarbeten, 497 på befrielse från utryckningstjänst på grund av ohälsa och 997 på brandförmäns och brandmäns semestrar. Den nuvarande manskapsnumerären är så knappt tilltagen, att fastställd minimistyrka för första utryckning endast med nöd kan upprätthållas. Av denna anledning har det visat sig ofrånkomligt att hålla vikarier i reserv för att ej vid sjukdoms- eller olycksfall riskera att tjänstdugliga ersättare ej stå att få. Lättnad härutinnan är att emotse, sedan stadsfullmäktige på styrelsens framställning om successiv utökning av brandkåren under de närmaste två åren den 28 september 1950 beslutat inrätta två nya brandmansbefattningar från den 1 januari 1951.

För november och december beräknas behov av c:a 5.900 kronor för avlönande av sjuk- och semestervikarier föreligga. Anslagsöverskridandet kommer därmed att för året utgöra omkring 32.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande ändamål bevilja ett tilläggsanslag å 32.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande under hänvisning till brandstyrelsens redogörelse tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att härav föranledd utgift skall täckas i samband med 1950 års bokslut.

Nr 236. Anslag till arvode för upprättande av registerkarta över Badelunda församling samt södra delen av Björnö.

Magistraten har i skrivelse den 4 december 1950 anfört följande:

Hos magistraten har stadsingenjören Gösta Gustavsson hemställt om ersättning med 3.100 kronor för övertidsarbete i samband med upprättande av registerkarta över Badelunda församling samt södra delen av Björnö inom Irsta församling.

Gustavsson har av länsstyrelsen i Västmanlands län förordnats att upprätta ifrågavarande registerkarta. I de åligganden som åvila Gustavsson såsom mätningsman och fastighetsregisterförare ingår icke upprättande av registerkarta, utan är ett förordnande att upprätta dylik karta att anse såsom ett särskilt uppdrag. Därest Gustavsson icke velat åtaga sig uppdraget ifråga, hade för detsammas utförande måst anlitas annan person.

Trots att det varit fråga om ett uppdrag utom tjänsten har Gustavsson utfört en icke ringa del av arbetet på ordinarie arbetstid. Med hänsyn till de arbetsuppgifter, som åvila stadsingenjören, är det emellertid uppenbart, att arbetet ifråga måst till väsentlig del utföras utom den ordinarie arbetstiden.

Den av Gustavsson fordrade ersättningen för det övertidsarbete han utfört, får anses skälig. Skulle annan person anlitats för uppdraget ifråga, skulle ersättningen härför säkerligen blivit väsentligt högre.

På grund av vad sålunda anförts, får magistraten hemställa att stadsfullmäktige måtte för berörda ändamål bevilja ett anslag å 3.100 kronor.

Byggnadsnämnden samt *löne- och avtalsnämnden* ha i särskilda yttranden förklarat sig icke ha något att erinra mot framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 december 1950 med åberopande av vad magistraten i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 3.100 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i 1950 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 237. Anslag för inköp av ny räknemaskin till drätselkontoret.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 7 december 1950 följande:

Den lönestatistik, som staden lämnar till Svenska Stadsförbundet, har blivit helt omlagd. Det nya statistiksystemet medför krav å lämplig maskinutrustning för att undvika omfattande extraarbeten. Den maskin för lönestatistik, som drätselkontoret nu använder, har för liten kapacitet, varför den måste ersättas med en ny.

Utredning pågår även beträffande systemet för avlöningsbokföringen men har drätselkammaren ännu icke kunnat taga definitiv ställning till frågan.

För att underlätta statistikarbetet föreslår kammaren att en räknemaskin med två räkneverk av märket Sundstrand inköpes. Denna maskin kommer till användning såväl

på avlöningskontoret som bokföringsavdelningen, oavsett vilket system, som sedermera kommer att tillämpas beträffande avlöningsbokföringen. Den kan användas bland annat såsom vanlig räknemaskin, för skatteredovisning, för saldobesked till förvaltningarna och andra statistikuppgifter, där behov av två räkneverk föreligger.

Räknemaskinen kostar enligt offert 4.600 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en räknemaskin till drätselkontoret anvisa ett anslag å 4.600 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 238. Fråga om vissa ändringar i gastaxan samt tillägg till eltaxan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 november 1950 anfört följande:

Gaskonsumtionen i staden har under de senaste åren kraftigt ökat från c:a 3,5 miljoner m^3 år 1945 till omkring 7 miljoner m^3 år 1949 och torde innevarande år komma upp till c:a 8 miljoner m^3. Ökningen hänför sig nästan uteslutande till större abonnenter, medan däremot förbrukningen av gas för hushållsändamål hållit sig något så när konstant. Nybebyggelsen har nämligen koncentrerats huvudsakligen till stadens ytterområden, till vilka gasledningar ej framdragits.

Förhållandena på kolmarknaden och prisutvecklingen gör ett bedömande av kostnaderna för framställning av gas under de närmaste åren tämligen osäkert. Gasverkets stora omsättning, som väntas fortfarande stiga, har skapat förutsättning för möjlighet att nedbringa produktionskostnaderna. Jämväl andra omständigheter tala för, att gas bör kunna produceras till sådant pris, att distribution för hushållsändamål inom delar av staden, där gasledningar finnas, är fullt motiverad. I ledningsnätet har investerats c:a en miljon kronor och det nuvarande bokförda värdet är omkring 400.000 kronor. Även om en del äldre ledningar ha ringa eller intet värde, torde nätet dock med nuvarande penningvärde representera en tillgång på betydligt mer än en miljon kronor.

Gasledningar finnas huvudsakligen i de delar av det centrala stadsområdet, som utbyggts före år 1940. Elkonsumtionens väldiga expansion kunde då ej förutses och elledningarna inom området äro därför ej dimensionerade för nutida behov, särskilt om det gäller att överta även den energidistribution, gasledningsnätet ombesörjer och framdeles kan ta hand om. Förstärkningar av elledningsnätet äro visserligen oundgängliga, men de äldre anläggningarna kunna på många håll utnyttjas betydligt längre, om de större värmebehoven i fastigheterna tillgodoses med gas. En total övergång till el för hushållsändamål skulle medföra ökade råkraftkostnader för elverket och genom höga toppbelastningar vid middagstid ett försämrat utnyttjande av elkraftskontraktet. För fastigheterna medför tillgången på gas fördel genom att en del värmebehov, särskilt för tvättstugor tillgodoses bättre med gas än el. För kökens värmebehov är gasen också lika väl lämpad efter det fullt moderna gasspisar framkommit.

Den 30 januari 1947 fastställde stadsfullmäktige den gastaxa, som efter komplettering med klausul om tilläggsavgift i zon 4, fortfarande är i kraft. Enligt taxan ställer sig emellertid gas något dyrare än el vid användning för hushållsändamål. En ändring är därför motiverad. Här bör dock påpekas, att det nuvarande låga priset på el kan komma att justeras. Om spänningsvärdet ytterligare försämras, medför detta ökat råkraftspris och ökade driftkostnader, med påföljd att nuvarande elkraftpris knappast kunna bibehållas någon längre tid.

Gastaxans abonnentavgift är i zon 1 tre kronor per år. Denna avgift var redan, då den för ett 20-tal år sedan fastställdes, för låg och täcker ej på långt när de verkliga abonnentkostnaderna. Dessa ligga lågt räknat vid 15 kronor för mätare och år. Härtill kommer ytterligare, att taxan, i motsats till eltaxan, saknar bestämmelse om minimiavgift. Till följd härav nödgas gasverket hålla mätare hos abonnenter, som alls icke eller ytterst litet förbruka gas. Under år 1950 ha 340 abonnenter haft ingen förbrukning medan denna utgjort för 298 abonnenter 25 m^3 och 447 abonnenter 26—50 m^3. Dessa abonnenter ha sålunda endast i undantagsfall verkligt behov av gas. I den mån de små kvantiteter, varom här är fråga, erfordras för kokning eller andra hushållsändamål, kunna de lika väl tillgodoses med elström och mycket väl uttagas på vanlig belysningsinstallation utan förstärkning av ledningarna. Endast i fåtal fall är det fråga om bostäder med enbart gasspis, som faller inom denna kategori förbrukare. Anledning finnes ej att med klar förlust för gasverket tillgodose dylika värmebehov. I de flesta fall kunna dessa behov tillgodoses med elkraft och, om i något fall gas behöves eller anses fördelaktigare, bör abonnenten betala åtminstone verkets självkostnad. På anförda grunder bör i taxan införas bestämmelse om en minimiavgift av 15 kronor för mätare och år. Förbrukningsavgiften däremot bör för ungefärlig anpassning till elpriset nedsättas från 20 till 18 öre per m^3. Ändringen innebär, att samtliga abonnenter i zon 1 med en förbrukning av minst 150 m^3 per år, d. v. s. hushållsförbrukare och ensamstående personer, som helt äro hänvisade till gas, erhålla gas till sänkt pris.

För inkassering av gasavgifter användes i stor utsträckning automatmätare. Dessa äro dyrare än vanliga mätare. Härtill kommer ytterligare kostnader för polletter. I genomsnitt uppgår gasverkets merkostnad för dessa mätare till två kronor för mätare och år. Automatmätarna medföra ej någon egentlig fördel för verket vid inkassering av avgifterna. Det har visat sig att elverkets förbrukningsavgifter under en lång följd av år kunnat indrivas utan förluster. Betalningsförsummelser bero i de flesta fall på glömska eller annat slarv. Då tillfälliga svårigheter föreligga, beviljas på anhållan anstånd med betalningen. Då intet skäl föreligger att införa automatmätare vid elverket, bör systemet med polletter helst helt avskaffas. Abonnent, som likväl av någon anledning önskar behålla automatmätare, bör ersätta verkets kostnader härför med två kronor för mätare och år. Sådan avgift bör erläggas också av motsvarande elabonnent.

På ovan angivna grunder anser styrelsen, att gastaxan bör undergå sådan ändring i zon 1, att abonnentavgiften höjes från 3 till 6 kronor och att förbrukningsavgiften nedsättes från 20 till 18 öre per m^3 samt att bestämmelser införas om minimiavgift av 15 kronor för mätare och år och om tilläggsavgift av 2 kronor för automatmätare och år ävensom att enahanda bestämmelse om tilläggsavgift för dylik mätare införes i eltaxan.

Den i enlighet härmed ändrade och kompletterade gastaxan har följande utseende:

	Grundavgift kr. per år och mätare	Förbrukningsavgift öre pr m³	Tillämplig vid förbrukning av
Zon 1	6	18	0—1333 m³
„ 2	40	15	1334—2000 m³
„ 3	100	12	2001—4666 m³
„ 4	240	9	4667— m³

Minimiavgift utgår med 15 kr. per år och mätare.

För automatmätare tillkommer en avgift av 2 kr. per år.

Till förbrukningsavgiften 9 öre/m³ i zon 4 kan tilläggsavgift utgå enligt följande bestämmelser.

A) Därest under ett kalenderår medelvärdet av socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 260, utgår för året en tilläggsavgift av 0,4 % för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 260.

B) Därest under kalenderår medelvärdet av prisen i kronor per metriskt ton kokskol överstiger sju tiondelar av medelvärdet av prisen i kronor per metriskt ton värmeledningskoks, prisen räknade cif svensk ostkusthamn enligt kommerskollegii kommersiella meddelanden, utgår en tilläggsavgift av 0,3 öre per m³ för varje hel krona, varmed nämnda medelvärde av kolprisen överstiger sju tiondelar av motsvarande medelvärde av koksprisen.

Tilläggsavgifterna uttagas för hela året i samband med debitering av avgifterna vid årets sista avläsning.

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med hänsyn till abonnentens önskan eller föregående årsförbrukning vald zon och regleras vid fjärde kvartalet i överensstämmelse med den zon, som räknat efter sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten.

Om samma abonnent uttager gas efter flera mätare skall efter tekniska verkens prövning förbrukningsavgift utgå efter sammanlagda förbrukningen på de olika mätarna. Grundavgiften för de olika mätarna bestämmes därvid med hänsyn till förbrukningen på resp. mätare, dock skall grundavgiften för mätare med den största förbrukningen utgå med minst det belopp, som skulle blivit fallet, om sammanlagda förbrukningen uttagits över denna mätare.

Den nya taxan medför för gasverket en inkomstminskning om c:a 10.000 kronor. Gasverkets ekonomi är visserligen ej sådan, att inkomstminskande åtgärd bör företagas, men genom ökad installation av gasspisar kompenseras inkomstminskningen av ökat utnyttjande av distributionsnätet och minskad belastning av elledningarna inom de områden, varom är fråga. Redan efter installation av omkring 500 spisar, vilket beräknas ske inom två år, kan man påräkna inkomstökning.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa den sålunda ändrade och kompletterade gastaxan och

att införa i eltaxan bestämmelse om tilläggsavgift av 2 kronor per år för automatmätare, allt med giltighet från och med avläsningen för 1951 års första kvartal.

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 239. Motion ang. utredning av frågan ang. anskaffande av fosterdaghem.

Stadsfullmäktige remitterade den 26 januari 1950 till barnavårdsnämnden en motion från fullmäktigeledamöterna Stina Barkman och Vera Linderborg om utredande av frågan om anskaffande av fosterdaghem och kostnaderna härför. Motionen är så lydande:

Som följd av den ökade efterfrågan på kvinnlig arbetskraft har behovet av daghemsplatser för förvärvsarbetande mödrars barn blivit allt större. Nuvarande byggnadsrestriktioner torde icke medgiva en utbyggnad av daghemmen i den takt och omfattning att det aktuella behovet kan tillgodoses inom rimlig tid. Detta medför att många kvinnor måste avstå från ett behövligt förvärvsarbete på grund av svårigheter att placera barnen under arbetstiden.

I en del städer har man försökt att komma tillrätta med detta problem genom att anskaffa privata fosterdaghem vilka underställts barnavårdsnämndens kontroll. Även i Västerås förekommer det att privathem mottager barn för vård och tillsyn, men detta utan någon som helst kontroll från samhällets sida vilket inte kan anses tillfredsställande.

Principiellt är vi av den uppfattningen att den bästa och riktiga lösningen av problemet är en fortsatt byggnation av kommunala daghem och vi förutsätter att vederbörande myndigheter i staden gör vad de förmår för att åstadkomma en sådan utbyggnad. Det aktuella läget på byggnadsfronten ger emellertid föga anledning till optimism i berörda avseende varför vi ifrågasätter om inte staden som en nödfallsåtgärd borde pröva systemet med fosterdaghem i kommunal regi. Eljest föreligger perspektivet av en fortsatt utveckling av den okontrollerade fosterdaghemsverksamheten och man kan heller inte förbise risken för att barn kan bli lämnade utan någon som helst tillsyn under moderns förvärvsarbete.

Lämpligaste organet för handhavandet av denna verksamhet är utan tvivel barnavårdsnämnden, som borde få i uppdrag att sörja för anskaffandet av fosterdaghem och utöva erforderlig kontroll. Mödrarnas avgifter för barnen borde fixeras till samma belopp som i kommunens daghem och eventuellt resterande belopp bör betalas av staden.

Under hänvisning härtill hemställa motionärerna

att stadsfullmäktige ville besluta uppdraga åt barnavårdsnämnden att utreda frågan om anskaffandet av fosterdaghem och kostnaderna härför, ävenså att framlägga de förslag vartill utredningen kan föranleda.

Barnavårdsnämnden har i skrivelse den 16 november 1950 anfört följande:

Barnavårdsnämnden förehade redan under år 1948 frågan om fosterdaghem till behandling. Då som nu har enighet vunnits om att man bör betrakta densamma ur

social synvinkel och icke som ett arbetsmarknadsproblem. Barnmedicinska och dylika synpunkter böra vara helt avgörande. Fosterdaghemmen komma, i den mån daghemsplatserna icke förslå för de rent sociala fallen, endast att bliva ett mindre tillfredsställande surrogat. Den insyn, som är möjlig på daghemmen, går icke att åstadkomma i fosterdaghemmen med aldrig så omsorgsfull inspektion. Ur psykologisk synpunkt kan det också vara mindre lämpligt att placera barn i fosterdaghem. Den ständiga vandringen mellan två olika hemmiljöer kan komma att verka uppslitande på barnen. Daghemmen med sitt kollektiv ha ur denna synpunkt en annan och bättre verkan. Man har på annat håll, där fosterdaghemsverksamhet bedrivits, även kunnat konstatera en viss rädsla hos mödrarna för att fosterdaghemmen skulle komma att känslomässigt betyda allt för mycket för barnen.

Av det sagda torde framgå att fosterdaghemmen endast böra tillgripas som en nödfallsutväg vid brist på daghemsplatser. Då dylik brist synes föreligga här i staden, vilket delvis kan utläsas av det förhållandet, att fosterdaghem efterlysas och utbjudas genom annonser i stadens tidningar, har barnavårdsnämnden i samråd med barnstugestyrelsen beslutat att igångsätta en försöksverksamhet. Man har därvid tänkt sig ett tjugotal hem. Anskaffningen av hemmen skulle ske genom barnstugestyrelsen, vilken även skulle handha den ekonomiska sidan av saken, medan inspektionen av hemmen och kontrollen över barnens vistelse skulle utföras av barnavårdsnämnden.

Ersättningen till fosterdaghemmen skulle utgöra förslagsvis 3: 50 kr. per dag och barn, medan moderns avgift skulle uttagas efter samma graderade skala, som nu tillämpas på daghemmen. Inspektionen och kontrollen komma att medföra behov av ytterligare arbetskraft för barnavårdsnämnden, vars tjänstemän helt åtgå för förutvarande arbetsuppgifter.

Som förut nämnts är ett ev. startande av fosterdaghem endast att betrakta som ett försök. Därest detta skulle slå väl ut och verksamheten därför kommer att fortsättas, bör dock samma myndighet handhava skötseln av såväl fosterdaghemmen som daghemmen, då båda slagen av hem frekventeras av samma klientel. Antingen bör alltså barnstugestyrelsen utöka sin verksamhet till att omfatta även fosterdaghemmen, eller också bör skötseln av såväl fosterdaghemmen som daghemmen handhavas av barnavårdsnämnden, som dock under alla förhållanden har lagenlig skyldighet att utöva erforderlig inspektion.

Under åberopande härav tillstyrker barnavårdsnämnden stadsfullmäktige besluta

att motionen därmed får anses besvarad.

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Till en början torde kunna konstateras, att bristen på daghemsplatser framkallat ett visst behov av fosterdaghem. Huruvida denna vårdform innefattar en fullgod lösning av hithörande frågor torde i avsaknad av närmare erfarenhet av huru verksamheten i praktiken utfaller vara svårt att för närvarande förutsäga. En nackdel med fosterdaghemmen torde som barnavårdsnämnden framhållit vara svårigheten att utöva en fullt tillfredsställande kontroll. Det nödläge som föreligger torde emellertid motivera att en försöksverksamhet anordnas. Förslaget att verksamhetens hand-

havande skulle uppdelas mellan barnavårdsnämnden och barnstugestyrelsen förefaller drätselkammaren dock mindre lyckligt, då genom en dylik dualism lätt komplikationer kunna uppkomma. Det synes drätselkammaren vara riktigast, att verksamheten redan från början lägges helt under barnavårdsnämnden, då denna verksamhet till sin karaktär står nära den verksamhet, som vanligen bedrives av barnavårdsnämnden.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att i huvudsak efter de riktlinjer barnavårdsnämnden angivit skall igångsättas en försöksverksamhet med fosterdaghem i barnavårdsnämndens regi samt

att förevarande motion skall anses med detta förslag besvarad.

Nr 240. Ändring av stadsplanen för kvarteret Verkstaden m. m.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 november 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 15 september 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteret Verkstaden m. m. Förslaget är betecknat Pl 144 och består av karta samt stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 12 till och med den 26 oktober 1950. Under utställningstiden har yttranden inkommit från drätselkammaren, vägförvaltningen och Kungl. Järnvägsstyrelsen. Vägförvaltningen och järnvägsstyrelsen ha gjort vissa erinringar, vilka byggnadsnämnden icke ansett sig böra beakta. Beträffande erinringarnas innehåll får byggnadsnämnden hänvisa till stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande av den 15 november 1950. Nämnden ansluter sig helt till de synpunkter, som anförts i utlåtandet.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

FÖRSLAG
till ändring av stadsplanen för *Västerås,*
Kvarteret Verkstaden m. m.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

1 mom. Byggnadskvarter.

Med HJm betecknat område får endast användas för handel, småindustri och därmed jämförliga eller samhöriga ändamål av beskaffenhet att icke för närboende

medföra brandfara eller sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

Med Hj betecknat område får endast användas för industrikontor och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål. Lagerlokaler må inredas endast i den omfattning byggnadsnämnden prövar lämpligt. Bostäder må uppföras i den utsträckning, som erfordras för anläggningens tillsyn och bevakning.

Med J betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål av beskaffenhet att icke för inom angränsande områden boende medföra brandfara eller sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

Med Jp betecknat område får icke bebyggas utan endast användas som plantering och får icke tagas i anspråk som upplagsplats.

2 mom. Trafikområden.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål.

Med Tm betecknat område får användas endast för allmän gatutrafik.

§ 2.

Mark, som icke eller endast i mindre omfattning får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i annan mån än att lokaler anordnas under ett plan förlagt på högst den höjd i meter över gatuplanet, som siffran angiver.

§ 3.

Mark tillgänglig för ledningar och allmän trafik.

Å med u betecknat område får icke vidtagas anordningar, som förhindra framdragande och underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

Med z betecknat område skall i ett plan beläget 5,05 m under järnvägsräls underkant hållas tillgängligt för allmän gatutrafik till en fri höjd av 4,5 meter. Området skall dessutom hållas tillgängligt för framdragande av underjordiska ledningar.

§ 4.

Byggnads material.

Å med HJm, Hj eller J betecknat område får endast byggnad med ytterväggar och bjälklag av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran angiver. Inom med Hj eller J betecknat område må dock för särskilt fall medgivas den större höjd, som påvisas vara erforderlig och med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och annan allmän säkerhet prövas vara lämplig.

§ 6.

Våningsantal.

Inom med romersk siffra betecknat område får byggnad uppföras med högst det antal våningar, som den romerska siffran anger.

Inom område, där våningsantalet icke bestämts på sätt som angives i föregående moment, får byggnad uppföras med högst det antal våningar, som den angivna hushöjden medger.

§ 7.

Förbud mot nybyggnad.

Å med H betecknat område får nybyggnad företagas endast under förutsättning att bebyggelsen inom fastigheten i dess helhet ställes i överensstämmelse med stadsplanen.

Västerås den 15 september 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING
till förslag till ändring av stadsplanen för *Västerås, Kvarteret Verkstaden m. m.*

Förslaget, daterat den 15 september 1950, är avfattat å karta Pl 144 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För större delen av planeområdet finnes stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 5 april 1946. För delen öster om järnvägen ha tidigare uppgjorda stadsplaneförslag undantagits från fastställelse varvid Kungl. Maj:t den 5 april 1946 meddelat byggnadsförbud tills nytt förslag till stadsplan upprättats dock längst till 1 januari 1951.

Inom kvarteret Verkstaden finnes till övervägande del industribebyggelse tillhörig Asea och Svenska Metallverken, ehuru en del äldre bostadshus ännu finnes kvar. Planförslaget avser beträffande kvarteret Verkstaden att genom uppdelning av kvarteret i mindre enheter åtskilda av parkremsor och genom åsättande av byggnadshöjder, vilket saknas i gällande stadsplan, bringa detsamma i möjligaste mån i överensstämmelse med civilförsvarstekniska krav. Utmed järnvägen har vissa justeringar gjorts, bland annat har industriparkbältet gjorts bredare och byggnadsområdet utökats mot öster. Dessa båda vidgningar hava skett på upplagsmarkens område. Ur säkerhets- och skyddssynpunkt synes nu föreslagen ordning vara att föredraga, då ett stort upplagsområde är svåröverblickbart och lätt kan innehålla eldfarliga föremål, även om upplaget i huvudsak avsetts för metallråvaror för AB Svenska Metallverken. Inom tomt nr 2, tillhörig Asea, är ytterligare utbyggnad ej avsedd. Planförslaget innebär där ett konfirmerande av den befintliga bebyggelsen och ett bevarande av befintliga friytor.

Norr om den planerade riksvägen har ett område om tio meters bredd, förut upptaget som idrottsområde, utlagts till gatuplantering, då detta utrymme måste tagas i anspråk för slänter och terrasseringar för riksvägen.

Öster om järnvägen föreslås ett område för handels- och hantverksändamål. Där avses att inrymmas hantverkare och andra småindustriella företag, som för närvarande äro belägna i citykvarteren och ej kunna beräknas kvarligga vid förestående sanering där. Byggnadshöjden har, i jämförelse med vad som angavs i det ovannämnda ej fastställda stadsplaneförslaget, sänkts med en våning till tre våningar. Genom att järnvägsmarken till stor del utgöres av en hög bank med slänter på ömse sidor om befintligt och framtida huvudspår bör den kunna innebära en avsevärd förstärkning av skyddsbältet mot industribebyggelsen i kvarteret Verkstaden. Vid Pilgatan har utlagts allmän platsmark som reservat för blivande trafikanordning vid järnvägskorsningen.

Malmabergsgatan föreslås ytterligare vidgad till 20 meter. Inom området öster om denna gata synes bebyggelsen mer och mer anta karaktär av småindustri- och hantverksbebyggelse och inom stadsplaneavdelningen är utredningsarbeten i gång angående möjligheterna att ge detta område samma karaktär som det nu föreslagna kvarteret närmast väster om Malmabergsgatan.

Västerås den 15 september 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
beträffande förslag till ändring av stadsplanen för *Västerås, Kvarteret Verkstaden,* Pl 144.

I enlighet med byggnadsnämndens beslut den 18 september i år har det rubricerade stadsplaneförslaget varit utställt för granskning under tiden 12—26 oktober. Därvid har inkommit tre skriftliga yttranden över förslaget för vilka härmed närmare redogöres.

1. Drätselkammaren förklarar sig enligt protokollsutdrag icke ha något att erinra mot förslaget.

2. Vägförvaltningen i länet har i sitt yttrande endast anfört att "till förhindrande av trafikfarliga utfarter mot blivande rikshuvudväg i Tegnérgatan i stadsplanen bör införas förbud mot anordnande av utfart från kv. Verkstaden mot nämnda gata".

Det är emellertid att märka att rikshuvudvägen (Tegnérgatan) i stadsplanen ej är upptagen som gata utan som s. k. specialområde för trafikändamål. Det föreliggande förslaget överensstämmer i denna fråga helt med den fastställda stadsplanen och den bestämmelse beträffande riksvägen, som angivits av Kungl. Byggnadsstyrelsen vid dess granskning av stadsplanen ifråga. I byggnadsstyrelsens yttrande påpekades därvid särskilt att "förbud mot utfart är onödigt, eftersom någon generell rätt till utfart till ett dylikt specialområde självklart icke föreligger". Någon anledning till ändring av förslaget på denna punkt synes sålunda ej föreligga.

3. Kungl. Järnvägsstyrelsen har i sin skrivelse framfört *dels* såsom ett önskemål från järnvägens sida att järnvägsområdet, vilket i förslaget — liksom i gällande stadsplan — har en mindre bredd i delen närmast intill Pilgatan än i sträckningen längre norrut, även på denna punkt ges en ökad bredd, *dels* såsom lämpligt med hänsyn till bl. a. trafikanterna på rikshuvudvägen Tegnérgatan, att denna trafikled lägges på en

c:a 45 cm lägre nivå, så att järnvägsbron däröver kan utföras med tät betongkonstruktion i stället för, som nu måste ske, med järnkonstruktion.

Beträffande den förstnämnda frågan är den påtalade utformningen beroende av att gatumark måst reserveras för anordnande av körrämper vid en framtida planskild korsning mellan Pilgatan och järnvägen. Med hänsyn härtill har också Statens Järnvägar, efter samråd under hand, i skrivelse den 13 november närmare preciserat sitt önskemål om järnvägsområdets bredd. Det därvid angivna måttet överensstämmer — med den tolerans som tolkningen av en stadsplan medgiver — med det föreliggande förslaget.

Beträffande frågan om konstruktionen över vägporten för riksvägen och dennas höjdläge är det, enligt vad som framgår av infordrat yttrande från Tekniska Verken, med hänsyn till en befintlig stor huvudavloppsledning ej möjligt att sänka "gatans" läge. De eventuella nackdelarna med en öppen järnkonstruktion, som dock på undersidan kan täckas med plåt eller dylikt, får därför tagas och någon revidering av stadsplaneförslaget på denna punkt kan sålunda ej tillstyrkas.

Då sålunda någon protest mot förslaget icke inkommit och de ovan relaterade skrivelserna ej böra föranleda någon ändring av förslaget, får jag hemställa att byggnadsnämnden ville godkänna förslaget, Pl 144, daterat den 15 september 1950 samt överlämna det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 15 november 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 241. Motion angående tillfälliga butiks- och hantverkslokaler.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 27 april 1950 till drätselkammaren remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Oscar Kihlgren och Gust. Lindström ingiven motion angående anskaffande av tillfälliga butiks- och hantverkslokaler att uthyras till sådana affärsinnehavare och rörelseidkare, som i samband med rivning av äldre fastigheter och nybyggnader tillfälligt bleve utan lokaler.

Motionen är så lydande:

Saneringen av stadens centrum är nu aktuellare än någonsin tidigare och nya byggnadsprojekt tränga på, vilka inom närmaste tiden äro avsedda att komma till

utförande. I de flesta av de nuvarande byggnaderna där de projekterade storbyggena, t. ex. Brandstodsbolagets, Monarks, Uplandsbankens, Turitz m. fl. äro föreslagna, inrymmas f. n. en mängd affärslokaler. Meningen är ju också den, att de flesta av dessa affärer skola kunna beredas nya lokaler i nybyggnaderna men svårigheten för dessa affärsinnehavare blir att erhålla tillfälliga lokaler under rivnings- och byggnadstiden.

Denna fråga har diskuterats av berörda parter, varvid man kommit till det resultatet att den enda lösningen är att få fram genomgångslokaler, som kunna användas i tur och ordning allt efter som de olika projekten genomföras.

Med anledning av här angivna förhållanden få undertecknade föreslå, att staden snarast måtte — exempelvis genom ett nybygge på den av staden genom Mimer ägda tomten vid Hantverkargatan eller på annan lämplig plats ordna med butiks- och hantverkslokaler för att uthyra till de affärsinnehavare, som genom vad här ovan framhållits bli utan lokaler.

Om detta problem icke i tid löses kan man befara en försening och uppbromsning i den sanering i stadens centrala delar, vilken måste anses både önskvärd och nödvändig.

Västerås den 24 april 1950.

Oscar Kihlgren. *Gust. Lindström.*

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren kan till en början vitsorda, att ett framträdande behov föreligger av centralt belägna affärslokaler och att åtgärder för tillfredsställande av behovet äro påkallade. Drätselkammaren har även haft sin uppmärksamhet riktad på denna fråga. Vad beträffar hantverkslokaler må framhållas, att en särskild av stadsfullmäktige tillsatt kommitté sysslar med denna del av spörsmålet. Man har anledning utgå från att denna kommitté även kommer att behandla frågan om eventuellt erforderliga provisorier för dylika lokaler. I uppgjorda stadsplaneförslag har hänsyn tagits till behovet av hantverks- och småindustrilokaler. Ett område mellan järnvägen och Malmabergsgatan, för vilket stadsplaneförslag föreligger, torde vara möjligt att relativt snabbt utnyttja för hantverksändamål. I viss mindre utsträckning torde hantverkslokaler även kunna upplåtas i ett av byggnadsfirman Anders Diös planerat hantverkshus. Genom utrymmande av en del större omoderna men centralt belägna lägenheter i gaturegleringsfastigheter torde tillfälligt kunna beredas plats för hantverkare. Förutsättning härför är dock hyresnämndens medgivande.

Vad speciellt butikslokaler beträffar har drätselkammaren diskuterat olika lösningar. En utväg vore att såsom skett till exempel i Linköping anordna en provisorisk barackbyggnad. En dylik skulle möjligen kunna uppföras å västra delen av Stora torget och inrymma lokaler avsedda att provisoriskt uthyras till affärsföretag i avbidan å en definitiv lösning av vederbörandes lokalfråga. En annan lösning, som också diskuterats, är att i därför lämpad, redan befintlig byggnad inrymma dylika lokaler. En tredje utväg, som också är tänkbar, är att vid planlösning av nybyggen av permanent karaktär på ett eller annat sätt taga hänsyn till föreliggande behov.

Drätselkammaren har icke i dagens läge funnit anledning taga slutlig ställning till

de olika uppslag, som sålunda framkommit, utan har kammaren ansett, att frågan bör vila till dess nybyggnadsbehoven i de särskilda fallen bliva aktuella. Längre fram, då situationen påkallar detta, är drätselkammaren beredd att framkomma med ett förslag till lösning av frågan efter de linjer, som kunna finnas lämpliga. I avbidan härå synes motionen kunna avföras från dagordningen.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige beslut

att förevarande motion skall anses genom drätselkammarens skrivelse besvarad.

Nr 242. Yttrande i anledning av besvär, vilka anförts över stadsfullmäktiges beslut om inköp av passagerarbåt. (Konf. Stfms handl. nr 178 ser. A år 1950.)

Länsstyrelsen har genom resolutioner den 20 och 23 oktober 1950 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående de av ingenjören R. E. Öhlund och förmannen Karl Engdahl anförda besvär över fullmäktiges beslut den 20 september 1950 att anvisa anslag för inköp av passagerarebåt.

Besvärshandlingarna, vilkas innehåll i huvuddrag framgår av drätselkammarens skrivelse, ha ej avtryckts i handlingarna men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Drätselkammaren anför i utlåtande den 7 december 1950 följande:

Klagandena göra gällande, att stadsfullmäktiges beslut skulle vara stridande mot lag i så måtto, att inköpet icke utgör en kommunal angelägenhet och att stadsfullmäktige sålunda genom beslutet överskridit sin befogenhet. Vidare hävdas, att den utredning, som ligger till grund för fullmäktiges beslut är i så hög grad felaktig och missvisande, att ärendet icke blivit i vederbörlig ordning berett och att stadsfullmäktige sålunda i strid mot 24 § i lagen om kommunalstyrelse i stad företagit ett icke berett ärende till avgörande.

I förstnämnda avseende uppger klaganden Öhlund bland annat att passagerarebåten skall ha två uppgifter nämligen *dels* för reguljär trafik mellan Västerås och Björnön och *dels* såsom uthyrningsbåt. Trafikbehovet å Björnön är enligt klaganden av så ringa intensitet att något kommunalt ändamål icke föreligger. Uthyrningen av båten till enskilda betecknas såsom en verksamhet, vilken icke faller inom den kommunala kompetensen. Den verksamhet, vari båten skulle användas, finner herr Öhlund ur formell synpunkt särskilt betänklig, enär den är avsedd att äga rum i kommunal regi. I den mån stadens medverkan sker i form av subvention till den båttrafik, som bedrives av Almö-Lindöbolaget, synas emellertid klagandens formella betänkligheter icke göra sig gällande med samma styrka. I den vid klagoskriften fogade skrivelsen till drätselkammaren efterlyser klaganden nämligen, varför staden icke i stället för att inköpa båten övervägt dylika subventioner.

Till en början vill drätselkammaren rätta till en missvisande uppgift i klagandens skrivelse. Klaganden omnämner endast två av ändamålen för passagerarbåten nämligen trafiken å Björnön och uthyrningen men förbigår det tredje av kammaren upp-

givna ändamålet nämligen såsom reserv för trafiken på Hästholmarna. Såsom framgår av drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige är uthyrningen avsedd att komma till stånd först i tredje hand.

Vidkommande frågan huruvida och i vilken omfattning en stad äger att i egen regi bedriva eller genom subventioner bidraga till ångbåtstrafiken är att märka att redan före 1948 års ändring av kommunallagarna dylik verksamhet enligt rättstillämpningen ansetts i princip tillåten. Rättspraxis gör icke någon skillnad på huruvida driften sker i kommunens egen regi eller om kommunen medverkar genom subventioner till enskilt företag. Det avgörande är i dessa fall *ändamålet* med trafiken. Givetvis är en kommun icke befogad att bedriva ångbåtstrafik lika litet som affärsrörelse överhuvudtaget i rent spekulativt syfte. Ur denna synpunkt skulle det sålunda vara olagligt om kommunen exempelvis med egna båtar öppnade lasttrafik eller sådan passagerartrafik, som icke omedlebart tillgodoser kommunmedlemmarnas intressen. Det ändamål, man i detta fall vill tillgodose, är stadens intresse av att ordna fritidssysselsättningar för sina invånare. Det har genom flera rättsfall fastslagits, att kommunen äger rätt att exempelvis inköpa stora markområden belägna flera mil utanför område såsom fritidsreservat (t. ex. RÅ 1941: 4 och not S 86 år 1945). Det förefaller under sådana förhållanden egendomligt om icke kommunen skulle äga rätt att i den form, den finner bäst, anslå medel till trafikföretag, som avser att möjliggöra fritidsområdets utnyttjande. Med hänsyn härtill kan icke heller anses otillåtet att staden i mindre utsträckning subsidiärt utnyttjar båten genom att utan vinstsyfte uthyra densamma och härigenom bereda stadens innevånare tillgång till även sådana fritidsområden vid Mälaren, vilka ej under nuvarande förhållanden stå öppna för dem. Vad som synes hava föresvävat klaganden är synpunkten att en kommunal uthyrning av båtar i uteslutande eller huvudsakligt vinstsyfte icke är tillåten. Om någon sådan uthyrning har emellertid aldrig varit tal.

Klaganden Öhlund har gjort sig stor möda med att söka bevisa att behov av trafik å Björnön ej föreligger. Först och främst må framhållas att de siffror, han lämnat, äro hämtade från ett år med synnerligen dåligt sommarväder och att de sålunda på grund härav knappt kunna anses representativa. Det har heller ej utretts i vad mån dessa siffror ha sin grund i det förhållandet att Almö-Lindöbåten i första hand måste tillgodose trafiken å Almö-Lindö. Bolaget uppger emellertid, att det självt under år 1949 planerade att insätta en ny båt i syfte bland annat att förstärka trafiken på Björnön under söndagar. Man har anledning förmoda, att bolaget icke skulle ha umgåtts med dessa planer, om bolaget ansett trafikbehovet på Björnön verkligen vara så ringa som bolaget nu uppger.

Även om det skulle förhålla sig så som bolaget påstått ifråga om trafikfrekvensen å Björnön har man grundad anledning att räkna med ett ökat intresse för Björnön såsom fritidsområde, därest en särskild direkt och snabbgående båtförbindelse anordnas. På grund av stadens kraftiga tillväxt har frågan om fritidsområden och badplatser vid Mälaren under de senaste åren blivit alltmera brännande. De områden, som hittills varit mest utnyttjade, nämligen Hästholmarna och Johannisberg äro med stadens nuvarande folkmängd otillräckliga. Härutöver finnes för närvarande tillgång endast till badplatserna vid Björnön. Så mycket större anledning föreligger därför, att staden söker åstadkomma ett kraftigare utnyttjande av de senare.

Vad därefter angår klagandenas andra huvudargument, nämligen att ärendet icke skulle vara behörigen berett, kan först och främst framhållas, att beredningstvånget

är av rent formell karaktär. Det innebär endast att, innan ett ärende avgöres av stadsfullmäktige, tillfälle skall lämnas drätselkammaren eller allmänt beredningsutskott att avgiva yttrande. Nämnda organ behöva sålunda icke ens avgiva yttrande utan det är tillräckligt om de haft möjlighet att göra detta. När ärendet gäller beredningsorganets eget förvaltningsområde, måste dock alltid yttrande avgivas. Yttrandet kan likväl inskränka sig till ett rent avstyrkande eller tillstyrkande utan någon närmare motivering. När det gäller ett förslag, som väckts av drätselkammaren, måste det ur formell synpunkt anses tillräckligt blott kammarens förslag är så avfattat att det är fullt tydligt vad därmed avses. Därest stadsfullmäktige själva godtaga den utredning, som ligger till grund för ett förslag från drätselkammaren, äro fullmäktige formellt oförhindrade att träffa avgörande i ärendet.

Bortsett från räckvidden av de formella kraven på beredningen måste drätselkammaren emellertid i detta speciella fall bestämt bestrida, att utredningen varit otillräcklig eller missvisande. Vad utgiftsberäkningarna angår ha dessa uppgjorts av hos staden anställd personal, till vilkens sakkunskap staden har all anledning att skänka tilltro. Den specificerade utgiftsberäkningen har visserligen icke intagits i stadsfullmäktiges tryckta handlingar men har hela tiden varit tillgänglig för granskning å stadskansliet. Beträffande de beräknade inkomsterna av båten har drätselkammaren av lätt insedda skäl icke gjort några kategoriska uttalanden. Kammaren har endast framhållit att för att rörelsen skall gå ihop ett biljettpris av en krona per person och halv beläggning erfordras. Drätselkammaren har helt och hållet avstått från att verkställa någon beräkning av trafikfrekvensen. Denna är nämligen helt och hållet beroende på väderleksförhållandena under sommarsäsongen, vilka utgöra en alltför obestämbar faktor för att några säkra antaganden härom skulle kunna göras vare sig av drätselkammaren eller någon annan. En kalkyl av inkomsterna måste därför, hur den än göres, vara tämligen värdelös.

De upplysningar, drätselkammaren i ärendet lämnat stadsfullmäktige, måste anses fullt tillräckliga för att fullmäktige skola ha kunnat bilda sig en uppfattning om projektets storleksordning i ekonomiskt avseende.

Det har icke visats, att det överklagade beslutet icke tillkommit i laga ordning, att det står i strid mot allmän lag eller författning, överskrider fullmäktiges befogenhet, innebär kränkning av enskilds rätt eller vilar på orättvis grund.

Stadsfullmäktige böra på grund härav hemställa om besvärens ogillande.

Med hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom eget yttrande över de av klagandena anförda besvären åberopa vad drätselkammaren härovan anfört.

Nr 243. Tilläggsanslag för påbyggnad av omnibusgaraget.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 december 1950 anfört följande:

Vid sammanträden den 28 mars 1946 och den 29 april 1948 ha stadsfullmäktige av lånemedel beviljat anslag å tillhopa 238.000 kronor för uppförande av påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan samt uppdragit åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å samma belopp.

Sedan arbetet färdigställts, har det visat sig att nämnda anslag varit otillräckligt. Totalkostnaden för bygget har uppgått till c:a kronor 423.000. Anledningen härtill är dels att den spolhall uppförts, vilken ursprungligen icke varit projekterad i anläggningen, dels ock att avsevärda höjningar av priserna å materiel samt å arbetslönerna ägt rum efter det att kostnadsberäkningarna ursprungligen upprättades.

Drätselkammaren ser sig därför nödsakad att begära ett tilläggsanslag å 185.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren vill i detta sammanhang meddela, att kammaren varit inne på tanken att anläggningarna för bussgaraget skulle helt överlåtas å omnibusbolaget och i samband därmed tomten av staden upplåtas till bolaget med tomträtt. Med hänsyn till svårigheterna att under rådande penningknapphet uppbringa lån, möjliggörande för bolaget att finansiera övertagandet av anläggningarna, och då fråga om förflyttning av anläggningarna till annan tomt har övervägts, har drätselkammaren ansett, att det tillsvidare bör anstå med överlåtelsen.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för påbyggnad av stadens omnibusgarage anvisa ett tilläggsanslag å 185.000 kronor av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å motsvarande belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 244. Anslag till kampanjen "Säkerhetens Mönsterstad".

Bestyrelsen för Säkerhetens Mönsterstad har i skrivelse den 21 oktober 1950 anfört följande:

Det är allmänt bekant att frekvensen när det gäller olycksfall i arbete, i trafiken och i hemmen, ävensom antalet brandolyckor, visar en skrämmande ökning. Tusentals människor blir skadade mer eller mindre svårt och hundratals dödsolyckor inträffar varje år. De personliga lidanden, som olycksfallen av här anfört slag förorsakar, kan inte mätas. Däremot har man möjlighet att uppskatta de materiella förluster för samhället, vårt produktionsliv och den enskilde, som uppstår till följd av olyckor. Man konstaterar snart att det rör sig om utomordentligt stora tal. Som exempel kan nämnas att olycksfallen i och utom arbetet beräknas kosta vårt land c:a 600 milj. kr. per år, därav 350 milj. kr. för olycksfall inom arbetet, brandolyckorna uppskattas till 300 milj. kr. per år och trafikolyckorna till 150 milj. kr. per år. Vilka materiella värden som olycksfallen i hemmen representerar kan inte bedömas, men även här rör det sig om stora värden. Man kan utgå ifrån, att samtliga här nämnda grupper av olycksfall direkt och indirekt kostar vårt land inte mindre än 1.000 milj. kr. per år. Om man uppdelar denna kostnad på samtliga invånare skulle det innebära 142 kr. per capita. Lägges denna siffra till grund för en uppskattning av vad olyckorna kostar Västerås per år, får man fram den uppseendeväckande siffran 8,5 milj. kr.

Vi är fullt medvetna om, att denna uppskattning kan innehålla en bred felmarginal, men den ger en allmän översikt av vilka enorma materiella värden det ändå är fråga om.

Skadefrekvensen är i ständigt stigande och det är ett angeläget önskemål, att alla ansvarskännande krafter medverkar till att åstadkomma en förändring till det bättre.

Med hänsyn till detta har Försäkringsbolagens Upplysningstjänst, som är de svenska försäkringsbolagens gemensamma organ för bl. a. skadeförebyggande verksamhet, beslutat att i Sverige söka lansera en ursprungligen amerikansk idé, vilken går ut på att göra vissa städer till säkerhetens mönsterstäder.

Avsikten är att genom intensiv propaganda under en ganska lång tidsperiod — tills vidare ett år — fästa allmänhetens uppmärksamhet på farorna och förmå invånarna i en stad att iaktta större försiktighet och omtanke i det dagliga livet, i hemmen, på arbetsplatsen, i trafiken och annorstädes. Vidare kan måhända myndigheterna genom en verksamhet av detta slag inspireras att vidta åtgärder, som utan att vara alltför kostnadskrävande, kan medföra bättre säkerhet på skilda områden.

Försäkringsbolagens Upplysningstjänst har erbjudit Västerås att bli den första stad i Sverige där denna plan skall prövas. Anledningen till att man valt Västerås är att staden är av lämplig storlek och att man här har funnit möjligheter att göra en insats. Eftersom Västerås är den första stad, där man tänker pröva idén är Försäkringsbolagens Upplysningstjänst berett att offra ganska mycket arbete och pengar på att genomföra det skisserade programmet i vår stad.

En närmare redogörelse för hur säkerhetsarbetet lades upp i USA återfinnes som bilaga 1. En plan för hur arbetet med Säkerhetens Mönsterstad bör läggas upp i Västerås bifogas, bil. 2.

Vid sammanträde med ett stort antal representanter för stadens myndigheter, industrier, fackliga och politiska m. fl. organisationer beslöts den 14 juni 1950 att tillsätta den i organisationsplanen nämnda huvudbestyrelsen. Protokoll, bil. 3.

Som beskyddare för arbetet står landshövding Conrad Jonsson.

Under huvudbestyrelsen sorterar 5 arbetsutskott, nämligen propagandautskottet, som utsågs redan vid sammanträdet den 14/6 och industri-, brand-, hem- och trafikutskotten, vilka utsågs av huvudbestyrelsen den 17 okt 1950. Utskottens sammansättning framgår av bil. 4.

Samtliga utskott har börjat planera för det kommande arbetet. Den viktigaste frågan innan igångsättning sker är emellertid att skapa en finansiell bakgrund för arbetets bedrivande. Det är visserligen på detta tidiga stadium ganska svårt, för att inte säga omöjligt, att i detalj beräkna vilka kostnader som arbetet kan komma att belöpa sig till. Propagandautskottet har emellertid gjort ett överslag och skisserat en budget, vilken bestyrelsen godkänt, bil. 5. Enligt denna budget kommer Försäkringsbolagens Upplysningstjänst att svara för en stor del av kostnaderna, dels i form av naturaprestationer, dels genom ett kontant anslag på 10.000 kr. Trots dessa prestationer kvarstår ett belopp på 30.000 kr. som icke är täckt. Halva detta belopp, alltså 15.000 kr., bestrides av Asea och Metallverken under förutsättning att Västerås stad kan svara för återstoden, 15.000 kr.

Med stöd av vad som ovan sagts vill därför bestyrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte ställa till bestyrelsens förfogande det belopp som ytterligare behövs, nämligen 15.000 kr.

Beloppet bör ställas till bestyrelsens förfogande för genomförande av arbetet med att göra Västerås till Säkerhetens Mönsterstad enligt i huvudsak de planer som skisserats i vidfogade program. Dock bör bestyrelsen givas rätt att vidtaga de förändringar i det uppställda programmet, som kan anses erforderliga.

För revision av bestyrelsens räkenskaper hemställes att Stadsfullmäktige måtte utse 2 revisorer.

Bestyrelsen hemställer

att stadsfullmäktige i Västerås måtte anslå 15.000 kr. för arbetet med att göra Västerås till Säkerhetens Mönsterstad, och

att stadsfullmäktige måtte utse 2 revisorer för granskning av bestyrelsens räkenskaper och förvaltning.

De i skrivelsen omförmälda bilagor ha icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Drätselkammaren har med överlämnande av skrivelsen genom utlåtande den 7 december 1950 anfört följande:

Riktlinjerna för och organisationen av verksamheten framgår av bestyrelsens skrivelse, till vilken drätselkammaren hänvisar.

Den verksamhet, som planeras, är i sitt slag ny här i landet, i det att Västerås stad skulle bliva den första stad, i vilken denna mera allsidigt betonade säkerhetspropaganda skulle försökas. Givetvis är det svårt att på förhand bedöma huru effektivt resultatet av en dylik propaganda kan bliva. Med hänsyn till de betydande ekonomiska förluster, som årligen drabba produktionen genom olycksfall av olika slag har drätselkammaren icke velat motsätta sig att ett engångsanslag lämnas såsom bidrag till en försöksverksamhet på området i fråga.

Åt stadsrevisionen torde böra uppdragas att utse revisorer för granskning av bestyrelsens förvaltning.

Då utgifterna avse år 1951, bör anslaget täckas av nästa års reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 15.000 kronor,

att uppdraga åt stadsrevisionen att utse revisorer att granska bestyrelsens räkenskaper och förvaltning samt

att anslaget skall täckas av i 1951 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 245. Omändring av bespisningslokalerna i Herrgärdsskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 2 oktober 1950 anfört följande:

Barnbespisningslokalen vid Herrgärdsskolan är f. n. inrymd i souterrängvåningen i norra delen av expeditionsbyggnaden, Engelbrektsgatan 19. Denna lokal är emellertid

allt för liten och den maskinella utrustningen i högsta grad otillfredsställande. I lokalen ryms f. n. omkring 90 barn i varje bespisningsomgång. Med tre omgångar kan alltså cirka 270 barn erhålla bespisning. Elevantalet är f. n. 900. Alltså kan omkring ⅓ av barnen erhålla bespisning i skolan. Omkring 70 barn från denna skola erhålla bespisning i Gideonsbergsskolan och 150 i Djäknebergsskolan. Att det är en nödfallsutväg att behöva sända barn från en skola till en annan för att erhålla bespisning är så självklart, att det inte behöver påpekas.

Genom en omdisponering av lokalerna på så sätt att kök och bespisningslokaler förläggas till souterrängvåningen i södra delen av byggnaden kan 280 barn erhålla bespisning i varje omgång, om även träslöjdsalen en trappa upp tages i bruk som bespisningslokal. I tre omgångar kan alltså 840 barn utspisas. Den nuvarande bespisningslokalen kan utan större kostnader ändras till träslöjdsal, varför antalet slöjdlokaler inte blir mindre genom ombyggnaden. Den föreslagna omdisponeringen av dessa lokaler tycks vara enda möjligheten att erhålla tillräckligt stora och ändamålsenliga bespisningslokaler för eleverna vid denna skola, såvida inte särskild byggnad skall uppföras för ändamålet, vilket givetvis kommer att ställa sig betydligt dyrare.

Kungliga Skolöverstyrelsen har förhandsgranskat och godkänt ritningarna och funnit behov föreligga av nyssnämnda lokaler. Statsbidrag kan — enligt Skolöverstyrelsen — påräknas för ifrågavarande byggnadsarbete. (Bil.). Som framgår av bif. utredning blir kostnaden för inventarier och byggnadsarbeten kronor 129.920: —. I statsbidrag torde kunna påräknas omkring 20.000 kr.

Med hänvisning till ovanstående hemställer folkskolestyrelsen, att Stadsfullmäktige anvisar kronor 129.920: — för iordningställande av skolmåltidslokaler i Herrgärdsskolan.

Den i folkskolestyrelsens skrivelse omnämnda bilagan har icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnes för granskning tillgänglig å stadskansliet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 december avgivit följande utlåtande.

Kammaren har under hand berett folkskolestyrelsen tillfälle att taga förslaget under förnyat övervägande för att om möjligt få fram en mera lämplig planlösning av ifrågavarande bespisningslokaler. Från drätselkammarens sida framhölls härvid, att om så vore möjligt, samtliga till skolbespisningen hörande avdelningar borde inrymmas inom samma plan antingen inom nu ifrågavarande byggnad eller också i en fristående paviljongbyggnad av provisorisk karaktär eller eventuellt inrymmas i någon annan lämplig byggnad. I samband härmed påpekade kammaren även den kraftiga utveckling, som stadens skolbespisningsverksamhet företedde samt ifrågasatte om icke tiden vore mogen för en översyn av organisationen. På denna sistnämnda punkt har folkskolestyrelsen förklarat sig villig företaga närmare utredning. Ifråga om planlösningen av bespisningslokalerna i Herrgärdsskolan har folkskolestyrelsen framhållit, att vissa svårigheter förelåge att inrymma lokalerna i samma plan uti Herrgärdsskolan. Bland annat bleve det enligt folkskolestyrelsens uppfattning ganska trångt. Förslaget att inrymma barnbespisningen i en fristående byggnad har avvisats av folkskolestyrelsen på grund av estetiska och ekonomiska skäl.

Ehuru drätselkammaren fortfarande är av den uppfattningen att betydande nackdelar äro förknippade med det föreslagna arrangemanget att ha vissa bespisnings-

lokaler i annat plan än köket, har kammaren icke velat motsätta sig folkskolestyrelsens förslag.

Stadsfullmäktige torde för dagen endast böra fatta principbeslut om lokalernas utförande samt uppdraga åt folkskolestyrelsen att arbeta vidare på förslaget och senare, då kostnaderna och anslagsbehovet blivit kända, återkomma med förslag till täckning av kostnaderna.

Under hänvisning härtill får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att i princip godkänna föreliggande förslag till inredande av barnbespisningslokaler i Herrgärdsskolan,

att förklara sig beredda att framdeles ställa erforderliga medel till förfogande för ändamålet samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att sedan kostnaderna för inredningsarbetena och beloppet av statsbidraget blivit kända, inkomma till stadsfullmäktige med begäran om anslag ävensom i övrigt fullfölja ärendet.

Nr 246. Fråga om fria läroböcker i stadens högre skolor.

Lokalstyrelsen för Högre allmänna läroverket har i skrivelse den 20 juni 1950 anfört följande:

Å lokalstyrelsens vid Högre allmänna läroverkets vägnar hemställa undertecknade, att Västerås stad ville fr. o. m. läsåret 1951—52 lämna anslag för bekostande av fria läroböcker utom lexikon åt i Västerås stad mantalsskrivna elever vid Högre allmänna läroverket i Västerås, och att staden ville träda i underhandlingar med angränsande kommuner för att utverka att de ville bereda inom dessa kommuner mantalsskrivna elever samma förmån. Lokalstyrelsen har icke företagit någon kostnadsberäkning då en ungefärlig beräkning lättast torde kunna åstadkommas genom en hänvändelse till de städer, som redan lämna anslag för ovannämnda ändamål.

Drätselkammaren har i häröver den 7 december 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har verkställt utredning i ärendet, varav framgår bland annat, att i åtskilliga städer eleverna icke blott i högre allmänna läroverk utan även i andra högre skolor i varierande omfattning åtnjuta förmånen av fria läroböcker. Utredningen har utgått från att likställighet mellan de olika högre skolorna i staden så långt möjligt borde råda ifråga om förmånen av fria läroböcker och fri undervisningsmateriel. För närvarande åtnjuta eleverna vid stadens folkskolor och vid praktiska mellanskolan i samtliga klasser fria läroböcker och fri skolmateriel. Vid utredningen har man kommit fram till två olika tänkbara alternativ. Enligt det ena av dessa alternativ skulle förmånen av fria läroböcker åtnjutas av alla elever i skolpliktig ålder, oavsett vilken skola de genomginge. Med denna princip och om man räknar med det 8:de skolåret såsom redan genomfört, skulle fria läroböcker utgå i följande utsträckning:

1) **Kommunala flickskolan:**

a) I den 7-åriga lärokursen:
I klasserna 1^7—4^7 (4 klasser flickskola + 4 klasser folkskola = 8 år).
b) I den 6-åriga kursen:
I klasserna 1^6—2^6 (6 klasser i folkskolan och 2 klasser i flickskolan = 8 år).
c) För elever å realskolelinjen:
2 år i realskolan (4 år i folkskolan, två första åren i flickskolan nämligen klasserna 1^7 och 2^7 samt 2 år i realskolan = 8 skolår).

2) **Läroverket:**

a) I den 5-åriga realskolan:
Klasserna 1^5—4^5 (4 klasser i folkskolan + 4 klasser i realskola = 8 skolår).
b) I den 4-åriga realskolan:
Klasserna 1^4 och 2^4 (6 klasser i folkskolan och 2 klasser i realskolan = 8 skolår).

3) **Praktiska mellanskolan:**

I de två lägsta av skolans 4 klasser. Således skulle förmånen fråntagas eleverna i skolans två högsta klasser.

Enligt ett annat alternativ, som framkommit vid utredningen, skulle man låta eleverna i praktiska mellanskolans två högsta klasser fortfarande bibehålla denna förmån men då för likställighetens skull utsträcka förmånerna till ytterligare två år i de andra högre skolorna. Med vissa av praktiska skäl förestavade modifikationer skulle detta innebära att eleverna vid de högre läroanstalterna skulle erhålla fria läroböcker i följande utsträckning.

I kommunala flickskolan:
I klasserna 1^7—6^7, 1^6—4^6 samt realskolans 3 klasser.

Läroverket:
Samtliga klasser i både den 4-åriga och 5-åriga realskolan.

Praktiska mellanskolan:
Samtliga 4 klasser.

Kostnaderna enligt sistnämnda alternativ skulle utgöra c:a 40.000 kronor, exklusive lexika. Tilläggas kostnaderna för inköp av dylika, får man räkna med ytterligare 6.000—7.000 kronor.

Drätselkammaren har vid övervägande av denna fråga i princip funnit det riktigt och rättvist, att eleverna i de högre skolorna, åtminstone så länge de äro skolpliktiga, böra erhålla fria läroböcker. De verkställda kostnadsberäkningarna, som givetvis få betraktas såsom approximativa, ävensom erfarenheterna från andra håll, där fria läroböcker införts i de högre skolorna, giva vid handen, att det här rör sig om utgifter av tämligen betydande storleksordning. Nuvarande ekonomiska läge manar till stor försiktighet med det allmännas utgifter, i synnerhet sådana, som beräknas bliva årligen återkommande. Drätselkammaren vill i detta sammanhang påpeka att denna fråga kommer att få sin lösning i samband med genomförandet av den nioåriga bottenskolan. Även med hänsyn härtill synes det vara från kommunens synpunkt mindre

lämpligt att föregripa frågans generella lösning genom att staden nu ikläder sig dessa kostnader. Under angivna förhållanden synes det drätselkammaren lämpligast att frågan tills vidare får vila.

Med hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att lokalstyrelsens ifrågavarande framställning icke skall för närvarande föranleda vidare åtgärd.

Drätselkammarens förestående förslag har beslutats med 5 röster, däribland ordförandens utslagsröst, mot 5 röster som avgivits för förslag innebärande fria läroböcker i de högre skolorna för de elever, som äro i skolpliktig ålder. Ledamöterna Jonsson och Lindkvist samt suppleanten Eric R. Carlsson ha reserverat sig under yrkande om bifall till sistnämnda förslag.

HANDLINGAR

Ser. B

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 1

Nr 1. Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt § 13 i den av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 antagna arbetsordningen för fullmäktige skall före den 1 mars varje år genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg upprättas och i fullmäktiges tryckta handlingar intagas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsätta särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 24 januari 1950.

PER SIÖSTEEN
Stadsfullmäktiges sekreterare.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. inrättande av friluftsbad	Remiss till drätselkammaren	Frågan sammanhänger med ordnandet av friluftsområdet vid Mälaren. Drätselkammaren har den 13 juni 1946 beslutat anordna pristävlan ang. förslag till friluftsbad. Efter vissa förberedande undersökningar äro tävlingshandlingarna i det närmaste klara och tävlingen kan beräknas bliva utlyst under innevarande år.
1947 28/8	Ny motion i samma syfte	Remiss till drätselkammaren	
1936 28/5	Uppförande av nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ärendet	Stadsfullmäktige ha den 25 augusti 1949 godkänt förslag till stadshus att uppföras å tomten Nes-

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			tor nr 1 samt anvisat anslag för första etappen härav. Detaljritningar äro under utarbetande. När dessa äro färdiga kommer arbetstillstånd att sökas.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn	Remiss till drätselkammaren och hamnstyrelsen	Frågans fortsatta utveckling är beroende på utformningen av friluftsområdet vid Mälaren. Angående detta se ovan.
1939 30/3	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås	Ans. till Kungl. Maj:t om proposition till riksdagen	Arbetstillstånd har begärts för uppförande av nybyggnad till bibliotek. Ansökningen har tillstyrkts av länsarbetsnämnden. I avbidan å nybygget har framställning gjorts till Kungl. Maj:t att i Arbetarinstitutets nuvarande lokaler få anordna landsbibliotek. Båda framställningarna vila f. n. hos ecklesiastikdepartementet.
1939 30/11	Om- och tillbyggnad av högre allmänna läroverket	Ny utredning genom den förutvarande kommittén	Sedan samtliga statliga instanser i princip godkänt ett nytt förslag till ny läroverksbyggnad, har arbetstillstånd sökts. Besked i arbetstillståndsfrågan väntas under innevarande år.
1942 26/11	Utredning av frågan om kommunala tvättstugor	Remiss till särskild kommitté	Sedan kommitterade den 6 november 1945 framlagt förslag i ärendet,

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			ha stadsfullmäktige den 20 december 1945 uppdragit åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för frågans fortsatta lösande. Drätselkammaren har remitterat ärendet till badhusstyrelsen, som i avgivet yttrande tillstyrkt förslaget. Ärendet vilar i avbidan å stadsplanefrågans lösning.
1943 18/6	Inventering och översyn av namnen å gator och kvarter m. m.	Uppdrag åt gatunamnsberedningen att föranstalta om inventering och översyn	Gatunamnsberedningen kommer enligt uppgift att under innevarande år avgiva yttrande i ärendet.
1943 26/8	Upplåtelse av tomt till Västerås Hantverks- och Industriförening för uppförande av pensionärshem	Återremiss till drätselkammaren	Utredning pågår.
1943 25/11	Motion ang. utredning av frågan om inrättande av hem för ensamma mödrar	Remiss till beredningsutskottet	En av stadsfullmäktige tillsatt utredningskommitté har utarbetat preliminärt förslag emot vilket från socialstyrelsens sida framställts vissa anmärkningar. Ärendet ligger hos stadsarkitekten för utarbetande av nya ritningar.
1945 28/3	Motion ang. inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla	Remiss till drätselkammaren	Ärendet utredes genom en av drätselkammaren tillsatt kommitté.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1945 25/10	Motion ang. kommunal hyreshjälp till barnrika familjer	Remiss till drätselkammaren	Stadsfullmäktige ha den 24 april 1947 tillsatt en särskild kommitté att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av bostadsfrågan i hela dess vidd och har motionen överlämnats till denna kommitté.
1945 29/11	Utredning av frågan om tillbyggnad vid tekniska skolan	Remiss till beredningsutskottet	Av stadsfullmäktige den 31 januari 1946 tillsatt utredningskommitté har framlagts förslag i ärendet, vilket förslag godkänts av stadsfullmäktige den 26 juni 1947, då även medel för tillbyggnaden anvisats. Sedan arbetstillstånd sökts har ritningarna något omändrats. Ny ansökan om arbetstillstånd på grundval av de ändrade ritningarna har ingivits i december 1949.
1946 27/6	Utredning om bostäder åt mindre bemedlade	Remiss till beredningsutskottet och drätselkammaren	Stadsfullmäktige utsågo den 26 september 1946 en kommitté med uppdrag att verkställa utredning i frågan. Utredningen skall enligt fullmäktiges beslut den 24 april 1947 samordnas med den utredning, som skall företagas av ovan omförmälda särskilda bostadsutredningskommitté.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 29/8	Fråga om reserverande av mark inom kv. Klaudia för ny varmbadhusanläggning	Remiss till byggnadsnämnden och drätselkammaren	Byggnadsnämnden har yttrat sig den 3 mars 1947. Ärendet vilar hos drätselkammaren i avbidan å utredning genom stadsarkitektkontoret. Utredningen väntas bliva slutförd under våren 1950.
1947 29/5	Motion ang. utredning av frågan om anskaffande av lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare	Särskild utredningskommitté tillsatt	Utredning pågår.
1947 25/9	Motion ang. utredning av frågan om kommunalisering av stuveriarbetet i stadens hamnar	Särskild utredningskommitté tillsatt	Utredning pågår. Sedan kommittén i utlåtande den 25 november 1949 hemställt att bliva entledigad från utredningsuppdraget, har utlåtandet remitterats till drätselkammaren för yttrande.
1947 25/9	Motion ang. ordnande av ett nytt koloniträdgårdsområde i staden	Remiss till lantegendomsnämnden och drätselkammaren för yttranden	Ärendet vilar hos lantegendomsnämnden.
1948 26/2	Motion ang. utredning om apoteksväsendets framtida organisation i Västerås	Remiss till hälsovårdsnämnden	Utredning pågår. Förslag väntas bli framlagt under första hälften av detta år.
1948 29/4	Motion ang. uppförande av fontän i Vasaparken	Remiss till parkstyrelsen och drätselkammaren	Utredning pågår. Frågan sammanhänger med Vasaparkens framtida utformning.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1948 26/8	Motion ang. frågan om inrättande av en fastighetsnämnd	Remiss till bostadsförsörjningskommittén, beredningsutskottet och drätselkammaren	Ärendet ligger hos kommittén.
1948 21/12	Motion ang. utredning om pensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden m. m.	Remiss till drätselkammaren och beredningsutskottet	Utredning pågår.
1949 31/3	Ang. tillägg till punkt 4, § 11 i pensionsreglementet	Remiss till löne- och avtalsnämnden	Nämnden kommer att inom de närmaste månaderna avgiva yttrande i ärendet.
1949 27/5	Motion om iordningställande av provisorisk avloppsledning inom Brandthovda egnahemsområde.	Remiss till tekniska verken, hälsovårdsnämnden och drätselkammaren	Sedan styrelsen för tekniska verken avgivit yttrande, ligger ärendet hos hälsovårdsnämnden, som under våren 1950 kommer att avgiva sitt utlåtande
1949 25/8	Motion om åtgärder för höjande av livräddningsberedskapen	Remiss till idrottsstyrelsen och drätselkammaren	Ärendet utredes för närvarande av en inom idrottsstyrelsen tillsatt kommitté.
1949 27/10	Motion ang. anslag för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås för genomgång av folkhögskola	Remiss till folkskolestyrelsen och drätselkammaren	Utredning pågår.
1949 22/12	Motion ang. anläggande av konstfrusen skridskobana på Arosvallen	Remiss till idrottsstyrelsen och drätselkammaren	Utredning pågår.

B. Ej verkställda beslut.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1938 27/10 1942 30/4	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar	Stadsfullmäktige anvisade den 28 mars 1946 ett anslag å 36.000 kronor för inrättande av bekvämlighetsinrättning i stadsparken. Byggnadstillstånd har upprepade gånger sökts men icke bifallits. Då ansökan sista gången avslogs av arbetsmarknadsstyrelsen, anförde drätselkammaren besvär hos Kungl. Maj:t. Besvären lämnades emellertid utan avseende.
1938 24/11	Om- och tillbyggnad till högre allmänna läroverket	Se ovan under A.
1942 9/6 1949 29/9	Utbyggnad av djuphamnen	Stadsfullmäktige ha den 29 september 1949 anvisat ett tilläggsanslag för utbyggande av kajen och iordningställande av kajplanet till en längd av 265 meter. Byggnadstillstånd har beviljats och arbetena äro påbörjade. Utbyggnaden av kajen beräknas bli färdig till i höst.
1943 29/4	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet	Arbetet ej utfört på grund av stadsplanehinder.
1944 30/11	Anläggande av nya branddammar	Med hänsyn till nuvarande läge har anläggningen av branddammar ansetts kunna tills vidare anstå.
1945 22/2	Utbyggnad av vågbrytaren vid djuphamnen	En mindre del av utbyggnaden återstår ännu.
1945 28/3 1945 27/9 1949 21/3	Utläggande av gator å Gideonsbergs- och Sommarroområdena	Anslag har beviljats för fortsatt utbyggnad. Arbetena pågå.
1945 30/8	Uppförande av nytt hamnmagasin	Arbetet ej påbörjat, enär ansökan om byggnadstillstånd avslagits.
1946 31/1 1946 28/3 1948 29/4	Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan	Byggnadstillstånd har ännu icke meddelats.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 25/4	Framdragande av väg söder om och parallellt med järnvägen mellan Regementsallén och gamla hamnen, omläggning av nuvarande Regementsallén samt utläggande av gator vid djuphamnsområdet	Arbetena pågå.
1946 25/4	Utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund	På grund av omdisponering av planen ha arbetena ej avslutats.
1946 27/6	Framdragande av högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund	Arbetet pågår.
1947 30/1	Uppförande av byggnad för transformatorstation och vänthall för omnibustrafikanter vid Haga samt regnskydd för omnibustrafikanter vid Hovdestalund	Transformatorstation uppförd särskilt för sig. Regnskydd uppfört vid Hovdestalund. Arbetet i övrigt ej utfört.
1947 27/3	Ombyggnad av gamla tullhuset	Byggnadstillstånd ännu icke beviljat.
1947 24/4	Gatuarbeten å Gideonsberg, Kungsängen, Kungsängsgatan, Södra Skallberget och djuphamnsområdet	Arbetena pågå.
1947 29/5	Vatten- och avloppsledningar för Emausområdet	Arbetena pågå.
1947 28/8	Nedläggande av lågspänningsjordkablar till kvarteret Aspvreten	Arbetet ännu ej utfört.
1947 28/8	Utläggande av gata inom Södra Skallberget	Arbetet pågår.
1947 30/10	Förslag till uppförande av ny folkskolebyggnad å Gideonsberg	Arbetet pågår. Byggnaden beräknas bliva färdig till i höst.
1947 18/12	Vatten- och avloppsledningar i västra delen av Kronvägen till Råbygatan	Arbetena pågå.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1948 31/3	Framdragande av elektriska ledningar till Västerås Flygklubbs hangar och verkstadsbarack å flygfältet vid Johannisberg	Ej utfört.
1948 29/4	Iordningställande av gator å Haga- och Gideonsbergsområdena	Arbetena pågå.
1948 30/6	Anläggande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten till vattentäkten vid Hässlö	Arbetena pågå.
1948 30/6	Uppförande av provisorisk byggnad i kvarteret Nestor	Ansökan om byggnadstillstånd avslagen.
1948 30/9	Om- och tillbyggnad av kafébyggnaden i Djuphamnen	Verkställigheten av beslutet vilar i avbidan å hamnutbyggnadens färdigställande.
1948 30/9	Iordningställande av tomt och lekplats vid Hammarby daghem	Arbetet i huvudsak färdigställt.
1948 30/9	Anordnande av simbassäng å Arosvallen	Arbetstillstånd ännu ej beviljat.
1948 21/12	Framdragande av vattenledning i den s. k. Skyttevägen	Arbetet pågår.
1949 24/2	Fyrkammarvertikalugn vid gasverket	Arbetet pågår.
1949 24/2	Vatten- och avloppsledningar i Stockholmsvägen på sträckan mellan Ekevägen och Gjuterivägen	Arbetet pågår.
1949 31/3	Förstärkning av överföringslinjen från kraftverket till Hässlö samt uppförande av en stadigvarande transformatorstation i kvarteret Åkervindan	Överföringslinjen färdigställd. Arbetet med transformatorstationen pågår.
1949 31/3	Utredning av frågan om fjärrvärmedistribution i Västerås	Utredningen pågår.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1949 31/3	Framdragande av södra delen av Gideonsbergsgatan och västra delen av Långmårtensgatan ävensom vissa i samband därmed stående arbeten	Arbetena pågå.
1949 28/4	Vatten- och avloppsledningar i Jonasborgsvägen, i Bergsvägen mellan Ekevägen och Gjuterivägen och i sistnämnda väg från Bergsvägen mot Snickarvägen.	Arbetet pågår.
1949 28/4	Vatten- och avloppsledningar i del av den s. k. Skyttevägen fram till Skomakarvägen och i sistnämnda väg på en sträcka av c:a 70 m. samt i Gjuterivägen från Skyttevägen mot Snickarvägen	Arbetet pågår.
1949 28/4	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i del av Stockholmsvägen och i Gjuterivägen mellan förstnämnda väg och Bergsvägen	Arbetet pågår.
1949 28/4	Vatten- och gasledningar till Nedre Hyttvägen	Arbetet pågår.
1949 28/4	Arbeten avseende iordningställande av parkeringsplats vid Skepparbacken samt av S:t Örjansgatan, Skogsvägen å delen Agnegatan—Lundagatan och Tunbyvägen å delen Nansengatan—Äppelvägen	Parkeringsplatsen ej påbörjad. S:t Örjansgatan klar. Skogsvägen i huvudsak färdig. Anslaget för Tunbyvägen enligt SFs beslut den 29/9 1949, § 241, omdisponerat för annat ändamål.
1949 27/5	Uppförande av kolonihem i Söderbärke	Ansökan om arbetstillstånd avslagen. Ny ansökan ingiven.
1949 27/5	Utförande av asfaltering av diverse gator, inklusive förarbeten, kantstensbeläggning å Föreningsgatan, delen Bernsborg—Flodinsgatan, breddning och kantstens-	Asfaltarbetena, Föreningsgatan samt omläggning av gatukorset Hållgatan—Kristinagatan klara. S:a Ursulas väg endast delvis klar, enär ej byggnadstillstånd erhållits för hela gatu-

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
	beläggning å S:a Ursulas väg, delen Kullavägen—Flodinsgatan, samt Drottninggatan, delen norr om Sotargatan, ävensom omläggning av gatukors Hållgatan—Kristinagatan	sträckan. För Drottninggatan har ej byggnadstillstånd beviljats.
1949 30/6	Anläggande av två infiltreringsbassänger vid Hässlö	Arbetet pågår.
1949 25/8	Uppförande av pensionärshem i kvarteret Gulmåran	Arbetstillstånd sökt.
1949 25/8	Iordningställande av kommunala flickskolans område samt övrig del av Mariaberget	Arbetet pågår.
1949 25/8	Arbeten avseende iordningställande av Humlegatan å delen Långmårtensgatan—Bangatan, Bangatan å delen Humlegatan—Hästhovsgatan, Hästhovsgatan samt gångväg i parkområdet mellan Humlegatan och Hästhovsgatan	Arbetena påbörjade.
1949 25/8	Jordkabelledningar erforderliga för utbyggnad av bostadsområdet vid Centrala flygverkstäderna	Arbetena pågå.
1949 29/9	Kantstensbeläggning av Nansengatan å delen Tunbyvägen—Vegagatan, kantstensbeläggning av Polhemsgatan delen Tunbyvägen —Vegagatan, kantstensbeläggning av Vegagatan delen Palandergatan—Tunby stadsgärde, kantstensbeläggning av Östermalmsgatan delen Allégatan—Karlsgatan samt kantstensbeläggning och sänkning av Baldersgatan mellan Pilgatan och Värjgatan, förlängning av Klockartorpsgatan österut, första utbyggnad av Lekgatan mellan Götgatan och Jakobsbergsgatan, första utbyggnad av gångväg i Valhallagatans förlängning söder om Stohagsvägen.	Kantstensbeläggningen av Östermalmsgatan klar. Ifråga om delarna av Nansengatan, Polhemsgatan och Vegagatan återstå endast mindre justeringar. Arbetet med kantstensbeläggning och sänkning av Baldersgatan samt förlängning av Klockartorpsgatan österut pågår. Övriga arbeten ha påbörjats.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1949 27/10	Ordnande av utfart från nya Kronvägen mellan Götgatan och Turegatan, ombyggnad av Hammarbygatan mellan Lantvärnsgatan och Drottninggatan samt plattbeläggning av gångbana vid Stora gatan 82	Å Kronvägen återstår mindre justeringsarbeten. Ombyggnad av Hammarbygatan samt plattbeläggning av gångbanan vid Stora gatan 82 ha utförts.
1949 27/10	Framdragande av ny vattenhuvudledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn å Skallberget	Arbetet ej påbörjat.
1949 24/11	Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Norra Gideonsbergsområdet mellan Emausbäcken och Gideonsbergsgatan	Arbetet pågår.
1949 24/11	Framdragande av vattenledning i Edmansgatan från Stockholmsvägen till Klockartorpsgatan samt vatten- och avloppsledningar i sistnämnda gata	Arbetet ej påbörjat.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 2

Nr 2. Badhusstyrelsens årsberättelse år 1949.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens varmbadhus under 1949 avgiva följande berättelse:

Badhuset har hållits öppet alla helgfria vardagar under året med undantag för två veckor i juli, då det hölls stängt för reparation i samband med den allmänna industrisemestern, samt lördagen den 25 juni, då stadens affärer och industrier allmänt höllo stängt.

Antalet baddagar har varit 290 och antalet serverade bad 108.529. På samma antal baddagar under 1948 var antalet bad 118.385. Den minskade frekvensen är tydligt beroende på att det under hela året funnits tillgång till varmvatten för bad i bostadshusen.

Hur baden fördela sig på de olika avdelningarna framgår av följande tabell med jämförelsesiffror från 1948:

	1949			1948		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
Karbad	3.298	3.639	6.937	4.175	5.003	9.178
D:o med massage	555	326	881	537	329	866
Medicinska bad	226	252	478	337	231	568
I kl. bastu	11.468	805	12.273	13.523	751	14.274
Simhall	26.339	9.806	36.145	27.082	11.868	38.950
Billighetsbastu	29.521	6.822	36.343	34.887	9.312	44.199
Simundervisningsbad	8.149	7.386	15.535	5.805	4.509	10.314
Hundbad			37			36
Summa bad	79.556	29.036	108.529	86.346	32.003	118.385

Årets utgifter och inkomster i förhållande till i staten beräknade belopp framgår av följande sammandrag:

Driftutgifter

Personalkostnader:	Anslag	Saldo enl. bokslut
Löner till personal på ordinarie stat	17.873: —	16.695: 64
Övriga löner och arvoden	47.062: —	46.346: 23
Stadens pensionsavgifter	2.800: —	2.383: —
Pensioner	8.905: —	9.396: 92
Olycksfallsförsäkring och sjukvård	500: —	737: 38
Personalens beklädnadsförmåner	400: —	454: 74

Administrationskostnader:		
Kontorskostnader, annonsering och tryck	1.500: —	1.649: 52
Telefon	200: —	244: 75
Driftkostnader:		
Förbrukningsmateriel	10.000: —	8.398: 72
Kraftström	850: —	455: 65
Bränsle och lyse	37.000: —	35.565: 34
Städning och renhållning	6.500: —	5.035: 40
Underhållskostnader:		
Badhusbyggnaden	7.000: —	8.499: 55
Pannor och ledningar	7.000: —	7.098: 77
Inventarier	1.500: —	1.647: 04
Linne (reservationsanslag)	2.000: —	2.000: —
Försäkringspremier	350: —	314: 06
Räntor	12.000: —	12.000: —
Diverse utgifter:		
Utskylder	300: —	216: —
Oförutsedda utgifter	300: —	102: 68
Representation i samband med två anst. avgång ur tjänst dk § 234/1949	596: 70	596: 70
Kapitalutgifter		
Anskaffning av inventarier		354: —
Summa utgifter	164.636: 70	160.192: 09
Driftinkomster		
Hyror för tre lägenheter	2.535: —	2.113: 36
Badavgifter	110.000: —	96.990: 55
Simundervisningsbad	5.062: —	5.062: —
Ersättning från Rfa m. m.		107: 55
Summa inkomster	117.597: —	104.273: 46

Minskningen i kostnader för löner till personal på ordinarie stat beror på att eldarebefattningen varit vakant under en del av året. Övriga löner har dragit något lägre kostnad än beräknat på grund av minskat behov av extra hjälp. Kostnaden för pensioner har överstigit de beräknade på grund av att en befattningshavare avlidit under året och efterlämnad änka berättigad till familjepension.

På grund av den minskade badfrekvensen har driftkostnaderna kunnat hållas närmare 5.000 kr. lägre än beräknat.

Anslaget för underhåll av badhusbyggnaden har något överskridits på grund av nödvändig reparation av skador som uppstått under året. Underhållet av badhusbygg-

naden har som tidigare skötts i samråd med fastighetskontoret och med anlitande av stadens fackmän på området.

Reservationsanslaget på 2.000 kr. för inköp av linne har ej behövt tagas i anspråk under året, utan har helt reserverats till 1950.

Inkomsten på hyror för i badhuset befintliga lägenheter har inte uppgått till beräknat belopp på grund av att en lägenhet med hänsyn till önskvärdheten av att hålla den disponibel för blivande eldaren stått outhyrd under en del av året.

Inkomsten på badavgifter har mot beräknade 110.000 kr. stannat vid 96.990: 55 och de sammanlagda inkomsterna vid 104.273: 46 mot beräknade 117.597 kr.

Då utgifterna kunnat hållas kr. 4.444: 61 lägre än de beräknade reduceras det belopp varmed förlusten på årets verksamhet överstiger den i staten beräknade till kronor 8.878: 93.

Västerås den 24 febr. 1950.

THEOFIL ÖBERG.

/Tord Söderquist.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 3

Nr 3. Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1949.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed avgiva årsberättelse rörande styrelsens verksamhet för 1949.

Västerås den 14 februari 1950.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

GÖSTA LUNDBERG.

Västerås stads barnstugor. Årsberättelse för 1949.

Styrelsens ledamöter:

Ekonomichef Gösta Lundberg, ordförande.
Rektor Knut Carlfors, vice ordförande.
Fru Anna Larsson.
Överlärare Gustav Brismar.
Ombudsman Erik Pettersson.

Suppleanter:

Fru Ingrid Andrén.
Fru Stina Barkman.
Tjänsteman Gustav Jakobsson.

Enligt styrelsebeslut av den 28 januari 1949 tjänstgjorde barnstugornas t. f. inspektris, fröken Ann-Louise Nilsson som styrelsens sekreterare.

Anställd personal:

Vårterminen: ordinarie befattningshavare: 11.
t. f. inspektris, lönegrad 15.
1 föreständ. på daghem, lönegrad 13.
8 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 12.
1 barnsköterska, lönegrad 6.

extra befattningshavare: 19.
4 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 10.
6 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 9.
7 barnsköterskor, lönegrad 5.
2 kokerskor, lönegrad 5.

Höstterminen: ordinarie befattningshavare: 11.
t. f. inspektris, lönegrad 15.
1 förestånd. på daghem, lönegrad 13.
8 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 12.
1 barnsköterska, lönegrad 6.

extra befattningshavare: 19.
8 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 10.
2 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 9.
7 barnsköterskor, lönegrad 5.
2 kokerskor, lönegrad 5.

T. f. inspektris för barnstugeverksamheten i sin helhet:
Frk. Ann-Louise Nilsson.

Sjukvikarie och assistent: Frk. Märta Andersson.

Herrgärdets barnträdgårdar, 2 avdeln.: Fru Gun Ahlfors.

Korsängens barnträdgårdar, 2 avdeln.:
vårterminen: Frk. Margareta Westlund.
höstterminen: Frk. Nanna Rosén.

Jakobsbergs barnträdgårdar, 2 avdeln.: Frk. Mimmi Lundeheim.

Hallens barnträdgårdar, 2 avdeln.: Frk. Irma Forsman.

Gideonsbergs barnträdgårdar, 2 avdeln.:
vårterminen: Frk. Eva Lenstrup.
höstterminen: Fru Siri Sundquist.

Tunby barnträdgårdar, 2 avdeln.:
vårterminen: Frk. Kersti Arbinger, 1 avdeln.
Frk. Lilie Nyberg, 1 avdeln.
höstterminen: Frk. Kersti Arbinger, 1 avdeln.
Frk. Iris Karlsson, 1 avdeln.

Aspvretens barnträdgårdar, 2 avdeln.: Fru Ingeborg Färdeman.

Fridnäs barnträdgårdar, 4 avdeln.:
vårterminen: Frk. Karin Lundvik, 2 avdeln.
Frk. Anna-Lisa Falk, 1 avdeln.
Frk. Solveig Åsbrink, 1 avdeln.
höstterminen: Frk. Karin Lundvik, 2 avdeln.
Frk. Anna-Lisa Falk, 1 avdeln.
Frk. Barbro Hagard, 1 avdeln.

Parkgårdens barnträdgårdar, 2 avdeln.: Frk. Inger Renström.

Utanby daghem: Frk. Hill Ullberg, förestånd.
Frk. Ethel Löfstedt, bitr. förestånd.
Frk. Marianne Sjöberg, barnträdgårdslärarinna.
Frk. Edith Lundgren, barnsköterska.
Fru Svea Fäldt, barnsköterska.
Fru Ing-Mari Holm, barnsköterska.

Frk. Gurli Hammar, barnsköterska.
Ekonomipersonal:
2 heltidsanställda.
2 deltidsanställda.
Tvätterska för samtliga barnstugor.

Hammarby daghem:

vårterminen: Frk. Elisabeth Larsson, förestånd.
Frk. Blenda Söder, bitr. förestånd.
Fru Inga-Lisa Gustavsson, barnsköterska.
Fru Dagny Eriksson, barnsköterska.
Frk. Märta Sundén, barnsköterska.
Ekonomipersonal:
1 heltidsanställd.
2 deltidsanställda.
höstterminen: Frk. Elisabeth Larsson, förestånd.
Frk. Eva Lenstrup, bitr. förestånd.
Fru Inga-Lisa Gustavsson, barnsköterska.
Fru Dagny Eriksson, barnsköterska.
Frk. Märta Sundén, barnsköterska.
Ekonomipersonal:
1 heltidsanställd.
2 deltidsanställda.

Herrgärdets eftermiddagshem:

vårterminen: Frk. Solveig Åsbrink, förestånd.
Fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna.
Frk. Inga-Lisa Andersson, husmor.
Fru Allida Andersson, diskhjälp.
höstterminen: Frk. Barbro Hagard, förestånd.
Fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna
Frk. Inga-Lisa Andersson, husmor
Fru Allida Andersson, diskhjälp.

Tunby skolbarnsklubbar:

vårterminen: Frk. Kersti Arbinger, 3 klubbar.
Frk. Lillie Nyberg, 3 klubbar.
höstterminen: Frk. Kersti Arbinger, 3 klubbar.
Frk. Iris Karlsson, 3 klubbar.

Fridnäs skolbarnsklubbar:

Frk. Anna-Lisa Falk, 3 klubbar.

Uddens småbarnskoloni, Skinnskatteberg:
Frk. Inga Pehrson, förestånd.
Frk. Maj-Lis Axelsson, barnsköterska.
Övrig personal: 4 personer.

Under den gemensamma beteckningen Västerås stads barnstugor har under 1949 bedrivits:

1. Barnträdgårdar för 4—6-åringar. Antal 10.
2. Daghem för barn till förvärvsarbetande mödrar. Antal 2.
3. Eftermiddagshem för skolbarn. Antal 1.
4. Skolbarnsklubbar vid Tunby och Fridnäs barnstugor. Antal 9.
5. Småbarnskoloni i Skinnskatteberg.
6. Dagkoloni på Östra holmen.
7. Lekplatser vid Korsängsskolan, Djäkneberget, Tunby barnstuga och Folkets park.

1. *Barnträdgårdsverksamheten* började vårterminen med 20 avdelningar för sammanlagt 400 barn. Under året har ingen ny avdelning tillkommit. Vid inskrivningarna till höstens verksamhet anmäldes 870 barn till 270 lediga platser och måste barnstugorna sålunda avvisa 600 barn, betydligt flera än någonsin tidigare.

Då lokalen i Idrottshallen varit mindre lämplig till barnträdgård, överflyttades Hallens barnträdgård vid höstterminens början till mera ändamålsenliga lokaler i N. T. O-salen, Engelbrektsgatan 3.

Hälsotillståndet har övervakats av barnstugornas läkare. Se hälsovårdsberättelsen.

Föräldramöten ha hållits 3—4 gånger per arbetstermin vid samtliga barnträdgårdar.

Terminerna ha avslutats med en liten festlighet, då barnens anhöriga inbjudits och barnen uppträtt i sketcher och sagospel.

Statistiska uppgifter från barnträdgårdarna.

	antal besök	antal arb.-dag	medeltal per dag	avgifter
Herrgärdet	5.877	163	36	2.111: —
Korsängen	4.098	165	24	1.300: 50
Jakobsberg	5.140	164	32	2.580: —
Hallen	4.827	164	30	2.001: 50
Gideonsberg	5.595	164	34	1.394: —
Tunby	5.080	160	31	1.684: —
Aspvreten	4.926	164	30	1.896: 50
Fridnäs I	4.843	159	26	2.388: 50
Fridnäs II	4.976	158	32	2.282: 50
Parkgården	5.004	164	31	2.023: —

2. *Daghem.*

Utanby och Hammarby daghem ha fortsatt sin verksamhet som förra året med fullbelagda avdelningar. Tyvärr har ett hundrafemtiotal barn måst avvisas på grund av platsbrist. Av det stora antalet överanmälningar, som f. n. förekommer vid stadens daghem, framgår att ytterligare ett daghem skulle behövas för de förvärvsarbetande mödrarnas barn.

För att stärka samarbetet med hemmen ha regelbundna föräldramöten anordnats med syfte att diskutera barnens uppfostran, dagsrytm och vanor.

Statistiska uppgifter från daghemmen.

	antal besök	antal arb.-dag	medeltal per dag	avgifter
Utanby:				
Spädbarn	2.153	272	8	3.881: 95
Koltbarn	2.540	266	9	4.432: 75
Barnträdgårdsbarn	3.648	260	13	5.226: 95
Hammarby:				
Koltbarn	2.526	272	9	4.102: 60
Barnträdgårdsbarn	3.557	272	13	4.536: 25

3. *Herrgärdets eftermiddagshem för skolbarn* har fortsatt sin verksamhet som föregående år med 30 barn i ålder 7—11 år, fördelade på två grupper. Barnen äro från familjer, där modern har förvärvsarbete. Barnen ha indelats i klubbar och kvarstannat vissa kvällar i veckan för olika sysselsättningar. Såsom tidigare har en slöjdlärare en kväll i veckan undervisat flickor såväl som pojkar i träslöjd.

Statistiska uppgifter från eftermiddagshemmet.

Antal besök	3.241
Antal arbetsdagar	148
Medeltal per dag	22
Avgifter	782: 70

4. *Skolbarnsverksamheten* med fritidsklubbar har pågått som tidigare. Vid Tunby barnstuga ha sex (6) skolbarnsklubbar per vecka arbetat med tillsammans 67 inskrivna barn under vårterminen och 65 under höstterminen. Vid Fridnäs barnträdgård ha under året tre (3). klubbar arbetat, med 34 inskrivna barn under vårterminen och 47 under höstterminen.

En av barnstugornas lärarinnor har dessutom frivilligt samlat barn till större skolbarnssamkväm.

Statistiska uppgifter från skolbarnsverksamheten.

	antal besök	antal arb.-dag	medeltal per dag och klubb	avgifter
Tunby barnstuga:				
vårterminen	834	101	8	131: —
höstterminen	682	75	9	128: —
Fridnäs:				
vårterminen	361	41	9	68: —
höstterminen	441	37	12	94: —

5. *Småbarnskolonien Udden* har under 1949 drivits hela året om i fem 6-veckorsperioder och en 8-veckors period med 14 dagar mellan varje. Sammanlagt ha 102 barn vistats på kolonien under 1949. Antalet vårddagar har varit 247.

Före utresan till kolonien undersöktes barnen av barnstugornas läkare och hälsokontrollen handhades av distriktsläkaren dr Nilsson, Skinnskatteberg.

Barnträdgårdslärarinnan fröken Inga Pehrson stod som föreståndarinna för kolo-

nien, biträdd av en barnsköterska samt ekonomipersonal. Under sommarperioden på 8 veckor ryckte en av stadens barnträdgårdslärarinnor in som hjälp med vården av barnen.

6. *Dagkolonien på Östra holmen* pågick under tiden 27 juni—17 augusti för barn i ålder 3—12 år. Barnen vistades på holmen 4¾ timmar i sträck, resorna inberäknade, med avresa med färja kl. 10.30 och återkomst till hamnen kl. 15.15. Varje barn serverades kostnadsfritt mjölk till medhavda smörgåsar. Även resorna äro avgiftsfria. Tre lärarinnor och en barnsköterska tjänstgjorde som ledare på dagkolonien med en mjölkflicka som hjälp vid mjölktransporten.

Badresorna måste helt inställas 6 dagar på grund av regn.

Statistiska uppgifter.

Antal besök	2.645
Antal baddagar	32
Medeltal barn per dag	83

7. *Lekplatserna.*

Verksamheten vid samtliga lekplatser, Korsängen, Djäkneberget och Tunby pågick under tiden den 27 juni—17 augusti. Lekplatserna ha hållits öppna för barn i ålder 3—10 år mellan kl. 9 och 11.30 samt mellan kl. 13 och 15.30.

Lärarinnor ur barnstugorna ha tjänstgjort och ansvarat för arbetet å lekplatserna.

På grund av regn har verksamheten varit inställd 5 dagar.

Den 15 juni öppnades en lekplats i Folkets Park, som fick namnet Barnens Paradis. Föreningen Folkets Hus och Park har stått för kostnaderna och lekplatsen har planerats i samråd med barnstugorna. Barnstugorna har dessutom ställt ledarinna till förfogande. Lekplatsen har uppskattats mycket och besöksantalet har varit högt.

Statistiska uppgifter.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal pr dag
Korsängen:			
fm.-avdelningen	1.090	40	27
em.-avdelningen	945	33	29
Djäkneberget:			
fm.-avdelningen	2.225	38	59
em.-avdelningen	1.782	30	59
Tunby:			
fm.-avdelningen	1.330	40	33
em.-avdelningen	966	35	27
Barnens Paradis:			
fm.-avdelningen	2.062	49	42
em.-avdelningen	2.253	41	55

I personalarbetet har som tidigare under åren ingått diskussionskvällar för dryftande av arbetsproblem och uppfostringsfrågor.

En av barnstugornas lärarinnor deltog under sommarsemestern i en fortbildningskurs för barnträdgårdslärarinnor på Lillsved.

För tiden 1/1—30/6 beviljade Kungl. Socialstyrelsen på därom gjord framställan ett löne- och kostbidrag på tillhopa 12.079: 21. Vidare ha resorna till Uddens koloni helt ersatts av statsmedel.

Barnstugorna har under året mottagit ett flertal besök av styrelser och kommittéer från olika orter i landet. Barnträdgårdslärarinnor från både Sverige och utlandet ha studerat barnstugeverksamhetens uppläggning i Västerås.

Filmen om barnstugornas verksamhet, som påbörjades förra året, är nu så gott som färdig. Det är endast avsnittet om verksamheten på Östra holmen, som återstår och skall färdigställas under sommaren 1950. Filmen, som delvis är i färg, belyser på ett utomordentligt sätt barnstugornas olika verksamhetsgrenar.

Västerås den 14 februari 1950.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor

GÖSTA LUNDBERG

/*Ann-Louise Nilsson.*

Årsberättelse över hälsovården vid Västerås stads barnstugor 1949.

Hälsokontrollen har utövats efter samma riktlinjer som tidigare år. Barnen ha undersökts vid terminernas början; klenare barn eller barn med beteenderubbningar ha dessutom undersökts vid läkarens månatliga besök. Så har givetvis även skett efter längre tids frånvaro på grund av sjukdom. Samtliga barn ha tuberkulinprövats vid höstterminens början.

Frekvensen av mässling samt av förkylningssjukdomar har — liksom hos samhället i sin helhet — varit anmärkningsvärt stor. Komplikationer från öronen ha varit vanliga. De 14 fall av öronsjukdomar, som förekommit enbart vid Utanby daghem, — där dock alla rimliga krav på hygien äro uppfyllda, — illustrera riskerna av sammanförandet av många barn i dessa känsliga åldrar. Kraven på hygien och hälsokontroll måste vara stora för att så långt görligt är motverka vådorna av den oundvikliga intima kontakten mellan barnen på daghemmen. Man har intryck av viss gynnsam effekt av de aerotemper, som installerats på spädbarnsavdelningen.

Utanby daghem hölls stängt en vecka för att hindra spridning av scharlakansfeber.

Fall av tuberkulos har under året ej förekommit. Ett fall av barnförlamning har vårdats på Epidemisjukhuset.

Hallens barnträdgårdar har erhållit nya lokaler i Engelbrektsgatan 3. Dessa äro ljusare och i så måtto bättre än de gamla lokalerna i Idrottshallen, men måste dessa betraktas såsom provisoriska. Prång och vinklar i den disponerade lägenheten försvårar effektiv renhållning.

Personalens hälsotillstånd har kontrollerats årligen; inklusive skärmbildsröntgen.

Åtskilliga sjukdomsfall ha förekommit, dock endast ett av mera allvarlig art.

Under året ha inga dödsfall bland barn eller personal förekommit.

Sammanställning av sjukdomsfall bland barnen 1949.

	Pos. tbc.	Mässling	Kikhosta	Röda hund	Vattkopp.	Påssjuka	Scharlat.	Luftvägs-infektion	Öron(infl.) sjukd.	Mag- och tarmsjukd.	Olycksfall	Barnförl.	Övriga sjukdomar
Herrgärdet		12	4				4	26	7				
Jakobsberg		7	8		5		8	56		7	1		4
Korsängen		8			1	2	6	56	1			1	5
Hallen		20	2		7	9		67	3	2	1		12
Gideonsberg..........		13	6			1		42	5	1			3
Tunby		3			1	4	2	38	2	1	1		2
Aspvreten.............		16	7				1	88	6	2			11
Fridnäs I		5	2		2		6	74			1		3
Fridnäs II		4	4				1	72			5		2
Parkgården		11	2		4		2	97	7	1	1		9
Utanby daghem		20			2	1	11	37	14	4			8
Hammarby daghem		20	3	1	5		8	41	7				2
Uddens koloni.........									4				
Summa		139	38	1	27	17	49	694	56	18	10	1	61

Västerås den 14 februari 1950.

PAUL W. FRITSCH
Leg. läk.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 4

Nr 4. Västerås stads byggnadskontors årsberättelse 1949.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna Västerås stads byggnadskontors årsberättelse för år 1949.

Västerås den 13 april 1950.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Per Siösteen.

7 D 3. Malma grustag.

Utgående material från grustaget 1949.

Sort. 1 sand	35 m³
„ 2 sand och stenmjöl	4.780 „
„ 3 krossgrus	7.256 „
„ 4 finsingel	394 „
„ 5 grovsingel	1.549 „
„ 6 „	143 „
Grus	10.450 „
	24.607 m³

Kostnaderna för utgående material fördelas enl. nedanstående:

Gator och vägar:		
Underhåll	18.225: 78	
Nyanläggningar	41.489: 83	
Asfaltgator	356: —	
Sandning	62: 50	60.134: 11
Hamnar		2.099: 88
Fastigheter		2.557: 80
Avstjälpningsplatser		3.246: 14
Idrottsplatser		1.782: 52
Flygfält		115: 50
Stenslagning		265: 38
I avräkning för andras räkning		1.056: 75
Övriga		302: —
Försålt		375: 30
	Kronor	71.935: 38

Lager vid grustaget av material, vilket passerat sorteringsverket.

Sort. 5	1.813 kbm.	à 3: 75	6.798: 75
„ 6	162 „	„ 3: 75	607: 50
		Kronor	7.406: 25

Driftinkomster 81.380: 90
Driftutgifter 58.645: 10

1 lastficka har inköpts från Arbrå Verkstads AB. för kr. 2.385: 64

8 B. Gatuförvaltning.

Barmarkstiden har under 1949 varit 9½ månader.

Underhåll.

	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar	225.000: —	228.832: 18
Underhåll och mindre förbättringar av övriga gator och vägar	145.000: —	218.888: 30
Rensning av gatubrunnar	6.000: —	6.000: —
Summa kronor	376.000: —	453.720: 48

Gaturenhållning.

Sopning av allmänna platser	6.000: —	5.834: 13
Övriga renhållningskostnader (härav skolorna 3.612: 49)	80.000: —	53.674: 29
Summa kronor	86.000: —	59.508: 42

Sammanställning av underhållskostnader för stadens gator och vägar 1949.

	För biltrafiken viktiga gator och vägar Körbanor	Gång- och cykelbanor	Summa	Övriga gator och vägar Kronor	Summa
1 Barmarksunderhåll:					
Permanenta och halvpermanenta beläggningar.					
Gatsten	29.705: 86		29.705: 86	9.858: 67	39.564: 53
Bituminösa beläggningar	24.859: 89		24.859: 89	14.361: 15	39.221: 04
Gång- och cykelbanor		8.620: 03	8.620: 03	3.368: 80	11.988: 83
Röjning, trummor m. m.			8.095: —	*6.175: 15	14.270: 15
				122.965: 63	122.965: 63
Grusvägar och gator:					
Grusning:					
Grupp I	6.121: 10				
Grupp II	5.711: 95				
Grupp III	3.766: 30		15.599: 35		15.599: 35

* Häri ingår 6.000 kr. för rensning av gatubrunnar (8 B1—430).

Hyvling:					
Grupp I	1.995: 20				
Grupp II	1.259: 55				
Grupp III	1.198: 40		4.453: 15		4.453: 15
Dammbindning:					
Grupp I	6.870: 62				
Grupp II	3.135: 86				
Grupp III	2.002: 98		12.009: 46		12.009: 46
Gång- och cykelbanor		197: 18	197: 18		197: 18
Röjning, trummor m. m.			17.521: 35	390: 31	17.911: 66
Summa 1.	86.627: 71	8.817: 21	121.061: 27	157.119: 71	278.180: 98
2 Vinterväghållning:					
Snöröjning, snöskärmar o. buskning			15.710: 78	12.624: 70	28.335: 48
Snökörning (transporter)			5.305: 90	6.856: 37	12.162: 27
Sandning			22.053: 46	36.002: 37	58.055: 83
Summa 2.			43.070: 14	55.483: 44	98.553: 58
3 Broar.			34: 32	446: 89	481: 21
4 Vägmärken. (Autovärn och trafikdelare).			23.639: 38	11.838: 26	35.477: 64
7 Övriga kostnader:					
Barmarksunderhåll o. vinterväghållning i Badelunda 1948—1949			30.212: 74		
Ersättning för underhåll av väg i Badelunda utbet. till V. Johansson enl. kontrakt			150: —		
Trafikräkning			510: —		
Kostnad för bil i tjänsten			4.000: —		
Diverse			154: 33		35.027: 07
Summa 1—7.	86.627: 71	8.817: 21	222.832: 18	224.888: 30	447.720: 48
Redovisad under Malma grustag (7 D 3) Lugna gat.				7.736: 87	455.457: 35

Asfaltarbeten.

Arbetena har utförts på entreprenad av Nya Asfaltbolaget på Skultunavägen och i övrigt av AB. Contractor. Förarbetena ha utförts av staden och ha i kostnad varierat mellan 0: 14 och 2: 33 pr kvm.

Beläggningstyper	Entreprenadpris pr kvm.
Yg I	2: 30
Yg II	2: 46
I A 4	3: 56
Wet Mix (Gångbana 4: 25)	4: 65
Uy	0: 96

Följande gator har försetts med beläggning

Gata	Beläggn. typ	Areal kvm.	Kostnad
Inom stadsplan			
Allégatan delen Norra Ringvägen—Kopparbergs vägen	Wet Mix	1.274	8.562: 12
Allégatan delen Norra Ringvägen—Katrinelunds-vägen	Yg I	940	3.303: 93
Bruksgatan delen Tenngatan—Metallgatan	Yg I	1.336	4.071: 95
Degelgatan delen Malmabergsgatan—Skälängs-gatan	Yg I	830	2.587: 72
Herrgärdsgatan delen Rudbecksgatan—Knuts-gatan	Yg I	569	1.723: 55
Hållgatan	Wet Mix	1.487	9.581: 20
Kaplansgatan	Yg I	422	1.241: 26
Karlsgatan	Yg I	1.634	5.905: 97
Kassörsgatan	Yg I	803	3.365: 42
Kryddgårdsgatan	Uy	603	584: 91
Lyckebogatan	Yg I	791	3.412: 86
Mobergsgatan	Yg I	927	2.603: 05
Munkgatan	Wet Mix	158	1.148: 05
Profilgatan	Yg I	584	1.845: 40
Skälängsgatan	Yg I	1.521	6.008: 95
Stålgatan	Yg I	413	1.665: 67
Södra Esplanaden delen Stora gatan—Aseavia-dukten	Yg I	1.758	4.922: 20
Tegnérgatan delen Malmabergsg.—Sthlmsvägen	Yg II	3.286	12.507: 64
Tegnérgatan delen Ringvägen—Allégatan	Yg I	506	1.364: 13
Tenngatan delen Malmabergsgatan—Degelgatan	Yg I	1.778	5.152: 17
Timmermansgatan delen Karlsgatan—Allégatan	Wet Mix	457	3.655: 04
Vahlbäcksgatan—Flodinsgatan delen Förenings-gatan—Arosvägen	Yg I	586	1.560: 75
			86.773: 94
Utom stadsplan			
Djuphamnsvägen delen Köpingsvägen—Oljekajen	Yg I	6.412	19.204: 25
Djuphamnsvägen	Uy	1.050	1.008: —
Metallgatan delen Tegnérgatan—c:a 150 m norrut	Yg I	897	2.342: 54
Skerikesvägen delen Skultunavägen—c:a 55 m västerut	IA 4	242	1.011: 52

Stohagsvägen	Wet Mix	1.470	10.578: 29
			34.144: 60
Redovisade under de särskilda gatorna och vägarna			
Aspvretsgatan delen Gideonsbergsgatan c:a 200 m norrut	Yg I	811	3.651: 82
Arosvägen delen Skultunavägen c:a 340 m norrut	Uy	2.604	2.979: 89
Björnövägen delen Pilgatan 500 m söderut	Yg II	4.981	12.883: 26
Emausgatan delen Skallbergsgatan—Kristiansborgsallén	Yg I	539	1.437: 04
Gideonsbergsgatan delen Aspvretsgatan c:a 200 m mot Salavägen	IA 4	1.533	7.874: 61
Hovdestalund, infart	Wet Mix	78	557: 70
Kungsängsgatan, järnvägskorsningar	Wet Mix	1.189	8.648: 85
Köpingsvägen, krysset Nya och Gamla Köpingsvägen	Wet Mix	179	1.264: 60
Köpingsvägen G:la	Uy	570	547: 20
Persbovägen delen Vasagatan—Arosvallen	Yg I	735	2.113: 71
Pilgatan	Uy	2.720	2.944: 50
Riksvägen	Uy	4.820	4.627: 20
Skallbergsgatan	Yg I	1.543	4.036: 57
Skerikesvägen delen bron 25 m norrut	Uy	126	120: 96
Vasagatan delen Norra Ringvägen—Persbovägen	Yg I	3.334	9.572: 84
Viksängsgatan delen Björnövägen c:a 145 m österut	Yg II	1.133	2.832: 50
			66.093: 25
Utfört för Aseas räkning:			
Nybyggevägen deb. 1950	Yg I	2.128	16.284: 16
Södra Esplanaden järnvägskorsningen deb. 1950	Wet Mix	148	902: 34
Utfört för Byggnads AB. Skandia			
Kryddgårdsgatan deb. 1949	Uy	603	584: 91
			17.771:41
		Summa kronor	204.783: 20

Sammanställning:	Yg I	31.797 m²
	Yg II	9.400 „
	IA 4	1.775 „
	Uy	13.096 „
	Wet Mix	6.440 „
	Total belagd yta	62.508 m²

Utförda arbeten.

A. Inom stadsplanelagt område.

Allégatan (Kassörsgatan—Kopparbergsvägen).

Anslag kr. 10.000:— bev. av Stfm den 25/11 1948 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört. Asfaltering har utförts, se specialredovisn.
Slutkostnad .. 5.070: 87

Asfaltering.

Anslag kr. 120.000: — bev. av Stfm den 27/5 1949 för årets asfaltarbeten på diverse gator inom och utom stadsplan. Se specifikation av kostnader, vilka ej redovisats särskilt under de olika gatorna.
Kostnad under året .. 86.773: 94
Dessutom har asfaltering för Aseas räkning utförts (se specialredovisn.) för kr. .. 17.186: 50

Baldersgatan (Pilgatan—Värjgatan).

Anslag kr. 17.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 för förbättring av profilen, kantstenssättning o. makadamisering. Arbetet i huvudsak utfört.
Kostnad under året .. 13.852: 79

Bangatan (Humlegatan—Hästhovsgatan).
Se Gideonsberg.

Björnövägen (Pilgatan—Kraftverket f. d. Regementsallén).

Anslag kr. 100.000: — bev. av Stfm den 25/4 att jämte överskott från anslag till Hässlövägen 24.460: 03 bev. av Stfm den 30/9 1943 användes för omläggning och breddning i första utbyggnad. Under året har utförts kantstenssättning och belysta trafikdelare samt justering av körbanan för Yg-beläggning, se nedan.
Kostnad under året .. 27.869: 76
Totalkostnad hittills 85.011: 83.

Björnövägen (Pilgatan—Kraftverksgatan).

Anslag kr. 15.000: — bev. av Drk den 5/5 1949 för beläggning med Yg II i avvaktan på tillstånd att utföra högklassig beläggning. På delen Pilgatan—Värjgatan ha efter beläggningen delar åter fått upprivas. Orsaken har visat sig vara vittrande malm, som använts i stället för makadam.
Slutkostnad .. 13.091: 52

Bågevägen (S:a Ursulas väg—Norra Ringvägen).

Anslag kr. 13.000: — bev. av Drk den 3/2 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 13.186: 21

C. V. V. bostadsområde.

Anslag kr. 150.000: — bev. av Stfm den 20/12 1945 för anläggande av gator inom område inom stadsägan nr 2239, förvärvat från Kronan. Kostnaderna för år 1945, kr. 322: 80, ha täckts i bokslutet för 1945.

25.000: — har överförts till Parkförvaltningen. Under året har kantstenssättning utförts på Vinggatan samt c:a 270 m av Flygplansgatan. Dessutom har terrassering utförts på Berghamravägen mellan Flottörgatan och Flygplansgatan. Då översvämningar inom bebyggelseområdet skett av vatten från angränsande markområden, vilkas avloppsdiken avskurits men ej inkopplats i regnvattensledningarna, har utförts avskärande dike utefter kvartersgränserna mellan Rodergatan och Propellergatan och i den senare utförts intagsledning för del av detta dike. Denna extrakostnad utgör kr. 1.967: 11.

Kostnad under året .. 24.200: 50

Totalkostnad hittills 102.105: 41.

Didriksgatan.

Anslag kr. 4.000: — bev. av Drk den 3/2 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 3.371: 37

Drottninggatan (n:ris 1 och 2).

Se Hammarbygatan.

Drottninggatan.

Anslag kr. 20.000: — bev. av Stfm den 27/5 1949 för breddning m. m. Då byggnadstillstånd ej erhållits har enligt beslut av Stfm den 20/9 1949 15.000: — omdisponerats. Återstoden 5.000: — äro avsedda för flyttning av stödmur mot stadsägan nr 2541. Detta arbete utfört.

Slutkostnad .. 4.927: 69

Emausgatan (Vegagatan—Kristiansborgsallén).

Se Södra Skallberget.

Flodinsgatan (Arosvägen—S:ta Ursulas väg).

Anslag kr. 22.000: — bev. av Drk den 3/2 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört med undantag för gångbana mot obebyggda stadsägorna nr 1250 och nr 1382, vars marknivå ligger avsevärt över gatan.

Slutkostnad .. 16.550: 41

Föreningsgatan (nr 33—Flodinsgatan).

Anslag kr. 15.000: — bev. av Stfm den 27/5 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 17.146: 42

Gideonsberg (gator).

Anslag bev. av Stfm den 20/3 1945 kr. 133.000: —, den 27/9 1945 kr. 51.000: —, den 24/4 1947 kr. 100.000: —, den 29/4 1948 kr. 40.000: —, den 31/3 1949 kr. 90.000: — till Gideonsbergsgatan och kr. 90.000: — till Långmårtensgatan, samt den 25/8 1949 kr. 146.000:— för Humlegatan, delen Långmårtensgatan—Bangatan (30.000: —), Bangatan, delen Humlegatan—Hästhovsgatan (11.000: —), Hästhovsgatan (95.000: —)

samt södra delen av Violstigen (10.000: —). Den senare som är parkväg, har påförts parkförvaltningens stat för 1950. Sammanlagda anslag kr. 650.000:—.

Gideonsbergsgatan har försetts med kantsten på delen Smalbäcksgatan —Aspvretsgatan. Delen Långmårtensgatan—Emausgatan har terrasserats och försetts med grusisolering. Långmårtensgatan har färdigbyggts med kantsten och makadamisering mellan Gideonsbergsgatan och Emausbäcken. På grund av exceptionellt vattenflöde i bäcken har bron över denna icke, som beräknats, kunnat utföras.

Humlegatan mellan Långmårtensgatans båda mynningar har färdigställts med kantsten och makadamisering. I samband därmed har 80 m kantsten och makadamisering utförts i vissa delar av Långmårtensgatan.

På Humlegatan, Bangatan, Violstigen och Hästhovsgatan ha arbeten med terrassering och grusisolering utförts i de delar, som beröras av pågående bebyggelse.

Asfaltering har utförts på återstående del av Aspvretsgatan samt Gideonsbergsgatan på en längd av c:a 220 m norrut från Hästhovsgatan för sammanlagt kr. 11.526: 43, vilken kostnad hitförts, se specialredovisning för asfaltarbeten.

Den gamla stenbron över Emausbäcken vid Gideonsbergs gård har rasat, varför upprensning skett och ny bro av järnbalkar från Slottsbron utlagts med träfarbana.

Kostnad under året 224.969: 80

Totalkostnad hittills 540.683: 75.

Gideonsbergsgatan.

Se Gideonsberg.

Gjutargatan (Urhagsgatan—Malmabergsgatan).

Anslag kr. 12.000: — bev. av Drk den 3/2 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad 9.187: 31

Hagagatan.

Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk den 16/6 1949 för kantstenssättning och justering. Stor del av bärlagret har förnyats. Arbetet utfört.

Slutkostnad 19.471: 86

Hagaområdet (gator).

Anslag bev. av Stfm den 28/10 1943 kr. 307.700: — samt den 30/10 1947 kr. 100.000: — eller sammanlagt kr. 407.700: — för nyanläggning av gator i anslutning till pågående bostadsbebyggelse.

Under året ha Akarhagsgatan och Markörgatan färdigställts med kantsten och makadamisering, mindre arbeten ha utförts på Skyttegatan.

Kostnad under året 64.221: 95

Totalkostnad hittills 436.855: 24.

"Hallbergs plan."

Se Hammarbygatan.

Hammarbygatan (Lantvärnsgatan—Solvägen).

Anslag kr. 17.000: — bev. av Stfm den 27/10 1949 för nyordnande enligt stadsplanen av delen mellan Lantvärnsgatan och Drottninggatan varvid anslutningarna av Drottninggatan utanför n:ris 1 och 2 samt Hammarbygatan utanför nr 14 breddats enligt stadsplanen. Belysta trafikdelare ha uppsatts. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 20.483: 99

Humlegatan.

Se Gideonsberg.

Hållgatan (Kristinagatan—Biskopsgatan).

Gatukrysset vid Kristinagatan har omlagts, se Kristinagatan. I samband med omläggningen har delen Hållgatan 20—Biskopsgatan asfalterats, se specialredovisning.

Hästhovsgatan.

Se Gideonsberg.

Karlsgatan.

Anslag bev. av Stfm den 28/10 1948 kr. 10.000: — och den 25/11 1948 kr. 10.000: — eller sammanlagt kr. 20.000: — för kantstenssättning och justering. I samband med asfaltering, se specialredovisning, ha föregående års arbeten avslutats.

Kostnad under året .. 13: 24

Slutkostnad 16.983: 26.

Kristinagatan (gatukorset vid Hållgatan).

Anslag kr. 11.000: — bev. av Stfm den 27/5 1949 för omläggning med uppbromsande refuger, varvid mark tagits i anspråk av Djäknebergsskolans tomt, för erhållande av trafikens inriktning norrut i Hållgatan. Arbetet, som medfört mera omfattande mur-, planterings- och planeringsarbeten för skolans avgränsning mot gatan än beräknats, har dragit större kostnader än beräknat. I samband med omläggningen ha de omlagda delarna asfalterats. Fyra belysta trafikdelarstolpar ha uppsatts, två i Kristinagatan och två i Hållgatan.

Slutkostnad .. 18.156: 03

Kronvägen (Götgatan—Thuregatan).

Anslag bev. av Stfm den 21/12 1948 kr. 10.000:—, den 1/4 1949 kr. 10.000: — och den 27/10 1949 kr. 18.000: — eller sammanlagt kr. 38.000: —, för utläggande av del av Kronvägen i dess enligt stadsplan fastställda nya sträckning i samband med stadsplanens genomförande för omgivande kvarter, vilket medför överföring till tomtmark av delar av förutvarande Kronvägen.

Arbetet har färdigställts med kantsten och makadamisering, varvid även Schenströmsgatan och Thuregatan anslutits från gamla till nya Kronvägen. Provisorisk anslutning har skett till nuvarande Götgatan. En del stödkanter mot angränsande tomtmark återstå att utföra.

Kostnad under året .. 31.643: 63

Totalkostnad hittills 43.059: 73.

Köpmangatan 4.

Anslag kr. 3.400: — bev. av Drk den 12/5 1949 för ordnande på tomtmark av väntplats för busslinjerna, enligt överenskommelse med Sv. Handelsbanken. Ordnande av plantering återstår.
Kostnad under året ... 2.903: 48

Lekgatan (Götgatan—Jakobsgatan).

Anslag kr. 20.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 för nybyggnad av Lekgatan. Som förberedande arbeten ha verkställts flyttning av två uthus från gatumark till tomtmark, vilka kostnader påförts konto 433.

Långmårtensgatan (Gideonsbergsgatan—Humlegatan).

Se Gideonsberg.

Markörgatan.

Se Hagaområdet.

Nansengatan (Tunbyvägen—Vegagatan norrut).

Anslag kr. 9.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört med undantag för stödkanter mot tomtmark.
Kostnad under året ... 12.152: 31

Polhemsgatan (Tunbyvägen—Vegagatan).

Anslag kr. 6.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört, med undantag för kantstöd mot vissa tomter.
Kostnad under året ... 3.154: 72

Rikshuvudvägen.

Den under 1948 utförda Yg-beläggningen har försetts med en ytbehandling för en kostnad av kr. 4.627: 20, se specialredovisning jämte 210 m. regnvattensledning för en kostnad av 8.000 kr.
Kostnad under året ... 12.675: 40
Totalkostnad hittills 109.307: 23.

S:a Ursulas väg (Flodinsgatan—Kullavägen).

Anslag kr. 37.000: — bev. av Stfm den 27/5 1949 för breddning samt kantstenssättning och justering. Byggnadstillstånd har erhållits för 220 m. söderut från Flodinsgatan, vilka utförts.
Kostnad under året ... 26.155: 60

S:t Örjansgatan.

Anslag kr. 13.000: — bev. av Stfm den 28/4 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.
Slutkostnad ... 10.807: 23

Skallbergsgatan.

Se Södra Skallberget.

Skogsvägen (Agnegatan—Lundagatan).

Anslag kr. 17.000: — bev. av Stfm den 28/4 1949 för breddning, omlägg-

ning och kantstenssättning. Största delen utförd. Kantsten ej satt utanför tomten nr 1 i kv. Aroslund, där nybyggnad pågår.
Kostnad under året .. 26.135: 20

Skyttegatan.
Se Hagaområdet.

Slottsbron.

Anslag kr. 25.000: — bev. av Stfm den 27/5 1949 för ombyggnad i betong av bron, vars överbyggnad visat sig genomrutten. Härutöver skulle påföras underhållskontot 10.000 kr. motsvarande ett utbyte av träöverbyggnaden. Brons körbana har breddats till 6.75 m. Bron är beräknad för tyngsta lastkombination.

Under arbetets gång ha omfattande materialutbyten samt förstärknings- och reparationsarbeten fått utföras på avstängningsanordningar, pelare och landfästen samt manövermaskineri, vilket rapporterats till drätselkammaren. Dessutom har brons anslutning på ömse sidor blivit föremål för omläggning, betingad av säkerhetskrav för trafiken och estetiska krav. Själva brons ombyggnad i betong har dragit en kostnad av kr. 43.500: —. Övriga arbeten har kostat kr. 68.149: 54.

Utöver nu utförda förstärkningsarbeten torde ytterligare förstärkningar snart påfordras, för vilka särskilt anslag får sökas.
Slutkostnad .. 111.649: 54

Slottsgatan.

Utöver arbeten för Paul Andersons räkning efter Länstidningens nybyggnad har rep. av gatan jämte Skomakargatans ordnande utförts.
Kostnad .. 3.226: 05

Småstugeområdet, söder om Lilla Johanneslund.

Anslag kr. 35.000: — bev. av Stfm den 31/5 1946 för första utbyggnad av Växthusvägen, förlängning av Skallbergsgatan och breddning av Äppelvägen. Under året har förslag framlagts till breddning av Växthusvägen, vilket kommer att medföra behov av ökat anslag. Under året har Äppelvägen färdigställts med kantsten och makadamisering på delen Växthusvägen—Tunbyvägen, varvid i anslutning härtill 50 m av Tunbyvägens västra sida försetts med kantsten.
Kostnad under året .. 13.995: 63
Totalkostnad hittills 32.590: 01

Spantgatan, västra delen.

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 25/9 1947 för fortsatt nybyggnad. Arbetet har slutförts.
Kostnad under året .. 6.851: 71
Slutkostnad 14.379: 20

Stora gatan 82.

Anslag kr. 2.000: — bev. av Stfm den 27/10 1949 för beläggning av gångbanan med betongplattor. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 1.917: 50

Södra Skallberget.

Anslag bev. av Stfm den 26/9 1946 kr. 35.000: —, den 24/4 1947 kr. 50.000: —, den 28/8 1947 kr. 51.000: — samt den 14/7 1949 kr. 40.000: —, eller sammanlagt kr. 176.000: — för nybyggnad av gator. Ett flertal jämkningar av Skallbergsgatan såväl i plan som höjd ha skett efter framställning från byggherren, vilket medfört kostnadsökningar. Under året har terrassering skett för återstoden av Skallbergsgatan och denna försetts med kantsten ytterligare 155 m västerut från förut färdigställd gata. Hela Emausgatan har färdigställts med kantsten. Gatukorset vid Kristiansborgsallén har färdigställts med belysta trafikdelare och övergångsställen för gångtrafiken. Asfaltering har utförts av Emausgatan mellan Kristiansborgsallén och Skallbergsgatan samt 230 m av Skallbergsgatan, för en kostnad av kr. 5.473: 61 vilken hitförts, se specifikation för asfaltarbeten. Emausgatans körbana västerut—Kristiansborgsallén har försetts med smågatsten.

Kostnad under året .. 98.411: 98

Totalkostnad hittills 207.885: 76

Tråddragargatan (öster om Målargatan).

För beredande av tillfart till två nybyggen ha vissa terasseringsarbeten utförts i gatans förlängning österut.

Kostnad .. 1.742: 57

Tunbyvägen.

Se småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund.

Urhagsgatan (Gjutargatan—Åkarhagsgatan).

Anslag kr. 11.000: — bev. av Drk den 16/6 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 9.404: 22

Utanbygatan (Karlsgatan—Östra Ringvägen).

Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk den 16/6 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 15.463: 86

Vasagatan (asfaltering).

Anslag kr. 8.000: — bev. av Drk den 5/5 1949 för asfaltering av delen Norra Ringvägen—Persbovägen samt delen Persbovägen—Arosvallen.

Slutkostnad .. 8.176: 03

Vegagatan. (Palandergatan—nr 34).

Anslag kr. 9.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 10.278: 91

Verksgatan.

Se Viksäng.

Viksäng, gator.

Anslag bev. av Stfm den 25/4 1946 kr. 50.000: —, den 24/4 1947 kr. 155.000: — och av Drk den 11/4 1946 kr. 13.000: — eller sammanlagt kr. 218.000: — för nyanläggning av gator. Endast mindre arbeten ha utförts, dels terrassering för omläggning av del av Verksgatan, föranlett av stadsplanens fastställande. Viksängsgatan har till 150 m längd försetts med kantsten och asfaltering. Dessutom har ytterligare asfaltering skett av spårkorsningar, allt för sammanlagt kr. 11.481: 35, vilken kostnad hitförts, se specifikation för asfaltarbeten.

Kostnad under året .. 32.341: 63

Totalkostnad hittills 161.031: 04.

Viksängsgatan.

Se Viksäng.

Violstigen.

Se Gideonsberg.

Äppelvägen (Växthusvägen—Tunbyvägen).

Se småstugeområdet, söder om Lilla Johanneslund.

Östermalmsgatan (Karlsgatan—Allégatan).

Anslag kr. 7.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet avslutat.

Slutkostnad .. 5.202: 24

Östra Ringvägen, stensättning.

Anslag kr. 50.000: — bev. av Stfm den 30/9 1948 för stensättning av västra körbanan. Fri statlig smågatsten har erhållits. Arbetet har slutförts.

Kostnad under året .. 37.138: 76

Slutkostnad 48.018: 01.

1.081.160: 36

B. Utom stadsplanelagt område.

Arlagatan.

Se Vallhallagatan.

Asfaltering.

Anslag kr. 120.000: — bev. av Stfm den 27/5 1949 för årets asfaltarbeten på diverse gator inom och utom stadsplan. Se specifikation för asfaltarbeten.

Kostnad under året .. 34.144: 60

Bergslagsvägen.

Anslag kr. 65.000: — bev. av Stfm den 25/4 1946 för igenläggning med rör och kulvert av dikena utefter vägen mellan Eriksberg och stadsgränsen för möjliggörande av vägens breddning med cykelbanor. Mindre arbeten ha utförts.

Kostnad under året .. 3.626: 68

Totalkostnad hittills 60.513: 74.

Djuphamnen, gator.

Anslag bev. av Stfm i 1945 års bokslut 8.643: 77, den 25/4 1946 kr. 50.000: —, den 24/4 1947 kr. 30.000: — och den 27/10 1949 kr. 8.000: — eller sammanlagt kr. 96.643: 77. Endast mindre arbeten utförda.

Kostnad under året .. 3.901: 65

Slutkostnad 97.275: 34.

Fridnäsgatan.

Anslag kr. 2.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 för utförande av gångväg mellan Stohagsvägen och förut ordnad del av Fridnäsgatan. Arbetet påbörjat. Kan ej genomföras förrän till våren för att ej skada angränsande fruktträd med beskärning.

Kostnad under året .. 32: 42

Klockartorpsgatan (öster om Knektgatan).

Anslag bev. av Stfm den 28/3 1945 kr. 72.000: — och den 29/9 1949 kr. 16.000: — eller sammanlagt kr. 88.000: — för nyanläggning i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse. Under året har ytterligare 145 m färdigställts med kantsten och makadamisering.

Kostnad under året .. 15.294: 97

Totalkostnad hittills 91.998: 44.

Nedre Hyttvägen (Stohagsvägen—Kryddgårdsgatan).

Anslag kr. 6.000: — bev. av Drk den 11/8 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 7.816: 31

Skultunavägen (Hovdestalund—Lista).

Anslag kr. 6.000: — bev. av Stfm den 29/4 1948. Kungl. V. o. V. har den 7/9 1948 godkänt arbetsplan och den 30/7 1949 i samband med program för asfaltering reviderat arbetsplanen för förarbetena med hänsyn till vinterns erfarenhet av tjälskador på tunna asfaltbeläggningar. Den för förarbetena godkända statsbidragsberättigade kostnaden är kr. 212.000: — och motsvarande kostnad för asfaltbeläggningen kr. 102.000: —. Asfaltbeläggningen skulle därvid under 1949 utföras som Yg II och IA, varvid andra ytbehandlingar av Yg II skulle som underhållskostnad bestridas av staden. Den slutliga beläggningen skulle vara statsbidragsberättigad och utföras 1950 eller 1951. Samtliga arbeten har utförts. Entreprenör för beläggningen har varit Nya Asfaltbolaget. Statsbidraget är ej slutreglerat.

Kostnad under året .. 205.841: 70

Totalkostnad hittills 371.642: 89.

Skultunavägen, vändplats vid Hovdestalund.

Anslag kr. 9.000: — bev. av Stfm den 29/1 1948 för vidgning av bussvändplatsen vid ingången till kyrkogården. Sedan framställning gjorts om ny vändplats vid Billsta, vilken godkänts av Länsstyrelsen har slutlig justering av vändplanen vid Hovdestalund fått anstå till 1950.

Kostnad under året .. 122: 63

Totalkostnad hittills 5.640: 84.

Stohagsvägen (Nedre Hyttvägen—Hasselvägen).

Anslag bev. av Stfm den 28/10 1948 kr. 10.000: — och den 25/11 1948 kr. 15.000: — eller sammanlagt kr. 25.000: — för kantstenssättning och justering med matjord för plantering. Gatukorset vid Valhallagatan har utförts i samband med denna gatas ordnande och kantsten framdragits till Hasselvägen. Asfaltering har utförts på delen Nedre Hyttvägen—Vallhallagatan, se specifikation för asfaltarbeten.

Kostnad under året ... 6.686: 99

Slutkostnad 18.311: 36.

Valhallagatan.

Anslag kr. 15.000: — bev. av Stfm den 11/8 1949 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört. I samband därmed har kantsten lagts i Arlagatans södra sida utanför nr 1 och 3.

Slutkostnad ... 17.493: 09

Åkarhagsgatan.

Se Hagaområdet.

294.961: 04

C. Övriga arbeten.

Av anslaget 8B1—433 har betalts och utförts:

Enkel anordning för brandskydd vid Vallby	183: 68	
Parkeringsplats vid Utsikten	151: 68	
Flyttning av hus vid Lekgatan	1.619: 49	
Dessutom har kostnaden för rep. å Slottsgatan förts å detta konto (Kostnaden här redovisad under Slottsgatan).		
Staket vid järnvägen (8B1—814.100) anslag 3.000: —. Arbetet utfört.		
Kostnad under året	4.937: 38	
Slutkostnad 4.980: 59.		
Inköp av gatunamnskyltar	1.926: 74	
Inköp och montering av cykelställ	19.502: 17	28.321: 14
Diverse marklösen ...		8.398: —

Viksäng spår.

Anslag i 1946 års stat (7C.414) 50.000 kr. Bev. av Stfm den 31/10 1946 kr. 70.000: — i 1948 års stat kr. 20.000: — den 25/11 1948 kr. 69.000: — eller sammanlagt 209.000 kr.

Kostnad under året ... 1.499: 62

Totalkostnad hittills 204.477: 86.

38.218: 76

SAMMANSTÄLLNING.

Utgifter:		
Gator och vägar		
Underhåll		447.720: 48
Gaturenhållning		59.508: 42
Nyanläggning:		
Inom stadsplan	1.081.160: 36	
Utom stadsplan	294.961: 04	1.376.121: 40
Övriga anläggningar		29.820: 76
Marklösen		8.398: —
	Summa Kronor	1.921.569: 06
Inkomster:		
Statligt underhållsbidrag		193.800: —
Statsbidrag för nyanläggning		45.097: 88
Bidrag från omnibustrafiken		7.000: —
Avgifter för gaturenhållning:		
Folkskolorna	1.000: —	
Hamnen	1.800: —	2.800: —
Avgifter för nyttjande av allmänna platser		3.326: 67
Riksförsäkringsanstalten		4.098: 43
	Summa Kronor	256.122: 98

8 B 3. Drätselkammarens förråd.

Kostnaderna för utgående material år 1949 fördelas enligt nedanstående:

Hantlangning		317: 38
Luftskyddet		23: 67
Fastigheter		13.809: 69
Malma		1.605: 45
Gator och vägar:		
Underhåll	62.754: 24	
Sandning	93: 13	
Nyanläggningar	359.899: 42	
Asfaltgator	7.642: 61	430.389: 40
Renhållning		2.703: 21
Förrådet		20.857: 77
Stenslagning och makadamkrossning		8.798: 10
Bilar och maskiner		9.360: 89
Hamnar		915: 76
Flygfält		433: 46
Båttrafiken		85: 95
Varmbadhus och Johannisbergsbadet		298: 99
Björnön och Hästholmarna		2.011: 84
Idrottsplatser		1.454: 58

Stallet	230: 69
Avstjälpningsplatser	1.324: 09
I avräkning för andras räkning	6.218: 28
Diverse	1.312: 54
Försålt och uthyrt	52.279: 37
Kronor	554.431: 11

Inköp av redskap m. m. under året:

1 st. motorbåt	850: —
1 st. traktor	8.500: —
2 st. bandtransportörer	12.112: 80
1 st. manskapsvagn	3.601: —
Kronor	25.063: 80

8 B 4. Automobiler.

Bilarnas gångtid och körlängd ha varit:

	tim.	mil
U 1825 Volvo	2.387,5	2.001
U 3717 Ford	2.462	2.202,5
U 3249 Scania	2.378,5	3.123,4
U 3750 Volvo	2.389,5	3.707,6
U 1740 Volvo paketvagn	2.375,5	2.342,5
U 8399 Volvo personvagn		1.664

U 5649 Jeep har överförts till maskiner.

Driftinkomster	144.708: 28
Driftutgifter	91.959: 79

8 B 5. Maskiner.

Inköp och större reparationer:

1 lastningselevator	5.895: —
Kostnad för ombyggnad av densamma	2.362: 18
Utbyte av motor till väghyvel	7.290: —
1 traktor Allis Chalmers	9.700: —

Försålt:

1 Atlas-Diesel el. kompressor	8.000: —
1 Traktor Allis-Chalmers (Likvid år 1950)	7.000: —

Maskinernas gångtid ha varit:

Väghyvel I Svedala	1.023½	tim.
„ II Munktell	2.010½	„
„ III Svedala	896	„
Kompressor I Atlas Diesel oljedriven	261	„
„ II „ „ el. driven	617	„
Jeep kompressor	962	„
Vägvält I Munktell	1.122	„
„ II Åkerman	1.615½	„
Gångbanevält I Motala	1.046½	„
„ II Aveling-Barford	1.093	„

3 stenstötningsmaskiner	1.380½ tim.
Traktor I Ford	1.644½ ,,
,, II Allis Chalmers	659 ,,
Summa	14.331 tim.

Driftinkomster	123.509: 63
Driftutgifter	114.764: 29

8 B 6. Hästar.

Hästarnas körtid under året har varit 7.132 timmar och fördelas å nedanstående arbetsplatser.

Fastigheter	673½ tim.
Sandning av gångbanor	784 ,,
Diverse gator	2.755½ ,,
Gatuarbeten med anslag	987 ,,
Allmän renhållning	1.300½ ,,
Snöröjning av gångbanor samt snörenhållning	178½ ,,
Asfaltarbeten	200 ,,
Hamnarbeten	26½ ,,
Förrådet	136 ,,
Diverse	90½ ,,
Summa	7.132 tim.

Under året har 1 häst nedslaktats. 2 hästar äro lånade från Lantbruket.

Driftutgifter	36.562: 24
Driftinkomster	29.109: 18

SAMMMANSTÄLLNING.

över fördelningen under året av arbetare, lastbilar och hästar angivet i medeltal per månad och år.

Månad	Effektiv arbetsstyrka				Ineffektiv arbetsstyrka					Använda	
	Grov-arbetare	Snickare	Sten-sättare	Summa	Tjänstl.	Semester	Sjuka	Olycks-fall	Summa	Last-bilar	Hästar
Januari	80	14	1	95	0,6	1,0	5,9	1,0	8,5	12,8	3,6
Februari	72	10	3	85	0,1	0,8	5,0	2,1	8,0	8,9	4,8
Mars	74	13	4	91	3,8	0,5	5,0	2,1	11,4	8,7	4,8
April	76	10	6	92	0,7	2,0	5,2	2,6	10,5	8,1	5,7
Maj	78	14	7	99	2,3	0,8	2,6	1,8	7,5	10,4	6,8
Juni	69	13	7	89	1,8	3,1	3,0	1,8	9,7	7,3	8,0
Juli	54	8	4	66	1,1	34,1	4,2	0,2	39,6	7,7	6,3
Augusti	72	11	8	91	2,0	11,8	4,9	0,3	19,0	9,7	9,3
September	77	13	8	98	3,3	1,5	5,3	0,4	10,5	7,1	10,5
Oktober	80	14	8	102	2,7	0,8	5,0	—	8,5	10,9	7,4
November	81	14	8	103	2,8	0,1	5,0	—	7,9	15,1	9,3
December	82	12	5	99	3,2	0,5	7,0	—	10,7	11,0	8,2
Medeltal under året	75	12	6	93	2,0	4,8	4,8	1,0	12,7	9,8	7,1

9 A. Hamnar.

Djuphamnen.

Djuphamnens utbyggnad har fortsatt med gjutning av kajen och därmed sammanhängande förarbeten. Byggnadstillstånd har erhållits även för västra hälften av kajen, 135 m.

Kostnad under året ... 1.026.663: 55

Totalkostnad hittills 2.294.450: 47.

Spår till oljeupplagsområdet.

Anslag kr. 40.000: — bev. av Stfm den 31/3 1948. Ballastgrus har av SJ levererats under året.

Kostnad under året ... 2.652: —

Slutkostnad 38.182: 72.

Personaluppgifter.

Under året ha sammanlagt 138 st. arbetare varit anställda enligt nedanstående:

10 st. stensättare
66 „ grovarbetare
17 „ träarbetare
7 „ murare
6 „ chaufförer
3 „ reparatörer
1 „ eldare
4 „ förrådsmän
7 „ motorskötare
1 „ extra körkarl
2 „ bergsprängare
2 „ förmansmedhjälpare
12 „ sopare

Arbetad tid:

Tidlön (33,1 %)	82.505 tim.	
Ackord (66,9 %	167.174 „	249.679 tim.
Dagsverken	31.210	
Arbetsveckor	5.202	

Arbetstiden har under året varit 7 månader med 48 timmars arbetsvecka och 5 månader med 45,5 timmars arbetsvecka.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalts kr. 976.888: — enligt nedanstående:

För timtidsarbete	82.505 tim.	161.215: —
„ ackordsarbete	167.174 „	539.993: —
Skiftarbete	455 „	1.497: —
Övertidsarbete	7.882 „	27.693: —

Dyrtidstillägg ..		102.772: —
Dagtraktamenten (för 98 st. arbetare)	3.474 st.	7.988: —
Cykelersättningar	70 st.	1.208: —
Gångtidsersättningar (4.496 km.)	1.124 tim.	2.338: —
Semesteravlöningar	125 st.	44.954: —
Olycksfallsavlöning	16 „	3.311: —
Sjukavlöningar ..	67 „	20.684: —
Begravningshjälp	2 „	800: —
Övrig ersättning (lagbaspengar, sprängarpengar, stallpengar m. m.)		12.879: —
Avgifter till S. K. P.	37.700: —	
„ „ Pensionsfond	11.856: —	49.556: —
		976.888: —

Västerås den 31/3 1950.

Västerås stads byggnadskontor:
F. SCHIÖTT.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 5

Nr 5. Hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1949.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sin årsberättelse för år 1949.

Ordinarie ledamöter i nämnden har varit fruarna Gertrud Lundkvist, ordförande, Ebba Berg, vice ordförande samt fröken Inez Mallander med fruarna Elsa Engberg, Ingrid Andrén och Rut Forsberg som suppleanter.

Under år 1949 har 8 ordinarie hemvårdarinnor varit anställda nämligen: Astrid Nilsson, Brita Weibel, Bengta Lindgren, Svea Laggar, Ingrid Lindgren, Karin Fredriksson, Alice Johansson, därav Weibel och Lindgren till 15 juli respektive 1 december samt Kerstin Edvardsson, Aina Pettersson och Elin Eriksson från respektive 1 juli, 1 oktober och 1 december 1949.

Arbetsfördelningen för hemvårdarinnorna har i enlighet med hemhjälpsnämndens uppdrag handhafts av Socialvårdsbyrån.

Enligt inkomna av hemhjälpsnämnden godkända rapporter från hemvårdarinnorna hava dessa fullgjort följande arbeten.

Hemvårdarinnan Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 20 familjer med sammanlagt 116 heldagar, 32 halvdagar och 16 timmar, samt därjämte verkställt undersökningar angående behovet om hemhjälp ävensom biträtt sjuka, då stadigvarande hjälp ej erfordrats.

Hemvårdarinnan Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 24 familjer med sammanlagt 179 heldagar, 8 halvdagar och 3 timmar.

Hemvårdarinnan Brita Weibel har under året tjänstgjort i 12 familjer med sammanlagt 101 heldagar.

Hemvårdarinnan Svea Laggar har under året tjänstgjort i 18 familjer med sammanlagt 137 heldagar och 13 halvdagar.

Hemvårdarinnan Ingrid Lindgren har under året tjänstgjort i 31 familjer med sammanlagt 235 heldagar, 15 halvdagar och 3 timmar.

Hemvårdarinnan Karin Fredriksson har under året tjänstgjort i 26 familjer med sammanlagt 226 heldagar och 4 halvdagar.

Hemvårdarinnan Alice Johansson har under året tjänstgjort i 31 familjer med sammanlagt 226 heldagar, 20 halvdagar och 2 timmar.

Hemvårdarinnan Kerstin Edvardsson har under året tjänstgjort i 21 familjer med sammanlagt 96 heldagar och 70 halvdagar.

Hemvårdarinnan Aina Pettersson har under året tjänstgjort i 8 familjer med sammanlagt 70 heldagar och 1 halvdag.

Hemvårdarinnan Elin Eriksson har under året tjänstgjort i 2 familjer med sammanlagt 18 heldagar.

Deltidsanställda hemvårdarinnor har under året tjänstgjort i 16 familjer med sammanlagt 98 heldagar och 26 halvdagar.

Verksamhetens natur har medfört, att en del av hemvårdarinnorna insjuknat och på grund därav varit lediga i olika perioder under 1949.

Kostnaderna för organisationen har bestritts av staden med bidrag från staten och landstinget.

Inkomsten av hemvårdarinnornas arbete har under året uppgått till 4.036: 75 kr.

Västerås den 14 april 1950.

För hemhjälpsnämnden:

GERTRUD LUNDKVIST

/Gunnar Ekberg.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1950 Ser. B nr 6

Nr 6

REDOGÖRELSE

ÖVER

VÄSTERÅS STADS RÄKENSKAPER

FÖR ÅR 1949

Redovisning av stadens ekonomiska ställning.

BALANSRÄKNING

31/12 1948	Tillgångar.	31/12 1949	
	Fasta:		
	Fast egendom (701):		
19.534.403: —	Under drätselkammarens förvaltning (701.1)....	20.206.214: —	
5.508.000: —	Hamnar (701.2)	3.930.000: —	
6.630.900: —	Tekniska verken (701.3)	7.901.000: —	
3.855.000: —	Folkskolorna (701.4)	3.855.000: —	
1.225.000: —	Socialvården (701.5)	1.225.000: —	37.117.214: —
36.753.303: —			
50: —	Inventarier och transportmedel (702)		775.050: —
	Aktier och andelar samt bostadsrätter (703)....		
200.000: —	Västerås Omnibus AB, 2.000 st. à nom. 100: —	200.000: —	
73.200: —	Västerås Teater AB, 1.468 st. à nom. 50: —......	73.400: —	
500.000: —	Byggnads AB Mimer, 10.000 st. à nom. 50: —	500.000: —	
10.000: —	AB Västeråsbanans Intressenter, 100 st. à nom. 100: —	10.000: —	
300.000: —	AB Arbetarebostäder, 3.000 st. à nom. 100: —....	300.000: —	
1.655: —	Arosbygdens Lantmannaförbund förening upa, insatskapital	3.116: 90	
16.000: —	Bostadsrätter	18.625: 83	
—: —	Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening, medlemsandel	50: —	
1.500: —	Gas- och Koksverkens Ekonomiska Förening, insatskapital	1.500: —	
200: —	Svenska Elverksföreningen, insatskapital	200: —	1.106.892: 73
1.102.555: —			
	Utlämnade fasta lån (704):		
463.405: 28	Mot säkerhet i inteckningar	421.447: 36	
37.968: 48	Övriga	55.997: 75	477.445: 11
501.373: 76			
	Andra fasta tillgångar (708):		
	Fastigheter och anläggningar under uppförande:		
1.788.568: 19	Drätselkammaren (708.1)	1.916.132: 89	
1.257.172: 45	Hamnen (708.2)	3.449.580: 46	
1.457.202: 26	Tekniska verken (708.3)	1.604.306: 97	
17.978: 53	Folkskolorna (708.4)	1.134.759: 61	8.104.779: 93
4.520.921: 43			
42.878.203: 19	Summa fasta tillgångar		47.581.381: 77

31/12 1948			31/12 1949	
	Rörliga:			
	Drifttillgångar:			
	Kassa (710):			
4.690: 79	Drätselkammaren (710.1)	5.086: 89		
2.563: 59	Socialvårdsbyrån (710.5)	768: 76	5.855: 65	
7.254: 38				
	Postgiro (711):			
55.040: 23	Drätselkammaren (711.1)	83.521: 55		
42.956: 82	Tekniska verken (711.3)	26.409: 44		
52.708: 77	Socialvårdsbyrån (711.5)	24.662: 06	134.593: 05	
150.705: 82				
	Bank (712):			
2.937.494: 69	Drätselkammarens bankräkningar		2.084.208: 73	
	Obligationer (713):			
2.858.703: 15	Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		—: —	
98.941: 25	Interimsfordringar (714)		765.342: 98	
721.003: 65	Statsbidrag (715)		916.056: 56	
	Andra fordringar (716):			
404.165: 25	Drätselkammaren (716.1)	418.038: 03		
49.608: 40	Hamnen (716.21)	8.566: 98		
1.205.965: 11	Tekniska verken (716.3)	1.090.234: 65		
146.000: 40	Socialvården (716.5)	185.403: 33	1.702.242: 99	
1.805.739: 16				
	Lager och förråd (717):			
1.757.796: 95	Tekniska verken (717.3)	2.021.776: 33		
384.349: 46	Övriga stadens förvaltningar (717.1)	615.389: 32		
9.355: 71	Hamnen (717.2)	38.451: 05	2.675.616: 70	
2.151.502: 12				
	Andra drifttillgångar (719):			
50.072: 95	Tekniska verken (719.3)	24.215: 70		
43.443: 95	Övriga stadens förvaltningar (719.1)	13.369: 46	37.585: 16	8.321.501: 82
93.516: 90				
10.824.861: 12				

31/12 1948			31/12 1949	
	Fondernas tillgångar (790 och 791):			
	Anbragta fondmedel (790)			
11.649.671: 85	Obligationer	14.288.375: —		
742.838: 76	Bankräkningar	793.322: 13		
439.500: —	Lån	606.500: —		
64.866: 61	Fordringar	61.354: 81	15.749.551: 94	
12.896.877: 22				
1.083.342: 54	Nyttjade fondmedel (791)		910.693: 71	16.660.245: 65
13.980.219: 76				
	Underskott och förskott:			
622.969: 50	Skattestatens förskott (795)		823.654: 36	
	Låne- och fondstatens förskott (796):			
440.047: 09	Drätselkammaren (796.11)	174.614: 87		
398.494: 62	Hamnen (796.2)	137.183: 14		
465.644: 78	Tekniska verken (796.3)	570.346: 56		
7.382.526: 75	Beslutad ej verkställd upplåning (796.12)	17.174.203: 89	18.056.348: 46	18.880.002: 82
8.686.713: 24				
9.309.682: 74				
34.114.763: 62	Summa rörliga tillgångar			43.861.750: 29
76.992.966: 81	Summa tillgångar			91.443.132: 06

31/12 1948			31/12 1949	
	Skulder.			
	Fasta:			
	Med Kungl. Maj:ts tillstånd:			
18.201.127: 69	Upptagna fasta lån (805)		17.099.329: 17	
361.142: 54	Nyttjade fondmedel (806)		336.410: 07	17.435.739: 24
18.562.270: 23				
963.280: —	Andra fasta lån (808)			682.029: 53
23.352.652: 96	Fast kapital (809)			29.463.613: —
24.315.932: 96				
42.878.203: 19	Summa fasta skulder			47.581.381: 77
	Rörliga:			
	Driftskulder:			
6.220.104: 27	Skuld till AB Västeråsbanans Intressenter (810.1)		5.984.239: 94	
—: —	Tillfälligt nyttjade fondmedel		70.974: 11	
1.231.303: 95	Interimsskulder (814)		1.822.094: 04	
	Andra driftskulder (819):			
712.523: 70	Drätselkammaren (819.1)	800.587: 78		
19.063: 89	Hamnen (819.2)	19.063: 89		
544.375: 03	Tekniska verken (819.3)	78.681: 28		
1.160: 01	Socialvården (819.5)	28.549: 25	926.882: 20	8.804.190: 29
1.277.122: 63				
8.728.530: 85				
	Fonder:			
	Särskilda fonder (890):			
1.649.623: 92	Västerås stads trafikfond (890.01)	1.698.099: 97		
7.770.199: 12	Västerås stads kulturfond (890.021)	7.817.388: 45		
451.732: 73	Västerås stads kulturfond, disp. avkastning (890.022)	564.334: 16		
755.000: —	Särskilda fonden för allmänna byggnader (890.03)	755.000: —		
167.068: —	Särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem (890.04)	37.068: —		
940.093: 81	Västerås stads pensionsfond (890.05)	1.058.023: 62		
—: —	Särskilda fonden för bostadssubvention (890.06)	106.605: 40		
212.291: 54	Särskilda fonden för förrådsbyggnader (890.07)	206.913: —		

31/12 1948			31/12 1949	
100.193: 71	Särskilda fonden för ommurning av gasverkets ugnar (890.08)	83.757: 01		
4.964: 13	Tekniska verkens särskilda fond för anordnande av hiss m. m. i vattentornet (890.09)	6.404: 13		
—: —	Särskilda fonden för räntereglering (890.10)	5.493: 75	12.339.087: 49	
12.051.166: 96				
	Tillfälliga fonder (891):			
449.003: 67	Försäljningsmedelsfonden (891.01)	980.598: 35		
34.269: 13	Låneöverskottsfonden (891.02) ..	46.116: 54		
21.115: 90	Brandförsvarsfonden (891.03) ..	12.237: 18		
175.704: 45	Gatukostnadsfonden (891.04) ..	111.009: 56		
86.033: 06	Tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter (891.05) ..	—: —		
60.522: 90	Tillfällig fond för anskaffande av kreatursbesättning för lantegendomsnämnden (891.06) ..	60.522: 90	1.210.484: 53	
826.649: 11				
	Andra fonder:			
402.403: 69	Donationsjordsfonden (892.01)		410.673: 63	
700.000: —	Skatteregleringsfonden (898)		2.700.000: —	16.660.245: 65
13.980.219: 76				
	Överskott och reservationer:			
	Skattestatens överskott (894)			
8.485: 56	(1947) För år 1948	163.440: 15		
163.440: 15	(1948) För år 1949	651.645: 41	815.085: 56	
171.925: 71				
	Skattestatens reservationer (895):			
2.169.898: 25	Drätselkammaren (895.1)	3.483.975: 86		
55.498: 73	Hamnen (895.2)	119.959: 13		
115.746: 10	Tekniska verken (895.3)	215.746: 10	3.819.681: 09	
2.341.143: 08				
	Låne- och fondstatens reservationer (896):			
7.715.321: 30	Drätselkammaren (896.1)	9.498.147: 20		
306.316: 78	Hamnen	2.017.121: 60		
871.306: 14	Tekniska verken	2.247.278: 90	13.762.547: 70	18.397.314: 35
8.892.944: 22				
11.406.013: 01				
34.114.763: 62	Summa rörliga skulder			43.861.750: 29
76.992.966: 81	Summa skulder			91.443.132: 06

Avalredovisning per 31.12 1949

	Borgensåtagande (högsta belopp)	Borgensansvar per 31/12 1949	
Borgensförbindelser:			
Med Kungl. Maj:ts tillstånd	15.845.710: —	9.834.480: 77	
Övriga	575.000: —	94.200: —	9.928.680: 77
	16.420.710: —		
Pensionsförpliktelser uppgående till ett belopp för år av ca			546.000: —
Pensionsgaranti för anställda vid Västerås Omnibus AB (Stfm 28/8 1947 § 226) ca			425.000: —
Ställda panter:			
Obligationer för AB Västeråsbanans Intressenters lån			5.875.000: —
Mottagna panter (depositioner)			
Inteckningar		7.794.692: 74	
Spärrade bankböcker		178.629: —	
Depositionsbevis		294.948: 30	
Obligationer		10.500: —	8.278.770: 04
Anm. Förutom här ovan angivna panter har staden erhållit servitutsinteckningar, borgen m. m. som säkerhet för vissa åtaganden och förpliktelser			
Restantier åren 1940—1945 (ej redovisade i balansräkningen)			637.400: 52
Fordran av hamnen för underskott t. o. m. 1949			1.276.403: 96

Västerås den 29 mars 1950.

För Västerås stads drätselkammare

FRITZ EKLUND

|Folke Wahlsten.

809.0 Fasta kapitalbehållningens avräkning

DEBET

007.	**Skattestatens avräkning**		
	Kapitalinkomster å skattestat		567.295: 57
008.	**Låne- och fondstatens avräkning**		
	Kapitalinkomster å låne- och fondstat		3.417.862: 14
003.	**Skattestatens kapitalutgifter**		
	Avsättning till kapitalfonder å skattestat		961.182: 72
005.	**Låne- och fondstatens utgifter**		
	Avsättning till kapitalfonder		1.366.565: 60
	Nedskrivning av följande fasta kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalinkomst)		
	Fastigheter och anläggningar	1.570.169: 77	
	Tekniska verkens anläggningar	404.158: 02	
	Inventarier	635.390: 65	
	Lån och andelar	60.606: —	
	Uppmätning m. m. av byggnader på Kyrkbacksområdet	6.600: —	2.676.924: 44
009.	**Utgående balans**		
	Fast kapitalbehållning vid årets slut		29.463.613: —
		Kronor	38.453.443: 47

KREDIT

000.	**Ingående balans**		
	Fast kapitalbehållning vid årets början		23.352.652: 96
007.	**Skattestatens avräkning**		
	Kapitalutgifter å skattestat		4.833.967: 16
008.	**Låne- och fondstatens avräkning**		
	Kapitalutgifter å låne- och fondstat		7.908.074: 60
006.	**Låne- och fondstatens kapitalinkomster**		
	Disposition ur kapitalfonder	1.967.594: 42	
	Fonderat		
	Brandförsvarsbidrag	10.500: —	
	Gatumarksersättning	20.121: 70	
	Gatukostnadsbidrag	33.305: 11	
	Anslutningsavgifter	215.238: 38	
	Återföring av statsbidrag	—2.135: —	2.244.624: 61
	Uppskrivning av följande kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalutgift)		
	Fastigheter och anläggningar	43.005: 39	
	Inventarier	68.442: 92	
	Bostadsrätter och andelar	2.675: 83	114.124: 14
		Kronor	38.453.443: 47

Skattestatens

Litt.	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
1	**Allmän förvaltning**			
1 A	Stadsfullmäktige och dess beredningar:			
1 A 1	Stadsfullmäktige..........	590: —		
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd	4.257: 94	4.847: 94	
1 B	Stadsrevision		17.019: 54	
1 C	Drätselkammare:			
1 C 1	Gemensamma kostnader ..	4.070: —		
1 C 2	Stadskansli	204.844: 29		3.886: 94
1 C 3	Drätselkontor	235.192: 67		5.060: 70
1 C 4	Byggnadskontor	262.153: 35		627: —
1 C 5	Fastighetskontor	119.144: 36	825.404: 67	3.174: 24
1 Ö	Övriga ändamål		84.081: 85	
2	**Rätts- och ordningsväsen**			
2 A	Magistrat och rådhusrätt		215.286: 25	
2 B	Polis- och åklagarväsen samt fångvård		979.211: 39	
2 Ö	Övriga ändamål		2.968: 02	
3	**Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen**			
3 B 1	Uppbördsverk	252.798: 09		3.827: 43
3 B 2	Taxeringskontor	17.072: 11	269.870: 20	
3 C	Exekutionsverk		129.677: 75	
4	**Byggnads- och stadsplaneväsen**			
4 A	Stadsarkitektkontor	187.863: 05		1.125: 05
4 B	Stadsingenjörskontor	313.754: 27	501.617: 32	3.549: 42
5	**Försvarsväsen**			
5 A	Civilförsvar		37.434: 28	
5 B	Familjebidrag		160.488: 94	
5 Ö	Övriga ändamål		1.000: —	
6	**Brandförsvar**		580.414: 44	
7	**Fastighetsförvaltning**			
7 A	Gemensam förvaltning		5.980: 07	
7 B	Förvaltningsfastigheter			
7 B 1	Rådhus med annex	75.116: 34		
7 B 2	Kv. Njord nr 1	43.523: 56		
7 B 3	Polisstation	25.243: 87		
7 B 4	Brandstation	47.814: 82		

redovisning

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
					1
					1 A
					1 A 1
					1 A 2
		8.900: —			1 B
					1 C
					1 C 1
	1.000: —				1 C 2
	65.871: 93				1 C 3
	110.677: 69				1 C 4
12.748: 88	3.859: 60	181.409: 22			1 C 5
		291: 50			1 Ö
					2
24.664: 05		47.667: 05			2 A
					2 B
3.859: 76		105.009: 88			
					2 Ö
					3
	342: 90				3 B 1
3.827: 43		342: 90			3 B 2
1.080: 20		21.042: 02			3 C
					4
	25.384: 69				4 A
4.674: 47	29.067: 14	54.451: 83			4 B
					5
872: —		15.529: 91			5 A
		146.249: 25			5 B
					5 Ö
39.481: 23		50.246: 62			6
					7
		3.600: —			7 A
					7 B
	54.633: —				7 B 1
	43.878: 85				7 B 2
	18.668: —				7 B 3
	43.985: 04				7 B 4

Litt.	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
7 B 5	Tullhus	15.976: —		315: 85
7 B 6	Diverse fastigheter	43.235: 83		2.888: 93
7 B 7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	7.749: 86		
7 B 8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	16.983: 32	275.643: 60	
7 C	Exploateringsfastigheter		265.945: 19	
7 D 1	Jordbruksegendomar	360.724: 30		22.478: 84
7 D 2	Skogar	41.447: 43		2.055: 58
7 D 3	Grustag	58.645: 10	460.816: 83	2.385: 64
7 E	Hyresfastigheter			
7 E 1	Diverse fastigheter	407.895: 79		270.588: 58
7 E 2	Stadshotell	192.973: 46		4.875: —
7 E 3	Sundinska huset	61.154: 46		
7 E 4	Paviljong i stadsparken	23.789: 39		
7 E 5	Varumagasin o. dyl.	50.847: 99		9.014: 11
7 E 6	Omnibusgarage	13.561: 35	750.222: 44	
7 F 1	Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	400: —		
7 F 2	Pensionärshem	142.750: 52		4.022: 84
7 F 3	Bostadsundersökning		143.150: 52	
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag		32.000: —	
8	**Gatu- och parkförvaltning**			
8 B	Gatuförvaltning			
8 B 1	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	732.990: 66		1.172.854: 53
8 B 2	Gatubelysning	57.361: 63		86.197: 37
8 B 3	Drätselkammarens förråd	93.257: 03		25.788: 86
8 B 4	Bilar	91.959: 79		
8 B 5	Maskiner	114.764: 29		21.564: 36
8 B 6	Hästar	36.562: 24		
8 B 7	Bekvämlighetsinrättningar	9.048: 66	1.135.944: 30	18.196: 47
8 C	Parkförvaltning		507.145: 20	
9	**Hamnförvaltning**			
9 A	Hamnar		766.280: 02	
10	**Kommunikationsföretag**			
10 C	Johannisbergs flygfält		18.328: 91	
10 D	Färjor och ångslupar	50.600: 98		85: 50
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —	58.600: 98	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
	1.876: 14				7 B 5
	29.932: 73				7 B 6
					7 B 7
	8.250: —				
					7 B 8
3.204: 78	13.832: 50	215.056: 26			
7.067: 42		151.251: 97			7 C
	360.603: 42				7 D 1
	46.447: 08				7 D 2
26.920: 06	81.380: 90	488.431: 40			7 D 3
					7 E
	376.303: 37				7 E 1
	76.331: 61				7 E 2
	13.551: 16				7 E 3
	8.000: —				7 E 4
	30.653: 98				7 E 5
284.477: 69	18.000: —	522.840: 12			7 E 6
					7 F 1
	400: —				
	146.773: 36				7 F 2
4.022: 84		147.173: 36			7 F 3
		15.000: —			7 Ö
					8
					8 B
	256.122: 98				8 B 1
	840: —				8 B 2
	47.993: 90				8 B 3
	144.708: 28				8 B 4
	123.509: 63				8 B 5
	29.109: 18				8 B 6
1.324.601: 59	1.390: 70	603.674: 67			8 B 7
47.372: 10		54.853: 03			8 C
					9
12.546: 21		866.980: 51			9 A
					10
		4.151: 52			10 C
	28.943: 25				10 D
85: 50		28.943: 25			10 F

Litt.	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
11	**Industriella verk**			
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning		453.001: 45	
11 B	Gasverk		2.317.627: 61	
11 C	Elektricitetsverk		2.525.449: 36	
12	**Hälso- och sjukvård**			
12 A 1	Allmän hälsovård	138.644: 42		17.549: 06
12 A 2	Poliklinik	9.316: 80	147.961: 22	
12 B	Folktandvård		17.457: 93	
12 Ö	Övriga ändamål		3.000: —	
13	**Allmän hygien**			
13 AB	Vatten- och avloppsverk		1.155.226: 48	
13 C 1	Renhållningsverk	325.467: 68		
13 C 2	Svingård	73.039: 90	398.507: 58	
13 D 1	Varmbadhus	157.838: 09		354: —
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning	56.235: 03	214.073: 12	
13 E	Anordningar för friluftsliv			
13 E 1	Kallbadhus	21: 60		
13 E 2	Björnön	40.985: 13		200: —
13 E 3	Hästholmarna	48.273: 45		48.709: 49
13 E 4	Johannisbergsbadet	24.930: 90		
13 E 5	Småbåtshamnar	14.489: 43		791: 26
13 E 6	Övriga friluftsändamål	6.042: 16	134.742: 67	
13 Ö	Övriga ändamål		1.545: 95	
14	**Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel**			
14 A	Salutorg		1.517: 52	
14 C	Köttbesiktningsbyrå		12.648: 14	
15	**Undervisnings- och bildningsverksamhet**			
15 A 1	Folkskola	2.819.197: 73		281.443: 35
15 A 2	Fortsättningsskola	31.401: 99	2.850.599: 72	
15 B	Praktisk mellanskola och Högre Folkskola		122.035: 35	
15 D	Kommunal flickskola		398.445: 72	
15 G	Statliga läroverk			
15 G 1	Allmänt läroverk	90.833: 92		3.422: 57
15 G 2	Elektrotekniska fackskolan	11.250: —	102.083: 92	
15 H	Yrkesskola		327.993: 80	
15 I	Gymnastik och idrott			
15 I 1	Gemensam förvaltning	85.546: 03		

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
					11
					11 A
		453.001: 45			
3.600: —		2.298.528: 71		110.900: —	11 B
40.922: 75		3.195.119: 29		118.300: —	11 C
					12
	7.249: 90				12 A 1
17.549: 06	6.000: —	13.249: 90			12 A 2
					12 B
					12 Ö
					13
32.440: —		1.049.541: 13		284.142: 92	13 AB
	131.531: 60				13 C 1
	78.627: 40	210.159: —			13 C 2
	104.273: 46				13 D 1
354: —	48.822: 15	153.095: 61			13 D 2
					13 E
					13 E 1
	8.239: —				13 E 2
	11.067: 72				13 E 3
	200: —				13 E 4
	12.554: —				13 E 5
49.700: 75		32.060: 72			13 E 6
					13 Ö
					14
		3.955: —			14 A
		4.207: 20			14 C
					15
	2.297.961: 98				15 A 1
281.443: 35	9.438: 08	2.307.400: 06			15 A 2
					15 B
2.710: 15		76.895: 90			
15.102: 71		207.896: 57			15 D
					15 G
					15 G 1
3.422: 57					15 G 2
3.285: 28		176.952: 37			15 H
					15 I
					15 I 1

Litt.	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
15 I 2	Idrottsplatser	77.512: 47		63.132: 59
15 I 3	Idrottshallen	106.366: 97		3.903: 64
15 I 4	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	4.000: —	273.425: 47	
15 J	Stadsbibliotek		66.000: —	
15 Ö	Övriga ändamål		138.452: 27	
16	**Socialvård**			
16 B	Fattigvård			
16 B 2	Sluten fattigvård	550.076: 46		22.242: 07
16 B 3	Öppen fattigvård	425.122: 85	975.199: 31	13.963: 55
16 C	Barnavård..................			
16 C 2	Barnhem	46.901: 31		600: —
16 C 3	Öppen barnavård..........	298.224: 55		3.274: —
16 C 4	Barnstugor	305.648: 66		5.040: 71
16 C 5	Ungdomsvård	48.505: 26	699.279: 78	7.081: 68
16 D	Hyresnedsättning		81.284: 83	
16 E	Arbetslöshetsunderstöd			
16 F	Nykterhetsvård		28.411: 48	
16 H	Hemhjälpsnämnd			
16 H 1	Hemsysterverksamhet	49.145: 28		2.145: 59
16 H 2	Systugeverksamhet	2.687: 87	51.833: 15	958: 93
16 Ö	Övriga ändamål		91.491: 83	
17	**Social förmedlingsverksamhet**			
17 B	Bostadsförmedling		6.901: 29	
18	**Socialförsäkring**			
18 A	Folkpensionering	668.949: 22		1.833: 85
18 B	Sjukförsäkring	25.125: —	694.074: 22	
19	**Kristidsförvaltning**			
19 A	Kristidsnämnd		26.120: 28	
19 B	Hyresnämnd................		15.737: 18	
20	**Finansförvaltning**			
	Överskott å skattestat			
	Räntor och lånekostnader ..	827.627: 73		
	Anslag till särskilda ändamål	2.170.778: 38		
	Medel till oförutsedda behov			
	Egna fonder			952.087: 73
	Upplånat kapital			1.505.465: 99
	Utlånat kapital			
	Skatter och rättigheter	3.470: 66	3.001.876: 77	
			25.563.386: 05	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
	41.984: 87				15 I 2
	124.260: 22				15 I 3
67.036: 23		166.245: 09			15 I 4
					15 J
200: —					15 Ö
					16
					16 B
	341.029: 29				16 B 2
36.205: 62	182.869: 41	523.898: 70			16 B 3
					16 C
	46.637: 31				16 C 2
	107.260: 84				16 C 3
	78.054: 91				16 C 4
15.996: 39	19.666: 70	251.619: 76			16 C 5
					16 D
		326: 35			16 E
		1.948: 70			16 F
					16 H
	24.663: 57				16 H 1
3.104: 52		24.663: 57			16 H 2
					16 Ö
					17
					17 B
					18
					18 A
1.833: 85					18 B
					19
					19 A
					19 B
					20
	2.042.273: 70				
	224.845: 11				
			53.952: 65		
2.457.553: 72	14.590.271: 20	16.857.390: 01		53.952: 65	
4.833.967: 16		31.741.251: 36		567.295: 57	

Litt.	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
	Skattestatens avräkning			
	Skattestatens driftutgifter ..			
	Skattestatens driftinkomster		31.741.251: 36	
	Fastigheter och anläggningar			
	Nyanläggningar och nyanskaffningar			
	Avskrivningar			
	Inventarier			
	Nyanskaffning			
	Avskrivning			
	Upplånat kapital			
	Minskad låneskuld			
	Utlånat kapital			
	Minskad fordran			
	Aktier och andelar			
	Förvärv av aktier och andelar			
	Fast kapitalbehållning			
	Avräkning			
	Avsättning till kapitalfonder			
	Kronor		57.304.637: 41	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
		25.563.386: 05			
				1.780.865: 07	
444.900: —					
				584.791: 48	
68.442: 92					
				1.505.465: 99	
53.952: 65					
				1.661: 90	
				961.182: 72	
5.401.262: 73		57.304.637: 41		5.401.262: 73	

007 Skattestatens avräkning

DEBET

795 Skattestatens förskott		
Förskott vid årets början, som täckas under året:		
795.1 Drätselkammaren	468.836: 31	
795.2 Hamnen	10.662: 90	
795.3 Tekniska verken	14.177: 25	493.676: 46
001 Skattestatens driftutgifter		
Driftutgifter		25.563.386: 05
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning		
Kapitalutgifter å skattestat		4.833.967: 16
894 Skattestatens överskott		
Årets budgetöverskott		651.645: 41
895 Skattestatens reservationer		
Reservationer vid årets slut av årets anslag:		
895.1 Drätselkammaren	2.001.014: 03	
895.2 Hamnen	78.803: 05	
895.3 Tekniska verken	100.000: —	2.179.817: 08
	Kronor	33.722.492: 16

KREDIT

895 Skattestatens reservationer		
Reservationer vid årets början som tagits i anspråk under året:		
895.1 Drätselkammaren	711.967: 40	
895.2 Hamnen	1.311: 67	
895.3 Tekniska verken	6.700: —	719.979: 07
894 Skattestatens överskott		
Överskott från 1947 som tagits i anspråk		8.485: 56
002 Skattestatens driftinkomster		
Driftinkomster		31.741.251: 36
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning		
Kapitalinkomster å skattestat		567.295: 57
795 Skattestatens förskott		
Förskott vid årets slut å kommande års anslag:		
795.1 Drätselkammaren	652.507: 73	
795.2 Hamnen	—: —	
795.3 Tekniska verken	32.972: 87	685.480: 60
	Kronor	33.722.492: 16

894 Skattestatens överskott och underskott

DEBET

007 Skattestatens avräkning		
I anspråk taget överskott för 1947		8.485: 56
009 Utgående balans		
Överskott för år 1948	163.440: 15	
Överskott för år 1949	651.645: 41	815.085: 56
	Kronor	823.571: 12

KREDIT

000 Ingående balans		
Överskott för år 1947	8.485: 56	
Överskott för år 1948	163.440: 15	171.925: 71
007 Skattestatens avräkning		
Överskott för år 1949		651.645: 41
	Kronor	823.571: 12

Låne- och fondstatens redovisning.

Litt.	Titel	Kapitalutgifter debet		Kapitalinkomster kredit	
		Detalj	Total	Detalj	Total
	1. Allmän förvaltning.				
1 Ö	Övriga ändamål		1.980: 42		
	6. Brandförsvar.		7.500: —		10.500: —
	7. Fastighetsförvaltning.				
7 B	Förvaltningsfastigheter ..	5.378: 54			
7 C	Exploateringsfastigheter..	347.943: 21		1.059.189: —	
7 E	Hyresfastigheter	1.001.685: 60		985: —	
7 F 1	Bostadsförsörjning	90.630: —			
7 F 2	Pensionärshem	127.577: 19	1.573.214: 54	— 2.135: —	1.058.039: —
	8. Gatu- och parkförvaltning.				
8 B 1	Gatuförvaltning..........	231.091: 20		53.426: 81	
8 C	Parkförvaltning	4.445: 01	235.536: 21		53.426: 81
	9 A. Hamnar.		1.385.568: 23		
	11. Industriella verk.				
11 B	Gasverk	606.910: 01		300: 20	
11 C	Elektricitetsverk	368.770: 89	975.680: 90	20.150: 19	20.450: 39
	13. Allmän hygien.				
13 AB	Vatten- och avloppsverk ..	1.091.059: 08		194.787: 99	
13 C 1	Renhållningsverk	40.637: 67	1.131.696: 75		194.787: 99
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.				
15 A 1	Folkskola	1.116.781: 08			
15 D	Kommunal Flickskola	75.425: 55			
15 H	Yrkesskola	10.000: —			
15 Ö	Övriga ändamål	6.600: —	1.208.806: 63		
	16. Socialvård.				
16 B 2	Sluten fattigvård	15.379: —		15.379: —	
16 C 4	Barnstugor	6.146: 32	21.525: 32		15.379: —
	20. Finansförvaltning.				
	Egna fonder	1.366.565: 60		1.967.594: 42	
	Upplånat kapital		1.366.565: 60	97.684: 53	2.065.278: 95
	Kronor		7.908.074: 60		3.417.862: 14

Litt.	Titel	Kapitalinkomster debet		Kapitalutgifter kredit	
		Detalj	Total	Detalj	Total
701	**Fast egendom.**				
701.1	Försålda fastigheter	1.059.189: —			
	Brandskadeersättningar ..	985: —	1.060.174: —		
	Nyanskaffning och nyanläggning:				
701.1	Fastigheter under drätselkammarens förvaltning			1.282.909: 37	
	Gatuanläggningar........			231.091: 20	
	Parkanläggningar			4.445: 01	1.518.445: 58
701.2	Fastigheter och anläggningar, hamnen				2.652: —
701.3	Fastigheter och anläggningar, Tekniska verken:				
	Gasverk			345.464: 33	
	Elverk			319.753: 50	
	Vatten- och avloppsverk ..			216.270: 54	881.488: 37
701.5	Fastigheter under socialvårdens förvaltning				10.001: 06
	Brandskadeersättning		10.001: 06		
702	**Inventarier.**				
	Nyanskaffning				56.496: 03
	Brandskadeersättning		5.377: 94		
704	**Utlämnade fasta lån**				
	Kommunal bostadssubvention				90.630: —
708	**Andra fasta tillgångar.**				
708.1	Drätselkammarens fastigheter och anläggningar under uppförande				290.247: 04
708.2	Hamnens fastigheter och anläggningar under uppförande				1.382.916: 23
708.3	Tekniska verkens fastigheter och anläggningar under uppförande				
	Gasverk			261.445: 68	
	Elverk			49.017: 39	
	Vatten- och avloppsverk ..			874.788: 54	1.185.251: 61

Litt.	Titel	Kapitalinkomster debet		Kapitalutgifter kredit	
		Detalj	Total	Detalj	Total
708.4	Folkskolans fastigheter och anläggningar under uppförande				1.116.781: 08
708.6	Uppmätning m. m. av byggnader på kyrkbacksområdet				6.600: —
805—808	**Upplånat kapital.**				
	Ökad låneskuld		97.684: 53		
809.0	**Fast kapitalbehållning, avräkning**				
	Disp. ur kapitalfonder	1.967.594: 42			
	Fondering av:				
	Brandförsvarsbidrag 10.500: —				
	Gatumarksersättningar.. 20.121: 70				
	Gatukostnadsbidrag 33.305: 11				
	Anslutningsavgifter 215.238: 38	279.165: 19			
	Statsbidrag	— 2.135: —	2.244.624: 61		
	Avsättning till kapitalfonder				1.366.565: 60
	Kronor		11.325.936: 74		11.325.936: 74

008 Låne- och fondstatens avräkning

DEBET

796 Låne- och fondstatens förskott		
Förskott täckta under året:		
796.11 Drätselkammaren	393.814: 98	
796.12 Beslutad ej verkställd upplåning	—: —	
796.2 Hamnen	261.311: 48	
796.3 Tekniska verken	353.186: 10	1.008.312: 56
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning		
Låne- och fondstatens utgifter		7.908.074: 60
896 Låne- och fondstatens reservationer		
Reserverat under året:		
896.1 Drätselkammaren	2.992.077: 41	
896.2 Hamnen	1.985.549: 02	
896.3 Tekniska verken	2.123.971: 35	7.101.597: 78
	Kronor	16.017.984: 94

KREDIT

896 Låne- och fondstatens reservationer		
I anspråk tagna reservationer:		
896.1 Drätselkammaren	1.197.251: 51	
896.2 Hamnen	274.744: 20	
896.3 Tekniska verken	741.298: 59	2.213.294: 30
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning		
Låne- och fondstatens inkomster		3.417.862: 14
796 Låne- och fondstatens förskott		
Förskotterade medel under året:		
796.11 Drätselkammaren	133.086: 23	
796.12 Beslutad ej verkställd upplåning	9.791.677: 14	
796.2 Hamnen	—: —	
796.3 Tekniska verken	462.065: 13	10.386.828: 50
	Kronor	16.017.984: 94

Budgetavräkning för

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut — UTGIFTER — Enligt budget	Enl. särskilda beslut	INKOMSTER	Täckta förskott
1	**Allmän förvaltning**				
1 A	Stadsfullmäktige och dess beredningar				
1 A 1	Stadsfullmäktige	590: —			
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd	6.000: —			
1 B	Stadsrevision	17.950: —		8.900: —	
1 C	Drätselkammare				
1 C 1	Gemensamma kostnader	3.690: —	380: —		
1 C 2	Stadskansli	209.108: —		1.000: —	
1 C 3	Drätselkontor	249.825: —		65.800: —	2.716: 43
1 C 4	Byggnadskontor	262.809: —		107.500: —	
1 C 5	Fastighetskontor	122.168: —	150: —	1.400: —	
1 Ö	Övriga ändamål	52.160: —	24.370: —	60: —	
2	**Rätts- och ordningsväsen**				
2 A	Magistrat och rådhusrätt	232.242: —	7.700: —	48.000: —	6.198: 14
2 B	Polis- och åklagarväsen samt fångvård	1.085.450: —	1.000: —	90.995: —	
2 Ö	Övriga ändamål	2.500: —	500:—		
3	**Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.**				
3 B 1	Uppbördsverk	249.583: —	120: —	350: —	
3 B 2	Taxeringskontor	17.610: —	750: —		
3 C	Exekutionsverk	118.770: —		22.000: —	
4	**Byggnads- och stadsplaneväsen.**				
4 A	Stadsarkitektkontor	201.585: —	19.465: —	17.500: —	12.000: —
4 B	Stadsingenjörskontor	319.274: —		22.010: —	
5	**Försvarsväsen.**				
5 A	Civilförsvar	112.564: —	6.000: —	72.050: —	321: —
5 B	Familjebidrag	107.300: —		93.000: —	
5 Ö	Övriga ändamål		4.000: —		
6	**Brandförsvar.**	546.300: —		29.300: —	
7	**Fastighetsförvaltning.**				
7 A	Gemensam förvaltning	10.600: —			3.585: 27

1949 års skattestat

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
	590: —					
	4.257: 94				1.742: 06	
	17.019: 54	8.900: —			930: 46	
	4.070: —				—: —	
	208.731: 23	1.000: —	5.319: —		5.695: 77	
	240.253: 37	65.871: 93			6.927: 13	
3.373: —	262.780: 35	110.677: 69	1.765: —		1.598: 34	
	122.318: 60	3.859: 60		632: 10	3.091: 10	
5.600: —	84.081: 85	291: 50	12.608: 64	6.095: —	5.783: 29	
5.938: 02	239.950: 30	47.667: 05	17.750: 21		5.272: 80	
9.022: 99	983.071: 15	105.009: 88	6.293: —		114.663: 74	
	2.968: 02				31: 98	
19.952: 99	256.625: 52	342: 90	61.758: 95		34.876: 34	
	17.072: 11				1.287: 89	
	130.757: 95	21.042: 02				12.945: 93
1.674: 99	188.988: 10	25.384: 69			26.271: 60	
450: 58	317.303: 69	29.067: 14	43.219: —		51.795: 87	
18.730: 96	38.306: 28	15.529: 91	5.423: 70		10.109: 37	
	160.488: 94	146.249: 25			60: 31	
3.000: —	1.000: —				—: —	
2.220: 72	619.895: 67	50.246: 62	19.815: 95	2.311: 84		32.741: 98
	5.980: 07	3.600: —			4.634: 66	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut: UTGIFTER: Enligt budget	Enligt budget och särskilda beslut: UTGIFTER: Enl. särskilda beslut	INKOMSTER	Täckta förskott
7 B	Förvaltningsfastigheter:				
7 B 1	Rådhus med annex	94.300: —		54.300: —	4.311: 25
7 B 2	Kv. Njord nr 1	44.500: —	4.500: —	45.400: —	
7 B 3	Polisstation	72.700: —		19.080: —	
7 B 4	Brandstation	48.500: —		44.300: —	
7 B 5	Tullhus	21.400: —		1.430: —	199: 41
7 B 6	Diverse fastigheter	148.200: —	10.000: —	27.893: —	6.739: 13
7 B 7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	8.450: —	2.100: —	8.250: —	
7 B 8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	13.750: —		13.990: —	
7 C	Exploateringsfastigheter:	219.200: —	47.400: —	97.478: —	
7 D 1	Jordbruksegendomar	395.539: —		330.790: —	12.674: 70
7 D 2	Skogar	29.572: —		40.050: —	
7 D 3	Grustag	35.994: —		34.532: —	
7 E	Hyresfastigheter:				
7 E 1	Diverse fastigheter	362.000: —	30.000: —	291.768: —	664: 30
7 E 2	Stadshotell	185.741: —		94.407: —	2.161: 20
7 E 3	Sundinska huset	56.225: —	3.400: —	19.448: —	10.079: 49
7 E 4	Paviljong i stadsparken	17.470: —	3.500: —	8.000: —	
7 E 5	Varumagasin o. dyl.	29.850: —	8.800: —	30.653: —	3.026: 78
7 E 6	Omnibusgarage	14.000: —		15.000: —	
7 F 1	Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	300: —		300: —	
7 F 2	Pensionärshem	143.400: —		143.400: —	
7 F 3	Bostadsundersökning				
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —		27.000: —	
8	**Gatu- och parkförvaltning:**				
8 B	Gatuförvaltning:				
8 B 1	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	1.346.000: —	17.829: —	256.800: —	4.729: 92
8 B 2	Gatubelysning	100.000: —	20.000: —	840: —	
8 B 3	Drätselkammarens förråd	107.294: —		43.300: —	
8 B 4	Bilar	85.525: —		110.000: —	
8 B 5	Maskiner	91.600: —		110.000: —	
8 B 6	Hästar	31.314: —		32.000: —	
8 B 7	Bekvämlighetsinrättningar	5.500: —		1.400: —	
8 C	Parkförvaltning	525.018: —	30.000: —	44.140: —	1.692: 93

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
32.000: —	75.116: 34	54.633: —	4.568: 41	18.279: 59	6.053: 41	
3.811: 20	43.523: 56	43.878: 85			144: 09	
50.000: —	25.243: 87	18.668: —				2.955: 87
3.000: —	47.814: 82	43.985: 04	1.890: —			739: 78
5.915: 59	16.291: 85	1.876: 14	375: —			185: 71
103.715: 92	46.124: 76	29.932: 73			3.659: 92	
2.100: —	7.749: 86	8.250: —			700: 14	
	16.983: 32	13.832: 50	4.386: 20		995: 38	
5.000: —	273.012: 61	151.251: 97	1.499: 62		43.860: 98	
29.700: —	383.203: 14	360.603: 42	3.127: —		2.901: 58	
	43.503: 01	46.447: 08				7.533: 93
	61.030: 74	81.380: 90	385: 64		22.197: 80	
	678.484: 37	376.303: 37	20: 66	246.000: —	43.407: 36	
4.000: —	197.848: 46	76.331: 61	4.875: —			31.469: 05
13.751: 69	61.154: 46	13.551: 16	18.296: 70			12.960: 72
	23.789: 39	8.000: —				2.819: 39
6.300: —	59.862: 10	30.653: 98	23.488: 64			7.049: 26
	13.561: 35	18.000: —			3.438: 65	
	400: —	400: —				
	146.773: 36	146.773: 36				
	32.000: —	15.000: —				12.000: —
226.430: 48	1.905.845: 19	256.122: 98	325.133: 29	339.525: 01		109.195: 31
1.945: 57	143.559: —	840: —	11.302: 17	7.469: 04		6.733: 36
19.211: 14	119.045: 89	47.993: 90				26.269: 13
1.000: —	91.959: 79	144.708: 28			27.273: 49	
	136.328: 65	123.509: 63	11.564: 36			19.654: 66
	36.562: 24	29.109: 18				8.139: 06
	27.245: 13	1.390: 70	18.196: 47			3.557: 96
7.938: 75	554.517: 30	54.853: 03	955: 36		2.537: 41	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut: UTGIFTER: Enligt budget	UTGIFTER: Enl. särskilda beslut	INKOMSTER	Täckta förskott
9	**Hamnförvaltning:**				
9 A	Hamnar	865.558: —		865.558: —	10.662: 90
10	**Kommunikationsföretag:**				
10 C	Johannisbergs flygfält	28.600: —		7.950: —	
10 D	Färjor och ångslupar	54.346: —	2.150: —	30.200: —	
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —			
11	**Industriella verk:**				
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	456.040: —		456.040: —	
11 B	Gasverk	2.217.324: —		2.300.873: —	
11 C	Elektricitetsverk	2.345.932: —		3.093.000: —	4.177: 25
12	**Hälso- och sjukvård:**				
12 A 1	Allmän hälsovård	161.401: —	500: —	8.376: —	
12 A 2	Poliklinik	9.385: —		6.000: —	
12 B	Folktandvård	15.000: —			
12 Ö	Övriga ändamål	3.000: —			
13	**Allmän hygien:**				
13 AB	Vatten- och avloppsverk	955.415: —		1.032.700: —	10.000: —
13 C 1	Renhållningsverk	361.068: —		155.800: —	
13 C 2	Svingård	56.177: —		60.000: —	
13 D 1	Varmbadhus	164.040: —	596: 70	117.597: —	
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning	54.990: —		55.000: —	
13 E	Anordningar för friluftsliv....				
13 E 1	Kallbadhus	2.000: —		50: —	
13 E 2	Björnön	47.672: —		7.730: —	
13 E 3	Hästholmarna	127.710: —	667: 90	8.000: —	
13 E 4	Johannisbergsbadet	18.000: —	4.125: —		
13 E 5	Småbåtshamnar	34.550: —		11.500: —	13.363: 28
13 E 6	Övriga friluftsändamål	50.300: —			
13 Ö	Övriga ändamål				
14	**Livsmedelshygien- och livsmedelstillförsel:**				
14 A	Salutorg	1.800: —		3.900: —	
14 C	Köttbesiktningsbyrå	13.900: —		6.250: —	

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
78.803: 05	778.826: 23	866.980: 51	1.311: 67			
7.262: 13	18.328: 91	4.151: 52				789: 52
2.150: —	50.686: 48	28.943: 25			2.402: 77	
	8.000: —					
	453.001: 45	453.001: 45				
100.000: —	2.321.227: 61	2.409.428: 71		19.443: 66		75.904: 24
	2.566.372: 11	3.313.419: 29	6.700: —	13.396: 61	15.898: 54	
	156.193: 48	7.249: 90	1.250: —		5.831: 42	
	9.316: 80	6.000: —			68: 20	
	17.457: 93					2.457: 93
	3.000: —					
	1.187.666: 48	1.333.684: 05		132: 60	58.865: 17	
	325.467: 68	131.531: 60	298: 04		11.629: 96	
	73.039: 90	78.627: 40			1.764: 50	
2.000: —	158.192: 09	104.273: 46				8.878: 93
	56.235: 03	48.822: 15				7.422: 88
	21: 60				1.928: 40	
3.405: 27	41.185: 13	8.239: —	808: 36		4.398: 96	
26.690: 51	96.982: 94	11.067: 72			7.772: 17	
	24.930: 90	200: —				2.605: 90
1.307: 16	15.280: 69	12.554: —	461: 70		6.114: 57	
44.257: 84	6.042: 16					
	1.545: 95		1.000: —			545: 95
	1.517: 52	3.955: —			337: 48	
	12.648: 14	4.207: 20				790: 94

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
15	**Undervisnings- och bildningsverksamhet:**				
15 A 1	Folkskola	3.044.677: —	61.902: —	1.431.079: —	27.655: —
15 A 2	Fortsättningsskola	27.560: —		10.255: —	
15 B	Praktisk mellanskola och högre folkskola	136.038: —	229: 20	68.710: —	
15 D	Kommunal flickskola	450.698: —		212.614: —	46.158: 47
15 G	Statliga läroverk:				
15 G 1	Allmänt läroverk	69.737: —			
15 G 2	Elektrotekniska fackskolan	11.250: —			
15 H	Yrkesskola	336.878: —		174.389: —	
15 I	Gymnastik och idrott:				
15 I 1	Gemensam förvaltning	83.348: —	300: —		
15 I 2	Idrottsplatser	105.100: —	12.500: —	42.600: —	
15 I 3	Idrottshallen	97.900: —	7.500: —	103.590: —	
15 I 4	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	5.000: —			
15 J	Stadsbibliotek	110.000: —	6.000: —		
15 Ö	Övriga ändamål	153.000: —	19.443: 75		21.820: 27
16	**Socialvård:**				
16 B	Fattigvård:				
16 B 2	Sluten fattigvård	565.165: —	3.000: —	294.800: —	20.500: —
16 B 3	Öppen fattigvård	404.277: —	650: —	150.200: —	
16 C	Barnavård:				
16 C 2	Barnhem	41.084: —		41.084: —	
16 C 3	Öppen barnavård	318.902: —		82.400: —	
16 C 4	Barnstugor	356.925: —		70.400: —	6.909: 95
16 C 5	Ungdomsvård	55.300: —	2.600: —	16.000: —	
16 D	Hyresnedsättning	78.454: —			
16 E	Arbetslöshetsunderstöd	1.000: —			
16 F	Nykterhetsvård	21.848: —	1.250: —	2.575: —	
16 H	Hemhjälpsnämnd:				
16 H 1	Hemsysterverksamhet	56.066: —		29.000: —	
16 H 2	Systugeverksamhet		4.000: —		
16 Ö	Övriga ändamål	115.700: —	1.470: —		25.000: —
17	**Social förmedlingsverksamhet:**				
17 B	Bostadsförmedling	6.688: —			
18	**Socialförsäkring:**				
18 A	Folkpensionering	722.987: —	11.805: —		
18 B	Sjukförsäkring	25.125: —			

Enligt räkenskap: DEBET: Årets reservationer	Enligt räkenskap: DEBET: Utgifter	Enligt räkenskap: KREDIT: Inkomster	Enligt räkenskap: KREDIT: I anspråk tagna reservationer	Enligt räkenskap: KREDIT: Förskotterade medel	Budgetavräkningens nettoresultat: Överskott	Budgetavräkningens nettoresultat: Underskott
772.000: —	3.100.641: 08	2.297.961: 98	2.507: 78		75.673: 68	
	31.401: 99	9.438: 08				4.658: 91
	124.745: 50	76.895: 90	1.275: 77		20.983: 37	
17.040: 70	413.548: 43	207.896: 57	3.000: —			27.767: 03
13.139: 18	94.256: 49		41.841: 52		4.182: 85	
	11.250: —					
	331.279: 08	176.952: 37	1.285: 28		9.447: 57	
	85.546: 03		81: 75			1.816: 28
38.561: 72	140.645: 06	41.984: 87	33.626: 12	6.220: 18		22.375: 61
	110.270: 61	124.260: 22		1.795: 95	17.595: 56	
1.000: —	4.000: —					
50.000: —	66.000: —					
2.925: —	138.652: 27		13.000: —		22.046: 21	
	572.318: 53	341.029: 29		16.215: 47	37.791: 23	
	439.086: 40	182.869: 41	1.000: —	7.963: 55	7.473: 56	
	47.501: 31	46.637: 31				864: —
3.226: —	301.498: 55	107.260: 84			39.038: 29	
12.754: 66	310.689: 37	78.054: 91	2.114: —		36.339: 93	
521: 78	55.586: 94	19.666: 70	1.803: 46		7.261: 44	
	81.284: 83					2.830: 83
		326: 35			1.326: 35	
	28.411: 48	1.948: 70				5.939: 78
	51.290: 87	24.663: 57	2.595: 59		3.034: 29	
353: 20	3.646: 80					
	91.491: 83				678: 17	
	6.901: 29					213: 29
1.572: 40	670.783: 07				62.436: 53	
	25.125: —					

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut: UTGIFTER: Enligt budget	Enligt budget och särskilda beslut: UTGIFTER: Enl. särskilda beslut	Enligt budget och särskilda beslut: INKOMSTER	Täckta förskott
19	**Kristidsförvaltning:**				
19 A	Kristidsnämnd	39.432: —			
19 B	Hyresnämnd	18.000: —			
20	**Finansförvaltning:**				
	Överskott å skattestat			8.485: —	
	Räntor och lånekostnader	899.512: —		1.948.781: —	
	Anslag till särskilda ändamål	2.500.000: —			206.329: 39
	Medel till oförutsedda behov	494.175: —	[1])382.653: 55		
	Egna fonder	939.675: —			
	Upplånat kapital	1.535.660: —		238.716: —	30.000: —
	Utlånat kapital			40.736: —	
	Skatter och rättigheter	10.000: —		14.364.037: —	
		30.082.789: —		30.082.789: —	493.676: 46
	Skattestatens förskott				
	Skattestatens reservationer				
	Bruttoöverskott för år 1949				
	Reserverat av överskottet				
	Nettoöverskott för år 1949				
	Kronor	30.082.789: —		30.082.789: —	

[1]) Av beloppet utgör 367.891: — disp. av stfms anslag och 14.762: 55 disp. av drätselkammarens anslag.

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
9.917: 58	26.120: 28				3.394: 14	
	15.737: 18				2.262: 82	
			8.485: 56		—: 56	
	827.627: 73	2.042.273: 70			165.376: 97	
	2.170.778: 38				122.892: 23	
111.521: 45						
	952.087: 73					12.412: 73
	1.505.465: 99	224.845: 11				13.676: 88
		53.952: 65			13.216: 65	
	3.470: 66	14.590.271: 20			232.763: 54	
1.886.194: 22	30.397.353: 21	32.308.546: 93	728.464: 63	685.480: 60	1.434.171: —	488.902: 73
	493.676: 46	685.480: 60				
	2.179.817: 08	728.464: 63				
						945.268: 27
293.622: 86						
	651.645: 41					
	33.722.492: 16	33.722.492: 16			1.434.171: —	1.434.171: —

795. Skattestatens förskott.

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat: Belopp	Täckning i kommande års stat: Litt
795.1 Skattestatens förskott. Drätselkammaren.						
1. Allmän förvaltning:						
1 C 3 *Drätselkontor:*						
821 Inköp av inventarier	2.716: 43	2.716: 43				
1 C 5 *Fastighetskontor:*						
821 Inköp av inventarier			632: 10	632: 10	632: 10	7 A—368
1 Ö *Övriga ändamål:*						
213 Utgivande av bildverk över Västerås stad. Stfm § 145/1949			6.095: —	6.095: —	6.095: —	1 Ö—119.3
2. Rätts- och ordningsväsen:						
2 A *Magistrat och Rådhusrätt:*						
821 Inköp av inventarier. Stfm § 201/1948	6.198: 14	6.198: 14				
4. Byggnads- och stadsplaneväsen:						
4 A *Stadsarkitektkontor:*						
792 Grundundersökningar för stadens markområden vid djuphamnen. Stfm § 79/1949	12.000: —	12.000: —				
5. Försvarsväsen:						
5 A *Civilförsvar:*						
823 Inköp av vertikalskåp	321: —	321: —				

6. Brandförsvar:						
421 Brandredskap			2.275: 84	2.275: 84	2.275: 84	6—166
823 Anskaffande av chassi till ny brandbil			36: —	36: —	36: —	6—366
7. Fastighetsförvaltning:						
7 A *Gemensam förvaltning:*						
811 Inköp av barack	3.585: 27	3.585: 27				
7 B 1 *Rådhus med annex:*						
412 Reparation och ändring av rättssal. Stfm § 58/1948	4.311: 25	4.311: 25				
792 Rådhuskommitténs utredningskostnader			18.279: 59	18.279: 59	18.279: 59	7 B 9—360
7 B 5 *Tullhus:*						
811 Inköp av 2 telfers	199: 41	199: 41				
7 B 6 *Diverse förvaltningsfastigheter:*						
812 Inrättande av provisoriska lokaler i Stora Fridnäs. Stfm § 163/1948	6.739: 13	6.739: 13				
7 D 1 *Jordbruksegendomar:*						
412 Anslutning av Nordanby gård till stadens vattenledningsnät. Stfm § 196/1948	7.174: 70	7.174: 70				
821 Inköp av inventarier	5.500: —	5.500: —				
7 E 1 *Diverse hyresfastigheter:*						
416 Reparation av lokal för länsbostadsnämnden. Stfm § 402/1948...........	664: 30	664: 30				
811 Förvärv av stä nr 1783—86 m. fl. Stfm § 314/1948			182.500: —	182.500: —	182.500: —	7 E 1—360.1
814 Förvärv av stä nr 249. Stfm § 6/1949 ..			23.500: —	23.500: —	23.500: —	7 E 1—360.2
815 Förvärv av stä nr 1918. Stfm § 141/1949			40.000: —	40.000: —	40.000: —	7 E 1—360.3
7 E 2 *Stadshotell:*						
792 Utredningskostnader för stadshotellets ombyggnad Stfm § 200/1948	2.161: 20	2.161: 20				

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat Belopp	Litt
7 E 3 *Sundinska huset:*						
414 Indragning av centralvärme m. m. Stfm § 165/1948	10.079: 49	10.079: 49				
7 E 5 *Varumagasin o. d.:*						
812 Installation av w. c. i stenmagasinen	3.026: 78	3.026: 78				
8. Gatu- och parkförvaltning:						
8 B 1 *Gatuförvaltning:*						
811—141 Skogsvägen, delen Agnegatan—Lundagatan. Stfm § 116/1949			9.135: 20	9.135: 20		8B2-351.141
811—148 Nansengatan, delen Tunbyvägen Vegagatan. Stfm § 247/1949			3.152: 31	3.152: 31		8B2-351.148
811—155 Klockartorpsgatan. Stfm § 247/49	4.703: 47		15.294: 97	19.998: 44	16.000: —	8B2-351.155
811—501 Hästhovsgatan. Stfm § 205/1949			7.051: 60	7.051: 60	7.051: 60	8B2-351.501
812—73 Gator inom djuphamnsområdet ..	4.729: 92	4.729: 92				
812—115 Gator inom S. Skallberget			31.885: 76	31.885: 76		8B2-351.115
812—117 Skultunavägen, förstärkt underhåll. Stfm § 136/1948	73.470: 29		205.841: 70	279.311: 99		8B2-350.117
812—136 Kronvägen. Stfm § 266/1949			23.059: 73	23.059: 73	18.000: —	8B2-351.136
813—135 Urhagsgatan, Dk § 466/1949			9.404: 22	9.404: 22	9.404: 22	8B2-351.135
813—138 Utanbygatan, Dk § 466/1949			15.463: 86	15.463: 86	15.463: 86	8B2-351.038
813—139 Valhallagatan, Dk § 466/1949			17.493: 09	17.493: 09	15.000: —	8B2-351.039
814—113 Tråddragargatan			1.742: 57	1.742: 57		8B2-351.113
8 B 2 *Gatubelysning:*						
4030 Bostadsområdet vid CVV TV § 219/1948			5.200: —	5.200: —	5.200: —	8 B 3—4030
4049 Hagaparken TV § 183/1949			868: 10	868: 10	868: 10	8 B 3—4049

4050 Gideonsbergsgatan mellan Smalbäcks- och Aspvretsgatorna TV § 183/1949 ..			24: —	24: —	24: —	8 B 3—4050
4053 Slottsbron TV § 220/1949			1.365: 34	1.365: 34	1.365: 34	8 B 3—4053
4054 Gamla Köpingsvägen från korsningen med nya Köpingsvägen till Örjansverkstaden TV § 219/1949			11: 60	11: 60	11: 60	8 B 3—4054
8 C *Parkförvaltning:*						
448 Hagaparken och angränsande områden	1.411: 91	1.411: 91				
449 Stohagen	281: 02	281: 02				
13. Allmän hygien:						
13 E 5 *Småbåtshamnar:*						
812 Underhålls- och ombyggnadsarbeten på småbåtsbryggorna i Svartån. Stfm § 61/1948	13.363: 28	13.363: 28				
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet:						
15 A 1 *Folkskola:*						
821 Inköp av inventarier	1.910: 32	1.910: 32				
824 Iordningställande av lokaler för barnbespisning, Hammarbyskolan. Stfm § 140/1948	25.438: 71	25.438: 71				
825 Iordningställande av lokaler för barnbespisning, Djäknebergsskolan. Stfm § 140/1948	285: 97	285: 97				
826 Iordningställande av lokaler för barnbespisning, Jakobsbergsskolan. Stfm § 140/1948	20: —	20: —				
15 D *Flickskola:*						
823 Inköp av inventarier och textilier för nya skolan. Stfm § 240/1948	46.158: 47	46.158: 47				
15 I 2 *Idrottsplatser:*						
826 Ombyggnadsarbeten vid Ringvallen ..			6.220: 18	6.220: 18	6.220: 18	15I2—360.08

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat: Belopp	Täckning i kommande års stat: Litt
15 I 3 *Idrottshallen:*						
821 Inköp av inventarier (kylanläggning)			1.795: 95	1.795: 95	1.795: 95	15I3—360.1
15 Ö *Övriga ändamål:*						
692 Tryckning av Västerås stads kommunala historia	21.820: 27	21.820: 27				
16. Socialvård:						
16 B *Sluten fattigvård:*						
411 Övriga reparationskostnader.........			11.500: —	11.500: —	11.500: —	16 B 2—160
412 Målningsarbeten. Stfm § 199/1948	15.000: —	15.000: —				
715 Utredningskostnader för om- och tillbyggnad av ålderdomshemmet. Stfm § 175/1949			4.715: 47	4.715: 47	4.715: 47	16 B 2—126
811 Ventilationsanordningar	5.500: —	5.500: —				
16 B *Öppen fattigvård:*						
821 Inköp av inventarier (del av kostnad för kvitteringsmaskin)			7.963: 55	7.963: 55	7.963: 55	16 A—368
16 C 4 *Barnstugor:*						
793 Iordningställande av tomt vid Hammarby daghem. Stfm § 277/1948	6.909: 95	6.909: 95				
16 Ö *Övriga ändamål:*						
694 Bidrag till uppförande av barnhem i Lahti. Stfm § 139/1948	25.000: —	25.000: —				
20. Finansförvaltning:						
712 Flerårig uttaxering.................	22.000: —	22.000: —				
732 Underskott å hamnrörelsen	184.329: 39	184.329: 39				
831 Amortering å stadens fonderade lån ..	30.000: —	30.000: —				
Summa kronor	547.010: 07	468.836: 31	652.507: 73	730.681: 49		

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat: Belopp	Täckning i kommande års stat: Litt
795.2 Skattestatens förskott. Hamnen.						
9 A—413 Inköp av slipers. Stfm § 137/1948	4.000: —	4.000: —				
9 A—793 Medverkan i Svensk Transportkalender. Stfm § 159/1948	1.050: —	1.050: —				
9 A—794 Anslutningsavgift för vatten- och avloppsledningar till oljeupplag i djuphamnen	5.612: 90	5.612: 90				
Kronor	10.662: 90	10.662: 90				
795.3 Skattestatens förskott. Tekniska verken.						
11 B. Gasverk.						
2236 Omläggning och förbättring av elektriska ledningssystemet vid gasverket			19.443: 66	19.443: 66	19.443: 66	2236
11 C. Elektricitetsverk						
3333.03 Jordkabelservis till stä 2239 AD ..			3.396: 61	3.396: 61		3333.03
3363 Anskaffning av mätare	40.000: —		10.000: —	50.000: —	50.000: —	3363
3811 Anläggning av serviser och mindre ledningssträckningar under 1949 (från L—316 och L—324)	4.177: 25	4.177: 25				

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat	
					Belopp	Litt
13 AB. Vatten- och avloppsverk						
1358 Utredning av frågan om fjärrvärmedistribution. Stfm § 83/1949			132: 60	132: 60	132: 60	1358
1363 Anskaffning av mätare	30.000: —	10.000: —		20.000: —	20.000: —	1363
Kronor	74.177: 25	14.177: 25	32.972: 87	92.972: 87		

895. Skattestatens reservationer.

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
895.1 Skattestatens reservationer. Drätselkammaren.						
1. Allmän förvaltning						
1 C 2 *Stadskansli:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 380/49		5.319: —	5.319: —			
1 C 4 *Byggnadskontor:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 380/49		1.765: —	1.765: —			
821 Inköp av inventarier	1948	310: 52		3.373: —	3.683: 52	8 B 1—368
1 Ö *Övriga ändamål:*						
211 Kommunal författningshandbok. Stfm § 54/1948	1948	3.977: 15	3.977: 15			
212 Tryckning av kommunalt register. Stfm § 29/1948	1947	8.631: 49	8.631: 49			
242 Reklam		6.591: 02		4.600: —	11.191: 02	1 Ö—119.2
799 Anslag för utredning av frågor i samband med Badelundaåsen. Dk § 851/1949	1949			1.000: —	1.000: —	1 Ö—126.3
2. Rätts- och ordningsväsen						
2 A *Magistrat och rådhusrätt:*						
231 Resa för studiebesök vid vissa fångvårdsanstalter. Stfm § 139/1949	1949			550: —	550: —	2 A—115
792 Uppläggande av fastighetsböcker	1947—1948	3.479: 87			3.479: 87	2 A—110
821 Inköp av inventarier	1949			5.388: 02	5.388: 02	2 A—368
823 Inventarier i rådhusrättens sessionssal. Stfm § 405/1947		17.750: 21	17.750: 21			
2 B *Polis- och åklagarväsen samt fångvård:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 380/49		4.617: —	4.617: —			

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
321 Vapen och andra utrustningspersedlar samt idrottsmateriel	1949			1.206: 75	1.206: 75	2 B—124
821 Inköp av inventarier	1949	1.676: —	1.676: —	7.816: 24	7.816: 24	2 B—368
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen						
3 B 1 *Uppbördsverk:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 380/49		20: —	20: —			
291 Ersättning till statsverket för tillhandahållande av stommar till mantalslängder		23.345: 02		18.041: 47	41.386: 49	3 B 1—126.1
292 Ersättning till postverket för dess medverkan vid uppbörd		60.000: —	60.000: —			
821 Inköp av inventarier		1.738: 95	1.738: 95	1.911: 52	1.911: 52	3 B 1—368
4. Byggnads- och stadsplaneväsen						
4 A *Stadsarkitektkontor:*						
199 Generalplanen	1947	13.331: 47		250: 69	13.582: 16	4 A—126.1
793 Undersökning av motorbullret vid Hässlö flygfält. Stfm § 174/1949				1.424: 30	1.424: 30	4 A—126.2
4 B *Stadsingenjörskontor:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 380/49		3.219: —	3.219: —			
793 Flygfotokartor	1948	73.746: 11	40.000: —		33.746: 11	4 B—126
821 Inköp av inventarier		4.500: —		450: 58	4.950: 58	4 B—368
5. Försvarsväsen						
5 A *Civilförsvar:*						
113 Löner till extra befattningshavare. Stfm § 337/1948	1948	5.000: —	5.000: —			

423 Omändring av civilförsvarscentralen ..	1945	423: 70	423: 70			
792 Ersättning och underhåll m. m. av skyddsrumsinredningar		6.121: 02		3.730: 96	9.851: 98	5 A—168.1
821 Fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel	1945	2.000: —			2.000: —	5 A—368.1
822 Reservelverk......................	1949			15.000: —	15.000: —	5 A—368.2
5 Ö *Övriga ändamål:*						
792 Bidrag till hemvärnet för arbetsåret 1/7 1949—30/6 1950. Stfm § 268/1949 ..	1949			3.000: —	3.000: —	5 Ö—173.1
6. Brandförsvar						
821 Anskaffning av brandskåp		21.213: 43	17.760: 78		3.452: 65	6—368.1
822 Inköp av inventarier		2.055: 17	2.055: 17	2.220: 72	2.220: 72	6—368.3
7. Fastighetsförvaltning						
7 B 1 *Rådhus med annex:*						
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	2.000: —			2.000: —	7 B 1—160.2
792 Rådhuskommitténs utredningskostnader	1939	4.568: 41	4.568: 41			
811 Tillbyggnad av kv. Nestor nr 4. Stfm § 198/1948	1948, 1949	37.740: —		32.000: —	69.740: —	7 B 1—360
7 B 2 *Kv. Njord nr 1:*						
411 Ändringsarbeten i Nämndhuset. Stfm § 320/1949	1949			3.811: 20	3.811: 20	7 B 2—160.1
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	2.000: —			2.000: —	7 B 2—160.2
7 B 3 *Polisstation:*						
412 Ändringsarbeten	1947	30.000: —			30.000: —	7 B 3—160.3
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	2.000: —			2.000: —	7 B 3—160.2
811 Ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal	1949			50.000: —	50.000: —	7 B 3—360

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
7 B 4 *Brandstation:*						
412 Ändrings- och förbättringsarbeten	1947	1.890: —	1.890: —			
413 Installation av bensintank	1949			3.000: —	3.000: —	7 B 4—160.3
7 B 5 *Tullhus:*						
412 Anordnande av w. c. m. m. i tullvaktstugan. Stfm § 35/1945		3.000: —			3.000: —	7 B 5—160.3
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	1.700: —			1.700: —	7 B 5—160.2
811 Installation av 2 telfers	1949			5.915: 59	5.915: 59	7 B 5—360
821 Inköp av inventarier	1948	375: —	375: —			
7 B 6 *Diverse förvaltningsfastigheter:*						
412 Reparations- och förbättringsarbeten vid barnhemmet Sommarro. Stfm § 246/1949	1949			8.843: 98	8.843: 98	7 B 6—160.3
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	2.000: —			2.000: —	7 B 6—160.2
811 Installation av värme: Fastigheten Ingrid nr 1	1949			41.180: —	41.180: —	7 B 6—360.1
812 Inredning av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs. Stfm § 163/1948	1949			53.691: 94	53.691: 94	7 B 6—360.2
7 B 7 *Drätselkammarens förrådsbyggnader:*						
811 Anordnande av förbättrade personalutrymmen vid stadens förråd. Stfm § 375/1949	1949			2.100: —	2.100: —	7 B 7—360.1

7 B 8 *Barnstuga, daghem och barnkoloni:*						
412 Underhålls- och förbättringsarbeten vid Uddens barnkoloni. Stfm § 11/1947 ..	1947	4.386: 20	4.386: 20			
7 C *Exploateringsfastigheter:*						
811 Utläggning av järnvägsspår. Stfm § 325/1948	1948	6.021: 76	1.499: 62		4.522: 14	7 C—364
892 Diverse mindre fastighetsförvärv	1949			5.000: —	5.000: —	7 C—360.1
7 D 1 *Jordbruksegendomar:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 380/49		3.127: —	3.127: —			
414 Reparation av huvudbyggnaden vid Johannisberg	1949			5.000: —	5.000: —	7 C—160
811 Ladugård å Lundby	1949			24.700: —	24.700: —	7 D 3—360.3
813 Anordnande av 2 bostadslägenheter vid Nordanby. Stfm § 172/1945	1945	33.000: —			33.000: —	7 D 3—360.2
7 D 3 *Grustag:*						
821 Inköp av maskiner	1948	12.000: —	385: 64		11.614: 36	8 B 5—368
7 E 1 *Diverse hyresfastigheter:*						
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	17.000: —	20: 66		16.979: 34	7 E 1—160.2
7 E 2 *Stadshotell:*						
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	8.000: —			8.000: —	7 E 2—160.2
422 Inköp av gardiner	1948, 1949	2.750: —		4.000: —	6.750: —	7 E 2—124
821 Inköp av inventarier. Stfm. § 98/1948	1948	6.526: 50	4.875: —		1.651: 50	7 E 2—368
7 E 3 *Sundinska huset:*						
412 Ändringsarbeten. Stfm § 242/1946	1946	18.283: 08	18.283: 08			
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	2.000: —	13: 68		1.986: 32	7 E 3—160.2
414 Del av kostnad för installation av värmeledning m. m. Stfm § 165/1948 ..	1949			13.751: 69	13.751: 69	7 E 3—160.4

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
7 E 5 *Varumagasin o. d.:*						
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	6.000: —			6.000: —	7 E 5—160.2
414 Flyttning av magasin. Stfm § 80/1949	1948	11.485: 34	11.485: 34			
811 Ombyggnad av gamla tullhuset. Stfm § 165/1948	1948	37.913: —	3: 30		37.909: 70	7 E 5—360.1
812 Installation av w. c. i stenmagasin		12.000: —	12.000: —			
813 Utarbetande av erforderliga ritningar för ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse				6.300: —	6.300: —	7 E 5—560.3
7 F 2 *Pensionärshem:*						
412 Iordningställande av planteringar vid Tenngatan 1	1948	2.736: 44			2.736: 44	7 F 2—161.8
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948	4.000: —			4.000: —	7 F 2—160.2
7 F 3 *Bostadsundersökning:*						
711 Kostnader för bostadsutredningskommittén	1948	985: —			985: —	7 F 3—137
8. Gatu- och parkförvaltning						
8 B 1 *Gatuförvaltning:*						
811—137 Gideonsbergsgatan, delen Emausgatan — Långmårtensgatan. Stfm § 85/1949	1949			31.330: 49	31.330: 49	8B2-351.137
811—138 Långmårtensgatan, delen Gideonsbergsgatan — Humlegatan. Stfm § 85/1949	1949			38.255: 59	38.255: 59	8B2-351.138

811—139 Parkeringsplats Skepparbacken. Stfm § 116/1949	1949			16.000: —	16.000: —	8B2-351.139
811—144 S:a Ursulas väg, delen Kullavägen—Flodinsgatan. Stfm § 142/1949	1949			10.844: 40	10.844: 40	8B2-351.144
811—145 Omläggning av vägkors Hållgatan —Kristinagatan. Stfm § 142/1949	1949	9.000: —	9.000: —			
811—146 Drottninggatan, delen norr om Sotargatan. Stfm § 142/1949	1949	5.000: —	5.000: —			
811—147 Ombyggnad av Turbinbron. Stfm § 146/1949	1949	25.000: —	25.000: —			
811—148 Nansengatan, delen Tunbyvägen —Vegagatan. Stfm. 247/1949	1949	9.000: —	9.000: —			
811—149 Polhemsgatan, delen Tunbyvägen —Vegagatan. Stfm § 247/1949	1949	6.000: —	3.154: 72		2.845: 28	8B2-351.149
811—150 Vegagatan delen Palandergatan—Tunby stadsgärde. Stfm §247/1949	1949	9.000: —	9.000: —			
811—151 Östermalmsgatan, delen Allégatan —Karlsgatan. Stfm § 247/1949	1949	7.000: —	7.000: —			
811—152 Baldersgatan, delen Pilgatan—Värjgatan. Stfm § 247/1949	1949	17.000: —	13.852: 79		3.147: 21	8B2-351.152
811—154 Första utbyggnad av gångväg i Valhallagatans förlängning. Stfm § 247/1949	1949	2.000: —	32: 42		1.967: 58	8B2-351.154
811—156 Hammarbygatan (Hallbergs plan). Stfm § 266/1949	1949	17.000: —	17.000: —			
811—157 Beläggning av gångbanan utanför fastigheten Stora gatan 82. Stfm § 266/1949	1949	2.000: —	2.000: —			
812 Resterande del av 1948 års anslag	1948	1.784: 85	1.784: 85			
812—62 Östra Ringvägen, delen Trefasgatan Stora gatan	1944	29.686: 86			29.686: 86	8B2-350.062
812—73 Gator inom djuphamnsområdet Stfm § 266/1949	1949	8.000: —	8.000: —			

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
812—98 Cykelbana å den s. k. Bergslagsvägen	1946	8.112: 94	3.626: 68		4.486: 26	8B2-350.098
812—101 Utbyggnad av gator å Kungsängen. Stfm § 129/1947	1948	14.310: 59	14.310: 59			
812—104 Omläggning av nuvarande Regementsallén (Björnövägen). Stfm § 124/1946	1946	67.317: 96	27.869: 76		39.448: 20	8B2-350.104
812—106 Beläggning av gångbanor å Köpmangatan. Stfm § 192/1939		5.400: —			5.400: —	8B2-350.106
812—110 Iordningställande av Svarvargatan och Målargatan. Stfm § 287/1947		20.361: 11			20.361: 11	8B2-351.110
812—111 Första utbyggnad av Ängsgatan. Stfm § 287/1947		15.363: 31			15.363: 31	8B2-351.111
812—114 Utvidgning av vändplatsen för omnibussen vid Hovdestalund. Stfm. § 2/1948	1948	3.481: 79	122: 63		3.359: 16	8B2-350.114
812—115 Gator inom S. Skallberget. Dk § 494/1949. Stfm § 248/1947	1949	66.526: 22	66.526: 22			
812—118 Skultunavägen, asfaltering. Stfm § 136/1948	1947	21.827: 01			21.827: 01	8B2-350.117
812—119 Hässlövägen, asfaltering. Stfm § 136/1948	1948	10.739: 95			10.739: 95	8B2-350.119
812—120 Stora gatan 88—90. Stfm § 279/48	1948	671: 12			671: 12	8B2-350.120
812—124 Stensättning av Östra Ringvägen. Stfm § 265/1948	1948	39.120: 75	39.120: 75			
812—125 Stohagsvägen. Stfm § 344/1948	1948	13.375: 63	13.375: 63			
812—127 Karlsgatan. Stfm § 344/1948	1948	3.029: 98	3.029: 98			
812—130 Svantegatan. Stfm § 309/1948	1948	1.772: 14			1.772: 14	8B2-351.130

812—131 Arosvägen, anslutningen till Skultunavägen. Stfm § 309/1948	1948	10.000: —			10.000: —	8B2-350.131
812—135 Allégatan, delen Kopparbergsvägen—Kassörsgatan. Stfm § 344/1944	1948	10.000: —	10.000: —			
812—136 Kronvägen. Stfm § 266/1949	1948	8.583: 90	8.583: 90			
813—134 Busshållplats vid Stora Westmannia. Dk § 376/1949	1949	3.400: —	2.903: 48		496: 52	8B2-350.134
814—100 Trådnätstaket utmed järnvägen vid Stensborg och Haga. Dk § 583/1946	1946	2.956: 79	2.956: 79			
814—104 Breddning med smågatstensättning av körbana utanför Hantverkaregatan 10—12. Dk § 324/1947	1947	8.000: —			8.000: —	8B2-351.004
815 Rikshuvudvägen enl. Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens behovsplan		300.639: 80	10.675: 40		289.964: 40	8B2-350.001
816 Bro över Svartån		100.000: —		100.000: —	200.000: —	8B2-351.002
818 Gatumark från tomten nr 1 i kv. Knut. Stfm § 237/1945	1945	135.000: —			135.000: —	8B2-351.003
818 Lösen av byggnader från Asea för utläggande av Rikshuvudvägen. Stfm § 105/1945	1945	150.000: —			150.000: —	8B2-351.003
821 Inköp av gatunamnskyltar	1948	1.861: 54	1.861: 54			
822 Optiska signaler för Stora gatan	1949			30.000: —	30.000: —	8B2—368.1
823 Inköp av cykelställ	1946	10.345: 16	10.345: 16			
8 B 2 *Gatubelysning:*						
4026 Gamla hamnen, kv. Sigurd. TV § 220/1948	1946	1.204: 57	1.204: 57			
4028 Nedre Sommarro TV § 190/1948......	1948	99: 78	99: 78			
4029 Emausgatan från Bergslagsvägen till Vegagatan. TV § 194/1948	1948	3.588: 21	3.588: 21			
4030 Bostadsområdet vid CVV	1948	1.919: 91	1.919: 91			
4031 Markörgatan och Åkarhagsgatan. TV § 219/1948	1948	1903: 20	1.903: 20			

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
4032 Flyttning av belysningsmaster å Östra kajen. TV § 191/1948	1948	1.986: 50	1.986: 50			
4033 Gustavsviksområdet. TV § 219/1948	1948	600: —	600: —			
4051 Skogsvägen. TV § 182/1949				1.945: 57	1.945: 57	8 B 3—4051
8 B 3 *Drätselkammarens förråd:*						
821 Inköp av maskiner och verktyg		46.741: 56		19.211: 14	65.952: 70	8 B 4—368
8 B 4 *Bilar:*						
821 Ombyggnad av paketvagn	1949			1.000: —	1.000: —	8 B 6—366
8 B 5 *Maskiner:*						
821 Inköp av maskiner		73.908: 23	11.564: 36		62.343: 87	8 B 7—368
8 B 7 *Bekvämlighetsinrättningar:*						
811 Anordnande av toaletter		41.288: 88	18.196: 47		23.092: 41	8 B 9—360
8 C *Parkförvaltning:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 380/1949	1949	913: —	913: —			
814 Ny- och tillbyggnad av växthusen i stadsträdgården	1947	7.366: —			7.366: —	8 C—360.1
816—001 Iordningställande av området kring Kommunala flickskolan. Stfm § 204/1949	1949			7.938: 75	7.938: 75	8 C—353.01
816—83 Kullen	1945	1.844: 71			1.844: 71	8 C—353.83
816—87 Trädplantering, Köpingsvägen	1943	1.593: 41			1.593: 41	8 C—353.87
816—102 Ordnande av fotbollsplan inom Hammarbyområdet	1946	2.000: —	42: 36		1.957: 64	8 C—353.04

10. Kommunikationsföretag						
10 C *Johannisbergs flygfält:*						
431 Underhåll av fältet med byggnader ..		4.765: 90		4.262: 13	9.028: 03	10 C—160.1
811 Elledning i hangar och verkstadsbyggnad. Stfm § 93/1948	1948	3.600: —			3.600: —	10 C—360.1
812 Inköp av maskiner	1948	2.000: —		3.000: —	5.000: —	10 C—360.2
10 D *Färjor och ångslupar:*						
211 Anskaffning av poletter för Elbafärjorna. Stfm § 310/1949	1949			2.150: —	2.150: —	10 D—110
12. Hälso- och sjukvård						
12 A 1 *Allmän hälso- och sjukvård:*						
211 Kontorskostnader. Stfm § 80/1948	1948	250: —	250: —			
821 Inköp av inventarier. Stfm § 80/1948	1948	1.000: —	1.000: —			
13. Allmän hygien						
13 C 1 *Renhållningsverk:*						
711 Utredningskostnad för nytt renhållningsverk		861: 80	298: 04		563: 76	13 C 1—137
13 D 1 *Varmbadhus:*						
422 Linne	1949			2.000: —	2.000: —	13D1—124.2
13 E 2 *Björnön:*						
414 Anordnande av vändplan vid Björnöbron	1948	3.000: —			3.000: —	13E2—151.1
415 Elektrifiering vid Halsen	1947	1.800: —	608: 36		1.191: 64	13E2—160.3
416 Underhåll av vägar	1949			3.405: 27	3.405: 27	13E2—151.2
811 Uppförande av toalettbyggnad	1947	2.000: —			2.000: —	13E2—360
821 Livräddningsbåt och redskap	1947	700: —	200: —		500: —	13E2—368
13 E 3 *Hästholmarna:*						
811 Ombyggnad och modernisering av restaurangbyggnaden på Elba, Ra	1949			26.690: 51	26.690: 51	13E3—360

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
13 E 4 *Johannisbergsbadet:*						
812 Serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet. Stfm § 185/1946		8.303: 65			8.303: 65	13E4—360.1
813 Ytterligare arbeten vid Johannisbergs badplats	1944	1.377: 73			1.377: 73	13E4—360.2
13 E 5 *Småbåtshamnar:*						
811 Anordnande av småbåtshamnar	1948	28.030: 98	461: 70		27.569: 28	13E5—360.1
812 Underhålls- och ombyggnadsarbeten på småbåtsbryggorna i Svartån. Stfm § 61/1948	1949			1.307: 16	1.307: 16	13E5—360.2
13 E 6 *Övriga friluftsändamål:*						
791 Arkitektpristävlan för friluftsområde Stfm § 286/1948	1949			44.257: 84	44.257: 84	13E6—126
13 Ö *Övriga ändamål:*						
712 Sommarvattenledning till Notudden. Stfm § 197/1947	1947	1.000: —	1.000: —			
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet						
15 A 1 *Folkskola:*						
414 Reparation av skolgårdar i Badelunda	1948	2.086: 82	2.086: 82			
811 Förvärv av stä nr 355. Stfm § 371/1949	1949			17.500: —	17.500: —	15A4—360.1
812 Uppförande av folkskolebyggnad på Gideonsberg. Stfm § 192/1949	1949			754.500: —	754.500: —	15A4—560.1
823 Iordningställande av lokaler för barnbespisning, Korsängsskolan. Stfm § 140/1948	1948	420: 96	420: 96			
15 B *Praktisk mellanskola:*						
821 Inköp av inventarier	1948	1.275: 77	1.275: 77			

15 D *Kommunal flickskola:*						
821 Inköp av inventarier	1948	3.000: —	3.000: —			
822 Korkmatta	1948	2.636: 37			2.636: 37	15 D—160.2
823 Inventarier och textilier för nya skolan. Stfm § 240/1948	1949			17.040: 70	17.040: 70	15 D—368.2
15 G 1 *Allmänt läroverk:*						
191 Hyresbidrag till rektor	1948	1.200: —	1.200: —			
411 Underhåll av fastigheter	1949	20.282: 89	20.282: 89	13.139: 18	13.139: 18	15G1—160
412 Uppsättning av staket. Stfm § 204/1946	1946	1.500: —			1.500: —	15G1—161
793 Restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden (utredningskostnader). Stfm § 59/1943	1944	41.943: 27	10.810: 08		31.133: 19	15G1—126
811 Provisorisk skolbyggnad. Stfm § 166/1947	1948	9.548: 55	9.548: 55			
15 H *Yrkesskola:*						
821 Inköp av inventarier	1948	2.064: 71	1.285: 28		779: 43	15H—368
15 I 1 *Gymnastik och idrott:*						
Gemensam förvaltning:						
722 Utredningskostnader för ny idrottsplats	1947	3.200: —	81: 75		3.118.25	15I1—126.1
15 I 2 *Idrottsplatser:*						
416 Lundby idrottsplats.................	1948	5.482: 66	900: 51		4.582: 15	15I2—160.6
811 Ombyggnadsarbeten vid Arosvallen ..	1946	41.573: 58			41.573: 58	15I2—360.01
811 d Strålkastarbelysning vid Arosvallen. Dk § 811/1948	1948	8.423: 46	8.423: 46			
811 e Ståplatsläktare på Arosvallen. Dk § 911/1949	1949	14.000: —			14.000: —	15I2—360.09
812 Inhägnad kring Arosvallen	1949			890: 87	890: 87	15I2—360.02
813 Simbassäng. Stfm § 278/1948	1949			25.000: —	25.000: —	15I2—360.03
814 Ståplatsläktare på Arosvallen. Dk § 221/1949	1949	22.772: 95	22.772: 95			
815 Inköp av baracker. Stfm § 35/1949				8.320: 16	8.320: 16	15I2—360.07

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reser-vationer	I anspråk tagna reser-vationer	Reserverat under året	Utgående reser-vationer	Litt. i kommande års stat
822 Inhägnad vid Trastvägen	1948	5.594: 23	1.529: 20		4.065: 03	15I2—360.04
823 Tennisbana	1948	4.828: 50			4.828: 50	15I2—360.05
824 Idrottsplats vid Skarpskyttebron	1949			4.350: 69	4.350: 69	15I2—360.06
15 I 4 *Bidrag till övrig idrottsverksamhet:*						
712 Lövuddens idrottsplats	1949			1.000: —	1.000: —	15I5—161
15 J *Stadsbibliotek:*						
811 Huvudritningar för biblioteksbyggnad. Stfm § 110/1948	1949			50.000: —	50.000: —	15 J—360
15 Ö *Övriga ändamål:*						
696 Inköp av konstverk	1949			425: —	425: —	1 Ö—368
698 Garanti för Västerås Teater AB	1948	10.000: —	10.000: —			
701 Restaurering av den s. k. Proban	1945	3.000: —	3.000: —			
703 Kuratorverksamhet vid stadens högre skolor. Stfm § 275/1949	1949			2.500: —	2.500: —	15 Ö—134
704 Kungl. Ortsnamnskommissionen. Stfm § 249/1947	1947	500: —			500: —	15 Ö—173.4
16. Socialvård						
16 B 3 *Öppen fattigvård:*						
693 Bidrag till driften av arbetsträningsverkstäder. Stfm § 116/1948	1948	1.000: —	1.000: —			
16 C 3 *Öppen barnavård:*						
821 Inköp av inventarier	1949			3.226: —	3.226: —	16 A—368
16 C 4 *Barnstugor:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 380/1949	1949	2.114: —	2.114: —			

694 Plaskdamm, div. lekattiraljer	1948	3.000: —			3.000: —	16C4—163.4
792 Upplysningsfilm	1949			195: 37	195: 37	16C4—119.2
— Ny barnträdgård vid Aroslund	1949			10.600: —	10.600: —	16 C 4
821 Inköp av inventarier	1949			1.959: 29	1.959: 29	16 C 4—368
16 C 5 *Ungdomsvård:*						
821 Inredning och möblering av ungdomsvårdslokalerna i Sundinska huset	1948	3.500: —	1.803: 46		1.696: 54	16 C 5—368
822 Anskaffning av inventarier att upplåtas till Västerås-kretsen av Unga Örnar för inredning av hobbylokaler. Stfm § 216/1949	1949			521: 78	521: 78	16C5—368.2
16 H 1 *Hemsysterverksamhet:*						
121 Stadens pensionsavgifter	1946	450: —	450: —			
821 Nyanskaffning för möblering av bostad för hemvårdarinnor.................	1948	3.394: 23	2.145: 59		1.248: 64	16H1—368
16 H 2 *Systugeverksamhet:*						
821 Anskaffning av inventarier	1949			353: 20	353: 20	16H2—368
16 Ö *Övriga ändamål:*						
696 Hushållsbudgetundersökningar i staden. Stfm § 53/1946	1946	4.000: —			4.000: —	16 Ö—173.6
18. Socialförsäkring						
18 A *Folkpensionering:*						
821 Anskaffning av inventarier. Stfm § 137/1949	1949			1.572: 40	1.572: 40	18 A—368
19. Kristidsförvaltning.						
19 A *Kristidsnämnd:*						
113 Arvoden. Dk § 40/1950				7.895: 47	7.895: 47	19 Ö—101.0
711 Beräknat underskott för vedavverkning	1948	500: —		2.022: 11	2.522: 11	19 Ö—122

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
20. Finansförvaltning						
Reserverade medel av anslagen för oförutsedda behov till stadsfullmäktiges och drätselkammarens förfogande att disponeras för stadens pensionsavgifter	1949			111.521: 45	111.521: 45	
Summa kronor		2.194.929: 23	711.967: 40	1.707.391: 17	3.190.353: —	

895.2 Skattestatens reservationer. Hamnen.

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
9 A—421 Reparation av lastmagneter	1949			6.000: —	6.000: —	9 A—166.1
9 A—421 Tryckluftsbromsar	1948	4.675: —			4.675: —	9 A—166.1
9 A—813 Nytt hamnmagasin. Stfm § 199/1945	1945	33.000: —			33.000: —	9 A—360.1
9 A—814 Om- och tillbyggnad av café i djuphamnen. Stfm § 264/1948	1949			23.000: —	23.000: —	9 A—360.2
9 A—815 Ducd'alb vid oljekajen i djuphamnen	1949			20.000: —	20.000: —	9 A—360.3
9 A—821 Inköp av verktyg samt diverse inventarier	1949	792: 75	792: 75	803: 05	803: 05	9 A—368
9 A—823.1 Tillverkning av ny gripskopa för kol	1949			12.000: –	12.000: —	9 A—366.1
9 A—823.2 Reservkübel för malm	1944	4.000: —	518: 92		3.481: 08	9 A—366.2
9 A—824 Anskaffande av fyra nockspel med tillhörande brytskivor. Stfm § 321/1949	1949			17.000: —	17.000: —	9 A—366.3
Kronor		42.467: 75	1.311: 67	78.803: 05	119.959: 13	

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
895.3 Skattestatens reservationer. Tekniska verken.						
11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning						
439 Iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden	1947	10.000: —			10.000: —	439
11 B. Gasverk						
2821 Ombyggnad av kokssorteringsverk ..	1948, 1949	100.000: —		100.000: —	200.000: —	2821
11 C. Elektricitetsverk						
3811 Anläggning av serviser och mindre ledningssträckningar under året (från L—322)	1948	6.700: —	6.700: —			
13 AB. Vatten- och avloppsverk						
13342 Inköp av rensskärare, Hässlö		5.746: 10			5.746: 10	13342
Kronor		122.446: 10	6.700: —	100.000: —	215.746: 10	

796. Låne- och fondstatens förskott.

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat: Belopp	Täckning i kommande års stat: Litt
796.1 Låne- och fondstatens förskott. Drätselkammaren.						
6 Brandförsvar						
L 634 Inköp av 2 st. brandautomobiler. Stfm § 33/1949	13.528: 72	13.528: 72				
7 C Exploateringsfastigheter						
L 683 Anslutningsavgifter för vatten- och avloppsledningar. Stfm § 67/1949	286.326: 63	247.764: 27		38.562: 36	38.562: 36	7 C—560.3
L 667 Ersättning till SJ vid markbyte, förskotterat anslag ur kulturfonden. Stfm § 212/1949	80.000: —	80.000: —				
7 F 1 Bostadsförsörjning						
L 635 Kommunalt stöd till bostadsbyggande	35.291: 96	35.291: 96				
7 F 2 Pensionärshem						
L 640 Uppförande av pensionärshem vid Spantgatan inom kv. Lodet. Stfm § 292/1946	1.692: 78		13.368: 47	15.061: 25	15.061: 25	7 F 2—360.3
8 B Gatuförvaltning						
L 614 Anläggande av gator å Hagaområdet. Stfm § 213/1943			29.155: 24	29.155: 24	29.155: 24	8B2-551.506
L 615 Anläggande av gator å Gideonsbergsområdet			79.744: 17	79.744: 17	79.744: 17	8B2-551.505
551.504 Iordningställande av Violstigen å Gideonsbergsområdet			868: 35	868: 35	868: 35	8B2-551.504

15 A 1 Folkskola						
L 645 Uppförande av folkskolebyggnad å Gideonsberg. Stfm § 192/1949	17.230: 03	17.230: 03				
L 679 Uppförande av folkskolebyggnad i Blåsbo. Stfm § 278/1949	1.273: 50		9.950: —	11.223: 50		15A4—560.2
796.11 transport	435.343: 62	393.814: 98	133.086: 23	174.614: 87		
20 Finansförvaltning						
L 905 Beslutad ej verkställd upplåning (796.12)	7.382.526: 75		9.791.677: 14	17.174.203:89		
Summa kronor	7.817.870: 37	393.814: 98	9.924.763: 37	17.348.818:76		

796.2 Låne- och fondstatens förskott. Hamnen.

L 625 Anskaffande av ny bogserbåt. Stfm § 150/1946	139.700: 70	2.517: 56		137.183: 14		9 A—566.2
L 626 Utbyggnad av djuphamnen. Stfm § 248/1949	241.292: 11	241.292: 11				
L 670 Utförande av oljeledningar i djuphamnen. Stfm § 78/1948	17.501: 81	17.501: 81				
Kronor	398.494: 62	261.311: 48		137.183: 14		

796.3 Låne- och fondstatens förskott. Tekniska verken.

11 B Gasverk						
L 214 Utbyggnad av gasverket. Stfm § 291/1946	56.274: 84		130.348: 02	186.622: 86		L 214
L 21416 Personalrum vid gasverket. Stfm § 243/1949	29.455: 17	29.455: 17				
L 215 Inköp av kolkran. Stfm § 128/1948			107.444: 95	107.444: 95	46.705: —	L 215
L 218 Ny fyrkammarugn vid gasverket. Stfm § 47/1949			5.084: 23	5.084: 23		

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat: Belopp	Täckning i kommande års stat: Litt.
11 C Elektricitetsverk						
L 307—308 Jordkabel i kv. Skjutbanan. Stfm § 107/1947	3.553: 12	3.553: 12				
L 360—361 Jordkabel Agnegatan—Skogsvägen. Stfm § 234/1947	8.224: 73	8.224: 73				
L 371 Transformatorstation Hammarbacksvägen. Stfm § 37/1949	64: 11	64: 11				
L 372 Högspänningsjordkabel till transformatorstation CVV. Stfm § 340/1948	4.223: 22	4.223: 22				
L 386 Jordkabelserviser kv. Björnen			394: 28	394: 28		L 386
13 AB Vatten- och avloppsverk						
L 133 Vatten- och avloppsledning N. Gideonsberg. Stfm § 221/1945	5.900: 98	5.900: 98				
L 143 Huvudvattenledning Hamre—Skiljebo. Stfm § 290/1946	74.378: 89	74.378: 89				
L 152 Bräddavloppsledning vid reningsverket. Stfm § 160/1941	9.375: 71	9.375: 71				
L 155 Vatten- och avloppsledning Framnäsområdet. Stfm § 84/1947	120.658: 62	120.658: 62				
L 157 Vatten- och avloppsledning Skjutbaneområdet. Stfm § 324/1947	5.426: 39	5.426: 39				
L 159 Vatten- och avloppsledning Ekevägen—Årbylundsgatan. Stfm § 195/1947	3.712: 56	3.712: 56				
L 162 Vatten- och avloppsledning i västra delen av Skiljebo, Grytaborgsvägen m. fl. Stfm § 306/1947	29.376: 60	29.376: 60				

L 167 Vatten- och avloppsledning Skyttegatan. Stfm § 113/1948	403: 97	403: 97				
L 103 Vatten- och avloppsledningar norr lasarettet. TV styr. § 72/1947	7.588: 51	7.588: 51				
L 154 Vatten- och avloppsledning Skogsstigen. TV styr. § 71/1947	20.535: 13	20.535: 13				
L 142 Vatten- och avloppsledning S. Skallberget. Stfm § 115/1946	26.486: 05	26.486: 05				
L 166 Vatten- och avloppsledning Jakobsgatan. Stfm § 114/1948	3.822: 34	3.822: 34				
L 108 Vatten- och avloppsledning Årbylund i Skiljebo. TV styr. § 166/1948	39.000: —			39.000: —		L 108
L 156 Vatten- och avloppsledning Emausområdet. Stfm § 159/1947			121.502: 79	121.502: 79		L 156
L 164 Vatten- och avloppsledning i västra delen av Kronvägen till Råbygatan. Stfm § 397/1947			1.253: 79	1.253: 79		L 164
L 171 Utbyggnad av vattentäkten vid Häslsö. Stfm § 195/1948			46.683: 08	46.683: 08		L 171
L 1719 Ersättning till Kronan för upplåtelse av mark. Stfm § 249/1949			810: 51	810: 51		L 1719
L 172 Vatten- och avloppsledning i Stockholmsvägen mellan Ekevägen och Gjuterivägen. Stfm § 38/1949	13.006: 59		25.576: 05	38.582: 64		L 172
L 173 Vatten- och avloppsledning i Skyttevägen Skiljebo. Stfm § 399/1948			20.442: 94	20.442: 94		L 173
L 178 Vatten- och avloppsledning i Stockholmsvägen och Gjuterivägen i Skiljebo. Stfm § 107/1949			2.524: 49	2.524: 49		L 178
Summa	461.467: 53	353.186: 10	462.065: 13	570.346: 56		

896. Låne- och fondstatens reservationer.

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
896.1 Låne- och fondstatens reservationer. Drätselkammaren.						
1 ö Allmän förvaltning:						
Övriga ändamål						
L 681 Inköp av skulpturverk att uppsättas i Folkets park. Stfm § 338/1948	1948	4.591: 10	4.591: 10			
7 B Förvaltningsfastigheter.						
L 691 Uppförande av nytt stadshus. Stfm § 214/1949	1949			900.000: —	900.000: —	7 B 9—560.1
7 C Exploateringsfastigheter						
L 605 Mellanavgift vid byte av mark med Asea. Stfm § 105/1945	1946	29.000: —	29.000: —			
L 667 Ersättning till Statens järnvägar vid markbyte. Stfm § 212/1945	1945	825.000: —			825.000: —	7 C—560.4
L 600 Förvärv av delar av stä 872 A. Dk § 716/1949	1949			955: —	955: —	7 C—560.1
L 600 Förvärv av fastigheten Gryta 1^{59} (mellanavgift vid byte). Stfm § 270/1949	1949			2.300: —	2.300: —	7 C—560.1
L 600 Förvärv av fastigheten Hovdesta eller stä nr 1072—1075 och 1077. Stfm § 370/1949	1949			50.000: —	50.000: —	7 D 3—560.3
7 D 1 Jordbruksegendomar						
L 609 Uppförande av ladugård vid Nordanby. Stfm § 172/1945	1946	167.920: 55			167.920: 55	7 D 3—560.4
L 610 Anskaffande av inventarier till ladugård vid Nordanby. Stfm § 172/1945..	1946	45.000: —			45.000: —	7D1-566, 568

7 E Hyresfastigheter						
L 678 Förvärv av stä nr 1783, 1784, 1785, 1786 m. fl. Stfm § 314/1948	1948	300.000: —	300.000: —			
L 656 Förvärv av fastigheterna Västerås Kvarn och Gamla Kvarn nr 1. Stfm § 409/1946	1947	194.000: —	194.000: —			
L 600 Förvärv av fastigheten nr 2 i kv. Georg. Stfm § 299/1948	1948	25.000: —	25.000: —			
L 600 Förvärv av fastigheten nr 3 i kv. Gabriel och stä nr 1. Stfm § 233/1948	1948	150.000: —	150.000: —			
L 692 Inköp av inventarier i samband med köp av fastigheten Gabriel 3. Stfm § 233/1948	1948	1.000: —	1.000: —			
L 611 Utarbetande av erforderliga ritningar för uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse. Stfm § 193/1946	1947	33.700: —			33.700: —	7 E 5—560.3
L 633 Om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan. Stfm § 141/1948	1948	185.963: 82	164.203: 07		21.760: 75	7 E 6—560.1
L 668 Förvärv av fastigheten nr 1 i kv. Lennart. Stfm § 237/1945	1946	200.000: —			200.000: —	7 E 1—560.6
L 680 Förvärv på vissa villkor av byggnad å del av stä 883. Stfm § 345/1948	1948	5.000: —			5.000: —	7 E 1—560.4
L 600 Förvärv av fastigheterna nr 1 och 2 i kv. Gabriel. Stfm § 200/1948	1948	95.000: —			95.000: —	7 E 1—560.1
7 F 2 Pensionärshem						
L 612 Uppförande av pensionärshem å stä nr 1765 (Krutbacken). Stfm § 31/1945	1946	12.001: 66	12.001: 66			
L 648 Uppförande av pensionärshem i kv. Mården nr 2 (Södra Skallberget). Stfm § 286/1947	1947	113.710: 34	111.102: 47		2.607: 87	7 F 2—560.4

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
L 690 Uppförande av pensionärshem inom kv. Gulmåran å Gideonsbergsområdet. Stfm § 203/1949	1949			1.084.913: —	1.084.913: —	7 F 2—560.1
8 B Gatuförvaltning						
L 657 Iordningställande av västra delen av Spantgatan. Stfm § 144/1947	1947	2.472: 51	2.472: 51			
L 614 Anläggande av gator å Hagaområdet. Stfm § 213/1943	1943 1948	35.066: 71	35.066: 71			8B2-551.506
L 615 Anläggande av gator å Gideonsbergsområdet. Stfm §§ 57/1945, 221/1945 och §§ 129/1947, 111/1948	1946 1948	8.286: 04	8.286: 04			8B2-551.505
L 619 Anläggande av gator å från Kronan inlösta marken av stä 2239: Bostadsområde CVV. Stfm § 311/1945	1947	47.417: 89	24.200: 50		23.217: 39	8B2-551.507
L 621 Första utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johannislund. Stfm § 155/1946	1947	16.405: 62	13.995: 63		2.409: 99	8B2-551.508
L 651 Första utbyggnad av gator å Kungsängen väster om Regementsallén samt omläggning av väg utanför gasverket. Stfm § 129/1947	1948	75.000: —	18.031: 04		56.968: 96	8B2-551.509
8 B 1 Iordningställande av följande gator å Gideonsbergsområdet:						
551.501 Hästhovsgatan. Stfm § 205/1949 ..	1949			57.000: —	57.000: —	8B2-551.501
551.502 Humlegatan. Stfm § 205/1949	1949			16.231: 69	16.231: 69	8B2-551.502
551.503 Bangatan. Stfm § 205/1949	1949			9.876: 50	9.876: 50	8B2-551.503

8 C Parkförvaltning						
L 650 Iordningställande av vissa parkanläggningar m. m. å Hagaområdet. Stfm § 285/1947	1947	3.705: 53	2.826: 63		878: 90	8 C—553.05
L 665 Ordnande av parkmark närmast utefter kvartersgräns vid stä 2239. Stfm § 311/1945	1947	19.519: 49	1.618: 38		17.901: 11	8 C—553.06
13 C 1 Renhållningsverk						
L 674 Inköp av fem nya sophämtningsbilar. Stfm § 189/1949	1949			124.362: 33	124.362: 33	13 C 1—566
15 A 1 Folkskola						
L 645 Uppförande av folkskolebyggnad å Gideonsberg. Stfm § 192/1949	1949			746.438: 89	746.438: 89	15A4—560.1
15 D Kommunal flickskola						
L 642 Om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan. Stfm § 7/1946	1947	364.847: 04	75.425: 55		289.421: 49	15 D—560.1
L 676 Konstnärlig utsmyckning av kommunala flickskolans tillbyggnad. Stfm § 312/1948	1948	1.683: 90	1.683: 90			
15 G 1 Allmänt Läroverk						
L 655 Nybyggnad för högre allmänna läroverket. Stfm § 6/1946	1947	2.000.000: —			2.000.000: —	15G1—560.1
15 H Yrkesskola						
L 660 Tillbyggnad av tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans behov. Stfm § 206/1947	1947	2.699.966: 81	10.000: —		2.689.966: 81	15 H—560.1

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reser- vationer	I anspråk tagna reser- vationer	Reserverat under året	Utgående reser- vationer	Litt. i kommande års stat
15 Ö Undervisnings- och bildningsverksamhet:						
Övriga ändamål						
L 649 Uppmätning, fotografering och bestämning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader i kyrkbacksområdet. Stfm § 186/1947	1947	6.600: —	6.600: —			
L 675 Bidrag till kostnaderna för utredning av Länsmuséets och Västerås konstförenings byggnadsfrågor m. m. Stfm § 293/1948	1948	10.000: —			10.000: —	15 Ö—560.1
16 C 4 Barnstugor						
L 631 Uppförande av ett daghem för barn på stä 1789 A. Stfm §§ 139/1945, 183/1946	1946 1947	25.462: 29	6.146: 32		19.315: 97	16C4—560.1
Summa kronor		7.703.321: 30	1.197.251: 51	2.992.077: 41	9.498.147: 20	

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
896.2 Låne- och fondstatens reservationer. Hamnen,						
L 623 Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen. Stfm § 224/1944	1944	6.139: 12			6.139: 12	9 A—560.2
L 624 Anskaffande av 2 st. 5-tons brosvängkranar för Östra kajen i gamla	1945	270.274: 92	270.274: 92			
hamnen. Stfm §§ 224/1945, 184/1949....	1949			3.504: 68	3.504: 68	9 A—566.1
L 626 Utbyggnad av djuphamnen. Stfm § 248/1949	1949			1.977.044: 34	1.977.044: 34	9 A—560.1
L 666 Utförande av en i djuphamnens utbyggnad ingående vågbrytare. Stfm §§	1949			5.000: —		
14/1942, 34/1945	1945	25.433: 46			30.433: 46	9 A—560.1
L 669 Utdragande av ett stickspår till oljeupplagen i djuphamnen. Stfm § 72/1948	1948	4.469: 28	4.469: 28			
Kronor		306.316: 78	274.744: 20	1.985.549: 02	2.017.121: 60	
896.3 Låne- och fondstatens reservationer. Tekniska verken.						
11 B Gasverk						
L 21416 Personalrum vid gasverket. Stfm § 243/1949	1949			21.135: 94	21.135: 94	L—21416
L 215 Inköp av kolkran. Stfm § 128/1948	1948	48.485: 13	48.485: 13			
L 216 Spåranläggning mellan gasverket och hamnen. Stfm § 292/1948	1948	21.000: —	21.000: —			
L 217 Tjäravskiljare vid gasverket. Stfm § 308/1948	1948	45.000: —	25.590: 96		19.409: 04	L—217
L 219 Lågtryckskompressor vid gasverket. Stfm § 282/1949	1949			44.735: 50	44.735: 50	L—219
L 220 Lågtrycksgasklocka. Stfm § 207/1949	1949			927.494: 01	927.494: 01	L—220

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
11 C Elektricitetsverk						
L 323 Provisorisk transformatorkiosk, högspänningsledning och servis på Emausområdet. Stfm § 400/1948	1948	6.150: 70	6.150: 70			
L 357 Transformatorstation Jakobsbergsgatan. Stfm § 281/1948	1948	2.610: 65	2.610: 65			
L 358 Jordkabel Kraftverket—Elverket. Stfm § 158/1947	1947	10.966: 97	10.966: 97			
L 366 Transformatorstation S. Skallberget. Stfm § 406/1947	1947	17.000: —	17.000: —			
L 369 Transformatorstation CVV-området. Stfm § 339/1948	1948	11.418: 40	11.418: 40			
L 370 Elledningar för CVV-området. Stfm § 307/1948	1948	4.286: 53	4.286: 53			
L 373 Lågspänningsjordkabel kv. Älgen 2. Stfm § 400/1948	1948	11.817: 75	11.817: 75			
L 374 Högspänningsjordkabel och servisledningar Spantgatan—Hammarbacksvägen. Stfm § 400/1948	1948	1.943: 76	1.943: 76			
L 375 Inköp av transformatorer. Stfm § 400/1948	1948	76.096: 92	76.096: 92			
L 376 Instrumentering av transformatorstation Lilla Johannislund. Stfm § 310/1948	1948	11.500: —	11.500: —			
L 350 Elledning Lilla Johannislund. Stfm § 196/1946	1946	19.031: 17	10.191: 67		8.839: 50	L—350
L 363 Jordkabel till kv. Aspvreten. Stfm § 325/1947	1947	9.000: —			9.000: —	L—363

L 364 Transformatorstation övre Gideonsberg. Stfm § 230/1947	1947	27.000: —			27.000: —	L—364
L 378 Instrumentering i transformatorstation Humlegatan, Emaus. Stfm § 82/1949 .	1949			1.098: 37	1.098: 37	L—378
L 383 Jordkabelledningar för återstående utbyggnad av bostadsområdet vid CVV. Stfm § 206/1949	1949			13.970: 19	13.970: 19	L—383
13 AB Vatten- och avloppsverk						
L 140 Vatten- och avloppsledningar i Kungsängen. TV styr. 28/5 1946	1946	19.075: 89	19.075: 89			
L 165 Vatten- och avloppsledningar S. Skallberget, övre delen. Stfm § 327/1946	1946	35.261: 91	35.261: 91			
L 174 Vatten- och avloppsledning Jakobsgatan. Stfm § 343/1948	1948	9.000: —	9.000: —			
L 176 Omläggning av avloppsledning i Klockartorpsgatan. Stfm § 341/1948 . .	1948	10.000: —	10.000: —			
L 156 Vatten- och avloppsledning Emausområdet. Stfm § 159/1947	1947	10.856: 51	10.856: 51			
L 158 Ny pump vid vattenverket. Stfm § 157/1947 .	1947	17.940: —	3.478: 81		14.461: 19	L—158
L 161 Utredning och undersökning för vattentäkt. Stfm § 193/1947	1947	61.482: 10	16.884: 28		44.597: 82	L—161
L 164 Vatten- och avloppsledning i västra delen av Kronvägen till Råbygatan. Stfm § 397/1947	1947	24.934: 29	24.934: 29			
L 171 Utbyggnad av vattentäkten vid Hässlö. Stfm § 195/1948	1948	343.302: 21	343.302: 21			
L 1717 Infiltrationsbassäng Stfm §185/1949	1949			24.389: 78	24.389: 78	L—1717
L 173 Vatten- och avloppsledning Skyttevägen, Skiljebo. Stfm § 399/1948	1948	9.445: 25	9.445: 25			

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
L 179 Vatten- och avloppsledning i Skyttevägen och Skomakarevägen. Stfm § 106/1949	1949			14.467: 91	14.467: 91	L—179
L 180 Vatten- och avloppsledning Jonasborgsvägen och Bergsvägen. Stfm § 105/1949	1949			3.716: 75	3.716: 75	L—180
L 183 Vatten- och gasledning från kv. Sigurd till N. Hyttvägen. Stfm § 118/1949	1949			94.493: 48	94.493: 48	L—183
L 186 Vatten- och avloppsledningar på N. Gideonsbergsområdet. Stfm § 312/1949	1949			228.469: 42	228.469: 42	L—186
L 185 Utförande av huvudvattenledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn på S. Skallberget. Stfm § 277/1949				700.000: —	700.000: —	L—185
L 187 Vatten- och avloppsledningar i Edmansgatan samt Klockartorpsgatan. Stfm § 313/1949	1949			50.000: —	50.000: —	L—187
Summa		864.606: 14	741.298: 59	2.123.971: 35	2.247.278: 90	

Redogörelse

över förvaltningen av följande stadens egna fonder för år 1949

890.01 Västerås stads trafikfond

Inkomster

Ränta å:		
Kapitalräkning pr 16/5 1949		1.376: 90
Sparkasseräkning		1.681: 92
Lån till Byggnads AB Mimer		3.360: —
Svenska Statens 3 % obligationer		42.057: 23
	Kronor	48.476: 05

Tillgångar

Bankräkningar:

Sparkasseräkning i:		
Westmanlands Läns Sparbank	33.571: 95	
Västerås Stads Sparbank	37.203: 03	70.774: 98

Lån:

Byggnads AB Mimers lån à 3 % enligt revers av den 16/5 1949		180.000: —

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		1.447.324: 99
	Kronor	1.698.099: 97

Skulder

Fondens kapital		1.698.099: 97
	Kronor	1.698.099: 97

890.021 Västerås stads kulturfond

Inkomster

Ränta å:		
Kapitalräkning		839: 93
Sparkasseräkning		1.604: 97
Lån till Västerås stad		12.639: 99
Lån till Byggnads AB Mimer		14.178: 13
Svenska Statens 3 % obligationer		206.433: 64
Garanterad ränta å kapital av försålda obligationer		250: —
		235.946: 66
Avgår: 4/5 att tillföras fondens disponibla avkastning		188.757: 33
	Kronor	47.189: 33

Tillgångar

Bankräkningar:

Kapitalräkning i:			
AB Jordbrukarbanken	17.252: 31		
AB Svenska Handelsbanken	500.500: —	517.752: 31	
Sparkasseräkning i:			
Westmanlands Läns Sparbank	33.571: 95		
Västerås Stads Sparbank	32.233: 06	65.805: 01	583.557: 32

Lån:

Västerås stads lån à 3,5 % enligt revers av den 1/1 1945	336.410: 07	
Byggnads AB Mimers lån à 3,25 % enligt revers av den 28/9 1945	426.500: —	762.910: 07

Obligationer:

Svenska Statens 3 % obligationer av år 1944	6.470.921: 06
Kronor	7.817.388: 45

Skulder

Fondens kapital	7.817.388: 45
Kronor	7.817.388: 45

890.022 Västerås stads kulturfond, disponibel avkastning

Inkomster

4/5 av 1949 års räntemedel kr. 235.946: 66 att disponeras av stadsfullmäktige	188.757: 33
Kronor	188.757: 33

Utgifter

1949 års amortering (sista året) å delanslag kr. 400.000: — för täckning av ersättning till SJ för markbyte enl. avtal den 14 och 18 juni 1945 att utgå av Kulturfondens disponibla avkastning med kr. 80.000: — pr år under åren 1945—1949	80.000: —	
Diverse utgifter för kulturnämndens resor och utredningar	450: 48	80.450: 48
Avgår ej i anspråk tagna medel av tidigare beviljade anslag för:		
Konstnärlig utsmyckning av flickskolan	1.683: 90	
Inköp av skulpturverk att uppsättas i Folkets Park	2.610: 68	4.294: 58
Kronor		76.155: 90

Tillgångar

Obligationer:

Svenska Statens 3 % obligationer av år 1944	564.334: 16
Kronor	564.334: 16

Skulder

Kulturfondens disponibla avkastning			564.334: 16
		Kronor	564.334: 16

890.03 Särskilda fonden för allmänna byggnader

Avsatta medel uttaxerade i 1945 och tidigare års stater:			
för bibliotek	325.000: —		
„ läroverk (exkl. ritn. 75.000: —)	425.000: —		
„ stadshus	300.000: —		
överförda enl. Stfms beslut den 20/12 1945 § 368 till en särskild fond för kommunala byggnader		1.050.000: —	
Avsatta medel uttaxerade i 1946—1949 års stater med kr. 400.000: — pr år		1.600.000: —	2.650.000: —
Avgår följande beviljade anslag ur fonden:			
Nybyggnad för högre allmänna läroverket, del av anslag 2.000.000: — (Stfm 31/1 1946 § 6)		500.000: —	
Om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan, del av anslag 1.320.000: — (Stfm 31/1 1946 § 7)		320.000: —	
Tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och praktiska mellanskolans lokalbehov, del av anslag 2.700.000: — (Stfm 26/6 1947 § 206)		675.000: —	
Uppförande av stadshus, första byggnadsetappen, del av anslag 900.000: — (Stfm 25/8 1949, § 214)		400.000: —	1.895.000: —
Fondens kapital den 31/12 1949		Kronor	755.000: —

Tillgångar

Obligationer:

Svenska Statens 3 % obligationer av år 1944		755.000: —
	Kronor	755.000: —

Skulder

Fondens kapital		755.000: —
	Kronor	755.000: —

891.01 Västerås stads försäljningsmedelsfond

Inkomster

Försålda fastigheter		1.057.512: 19
Brandskadeersättningar		16.364: —
Gatumarksersättningar		20.121: 70
	Kronor	1.093.997: 89

Utgifter

Inköp m. m. av exploateringsfastigheter		455.162: 48
Inköp m. m. av hyresfastigheter		87.482: 53
Reparation efter brandskada å ålderdomshemmets fastighet		15.379: —
Nyanläggning av gator		4.379: —
	Kronor	562.403: 01

Tillgångar

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken	13.890: —	
Sparkasseräkning i Westmanlands Läns Sparbank	14.811: 72	28.701: 72
Obligationer:		
Svenska Statens 3 % obligationer av år 1944		836.806: 42
Fordringar:		
Västmanlands läns landsting, del av rest köpeskilling för ett område av Östra utmarken	4.580: 68	
Lån till Västerås stad, 5-åriga lån (nr 104, 106 och 107)	110.509: 53	115.090: 21
	Kronor	980.598: 35

Skulder:

Fondens kapital		980.598: 35
	Kronor	980.598: 35

891.04 Västerås stads gatukostnadsfond

Inkomster

Gatukostnadsbidrag		33.305: 11
	Kronor	33.305: 11

Utgifter:

Iordningställande av gator å Gideonsbergsområdet (Stfm 25/8 1949 § 205		98.000: —
	Kronor	98.000: —

Tillgångar

Obligationer:

Svenska Statens 3 % obligationer av år 1944		111.009: 56
	Kronor	111.009: 56

Skulder

Fondens kapital		111.009: 56
	Kronor	111.009: 56

892.01 Västerås stads donationsjordsfond

Inkomster

Avsättning till fonden motsvarande 1/10 av årets ränteavkastning å fondkapitalet		588: 14
Försåld tomtmark av donationsjord		7.681: 80
	Kronor	8.269: 94

Tillgångar

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken		4.182: 53

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944	69.716: 97	
Svenska statens 2 ¾ % obligationer av år 1949	280.000: —	349.716: 97

Fordringar:

Västmanlands läns landsting, del av rest köpeskilling för ett område av Östra utmarken	51.914: 13	
Räntefri fordran av HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar	4.860: —	56.774: 13
	Kronor	410.673: 63

Skulder

Fondens kapital ..	Kronor	410.673: 63

Västerås den 20 mars 1950.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND

/Folke Wahlsten.

Redovisning av Västerås stads donationsfonders ekonomiska ställning

Balansräkning per den 31 december 1949

Tillgångar

Bankräkningar		
Sparkasseräkning:		
Under drätselkammarens förvaltning	30.719: 98	
Under kommunala flickskolans förvaltning	3.117: 72	33.837: 70
Avräkning med staden:		
Under drätselkammarens förvaltning	118.249: 02	
Under folkskolestyrelsens förvaltning	4.050: 55	
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	8.629: 65	
Under kommunala flickskolans förvaltning	11.607: 34	
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	6.620: 32	149.156: 88
Lån:		
Under drätselkammarens förvaltning	1.502.153: 08	
Under folkskolestyrelsens förvaltning	44.140: 68	
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	24.620: —	
Under kommunala flickskolans förvaltning	7.920: —	
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	207.113: 57	1.785.947: 33
Fastigheter:		
Under drätselkammarens förvaltning		74.900: —
Aktier:		
Under drätselkammarens förvaltning	370.646: —	
Under kommunala flickskolans förvaltning	1.146: —	371.792: —
Obligationer:		
Under drätselkammarens förvaltning	54.030: —	
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	13.980: —	
Under kommunala flickskolans förvaltning	10.050: —	78.060: —
Inteckningar:		
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning		6.000: —
Kronor		2.499.693: 91

Skulder:

Fondernas kapital:

Under drätselkammarens förvaltning	2.150.698: 08
Under folkskolestyrelsens förvaltning	48.191: 23
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	47.229: 65
Under kommunala flickskolans förvaltning	33.841: 06
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	219.733: 89
Kronor	2.499.693: 91

Anm. Fastigheterna äro bokförda till av stfm fastställt värde, taxeringsvärdet för Lovisa nr 3 kr. 100.000: — och för Ingrid nr 6 kr. 45.000: —.

Aktierna äro bokförda till kursvärdet per den 31/12 1949 och obligationerna till dagskurs dock högst nom. värdet.

Västerås den 3 februari 1950

På drätselkammarens vägnar:
FRITZ EKLUND

|Folke Wahlsten.

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder år 1949

Fondens namn	Tillgång vid 1949 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1949 års slut
Under drätselkammarens förvaltning					
Altinska fonden	4.018: 81	140: 12	134: —		4.024: 93
Natalia Anderssons stipendiefond	1.054: 59	45: 59	42: —		1.058: 18
Victor Anderssons och hans hustrus donationsfond	5.275: 74	131: 87			5.407: 61
Badelunda sockens skogsfond	14.900: 03	442: 46			15.342: 49
Augusta Berglunds vängåva	25.329: 22	633: 13	650: 35		25.312: —
J. G. Berglunds testamentsfond	15.000: —	528: 77	528: 77		15.000: —
Bergmanska testamentsfonden för					
Arbetareföreningen	11.004: 52	393: 82	393: 76		11.004: 58
Natthärbärget	3.003: 09	105: 37	105: —		3.003: 46
Emelie Bergströms donationsfond	18.000: 34	803: 46	6.781: —		12.022: 80
P. Bilschiers testamentsfond II	1.544: 80	62: 13			1.606: 93
Ruth Randall Edströms minnesfond	135.864: 71	7.064: 26	3.175: —	+ 9.550: —	149.303: 97
(I tillgång vid 1949 års slut ingår kr. 7.774: 82 som utgör disp. avkastning för parkförvaltningen)					
Lotten Ekelunds donationsfond	50.000: —	1.764: 17	1.764: 17		50.000: —
Ekelundska sjukvårdsfonden	20.662: 86	723: 41			21.386: 27
A. Engströms donationsfond	10.000: —	392: 53	392: 53		10.000: —
Engvallska pensionsfonden	31.754: 87	1.141: 88	1.110: —		31.786: 75
Stina Flodins donationsfond	2.692: 43	77: 38	77: 47		2.692: 34
Johanna Fryklunds donationsfond	10.290: 03	364: 74	364: 30		10.290: 47
Maria Hallanders donationsfond	167.237: 27	5.953: 84	3.310: 37	+ 2.729: —	172.609: 74
Stadsarkitekt Erik Hahrs minne	10.680: 17	306: 63			10.986: 80

Fondens namn	Tillgång vid 1949 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1949 års slut
Systrarna Hedmans understödsfond	129.466: 11	4.033: 47	2.786: 96	+ 370: —	131.082: 62
Fru Carolina Hygrells fond	74.484: 04	2.696: 80			77.180: 84
Abraham Abrahamsson Hülphers fond	7.386: 77	273: 35			7.660: 12
Bernhard Carlssons donationsfond	51.998: 09	1.691: —	1.691: —	+ 45: —	52.043: 09
Knyppelsällskapets i Västerås gåva	888: 16	20: 61			908: 77
G. R. Lagerquists donationsfond	29.572: 90	1.050: 68	1.036: 74		29.586: 84
P. O. Linds fond	10.010: 60	352: 35	352: 35		10.010: 60
Adolf Mobergs och hans frus guldbröllopsfond	35.674: 31	1.276: 85	1.500: —		35.451: 16
Mark Modins minne	723: 95	29: 55	25: —		728: 50
Katarina Molls fond	5.718: 32	213: 49			5.931: 81
Fru Karin Möllers fond	4.914: 17	180: 94	180: 94		4.914: 17
Theresia Möllers donationsfond	4.630: 33	167: 89	168: —		4.630: 22
Meurlingska fonden	4.718: 38	171: 86	171: 97		4.718: 27
Anna Norbergs, f. Nordin, stipendiefond	1.889:03	94: 46	70: —		1.913: 49
Olof Norellii testamentsfond	31.561: 65	1.181: 94	1.181: 94		31.561: 65
Orströms donationsfond	9.780: 96	350: 37	200: —		9.931: 33
Amanda Petterssons donationsfond	20.223: —	579: 52	570: —		20.232: 52
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux och medelklassen	30.433: 43	1.060: 56	935: 75		30.558: 24
Sundinska donationsfonden för arbetsklassen	15.030: 41	521: 09	450: —		15.101: 50
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: 11	143: 63	143: 74		5.000: —
Sundinska donationsfonden för barnhemmet	10.004: 18	441: 17	441: 43		10.003: 92
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	182.109: 26	14.354: 08	13.153: 38		183.309: 96
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: 21	23: 13	23: 16		500: 18
Systrarna Sundvalls pensionsfond	33.012: 78	1.180: 46	974: 70		33.218: 54
F. d. riksdagsman G. Sällings donationsfond	3.003: 14	106: 06	105: —		3.004: 20

Fondens namn	Tillgång vid 1949 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1949 års slut
Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka	490.993: 51	20.071: 05	12.798: 55	+ 10.808: —	509.074: 01
Häradshövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas, f. Sundén, understödsfond	36.050: 09	1.813: 62	1.798: —	+ 1.717: — — 245: —	37.537: 71
Gustaf Wahlbecks gåva	3.029: 27	104: 88	96: —		3.038: 15
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	189.143: 31	7.079: 66	5.719: 30		190.503: 67
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	22.024: 16	784: 27	780: —		22.028: 43
E. G. Wretmans donationsfond	1.114: 27	51: 48	49: 39		1.116: 36
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	44: 21	44: 21		1.000: —
Västerås Trädplanteringssällskaps donationsfond	4.186: 65	105: 74			4.292: 39
Zimmermanska slöjdskolefonden	76.917: 81	2.756: 06	1.599: —		78.074: 87
Ålderdomshemmets Kapitalmedels Konto	42.756: 37	3.086: 12 (1.945: 11)	4.578: — (1.945: 11)		41.264: 49
Otto Oests gåva	725: 43	20: 71			746: 14
	2.108.988: 64	89.188: 67	72.453: 23	+ 25.219: — — 245: —	2.150.698: 08
Avgår interna inkomster och utgifter mellan donationsfonderna		1.945: 11	1.945: 11		
Kronor	2.108.988: 64	87.243: 56	70.508: 12	+ 24.974: —	2.150.698: 08
Under folkskolestyrelsens förvaltning					
Berglundska fonden	4.800: 55	122: 18	120: —		4.802: 73
Fabriks- och Hantverksför. premiefond	1.057: 96	27: 31	25: —		1.060: 27
Fattiga skolbarns beklädnadskonto	9.649: 11	4.565: 81 (4.178: 68)	4.526: 58 (4.178: 68)		9.688: 34
Folkskolans premiefond	394: 40	11: 30			405: 70
Funkerska donationsfonden	168: 95	3: 91			172: 86

Fondens namn	Tillgång vid 1949 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1949 års slut
Domprost och domprostinnan Fåhræus stipendiefond	3.867: 22	98: 73	75: —		3.890: 95
Hammarby skoltomt	3.100: 16	71: 96			3.172: 12
Hygrellska donationsfonden	4.360: 72	124: 94			4.485: 66
Johannisbergs gårds donationsfond	205: 38	6: 37	5: —		206: 75
Christina Catarina Lindqvists donationsfond	3.999: 23	114: 81	114: 04		4.000: —
Menlöska donationsfonden	691: 88	19: 94	16: 88		694: 94
Nordgrens änkas donationsfond	2.200: —	63: 14	63: 14		2.200: —
Johanna Redins donationsfond	1.025: 24	28: 94	25: —		1.029: 18
Anna Maria Scherdins donationsfond	500: —	14: 27	14: 27		500: —
Sophie Elisabet Sjöbergs testamentsfond	500: —	14: 27	14: 27		500: —
Ströms änkas donationsfond	200: —	5: 77	5: 77		200: —
Sundinska premiefonden för folkskolan	10.037: 47	286: 65	250: —		10.074: 12
AB Svenska Metallverkens premiefond	1.048: 94	29: 90	25: —		1.053: 84
J. G. Wahlströms donationsfond	53: 44	1: 83	1: 50		53: 77
	47.860: 65	5.612: 03	5.281: 45		48.191: 23
Avgår interna inkomster och utgifter mellan donationsfonderna		4.178: 68	4.178: 68		
Kronor	47.860: 65	1.433: 35	1.102: 77		48.191: 23
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning					
Hans och Augusta Larssons stipendiefond	37.139: 57	1.140: 16	585: —		37.694: 73
Karlsbrödernas stipendiefond till tekn. skolan	2.884: 13	85: 30	50: —		2.919: 43
Sundinska premiefonden för slöjdskolan	5.128: 69	117: 34	128: 20		5.117: 83
Wilhelmsstipendiet till tekniska skolan	1.329: 38	34: 14	25: —		1.338: 52
Yrkeslärarnas premiefond	154: 54	4: 60			159: 14
Kronor	46.636: 31	1.381: 54	788: 20		47.229: 65

Fondens namn	Tillgång vid 1949 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1949 års slut
Under kommunala flickskolans förvaltning					
Eric och Mathilda Anderssons fond	1.014: 91	28: 55	25: 05		1.018: 41
Elsa Andréns minnesfond	450: 31	17: 15	9: —		458: 46
Th. af Billbergs fond	1.992: 44	59: 64	55: —	+ 15: —	2.012: 08
Lina Gröndahls fond	2.035: 17	70: 49	70: —		2.035: 66
Johan och Augusta Högstedts stipendiefond	2.307: 41	52: 92	46: —		2.314: 33
Karlsbrödrafonden nr 1	3.078: 62	89: 37	84: —	+ 60: —	3.143: 99
„ nr 2	2.882: 22	82: 36	72: —		2.892: 58
Anna Löfgrens fond	2.932: 47	67: 11	58: —		2.941: 58
Anna Löfgrens stipendiefond	2.037: 41	46: 77	40: —		2.044: 18
Flickskolans premiefond	2.084: 28	47: 82	41: —		2.091: 10
Stipendiefonden "Brittas minne"	3.109: 99	77: 73	70: 97		3.116: 75
Sundinska stipendiefonden till flickläroverket	5.091: 18	176: 87	175: —		5.093: 05
21-septemberfonden	1.819: 15	71: 24	68: —	+ 66: —	1.888: 39
Adalrik och Hildur Hwassers minnesfond ..	1.500: —	43: 52	35: —		1.508: 52
Wilhelmsstipendiet till flickläroverket	1.277: 68	29: 30	25: —		1.281: 98
Kronor	33.613: 24	960: 84	874: 02	+ 141: —	33.841: 06
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning					
Anna Helena Almströms fond	3.998: 91	141: 91	140: —		4.000: 82
Ulrika Anderssons fond	500: —	17: 90	17: 90		500: —
J. G. Berglunds understödsfond	118.395: 84	4.203: 86	4.046: 54		118.553: 16
P. Bilschiers testamentsfond I	1.225: 22	43: 85	32: 88		1.236: 19
Engstedt och Kjellbergska donationsfonden..	720: 24	19: 04	18: 85		720: 43
Beate Louise Voughts fond	10.016: 17	381: 49	379: 65		10.018: 01
Ulrika Godenius testamentsfond	1.987: 76	70: 42	69: 71		1.988: 47
Johanna Hallströms testamentsfond	2.553: —	90: 07	89: 43		2.553: 64
Hedda Hoffmans testamentsfond	863: 80	30: 79	23: 10		871: 49

Fondens namn	Tillgång vid 1949 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1949 års slut
Johanna Matilda Janssons fond	538: 19	18: 84	20: —		537: 03
Fanny Johanssons fond	5.015: 68	177: 82	175: 81		5.017: 69
Fanny och Olivia Kolméns fond	42.266: 72	1.483: 32	1.200: 01		42.550: 03
Anders Petter Ljunglöfs fond	1.002: 53	35: 72	35: 09		1.003: 16
Malmströms fond	9.976: 81	446: 25	349: 90		10.073: 16
Alexander Mossbergs testamentsfond	660: 32	23: 16	17: 37		666: 11
Regina Möllers testamentsfond	5.010: 04	177: 02	175: 80		5.011: 26
Anders Nordlöfs testamentsfond	667: 20	23: 94	17: 96		673: 18
Anna Sofia Sjöbergs testamentsfond	402: 99	14: 10	10: 58		406: 51
Sofia Elisabet Sjöbergs testamentsfond	4.489: 94	158: 62	157: 49		4.491: 07
Törnblomska donationsfonden	4.239: 06	112: 54	100: —		4.251: 60
E. G. Wretmans och hans hustrus donationsfond	4.431: 20	157: 06	100: —		4.488: 26
Hedda Hoffmans m. fl. fonder räntebehållning	113: 12	122: 62	113: 12		122: 62
	219.074: 74	7.950: 34	7.291: 19		219.733: 89
Avgår interna inkomster och utgifter mellan donationsfonderna		122: 62	122: 62		
Kronor	219.074: 74	7.827: 72	7.168: 57		219.733: 89
Sammandrag					
Under drätselkammarens förvaltning	2.108.988: 64	87.243: 56	70.508: 12	+ 25.219: — — 245: —	2.150.698: 08
Under folkskolestyrelsens förvaltning	47.860: 65	1.433: 35	1.102: 77		48.191: 23
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	46.636: 31	1.381: 54	788: 20		47.229: 65
Under kommunala flickskolans förvaltning	33.613: 24	960: 84	874: 02	+ 141: —	33.841: 06
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	219.074: 74	7.827: 72	7.168: 57		219.733: 89
Kronor	2.456.173: 58	98.847: 01	80.441: 68	+ 25.360: — — 245: —	2.499.693: 91

Utöver ovan medtagna donationsfonder tillkommer donation av fröken Anna Falkenberg, vilken förvaltas av AB Svenska Handelsbanken (Stfm 18/6 1915).

Västerås den 3 februari 1950

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND

/*Folke Wahlsten.*

Redovisning för bolag med kommunal aktiemajoritet

Västerås Omnibusaktiebolag.

Bolagets ställning framgår av följande balansräkning:

Balansräkning per den 31 dec. 1949.

Tillgångar:		
Omsättningstillgångar:		
Kassamedel		136.434: 48
Konduktörers växelkassor		1.660: —
Diverse fordringar		27.372: 71
Beräknad fordran å statsverket (genom för mycket inbetald preliminärskatt)		23.600: —
Anläggningstillgångar:		
Vagnparken		450.500: —
Maskiner och inventarier		2: —
	Kronor	639.569: 19

Skulder och eget kapital:		
Skulder:		
Diverse skulder		186.514: 43
Förskottsbetalda avgifter		500: —
Skuld till Västerås Omnibusaktiebolags Pensionsstiftelse		250.000: —
Eget kapital:		
Aktiekapital		200.000: —
Reservfond	2.425: 19	
Balanserad vinst från föregående år, enligt bolagsstämmobeslut överfört till reservfonden	49: 03	2.474: 22
Årets vinst		80: 54
	Kronor	639.569: 19

Styrelsen och verkställande direktören hemställer att bolagsstämman ville besluta
att fastställa balansräkningen, samt
att vinsten kronor 80: 54 överföres till reservfonden.

Västerås den 6 mars 1950.

Fritz Eklund.

H. Welin-Berger. **J. Ruben Nyman.**

Einar Keijser. **Carl Hellström.**

S. Karlson
verkst. direktör

Västerås Teater Aktiebolag.

Bolagets ekonomiska ställning per den 31 december 1949 framgår av följande

Balansräkning.

Tillgångar:

Anläggningstillgångar:

Teaterfastigheten, taxeringsvärde 225.000 kronor		220.000: —
„ 1938 års restaureringskostnader		13.000: —
Inventarier		1: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa	892: 90	
Innestående i bank	153: 19	
„ å postgiro	221: 89	1.267: 98
Fordran av Västerås stad		10.000: —
	Kronor	244.268: 98

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:

Inteckningslån i Västerås stads Sparbank		122.000: —
Kortfristiga skulder:		
Ej förfallen del av fastighetsskatt		405: —
Eget kapital:		
Aktiekapitalet		108.500: —
Reservfonden		12.000: —
Vinst å bolagets verksamhet:		
Vinst enligt balansräkning 31/12 1948	1.870: 63	
Avgår enligt bolagsstämmobeslut 9/5 1949:		
Avsättning till reservfonden	1.000: —	870: 63
Årets vinst		493: 35
	Kronor	244.268: 98

Ställda panter:

Inteckningar i fast egendom å 145.000 kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:

att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 493: 35 samt från föregående år balanserade vinstmedel kronor 870: 63, tillsammans kronor 1.363: 98, disponeras sålunda:

Till reservfonden avsättes		1.000: —
att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå		363: 98
	Kronor	1.363: 98

Västerås den 1 februari 1950.

J. Ruben Nyman.

Gösta Lundberg. **Thjelvar Hedberg.**

Olof Borg. **Einar Keijser.**

Verkställande direktör.

Sven Drakenberg.

Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås.

Bolaget ekonomiska ställning per den 31 december 1949 framgår av följande

Balansräkning.

Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Fastigheter, färdigställda:		
Nr 3 i kv. Kalla	550.000: —	
„ 7 i „ Leif (f. d. nr 3 i kv. Leif)	470.000: —	
„ 1 i „ Pipan	1.200.000: —	
„ 1 i „ Läskstången	904.000: —	
„ 1 i „ Råbocken	2.901.868: 47	
„ 3 i „ Älgen	1.788.000: —	
„ 3 i „ Mården	3.683.000: —	
„ 1 i „ Älgen	1.685.964: 10	
„ 4 i „ Älgen (f. d. nr 2 i kv. Älgen)	2.467.259: 46	
„ 1 i „ Rådmannen	381.716: 66	16.031.808: 69
Fastigheter, ej färdigställda:		
Nr 1 i kv. Vargen	1.794.882: 38	
„ 1 i „ Björnen	300.648: 56	2.095.530: 94
Obebyggd tomt:		
Del av tomt nr 8 i kv. Leif (f. d. nr 1 i kv. Leif och del av nr 1 i kv. Leo)		53.770: —
Utbetalda arkitekt- och konstruktörsarvoden för planerad bebyggelse i:		
Nr 5 i kv. Sandstenen	4.275: —	
„ 1 i „ Sliparen, nr 1 i kv. Svarvaren och nr 2 i kv. Lindaren	37.366: 84	41.641: 84
Inventarier:		
För kontoret	1: —	
„ fastigheterna	1: —	2: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa	218: 48	
Innestående å checkräkning	3.973: 97	
„ å postgiro	71.093: 32	75.285: 77
Innestående å spärrkonto i Riksbanken		6.507: 72
Hyresfordringar		966: 43
Förskotterad riksförsäkringsersättning		150: —
Erlagda tomträttsavgälder gällande år 1950		17.864: —
Diverse materialer		61.119: —
Restitution å erlagd preliminär skatt för år 1948		3.300: —
Beräknad restitution å erlagd preliminär skatt för år 1949		116: —
	Summa kronor	18.388.062: 39

Skulder och eget kapital:			
Långfristiga skulder:			
Inteckningslån enligt bilaga nr 4		13.737.971: 71	
Byggnadskreditiv i AB Svenska Handelsbanken		3.902.822: 93	17.640.794: 64
Kortfristiga skulder:			
Inbetalda hyror för år 1950		102.957: 32	
Upplupna ej förfallna räntor		8.869: 75	
Ej inlevererade källskattemedel		5.685: —	
Obetalda fastighetsomkostnader		13.523: 33	
Innehållna belopp för fastigheters färdigställande		17.778: 96	
Debiterade ej förfallna fastighetsskatter för år 1949		20.608: —	169.422: 36
Eget kapital:			
Aktiekapitalet		500.000: —	
Reservfonden		54.000: —	
Dispositionsfonden		6.762: 07	560.762: 07
Vinst å bolagets verksamhet:			
Vinst enligt balansräkning 31/12 1948		17.818: 23	
Avgår enligt bolagsstämmobeslut 9/5 1949:			
Avsättning till reservfonden	2.000: —		
Utdelning till aktieägarna	15.000: —	17.000: —	818: 23
Årets nettovinst			16.265: 09
		Summa kronor	18.388.062: 39

Ställda panter:		
Inteckningar:		
i bolagets fasta egendom	2.739.000: —	
i „ tomträtter till tomter	10.682.000: —	13.421.000: —
Utfärdade reverser med inteckningsmedgivande:		
Överlämnade till Västerås stad som säkerhet för tecknad borgen å byggnadskreditiv	7.756.000: —	
Överlämnade till Västerås stads Drätselkammare som säkerhet för preliminära sekundärlån	505.000: —	
Överlämnade till Västerås stad som preliminär säkerhet för i tomträttskontrakt stipulerade viten	199.000: —	8.460.000: —
	Summa kronor	21.881.000: —

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:
att fastställa balansräkningen, och
att årets vinst kr. 16.265: 09 samt från föregående år balanserade vinstmedel kr. 818: 23 eller tillhopa kr. 17.083: 32 disponeras sålunda:

Till reservfonden avsättes	2.000: —
Till aktieägarna utdelas 3 % mot kupong nr 10	15.000: —
Att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå	83: 32
Kronor	17.083: 32

Västerås den 8 februari 1950.

Fritz Eklund.

Alb. Lundkvist. **Henrik Welin-Berger.**
Einar Keijser. **Thjelvar Hedberg.**

Axel Bergqvist.
Verkställande direktör.

Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter.

Bolagets ställning vid redogörelseårets slut framgår av följande:

Balansräkning.

Tillgångar:		
Fordran av Västerås stad enligt revers		5.984.239: 94
	Kronor	5.984.239: 94
Skulder:		
Lån hos Kungl. Generalpoststyrelsen enligt revers	5.871.488: 88	;
Upplupen ännu ej förfallen ränta å samma lån	102.751: 06	5.974.239: 94
Aktiekapitalet		10.000: —
	Kronor	5.984.239: 94

— —

Då bolaget icke redovisar vare sig vinst eller förlust å verksamheten inskränker sig styrelsen till att hemställa, att bolagsstämman måtte fastställa balansräkningen.

Västerås i mars 1950.

Alb. Lundkvist.

Fritz Eklund. Henrik Welin-Berger.

Ruben Nyman. Thjelvar Hedberg.
verkst. dir.

Aktiebolaget Arbetarebostäder i Västerås.

Bolagets ekonomiska ställning pr den 31 december 1949 framgår av följande

Balansräkning.

Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Fastigheten kv. Högne	222.000: —	
„ „ Julius-Jörgen	690.000: —	
„ „ Oskaria	200.000: —	
„ „ Bruno	160.000: —	
„ „ Hyttan	150.000: —	1.422.000: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa	487: 31	
Innestående å checkräkning	3.959: 59	
„ å postgiro	225: 12	4.672: 02
„ å spärrkonto i Riksbanken		2.187: 19
Hyresfordringar		80: —
Kronor		1.428.939: 21

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:

Inteckningslån		992.422: 38
Kortfristiga skulder:		
Inbetalda hyror för år 1950	10.182: 05	
Upplupna ej förfallna räntor	2.807: 21	
Debiterade ej förfallna fastighetsskatter	2.559: —	
Obetalda fastighetsomkostnader	936: 59	16.484: 85
Eget kapital:		
Aktiekapitalet	300.000: —	
Reservfonden	40.800: —	
Dispositionsfonden	67.000: —	407.800: —
Vinst å bolagets verksamhet:		
Vinst enligt balansräkning 31/12 1948	4.086: 12	
Avgår enligt bolagsstämmobeslut 9/5 1949:		
Avsättning till reservfonden	500: —	3.586: 12
Årets nettovinst		8.645: 86
	Kronor	1.428.939: 21

Ställda panter:

Inteckningar å 1.133.319 kronor i bolagets fasta egendom.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta

att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 8.645: 86 samt från föregående år balanserade vinstmedel kronor 3.586: 12, eller tillhopa kronor 12.231: 98, disponeras sålunda:

Till reservfonden avsättes	1.200: —
Till aktieägarna utdelas 3 %	9.000: —
Att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå	2.031: 98
Kronor	12.231: 98

Västerås den 7 mars 1950.

Einar Keijser. **Carl T. Ericson.**

Carl Hellström. **Gösta Lundberg.**

Thjelvar Hedberg. **Axel Bergquist.**
Verkställande direktör.

Förteckning över dispositionen av stadsfullmäktiges och drätselkammarens anslag för oförutsedda behov 1949.

Litt	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—791	Anslagsbelopp Drätselk:s anslag 20—792
1 C 1—791	Drätselkammarens avskedsgåva till stadskamrer Arnstorp			230:—
	Deltagande i bostadskonferens	Dk § 608/1949		150:—
1 C 5—211	Inköp av "Utredning ang. tomträttsupplåtelser"			150:—
1 Ö—233	Besök i USA i och för studium av frågan angående kvittblivning av avfall samt rening av avloppsvatten	Stfm § 36/1949	12.000:—	
1 Ö—235	Rundturer i staden och dess omgivning	Dk § 444/1949		800:—
		Dk § 661/1949		50:—
		Dk § 662/1949		120:—
1 Ö—291	Anslag till Svenska stadsförbundet för utvidgning av förbundets förhandlingsverksamhet	Stfm § 377/1949	4.000:—	
1 Ö—793	Utbildning av viss personal i samarittjänst	Stfm § 15/1949	2.700:—	
1 Ö—794	Folkrörelsernas sparkampanj	Dk § 179/1949		500:—
1 Ö—795	Porträtt av f. d. Stfm:s ordförande		1.700:—	
1 Ö—797	Anslag för efterhållande av rovdjur	Dk § 695/1949		300:—
1 Ö—798	Bidrag till Svenska stadsförbundet för utredning av tomträttsinstitut	Stfm § 234/1949	1.200:—	
1 Ö—799	Anslag för utredning av frågor i samband med Badelundaåsen	Dk § 851/1949		1.000:—
2 A—113	Tilläggsanslag till magistraten för avlönande av extra och tillfälliga biträden	Stfm § 303/1949	4.200:—	
2 A—116	Ersättning till medlare, utsedda enl. 14 kap. 2 § giftermålsbalken	Stfm § 149/1949	1.000:—	

Litt	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—791	Drätselk:s anslag 20—792
2 A—231	Extra anslag för studiebesök vid vissa fångvårdsanstalter	Stfm § 139/1949	2.500:—	
2 B—793	Kostnader i samband med utredning ang. omorganisation av polisverket	Dk § 863/1949		1.000:—
2 Ö—791	Anslag för trafiksäkerhetskampanj	Dk § 780/1949		500:—
3 B 1—121	Engångsinbetalning till SKP för fribrev	Stfm § 380/1949	120:—	
3 B 2—212	Inköp av skattehandbok	Dk § 142/1949		750:—
4 A—792	Markundersökningar för djuphamnsområdet och delar av Johannisberg	Stfm § 79/1949	17.965:—	
4 A—793	Undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält	Stfm § 174/1949	1.500:—	
5 A—113	Extra personal på civilförsvarsbyrån	Stfm § 71/1949	6.000:—	
5 Ö—791	Föreningen Flottans män	Dk § 607/1949		1.000:—
5 Ö—792	Bidrag till hemvärnet för arbetsåret 1/7 1949—30/6 1950	Stfm § 268/1949	3.000:—	
7 B 2—411	Inredning av lokaler åt pensionsnämnderna i nämndhusets källarvåning samt ändringsarbeten för tandpolikliniken	Stfm § 320/1949	4.500:—	
7 B 6—412	Reparations- o. förbättringsarbeten vid barnhemmet Sommarro	Stfm § 246/1949	10.000:—	
7 B 7—811	Ordnande av förbättrade personalutrymmen vid stadens förråd	Stfm § 375/1949	2.100:—	
7 C—792	Återförvärv av tomten nr 4 i kv. Mina	Stfm § 22/1949	4.000:—	
7 C—793	Grundrabatt till Byggnads AB. Mimers nybyggnader på tomterna nr 1 i kv. Råbocken och nr 3 i kv. Älgen	Stfm § 45/1949	35.300:—	
7 C—793	Grundrabatt för Byggnads AB. Mimers nybyggnader på tomterna nr 3 i kv. Mården och nr 1 i kv. Älgen.	Stfm § 188/1949	7.700:—	

Litt	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—791	Anslagsbelopp Drätselk:s anslag 20—792
7 C—794	Västerås Trädgårdskoloniförening. Anslag för flyttning av två kolonistugor ..	Dk § 403/1949		400:—
7 E 1—416	Rep. av lokal för länsbostadsnämnd	Stfm § 402/1948	8.000:—	
7 E 1—813	Rep. av socialvårdens lokaler vid Fiskartorget 2	Stfm § 402/1948	22.000:—	
7 E 3—412	Iordningställande av ytterligare utrymme i Sundinska huset såsom ungdomsvårdslokal	Stfm § 114/1949	3.400:—	
7 E 4—411	Tilläggsanslag för underhåll av stadspaviljongen	Stfm § 147/1949	3.500:—	
7 E 5—414	Tilläggsanslag för flyttning av magasin vid hamnen ..	Stfm § 80/1949	8.800:—	
8 B 1—121	Engångsinbetalning till SKP för fribrev	Stfm § 380/1949	17.829:—	
8 B 2—811	Tilläggsanslag för gatubelysningsanläggningar	Stfm § 311/1949	20.000:—	
8 C—816.01	Iordningställande av området kring Kommunala flickskolan	Stfm § 204/1949	30.000:—	
10 D—211	Anskaffande av nya poletter till Elbafärjorna	Stfm § 310/1949	2.150:—	
12 A 1—695	Västmanlands läns jaktvårdsförening. Anslag för utrotande av skadegörande fåglar	Dk § 311/1949		500:—
13 D 1—792	Representation samt avskedsgåva vid avgång ur tjänst	Dk § 234/1949		596:70
13 E 3—414	Merkostnad för isupptagning	Dk § 781/1949		667:90
13 E 4—411	Tilläggsanslag för underhållsarbeten vid Johannisbergs friluftsbad	Stfm § 148/1949	4.125:—	
15 A 1—117	Provisorisk avlöningsförbättring för folkskolans övningslärare	Stfm § 5/1950	7.000:—	
15 A 1—811	Förvärv av stä nr 355	Stfm § 371/1949	17.500:—	
15 A 1—823	Inköp av kokskåp för Korsängsskolan	Stfm § 182/1949	7.000:—	
15 A 1—825	Inköp av kokskåp för Djäknebergsskolan	Stfm § 182/1949	7.000:—	

Litt	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—791	Anslagsbelopp Drätselk:s anslag 20—792
15 A 1—827	Provisorisk barnbespisning i Jakobsbergsskolan	Stfm § 10/1949	20.002: —	
15 A 1—828	Komplettering av skyddsrum i Jakobsbergsskolan	Stfm § 66/1949	3.400: —	
15 B—791	Kostnader i samband med högre folkskolans avslutning			229: 20
15 I 1—712	Bidrag till läroverket för deltagande i handbollsmatch i Randers	Dk § 740/1949		300: —
15 I 2—815	Inköp av militärbaracker avsedda såsom omklädningsrum vid idrottsplatser	Stfm § 35/1949	12.500: —	
15 I 3—411	Tilläggsanslag för reparations- och målningsarbeten i Idrottshallen	Stfm § 245/1949	7.500: —	
15 J—691	Västerås Arbetarinstitut för biblioteksverksamhet Ta ..	Stfm § 465/1949	6.000: —	
15 Ö—691	Tilläggsanslag till Västerås Musikskola	Stfm § 244/1949	5 000: —	
15 Ö—698	Bidrag till kostnaderna för öppethållande av Folkets Park under sommaren 1949	Stfm § 376/1949	4.000: —	
15 Ö—699	Tilläggsanslag för kulturutbyte med övriga nordiska länder	Stfm § 191/1949	5.000: —	
15 Ö—701	Reparation av korsvirkeshuset väster om Proban	Dk § 886/1949		2.000: —
15 Ö—702	Bidrag till Västerås Ungdomsråd för täckande av underskott på utställningen "Vi flyttar in i Hammarby"	Dk § 241/1949		743: 75
15 Ö—703	Anordnande av kuratorverksamhet vid stadens högre skolor	Stfm § 275/1949	2.500: —	1)
15 Ö—891	Förvärv av 4 st aktier i Västerås Teater AB.	Dk § 117/1949		200: —
16 B 2—715	Utredningskostnader för om- och tillbyggnad av ålderdomshemmet	Stfm § 175/1949	3.000: —	
16 B 3—792	Representation för fattigvårdsstyrelsen	Dk § 915/1949		650: —

Litt	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—791	Drätselk:s anslag 20—792
16 C 5—821	Inköp av piano	Dk § 664/1949		600: —
16 C 5—822	Anskaffning av inventarier att upplåtas till Västeråskretsen av Unga Örnar för inredning av hobbylokaler	Stfm § 216/1949	2.000: —	
16 F—231	Anslag till studieresa	Dk § 673/1949		250: —
16 F—792	Anslag till nykterhetsnämnden för stödjande av Sällskapet Länkarnas i Västerås verksamhet	Stfm § 269/1949	1.000: —	
16 H 2	Systugeverksamhet	Stfm § 63/1949	4.000: —	
16 Ö—697	Resa med buss till Röda Korsets barnkoloni i Hagbyn	Dk § 430/1949		270: —
16 Ö—698	Anslag till Västerås Missionsförsamling för församlingssysterns verksamhet år 1950	Stfm § 276/1949	1.200: —	
18 A—111	Ord. skrivbiträde vid pensionsnämnderna	Stfm § 137/1949	2.550: —	
18 A—113	Vikarie åt kuratorn samt tillfälliga biträden på pensionsnämnderna	Stfm § 77/1949	2.000: —	
18 A—113	Extra byråföreståndare vid pensionsnämnderna	Stfm § 137/1949	4.450: —	
18 A—231	Studieresor för pensionsnämnderna	Dk § 137/1949		305: —
18 A—792	Bidrag till Folkpensionärernas förening	Dk § 273/1949		500: —
18 A—821	Inköp av inventarier	Stfm § 137/1949	2.000: —	
		Summa kronor	367.891: —	14.762: 55

1) Bruttoanslag. Ev. inflytande statsbidrag får ej disponeras.

Under år 1949 beviljade anslag av låne- och fondmedel

Litt[1])	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	6 Brandförsvar			
	Anslag ur brandförsvarsfonden:			
L 634	Tilläggsanslag för 2 brandbilar	Stfm 24/2 1949 § 33		[2])13.528: 72
566,1 (L 686)	Inköp av chassi för utryckningsvagn till brandkåren	Stfm 24/2 1949 § 34		[3])7.500: —
	7 B Förvaltningsfastigheter			
	Anslag ur fonden för allmänna byggnader:			
560,1 (L 691)	Uppförande av stadshus	Stfm 25/8 1949 § 214		400.000: —
	D:o lånemedel	Stfm 25/8 1949 § 214	500.000: —	
	7 C Exploateringsfastigheter			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
560,1 (L 600)	Markbyte inom kv. Kullerstenen och Bumlingen (stä 758)	Dk 10/2 1949 § 123		700: —
	Förvärv av stä 779 A	Dk 10/2 1949 § 124		1.675: —
	Expropriation av stä 5 samt område av stä 2382 F	Stfm 30/6 1949 § 176		18.000: —
	Förvärv av delar av stä 872 A	Dk 13/10 1949 § 716		955: —
	Förvärv av fastigheten Gryta 1[59] (mellanavgift vid byte)	Stfm 27/10 1949 § 270		2.300: —
	Förvärv av fastigheten Hovdesta eller stä nr 1072, 1073, 1074, 1075 och 1077	Stfm 22/12 1949 § 370		50.000: —

[1]) Kontonumren äro beträffande tekniska verken oförändrade, men ha för övriga förvaltningar omlagts efter den nya kontoplanen. Gamla kontonummer inom parentes. För avslutade konton ha nya kontonummer ej upplagts.

[2]) Anslag av stfm 15.376: 25 ./. i 1947 års bokslut täckt belopp kronor 1.847: 53.

[3]) Anslag av stfm 8.500: — ./. 1.000: — ej erforderligt belopp, vilket ev. skulle täckts i 1950 års budget.

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
560,2 (L 604)	Anläggande av betongkulvert på stä 2239 AD	Stfm 30/6 1949 § 187		10.800: —
560,3 (L 683)	Anslutningsavgifter till tekniska verken beträffande ledningar till viss staden tillhörig mark	Stfm 31/3 1949 § 67	164.800: —	3.400: —
557 (L 685)	Omläggning av avloppsledning över tomten nr 4 i kv. Kungsängen	Stfm 24/2 1949 § 46		10.000: —
7 E 1 Hyresfastigheter				
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
560,1	Förvärv av stä 778 A	Stfm 27/1 1949 § 7		22.000: —
(L 600)	Förvärv av fastigheten Hamngatan 4	Stfm 30/6 1949 § 193		50.000: —
560,2 (L 656)	Ombyggnad av sumpen vid Västerås Kvarn..........	Stfm 28/4 1949 § 115		13.900: —
560,5 (L 689)	Förvärv av tomten nr 1 i kv. Gerhard	Stfm 27/5 1949 § 153	80.000: —	
	7 F 2 Pensionärshem			
560,1 (L 690)	Uppförande av pensionärshem i kv. Gulmåran (Bruttoanslag 1.500.000: — ./. statsbidrag 400.000: —) ..	Stfm 25/8 1949 § 203	1.100.000: —	
	8 B 2 Nyanläggningar av gator och vägar			
	Anslag ur gatukostnadsfonden:			
	Iordningställande av följande gator på Gideonsbergsområdet:			
551.501	Hästhovsgatan (del av kostnad, jfr 351.501)	Stfm 25/8 1949 § 205		57.000: —
551.502	Humlegatan	Stfm 25/8 1949 § 205		30.000: —
551.503	Bangatan	Stfm 25/8 1949 § 205		11.000: —
	9 A Hamnar			
566,1 (L 624)	Tilläggsanslag för anskaffande av brosvängkranar till Östra kajen	Stfm 30/6 1949 § 184	12.000: —	
566,2 (L 625)	Tilläggsanslag för anskaffande av bogserbåten "Bröt-Anund"	Stfm 30/6 1949 § 184	80.000: —	

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
564,1 (L 670)	Tilläggsanslag för oljeledningar till Djuphamnen	Stfm 30/6 1949 § 184	18.000: —	
560,1	Tilläggsanslag för Djuphamnens utbyggnad[1])	Stfm 29/9 1949 § 248	1.770.000: —	
	11 B Gasverk			
L 21416	Inköp och iordningställande av baracker till personalrum vid gasverket att täckas av 5-års lån	Stfm 29/9 1949 § 243	82.000: —	
L 218	Utförande av ytterligare en fyrkammarvertikalugn vid gasverket	Stfm 24/2 1949 § 47	200.000: —	
L 219	Anskaffning och uppmontering av lågtryckskompressor samt tillbyggnad av kompressorhuset vid gasverket	Stfm. 27/10 1949 § 262	53.000: —	
L 220	Uppförande av lågtrycksgasklocka	Stfm 25/8 1949 § 207	950.000: —	
	11 C Elektricitetsverk			
L 371	Uppförande och instrumentering av transformatorstation vid Hammarbacksvägen	Stfm 24/2 1949 § 37	33.000: —	
L 377	Framdragande av jordkabelserviser till fem fastigheter i kv Hanen och Skjutvallen	Stfm 27/10 1949 § 263		4.000: —

[1]) Utbyggnad av djuphamnen (Stfm 9/6 1942 § 122) 2.475.000: —
Utförande av en i utbyggnaden ingående vågbrytare (Stfm 29/1 1942 § 14) 125.000: —
Tilläggsanslag för vågbrytare (Stfm 22/2 1945 § 34) 30.000: —
2.630.000: —
Tilläggsanslag för djuphamnens utbyggnad (Stfm 29/9 1949 § 248) .. 1.770.000: —
Totalt anvisat 4.400.000: —

För ovanstående är upplånat:
Tillbyggnad av djuphamnen (vågbrytare) 1944 års lån nr 93 120.000: —
Tilläggsanslag för vågbrytare 1946 års lån nr 95 30.000: —
Muddringsarbeten i djuphamnen 1948 års lån nr 102 1.000.000: —
1.150.000: —
Att ytterligare upplåna 3.250.000: —
Summa upplåning 4.400.000: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 378	Uppförande av transformatorstation i kv. Åkervindan	Stfm 31/3 1949 § 82	23.500: —	
L 379	Förstärkning av överföringslinjen från Kraftverket till Hässlö	Stfm 31/3 1949 § 82	15.000: —	
L 380	Framdragande av stamkabel från Kraftverket till provisorisk transformatorkiosk norr om kv. Hanen	Stfm 25/8 1949 § 208	75.000: —	
L 381	Anslutning till högspänningsnätet av transformatorstation på S. Skallberget	Stfm 28/4 1949 § 109	8.000: —	
L 382	Framdragande av jordkabelserviser till Byggnads AB Mimers hus i kv. Vargen	Stfm 30/6 1949 § 186	6.500: —	2.750: —
L 383	Framdragande av jordkabelledningar för återstående utbyggnad av bostadsområdet vid CVV	Stfm 25/8 1949 § 206	16.000: —	14.000: —
L 384	Framdragande av jordkabelserviser till kv. Ångpannan nr 1	Stfm 29/9 1949 § 242		1.650: —
	13 AB Vatten- och avloppsverk			
L 1717	Anläggande av två infiltreringsbassänger vid Hässlö vattenverk	Stfm 30/6 1949 § 185	140.000: —	
L 1719	Ersättning till kronan i form av utförande av visst vägarbete på infartsvägen till Västmanlands flygflottilj för upplåtelse av mark för utvidgning av vattenverkets anläggning vid Hässlö	Stfm 29/9 1949 § 249	20.000: —	
L 172	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Stockholmsvägen	Stfm 24/2 1949 § 38	3.000: —	7.000: —
L 177	Utförande av vatten- och avloppsledningar i Sotargatan och Jakobsgatan ..	Stfm 28/4 1949 § 108	2.600: —	8.900: —
L 178	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i del av Stockholmsvägen och Gjuterivägen	Stfm 28/4 1949 § 107	3.000: —	16.800: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 179	Utförande av vatten- och avloppsledningar i del av den s. k. Skyttevägen, Skomakarvägen och Gjuterivägen	Stfm 28/4 1949 § 106	4.500: —	15.000: —
L 180	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jonasborgsvägen, Bergsvägen och Gjuterivägen ..	Stfm 28/4 1949 § 105	6.000: —	13.700: —
L 181	Framdragande av huvudvattenledning i Tegnérgatan mellan Stockholmsvägen och Malmabergsgatan....	Stfm 28/4 1949 § 118	51.000: —	
L 182	Framdragande av vatten- och avloppsledningar på sträckan Wijkmansgatan —Johanneslundsgatan ..	Stfm 28/4 1949 § 118	65.000: —	
L 183	Framdragande av vatten- och gasledningar till Nedre Hyttvägen	Stfm 28/4 1949 § 118	140.000: —	
L 184	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till stä 883	Stfm. 29/9 1949 § 241		18.000: —
L 185	Utförande av huvudvattenledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn å Skallberget	Stfm 27/10 1949 § 277	700.000: —	
L 186	Framdragande av vatten- och avloppsledningar å Norra Gideonsbergsområdet mellan Emausbäcken och Gideonsbergsgatan ..	Stfm 24/11 1949 § 312	50.000: —	191.000: —
L 187	Framdragande av vattenledningar i Edmansgatan. samt vatten- och avloppsledningar i Klockartorpsgatan	Stfm 24/11 1949 § 313		50.000: —
	Täckning av underskott på Tekniska verkens fullbordade nyanläggningar under år 1948.............	Stfm 28/4 1949 § 119	210.000: —	42.786: 84

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	13 C 1 Renhållningsverk			
	Anslag ur fonden för införande av nytt sophämtningssystem:			
566 (L 674)	Inköp av fem nya sophämtningsbilar	Stfm 30/6 1949 § 189		165.000: —
	15 A Undervisnings- och bildningsverksamhet			
560,1 (L 645)	Uppförande av folkskolebyggnad på Gideonsbergsområdet (Bruttoanslag 2.625.000: — varav statsbidrag 754.500: —)	Stfm 30/6 1949 § 192	1.870.500: —	
		Summa	8.452.400: —	1.253.345: 56

Fördelning av fondanslagen

890.03	Fonden för allmänna byggnader	400.000: —
890.04	Fonden för införande av nytt sophämtningssystem	165.000: —
891.01	Försäljningsmedelsfonden	183.730: —
891.03	Brandförsvarsfonden	21.028: 72
891.04	Gatukostnadsfonden	98.000: —
891.05	Fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter	385.586: 84
	Kronor	1.253.345: 56

Statistik över antal anställda och utbetalda löner

	Antal[1]			Lönesumma (avrundade tal)		
	1947	1948	1949	1947	1948	1949
Ordinarie befattningshavare	331	369	401	2.734.000: —	2.921.000: —	3.081.000: —
Lärare	185	194	227	1.539.000: —	1.605.000: —	2.185.000: —
Extra och tillfälliga befattningshavare[2]	248	471	528	1.497.000: —	1.750.000: —	1.445.000: —
Kollektivanställda	437	493	574	2.430.000: —	2.924.000: —	3.002.000: —
	1.201	1.527	1.730	8.200.000: —	9.200.000: —	9.713.000: —
Pensionärer	219	218	246	442.000: —	437.000: —	514.000: —
	1.420	1.745	1.976	8.642.000: —	9.637.000: —	10.227.000: —

[1] Medeltal.

[2] För år 1947 enbart extra befattningshavare.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Sid.

Redovisning av stadens ekonomiska ställning 3
Fasta kapitalbehållningens avräkning 9
Skattestatens redovisning 10
Skattestatens avräkning 20
Skattestatens överskott och underskott 21
Låne- och fondstatens redovisning 22
Låne- och fondstatens avräkning 25
Budgetavräkning för 1948 års skattestat 26
Skattestatens förskott 36
Skattestatens reservationer 43
Låne- och fondstatens förskott 60
Låne- och fondstatens reservationer 64
Redogörelse över förvaltningen av stadens egna fonder 73
Balansräkning för Västerås stads donationsfonder 78
Redogörelse över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder 80
Redovisning för bolag med kommunal aktiemajoritet 87
Förteckning över dispositionen av stadsfullmäktiges och drätselkammarens anslag för oförutsedda behov 1949 93
Under år 1949 beviljade anslag av låne- och fondmedel 98
Statistik över antal anställda och utbetalda löner 104

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 7

Nr 7. Brandstyrelsens årsberättelse för år 1949.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna av stadens brandchef uppgjord berättelse över brandväsendets verksamhet under år 1949.

Västerås den 31 mars 1950.

För Brandstyrelsen:
GEORG ROBSAHM.

/Åke Renvall.

Brandchefens årsberättelse för år 1949.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad:

Folkmängden (kyrkoskrivna) i staden var den 31 december 1948 55.828 personer och den 31 december 1949 57.826 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 10.700 har.

Antalet registerförda fastigheter är 4.392, varav 1.215 äro tomter.

Organisation och personal:

Brandstyrkan består av:

Brandchef och vice brandchef samt

Yrkesbrandkåren: Brandkapten, 3 brandmästare, 6 brandförmän och 28 brandmän;

Borgarbrandkåren: Chef, 3 förmän och 36 man;

Brandberedskap från Västmanlands flygflottilj samt

Reservbrandstyrka för skogseldsläckning: 4 förmän, 5 uppbådare och 40 beredskapsmän.

Under året har brandmännen K. L. Eriksson, T. V. Nystrand och B. O. Janderberg genomgått brandförmanskurser kat. I vid Statens Brandskola.

Den 1/4 avgick brandförman A. B. Junggren med pension efter 33 tjänsteår.

Till brandförman fr. o. m. 1/4 befordrades brandmannen R. O. Thorgren.

Till vice brandman fr. o. m. 1/4 antogs C. A. Carlsson.

Som t. f. brandkapten och vice brandchef under tiden 1/6—15/8 har tjänstgjort brandbefälsaspiranten Stig Rosenlund.

En vapenfri värnpliktig har under året tjänstgjort vid kåren.

Hälsotillståndet har under året varit mindre tillfredsställande. Sammanlagda antalet sjukdagar vid yrkesbrandkåren var 1.103.

Brandredskap:

Följande fordon har stått utrustade på brandstationen för utryckning:

1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifigalpump och utdragsstege,

1 automobil med 1.800 min.-lit. Apifrontpump, 650 liters vattentank och 22 meters mekanisk WiBe-stege,

1 automobil med 1.250 min.-lit. R.A.G.-pump och mekanisk stege,

1 automobil med 1.800 min.-lit. Apifrontpump, 950 liters vattentank och 20 watts bilradiostation,

1 automobil med 26,5 m. Magirusstege,

1 brandjeep med vattentankkärra om 500 liter och bärbar 200 min.-lit. motorspruta,

1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),

1 personautomobil,

1 lastbil,

1 motorspruta med 1.600 min.-lit. centrifugalpump (bogserbar),

3 motorsprutor med 1.000 min.-lit. centrifigalpump (bogserbara).

Dessutom finnas ett större antal motorsprutor tillhörande civilförsvaret.

Brandtelegrafen:

De under 1946 och 1947 planerade utökningarna av brandtelegrafen ha under året slutförts.

Hela antalet brandskåp utgjorde den 31/12 83 st., varav 19 enskilda.

Antalet automatiska brandalarmanläggningar är 8 st.

Vattenledningen.

Å vattenledningsnätet ha tillkommit 30 brandposter i ytterområdena, bl. a. i Skiljebo och Framnäsområdet. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 806, varav 115 enskilda.

Ambulansväsendet.

Med hälsovårdsnämndens ambulansautomobil har utförts 1.358 transporter, därav 1.164 sjukdomsfall och 194 olycksfall. Med landstingets ambulansautomobil har utförts 1.436 transporter, därav 1.362 sjukdomsfall och 74 olycksfall.

En ny Ford ambulansautomobil har under året anskaffats för Hälsovårdsnämndens räkning.

Brandsyn.

Brandsyn har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren t. o. m. 30/9:

07.30—08.00 städning

08.00—09.00 gymnastik och övningar

09.00—09.30 frukost

09.30—14.00 arbetstjänst

Personalen har t. o. m. 30/9 åtnjutit vart tredje dygn fritt och vart tolfte dubbelfritt samt 1½ timmes daglig måltidsrast i hemmet.

Fr. o. m. 1/10 infördes varannandagstjänstgöring med följande dagordning:

07.30—08.00 städning

08.00—09.30 övning eller gymnastik

09.30—10.30 frukost

10.30—12.30 arbete

12.30—13.00 rast

13.00—15.00 arbete

15.00—16.00 gymnastik eller övning

A kårens verkstäder ha utom för brandkårens räkning arbeten utförts för drätselkammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smides-, bil-, cykel- och skrivmaskinsreparationer, snickeri och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena utgör kronor 26.296: 42 enligt följande fördelning:

Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	7.143: 26
Snickeriverkstaden	3.768: 76
Brandtelegrafarbeten	11.084: 46
Diverse arbeten	4.299: 94
Summa kronor	26.296: 42

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 108 gånger med två man varje gång.

Brandkåren har även tillkallats för räddning av djur i fara och lämnat hjälp vid andra fall av nödlägen.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

För eldsvåda	121
„ trängrök och förmodad eldfara	19
„ soteld	38
„ kontakt i ledningar till aut. brandalarm m. m.	16
„ falskt alarm	7
Summa	201

Vid släckning av eldsvådor ha vid ett tillfälle 15, vid ett tillfälle 3, vi två tillfällen 2 och vid 30 tillfällen 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor använts. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 6.155 meter.

Alarmering har 18 gånger skett genom brandskåp, 21 gånger genom automatisk brandalarm, 161 gånger genom telefon samt 1 gång genom bud.

Eldsvådor av betydenhet eller större intresse.

Den 26 januari alarmerades brandkåren per telefon till Flygvapnets Centrala verkstäder. Larm inkom kl. 20.16. Redan vid utryckningen från stationen syntes ett kraftigt eldsken och vid framkomsten visade det sig, att den s. k. sjöhangaren var helt övertänd. Brandbilarna kunde med svårighet köra ned till kajen framför hangaren på grund av hettan och tätt på varandra inträffande explosioner. Eldsläckningsarbetet fick från början inriktas på att hindra eldens spridning till övriga byggnader inom området. Dessa voro hotade då en frisk sydvästlig vind drev ett gnistregn över hela verkstadsområdet.

Verkstadsbrandkåren fick i uppgift att bevaka övriga byggnader och släcka ev. nya bränder. Västerås brandkår lade ut 15 slangledningar, varav två till en vattenkanon. Hangarens sydvästra hörn var ännu ej helt nedbränd, varför arbetet inriktades på att rädda denna del, utanför stående flygplan och båtar samt dämpa ned den stora elden. Två automobilmotorsprutor samt CVV:s egen motorspruta placerades vid sjön.

En grupp av borgarbrandkåren kallades till brandplatsen kl. 20.40 samt en grupp till vakt på brandstationen. En del av Flygflottiljens brandberedskap anlände som förstärkning. Ytterligare en av automobilmotorsprutorna insattes mot hangaren.

Hangaren brann ned till grunden. I densamma förvarad materiel, maskiner tillhörande lärlingsskolan, sex flygplan samt materiel tillhörig Köpmannatjänst förstördes fullständigt.

Orsaken till elden har ej kunnat konstateras vid polisutredningen. Bidragande orsaker till brandens omfattning voro dels, att taket efter en föregående eldsvåda ej var reparerat, varför ovanligt kraftigt drag uppstod inne i byggnaden, dels att den automatiska brandalarmanläggningen tillfälligt var ur funktion på grund av reparationsarbeten, dels att nattvakten ej fullgjort sina skyldigheter utan lämnat hangaren utan bevakning hela kvällen.

En hotande brand utbröt den 21 mars i huvudbyggnaden på Karlslunds ålderdomshem, Västerås. Brandkåren alarmerades kl. 23.29 från brandskåpet på gatan utanför ålderdomshemmet, där en förbipasserande person sett gnistor på taket till huvudbyggnaden.

Vid undersökning befanns det, att arbetssalen två trappor upp var fylld av rök och att det brann i tyger och inredning i densamma. Elden släcktes med 3 smalslangar från tanken på en bil samt från en brandpost. På grund av den kraftiga rökutvecklingen var släckningsarbetet besvärligt och rökdykare måste användas. Tack vare smalslangen undvekos vattenskador i våningen under. Vaktmästaren, som bodde i en lägenhet intill arbetssalen, måste räddas ut genom ett fönster över en utskjutsstege. En grupp av borgarbrandkåren kallades till eldstället för förstärkning. Arbetssalen med överliggande tak samt inredning blev brandskadad. Bevakning pågick till kl. 8 följande dag.

Orsaken till branden var med största sannolikhet ett elektriskt strykjärn, som ej kopplats ur.

Den 9 juli inträffade i Västerås kraftverk på grund av kortslutning en explosion i en kondensator med tillhörande oljeströmbrytare. Explosionen var så kraftig att dörrarna till lokalen, där strömbrytaren var placerad kastades upp och en vägg i våningen ovanför trycktes in. Två arbetare blevo instängda i ett rum ovanför eldhärden, men räddades ut så småningom, då rökutvecklingen avtagit. Brandkåren alarmerades kl. 8.07. Vid ankomsten var den brinnande lokalen fylld av tjock oljerök. Inträngande mot eldhärden var omöjligt, så länge apparater och ledningar voro strömförande. Då strömmen kopplats från, angreps elden med ett dimrör, vilket släckte synnerligen snabbt. Förutom av röken och explosionen uppstodo endast obetydliga skador.

Brandkåren alarmerades den 29 dec. kl. 12.05 till Stora gatan 2 d där eld uppstått på vinden utanför en lägenhet, i vilken två gossar, 3 resp. 5 år gamla voro inlåsta.

Två smalslangar från tanken på en bil drogos uppför trappan och insattes mot elden. En grupp med syrgasapparater gjorde sig beredd att gå in i lägenheten och bära ut gossarna. En grupp började bryta upp dörrarna till lägenheten med inbrottsverktyg. Då strålarna riktades mot elden uppstod en häftig explosion, förmodligen på grund av explosiv koloxidblandning med luft. Några brandmän kastades nedför trappan av lufttrycket, men skadades ej. Genom explosionen spred sig elden snabbt över vinden ovanför lägenheterna. Efter en kort stunds arbete voro dörrarna till lägenheten uppbrutna. Rökdykargruppen trängde in och hittade gossarna livlösa i var sin

säng. Gossarna buros ned på gården, där konstgjord andning igångsattes. Efter en stund fraktades de till lasarettet. Senare på dagen meddelades, att gossarna avlidit på grund av koloxidförgiftning.

Elden hade nu gripit omkring sig kraftigt på vinden, varför en grupp av borgarbrandkåren tillkallades och tre grenade slangledningar utlades från brandposter. För att komma åt elden i sågspånsfyllningen på hanbjälksvinden måste yttertaket rivas bort över större delen av byggnaden. Skadorna voro relativt obetydliga på underliggande lägenheter. Bevakning kvarlämnades till kl. 7 påföljande morgon.

Orsaken till branden har ej kunnat fastställas.

Västerås den 28 februari 1950.

OLOF CLARHOLM
Brandchef.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 8

Nr 8. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1949.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarens m. fl. årsberättelser för 1949.

Västerås den 6 mars 1950.

För hälsovårdsnämnden:
GUSTAV ANDRÉN.

/Åke Renvall.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1949.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: Stadsläkaren G. Andrén, ordförande, Polismästare H. Hellekant, v. ordf., Fru K. Kjelldahl, distriktsveterinär V. Snöborgs, Byggnadsverkmästare Gust. A. Lindahl, Ombudsman Erik Berglind, Konditor Ove Klingvall.

Suppleanter: Ombudsman Erik Pettersson, Doktor N. Boström, Fru Astrid M. Johansson, Fru Greta Jansson, Konditor Rune Gustavsson.

Sekreterare: Kanslinotarie Åke Renvall.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 13 gånger under året. Ärendena protokollförda i 458 paragrafer.
2. Diarieförda ärenden 514.
3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande har skett i 72 fall.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1. Kyrkoskrivna inv. vid årets början:	m. 28.204,	kv. 27.624,	s:a 55.828	
Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m. 29.272,	kv. 28.636,	s:a 57.908	
2. Antal under året levande födda:	m. 666,	kv. 566,	s:a 1.232	
3. Antal under året döda personer:	m. 223,	kv. 212,	s:a 435	
4. Antal döda under 1 års ålder:	m. 16,	kv. 9,	s:a 25	

5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning —	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott —	Inflyttnings överskott + underskott —
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	— 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 944
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+ 230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+ 244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+ 379	+ 457
1942	39,433	40,797	+1,364	399	377	776	170	153	323	+ 453	+ 911
1943	40,797	42,707	+1,910	455	469	924	193	184	377	+ 547	+1,363
1944	42,707	44,306	+1,642	553	514	1,067	161	183	344	+ 723	+ 919
1945	44,306	46,165	+1,859	540	517	1,057	187	192	379	+ 678	+1,181
1946	48,602	51,034	+2,432	646	561	1,207	204	191	395	+ 812	+1,620
1947	51,034	53,540	+2,506	594	601	1,195	232	205	437	+ 758	+1,748
1948	53,390	56,912	+3,522	672	571	1,243	204	207	411	+ 832	+1,690
1949	55,828	57,908	+2,080	666	566	1,232	223	212	435	+ 797	+1,283

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgången.*

1) Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom vissa delar av västra Jakobsbergsområdet och Skiljebo.

2) Under året utfördes 3.877 m. nya vattenledningar. Vattenledningarnas sammanlagda längd utgjorde den 31 december 138.482 m.

3) Vatten inleddes under året i 88 fastigheter.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hässlö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels av vatten från Mälaren som infiltrerats i åsen. Under året har en ny råvattenpumpstation och infiltrationsanläggning tagits i drift, varigenom den vattenmängd, som från Mälaren infiltrerats i åsen, avsevärt ökats. På vattenledningsvattnet (renvattnet) ha under året utförts regelbundna undersökningar. Vattnets hårdhet var högst 9,7 och lägst 7,4 tyska grader. Manganhalten har varierat mellan $<$ 0,05 och 0,16 milligram per liter. Manganoxider ha tillfälligtvis förekommit i form av utfällningar. Undersökningar av vattnets bakteriehalt ha utförts en gång i månaden. Härom intet att anmärka.

Vattentillgången var under större delen av året fullt tillräcklig. Under sommaren förekom knapphet på vatten i vissa högt belägna delar av staden, varför förbud för bevattning av trädgårdar och parker utfärdades under högsommaren.

Förbrukningen var under året

För hushållsbehov	2.473.000 m³	eller 43,6	%
„ industriella behov	1.450.000 „	„ 25,6	%
Övrigt	1.744.000 „	„ 30,8	%
Summa	4.941.000 m³		

Per person och dygn blev förbrukningen sålunda

För hushållsbehov	125 liter
„ industriella behov	74 „
Övrigt	88 „
Summa	287 liter

För vattenförbrukningen enligt mätare har avgiften under året varit

För förbrukning intill 10.000 m3/år	23 öre/m3
„ „ över 10.000 intill 20.000 m3/år	22 „ „
„ „ „ 20.000 „ 30.000 „ „	21 „ „
„ „ „ 30.000 „ 40.000 „ „	20 „ „
„ „ „ 40.000 „ 50.000 „ „	19 „ „
„ „ „ 50.000 m3/år	18 „ „

Från de fastigheter (c:a 100 st.) vilka debiterats enligt kontrakt ha inkomsterna varit kr. 16.531: —.

De stipulerade avgifterna utgöra: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 12 kr. Tvättavgift per hushåll 6 kr.

Undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra Holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg, FCS badbrygga och f. d. Hamre Tegelbruk.

Mälarvattnets halt av colibakterier per liter.

Provtagningsställe	maj	juni	juli	aug.	sept.
Björnön	6000	7000	3000	700	600
Östra holmen	7600	6000	3000	1500	1000
Johannisberg	1500	1100	500	800	600
Andelsslakteriet	23000	2300	6000	12000	14000
Badhuset	15000	4000	12000	10000	15000
Reningsverket	400000	260000	50000	210000	160000
Svartån vid Vallby	8000	6000	11000	20000	18000
Svartåns mynning	21000	25000	20000	100000	60000
FCS badbrygga	175000	15000	19000	13000	12000
f. d. Hamre Tegelbruk	1000	6000	9000	2000	1000

Samtliga prover äro tagna på 2 meters djup utom de vid Svartåns mynning och Svartån vid Vallby, som äro tagna vid ytan.

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

Vattenavloppet är i huvudsak anordnat enligt det kombinerade systemet, d. v. s. såväl spill- som regnvatten avledes i gemensamma ledningar. För en del nybyggda ytterområden är vattenavloppet anordnat enligt det separata systemet.

Allt avloppsvatten undergår mekanisk rening innan det utsläppes i Mälaren eller Svartån. Huvudparten av avloppsvattnet renas vid reningsverket vid Kungsängen.

Avloppsvatten för de områden, som på grund av sitt läge ej kan avledas till reningsverket undergår mekanisk rening genom separat byggda emscherbrunnar. Dessa

områden äro stadsdelen Kvarnbrovreten och en del av Aroslund. Hovdestalund—Åshagen-områdets avloppsvatten renas i en Friesbrunn.

Under året utfördes 4.206 m. nya avloppsledningar.

Avloppsledningarnas sammanlagda längd var vid årets slut 142.034 m.

Under året inkopplades 90 fastigheter på stadens avloppsnät.

RENINGSVERKET.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 13.732 m^3 eller i medeltal 37,6 m^3 per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.492 m^3 utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 260.973 m^3 eller i medeltal 715 m^3 per dygn, har till större delen levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen.

Driftresultat.

Månad	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m^3	Rötk. temp. °C	Rågas m^3	pH-värde ink. vatten	Slam till Rötk. m^3	Slam till Tork-gård m^3
Januari	54.200	—	30	19.321	6,7	1.057	351
Februari	35.920	—	29	19.379	6,7	977	339
Mars	32.520	26	29	19.295	6,6	986	339
April	36.480	19	27	19.955	6,7	1.044	336
Maj	31.850	17	29	25.997	6,8	1.529	492
Juni	33.280	—	31	23.445	6,6	1.305	387
Juli	31.590	31	32	24.437	6,6	1.271	399
Augusti	37.570	18	33	20.235	6,7	1.157	392
September	31.130	22	32	30.290	6,8	1.493	498
Oktober	36.120	17	31	26.821	6,7	1.463	481
November	51.900	14	33	13.966	6,9	704	228
December	54.480	18	30	17.832	6,9	746	250
S:a värde	467.040	182		260.973		13.732	4.492
Medelvärde per dygn	1.280	0,50	30,4	715	6,7	37,6	12,3

Med utgångspunkt från förbrukad elenergi har pumpad vattenmängd under året beräknats till 7,04 milj. m^3 och i medeltal per dygn till 19.300 m^3.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 12 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts i 16 fall, som rättats efter tillsägelse.

3. Antal våningsklosetter:

4. Se mom. 1.

5. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystemet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforsling sker genom renhållningsverket (förutom i 497 gårdar belägna i ytteromr.). I 128 fastigheter (större) förbrännes soporna.

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om djuphamnen.

3. Svinmaten inom tre-delningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar, samt till ett flertal lantbrukare. Soporna köras ut till strandutfyllningar.

4. Anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. ha gjorts i 121 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norbakärl, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Enl. stadsfullmäktiges beslut skall ev. sophämtning enl. systemet "dammfri tömning" införas i staden framdeles. En ny sop-bil "dammfri tömning" insattes under år 1948. Enhetliga sopkärl skulle överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942. Detta har dock på grund av materialbrist ej kunnat genomföras.

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus: 2 st.

2. Fähus: inga.

3. Stall: 29, alla inom hälsovårdsområdet för stad.

4. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet, dock har under det rådande krisläget tillstånd lämnats att hållla hushållsgris viss del av året (se ovan).

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	61	—	—
Bristande hämtning av sopor	25	—	—
Avträden och urinkurar	16	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	14	—	—
Stall, svinhus	5	—	—

Råttutrotning:

Ett anslag på 3.000 kr., som ställts till Nämndens förfogande för råttgiftsutläggning, har förbrukats under år 1949.

Utrotning av duvor och kajor:

För utrotande av skadegörande fåglar har ett anslag av 1.000 kr. beviljats i 1949 års stat. Under året avlivades 352 duvor, 126 kråkfåglar, 526 kajor, 131 skator, 2 hökar.

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjgravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

Byggnadstillstånd för uppförande av ett krematorium har icke beviljats.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan: Inga.

2. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: Byråföreståndaren förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 385 inspektioner fördelade på 90 dagar.

Arbetsställena: hantverk 56, handel 276, övrig verksamhet 50. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, i 4 fall.

I 26 fall hava gjorda anmärkningar beträffande belysning, ventilation, drag från fönster, bristfälliga skyddsanordningar, saknade intygsböcker för minderåriga blivit rättade.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter inom planlagt område vid årets slut: 3.824.

Under året ha uppförts 51 nya fastigheter med 897 lägenheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 4 enkelrum, 80 lägenheter om 1 rum och kokvrå, 90 lägenheter om 1 rum och kök, 2 dubbelrum, 431 lägenheter om 2 rum och kök, 259 lägenheter om 3 rum och kök, 32 lägenheter om 4 rum och kök och 1 lägenhet om 5 rum och kök.

Häri ingår 1 st. pensionärshem omfattande 36 st. lägenheter.

Rivna fastigheter: 3 st., omfattande 10 lägenheter, därav 4 järnspiselrum och 8 st. lägenheter på 1 rum och kök.

2. För barnrika familjer finnas 17 bostadshus.

I staden finnas nu 6 pensionärshem och 1 bostadshus för "pauvres honteux".

Bostadsbristen är fortfarande mycket stor och ett 100-tal utdömda lägenheter äro fortfarande bebodda.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler ha tillkommit.

5. a) Bostadsinspektionen handhas av en bostadsinspektris.

b) Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 3.785, återbesök 408, summa 4.193. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål 2.136. Avhjälpta missförhållanden 180.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: 1 st. spiselrum, 5 st. lägenheter på 1 rum och kök, 4 st. lägenheter på 2 rum och kök samt 1 st. lägenheter på 3 rum och kök. Antal damfriseringar: 46. De flesta av dem äro små och primitiva.

Antal kombinerade herr- och damfriseringar: 14.

G. *Samlingslokaler.*

Anmärkningar ha gjorts i 2 fall.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 108.529 bad, varav för skolbarn: simhall med värmestuga 3.147, billighetsbastu 6.294 och simundervisningsbad 15.535, folkbad: billighetsbastu 30.049.

Staden har anordnat 3 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Sedan nu broförbindelse ordnats från fastlandet till Björnön, har friluftsbadet här betydligt bättre kunnat utnyttjas. Ett friluftsbad ligger vid Johannisberg. Vattnet i Västeråsfjärden var liksom under föregående år tämligen starkt förorenat. Colihalten var hög. Ökad sjuklighet i samband med badningen har dock ej förmärkts. Förbättring av rådande förhållanden kan förväntas när framdeles reningsverket utökas med biologiskt filtrum. Biologiskt filtrum kan av kostnadsskäl tillsvidare ej anläggas. En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antal bad för vuxna 766, skolbad 478.

Bastubad finnes vid Arosvallen, Idrottshallen, Kanothuset samt vid Björnögården. Dessutom har bastu anordnats i 3 större bostadshus.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. (Se 7 B.) Västerås Andelsslakteri (N:o 74) började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. I.

4. Enskilda, mindre slakterier: 1 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom inspektörerna. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån) och beträffande pasteuriseringsprov å apoteket Bävern.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	28	—	2	30
Charkuteributiker	59	1	6	64
Bagerier	47	—	3	50
Karamellfabriker	5	—	1	6
Brödbutiker	28	2	—	26
Mejerier	1	—	—	—
Mjölkbutiker	110	2	4	112
Speceributiker	88	—	9	97
Fiskbutiker	10	—	2	12
Näringsställen	71	—	2	73
Rak- & Frisérsalonger	28	1	—	27
Skrot- och hudupplag	11	—	—	11
Självbetjäningsbutiker	—	—	2	2

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

7 A. Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	24	2	—
Charkuteributiker	12	—	—
Bagerier och konditorier	39	2	—
Mjölkbutiker	21	—	—
Speceriaffärer	8	—	—
Näringsställen	21	1	—
Fiskbutiker	2	—	—

Av hälsovårdsinspektionen beslagtagna födoämnen 1949:

Köttvaror	62	kg. på grund av förskämning
Fläsk	245	„ „ „ „ „
Korv	57	„ „ „ „ „
Fisk	149	„ „ „ „ „
Fågel	50	„ „ „ „ „
I hare	3	„ „ „ „ „
Choklad	11	„ „ „ „ „
Oljor	585	„ „ „ „ „

Vid kontrollen av importerade varor undersöktes 1.644 kg. köttkonserver och 1.644 kg. godkändes till införsel.

7 B. På stadens köttbesiktningsbyrå hava besiktigats:

Djurslag	Antal besiktigade kroppar (antal slaktade djur)	Godkända efter kassation av förändrade delar (organ el. kött)		Helt kasserade	
		Antal	Kasserat (kg)	Antal	Det kasserade köttets vikt/kg
Nötkreatur	416	7	58	2	163
Får och get	18				
Svin	485	54			
Häst	34	1			
Älg	3				
Summa	956	62	58	2	163

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen.

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	9	4	—	5	—
svin	54	—	—	54	—
häst	1	—	—	1	—

9. Tillsyn av matserveringsställen:

152 inspektionsbesök, varvid i 6 fall anmärkningar förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Vid mjölklaboratoriet ha undersökts 702 mjölk- och 423 gräddprov. Medelfetthalten för oskummad mjölk 2,94 %, för tunn grädde 13,7 % samt för tjock grädde 36,13 %. Anmärkningar mot för låg fetthalt på oskummad mjölk har skett i 26 fall. Fetthalten å grädde har hållit sig mellan de stadgade gränserna utom i 1 fall.

Mjölkkontrollen har utökats och omfattar förutom fetthalt även prov på smutshalt och hållbarhet.

Beträffande mjölkens hållbarhet, vilken provats medels reduktasprovet, har av 471 undersökta prov 39 givit anledning till anmärkning.

Prov av inom staden saluhållet smör: 66 prov, ett av dessa har innehållit för hög vattenhalt (16,2 %).

123 korvprov ha undersökts på halten av vatten och bindemedel varav 19 prov visat sig innehålla för hög vattenhalt och 6 prov för hög halt av bindemedel.

11. Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

12. 3 st. köttbilar för kringföringshandel å landsbygden har av hälsovårdsnämnden erhållit förnyat tillstånd under året.

13. Svampkontrollen, som ägt rum å torgdagar (onsdagar och lördagar) mellan 7—9, påbörjades den 24 aug. och pågick t. o. m. den 5 nov. Summa 22 torgdagar. Svampkontrollant har varit byråföreståndaren.

Tablå över kontrollerad svamp år 1949.

Kantarell 800 l, Blek taggsvamp 125 l, Champinjon, snöbolls-, ängs- m. fl. 60 l, Fårticka 65 l, Blåmusseron 30 l, Rödgul trumpetsvamp 20 l, Smörsopp 25 l, Riddarmusseron 15 l, Trattkantarell 10 l, Stolt fjällskivling 24 l, Karl-Johansvamp (stensopp) 30 l, Höggul fingersvamp 10 l, Champinjon, blod- 5 l, Blodriska 20 l, Fjällig taggsvamp 10 l, Rodnande fjällskivling 6 l, Pudrad trattskivling 5 l, Citrongul slemskivling 5 l, Ängsvaxskivling 5 l, Honungsskivling 5 l, Mjölskivling 4 l, Sotvaxskivling 3 l, Fjällig bläcksvamp 3 l, Brun hattmurkla 3 l, Rödgul taggsvamp 2 l, Champinjon, skogs- 2 l, Svartnande vaxskivling 2 l, Vattrad vaxskivling 2 l, Vit fingersvamp 2 l, Mandelriska 1 l, Rynkad tofsskivling 1 l, Blomkålssvamp 1 l, Vårtig röksvamp 1 l, Klubblik trumpetsvamp 1 l, Jättetrattskivling 1 l, Streckmusseron 1 l, Gul vaxskivling 1 l, Röd vaxskivling 1 l, Frostvaxskivling 1 l, Blandad svamp 1 l, Kasserad svamp 75 l.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 2.002. Medeltal per mottagning 6,6.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lagen den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 20.

2. Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten (sommarkolonien) = 4.000 kr. (Se stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1947 bil. 10.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. Stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör. D:r Assar Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande har skett i 72 fall.

3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 175 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 70 platser. På sinnessjukavdelningen 20 platser. Försörjningsfall 110 platser.

	Plats-antal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	14	
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	26	3.500: —
Flickbarnhemmet ..	12	1.000: —

Västerås stads barnhem Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1949.
Läkare: stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 3.787.
Antal kvarliggande barn från år 1948: 12 st.
Antal intagna barn under år 1949: 21 st.
Antal utskrivna barn under år 1949: 27 st.
Antal kvarliggande barn till år 1950: 6 st.
Antal sjukdagar c:a 134.

Barnhemmet för flickor.

Utdrag ur årsberättelsen 1949.
Läkare: stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Viola Berg.
Antal underhållsdagar: 4.521.
Antal kvarliggande barn från år 1948: 13 st.
Antal intagna barn år 1949: 6 st.
Antal utskrivna barn under år 1949: 5 st.
Antal kvarliggande barn till år 1950: 14 st.
Antal sjukdagar c:a 240. Någon epidemisk sjukdom har ej förekommit på hemmet.

3. Barnkrubban.
Adress: Anderslundsgatan 6.
Öppet kl. 6.40—18. Lördagar till kl. 13. Stängt under juli.
För driftskostnaden svarar närmast Föreningen Västerås Barnkrubba, Understödsförening.
Kommunalt bidrag.
Dagavgift 60 öre eller 75 öre per barn och dag.
Läkare: K. Hallengren.

4. Sommarkoloniverksamhet.
Folkskolans sommarkolonier:

vid Fröåker (63 barn och 63 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	126	platser
„ Mårdhyttan (60 och 60 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor) ..	120	„
„ Bysala (8 veckor) ..	32	„
„ Gusselby (65 och 65 barn under 1 vårdperiod à 5 veckor	130	„
Röda korsets sommarkoloni vid Karbenning (emottager barn från hela länet) ..	32	„
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) (öppet 15/6—23/8) ..	50	„
Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs (Västkusten), 104 och 105 barn under 1 mån., i 2 perioder (öppet 11/6—20/8)	209	„

Flikens barnpensionat, Kärrgruvan (Asea) 20 pl. (öppet hela året)
Barnpensionatet Hemgården (Asea) 16 platser.
Uddens småbarnskoloni i Skinnskatteberg för barn mellan 3 och 6 år.
I sexveckorsperioder med 15 barn under våren, och under sommaren 25 barn under 8 veckor.

5. Barnträdgårdar:
"Västerås stads barnstugor"

Herrgärdsskolans barnträdgård		20 + 20 = 40 barn	
Jakobsbergs II, III	„	20 + 20 + 20 = 60 barn	(endast vårterm.)
Jakobsbergs I	„	20 + 20 = 40 barn	
Korsängens	„	15 + 15 = 30 barn	
Hallens	„	20 + 20 = 40 barn	
Gideonsberg	„	20 + 20 = 40 barn	
Tunby	„	20 + 20 = 40 barn	
Aspvretens	„	20 + 20 = 40 barn	
Fridnäs I	„	20 + 20 = 40 barn	(fr. o. m. höstt:s början)

Fridnäs II barnträdgård 20 + 20 = 40 barn (fr. o. m. höstt:s början)
Parkgården „ 20 + 20 = 40 barn

Å vardera barnträdgården emottages c:a 20 barn å en förmiddagsavd. 3 tim. och c:a 20 barn å eftermiddagsavd. 3 tim. Alla dagar utom lördag och söndag.

Läkare: P. Fritsch.

Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdsskolan.

Varje dag ½3—½7 em. 30 barn.

Dagkoloni: 25/6—20/8 kl. 11.30—3.30 i form av badresor till Östra holmen. 74 barn i genomsnitt per dag.

Lekplatsverksamheten har varit anordnad under ledning av ledarinna tiden 20/6—20/8 å Korsängsskolans park samt å Djäkneberget och Tunby. C:a 45 barn per dag. Fritidsverksamhet för skolbarn har varit anordnad vid Tunby: 6 klubbar med 11 skolbarn i vardera samt vid Fridnäs 4 klubbar.

Utanby daghem vid Norra Ringvägen har sedan årets början 42 platser: för spädbarn 11, koltbarn 12—13 och barnträdgårdsbarn 15—18.

Hammarby daghem, barn mellan 3—6 år, delade på koltavd. 15 barn, barnträdgårdsavd. 15—18 barn.

O. 1. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

På barnavårdscentralerna för meddelande av läkarevård ang. uppfödning och vård av barn under 3 år ha varit inskrivna 3.228, därav 1.158 nyinskrivna.

Läkarmottagningar 622, varvid 8.007 barn undersökts. Medeltal per mottagning 12,87.

Sköterskorna har gjort 7.537 besök i hemmen. På sköterskornas mottagningsrum ha avlagts 2.738 besök.

Läkare: D:r Assar Normark.

O. 2. *Mödravård.*

Å landstingets mödravårdscentral vid Centrallasarettet emottages för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet.

Vid 200 mottagningar besöktes centralen av 2.187 mödrar. Medeltal: 10,94 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska, 1 sköterska samt ett kontorsbiträde.

Årsberättelsen för Spädbarns-, fosterbarnsvården samt mödravården (D:r Normark).

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 1 stadsläkare, 2 stadsdistriktsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 1 byråföreståndare, tillika inspektör, 5 inspektörer, som tillika äro desinfektörer, 6 stadsdistrikssjuksköterskor, 1 dispensärsköterska och 5 skolsköterskor. Dessutom finnas 4 diakonissor, 3 distriktsbarnmorskor, som tillika äro landsdistriktsbarnmorskor. Sedan oktober 1948 är ett skrivbiträde anställt å hälsovårdsbyrån.

2:dre stadsläkaretjänsten har ersatts med 2 distriktsläkarebefattningar. På hälsovårdsnämndens byrå har anställts en byråföreståndare, som tillika är inspektör.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

I staden praktisera 2 homeopater.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.
1 ambulans är stationerad vid epidemisjukhuset.
1 reservambulans är stationerad vid Centralsjukhusen.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 januari 1938.

Besiktningsläkare: stadsläkare G. Andrén med d:r Ericsson och d:r Jorde som ersättare.

Under år 1949 ha 25 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 december 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landsflygplan Västerås—Hässlö är stadsläkaren G. Andrén med d:r Ericsson och d:r Jorde som ersättare.

Inspektioner ha ej förekommit.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är stadsläkaren G. Andrén.

Utbildning och instruktion ha meddelats.

Bilagor: 1) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

Västerås den 6 mars 1950.

På hälsovårdsnämndens vägnar:

GUSTAV ANDRÉN
Ordf., stadsläkare.

Bilaga 1.

Bilaga till årsberättelsen från hälsovårdsnämnden i Västerås stad rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion år 1949.

I.	Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder	197
	Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande samlingslokaler	1
	Nytillkomna bostadslägenheter ..	897

II. Bostadsinspektionen.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal Byråförest. C. v. Malmborg.
Instruktion för personalen fastställd år 1949.
Personal: Bostadsinspektris Carin Graffner-Lindberg. Ex. skrivbiträde Margareta Strand.
Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen c:a 5 år.

B. Verksamhet.

Prövade ärenden rörande bostäder	3.095
därav ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet	2.136
därav ärenden som prövats på grund av den fortlöp. inspektionen	1.031
Utförda inspektioner	3.785
därav återbesök	408
Inspekterade bostäder om	
1 rum (ej kök)	91
1 kök	38
1 rum och kök eller kokvrå	460
2 rum och kök eller kokvrå	963
3 rum och kök eller kokvrå	600
mer än 3 rum och kök eller kokvrå	70
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande:	
1. Byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel	119
2. Boningsrums, köks eller kokvrås fönster eller dagerbelysning	2
uppvärmning	26
skydd mot olägenhet från grund	3
ohyra	6
storlek	1
luftväxling	7
skydd mot fukt	27
skydd mot angränsande utrymmen	21
3. Bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter:	
garderob	6
avträde	2
(vattenklosett)	8
skafferi	15
tvättstuga	2
vattenledning	2
avloppsledning	4
gasledning	4
4. Bostadslägenhetens skötsel	3
5. Trångboddhet i familj med intill 2 barn	18
Trångboddhet i familj med mer än 2 barn	7
Inspekterade samlingslokaler	
danslokaler	1
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande samlingslokals	
luftväxling	1
bekvämlighetsinrättningar	1
Iakttagna missförhållanden som avhjälpts genom ingripande av	
bostadsinspektionen (dess tjänstemän)	180
hälsovårdsnämnden	29
Iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts	55
Utdömda lägenheter, som utrymts	7
Medgivet uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet	3
Av hälsovårdsnämnden meddelade förelägganden enligt 8 § 8 mom. resp. 43 § 7 mom.	27
Utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål enligt samma lagrum	11
Meddelade uppskov med förelägganden eller förbud enligt samma lagrum	1

Västerås den 3 mars 1950.

Carin Graffner-Lindberg
Bostadsinspektris.

Årsberättelse från hälsovårdsnämnden i Västerås rörande epidemisjukvården för år 1949.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1]) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber 434 insjuknade Difteri 0 „ Paratyfus 1 „ Tyfus 1 „ Akut barnförlamning .. 16 „ Undulantfeber 1 „ Summa 453 insjuknade
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmärkningar.	471 st.
3. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	189 scharlakansfeberfall vårdades i hemmet. Övervakning och behandling med penicillin utfördes av distriktssjuksköterskorna. Hemvården gav lika goda resultat som sjukhusvården. Smittospridning från dessa fall kunde ej förmärkas.
4. Åtgärder enligt 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering, m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka ha vårdats å epidemisjukhuset. Syskon till de insjuknade ha varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
5. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§. b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter). c) utbildning av härför erforderlig personal.	Formalindesinfektion har utförts: 288 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 20 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittande hem, ha 267 rum och 13 kök desinfekterats. Privat cyankammare har tagits i bruk 2 ggr under sommaren för ohyresbehandling av möbler, kläder m. m.
6. Åtgärder enl. 10 § ang. skolor, offentliga tillställningar m. m.	I samband med scharlakansfeberepidemien voro enstaka barngårdar stängda någon vecka.

1) Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 28 februari 1950.

GUSTAV ANDRÉN

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1949.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	25.004	kv.	25.037	s:a	50.041	
i Lundby församling	m.	1.800	kv.	1.398	s:a	3.198	
i Badelunda församling	m.	1.400	kv.	1.189	s:a	2.589	
S:a	m.	28.204	kv.	27.624	s:a	55.828	

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	25.918	kv.	25.876	s:a	51.794
i Lundby församling	m.	1.977	kv.	1.582	s:a	3.559
i Badelunda församling	m.	1.377	kv.	1.178	s:a	2.555
S:a	m.	29.272	kv.	28.636	s:a	57.908

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	592	kv.	503	s:a	1.095
i Lundby församling	m.	43	kv.	42	s:a	85
i Badelunda församling	m.	31	kv.	21	s:a	52
S:a	m.	666	kv.	566	s:a	1.232

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	201	kv.	198	s:a	399
i Lundby församling	m.	14	kv.	8	s:a	22
i Badelunda församling	m.	8	kv.	6	s:a	14
S:a	m.	223	kv.	212	s:a	435

4. Därav antal döda under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	15	kv.	8	s:a	23
i Lundby församling	m.	1	kv.	1	s:a	2
i Badelunda församling	m.	0	kv.	0	s:a	0
S:a	m.	16	kv.	9	s:a	25

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antal under året födda har överstigit antal under året döda med 797.

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 1.283.

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	434	insjuknade
Difteri	0	„
Difteribacillbärare	0	„

Paratyfus	1	insjuknade
Akut barnförlamning	16	„
Tyfus	1	„
Undulantfeber	1	„
Summa	453	insjuknade

I scharlakansfeber insjuknade 434 (144 år 1948). De flesta fallen inträffade tiden augusti—december. Då under samma tidsperiod scharlakansfeber visade ökning i länet för övrigt var det svårt att bereda plats för alla insjuknade på epidemisjukhuset, som på grund av personalbrist hade minskade vårdmöjligheter. Det blev därför nödvändigt att vårda 189 patienter i hemmet. Övervakning och penicillinbehandling utfördes av distriktssjuksköterskorna. Vårdresultatet för hemmapatienterna var lika gott som för sjukhuspatienterna. Ökad nedsmittning kunde icke konstateras.

Tiden mars—juni inrapporterades 183 fall av mässling. Gulsotsfallen utgjorde 33 (77 år 1948). Av barnförlamning inträffade 1 fall i mars, 6 i sept., 7 fall i okt. och 2 fall i dec. Summa 16 fall.

Av halsfluss inträffade ett ökat antal fall aug.—dec., således under samma tid som scharlakansfeberepidemien pågick. Man kan antaga att flertalet av halsflussfallen troligen voro scharlakansfeberfall.

Könssjukdomarna ha i år minskat påtagligt.

Besöksantalet på polikliniken för könssjukdomar var under

år 1944	2.543,	antal nytillkomna	år 1944	396,
„ 1945	2.853,	„ „	„ 1945	456,
„ 1946	2.495,	„ „	„ 1946	519,
„ 1947	2.653,	„ „	„ 1947	397,
„ 1948	3.270,	„ „	„ 1948	558,
„ 1949	1.527,	„ „	„ 1949	381.

Föredrag:

För sjuksköterskeföreningen: Nytt om barnförlamning, scharlakansfeber, gulsot m. fl. infektionssjukdomar.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 2 pharm.-kandidat, 1 partiellt tjänstgörande kandidat, 1 elev.

På apoteket Bävern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater, 1 partiellt tjänstgörande kandidat.

På apoteket Humlan tjänstgöra förutom innehavaren 1 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Badelunda, Björksta, Dingtuna, Haraker, Hubbo, Irsta, Kungsåra, Kärrbo, Lillhärad, Ryttern, Romfartuna, Sevalla, Skerike, Skultuna, Tillberga, Tortuna, Västerås-Barkarö och Ängsö.

Distriktsbarnmorskor: Fröken Bertha Karlsson, fru Carola Pagmer och fröken Anna-Lisa Laago.

3. *Skyddskoppympning.*

Stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör.

D:r Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

Inalles har c:a 918 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året. Föreläggande ha meddelats i 72 fall. Under året hava utförts 130 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång ha enligt anmälan barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
 Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
 Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
 Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:

Sinnessjuka: 321.

Sinnesslöa: 146.

Under år 1949 har psykisk rådfrågning varit anordnad av fil. och teol. dr. Emilia Fogelklou.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har utökats med ännu en central samt barnens ålder höjts till 3 år. Centralerna ha även under det gångna året flitigt anlitats. D:r Assar Normark har varit föreståndare.

Sköterskor: Syster Svea Sandberg, syster Berta Hedlöf, syster Ingrid Renvall, syster Inga-Brita Andersson, syster Karin Norbäck, syster Hjördis Deréhn och syster Märtha Anestedt.

Mottagningslokaler: Kristinagatan 17, Centrallasarettet, Skallbergsgatan 1.

Mödravården.

Å landstingets mödravårdscentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Nytillkomna under året 1.000 mödrar.

Vid 200 mottagningar besöktes centralen av 2.187 mödrar.

Medeltal: 10,4 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska, 1 sköterska samt 1 kontorsbiträde.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 31/12 1949.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.

E. Julin, provinsialläkare.

G. Andrén, stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.

A. Jorde, distriktsläkare, läkare vid Ålderdomshemmet.

T. Ericsson, distriktsläkare, läkare vid Kraftverket.

K. Hallengren, läkare vid Tekniska skolan.

J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.

P. Fritsch, 1:ste flygläkare, läkare vid Västerås stads barnträdgårdar, läkare vid Högre Allm. läroverket.

C. A. Sjöberg, flygläkare, läkare vid Kraftverket.

Privatpraktiserande:

G. Wingren, f. d. fältläkare.

Hjördis Lind-Campbell, läkare vid flickskolan.

G. Fjellander, f. d. 1:ste provinsialläkare.

K. Granberg, läkare vid folkskolan, järnvägsläkare.

A. Hedfeldt, läkare vid Asea, verksläkare.

G. Helmer.

C. Idar, f. d. 2:dre stadsläkare.

G. Ljungkvist.

Elisabet Noreby.

Vid Centrallasarettet:

E. M. Bergenfeldt, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.

T. Hendelberg, bitr. lasarettsläkare vid kirurgiska avd.

Gert Schenström, 1:ste underläkare vid kirurgiska avd.

L. J. Hagbard, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.

Lars G. Sellström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.

Kurt Lindström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.

Åke Waller, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.

A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.

K. Vannfält, 1:ste underläkare vid medicinska avd.

E. R. Hed, 2:dre underläkare vid medicinska avd.

S. Holmquist, 2:dre underläkare vid medicinska avd.

Rune Sjöholm, 2:dre underläkare vid medicinska avd.

R. J. F. Fåhræus, lasarettsläkare vid gynekologiska- och BB avd.

N. G. Bjerner, 1:ste underläkare vid gynekologiska- och BB avd.

O. T. von Malmborg, 2:dre underläkare vid gynekologiska- och BB avd.
K. B. Odquist, lasarettsläkare vid ögonavd.
G. Fabian, vid ögonavd.
N. Boström, lasarettsläkare vid öronavd.
Margit von Malmborg, vid öronavd.
G. Ek, vid öronavd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
Ristor Lundgren, 1:ste underläkare vid röntgenavd.
K. G. Tilling, 2:dre underläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.
A. Normark, lasarettsläkare vid barnavd.
Malmgren, bitr. lasarettsläkare vid barnavd.

Vid länssanatoriet Skogsfjället:
G. Karth, sanatorieläkare, läkare vid Centraldispensären.
Boman, 1:ste underläkare.
L. Loo, 2:dre underläkare.
Salna, 2:dre underläkare.

Tandläkare:

E. Adolphsson, E. Berggren, A. Björk, N. Björn, K. Blomkvist, O. Boberg, G. von Bothmer, fru Gisela Cronholm-Twetman, Brita Fjellander, G. Jonsson, O. Lagerblad, E. Lagerkvist, H. Larsten, T. Liljefors, E. Nyström, E. von Unge, F. E. Wahlund, fru Ulla Wennberg, G. Werthén, O. Westermark.

Tandläkare vid folktandkliniken:

Föreståndare K. Edlund, Marta Elander, Rune Hannerz, H. Lybeck, Bo Härming, Olov Bojmark, Marianne Hallberg, Lars-Olof Hulling.

Centraltandpolikliniken: Föreståndare S. Sundberg.

Veterinärer:

Thor Henriksson, länsveterinär, Verner Snöborgs, distriktsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, Hilding Thörne, chefsveterinär och Ragnar Jansson och Per Kinnmark, assistentveterinärer vid tuberkuloslaboratoriet, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:

Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, Kapten A. Hammarfeldt, (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.

Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fru E. Quiding-Andersson, Fröken Elisabet Arvedsson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fröken Gertrud Hidén (anställd vid Centrallasarettet), Fru Greta Ljungquist, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fröken Lulu Schultz (anställd vid Centrallasarettet), Fru Maj Svensson, Fröken Dagny Trenius (anställd vid Centrallasarettet), Fru Thora Wittbom, Fröken Karin Wibell, Fröken Ulla Stenkvist.

Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer, Fröken Anna-Lisa Laago.

b) Å Centrallasarettet anställda: Inga Persson, Edit Brandt, Ellen Lund, Elin Frideborg-Wikström, Margit Carlman, 1 vakant.

c) Kommunalt anställda: Se a)

Sjuksköterskor:

a) (Stads)distriktssjuksköterskor:

Sigrid Sandén, I distr.: Området mellan Vasagatan och Jakobsbergsgatan.

Birgit Neppelberg, II distr.: Området mellan Vasagatan och Norra samt Östra Ringvägen.

Helny Carlsson, III distr.: Området väster om Jakobsbergsgatan, Lundby och Fredriksberg.

Sanna Schulz, IV distr.: Området norr om Norra Ringvägen.

Iris Fagerlund, V distr.: Ängsgärdet, Haga, Aseastaden.

Siri Widell, VI distr.: Området Sommarro, Klockartorpet, Badelunda, Hemdal, Vargbo.

Å ålderdomshemmet: Alinde Högdén, Ella Björklund, Selma Bengtsson, Astrid Törnkvist, Ingeborg Berglind, Ingeborg Gerdlén, 2 vak.

b) Skolsköterskor: Rut Berggren-Nilsson, Dagmar Silén, Astrid Larsson för folkskolorna, Barbro Angmo för Högre Allm. läroverket, Birgitta Bengtsson för Läroverket för flickor.

c) Dispensärsköterska: (distrikts) Lisa Nilsson.

d) Barnavårdssköterskor: Svea Sandberg, Berta Hedlöf, Ingrid Rehnvall, Inga-Britt Andersson.

e) Sköterskor vid Asea: Inga-Britt Anselm, E. Rosendahl.

f) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända, Gunhild Gustafsson, ej godkänd.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Sigrid Andersson, Elsa Bergstrand, Annie Hagberg. Vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Ebba Westerlund.

Hemsystrar: Astrid Nilsson, Svea Laggar, Ingrid Lindgren, Karin Fredriksson, Alice Johansson.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. Distriktsläkarnas årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
6. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
7. Föreståndarens årsberättelse.
8. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
9. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
10. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
11. Hemsystrarnas verksamhetsberättelse.
12. Barnavårdscentralernas årsberättelser.

Västerås den 28 februari 1950.

GUSTAV ANDRÉN

Stadsläkare.

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdomar*

Sjukdomar	Insjuknade				
	Januari	Febr.	Mars	April	Maj
Nervfeber med klin. symt.	—	—	—	—	—
Paratyfus med klin. symt.	—	—	—	—	—
Scharlakansfeber	16	19	10	11	17
Difteri med klin. symt.	—	—	—	—	—
Difteri, bacillbärare	—	—	—	—	—
Akut barnförlamning med förlamn.	—	—	1	—	—
Akut barnförlamning utan förlamn.	—	—	—	—	—
Undulantfeber	—	—	—	—	—
Hepatitis epidemica	7	1	7	3	1
Influensa epidemica	20	63	71	41	3
Mässling	—	5	23	88	54
Påssjuka	—	2	2	3	—
Vattenkoppor	4	4	2	2	3
Kikhosta	7	12	1	14	17
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	99	123	155	37	38
Bronkopneumoni. Kapillär bronkit	12	19	7	15	8
Akut lunginflammation	1	4	2	6	2
Lungsäcksinflammation	1	—	—	1	—
Akut mag- och tarminflammation	3	15	7	7	6
Röda hund	4	—	—	—	—
Halsfluss	2	1	1	—	—
Summa	176	268	289	228	149

Bilaga 3. *Sammandrag av summariskt utdrag ur dagböcker, förda*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Förlösta och vårdade			Barnsängskvinnan var 10 dagar efter förlossningen		
	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Summa	Därav Förstföderskor	Därav Omföderskor	i barnmorskans eget hem Regl. § 24. mom. 1 st 2	å förlossningsh. Regl. § 24, mom. 1, st. 1 o mom. 2	Fall av Eklampsi	frisk	sängliggande	död
3	59	2	1	62	3	59	—	—	—	62	—	—

i Västerås år 1949.

Insjuknade							
Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
—	—	—	1	—	—	—	1
—	—	—	1	—	—	—	1
19	11	46	22	61	121	81	434
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	6	5	—	2	14
—	—	—	—	2	—	—	2
—	—	—	—	1	—	—	1
1	2	6	2	2	5	—	37
4	1	4	5	22	43	38	315
18	3	2	—	1	—	—	194
—	—	—	4	1	—	—	12
1	—	2	3	3	1	3	28
7	1	2	2	—	6	1	70
57	24	38	54	68	111	81	885
2	—	1	3	6	20	9	102
1	—	—	1	—	4	2	23
—	—	—	—	—	—	—	2
14	—	13	5	7	8	16	101
—	—	1	2	—	1	—	8
6	6	20	24	90	94	71	315
130	48	135	135	268	414	304	2.545

av barnmorskor i Västerås stad, Västmanlands län under år 1949.

Antal börder					Födda barn														
	Övr. förlossn.-f.				Levande födda				Dödfödda				Summa			Av lev. födda voro inom 10 dag. efter förlossn. döda			
					Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna					Fullgångna		Ofullgångna	
Missfall	Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Hela antalet	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
3	59	—	—	59	36	22	—	1	—	—	—	—	36	23	59	1	—	—	—

Ögondesinfektion verkställd å 59 nyfödda barn, därav 36 gossar och 23 flickor.

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1949 angående läkare och*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistr., stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt.	Antal legitimerade läkare							Antal tandläkare					
	Civila läkare som inneh. civil läkarbefattn. med tjänstårsrätt	Militär läkare som inneh. civil läkarbefattn. med tjänstårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Summa	Därav Manliga	Därav Kvinnliga	Distrikts- Manliga	Distrikts- Kvinnliga	Distrikts- Summa	Enskilt praktiserande Manliga	Enskilt praktiserande Kvinnliga	Enskilt praktiserande Summa
Västerås stad	6*	2**	10***	1	19	17	2	6	2	8	17	3	20
Centrallasarettet	26	—	—	—	26	25	1	—	—	—	—	—	—
Länssanatoriet	4	—	—	—	4	3	1	—	—	—	—	—	—

* 1 förste provinsialläkare, 1 provinsialläkare, 1 stadsläkare, 2 stadsdistriktsläkare och 1 fängelseläkare.

** De två militärläkarna ha endast militär tjänsteårsrätt.

*** Samt de 8 tjänsteläkarna.

tandläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor						Anmärkningar
m.	kv.	Distrikts-barnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Summa	Distrikts-sköterskor	Dispensär-sköterskor	Sjuksköt. vid barnav.-central	Andra av kommun, församling, bruk m. m fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst	Summa	
4	14	3	—	6	9	6	1	4	12	5	28	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Bilaga 2.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1949.

A. Vaccination.

Utdragets n:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av			
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom lagen om skyddskoppympning	genomgångna smittkoppor	Summa
	Västerås	D:r G. Andrén	199	1		200
	„	D:r A. Normark	673	10		683
	„	D:r A. Jorde	1			1
	„	D:r Th. Ericsson	1			1
	„	D:r G. Wingren	1			1
	„	D:r K. Granberg	4			4
	„	D:r J. Lundblad	1			1
	„	D:r K. Hallengren	2			2
	„	D:r G. Helmer	3			3
	„	D:r E. Fagerström	1			1
	„	D:r G. Råberger	1			1
	„	D:r S. Göranson	5			5
	„	D:r A. Brunge	3			3
	„	D:r Hj. Hendelberg	1			1
	„	D:r B. Bergström	1			1
	„	D:r C. Bergendal	2			2
	„	D:r L. Nordquist	1			1
	„	D:r S. Hansson	7			7
		Summa	907	11		918

B. Revaccination.

Under året hava utförts 130 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Bilaga 5.

Ämbetsberättelse från distriktsläkaren i östra distriktet i Västerås för år 1949.

I. *Distriktet.*

1. Distriktet har omfattat staden öster om Vasagatan.
2. Invånarantalet torde uppgå till hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse. Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1949. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av förste stadsläkaren.
2. Yttre likbesiktning har företagits i 3 fall på polisens begäran. Blodprov för bestämning av alkoholkoncentrationen har företagits i 3 fall.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. Intet av vikt att anföra.

VI. Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilaga:
Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1949.

Västerås den 31 januari 1950.

THORD ERICSSON
Distriktsläkare.

Ämbetsberättelse från distriktsläkaren i västra distriktet i Västerås för år 1949.

I. *Distriktet.*

1. Distriktet omfattar den del av staden, som är belägen väster om Vasagatan, Tessingatan, Kristianborgsallén och Bergslagsvägen.
2. Invånarantalet uppgår till c:a hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens årsberättelse. Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av förste stadsläkaren.
2. Yttre likbesiktning har företagits i ett fall på polisens begäran.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens årsberättelse.

V. Intet av vikt.

VI. Intet av vikt.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens Ålderdomshem jämte bilagor.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad fr. o. m. den 10 juli 1949.

Västerås den 7 februari 1950.

ALF JORDE

stadsdistriktsläkare.

Bilaga 5.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1949.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

1. Under året vidtagna åtgärder beträffande:
 a) byggnaderna och deras omgivning: Blomsterrabatt ordnad vid södra gaveln och en del trädgårdsmöbler nyanskaffade.
 b) mathållning: Inga förändringar.
 c) inventarier, utredningspersedlar och instrument: Läkarexpeditionen försedd med centrifug, ny undersökningsschäslong och mikroskopet iståndsatt. 4 st. nya sjukhussängar och 2 st. fåtöljer anskaffade.
 på avd. 3 har den gamla orgeln och symaskinen ersatts med nya sådana.
 d) ordningsstadgar och bestämmelser för patienternas intagning: Inga förändringar.
2. Inträffade förändringar beträffande personalen: Avdelningssköterskorna ha fått bostäder i närbelägen nybyggd fastighet och bo sålunda ej längre på sjukhuset.
3. Viktigare åtgärder, som blivit föreslagna: Inga.
4. Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Biträdespersonalen synes vara underdimensionerad. Utredning pågår om behovet av ytterligare sådan.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, betalningsklasser.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelse
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
192	40	31 873	89	87,3	89	85	166 dagar

Bilaga C.

Antal intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas benämning	Intagna		Döda	
II. Ålderdomssjukdomar.	m.	kv.	m.	kv.
Marasmus senilis	3	8		3
Gangræna senilis	1		1	
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.				
Tbc pulmonum	1			
Hepatitis ac.	1			
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.				
Anæmia	1	2		
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.				
Diabetes mellitus	2	2	1	
Adispositas universalis	1	2		
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.				
Alcoholismus chronicus	5			
VIII. Nervsystemets sjukdomar.				
Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Embollitio cerebri	14	7	7	3
Hemiplegia	2	5		1
Paraplegia	2			
Status p. fract. beseor cranii	1			
Paralysis agitans	1	1		
Org. nervsjukdom		1		
Epilepsia		1		
Neurasthenia	3	2		
Psyskonemosis	2	2		
Psychopathica	2			
IX. Sinnessjukdomar.				
Insania et Idiotia	16	16		1
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	3		2
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	21	19	11	6
Arteriosclerosis. Endarteriitis	27	21		3
Hypertonia	4	8		1
XI. Andningsorganens sjukdomar.				
Bronchitis chron.	1			

	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Asthma bronchiale	2	1		
Bronchopneumonia acuta	7		2	
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.				
Gastritis chronica		1		
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	2			
Entero-colitis chronica		2		
Cholecystitis. Cholangitis	1			
Prolopsus recti		1		
Firsura ani		1		
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	2		2	
Pyelitis. Cystopyelonephritis	2	1		
XIV. Könsorganens sjukdomar.				
A. Manliga könsorganen.				
Hypertrophia prostatæ	3		2	
XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
Rheumatimus musculorum	1			
Polyarthritis rheumatica chronica	1	6		
Arthritis deformans	4	2		
Luxativ coxae cong.		1		
Contractura flex. genuum		1		
Stat. p. fract. colli fem.		1		
XVI. Hudens sjukdomar.				
Eczema	2			
Ulcus varicosum cruris		2		
Acne		1		
Gangræna	1			
XVII. Öronsjukdomar.				
Dövstumhet		1		
XVIII. Ögonsjukdomar.				
Cataracta		1		
XIX. Svulster.				
Carcinoma (samtliga fall)	5	2	4	1
„ ventriculi	3		3	
„ intestini	1			
„ prostatæ	1		1	
„ uteri		1		1
„ mammæ		1		
Causa socialis	2			

Bilaga F.

Uppgifter från Västerås ålderdomshem för år 1949.

Antal för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till skadans natur.

I. **Skadans natur.**	Intagna		Skadans påföljd	
	m.	kv.	kvarstående men	övergående men
Ledvrickning (Distorsio, Luxatio)	1		1	
Benets och bäckengördelns ben, Fractura simplex	2			2
Förbränning (Combustio), Fingrar, Knä		1	1	
Summa	3	1	2	2

Bilaga 6.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 § för år 1949.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
kvinnliga „ }

b) Sköterskor, antal 1.

	Lidande av eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	310	
därav nytillkomna under året	281	
b) kvinnliga	128	
därav nytillkomna under året	100	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök		
a) av manliga patienter	1227	
medeltal per mottagning	4	
b) av kvinnliga patienter	775	
medeltal per mottagning	2,6	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: Måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.00—17.30.

b) för kvinnliga patienter: Måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.30—18.00 samt tisdagar manl. pat. 8.30—8.45, kvinnl. pat. 8.45—9.30.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) lika som föregående år. På poliklinikens kvällsmottagningar få även "andra" patienter infinna sig.

i

Gustav Andrén
Poliklinikföreståndare.

Bilaga 7.

Sammandrag av hälsovårdsinspektörernas i Västerås arbeten under år 1949.

Inspektionen har omfattat:

Gårdar och avträden	21.112	besök
Stall	283	„
Svinhus	2	„
Lump-, hud- och benupplag	90	„
Avstjälpningsplatser	48	„
Avloppstr. och diken	79	„
Godsmagasin	33	„
Salubodar för födoämnen	6.583	„
Salutorg	140	„
Bagerier och karamellfabriker	762	„
Mjölkförsäljn.-ställen	1.585	„
Slakterier och korvfabriker	1.185	„
Näringsställen	387	„
Rak- och frisérsalonger	49	„
Utförda desinfektioner	284	„
Provtagningar	93	„
Anhållande av födoämnen	18	„
Expeditionstjänst	298	„
Diverse arbeten	563	„

Västerås den 6 mars 1950.

Clarence von Malmborg
byråföreståndare

Bilaga 8.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete under år 1949.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	3.377
	Antal återbesök	408
	Summa	3.785

Inkomna anmälningar	191
VC-ansökningar (omfattande 1.043 st.)	161
Kvarstående ärende från föregående år	59
Kvarstående ärende till nästkommande år	34

Avhjälpta ärenden .. 177
Fortlöpande besiktningar .. 1.031

Utdömda lägenheter: 1 st. spiselrum
5 st. lägenheter på 1 rum och kök
4 st. lägenheter på 2 rum och kök
1 st lägenhet på 3 rum och kök

Antal damfriséringar: 46
Antal herr- och damfriséringar: 14

En ny damfrisering har tillkommit och en har upphört samt en har bytt lokal.

Förutom ovannämnda uppgifter ha förekommit andra med inspektioner förenade arbeten såsom bokföring, kortregistrering, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut. Det ökade arbetet ger tyvärr alltför ringa tid till fortlöpande inspektioner.

Västerås den 22 februari 1950.

Carin Graffner-Lindberg
bostadsinspektris.

Uppgifter till 1949 års årsberättelse.

Antal våningsklosetter: c:a 19.117 varav 19.107 äro wc i 2.661 fastigheter.
Under året har till hälsovårdsnämnden inkommit 161 ansökningar angående wc-anläggningar omfattande 1.043 wc, varav de flesta tillkommit i nybyggnadsfastigheter. Dessutom har en del äldre wc-anläggningar kopplats till stadens avloppsnät i och med att avloppsledningar dragits ut till Skiljebo och Hamre.
38 st. torrklosetter finnas i 31 fastigheter (43 st. föregående år).
Antal med boningshus bebyggda fastigheter vid årets slut c:a 3.824.
Under året har enl. fastighetskontorets uppgifter till Kungliga Bostadsstyrelsen tillkommit 51 st. hus.

De tillkomna lägenheterna, 897 st., fördelar sig på följande sätt:

enkelrum	4	2 rum	
1 rum och kokvrå	80	2 rum och kokvrå	
1 rum och kök	90	2 rum och kök	431
3 rum och kök	259	4 rum och kök	32
5 rum och kök	1		

Häri ingår 1 st. pensionärshem med 36 st. lägenheter.

Rivna hus: 3 st., omfattande 10 lägenheter enl. nedanstående:
4 järnspiselrum
8 lägenheter på 1 rum och kök.

Västerås den 22 februari 1950.

Carin Graffner-Lindberg
bostadsinspektris.

Bilaga 9.

Sammanställning och översikt över distriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1949.

I. distriktet: Sigrid Sandén, Kopparbergsvägen 33.
II. distriktet: Birgit Neppelberg, Munkgatan 7 A.
III. distriktet: Helny Carlsson, Stadshagsvägen 9.
IV. distriktet: Sanna Schulz, Skultunavägen 18 D.
V. distriktet: Iris Fagerlund, Frejahöjden 3.
VI. distriktet: Siri Widell, Klockartorpsgatan 21 D 1.
Dispensären: Elisabeth Nilsson, Vallingatan 5 B.

Sammandrag av distriktssjuksköterskornas årsberättelse.

Bostadstillsyn:

a) Biträtt vid inspektion, antal gånger	2
b) Företagit hembesök för bostadsvård av annan anledning, antal gånger	—
c) Övervakning av smittrening, antal gånger	23

Sjukvård:

a) Antal hela dagar, som distr.-sköterskan tjänstgjort i patien:s hem	½
b) Antal vaknätter	—
c) Företagit hembesök	
1) om dagen, antal gånger	11.552
2) nattetid, antal gånger	138
d) Sjukvård m. m. lämnad å egen mottagning, antal gånger	7.374
e) Resor med patienter till sjukhus m. m. antal gånger	29

Övrigt arbete:		Anm.
a) Kursverksamheten och dyl., lektioner m. m. antal ggr	4	Lektioner för elever vid lasarettet.
b) Bevistat sammanträden, antal gånger	12	Suppl. i Fattigvårdsstyrelsen.
c) Utredningsarbete och dyl., utredningar	—	
d) Anmälan ang. hjälpbehov, antal gånger	1	Barnavårdsnämnden.
e) Övrigt socialt arbete, antal gånger	7	Semesteransökningar. Övervakning av sinnessjuk, (försöksutskriv.) Biträtt läkare vid vaccination 2 ggr.

Bilaga 10.

Årsberättelse för år 1949 från Västerås stads distriktsdispensär typ 11 i Västmanlands län.

1. Dispensären är anordnad av Västmanlands läns landsting.

2. Dispensärdistriktet: Västerås stad, Lundby och Badelunda församlingar.

3. Personal: a) distriktsdispensärläkare: stadsläkaren doktor G. Andrén.
b) dispensär- resp. distriktssköterskor: Elisabeth Nilsson. Ovannämnda distrikt.

4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar: särskild.

5. Mottagningar: Två gånger i veckan.

6. Antal rådfrågningar hos dispensärdistriktssköterskorna (utom i anslutning till läkarmottagningarna): Omkring 2.500 besök på dispensärbyrån. Tuberkulinprövningar inberäknade.

7. Antal undersökningar utförda vid distriktsdispensären:
 a) av dispensärläkaren undersökta personer 492, därav nytillkomna 439.
 b) av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar 492.
 c) tuberkulinundersökningar (av dispensärklientel) 517 prov, därav positiva 113, därav negativa för 1 mg Mantoux 99.

8. Åtgärder vidtagna av distriktsdispensären:
 a) antal till centraldispensären (eller för röntgenundersökning) remitterade personer 250.
 b) antal genom dispensärens förmedling på tuberkulossjukvårdsanstalter intagna personer 0.
 c) intagna på övriga sjukhus, konvalescenthem m. m. 0.
 d) antal BCG-vaccinationer (av dispensärklientel) 45, därav barn 35, vuxna 10 ev. BCG-vaccinationer i skolor m. m. värnpliktiga m. fl. 188 personer.
 e) antal hembesök av dispensär-, distriktssköterskorna i dispensärens tjänst 1.371.
 f) övriga besök och resor i dispensärens tjänst 3.
 g) i fosterhem eller på barnhem omhändertagna friska barn från tuberkulösa familjer: under 2 år 2 barn, samt 2 barn kvar från föregående år.

9. Under året i registret nyinförda personer, behäftade med tuberkulos (som barn räknas personer under 16 år).
Endast inom distriktet mantals- eller kyrkskrivna personer införas.

	Lungtuberkulos					Enbart annan tuberkulos				
	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a
a) konstaterade av central- eller distriktsdispensärläkare	10	6	1	1	18	2	5	1	1	9
b) anmälda av annan läkare	5	2	—	—	7	2	5	1	1	9
c) inflyttade	13	11	—	1	24	5	3	—	—	8
Summa	28	19	1	2	50	9	13	2	2	26

10. Från dispensärens register under året avförda personer:

	Lung-tuberkulos	Enbart. annan tuberkulos[1])
a) tillfrisknade	27	32
b) dödsfall i tuberkulos*)...	8	—
c) avflyttade	20	16
d) dödsfall i annan sjukdom	7	—
e) okända	—	—
Summa	62	48

*) Endast *före* döden registrerade personer medräknas.

11. I dispensärens register den 31 dec. kvarstående personer:

Lung-tuberkulos	därav med öppen tbc	Enbart annan tuberkulos[1])
336	98	196

[1]) Bland enbart annan tuberkulos medräknas hiluslymfom, pleurit och knölrosfall av tuberkulös art utan tydligt påvisbara lunghärdar. Till öppen tuberkulos räknas fall med kaverner eller TB i direktprep. (ej *enbart* vid odling el. marsvinsprov).

Västerås den 8 februari 1950.

Gustav Andrén
Dispensärläkare.

Bilaga 11.

Under år 1949 har 8 ordinarie hemvårdarinnor varit anställda nämligen: Astrid Nilsson, Brita Weibel, Bengta Lindgren, Svea Laggar, Ingrid Lindgren, Karin Fredriksson, Alice Johansson, därav Weibel och Lindgren till 15 juli respektive 1 december samt Kerstin Edvardsson och Aina Pettersson och Elin Eriksson från respektive 1 juli, 1 oktober och 1 december 1949.

Arbetsfördelningen för hemvårdarinnorna har i enlighet med hemhjälpsnämndens uppdrag handhafts av Socialvårdsbyrån.

Enligt inkomna av hemhjälpsnämnden godkända rapporter från hemvårdarinnorna hava dessa fullgjort följande arbeten.

Hemvårdarinnan Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 20 familjer med sammanlagt 116 heldagar, 32 halvdagar och 16 timmar, samt därjämte verkställt undersökningar angående behovet om hemhjälp ävensom biträtt sjuka, då stadigvarande hjälp ej erfordrats.

Hemvårdarinnan Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 24 familjer med sammanlagt 179 heldagar, 8 halvdagar och 3 timmar.

Hemvårdarinnan Brita Weibel har under året tjänstgjort i 12 familjer med sammanlagt 101 heldagar.

Hemvårdarinnan Svea Laggar har under året tjänstgjort i 18 familjer med sammanlagt 137 heldagar och 13 halvdagar.

Hemvårdarinnan Ingrid Lindgren har under året tjänstgjort i 31 familjer med sammanlagt 235 heldagar, 15 halvdagar och 3 timmar.

Hemvårdarinnan Karin Fredriksson har under året tjänstgjort i 26 familjer med sammanlagt 226 heldagar och 4 halvdagar.

Hemvårdarinnan Alice Johansson har under året tjänstgjort i 31 familjer med sammanlagt 226 heldagar, 20 halvdagar och 2 timmar.

Hemvårdarinnan Kerstin Edvardsson har under året tjänstgjort i 21 familjer med sammanlagt 96 heldagar och 70 halvdagar.

Hemvårdarinnan Aina Pettersson har under året tjänstgjort i 8 familjer med sammanlagt 70 heldagar och 1 halvdag.

Hemvårdarinnan Elin Eriksson har under året tjänstgjort i 2 familjer med sammanlagt 18 heldagar.

Deltidsanställda hemvårdarinnor har under året tjänstgjort i 16 familjer med sammanlagt 98 heldagar och 26 halvdagar.

Verksamhetens natur har medfört, att en del av hemvårdarinnorna insjuknat och på grund därav varit lediga i olika perioder under 1949.

Kostnaderna för organisationen har bestritts av staden med bidrag från staten och landstinget.

Inkomsten av hemvårdarinnornas arbete har under året uppgått till 4.036:75 kronor.

Bilaga 12.

Årsberättelse från Västra Barnavårdscentralen i Västerås för år 1949.

Befolkningsrörelsen inom verksamhetsområdet år 1949.

Kommuner	Antal inv. 31/12 1949 (redovisningsåret)	Inflyttade	Utflyttade	Lev. födda antal	Lev. födda per 1000 inv.	Dödfödda	Döda i månad 1	Döda i månad 2—12	Döda i samtliga åldrar
Västerås domkyrkoförsamling	51.734	4.836	3.839	1.095	—	18	15	8	399
Lundby församling	3.537	1.005	729	85	—	—	—	2	22
Summa	55.271	5.841	4.568	1.180	—	18	15	10	421

Verksamhetens omfattning:

1. Personal: lasarettsläkare A. Normark med biträde av underläkare vid Centrallasarettets barnavd. Sjuksköterskor: Svea Sandberg, Västerås, Karin Norbäck, Västerås, 1 jan.—1 maj, Hjördis Deréhn, Västerås, 1 maj—31 dec.
2. Läkarmottagningar: Västerås, Kristinagatan 17. Skilda mottagningar: mödrar 0, spädbarn 103, barn 1—7 år 103.
3. Besök vid läkarmottagningar: blivande mödrar 0, barn åldersgrupp—år: 0—1 1.495, 1—2 665, 2—3 460, 3—4 46.
4. Besök vid övriga mottagningar och hembesök.

	Mottagning hos sjuksköterska	Hembesök av sjuksköterska pat. anträffad	Hembesök av sjuksköterska pat. ej anträff.	Antal pat. ej undersökta av läkaren
Barn, åldersgräns år: 0—1	493	2.172	294	19
1—2	110	388	138	65
2—3	61	232	117	75
3—4	3	25	21	—

5—6. — — —

7. Under året inskrivna spädbarn som inskrivits före fyllda 1 månad 423 st.

	Åldersgrupp, år			
	0—1	1—2	2—3	3—4
å överförda från lägre ålder	—	322	263	64
n nyinskrivna	449	—	—	—
c överförda från annat barnavårdsorgan på orten	28	23	15	—
o inflyttade från annan ort	27	13	7	—

	Åldersgrupp, år			
	0—1	1—2	2—3	3—4
Konsultationsfall (vid centraler av typ I)	—	—	1	—
Skyddskoppympade	143	57	29	15
Difteriympade, 1:a gången	26	43	25	1
„ 2:a „	—	6	16	3
Tuberkulinpröv. (ej calmetteympade)	19	163	172	13
Därav positiva	—	—	—	—
Calmetteympade	426	16	13	2
Hämoglobinundersökta	17	344	254	16
därav med Hb $\lesseqgtr$ 65 %	1	19	5	—

Hämoglobinmetod Tallqvist.

8. Inskrivna spädbarn som avlidit (eventuellt å anstalt).

Dödsorsak	Antal
Vitium org. cordis cong. + Bronchitis capillar. Centrallasarettet, Västerås	1

9. Uppfödningen av 455 barn, som under året uppnått 1 års ålder (fosterbarn frånräknade) och under minst 1:a halvåret kontrollerats å central eller station, hava
308 fått enbart bröstmjölk 2 mån. eller längre
219 fått enbart bröstmjölk 4 mån. eller längre
172 fått enbart bröstmjölk 6 mån. eller längre.

10. Erfarenheter och önskemål rörande verksamheten: Modersmjölk har förmedlats i samma utsträckning som förut.

11. Redogörelse för särskild upplysningsverksamhet: För blivande mödrar har en gång i månaden anordnats demonstration av spädbarnets utrustning och vård.

Västerås den 9 mars 1950.

Assar Normark
Centralens läkare.

Årsberättelse från Östra Barnavårdscentralen i Västerås för år 1949.

Befolkningsrörelsen inom verksamhetsområdet år 1949.

Kommuner	Antal inv. 31/12 1949 (redovisningsåret)	Inflyttade	Utflyttade	Lev. födda		Dödfödda	Döda		
				antal	per 1000 inv.		i månad 1	i månad 2—12	i samtliga åldrar
Västerås domkyrkoförsamling	51.734	4.836	3.839	1.095	—	18	15	8	399
Badelunda församling	2.554	327	399	52	20	—	—	—	14
Summa	54.288	5.163	4.238	1.147	20	18	15	8	413

Verksamhetens omfattning:

1. Personal: lasarettsläkare A. Normark med biträde av underläkaren vid Centrallasarettets barnavd. Sjuksköterskor: Ingrid Rehnvall 1/1—1/5, Centrallasarettet, vik. Rut Westerlund 2/5—31/12, Centrallasarettet, Inga-Brita Andersson 1/1—30/9, Centrallasarettet, vik. Gun Rubenson 1/10—31/12, Centrallasarettet.
2. Läkarmottagningar: Centrallasarettet, Västerås, spädbarn 52, barn 1—7 år 52. Skilda mottagningar: Centrallasarettet, Västerås, spädbarn 52, barn 1—7 år 52.
3. Besök vid läkarmottagningar: Centrallasarettet, Västerås: barn åldersgrupp—år 0—1 1.438, 1—2 676, 2—3 496, 3—4 27.
4. Besök vid övriga mottagningar och hembesök:

	Mottagning hos sjuksköterska	Hembesök av sjuksköterska pat. anträffad	Hembesök av sjuksköterska pat. ej anträff.	Antal pat. ej undersökta av läkaren
Barn, åldersgräns år: 0—1	556	1.670	196	1
1—2	105	388	110	20
2—3	75	370	115	97
3—4	10	44	19	—

5—6. — — —

7. Under året inskrivna spädbarn som inskrivits före fyllda 1 månad 314 st.

	Åldersgrupp, år 0—1	1—2	2—3	3—4
å överförda från lägre ålder	—	284	233	109
n nyinskrivna	352	1	1	—
c överförda från annat barnavårdsorgan på orten	43	32	23	—
o inflyttade från annan ort	24	16	6	—

	Åldersgrupp, år				
	0—1	1—2	2—3	3—4	4—5
Konsultationsfall (vid centraler av typ I)	1	—	—	—	—
Skyddskoppympade	121	95	19	1	2
Difteriympade, 1:a gången	16	44	19	—	—
„ 2:a „	—	6	45	3	—
Tuberkulinpröv. (ej calmetteympade)	15	149	172	13	—
Därav positiva	—	—	3	—	—
Calmetteympade	335	24	30	4	—
Hämoglobinundersökta	54	327	259	20	—
därav med Hb ≦ 65 %	3	5	3	—	—

Hämoglobinmetod Sahli.

8. Inskrivna spädbarn som avlidit (eventuellt å anstalt):

Dödsorsak	Antal
Bronchitis capillaris + Vitium cong. cordis (septumdefekt) + Mongolismus. Centrallasarettet, Västerås	1

9. Uppfödningen av 331 barn, som under året uppnått 1 års ålder (fosterbarn frånräknade) och under minst 1:a halvåret kontrollerats å central eller station, hava
236 fått enbart bröstmjölk 2 mån. eller längre.
168 fått enbart bröstmjölk 4 mån. eller längre.
120 fått enbart bröstmjölk 6 mån. eller längre.
10. Erfarenheter och önskemål rörande verksamheten: Barnavårdscentralen delar f. n. lokal med Barnmottagningen på Centrallasarettet. Önskvärt vore att Barnavårdscentralen kunde erhålla särskild lokal.
11. Redogörelse för särskild upplysningsverksamhet: För blivande mödrar har en gång i månaden anordnats demonstration av spädbarnets utrustning och vård.

Västerås den 9 mars 1950.

Assar Normark
Centralens läkare.

Årsberättelse från Norra Barnavårdscentralen i Västerås för år 1949.

Befolkningsrörelsen inom verksamhetsområdet år 1949.

Kommuner	Antal inv. 31/12 1949 (redovisningsåret)	Inflyttade	Utflyttade	Lev. födda antal	Lev. födda per 1000 inv.	Dödfödda	Döda i månad 1	Döda i månad 2—12	Döda i samtliga åldrar
Västerås domkyrkoförsamling	51.734	4.836	3.839	1.095	—	18	15	8	399
Summa	51.734	4 836	3.839	1.095	—	18	15	8	399

Verksamhetens omfattning:

1. Personal: lasarettsläkare A. Normark med biträde av underläkaren vid Centrallasarettets barnavd. Sjuksköterskor: Berta Hedlöf, Västerås, Märtha Anestedt, Västerås.

2. Läkarmottagningar: Västerås, Skallbergsgatan 1 A: spädbarn 104, barn 1—7 år 104.

3. Besök vid läkarmottagningar: Västerås, Skallbergsgatan 1 A: barn åldersgrupp—år 0—1 1.584, 1—2 661, 2—3 532, 3—4 100.

4. Besök vid övriga mottagningar och hembesök:

	Mottagning hos sjuksköterska	Hembesök av sjuksköterska pat. anträffad	Hembesök av sjuksköterska pat. ej anträff.	Antal pat. ej undersökta av läkaren
Barn åldersgräns år: 0 – 1	903	1.557	296	2
1—2	252	429	128	16
2—3	183	331	118	33
3 - 4	21	60	15	—

5—6. — — —

7. Under året inskrivna spädbarn som inskrivits före fyllda 1 månad.

	Åldersgrupp, år 0—1	1—2	2—3	3—4
å överförda från lägre ålder	—	228	233	118
n nyinskrivna	351	1	3	—
c överförda från annat barnavårdsorgan på orten	96	62	39	—
o inflyttade från annan ort	27	12	14	—

	Åldersgrupp, år			
	0—1	1—2	2—3	3—4
Konsultationsfall (vid centraler av typ I)	—	—	—	—
Skyddskoppympade	123	49	34	2
Difteriympade, 1:a gången	50	64	23	6
„ 2:a „	—	35	65	18
Tuberkulinpröv. (ej calmetteympade)	5	193	188	32
Därav positiva	—	—	—	—
Calmetteympade	325	12	20	2
Hämoglobinundersökta	48	361	322	63
därav med Hb ≦ 65 %	30	103	58	2

Hämoglobinmetod Tallqvist.

8. Inskrivna spädbarn som avlidit (eventuellt å anstalt):

Dödsorsak	Antal
Hydrocephalus	1

9. Uppfödningen av 318 barn, som under året uppnått 1 års ålder (fosterbarn frånräknade) och under minst 1:a halvåret kontrollerats å central eller station, hava
224 fått enbart bröstmjölk 2 mån. eller längre.
159 fått enbart bröstmjölk 4 mån. eller längre.
126 fått enbart bröstmjölk 6 mån. eller längre.

10. Erfarenheten och önskemål rörande verksamheten: Modersmjölk har förmedlats i ungefär samma utsträckning som förut.

11. Redogörelse för särskild upplysningsverksamhet: För blivande mödrar har en gång i månaden anordnats demonstration av spädbarnets utrustning och vård.

Västerås den 9 mars 1950.

Assar Normark
Centralens läkare.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 9

Nr 9. Redogörelse över Västerås stads Tekniska Verks räkenskaper för 1949.

11 A. Gasverk.

Driftutgifter.

1. Förvaltning:		
Personalkostnader	118.060: 14	
Lokalkostnader	7.500: —	
Underhållskostnader	4.200: —	
Materialkostnader	2.900: —	
Allmänna kostnader	26.476: 30	
Räntor och avskrivningar	6.095: —	165.231: 44
2. Tillverkning:		
Personalkostnader	147.691: 27	
Lokalkostnader	7.130: 06	
Underhållskostnader	161.395: 85	
Materialkostnader	1.545.106: 23	
Allmänna kostnader	1.072: 17	
Kraftinköp	16.207: 31	
Räntor och avskrivningar	98.500: —	1.977.102: 89
3. Distribution:		
Personalkostnader	16.561: 97	
Underhållskostnader	34.757: 16	
Mätningskostnader	41.680: 42	
Räntor och avskrivningar	43.700: —	136.699: 55
4. Installationsverksamhet:		19.150: 07
	Summa driftutgifter	2.298.183: 95

Kapitalutgifter.

Skattestat		103.600: —
	Summa utgifter	2.401.783: 95

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	928.675: 95	
Försäljningsinkomster	1.313.905: 27	
Hyresinkomster	5.213: —	
Övriga inkomster	3.400: —	
Disp. ur fonden för ommurning av ugnar	46.436: 70	
Ränteinkomster	897: 79	2.298.528: 71
	Summa driftinkomster	2.298.528: 71

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar		110.900: —
	Summa inkomster	2.409.428: 71

11 B. Elektricitetsverk.

Driftutgifter:

1. Förvaltning:		
Personalkostnader	228.059: 48	
Lokalkostnader	18.123: 35	
Underhållskostnader	10.284: 82	
Materialkostnader	7.020: 28	
Allmänna kostnader	101.339: 11	
Räntor och avskrivningar	14.779: 19	379.606: 23
2. Tillverkning:		
Personalkostnader	9.078: 68	
Lokalkostnader	12.900: —	
Underhållskostnader	2.458: 68	
Materialkostnader	366: 25	
Kraftinköp	1.287.266: 61	
Räntor och avskrivningar	1.800: —	1.313.870: 22
3. Distribution:		
Personalkostnader	113.956: 55	
Lokalkostnader	5.477: 50	
Underhållskostnader	327.465: 04	
Materialkostnader	1.510: 31	
Mätningskostnader	63.522: 64	
Räntor och avskrivningar	179.400: —	691.332: 04
4. Installationsverksamhet:		127.244: 26
	Summa driftutgifter	2.512.052:75

Kapitalutgifter.

Skattestat		38.400: —
	Summa utgifter	2.550.452: 75

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	3.019.749: 02
Försäljningsinkomster	158.967: 63
Hyresinkomster	8.000: —

Övriga inkomster	8.041: 20	
Ränteinkomster	361: 44	3.195.119: 29
Summa driftinkomster		3.195.119: 29

Kapitalinkomster.

Skattestat:	
Avskrivning på fasta tillgångar	118.300: —
Summa inkomster	3.313.419: 29

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter.

1. Förvaltning:

Personalkostnader	144.862: 95	
Lokalkostnader	4.500: —	
Underhållskostnader	2.500: —	
Materialkostnader	1.700: —	
Allmänna kostnader	15.713: 63	
Räntor och avskrivningar	72.057: 92	241.334: 50

2. Tillverkning:

Personalkostnader	12.042: 10	
Lokalkostnader	1.137: —	
Underhållskostnader	22.083: 39	
Materialkostnader	366: 42	
Allmänna kostnader	1.024: 96	
Kraftinköp	69.751: 14	
Räntor och avskrivningar	31.700: —	138.105: 01

3. Distribution:

Personalkostnader	102.524: 09	
Lokalkostnader	20.878: 12	
Underhållskostnader	200.903: 75	
Materialkostnader	5.544: 75	
Allmänna kostnader	213: 16	
Mätningskostnader	22.412: 44	
Kraftinköp	13.837: 51	
Räntor och avskrivningar	341.400: —	707.713: 82

4. Installationsverksamhet:	77.940: 55
Summa driftutgifter	1.165.093: 88

Kapitalutgifter.

Skattestat		32.440: —
	Summa utgifter	1.197.533: 88

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	838.260: 35	
Försäljningsinkomster	118.359: 10	
Hyresinkomster	3.313: 87	
Övriga inkomster	88.220: 57	
Ränteinkomster	1.387: 24	1.049.541: 13
Summa driftinkomster		1.049 541: 13

Kapitalinkomster.

Skattestat:	
Avskrivning på fasta tillgångar	284.142: 92
Summa inkomster	1.333.684: 05

Nyanläggningar, fullbordade år 1949.

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Vatten- och avloppsverk:				
Vatten- och avloppsledningar				
Södra Skallberget				
Anslagskalkyl	25/4, 31/10—46	169.000: —	70.600: —	98.400: —
Verklig kostnad		196.802: 91	103.780: 05	93.022: 86
Klockartorpsgatan				
Anslagskalkyl	25/11—48	10.000: —	10.000: —	—: —
Verklig kostnad		10.996: 31	10.996: 31	—: —
Jakobsgatan—Sotargatan				
Anslagskalkyl	29/4, 25/11—48	30.000: —	24.900: —	5.100: —
Verklig kostnad	28/4—49	30.860: 06	25.760: 06	5.100: —
Tegnérgatan — mellan Malmabergsgatan och Stockholmsvägen				
Anslagskalkyl	28/4—49	51.000: —		51.000: —
Verklig kostnad		48.100: —		48.100: —
Rikshuvudvägen mellan Wijkmansgatan och Bergslagsvägen				
Anslagskalkyl	28/4—49	65.000: —		65.000: —
Verklig kostnad		20.777: 14		20.777: 14
Stadsägan 883				
Anslagskalkyl	29/9—49	18.000: —	18.000: —	—: —
Verklig kostnad		19.934: 74	19.934: 74	—: —

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Gasverk:				
Utbyggnad av gasverket				
Anslagskalkyl	26/9—46	600.000: —		600.000: —
Verklig kostnad		792.000: —		792.000: —
Anskaffning av kolkran				
Anslagskalkyl	29/4—48	105.000: —		105.000: —
Verklig kostnad		151.700: —		151.700: —
Järnvägsspår				
Anslagskalkyl	28/10—48	21.000: —		21.000: —
Verklig kostnad		22.100: —		22.100: —
Elverk:				
Transformatorstn. o. elledningar Matarkabel Kraftv.—Elverket				
Anslagskalkyl	29/5—47	47.000: —		47.000: —
Verklig kostnad		36.243: 20		36.243: 20
Hög- och lågsp. kablar Agnegatan —Skogsvägen				
Anslagskalkyl	28/8—47	26.200: —	7.700: —	18.500: —
Verklig kostnad		29.076: 32	3.023: 49	26.052: 83
Instrumentering transformator-station S. Skallberget				
Anslagskalkyl	18/12—47	17.000: —		17.000: —
Verklig kostnad		16.900: —		16.900: —
Komplett transf.stn. Jakobsbergs-gatan				
Anslagskalkyl	30/9—48	10.000: —		10.000: —
Verklig kostnad		10.500: —		10.500: —
Jordkabelledn. å CVV-området				
Anslagskalkyl	28/10—48	15.500: —	3.000: —	12.500: —
Verklig kostnad		12.650: 97	6.362: 20	6.288: 77
Instrumentering transf. stn. å CVV-området				
Anslagskalkyl	25/11—48	11.500: —		11.500: —
Verklig kostnad		11.200: —		11.200: —
Anslutn. till högspänningsnätet av transf. stn. CVV bostadsområde				
Anslagskalkyl	25/11—48	21.000: —		21.000: —
Verklig kostnad		29.794: 11		29.794: 11
Instrumentering transf. stn Lilla Johanneslund				
Anslagskalkyl	25/11—48	11.500: —		11.500: —
Verklig kostnad		13.900: —		13.900: —

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Emausområdet				
Anslagskalkyl	21/12—48	25.000: —	10.500: —	14.500: —
Verklig kostnad		33.570: 90	10.855: 55	22.715: 35
Jordkabel kv. Älgen				
Anslagskalkyl	21/12—48	11.900: —	4.200: —	7.700: —
Verklig kostnad		13.416: 83	4.172: 39	9.244: 44
Jordkabel Spantgatan—Hammarbacksvägen				
Anslagskalkyl	21/12—48	16.750: —	3.250: —	13.500: —
Verklig kostnad		17.612: 78	3.250: —	14.362: 78
Inköp av transformatorer				
Anslagskalkyl	21/12—48	80.000: —		80.000: —
Verklig kostnad		76.400: —		76.400: —
Transformatorstation Hammarbacksvägen				
Anslagskalkyl	24/2—49	33.000: —		33.000: —
Verklig kostnad		30.300: —		30.300: —
Förstärkning av elledn. Kraftverket—Hässlö				
Anslagskalkyl	31/3—49	15.000: —		15.000: —
Verklig kostnad		15.900: —		15.900: —
Anslutn. av transf.stn. S. Skallberget till högsp.-nätet				
Anslagskalkyl	28/4—49	8.000: —		8.000: —
Verklig kostnad		12.964: 02		12.964: 02
Jordkabel kv. Vargen				
Anslagskalkyl	30/6—49	9.250: —	2.750: —	6.500: —
Verklig kostnad		9.092: —	3.058: 68	6.033: 32
Jordkabel Kraftv.—Haga				
Anslagskalkyl	25/8—49	75.000: —		75.000: —
Verklig kostnad		78.701: 18		78.701: 18
Jordkabel kv. Hanen och Skjutvallen				
Anslagskalkyl	27/10—49	4.000: —	4.000: —	
Verklig kostnad		4.242: 46	4.242: 46	

Sammandrag:

Summa anslag	1.506.600: —	158.900: —	1.347.700: —
Summa kostnad	1.745.735: 93	195.435: 93	1.550.300: —

Serviser och mindre ledningsutsträckningar år 1949.

Anslagskalkyl	28/10—48			106.700: —
Verklig kostnad		285.875: 56	206.175: 56	79.700: —

	Stadens kostnad kr.
Sammandrag:	
Summa anslag	1.454.400: —
Summa kostnad	1.630.000: —
Underskott på anslag	175.600: —
Den 26/1 1950 beviljat tilläggsanslag för inköp av kolkran (46.705: —)	46.700: —
Summa	128.900: —

Från drätselkammaren har från den 31 dec. 1949 överförts tomten nr. 3 i kv. Gasklockan till ett värde av kronor: 85.000: —

SAMMANSTÄLLNING

av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1949 samt avskrivningar under åren 1912—1949.

	Anläggnings-värde kr.	Avskrivningar kr.	Bokfört värde kr.
Vattenledningsverk	3.516.326: 98	1.582.925: 98	1.933.401: —
Avloppsledningar	3.637.961: 33	1.627.261: 33	2.010.700: —
Gasverk	3.561.968: 89	1.778.567: 89	1.783.401: —
Elverk	4.200.829: 19	2.151.728: 19	2.049.101: —
Kontors- och förrådsbyggnader	400.615: 10	276.214: 10	124.401: —
Kronor	15.317.701: 49	7.416.697: 49	7.901.004: —

VATTENVERKET.

Vattenförbrukning m. m.

	1948	1949	Ökn. resp. minskning jämf. med föregående år i %
Årsproduktion total m^3	4.941.000	5 667.000	+ 14,7
Förbrukning:			
För hushållsbehov m^3	2.228.000	2.473.000	+ 11,0
För industriella behov m^3	1.339.000	1.450.000	+ 8,3
Övrigt[1]) m^3	1.374.000	1.744.000	+ 26,9
Procentuell fördelning:			
För hushållsbehov %	45,1	43,6	— 1,5
För industriella behov %	27,1	25,6	— 1,5
Övrigt[1]) %	27,8	30,8	+ 3,0
Antal vattenförbrukare	51.700	54.000	+ 4,4
Dygnsförbrukning:			
Medeltal m^3/d	13.540	15.520	+ 14,7
Maximum (16/9—49) m^3/d	18.800	18.900	+ 0,5
Minimum (26/12—49) m^3/d	10.000	9.700	— 3,0
Specifik förbrukning:			
Medeltal l/p.d	262	287	+ 9,5
Maximum l/p.d	364	350	— 3,8
Minimum l/p.d	194	180	— 7,2
Elkraftförbrukning:			
Renvattenpumpstation kWh	2.031.400	2.577.000	+ 26,9
Per 1000 m^3 pumpad vattenm. kWh	411	455	+ 10,7
Råvattenpumpstation[2]) kWh	—	125.000	—

Undersökning av vattnets bakteriehalt har verkställts en gång per månad. Av dessa undersökningar har framgått, att vattnet i bakteriologiskt hänseende är tillfredsställande.

Vattnets hårdhet och manganhalt har undersökts c:a 2 ggr per månad.

Hårdheten har varit högst 9,7 och lägst 7,4 tyska grader.

Manganhalten har varierat mellan $<$ 0,05 och 0,16 milligram per liter.

1) För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning m. m. samt läckage.

2) Råvattenpumpstation och infiltrationsanläggning har tagits i drift den 16/7 1949.

Vattenledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		123.572
Under året lagda ledningar	3.254	
Under året kasserade ledningar	43	3.211
Sammanlagda längden den 31 december 1949		126.783
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		5.120
Under året lagda ledningar	—	—
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1949		5.120
Asbestcementrör (Everite):		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		—
Under året lagda ledningar	390	
Under året kasserade ledningar	—	390
Sammanlagda längden den 31 december 1949		390
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		4.234
Under året lagda ledningar	276	
Under året kasserade ledningar	—	276
Sammanlagda längden den 31 december 1949		4.510
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1949		136.803
Enskildas:		
Gjutjärnsledningar ej under 4" diam.	1.436	
Smidesjärnsledningar, ej servisledningar	243	1.679
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1949		138.482

Stålrör

Inga vattenledningar av stålrör ha utförts under året.

Antal vattenmätare den 31 december 1948	3.231
Ökning under året	124
Antal vattenmätare den 31 december 1949	3.355
Antal brandposter den 31 december 1948	775
Ökning under året	27
Antal brandposter den 31 december 1949	802[1])
Vattenserviser: Under året anlades	88

[1]) Därav 109 enskilda.

År 1949 lagda vattenledningar.

	Meter							S:a meter
	300 mm	250 mm	200 mm	150 mm	100 mm	75 mm	50 mm	
A. Gjutjärnsrör:								
Stockholmsvägen från Ekevägen österut ..				182				182
Gjuterivägen från Stockholmsvägen norrut					148			148
Skyttevägen från Ekevägen österut				8				8
Från Ekevägen österut till Gryta 1^{112}						29		29
Bergsvägen från Ekevägen till Gjuterivägen					138			138
Gjuterivägen från Bergsvägen norrut							45	45
Humlegatan från Långmårtensgatan västerut				62				62
Humlegatan från Långmårtensgatan till Bangatan				144				144
Bangatan från Humlegatan norrut					103			103
Violstigen			364					364
Hästhovsgatan från Violstigen till Emausbäcken				147				147
Skallbergsgatan från kv. Vargen till kv. Björnen				72				72
Skallberget från Emausgatan norrut				65	4			69
Plåtslagargatan från Tråddragargatan söderut					145			145
Jakobsgatan från kv. Borrstålet 13 till Sotargatan				175				175
Sotargatan E — D — B — C				31	78		24	133
Sotargatan D — F — G							64	64
Thuregatan					127			127
Skeppstuveri AB Djuphamn					36			36
Ledning till stadsägan nr 883 från G:a Köpingsvägen norrut			105					105
G:a Hamnen från Kungsängsgatan till Svartån	127	3						130
Stockholmsvägen från Edmansgatan österut			43					43
Tegnérgatan från Malmabergsgatan till Stockholmsvägen	405		18					423
Tegnérgatan från Emausgatan till Vijkmansgatan	85		2	2				89
Ledning från maskinistbostaden till infiltrationsbassänger vid Hässlö							165	165
Ledning till AB Standard Djuphamn					108			108
Summa	617	3	532	888	887	29	298	3254
B. Asbestcementrör (Everite):								
Skyttevägen från Ekevägen österut				327				327
Skomakarvägen från Skyttevägen söderut				63				63
Summa				390				390
Summa A+B	617	3	532	1278	887	29	298	3644

AVLOPPSVERKET.

Avloppsledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		109.238
Under året lagda ledningar	972	
Under året övertagna ledningar från ledningsföretag i Skiljebo	456	
Under året kasserade ledningar	115	1.313
Sammanlagda längden den 31 december 1949		110.551
Spillvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		14.390
Under året lagda ledningar	1.342	
Under året kasserade ledningar	—	1.342
Sammanlagda längden den 31 december 1949		15.732
Regnvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		13.608
Under året lagda ledningar	1.892	
Under året kasserade ledningar	—	1.892
Sammanlagda längden den 31 december 1949		15.500
Enskildas:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		251
Under året lagda ledningar	—	—
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1949		251
Avloppsnätets totala längd den 31 december 1949		142.034

År 1949 lagda avloppsledningar.

Kombinerade spill- och regnvattenledningar.

	Meter			S:a meter
	700 mm	300 mm	225 mm	
Skyttevägen från Ekevägen österut			25	25
Gjuterivägen från Stockholmsvägen norrut			105	105
Från Ekevägen österut till Gryta 1[112]			29	29
Plåtslagargatan från Tråddragargatan söderut			145	145
Vid Lägerhyddan från Klockartorpsgatan västerut samt från Pilgatan söderut	200			200
Jakobsgatan från kv. Borrstålet 13 till Sotargatan		175		175
Sotargatan E — D — B — C D — F — G			166	166
Katrinelundsvägen ...			25	25
Thuregatan ...			102	102
Summa	200	175	597	972

Separata spillvattenledningar.

	Meter 300 mm	Meter 225 mm	S:a meter
Skyttevägen från Ekevägen österut		45	45
Stockholmsvägen från Ekevägen österut		181	181
Gjuterivägen från Stockholmsvägen norrut		88	88
Humlegatan från Långmårtensgatan till Bangatan		144	144
Bangatan från Humlegatan norrut		103	103
Violstigen	164	200	364
Hästhovsgatan från Violstigen till Emausbäcken	147		147
Skallbergsgatan från kv. Vargen till kv. Björnen		65	65
Skallberget från Emausgatan norrut		64	64
Skeppstuveri AB Djuphamn		36	36
Ledning till stadsägan nr 883 från G:a Köpingsvägen norrut	105		105
Summa	416	926	1342

Separata regnvattenledningar.

	Meter								S:a meter
	1000 mm	900 mm	600 mm	450 mm	400 mm	375 mm	300 mm	225 mm	
Skyttevägen från Ekevägen österut							46		46
Stockholmsvägen från Ekevägen österut						182			182
Gjuterivägen från Stockholmsvägen norrut								89	89
Östra Klockartorpsområdet—Klockartorpsgatan — Stockholmsvägen		160							160
Humlegatan från Långmårtensgatan västerut					93		51	104	248
Violstigen				206				128	334
Hästhovsgatan från Violstigen till Emausbäcken			148						148
Skallbergsgatan från kv. Vargen till kv. Björnen								76	76
Skallberget från Emausgatan norrut								86	86
Gamla Hamnen från Kungsängsgatan västerut			35						35
Skeppstuveri AB, Djuphamnen								36	36
Tippen, Djuphamn, till blivande bäckkulvert				150					150
Ledning till stä nr 883 från Gamla Köpingsvägen norrut	101						5		106
Bräddavlopp Lustigkullagatan —Svartån							21		21
Gideonsbergsgatan från Emausgatan norrut								62	62
Flygplansgatan från Rodergatan norrut							66		66
Propellergatan från Rodergatan österut						4	43		47
Summa	101	160	183	356	93	186	232	581	1892

Avloppsserviser: Under året anlades	90
Antal vattenklosetter den 31 december 1948	18.064
Ökning under året	1.043
Antal vattenklosetter den 31 december 1949	19.107

RENINGSVERKET.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 13.732 m³ eller i medeltal 37,6 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.492 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 260.973 m³ eller i medeltal 715 m³ per dygn, har till större delen levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen.

Driftresultat.

Månad	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m³	Rötk.-temp. °C	Rågas m³	pH-värde ink. vatt.	Slam till Rötk. m³	Slam till torkgård m³
Januari	54.200	—	30	19.321	6,7	1.057	351
Februari	35.920	—	29	19.379	6,7	977	339
Mars	32.520	26	29	19.295	6,6	986	339
April	36.480	19	27	19.955	6,7	1.044	336
Maj	31.850	17	29	25.997	6,8	1.529	492
Juni	33.280	—	31	23.445	6,6	1.305	387
Juli	31.590	31	32	24.437	6,6	1.271	399
Augusti	37.570	18	33	20.235	6,7	1.157	392
September	31.130	22	32	30.290	6,8	1.493	498
Oktober	36.120	17	31	26.821	6,7	1.463	481
November	51.900	14	33	13.966	6,9	704	228
December	54.480	18	30	17.832	6,9	746	250
S:a värde	467.040	182		260.973		13.732	4.492
Medelvärde pr dygn	1.280	0,50	30,4	715	6,7	37,6	12,3

Med utgångspunkt från förbrukad elenergi har pumpad vattenmängd under året beräknats till 7,04 milj. m³ och i medeltal per dygn 19.300 m³.

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra Holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg, FCS badbrygga och f. d. Hamre Tegelbruk.

GASVERKET.

Under år 1949 har gasbehovet i Västerås ökat starkt främst då för industrien. Sålunda har Metallverken ökat sin förbrukning från 1948 med över 20 %. Kraftverket har installerat gaseldning för värmeugnar i verkstaden, och ASEA ha skaffat gaseldade skänktorkar och skänktorkugnar. Ett mindre antal gaseldade värmepannor i villor har även installerats. De två ugnar, som byggdes under 1948, togos i drift under januari men kunde ej tillfredsställa behovet, varför ytterligare en 4-kammarugn under hösten uppfördes. Den kunde tagas i drift under de sista dagarna av december 1949. En 3-kammarugn reparerades under sommaren och material inköptes för reparation av ytterligare en 3-kammarugn. Under några tillfällen har ugnarnas kapacitet ej varit tillräcklig, varför gasförbrukningstoppar klarats genom tillsats av gasol.

Då de gamla tjäravskiljarna av pelouzetyp blivit för små för den ökade tillverkningen, har de utbytts mot två st. elektriska tjäravskiljare levererade av Svenska Fläktfabriken. Vardera avskiljaren har en kapacitet av 1.100 m³ gas/h med en tjäravskiljningsgrad av 99,7 %.

De två 1947 uppförda provisoriska ammoniaktvättarna har tagits ur drift och ersatts med en Holmestvättare med en kapacitet av 2.500 m³ gas/h. Denna har erhållits från Linköpings gasverk som byte mot gasverkets gamla standardtvättare med en kapacitet av 750 m³ gas/h.

En ny gasfläkt kapacitet 2.000 m³ gas/h har inköpts från AB Zander & Ingeström. Den förra gasfläkten 1.100 m³ gas/h har ändrats så, att den fått samma kapacitet som den nyinköpta. Den återstående gamla gassugaren, som blivit otillräcklig, har tagits ur drift.

I samband med inkopplingen av dessa apparater har nya gasledningar lagts i apparathuset varvid ledningsdiametern ökats från 300/350 mm till 400/450 mm. En sugregulator typ Billman har samtidigt omplacerats, så att den fungerar som omloppsregulator för gasfläktarna. Den gamla omloppsregulatorn har därvid monterats ner.

En tredje högtryckskompressor Atlas Diesel AR—1 7 kg/cm² på 500 m³ gas/h har under året levererats och tagits i drift. Under året har även de två tidigare inköpta högtryckskompressorerna ombyggts av tillverkaren till för lysgas lämplig konstruktion.

En lågtryckskompressor Atlas Diesel AR—32 med en kapacitet av 2.400 m³/h och ett tryck upp till 2,5 kg/cm² har inköpts, men togs ej i drift under året. Lågtryckskompressorn skall komprimera gas dels till Metallverken och dels till en tryckledning till staden.

En ny regulator, typ Bryan Donkin, har installerats för reducering av gas från högtrycksklockorna. Den regulator från Landsverk, som tjänstgjort här för gas till Metallverken, skall användas för reducering av gas från lågtryckskompressorn till en blivande tryckledning till staden. I samband med denna utökning av maskinparken förstorades kompressorhuset.

Omläggningen av den elektriska installationen från 220 V till 380 V har fortsatt.

En rälsgående, dieselmotordriven lyftkran har levererats av Demag. Den har en skopa på 2 m³ och en maximal lyftförmåga av 10 ton.

Järnvägsbron till Kraftverket har flyttats på grund av Kraftverkets utbyggnad. I samband därmed har en del av gasverkets spårsystem flyttats och utbyggts. Den del av kostnaderna, som beror på brons flyttning, har därvid betalats av Kraftverket.

Eftersom kokssorteringsverkets kapacitet är för liten, har ett flyttbart mindre verk byggts. De mekaniska delarna har levererats av ingenjörsfirman Edvard Larsson, Stockholm, och gasverket har i egen regi byggt ett trätorn till detta.

Då personalrummet för verkets eldare gett anledning till anmärkningar både på grund av dess läge intill ugnarna och på grund av det ökade antalet eldare i det förut trånga utrymmet, tillbyggdes den tidigare byggda personalbaracken med en f. d. militärbarack, som utom rum för arbets- och vardagskläder även försågs med badstu. Denna tillbyggnad var färdig att tagas i bruk på nyåret 1950.

Driftresultat.

Månad	Total tillv.	Ink. rötgas	Gas till Metallv.	Gas till stadsnätet
Januari	715 830	10.300	289.560	423.250
Februari	684.200	10.220	279.480	388.110
Mars	708.155	10.140	261.650	426.205
April	633.970	11.270	248.330	366.840
Maj	639.395	18.250	289.530	339.385
Juni	625.945	20.630	281.780	334.175
Juli	508.115	17.450	166.470	324.885
Augusti	703.375	12.550	323.600	382.695
September	692.475	23.980	302.120	398 840
Oktober	768.795	20.180	326.980	429.900
November	782.095	9.380	348.320	430.895
December	788.005	18.800	335.280	457.515

	Driftresultat			Ökn. eller minskn. i %
	Enhet	1948	1949	
Förgasat kol	ton	16.780	20.928	+ 24,7
Tillverkad gas	1000 m³	6.800	8.067	+ 18,6
Gas från reningsverket	1000 m³	171	183	+ 7,0
Gasutbyte per ton kol	m³	405	387	— 4,4
Koks från ugnarna	1000 hl	236	335	+ 41,9
Försåld koks	1000 hl	228	180	— 21,1
Koks till försäljning per ton kol	hl	9,6	11,1	+ 15,6
Koks till undereldning	1000 hl	74,6	96,3	+ 29,1
Koks till undereldning i % av förgasade kol	%	22,2	23,0	
Gas till undereldning	1000 m³	45,6	91	+ 99,6
Erhållen tjära	ton	630	770	+ 22,2
Erhållen tjära per ton kol	kg	37,5	33,9	— 8,0
Antal laddningar	st	9.830	12.423	+ 1,2
Kol per laddning	kg	1.705	1.685	—

Förbrukning av den tillverkade gasen.

	1948		1949		Ökning eller minskning i %
	1000 m³	%	1000 m³	%	
Stadsförbrukning	3222	46,2	3421	41,5	+ 6,2
Metallverkens förbrukning	2836	40,6	3453	41,9	+ 21,8
Summa enskild förbrukning	6058	86,8	6874	83,4	+ 13,5
Gasverkets egen förbrukning	46	0,7	200	2,4	+ 335,0
Undereldning			91	1,1	
Felm. kondens och läckage	869	12,5	1082	13,1	+ 24,4
	6973	100,0	8247	100,0	+ 18,3

Gastillverkning per dygn.

Största	33.290	29/12
Medel	20.120	
Minsta	6.945	19/8

Gasmätare.

Antal gasmätare den 31 december 1948	9.781
Nytillkomna under året	+ 78
Borttagna under året	— 155
Antal gasmätare den 31 dec. 1949	9.704
Gasserviser: Under året anlades	7

Gasledningar.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		77.831
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	
Sammanlagda längden den 31 december 1949		77.831
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		1.737
Under året lagda ledningar	213	
Under året kasserade ledningar	—	213
Sammanlagda längden den 31 december 1949		1.950
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1948		4.704
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	
Sammanlagda längden den 31 december 1949		4.704
Gasnätets sammanlagda längd den 31 december 1949		84.485

År 1949 lagda gasledningar.

	Meter 150 mm	Summa meter
Stålrör:		
Föreningsgatan från Rådmansbacken norrut	60	60
Gamla Hamnen från Kungsängsgatan till Svartån	130	130
Nedre Hyttvägen vid järnvägskorsningen	23	23
Summa	213	213

ELVERKET.

Kraftomsättning.

	1947	1948	1949	% ändr. fr. 1948
Inköpt och producerad energi				
Inköpt från Älvkarleby kraftverk:				
Botteneffekt kW	6.800	6.800	7.300	+ 8,0
Toppeffekt kW	2.669	3.325	3.650	
Bottenenergi kWh	37.493.280	38.535.910	45.605.750	+ 20,0
Toppenergi kWh	563.040	1.053.520	1.998.500	
Egen produktion	191.500	71.200	60.600	— 15,0
S:a inköpt och producerat kWh	38.247.820	39.660.630	47.664.850	+ 20,0
Distribuerad energi				
Distribuerad energi enligt nedanstående spec. kWh	33 694.289	35.931.372	41.934.333	+ 16,5
Förluster inklusive variationer p. g. a. att avläsningsperioderna för inköpt och distr. energi ej sammanfalla kWh	4.553.531	3.729.258	(12.05) 5.730.517	
S:a distr. energi och förluster	38.247.820	39.660.630	47.664.850	+ 20,0
Energiförluster inom närmaste 5-årsperiod %	8,8	8,9	9,6	+ 8,0
Den distribuerade energiens fördelning på taxor				
Högspänning:				
Antal abonnenter st.	16	16	16	0,0
Energiförbrukning kWh	6.401.614	6.531.018	7.187.174	+ 10,0
Avgifter efter kWh-pris kr.	131.214: 17	116.923: 54	160.680: 88	+ 7,0
Avgifter, fasta kr.	190.144: 43	209.672: 07	188.788: 92	
Medelpris, totalt öre/kWh	5,1	5	4,85	— 3,0
Lågspänning:				
Hushållsabonnenter (Normaltaxa I)				
Antal abonnenter st.	16.363	17.352	18.403	+ 6,0
Energiförbrukning kWh	12.487.666	14.078.274	16.482.138	+ 17,0
Avgifter efter kWh-pris kr.	635.950: 61	716.197: 58	837.350: 76	+ 15,5
Avgifter, fasta kr.	425.888: 26	453.783: 08	485.889: 75	
Medelpris, totalt öre/kWh	8,52	8,35	8,05	— 3,5
Yrkesabonnenter (Normaltaxa klass II—VII, taxa II, taxa M)				
Antal abonnenter st.	5.721	5.875	6.028	+ 2,5
Energiförbrukning kWh	10.735.660	11.564.022	13.899.389	+ 20,0
Avgifter efter kWh-pris kr.	582.550: 53	617.244: 71	709.538: 48	+ 11,0
Avgifter, fasta kr.	416.485: 62	444.641: 43	471.854: 55	
Medelpris, totalt öre/kWh	9,83	9,17	8,5	— 7,3
Värme enl. nattariff:				
Antal abonnenter st.	53	52	58	+ 11,5

	1947	1948	1949	% ändr. fr. 1948
Energiförbrukning kWh	750.593	854.765	775.082	— 9,5
Avgifter efter kWh-pris kr.	15.495: 66	17.466: 84	19.408: 05	— 8,7
Avgifter, fasta kr.	12.659: 08	13.320: 68	8.720: 01	
Medelpris, totalt öre/kWh	3,76	3,61	3,63	+ 0,5
Värme, avkopplingsbar:				
Antal abonnenter st.	90	95	97	+ 2,0
Energiförbrukning kWh	1.430.190	844.058	1.377.431	+ 63,0
Avgifter efter kWh-pris kr.	17.877: 38	10.550: 73	23.105: 45	+ 77,0
Avgifter, fasta kr.	9.348: 95	6.394: 68	6.967: 32	
Medelpris, totalt öre/kWh	1,9	2.01	2,18	+ 8,5
Lantbruk:				
Antal abonnenter st.	273	270	277	+ 2,5
Energiförbrukning kWh	523.734	654.581	613.089	— 6,0
Avgifter för kWh-pris kr.	26.186: 70	32.729: 05	30.654: 45	— 4,0
Avgifter, fasta kr.	20.797: 50	19.598: 33	19.509: 32	
Medelpris, totalt öre/kWh	8,95	8,0	8,18	+ 2,2
Gatubelysning[1])				
Antal lampor	2.073	2.259	2.563	+ 13,5
Antal kw	460,73	501	560	+ 12,0
Energiförbrukning kWh	1.364.832	1.404.654	1.600.030	+ 14,0
Avgifter kr.	97.721: 97	50.286: 62	57.281: 08	+ 14,0
Medelpris, totalt öre/kWh	7,16	3,58	3,58	—

[1]) Priset inkluderar lampbyten och underhåll.

Transformatorstationer i drift 31/12—49	88 st.	Transformatoreffekt	23080 kWa
Stolptransformatorer i drift „	74 st.	„	1719
	162 st.		24799

Uppsatta mätare:

	Likström	Växelström
Den 31/12 1948 ..	379	23287 st.
Minskning resp. ökning året	—26	+943
Den 31/12 1949	353	24230 st.

Sammanställning av årets arbeten.

Transformatorstationerna Gamla Hamnen, Jakobsberg, Bergslagsvägen och Haga Parkgata ha kompletterats. Nya transformatorstationer ha utrustats och tagits i drift vid Humlegatan, CVV-området, Södra Skallberget, Hammarbacksvägen och Äppelvägen. Transformatorkiosker ha uppställts och tagits i drift vid Kronvägen, Nya Bryggeriet och kv. Hanen. Hög- och lågspänningsutrustning har installerats och tagits i drift i råvattenintaget vid Hässlö.

Kabelnätet för högspänning har utökats med ny stamkabel 3×120 mm² från Kraftverket över transformatorstationen Haga Parkgata till kiosk kv. Hanen. Kabel har utlagts för anslutning av de under året färdigställda transformatorstationerna enligt ovan.

Friledningsnätet för högspänning har ombyggts till 6,6 kV och delvis ersatts av lågspänningslinjer inom delar av Badelunda. Linjen till Hässlö har delvis ersatts med jordkabel samt i övrigt förstärkts från 16 till 50 mm². Över nybyggnadsområdet vid Johanneslund har friledningen ersatts med jordkabel.

Kabelnätet för lågspänning har utvidgats huvudsakligast inom nybyggnadsområdena vid Hammarby, Skallberget, Johanneslund, Aroslund, Malmaberg, Emaus och CVV.

Friledningsnätet för lågspänning har ombyggts inom delar av Badelunda.

Gatubelysning har tillkommit inom nybyggnadsområdena samt kompletterats på ett flertal platser inom det äldre gatubelysningsnätet.

Omläggning från 220 till 380 V har utförts inom Badelunda (Hagbyholm, Älby, Hälla och Brunnby) samt på Norrmalm.

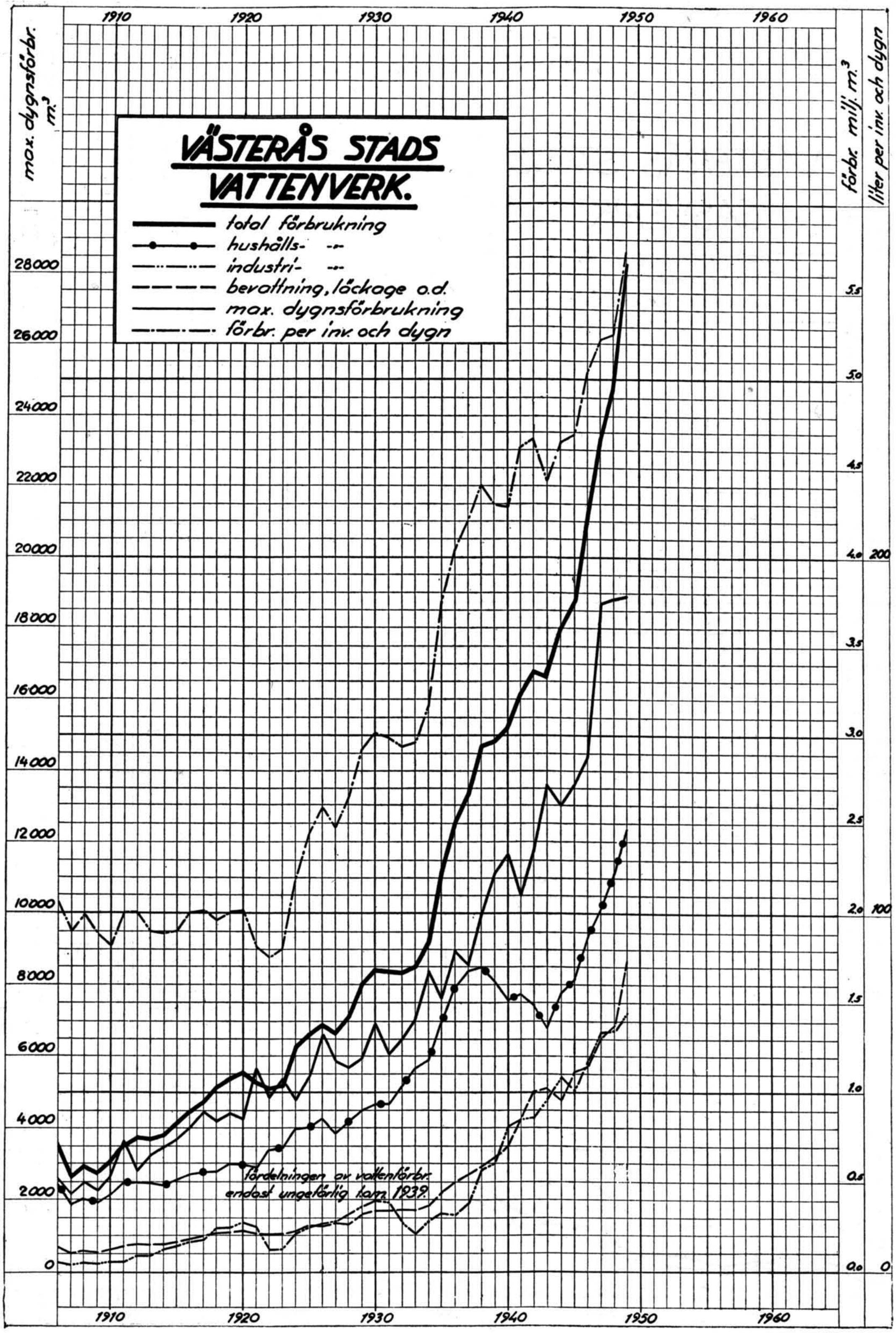
Installationsarbeten, huvudsakligast komplettering och underhåll, ha utförts inom stadens fastigheter (skolor, förvaltningsbyggnader etc.) samt på landsbygden i samband med spänningsomläggning.

Västerås den 27 april 1950.

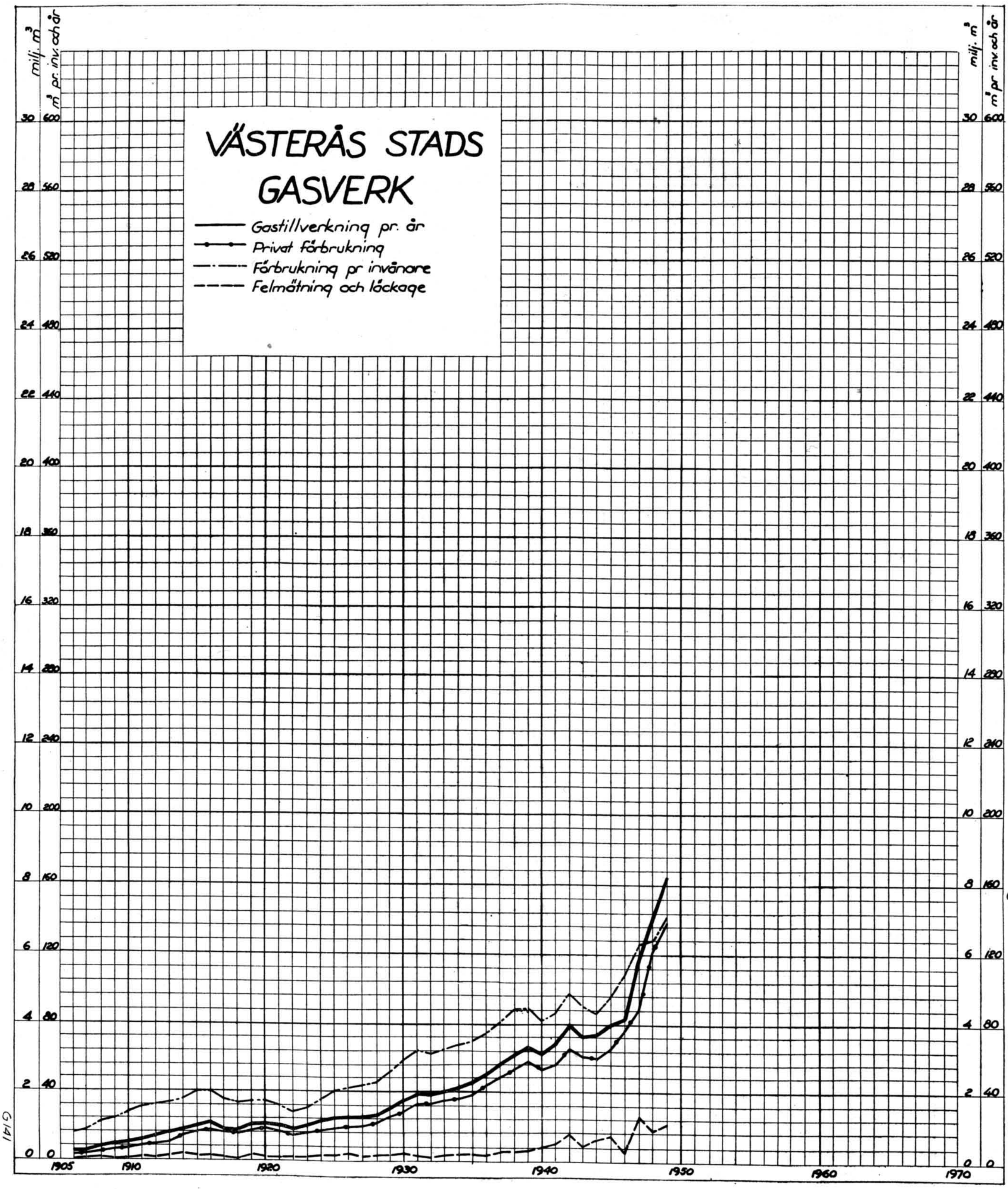
För Styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk

GUSTAV OLSSON.

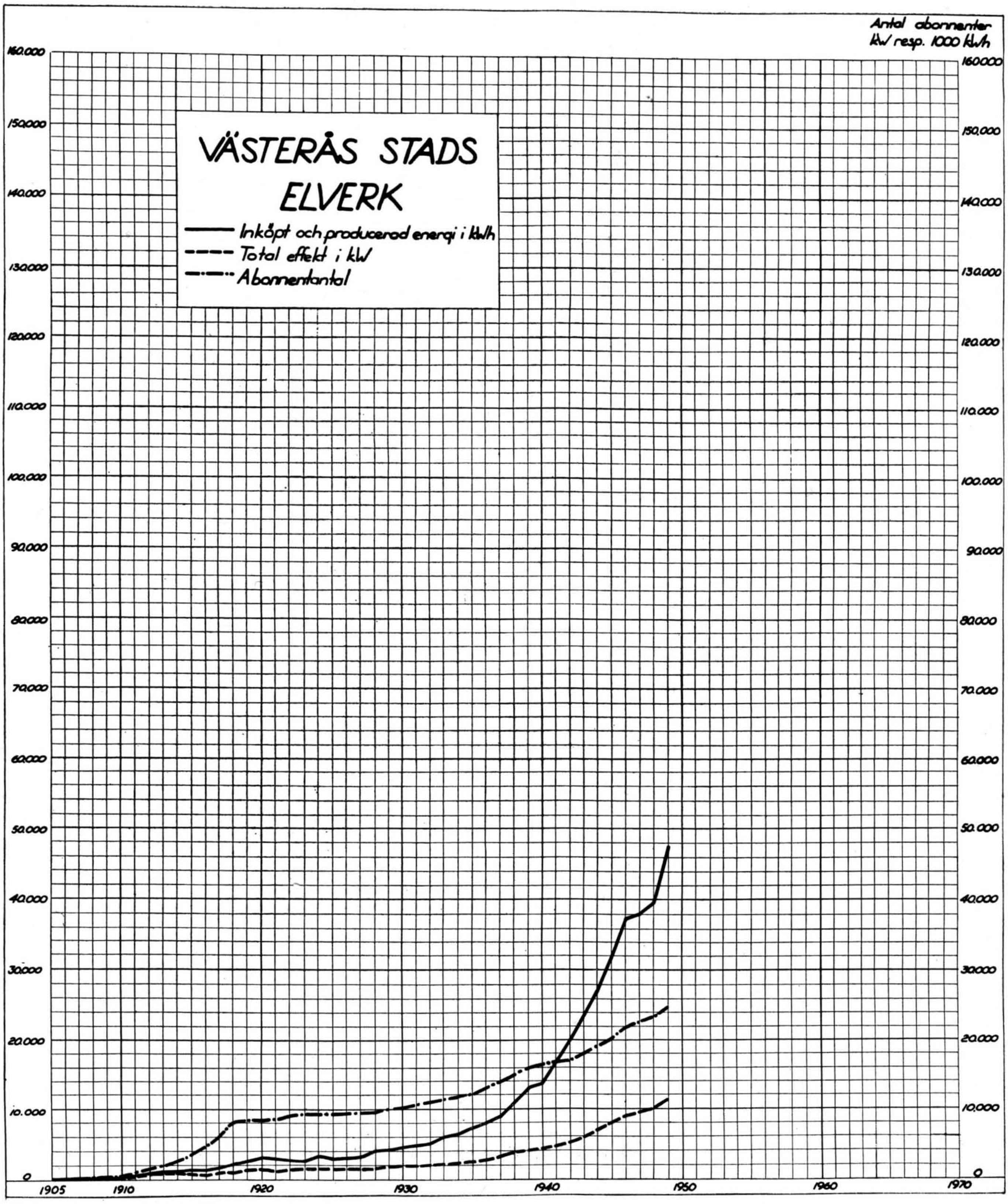
/John Sintorn.

VÄSTERÅS STADS VATTENVERK.
total förbrukning
hushålls- --"--
industri- --"--
bevattning, läckage o.d.
max. dygnsförbrukning
förbr. per inv. och dygn
max. dygnsförbr. m.³
förbr. milj. m.³
liter per inv. och dygn
Fördelningen av vattenförbr. endast ungefärlig t.o.m. 1939.
1910
1920
1930
1940
1950
1960
0
2000
4000
6000
8000
10000
12000
14000
16000
18000
20000
22000
24000
26000
28000
0.0
0.5
1.0
1.5
2.0
2.5
3.0
3.5
4.0
4.5
5.0
5.5
0
100
200

VÄSTERÅS STADS GASVERK
Gastillverkning pr. år
Privat förbrukning
Förbrukning pr invånare
Felmätning och läckage
milj. m³
m³ pr. inv. och år
0 2 4 6 8 10 12 14 16 18 20 22 24 26 28 30
0 40 80 120 160 200 240 280 320 360 400 440 480 520 560 600
1905 1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970
G 141

VÄSTERÅS STADS
ELVERK
Inköpt och producerad energi i kWh
Total effekt i kW
Abonnentantal
Antal abonnenter
kW resp. 1000 kWh
160.000
150.000
140.000
130.000
120.000
110.000
100.000
90.000
80.000
70.000
60.000
50.000
40.000
30.000
20.000
10.000
0
1905
1910
1920
1930
1940
1950
1960
1970

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 10

Nr 10. Västerås stads bostadsförmedling.
Verksamhetsberättelse för år 1949.

Bostadsförmedlingens tredje verksamhetsår visar ifråga om antalet förmedlade lägenheter en ökning i jämförelse med året dessförinnan. Sålunda förmedlades under år 1949 totalt 451 lägenheter mot 218 under år 1948. Ökningen fördelas med 9 lägenheter å stadens hus, 150 å Mimers och med 74 å övriga.

Förmedlingen vill i sammanhang härmed nämna något om principerna för uttagning av de sökande, som erhålla anvisning å lägenheter.

I första hand lämnas lägenheter åt sådana sökande, som äro bosatta i staden, och som på grund av vräkning, eldsolycka e. d. bli utan bostad. Härvid måste bostad i regel anskaffas mycket snabbt och det har förekommit, att förmedlingen icke inom den tidsfrist som förelegat kunnat anvisa lägenhet. En annan grupp som erhåller företräde framför andra är familjer med barn, som äro inneboende hos andra familjer, ofta i små och dåliga lägenheter. Vid stor trångboddhet — då exempelvis familj med barn bor i enkelrum med eller utan kokvrå eller då familj med flera barn bor i lägenhet om ett rum och kök — kan företräde lämnas, ävensom då annan bostad på grund av sjukdom eller lyte snarast bör beredas den sökande, detta senare i flera fall styrkt genom läkarintyg. Ett starkt skäl för erhållande av lägenhet föreligger också, då den innehavda bostaden är uppenbart hälsovådlig och den är bebodd av sjuka eller minderåriga; i sådana fall samarbetar förmedlingen med stadens bostadsinspektion. Vid några tillfällen ha nyanställda i stadens tjänst (folkskollärare, poliser, ingenjörer etc.), som med familj hitflyttat från annan ort och som i samband med anställningen erhållit löfte om stadens medverkan till anskaffandet av bostad, erhållit lägenheter i stadens eller Mimers hus.

Såsom en allmän princip kan sägas, att ju flera barn en familj har och ju starkare skäl som finnas på grund av sjukdom eller dylikt, desto angelägnare är det för förmedlingen att anskaffa bostad åt en sökande.

Om en sökande som redan har lägenhet erhåller annan lägenhet genom förmedlingen, söker förmedlingen få anvisa hyresgäst även till den sålunda lediggjorda lägenheten. Detta är många gånger, då så kan anses befogat, ett villkor från förmedlingen.

Förmedlingen kan emellertid icke taga hänsyn enbart till det större eller mindre behov av lägenhet som föreligger. Sålunda måste också prövas om hyran för en ledig lägenhet icke är för hög i förhållande till den av sökanden uppgivna inkomsten. Fastighetsägarna ställa också vissa krav på en hyresgäst, t. ex. ifråga om barnantal, anställning, inkomst, referenser eller annat, som ju i vart fall måste tillgodoses.

Då det alltjämt finnes ett stort antal sökande med angelägna bostadsbehov, ha sådana sökande, vilka inneha en godtagbar bostad som icke kan ställas i utbyte och vilka icke av andra särskilda skäl behöva annan bostad, icke kunnat anvisas ny lägenhet genom förmedlingen, även om de under en längre tid varit anmälda å förmedlingen.

Vid 1949 års slut funnos å förmedlingen 1400 (1948 = 1424) anmälda sökande. Då en sökande avföres ur registret, om stämpling icke skett under det sist förflutna kvartalet, visar denna siffra det å förmedlingen anmälda aktuella bostadsbehovet. Någon förbättring å bostadsmarknaden under det gångna året kan förmedlingen icke rapportera, utan är av den uppfattningen, att läget alltjämt är minst lika pressande som vid något tidigare tillfälle under förmedlingens verksamhetstid.

I **tabell** 1 lämnas detaljerade uppgifter om de sökandes antal vid 1949 års början och slut samt under året nyanmälda och avregistrerade. Av de 1424 sökande, som voro anmälda vid årets början, kvarstodo vid årets slut enligt tabell 5 fortfarande 405. Under året har 2051 nyanmälningar inkommit, av vilka 995 kvarstodo vid årets slut.

Tabell 1. Hyressökande vid 1949 års början och slut samt under året nyanmälda fördelade efter orsak till bostadsbehovet.

Lägenhetstyp	Totala antalet sökande	Orsak till bostadsbehovet: Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Under 1949 anmälda hyressökande:								
Enkelrum	169	9	16	84	10	2	2	46
Ettrumslägenheter	667	16	216	166	71	4	4	190
Tvårumslägenheter	938	29	171	105	159	7	6	461
Trerumslägenheter	237	4	11	7	68	—	—	147
Fyrarumslägenheter	24	—	—	—	8	—	—	16
Femrumslägenheter	9	—	—	—	4	—	—	5
Sexrumslägenheter	4	—	—	—	2	—	—	2
Affärslokaler el. dyl.	3	—	—	—	—	—	—	3
	2051	58	414	362	322	13	12	870
Vid årets början kvarstående hyressökande:	1424	101	338	76	283	6	22	598
	3475	159	752	438	605	19	34	1468
Från registret avförda sökande:								
På grund av genom förmedlingen erhållen lägenhet	451	40	59	86	44	14	7	201
Av annan orsak	1624	79	447	124	427	+ 7	16	538
Kvarstående hyressökande vid årets slut:	1400	40	246	228	134	12	11	729
	100 %	2,8 %	17,6 %	16,3 %	9,6 %	0,8 %	0,8 %	52,1 %

I likhet med vid föregående årsskifte finnas vid årets slut de flesta sökande bland dem, som önska lägenhet på grund av giftermål. Vid årets början utgjorde de 338 st. eller 23,8 % av samtliga sökande och vid årets slut 246 st. eller 17,6 %. Inneboendegruppen har under året kraftigt ökat från 76 st. till 228 st. Antalet nyanmälda inom denna grupp har icke varit påfallande större än under 1948, men har här en del överföringar skett från giftermålsgruppen.

Antalet nyanmälda för de som önska lägenhet på grund av uppsägning har minskat från 150 under år 1948 till 58 under 1949 och för till staden nyinflyttade från 461 till 322.

Flertalet sökande önska två- eller ettrumslägenheter såsom visas i **tabell 2**. Sålunda ha 659 (664) eller 47,1 % (46,7 %) begärt tvårumslägenheter och 497 (538) eller 35,5 % (38,0 %) ettrumslägenheter. Lägenhet om 4 rum och kök eller större önska endast 21 (20). Påfallande många inneboende och gifta önska lägenhet om 1 rum och kök.

Tabell 2. Hyressökande den 31 december 1949 fördelade efter orsak till bostadsbehov samt önskad lägenhetsstorlek.

Lägenhetstyp	Totala antalet sökande		Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Enkelrum	98	7,0 %	8	8	43	5	1	4	29
Ettrumslägenheter	497	35,5 %	12	120	120	37	7	6	195
Tvårumslägenheter	659	47,1 %	16	110	63	68	4	1	397
Trerumslägenheter	119	8,5 %	3	8	2	18	—	—	88
Fyrarumslägenheter	16	1,1 %	1	—	—	5	—	—	10
Femrumslägenheter	4	0,3 %	—	—	—	—	—	—	4
Sexrumslägenheter	1	0,1 %	—	—	—	1	—	—	—
Affärslok. el. dyl...	6	0,4 %	—	—	—	—	—	—	6
	1400	100 %	40	246	228	134	12	11	729

Den tendens som redan tidigare visat sig till önskan om större lägenheter är alltjämt påvisbar. En bidragande orsak härtill är säkerligen de statliga hyresbidragen. Ett flertal familjer skulle likväl bli trångbodda även om de erhöllo en sådan lägenhet, som de närmast anmält sig för, om man räknar med högst två boende per rum (**tabell 3**).

Tabell 3. Hyressökande den 31 december 1949 fördelade efter antalet familjemedlemmar samt önskad lägenhetsstorlek.

Lägenhetstyp	Antal sökande	1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.	9 pers.	10 pers.
Enkelrum	98	75	20	2	1	—	—	—	—	—
Ettrumslägenheter	497	43	247	182	25	—	—	—	—	—
Tvårumslägenheter	659	10	182	194	187	65	20	1	—	—
Trerumslägenheter	119	1	24	39	34	11	6	3	—	1
Fyrarumslägenheter ..	16	—	1	2	8	1	1	2	1	—
Femrumslägenheter	4	—	—	1	3	—	—	—	—	—
Sexrumslägenheter	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	1394	129	474	420	258	77	28	6	1	1
Affärslokaler el. dyl...	6									
	1400	129	474	420	258	77	28	6	1	1

Enligt **tabell 4** representera flertalet sökande, nämligen 474 (548) eller 34,1 % (38,8 %) två personer. I denna grupp ingå praktiskt taget samtliga de 246 sökande, som önska lägenhet på grund av giftermål, och ett flertal av de sökande, som äro inneboende. Trepersonersgruppen, d. v. s. i regel familjer med ett barn, utgöres av 420 (423) sökande, och fyrapersonersgruppen av 258 (213) sökande. Familjer om 5 eller flera personer, ofta familjer med 3 eller flera barn, utgöra tillsammans 113 (109) eller 8,0 % (7,8 %), men dessa äro svårast att finna bostäder åt. De vid årsskiftet kvarstående 1.394 (1.415) sökande till bostadslägenheter representera 3.983 (3.926) personer eller i medeltal pr sökande 2,86 (2,77) personer.

Tabell 4. Hyressökande den 31 december 1949 samt antalet familjemedlemmar.

	Antal sökande		Antal personer
Ensamstående	129	9,3 %	129
2 personer	474	34,1 %	948
3 personer	420	30,0 %	1260
4 personer	258	18,6 %	1032
5 personer	77	5,5 %	385
6 personer	28	2,0 %	168
7 personer	6	0,4 %	42
9 personer	1	} 0,1 %	9
10 personer	1		10
	1394	100,0 %	3983

Då tillgången på lägenheter icke alls motsvarar efterfrågan, måste väntetiden för de sökande bli lång. Såsom visas i **tabell 5** ha 101 sökande varit anmälda sedan år 1947 — därav 30 st. från första halvåret — och 304 sedan år 1948.

Tabell 5. Hyressökande den 31 december 1949 fördelade efter anmälningstiden.

Anmälningstid	Antal	
Mars månad 1947	15	
2:dra kvartalet 1947	15	
3:dje kvartalet 1947	36	
4:de kvartalet 1947	35	101
1:sta kvartalet 1948	60	
2:dra kvartalet 1948	68	
3:dje kvartalet 1948	72	
4:de kvartalet 1948	104	304
1:sta kvartalet 1949	144	
2:dra kvartalet 1949	147	
3:dje kvartalet 1949	289	
4:de kvartalet 1949	415	995
		1400

Under året har 451 (218) lägenheter förmedlats (**tabell 6**). Av dessa voro 50 (41) belägna i stadens hus, 272 (122) i Byggnads AB Mimers samt 129 (55) i privat eller kooperativt ägda fastigheter. Av Mimers lägenheter voro 165 (93) i nyuppförda byggnader och av de privata eller kooperativa 14 (22). Relativt sett ha de största ökningarna ifråga om antalet förmedlade lägenheter uppstått beträffande enkelrum samt trerumslägenheter. Detta beror på ökat antal sådana lägenheter i Skallbergsbebyggelsen.

Tabell 6. Under åren 1947, 1948 och 1949 förmedlade lägenheter.

Lägenhetstyp	Totalt			Omoderna			Moderna		
	1947	1948	1949	1947	1948	1949	1947	1948	1949
Enkelrum	20	15	51	18	11	19	2	4	32
Ettrumslägenheter	47	60	127	39	39	71	8	21	56
Tvårumslägenheter	13	116	194	5	7	13	8	109	181
Trerumslägenheter	5	17	70	2	—	1	3	17	69
Fyrarumslägenheter	1	9	7	1	1	—	—	8	7
Femrumslägenheter	1	—	1	1	—	—	—	—	1
Affärslokaler el. dyl.	2	1	1	2	1	1	—	—	—
	89	218	451	68	59	105	21	159	346

De sökande, som erhållit lägenheter, ha representerat 1355 personer eller i medeltal 3,01 personer (**tabell 7**). Då motsvarande medeltal vid årets början var 2,77 och vid årets slut 2,86, har sålunda ett visst företräde givits flerpersonersfamiljerna.

Tabell 7. Sökande som erhållit lägenheter under år 1949 fördelade med hänsyn till antalet familjemedlemmar.

Erhållen lägenhetstyp	Totalt	Antalet sökande fördelat efter antalet familjemedlemmar								
		1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.	8 pers.	10pers.
Enkelrum	51	24	26	1	—	—	—	—	—	—
Ettrumslägenheter	127	9	51	50	11	6	—	—	—	—
Tvårumslägenheter	194	4	53	67	45	20	4	1	—	—
Trerumslägenheter	70	—	5	20	22	17	4	—	1	1
Fyrarumslägenheter	7	—	—	1	3	3	—	—	—	—
Femrumslägenheter	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	450	37	135	139	82	46	8	1	1	1
Affärslokaler el. dyl.	1									
	451	37	135	139	82	46	8	1	1	1

I **tabell 8** ha de som erhållit lägenhet fördelats efter väntetid och orsaksgrupp.

Tabell 8. Sökande som erhållit lägenheter under år 1949 fördelade efter anmälningstid och orsak till bostadsbehov.

Anmälningstid	Totala antalet sökande	Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Mars 1947	24	—	2	4	1	1	1	15
2:dra kvart. 1947	44	8	12	5	1	2	2	14
3:dje kvart. 1947	49	2	9	8	2	—	—	28
4:de kvart. 1947	46	6	8	10	2	—	—	20
1:a kvart. 1948	52	4	7	6	3	1	1	30
2:dra kvart. 1948	53	5	6	13	3	6	2	18
3:dje kvart. 1948	35	3	4	12	1	—	—	15
4:de kvart. 1948	37	1	3	6	5	2	—	20
1:a kvart. 1949	41	3	2	11	11	—	—	14
2:dra kvart. 1949	31	4	3	4	5	1	—	14
3:dje kvart. 1949	31	2	3	5	9	1	—	11
4:de kvart. 1949	8	2	—	2	1	—	1	2
	451	40	59	86	44	14	7	201
År 1947	163	16	31	27	6	3	3	77
År 1948	177	13	20	37	12	9	3	83
År 1949	111	11	8	22	26	2	1	41
	451	40	59	86	44	14	7	201

Förmedlingen har under år 1949 haft inemot 16.000 besök, d. v. s. cirka 53 pr dag. Motsvarande siffror för 1948 voro 15.000 respektive 50.

Bostadsförmedlingen är underställd stadens fastighetskontor och å dess expedition har under året fröken Ulla Helgeson tjänstgjort. Sedan den 5 oktober 1949 har fru Brita Sjöholm varit anställd med halvdagstjänstgöring.

Västerås i stadens bostadsförmedling den 29 april 1950.

G. ELGHUFVUD.

|Sven Söderström.

Nr 11. Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1949.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed överlämna berättelse över sin verksamhet år 1949.

Ledamöter: Tjänstemannen Gösta Sjöberg, ordförande, kapten Axel Edström, vice ordförande, kontoristen Inge Jonsson, fru Lilian Svensson, rektorn Ingeborg Jansson, verktygsarbetaren Karl Olov Johansson och redaktören Stig Ek.

Suppleanter: Journalisten Rune Blomkvist, stiftsadjunkten H. Ahlstedt, kontoristen Linnéa Eriksson, överläraren Helmer Gustafsson och gjuteriarbetaren Gösta Andersson. Blomkvist, som avgått till följd av bortflyttning från orten, har efterträtts av sekreteraren Folke Nilsson.

Styrelsen har sammanträtt sex gånger.

Den nya ungdomslokalen i Sundinska huset, Brogården, har färdigställts och öppnats i slutet av november. Gården inrymmer samlingsrum, sammanträdesrum, bibliotek, ett mindre rum och kök. I lokalen är anordnad barservering av kaffe, te, läskedrycker m. m. Kostnaderna uppgå för lokalen till omkring 38.000 kronor samt för möbler och övrig inredning till c:a 5.600 kronor. Till möbleringen har bidrag erhållits från ASEA och Metallverken med tillsammans 3.200 kronor.

Ungdomsgårdar ha bedrivits i Stadsparken, Brahegården och Brogården.

Under vårterminen, 10/1—10/4, ha hållits 26 programkvällar och 65 öppna kvällar samt under höstterminen, 2/10—18/12, 22 programkvällar och 55 öppna kvällar. Programkvällarna ha anordnats i Stadsparken. Lokalen har varje kväll varit i det närmaste fullsatt, c:a 200 personer. Stadens olika ungdomsorganisationer ha svarat för 19 kvällar, medan resten anordnats i egen regi. Programmen ha omfattat — utom dans — sång, musik, film, teater, föredrag om yrkesutbildning, idrott, reseskildringar och allmänna ämnen. I samverkan med ABF har kurser hållits i teater och sceniskt framträdande. Deltagarantalet har varit 33.

I december överflyttades de öppna kvällarna till Brogården.

Brahegården har hållits öppen under vårterminen 80 och höstterminen 60 kvällar. Gården har anlitats av ungdomar tillhörande VIK, VSK, IFK, IK Franke, Frisksportklubben, Domkyrkans Ungdomsgille, Brahepojkarna och Våran klubb.

Totalantalet besökare i ungdomsgårdarna har beräknats till inemot 15.000. Besökarna ha huvudsakligen utgjorts av ungdomar i åldern 16—20 år.

Stadsparken, Brahegården och sammanträdesrummet i Brogården ha för olika ändamål upplåtits till ungdomssammanslutningar och föreningar. Stadsparken har dessutom disponerats av Hemvärnet den 11—26 april för utställningen ”Min hobby”, av Rädda Barnen från sistnämnda dag till den 28 april för utställning av barnhemmet i Kiel, av Unga Örnar den 15 december för konstutställning och av Västerås Fotoklubb från den 29 december till den 8 januari 1950 för uppvisning av indisk fotokonst.

Ur anslaget för understöd åt olika ungdomsorganisationer för lokalkostnader har till nedan angivna organisationer utdelats följande bidag, nämligen till

Västerås Godtemplares Ungdomsverksamhet	2.210: —
Nationaltemplarorden	550: —
Sveriges Blåbandsförenings Ungdomsfcrbund	75: —
Baptistkyrkans Ungdomsförening	500: —
Frälsningsarméns Ungdomskår	610: —
Kristliga Föreningen av Unge Män	2.910: —
Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor	750: —
Västerås Missionsförsamlings Ungdomsförening	2.230: —
Metodistkyrkans Ungdomsförening	230: —
Folkpartiets Ungdomsavdelning	300: —
Västerås Soc.-dem. Ungdomsklubbar	1.970: —
Högerns Ungdomsförbund, Västeråsföreningen	200: —
Västerås Scoutkår	600: —
Västerås Flickscoutkår	220: —
Västerås Frisksportklubb	125: —
Västerås Unga Örnar	4.000: —
Sammanlagt kronor	17.480: —

Det i staten upptagna anslaget å 5.200 kronor för utbildning av ungdomsledare har ställts till Västerås Ungdomsråds förfogande.

Västerås den 16 maj 1950.

För Ungdomsvårdsstyrelsen i Västerås:

GÖSTA SJÖBERG.

|Åke Renvall.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 12

Nr 12. Västerås stads socialvård för år 1949.

Berättelse över socialvårdsdelegerades verksamhet.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 25 november 1948 är sedan den 1 januari 1949 en socialvårdsbyrå definitivt inrättad i Västerås stad. Denna utför fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens, nykterhetsnämndens, hemhjälpsnämndens och familjebidragsnämndens förvaltningstekniska arbetsuppgifter. Socialvårdsbyrån är de anslutna myndigheternas verkställande organ.

Socialvårdsdelegerade utgör en av de sålunda anslutna myndigheterna vald gemensam institution. Antalet ledamöter är för närvarande fem. Socialvårdsbyrån och dess gemensamma personal lyda närmast under socialvårdsdelegerade.

Delegerade ha reglementsenligt till uppgift bl. a. *att* verka för socialvårdens samordning i staden, *att* handlägga till förvaltningen hörande gemensamma organisations- och personalfrågor samt *att* avgiva yttranden och förslag i frågor, som röra den gemensamma förvaltningen.

Socialvårdsdelegationen har under året haft följande sammansättning:

Från fattigvårdsstyrelsen: f. drätseldirektören Theofil Öberg och kyrkoskrivaren John Sjöblom med fru Helga Hall och skomakaremästaren Ernfrid Carlsson som suppleanter.

Från barnavårdsnämnden: f. folkskoleinspektören Em. Granér och kontoristen Gösta Sjöberg med doktor Knut Granberg och fru Lydia Billgren som suppleanter samt

Från nykterhetsnämnden: Ombudsmannen R. V. Hult med doktor Hjördis Lind-Campbell som suppleant.

Gemensam förvaltningspersonal, som lyder närmast under socialvårdsdelegerade:

1) Socialvårdschefen Axel Norén, sedan 1/1 1949 (dessförinnan fattigvårds- och socialvårdssyssloman fr. o. m. 1/1 1920).
2) Socialvårdssekreteraren Sten Fägerstam, sedan 1/1 1949.
3) Fröken Margareta Beskow, kassörska från 1 november 1946.
4) Fröken Gurli Ahlström, kontorsbiträde sedan 1 febr. 1929 (ordinarie från 1 januari 1940).
5) Fru Karin Sjölin, kontorsbiträde, sedan 1 febr. 1937, (ordinarie fr. 1 januari 1941).
6) Fru Maj-Britt Ström, skrivbiträde sedan 9 febr. 1940, (ordinarie från 1 sept. 1945).
7) Fru Britta Gustavsson, skrivbiträde sedan 1 juli 1940, (ordinarie från 1 sept. 1945).
8) Fru Birgit Åhlén, extra skrivbiträde tiden 17/8 1948 t. o. m. 23/4 1949.
9) Fröken Britta Andersson, extra skrivbiträde sedan den 1 mars 1949.
10) Fröken Gunnel Lidbom, extra skrivbiträde sedan den 15/6 1948.
11) Fröken Viola Boström, extra skrivbiträde sedan den 1/2 1949.
12) Fröken Anne-Marie Skoglund, extra skrivbiträde sedan den 20/6 1949.

Socialvårdsdelegerade ha under året haft 6 sammanträden med 43 protokollförda ärenden, huvudsakligen rörande personal- och organisationsfrågor.

Socialvårdsbyråns arbetslokaler ha under året betydligt utvidgats och undergått nödvändiga reparationer. Därjämte har inköp av för byrån erforderliga möbler ägt

rum. För kassans räkning har inköpts en bokförings- och kvitteringsmaskin. I samband därmed har en viss omläggning och förenkling av blankettformulären skett.

Socialregistret omsluter f. n. omkring 20.000 personer. Nytillkomna registreringar under året uppgick till cirka 3.000 och antalet avregistreringar till omkring 1.300, vilket inneburit att registrets omfattning ökat betydligt under året.

Hemhjälpsverksamheten är förlagd till socialregistret. Antecknade ansökningar utgjorde 366, varav i 211 fall hemhjälp kunnat beredas under sammanlagt 1.595 dagar samt i 155 fall sådan hjälp av skilda anledningar icke kunnat anvisas. En mera detaljerad berättelse över denna verksamhet återfinnes i Stfm. handl. ser. B nr 5.

Den särskilt för socialvården anställda hemkonsulenten med uppgift att företrädesvis lämna handledning, råd och stöd åt familjer där sådan hjälp av olika anledningar är behövlig har meddelat sådan hjälp åt 18 familjer under sammanlagt 232 dagar.

Denna form av hjälpverksamhet har visat sig synnerligen värdefull.

I övrigt hänvisas till den gemensamma ekonomiska berättelsen.

Västerås i maj 1950.

För socialvårdsdelegerade:

THEOFIL ÖBERG.

/Axel Norén.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 **Ser. B nr 13**

Nr 13. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1949.

Jämlikt bestämmelserna i 3 § reglemente för Västerås stads fattigvård får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet för år 1949.

Styrelsen har under året haft 11 sammanträden med 107 protokollförda ärenden.

Förvaltningsutskottet, som förbereder och handlägger ärenden rörande företrädesvis ålderdomshemmet har haft 11 sammanträden med 96 protokollförda ärenden.

Understödsdelegationen, som handlägger understödsärenden har haft 12 sammanträden med 396 protokollförda ärenden.

Antalet personer, som åtnjutit understöd utgör 1.333 mot 1.330 under närmast föregående år. Samtidigt med åtnjuten fattigvård ha 280 personer åtnjutit folkpension, 61 särskilt barnbidrag och 53 bidragsförskott mot resp. 390, 54 och 49 under år 1948.

Procenttalet av understödstagarnas antal i förhållande till stadens folkmängd utgjorde 2,30 % varav 1,80 % hänför sig till den öppna och 0,50 % till den slutna fattigvården.

Bruttokostnaden för fattigvården i sin helhet utgjorde 1.006.725: 91 kronor, varav 430.122: 85 kr. belöper å den öppna och 576.603: 06 kr. å den slutna fattigvården. Sammanlagda inkomsten uppgick till 523.898: 70 kr. varför nettoutgiften utgjorde 482.827: 21 kr., vilken summa fördelad på innevånare och skattekronor utgjorde 8: 54 kr. resp. 0: 29 kr.

Arbetsföreläggande enligt 71 § fattigvårdslagen har meddelats i 3 fall, men i intet fall har föreläggandet lett till intagning å arbetshem.

Ålderdomshemmet:

Antalet intagna under året har varit 292 med 66.153 vårddagar. Medelbeläggningen per dag har varit 183. Dagkostnaden uppgick till 8: 72 mot 8: 40 kr. under närmast föregående år.

Under året ha förberedande åtgärder vidtagits för ålderdomshemmets om- och utbyggnad. Avsikten är att åstadkomma ålderdomshem i enlighet med de principer, som angivas i Socialvårdskommitténs betänkande med förslag till inrättande av ålderdomshem. Enligt detta förslag skola ålderdomshemmen upphöra att vara fattigvårdsanstalter, vilket skulle medföra utbyggnad av hemmen till ett platsantal, som motsvarar ungefär 1 % av befolkningsantalet, vilket för Västerås stads vidkommande innebär ett platsantal av 600 fördelade å hem i olika delar av staden. I avbidan på genomförandet av detta program kunna endast provisoriska och mera trängande förbättringar företagas av ålderdomshemmets fastigheter och möblering.

I övrigt hänvisas till efterföljande tabeller och siffermässiga uppgifter.

Västerås i maj 1950.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/Axel Norén.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

Förre Drätseldirektören Th. Öberg, ordförande.
Kyrkoskrivaren John Sjöblom, vice ordförande.
Ledamöter: Annonschefen Einar Jonsson, fru Helga Hall, ombudsmannen Alvar Johansson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Befattningshavare, helt anställda hos fattigvårdsstyrelsen:

Eric Johansson, tillsyningsman resp. assistent sedan den 1 nov. 1930
Karl Österberg, tillsyningsman resp. assistent sedan den 1 maj 1933, (ordinarie från 1/7 1939).

Befattningshavare, anställda vid ålderdomshemmet:

Sten Fägerstam, syssloman sedan den 1/10 1945 t.o.m. den 15/5 1949
Hans Lidquist, syssloman sedan den 15/5 1949
Viktor Ericsson, vaktmästare sedan den 24/10 1921
Ruben Sandh, bitr. vaktmästare sedan den 31/8 1942, dessförinnan sjukvårdare sedan den 1/7 1923
Henrik Forslund, maskinist sedan den 1/3 1920
Holger Larsson, bitr. maskinist sedan den 31/8 1942, dessförinnan eldare sedan den 16/6 1930
Greta Bergström, husmoder sedan den 1/1 1947

Ella Björklund,	sjuksköterska	sedan	den	15/9	1941	
Alinde Högdén	„	„	„	1/1	1943	
Selma Bengtsson,	„	„	„	1/7	1947	
Ingeborg Gerdlén,	„	„	„	7/4	1949	
Maria Berglind,	„	„	„	1/11	1949	

Nattsköterskor (deltidsanställda):
Karin Berghök, Olga Carlstedt, Astrid Thörnqvist och Anna Lindberg.
Ester Westberg, tvättföreståndarinna sedan den 1/3 1929
Anna Lundkvist, kokerska sedan den 1/2 1935
Annie Winterqvist, sömmerska sedan den 1/1 1940
Britt-Marie Pehrsson, kontorsbiträde sedan den 7/7 1947
Komminister Axel Bergenfalk, predikant sedan den 1/11 1946
Sara Norén, organist sedan den 1/10 1920
Läkare: Leg. läkaren Gösta Helmer tiden 1/1—31/3 1949
Stadsdistriktsläkaren Thord Ericsson, tiden 1/4—9/7 1949
„ Alf Jorde, sedan den 10/7 1949.

Vårdbiträden: 20 st.
Köksbiträden: 4 „
Tvättbiträden: 4 „

Inom den öppna fattigvården tjänstgöra:

Staden är uppdelad i två läkardistrikt, östra och västra distriktet, med gräns Vasagatan, Linnégatan, Kristiansborgsallén och Bergslagsvägen.
VÄSTRA DISTRIKTET: Förste stadsläkaren G. Andrén tiden 1/1—9/7 1949 och fr. o. m. 10/7 stadsdistriktsläkaren Alf Jorde.
ÖSTRA DISTRIKTET: Stadsdistriktsläkaren Thord Ericsson fr. o. m. 1/4.

Statistisk redogörelse angående familjetyper och understödsformer m. m. åren 1944—1949.

FAMILJETYP:	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Ensam man utan barn	279	315	297	297	246	352
„ „ med barn	2	3	2	—	1	2
Ensam kvinna utan barn	445	419	454	458	249	297
„ „ med barn	71	86	83	57	85	89
Gift par eller samboende utan barn	278	246	250	222	156	60
„ „ „ „ med barn	236	264	220	232	194	111
Ensamma barn	—	1	—	—	—	—
Antal hemmavarande barn under 16 år	405	447	398	360	351	382
Omhändertagna av barnavårdsnämnden	18	42	43	45	48	40
Summa antal personer	1.734	1.823	1.747	1.671	1.330	1.333

UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET:	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Understöd enligt fattigvårdslagen	1.613	1.698	1.615	1.534	1.323	1.327
Understöd enligt lagen om kommunalt pensionstillskott m. m.	121	125	132	137	7	6
Summa antal personer	1.734	1.823	1.747	1.671	1.330	1.333

Vård å fattigvårdsanstalt:

	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Antal vårdtagare: män	146	169	170	175	157	175
„ „ kvinnor	146	135	143	137	127	117
„ „ under 16 år	16	3	5	8	2	—
Summa antal personer	308	307	318	320	286	292

	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Antal underhållsdagar	65.109	64.569	65.450	65.512	65.186	66.153
Vårdens värde kronor	319.202:—	371.947:—	378.267:—	437.325:—	530.572:—	576.603:—

Vård å sjukvårdsanstalt helt eller delvis på kommunens bekostnad.

	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Antal vårdtagare: män	121	145	121	106	96	98
„ „ kvinnor	126	129	123	109	96	86
„ „ barn	21	24	14	26	30	32
Summa antal personer	268	298	258	241	222	216

	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Antal vårddagar	59.227	59.013	53.158	47.604	45.805	41.691
Vårdens värde, kronor	98.501:—	108.408:—	91.623:—	85.363:—	118.180:—	117.945:—

Hemunderstöd:

	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Understödets värde kronor	203.254: —	227.203: —	244.583: —	235.063: —	158.485: —	175.652: —
Annan hjälp, värde kronor	6.579: —	6.884: —	6.670: —	8.410: —	6.310: —	9.342: —
Summa understöd						302.999: —
Antal kalendermånader under vilka hjälp lämnats	4.859	5.014	5.063	4.895	4.164	4.011

Därjämte har utgått till följande antal personer:

	1944	1945	1946	1947	1948	1949
tilläggspension	781	747	741	734	390	280
barnbidrag	102	83	97	76	54	61
bidragsförskott	44	45	45	39	49	53
Antal	927	875	883	849	493	394

Inlagor i fattigvårdsmål.

a) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar, svar å anmaningsskrivelser och annan skriftväxling.

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Utgångna anmaningsskrivelser	154	162	159	165	156	192	192	236	213	212	231
Inkomna anmaningsskrivelser	180	193	180	186	210	184	164	182	254	241	250
Utgångna andra skrivelser	1848	2012	2221	2390	2540	2855	2820	2835	2872	2487	2574
Inkomna andra skrivelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2360	2783
Summa	2182	2367	2560	2741	2906	3231	3176	3253	3339	5300	5838

b) Till Konungens befallningshavande i länet:

	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Ansökningar	34	53	33	43	48	41	44	49	50	39	67	65
Påminnelser	70	61	73	62	72	107	97	62	161	86	98	130
Förklaringar	128	71	92	85	79	94	53	40	86	124	98	161
Summa	232	185	198	190	199	242	194	151	197	249	263	356
Mantalsskrivningsmål:												
Ansökningar	144	115	81	62	119	148	123	144	115	92	129	105
Påminnelser	81	116	76	27	54	155	87	86	105	103	182	178
Förklaringar	50	47	38	41	32	46	60	82	77	83	81	84
Summa	275	278	195	130	205	349	270	312	297	278	392	367

Besvär har anförts hos Kammarrätten i 4 fall därav två i fattigvårdsmål och två i mantalsskrivningsmål.

Anstaltsvård:

	Antal personer											
	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	78	88	113	99	96	142	99	165	84	91	88	121
Å sanatorium	37	29	33	25	36	21	38	42	42	19	17	17
Å sinnesjukhus och därmed likställda	125	138	135	154	153	143	162	153	109	141	73	30
Å epileptikerhem	4	4	5	6	5	7	5	5	7	9	2	3
Å Västmanl. läns sjukhem	30	16	19	18	23	15	8	9	9	3	1	2
Å kuranstalter	25	18	20	15	14	7	12	12	17	15	13	7
Å andra anstalter	15	19	28	45	40	44	22	19	7	18	28	30
Summa	314	312	353	362	367	379	346	405	275	296	222	210

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1949:

Kvarvarande sedan år 1948	180	
Under året intagna	112	292
„ „ utskrivna	57	
„ „ avlidna	53	110
Vid årets slut kvarvarande		182

varav 108 män och 74 kvinnor.

Av under året vårdade tillhörde 24 män och 9 kvinnor främmande fattigvårdssamhällen.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

Ålder	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	—	—	—	—	—	—	—
Pensionärer mellan 16—20 år	1	—	—	—	—	—	1
„ 21—30 „	6	—	—	1	—	—	7
„ 31—40 „	7	—	—	2	—	—	9
„ 41—50 „	2	1	—	7	1	—	11
„ 51—60 „	24	1	2	9	—	—	36
„ 61—70 „	17	1	6	7	5	5	40
„ 71—80 „	27	11	30	12	4	22	106
„ 81—90 „	6	5	27	11	6	21	76
„ över 90 år	—	1	—	1	—	4	6
Summa	90	20	65	50	16	51	292

Dessa 292 pensionärer ha åtnjutit vård under sammanlagt 66.153 vårddagar, varav 31.873 belöpa sig på 105 män och 87 kvinnor, vilka vårdats på hemmets sjukavdelningar.

Av de på hemmet vårdade pensionärerna åtnjöto 256 folkpension. Den äldsta manliga pensionären har under året varit f. d. metallarbetaren Karl Erik Andersson, född år 1856 och den äldsta kvinnliga pensionären änkefru Anna Sofia Pettersson, född år 1855.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

Icke arbetsföra:	Män	Kvinnor	Summa
Sinnessjuka och sinnesslöa	15	16	31
Blinda och litet seende	1	3	4
Lama och ofärdiga	6	4	10
Ständigt sängliggande	56	56	112
Lungsjuka	—	—	—
Ålderstigna och sjukliga	60	24	84
Minderåriga barn	—	—	—
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	16	12	28
Av annan orsak partiellt arbetsföra	21	2	23
Summa	175	117	292

Pensionärerna ha för hemmets räkning sysslat med arbeten av olika slag såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt, skomakeri, tapisseri, målning, snickeri, trädgårdsskötsel m. m.

I hemmets tvättinrättning har under året tvättats 68.561 kg. tvätt varav för enskilda personer 28.931 kg.

Tablå över leveranspriser å för ålderdomshemmets behov inköpta större artiklar under åren 1940—1949.

Artiklar	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rågmjöl	23: 50	26: 44	28: 80	25: —	28: —	23: —	28: —	32: 50	36: 12	36: —
Rågsikt	31: —	32: 78	34: 75	—	—	—	—	—	—	—
Vetemjöl	39: 13	37: 48	39: 60	39: 15	38: 13	35: 95	39: 75	45: 75	50: 11	54: —
Korngryn	32: 25	46: 75	44: 22	42: 50	39: 25	36: —	34: 50	38: —	42: —	47: —
Ärter, gula	—	67: 67	69: 50	62: 50	48: —	44: 75	45: —	46: 50	55: 55	58: —
Fläsk	179: 75	246: 38	265: —	375: —	350: —	380: —	—	373: —	383: —	318: —
Sill	68: 47	119: 38	—	100: —	133: —	153: —	135: —	120: —	87: 50	97: —
Havregryn	43: 38	53: —	53: —	45: 38	45: —	45: —	44: —	46: —	48: 50	50: —
Risgryn	47: —	79: 75	124: —	119: —	114: —	99: —	99: —	—	—	132: —
Kaffe	282: 75	341: 25	425: —	430: —	440: —	423: 75	395: —	427: 50	451: —	430: —
Socker	41: 69	47: 06	56: 81	58: 13	53: 75	55: 88	55: 50	69: —	66: 23	71: —
Bruna bönor	85: —	104: 17	—	—	119: 50	110: 25	106: —	112: —	—	132: —
Margarin	145: —	270: —	255: —	246: 75	216: 56	201: 13	192: —	218: 50	227: 50	221: —
Farin	35: —	40: 67	—	53: —	53: —	53: —	54: —	66: —	—	—

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaderna för såväl den inre som yttre fattigvården dels i genomsnitt under 5-årsperioder åren 1920—1939 och dels årsvis åren 1940—1949.

Åren	Bruttokostnad		Summa	Nettokostnad		Summa
	Sluten fattigvård Kr.	Öppen fattigvård Kr.	Kr.	Sluten fattigvård Kr.	Öppen fattigvård Kr.	Kr.
1920-1924	122.516: 25	452.688: 92	575.202: 17	78.473: 75	413.524: 36	511.998: 11
1925-1929	198.691: 50	460.036: 37	658.727: 87	89.216: 91	407.143: 75	496.360: 66
1930-1934	249.991: 55	449.927: 54	659.919: 08	117.880: 78	364.434: 88	482.315: 67
1935-1939	277.655: 52	368.086: 64	645.722: 16	128.513: 70	256.844: 06	385.357: 77
1940	318.069: 31	361.170: 01	679.239: 32	139.306: 45	232.857: 18	372.163: 63
1941	331.978: 78	407.989: 08	739.967. 81	138.634: 95	290.855: 55	429.490: 50
1942	347.048: 43	392.026: 68	739.077: 11	121.949: 79	258.193: 79	380.143: 58
1943	338.440: 99	377.891: 16	716.332: 15	119.885: 90	252.455: 19	372.341: 09
1944	363.299: 21	397.233: 87	760.533: 08	143.790: 76	281.711: 94	425.502: 70
1945	431.265: 30	423.972: 09	855.237: 39	158.963: 66	269.027: 90	427.991: 56
1946	427.725: 68	413.509: 39	841.235: 07	155.118: 60	283.347: 37	438.465: 97
1947	528.329: 28	405.228: 15	933.557: 43	249.327: 23	299.113: 46	548.440: 69
1948	547.234: 91	382.551: 67	929.786: 58	200.392: 77	227.946: 45	428.339: 22
1949	576.603: 06	430.122: 85	1.006.725: 91	235.573: 77	247.253: 44	482.827: 21

Tabell, utvisande kostnadssummorna fördelade på invånare o. skattekronor m.m., dels i genomsnitt under 5-årsperioder åren 1920—1939 och dels årsvis under åren 1940—1949.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården		Nettokostnaden för öppna fattigvården		Understödstagare inom den slutna vården			Underhållskostnad på Ålderdomshemmet	
		fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	Antal intagna under året	Medeltal pr dag	Antal underhållsdagar	pr understödstagare och år Kr.	pr understödstagare och dag Kr.
1920-1924	351.984	17: 86	1: 74	14: 05	1: 42	270	114	41.775	1.051: 48	2: 81
1925-1929	284.882	16: 89	1: 77	13: 88	1: 48	377	167	60.798	1.067: 31	3: 03
1930-1934	352.579	15: 57	1: 37	11: 77	1: 03	362	182	66.410	1.377: 48	3: 77
1935-1939	397.491	11: 05	0: 81	7: 38	0: 54	326	190	69.434	1.489: 20	4: 08
1940	649.176	9: 61	0: 57	6: 01	0: 35	295	187	68.445	1.701: 90	4: 65
1941	674.405	10: 90	0: 64	7: 40	0: 43	300	188	68.754	1.752: 95	4: 83
1942	744.256	9: 33	0: 52	6: 33	0: 33	282	192	70.033	1.836: 23	4: 95
1943	857.313	8: 73	0: 43	5: 91	0: 31	286	174	63.575	1.912: 09	5: 32
1944	843.548	9: 60	0: 50	6: 36	0: 33	308	178	64.835	2.041: —	5: 60
1945	880.956	9: 28	0: 49	5: 83	0: 30	307	178	65.041	2.409: —	6: 60
1946	1.073.243	8: 59	0: 41	5: 55	0: 26	318	179	65.450	2.337: 30	6: 40
1947	1.409.384	10: 27	0: 39	5: 60	0: 21	320	179	65.512	2.951: 56	8: 08
1948	1.506.475	7: 77	0: 28	4: 13	0: 15	286	179	65.186	3.057: 17	8: 40
1949	1.657.342	8: 54	0: 29	4: 28	0: 15	292	183	66.153	3.135: 20	8: 72

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

År	Antal kyrkoskrivna invånare vid årets slut	Antal understödstagare	Yttre fattigvården antal understödstagare i %	Inre fattigvården antal understödstagare i %	Hela fattigvården antal understödstagare i %
1920-1924	30.322	2.720	7,61	0,89	8,50
1925-1929	29.387	2.476	7,04	1,11	8,15
1930-1934	30.996	2.240	6,24	1,09	7,33
1935-1939	35.254	1.876	4,54	0,76	5,30
1940	38.729	1.723	3,79	0,66	4,45
1941	39.421	1.720	3,60	0,76	4,36
1942	40.797	1.771	3,69	0,62	4,31
1943	42.707	1.692	3,30	0,66	3,96
1944	44.306	1.734	3,22	0,70	3,92
1945	46.118	1.823	3,28	0,67	3,95
1946	51.034	1.747	2,80	0,62	3,42
1947	53.390	1.671	2,53	0,60	3,13
1948	55.828	1.330	1,87	0,51	2,38
1949	57.826	1.333	1,80	0,50	2,30

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1949.

DEBET:

Inkomster:

Yttre fattigvården:

Bidrag och ersättningar:		
Landstingsbidrag, ersättning av enskilda samt av pensioner och sjukkassor	147.730: 79	
Övriga inkomster	35.138: 62	182.869: 41
Ålderdomshemmet:		
Försäljning och utförda arbeten	26.475: 90	
Hyror	20.930: 74	
Bidrag och ersättningar:		
Andel i tvättinrättningens kostnader för löner och hyra	7.000: —	
(Vårdavg. av främmande kommuner, enskilda, landstinget, staten samt av pensioner och sjukkassor)	284.756: 81	
Diverse inkomster	1.865: 84	341.029: 29
		523.898: 70
Uttaxerade medel		484.807: 21
	Summa kronor	1.008.705: 91

KREDIT:

Utgifter:

Yttre fattigvården:

Personalkostnader	89.389: 45	
Administrationskostnader	23.624: 22	
Underhållskostnader	265: 66	
Understöd med karaktär av fattigvård	174.896: 87	
Understöd utan karaktär av fattigvård	345: 08	
Anstaltsvård	106.477: 80	
Sjukvård och begravningskostnader	14.481: 89	
Övriga sociala utgifter	15.250: —	
Anskaffning av inventarier	6.000: —	
Diverse utgifter	1.371: 88	432.102: 85

Ålderdomshemmet:

Personalkostnader	233.902: —	
Administrationskostnader	2.082: 56	
Rörelsekostnader	6.071: 58	
Underhåll av byggnader	23.880: 85	
Ventilationsanordning för kök och tvätt	22.496: 33	
Underhåll av maskiner och inventarier	14.124: 52	
Räntor	49.000: —	
Sjukvård och begravningskostnader	10.125: 98	
Hushåll, tvätt och beklädnad	135.850: —	
Lokalkostnader	28.830: 61	
Anskaffning av inventarier	5.245: 74	
Diverse utgifter	44.992: 89	576.603: 06
	Summa kronor	1.008.705: 91

Ersättning av statsmedel har gått i avräkning, varför detsamma icke redovisats på sätt tidigare skett.

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

DONATIONSFONDER:

Behållningen av samtliga under fattigvårdens förvaltning stående donationsfonder utgjorde den 1/1 1949 219.074: 74 kronor, inkomsterna under året 7.827: 72 kronor, utgifterna 7.168: 57 kronor samt behållningen den 31/12 1949 219.733: 89 kronor.

Angående detaljsiffrorna hänvisas till Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Sammandrag över tvättinrättningens inkomster och utgifter för år 1949.

Driftutgifter:

Personalkostnader	36.488: 53
Administrationskostnader	664: 36

Driftkostnader	18.172: 97	
Underhållskostnader	880: 47	
Diverse utgifter	28: 70	56.235: 03
	Kronor	56.235: 03

Driftinkomster:

Tvätt för ålderdomshemmet	22.698: —	
Tvätt för enskilda personer	26.124: 15	48.822: 15
	Kronor	48.822: 15

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 14

Nr 14. Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1949.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 sammanträden och i sin egenskap av ungdomsnämnd 2 sammanträden. Delegationen, som handlägger mödrahjälpsärenden och verkställer av nämnden beslutade varningar, har haft 17 sammanträden.

Vid samtliga dessa sammanträden ha behandlats tillsammans 908 protokollförda ärenden.

I 33 adoptivärenden, 15 vårdnadsärenden och 34 ärenden rörande åtalseftergift ha utredningar verkställts och yttranden avgivits.

I 31 fall har försummad försörjningsplikt föranlett arbetsföreläggelser, varav 6 lett till intagning på arbetshem samt övriga 25 fall av olika anledningar antingen beviljats anstånd med intagning till ådömt arbete eller icke anträffats för delgivning och intagning.

Samtliga inom staden av nämnden omhändertagna och utackorderade barn samt fosterbarnen ha besökts minst en gång under året. För barn som tillhöra Västerås men utackorderats i andra kommuner, ha rapporter över verkställda inspektioner infordrats från barnavårdsnämnderna i vederbörande vistelsekommuner. Samtliga av nämnden omhändertagna barn, som kvarstodo vid årsskiftet till följande år utgjorde 271.

Bruttokostnaden för barnavården uppgick till 301.498 kronor och nettokostnaden till 203.688 kronor mot 278.584 resp. 138.163 kr. under närmast föregående år. Kostnadsökningen är närmast föranledd av betydligt ökade uppfostringsbidrag. Fördelad på innevånareantal och antalet bevillningskronor utgör kostnaden kr. 3: 30 resp. 0: 12. Motsvarande siffror för år 1948 voro 2: 48 och 0: 09.

Bidragsförskott har utgått i 299 fall till 106 barn födda utom och 252 i äktenskap med sammanlagt 69.545: 79 kronor. Mödrahjälp har utgått med 68.441 kr. till 99 ogifta och 454 gifta mödrar.

Antalet barn för vilka barnavårdsman varit förordnad utgjorde sammanlagt 1.170, varav 843 barn utom och 327 barn i äktenskap.

Fria resor till enskilt ordnad ferievistelse ha förekommit för 880 barn och 478 vårdare. Antalet husmödrar, som erhållit fria resor, utgjorde 182.

Allmänna barnbidrag ha utgått till 13.959 barn med ett sammanlagt belopp av 3.546.075 kronor.

Familjebidragsverksamheten har under året haft en betydligt större omfattning än närmast föregående år.

I övrigt hänvisas till efterföljande under särskilda rubriker lämnade redogörelser.

Västerås i maj 1950.

För Västerås stads barnavårdsnämnd:

John Sjöblom.

| Axel Norén.

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av.

Folkskoleinspektören Em. Granér, ordförande.
Tjänstemannen Gösta Sjöberg, vice ordförande.
Ledamöter: Komminister Nils Berge, doktor Knut Granberg, fru Anna Vestberg, fru Lydia Dillgren och kyrkoskrivare John Sjöblom.

Befattningshavare, helt anställda hos barnavårdsnämnden:

Barnavårdsmännens avdelning:
Barnavårdsman: Carl E. Scott, fr. o. m. 1 jan. 1931.
" fröken Elsa Hultgren, fr. o. m. 15/4 1932.
" fru Annalena Nohrstedt-Sten, extra sedan 7/11 1946 och ordinarie från 1/1 1949.

Inspektionsavdelningen:
Barnavårdsinspektris: fröken Britta Wengelin, fr. o. m. 1/1 1945, dessförinnan extra fr. o. m. 1/1 1944.
" fröken Marie-Anne Odqvist, extra fr. o. m. 1/1 1949.

Avdelning för allmänna barnbidrag och familjebidrag:
Avdelningsföreståndare: Karl Emil Eriksson, fr. o. m. 4/7 1940.
Skrivbiträde, fru Greta Sjödal, fr. o. m. 1/10 1947.
" fru Elisabet Viberg, fr. o. m. 1/10 1947.

Avd. för mödrahjälp och fria resor:
Kontorsbiträdet fru Gurli Borg-Kahn fr. o. m. 1/10 1947.

Barnhemmet:
Föreståndarinna: fröken Evy Aspling, fr. o. m. 1/2 1935.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under dels tidsperioden 1937—1941 samt dels årsvis fr. o. m. år 1942.

År	i äkt.		u. äkt.		Förebyggande åtgärder enl. 23 § bvl.	Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §	
	m.	kv.	m.	kv.		a)	b)	c)	d)	1 o. 2 m.	3 m.
1937—1941	84	44	52	50	47	5	19	32	3	39	84
1942	85	49	51	46	68	5	14	35	4	34	82
1943	69	51	46	48	47	6	19	39	5	31	105
1944	81	59	49	46	52	21	32	24	9	28	83
1945	91	57	56	42	56	32	45	22	13	28	86
1946	80	55	53	45	51	36	49	36	9	30	101
1947	122	68	60	50	44	38	58	34	9	40	107
1948	115	81	63	51	79	41	57	34	7	124	21
1949	127	64	68	54	79	43	60	34	3	122	29

I 36 fall ha ingångna anmälningar icke föranlett åtgärd.

De av nämnden under 5-årsperioden 1936—1940 samt fr. o. m. år 1941 omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till				Skyddshem	Annan anstalt
				ensk. person		barnhem			
				inom kommun	utom kommun	inom kommun	utom kommun		
1936 —40	30	157	1,923	53	77	20	11	21	15
1941	35	141	1,685	64	45	16	6	27	18
1942	26	145	1,795	53	46	20	8	27	17
1943	28	136	1,726	65	49	23	10	38	11
1944	23	166	1,848	71	52	17	8	19	17
1945	25	181	2,042	49	96	27	9	20	15
1946	20	174	2,362	72	53	31	18	41	28
1947	39	194	2,515	80	62	21	25	29	21
1948	27	284	2,567	85	66	22	35	32	24
1949	19	271	2,613	90	70	21	22	37	30

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Anmaningsskrivelser	66	51	29	35	61	64	53	89	64	87	85	136
Svar å anmaningsskrivelser	60	26	31	52	42	39	36	31	50	43	61	44
Ansökningar hos länsstyrelsen	31	28	23	14	15	21	18	37	26	27	23	34
Påminnelser hos länsstyrelsen	96	94	77	74	62	76	73	62	53	54	56	58
Förklaringar hos länsstyrelsen	84	86	76	53	37	69	62	46	21	15	34	39
Utgångna skrivelser	1329	1247	1788	1297	1752	1509	2169	1888	2040	1898	1896	1974
Inkomna skrivelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2260	2184
Summa	1666	1532	2024	1525	1969	1778	2411	2153	2254	2124	4415	4469

I 2 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten.

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården dels under femårsperioden 1934—1938 och dels årsvis fr. o. m. 1939 samt kostnadens fördelning på mantalsskriven invånare och bevillingskrona.

År	Kostnad Brutto	Kostnad Netto	Kyrkoskrivna invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på invånare	Nettokostnad fördelad på bev.-kr.
1934—38	96,952: —	66,134: —	34,043	447,253: —	1: 93	0: 15
1939	132,956: —	65,952: —	37,848	571,393: —	1: 74	0: 12
1940	120,527: —	69,640: —	38,729	649,176: —	1: 79	0: 10
1941	132,482: —	71,543: —	39,421	674,405: —	1: 81	0: 10
1942	133,899: —	74,275: —	40,797	744,256: —	1: 82	0: 09
1943	127,476: —	78,483: —	42,707	857,313: —	1: 84	0: 09
1944	141,523: —	78,792: —	44,306	843,548: —	1: 78	0: 08
1945	152,479: —	95,221: —	46,118	880,956: —	2: 06	0: 11
1946	185,910: —	87,147: —	51,034	1.073,243: —	1: 71	0: 08
1947	209,029: —	141,658: —	53,390	1.409,384: —	2: 66	0: 10
1948	278,584: —	138,163: —	55,828	1.506,475: —	2: 48	0: 09
1949	301,498: —	203.688: —	57,826	1.657,342: —	3: 30	0: 12

Tabell, utvisande under femårsperioden 1938—1942 och årsvis fr. o. m. 1943 utgivet bidragsförskott och beviljad mödrahjälp.

År	Bidragsförskott Antal fall	Bidragsförskott Antal barn u. ä.	Bidragsförskott Antal barn i. ä.	Kronor	Mödrahjälp Antal fall	Mödrahjälp Antal mödrar ogifta	Mödrahjälp Antal mödrar gifta	Kronor
1938—42	175	94	81	38,038: 91	146	44	102	22,089: —
1943	138	42	96	26,856: —	222	75	175	28,227: —
1944	129	66	63	26,043: 95	242	79	163	35,911: —
1945	100	67	33	31,335: 78	350	67	183	49,261: —
1946	143	74	69	30,562: —	468	79	389	49,112: —
1947	244	75	169	32,455: —	452	87	365	53,763: —
1948	336	116	220	59,226: —	328	99	229	47,740: —
1949	299	106	252	69,545: 79	553	99	454	68,441: —

Barnhemmet Sommarro:

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.

Kvarvarande från år 1948	12	
Intagna under året	21	33
Utskrivna under året	27	
Kvarvarande till år 1950	6	33

Av de intagna barnen voro 14 gossar och 7 flickor.

Hela årskostnaden för barnhemmet utgör 47.501: 31 kronor, vilken summa fördelad på 3.787 underhållsdagar utgör 12: 54 kr. per dag och barn mot 9: 01 kronor år 1948.

Feberdagar under året		134
fördelade på	12 barn	
Difterivac.	8 fall	
Parancites	2 „	
Calmettevac.	3 „	
Tonsillop.	1 „	
Lunginfl.	1 „	

Vid hemmet är anställda en föreståndarinna och tre biträden.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän.

Under år 1949 har samtliga förordnanden varit uppdelade på tre fast anställda barnavårdsmän, en manlig och två kvinnliga. Av dessa har en kvinnlig barnavårdsman huvudsakligen varit förordnad som barnavårdsman i de fall där sådan begärts eller förordnats för barn från upplösta äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden för barn u. ä.:

Kvarstående från föregående år		659
Under året utfärdade		184
Härav för inom kommunen skrivna	127	
„ „ inflyttade från annan kommun	57	
Summa förordnanden		843

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnen fyllt 16 resp. 18 år	24	
Föräldrarnas giftermål med varandra	59	
Överflyttning till annan kommun	39	
Adoption av barnen	11	
Barnens död	9	
Annan orsak	1	143
Kvarstående förordnanden vid årets slut		700

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	110	
Fastställt genom dom	1	
Rättegång pågår	8	
Utredningar pågår	3	
Kan ej fastställas	5	127
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	49	
„ „ „ „ „ icke fastställt för	8	57
Summa		184

För de inom kommunen skrivna har trolovning mellan barnens föräldrar konstaterats och barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 70 fall.

Verksamheten på grund av lagen om barn inom äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvar från föregående år	181	fall	med tillsammans	263	barn
Under året utfärdade	42	„	„ „	64	barn
Summa	223	fall	med tillsammans	327	barn

Under året upphörda förordnanden:

Barnet fyllt 16 resp. 18 år	7	fall	med tillsammans	16	barn
Överflyttning till annan kommun	9	„	„ „	11	barn
Föräldrarna återupptagit sammanlevnaden	2	„	„ „	5	barn
Summa	18	fall	med tillsammans	32	barn

Kvarstående vid årets slut 205 fall med tillsammans 295 barn.

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		26 fall
Därav inställda å arbetshem	4	
Uppskov med inställelse på grund av uppgörelse	7	
Delgivna men handräckning ej begärd under året	9	
Ej anträffade med delgivning	2	
Handräckning begärd men ej verkställd under året	4	

Underhållsbidrag:

Underhållsbidrag har under året inbetalts med tillsammans kronor 211.358: 43, vilken summa utvisar en ökning från föregående år med kronor 5.617: 32. Från och med år 1949 har underhållsbidragen inbetalts genom postgiro 12 78 01, Förmedlingskassan, Socialvårdsbyrån. Förmedlingskassan har verkställt utbetalningarna till de underhållsberättigade samt i förekommande fall verkställt fördelning mellan de underhållsberättigade, samhällsvård och bidragsförskott.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsmännens räkenskaper och handlingar har, i likhet med föregående år, enligt nämndens beslut verkställts av socialvårdschefen Axel Norén och föreståndaren Carl E. Scott.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	78	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,60
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48
1940	79	31	110	13,96
1941	85	27	112	12,43
1942	77	26	103	10,03
1943	98	49	147	10,60
1944	113	44	157	10,08
1945	108	32	140	10,36
1946	127	56	183	11,13
1947	143	54	197	12,04
1948	146	47	193	11,80
1949	127	57	184	10,47

Avd. III.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1949 stått 233 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa ha 102 varit födda inom äktenskap och 131 utom äktenskap.

Barnen under tre års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssystrarnas tillsyn. Dessa ha till antalet varit 84.

Antal barn vid årets början	138
därav i fosterhem	131
därav på barnhem	7
Under året tillkomna	102
därav i fosterhem	87
därav på barnhem	15
Under året avgångna	99
därav enär barnet flyttat från staden	17
därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	11
därav enär barnet omhändertagits av modern	27
därav enär barnet omhändertagits av fadern	7
därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	11
därav enär barnet fyllt 16 år	10
därav enär barnet adopterats	14
därav enär barnet avlidit	1
Antal barn vid årets slut	141
därav i fosterhem	133
därav i barnhem	8

Inspektion och andra hembesök under år 1949.

Besök i hem för inspektion av (fosterbarn)	184
„ i „ „ „ „ (barn utackorderade av nämnden)	102
„ i „ „ övervakning av barn och hem, som ställts under övervakning	35
„ i „ „ undersökning av blivande fosterhem	61
„ i „ „ utredning ang. åtalseftergift	26
„ i „ „ „ „ skyddsuppfostran	32
„ i „ „ „ „ adoption	20
„ i „ „ „ „ vårdnadsfråga	37
„ i „ „ „ p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	56
„ i „ „ „ p. g. a. anmälan till härvarande nämnd	172
Antal hembesök	725

Utredningar och rapporter.

Utredningar för åtalseftergift	22
„ „ skyddsuppfostran och intagande å skyddshem	16
„ „ intagning å barnhem	29
„ „ adoption	21
„ „ intagning å psykiatriskt sjukhus	12
„ „ vårdnadsfrågor	11
„ „ abort och sterilisering	1
Mindre utredningar p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	57
Vanliga utredningar p. g. a. olika anmälningar till härvarande nämnd	97
Övervakningsrapporter	42
Antal rapporter	308

Övervakningar.

Enskilda personer och hem, som under år 1949 stått under övervakning	31
Övervakningar, som upphört under året	13
Nytillkomna övervakningar	17

Antal barn och vårdare, som kommmit i åtnjutande av avgiftsfria resor till enskilt ordnad ferievistelse:

Sammanlagda antalet barn 880.

Därav:

a) under 6 år	516
b) 6—7 år	48
c) 7 år och däröver	316

Sammanlagda antalet vårdare 478.

Antal barn, där vistelsens längd varit:

a) 4 veckor eller därutöver	871
b) kortare tid än 4 veckor	9

Därav:	då vårdaren är barnets moder	då vårdaren är annan person
a) en resa fram och åter med återresa tidigast efter 4 veckor	348	8
b) en resa fram och åter med återresa inom 10 dagar	7	47
c) två resor fram och åter med återresa inom 10 dagar	40	28

Antal vårdare som åtföljt barn under 10 år 476.

Antal fall då mer än en vårdare beviljats avgiftsfri resa för att medfölja barn inom samma familj 7.

Antal husmödrar, som kommit i åtnjutande av avgiftsfria resor till enskilt ordnad semestervistelse.

Sammanlagda antalet husmödrar 182.

Därav med:

två eller flera minderåriga barn i hemmet	172
mindre än två minderåriga barn i hemmet	10
Antal husmödrar, där vistelsens längd varit 10 dagar eller däröver	180
kortare tid än 10 dagar ..	2

Avd. IV.

Avd. för allmänna barnbidrag.

Vid ingången av år 1949 utgjorde antalet bidragsberättigade barn 13.023.

Under året har inkommit anmälningar för 1.198 födda barn och 942 barn inflyttade från andra kommuner samt avgått 14 barn som avlidit, 697 barn inflyttat till andra kommuner och 493 barn som uppnått 16 år. Under året har utanordnats allmänna barnbidrag med 54.555 bidragsbelopp till ett sammanlagt belopp av 3.546.075 kronor.

Vid 1949 års utgång utgjorde antalet bidragsberättigade barn 13.959, alltså en ökning under året med 936 barn. Bidragsmottagarnas antal utgjorde 8.814.

Avd. V.

Familjebidragsverksamheten.

Under år 1949 har utbetalats familjebidrag till ett sammanlagt belopp av 153.646 kronor 47 öre, fördelat sålunda:

	Statsbidrag	Kommunandel	Summa
Familjepenning 3 a)	88.814: 90	—: —	88.814: 90
„ 3 b—c)	7.481: 16	1.870: 29	9.351: 45
Bostadsbidrag	49.197: 46	5.466: 39	54.663: 85
Näringsbidrag	650: 56	34: 24	684: 80
Sjukbidrag	105: 17	26: 30	131: 47
Summa kronor	146.249: 25	7.397: 22	153.646: 47

Övriga utgifter utgöra.

Personalkostnader	5.400: —	
Kontorsmateriel och trycksaker	181: 62	
Porton och telefon	460: 85	
Andel i lokalkostnad	800: —	6.842: 47
vartill kommer kommunandelen av familjebidrag		7.397: 22
Tillhopa kronor		14.239: 69

Den av stadsfullmäktige fastställda staten för nämndens verksamhet för år 1949 upptog för kommunens del ett sammanlagt belopp av kr. 14.300: — alltså ett överskott å anslaget å *kr. 60: 31*.

Angående nämndens verksamhet i övrigt kan nämnas, att antalet registrerade akter vid 1949 års utgång utgjorde 10.982, varav 270 tillkommit under året. Inkomna ansökningar utgjorde 381 och 490 beslut har fattats i familjebidragsärenden. Antalet postgiroutbetalningar utgjorde 4.400.

Nämndens verksamhet har under 1949 varit av betydligt större omfattning än föregående år, beroende på inkallelser till repetitions- och efterutbildningsövningar.

Tablå över barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1949.

DEBET:

Inkomster:

Yttre barnavården:

Bidrag och ersättningar:		
Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott, statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag, andel i lokalkostnader för avdelningen för familjebidrag samt andel i löner för avdelningen för familjebidrag		107.260: 84
Inre barnavården:		
Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner	4.198: 02	
Vårdavgifter av staten, landstinget, främmande kommuner och enskilda	42.439: 29	46.637: 31
		153.898: 15
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		195.101: 71
Summa kronor		348.999: 86

KREDIT:

Utgifter:

Yttre barnavårdsnämnd:

Personalkostnader	104.038: 11	
Administrationskostnader	22.121: 41	
Utackorderingskostnader	69.824: 43	
Övriga bidrag	90.581: 14	
Anstaltsvård	9.603: 02	
Sjukvård- och begravningskostnader	797: 83	
Diverse utgifter	1.258: 11	
Kapitalutgifter	3.274: —	301.498: 55
Trpt.		301.498: 55

	Trpt.	301.498: 55
Barnhemmet Sommarro:		
Personalkostnader	25.848: 55	
Administrationskostnader	226: 95	
Underhållskostnader	845: 65	
Sjukvård	89: 32	
Hushåll, tvätt och beklädnad	12.210: 89	
Lokalkostnader	5.368: 41	
Anskaffning av inventarier	600: —	
Diverse utgifter	2.311: 54	47.501: 31
	Summa kronor	348.999: 86

Beträffande detaljsiffrorna hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 15

Nr 15. Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1949.

Berättelse av nykterhetsnämnden i Västerås kommun över nykterhetstillståndet inom kommunen samt angående nämndens verksamhet under år 1949.

I. Nämndens organisation.

Nykterhetsnämnden utgöres av särskilt tillsatt nämnd sedan år 1918. Antal ledamöter: 8 och 5 suppleanter.

Ledamöter ha under året varit:

Ordförande: R. V. Hult, Ombudsman, Hantverkargatan 6.

Övriga ledamöter: Lind-Campbell, Hjördis, fru Doktor, v. ordf., Sturegatan 9; Carneborg, Henning, Domkyrkoringare, Bondegatan 18 B, Andrén, Gustav, 1:e Stadsläkare, Clareusgatan 5, Hall, Helga, Fru, Floragatan 20, Gustavsson, Laurents, polisman, Vallgatan 22, Redmalm, E. W., Civilingenjör, Pålmansvägen 4, Lindberg, Martin, lagerföreståndare, Malmabergsgatan 33.

Suppleanter: Wingren, Gunnar, Leg. läkare, Kristinagatan 9, Bergstrand, Algot, Direktör, Västermalmsgatan 4, Grip, Birger, Sjukbesökare, Bergsvägen 7, Kjelldahl, Karin, Fru, Vasaparken 2, Thorell, Helge, Magistratsvaktmästare, Skallbergsgatan 7 B.

Ombud för länsnykterhetsnämnden jämlikt 5 § första stycket alkoholistlagen: Gustavsson, Laurentz, polisman.

Ordningen för handläggningen av löpande ärenden (förekomsten av arbetsutskott, uppdrag åt ordförande, föredragande eller särskild arbetskraft att handlägga vissa ärenden), uppgift om personer inom eller utom nämnden, som ombesörja sekreteraregöromål, övervakningar, tillsyn för nämndens räkning av ordning vid nöjesplatser, uppsikt över pilsnerdricksförsäljning m. m.

Delegation: ordföranden, vice ordföranden, läkarledamoten och nämndens sekreterare.

Inspektör och sekreterare: K. A. Bergvall.

För ett femtontal personer har nämnden anlitat biträdande övervakare.

II. Nämndens verksamhet under redogörelseåret.

Nämnden har under året hållit 12 sammanträden. Följande yttranden och framställningar till kommunala eller andra myndigheter ha avgivits under året. (Siffror inom parentes avse föregående år.)

10 (8) yttranden ang. utskänkning av pilsnerdricka klass II.

6 yttranden ang. utminutering av pilsnerdricka klass II.

6 (4) Yttranden ang. försäljning av rödsprit.

48 (32) yttranden ang. ifrågasatt återkallelse av körkort, varav har förordats återkallelse för 13 och varning för 35.

109 (100) yttranden ang. påminnelser och förklaring till länsstyrelse, yttrande ang. försökspermissioner, inköp av kläder och tandvård åt å alkoholistanstalt intagna, utskänkningsförbud, tillfälliga spritutskänkningar m. fl.

Antal behandlade motboksärenden: 14 (6). Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 10 (2) fall.

Antal ärenden enligt motorfordonsförordningen (yttranden i anledning av framställningar om nykterhetsintyg): 734 (650).

Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 13 (18) fall.

Åtgärder enligt alkoholistlagen:

1) Hela antalet personer, som under redogörelseåret varit föremål för något slag av ingripande av nämnden (häri inräknade även fall, där endast undersökning förekommit 381 (345)
Vid årets början övervakade personer 50 (58)
Mot dessa personer ha vidtagits följande åtgärder:
1/1—49 inskr. å anstalt 27 st. varav intagna å anstalt 10

2) Förebyggande åtgärder mot personer, som ej falla under 1 § alkoholistlagen) exempelvis förmaning av tjänsteman eller nämndledamot i samband med undersökning eller eljest i 240 fall (184)
(Därav mot personer under 25 år i 41 fall) (54)

3) Åtgärder mot personer, på vilka 1 § varit tillämplig:
a) Enbart avstängningsåtgärder i 35 fall (38)
b) Allvarlig erinran enligt 13 § (varning) i 50 fall (122)
Skriftlig varning i 10 fall (3)
c) Undersökning av läkare och rådgivning av denna i 25 fall (20)
d) Vård på sjukhus eller annan anstalt (utom alkoholistanstalt) i 4 fall (4)
e) Frivillig intagning på alkoholistanstalt i 6 fall (6)
f) Andra hjälpåtgärder (utom övervakning) i fall
g) Övervakning enligt 13 § alkoholistlagen i 19 fall (41)
h) Ansökan om tvångsintagning å alkoholistanstalt i 19 fall (27)
Tvångsintagning å anstalt genom polismyndigheten i 6 fall (4)
i) Verkställande av tvångsintagningsbeslut i 12 fall (17)
j) Övervakning och andra hjälptåtgärder efter anstaltsvistelse.. i 24 fall (16)
k) Ärendet utan annan åtgärd än ev. undersökning överlämnat till annan nykterhetsnämnd i 34 fall (41)

4) Ej åtgärd utom undersökning i 11 fall (11)
Därav antal fall där 1 § alkoholistlagen konstaterats vara tillämplig 2 (3)
övriga fall 9 (8)
Vid 1949 års slut övervakade personer 50 (50).

Av nämnden bedriven upplysningsverksamhet. Liksom under föregående år har nämnden utdelat propagandaskrifter för nykterhet till av nämnden övervakade personer samt till avgångsklasserna i folkskolan.

Anslutning till sammanslutning av nykterhetsnämnder: Västmanlands distrikt av Nykterhetsnämndernas Riksförbund.

Samarbete med nykterhetsorganisationer eller andra: Västerås Nykterhetsförbund.

Upplysningar i övrigt (t. ex. i vilken omfattning nämnden plägar göra undersökning rörande personer, som göra sig skyldiga till fylleriförseelser, nykterhetsfrämjande åtgärder av annat slag än vad ovan angivits):

Personer, som anhållits för fyllleri och som vistas i Västerås, ha kallats inför nämndens inspektör, vilken efter upprättande av en kortfattad redogörelse å nämndens vägnar tilldelat dem erinran eller varning. En del personer ha dessutom kallats att inställa sig inför nämnden eller dess ordförande eller läkarledamoten.

III. Nämndens ekonomi.

Inkomster och utgifter fördela sig på följande sätt:

Inkomster:

Statsanslag	1.948: 70
Kommunalt bidrag	26.458: 82
Summa kronor	28.407: 52

Utgifter:

Ersättning till särskild arbetskraft (inkl. ersättningar för övervakningsuppdrag o. d.)	14.968: 32
Kostnader för underhåll av inventarier	72: 58
Vårdkostnader	8.157: 97
Eftervård	1.218: 28
Litteratur (inkl. tidskrifter)	117: 50
Expenser (papper, porto, telefon m. m.)	1.102: 14
Resor	497: 93
Ersättning till bitr. övervakare, flitpengar	1.072: 80
Nykterhetsfrämjande verksamhet	1.000: —
Övriga utgifter	200: —
Summa kronor	28.407: 52

IV. Nykterhetstillståndet inom kommunen.

Nämndens uppfattning om nykterhetstillståndet inom kommunen i allmänhet och i jämförelse med föregående år, utvecklingstendenser, förekomsten av nöjesplatser inom kommunen och ordningsförhållanden vid dessa, olaga rusdryckshantering (vilken form?) olaga pilsnerdricksförsäljning m. m.

Även om någon försämring icke inträtt under det gångna året, jämfört med närmast föregående år, har nykterhetstillståndet ej varit tillfredsställande. Många personer i Västerås äro hemfallna åt alkoholmissbruk. Illegal handel med rusdrycker motverkar nämndens arbete. För att i möjligaste mån stävja detta har nämnden samarbetat med polismyndigheten och Systemaktiebolaget i Västerås.

I det nykterhetsvårdande arbetet finner man allt som oftast, att ungdomar, som anhållits för fylleriförseelser, å sin fritid icke ha något att intressera sig för eller äro medlemmar i någon förening eller sammanslutning. Med anledning härav har nämnden sökt samarbete med till Västerås Nykterhetsförbund anslutna organisationer. Nämndens önskan och förhoppning är, att dessa organisationer skall söka kontakt med ungdomar och inbjuda dem till medlemskap i någon av sammanslutningarna.

Under verksamhetsåret har i Västerås bildats Sällskapet Länkarna. Det är en sammanslutning av personer, som tidigare varit hemfallna åt alkoholmissbruk. Sällskapet önskar hjälpa alkoholskadade personer till full hälsa. Nykterhetsnämnden ser med

glädje detta sällskaps bildande och är tacksam för det arbete, som nedlägges i nykterhetsvårdande syfte.

Utan resultat har nämndens arbete icke varit. Många ha låtit sig rätta varför arbetet kan betecknas såsom relativt tillfredsställande.

Till nykterhetsnämnden har under året inkommit från enskilda personer (siffror inom parentes avse föregående år) 102 (114) anmälningar om alkoholmissbruk. Från Polismyndigheten i Västerås har rapporterats att 355 (363) personer anhållits för fylleriförseelser, (därav 210 västeråsbor). För angivna förseelser hade 244 (285) personer åtalats i Västerås (därav 192 [232] västeråsbor) och 26 personer å annan ort. — 5 (6) personer därav 3 (2) västeråsbor ha åtalats för att vid förande av motorfordon ha varit i straffbar grad påverkade av starka drycker. — 30 personer ha åtalats för förseelse mot gällande förordningar ang. tillverkning och försäljning av rusdrycker och pilsnerdricka. Beträffande 5 ärenden hade besked ej lämnats.

353 (317) västeråsbor ha i Västerås och på annan ort anhållits för 450 (426) fylleriförseelser. Därav ha 63 (45) personer haft mer än en förseelse. Uppdelat på åldersgrupper: 46 (43) personer äro födda 1898 och före, 151 (141) födda under åren 1899—1918, 126 (112) 1919—1928 och 30 (31) äro födda 1929 eller senare.

Uppgifter från Systemaktiebolaget i Västerås (Avser Västerås med omkringliggande 24 kommuner): Sammanlagda antalet motboksinnehavare vid bolagets utminuteringsaffär i Västerås: Innnehavda av män 24.495 (23.616), innehavda av kvinnor 2.036 (1.872). Vid samma affärer försåld kvantitet spritdrycker och vin: 472.089,65 (449.181) liter spritdrycker och 78.801,68 (81.047) liter vin. Utskänkningsvis försåld kvantitet spritdrycker och vin vid utskänkningsställena inom Västerås stad: 63.968 (63.968) liter spritdrycker och 8.723 (8.505) liter vin.

Västerås den 21 februari 1950.

För Västerås stads nykterhetsnämnd:

R. V. HULT.

Ordförande.

Socialvårdsbyrån, Västerås.

/K. A. Bergvall.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 16

Nr 16. Omorganisation av vissa tjänster vid polisverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får under åberopande av vad nedan anförts hemställa att stadsfullmäktige måtte godkänna *dels* nämndens förslag till delning av polismästare—stadsfiskalstjänsten härstädes, *dels* övriga därmed helt eller delvis sammanhängande frågor om personalorganisationen vid polisverket *och dels* bilagda förslag till instruktion för stadsfiskalen, biträdande stadsfiskalen och polismästaren. Polisnämnden får därjämte anhålla att stadsfullmäktige efter beslut i ärendet måtte vidare befordra detsamma till vederbörande statliga myndigheter för fastställelse.

Polisnämnden, som anser att organisationen lämpligen bör genomföras från den 1 januari 1951, kommer att i budgeten för nämnda år upptaga erforderliga anslag för täckande av merkostnaderna.

Utredningen har verkställts av en kommitté inom polisnämnden, bestående av nämndens ordförande, vice ordförande och sekreterare, vilka i vissa fall såsom sakkunnig anlitat polismästaren A. Dahlberg i Gävle. Därjämte har upprepade överläggningar i ärendet hållits med landssekreteraren E. Holmqvist och landsfogden E. Lindström, båda i Västerås. Ifråga om åklagartjänsterna har polismästare Dahlberg å nämndens vägnar konfererat med riksåklagarämbetet.

Polismästaren, polisnotarien och magistraten ha beretts tillfälle ta del av förslaget samt framföra sina synpunkter beträffande detsamma.

För studerande av organisationerna i nu förevarande avseenden ha nämndens kommitterade besökt polisverken i Borås, Gävle, Karlstad och Hälsingborg varjämte uppgifter skriftligen och telefonledes inhämtats från en del andra jämförbara städer.

Polismästare — stadsfiskalstjänsten.

Med hänsyn till stadens snabba tillväxt samt särskilt den från den 1 januari 1948 genomförda nya rättegångsreformen har som nedan närmare framhålles arbetet å såväl polismästare- som stadsfiskalstjänsten ökat i sådan omfattning, att detsamma utan förstärkning med juridiskt utbildad person icke kan fullgöras på ett tillfredsställande sätt. Då polismästaren har att dela sin tid mellan polismästare- och stadsfiskalstjänsten samt åklagaregöromålen därvid måste ges företräde kan det icke undvikas att polismästaregöromålen kommit i efterhand. Trots detta har sådana balanser ifråga om åklagaregöromålen uppstått, att särskild vikarie tidvis anlitats för avarbetande av desamma. Dylik vikarie tjänstgjorde senast under tiden september—december föregående år.

Enligt nuvarande organisation är polismästaren således tillika stadsfiskal. Därjämte finnes en polisnotarie, som tillika är biträdande stadsfiskal. Denna organisation har bestått sedan år 1946. Under den tid, som den nya rättegångsbalken tillämpats eller från och med den 1 januari 1948, har det visat sig, att åklagaregöromålen fått betydligt större omfattning genom målens förändrade handläggning såväl på utredningsstadiet

som vid domstolen. Så snart spaningen i brottmål lett till misstanke mot viss person, skall åklagaren överta ledningen av undersökningen. Han skall i egenskap av undersökningsledare själv hålla förhör i viktigare fall samt besluta angående användande av tvångsmedel i brottmål, anhållande, husrannsakan m. m. Häktning beslutas av domstolen på yrkande av åklagaren vid s. k. häktningsförhandling, vilket även det kräver mera tid för åklagaren än vad förut var fallet, då häktning beslutades av åklagaren formlöst och blott anmäldes till domstolen. Stämning skall nu alltid ligga till grund för åtalet och vara mera utförlig. Målets inlärande för att utan skriftlig inlaga muntligen utföras inför rätten i ackusatorisk process, bereder åklagaren betydligt mera arbete än tidigare. Ehuru processkommissionen i sin utredning om nya rättegångsbalken framförde den meningen, att rättegångsreformen icke skulle medföra kostnader för personalökning i fråga om kriminalpolis och åklagare, har det under den gångna tiden visat sig, att betydande merarbete fordras såväl för kriminalpolis som åklagare. Svårigheter att numera fullgöra arbetet med oförändrad personal har uppstått i de flesta städer och personalökning har även skett eller begärts, oaktat antalet brottmål icke undergått någon väsentlig ökning.

Genom poliskammarens försorg ha statistiska uppgifter angående åklagare- och polismyndigheternas arbete under år 1948 införskaffats från ett antal jämförbara städer. Beträffande *åklagaregöromålen* har med ledning därav gjorts följande sammanställning:

Stad	Folk-mängd	Nämnd-mål	Tre-mans-mål	En-mans-mål	Straff-föreläg-ganden	Rätteg.d. i brottm. pr veck.	Av åkl. prövade ärenden
Hälsingborg	70.776	146	407	367	1.021	4	3.783
Örebro	63.359	88	215	105	768	2—3	3.065
Uppsala	59.076	56	58	14	932	2—3	1.507
Borås	55.938	40	160	69	607	2	2.754
Västerås	55.900	77	188	159	856	2	3.896
Linköping	51.934	50	280	140	879	2	3.792
Eskilstuna	51.742	73	100	147	806	2	2.692
Gävle	45.351	61	131	34	820	2	3.607

Beträffande *polismyndigheternas* arbetsbörda har icke någon jämförande sammanställning av de införskaffade statistiska uppgifterna här intagits, då uppgifterna icke äro direkt jämförbara på grund av olika bokföring. Av dessa uppgifter synes dock framgå, att arbetets omfattning i stort sett varierar i proportion till stadens storlek.

Vid granskning av arbetet på poliskammaren befinnes att antalet diarieförda ärenden utgör 10.997, av vilka en stor del emellertid icke förorsaka polismästaren något större arbete. En väsentlig del av poliskammarärendena kräva dock utredning och beslut eller yttrande samt resultera i protokoll, tillståndsbevis, resolutioner, intyg eller skrivelser. Vidare skall polismästaren utöva ledning av och tillsyn över arbetet på polisens olika avdelningar. I sistnämnda avseende må nämnas, att antalet ärenden under år 1948 var på kriminalavdelningen 3.918, på ordningsavdelningen (bevakningsavdelningen) 1.933, på centralavdelningen 8.212. Ärenden angående förordnanden, befordringar, kommenderingar m. m. förutsätta, att polismästaren väl känner personalen och dess arbete. Den personal för vilken polismästaren är chef uppgår till 90.

Vid bedömande av polis- och åklagaremyndigheternas arbete och erforderligt antal befattningshavare synes till en början kunna sägas att polismästaren i varje fall icke

kan medhinna mera än det arbete, som åligger honom i egenskap av polismyndighet och polischef.

Beträffande åklagarens uppgifter har under utredningen konstaterats, att *en* åklagare icke kan fullgöra alla de uppgifter, som åligger åklagaremyndigheten i Västerås, utan härför erfordras två befattningshavare.

Beträffande fördelningen av polis- och åklagaregöromålen på olika befattningshavare ha olika principer tillämpats i olika, med Västerås jämförbara städer. Antal befattningshavare och deras placering inom polis- och respektive åklagareväsendet i dessa städer framgår av följande uppställning:

Stad	Polismästare	Polismästare tillika stadsfiskal	Stadsfiskal	Bitr. stadsfiskal	Bitr. stadsfiskal tillika polistj.-man
Hälsingborg	1	—	1	—	1
Örebro	1	—	1	1	—
Uppsala	—	1	—	2	—
Borås	1	—	1	1	—
Västerås	—	1	—	—	1
Linköping	—	1	—	1	—
Eskilstuna	—	1	—	1	—
Gävle	1	—	1	—	—

I vissa städer ha samma befattningshavare ålagts uppgifter såväl inom polis- som åklagareväsendet. En tendens att särskilja dessa olika slag av uppgifter, så att varje befattningshavare handlägger endast ett slag av dem, kan dock förmärkas, där arbetets omfattning möjliggör en uppdelning på två eller flera befattningshavare. Om samma befattningshavare skall fullgöra båda dessa slag av uppgifter, kan det ej undvikas, att åtalsuppgifterna sättas i första rummet, då det här gäller att inom korta tidsfrister utföra i detalj reglerade, formbundna och tidskrävande uppgifter såväl i fråga om brottmålsutredningen som i fråga om åtalets muntliga utförande inför domstolen. Muntligheten kräver ett noggrant inlärande av utredningens detaljer. Skulle tiden ej räcka till för alla arbetsuppgifterna, måste man räkna med, att polismyndighets- och polischefsuppgifter utskiftas på underlydande befattningshavare och polismästaren kan härigenom komma att förlora ledningen av polisväsendet. Polismästaren bör sålunda icke i en så stor stad som Västerås åläggas åklagareuppgifter. Vidare har här liksom på vissa andra håll ifrågasatts att en av åklagarna tilllika skulle vara polistjänsteman, eventuellt föreståndare för kriminalavdelningen. För dylik kombinerad befattning har en biträdande stadsfiskal föreslagits. Det må emellertid anmärkas, att det icke kan vara till någon fördel, att en av åklagarna utövar det administrativa chefskapet över kriminalavdelningen, då detta ändå i sista hand tillkommer polismästaren. För ledningen av spaningsarbetet fordras ett mera kontinuerligt deltagande i det praktiska polisarbetet än vad åklagarna kunna fullgöra och ifråga om undersökningsledningen mot misstänkt person skall varje åklagare handha sina utredningsmål. Föreståndareskapet för kriminalpolisen blir således för åklagaren i stort sett nominellt men kan lätt föranleda olägenheter, då den ene åklagaren blir chef även för den personal, som skall biträda den andra åklagaren. Som föreståndare för kriminalavdelningen är en kriminalkommissarie en väsentligt lämpligare befattningshavare. En kombinerad tjänst som polisnotarie och biträdande stadsfiskal kan

ej heller rekommenderas, då åklagareuppgifterna synes utgöra tillräckligt arbete för två befattningshavare. Samma synpunkter, som anförts i fråga om polismästarens belastande med åklagaregöromål, gäller dessutom i tillämpliga delar även beträffande polisnotarien. Nämnden anser sålunda, att åklagaremyndigheten i Västerås bör bestå av en stadsfiskal och biträdande stadsfiskal. I samband med här föreslagen omorganisation bör polisnotarietjänsten indragas.

Arbetsfördelningen emellan de båda åklagarna synes böra ordnas i enlighet med härvid fogat förslag till instruktion för åklagaremyndigheten i Västerås. (Bil. 1.) I instruktionen för åklagaremyndigheten har under § 5 mom. 1 b) såsom åliggande för stadsfiskalen upptagits att pröva frågor om åtalseftergift. I detta avseende gäller att fråga om eftergift av åtal må prövas av stadsfiskal endast i fall som avses i rättegångsbalken kap. 20 § 7 samt allmänna stadfiskalsinstruktionen § 9. I övriga fall skall fråga om åtalseftergift underställas landsfogden, såvitt ej stadsfiskalen erhållit särskilt förordnande av riksåklagaren att pröva jämväl dylika frågor. Samråd härom har ägt rum med riksåklagaren och de torde få förutsättas att stadsfiskalen i Västerås erhåller dylikt förordnande.

Jämväl förslag till instruktion för polismästaren i Västerås bifogas. (Bil. 2.)

Med hänsyn till nuvarande löneplaceringen för polismästaren—stadsfiskalen anser nämnden, att polismästare och stadsfiskalstjänsterna vid eventuell delning placeras i 36 lönegraden samt att biträdande stadsfiskalstjänsten placeras i lägst 30 lönegraden.

Samtidigt med framställning till Konungen om fastställelse av instruktionerna för åklagaremyndigheten och för polismästaren torde böra begäras dels upphävande av den för polisnotarien i Västerås den 24 mars 1944 av Kungl. Maj:t fastställda instruktionen i anledning av polisnotarietjänstens indragning dels fastställande av lönestat för åklagaretjänsterna och för polismästaretjänsten.

Förslag till bestämmelser i dylika lönestater bifogas ävenledes, då dessa bestämmelser komplettera instruktionerna. (Bil. 3 A, B.)

Kriminalavdelningen.

Avdelningen förestås som ovan sagts av polisnotarien. I övrigt finnes följande polisutbildad personal, nämligen två kriminalöverkonstaplar, därav en i 20 lönegraden, tolv kriminalkonstaplar och en polissyster.

Därest den ovan föreslagna omorganisationen vinner vederbörande myndigheters bifall kommer således polisnotariens chefsskap att upphöra. Då kriminalavdelningarna å andra orter, som framgår av närslutna redogörelse för personalförhållanden m. m. i jämförbara städer (Bil. 4) står under ledning av en kriminalkommissarie finner nämnden det med hänsyn till arbetsbördan och de ansvarsfulla arbetsuppgifterna vid härvarande avdelning vara nödvändigt att en dylik befattning även inrättas härstädes från den dag ovan föreslagna organisation träder i kraft, särskilt som kriminalkommissariens arbetsuppgifter icke enbart bestå i ledning och fördelning av arbetet vid avdelningen utan kanske mera i att han, till följd av den utbildning och kunnighet han skall besitta, bör handhava svårare brottmålsutredningar.

Det bör här framhållas, att redan i 1942 års polisutredning frågan om inrättande av kriminalkommissarietjänst var aktuell, men man enades då slutligen om att i stället låta avdelningen stå under befäl av polisnotarien.

Av skäl som ovan anförts beträffande kriminalkommissariens arbetsuppgifter är det, icke minst med hänsyn till det genom nya rättegångsreformen mera krävande utredningsarbetet i brottmål, nödvändigt att väl kvalificerad personal handhar ärenden

av mera krävande art och nämnden finner det därför angeläget, att kriminalavdelningen förses med tillräcklig dylik personal och föreslår därför, att antalet överkonstaplar å avdelningen utökas till tre. Det bör här framhållas att 1949 års statliga polisutredning i sitt utlåtande även påpekat vikten av att utredningar av ovanberörda art handhavas av befälsutbildad och därmed mera kvalificerad kriminalpolispersonal.

Därest kriminalavdelningen erhåller den sålunda föreslagna befälsökningen kan enligt nämndens förmenande två kriminalkonstapelstjänster indragas, varför den föreslagna personalförändringen icke kommer att medföra någon nämnvärd utgiftsökning. Krimialkommissarien bör placeras i 23 lönegraden och överkonstaplarna i 19 lönegraden. Den nu befintliga tjänsten som överkonstapel i 20 lönegraden bör vid bifall till förslaget således omändras till en tjänst i 19 lönegraden.

Vid omorganisationen skulle å avdelningen erhållas följande styrka, nämligen en kriminalkommissarie, tre kriminalöverkonstaplar, tio kriminalkonstaplar och en polissyster. Antalet direkt å avdelningen anställda blir således oförändrat, men genom utökning av den mera kvalificerade personalen kommer avdelningen utan tvekan att vinna avsevärt ifråga om effektivitet.

Centralpolisavdelningen.

Ifrågavarande avdelning utgör närmast en underavdelning av ordningspolisen, för vilken poliskommissarien under polismästaren är chef. Det år från år ökade arbetet vid avdelningen har medfört att allt å ordningspolisen ankommande utredningsarbete överförts till centralpolisen, vilken förestås av en överkonstapel med en biträdande överkonstapel som medhjälpare. Med tanke på de kvalifikationer, som måste ställas på avdelningens föreståndare, vilken bör hava genomgått statens polisskolas kommissariekurs, anser nämnden det vara lämpligt, att denne placeras något högre än överkonstapel och föreslår därför att ovanberörda överkonstapelstjänst benämnes föreståndare för centralpolisavdelningen med placering i 21 lönegraden.

Kontorspersonal.

Vid polisverket finnas nu inrättade följande ordinarie befattningar. En biträdande överkonstapel, ett kanslibiträde, två kontorsbiträden och ett skrivbiträde. Desssutom tjänstgör hela året, utöver kanslikonstapeln, en poliskonstapel å poliskammarens expedition. Slutligen finnas fem skrivbiträdesbefattningar å extra stat samt en telefonist å ordinarie stat.

Polisnämnden anser icke denna organisation vara lämplig och vid en eventuell omorganisation och uppdelning av polismästare- och åklagaretjänsten bör det vara tillfyllest med följande befattningshavare. *Å poliskammaren* ett kanslibiträde och ett skrivbiträde och *å stadsfiskalsexpeditionen* ett kanslibiträde och ett skrivbiträde. Övriga kvinnliga biträden böra överföras till en särskild maskinskrivningscentral, varest vederbörande avdelningar ha att rekvirera den skrivhjälp, de kunna vara i behov av eller också dit inlämna handlingar för utskrift. Denna avdelning bör omfatta ett kontorsbiträde och två skrivbiträden. Därutöver erfordras för centralregistret ett kontorsbiträde och för utlänningsavdelningen ett kontorsbiträde. Utöver telefonisten skulle antalet ordinarie biträden således bli två kanslibiträden, tre kontorsbiträden och fyra skrivbiträden mot nuvarande en biträdande överkonstapel, ett kanslibiträde, två kontorsbiträden och sex skrivbiträden, varav fem å extra stat, samt en poliskonstapel.

Merkostnaderna per år för den föreslagna organisationen, vilken bör träda i kraft

den 1 januari 1951, uppgår till 23.112 kronor, (Bil. 5), vartill kommer kostnaderna för vissa befattningshavares pensionering.

Beträffande polisverkets organisation i övrigt finner nämnden icke nu anledning avgiva något yttrande utan bör denna fråga anstå till dess blivande polismästare givits tillfälle att närmare studera densamma.

På grund av vad ovan sagts får polisnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att polismästare—stadsfiskalstjänsten uppdelas på en polismästare- och en stadsfiskalstjänst, båda i 36 lönegraden;

att polisnotarietjänsten omändras till en biträdande stadsfiskalstjänst med placering i 30 lönegraden;

att en krimminalkommissarie- och en kriminalöverkonstapelstjänst i 23 respektive 19 lönegraderna inrättas, därvid två kriminalkonstapeltjänster istället indragas;

att kriminalöverkonstapelstjänsten i 20 lönegraden omändras till en liknande befattning i 19 lönegraden;

att överkonstapelstjänsten vid centralpolisavdelningen omändras till en föreståndarebefattning därstädes med placering i 21 lönegraden;

att en kanslibiträdestjänst i 11 lönegraden inrättas å stadsfiskalsexpeditionen;

att en kontorsbiträdestjänst i 8 lönegraden inrättas med placering å utlänningsavdelningen;

att tre av de fem extra skrivbiträdestjänsterna överföras å ordinarie stat med placering i 6 lönegraden; samt

att biträdande överkonstapelstjänsten å poliskammaren indrages, allt från 1 januari 1951.

Västerås den 10 maj 1950.

För Polisnämnden:

B. W. ALWESTRAND.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 1.

Förslag till instruktion för åklagaremyndigheten i Västerås.

§ 1.

Utöver vad i lag eller författning är stadgat för distriktsåklagare i stad skall för åklagaremyndigheten i Västerås gälla följande föreskrifter.

§ 2.

Åklagaremyndigheten består av en stadsfiskal och en biträdande stadsfiskal.

§ 3.

För behörighet att erhålla envar av de i 2 § angivna befattningarna fordras att hava avlagt för utövande av domarämbete föreskrivna kunskapsprov ävensom, därest ej riksåklagareämbetet finner skäl medgiva undantag, att hava fullgjort den tjänstgöring och undergått den utbildning som erfordras för landsfogdetjänst.

Sökande till befattning är skyldig att med intyg av legitimerad läkare, avfattat enligt av lönenämnden fastställt formulär, styrka sig vara fri från sådan sjukdom samt sådant sjukdomsanlag och lyte, som kan inverka menligt på förmågan att sköta befattningen. Sökanden, som i samband med tidigare anställning hos staden

företett läkarintyg, är skyldig förete nytt endast där så för särskilt fall påfordras. Erinran om skyldigheten att förete läkarintyg skall intagas i kungörelse, varigenom befattningen ledigförklaras.

Befattningarna tillsättas av riksåklagareämbetet genom fullmakt, sedan utlåtande över inkomna ansökningar avgivits av magistraten och länsstyrelsen.

§ 4.

Stadsfiskalen är chef för åklagaremyndigheten i staden.

§ 5.

Angående göromålens fördelning mellan befattningshavare skall gälla följande.

1 mom. Stadsfiskalen åligger:

a) att verkställa alla på åklagare ankommande uppgifter angående förundersökning och åtal i mål, däri rådhusrätten skall bestå av en lagfaren domare och nämnd; i ovanberörda mål jämväl inräknat sådana, som enligt landsfogdeinstruktionen ankommer på landsfogde att handlägga.

b) att pröva frågor om åtalseftergift enligt lagen den 19 maj 1944 om eftergift av åtal mot vissa minderåriga samt att företaga den prövning av åtalseftergift enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken, som kan uppkomma i mål som tillhöra stadsfiskalens egen handläggning;

c) att vara åklagare vid poliskollegium;

d) att vara åklagare i tryckfrihetsmål;

e) att besvara till åklagaremyndigheten ställda skrivelser och remisser, som ej avser mål, däri åtal ankommer på biträdande stadsfiskalen; samt

f) att hava överinseendet över åklagaremyndighetens expedition.

2 mom. Biträdande stadsfiskalen åligger:

a) att verkställa alla på åklagare ankommande uppgifter angående förundersökning och åtal rörande andra brott än de under 1 mom. a) omförmälda;

b) att pröva frågor om åtalseftergift enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken i mål som tillhöra biträdande stadsfiskalens handläggning;

c) att utfärda strafförelägganden;

d) att handlägga övriga ej förut omnämnda mål och ärenden.

§ 6.

1 mom. Utan hinder av den arbetsfördelning, som föreskrives i 5 § skall gälla, att stadsfiskalen

dels äger vidtaga tillfällig ändring av arbetsfördelningen då ökade åklagaregöromål eller andra tjänsteangelägenheter därtill giva anledning,

dels ock bör övertaga förundersökning och åtal i mål, som i 5 § andra mom. angives, om åklagarens uppgifter äro mera krävande eller omständigheterna det eljest påkalla.

2 mom. Stadsfiskal är skyldig att, om han därtill förordnas, jämte egen tjänst uppehålla biträdande stadsfiskalens tjänst, då denne åtnjuter semester eller annan kortare ledighet.

3 mom. Om hinder uppstår för åklagare att fatta på honom ankommande beslut såsom undersökningsledare, äro åklagarna skyldiga att, därest beslutet ej tål uppskov, tjänstgöra för varandra.

4 mom. Biträdande stadsfiskalen är skyldig att, om han därtill förordnas, jämte egen

tjänst uppehålla stadsfiskals- eller polismästaretjänsten i Västerås, då stadsfiskalen eller polismästaren åtnjuter semester eller annan kortare ledighet.

5 mom. Åklagarna äro befriade från fullgörande av de åligganden, som jämlikt förordningarna om rusdrycker, pilsnerdricka och alkoholfria drycker åvila stadsfiskal ävensom från den befattning med polisväsendet, som omförmäles i 26 § stadsfiskalsinstruktionen.

§ 7.

Åklagarna skola alla söckendagar å viss av landsfogden, efter förslag av stadsfiskalen, fastställd tid vara att träffa i sina tjänstelokaler, såvida ej tjänsteförrättning därför lägger hinder i vägen. Underrättelse härom samt om tid för stadsfiskalsexpeditionens öppethållande skall anslås utanför lokalen.

§ 8.

Semester och annan tjänstledighet för åklagarna beviljas på sätt som föreskrives i 21 § stadsfiskalsinstruktionen, därvid i tredje stycket omförmäld ledighet må åtnjutas utan löneavdrag.

§ 9.

Åklagarna äro skyldiga underkasta sig de ändringar i denna instruktion ävensom i tjänstereglementet och pensionsreglementet, som framdeles kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade och fastställda, dock icke sådan ändring som skulle medföra minskning av dem tillförsäkrade löne- och pensionsförmåner.

§ 10.

Åklagarna skola vara underkastade den förändrade tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i åligganden, som framdeles kan varda i vederbörlig ordning bestämd, samt äro skyldiga att i samband med en allmän omorganisation av åklagareväsendet övergå till annan jämställd eller högre åklagaretjänst eller till annan jämställd eller högre administrativ befattning i Västerås, allt i enlighet med vad vid sådan omorganisation kan bliva stadgat. Vid övergång, som nu nämnts, må dock minskning icke ske i de avlöningsförmåner, som äro tillförsäkrade dem.

Övergångsbestämmelser.

Därest polisnotarie Stålhane i samband med omorganisationen efter ansökan icke skulle erhålla den ledigförklarade polismästare- eller stadsfiskalsbefattningen, skall han förordnas såsom biträdande stadsfiskal.

Bilaga 2.

Förslag till instruktion för polismästaren i Västerås.

§ 1.

Polismyndighet i Västerås är en poliskammare med polismästaren som ensam ledamot.

Det åligger poliskammaren att i magistratens ställe meddela föreskrifter och tillstånd, varom förmäles i 1 och 2 §§ ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868.

§ 2.

I egenskap av polischef har polismästaren närmast under landsfogden ansvaret för och ledningen av polisverksamheten inom staden. Angående de särskilda uppgifter, som därvid åvila polismästaren, är stadgat i polisreglementet.

Inträffar i staden något av beskaffenhet att påkalla länsstyrelsens åtgärd, skall polismästaren ofördröjligen anmäla detta hos länsstyrelsen.

§ 3.

Polismästaren bör ägna uppmärksamhet åt fattigvård, samhällets barnavård och ungdomsskydd samt allmän hälsovård. Finner polismästaren, att anordningar härför påkalla ingripande från länsstyrelsens sida, skall polismästaren göra anmälan därom hos länsstyrelsen.

Likaså skall polismästaren göra sådan anmälan, om han finner vägars eller andra samfärdsmedels tillstånd påkalla dylikt ingripande.

Det åligger polismästaren att öva tillsyn över utlänningar, bettlare, lösdrivare och alkoholister i den mån uppgiften ej åvilar åklagaremyndighet. Vidare ankommer det på polismästaren att fullgöra de åligganden som jämlikt förordningen om rusdrycker, pilsnerdricka och alkoholfria drycker åvila stadsfiskalen.

§ 4.

Finner polismästaren, att för staden särskilt gällande föreskrifter rörande ordning och säkerhet bör ändras, skall han därom göra erforderlig framställning hos vederbörande myndighet.

§ 5.

För att fullfölja påbörjad spaning eller där eljest särskilda förhållanden så påkalla äger polismästaren utsträcka sin verksamheten utom staden. Han skall dock, så snart ske kan, göra anmälan därom hos åklagare- eller polismyndigheten i den ort, dit verksamheten utsträckts.

§ 6.

Det åligger polismästaren, att efter anmodan närvara vid magistratens och polisnämndens sammanträden.

§ 7.

Polismästaren må icke utan länsstyrelsens tillstånd vara bosatt utom staden.

Polismästaren skall minst två timmar varje söckendag med undantag av påskafton, midsommarafton och julafton vara för allmänheten tillgänglig i sin tjänstelokal, såvida han ej av viktiga tjänstegöromål är förhindrad därtill. Polismästarens mottagningstid, som bestämmes efter samråd med landsfogden, skall på lämpligt sätt offentliggöras.

Då polismästaren anträder resa bör han tillse att å tjänstelokalen eller i bostaden upplysning finnes att tillgå, varest han kan anträffas under resan.

Polismästaren är pliktig att hava rikstelefonförbindelse till sin bostad.

§ 8.

Polismästaren skall föra

a) dagbok över anmälningar om brott (brottmålsdagbok);

b) liggaren över personer vilka gripits som misstänkta för brott eller eljest omhändertagits;

c) allmän dagbok rörande under a) och b) ej avsedda mål och ärenden;

d) minnesbok;

e) koncept till utgående skrivelser, där de ej äro av det kortfattade innehåll, att detta lämpligen kan anmärkas i dagboken;

f) liggare över honom underställda befattningshavare vid polisväsendet däri skola antecknas förordnanden, ledigheter och bestraffningar;

g) förteckning över utlänningar som äro bosatta eller vistas inom staden.

Polismästaren skall förvara och väl ordna koncept, ankomna författningar, kungörelser, tjänstebrev och andra handlingar samt vid vaje års utgång låta inbinda författningar och länskungörelser ävensom de koncept, vilka icke lämpligare på annat sätt förvaras.

Inventering av handlingar och materiel, som polismästaren omhänderhar i tjänsten, skall ske, då polismästaren tillträder sin tjänst eller därifrån avgår. Om sådan inventering besörjer landsfogden.

§ 9.

Polismästaren skall vaka över att till polisverket influtna medel behörigen förtecknas, förvaltas och redovisas.

§ 10.

Polismästaren må icke åtaga sig uppdrag

att själv eller genom annan förrätta auktioner,

att vara rättens ombudsman eller förvaltare i konkurs eller

att vara enskild parts rättegångsombud eller rättegångsbiträde.

Polismästaren vare ock förbjudet att själv eller genom annan bedriva advokat- eller likartad verksamhet eller försäkringsverksamhet eller inkasseringsrörelse.

I övrigt må polismästaren ej utan tillstånd åtaga sig tjänst, avlönat uppdrag eller annat uppdrag, som icke är av uppenbart tillfällig beskaffenhet, eller idka förvärvsverksamhet. Tillstånd meddelas i varje särskilt fall av länsstyrelsen efter hörande av magistraten och lönenämnden och må gälla tills vidare, dock högst för tre år i sänder. Tillstånd må vägras endast om sysslan finnes vara hinderlig för tjänsten eller kunna påverka polismästarens handläggning av ärenden i tjänsten.

Vad sålunda föreskrivits beträffande tillstånd gäller icke ifråga om förtroendeuppdrag inom fackliga, politiska och ideella organisationer.

§ 11.

Polismästaren är skyldig att på stadens bekostnad underkasta sig sådan läkarundersökning, som länsstyrelsen kan finna påkallad.

§ 12.

Blir befattningen som polismästare ledig utfärdar magistraten kungörelse därom i allmänna tidningarna med föreläggande för sökande att inom 20 dagar, räknat från den dag kungörandet sker, ingiva sina ansökningshandlingar till magistraten. Efter ansökningstidens utgång har magistraten att överlämna ansökningshandlingarna till stadsfullmäktige. Å förslag till tjänsten uppföra fullmäktige tre personer.

Efter det länsstyrelsen avgivit yttrande angående de föreslagnas lämplighet för tjänsten, utnämner Kungl. Maj:t en av de sålunda föreslagna.

För behörighet att erhålla polismästarebefattningen fordras att hava avlagt för utövande av domarämbete föreskrivna kunskapsprov ävensom, där ej Kungl. Maj:t på

grund av särskilda förhållanden finner skäl medgiva undantag, att hava fullgjort den tjänstgöring och undergått den utbildning, som fordras för erhållande av landsfogdetjänst.

Ej må någon vinna anställning som polismästare, med mindre han angående sitt hälsotillstånd företett läkarintyg, avfattat enligt av lönenämnden fastställt formulär.

§ 13.

Semester och annan ledighet för polismästaren beviljas av länsstyrelsen, som även förordnar vikarie. Till vikarie må förordnas endast lämplig person, som avlagt för utövande av domarämbete föreskrivna kunskapsprov.

Utom den tjänstledighet, varom ovan stadgas må polismästaren utan ansökan och utan löneavdrag åtnjuta tillfällig kortare tjänstledighet under sammanlagt högst femton dagar om året. Sådan ledighet bör icke avse mer än tre dagar i följd. Under ledighet som nu nämnts förestås tjänsten av den som länsstyrelsen förordnat att under sådan ledighet uppehålla densamma. Då polismästaren begagnar sig av denna ledighet, åligger det honom att därom samt om anledningen till ledigheten underrätta magistraten och länsstyrelsen.

Polismästaren må ej använda sig av sådan ledighet om polisgöromål av mera krävande beskaffenhet kunna väntas ifrågakomma.

§ 14.

Avsked från polismästarebefattningen beviljas av Kungl. Maj:t.

§ 15.

Finnes polismästaren icke behörigen iakttaga sina tjänsteplikter, äger länsstyrelsen meddela honom föreställning. Låter han sig icke därav rätta eller har han begått fel av svårare beskaffenhet, sker åtal inför Svea Hovrätt.

Har åtgärd vidtagits för polismästarens ställande under åtal, äger länsstyrelsen avstänga honom från tjänstgöring intill dess över honom blivit slutligen dömt eller domstolen annorlunda förordnar. Länsstyrelsens beslut om polismästarens avstängning från tjänstgöring går i verkställighet utan hinder av besvär.

§ 16.

Polismästaren skall vara underkastad den förändrade tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i åligganden, som framdeles kan varda i vederbörlig ordning bestämd, samt är skyldig att närhelst Kungl. Maj:t förordnar med bibehållande av stadgade löne- och pensionsförmåner underkasta sig förflyttning till annan befattning i statens eller, med stadens samtycke i stadens tjänst.

Bilaga 3 A.

Förslag till lönestat för polismästaren i Västerås.

§ 1.

För befattningen skall i anslutning till den för stadens övriga befattningshavare tillämpade löneplanen och tjänsteförteckningen gälla följande avlöningsförmåner:

Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Slutlön
36	Polismästare	16.224	17.736

Å lönen utgår rörligt tillägg enligt bestämmelserna i statens allmänna avlöningsreglemente.

Beklädnadsförmån ingår i lönen.

§ 2.

Sportler som tillkomma polismästaren samt arvoden, som han uppbär för besiktningar, vilka han enligt gällande föreskrifter har att verkställa, tillfalla stadens kassa.

Polismästaren är skyldig att föra kassabok över sådana med hans tjänst förenade inkomster som avses i föregående stycke och redovisa dem på sätt drätselkammaren bestämmer. Kassaboken skall för granskning hållas tillgänglig för stadens revisorer.

§ 3.

För polismästaren skall såvitt ej annat följer av lag eller författning i tillämpliga delar gälla följande bestämmelser i det av stadsfullmäktige den 31 mars 1948 antagna tjänstereglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare nämligen

§ 11, tillägget, angående avgångsstat;
§ 16 angående avlöning, tjänsteförteckning och löneplan;
§ 17 „ utbetalning av avlöning;
§ 18 „ olycksfallsersättning m. m., jämte protokollsanteckning;
§ 19 „ löneklassuppflyttning;
§ 20 „ särskilda regler om inplacering i löneklass;
§ 21 „ semester;
§ 22 andra stycket angående beviljande av tjänstledighet;
§ 23 angående avlöning under tjänstledighet;
§ 24 „ sjukdom m. m.;
§ 26 „ värnpliktstjänstgöring;
§ 27 „ offentligt uppdrag;
§ 28 första stycket angående uppdrag för staden m. m.;
§ 29 angående enskilda angelägenheter;
§ 34 „ begravningshjälp.

Härvid skall dock gälla:

Som tjänstetid, varom förmäles i § 19 andra stycket a), skall räknas ledighet för offentligt uppdrag.

För giltighet av beslut enligt § 24 mom. 2 sista punkten och mom. 3 fordras Kungl. Maj:ts fastställelse, därest avdrag bestämts till mer än trettio procent av avlöningen.

Avstänges polismästaren från tjänstgöring, skall han avstå hela avlöningen, så framt ej magistraten efter löne- och avtalsnämndens hörande prövar skäligt låta honom uppbära någon del därav. Finnes avstängningsåtgärden hava varit obefogad, skall vad av hans avlöning innehållits till honom utbetalas.

Med myndighet förstås i förhållande till polismästaren
i § 20 sista stycket magistraten
i § 21 femte stycket länsstyrelsen.

Påkallas sådant vitsord, varom förmäles i § 19 andra stycket b), skall detsamma avgivas av länsstyrelsen.

§ 4.

För befattningshavaren skola i tillämpliga delar gälla bestämmelserna i pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare och arbetare av den 19 december 1946 med ändring den 27 november 1947, därvid skall iakttagas att bestämmelserna i 5 § 3 icke skola gälla polismästaren.

Bilaga 3 B.

Förslag till lönestat för stadsfiskalen och biträdande stadsfiskalen i Västerås.

§ 1.

För stadsfiskalen och biträdande stadsfiskalen skola i anslutning till den för stadens övriga befattningshavare tillämpade löneplanen och tjänsteförteckningen gälla följande avlöningsförmåner:

Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Slutlön
30	Biträdande stadsfiskal	13.032	14.712
36	Stadsfiskal	16.224	17.736

Å lönen utgår rörligt tillägg enligt bestämmelserna i statens allmänna avlöningsreglemente.

§ 2.

Rätt till andel i böter, vite eller skadestånd eller i förbruten egendom, dess värde eller dylikt skall icke tillkomma stadsfiskalen eller biträdande stadsfiskalen utan skall sådan andel i stället tillfalla stadens kassa.

Jämväl övriga å befattningen inflytande sportler skola inlevereras till stadskassan på sätt drätselkammarens närmare bestämmer.

§ 3.

För befattningshavarna skola, såvitt ej annat följer av lag eller författning, i tilllämpliga delar gälla följande bestämmelser i det av stadsfullmäktige den 31 mars 1948 antagna tjänstereglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare, nämligen:

§ 11, tillägget, angående avgångsstat;
§ 15 angående läkarundersökning;
§ 16 „ avlöning, tjänsteförteckning och löneplan;
§ 17 „ utbetalning av avlöning;
§ 18 „ olycksfallsersättning m. m., jämte protokollsanteckning;
§ 19 „ löneklassuppflyttning;
§ 20 „ särskilda regler om inplacering i löneklass;
§ 21 „ semester;
§ 22 andra stycket angående beviljande av tjänstledighet;
§ 23 angående avlöning under tjänstledighet;
§ 24 „ sjukdom m. m.;
§ 26 „ värnpliktstjänstgöring;
§ 27 „ offentligt uppdrag;
§ 28 första stycket angående uppdrag för staden m. m.;
§ 29 angående enskilda angelägenheter;
§ 34 „ begravningshjälp.

Härvid skall dock gälla:

Som tjänstetid, varom förmäles i § 19 andra stycket a), skall räknas ledighet för offentligt uppdrag.

För giltighet av beslut enligt § 24 mom. 2 sista punkten och mom. 3 fordras Kungl. Maj:ts fastställelse, därest avdrag bestämts till mer än trettio procent av avlöningen.

Fullgör stadsfiskal eller biträdande stadsfiskal militärtjänstgöring och är han beställningshavare i reserven, å reservstat eller å övergångsstat eller officer i väg- och

vattenbyggnadskåren, må ej heller avdraget utan Kungl. Maj:ts godkännande bestämmas till högre belopp än som motsvarar den honom jämlikt de för försvarsväsendet gällande bestämmelserna tillkommande månadslönen.

Avstänges stadsfiskal eller biträdande stadsfiskal från tjänstgöring, skall han avstå hela avlöningen, så framt ej magistraten efter löne- och avtalsnämndens hörande prövar skäligt låta honom uppbära någon del därav. Finnes avstängningsåtgärden hava varit obefogad, skall vad av hans avlöning innehållits till honom utbetalas.

Med myndighet förstås i förhållande till stadsfiskalerna

i § 15 riksåklagarämbetet,

i § 20 sista stycket magistraten,

i § 21 femte stycket länsstyrelsen eller riksåklagarämbetet samt i övrigt löne- och avtalsnämnden.

Påkallas sådant vitsord, varom förmäles i § 19 andra stycket b) skall detsamma avgivas av landsfogden.

§ 4.

För befattningshavarna skola i tillämpliga delar gälla bestämmelserna i pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare och arbetare av den 19 december 1946 med ändring den 27 november 1947, därvid skall iakttagas att bestämmelserna i 5 § 3 icke skola gälla stadsfiskalen och biträdande stadsfiskalen.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Nr 17. Förslag till nya bestämmelser om bidrag till gatubyggnadskostnad.

I avseende å skyldighet för ägare av tomt att bidraga till stadens kostnad för anläggning av gata och avloppsledning skola följande bestämmelser gälla om grunderna för beräkning av den kostnad, som skall påföras tomtägarna, och för kostnadens fördelning mellan dem samt om tid och ordning för ersättningens erläggande.

Bidrag till kostnad för anläggning av gata.

§ 1.

Ägare av tomt vid gata är skyldig att, i enlighet med vad nedan närmare bestämmes, ersätta staden kostnaden för anläggning av gatan framför tomten intill gatans mitt, dock ej till större bredd än fem åttondelar av den enligt stadsplanen vid gatans upplåtande till allmänt begagnande tillåtna högsta hushöjden å tomten.

Är tomt belägen vid gatukors, omfattar ersättningsskyldigheten tillika den del av gatukorset som inneslutes av de utdragna gränslinjerna för de gatudelar, vars anläggning tomtägaren enligt första stycket är skyldig att ersätta, och som är belägen inom ett avstånd från tomts sida eller hörn, motsvarande fem åttondelar av den i första stycket angivna hushöjden.

§ 2.

Med kostnad för gatas anläggning avses i dessa bestämmelser kostnaden för gatans anläggning till bredd och höjdläge i överensstämmelse med stadsplanen samt gatans förseende med beläggning efter behovet och ortens sed, med erforderliga gångbanor och nödig anordning för vattnets avrinnande och med plantering eller annan särskild anordning varmed gatan skall vara försedd enligt stadsplanen.

Av kostnaden för färdigställande av gatas undergrund och underbyggnad är tomtägare skyldig att ersätta vad som avser arbeten inom en höjd av 1,0 meter över och ett djup av 1,0 meter under gatans höjdläge enligt stadsplanen.

Av kostnaden för gatas överbyggnad skall tomtägaren ersätta vad som prövas motsvara kostnaden för överbyggnadens utförande i enlighet med det lokala behovet.

Ingår uppförande av stödmur i gatas anläggning, är tomtägare icke skyldig att bidraga till större del av kostnaden för stödmuren än som motsvarar kostnaden för dess översta höjdmeter. Av kostnaden för andra förekommande specialarbeten, såsom broar, trappor och dylikt, skall tomtägare ersätta vad som kan anses motsvara på honom belöpande andel av normal gatuanläggningskostnad inom det område, där tomten är belägen.

§ 3.

Är inom gatudel som begränsas av två på varandra följande tvärgators utdragna mittlinjer gatubyggnadskostnaden med tillämning av bestämmelserna i § 2 icke överallt densamma, skall ersättningen beräknas efter den genomsnittliga kostnaden.

§ 4.

De kostnader som sammanlagt belöpa å tomtägarna inom visst område må fördelas mellan dem efter omfattningen av den enligt stadsplanen å tomterna medgivna bebyggelsen eller efter tomternas storlek eller annan skälig grund.

§ 5.

Därest kostnad för gatas anläggning överstiger vad tomtägare enligt § 2 högst må åläggas ersätta och detta medför uppenbar fördel för bebyggandet av tomt inom det område, där gatan är belägen, skall kostnadsökningen ersättas av tomtens ägare till den del som kan anses motsvara denna fördel.

§ 6.

Skall gata vidgas är den som äger tomt vid någondera sidan av gatan skyldig att ersätta staden skillnaden mellan de ersättningsbelopp som med tillämpning av vad i §§ 1 och 2 sägs åvila honom efter och före vidgningen. Är inom gatudel som begränsas av två på varandra följande tvärgators utdragna mittlinjer kostnaden för vidgningen icke överallt densamma, skall ersättningen beräknas efter den genomsnittliga kostnaden, dock att den tomtägarna å ömse sidor åvilande ersättningsskyldigheten sammanlagt icke må avse högre belopp än som motsvarar kostnaden för genomförandet av gatans vidgning.

Bidrag till kostnad för anläggning av avloppsledning.

§ 7.

Med avloppsledning avses i dessa bestämmelser icke endast själva ledningen, utan även brunnar och andra för avloppsvattnets avledande och oskadliggörande erforderliga anordningar, men ej servisledning.

§ 8.

Erfordras för avloppsvattnets bortförande anläggning av större samlingsledning eller pumpanläggning eller krävs för avloppsvattnets oskadliggörande särskild anläggning (reningsverk och dylikt), får av kostnaden för anläggningen icke någon del påföras tomtägare, med mindre Kungl. Maj:t på framställning av staden lämnat särskilt tillstånd därtill.

Framställning härom skall åtföljas av dels nödig utredning som angiver den beräknade kostnaden för ifrågavarande anläggnings utförande, dels förslag till kostnadens fördelning mellan staden och tomtägarna samt mellan tomtägarna inbördes, dels bevis att utredningen och förslaget hållits för granskning tillgängligt under minst en månad efter det kungörelse härom blivit införd i den eller de tidningar, i vilka kommunala meddelanden intagas, samt dels inkomna anmärkningar och yttranden ävensom stadsfullmäktiges protokoll i ärendet.

§ 9.

Kostnaden för annan avloppsledning än sådan som avses i § 8 skall ersättas av tomtägare i den omfattning nedan sägs.

§ 10.

För beräkning av tomtägares bidrag till kostnaden för anläggandet av i § 9 avsedd avloppsledning skall stadens område indelas i avloppsområden, vilkas gränser skola bestämmas med hänsyn till de naturliga eller konstgjorda avrinningsförhållandena.

Den stadsplanelagda delen av ett avloppsområde skall utgöra ett fördelningsområde, dock att, om olika delar av avloppsområde enligt stadsplanen skola nyttjas för skilda ändamål och till följd härav mera avsevärd olikhet i fråga om avrinningen från de olika delarna kan väntas uppkomma eller om stadsplanen eller terrängförhållandena eller andra omständigheter medföra väsentlig olikhet i anläggningskostnaden, varje sådan del med huvudsakligen likartad avrinning eller likartade anläggningskostnader må utgöra särskilt fördelningsområde.

§ 11.

Varje fördelningsområde skall påföras dels kostnaden för i § 9 avsedd avloppsledning, som uteslutande skall betjäna fördelningsområdet, och dels av kostnaden för i § 9 avsedd avloppsledning, som jämväl skall betjäna annat område, så stor del som med hänsyn till avloppsvattnets mängd och beskaffenhet samt övriga på kostnaden inverkande omständigheter kan anses belöpa på avloppet från fördelningsområdet, jämfört med det avlopp för vilket ledningen är avsedd.

§ 12.

Av den sammanlagda kostnad som enligt § 11 skall påföras fördelningsområde skall ägare av tomt inom området ersätta så stor del som med hänsyn till avloppsvattnets mängd och beskaffenhet samt övriga på kostnaden inverkande omständigheter kan anses belöpa på avloppet från tomten, jämfört med det avlopp från fördelningsområdet för vilket de i § 11 angivna ledningarna äro avsedda.

Allmänna bestämmelser.

§ 13.

Till grund för bestämmande av tomtägares ersättningsskyldighet må läggas på tidigare erfarenhet stödda beräkningar av vad gata eller avloppsledning under likartade förhållanden betingar i anläggning.

§ 14.

Därest nuvarande eller föregående ägare av tomt mot vederlag helt eller delvis vunnit befrielse från deltagande i kostnad för anläggning av gata eller avloppsledning skall hänsyn tagas härtill.

§ 15.

Tomtägarnas åligganden enligt dessa bestämmelser skola städse motsvara skäliga anspråk på rättvisa och billighet.

§ 16.

Storleken av den ersättning tomtägare enligt dessa bestämmelser har att gälda skall, där stadsfullmäktige ej därtill utsett annan myndighet, beräknas av drätselkammaren.

§ 17.

Ägare av tomt är, sedan gata eller avloppsledning framför tomten upplåtits till allmänt begagnande, skyldig att vid anfordran erlägga på tomten belöpande ersättning till staden för anläggandet av gata eller avloppsledning.

Är tomt belägen vid två eller flera gator och har fördelning jämlikt § 4 skett samt är bidraget icke i sin helhet förfallet till betalning på grund av att någon gata framför tomten ännu icke upplåtits, skall tomtens ägare för upplåten gata gälda så stor del av honom åliggande sammanlagd ersättning till staden för gatas anläggning som enligt §§ 1—3, 5 och 13—15 belöper på den upplåtna gatan, jämfört med vad som enligt sistnämnda paragrafer belöper på samtliga de gator vid vilka tomten är belägen.

Om gata vid upplåtandet efter medgivande av länsstyrelsen jämlikt 52 § byggnadslagen eller motsvarande äldre stadgande till bredd eller höjdläge avviker från stadsplanen eller om länsstyrelsen jämlikt nämnda paragraf eller stadgande medgivit anstånd med anordnandet av avloppsledning, skall den del av tomtägares ersättningsskyldighet som svarar mot utförd anläggning erläggas å tid, som i första och andra stycket sägs, och återstående del då gatan utförts i enlighet med stadsplanen eller ledningen anlagts.

Vill tomtägare erlägga ovan i denna paragraf angiven ersättning genom avbetalningar vare han berättigad därtill om nöjaktig säkerhet ställes. Avbetalning skall ske med minst en tiondel årligen, dock må avbetalning, där särskilda omständigheter kunna anses föranleda längre avbetalningstid, ske med en tjugondel årligen. Å oguldet belopp skall ränta gäldas efter den räntefot som av stadsfullmäktige eller den myndighet fullmäktige härtill utsett prövas skälig, dock högst fem procent om året från den dag då krav på ersättning framställts.

Ersättning inbetalas till drätselkammaren eller annan av stadsfullmäktige utsedd myndighet, vilken jämväl har att pröva den säkerhet varom i fjärde stycket sägs.

Vad i denna paragraf sägs om gata skall, då gata vidgas, gälla den nya gatudelen.

Har gata som upplåtits till allmänt begagnande före den 1 januari 1948 vidgats efter samma dag och skall ägare av tomt ersätta staden såväl kostnad för gatans anläggning som kostnad för genomförandet av gatans vidgning, men har skyldigheten att ersätta den förra kostnaden icke inträtt när skyldigheten att ersätta den senare jämlikt första stycket skall inträda, skall den senare skyldigheten icke inträda förrän samtidigt med den förra.

§ 18.

Genom dessa bestämmelser upphävas gatukostnadsbestämmelser för Västerås fastställda av Kungl. Maj:t den 16 juli 1937. Dock skola de äldre bestämmelserna alltjämt gälla beträffande gata eller del därav, som upplåtits till allmänt begagnande före den 1 januari 1948 eller som lagligen skolat vara upplåten till allmänt begagnande före nämnda tidpunkt.

Bil. 1.

Till Västerås stads Drätselkammare.

Västerås Fastighetsägareförening, som representerar omkring 500 fastighetsägare i Västerås med ett fastighetsbestånd om ett sammanlagt taxeringsvärde av c:a 60 milj. kronor, har genomgått förslaget till nya bestämmelser om bidrag till gatubyggnadskostnader för staden, vilka äro utställda för granskning, och får däröver avgiva följande utlåtande.

Mot förslaget torde knappast kunna framställas några direkta lagligen befogade anmärkningar, då detsamma är med ett par mindre undantag i full överensstämmelse med det inom Kungl. Byggnadsstyrelsen upprättade normalförslaget och får anses utgöra *ett maximalt utnyttjande* av byggnadslagens möjligheter. Föreningen vill erinra om, att man i ett flertal städer dragit sig för att uttaga största möjliga gatubyggnadskostnad och i stället modifierat bestämmelserna väsentligt.

Inom en stad med Västerås ålder och bebyggelse finnes en stor äldre fastighetsägarekår, som utan tvivel haft en stor betydelse för staden och dess förvaltning. Den gamla fastighetsägarekår, som vår förening representerar, har alltid varit vederhäftig och lojal och alltid haft ett gott samarbete med staden och dess styrande myndigheter, vilket nog också stadens ledning insett värdet utav. Staden har heller icke tidigare å sin sida visat någon större agressivitet gent emot fastighetsägarna utan hava mellanvarande angelägenheter kunnat lösas på ett smidigt sätt.

Sedan numera å senare år staden börjat visa större aktivitet att till det yttersta utnyttja sina lagliga rättigheter gent emot fastighetsägarekåren, och framställningar från enskilda fastighetsägare om rättelser eller lindringar i dem ålagda skyldigheter besvarats med bleklagt nej under hänvisning till gällande lagar och förordningar, vilka fastighetsägarekåren liksom andra är beredd att lojalt följa, skapar detta så småningom en ytterligare olustkänsla inom den redan hårt belastade kårens medlemmar, som i många fall har svårt att inse den rent juridiska bakgrunden till alla sina förpliktelser. Detta kom också väl till uttryck vid föreningens nyligen hållna årsmöte, då dessa spörsmål diskuterades.

Föreningen vill därför, utan att därmed ifrågasätta stadens lagliga rättigheter, hemställa, om icke, med hänsyn tagen till den gamla fastighetsägarekår, som finnes i staden och värdet av ett gott samarbete med denna, ville innan det framlagda förslaget definitivt fastställes, taga förslaget under förnyad prövning för att utröna, om icke Västerås stad kunde, i likhet med ett flertal städer, på anförda grunder frångå att uttaga största möjliga gatubyggnadskostnad och i stället modifiera bestämmelserna. Därest så skulle bliva fallet och staden så önskar kan vår förening bidraga med införskaffandet av den utredning om den lindring i bestämmelserna, som förekommit i andra städer.

Slutligen vill föreningen påpeka, att i § 17 i normalförslaget finnes en passus "Prövas nu stadgade villkor alltför betungande för tomtägaren, äger länsstyrelsen medgiva den lättnad, som påkallas av omständigheterna". Vi ifrågasätta varför denna passus uteslutits i förslaget och hemställa, att densamma måtte medtagas.

Västerås den 26 maj 1950.

Västerås Fastighetsägareförening.

John Jahn.

/Gösta Jansson.

Bil. 2.

Till Drätselkammaren i Västerås stad.

I anslutning till det av Drätselkammaren uställda; "Förslag till bestämmelser för Västerås stad om bidrag till gatubyggnadskostnad", anhåller undertecknad att få bifoga följande erinringar.

Vid upprepade besök å härvarande Fastighetskontor, och under samtal, dels med dess chef, Ingenjör Elghuvud samt Ingenjör John Lundkvist, har jag erfarit att det nu utställda förslaget enligt dess § 4 är ägnat att fördela kostnaderna *"å tomtägarna inom visst område etc."*, men jag kan icke se annat än att förslaget lika mycket skall tjäna syftet att bringa kontinuitet mellan förfluten tid, under vilken stadgandena om "gatukostnadsbestämmelser" mer eller mindre bringats ur funktion, för att nu helt plötsligt tillämpas enligt den nya Byggnadslagen, och detta därtill i dess strängaste form.

Att detta för tomtägarna kommer att innebära stora ekonomiska belastningar, som utlöser mycket olustiga känslor enär pålagorna för en stor grupp av fastighetsägare kommer fullständigt överraskande, tror jag mig bäst beskriva genom att skildra mitt eget fall.

Innan jag i maj månad år 1948 genom auktoriserade mäklarfirman Nils Karlsson, med adress Stora gatan 27, inköpte Stä 1523 B, med adress Tunbyvägen 81, gjorde jag synnerligen ingående undersökningar beträffande vilka krav som åvilade ovannämnda Stä.

Förutom hos mäklarfirman Nils Karlsson och hans medhjälpare Herr Jansson, infordrade jag även upplysningar från Stadsarkitektkontoret där jag konfererade med Ingenjör Karl Jansson samt även med Stadsarkitekten Per Bohlin.

Hos samtliga nu nämnda begärde jag upplysningar huruvida någon eller några fordringar kunde resas från stadens sida gentemot Stä 1523 B. Överallt fick jag det svaret att några krav utöver de i gravationsbeviset angivna inteckningarna, *kunde de icke tänka sig*, och jag genomförde därför fastighetsförvärvet med tillträde den 1 juni 1948.

Men på våren 1949 kom den stora och obehagliga överraskningen då Ingenjören John Lundkvist från Västerås Stads Fastighetskontor, vid ett föredrag inför Västerås Fastighetsägareförening bekantgjorde stadens avsikter att enligt stadgandena i Byggnadslagen uttaga gatubyggnadskostnader av tomtägarna. Vid förfrågan om även det område, (Lilla Johanneslund där Stä 1523 B är belägen) skulle bliva föremål för utdebitering av gatubyggnadskostnader, så blev jag av Ingenjör Lundkvist anmodad att inställa mig på hans kontor för erhållande av svar på min fråga.

När jag på Fastighetskontoret tog del av den: *"Utredning angående gatumarks- och gatukostnadsersättning"*, som Ingenjör Lundkvist hade tillgänglig, så blev jag minst sagt häpen över det *synnerligen b e t u n g a n d e belopp som antecknats åvila* Stä 1523 B. I betraktande av den ringa gatudel som färdigställts vid tillfället i fråga, skulle man vara böjd för att använda *ett starkare uttryck* om denna *överraskande pålaga,* än ordet *"b e t u n g a n d e"*.

Men jag har alltid i mitt förhållande till samhället hävdat den ståndpunkten, att samhället är uppbyggt av de lyckliga hemmen, men i gengäld skall samhället vara ett skydd för hemmen.

När nu samhället utkräver så stor tribut för sitt skydd, har man väl grundad anledning förmoda att de lyckliga hemmens antal minskas.

Mitt förvärv av Stä 1523 B föranleddes av att jag efter iråkad sjukdom, (invaliditet genom angina pectoris) hade behov av att bo tillsammans med en av mina söner, men jag kan icke påstå att mitt hälsotillstånd förbättrats sedan jag genom Fastighetskontoret erfarit vilka krav på gatubyggnadskostnader som Staden håller i beredskap åt oss fastighetsägare. Kravet på gatubyggnadskostnader hänger som ett damoklessvärd över våra huvuden och oroar och irriterar.

Genom tjänstemännen å Fastighetskontoret vet jag nu att frågan om *gatukostnadsbestämmelser* väcktes i Stadsfullmäktige år 1934, och att beslutet om dess införande av Kungl. Maj:t stadfästes i december 1937.

Men varför blev jag icke upplyst om den saken vid mina noggranna undersökningar före fastighetsförvärvet 1948, trots att jag förhandlade med en *auktoriserad* fastighetsmäklare och därjämte kontaktade Stadsarkitektkontoret? Hade jag fått vetskap om kravet i tid, så hade jag haft kvar den behövliga förhandlingsbasis gent emot föregående ägaren. Under nuvarande förhållanden är jag i fullständig avsaknad av en sådan förhandlingsbasis.

När jag nu erfar att bestämmelserna stadfästes så tidigt som år 1937, så förvånar det mig att icke staden på ett tidigare stadie utkrävt sin fordran, men just detta förhållandet får jag väl tyda så som att stadens myndigheter i medkänsla med de enskilda fastighetsägarna tänkt att avstå från detta krav.

Sammanfattningsvis vill jag därför vördsammast hemställa att Drätselkammaren upptar hela frågan om gatubyggnadskostnader till förnyad omprövning, enär det synes mig ganska omöjligt att ernå full rättvisa vid dess fördelning och utdebitering bland fastighetsägarna.

Västerås den 31 maj 1950.

Med utmärkt högaktning.

J. G. Bjurshagen.

Tunbyvägen 81, Västerås. Tel. 31872.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 18

Nr 18. Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1949.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna upprättad berättelse över 1949 års verksamhet.

Västerås den 3 juli 1950.

För idrottsstyrelsen:
GUSTAF OLSSON.

/*Gunnar Ekberg.*

Till Västerås stads idrottsstyrelse.

Över verksamheten vid stadens idrottsanläggningar får undertecknad avgiva följande årsberättelse för verksamhetsåret 1949.

Personal.

Ordinarie:
1 föreståndare,
2 vaktmästare.

Kollektivanställda:
7 bitr. vaktmästare.

Tillfälliga:

För iordningställande av isbanor har under vintersäsongen extra arbetare varit anställda c:a 3 månader.

All biljettförsäljning och vakthållning har i den mån den egna personalen icke kunnat tjänstgöra handhafts av extra personal.

Arosvallen m. fl. idrottsplatser.

Förutom sedvanliga underhålls- och förbättringsarbeten ha följande större arbeten utförts:

Ny ishockeysarg har tillverkats. Underlaget till banan som tidigare utgjorts av matjord har borttagits och ersatts med grusfyllning, varigenom bättre möjligheter erhållits för istillverkning. Tvenne nya kurar för måldomare ha tillverkats och försetts med elektrisk signalanordning. 1 ståplatsläktare, transportabel och rymmande c:a 1.500 personer har inköpts. Nya fotbollmål med ellipsformade stänger har anskaffats och uppsatts på såväl Arosvallens stora plan som Emaus idrottsplats. Strålkastarbelysningen på skridskobanan har tredubblats och utgöres nu av 36 st. strålkastare om vardera 1 kW mot tidigare sammanlagt 10 kW. Banan har härigenom kunnat utnyttjas även för kvällsbandy. Sandplanen har breddats c:a 5 m. och belysningen förbättrats. Skilje-

bo bollplan har helt renoverats och avstängts för användning. Vid Lundby skola pågå arbeten med iordningställande av en mindre idrottsplats. På Emaus idrottsplats har ordnats en bastu och har framdragits vatten- och avloppsledningar varigenom såväl tvättrum som toaletter kunnat inredas.

Idrottsplatserna ha hållits öppna för träning och arrangemang, hela året dagligen mellan kl. 7 och 21, sön- och helgdagar mellan kl. 8 och 18. Vid träningen ha inga avgifter upptagits utan ha idrottsplatserna hållits öppna för allmänheten. Skridskobanan har på grund av den dåliga vintern icke kunnat hållas öppen i önskad utsträckning. De dagar då densamma varit öppen har skolungdomen och även allmänheten ägt fritt tillträde dagligen mellan kl. 7 och 15. Efter kl. 15 har en mindre avgift upptagits och har därvid 3.031 personer besökt densamma och erlagt 606: 25 i entré.

Besöksfrekvensen vid tävlingar och arrangemang har varit relativt god, och har — förutom tävlande, funktionärer och frikortsinnehavare — 92.731 personer bevistat 186 arrangemang, varvid 147.982: 55 erlagts i entréavgifter.

Inkomster och publik fördela sig på följande arrangemang:

	Antal arrangemang	Antal betalande	Erlagd entré	Därav nöjesskatt	Därav hyra
Arosvallen:					
Fotboll	65	31.491	47.498: —	4.316: 66	9.403: 43
Fri idrott	17	5.663	10.564: 75	1.272: 07	2.277: 69
Bandy	18	21.007	36.127: 55	4.910: 43	9.409: 21
Ishockey	21	14.315	21.873: 50	2.414: 87	4.785: 08
Motortävlingar	2	6.067	17.537: —	2.638: 48	3.958: 48
Konståkning	1	285	217: 50	—	54: 38
Övriga	3	1.199	2.087: 75	140: 53	501: 62
Emaus:					
Fotboll	51	7.355	5.404: —	38: 80	1.164: 14
Rugby	3	439	420: —	—	84: —
Övriga	2	1.912	4.753: 50	707: 18	817: 86
Svartån, Stadsparken:					
Simning	3	2.998	1.499: —	34: 72	149: 90
Summa	186	92.731	147.982: 55	16.473: 74	32.605: 79
(År 1948)	(171)	(103.493)	(158.219: 25)	(18.213: 47)	(33.755: 10)

Största resp. minsta arrangemang under året har varit:

Arosvallen:							
Fotboll	den	5/8	1.819	betalande	3.065: 75	entréavgift	
	„	9/4	25	„	15: 75	„	
Fri idrott	„	13/8	3.573	„	7.701: —	„	
	„	14/6	14	„	9: 50	„	
Bandy	„	23/1	7.707	„	16.003: 50	„	
	„	23/1	8	„	6: 50	„	

Ishockey	„ 25/1	2.191	„	2.871: 50	„	
	„ 15/2	25	„	22: 50	„	
Emaus-idrottsplats:						
Fotboll	„ 14/6	949	„	711: 75	„	
	„ 9/10	7	„	3: 50	„	

Idrottshallen.

Förutom sedvanliga underhålls- och reparationsarbeten ha följande större arbeten utförts:

Klubbrummen ha renoverats och i viss mån ändrats.

Direkt uppgång från gatan till klubbrummen har ordnats genom en spiraltrapp från stora entrén.

Särskild ingång har ordnats för tävlande och funktionärer.

Serveringslokalerna ha nymålats och en direkt ingång från gatan har upptagits.

Ett större kylskåp har inköpts och inmonterats i kaféet.

Bowlinglokalerna ha ommålats och golven belagts med gummiplattor.

Brottar- och boxarlokalerna ha ommålats.

Akustiken i stora spelhallen har förbättrats genom insättning av ett särskilt innertak.

Idrottshallen har varit öppen för träning och arrangemang under tiden den 1 januari —31 maj och 1 augusti—31 december dagligen mellan kl. 7 och 23 sön- och helgdagar mellan kl. 8 och 21.

Stora spelhallen har varit uthyrd för tennis, gymnastik och handbollträning enligt följande:

Tennis	40	timmar per vecka
Gymnastik	35	„ „ „
Handboll	30	„ „ „

Foajen har varit uthyrd för bordtennis c:a 30 timmar per vecka. Dessutom har boxar- och brottarlokalerna disponerats för såväl bordtennis som gymnastik. Tyvärr har flera såväl tennisspelare som handbolltränande måst nekas abonnemang på grund av lokalbrist och utnyttjas Idrottshallen till nära nog bristningsgränsen. Även korridorer ha uthyrts och disponeras dessa för bågskytte-träning. Brist råder även på styrelserum för föreningarna.

Besöksfrekvensen har varit god och har — förutom tävlande, funktionärer och frikortsinnehavare — 73.744 personer bevistat 117 arrangemang, varvid 149.779: 80 erlagts i entréavgifter.

Inkomster och publik fördela sig på nedanstående arrangemang:

	Antal arrangemang	Antal betalande	Erlagd entré	Därav nöjesskatt	Därav hyra
Handboll	68	21.511	33.435: 55	2.516: 98	6.311: 65
Boxning	7	11.400	27.114: —	3.589: 68	5.080: 32
Brottning	4	1.736	3.068: 25	248: 44	850: 51
Bordtennis	5	575	1.073: —	—	427: 26
Gymnastik	1	1.020	1.756: —	190: 88	349: 33
Övriga	2	800	1.095: 50	126: 55	289: 81
Summa	87	37.224	67.542: 30	6.672: 53	13.308: 88
(År 1948)	(99)	(38.940)	(62.414: 45)	(5.074: 76)	(12.626: 94)

Dans	30	36.550	82.237: 50	12.427: —	27.924: 17
Summa	117	73.774	149.779: 80	19.099: 53	41.253: 05
(År 1948)	(129)	(75.787)	(144.614: 70)	(17.821: 88)	(37.895: 12)

Bowlinghallen har under året flitigt nyttjats och har dess 4 banor varit uthyrda c:a 1.000 timmar vardera.

Största resp. minsta arrangemang under året har varit:

Handboll	den	13/3	1.161	betalande	2.431: 45	entréavgifter
	„	30/10	40	„	24: —	„
Boxning	„	16/12	2.187	„	4.782: —	„
	„	18/3	1.247	„	3.033: 50	„
Brottning	„	28/10	920	„	1.677: —	„
	„	11/2	133	„	231: 75	„
Bordtennis	„	20/3	267	„	285: 50	„
	„	4/4	10	„	5: —	„

Västerås i maj 1950.

T. BEMERT.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 19

Nr 19. Parkstyrelsens årsberättelse för år 1949.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna berättelse över verksamheten under år 1949.

Västerås den 10 juli 1950.

För parkstyrelsen:

GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Parkförvaltningens årsberättelse för år 1949.

Förvaltningens verksamhet har under året koncentrerats på underhåll och vissa förberedelser för de i budgeten för år 1950 planerade nyanläggningarna. Därjämte har en del kompletterande, slutliga arbeten utförts på de rekvisitionsuppdrag, som påbörjats under år 1948.

För övrigt har de löpande arbetena fortgått inom parkkontoret, parkunderhållet, stadsträdgården och förråds- och verkstadsrörelsen.

Återbesättandet av assistentbefattningen kunde ske först den 1 mars med 1½ månads föregående deltidstjänstgöring av den tillträdande befattningshavaren. Den mestadels normala väderleken under året möjliggjorde arbetenas genomförande i stort sett enligt beräkning. En relativt lång värmeperiod under maj månad inverkade dock i viss mån på växtligheten.

Beträffande tillgång och förbrukning av vatten må nämnas dels att tillgången vissa tider under sommaren varit mycket otillräcklig på grund av bristande tillförsel och höjd förbrukning, dels att tekniska verken vid de större tappningsställena installerat vattenmätare.

Kollektivanställd personal.

Denna personalgrupp har under året utgjorts av 54 manliga och 9 kvinnliga arbetstagare enligt följande fördelning.

Arbetsområde	Helårsanst.	Säsonganställda	
	manliga	manliga	kvinnliga
Parkerna	31	1	8
Stadsträdgården	6	4	1
Förrådet och verkstaden	11	1	—
Summa arbetstagare	48	6	9

Anm. Det rel. fåtalet säsonganställda manliga arbetstagare förklaras av möjligheten till vinterarbete (utökade vägsträckor och isbanor jämte underhållsarbete vid badplatserna och gallringsavverkning inom parkskogsbestånden), som förvaltningen sökt ordna efter framställning från arbetstagarna.

För transporterna inom angivna arbetsområden har engagerats dels 1 körkarl under vintermånaderna, under övrig del av året 2 körkarlar (åkare med avtalsenlig ersättning) dels 1 lastbil (tidvis flera i mån av transportbehov för längre och tyngre transporter).

Personalen har varit fördelad i följande grupper av timavlönad och månadsavlönade arbetstagare.

Arbetsområde och tjänstebeteckn.	Helårsanställda Antal	Timl.	Antal	Mån.-l.	Säsonganställda Antal	Timl.
Parkerna						
Parkarbetare	15	1: 76			1	1: 68
Trädgårdsarbetare m. minst 9 års vana	15	1: 90				
Chaufför			1	388: —		
Parkstäderskor......					8	1: 39
Stadsträdgården						
Trädgårdsarbetare ..					1	1: 76
Trädgårdsarbetare m. minst 9 års vana	4	1: 88				
d:o	2	1: 90			1	1: 90
Praktikant					1	1: 18
D:o					1	1: 38
Trädgårdsarbeterska					1	1: 49
Förrådet och verkstaden						
Förrådsbiträde			1	414: —		
Snickare			1	414: —		
D:o	1	1: 88	1	400: —	1	1: 88
Målare	1	1: 88				
Smed			1	386: —		
Förrådsarbetare			2	394: —		
Chaufför			1	414: —		
Springpojke	1	0: 84				
D:o	1	1: 18				

Arbete och avlöning för kollektivanställd personal.

Antal arbetstimmar

under timarbete (76,2 %)	87.947 tim.
„ ackordsarbete (23,8 %)	27.499 „
„ övertidsarbete	3.118 „
„ skiftarbete	40 „

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats 323.213 kronor enligt nedanstående specifikation.

För timarbete	87.947 tim.	Kr.	162.849: —
„ ackordsarbete	27.499 „	„	79.848: —
„ övertidsarbete	3.118 „	„	4.989: —
„ skiftarbete	40 „	„	74: —
Dyrtidstillägg		Kr.	43.617: —
Semesterersättning		„	14.276: —
Olycksfallsersättning		„	2.458: —
Sjukavlöningar		„	6.296: —
Dagtraktamenten		„	3.816: —
Cykelersättning		„	886: —
Gångtidsersättning		„	634: —
Övrig ersättning: lagbaspengar, slitersättning, ersättning för trädklättring och vid arbete på stege		„	3.470: —
		Kronor	323.213: —

Planläggning och projektering.

De erforderliga, parktekniska uppgifterna, speciellt uppmätningar och avvägningar, har fördröjts på grund av de ständigt erforderliga, direkta anvisningarna på arbetsplatserna.

Projekteringsarbetet för nyanläggningar har av samma anledning försenats och utförts successivt alltefter uppgifternas aktualitet, speciellt ifråga om detaljutformningarna. Skisser och anvisningar på platsen har oftast fått ersätta de utförligare arbetsritningarna. Detta arbetssätt är tidsödande men ofrånkomligt så länge förvaltningsapparaten ej kan hålla jämna steg med den forcerade utvecklingen.

Nyanläggning.

De slutliga kompletteringarna av nyanläggningarna enligt uppdrag från andra förvaltningar utgöras av följande.

Kommunala flickskolan: ändringsanläggning inom västra delarna av området.

Badelunda kyrkskola: finplanering, sådd och plantering jämte murläggning.

Pensionärshemmet vid Spantgatan: plattläggning och plantering.

Pensionärshemmet vid Tenngatan: plattläggning och blomsterplantering.

Hammarby barnstuga: plattläggning och blomsterplantering.

Byggnadsaktiebolaget Mimer: finplanering och sådd av tomtområdena vid södra delen av Skallbergsgatan.

Underhåll.

Parkerna.

Utöver löpande underhåll har följande förbättringsarbeten utförts.

Stadsparken: justering av väg och grönyta mellan restaurangen och ån jämte planering av cykelparkering för restaurangpersonalen.

Slottsbron: kompletterande planering av grönytorna intill brofästena i samband med gaturegleringen efter brobygget.

Hwasserska skolan: utvidgning av skolplan.

Djäknebergsskolan: justering av skolplan och släntområdet vid Hållgatan—Kristinagatan i anslutning till gaturegleringen.

Djäkneberget: omläggning av dansbanan och uppsättning av nytt terrassräck. Förbättring av betesområdena för fåglarna genom jordpåfyllning och trädgallring jämte jordbyte och grässådd i de nordligare dammarna.

Djuphamnsområdet: uppsättning av gunga och karusell som provisorisk anordning för att i någon mån tillgodose lekplatsbehovet.

Johannisbergsområdet: komplettering av badplatsen med brygga och sandfyllning för småbarnsplage. Ordnande av vändplats som avslutning på entrévägen.

Hästholmarna: vassröjning och planering vid badplatserna.

Björnön: vassröjning jämte kompletterande planering av uppehållsområdet vid badstranden och utökad terrassering vid kaffestugan.

Planteringsarbetet i parkerna har omfattat följande antal och växtslag.

Lökväxter (tulpaner, krokus m. fl.)	c:a 37.000	st.
Övriga vårblommande, örtartade växter	c:a 20.000	„
Sommarblommande, örtartade växter	c:a 41.000	„
Polyantharosor	c:a 700	„
Buskar	c:a 1.300	„
Perenna blomsterväxter	c:a 23.000	„ *)
Träd (en- och flerstammiga)	c:a 250	„

Gräsfrösådden omfattade c:a 100.000 m² motsvarande c:a 2.400 kg gräsfrö. Ogräsbekämpningen (fleråriga ogräs) har under hela vegetationsperioden genomförts med mycket gott resultat i form av besprutning med vätskepreparaten DIF och STRONG enligt specificerat besprutningsprotokoll.

Sammanlagt förbrukad vätskemängd 76 l. + vattenutspädningen. Besprutad areal c:a 198.700 m².

Stadsträdgården.

Förutom löpande underhållsarbeten har personallokalerna förbättrats och utökats med avskilt omklädningsrum jämte rymligare tvättrum och toalettutrymme. En omfattande skada med åtföljande besvärlig reparation och stor kostnad inträffade omedelbart före julhelgen, då den större värmepannan sprang läck i flertalet sektioner och måste utbytas. Pannskadan orsakade också en ändring av värmerörsinstallationen i omedelbar anslutning till nya pannan.

Förrådet och verkstaden.

De löpande underhållsarbetena har bestått i reparationer av olika slag tillverkning och uppsättning av skyddsräck för gräskanter och lekplatsstängsel, soffmålning och diverse snickerier och svetsningar. Av snickeriarbetena kan nämnas av trä- och toalettkurar. Därjämte provtillverkades en löstagbar, fördelaktig modell till parkbord i några exemplar.

Parkvakthållningen

har visat sig otillräcklig. Den har under året förstärkts med parkvakttjänst på extra stat. Denna ordnings- och vakthållning fyller ett mycket stort behov särskilt med

*) Avser det skuggfördragande plantbeståndet i små exemplar.

hänsyn dels till den tilltagande åverkan och förstörelsen inom allmänna markområden, dels till kontrollen på lekplatserna, bollplatserna och skridskobanorna.

Fågelbeståndet

visar vid årets slut följande ändring och sammansättning.

Fågelslag	Under året anskaffade	födda	döda	sålda el. rymda	Antal d.31/12 1949	Anm.
Knölsvan	4	7	3	—	14	4 infångade ungar
Sångsvan	—	4	4	—	5	
Grågås	3	5	3	—	13	3 inköpta
Kanadagås	—	30	2	5	59	5 sålda
Vitkindad gås	—	5	1	10	10	10 rymda
Stripgås	2	—	—	—	4	2 inköpta
Rostand	—	—	2	—	—	
Påfågel	—	5	4	—	7	

Växtodling.

Stadsträdgårdens odlingsareal är oförändrad. Utöver löpande, erforderlig uppdragning av utplanteringsväxter och odling av varmhusväxter för demonstrations- och uthyrningsändamål har förökningen av de fleråriga blomsterväxterna fortsatt med mycket gott resultat. Största vikt har därvid lagts på förökningen av det perenna, skuggfördragande växtmaterialet, som med största fördel kan ersätta dels det ettåriga plantmaterialet, dels gräset under tätare trädkronor. Som komplettering av det egna plantskolematerialet har inköpts en avsevärd mängd träd, buskar och polyantharosor, i mera uppvuxna exemplar, som ju har fördelen att vara mera motståndskraftiga mot åverkan.

Större inventarieinköp.

1 skåpbil, 1 personalvagn (egen tillverkning), 1 elsvetsaggregat, 50 parksoffor, 75 parkfåtöljer, 1 kapsåg, 2 rutschbanor, 2 karuseller, 1 skrivmaskin, 2 transportkärror, 6 skottkärror, 5 mindre gräsklippningsmaskiner.

Anslagsförbrukning.

Ifråga om parkförvaltningens utgifter hänvisas till den av drätselkontoret upprättade räkenskapsberättelsen för år 1949.

Västerås den 31 maj 1950.

Ingmar Blomqvist.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 20

Nr 20. Fastighetskontorets årsberättelse för år 1949.

Fastighetskontoret får härmed avgiva årsberättelse för år 1949. Beträffande kontorets verksamhetsområde, instruktioner etc. hänvisas till stfm. handl. ser. A nr 114 och ser. B nr 12 år 1946.

A. Fastighetsförvärv.

Under året ha 7 av stadsfullmäktige godkända avtal träffats om förvärv av fastigheter och markområden. Den sammanlagda köpeskillingen uppgår till 411.000 kronor. Vidare ha två fastigheter förvärvats genom byte mot annan mark varvid staden erlagt en mellangift av 2.300 kronor.

Med Asea har avtal träffats om den fortsatta exploateringen av bolagets mark å Gideonsberg. Avtalet innebär att staden kostnadsfritt erhållit den mark c:a 98.000 m², inom exploateringsområdet, som erfordras för allmänt ändamål, gator, parker m. m. Viss mark, c:a 11.400 m², som staden genom tidigare avtal kostnadsfritt erhållit av Asea för allmänna ändamål, men som genom stadsplaneändring avses utnyttjad för bebyggelse, återlämnas utan ersättning till bolaget. Slutligen bekostar bolaget i viss omfattning anläggning av gator och parker.

En fastighet samt ett mindre markområde ha under året förvärvats genom expropriation för en sammanlagd löseskillning av 16.166 kr.

En översikt över de stadsfullmäktige underställda fastighetsförvärv, som ägt rum under året finnes i bil. A.

Med stöd av stadsfullmäktiges bemyndigande den 21 juni 1939 § 171 att med för staden bindande verkan träffa avtal om köp och försäljning av mark för regleringsändamål har slutligen träffats 47 avtal om förvärv av sammanlagt 3.900 m² företrädesvis gatumark. Övervägande delen härav har överlåtits utan ersättning som ett led i fullgörandet av vederbörande tomtägares skyldighet att bidraga till stadens gatukostnad. I övrigt ha köpeskillingar avtalats om sammanlagt 3.459: 50 kr.

B. Fastighetsförsäljning.

Under året ha 41 avtal träffats om försäljning av tomtmark för byggnadsändamål. I de flesta fall utgöra försäljningarna ett led i slutförandet av exploateringen av de områden, för vilka drätselkammaren erhållit stadsfullmäktiges bemyndigande att försälja tomtmark innan beslut om tomträttsinstitutets tillämpning fattades. I några fall har försäljning dock skett med stöd av stadsfullmäktiges under året fattade beslut. Den sammanlagda köpeskillingen uppgår till 792.985 kronor. Tvenne markområden ha därjämte överlåtits genom byte mot annan mark. Vidare har som ovan under A omförmälts c:a 11.400 m² mark kostnadsfritt överlåtits till Asea genom stadsplaneavtal för ett område å Gideonsberg. En översikt över de fastighetsförsäljningar som skett med stöd av stadsfullmäktiges beslut eller tidigare givna bemyndigande finnes i bil. B. Härutöver har med stöd av stadsfullmäktiges under A omnämnda generella bemyndigande träffats 12 avtal om försäljning av mark för regleringsändamål. Arealen härav uppgår till 4.588,3 m² och köpeskillingen uppgår till 25.816 kronor.

C. **Tomträttsupplåtelser.**

Under året ha 15 tomter upplåtits med tomträtt för bostadsändamål, varav 5 för egnahemsbebyggelse och 10 för flerfamiljshus. Den årliga avgälden uppgår till 40.075 kronor motsvarande 3,6 % ränta å ett tomtvärde av 1.113.200 kronor. En tomt har upplåtits för industriändamål mot en avgäld av 1.890 kronor pr år. En förteckning över de upplåtna tomterna finnes i bil. C.

D. **Bidrag till stadens gatukostnad.**

Ersättning för gatumark har under året erlagts för 3 tomter med ett belopp av ..	25.495: —
Därjämte har ersättningsskyldighet fullgjorts för 42 tomter genom kostnadsfri överlåtelse av gatumark, representerande ett värde av	16.405: —
Härvid har icke medräknats sådan mark, som överlåtits av markexploatörer, varigenom ett flertal tomter befriats från ersättningsskyldighet.	
Bidrag till gatubyggnadskostnad har erlagts för 15 tomter med ett belopp av ..	33.305: 11
Häri ingår icke sådana bidrag som inflyta från markexploatörer, vilka genom avtal förbundit sig att erlägga gatubyggnadskostnader inom vissa exploateringsområden.	
Summa	75.205: 11

I samband med nybyggnadsföretag har säkerhet lämnats för ännu ej förfallna bidrag till gatukostnader, avseende 16 fastigheter. Det sammanlagda belopp, för vilket säkerhet ställts, uppgår till 174.550 kronor, varav 2.200 kronor avser gatumarksersättning och 172.350 kronor bidrag till gatubyggnadskostnad.

E. **Förvaltningen av stadens fastigheter.**

1. **Stadens fastighetsinnehav.**

Det bokförda värdet å stadens fastighetsinnehav, med undantag för Tekniska Verkens fastigheter, utgjorde den 31 december 1948 30.011.403 kronor och den 31 december 1949 30.533.614 kronor. Ökningen uppgår till 522.211 kronor. Under år 1949 har härvid bland hamnfastigheter upptagna kranar, transportanordningar m. m. till ett belopp av 1.678.000 kronor överförts till andra titlar. Ökningarna hänför sig i huvudsak till förvärv av hyresfastigheter å cirka 1.200.000 kronor, tillkomsten av pensionärshem å 534.000 kronor samt nybyggnad för kommunal flickskola å 953.000 kronor. Exploateringsfastigheterna ha genom försäljningar fått ett minskat värde å 647.000 kronor. I övrigt har vissa omföringar mellan de i nedanstående förteckning intagna fastighetsgrupperna vidtagits, varför en direkt jämförelse med föregående års uppgifter icke är möjlig. Sålunda har bland annat från hyresfastigheter till förvaltningsfastigheter överförts Nestor nr 5 och Stora Fridnäs å tillsammans 342.000 kronor, från exploateringsfastigheter till jordbruksfastigheter Vallby, Rocklunda, Gilltuna och Ytterhälla å tillsammans 740.000 kronor samt Malma svingård till jordbruksfastigheter med ett värde av 110.000 kronor.

Bokförda värdena äro i regel lika med stadens självkostnadspris vid nyförvärv eller nybyggnad. För eventuellt erhållet statsbidrag för pensionärshem, skolor etc. har avdrag dock icke gjorts.

Brandförskringsvärdena ha ökat från 32.845.550 kronor till 34.124.780 kronor, en ökning alltså å 1.279.000 kronor, till största delen beroende på nyförvärv av hyresfastigheter.

I efterföljande uppställning är fastighetsinnehavet den 31 december 1949 redovisat. Taxeringsvärden saknas för hamnbyggnader (kajanläggningar etc.) och för sådana nybyggnader, varå taxeringsvärde ännu icke åsatts. Brandförsäkringsvärdena avse endast byggnader och försäkringar finnas icke å kajanläggningar o. dyl.

	Bokförda värden	Taxeringsvärden	Brandförsäkringsvärden
Förvaltningsfastigheter, 19 st.	3.393.002: —	3.511.300: —	4.457.100: —
Exploateringsfastigheter, huvudsakligen tomter, stadsägor, smärre markbitar.	2.915.312: —	3.674.500: —	853.900: —
Jordbruksfastigheter, skogar o. grustag	1.975.300: —	1.414.500: —	1.508.350: —
Hyresfastigheter, 98 st.	7.102.000: —	6.248.000: —	10.087.530: —
Pensionärshem, 8 st.	1.950.000: —	1.662.800: —	2.146.000: —
Gatu- och parkförvaltning	161.000: —	95.000: —	180.700: —
Hamnar	3.930.000: —	57.000: —	484.500: —
Kommunikationsföretag	37.000: —	—	42.000: —
Renhållningsverk	10.000: —	—	36.500: —
Badhus	300.000: —	40.000: —	625.000: —
Fritidsreservat	546.000: —	259.300: —	548.000: —
Folkskolor	3.855.000: —	2.282.000: —	6.028.700: —
Kommunal flickskola, allmänt läroverk, yrkesskola	2.319.000: —	1.175.000: —	4.708.000: —
Idrottsanläggningar	793.000: —	400.000: —	1.002.000: —
Ålderdomshem	1.247.000: —	1.000.000: —	1.416.500: —
Kronor	30.533.614: —	21.819.400: —	34.124.780: —

2. **Nybyggnader m. m.**

Pensionärshemmet å tomten nr 2 i kvarteret Mården å Södra Skallberget har under år 1949 färdigställts och inflyttning skedde den 1 mars 1949. Den slutliga byggnadskostnaden beräknas till 401.000 kronor — inklusive ränta å under byggnadstiden disponerade medel — av vilket belopp 107.865 kronor täckts genom erhållet statsbidrag, varför stadens nettokostnad uppgår till cirka 293.135 kronor jämte kostnader för tomten 22.866 kronor. Till byggnadskostnaderna ha stadsfullmäktige den 25 september 1947, § 286, beviljat anslag å 305.000 kronor.

Vid kommunala flickskolan har en del kompletteringsarbeten utförts i nybyggnaden samt en mindre del av planerade ombyggnadsarbeten i äldre skolbyggnaden för en sammanlagd kostnad av 75.425: 55 kronor. Av det anslag å 1.320.000 kronor, som beviljats för om- och tillbyggnad av skolan, har intill 1949 års slut ett totalt belopp å 1.030.578: 51 kronor tagits i anspråk.

I föregående årsberättelse omnämnd spolhall för omnibusgaraget vid Pilgatan togs i anspråk i början av år 1949. Om- och tillbyggnaden av garagebyggnaden har i enlighet med byggnadstillstånden uppdelats i två etapper. Den första etappen färdigställdes i början av år 1950 och den andra etappen beräknas även vara klar under 1950. Den sammanlagda kostnaden under 1949 uppgår till 164.203: 07 kronor och totalkostnaden

intill 1949 års utgång utgör 216.239: 25 kronor. Stadsfullmäktige har den 28 mars 1946, § 78, och den 29 april 1948, § 141, beviljat anslag å tillsammans 238.000 kronor.

3. **Ombyggnads-, reparations- och förbättringsarbeten.**

För de fastigheter, för vilka kontoret handhar förvaltningen, ha kostnaderna för under året utförda arbeten uppgått till 532.163: 13 kronor. Motsvarande belopp utgjorde under år 1948 460.402: 18 kronor.

Förvaltningsfastigheter	44.745: 39
Exploateringsfastigheter	5.118: 31
Hyresfastigheter	338.613: 52
Pensionärshem	13.950: 15
Fritidsreservat	59.338: 01
Kommunal flickskola	5.573: 59
Läroverk	34.173: 71
Teknisk skola	29.067: 92
Reparation av brandskada, Skolgatan 6	1.582: 53
Summa	532.163: 13

4. **Uthyrningsverksamheten.**

Antalet uthyrningsenheter utgjorde vid 1949 års slut 1.261 st. och fördelade sig å de olika objekten sålunda:

Bostadslägenheter:		
Enkelrum	56 st.	
Ettrumslägenheter	301 „	
Tvårumslägenheter	98 „	
Trerumslägenheter eller större	39 „	
Pensionärslägenheter	192 „	686 st.
Kommunala inrättningar		28 „
Skollokaler		6 „
Butikslokaler		28 „
Kontor		11 „
Verkstads- eller lagerlokaler		86 „
Garage, stall		14 „
Hotell, serveringslokaler		14 „
Sommarstugor		31 „
Markarrenden, fiskevatten		166 „
Tomträttsupplåtelser		162 „
Diverse uthyrningar		29 „
Summa		1.261 st.

Härutöver har kontoret omhänderhaft debitering, krav och kontroll av hyror och arrenden för andra förvaltningar för tillsammans 138 kontrakt.

För under kontorets förvaltning stående fastigheter ha inkomsterna i form av hyror, arrenden och tomträttsavgälder uppgått till 969.040: 18 kronor, innebärande en ökning från 1948 med 157.146: 35 kronor.

		1948		1949
Förvaltningsfastigheter		196.145: 38		214.923: 26
Exploateringsfastigheter (huvudsakligen mark):				
Hyror och arrenden	77.651: 89		76.477: 90	
tomträttsavgälder	18.915: 09	96.566: 98	74.774: 07	151.251: 97
Hyresfastigheter		462.560: 75		522.840: 12
Pensionärshem		41.990: 64		65.888: 53
Fritidsreservat		14.630: 08		14.136: 30
Kronor		811.893: 83		969.040: 18

Hyresinkomsterna å enbart hyresfastigheter uppgick till cirka 7,4 % å det vid årets slut bokförda värdet 7.102.000 kronor, i vilket värde sålunda även ingår fastigheter som under året förvärvats men som icke under hela året lämnat hyresavkastning.

5. **Pensionärshemmet.**

Vid slutet av år 1949 hade staden 8 pensionärshem med tillsammans 192 lägenheter för pensionärer, i vilka 251 pensionärer voro boende, och 5 för fastighetsskötare. Under året kunde styrelsen för pensionärshemmen bevilja inträde för 59 personer i 46 lägenheter, varav 46 personer inflyttade i det nya hemmet vid Emausgatan 47. Vid årsskiftet inneliggande ansökningar utgjorde 405 st., varav för en person 308 st. och för två personer 97 st., antalet sökande personer utgjorde alltså 502. Av ansökningarna inkommo under år 1949 56 st. för tillsammans 80 personer.

Såsom redan nämnts skedde inflyttning i pensionärshemmet i Emausgatan 47 den 1 mars 1949. Hemmet inrymmer 24 lägenheter för en person, 11 lägenheter för två personer och en lägenhet om ett rum och kokvrå för föreståndarinna. I källaren finnes samlingslokal med litet kök, 2 badrum, maskintvättstuga, torkrum, mangel- och strykrum, matkällare, förvaringskontor och skyddsrum. Lägenheterna äro försedda med W. C., kokvrå med elspis samt korkmattor å golv. Byggnaden uppvärmes från panncentral belägen i fastighet, som äges av Byggnads AB Mimer.

Planerat pensionärshem å tomten nr 2 i kvarteret Gulmåran vid Gideonsberg, till vilket stadsfullmäktige den 25 augusti 1949, § 203, beviljat anslag, har icke påbörjats, då statsbidrag hittills beviljats till endast en av de tre byggnader, som äro avsedda att uppföras. Det har emellertid ställts i utsikt att statsbidrag kommer att beviljas, även till de två återstående byggnaderna under andra halvåret 1950.

F. **Stadens försäkringshandlingar.**

Det sammanlagda brandförsäkringsvärdet på stadens fastigheter, med undantag av Tekniska Verkens, utgjorde vid årsskiftet 34.124.780 kronor, fördelat å 209 försäkringsbrev. Häri ingår icke skogs- och parkförsäkringar. Lösöreförsäkringarna voro fördelade på 90 brev med en sammanlagd försäkringssumma på c:a 5.200.000 kronor. Utöver dessa försäkringar funnos motorfordons-, ansvarighets-, garanti-, m. fl. försäkringar.

G. **Bostadsförmedlingen.**

Beträffande bostadsförmedlingen hänvisas till särskild verksamhetsberättelse av den 29 april 1950.

H. Stadens verksamhet såsom förmedlingsorgan för statliga lån och bidrag till främjande av bostadsförsörjningen.

Härnedan följer en sammanställning av dels under året behandlade ansökningar om statliga lån och bidrag till bostadsbyggandet, dels den kommunala subvention, som i vissa fall utgår jämsides med statlig subvention, dels ock behandlade ansökningar om bostadsbidrag.

1. Egnahemslån och förbättringslån.

Preliminära ansökningar.

Låneform	Antal ansökningar	Lånebelopp kr.	Räntefri del kr.	Godkänd prod. kostn. kr.	Antal lägenheter
Egnahemslån för enfamiljshus ..	38	544.800	144.000	1.410.060	38
Egnahemslån för tvåfamiljshus ..	11	265.440	66.000	663.600	22
Förbättringslån	1	1.900	460	2.300	1
Summa	50	812.140	210.460	2.075.960	61

Slutliga ansökningar.

Låneform	Antal ansökningar	Lånebelopp kr.	Räntefri del kr.	Godkänd prod. kostn. kr.	Antal lägenheter
Egnahemslån för enfamiljshus ..	22	325.220	88.000	813.386	22
Egnahemslån för tvåfamiljshus ..	3	60.260	16.000	150.710	6
Förbättringslån	1	3.200	700	3.640	1
Summa	26	388.680	104.700	967.736	29

2. Tertiärlån och tilläggslån.

Preliminära ansökningar.

Företag	Antal ansökningar	Teritärlån kr.	Tilläggslån kr.	Kommunal subvention kr.	Godkänd prod. kostn. kr.	Antal lägenheter
Allmännyttigt ..	1	649.890	34.960	8.740	2.210.000	91
Kooperativa	6	1.544.815	143.244	35.846	6.271.000	241
Övriga	9	1.623.491	224.530	56.130	9.282.870	387
Summa	16	3.818.196	402.734	100.716	17.763.870	719

Slutliga ansökningar.

Företag	Antal ansökningar	Tertiärlån kr.	Tilläggslån kr.	Kommunal subvention kr.	Godkänd prod. kostn. kr.	Antal lägenheter
Allmännyttigt ..	1	116.590	4.290	1.070	394.000	17
Kooperativa	3	2.228.660	177.044	44.261	8.854.500	346
Övriga	7	1.232.600	153.424	38.356	6.299.890	242
Summa	11	3.577.850	334.758	83.687	15.548.390	605

2 a. **Bostadsanskaffningslån för hyresbostäder.**

Slutlig ansökan.

Företag	Antal ansökningar	Bostadsanskaffn. lån kr.	Tilläggslån kr.	Kommunal subvention kr.	Godkänd prod. kostn. kr.	Antal lägenheter
Stiftelsen Solgårdar	1	428.800	91.770	4.830*)	1.012.635	36

3. **Övertagande av beviljade lån.**

11 ansökningar om övertagande av beviljade lån i samband med försäljning av statligt belånade fastigheter ha under året behandlats. Samtliga hava tillstyrkts.

4. **Bostadsrabatter.**

Antalet under året behandlade ansökningar om familjebostads- och bränslebidrag i hyresbostäder utgör 258, varav 240 tillstyrkts och 18 avstyrkts. Dessutom ha 28 ansökningar om familjebostads- och bränslebidrag till familjer i egnahem behandlats, och av dessa ha 24 tillstyrkts och 4 avstyrkts. Under år 1949 har 118.832: 51 kronor utbetalats för sammanlagt 320 bidragstagare. Bidragen till familjer i egnahem, uppförda med stöd av egnahemslån, gottskrivas bidragstagarna i form av avdrag å lånekostnaderna.

Antalet behandlade ansökningar om s. k. trekronorsbidrag utgör 140, varav 97 beviljats och 43 avslagits. Utbetalade bidrag utgöra för hela året 10.704: 91 kronor.

5. **Kommunala åtaganden i samband med den statliga låne- och bidragsverksamheten.**

Kommunens ekonomiska engagement i samband med den statliga låne- och bidragsverksamheten förutsättes i följande fall.

a. **Tertiärlån till s. k. allmännyttiga bostadsföretag.**

Lån lämnas upp till 100 % av avkastningsvärdet under förutsättning att kommunen borgar för förluster som kunna uppkomma genom försummelser i förvaltningen.

b. **Tilläggslån för flerfamiljshus.**

Tilläggslån utgår endast under förutsättning att kommunen bidrager till kostnaden för företaget med belopp, motsvarande 25 % av tilläggslånet.

c. **Egnahemslån.**

Kommunen har att svara för förluster, som annorledes än genom avskrivning kunna uppkomma å den räntefria stående delen av lånet.

Omfattningen av de förpliktelser staden åtagit sig i ovan berörda avseenden framgår av följande sammanställning.

*) Dessutom ett räntefritt amorteringslån samt delvis kostnadsfri tomtmark.

Åtagande	Antal fastigheter	Belopp kr.
Borgen å tertiärlån (a)	1	116.525: —
Kommunalt bidrag i samband med tilläggslån (b)	14	60.620: —
Borgen å räntefria delen av egnahemslån (c)	12	49.250: —

I. Bostadsbyggandet.

1. Den för år 1949 beviljade bostadsbyggnadskvoten utgjorde ursprungligen enligt Kungl. Bostadsstyrelsens skrivelse av 5 april 1949 för staden 750 lägenheter, varav 300 lägenheter enligt samma skrivelse skulle ställas till förfogande för hos ASEA och Metallverken anställda. Genom skrivelser från Kungl. Arbetsmarknadsstyrelsen den 7 maj och 20 juni 1949 ökades kvoten med ytterligare 90 lägenheter, avsedda för hos ASEA anställda. Kvoten, som numera avser under åren påbörjade bostadsbyggnadsföretag, fördelar sig på följande:

Industrikvoten:

ASEA	352 lägenheter	
Metallverken	41 „	393 lägenheter

Övriga kvoten:

Byggnads A/B Mimer	220 lägenheter	
HSB	78 „	
Riksbyggen *)	74 „	
Byggmästare Ludvigsson	36 „	
3—5 familjshus	12 „	
1—2 „	27 „	447 lägenheter
	Summa	840 lägenheter

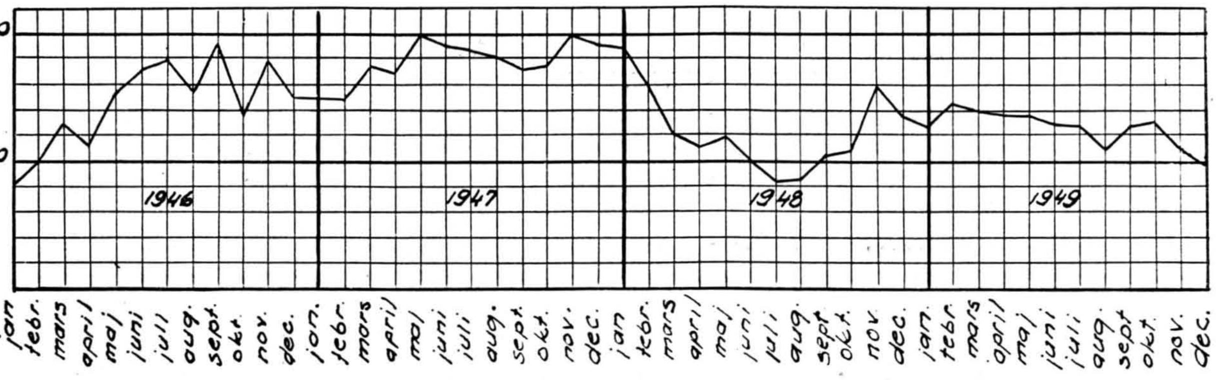
2. Genom beslut den 30 december 1948 förordnade Kungl. Maj:t att Kungl. Bostadsstyrelsen från och med år 1949 skall föra statistiken över bostadsbyggandet. Denna statistik, som tidigare ankommit på Byggnadsnämnden att insamla för Kungl. Socialstyrelsens räkning, har därigenom kommit att överflyttas på drätselkammaren såsom förmedlingsorgan. Fastighetskontoret har därför att månadsvis redovisa påbörjade, färdigställda och pågående bostadsbyggnadsföretag, såväl nybyggnader som i viss utsträckning ombyggnader liksom ock rivningar av bostadslägenheter. Fastighetskontoret har ansett sig böra i denna sin årsberättelse sammanfattningsvis lämna några uppgifter ur denna bostadsbyggnadsstatistik.

Under år 1949 färdigställdes 897 lägenheter i 53 hus enligt följande specifikationer. Genom rivning bortgingo 12 lägenheter i fem hus, lämnade plats för nybyggnader eller för gatureglering. Antalet pågående bostadsbyggnadsföretag i nybyggnader månad för månad framgår av diagrammet, som för jämförelse även upptager åren 1946, 1947 och 1948. Av diagrammet framgår kanske främst huru nybyggnadsverksamheten genom nedskärningen vid årsskiftet 1947/48 minskades — minskningen kom att betyda nära tredjedelen — liksom också den utjämning av kurvan, som blivit en följd av länsarbetsnämndens nuvarande möjligheter i samband med beviljandet av igångsättningstillstånd. Vid årsskiftet voro 493 lägenheter under byggnad fördelade på 72 hus.

*) härav 40 i en- och tvåfamiljshus på CVV-området.

Fördelningen av de nyproducerade bostadslägenheterna på olika lägenhetstyper, företagare etc. framgår av följande tabell:

Företag	Enkel- rum	1 rum o. kök	2 rum o. kök	3 rum o. kök	4 rum o. kök	5 rum o. kök	S:a
"Industrikvoten"							
Asea genom Olle Engkvist och And. Diös och Byggnads-AB Skandia	4	72	236	3	—	—	315
AB Svenska metallverken genom A. Lennartsson	—	—	16	4	—	—	20
"Stadens" kvot							
Byggnads AB Mimer	29	—	56	203	8	—	296
HSB i Västerås	—	9	52	25	8	—	94
Riksbyggen	12	3	59	12	2	—	88
N. Ludvigsson	3	6	12	9	3	—	33
And. Diös	—	—	—	1	—	1	2
Pensionärshem	36	—	—	—	—	—	36
Egnahem	—	—	—	2	11	—	13
Summa	84	90	431	259	32	1	897

Av statistiken kan vidare inhämtas att samtliga bostadslägenheter utom två (vilka äro belägna i ett affärshus) tillkommit med hjälp av statliga tertiär- och tilläggslån. De nytillkomna husen voro samtliga belägna å stadsplanelagd mark utom två, varav det ena inom område med utomplansbestämmelser och de andra helt utom stadsplan. Samtliga lägenheter utom en voro anslutna till stadens avlopps- och vattenledningar. Alla nytillkomna lägenheter voro försedda med centralvärme och wc. Badrum fanns i samtliga lägenheter utom i pensionärshemslägenheterna samt i tvenne enkelrum å CVV-området. I dessa sistnämnda fall finnas dock tillgång till gemensamt badrum. 564 lägenheter tillkommo på av staden försåld eller upplåten tomtmark. Beträffande byggnadsmaterialet kan nämnas, att 30 hus uppfördes av lätt-

betong eller betonghålsten, 12 av trä och 11 av tegel. Ifråga om husens våningsantal kan nämnas, att 11 hus voro i en våning, 10 i två våningar, 31 i tre våningar och 1 hus i fem våningar.

J. Personal.

Kontorets personal har bestått av fastighetschef, fastighetsingenjör, fastighetsförvaltare, underingenjör, fastighetsförman, kontorsbiträde och skrivbiträde, samtliga å ordinarie stat, samt ingenjör, kontorsbiträde, kartriterska, tre skrivbiträden och ett skrivbiträde med halvtidstjänstgöring å extra stat. Av dessa tjänstgjorde kontorsbiträdet och ett skrivbiträde med halvtidstjänstgöring å bostadsförmedlingen. Härutöver ha eldare å stadshotellet samt vissa städerskor varit underställda fastighetskontoret. Kontoret har dessutom haft ett flertal fastighetsskötare såsom deltidsanställda.

Västerås i fastighetskontoret den 29 juli 1950.

G. ELGHUFVUD.

/Bror Kihlberg.

Fastighetsförvärv 1949. **Bil. A.**

Fastighet	Köpeskilling kr.	*Förvärv* från	*SF:s prot.*	*Anm.*
Kv. Gerhard nr 1 ..	80.000: —	K. Pettersson	§ 153	
Stadsägan nr 1072, 1073, 1074, 1075, 1077 (Hovdesta) ..	50.000: —	M. M. Petterssons dödsbo ..	§ 370	
Stadsägan nr 249 ..	23.500: —	P. A. Lindbergs dödsbo	§ 6	
„ „ 355 ..	17.500: —	A. Hjerpe	§ 371	
„ „ 1918 ..	40.000: —	K. E. Olssons dödsbo	§ 141	
Gryta 1^{59}, Markbyte, Mellangift	2.300: —	S. Ramqvist	§ 270	Jfr. försäljning av Lundby 2^{82}
Delar av st.äg. nr 1651 (ca 98.000 m^2)	Ut. ersättn.	Asea	§ 88	Stadsplaneavtal. Jfr. försäljn. av del av 1654—1662.
Stadsägan nr 2256 I	Markbyte	AB Arvid Svensson	§ 265	Jfr. försäljn. av del av Ångpannan 3.
Stadsägan nr 1 samt tomt nr 3 i kvart. Gabriel	150.000: —	Fastighetsföreningen Daniel u. p. a.	§ 233—48	
Kv. Sigvald 2, 3	50.000: —	AB Hakon Swenson	§ 193	

Stadsägan nr 5......	14.000: —	H. Genberg	Förvärv genom expropriation.
Del av stadsägan nr 2382 F	2.166: —	J. Ohlinder	— „ —

Fastighetsförsäljningar 1949. **Bil. B.**

Fastighet	Köpeskilling kr.	Försåld till	SF:s prot.	Anm.
Stadsäg. nr 2239 AD	141.765: —	N. Ludvigsson	§ 228—44	
Kv. Vingen nr 1	20.400: —	Riksbyggen	§ 311—45	
Kv. Flygmotorn nr 8	108.320: —	„	§ 311—45	
Delar av stadsägan nr 227—228. (C:a 24.500 m²).......	3: 80 kr./ m²+40.000 kr. för byggn.	AB Hakon Swenson	§ 193—49	
Delar av stadsägan nr 228 och landvinning i Mälaren (ca 12.000 m²)	4: — kr/m²	„	„	
Delar av stadsägan nr 227 och landvinning i Mälaren (ca 21.500 m²)	5: — kr/m²	Ica	„	
Delar av stadsägan nr 1654—1662 m.m. (c:a 11.400 m²)	Ut. ersättn.	Asea	§ 88	Stadsplaneavtal. Jfr. förvärv av delar av st.-äg. 1651
Kv. Ångpannan nr 3	Markbyte	AB Arvid Svensson	§ 265	Jfr. förvärv av nr 2256 I
Kv. Aroslund nr 1 ..	48.000: —	Fastighetsfören. Aroslund.. (Gottfrid Lindgren)	§ 363—46	
Kv. Flygplanet nr 2, 3, 5, 7, 8 och 12 ..	20.515: —	G. Barklund m. fl.	§ 311—45	
Kv. Flottören nr 8, 9 och 10	9.560: —	B. E. Svensson m. fl.	„	
Kv. Sprygeln nr 3 och 6	6.345: —	E. Andersson, H. Ihrelius ..	„	
Kv. Segelplanet nr 1 —3, 9—13	28.605: —	E. Westin m. fl.	„	
Kv. Stabilisatorn nr 1	3.285: —	A. Johansson	„	

Kv Vingbalken nr 1, 2, 3, 5 och 6	18.115: —	S. Öhman m. fl.	§ 311—45	
Kv. Rodret nr 1, 2 och 5	10.380: —	N. Elvermo m. fl.	„	
Kv Vingen nr 2—5	13.695: —	Riksbyggen	„	
Kv. Propellern nr 3	3.140: —	G. Ramqvist	„	
Stadsägan nr 1161 D	72.260: —	Asea	„	
Lundby 2[82]	Markbyte	S. Ramqvist	§ 270	Jfr. förvärv av Gryta 1:59

Tomträttsupplåtelser år 1949. **Bil. C.**

Tomt	Upplåtelsetid	Avgäld kr./år	Upplåten till
Kattfoten nr 13	60 år	274: —	K. E. Andersson
Läkaren nr 12	„	216: —	B. V. Harkman
„ nr 13	„	216: —	F. Karlsson
„ nr 17	„	224: —	P. J. Sundvall
„ nr 20	„	224: —	B. A. Heldner
Pontus nr 1	„	244: —	A. A. Eriksson
Rådmannen nr 1	„	1.330: —	Byggnads AB Mimer
Älgen nr 1	„	3.094: —	— „ —
„ nr 4	„	5.900: —	— „ —
Mården nr 3	„	8.744: —	— „ —
Vargen nr 1	„	5.535: —	— „ —
Björnen nr 1	„	7.530: —	— „ —
Hanen nr 1	„	3.390: —	Bostadsrättsföreningen Lindhagen (HSB)
Skjutvallen nr 2	„	2.012: —	— „ —
Äpplet nr 1	„	1.142: —	A. Lennartsson
Kungsängen nr 6	26 år	1.890: —	AB Elmer Pearson

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 21

Nr 21. Fråga om reserverande av tomt för konst och kulturhistoriskt museum.

Den 28 oktober 1948 beslöto Stadsfullmäktige i Västerås att uppdraga åt en kommitté, bestående av sex ledamöter, att utreda länsmuseets och Västerås Konstförenings lokalfrågor. Av kommitténs ledamöter skulle två utses av Västerås stad, två av Västmanlands läns landsting, en av Västmanlands Fornminnesförening och en av Västerås Konstförening. Härefter ha herrar Fritz Eklund och Mattias Pers utsetts av staden, herrar Nat. Hult och O. Hellman av landstinget, herr Alb. Lundkvist av fornminnesföreningen och herr Sven Ahlbom av konstföreningen till ledamöter i kommittén, som till sekreterare valt herr Sven Drakenberg.

"Kommittén för utredning av länsmuseets i Västerås byggnadsfråga" ber att härmed få framlägga följande synpunkter och förslag, vartill kommittén kommit efter ett grundligt utredningsarbete, omfattande bl. a. sammanträden med fornminnes- och konstföreningarnas styrelser, konferenser med riksantikvarien och nationalmuseichefen samt studiebesök vid museerna i Örebro, Linköping, Norrköping och Gävle jämte Statens historiska museum och Tekniska museet i Stockholm.

För kommittén synes det uppenbart, att länsmuseets och konstgalleriets samlingar, arkiv, expeditionsrum etc. böra sammanföras i en gemensam museibyggnad. Ett sådant arrangemang är av praktiska och ekonomiska skäl det lämpligaste och innebär också, att de båda institutionerna kunna bliva till ett effektivt stöd för varandra både i materiellt och ideellt avseende. Fornminnesföreningens och konstföreningens styrelser ha förklarat sig vara i princip fullt eniga om en sådan lösning av lokalfrågan och om att ett samarbete mellan föreningarna både kan och bör organiseras, särskilt beträffande museibyggnadens förvaltning och personalens anställning och arbetsfördelning. Styrelserna ha meddelat, att de snarast möjligt ämna utarbeta plan och stadgar för en sådan samorganisation i samråd med Riksantikvarieämbetet och Nationalmuseum.

Museikommitténs utredning har klarlagt att ett kombinerat konst- och kulturhistoriskt museum i Västerås skulle behöva följande utrymmen:

	Golvyta c:a
1. Utställningsrum och magasin för den kulturhistoriska avdelningen	1.300 kvm.
2. Utställningsrum och magasin för konstavdelningen	600 kvm.
3. Rum för tillfälliga utställningar	200 kvm.
4. Hörsal med biutrymmen	350 kvm.
5. Tjänsterum, bibliotek m. m.	120 kvm.
6. Studie- och forskarrum m. m.	60 kvm.
7. Hallar, kommunikationsutrymmen m. m.	500 kvm.
8. Vaktmästarbostad	50 kvm.
9. Utrymmen för uppvärmning, luftkonditionering m. m.	130 kvm.
10. Rum för uppackning, reparationer, arkiv o. dyl.	150 kvm.
Summa	3.460 kvm.

Som av denna uppräkning av de behövliga utrymmena framgår, anser kommittén det vara nödvändigt, att museibyggnaden icke endast innehåller utställningssalar, magasin och expeditionsrum utan också lokaler för föreläsningar, studiecirklar och forskare, varigenom museets funktion som ett viktigt organ för studier och forskning kan bliva möjlig.

Under årens lopp ha ett flertal förslag framkommit beträffande ett blivande museums placering. Dels har man övervägt olika platser för en ny museibyggnad, dels har föreslagits en del äldre byggnader, som kunde tänkas bli apterade för museiändamål. Museikommittén har noga granskat alla dessa förslag och kommit till det resultatet, att en ny för ändamålet uppförd museibyggnad är det ur alla synpunkter lämpligaste. Till denna mening ha även fornminnes- och konstföreningarnas styrelser anslutit sig. Att omgestalta en äldre byggnad, uppförd för annat ändamål, till museum drager betydande kostnader och kan svårligen ge ett fullgott resultat ur museal synpunkt. Till detta kommer, att de byggnader i Västerås, som närmast kunde komma ifråga för en sådan lösning av lokalfrågan, nämligen slottet, Sundinska huset och Stadshotellet, icke inom överskådlig tid kunna tänkas bli disponibla för de museala institutionerna.

Vid frågan om en ny museibyggnad är givetvis svårigheten störst att erhålla en lämplig plats. Det är ett ofrånkomligt krav, att läget blir centralt. Ett museum, som skall leva och kunna fylla sin uppgift att vara en kunskaps- och bildningshärd, måste vara lätt tillgängligt. I de centrala delarna av Västerås har kommittén endast funnit två platser, som kunna anses lämpliga för en museibyggnad, nämligen den s. k. Lundahlska jorden mellan Källgatan och Slottsgatan och Djäknebergets sydligaste del invid Kristinagatan, och av dessa anser kommittén liksom fornminnes- och konstföreningarnas styrelser den sistnämnda vara den givet bästa. Den s. k. Lundahlska jorden erbjuder nätt och jämt erforderligt utrymme, dess grundförhållanden äro ej de bästa, särskilt med tanke på de nödvändiga skyddsrummen, och dessutom finns, så vitt kommittén har sig bekant, andra planer på detta områdes användning.

Området på Djäknebergets sydslänt invid Kristinagatan är enligt kommitténs mening särdeles lämplig för en musibyggnad. Läget är centralt men ändå avskilt och har mycket goda förutsättningar för att museibyggnaden skall komma till sin rätt. Områdets relativa begränsning behöver icke inge farhågor med tanke på att museet icke enligt planerna för dess disposition räknar med några utvidgningar av byggnadsvolymen. Endast magasinsutrymmena, som böra placeras under markytan, kunna med tiden behöva utökas. Markförhållandena äro här gynnsamma. Möjlighet finns att i berget inspränga magasinslokaler och skyddsrum.

På bifogade plankarta har kommittén låtit markera det utrymme, som museet skulle kräva på den nämnda platsen invid Kristinagatan. Den angivna tomtytan omfattar c:a 4.800 kvm., och av denna beräknas museibyggnadens grundyta upptaga endast omkr. 2.000 kvm. Denna placering av museet vållar visserligen ett ingrepp i Djäknebergets sydsluttning, men detta är relativt obetydligt, vilket tydligt framgår av plankartan, och byggnadens ändamål och verksamhet torde kunna anses vara helt i överensstämmelse med Djäkneberget såsom en plats och anläggning för allmänhetens rekreation och fostran. Museets placering här skulle för övrigt säkerligen bidraga till en ökad besöksfrekvens på Djäkneberget.

Västmanlands Fornminnesförenings och Västerås Konstförenings styrelser, som äro

eniga med museikommittén om museets placering, ha hemställt, att kommittén måtte hos Stadsfullmäktige i Västerås anhålla, att staden ställer den föreslagna platsen till förfogande.

Kommittén för utredning av länsmuseets i Västerås byggnadsfråga får med hänvisning till det ovan sagda anhålla, att Stadsfullmäktige i Västerås ställa den plats invid Kristinagatan, som angivits på bifogade plankarta, till förfogande för en byggnad för ett konst- och kulturhistoriskt museum.

Västerås den 4 sept. 1950.

För utredningskommitterade:

ALB. LUNDKVIST

/*Sven Drakenberg*

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 22 a

Nr 22 a. Motiveringar till budgetförslaget för år 1951.

Bilaga 1 A 2 Löne- och avtalsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Löne- och avtalsnämnden får härmed överlämna förslag till utgiftsstat för 1951. Förslaget upptager samma utgiftsposter och samma belopp som innevarande års stat.

Löne- och avtalsnämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta,

att antaga förslaget till utgiftsstat för 1951.

Västerås den 19 maj 1950.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Sven Martiin.

Bilaga 1 B Stadsrevision.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stadsrevision får i anslutning till det nu överlämnade förslaget till utgiftsstat för år 1951 anföra följande.

Arvodet till de sju stadsrevisorerna föreslås höjt med 700 kronor till 1.750 kronor. Nuvarande arvode har utgått oförändrat under de senaste 25 åren.

Ersättningen till revisionsfirman för siffergranskning begäres höjd med 3.000 kronor till 17.000 kronor. Som motivering härför får stadsrevisionen framhålla det alltmer ökade arbetet i samband med stadsförvaltningens expansion. Ersättningen till auktoriserad revisor begäres oförändrad med 2.500 kronor. För kontorskostnader och telefon begäres 500 kronor. De sammanlagda revisionskostnaderna komma sålunda att uppgå till 21.750 kronor. Som jämförelse kan anföras revisionskostnaderna för år 1950 för nedanstående städer av Västerås stads storleksordning:

Linköpning (ansluten till Svenska Kommunalekonomiska föreningen)	23.000	kronor
Karlstad	26.000	„
Eskilstuna	34.000	„
Borås	39.000	„
Örebro	42.000	„
Gävle	45.000	„

Som ovan framgår äro revisionskostnaderna för Västerås även med hänsyn till den begärda höjningen för år 1951 lägre än nämnda städers.

Under åberopande av vad ovan anförts får stadsrevisionen hemställa, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till utgiftsstat för år 1951.

För Västerås stadsrevision:

KARL ENGDAHL.
Ordförande.

Bilaga 1 Ö Reso.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknad organisation får härmed vördsamt hemställa om att anslag för bedrivande av turistbyråverksamhet under år 1951.

Under de senaste åren hava vi erhållit ett anslag av 1.500 kronor per år. Dessa anslag äro emellertid förbrukade. Bifogade inkomst och utgiftsstat för föregående år torde utvisa huru anslaget kommit till användning. Vi vore tacksamma om samma belopp kunde beviljas för nästkommande år.

Turistbyråns verksamhet har i likhet med föregående år varit mycket livlig. Ett stort antal semesterresor till olika anläggningar runtom i landet ha förmedlats liksom också många andra resor för såväl enskilda personer som grupper. Även till utlandet har ett icke obetydligt antal resor förmedlats. Vidare har turistbyrån arrangerat dagsprogram, inkvarteringar, utfärder och dylikt för ett stort antal grupper och enskilda resenärer som gästat vår stad.

Vi våga därför framhålla att vår turistbyrå på sitt sätt fyller en uppgift i samhället, varför vi hoppas på ett välvilligt beslut av Stadsfullmäktige.

Västerås den 31 juli 1950.

Reso Turistbyrå Västerås.

UNO HILLBORG.
Ordf.

Bilaga 2 A Magistrat och rådhusrätt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistrat och rådhusrätt samt exekutionsverk för år 1951 och därtill anföra följande:

1. *Beträffande magistraten och rådhusrätten.*

Vad först angår löner och arvoden har den tjänst, som innehaves av fröken Lily Steen, från och med den 1 januari 1950 uppflyttats från kanslibiträdestjänst till kontoristtjänst. Kontorsbiträdet Margaretha Eriksson har genom löne- och avtalsnämndens beslut den 19 april 1950 från och med den 1 maj samma år placerats i löneklass 10 från tidigare löneklass 8.

Höjningar av lönerna till ett extra skrivbiträde och vaktmästarbiträdet har beräknats med ledning av de anvisningar, som lämnats av löne- och avtalsnämnden.

Anslaget till vikarier för rådhusrättens ledamöter har höjts från 13.000 till 17.000 kronor. Anledningen härtill är att de yngre juristerna genom sin organisation Sveriges Juristförbund kunnat betinga sig högre löneförmåner. För att överhuvudtaget erhålla vikarier måste rådhusrätterna i gemen betala högre ersättning än förut. Det bör emellertid bemärkas att stadens kostnader för vikarier i realiteten är omkring 3.000 kronor lägre än det äskade anslaget. Å anslaget till de ordinarie befattningshavarna sparas nämligen vad häremot svarar genom de återbetalningar borgmästaren Rylander har att göra för den tid han är tjänstledig för sitt riksdagsmannauppdrag.

För uppläggande av fastighetsböcker har begärts ett anslag å 5.000 kronor. Arbetet ifråga har nu fortskridit så långt, att det torde kunna fullbordas inom loppet av nästa

år under förutsättning att ledighet under några månader kan lämnas en av rådhusrättens ledamöter och ett biträde för detta ändamål. Det är av stor vikt att få detta omfattande arbete slutfört snarast möjligt. Då det är ovisst om arbetet, såsom avsetts, kan fullbordas under år 1951 beroende på vikariatsförhållanden med mera, får magistraten hemställa, att anslaget upptages som reservationsanslag.

Anslaget till ersättning åt nämndemän har höjts från 12.000 till 13.000 kronor, då det nuvarande anslaget icke torde förslå.

Enligt anvisning från drätselkontoret har anslaget till olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring höjts till 250 kronor.

Anslaget till skrivmateriel, blanketter o. d. har beräknats till 8.000 kronor mot 7.000 kronor för innevarande år enär det sistnämnda anslaget synes vara för lågt tilltaget.

För anskaffning av inventarier, bland annat en skrivmaskin, har begärts 1.000 kronor. Därav avse 400 kronor eventuella behov.

För den händelse något nu beviljat reservationanslag icke skulle vara förbrukat vid utgången av år 1950 får magistraten hemställa att det måtte reserveras till år 1951.

2. *Beträffande exekutionsverket.*

Skrivbiträdet I.-B. Hedberg har enligt löne- och avtalsnämndens beslut den 7 juni 1950 uppflyttats i löneklass 7 från och med den 1 januari 1951.

Ökningen av anslaget till extra skrivbiträden beror på löneförhöjningar i enlighet med löne- och avtalsnämndens rekommendationer. Härutinnan hänvisas till av stadsfogden uppgjord förteckning (Bil. A.)

Ersättning till exekutorerna för indragna sportler har beräknats i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1949.

Vad angår anslagen till dels telefon och annonser, dels ock fordonsersättningar får magistraten åberopa skrivelse från stadsfogden (Bil. B.) Det bör beträffande cykelersättningarna anmärkas, att stadsingenjörskontorets mätningshantlangare uppbära cykelersättning med 12 kronor per kvartal.

Hyra och övriga kostnader för förhyrda lokaler har enligt stadsfogden upptagits till belopp, som angivits av fastighetskontoret.

Beträffande sportlerinkomsterna får magistraten hänvisa till stadsfogdens förberörda skrivelse.

Västerås rådhus den 12 juni 1950.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

|Martin Lindheimer.

Bilaga 2 B. Polisväsen och fångvård samt åklagarväsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för *dels* åklagarväsen och *dels* polisväsen och fångvård.

Då åklagarorganisationen först nästa år träder i kraft har polisnämnden upprättat förslag till budget för denna, vilken dock i fortsättningen själv kommer att avlämna budgetförslag.

Åklagarväsen.

Utgifter

Förutom löner till de befattningshavare vid förvaltningen varom beslut fattats av stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 sistlidne juni ha upptagits utgifter för andel i polisverkets lokalkostnader m. m. varjämte anslaget för sakkunnigt biträde vid polisutredningar delats upp med ena hälften i denna stat och andra hälften å polisväsendet.

Då nytryckning av blanketter skall ske samt uppslagslitteratur m.m. måste inköpas för åklagarna har anslag härför upptagits med 2.000 respektive 3.000 kronor.

För resor och traktamenten har upptagits ett anslag å 1.700 kronor, huvudsakligen avsett för att bestrida åklagarnas kostnader vid resor i och för mål i hovrätten.

Slutligen har för anskaffning av inventarier upptagits ett anslag å 11.000 kronor, vilket närmare specificerats å till drätselkammaren inlämnad bilaga till budgeten.

Polisväsen och fångvård.

Utgifter

Genom den av stadsfullmäktige beslutade omorganisationen och därmed sammanhängande omändring av vissa befattningar vid polisväsendet komma utgifterna för löner till personal på såväl ordinarie som extra stat att minska.

Genom nytillkomna pensionärer komma utgifterna för pensioner att öka.

Utgifterna för olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring samt pensionsavgifter ha upptagits i enlighet med av drätselkontoret lämnade uppgifter.

Ett nytt anslag för inköp av tidningar, litteratur m. m. för personal har i likhet med å brandkårens stat upptagits härstädes.

Taxeändringen för telefon har medfört att utgifterna härför beräknas öka med 2.000 kronor. Samma ökning har skett för stadspolisens telefon, vilken avgift tidigare beräknats för lågt. I sistnämnda fall återkommer motsvarande belopp på inkomstsidan.

Sedan löne- och avtalsnämnden medgivit att polis vid tjänsteresa må åtnjuta ersättning enligt stadens resereglemente har för täckande av mellanskillnaden mellan den statliga och kommunala ersättningen upptagits ytterligare 3.500 kronor.

Anslaget för förbrukningsinventarier har ökats med 2.000 kronor, då nyanskaffning av dylika under nästa år kommer att ske i större utsträckning än tidigare.

Då anslaget för sjukvård åt anhållna visat sig otillräckligt har detsamma ökats till 2.000 kronor.

Anslaget för städning och renhållning har höjts till 10.000 kronor, då polisverket redan i höst kommer att erhålla utökade lokaler.

Kaptalutgifter:

Då en av radiobilarna, som inköpts begagnad för åtta år sedan och därefter av polisen körts cirka 20.000 mil, numera befinner sig i sådant skick, att det är lönlöst reparera densamma har för anskaffning av ny bil och överflyttning av radioutrustning till densamma upptagits ett belopp av 9.500 kronor.

För anskaffning av inventarier för möblering av nya lokaler samt del av kostnaden för diktafonanläggning har upptagits ett belopp av 6.000 kronor.

Slutligen har för utredningskostnader beträffande nytt polishus upptagits ett anslag å 5.000 kronor.

Inkomster:

Utgiftsökning för statspolisen har medfört att motsvarande ökning beträffande

inkomsterna kunnat ske. Vidare har som inkomster upptagits åklagarväsens andel i polisverkets lokal- och telefonkostnader.

Inkomsterna av ersättningen för omhändertaget hittegods ha beräknats till 400 kronor.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för åklagarväsen, polisväsen och fångvård för år 1951.

Västerås den 4 juli 1950.

För polisnämnden:

AXEL JÄDER.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 2 ö Trafikkommitté.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Trafikkomittén får härmed anhålla, att stadsfullmäktige ville jämväl i 1951 års stat upptaga ett anslag å 2.000 kronor för trafikpropaganda och övriga kostnader för trafikens främjande.

Västerås den 15 juni 1950.

För trafikkommittén:

FOLKE HÖIJER.

/Åke Renvall.

Bilaga 4 Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadsarkitekt- och stadsingenjörskontoren under 1951 och såsom motivering till förslagen anföra följande.

Stadsarkitektkontoret.

För löner och arvoden har upptagits 240 kronor mer än i 1950 års stat. Ändringarna beträffande personalorganisationen är dock betydande. Byggnadsnämnden har för närvarande stadsfullmäktiges medgivande till en extra tjänst i löneklass 27 såsom byggnadsinspektör. Nämnden har nu upptagit denna tjänst såsom ordinarie i lönegrad 28 och kommer att göra särskild framställning härom till stadsfullmäktige. Vidare kommer nämnden att hos fullmäktige begära att den nuvarande byggnadsinspektörstjänsten i lönegrad 23 ändras till en befattning såsom biträdande byggnadsinspektör med oförändrad placering i lönegrad 23. Det är nämndens avsikt att till denna befattning överföra en underingenjör å kontoret. Dennes underingenjörstjänst kommer

nämnden att tills vidare hålla vakant för att skaffa sig erfarenheter om den nya organisationen för byggnadsinspektionen.

Å kontoret finnes ytterligare en underingenjörsjänst å ordinarie stat. Nämnden avser att hålla även denna tjänst vakant tills vidare men tjänsten kommer att uppehållas av en ritare å kontoret med lön såsom extra befattningshavare efter löneklass 19.

Stadsplaneteknikern Kjellgren har förtidspensionerats från och med den 1 juli 1950. Byggnadsnämnden föreslår nu, att denna tjänst avföres från lönestaten och ersättes med en biträdande arkitekttjänst å extra stat med lön efter löneklass 26. Anledningen är att lämpliga sökande till stadsplaneteknikertjänsten knappast kan uppbringas.

Den i innevarande års stat upptagna extra befattningen såsom ritare föreslås indragen, då enligt vad ovan anförts innehavaren av tjänsten kommer att uppehålla en av de ordinarie underingenjörsjänsterna å vakans.

Ett nytt anslag har uppförts för pensioner. Här återfinnes anslag för pension till stadsplaneteknikern Kjellgren.

Anslaget för pensionsavgifter har enligt uppgift från drätselkontoret kunnat minskas med 600 kronor.

För fordonsersättningar har medtagits 3.000 kronor ytterligare i förhållande till 1950 års stat med hänsyn till att den nye byggnadsinspektören kan komma att erhålla ersättning för egen bil i tjänsten.

Anslaget för stadsplanemodeller har skrivits ned med 500 kronor.

För generalplanen finnes för närvarande upptaget ett anslag å 10.000 kronor. Byggnadsnämnden anser emellertid, att man under 1951 bör kunna fortsätta arbetet med ett anslag å halva beloppet varför förslaget upptager 5.000 kronor. Vidare hemställer byggnadsnämnden att de från tidigare år reserverade anslagen för generalplanen, uppgående till cirka 25.000 kronor reserveras för 1951.

Bland kapitalutgifterna ha införts ett förslagsanslag å 5.700 kronor för anskaffning av en ny bil. Arkitektkontoret disponerar för närvarande över en bil som visat sig mindre hållbar samt mycket svårkörd, särskilt vintertid. Ehuru den nye byggnadsinspektören enligt vad ovan antytts förmodligen kommer att hålla egen bil, måste dock stadsarkitektkontoret för den övriga personalen hålla en tjänstebil. För utbyte av den nuvarande bilen mot en ny har sålunda upptagits det föreliggande förslagsanslaget å 5.700 kronor.

Inventarieanslaget har minskats med 500 kronor.

Driftinkomsterna ha upptagits till 10.000 kronor mera än för 1950, vilket beror på att byggnadsnämnden numera tillämpar en ny taxa för ritningsgranskning. Under normala byggnadsförhållanden kommer förmodligen inkomsterna att bli mera än 30.000 kronor per år som här föreslås. Under nu rådande förhållanden anser sig byggnadsnämnden emellertid böra med viss försiktighet icke förutse högre inkomster än det upptagna beloppet.

Sammanfattningsvis må nämnas att utgifterna upptagits till 210.697 kronor mot 203.667 kronor i 1950 års stat.

Inkomsterna å andra sidan har upptagits med 32.500 kronor mot 22.500 kronor i löpande års stat. Detta betyder minskade nettoutgifter med beräknade cirka 3.000 kronor.

Stadsingenjörskontoret.

Löneanslaget för personalen å ordinarie stat har ökats med 2.114 kronor, vilket beror på att en del befattningshavare erhåller ålderstillägg under 1951.

Anslaget för extra och tillfälliga befattningshavare föreslås ökat med 2.100 kronor. Byggnadsnämnden avser nämligen att inrätta en extra tjänst i löneklass 8 såsom arkivbiträde. Stadsingenjörskontorets arkiv utökas för närvarande med en tillbyggnad. För ett kontor med arkivmaterial i den omfattning som förekommer å stadsingenjörskontoret, synes det nämnden nödvändigt för arbetets behöriga gång att en särskild befattningshavare får ansvaret för vården av de oersättliga arkivhandlingarna och handhavandet av utlämning och mottagande av dessa handlingar, vilka dagligen användes av kontorets personal.

Under 1951 kommer en del mätningshantlangare att bli uppflyttade i högre löneklasser enligt gällande regler.

Pensionsavgifterna ha upptagits med 2.600 kronor mindre än för det löpande året med anledning av uppgift från drätselkontoret att så kan ske.

Anslaget för fordonsersättningar, som hittills omfattat endast cykelersättningar, föreslås ökat med 2.400 kronor. Särskild framställning kommer nämligen att ingivas till drätselkammaren om ersättning till stadsingenjören för hållande av egen bil i tjänsten.

Anslaget för polygonpunkter och material har minskats med 2.000 kronor beroende på att betydande polygonmätningsarbeten numera slutförts i stadens ytterområden.

Arbetet med stadens flygfotokarta är ännu ej avslutat varför byggnadsnämnden får hemställa att tidigare reserverade medel för detta ändamål måtte reserveras även för 1951.

Hyresersättningarna ha ökats med 2.450 kronor enligt uppgift från fastighetskontoret. Ökningen hänför sig till det tillbyggda arkivutrymmet.

För underhåll av bilar och cyklar upptages 1.000 kronor mindre än för 1950 beroende på att en tjänstebil kommer att försvinna från kontoret och ersättas med stadsingenjörens egen bil. Av samma anledning minskas anslaget för drivmedel, smörjoljor, garagehyra etc. med 3.500 kronor.

Anslaget för underhåll och inventarier ha nedsatts med 500 kronor.

Såsom kapitalutgift ha upptagits ett förslagsanslag å 7.500 kronor för anskaffning av en ny bil. Kontoret har för närvarande två bilar. Den ena personbilen kommer att inköpas av stadsingenjören, som kommer att erhålla ersättning för hållande av egen bil i tjänsten enligt vad ovan anförts. Den andra bilen är en lastvagn, som inköptes för några år sedan då stadsingenjörskontoret utförde stora mätningsarbeten för stadens triangelnät. Dessa arbeten ha numera i stort sett slutförts och för de normala löpande arbetena å kontoret är en bil av denna typ för stor, osmidig och oekonomisk. Med anledning härav kommer byggnadsnämnden att överlåta bilen till tekniska verken mot en beräknad ersättning av 4.500 kronor. I stället önskar nämnden inköpa en s. k. stationsvagn av märket Volvo för ett beräknat pris av 11.300 kronor. Vissa mindre kostnader tillkomma för anskaffning av värmeelement, cykelställ m. m. varför kostnaderna upptagits till 7.500 kronor.

För anskaffning av inventarier ha upptagits 8.000 kronor vilket är 5.000 kronor mer än för 1950. Ökningen beror på att vissa inventarier måste anskaffas för det utbyggda arkivet samt att vissa instrument, en polarkoordinatograf och en teodolit, måste anskaffas.

Utgifterna ha i förhållande till 1950 års stat ökat med 12.060 kronor. Utgiftsökningen hänför sig främst till inköpet av en ny tjänstebil samt höjningen av inventarieanslaget.

På grund av vad nu anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för förvaltningarna under byggnadsnämnden för år 1951.

Västerås den 19 juni 1950.

För byggnadsnämnden:

FRITZ EKLUND.

|Sven Martiin.

Bilaga 5 A Civilförsvarsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Civilförsvarsnämnden får härmed i anslutning till sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 anföra följande:

I förslaget har upptagits ett nytt anslag å 300 kronor för underhåll av civilförsvarscentralen. Underhåll härav åvilar kommun. Centraliseringen av de statliga och kommunala civilförsvarsförråden har möjliggjort en nedskärning av anslaget för hyror med 1.700 kronor. Övriga driftutgiftsposter äro oförändrade.

Anslag för kapitalutgifter ha ej upptagits i förslaget. För närvarande saknas underlag för bedömande av arten och omfattningen av de åtgärder, staden möjligen kan bli pliktig att uföra under år 1951 enligt fastställd organisationsplan för civilförsvarsområdet.

Tidigare reservationsanslag för ersättning och underhåll m. m. av skyddsrumsinredningar, för fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel samt för reservelverk önskar nämnden reserverade ytterligare ett år.

På inkomstsidan har upptagits beräknat statsbidrag för fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel, 2/3 av anslag år 1945 å 2.000 kronor, och för reservelverk, 2/3 av anslag år 1949 å 15.000 kronor, som icke uppdebiterats.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna nämndens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951.

Västerås den 15 juni 1951.

För civilförsvarsnämnden:

WALTER ÅKERMAN.

|Åke Renvall.

Bilaga 6 Brandförsvar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen överlämnar härmed förslag till utgifts- och inkomststat för brandförsvaret år 1951 och får därtill anföra följande:

Driftutgifter.

Anslaget för löner och arvoden, 101,01, ökar med c:a 13.000 kronor. Ökningen hänför sig till två nya brandmansbefattningar, om vilkas inrättande styrelsen gjort särskild framställning. De nya befattningarna föranleda en merutgift om 700 kronor för beklädnad, 103,2. Med beaktande av anslagsförbrukningen innevarande år räknar styrelsen med ökning av utgifterna för vikarier, 101,02, med 12.000 kronor. På framställning av borgarbrandkåren och efter utredning av förhållandena i andra, med Västerås jämförbara städer, har styrelsen funnit en höjning av arvodena till kåren motiverad. Löner och arvoden till kåren, 101,03, stiga härigenom med c:a 5.000 kronor. Pensionerna, 107, öka med c:a 7.500 kronor och pensionsavgifterna, 108, med 4.000 kronor. En mindre justering av anslagen för sjukvård 103,01, och för skrivmateriel, blanketter o. d., 110, har företagits. Inneliggande lager har föranlett en nedskärning av anslaget för råvaror och halvfabrikat för verkstäderna, 120, med 1.000 kronor. Däremot ha anslagen för skumvätska, 121,3, och rökskyddsmateriel, 124,2, höjts med resp. 200 och 500 kronor. Inköp av overall förutsättes ej. Med beaktande av förefintligt förråd av sängkläder har anslaget för detta ändamål, 124,3, minskats med 3.000 kronor. Utgiften för hyra, 162, stiger med 11.300 kronor. Anslaget för städning, 163,1, har ansetts erfordra en höjning med 1.500 kronor. Även anslaget för underhåll av eldrockar och vinterutrustning, 168,3, har visat sig otillräckligt. Det har därför höjts med 800 kronor. Övriga utgifter äro oförändrade.

Driftutgifterna uppgå till 631.475 kronor mot 580.425 kronor i årets stat.

Kapitalutgifter.

Vissa områden med tätbebyggelse och värdefulla byggnader, t. ex. egnahemsområdena Åshagen och Brandthovda, byarna Berga och Furby, Badelunda och Lundby kyrkor, sakna vatten för eldsläckning. Då det är angeläget att få denna brist avhjälpt, begär styrelsen ett Ra-anslag å 15.000 kronor för anläggning av branddammar. Möjlighet att erhålla statsbidrag torde föreligga. Utbyggnaden av brandtelegrafen fortgår under år 1951 och omfattar, dels nätets utvidgning, dels inköp av en ny morseapparat och en av civilförsvarsmyndigheterna föreskriven codesignalsändare för yttre signalapparat på brandstationen samt en för byggnadsarbetet behövlig ny stege. För ändamålet har upptagits ett anslag å 12.000 kronor. Anslaget å 18.000 kronor för anskaffning av brandredskap avser komplettering och nyanskaffning av slangar samt inköp av skumgenerator för att möta den brandrisk, utökningen av bensinupplagen på djuphamnsområdet innebär. Ett anslag å 16.000 kronor begäres för komplettering av möbler och därmed jämförliga inventarier samt anskaffning av maskiner och verktyg, bl. a. en pelarborrmaskin och en rikthyvel för att ersätta nuvarande maskin och hyvel, som äro utslitna och medföra risk för olycksfall vid användning, ävensom för borgarbrandkårens behov avsedda skinntröjor.

Kapitalutgifterna utgöra inalles 61.000 kronor. I årets stat äro motsvarande utgifter 51.020 kronor.

Styrelsen anhåller, att behållningen av i förslaget upptagna Ra-anslag reserveras.

Driftinkomster.

Inkomsterna beräknas bli oförändrade i övrigt utom att posten olycksfallsersättning upptagits till 1.000 kronor högre belopp. Inkomsterna sluta å 35.600 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer brandstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna styrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951.

Västerås den 5 juni 1950.

För brandstyrelsen:
G. ROBSAHM.

/*Åke Renvall.*

Bilaga 7 D och 13 C Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 beträffande jordbruksrörelser, skogar och renhållningsverk samt därvid anföra:

Jordbruksrörelser.

Utgifter.

Vid jämförelse med innevarande års budget har följande utgiftsposter ökats på nedan angivna skäl.

Telefonavgifterna beräknas öka med 200 kronor, då telegrafverkets avgiftssänkning i realiteten torde komma att medföra ökade avgifter för förvaltningen.

Fordonsersättningarna ha ökats med 125 kronor utgörande avtalsenlig cykelersättning till befallningsmännen.

Ökade skummjölkspriser har medfört att anslaget för utfodring av svin höjts med 5.000 kronor.

Sedan konstgödningsämnen icke längre äro ransonerade och då ladugårdsgödsel av kända skäl icke finnas å gårdarna har anslaget för inköp av erforderlig gödning höjts med 3.000 kronor.

Utgifterna för arrenden har minskats med 16.580 kronor, då här endast upptagits arrende för jord under eget bruk. Övriga arrendesummor ha överförts till konto 7 D 3.

Anslaget för anskaffning av inventarier, som tidigare år kunnat hållas vid 15.000 kronor har ökats till 19.000 kronor, då 8 st. kylskåp måste inköpas till de lantarbetare, som bebo av staden uthyrda bostäder där matkällare saknas.

Inkomster.

Här har upptagits en inkomst å 1.800 kronor utgörande ersättning för administration å utarrenderade gårdar. Beloppet återfinnes även i 1950 års stat, där det utgör skillnad mellan lantbrukets utgifter och inkomster av arrenden för utarrenderade gårdar.

Inkomsten av försålda jordbruksprodukter är svår att beräkna, men har upptagits till sådant belopp att inkomster och utgifter för jordbruksrörelsen blir lika.

Inkomsterna av fårförsäljning beräknas minska med 2.000 kronor, då priset på fårkött sänkts betydligt.

Samma är förhållandet ifråga om försäljning av hästar, där det endast kan bli fråga om försäljning av någon äldre slakthäst.

Inkomsterna av arrenden har liksom utgifterna härför överförts till annat konto.

Skogar.

Utgifter.

Underhålls- och kulturarbeten beräknas minska något under 1951 och anslaget har därför i jämförelse med innevarande år sänkts med 1.000 kronor.

För byggande av körbar väg till Lunda allmänning har upptagits ett av jägmästaren till 4.800 kronor beräknat belopp.

Enligt uppgift av jägmästaren beräknas avverkningskostnaderna öka med 1.900 kronor.

Räntan å fasta tillgångar har höjts med 2.000 kronor, motsvarande 4 % å skogsvärdet å av staden förvärvade egendomarna Apalby och Hovdesta.

Jordbruksfastigheter.

Som ovan nämnts har under inkomster av jordbruksrörelser upptagits ett belopp av 1.800 kronor för administration, vilket belopp under detta konto upptagits som utgift.

Då såväl nytt svinhus som andra ekonomibyggnader snarast måste uppföras vid lantbruket har här upptagits ett belopp av 5.000 kronor för uredningskostnader, anskaffning av ritningar m. m.

För staden åvilande underhåll av byggnader å utarrenderade gårdar har upptagits ett belopp av 2.000 kronor.

Vidare har för grundförbättringar upptagits ett med 5.000 kronor ökat belopp, då under år 1951 en del mera omfattande täckdikningar kommer att utföras.

Renhållningsverk.

Utgifter.

Lönerna till kollektivt anställd personal har måst ökats med 4.000 kronor varjämte utgifterna för pensioner och pensionsavgifter ökat med cirka 6.400 kronor, allt i enlighet med av avlöningskontoret lämnade uppgifter.

Utgifterna för torvmull har på grund av minskad försäljning sänkts med 2.000 kronor.

Då bilparken utökats med tre nya vagnar ha utgifterna för underhåll av bilar sänkts med 2.600 kronor, men däremot utgifterna för drivmedel och garage av samma anledning höjts med tillhopa 4.300 kronor.

Inkomster.

Hämtningsavgifterna beräknas på grund av nytillkomna fastigheter öka med 2.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksrörelser, skogar och renhållningsverk för år 1951.

Västerås den 17 juni 1950.

För lantegendomsnämnden:
HENRIK WELIN-BERGER.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 7 F 2 Pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Pensionärshemsstyrelsen får härmed överlämna förslag till budget för 1951 och i samband därmed anföra följande.

Staten är beräknad för de åtta nuvarande hemmen samt för det nya hemmet i kvarteret Gulmåran under ett halvt år. På grund härav hava samtliga utgiftsposter blivit föremål för däremot svarande höjningar. Anslaget till underhåll har ökats från 15.000 kronor till 30.000 kronor beroende därpå att i några av de äldre hemmen lägenheterna äro i behov av renovering.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till budget för 1951.

Västerås den 22 juni 1950.

För pensionärshemsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/*Thjelvar Hedberg.*

Bilaga 8 C Parkförvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Parkstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 samt därvid anföra.

Utgifter

Utgifterna för löner och arvoden ha upptagits i enlighet med hos avlöningskontoret kontrollerade avlöningslistor.

I enlighet med från drätselkontoret erhållna uppgifter ha utgifterna för olycksfall- och sjukvårdsförsäkring samt pensionsavgifter höjts med 400 respektive 5.000 kronor.

På grund av den ständigt ökade verksamheten har anslaget för ritmateriel höjts med 1.000 kronor.

Då enligt nya littereringssystemet utgifterna för bilresor i tjänsten skola påföras kontot resor och dagtraktamenten har detta höjts till 5.000 kronor, vilket belopp vid jämförelse med innevarande års förbrukning och 1949 års bokslut motsvarar verkliga kostnaderna.

Under 1951 måste för avstängningar i parker och inhängnader av nysådda parkområden m.m. anskaffas ganska stora kvantiteter gunnebonät och snöstaket och då dessa artiklar numera icke skall upptagas under kapitalutgifter har anslaget för förbrukningsinventarier ökats med behövliga 7.000 kronor.

Sedan en hel del nya parkområden under år 1951 komma att ingå under det löpande underhållet komma utgifterna härför att öka i så måtto att arbetslönerna för parkpersonalen måste höjas med 20.000 kronor, och för verkstadspersonalen med 5.000 kronor, varjämte materielkostnaderna öka med 3.000 kronor. Nu ifrågavarande belopp äro de minimibelopp, som efter noggranna undersökningar och månatlig kontroll av utbetalda löner m. m., visat sig oundgängligen nödvändiga för att man med iakt-

tagande av största möjliga sparsamhet skall kunna bibehålla underhållet vid den nuvarande standarden.

Körslorna för parkunderhållet bibehållas oförändrade med 15.000 kronor men detta kan ske endast om anslag beviljas för inköp av en mindre traktor med tillhörande redskap. Det är först från och med i år som körslorna påförts ett särskilt konto och det har därvid visat sig att ett belopp av 25.000 kronor skulle erfordras för att täcka utgifterna, därest häståkare skulle användas även i fortsättningen. En utredning har nämligen visat att en lejd häst med körsven betingar ett pris av 9.100 kronor per år. Detta arbete kan snabbare och för väsentligt lägre kostnad utföras med en mindre traktor, vilken även i stor utsträckning kan användas vid nyanläggningar för bearbetning av jorden, transporter m.m.

Anslaget för städning och renhållning av lokaler har måst höjas med 400 kronor, allt i enlighet med av vederbörande träffat avtal om avlöning härför.

Anslaget för belysning, vatten och elkraft har höjts med 4.000 kronor, vilken höjning uteslutande berör vattenavgifterna. Tidigare debiterades nämligen icke en stor del av vattenavgifterna, men sedan Tekniska Verken beslutat uttaga det bestämda kubikmeterspriset är anslagsökningen nödvändig.

Kostnaderna för drivmedel m.m. till bilar har höjts med 3.000 kronor, då de till inköp föreslagna motorfordonen komma att medföra ökade inköp av drivmedel m.m. samt ökade utgifter för försäkring och andel i transportkontorets kostnader.

Kapitalutgifter.

Efter ingående undersökning har parkstyrelsen funnit, att det för rationalisering av driften och för att därigenom hålla kostnaderna nere är nödvändigt inköpa en mindre traktor, vilken som ovan sagts under "körslor", skall ersätta lejda hästar samt dessutom användas som dragkraft för jordbruksredskap såsom plog, harv och slåttermaskin vid underhålls- och nyanläggningsarbeten. Den kommer vidare att användas för snöplogning under vintern. Kostnaderna för traktorn jämte redskap för ovanberörda arbeten uppgå till 10.000 kronor.

Anslag har vidare upptagits för inköp av en skåpvagn för de av parkförmännen, som nu saknar dylik. Verksamheten är fördelad på två distrikt med en förman för vardera och avsikten är, att den förman, som nu saknar bil, skall liksom kollegan kunna ombesörja mindre transporter under sina inspektionsresor så att man skall slippa att för dessa transporter använda lastbil, vilket ställer sig mycket dyrare. Det är givet att parkstyrelsen för ändamålet kan anskaffa en billigare skåpvagn, men med de erfarenheter parkstyrelsen har av vagnar i den nuvarande prisklass, råder det ingen tvekan om fördelarna av att ifrån början inköpa vagn av god kvalitet. Den nuvarande vagnen har dragit synnerligen omfattande reparationer och är efter att ha körts något över 3.000 mil i sådant skick, att parkstyrelsen på förslag av transportmästaren tidigare begärt anslag för utbyte av densamma.

Mot beslutet i vad avser inköp av en skåpvagn för en summa av 9.000 kronor reserverade sig ledamoten, herr Nyblom, vilken ansåg det vara betydligt mera ekonomiskt, att för parkförmännen inköpa vardera en motorcykel, vilka betingade ett pris av 1.200 kronor pr styck, samt att den nu befintliga skåpvagnen istället placerades å förrådet och användes för manskaps- och förnödenhetstransporter, med vilken verksamhet den skulle beredas full sysselsättning och medföra avsevärd besparing både beträffande lejda och egna lastbilar, vilka nu måste utnyttjas för dessa lättare

transporter. Motorcyklarna kunde, som det för övrigt visat sig ifråga om parkvakterna, mycket väl användas större delen av våren. Vintertid kunde förmännen använda paketvagnen och i något enstaka fall taxibil.

För inköp av inventarier har beräknats ett anslag på något över 21.000 kronor vilka fördela sig på sätt som framgår av till drätselkammaren inlämnad specifikation. De största posterna utgöras av utgifterna à 4.500 kronor för inköp av tvenne nya manskapsvagnar, varom framställning gjorts från säkerhetskommittén samt nyanskaffning av 100 parksoffor, 100 stycken parkfåtöljer, och 100 stycken papperskorgar, vilket drager en kostnad av tillhopa 9.900 kronor. Vidare har anslag begärts för inköp av två diagonalplogar, en sandspridare, två brandfria ritningsskåp, ett avvägningsinstrument, stålmåttband, slipsten, gräsklippningsmaskiner, cykelkärror, vattenspridare m.m.

Nyanläggningar.

Fågelsången: Nyanläggningen, som huvudsakligen avser planering av vägar samt justering av anslutande gräsytor, är nödvändig för erhållande av ny och bättre gångtrafikled varjämte de äskade medlen skola användas för uppsnyggning av den befintliga lekplatsen vid S:ta Ursulas väg.

Skallberget: Nyanläggningarna omfatta ett parkområde inom redan befintlig bostadsbebyggelse, vilket parkområde nu till största delen utgöres av kärr varför sanering och planering är nödvändig, varjämte lekplats för barn och sittplats för äldre samt dammanläggning och dusch för barn är avsedd att ordnas.

Området mellan Metallgatan och järnvägen: Å området är avsett att ordnas mindre spelplaner (exempelvis badminton) varjämte området skall grässås och planteras. Iordningsställandet är nödvändigt med hänsyn till bostadsbebyggelsen därinvid samt då området ligger alldeles intill den livligt trafikerade järnvägen.

Parkområde vid Maskinist-, Målar- och Svarvargatan: Med hänsyn till bostadsbebyggelsen invid ifrågavarande parkområde är det nödvändigt att detsamma iordningställes och därvid förses med förbindelseleder, lekplatser och gräsytor.

Langenbergsparken: Ifrågavarande park har tidigare delvis iordningställts men återstående delen, som legat oordnad i flera år, och är belägen intill färdigställd bostadsbebyggelse, torde behöva ordnas så snart ske kan.

Utanbyparken: På grund av den stora lekfrekvensen inom detta parkområde har större delen av detsamma måst utnyttjas till lekplatser, vilket icke medgivit möjligheter att ordna lämplig plats för vuxna parkbesökare. För sistnämnda besökande har emellertid reserverats ett område mellan daghemstomten och bollplanen avsett för sittplatser samt mindre gräsmatta med plantering. Ordnandet av detta område bör ske snarast och lämpligen under tid då daghemmet icke utnyttjas. På framställning av kyrkogårdsnämnden måste dessutom bollplanen ordnas på annat sätt, då barnen, med nuvarande placering av planen, gjort en del åverkan inom kyrkogårdsområdet vid hämtning av bollar som sparkats över muren .

Parkområde vid Björnövägen: Det mellan Björnövägen och Rudheska tomten belägna till parkmark avsedda området är i sitt nuvarande skick synnerligen missprydande och då det är beläget intill en tämligen livligt trafikerad väg anser styrelsen det nödvändigt, att området iordningsställes.

Mindre parkområden m.m.: Inom Skiljebo, Hemdal, Malmaberg, Jakobsberg och Hammarby finnas en hel del mindre till parkmark avsatta områden, som icke iordningställts. För uppsnyggning av dessa områden, vilka omfatta en areal av cirka

10.000 kvm. har räknats med 25.000 kronor, vilket belopp torde vara tillräckligt, då direkta nyanläggningsarbeten endast i mindre omfattning behöva förekomma. Dylikt arbete erfordras dock ifråga om det s. k. Skiljebo torg, som länge legat i ett mycket otillfredsställande skick. Vidare behöver det av Asea till park upplåtna området mellan Köpingsvägen och Nybyggevägen iordningställas. Slutligen måste bättringsarbeten vidtagas på bl. a. lekplatsen i Skiljebo samt en hel del andra områden avsedda till park eller gatuplanteringsområden.

Hagaparken: I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 25 maj innevarande år har för ifrågavarande parkområde upptagits ett anslag å 18.000 kronor för täckning i 1951 års budget.

I särskild skrivelse har parkstyrelsen dessutom hos stadsfullmäktige hemställt om anslag ur försäljningsmedelsfonden för iordningställande av vissa delar av Bergslagsparken.

För friluftsområdena har utgifterna bibehållits oförändrade med undantag för Johannisbergsbadet där anslag begärts med ytterligare 10.000 kronor på grund av de omfattande arbeten, som ännu återstår att utföra med badplatsens iordningställande. Bl. a. måste ytterligare anordningar för simundervisningen vidtagas och därvid stora mängder sand påföras den gyttjiga bottnen samt vassen i badviken borttagas.

Inkomsterna har bibehållits oförändrade med det undantaget, att ersättningen för tillsyn av skogen strukits på begäran från lantbruket.

På grund av vad sålunda anförts får parkstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för parkförvaltningen för år 1951.

Västerås den 10 juli 1950.

För parkstyrelsen:

GÖSTA LUNDBERG.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 9 A Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1951 och såsom motivering till de olika beloppen i förslaget anföra följande.

Egentliga hamnar.

Anslaget för löner och arvoden har ökats endast med kostnaderna för ålderstillägg till två befattningshavare.

För lön till kollektivavtalsanställd personal under sjukdom och olycksfall har måst upptagas dubbla beloppet mot 1950 på grund av att arbetsstyrkan ökats liksom också antalet sjukdagar. För hamnbefälet har beklädnadsersättningen upptagits till 900 kronor vilket innebär en ökning med 200 kronor. Staden ersätter enligt tidigare beslut av hamnstyrelsen hamnbefälet för gradbeteckningar och viss annan utrustning å uniformerna, vilket medfört ökade kostnader.

Enligt uppgift från drätselkontoret har beloppet för olycksfalls- och sjukersättning kunnat sänkas med 200 kronor.

Pensionsavgifterna har måst ökas med 4.000 kronor till följd av att antalet anställda ökat.

Det har visat sig, att anslaget för kontorskostnader varit för lågt tilltaget. Hamnstyrelsen får därför hemställa att anslaget måtte höjas med 1.000 kronor till 3.000 kronor.

Till följd av den pågående utbyggnaden av hamnen måste hamnstyrelsen räkna med ökat antal tjänsteresor varför beloppet för resor och traktamenten höjts från 1.500 till 2.500 kronor.

Kostnaderna för fordonsersättning har upptagits med högre belopp beroende på att cykelersättningarna överförts hit från lönekontot.

För övriga expenser och representation har hamnstyrelsen sett det nödvändigt att höja förslagsanslaget med 1.000 kronor. Även denna höjning är en följd av djuphamnsutbyggnaden.

Ett särskilt anslag å 8.000 kronor har upptagits utgörande del av arvode för besiktning av en brokran samt en vipparmskran till djuphamnen, å vilka hamnstyrelsen infordrat offert. Av arvodet, som totalt utgör 15.000 kronor har 8.000 kronor upptagits i 1951 års statsförslag. Resten avser hamnstyrelsen upptaga till täckning av skattemedel i 1952 års stat.

I staten finnes för hamnens verkstad en särskild post för de omkostnader som nedläggas för arbeten åt utomstående. Detta belopp utgör i årets stat 8.000 kronor. Till följd av den ökade omfattningen av arbetena för hamnens egen räkning finns numera få möjligheter att mottaga arbeten för utomstående. Det ifrågavarande anslaget har därför nedsatts med 3.000 kronor till 5.000 kronor.

Kostnaderna för underhåll av vägar och upplag synes kunna nedsättas med 1.000 kronor.

I 1950 års stat äro kostnaderna för underhåll av fast egendom fördelade på dels hamnens arbeten och dels byggnadskontorets arbeten. Det synes ej längre erforderligt att göra denna åtskillnad. Beloppen har därför sammanförts. Under denna rubrik har upptagits särskilt anslag å 15.0000 kronor för nödvändig reparation av oljekajen innebärande att denna förses med ny betongskoning. I övrigt upptages under denna rubrik anslag å 10.000 kronor. Tillhopa utgör höjningen i förhållande till 1950 års stat 11.000 kronor.

Rubriken "lokalkostnader för verkstäder och personalrum" avser kostnaderna för bränsle, städning, vatten m. m. I åres stat finnes upptaget ett anslag för deta ändamål å 5.000 kronor. Hamnstyrelsen avser att inreda nya personalutrymmen i gamla hamnen och har för den skulle höjt det ifrågavarande anslaget med 1.500 kronor till 6.500 kronor. Till detta återkommer styrelsen vid behandlingen av kapitalutgifterna.

Underhållet av bogserbåten beräknas draga dubbla kostnader mot de i årets stat upptagna. Hamnstyrelsen har sålunda för ändamålet upptagit ett förslagsanslag å 4.000 kronor. Under sistlidna vinter var bogserbåten uthyrd till staten för isbrytning i Mälaren. Båten utsattes under denna tid för hårdare påfrestning än som skulle skett under tjänstgöring endast i hamnen och Västerås närhet. Man förmodar att båten kommer att förhyras av staten även under nästa issäsong. Den ökade förslitningen av båten medför högre kostnader för underhåll. Staden får emellertid ut ersättning av staten som svarar mot hamnens ökade kostnader.

Underhållet för motorbåten har upptagits med ett från 500 till 800 kronor förhöjt belopp på grund av att båten måste genomgå en större reparation.

För kranskötarna har löneanslaget upptagits till 110.000 kronor. vilket är 38.000 kronor mer än i innevarande års stat. Ökningen beror främst på utökat antal kranskötare. För besättningsmän å bogserbåten har upptagits ytterligare 1.000 kronor, vilket hänger samman med tidigare omnämnd uthyrning av bogserbåten till staten. Av samma orsak har rubriken "övriga kostnader för bogserbåten" dragit med sig en förhöjning från 8.000 kronor till 12.000 kronor.

Anslaget för försäkring av maskiner och transportmedel har måst höjas något beroende på att bogserbåten Thor ännu ej är försåld och måste försäkras jämte bogserbåten Bröt-Anund.

Räntekostnaderna ha stigit betydligt på grund av den ökade upplåningen för utbyggnad av hamnen.

Bland kapitalutgifterna ha upptagits en del reservationsanslag som förekommit i tidigare års stater. Hamnstyrelsen får hemställa att dessa anslag reserveras även för 1951. Detta gäller anslagen för nytt hamnmagasin, om- och tillbyggnad av kafé i djuphamnen; ducd'alb vid oljekajen i djuphamnen, tillverkning av ny gripskopa för kol samt reservkübel för malm.

Kapitalutgifterna omfattar i övrig följande poster. Kafébyggnaden i djuphamnen måste i samband med utbyggnaden av hamnen flyttas till annan plats norr om den nuvarande. Kostnaden har beräknats till 12.000 kronor.

Stadsfullmäktige anvisade den 23 februari 1950 40.000 kronor för uppsättning av betongskärmar vid malmupplagen i djuphamnen. Beloppet skall enligt fullmäktiges beslut upptagas till täckning i 1951 års stat.

För anskaffning av inventarier ha upptagits ett reservationsanslag å 11.000 kronor. Beloppet avser dels en kompressor för verkstaden och dels en räknemaskin för hamnkontoret.

Amorteringarna på lån ha liksom räntorna ökat betydligt till följd av hamnutbyggnaden.

I samband med statförslagets uppgörande har hamnstyrelsen även övervägt frågan om iordningställande av personalrum i gamla hamnen. Dessa skulle inredas i det till Shells tidigare upplåtna magasinet vid gamla oljekajen. Avsikten med denna anordning är att på ett tillfredsställande sätt ordna lokalförhållandena för kranmaskinisterna även i gamla hamnen. Kostnaderna härför kunna beräknas uppgå till omkring 30.000 kronor. Utredningen av denna fråga pågår fortfarande, varför hamnstyrelsen icke i statförslaget upptagit något anslag för ändamålet. Hamnstyrelsen avser att i sinom tid i särskild ordning begära erforderligt anslag härför.

Linjetrafiken på Västerås under senare tid har varit på nedgång. Varuavgifterna för fartyg i regelbunden trafik har därför i föreliggande statförslag upptagits med 500 kronor mindre än i 1950 års stat. Varuavgifterna från andra fartyg har hamnstyrelsen ansett sig kunna upptaga till 40.000 kronor mera än i löpande års stat till följd av den ökade trafiken under 1949 och 1950. Hamnstyrelsen anser sig kunna hoppas på fortsatt ökning under 1951. Av samma anledning har hamnstyrelsen upptagit högre inkomster av hamnavgifter för fartyg. För bogsering och isbrytning har beräknats att inkomsterna skall öka med 20.000 kronor delvis beroende på den tidigare omtalade uthyrningen av bogserbåten Bröt-Anund till staten för isbrytning i Mälaren.

Bilvågen beräknas ge 2.000 kronor mera i inkomst än vad som upptagits för 1950. Ersättning för utförda arbeten i verkstaden har av ovan nämnd orsak ej kunnat upptagas till mer än 7.000 kronor mot 13.000 kronor i gällande stat.

Hyra för upplagsplatser har upptagits med 5.000 kronor mindre än 1950 beroende på att de stora upplagen av kol och koks å områden utanför det egentliga djuphamnsområdet beräknas minska betydligt under 1951. Markhyrorna för fasta upplag ha upptagits med högre belopp eftersom ytterligare områden upplåits till en del oljefirmor och nya områden snart kan tagas i bruk å den utbyggda djuphamnskajen. Kranhyrorna ha upptagits med 40.000 kronor mera än för 1950 på grund av den antydda tendensen mot ökad trafik i hamnen.

Överskjutande utgifter att regleras på finansförvaltningens stat uppgår enligt nu föreliggande statförslag till 469.316 kronor, vilket innebär en avsevärd höjning i förhållande till 1950 års stat där beloppet utgör 253.497 kronor. Trots hamnens ökade inkomster av den ökade trafiken har sålunda hamnens underskott ökat. Detta beror på de ökade kapitalutgifter som nu börja visa sig såsom resultat av beslutet om den fortsatta utbyggnaden av djuphamnen och den stora upplåningen för täckning av kostnaderna. Räntor och amorteringar å lånebeloppen komma nu till synes med ökade belopp i 1951 och följande års utgiftsstater. Efter hand som djuphamnen i full utsträckning kan tagas i anspråk i sitt fullt utbyggda skick kommer emellertid sistnämnda utgiftsökningar att motvägas av en ökning av hamnens inkomster, varigenom styrelsen hoppas kunna uppnå en förmånligare balans mellan utgifter och inkomster.

Småbåtshamnar.

Småbåtshamnarna, som förvaltas av hamnstyrelsen men upptagas under särskild rubrik i staten, visa i förhållande till 1950 års stat ej så stora förändringar.

Anslaget för underhåll av fast egendom har kunnat sänkas från 12.000 till 8.000 kronor. En båtbrygga i Lillån måste ersättas med en ny då den befintliga är fallfärdig. På byggnadskontoret har kostnaderna beräknats till 10.000 kronor.

Tidigare reserverat anslag för anordnande av småbåtshamn föreslås reserverat också för 1951.

Med hänvisning till vad nu anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för 1951.

Västerås den 14 juli 1950.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Sven Martiin.*

Bilaga 11 Tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för tekniska verken får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951.

De för verken gemensamma utgifterna och inkomsterna ha fördelats på de olika

verken samt räntor och avskrivningar upptagits enligt fastställda grunder. Vid uppgörandet av förslaget har styrelsen utgått från oförändrade anslutningsavgifter och taxor, bortsett från en viss sänkning av avgiften för gas för mindre förbrukare, som styrelsen avser att föreslå.

Gemensam förvaltning.

Lönerna till personal på extra stat uppvisar ökning, som huvudsakligen beror på, att extra befattningshavarna (ritpersonalen) vid elverket överförts till den gemensamma förvaltningen och att en ny extra befattning såsom kontorsassistent tillkommit. För utbyte av ljuskopieringsapparat har upptagits ett nytt anslag å 4.000 kronor. En mindre höjning av anslagen för vissa lokal-, material- och allmänna kostnader har visat sig behövlig.

Odisponerade medel av tidigare anslag för iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden önskar styrelsen få reserverade till år 1951.

Driftinkomsterna äro, med undantag för en mindre ökning av ersättningar från Rfa, oförändrade.

Gasverk.

Anslaget för inköp av gaskol har med beaktande av förhållandena på kolmarknaden ansetts kunna sättas 50.000 kronor lägre än i årets stat. Till följd av ökat behov av vatten och elström ha anslagen härför höjts. Underhållskostnaderna för ledningsnätet och vissa mätningskostnader ha föranlett höjda anslag.

Bland kapitalutgifter återfinnes anslag å 60.000 kronor för inköp av kolkran (Stfm. 29/6 1950). För utvidgning och ombyggnad av kokssorteringsverket har i staterna för åren 1948—1950 upptagits anslag å inalles 300.000 kronor. Då sorteringsverkets utformning och placering är beroende av gasverkets fortsatta utbyggnad, som är föremål för utredning, har styrelsen icke upptagit anslag för sorteringsverket i sitt förslag men gör förbehåll om reservering av tidigare anslag.

Driftinkomsterna äro så gott som oförändrade. Beträffande koks och tjära är att beakta att i koksomkostnaderna inbegripits 12.800 kronor för anskaffning av behövligt eftersorteringsverk.

Elverk.

Anslaget för löner till personal på ordinarie stat har höjts med c:a 16.000 kronor. Höjningen avser i främsta rummet en ny befattning såsom elverksingenjör, varom styrelsen gjort särskild framställning. Den ökade efterfrågan på elström har föranlett höjning av anslaget för inköp av elkraft med 100.000 kronor. Stadens tillväxt har medfört ökade kostnader för underhåll av ledningsnät och ställverk samt gatubelysning. Fordonsersättningarna ha ökat genom att arbetsförmannen vid verket tillerkänts gottgörelse för hållande av egen bil i tjänsten.

Förbrukningsavgifterna väntas ge 220.000 kronor mera än vad innevarande års stat utvisar. Övriga driftinkomster ha icke undergått nämnvärd förändring.

Vatten- och avloppsverk.

Förvaltning.

Styrelsen har i särskild framställning hemställt om inrättande av en ordinarie befattning såsom förste byråingenjör och ombildning av befattningen såsom biträdande

driftsingenjör till driftsingenjörstjänst. De åtgärder framställningen avser ha i förening med tillkomsten av befattningen såsom vattenverksingenjör och löneklassuppflyttningar föranlett, att lönerna till personal på ordinarie stat ökat med c:a 17.000 kronor.

Tillverkning.

Höjningen av anslaget för löner till personal på ordinarie stat beror på tillkomsten av en ny ordinarie maskinistbefattning, medan anslaget för löner till personal på extra stat minskats. Bostadsbyggnaden och maskinhuset vid vattenverket i Hässlö äro i behov av reparation och filterytan har fyrdubblats. Till följd härav har anslaget för underhåll av byggnader och fasta anläggningar ökat med 12.000 kronor. Behovet av elström för pumpstationen vid Hässlö har i förslaget beaktats genom höjning av anslaget för kraftinköp med 5.000 kronor. Övriga utgifter äro i stort sett oförändrade.

Distribution.

Anslaget för löner till personal på extra stat har kunnat nedskäras med c:a 4.500 kronor. För underhåll av byggnader och fasta anläggningar har upptagits ett 10.000 kronor större anslag än i årets stat. Ökningen är föranledd av nödvändigheten att förse reningsverkets område med ny inhägnad och utföra större reparation av rötkammaren. Anslagen för underhåll av avloppsledningsnätet samt verktyg och inventarier ha visat sig otillräckliga och undergått viss höjning. Fordonsersättningarna ha ökat, beroende på att biträdande driftsingenjören beviljats gottgörelse för egen bil i tjänsten.

Odisponerade medel av anslag för inköp av rensskärare för vattenverket vid Hässlö önskar styrelsen få reserverade till 1951.

Bland kapitaluppgifter har upptagits anslag à 60.000 kronor för inköp av fyra lastbilar (Stfm. 30/3 1950).

Avgifterna för förbrukat vatten beräknas ge 60.000 kronor mera än vad årets stat utvisar. Övriga driftinkomster ha ej undergått nämnvärda förändringar.

För anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar upptar årets stat ett anslag à 100.000 kronor, fördelat på gasverk, elverk samt vatten- och avloppsverk med resp. 20.000, 50.000 och 30.000 kronor. Anslaget har emellertid visat sig otillräckligt och har höjts med 30.000 kronor, som fördelats lika på de olika verken.

Styrelsen anser det önskvärt att under år 1951 få disponera över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter intill ett belopp av 100.000 kronor.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förslaget till utgifts- och inkomststat för tekniska verken för år 1951 och

att lämna styrelsen bemyndigande att disponera över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter intill ett belopp av 100.000 kronor.

Västerås den 22 augusti 1950.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

|Åke Renvall.

Bilaga 12 A Hälsovård, 12 B Folktandvård och 14 C Köttbesiktningsbyrå.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden överlämnar härmed sitt förslag till 1951 års utgifts- och inkomststat för allmänna hälsovården, folktandvården och köttbesiktningsbyrån samt får i anslutning därtill anföra följande:

Anslaget löner och arvoden, 101,01, för den allmänna hälsovården har höjts med c:a 6.900 kronor. Av beloppet avser 6.000 kronor att möjliggöra anställande av en bostadsinspektör på extra stat. Under årens lopp ha nämligen arbetsuppgifterna på bostadsinspektionen successivt ökat och nu nått sådan omfattning, att de ej mera kunna bemästras av en enda befattningshavare. De löpande ärendena uppta helt befattningshavarens tid, med påföljd att det övriga arbetet ligger nere. Samtidigt har arbetet också för övriga tjänstemän på hälsovårdsbyrån ökat, bland annat därigenom att en hälsovårdsinspektör numera är uteslutande sysselsatt med den under året skärpta livsmedelskontrollen och därför helt avkopplad från annat inspektionsarbete. Då arbetsanhopningen på bostadsinspektionen ej visat sig vara av tilllfällig art, finner nämnden det icke möjligt att lösa problemet genom fördelning av arbetsuppgifterna. Nämnden har i detta sammanhang inhämtat, att samtliga med Västerås jämförbara städer, Örebro, Uppsala, Borås, Linköping, Eskilstuna och Gävle, ha flera än en tjänsteman för bostadsinspektion. Anställandet av en ny befattningshavare medför även en mindre betydande ökning av anslaget för fordonsersättningar, 116. Nämnden har räknat med upprätthållande av utvidgad läkarjour även under år 1951. Av denna anledning har anslaget för läkarjour, 101,02, höjts från 2.000 i årets stat till 6.000 kronor. Höjningen motsvarar i det närmaste beviljat tilläggsanslag för löpande år. Ökningen av anslaget för pensioner, 107, beror på pensionering av en hälsovårdsinspektör under budgetåret. Pensionsavgifterna, 108, ha beräknats enligt uppgifter från avlöningskontoret. För utrotning av skadedjur, 134,5, begär nämnden ett 7.000 kronor högre anslag. Beloppet avser att möjliggöra en genomgripande, icke blott själva staden utan även därtill ansluten landsbygd omfattande råttutrotning. Den fortlöpande råttbekämpningen är lokalt betonad och bör för effektivisering enligt nämndens mening åtföljas av en med jämna mellantider återkommande utrotning i större skala. En sådan kampanj genomfördes senast år 1945 men omfattade då endast själva staden. Det i årets stat ingående anslaget 124 för lakan, örngott m. m. bortfaller. En mindre justering av anslagen för difteri- och skyddskoppympning, 134,2 och hyror, 162, har företagits. Övriga driftutgifter äro oförändrade.

Driftutgifterna för polikliniken ha ej undergått någon väsentlig ändring. Nämnden anser sig i detta sammanhang böra påpeka, att arvodet för poliklinikläkaren fastställes av Kungl. Maj:t för ett år framåt, räknat från den 1 juli och att nämnden vid uppgörandet av sitt statförslag utgått från oförändrat arvode under tiden 1/7—31/12.

Såsom kapitalutgift för allmänna hälsovården har nämnden på framställning av brandchefen upptagit ett reservationsanslag å 5.400 kronor för anskaffning av bilradiostation och syrebehandlingsapparat för ambulansen. Av anslaget kommer 5.000 kronor på radiostationen. Ambulanstransporterna ha under de senaste åren ökat och voro år 1949 uppe i 2.794. Till följd härav äro bilarna långa tider dagligen borta från stationen. Vid upprepade tillfällen har det inträffat, att rekvisition av ambulans vid olycksfall och brådskande sjukdomsfall inkommit utan att möjlighet till kontakt med ambulanspersonalen funnits. Radiostationen avser att avhjälpa detta missförhållande

och göra det möjligt att få förbindelse med personalen under körning och vid behov dirigera ambulansen. Brandkåren har fast huvudstation med egen frekvens för betjäning av bilstationer.

Samtliga utgifter för allmän hälsovård och poliklinik stiga till 187.150 kronor mot 169.909 kronor i årets stat.

Driftinkomsterna ha upptagits till samma belopp, som i staten för 1950 och utgöra sammanlagt 11.100 kronor.

Staten för folktandvården är oförändrad.

Förslaget uppvisar beträffande köttbesiktningsbyrån inga nämnvärda förändringar utom i fråga om driftinkomsterna. Med stöd av vad under året influtit från byrån anser sig nämnden icke kunna uppskatta inkomsterna till högre än 4.000 kronor i besiktningsavgifter och 100 kronor i vågavgifter m. m. eller sammanlagt 4.100 kronor mot 6.250 i staten för innevarande år.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer hälsovårdsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna nämndens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951.

Västerås den 5 juni 1950.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

Åke Renvall.

Bilaga 12 ö Tuberkulos.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads förening mot tuberkulos har en följd av år från staden erhållit ett årligt anslag av 3.000 kronor. Föreningen bekostar årligen sommarvistelse för ett antal barn i första hand från tuberkulösa eller tuberkuloshotade hem vid föreningens koloni Lindersnäs vid Varberg. Kostnaderna för denna verksamhet ha år från år avsevärt stigit. Då föreningens koloni, som befinner sig i utmärkt skick, genom den hittills bedrivna verksamheten, som måst inskränkas till skolferierna, endast kunnat utnyttjas under en i förhållande till byggnadernas värde mycket liten tid och behovet av sommarvistelse för barn i Västerås icke på långt när kunnat tillgodoses, har föreningens styrelse planerat att för framtiden bereda plats på kolonin dels under sommarferierna för två grupper om 45 barn i skolåldern under vardera ungefär sex veckor och dels under tiden närmast därefter för omkring 25 barn i förskolåldern under ungefär en månad. Föreningen har innevarande sommar börjat sistnämnda verksamhet avseende barn i förskoleåldern. Det har visat sig, att stort behov förelegat både för barnen och deras mödrar att sådana barn under denna tid — vid skolornas början — som fortfarande plägar vara vacker vid västkusten, kunna beredas någon tids härdande friluftsliv. Många av dem, som i år kommit i fråga, ha också kommit från tuberkuloshotade hem. På grund av vad sålunda anförts och med hänsyn till de avsevärt ökade kostnaderna

för koloniverksamheten, får styrelsen anhålla, att stadens anslag till föreningen måtte väsentligt höjas och får styrelsen vördsamt hemställa

att stadsfullmäktige måtte för år 1951 bevilja föreningen ett anslag å 5.000 kronor för dess verksamhet.

Västerås den 4 september 1950.

För Västerås stads förening mot tuberkulos:

OLOV RYLANDER.

Bilaga 13 D 1 Varmbadhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för 1951 och i anslutning därtill anföra:

Löner och arvoden uppgår till ett avsevärt högre belopp än i föregående års stat på grund av att en tjänst i enlighet med stadsfullmäktiges beslut inrättats som föreståndare och simlärare. En del av den ökade kostnaden härför kompenseras av simlärararvoden från skolorna, som på inkomstsidan upptagits till 4.000 kronor.

En kraftig utgiftsökning är också beräknad för pensioner, beroende på att tre befattningshavare vid badhuset under 1951 ingår i pensionsåldern.

För underhåll av linneförrådet har upptagits endast 200 kronor mot 6.500 kronor i årets stat beroende på att nyinköp av linne beräknas ske i år i så stora kvantiteter att några nyinköp ej behöver göras under 1951.

I övrigt har i fråga om driftsutgifterna endast smärre justeringar företagits i jämförelse med innevarande års stat.

Som kapitalutgift har upptagits 25.000 kronor till vissa ombyggnadsarbeten avsedda att dels bereda plats för flera omklädningshytter till I kl. bastu, dels skaffa ett mindre personalrum och dels förbättra värmekällorna i basturummen. Om dessa ombyggnadsförslag, som sammanhänger med ännu ej fullt utredda och kostnadsberäknade förslag till modernisering av tvättrum m. m., har särskild skrivelse avlåtits till stadsfullmäktige.

Vidare har som kapitalutgift upptagits kronor 4.000: — för anskaffande av inventarier till de genom ombyggnaden ändrade lokalerna, såsom klädskåp och möbler till personalrum, vilstolar till hytter m. m.

Trots att ombyggnaden avser att öka utrymmet i en tidigare ofta fullbelagd avdelning och trots de något ökade inkomsterna på simundervisningsbad har styrelsen med tanke på de senaste årens starkt minskade badfrekvens ej ansett sig kunna beräkna högre inkomst av badavgifter än 110.000 kronor.

Västerås den 4 juli 1950.

För Badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/Tord Söderqvist.

Bilaga 13 D 2 Karlslunds Tvättinrättning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Såsom motivering till bilagt förslag till utgifts- och inkomststat för Karlslunds Tvättinrättning för år 1951, får fattigvårdsstyrelsen i den mån ändring föreslagits anföra följande.

101,0 *Löner och arvoden:* Anslaget härför har föreslagits sänkt med 344 kr.

101,5 *Löner till kollektivanställd personal:* I enlighet med gällande avtal ha kostnaderna för denna del stegrats med 500 kronor.

105 *Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring:* Kostnaden för detta ändamål har minskat med 100 kronor.

168 *Underhåll av maskiner:* Denna kostnad har likaledes kunnat nedbringas med 200 kronor.

368 *Anskaffning av inventarier:* För detta ändamål har upptagits ett anslag på 13.000 kronor eller 12.500 kronor mer än för innevarande år. Anslaget är avsett till anskaffande av en st. torktumlare för en kostnad av 2.600 kronor samt två st. strykpressar för tillsammans 8.400 kronor jämte installationskostnader, som beräknats till 2.000 kronor. Torktumlaren avser att åstadkomma en effektivare och snabbare torkning av kläderna än vad som är möjligt med nuvarande anordningar. Strykpressarna beräknas bringa en avsevärd fortgång i arbetet med strykning av kläderna och därigenom bidraga till ett betydligt bättre ekonomiskt utbyte av tvättinrättningen.

Västerås i juni 1950.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.
Ordförande.

|Axel Norén.

Bilaga 15 A Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Folkskolstyrelsen får härmed överlämna bifogade utgifts- och inkomststat för år 1951 och får i sammanhang därmed meddela följande:

Dels med anledning av planerat 8:e skolår fr. o. m. höstterminen 1951 och dels med anledning av det starkt stigande barnantalet i Västerås företer 1951 års statförslag givetvis en viss kostnadsökning. Medan antalet barn vid höstterminens början 1949 var 4.250 är det vid höstterminens början 1950 c:a 4.800 och beräknas vid höstterminens början 1951 till 5.600. Stadens nettokostnader för folkskolan beräknas för år 1951 till 2.082.900 kronor.

15 A 1—101,0.

Här har upptagits lön för ett ord. kontorsbiträde lönegrad 8. (F. n. finns ett extra

kontorsbiträde i löneklass 8). Dessutom föreslår folkskolstyrelsen, att ett extra skrivbiträde i löneklass 6 anställes fr. o. m. 1 januari 1951. Särskild framställning härom har ingivits till Stadsfullmäktige.

15 A 1—110.

I denna post ingår beräknad kostnad, 1.000 kronor, för blanketter, porton o. d. för uppläggande av ett personhistoriskt arkiv över förtroendemän och personal vid Västerås folkskolor. (Enl. folkskolstyrelsens beslut den 17 april 1950).

15 A 1—116.

Ersättning till folkskolinspektören för hållande av egen bil i tjänsten. (Halva kostnaden för fordonsersättning i näst lägsta klass enligt av drätselkammmaren fastställd taxa).

15 A 2—101,12.

Ökat barnantal beräknas medföra nio (9) nya småskollärartjänster och 19 nya folkskollärartjänster fr. o. m. 1/7 1951.

15 A 2—104,2.

Genom införande av 8:e skolår kommer undervisningstiden i engelska att utsträckas till 4 år, varför det kräves vidare utbildning för sådana lärare, som undervisa i detta ämne. Folkskolstyrelsen bör därför ha möjlighet att utdela stipendium för utbildning i engelska till lämplig lärare, som skall undervisa i de högre klasserna.

15 A 2—115,1.

Beloppet avser bidrag till skjutsersättning åt övningslärare och vik. lärare till ytterskolorna vid otjänlig väderlek.

15 A 2—115,2.

Höjningen beror på att skolskjutsar kommer att anordnas från Berga och övriga skolor i Badelunda.

15 A 2—121,1.

Kostnaden för materiel i läs- och skrivämnen går till 16 kr. pr barn och år. Beräknat barnantal höstterminen 1951 = 5.600.

15 A 4—101,0.

Med anledning av den snabba expansionen inom folkskolans förvaltning, anser folkskolstyrelsen, att en biträdande fastighetsförvaltare anställes med placering i 15 löneklassen.

Därjämte har folkskolstyrelsen anhållit, att nuvarande fastighetsförvaltaren placeras i löneklass 24. Särskild framställning härom har ingivits till stadsfullmäktige.

15 A 4—116.

Ersättning till fastighetsförvaltaren för hållande av egen bil.

15 A 4—160,1—2.

Enligt bilaga.

15 A 4—161,9.

Ersättning till vaktmästare för extra arbete med anledning av fritidssysselsättning i skollokaler.

15 A 5—101,5.

Nyanställd personal vid Gideonsbergsskolan, 11 st.

15 A 5—162.
Beräknad hyra för bespisningslokaler enl. bil.

15 A 1—368.
Enligt bilaga.

15 A 2—368.
Enligt bilaga.

15 A 3—368.
Enligt bilaga.

15 A 4—368.
Enligt bilaga.

15 A 5—368.
Enligt bilaga.

Västerås den 19 augusti 1950.

För Västerås folkskolstyrelse:

BENGT DAHLANDER.
Ordförande.

Helmer Gustafsson
T. f. folkskolinspektör.

Bilaga 15 B Praktisk mellanskola.

Till Stadsfullmäktige.

Styrelsen för praktiska mellanskolan får härmed överlämna bifogade utgifts- och inkomststat för år 1951 och får i sammanhang därmed meddela följande.

Antalet klassavdelningar äro vid skolans fulla utbyggnad från och med höstterminen 1950 åtta. Styrelsen har dock i staten beräknat en eventuell ytterligare klassavdelning från och med höstterminen 1951, alltså nio, liksom vid uppgörandet av skolans stat för år 1950.

Vid beräkning av arvoden har styrelsen upptagit ett belopp av förslagsvis 3.000 kr. för anställande av ett halvtidsanställt extra skrivbiträde å skolans rektorsexpedition. I föregående stat upptogs för motsvarande ändamål ett belopp av 1.000 kr. Det har visat sig vara nödvändigt med denna hjälp å skolans expedition, då arbetet ständigt ökat och rektor på grund av egna lektioner i skolans spridda lokaler ej alltid kan vara tillstädes på expeditionen. I övrigt äro arvodena desamma som förut.

I lönestaten har beräknats löner enligt statens löneplan för sex ordinarie ämneslärare och en e. o. ämneslärare. Övriga löner för timlärare m. fl. äro beräknade efter något höjda timtaxor, då en sådan höjning ev. kan inträda under år 1951.

Följande olikheter mot 1950 års utgifts- och inkomststat förefinnes.

Å förbrukningsmateriel har anslaget beräknats till 1.000 kr. i stället för 700 kr., och anslaget till undervisningsmateriel har höjts från 4.200 kr. till 6.000 kr. Båda anslagen ha visat sig otillräckliga. Anslaget till skolmåltider 4.250 kr. är beräknat för

25 lärjungar under 200 dagar à 85 öre per måltid, och anslaget för simbad är höjt från 300 kr. till 500 kr., beroende på ökat antal klasser i skolan.

I anslaget till interna hyror 12.600 kr. ingå följande belopp: hyra till folkskolan 10.000 kr., hyra till kommunala flickskolan 100 kr. och för lokalerna Stora torget 2.500 kr. Övriga hyror äro: hyra för rektorsexpeditionen 700 kr. ev. till folkskolan för ett ytterligare klassrum höstterminen 1951 500 kr. samt enligt uppgörelse med Asea för användande av industriskolans verkstadslokal 1.000 kr. Denna uppgörelse har kommit till stånd på grund av skolstyrelsens begäran om att få använda denna lokal för fjärde klassens å tekniska linjen undervisning i verkstadsarbete. Denna klass kan ej placeras som övriga klasser i yrkesskolornas verkstadslokal och behöver dessutom en bättre maskinpark för de verkstadsarbetsprov, som lärjungarna skola avlägga i sin realexamen. Industriskolan ställer lokal, maskiner, materiel och lärare till förfogande. Läraren skall avlönas av praktiska mellanskolan enligt sedvanlig timtaxa (3 vktr à 245 kr. pr vkt), varå som vanligt utgår statsbidrag till 78 %. Sammanlagda summan för hyror utgör således 14.800 kr.

Driftsinkomsterna äro lika som föregående år utom statsbidraget till lärarlöner, som på grund av större löneutgifter också höjts från 91.500 kr. till 107.600 kr.

Västerås den 30 juni 1950.

Å styrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON.
Ordförande.

|Knut Carlfors.

Bilaga 15 D Kommunal flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för komm. flickskolan i Västerås får härmed framlägga förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1951 och vill i samband därmed göra följande påpekanden:

Bland *personalkostnaderna* har en post för kuratorsverksamheten upptagits. Dessutom äro tre nya ord. ämneslärartjänster, som redan beviljats av Kungl. Maj:t, samt en ord. musiklärartjänst och ännu en ord. slöjdlärarinnetjänst upptagna. Skrivbiträdestjänsten har beräknats som ord. kontorsbiträde. Arbetet på rektorsexpeditionen ökas ständigt, dels genom att skolans elevantal blir större, f. n. 580 st., dels genom att arbetet med statistik och registrering blir alltmer omfattande. För att en verklig avlastning skall kunna ske, är det av vikt att ombyte ej sker utan att den, som blivit införsatt i arbetsförhållandena, önskar stanna.

Vissa *huvudmansuppgifter* för e. o. ämneslärare i extra ämneslärares lönegrad ha upptagits för såväl budgetåret 1948—1949, som 1949—1950 och 1950—1951. En del av dessa lärare förordnades av Kungl. Skolöverstyrelsen i april 1949 retroaktivt från den 1 juli 1948.

Beträffande *övningslärarnas* avlöningsförhållanden råder fortfarande en viss oklarhet.

För *realskolelärarna* har lön beräknats såsom för 3 extralärare samt för överskjutande lektioner som för timlärare.

Posten *semesterlöner* för kollektivt anställd personal har något höjts.

Administrationskostnaderna ha beräknats något högre med hänsyn till att skolan blivit större. *Undervisningsmaterielen* har upptagits till samma belopp som föregående år, men däremot föreslås anslaget till biblioteket bli höjt.

Skolmåltiderna äro upptagna till samma belopp som i föregående års stat och avser eventuell barnbespisning höstterminen 1951.

Hälso- och sjukvårdskostnaderna ha enligt bestämmelserna höjts med hänsyn till det höjda elevantalet.

Bland *lokalkostnaderna* är posten för städning och skurning något höjd, då städområdena blivit större och flera.

Utgifterna för *belysning* och *uppvärmning* ha upptagits till högre belopp, då det visat sig, att innevarande års anslag sannolikt ej kommer att räcka till.

På *kapitalökningen* har en särskild post upptagits för inköp av en filmapparat, kr. 3.600: —.

Inkomsterna ha beräknats efter samma grunder som förut. Terminsavgifterna ha emellertid beräknats till 17.000 kr. mot 15.000 kr. föregående år, beroende på att elevantalet ökats.

På 178.2, 270.5, statsstipendier, har varken på utgifts- eller inkomstsidan upptagits något belopp, då beloppets storlek bestämmes av statens studielånenämnd, och utgifter och inkomster äro lika.

Västerås den 31 augusti 1950.

För styrelsen för Kommunala flickskolan:

AGNES SÖDERQUIST.
Ordförande.

Ingeborg Jansson,
sekreterare.

Bilaga 15 H Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas vördsamt förslag till budget för år 1951 för Västerås stads skolor för Yrkesundervisning.

Det största antalet poster i förslaget äro upptagna till samma belopp, som i innevarande års stat.

En del poster äro föreslagna förändrade på så sätt, att förändringar på inkomst- och utgiftsidan balansera varandra. Detta gäller å ena sidan inkomsten för försäljning av elevernas produkter (220), som beräknas öka med 3.500 kronor och å andra sidan utgifterna för produktionsmaterial (120) och arbetspremier (178,1), som föreslås höjda med resp. 3.250 och 250 kronor. Det gäller vidare för statsstipendierna (inkomstposten 270,6 och utgiftsposten 178,2), vilka beräknas höjda med 10.000 kronor.

Följande förändringar föreslås i övrigt frånsett helt obetydliga justeringar: Kontot löner till lärare (101,1) höjes något genom beräknade ålderstillägg och beloppet införes avrundat till 142.000 kronor. Utgiften för pensioner (107) går ned genom att ingenjör Sigfrids avlidit, men i stället kommer utgiften för pensionen till hans änka. Resultatet blir en sänkning av kontots belopp till avrundat 11.000 kronor från 14.323

kronor. Utgiften för underhåll av byggnader (160) föreslås till 12.000 kronor mot i år 30.000 kronor. Detta beror på att det väsentligaste av erforderliga reparationer i skolbyggnaden blivit utfört eller blir utfört åren 1949 och 1950. En del återstår dock. Underhållet av inventarier (168) beräknas öka från 2.000 till 3.000 kronor, därför att skolmöblerna anses behöva en översyn i snabbare takt, än som hittills skett.

Posten anskaffning av stadigvarande undervisningsmateriel (368,2) föreslås till samma ganska höga belopp som i år, nämligen till kr. 9.500, för fortsatt förnyelse av framför allt den elektromekaniska verkstadens maskinutrustning. Denna förnyelse beräknas pågå i flera år, vilket redan tidigare anmälts för stadsfullmäktige.

Styrelsen beräknar med en viss tvekan elevavgifterna (236) till samma belopp som i innevarande års stat. Därmed förhåller det sig så, att största delen av elevavgifterna tillföras skolan av elever från främmande län i den förberedande dagkursen för inträdessökande till teknisk fackskola. Styrelsen tycker sig ha kunnat märka en tendens till minskning av denna kategori elever, möjligen beroende på att under senare år kurser liknande "förberedande" i Västerås tillkommit på andra håll. Styrelsen har dock icke ansett, att tendensen till förändring varit så utpräglad, att det varit skäl att nu föreslå förändring av nämnda inkomstpost.

Genom den föreslagna staten äskas från staden för år 1951 ett tillskott på 153.321 kronor, vilket är drygt 19.000 kronor mindre än i år.

Den föreslagna staten avses även att ligga till grund för statsbidragsansökningen för läsåret (och det statliga budgetåret) 1951/1952.

Västerås den 27 juni 1950.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/*Folke Ericsson.*

Bilaga 15 I Gymnastik och idrott.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 för gymnastik och idrott och därvid anföra följande.

Jämförelse med innevarande års stat ger vid handen att utgifterna komma att öka med cirka 75.000 kronor medan inkomsterna i stort sett måste beräknas oförändrade. Utgiftsökningen vilar till största delen på konton under rubriken kapitalutgifter, där anslag upptagits med över 70.000 kronor för anskaffande av vissa nödvändiga inventarier samt framför allt för ombyggnadsarbeten vid och nybyggnad av idrottsplatser.

Utgifter.

Gemensam förvaltning.

Utgifterna för löner och arvoden beräknas öka med något över 5.000 kronor, därav 2.000 kronor för deltidsanställt skrivbiträde å styrelsens expedition. Detta arbete fullgöres nu av föreståndaren och i vissa fall av någon av vaktmästarna, vilket ställer sig synnerligen oekonomiskt, då denna dyrare arbetskraft kan användas bättre. För att på ett mera ekonomiskt sätt kunna utnyttja den fast anställda arbetskraften och undvika övertidsersättning för denna ha anslag upptagits för anställande av

tvenne ordningsvakter, vilka å kvällarna under utesäsongen skola tjänstgöra på idrottsplatserna, då tävlingar och träning förekommer därstädes.

Befattningen som förste vaktmästare har i särskild skrivelse begärts uppförd å ordinarie stat från den 1 januari 1951.

Utgifterna för telefon har ökats med 200 kronor, då nuvarande anslag visat sig otillräckligt, varjämte på grund av höjda avgifter till Riksidrottsförbundets Idrottsplatskommitté utgifterna för föreningsavgifter ökat med 30 kronor.

Anslaget för bidrag till idrottsutbyte med vänorterna ha höjts med 1.000 kronor, då det belopp som kunnat ställas till Vänortskommitténs förfogande för detta ändamål visat sig otillräckligt.

Idrottsplatser.

Anslagen för underhåll av byggnader samt planer och löparbanor har visat sig otillräckliga och därför höjts med tillhopa 4.000 kronor. Den främsta orsaken härtill torde förutom de övertagna byggnadernas dåliga skick bero på att nya fotbollplaner med löparbanor och byggnader tillkommit. Sålunda har under innevarande år idrottsplatserna vid Skiljebo och Lundby blivit iordningställda och ingå numera i det löpande underhållet.

Utgifterna för isbanor beräknas öka med 5.000 kronor, vilken summa beräknas med ledning av den gångna vinterns förbrukning. Summan är i förväg omöjlig att precisera, då utgifterna till största delen bero på hurudan väderleken under vintern blir. Blir denna årstid snöfattig och kall räcker ett mindre belopp, trots att nya isbanor tillkommit under året vid Emaus idrottsplats.

Ökning av antalet idrottsplatser medför även höjning av utgifterna för värme och renhållning samt belysning med tillhopa 2.000 kronor.

Vidare har anslaget för drivmedel höjts med 1.500 kronor beroende på här nedan föreslaget inköp av en ny lastautomobil.

Idrottshallen.

Under denna rubrik förekommer egentligen ökning endast i vad avser underhåll av byggnader, vilket anslag höjts med 11.000 kronor. Detta belopp överstiger väsentligt löpande underhållskostnader men avsikten är att under 1951 slutföra de redan vid övertagandet av hallen påvisade bristerna. Endast nödvändiga arbeten ha nu medtagits och kostnaderna fördela sig sålunda: Målningsarbeten 6.000 kronor, inläggning av golvplattor i kafélokalerna 2.400 kronor och i omklädningsrummen 3.000 kronor, inläggning av ekparkett i trappavsatserna vid foajén 1.400 kronor, putsning av fasader 6.000 kronor samt diverse småreparationer 3.200 kronor.

Kapitalutgifter.

Idrottsplatser.

För inköp av ny högtalaranläggning å Arosvallen har upptagits ett anslag å 7.000 kronor. Den nuvarande anläggningen är bristfällig och har vid ett par tillfällen gått sönder under pågående tävlingar, vilket vållar avbräck i dessa samt givit anledning till tidningsskriverier. Den är avsedd att sedan ny anskaffats överflyttas till Emaus idrottsplats, där den nödtorftigt kan användas.

För anläggning av ytterligare en tennisbana vid Arosvallen har upptagits ett anslag å 5.000 kronor. Enligt arkitektkontorets förslag skall 6 dylika banor anläggas, men styrelsen anser att detta av ekonomiska skäl bör ske successivt trots att stort behov av tennisbanor föreligger.

För ombyggnadsarbeten vid Emaus idrottsplats samt inhägnad av densamma har upptagits tillhopa 15.000 kronor. Då de över idrottsplatsen framdragna elledningarna med tillhörande stolpar redan i sommar kommer att flyttas har äntligen möjligheter beretts att börja iordningställa denna idrottsplats i enlighet med av stadsarkitektkontoret upprättad plan, vilken dock under nästa år endast delvis kan genomföras i avbidan på att till idrottsplatsen lagd del av Emaus trädgård kommer att få disponeras. I anslaget ingår även medel för uppsnyggning av bäckfåran.

För anordnande av idrottsplats vid Gideonsbergsskolan har upptagits ett anslag å 10.000 kronor. Det kan möjligen anses att denna kostnad borde begäras av skolstyrelsen, men då idrottsplatsen är avsedd att användas för allmänt behov har idrottsstyrelsen i sin stat upptagit anslag för densamma.

Enligt av stadsarkitektkontoret upprättad plan skall vid Skallberget anordnas en idrottsplats med löparbanor och andra anordningar och då på grund av tätbebyggelsen där omedelbart behov av åtminstone en fotbollplan jämte en löparbana och hoppanordningar föreligger, har idrottsstyrelsen för en första utbyggnad av idrottsplatsen upptagit ett anslag å 10.000 kronor.

För inköp av lastbil, Belostraktor med tillbehör, snöplog, vattentunna och borstmaskin för montering å lastbil erfordras tillhopa 25.000 kronor. Den av styrelsen nu disponerade lastbilen av märket Ford, vilken för några år sedan köptes från byggnadskontoret, som i sin tur något år tidigare hade köpt den begagnad från ett militärförband, är nu i ett sådant skick att det inte lönar sig att reparera densamma. En ny lastbil är därför oundgängligen nödvändig och betingar ett pris av 13.000 kronor. Den gamla vagnen kommer att omändras till s.k. epatraktor och användas vid snöröjning och sopning å Arosvallen.

På grund av ökat antal idrottsplatser är inköp av en belostraktor för gräsklippning, vältning, plogning och borstning nödvändig. Priset med tillbehör utgör 4.500 kronor. En ny snöplog av den typ, som erfordras för isbanorna betingar ett pris av 1.200 kr. och vattentunnan, som skall användas för löparbanor på sommaren och isbanor på vintern, kostar 2.300 kronor. Borstmaskinen, som monteras å lastbilen, kostar enligt offert 4.000 kronor.

Idrottshallen

Den enda minskning av utgifterna, som har kunnat göras är sänkning av anslaget för idrottshallens inventarier, som beräknas till 2.000 kronor mot 3.000 innevarande år.

Inkomster

Med hänsyn till fotbollagens placering i serierna torde någon nämnvärd ökning av inkomsterna icke kunna påräknas. Smärre ökningar beräknas i en del av idrottsgrenarna, men för att någon ökning av betydelse skall kunna påräknas gäller det att fotbollen når en högre standard här i staden.

På grund av vad ovan anförts får idrottsstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för gymnastik och idrott för år 1951.

Västerås den 3 juli 1950.

För idrottsstyrelsen:

GUSTAF OLSSON.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 15 ö Arbetarinstitutets biblioteksverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås arbetarinstitut härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte bevilja institutet ett anslag av 99.000 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet under år 1951.

Allmänhetens intresse för biblioteket är alltjämt mycket stort. Under år 1949 utlämnades från biblioteket 119.176 boklån till 5.323 låntagare, vilket utgör en ökning från 1948 med 11.211 boklån och 413 låntagare. De under 1949 utlämnade boklånen och antalet låntagare utgör rekord i bibliotekets historia.

Styrelsen vill här uttala sitt varma tack för drätselkammarens benägna medverkan till den utökning av bibliotekets lokaler, som institutet erhållit i tredje våningen av Sundinska huset. Dessa rum utgöra nu både goda bokmagasin och bra arbetsrum för en del av personalen.

Biblioteksfilialen i Skiljebo är nu i arbete och tycks bli mycket uppskattad av befolkningen i denna stadsdel. Den andra biblioteksfilialen i Gideonsbergsskolan har personalen ännu ej hunnit få färdig, men arbetet pågår med all iver, och styrelsen hoppas, att verksamheten där skall kunna komma igång inom de närmaste månaderna.

Det nuvarande utlåningssystemet är ganska tidsödande. Därför har igångsatts en omarbetning av detsamma.

Det ständigt ökade arbetet i huvudbiblioteket, arbetet med och i filialerna och omarbetningen av utlåningssystemet tvingar styrelsen att hos stadsfullmäktige anhålla om ökade bidrag dels till ytterligare en assistentbibliotekarietjänst och en biblioteksbiträdestjänst och dels till ökade bokinköp, inbindning och reparation av böcker, till biblioteks- och skrivmateriel och till inventarier — bl. a. en skrivmaskin. Biblioteket har sedan några år tillbaka ombesörjt förmedling av boklån från olika vetenskapliga bibliotek i landet. Fraktkostnaderna för dessa lån har hittills åtminstone delvis erlagts av låntagarna. Detta har varit rätt besvärligt. I likhet med vad som är praxis vid andra stadsbibliotek önskar styrelsen, att biblioteket skall helt bestrida dessa kostnader.

På grund härav nödgas styrelsen anhålla om en ökning av stadens anslag med 23.000 kronor. Av den här bifogade tablån över andra städers utgifter för sin biblioteksverksamhet framgår, att de flesta ge betydligt högre anslag än vad institutets styrelse härmed anhåller om.

Med hänvisning till vad här anförts får styrelsen uttala förhoppningen, att stadsfullmäktige behjärtar den gjorda framställningen och beviljar det begärda anslaget.

Västerås den 29 augusti 1950.

Å Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:

EINAR KEIJSER.
Ordförande.

/Georg Leontein.

Bilaga 15 ö Västerås Musiksällskap.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Västerås Musiksällskap får härmed vördsamt anhålla om bidrag för sin verksamhet under kommande år.

Sällskapets konsertverksamhet, som huvudsakligen omfattar framförande av orkesterverk, har under de senaste åren avsevärt utvecklats. Det för innevarande år höjda anslaget möjliggjorde konserternas avhållande på teatern, men Sällskapet fick en ovälkommen utgift i de väsentligt ökade ersättningsanspråk, som ställdes av yrkesmusikerna (väsentligen F 1:s musiker) via Svenska Musikerförbundet.

Dessa ekonomiska problem äro icke de enda. Ett väsentligt ärende för denna verksamhet är dirigentfrågan. För 20—25 år sedan löstes denna fråga amatörmässigt, men detta ledde också till en upplösning av den dåvarande orkestern. Sedan dess har dirigentvalet alltid varit förenat med stora bekymmer såväl av ekonomisk som personlig art.

Under det senaste nu tilländalupna arbetsåret har Sällskapet delvis improviserat tills vi nu lyckats förvärva en kapacitet i prof. Arvids Noritis. Inom styrelsen hoppas vi att orkestern under prof. A. Noritis skall bli i tillfälle framföra musik vid andra tillfällen än de för stadsbidraget obligatoriska. Så har exempelvis framförts tanke på konserter för skolornas elever — lokalfrågor och därmed sammanhängande, kan komma att tillsvidare stå hindrande i vägen.

Styrelsen har noggrant övervägt de ekonomiska möjligheterna och får anhålla om ett bidrag för nästa år på 15.000 kronor.

Till jämförelse kan nämnas, att Örebro stad för liknande ändamål lämnar anslag på 28.500 kronor, Eskilstuna 10.000 kronor och för Gävles vidkommande ett betydande statsbidrag på 68.900 kronor.

"Statsbidraget" (av lotterimedel) för Västerås är c:a 2.000 kronor. Då stadens två storindustrier bekosta egen verksamhet på detta område, kan Sällskapet hos dessa icke begära ökat stöd. Sällskapets orkesterverksamhet framträder på senare år med betydande konstnärlig ambition för vilket staden kan känna berättigad stolthet. Sällskapets styrelse kan icke utan ytterst tvingande skäl sänka denna standard, som dock måste bli beroende av nu begärt anslag.

Västerås den 4 september 1950.

För Västerås Musiksällskap:

MATTIAS PERS.
Ordförande.

/*John Jahn*
Sekreterare.

Bilaga 15 ö Västerås Konstförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från Västerås stad har Västerås Konstförening under ett fleral år erhållit anslag på 3.000 kronor, närmast avsett som bidrag till hyran för de lokaler, i vilka föreningens verksamhet bedrives.

Med de små resurser, som stått föreningen till buds, har emellertid en hel del nöd-

vändiga arbeten måst uppskjutas såsom: Fotografering av samlingarna. Uppläggningen av kartotek över samtliga föremål. Grafiksamlingens ordnande i konstnärsföljd med varje blad i passepartout. Bibliotekets ordnande, inbindning, katalogisering och uppställning. Föreningen skulle vidare gärna vilja medverka till och ordna konstföreläsningar m. m. i samband med utställningsverksamheten ett önskemål, som vid upprepade tillfällen framförts av medlemmarna.

Föreningens samlingar ha med åren vuxit i avsevärd grad, varför ovannämnda arbetsuppgifter icke längre utan olägenhet kunna skjutas på framtiden inte minst med tanke på att föreningens samlingar inom en, efter vad det synes, snar framtid komma att överantvardas till det planerade nya muséet i Västerås.

För att giva föreningen möjlighet att med anlitande av utomstående arbetskraft påbörja ovannämnda arbeten får Västerås Konstförening härmed vördsamt hemställa

att stadsfullmäktige ville för år 1951 bevilja föreningen ett anslag av 10.000 kronor för dess verksamhet.

Västerås den 2 juni 1950.

För Västerås Konstförening:

SVEN AHLBOM.
Ordförande.

Bilaga 15 ö Västerås Musikskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås musikskola har under arbetsåret 1949/50 haft 1.400 elever, av vilka 1.000 tillhörde folkskolan och 100 andra skolor. Efter genomgången längre eller kortare kurs har 200 avgått, varför elevantalet vid slutet av vårterminen var 1.200. Vid början av den nu påbörjade höstterminen har omkring 500 nya elever inskrivits.

Den av drätselkammaren på musikskolans hemställan tillsatta kommittén för utredning av frågan om eventuell kommunalisering av musikskolan, ansåg en sådan åtgärd för närvarande ej lämplig, då den statliga musikutredningen ej tagit ställning till hur stat och kommun böra ställa sig till det växande intresset för allmän musikundervisning åt hela folket. I stället förordade den, att staden borde lämna musikskolan behövligt höjt anslag för att den skulle kunna fullfölja det påbörjade organiserandet av denna undervisning i Västerås. Musikskolan hemställde i enlighet med ingiven stat om ett anslag för år 1950 på 52.700 kronor, som av stadsfullmäktige på drätselkammarens förslag avrundades nedåt till 50.000 kronor. Musikskolans styrelse uttalar sin stora tacksamhet för det förtroende, som beviljandet av detta anslag innebär.

I enlighet med statförslaget har musikskolan heltidsanställt folkskollärare Gunnar Axén som t.f. musiköverlärare med arbets- och löneställning som överlärare vid stadens folkskolor, alltså en årslön på 12.000 kronor. Han har av folkskolstyrelsen beviljats tjänstledighet från sin folkskollärarbefattning. Musiköverlärare Glaser avlönas fortfarande som timlärare ifråga om sin undervisning men med särskilt överlärararvode. Vidare har musikskolan heltidsanställt musiklärare Eric Andersson för tjänstgöring dels med undervisning och dels med expeditionsarbete. Från höstterminen 1950 har med liknande anställning antagits musikläraren Mauritz Karlsson. Alla dessa anställningar gälla för den tid, för vilken anslag har erhållits av staden, alltså till

innevarande års utgång. För de två senare utgår avlöningen dels av posten lärararvoden, dels av expeditionskostnader.

De yngre eleverna undervisas i större grupper på s. k. skolinstrument, varigenom avgifterna för dessa kan hållas låga. Nu har emellertid en dryg del kommit upp på det utvecklingsstadium, att de måste undervisas i 2-grupp eller enskilt, varmed följer så höga avgifter, att många ej finna sig kunna fortsätta av ekonomiska skäl. Det är därför nödvändigt, dels att bereda de duktiga och hjälpbehövande nedsättning i eller befrielse från elevavgiften, dels att med särskilt bidrag minska kostnaden för eleverna vid undervisning i mindre grupp, särskilt vad gäller den betydelsefulla fiolundervisningen. Vi hemställa därför om höjning i staten av sistnämnda post från 1.600 till 2.400 kronor och av bidraget till lektionskostnader för mindre bemedlade från 5.000 till 6.000 kronor, till vilket belopp också de av musikskolan under det gångna arbetsåret beviljade nedsättningarna till elever uppgått. Likaså har vi nödgats upptaga posten notanskaffning till 3.000 kronor, alltså en förhöjning med 500 kronor, sedan den under det gångna året krävt närmare 4.000 kronor.

Vårt statförslag för 1950 upptog på utgiftssidan täckning av en beräknad brist på 5.000 kronor från 1949. Genom avrundningen nedåt av det beräknade bidraget från staden på 52.700 kronor med 2.700 kronor, blev bidraget till täckning av bristen blott 2.300 kronor. Härtill kom, att vi måste i huvudsak tillämpa staten även för hösterminen 1949 med det då betydligt lägre anslaget från staden. På vissa poster har inskränkningar kunnat göras, men instrumentkostnaden t. ex. har genom det starkt ökade antalet fiolelever, för vilka instrument måste anskaffas, sprungit upp från statens 7.000 till 9.500 kronor. Bokslutet pr den 30 juni krävde därför för att gå ihop att av stadens anslag för 1950 omkring 5.000 kronor mer disponerades för den gångna vårterminen än för den nu påbörjade kortare höstterminen. Det är musikskolans förhoppning, att den skall kunna hålla kostnaderna för denna termin inom den sålunda givna snävare ramen, varför täckning av kvarstående brist ej upptages i här följande

Förslag till stat för Västerås musikskola för år 1951.

Utgifter:

Arvoden till musiklärare	65.000: —	
„ tillägg för gruppundervisning	2.400: —	
„ teorikurser och föreläsningar	800: —	
„ lärarutbildning	800: —	
„ samspelsundervisning	2.000: —	71.000: —
„ överlärare, sekr.-kassör-verkst. ledamot		13.000: —
Instrument, anskaffning, hyra, reparation		7.000: —
Notanskaffning		3.000: —
Lokalkostnader, vaktmästare o. d.		5.000: —
Tryck och annonser		1.000: —
Expeditionens kostnader, telefoner		10.000: —
	Kronor	110.000: —

Inkomster:

Elevavgifter		60.000: —
Västerås stad till lektionskostnader för mindre bemedlade	6.000: —	
D:o till övriga omkostnader	44.000: —	50.000: —
	Kronor	110.000: —

Under hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville till Västerås musikskola för år 1951 bevilja ett anslag på 50.000 kronor.

Västerås den 10 september 1950.

Styrelsen för Västerås musikskola:

MATTIAS PERS.
Ordförande.

/*IvarAndrén.*
Sekreterare.

Bilaga 15 ö Tjänstemännens bildningsförbund.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med tack för det gångna studieårets anslag till vår verksamhet överlämnas härmed årsberättelsen för verksamhesåret 1949—1950. Som framgår av densamma har verksamheten under året ökat med 20 cirklar till 81 och antalet deltagare med 174 till 845 st. Förutom dessa cirklar och cirkeldeltagare har drygt 200 personer deltagit i våra föreläsningskurser, däribland kursen "Lär känna vår stad".

Samtidigt härmed får vi vördsamt anhålla om anslag för verksamhetsåret 1950—1951 med kronor 3.500: —. Som framgår av bifogade budget beräknas kostnaderna för bl. a. lokalhyror, studieledare och kursmaterial att avsevärt öka. Under det kommande studieåret kommer allmänheten att bättre betjänas genom att vår expedition kommer att hållas öppen varje vardagskväll. En universitetscirkel i kommunalrätt byggd på socialinsitutets kurs i detta ämne ingår även i det kommande årets kursprogram. Med stöd av dessa upplysningar är det vår förhoppning, att vi skall kunna möta den väntade ökningen av studiedeltagandet med erforderliga ekonomiska resurser, vilket möjliggöres om här önskade anslag beviljas.

Västerås den 4 juli 1950.

Tjänstemännens Bildningsverksamhet,
Lokalkommittén i Västerås:

ROLF BERGSTRÖM.
V. ordförande.

/*Helge Lundborg.*
Sekreterare.

Bilaga 15 ö Västerås Nykterhetsförbund.

Till Drätselkammaren, Västerås.

Ber först att få tacka för det anslag av 1.000 kronor, som Västerås Nykterhetsförbund innevarande år fått av Västerås stad genom Eder bemedling. Ett varmt tack.

Så bedja vi Eder vid uppgörandet av statförslaget för nästa år godhetsfullt även i det upptaga ett anslag till Västerås Nykterhetsförbunds verksamhet men denna gång på *2.000 kronor*. Nykterhetsförbundets utgifter har nämligen ökats de senaste åren. Till kostnaderna för firandet av folknykterhetens dag, annonspropaganda och fängelse-

mission m. m. har kommit anslag till en och annan av de anslutna organisationerna. I fjol fick stadens godtemplare 250 kronor till firandet av sin ordens 70-åriga tillvaro (den svenska grenens) och blåbandsföreningen 50 kronor, emedan den skulle stå som värd för Västmanlands Läns Blåbandsförbunds halvårsmöte. Och i år har SSUH-avdelningen Veritas fått 150 kronor till hjälp att taga emot sin organisations riksmöte. Ibland kan organisationerna också behöva ekonomisk hjälp för att medelst ett eller annat offentligt möte propagera för nykterhet, ty deras egna begränsade tillgångar räcka icke till att täcka kostnaderna härför.

Beträffande förbundets verksamhet under fjolåret hänvisar vi till närslutna årsberättelse. Som synes av den har i viss mening samarbete kommit till stånd mellan stadens nykterhetsnämnd och nykterhetsförbundet. Det gällde omhändertagandet av ungdomar, som blivit anhållna för fylleriförseelser. Det gladde oss, att vi beträffande denna sak i viss mån kunde stå nämnden till tjänst.

I förhoppning, att Drätselkammaren godhetsfullt tillmötesgår vår begäran om fördubblat anslag för nästa år, tecknar vi

Västerås den 28 juni 1950.

Vördsamt
för Västerås Nykterhetsförbund:

GUST. LINDÉN.
Ordförande.

M. VALLANDER.
Sekreterare.

Bilaga 15 ö Västmanlands Fornminnesförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

När Västmanlands Fornminnesförening härmed vänder sig till Västerås stad med anhållan om anslag för nästkommande år, ber föreningen att få hänvisa till styrelsens berättelse över den nyligen avslutade verksamhetsperioden 1/6 1949—30/4 1950 samt den i denna berättelse intagna ekonomiska redogörelsen för räkenskapsåret 1949.

Av berättelsen framgår, att fornminnesföreningen kunnat fortsätta sin verksamhet enligt tidigare angivna riktlinjer i minst lika stor omfattning som förut. Föreningen vill framhålla, att intresset för och uppskattningen av föreningens muséer i Västerås till vilka höra föreningens icke minst för Västerås stads kulturhistoria ytterst värdefulla arkivaliska samlingar, alltjämt synes vara i stigande, även om länsmuséets besökssiffror äro mycket låga, beroende på att muséets otillräckliga lokaler icke tillåta en fullgod utställning och på att, på grund av lokalbristen, stora delar av samlingarna måst magasineras. Föreningens tjänstemän utnyttjas också mer och mer, när det gäller att vinna eller sprida kunskap om Västerås och dess historia. Tjänstemännen ha i stor utsträckning anlitats för att presentera staden och dess sevärdheter för skolresor och andra studiegrupper, deltagare i hit förlagda möten och kongresser o. s. v. Härigenom tror sig fornminnesföreningen ha avsevärt bidragit till att göra såväl det gamla som det nya Västerås känt och uppskattat både bland stadens egna invånare och bland stadens besökare från skilda delar av vårt land och även från utlandet.

Fornminnesföreningen har kunnat utföra sitt arbete tack vare den ekonomiska grundval, som lagts genom de årliga anslagen från Västerås stad och Västmanlands

läns landsting. Om föreningen skall kunna fortsätta sin verksamhet med samma eller om möjligt än större effektivitet fordras, att dessa anslag i forsättningen bliva av minst samma storlek som innevarande år. Föreningen anser det även vara skäligt, om staden också i fortsättningen med tjugo kronor per gång lämnade ersättning för de speciella visningar av staden, som begäras för turistgrupper och andra besökare från annan ort.

Västmanlands Fornminnesförening får sålunda hemställa

att stadsfullmäktige i Västerås måtte för året 1951 bevilja föreningen ett anslag på tolvtusen kronor till understödjande av föreningens verksamhet samt därutöver ett förslagsanslag på ettusen kronor att användas till ersättning för föreningens tjänstemäns visningar av Västerås för främlingar.

Västerås den 15 juli 1950.

För Västmanlands Fornminnesförening:

CONRAD JONSSON.
ordförande.

Sven Drakenberg.

Bilaga 16 A Socialvårdsbyrå.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas förslag till utgifts- och inkomststat för Socialvårdsbyrån för år 1951 och få Socialvårdsdelegerade i den mån anslagen, jämfört med innevarande år undergått ökning eller minskning, såsom motivering till förslaget anföra följande:

101,0 *Löner och arvoden:* Ökning av anslaget har begärts med 4.824 kronor beroende *dels* på att en extra skrivbiträdestjänst, vars innehavare huvudsakligen handhar byråns förmedlingskassa, föreslagits som ordinarie, varom särskild framställning gjorts, *dels* på ökning av lönerna för extra skrivbiträdena samt *dels* på att ett särskilt anslag för anställande av tillfällig arbetskraft under semestrar, sjukdom och dylikt upptagits med 2.000 kronor, vilket belopp är erforderligt.

105 *Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring:* Detta anslag har föreslagits ökat med 175 kronor.

110 *Kontorskostnader:* För innevarande och näst föregående år ha anvisade anslag för detta ändamål visat sig otillräckliga, varför anslaget har måst föreslås förhöjt med 1.000 kronor.

114 *Telefon, porto och annonser o. dyl.:* Anslaget härför har föreslagits ökat med 1.500 kronor, enär tidigare härför anvisat anslag icke är tillräckligt.

119 *Övriga expenser:* Ökning av anslaget har föreslagits med 100 kronor.

162 *Hyror:* Anslaget härför har sänkts med 400 kronor.

163,2 *Uppvärmning och belysning:* Anslaget föreslås förhöjt med 500 kronor, enär för innevarande år anvisat anslag icke förslår.

368 *Anskaffning av inventarier:* Anslagsäskandet har minskats med 12.000 kronor. Även om nyanskaffning ägt rum i betydande omfattning är det begärda anslaget 4.000 kronor erforderligt för löpande behov och kompletteringar. Sammanlagda anslagskravet har sålunda jämfört med innevarande år, minskat med 4.201 kronor.

Vad angår inkomsterna utgöra dessa till huvudsaklig del respektive styrelsers och nämnders beräknade proportionella andelar i Socialvårdsbyråns nettokostnader.

Västerås i juni 1950.

För Socialvårdsdelegerade:

THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

Bilaga 16 B Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 får fattigvårdsstyrelsen i de avseenden detsamma avviker från innevarande års stat anföra följande.

16 B 2 Sluten fattigvård.

Driftutgifter.

101,0 *Löner och arvoden:* Jämfört med innevarande år har anslaget föreslagits ökat med 1.490 kronor, beroende på *att* en sjuksköterska är behörig till ett andra ålderstillägg, *att* en sjuksköterska med rätt till samtliga ålderstillägg anställts på en av de hittills vakanta tjänsterna samt *att* skrivbiträdet äger behörighet till ett första ålderstillägg.

101,5 *Löner till kollektivanställd personal:* Anslag har begärts med belopp, som är 23.000 kr. högre än för innevarande år. Innevarande års anslag är dock otillräckligt. Genom att personalen fått rätt att bo utom hemmet, har det blivit nödvändigt att i den mån denna rättighet tages i bruk anställa nattpersonal. Utöver den nattpersonal, som tidigare anställts på sjukavdelningarna har två biträden måst anställas å friskavdelningarna för sådant ändamål. Dessutom ha två vårdbiträden måst nyanställas för tillgodoseende av krav på god vård, som rättmätigt kunna ställas. Ett belopp på c:a 7.000 kr. för anställande av extra personal vid storstädningar och för semester och sjukvikariat har inrymts i anslaget under denna rubrik.

103,1 *Sjukvård för personal:* Anslaget är 50 kronor lägre än för innevarande år.

105 *Olycksfalls- och sjukförsäkring:* Detta anslag har begärts ökat med 450 kronor på grund av ökat antal personal.

107 *Pensioner:* Anslaget härför har enligt gällande bestämmelser ökat med 701 kronor.

108 *Pensionsavgifter:* Härför erforderligt anslag har kunnat minskas med 1.000 kronor.

110 *Kontorskostnader:* Ökat anslag med 200 kronor har beräknats, enär tidigare anslag för ändamålet visat sig otillräckligt.

114 *Telefon, porto, annonser o.d.:* Telefonapparater ha intagits även i friskavdelningarna, vilket föranlett en merkostnad av 550 kronor.

126 *Utredningskostnader för nybyggnader av ålderdomshem:* För fullföljande av utredningen angående utbyggnad av ålderdomshemmet i enlighet med i skrivelse till stadsfullmäktige angiven plan har begärts samma belopp som för innevarande år eller 10.000 kronor.

130,1 *Anskaffning av livsmedel:* För detta ändamål har måst äskas ett ökat anslag med 5.000 kronor, enär nuvarande anslaget på grund av stegrade livsmedelspriser är för lågt.

131 *Anskaffning av beklädnad:* Anslaget härför har beräknats förhöjt med 1.000 kronor företrädesvis på grund av tilltänkt standardhöjning av pensionärernas beklädnad vid hemmet.

133 *Sjukvård för vårdtagare:* Härför behövligt anslag har beräknats höjt med 1.000 kronor företrädesvis beroende på att en del nya instrument och utensilier måste inköpas för läkarens mottagningsrum.

135 *Böcker, tidskrifter och utflykter m.m. för vårdtagare:* Denna sida av hemmets verksamhet har tidigare eftersatts. Det är emellertid ett önskemål att på ett bättre sätt kunna tillgodose denna angelägenhet varför en ökning av anslaget med 500 kr. är erforderlig.

160 *Underhåll av fastigheten:* Anslag har begärts med samma belopp som för innevarande år, som huvudsakligt använts för inre reparationer. Även yttre reparationer av ålderdomshemmets byggnader äro emellertid starkt av behovet påkallade, varför styrelsen härför upptagit ett beräknat anslag av 20.000 kr.

161,1 *Renhållning och städning:* Anslaget härför har föreslagits sänkt med 500 kronor.

161,4 *Värme:* Härför har upptagits ett med 6.000 kr. förhöjt anslag på grund av stegrade kolpriser.

161,7 *Fastighetsskatt:* Anslaget har minskat med 100 kr.

167 *Utfodring av häst:* Anslaget sänkt med 100 kr.

168,1 *Underhålll av maskiner:* Anslaget har ökat med 1.000 kr. från 1.500 kr. till 2.500 kr. enär tidigare anslaget härför var otillräckligt.

169 *Försäkringspremier:* ha minskat med 50 kr.

178,1 *Flitpengar:* För fullföljande av hittills tillämpade principer för tilldelning av flitpengar har begärts ett med 500 kr. ökat anslag.

178,2 *Del av folkpensioner, livräntor o.d. till vårdtagare:* Härför behövligt anslag har kunnat föreslås sänkt med 1.000 kr.

Kapitalutgifter.

368 *Anskaffning av inventarier:* Hemmets bestånd av inventarier för vårdtagarna är gammalt, otidsenligt och förslitet, varför det måste ersättas successivt med nya inventarier, detta särskilt ifråga om sängar, nattduksbord och rullstolar. Därjämte måste nyanskaffas mattransportvagnar med tillhörande attiraljer. Kostnaden för de inventarier, som måste anskaffas under år 1951 har beräknats till 23.000 kronor.

Sammanlagt uppstår med vad som föreslagits en merkostnad på ålderdomshemmets stat på 50.501 kronor.

Driftinkomster.

Inalles ha inkomsterna beräknats till 350.300 eller 11.200 kronor högre än för innevarande år. Den verkliga merkostnaden skulle sålunda bliva 39.391 kr. jämfört med innevarande års stat.

16 B 3 Öppen fattigvård.

Driftutgifter.

100 *Andelen i socialvårdsbyråns kostnader* har på grund av omdisponering sjunkit med 1.401 kr.

101,0 *Löner och arvoden:* Kostnaden härför har stigit med 96 kr.

105 *Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring:* Anslaget har minskat med 50 kr.

172 *Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård:* Härför har begärts ett med 10.000 kr. förhöjt anslag, enär kostnaden för av andra kommuners fattigvårdsstyrelser utgivna fattigvårdsunderstöd ökat i sådan grad, att en ökning av anslaget av denna omfattning är erforderlig, till huvudsaklig del beroende på *dels* ökade understödsbelopp i ömsesidiga ersättningstaxan och dels ökade dagkostnader å sjukhusen.

175,2 *Lasarettsvård:* Ökning av anslaget för detta ändamål begäres med 1.000 kronor, enär tidigare anslag är otillräckligt.

175,5 *Andel i kostnader för Badelunda ålderdomshem:* Anslaget föreslås ökat från 7.000 till 9.500 kr. Den del av kostnaden för ålderdomshemmets drift, som kommer på Västerås fattigvård, har beräknats öka till ungefär angivet belopp, beroende på högre kostnader för löner och hushåll.

177,01 *Understöd i kontanter:* Kostnaderna för understöd ha ökat, så att för innevarande år anslaget belopp synes komma att överskridas. En ökning av anslaget synes därför påkallad med 5.000 kr. Anledningen till ökningen har huvudsakligen sin grund i att det klientel, som numera söker fattigvård, har betydligt högre hyreskostnader än vad tidigare varit fallet.

177,06 *Medicin:* Kostnaden härför har beräknats 700 kr. lägre än f. n.

177,08 *Understöd till främmande understödstagare:* Anslag för detta ändamål har tidigare icke upptagits i staten, utan ha alla kostnader, som hänföra sig hit, gått direkt i avräkning med berörda kommuners fattigvårdsstyrelser. Det anses emellertid lämpligt att även dessa kostnader redovisas som utgifter samt att motsvarande återbetalningar redovisas som inkomster.

177,12 *Kommunalt pensionstillskott:* Anslaget begäres ökat från 2.000 till 3.000 kronor, vilket är den summa, som är erforderlig för en konsekvent tillämpning av denna understödsform.

Driftinkomster:

271 *Landstingsbidrag:* Beräknat inkomstbelopp har höjts med 5.000 kronor.

272 *Ersättning för främmande understödstagare:* Såsom inkomst under denna rubrik har beräknats 37.000 kr., eller i det närmaste samma summa, som vid 177,08 beräknats som utgift.

273,1 *Ersättning av enskilda:* Inkomsten av återbetalningar av enskilda har beräknats höjt med 10.000 kr.

273,2 *Ersättning av pensioner och sjukkassor:* Inkomsten har beräknats 15.000 kronor lägre än för innevarande år, enär inkomstsiffrorna utvisa lägre inkomst än som beräknats.

Skillnaden mellan inkomster och utgifter enligt förslaget utgör 240.891 kronor mot 215.334 kronor under innevarande år.

Västerås i juni 1950.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

|Axel Norén.

Bilaga 16 C 2 och 3 Barnavård och 5 B Familjebidrag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Barnavårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 för 5 B. Familjebidrag, 16 C 2. Barnhem samt 16 C 3. Öppen barnavård och därvid anföra följande.

5 B Familjebidrag.

Till följd av ökade inkallelser har anslaget måst upptagas med ett med 10.000 kronor förhöjt belopp, vilken summa dock uppväges av motsvarande inkomstökning i form av ökat statsbidrag.

16 C 2. Barnhem.

Driftutgifter.

Anslaget för löner till kollektivt anställd personal har undergått sänkning på grund därav att befattningshavare med intjänta ålderstillägg slutat och ersatts med nya befattningshavare med begynnelselön. Anslagen för olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring samt pensionsavgifter ha reglerats efter drätselkontorets anvisningar. Kostnaderna för tvätt ha kunnat nedbringas med 100 kronor medan motsvarande höjning har måst företagas av anslaget för tandvård. Anslaget för värme m. m. har visat sig otillräckligt och måst höjas med 400 kronor.

Övriga anslag ha upptagits med oförändrade belopp.

Driftinkomster.

Fördelningen av inkomsterna har undergått vissa smärre förändringar. Landstingsbidraget utgöres av nettokostnaden, varför uttaxeringsbehov icke föreligger.

16 C 3. Öppen barnavård.

Driftutgifter.

Barnavårdsnämndens andel i socialvårdsbyråns kostnader har undergått en mindre reducering medan anslaget för löner och arvoden måst höjas, vilket främst förorsakats av att nämnden upptagit befattningen som extra barnavårdsinspektris på ordinarie stat i lönegrad 16. Framställning härom har gjorts hos stadsfullmäktige i särskild skrivelse. Anslagen för olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring samt pensionsavgifter ha reglerats efter drätselkontorets anvisningar.

Kostnaderna för vanföre- och sinnesslövård ha visat en stigande tendens och måst upptagas med ett med 3.000 kronor förhöjt belopp. Däremot ha anslagen för utackordering i enskilda hem samt för inspektionskostnader av olika skäl kunnat nedbringas med 5.000 kronor resp. 2.000 kronor.

Kostnaderna i samband med skyddsuppfostran ha ökat med 500 kronor medan anslaget för bidragsförskott måst upptagas med ett med hela 30.000 kronor förhöjt belopp. Bidragsförskotten ha visat en ständigt stigande tendens, sedan behovsprövningen för denna hjälpform slopades. Utgiftsökningen motsvaras dock till största delen av ökningar på inkomstsidan. Anslaget för sjukvård och medicin har på grund av otillräcklighet måst höjas med 300 kronor.

Slutligen har upptagits ett helt nytt anslag å 38.000 kronor för kostnader för främmande barn. Dessa kostnader ha tidigare uteslutande förts i avräkning, varför barnavårdsnämndens budget och bokslut icke tidigare kommit att utvisa den verkliga omslutningen av nämndens verksamhet.

I övrigt ha anslagen upptagits oförändrade.

Driftinkomster.

På grund av det ökade antalet bidragsförskott ha ersättningarna härför av såväl staten som enskilda beräknats komma att inflyta med avsevärt förhöjda belopp.

Av samma skäl, som angavs för det nya anslaget å utgiftssidan för kostnader för främmande barn, har upptagits ett nytt inkomstkonto för ersättning för främmande barn. Anledningen till att inkomsterna av detta slag beräknats något lägre än motsvarande utgifter är, att ersättning icke alltid hundraprocentigt kan erhållas av hemortsrättskommunen.

Övriga inkomster ha beräknats komma att inflyta med oförändrade belopp.

Västerås i juli 1950.

För barnavårdsnämnden:

JOHN SJÖBLOM.
Ordförande.

/Sten Fägerstam.

Bilaga 16 C 4 Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951.

Statförslaget har delats upp på olika kostnadsställen för att få en bättre överblick över kostnaderna för varje enhet. Gemensamma kostnader ha fördelats på övriga kostnadsställen i förhållande till deras nettokostnader. Utgifterna för år 1951 beräknas belöpa sig på 429.500 kronor. Inkomsterna beräknas uppgå till 86.840 kr. Det av staden erforderliga anslaget uppgår sålunda till 342.660 kronor. Jfr. med år 1950 utgör nettoökningen 57.129 kronor. Ökningen är beroende av utökning av barnstugornas verksamhet med ny barnträdgård i Malmaberg genom stadsfullmäktiges beslut av den 23 febr. 1950 och av att Aroslunds och Skallbergets barnträdgårdar drivas hela året mot endast en termin under 1950. Uppsättning och drift av nya barnträdgårdar i Klockartorpsområdet och C.V.V-området har medräknats.

Genom stadsfullmäktigebeslut av den 23 febr. 1950 ha lönerna till Uddens personal ändrats. Dessutom tillkommer en del löneklassuppflyttningar under 1951. Korsängens barnträdgård har flyttat till ny lokal och därigenom har hyran för denna barnträdgård ökat.

I de olika anslagen till *inventarier* ingår bl.a. kylskåp och personalsängar till Uddens koloni, dammsugare till Utanby daghem, bord och stolar till expeditionen, barnskåp till en barnträdgård samt inventarier till Malmabergs barnträdgård.

3 st. Aromikolaggregat för hindrande av luftburen smitta har upptagits till Utanby daghem, som då försetts med dylika aggregat i alla av barnen disponibla rum.

Vad inkomsterna beträffar, har *kostersättning från personal* utökats, då personalen vid Uddens koloni erlägger ersättning för kost. Likaså erlägges hyra för rum av Uddens personal, varför nytt konto, *hyror*, tillkommit.

Med stöd av vad som ovan anförts får barnstugestyrelsen härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951.

Västerås den 10 juli 1950.

för styrelsen för Västerås stads barnstugor:

GÖSTA LUNDBERG.

|Ann-Louise Nilsson.

Bilaga 16 C 5 Ungdomsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951.

Anslaget för löner och arvoden har höjts med 100 kronor för en skälig höjning av arvodet till föreståndaren för ungdomsgårdarna. Arvodet är för närvarande 600 kronor. Ett nytt konto för telefon, porto och annonser har visat sig behövligt. Utgifterna härför ha beräknats till 500 kronor.

Under ett antal år har anslag ställts till ungdomsrådets förfogande för bidrag för

utbildning av ungdomsledare. Anslaget har jämväl använts för rådets administrationskostnader i samband med dess befattning med anslaget och för rådets kursverksamhet. Denna kan emellertid icke anses falla inom ramen för anslagets speciella ändamål, men är av värde och kan icke upprätthållas utan understöd. Styrelsen har därför ansett det sakenligt, att uppdela anslaget på två, det ena uteslutande för bidrag för utbildning av ungdomsledare och det andra för understöd av ungdomsrådets allmänna verksamhet. Dessa anslag ha i förslaget upptagits, det förra med beaktande av emotsedd livligare utbildningsverksamhet under år 1951 till 5.000 kronor och det senare till 1.000 kronor. Detta innebär en ökning med 800 kronor i jämförelse med årets stat.

Övriga poster ha bibehållits oförändrade.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer ungdomsvårdsstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951.

Västerås den 7 september 1950.

För ungdomsvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Åke Renvall.*

Bilaga 16 F Nykterhetsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Nykterhetsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 och därvid anföra följande.

16 F. Nykterhetsvård.

Driftutgifter.

Sedan en viss ändring företagits i fördelningen av socialvårdsbyråns kostnader, har nämndens andel i dessa kostnader ökat med c:a 2.500 kronor medan motsvarande minskning kunnat ske hos hemhjälpsnämnden.

Anslaget för löner och arvoden har undergått en höjning, vilken förorsakats dels av att nuvarande befattningen som extra skrivbiträde upptagits på ordinarie stat i lönegrad 6, dels ock därav att anslag upptagits för oundgängligen nödvändig vikarierande personal under semestrar o. dyl. Framställning om skrivbiträdestjänstens uppförande på ordinarie stat har gjorts hos stadsfullmäktige i särskild skrivelse.

Anslagen för olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring samt pensionsavgifter ha reglerats efter drätselkontorets anvisningar.

Anslaget för vårdavgifter för alkoholister har varit otillräckligt och därför måst höjas med 2.500 kronor.

Kostnaderna för förebyggande och eftervårdande verksamhet ha beräknats komma att utgå oförändrade.

Driftinkomster.

Statsbidrag till nämndens verksamhet beräknas komma att inflyta oförändrat medan en ökning å 200 kronor å kontot för flitpengar synes sannolik.

Västerås i juli 1950.

För nykterhetsnämnden:

R. V. HULT.
Ordförande.

/Sten Fägerstam.

Bilaga 16 H Hemhjälpsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för hemvårdarinne- och systugeverksamhet för år 1951 samt därvid anföra:

Utgifter.

1. *Hemvårdarinneverksamhet:*

Då verksamhetens andel i socialvårdsbyråns kostnader sänkts från 7.028 till 4.090 kronor samt utgifterna för hemvårdarinnornas avlöning efter det ett par äldre hemvårdarinnor lämnat sina befattningar minskat med cirka 500 kronor och då utgifterna i övrigt bibehållits oförändrade visar staten en minskning med cirka 3.500 kronor.

2. *Systugeverksamhet:*

Som hemhjälpsnämnden i skrivelse till drätselkammaren tidigare meddelat har systugeverksamheten vunnit en så livlig anslutning att utökning torde erfordras såväl beträffande antalet systugor som timmar för öppethållandet. Utgifterna för löner har därför ökats till 9.500 kronor, för lokalhyra till 3.000 och för "övriga kostnader för lokaler" med 300 eller tillhopa 3.800 kronor. Övriga utgifter har bibehållits oförändrade.

Kapitalutgifter.

Några nya anslag torde icke vara erforderliga, därest nu outnyttjad del av tidigare beviljade anslag reserveras till nästa år.

Inkomster.

1. *Hemvårdarinneverksamhet:*

Inkomsterna ha beräknats i likhet med föregående år med det undantag att hyrorna minska med 620 kronor.

2. *Systugeverksamhet:*

Sedan hemhjälpsnämnden beslutat att för tillskärning och provning uttaga en viss mindre avgift per plagg beräknas att inkomsterna härav under 1951 komma att uppgå till minst 3.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får hemhjälpsnämnden anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna av hemhjälpsnämnden upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951.

Västerås den 6 juli 1950.

För hemhjälpsnämnden:

GERTRUD LUNDKVIST.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 16 Ö Skollovskolonier.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Med hänvisning till bifogat förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1951 får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1951 bevilja föreningen ett anslag av Nittiofemtusen (95.000) kronor för uppehållande av föreningens koloni- och feriebarnsverksamhet, vilket är samma belopp som beviljats för innevarande år.

Beträffande omfattningen av koloniföreningens verksamhet vill styrelsen meddela, att 425 barn i skolåldern erhåller sommarvistelse vid föreningens kolonihem under innevarande sommar. (Under våren inkom över 800 ansökningar om kolonivistelse innevarande sommar). Dessutom bereder föreningen plats för 130 barn i olika hem på landet. (Under år 1948 kunde föreningen bereda plats i feriehem för 35 barn under år 1949 för 74). Denna feriebarnsverksamhet har utfallit till stor belåtenhet. Samtliga hem, till vilka feriebarn sänts, har godkänts av barnavårdsnämnden i den kommun, där feriehemmet är beläget.

Skollovskolonierna har för det gångna årets verksamhet erhållit statsbidrag, dels för koloniverksamheten och dels till feriebarnsverksamheten. Detta bidrag med en krona per barn och dag har till största delen använts till reparation och underhåll av fastigheterna.

Någon utökning av den egentliga koloniverksamheten kommer efter allt att döma inte att äga rum under år 1951, eftersom byggnadstillstånd för den planerade kolonibyggnaden i Söderbärke ännu icke kunnat erhållas. Om tillräckligt många lanthem kan anskaffas kommer däremot feriebarnsverksamheten att utökas ytterligare.

Till bif. redogörelse för föreningens verksamhet under år 1949 hänvisas.

Västerås den 28 juni 1950.

För Föreningen Västerås skollovskolonier:

HELMER GUSTAFSSON.

Bilaga 18 A Folkpensionering.

Till Stadsfullmäktige.

Pensionsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 och därtill anföra följande:

Anslaget till telefon och annonser har höjts från 500 till 800 kronor, då det nuvarande anslaget icke synes förslå.

För resor och traktamenten har begärts 1.000 kronor. Härav är största delen avsedd att användas för att bereda tjänstemän och några ledamöter möjlighet att deltaga i studiekurser och konferenser i ämnen, som beröra pensionsnämndens verksamhet.

Beträffande kommunbidraget till folkpensionerna och de särskilda bostadstilläggen hänvisas till bifogade skrivelse från Kungl. Pensionsstyrelsen (Bil. A.). Med hänsyn till stadens tillväxt har en ökning av anslagen beräknats med 10 procent i förhållande till de kostnader härför som staden påförts år 1950 (avseende år 1949).

Västerås den 17 juni 1950.

För pensionsnämnden i Västerås stad:

MARTIN LINDHEIMER.
Ordförande.

Bilaga 18 B Västerås erkända sjukkassa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under hänvisning till stadsfullmäktiges tidigare beslut om bidrag till Västerås erkända sjukkassa, får styrelsen för nämnda sjukkassa anhålla att för år 1951 komma i åtnjutande av anslag beräknat efter 1 krona per medlem, till täckande av kassans administrationskostnader. Medlemsantalet beräknas vid 1951 års ingång uppgå till 19.500.

Ett exemplar av förvaltnings- och revisionsberättelserna för år 1949 bifogas.

Västerås den 26 juni 1950.

För Västerås erkända sjukkassa:

KARL ENGDAHL.
Ordförande.

Bilaga 18 B Aseapersonalens erkända sjukkassa.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Aseapersonalens erkända centralsjukkassa, vilken kassa den 30 juni 1933 blivit hos Kungl. Socialstyrelsen registrerad enligt lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar dels ock i enlighet med Kungl. Maj:ts förordning den 26 juni 1931 antagen till erkänd centralsjukkassa fr. o. m. den 1 juli 1933 och som den 31 december 1949 räknade 18.031 sjukförsäkrade, avgiftspliktiga medlemmar, av vilka *10.161* vid årets slut voro i Västerås mantalsskrivna, får härmed vördsamt anhålla om erhållande av kommunbidrag för år 1951. Det kommunala bidraget — i likhet med vad som utgår till övriga erkända sjukkassor i Västerås — har beräknats att utgå med kr. 1:— för varje i Västerås mantalsskriven medlem.

Den av årsmötet godkända förvaltningsstaten för år 1951 bifogas. Denna utvisar att ett kommunbidrag på kronor 25.600:— (varav kronor 12.000:— erhålles i kommunbidrag från Stockholm och kronor 3.600:— från Ludvika) beräknats. Trots det beräknade kommunbidraget har ett underskott att täckas av övriga inkomster på kronor

15.000: — uppstått för att inkomst- och utgiftsstaterna skola balansera.

Ett exemplar av kassans stadgar jämte förvaltnings- och revisionsberättelse över sistförflutna verksamhetsår bifogas.

Västerås den 19 juli 1950.

Aseapersonalens erkända centralsjukkassa:

IVAR BEHRING.
Ordförande.

Tora Ljung-Eriksson.
Verkställande tjänsteman.

Bilaga 19 B Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Hyresnämnden får härmed överlämna följande förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 och därtill anföra följande.

Staten har uppgjorts under försutsättning, att hyresnämndens verksamhet kommer att fortgå under hela år 1951.

Anslagen 101,0 löner och arvoden till nämndens ordförande, ledamöter, sekreterare samt expeditions- och skrivbiträde har upptagits med oförändrat belopp. Med samma belopp som i årets stat har vidare upptagits anslag för porto med 2.000 kronor, för resor med 1.000 kronor och för sakkunniga med 600 kronor. Däremot ha anslagen för kontorskostnader och för övriga expenser ansetts kunna minskas med vardera 100 kronor från respektive 600 till 500 kronor samt 200 kronor till 100 kronor.

Staten, som slutar å 18.800 kronor, uppvisar sålunda en utgiftsminskning å 200 kronor.

Västerås den 20 juli 1950.

För hyresnämnden:

FOLKE HÖIJER.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Nr 22 b. Motiveringar till budgetförslaget för år 1951.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 och i samband därmed anföra följande.

Skatteunderlaget för år 1951 har ökat med c:a 110.000 skattekronor eller från c:a 1.657.000 skattekronor till c:a 1.767.000 skattekronor. Ökningen utgör c:a 6,6 %. Som jämförelse kan nämnas, att ökningen i antalet skattekronor från 1949 till 1950 utgjorde 152.000 kronor, motsvarande 10 %, från 1948 till 1949 97.000 kronor, motsvarande 6,9 %, och från år 1947 till 1948 ungefär 31,3 %. Antalet skattekronor per innevånare uppgår för närvarande till 30,5. Motsvarande tal för 1950 är 29,7, för 1949 28,2 och för 1948 27,6, allt beräknat efter innevånareantalet den 31 december nästföregående år.

Förutom ökningen av skattekronornas antal har man liksom i årets stat att vid upprättande av 1951 års budgetförslag räkna med en fordran å statsverket avseende skatt. Denna fordran sammanhänger med källskattereformen och motsvarar skillnaden mellan den numera av taxeringsnämnderna fastställda skatten för år 1949 och det belopp, vilket staden under samma år av statsverket uppburit i avräkning å nyssnämnda skatt. Skillnaden utgör c:a 1.686.000 kronor. Motsvarande belopp vid upprättande av årets stat utgjorde 1.558.000 kronor och vid upprättande av 1949 års stat 2.941.000 kronor.

Det i staten för 1951 ingående disponibla bokslutsöverskottet för 1949 uppgår till 651.000 kronor. Motsvarande bokslutsöverskott för år 1948 utgjorde 163.440 kronor och för 1947 8.485 kronor.

Lönekostnaderna ha beräknats efter oförändrad lönenivå och oförändrat rörligt tilllägg av 12 %. För att möta de krav å ökade dyrtidstillägg, som under nästa år eventuellt kunna uppstå genom förväntad stegring av indextalet, har reserverats ett särskilt anslag å 350.000 kronor.

Å pensionerna har rörliga tillägget beräknats efter 27 % eller samma grunder, vilka gällde för tillägg å löner enligt 1945 års löneplan. Tillägget följer, med en mindre justering uppåt, det s. k. ramavtalet.

I detta sammanhang må erinras om vad drätselkammaren i missivskrivelsen till årets stat anfört angående den merkostnad, som införandet av ett nytt normalpensionsreglemente och i samband därmed företagen höjning av pensionsunderlagen kan komma att medföra. Frågan om dylikt reglemente är ännu icke slutbehandlad av de centrala förhandlingsinstanserna. Man kan emellertid räkna med att frågan nu så småningom närmar sig sitt avgörande. I staten har därför avsatts ett särskilt anslag å 250.000 kronor för mötande av den ökade kostnad i form av retroaktiva avgifter, som en pensionsreglering kan medföra. Då i 1949 års bokslut för samma ändamål reserverats 111.000 kronor motsvarande behållningen å stadsfullmäktiges och drätselkammarens reservationsanslag för oförutsedda utgifter samt av 1950 års motsvarande anslag åtminstone 100.000 kronor beräknas kunna reserveras, skulle sålunda till förfogande för

detta ändamål vid 1951 års utgång sammanlagt finnas ett belopp av drygt 460.000 kronor.

Antalet av stadens anställda har ökat ganska kraftigt och likaså antalet pensionärer. Antalet ordinarie befattningar (utom lärarpersonalen) utgjorde enligt 1949 års stat 418, i 1950 års stat 445 och beräknas i 1951 års stat till 462. Motsvarande siffror för lärarpersonalen utgör för 1949 209, för 1950 269 och för 1951 280. Antalet pensionärer utgör för 1949 238, för 1950 260 och för 1951 275. Lönesumman, inklusive dyrtidstillägg, har ökats ifråga om ordinarie befattningshavare utom lärare från 3.200.000 kronor i 1949 års stat till c:a 3.571.000 kronor i 1951 års statförslag och för lärarpersonalen från respektive c:a 1.750.000 kronor till c:a 2.538.000 kronor i föreliggande budgetförslag. Lönesumman för övrig ej kollektivanställd personal, vartill hänföres extra och tillfälliga befattningshavare samt arvoden, utgjorde inklusive dyrtidstillägg à 12 % år 1949 c:a 950.000 kronor och beräknas enligt 1951 års statförslag till c:a 1.003.000 kronor.

Pensionssummorna, inklusive dyrtidstillägg à 27 %, ha ökats från c:a 489.000 kronor år 1949 till c:a 584.000 kronor i 1951 års statförslag. Sammanlagda beloppen av pensionsavgifter till SKP och stadens pensionsfond voro 1949 410.517 kronor och beräknas i 1951 års stat till 479.280 kronor. Ökningen av lönesummorna beror endast till obetydlig del på löneförhöjningar, vilka blott sparsamt förekommit under senaste året, utan har huvudsakligen föranletts av ökat antal tjänster samt ålderstillägg.

Föreliggande budgetförslag för 1951 omsluter c:a 34.255.000 kronor, medan omslutningen i 1950 års budget utgör c:a 31.655.000 kronor.

De största nettoökningarna utvisa följande budgettitlar:

Polis- och åklagarväsen 51.000 kronor, brandväsendet 52.000 kronor, hyresfastigheter 104.000 kronor, gatuförvaltning (8 B 2) 92.000 kronor, parkförvaltningen 155.000 kronor, varmbadhuset 33.000 kronor, anordningar för friluftsliv 100.000 kronor, folkskolor 215.000 kronor, kommunal flickskola 34.000 kronor, statliga läroverk 100.000 kronor, idrott 64.000 kronor, barnstugor 60.000 kronor och folkpensionering 138.000 kronor.

Liksom tidigare ha väsentliga avsättningar skett till kapitalbildande utgifter. Bland dessa må särskilt framhållas diverse fastighetsförvärv 443.000 kronor, anordnande av järnvägsundergång vid den så kallade Gröna villan 150.000 kronor, bro över Svartån 50.000 kronor, kolkran vid gasverket 60.000 kronor, diverse mindre ledningsutsträckningar 130.000 kronor, ombyggnad av varmbadhuset 25.000 kronor, ombyggnad och modernisering av Björnöbron 100.000 kronor, inventarier för Blåsboskolan med avdrag för statsbidrag 92.000 kronor, grundförstärkningar och erforderliga reparationer i läroverkets huvudbyggnad 118.000 kronor, engångsinbetalningar till SKP 50.000 kronor, fond för allmänna byggnader 1.000.000 kronor och bostadssubventionsfonden 130.000 kronor. Sammanlagt har sålunda för nu uppräknade ändamål avsatts c:a 2.350.000 kronor.

Hamnens beräknade förlust för 1951, c:a 460.000 kronor, har täckts av uttaxerade medel på finansförvaltningens stat intill ett belopp av 400.000 kronor. Samtliga hamnens underskott till och med år 1949 ha täckts av uttaxerade medel. I staten för 1950 har räknats med en driftförlust av hamnrörelsen med 253.000 kronor, för vilken full täckning finnes upptagen av skattemedel. Då av allt att döma hamnrörelsen för år 1950 kommer att gå betydligt bättre än som beräknats, har drätselkammaren icke ansett anledning föreligga att täcka hela den beräknade förlusten för år 1951.

Till skatteregleringsfonden har avsatts ett belopp av 300.000 kronor. Tidigare ha till

fonden avsatts sammanlagt 3.200.000 kronor, varför efter den föreslagna avsättningen i 1951 års stat fondens behållning skulle uppgå till 3.500.000 kronor. Detta innebär, att staden jämlikt fondlagens bestämmelser utan vidare har till förfogande ett belopp av drygt 1.100.000 kronor för skatteutjämningsändamål, därest förhållandena skulle därtill föranleda.

Stadsfullmäktiges reservationsanslag till oförutsedda utgifter har upptagits till c:a 520.000 kronor mot c:a 538.000 kronor i årets stat. Anslaget till oförutsedda utgifter att disponeras av drätselkammaren har bibehållits vid 25.000 kronor.

I den mån så ansetts möjligt ha nedskärningar företagits å olika anslagsposter i förhållande till de olika förvaltningarnas äskanden.

Skattesatsen har från angivna utgångsläge och med omförmälda avsättningar samt efter de ändringar i delstaternas budgetförslag, varför nedan skall redogöras, kunnat bibehållas oförändrad vid kronor 7: 35.

Kammaren vill nu liksom tidigare kraftigt understryka vikten av att de olika delförvaltningarna under ett kommande budgetår iakttaga största möjliga sparsamhet med de till förfogande stående anslagen. Kammaren förutsätter vidare, att framställningar om nya anslag utöver de i staten upptagna under budgetåret endast göras i särskilt trängande fall.

Liksom tidigare ha under en del konton angivits utgiftens beteckning utan att något anslagsbelopp utförts, varjämte kontot försetts med en not, vari omtalas, att odisponerade medel av tidigare anslag reserverats till år 1951. I samtliga dessa fall avser drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa om medgivande, att de medel å kontot, vilka vid 1950 års utgång kvarstå odisponerade, få för samma ändamål reserveras till 1951. För undvikande av onödig vidlyftighet i framställningen kommenteras dessa konton endast i undantagsfall, då förhållandena därtill föranleda.

Drätselkammaren övergår därefter till att kortfattat kommentera de olika specialstatförslagen.

1. Allmän förvaltning.

1 A 1. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

Utgifterna äro i huvudsak oförändrade.

1 A 2. Löne- och avtalsnämnd.

Förslaget upptager utgifter till samma belopp som i 1950 års stat.

1 B. Stadsrevision.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1950 har arvodet till stadsrevisionens ledamöter höjts med 700 kronor. Vidare har ersättningen till revisionsfirma för siffergranskning höjts från 14.000 till 17.000 kronor, då arbetet ökats såsom en följd av stadsförvaltningens expansion. Ett anslag har tillagts å 2.000 kronor för anskaffande av vissa erforderliga inventarier.

På inkomstsidan har med hänsyn till de ökade utgifterna för revisionen tekniska verkens och socialvårdens andelar i revisionskostnaden höjts med 2.100 kronor.

Statförslaget företer i förhållande till 1950 års stat en kostnadsökning netto av 3.800 kronor.

Även med de föreslagna ökningarna äro enligt stadsrevisionens uppfattning revisionskostnaderna här i staden lägre än i vissa jämförbara städer. Drätselkammaren vill emellertid i detta sammanhang framhålla, att åtskilliga stora fördelar skulle vara förenade med en anslutning till Kommunalekonomiska föreningen. Detta företag arbetar

såsom en central organisation för revisionen av därtill anslutna kommuner genom särskilda distriktskontor uti landet. Den sakkunskap och speciella kännedom om kommunal förvaltning och bokföring, som ett dylikt företag besitter, skulle givetvis vara en synnerligen värdefull tillgång för stadsrevisionens kommunvalda ledamöter. Drätselkammaren vill därför ifrågasätta, huruvida icke en anslutning till Kommunalekonomiska föreningen bör övervägas och hemställer därför att stadsrevisionen ville närmare utreda denna fråga.

1 C. Drätselkammare.

1 C 1. Gemensamma kostnader.

Utgifterna äro i huvudsak oförändrade.

1 C 2. Stadskansliet.

Utgifterna för löner och arvoden ha ökat med c:a 1.800 kronor beroende på ålderstillägg. En höjning av kostnaden för telefon m. m. har föreslagits med 1.400 kronor. Denna höjning är genomgående för samtliga de telefoner, som betjänas av stadsförvaltningens växel. Tidigare har hela kostnaden för personalen belastat drätselkontorets budget, medan endast samtalsavgifterna fördelats å de olika förvaltningarna. Det har emellertid ansetts riktigare att fördela även personalkostnaden på samtliga apparater, vilket gör 100 kronor per telefonapparat. Motsvarande höjning återfinnes alltså även på åtskilliga andra telefonkonton men blir i fortsättningen icke föremål för särskilt omnämnande.

Anslaget för skrivmateriel, blanketter o. d. föreslås sänkt från 7.000 kronor till 6.000 kronor. I övrigt äro anslagsposterna i huvudsak oförändrade.

1 C 3. Drätselkontor.

Lönestaten företer en ökning med c:a 5.000 kronor, beroende bland annat på den av stadsfullmäktige den 28 september 1950 beslutade omorganisationen av drätselkontoret. Anslaget för pensionsavgifter föreslås sänkt med 2.000 kronor. Ett i 1950 års stat upptaget engångsanslag å 1.000 kronor till sakkunnigt biträde för undersökning av bokföringssystem har bortfallit.

På inkomstsidan har tillkommit en post å 12.900 kronor avseende vissa andra förvaltningars andelar i telefonväxelns kostnader enligt vad tidigare omnämnts. Totalt utvisar denna budgettitel en nettoförbättring av c:a 9.000 kronor.

1 Ö. Övriga ändamål.

Anslaget för representation har höjts med 3.000 kronor med hänsyn till den verkliga förbrukningen. Kostnaden för föreningsavgifter till Svenska Stadsförbundet har ökats med c:a 3.000 kronor som en följd av den ökade folkmängden. Något särskilt anslag för reklam har icke behövt upptagas, enär vid detta års slut ett beräknat överskott å c:a 5.000 kronor beräknas uppstå på tidigare anslag. Överskottet föreslås reserverat till nästa år. Ett särskilt anslag har, för första gången, upptagits för arvoden till ledamöterna i samtliga samarbetsnämnder. Liksom i 1950 års stat har upptagits ett anslag å 1.500 kronor till Reso. Drätselkammaren anser sig dock i detta sammanhang böra framhålla att i Resos framställning om anslag åberopats innehållet i 1949 års verksamhetsberättelse, varav framgår att styrelsen för Reso ämnar anställa en särskild ombudsman för klubbverksamheten. Det kan ifrågasättas om stadens anslag bör användas för dylikt ändamål, särskilt som föreningens behållning vid slutet av år 1949 utgjorde nära 2.000 kronor.

Anslaget för resor och traktamenten föreslås sänkt från 6.000 kronor till 5.000 kronor.

Trots förut omförmälda anslagshöjningar ha utgifterna under denna titel beräknats minska med sammanlagt omkring 18.000 kronor, beroende huvudsakligen på att ett i 1950 års stat upptaget anslag å 25.000 kronor för utgivande av bildverk över Västerås stad bortfallit.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under rubriken Allmän förvaltning i föreliggande skick.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

I magistratens budgetförslag ha följande ändringar vidtagits. Anslaget till löner och arvoden har reducerats med 3.000 kronor. Såsom framgår av magistratens budgetskrivelse äro stadens kostnader för vikarier i realiteten c:a 3.000 kronor lägre än det begärda anslaget. Å anslaget till ordinarie befattningshavares löner sparas nämligen ungefär nämnda belopp genom de återbetalningar, borgmästaren har att göra för den tid han är tjänstledig för riksdagsmannauppdrag. Den interna posten för hyra har ökats med 1.300 kronor enligt fastighetskontorets framställning.

Efter sålunda företagna justeringar utvisar budgetförslaget en förbättring netto av c:a 5.000 kronor. Detta sammanhänger med att några utgifter för valkostnader för år 1951 icke behöva beräknas, enär allmänna val då icke hållas.

2 B 1. Polisväsen och fångvård.

I samband med stadsfullmäktiges beslut om inrättande av särskild åklagartjänst har den tidigare budgettiteln Polis- och åklagarväsen samt fångvård uppdelats i *dels* ovanstående budgettitel, *dels* ock en budgettitel benämnd *2 B 3 Aklagarväsen.*

I polisnämndens statförslag ha följande ändringar vidtagits. Förutom en mindre justering å kontot Löner till personal å ordinarie stat har av nämnden begärt anslag för löner till extra och tillfälliga befattningshavare reducerats från 49.500 kronor till 45.000 kronor. Detta sammanhänger med att i beloppet medräknats beklädnadsbidrag för vikarier, vilken utgift emellertid särskilt budgeterats under konto 103,3.

Vidare föreslår drätselkammaren sänkning av anslaget för skrivmateriel och blanketter från 10.000 kronor till 9.000 kronor. Då under titeln 2 B 3 för samma ändamål upptagits anslag å 2.000 kronor, utgör anslaget för skrivmateriel och blanketter sålunda sammanlagt 11.000 kronor, vilket dock är 1.000 kronor högre belopp än motsvarande anslag å den odelade budgettiteln i 1950 års stat. Anslaget för resor och traktamenten föreslås sänkt från av polisnämnden begärda 12.000 kronor till 9.000 kronor med hänsyn till förelupen felkalkylering. Anslaget för förbrukningsinventarier föreslås nedsatt från 8.000 kronor till 7.000 kronor. Under år 1949 kostade förbrukningsinventarierna endast 1.800 kronor och innevarande år till och med augusti månad har av motsvarande anslag endast behövt tagas i anspråk 2.000 kronor. Även anslaget till sjukvård för anhållna föreslås reducerat från begärda 2.000 kronor till 1.000 kronor med hänsyn till den verkliga förbrukningen under år 1949 och under första delen av

innevarande år. Enär vindsvåningen i polishuset nu kommer att inredas, har den interna hyreskostnaden höjts från 20.450 kronor till 28.750 kronor. Slutligen har av polisnämnden begärt anslag å 5.000 kronor till utredningskostnader för nytt polishus borttagits, enär motsvarande anslag påförts fastighetsförvaltningens stat.

2 B. Åklagarväsen.

Följande ändringar ha företagits i polisnämndens statförslag. Anslaget till löner och arvoden har sänkts från 46.000 kronor till 45.000 kronor. I detta anslag ingår nämligen kostnad för vikarie, vilken bör kunna sänkas från 2.500 kronor till 1.500 kronor med hänsyn till att stadsfiskalen och biträdande stadsfiskalen jämlikt instruktionerna äro skyldiga att i viss utsträckning utan ersättning vikariera för varandra. Vidare föreslås sänkning av anslaget för anskaffning av inventarier med 1.000 kronor. Polisnämnden har nämligen beräknat inventariebehovet för en stadsfiskal, en biträdande stadsfiskal, ett kanslibiträde och ett skrivbiträde. Endast en av stadsfiskalerna kommer att utgöras av ny befattningshavare och inventarier finnas redan i viss utsträckning för hittillsvarande befattningshavare.

I anslaget till löner och arvoden ingår kostnaden för avlöning av ett kontorsbiträde å ordinarie stat. Anslaget upptages med sedvanligt förbehåll för stadsfullmäktiges beslut angående befattningens inrättande.

Efter sålunda verkställda justeringar utvisa båda budgettitlarna sammanlagt en utgiftsökning netto å 51.000 kronor, vilken givetvis sammanhänger med den beslutade omorganisationen av polis- och åklagarväsendet.

2 Ö. Övriga ändamål.

Utgifterna äro oförändrade i förhållande till 1950 års stat.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under titeln Rätts- och ordningsväsen med ovan under de särskilda deltitlarna angivna ändringar, tillägg och förbehåll.

3. Mantalsskrivning och beskattningsväsen.

3 B 1. Uppbördsverk.

Utgifter och inkomster äro i huvudsak oförändrade. Smärre höjningar ha föreslagits av anslagen för telefon och lokalhyra. Å andra sidan företer lönekontot en minskning i förhållande till 1950 års stat beroende på att en befattning såsom extra kontrollant indragits. Totalt uppvisar denna titel en utgiftsminskning å c:a 2.600 kronor.

3 B 2. Taxeringskontor.

Anslaget för ersättning till ledamöter i taxeringsnämnder har höjts från 4.500 kronor till 6.000 kronor såsom en följd av stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1950, varigenom ersättningen till taxeringsledamöter höjts.

3 C. Exekutionsverk.

I magistratens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Anslaget för pensioner har med hänsyn till förelupen felräkning sänkts från 12.000 kronor till 11.000 kronor.

Vidare ha posterna telefon och hyra justerats uppåt med mindre belopp. På förslag av stadsfogden har magistraten beräknat inkomsterna av sportler till 20.000 kronor eller samma belopp som i 1950 års stat. Drätselkammaren föreslår, att posten höjes till 25.000 kronor. Till och med juli månad innevarande år har nämligen influtit ett belopp av 15.700 kronor. Efter sålunda vidtagna ändringar föreligger en nettoförbättring å denna budgettitel om c:a 1.400 kronor.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Stadsarkitektkontor.

I byggnadsnämndens statförslag föreslås följande ändringar. Anslaget för pensionsavgifter har sänkts från 11.000 kronor till 9.000 kronor. Å konto 101,0 löner och arvoden, 114 telefon m. m. och 162 hyror föreslås mindre justeringar uppåt med tillhopa 1.400 kronor. Anslaget för löner och arvoden har beräknats i enlighet med den av stadsfullmäktige den 28 september 1950 beslutade omorganisationen av kontoret. Ett nytt anslag för pensioner har upptagits med 4.200 kronor avseende sjukpensionering av stadsplaneteknikern.

Anslaget för fordonsersättning har höjts med 3.000 kronor till 6.147 kronor. Anslaget avser bilersättning till innehavaren av den nya befattningen såsom byggnadsinspektör ävensom till stadsarkitekten och stadsplanearkitekten. Drätselkammaren erinrar om att anslaget i den del detsamma avser ersättningar till annan befattningshavare än som nu åtnjuter dylik ersättning icke får tagas i anspråk utan drätselkammarens medgivande.

Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 5.700 kronor för utbyte av den nuvarande mindre hållbara tjänstebilen mot en ny.

Inkomstposten Avgifter för byggnadslov och protokollslösen har höjts med 10.000 kronor sammanhängande med den nya taxan för ritningsgranskning.

Efter ovan angivna justeringar företer denna budgettitel en nettoförbättring å c:a 3.500 kronor.

4 B. Stadsingenjörskontor.

Drätselkammaren föreslår följande ändringar i byggnadsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för denna budgettitel. Under kapitalutgifter har byggnadsnämnden upptagit anslag för anskaffning av bilar med 7.500 kronor. Detta anslag har sänkts till 5.500 kronor. 2.000 kronor har nämligen influtit genom försäljning av en personbil, varför detta belopp i första hand bör användas för inköp av ny bil. Vidare ha vissa mindre justeringar nedåt företagits ifråga om löneanslagen. Anslaget för pensionsavgifter har kunnat sänkas med 2.600 kronor beroende på att befattningen såsom mätningsingenjör tills vidare är vakant. Anslaget för fordonsersättningar föreslås höjt med 2.400 kronor, sedan jämlikt drätselkammarens medgivande stadsingenjören numera erhållit ersättning för hållande av egen bil i tjänsten.

För anskaffning av inventarier har upptagits 8.000 kronor mot 3.000 kronor i 1950 års stat. Anskaffningen avser bland annat en polarkoordinatograf och en teodolit.

Efter ovan omförmälda justeringar företer denna titel en ökning av c:a 8.600 kronor mot 1950 års stat. Detta beror företrädesvis på ovan angivna ökade kapitalutgifter.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar och tillägg antaga byggnadsnämndens förslag till budget för Byggnads- och stadsplaneväsen.

5. Försvarsväsen.

5 *A. Civilförsvar.*

Denna budgettitel, vilken uppgjorts under förutsättning av nuvarande fredsmässiga förhållanden, utvisar en nettoförbättring av c:a 13.000 kronor. Detta sammanhänger bl. a. med att i föregående års stat upptagna anslag à 8.000 kronor för vissa kapitalutgifter nu bortfallit samt att statsbidraget beräknats till c:a 3.600 kronor högre belopp än i årets stat.

5 *B. Familjebidrag.*

Nettoutgifterna på denna budgettitel utgöra samma belopp som innevarande år.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville i föreliggande skick bifalla förslaget till stat för Försvarsväsen.

6. Brandförsvar.

I brandstyrelsens statförslag har företagits följande ändringar. Anslaget för drivmedel och smörjoljor, som av brandstyrelsen upptagits med ett i förhållande till 1950 oförändrat belopp av 8.000 kronor har nedsatts till 7.000 kronor med hänsyn att bensinskatten från och med nästa års ingång kommer att minskas. Under kapitalutgifter har brandstyrelsen upptagit anslag för inventarieanskaffning à 16.000 kronor. I detta belopp ingår bland annat en radiogrammofon för 1.200 kronor. Genom borttagande av denna samt genom minskning i övrigt har anslaget nedbringats till 13.000 kronor.

Å inkomstsidan har tillagts ett anslag à 5.000 kronor utgörande beräknat statsbidrag för branddamm detta närmast för att markera att dylikt statsbidrag bör sökas.

Efter sålunda föreslagna justeringar utvisar budgettiteln en nettoökning av c:a 52.000 kronor. Anledningen härtill är bl. a. ökade avlöningskostnader i anledning av anställande av två nya brandmän enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950 samt höjda arvoden till borgarbrandkåren. Vidare har till avlöning av vikarier upptagits 30.000 kronor emot 18.000 kronor innevarande år. För innevarande år har hittills förbrukats ett belopp av 25.000 kronor. Enligt brandchefens meddelande räknas med vikarie för sex brandmän eller brandförmän under fem månader och under hela året 4 man såsom sjukvikarier. Ökningen å lönestaten uppgår härigenom till c:a 31.000 kronor. Drätselkammaren har fäst sig vid den i förhållande till andra förvaltningsgrenar stora sjukdomsfrekvens, som förefinnes inom brandkåren, och kammaren kommer att i fortsättningen infordra erforderliga uppgifter om sjukdomsfallen för övervägande av de åtgärder, vilka kunna företagas. Anslaget för pensioner har höjts med c:a 8.000 kronor och anslaget för pensionsavgifter till c:a 4.000 kronor. Den interna hyresposten har höjts med 11.300 kronor enligt fastighetskontorets anvisningar.

Inkomsterna äro, bortsett från den tillagda statsbidragsposten i huvudsak oförändrade.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar antaga brandstyrelsens förslag till stat.

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. *Fastighetskontor och gemensam förvaltning.*

Lönestaten visar en ökning av c:a 6.000 kronor, vilket sammanhänger med att en ny befattning såsom fastighetsassistent inrättats i lönegrad 22 enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1950 varvid samtidigt en extra befattning som ingenjör indragits samt att en ny befattning såsom ordinarie skrivbiträde enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950 inrättats. Anslag för pensionsavgifter har i sammanhang med vad nyss nämnts måst ökas med c:a 2.000 kronor. Ett nytt anslag begäres à 2.000 kronor för fordonsersättning beroende på att fastighetschefen av drätselkammaren beviljats bidrag för hållande av egen bil i tjänsten. Från titeln 2 B 1 har vidare hit överförts anslag à 5.000 kronor till utredningskostnader för nytt polishus. Anslag för utredningskostnader för om- eller nybyggnad av stadshotellet har upptagits med oförändrat belopp av 25.000 kronor. Överskott à 1950 års anslag för samma ändamål föreslås reserverat till nästa år.

För utbyte av nuvarande skåpbil mot en paketbil har upptagits ett anslag à 8.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1950. Vidare har upptagits anslag à 4.500 kronor för bland annat inköp av förvaringsskåp för ritningar, vertikalskåp, skrivmaskin och diverse möbler. Kapitalutgifterna, som i 1950 års stat utgjorde 7.000 kronor, ha därför ökat med 5.500 kronor.

Allt som allt företer denna budgettitel en nettoökning av c:a 20.000 kronor.

7 B. *Förvaltningsfastigheter.*

För *Rådhus med annex* har underhållsanslaget höjts med 6.000 kronor. Anslaget för renhållning och städning har måst höjas med 2.000 kronor. Ytterligare en del kostnadsökningar tillkomma, föranledda av det för stadsingenjörskontoret inrättade nya arkivet.

För *tomten nr 1 i kv. Njord* (det s. k. nämndhuset) begäres ökning av underhållsanslaget med 4.000 kronor, då ett flertal utrymmen hos såväl tandpolikliniken som länsarbetsnämnden äro i behov av reparationer.

I fråga om *Polishuset* har upptagits ett nytt anslag à 7.000 kronor för ombyggnad av polishusets entré i överensstämmelse med gällande byggnadsbestämmelser. Vidare begäres en höjning av anslaget för underhåll av denna fastighet från 3.500 till 4.500 kronor.

Anslaget för underhålls- och förbättringsarbeten i *Brandstationen* begäres höjt med 14.500 kronor till 25.500 kronor. Åtskilliga reparationsarbeten i kontorslokalerna, förläggningsrummen och vissa övriga utrymmen i brandstationen måste nämligen företagas.

Utgifterna för *Tullhus* äro i huvudsak oförändrade, likaså ifråga om *Diverse förvaltningsfastigheter* och *Drätselkammarens förrådsbyggnader.*

Under rubriken *Barnstugor, daghem och barnkoloni* har upptagits ett nytt anslag å 15.000 kronor utgörande del av kostnaden för den flyttning av del av Utanby daghem, vilken staden kan bliva ålagd att verkställa. Totalkostnaden för flyttningen har beräknats till 34.000 kronor. Återstående del av kostnaden, 19.000 kronor, har täckts genom ett i bokslutet för år 1949 reserverat överskott å byggnadsanslaget för daghemmet.

Bland *kapitalutgifter* märks ett anslag å 5.000 kronor för anordnande av tvättstuga vid Uddens koloni. Det förutsättes härvid att barnstugestyrelsen skall tillhandahålla tvättmaskin. I motsats till vad fallet var i 1950 års stat har icke något anslag för utredningskostnaderna för nytt stadshus upptagits. Avsättning bör i stället göras till fonden för allmänna byggnader.

Denna budgettitel uppvisar en nettoförbättring i förhållande till 1950 års stat av c:a 72.000 kronor.

7 *C. Exploateringsfastigheter.*

Anslaget för tomtmätning och tomtindelning av egen mark har nedsatts med 3.000 kronor till 5.000 kronor och anslaget för grundundersökningar med 4.000 kronor till 6.000 kronor.

Anslag för underhåll av fastigheter har uppdelats på två konton, ett för Johannisbergs herrgård å 7.000 kronor och ett för övriga fastigheter å 3.000 kronor. Hänsyn har därvid tagits till att Gideonsbergs gård numera överförts till och underhålles å fastighetskontorets stat.

Beträffande *kapitalutgifterna* har anslaget för grundrabatter upptagits till endast 20.000 kronor och anslaget till anslutningsavgifter för ledningar till 30.000 kronor mot innevarande år 75.000 kronor för vardera. På årets anslag finnes f. n. c:a 60.000 kronor på vartdera anslaget. Vidare har till täckning i 1951 års stat upptagits köpeskillingen för Gryta 1^2 med 153.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 mars 1950. Ett nytt anslag har även upptagits för järnvägsspår å 15.000 kronor. Sistnämnda anslag avser kostnaderna för ett spår på Viksäng, som staden enligt avtal med Sundströms järnaffär skall utlägga.

På inkomstsidan märkes en höjning av posten tomträttsavgälder (261,2) med c:a 37.000 kronor, vilket sammanhänger med att tomträttsupplåtelserna alltmera kommit i bruk.

Budgettiteln utvisar en nettoförsämring av c:a 4.000 kronor.

7 *D 1. Jordbruksrörelse.*

Utgifter och inkomster balansera å c:a 397.000 kronor. Utgifter för arrenden ha av lantegendomsnämnden upptagits med c:a 16.500 kronor mindre belopp än detta år. Anledning härtill är den att lantbruket endast betalar arrende för de lantegendomar, som direkt brukas av lantegendomsnämnden. De av staden till utomstående utarrenderade jordbruksegendomarna upptagas under jordbruksfastigheter på fastighetsförvaltningens stat, där även inkomsterna av arrenden inflyta. Som ersättning till nämnden för ombesörjande av skötsel och tillsyn av dessa utarrenderade egendomar har upptagits en intern inkomstpost av 1.800 kronor.

7 *D 2. Skogar.*

Utgifter och inkomster balansera å c:a 35.000 kronor. Bland anslagen märkes särskilt ett nytt anslag å 4.800 kronor för vägbyggnader, avseende anläggande av körbar väg till Lunda allmänning.

7 D 3. *Jordbruksfastigheter.*

Som ovan under 7 D 1 anmärkts har upptagits ett anslag å 1.800 kronor såsom bidrag till lantegendomsnämnden för administration. Vidare märkes ett nytt anslag å 3.000 kronor till utredningskostnader för ekonomibyggnader vid lantbruket och ett nytt anslag å 2.000 kronor för bestridande av staden åvilande underhåll av byggnader å utarrenderade gårdar.

Anslaget för grundförbättringar har höjts från 10.000 kronor till 15.000 kronor, då under 1951 en del omfattande täckdikningar komma att utföras.

Budgettiteln företer en nettoförbättring å c:a 8.300 kronor, beroende på att ett större anslag för kapitalutgifter, som återfanns i 1950 års stat, nu bortfaller.

7 E. *Hyresfastigheter.*

För att täcka kostnaden för reparationer av det nuvarande fastighetsbeståndet har anslaget för underhåll av *Diverse fastigheter* upptagits med 175.000 kronor mot 160.000 kronor i årets stat. Som en följd av att ett flertal gårdskarlar fått sina lönevillkor reglerade genom kollektivavtal har anslaget för löner till gårdskarlar samt renhållning måst höjas från 34.000 kronor till 42.000 kronor. Kostnaden för vatten och belysning beräknas minska med 3.000 kronor och kostnaden för värme ökas med 2.000 kronor.

För *Stadshotellet* beräknas underhållskostnaderna att öka med 15.000 kronor, varför anslaget för detta ändamål begäres höjt från 30.000 kronor till 45.000 kronor. Under 1951 erfordras nämligen reparationer i stora festsalen, träsalen, Vita rummet, biljardrummet på Sällskapet, och i trappuppgång med flera utrymmen samt inläggande av nytt golvmaterial i tredje klass matsal och första klass kök. Då 1950 års anslag sannolikt icke kommer att räcka till de arbeten, som planerats i år, kommer en del av dessa arbeten att utföras först under år 1951 och sålunda belasta sistnämnda års anslag. Anslaget för värme har höjts från 40.000 kronor till 45.000 kronor med hänsyn till de faktiska kostnaderna under senare år.

För *Sundinska huset* äro anslagen i huvudsak oförändrade.

Beträffande *Paviljongen* i stadsparken har underhållsanslaget måst höjas med 2.000 kronor från 4.000 kronor till 6.000 kronor.

Utgifterna för *Varumagasin* äro i huvudsak oförändrade.

Såsom en följd av verkställda tillbyggnader vid *omnibusgaraget* måste underhållsanslaget höjas med 2.000 kronor, anslaget för fastighetsskatt med 1.500 kronor och interna räntan med 13.600 kronor.

Bland *kapitalutgifterna* märkas nya anslag å 10.000 kronor för ombyggnad av omnibusstationen vid Munkgatan och 11.000 kronor för anordnande av personalrum i det av Arosbygden förhyrda stenmagasinet. Förstnämnda anslagsbelopp är endast approximativt, då det ännu icke är bestämt hur byggnaden skall användas efter busstationens bortflyttande. Sistnämnda anslag motiveras med att stenmagasinet saknar V. C. och andra erforderliga utrymmen för personalen. Sedan arbetet färdigställts, kommer under förutsättning av hyresnämndens tillstånd en mot byggnadskostnaden svarande hyreshöjning att företagas. Till täckning har här vidare upptagits del av köpeskillingen för tomten nr 1 i kvarteret Kol med 40.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1950 samt del av köpeskillingen för tomterna nr:s 1 och 8 i kvarteret Gude med 250.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1950.

Å inkomstsidan märkes, att hyrorna från Sundinska huset upptagits med c:a 5.000

kronor lägre belopp. I 1950 års budget förelåg nämligen en felräkning, i det att värmekostnaderna blivit dubbelförda.

Budgetförslaget under denna titel utvisar en nettoförsämring av c:a 104.000 kronor, till stor del beroende på ökade kapitalutgifter.

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 2. Pensionärshem.

Staten är beräknad för nu befintliga åtta pensionärshem samt för ett nytt pensionärshem inom kvarteret Gulmåran, som beräknas bliva färdigt under år 1951. För det nya pensionärshemmet ha utgifterna beräknats endast under ett halvt år. De ökningar, som skett å olika konton, sammanhänga bland annat med utökningen av antalet pensionärshem. Underskottet ersättes liksom tidigare från budgettiteln 16 D, varför utgifter och inkomster balansera. Skillnadsbeloppet utgör enligt statförslaget c:a 100.000 kronor mot c:a 115.000 kronor i 1950 års stat. Minskningen sammanhänger med att en kapitalutgift å 25.000 kronor för förbättringsarbeten bortfallit samt att anslaget för anskaffning av inventarier nedsatts från 10.000 kronor till 2.000 kronor.

7 F 3. Bostadsundersökning.

Särskilt anslag har icke upptagits under denna titel. Odisponerade medel av tidigare anslag för bostadsutredningskommittén begäras reserverade till år 1951.

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Såsom utgifter upptagas oförändrat i förhållande till årets stat ett belopp av 32.000 kronor, motsvarande 4 % ränta å bokförda värdet av aktierna i Aktiebolaget Arbetarebostäder och Byggnadsaktiebolaget Mimer. Inkomsterna upptagas till 24.000 kronor mot 15.000 kronor i årets stat. Anledningen härtill är att aktierna i Aktiebolaget Arbetarebostäder nu beräknats giva en utdelning av 9.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Fastighetsförvaltning.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader.

Anslaget för löner och arvoden har ökats med c:a 9.000 kronor. Detta sammanhänger med att en ny befattning som vägtekniker inrättats enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1950 samt anslag medtagits för ytterligare en exra utsättare. Härjämte ha ett par ålderstillägg tillkommit. Anslaget för löner till kollektivanställd personal begäres höjt med 2.000 kronor, sedan extra förmännen erhållit löneförhöjning enligt löne- och avtalsnämndens beslut. Anslag för löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid har ökats från 30.000 kronor till 40.000 kronor med hänsyn till anslagsförbrukningen under år 1950.

8 B 2. Underhåll och nyanläggning av gator och vägar.

Anslaget till underhåll för bidragsberättigade gator och vägar har höjts med 15.000 kronor från 225.000 kronor till 240.000 kronor. Underhållsanslaget beträffande övriga gator och vägar har måst höjas med 50.000 kronor från 175.000 kronor till 225.000

kronor. Bland kapitalutgifterna märkes ett nytt anslag à 150.000 kronor för anordnande av vägport för Hästhovsgatan invid den så kallade Gröna villan. Till bro över Svartån har upptagits ett anslag à 50.000 kronor eller samma belopp som i årets stat, varjämte tidigare avsatta medel föreslås reserverade till år 1951. Med 1951 års anslag har för ändamålet avsatts sammanlagt 300.000 kronor. Anslaget för anskaffande av cykelställ föreslås höjt med 5.000 kronor som en följd av stigande krav på permanenta ställ. I anslag för nyanläggning av gator och vägar har upptagits ett belopp av 700.000 kronor. Liksom föregående år föreslås anslaget ställt till drätselkammarens förfogande. Motsvarande anslag i 1950 års stat utgjorde 700.000 kronor, varav dock 100.000 kronor avsåg täckning av vissa redan tidigare utförda arbeten. I realiteten finnes sålunda för ändamålet enligt statförslaget tillgängligt 100.000 kronor mer än i årets stat.

Budgettiteln utvisar en nettoökning av c:a 92.000 kronor.

8 B 3. Allmän belysning och renhållning.

Anslaget för elektrisk belysning föreslås höjt med 5.000 kronor. I övrigt äro anslagen i huvudsak oförändrade.

Bland kapitalutgifterna har med samma belopp som i årets stat eller 50.000 kronor upptagits anslag för nya belysningsanordningar, vilket anslag disponeras av tekniska verken.

8 B 4. Drätselkammarens förråd.

En höjning märkes av anslaget för underhåll av inventarier från 5.000 kronor till 7.500 kronor motsvarande den faktiska förbrukningen. I övrigt äro utgifterna i stort sett oförändrade.

Bland kapitalutgifter har icke upptagits något anslag för inköp av inventarier. Överskott å tidigare anslag för ändamålet föreslås reserverade till 1951 och beräknas täcka nämnda års planerade inköp.

8 B 5. Grustag.

Utgifter och inkomster äro i huvudsak oförändrade. Även här beräknas reservationer från föregående år förslå till anskaffning av maskiner under år 1951.

8 B 6. Bilar.

Staten är beräknad för sex lastbilar, en skåpbil och en personvagn varav två lastbilar äro ersatta med nya och en lastbil nyinköpts med anslag i 1950 års stat. En paketvagn har försålts till tekniska verken och skall ersättas med annan typ. Anslag för mellanskillnaden fordras med 6.000 kronor. En ny skåpvagn för byggnadsförmannen föreslås till inköp för c:a 9.000 kronor. Personvagnen föreslås utbytt mot en vagn av ny modell varför erfordras en mellanavgift av c:a 5.000 kronor. Med anledning av vad nu nämnts har under kapitalutgifter upptagits ett anslag à 20.000 kronor för anskaffande av transportmedel. Dessutom har under kapitalutgifter till täckning upptagits ett anslag à 50.000 kronor för anskaffande av två lastbilar enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 april 1950.

Med hänsyn till ökningen i bilparken ha anslagen för löner till kollektivanställd personal måst ökas med 8.300 kronor motsvarande avlöning till en chaufför, varjämte även pensionsavgifterna beräknats bliva c:a 1.800 kronor högre. Inkomsterna ha emellertid beräknats något lägre per bil än för 1950.

8 B 7. Maskiner.

Staten är beräknad för fyra väghyvlar, varvid dessutom såsom reserv finnes en äldre Svedalahyvel. De förut beställda nya väghyvlarna, Caterpillar och Svedala, beräknas bli levererade under hösten 1950. I staten ingå vidare tre kompressorer, tre större vältar, varav en föreslås till inköp under 1951, två gångbanevältar, två traktorer, tre stenstötmaskiner, en handsopningsmaskin och en motordriven uppsamlingsmaskin, som skulle inköpas under år 1951. Utökningen av maskinbeståndet medför ökade utgifter för löner, driftkostnader och underhåll med c:a 33.000 kronor. Inkomsterna beräknas å andra sidan öka med c:a 86.000 kronor. Bland *kapitalutgifterna* märkes anslag för anskaffning av sopmaskin och vält å respektive 25.000 kronor och 20.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1950. Vidare har upptagits anslag å 10.000 kronor för anskaffning av transportmedel, varav 6.000 kronor avser utbyte av en traktor och 4.000 diverse inköp, och vidare ett anslag å 30.000 kronor för anskaffning av maskiner, varav 11.000 kronor avser tillägg för inköp av något större vält än vad från början avsetts, 8.000 kronor för inköp av två sandningsmaskiner och 11.000 kronor diverse inköp.

8 B 8. Hästar.

Utgifterna ha minskat något i förhållande till 1950 års stat.

8 B 9. Bekvämlighetsinrättningar.

Personalkostnaderna ha ökats med 3.600 kronor enär bekvämlighetsinrättningen numera hålles öppen i större utsträckning än tidigare. Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 10.000 kronor för inrättande av ny bekvämlighetsinrättning. Med i årets stat för ändamålet upptaget anslag samt tillgängliga reservationer av tidigare anslag finnes tillgängligt ett belopp om sammanlagt c:a 58.000 kronor.

Totalt utvisa samtliga budgettitlar under 8 B en försämring netto av c:a 140.000 kronor.

8 C. Parkförvaltning.

I parkstyrelsens statförslag föreslås vissa ändringar. Anslaget till löner och arvoden inrymmer kostnaderna för en ny förmanstjänst. Anslaget upptages i denna del under förbehåll av stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande. På åtskilliga av driftanslagen föreslås nedsättningar. Anslaget för pensioner har sänkts med 500 kronor. För resor och traktamenten har parkförvaltningen begärt anslag med 5.000 kronor. Med hänsyn särskilt till att stadsträdgårdsmästaren numera uppbär bilersättning har anslaget reducerats till 4.000 kronor. Anslaget för förbrukningsinventarier har av parkstyrelsen upptagits till 15.000 kronor. Då innevarande år till och med augusti månad åtgått 9.000 kronor, har drätselkammaren ansett, att anslaget kan sänkas till 13.000 kronor. Anslaget har då ändock höjts med 5.000 kronor i förhållande till årets stat. Parkstyrelsen har upptagit anslagen för lön till kollektivanställd parkpersonal och till kollektivanställd förråds- och verkstadspersonal till 150.000 kronor respektive 15.000 kronor. Drätselkammaren föreslår att anslagen nedsättas till respektive 140.000 kronor och 10.000 kronor. Det av styrelsen begärda anslaget till materiel för parkunderhållet, 54.000 kronor, föreslås nedsatt till 51.000 kronor eller samma belopp som i årets stat. Innevarande år till och med augusti har å kontot åtgått c:a 23.000 kronor.

Den interna hyresposten har genom felräkning av parkstyrelsen upptagits till för lågt belopp och föreslås höjd från 4.850 kronor till 5.600 kronor. Anslaget till övriga kostnader för bilar har av parkstyrelsen upptagits till 12.000 kronor men föreslås av drätselkammaren sänkt till 11.000 kronor med hänsyn till förestående sänkning av bensinskatten. Vidare har anslaget för underhåll av maskiner och redskap sänkts från begärda 7.000 kronor till 5.000 kronor. Till och med augusti innevarande år har kontot belastats endast med 1.500 kronor.

Vad härefter angår *kapitalutgifterna* ha åtskilliga strykningar och reduceringar vidtagits i parkstyrelsens anslagsäskanden. Detta sammanhänger med att ett annat större anläggningsprojekt nämligen Bergslagsparken bedömts vara så viktigt, att det lämpligen borde givas företräde framför en del andra, för närvarande ej lika viktiga företag. Det må erinras om att parkstyrelsen i skrivelse den 10 juni 1950 till stadsfullmäktige begärt anslag med 77.000 kronor för utläggande av Bergslagsparken, ett område mellan Gideonsbergsbäcken och Kommunala bostadsföreningens tomter och ett område vid Gideonsbergsgatan omedelbart norr om barnstugetomten. Med anledning härav har drätselkammaren under kapitalutgifter upptagit ett anslag å 60.000 kronor för iordningställande av Bergslagsparken. I gengäld ha av styrelsen begärda anslag för iordningställande av Fågelsången, 12.000 kronor, för iordningställande av parkområde mellan Metallgatan och järnvägen, 12.000 kronor, samt anslag för parkområde mellan Björnövägen och Rudheska tomten, 18.000 kronor, borttagits, varjämte anslag för iordningställande av Skallberget sänkts från 45.000 kronor till 40.000 kronor, anslaget för iordningställande av parkområdet vid Maskinist-, Målar- och Snickargatan sänkts från 30.000 kronor till 25.000 kronor samt anslaget för mindre park- och gatuplanteringsytor sänkts från 25.000 kronor till 20.000 kronor. I övrigt förtjänar bland kapitalutgifterna särskilt framhållas anslag å 23.500 kronor för anskaffande av transportmedel, av vilket belopp 4.750 kronor avser mellanavgift för utbyte av gammal skåpbil mot ny enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1950, 8.750 kronor inköp av en ny skåpbil och 10.000 kronor anskaffande av en traktor med redskap. Inköpet av den nya skåpvagnen har av styrelsen motiverats med att även den andra av parkförmännen, som nu saknar tillgång till skåpvagn, skall liksom sin kollega kunna ombesörja mindre transporter under sina inspektionsresor för att därigenom undgå att behöva använda sig av lastbil, ett dyrare transportmedel. En ledamot av parkstyrelsen, herr Nyblom har reserverat sig mot inköp av en ny skåpvagn och framhållit att det vore betydligt mera ekonomiskt att till var och en av parkförmännen anskaffa en motorcykel till ett pris av 1.200 kronor samt att nu befintlig skåpvagn i stället placerades å förrådet och användes för manskaps- och förnödenhetstransporter. Ehuru mycket talar för reservantens uppfattning, har anslaget ansetts böra bibehållas.

Efter föreslagna justeringar uppgå utgifterna, inklusive kapitalutgifterna å parkförvaltningens stat till 760.000 kronor mot c:a 606.000 kronor i årets stat. Härav utgöra kapitalutgifterna 224.500 kronor mot c:a 103.000 kronor i innevarande års stat, medan driftutgifterna enligt förslaget uppgå till 535.000 kronor mot 503.000 kronor i årets stat. Driftinkomsterna enligt statförslaget äro i huvudsak oförändrade gentemot de i årets stat beräknade inkomsterna. Parkstyrelsens statförslag innefattar sålunda totalt en ökning gentemot innevarande år med c:a 155.000 kronor.

I detta sammanhang må framhållas, att drätselkammaren i föregående års budgetskrivelse fäste uppmärksamheten vid den proportionsvis mycket stora del av utgifterna, som utgjordes av rena arbetskostnader. Kammaren gjorde därvid den reflexio-

nen att en utredning borde verkställas, huruvida icke begränsning av arbetsstyrkan vore möjlig och nyanläggningarna i viss utsträckning kunde utlysas på entreprenad. Under hand har drätselkammaren nu erfarit att parkstyrelsen vidtagit åtgärder för att utlysa Bergslagsparken på entreprenad, ett förhållande som drätselkammaren hälsar med tillfredsställelse.

I detta sammanhang kan det vara av intresse med en redogörelse för parkförvaltningens utveckling och driftutgifter under senare år. Parkarealen utgjorde 1944 c:a 375.000 m² och uppgick 1949 till c:a 810.000 m². Timlönen för grovarbetare var 1944 endast 154,5 öre men uppgår 1949 till 208 öre. Driftutgifterna i parkförvaltningens stat utgjorde 1944 202.000 kronor, 1945 253.000 kronor, 1946 325.000 kronor, 1947 341.000 kronor, 1948 368.000 kronor, 1949 499.000 kronor, 1950 503.000 kronor och i budgetförslaget för 1951 536.000 kronor. Att märka är att dessa siffror icke omfatta kostnaderna för nyanläggningar och övriga kapitalutgifter.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll fastställa föreliggande förslag till stat förslag till stat för Gatu- och parkförvaltning.

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

I hamnstyrelsens statförslag ha företagits följande ändringar:

Anslaget för lön till kranskötare har sänkts från begärda 110.000 kronor till 100.000 kronor. Anslaget utgjorde 1949 75.000 kronor med en verklig kostnad av 88.000 kronor. Den verkliga kostnaden för innevarande år har till och med augusti månads utgång utgjort 41.000 kronor. I årets stat har anslaget upptagits till 72.000 kronor. I hamnstyrelsens statskrivelse har meddelats att styrelsen övervägt frågan om iordningställande av personalrum i gamla hamnen för en beräknad kostnad av 30.000 kronor men att styrelsen i avbidan å resultatet av pågående utredning icke i statförslaget medtagit anslag för ändamålet utan avsåge att i sinom tid i särskild ordning begära anslag härför.

Drätselkammaren har emellertid upptagit anslag å nämnda belopp då det synes lämpligare att utgiften beräknas i staten oavsett att utredning ännu ej är fullt avslutad. Vidare har utöver vad hamnstyrelsen begärt som kapitalutgift upptagits ett anslag å 15.000 kronor för anordnande av stängsel kring verkstaden i djuphamnen. Denna fråga har diskuterats inom hamnstyrelsen och kommer att sannolikt inom kort föreläggas stadsfullmäktige. Inkomsterna av hamnavgifter för varor, andra fartyg, ha ökats från 160.000 kronor till 175.000 kronor. Under år 1948 inflöto 138.000 kronor, under 1949 177.000 kronor och under första halvåret 1950 68.000 kronor. Hamnavgifterna för ång- och motorfartyg ha av hamnstyrelsen beräknats till 85.000 kronor men föreslås höjda till 90.000 kronor. Inkomsten utgjorde 1948 76.000 kronor, 1949 96.000 kronor och första halvåret 1950 40.000 kronor. Slutligen ha inkomsterna av kranhyror höjts med 25.000 kronor från av hamnstyrelsen beräknade 200.000 kronor till 225.000 kronor. Kranhyrorna utgjorde 1948 190.000 kronor, 1949 231.000 kronor och första halvåret 1950 112.000 kronor. Efter sålunda föreslagna ändringar uppstår ett under-

skott av c:a 459.000 kronor att regleras på finansförvaltningens stat. Av detta belopp har såsom förut angivits täckts ett belopp av 400.000 kronor. För anledningen till att för hela underskottet icke täckning beräknats har redogjorts ovan under den allmänna kommentaren till statförslaget. Underskottet beräknades i årets stat till c:a 253.000 kronor.

Bland utgiftsökningarna märkas i synnerhet en höjning av anslaget för ränta å lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd, vilket anslag företer en ökning av c:a 84.000 kronor samt de olika kapitalanslagen, varibland här särskilt må framhållas nytt anslag för uppsättande av betongskärmar vid malmupplag i djuphamnen å 40.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1950 samt höjning av anslaget för amorteringar å lån med c:a 100.000 kronor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar och tillägg antaga hamnstyrelsens förslag till stat för nästkommande år.

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Utgifterna uppgå till 4.000 kronor mindre belopp än i årets stat, beroende huvudsakligen på att anslaget för underhåll av fält och byggnader kunnat sänkas.

10 D. Färjor och ångslupar.

Utgifter och inkomster uppgå till i huvudsak samma belopp som för innevarande år.

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Som utgift har med oförändrat belopp i förhållande till 1950 års stat upptagits intern ränta på värdet av stadens aktier i Västerås Omnibusaktiebolag.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Kommunikationsföretag.

11. Industriella verk.

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Utgifterna för den gemensamma förvaltningen ha på sedvanligt sätt fördelats med 15 % på vattenverket, 25 % på gasverket och 60 % på elverket. I den ordinarie lönestaten har räknats med uppflyttning av befattningen såsom kontorschef i högre lönegrad samt inrättande av en ny befattning som kartriterska. Den härav föranledda anslagsökningen upptages med förbehåll om stadsfullmäktiges beslut. Anslaget för löner till personal på extra stat företer en ökning med c:a 19.000 kronor beroende på att vissa befattningshavare överflyttats från elverket till den gemensamma förvaltningen. Styrelsen hemställer att få disponera intill ett belopp

av 100.000 kronor för år 1951 av tillfälliga fonden för tekniska verkens ledningsutgifter. Detta gäller samtliga verkets ledningar.

11 B. Gasverk.

Driftutgifterna utgöra 2.358.600 kronor mot 2.307.908 kronor i årets stat. Kapitalutgifterna uppgå till 90.000 kronor mot 120.000 kronor i årets stat. Driftinkomsterna utgöra 2.389.573 kronor mot 2.368.773 kronor i 1950 års stat, under det kapitalinkomsterna utgöra 132.600 kronor mot 67.900 kronor i 1950 års stat. Totalt beräknas resultatet för gasverket, medräknat kapitalutgifter och kapitalinkomster, bliva c:a 65.000 kronor bättre än enligt 1950 års stat.

Under rubriken Förvaltning märkes en ökning av andel i gemensamma personalkostnader å 6.000 kronor, varemot utgiftsposten utskylder företer en minskning med c:a 13.000 kronor. Under rubriken Tillverkning märkes en höjning av posten för pensionsavgifter å 5.200 kronor. Avsättning till driftfond för ommurning av ugnar har gjorts med 30.000 kronor eller med samma belopp som i årets stat. Anslaget för inköp av gaskol har med hänsyn till förhållandena å kolmarknaden ansetts kunna sänkas från 1.600.000 kronor till 1.550.000 kronor. Ränta och avskrivningar å fasta tillgångar ha väsentligt ökat med hänsyn till att gasverkets nyanläggningar intagits i bokföringen.

Under rubriken Kapitalutgifter har upptagits 30.000 kronor för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar mot 20.000 kronor i årets stat. Ett nytt anslag å 60.000 kronor har upptagits för inköp av kolkran enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1950. Avsättning för ombyggnad av kokssorteringsverk har icke vidare upptagits i avbidan å utredning om gasverkets fortsatta utbyggnad. För kokssorteringsverket har under åren 1948 till 1950 upptagits anslag å inalles 300.000 kronor. Sålunda avsatta belopp föreslås reserverade till år 1951.

På inkomstsidan märkes att gasavgifter från enskilda upptagits med samma belopp som i årets stat eller 1.100.000 kronor, medan inkomsten av försäljning av koks och tjära beräknats till 1.275.000 kronor mot 1.255.000 kronor i årets stat.

11 C. Elektricitetsverk.

Driftutgifterna utgöra 2.748.300 kronor mot i årets stat 2.523.774 kronor. Kapitalutgifterna ha upptagits till 60.000 kronor mot 50.000 kronor i årets stat. Driftinkomsterna utgöra 3.548.900 kronor mot 3.327.100 kronor i 1950 års stat. Motsvarande siffror för kapitalinkomster äro 137.100 kronor och 118.300 kronor. Elverkets resultat, inräknat kapitalutgifter och kapitalinkomster, utvisar en nettoförbättring av c:a 6.000 kronor.

Lönestaten upptager anslag för en ny befattning såsom elverksingenjör. Anslaget bibehålles med sedvanlig reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande. Under rubriken Förvaltning märkes i övrigt en höjning av anslaget för utskylder med c:a 22.000 kronor. Under rubriken Tillverkning märkes en höjning av anslaget för inköp av elkraft från 1.300.000 kronor till 1.400.000 kronor på grund av ökad efterfrågan å ström. Under rubriken Distribution märkes en höjning av anslaget för underhåll av ledningsnät med 20.000 kronor, för underhållet av ställverk med 5.000 kronor samt för underhåll av gatubelysningen med 10.000 kronor, sammanhängande med stadens tillväxt och därav föranledd ökning av underhållskostnaderna. Anslaget för fordonsersättning har ökats med c:a 3.000 kronor och avser ersättning till arbetsförmannen vid elverket för hållande av egen bil i tjänsten. Anslaget bibehålles men

under förutsättning av drätselkammarens prövning och beslut i ärendet. Anslaget under kapitalutgifter för serviser m. m. har höjts från 50.000 kronor till 60.000 kronor. Inkomsterna av enskilda strömförbrukningen ha beräknats öka från 3.150.000 kronor till 3.365.000 kronor och av allmän belysning från 60.000 kronor till 65.000 kronor. Här erinras om verkstyrelsens under 11 B omförmälda hemställan att få i viss omfattning disponera fonden för anslutningsavgifter, vilken framställning även avser elverkets ledningar.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att antaga styrelsens förslag till stat under titeln Industriella verk med angivna förbehåll ävensom lämna styrelsen det begärda bemyndigandet ifråga om disponerande av fonden för anslutningsavgifter.

12. Hälso- och sjukvård.

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

I hälsovårdsnämndens statförslag föreslås följande ändringar och förbehåll: I anslaget för löner och arvoden har medräknats kostnaden för en ny extra befattning som bostadsinspektör på av hälsovårdsnämnden närmare anförda skäl. Drätselkammaren har emellertid för avsikt att i samråd med hälsovårdsnämnden och byggnadsnämnden söka åstadkomma ett mera förenklat och rationaliserat förfarande i fråga om ansökningar om indragande av W. C., varigenom en viss avlastning från inspektionsarbetet bör kunna ske. Med anledning härav har anslaget för den nya befattningen bortförts och i samband därmed konto 101,01 sänkts till netto 86.500 kronor. Anslaget för löner och arvoden till poliklinik har sänkts från av hälsovårdsnämnden begärda 8.000 kronor till 7.000 kronor. Arvodet till läkaren har nämligen upptagits med 6.000 kronor under det att arvodet enligt Kungl. Maj:ts beslut skall utgöra 5.000 kronor.

Efter dessa justeringar företer budgettiteln en utgiftsökning i förhållande till 1950 års stat å c:a 13.500 kronor. Anslaget för läkarjour har höjts med 4.000 kronor, ungefärligen motsvarande det belopp, som i år beviljats i tilläggsanslag. Vidare märkes en höjning av anslaget för pensioner å c:a 3.000 kronor, beroende på pensionering av en hälsovårdsinspektör. För utrotning av skadedjur har begärts ett anslag å 11.000 kronor eller 7.000 kronor högre belopp än i årets stat. Avsikten är att i större skala anställa utrotning av vissa skadedjur, framför allt råttor ej blott inom själva staden utan även å den kringliggande landsbygden.

Under kapitalutgifter har upptagits anslag å 5.400 kronor för anskaffande av bilradiostation och syrebehandlingsapparat för ambulansbil. Anslaget bibehålles men med förbehåll att detsamma får tagas i anspråk endast under förutsättning att även landstinget för sin ambulansbil bekostar liknande anordningar.

12 B. Folktandvård.

Anslaget för hyra och uppvärmning av tandkliniken har höjts med 1.300 kronor. I övrigt äro utgifterna oförändrade.

12 Ö. Övriga ändamål.

Tuberkulosföreningen har begärt en ökning av bidraget till föreningens verksamhet

från 3.000 kronor till 5.000 kronor, bland annat enär föreningen numera utökat sin koloniverksamhet att avse även barn i förskoleåldern. Drätselkammaren tillstyrker höjning av anslaget, dock icke till högre belopp än 4.000 kronor. Övriga utgifter under denna budgettitel äro oförändrade.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till stat för Hälso- och sjukvård med ovan angivna ändringar och förbehåll.

13. Allmän hygien.

13 A B. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifterna uppgå enligt förslaget till 1.156.000 kronor och kapitalutgifterna till 121.000 kronor mot i årets stat respektive c:a 1.108.000 kronor och 51.000 kronor. Driftinkomsterna ha beräknats till 1.074.900 kronor och kapitalinkomsterna till 1.323.500 kronor mot respektive 1.013.500 kronor och 250.700 kronor i årets stat. Vattenverkets resultat beräknas sålunda, medräknat kapitalutgifter och kapitalinkomster, giva ett c:a 58.000 kronor sämre resultat än vad som beräknats i årets stat.

Beträffande lönestaten märkes en höjning å c:a 17.000 kronor beroende *dels* på omändring av befattningen såsom förste ingenjör vid verket till en befattning som vattenverksingenjör och därav betingad uppflyttning i högre lönegrad enligt stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1950 samt *dels* därpå, att i staten medräknats anslag för inrättande av ordinarie befattning som förste byråingenjör samt en ombildning av befattningen såsom biträdande driftingenjör till driftingenjörstjänst. I sistnämnda delar bibehålles anslaget med reservation för stadsfullmäktiges beslut angående de planerade omändringarna.

Anslaget under deltiteln Tillverkning för underhåll av byggnader har ökats med 12.000 kronor med hänsyn till att bostads-, byggnads- och maskinhus vid vattenverken behöva repareras. För kraftinköp begäres ett från 75.000 kronor till 80.000 kronor ökat anslag. Under titeln Distribution har underhållsanslaget för byggnader och fasta anläggningar ökats med 10.000 kronor till 20.000 kronor. Ökningen betingas av behovet att förse reningsverkets område med ny inhägnad och utföra större reparation av rötkammaren. Anslaget för verktyg och inventarier har måst höjas med 5.000 kronor.

Bland kapitalutgifter märkes ett nytt anslag å 60.000 kronor för inköp av fyra stycken lastbilar enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 mars 1950. Vidare må framhållas ett anslag å 20.000 kronor för anskaffning av större arbetsmaskiner. Anslaget för serviser och mindre ledningsutsträckningar föreslås höjt från 30.000 kronor till 40.000 kronor. Liksom tidigare har upptagits ett anslag å 1.000 kronor för avsättning till fond för anskaffande av hiss i vattentornet. Vid 1949 års utgång uppgick behållningen i denna fond till 6.400 kronor.

På inkomstsidan har inkomsten av vattenavgifter beräknats öka från 900.000 kronor till 960.000 kronor. Här erinras om verkstyrelsens under 11 B och C omförmälda hemställan att få i viss omfattning disponera fonden för anslutningsavgifter, vilken framställning även avser vatten- och avloppsledningar.

13 C. Renhållningsverk.

Å anslaget för lön till tidavlönad kollektivanställd personal märkes en höjning av 4.000 kronor och på anslaget för pensionsavgifter en höjning av 2.400 kronor. Utgifterna för torvmull ha minskats med 2.000 kronor på grund av minskad försäljning. I övrigt äro anslagen i huvudsak oförändrade. Med hänsyn till kommande sänkning av bensinskatten föreslås en reducering av anslaget för drivmedel från av lantegendomsnämnden begärda 22.000 kronor till 19.000 kronor.

13 D 1. Varmbadhus.

Ett par mindre justeringar ha gjorts beträffande konti 101,0 och 107, som sänkts med tillhopa 1.800 kronor. Anslaget för löner och arvoden har ökat med c:a 7.000 kronor, beroende på bland annat att befattningen såsom föreståndare vid varmbadhuset och simlärare uppförts å ordinarie stat enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950. Anslaget för pensioner har höjts med c:a 4.000 kronor, beroende på att tre befattningshavare vid badhuset under år 1951 ingå i pensionsåldern.

Under kapitalutgifter har upptagits ett nytt anslag å 25.000 kronor till ombyggnads- och förbättringsarbeten enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 sepember 1950. Härtill kommer ett nytt anslag å 4.000 kronor för anskaffande av vissa inventarier till de genom ombyggnaden ändrade lokalerna.

Inkomsterna av badavgifter ha med hänsyn till de senaste årens minskade badfrekvens beräknats till endast 110.000 kronor mot 115.000 kronor i årets stat. Statförslaget utvisar en nettoförsämring av c:a 33.000 kronor.

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

Bland driftutgifterna har tillagts ett belopp av 1.700 kronor avseende pension till en blivande vaktmästare. En motsvarande ökning har även vidtagits på inkomstsidan. Driftutgifter och driftinkomster balansera därmed på c:a 59.000 kronor.

Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 13.000 kronor eller 12.500 kronor mer än för innevarande år. Anslaget avser anskaffande av en s. k. torktumlare och två stycken strykpressar.

13 E. Anordningar för friluftsliv.

Beträffande Björnön märkes en höjning av anslagen för underhåll av park och skogsmark från 12.000 kronor till 15.000 kronor och av anslaget för underhåll av byggnader från 2.000 kronor till 4.000 kronor. Anslaget för underhåll av brygga och bro har kunnat sänkas från 5.000 kronor till 2.000 kronor.

Å kapitalutgiftssidan märkes ett anslag å 100.000 kronor som en första avsättning till kostnaden för en om- eller tillbyggnad av Björnöbron. Vidare återfinnes ett nytt anslag å 20.000 kronor för anläggande av ny väg öster om badviken samt ordnande av cykelparkering.

Ifråga om *Hästholmarna* äro driftutgifterna i huvudsak oförändrade. I staten för *Johannisbergsbadet* har nytt anslag upptagits till simundervisning med 1.500 kronor, varjämte anslaget för underhåll av park-, skogsmark och badplats höjts från 20.000 kronor till 30.000 kronor. Under titeln *Småbåtshamnar* har upptagits ett anslag å 10.000 kronor för ombyggnad av båtbrygga i Lillån. I övrigt ha anslagen för underhåll av bryggor och pontoner kunnat minskas från 12.000 kronor till 8.000 kronor och anslaget för isväckning från 6.500 kronor till 5.000 kronor.

Budgettiteln 13 E utvisar en utgiftsökning netto av c:a 100.000 kronor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att antaga föreliggande förslag till budget för Allmän hygien med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg.

Utgifterna äro oförändrade. Inkomsterna av torgplatsavgifter ha beräknats minska med 400 kronor.

14 C. Köttbesiktningsbyrån.

Utgifterna äro i huvudsak oförändrade. Inkomsterna av besiktningsavgifter ha beräknats inflyta med 4.000 kronor. I årets stat beräknades denna inkomstpost till 6.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av föreliggande förslag till stat för Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

Liksom i årets stat har staten uppdelats på fem olika kostnadsställen nämligen 15 A 1 Administration, 15 A 2 Undervisning, 15 A 3 Socialpedagogiska anordningar, 15 A 4 Fastigheter och inventarier och 15 A 5 Skolmåltider.

Folkskolans stat utvisar en kraftig ökning dels med anledning av det stigande barnantalet, dels ock på grund av genomförandet av ett åttonde skolår från och med läsåret 1951—1952. Utgiftsökningens netto utgör sålunda efter de justeringar, vilka omnämnas i det följande, c:a 215.000 kronor.

15 A 1. Administration.

Anslaget för löner och arvoden har ökats med c:a 4.000 kronor med hänsyn till att folkskolestyrelsen begär, att en extra befattning som kontorsbiträde skall uppföras å ordinarie stat samt att en extra skrivbiträdesbefattning skall inrättas. Anslaget bibehålles under förutsättning av stadsfullmäktiges beslut angående omändringen. I skolstyrelsens förslag ha vidtagits ett par mindre justeringar å anslagen till löner och arvoden samt till pensioner. Vidare har vidtagits den ändring, att anslaget för kontorskostnader nedsatts från av skolstyrelsen begärda 9.000 kronor till 7.000 kronor. Förbrukningen utgjorde 1948 5.300 kronor, 1949 4.500 kronor och 1950 t. o. m. augusti månads utgång 1.800 kronor.

15 A 2. Undervisning.

Följande ändringar föreslås i förhållande till skolstyrelsens statförslag. Till löner och arvoden har tillagts ett belopp å 3.500 kronor avseende del av simlärararvode till 13 D 1. Ett anslag å 13.620 kronor för löner till externatlärare har bortförts såväl från utgifts- som inkomstsidan, enär landstinget är huvudman för dessa lärare och lönerna icke passera stadens kassa. Anslaget till slöjdmateriel för gossar har sänkts från av

folkskolestyrelsen begärda 14.000 kronor till 12.000 kronor och anslaget till slöjdmateriel för flickor från begärda 20.000 kronor till 18.000 kronor. Under 1949 var förbrukningen på båda anslagen sammanlagt 21.600 kronor, motsvarande 5 kronor per elev. Efter samma beräkningsgrund för 1951 skulle därför anslagen sammanlagt behöva upptagas till endast 28.000 kronor. Vidare har tillagts ett anslag å 3.000 kronor för stipendier åt elever vid folkhögskola enligt stadsfullmäktiges principbeslut den 27 april 1950.

Anslaget för löner till undervisningspersonal företer den största höjningen med c:a 107.000 kronor. Anslaget till skolskjutsar har höjts med c:a 7.000 kronor och anslaget för materiel i läs- och skrivämnen från 65.000 kronor till 90.000 kronor. Ett nytt anslag å 3.000 kronor har upptagits för bidrag till lärares utbildning i engelska.

15 A 3. Socialpedagogiska anordningar.

I skolstyrelsens statförslag föreslås följande ändringar: Från anslaget för löner och arvoden har utbrutits ett belopp av 6.000 kronor, uppdelat å två anslag å vardera 3.000 kronor för testning och specialistbehandling. Ett av skolstyrelsen upptaget anslag för lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid har ansetts kunna utgå. Beklädnadsanslaget har sänkts från begärda 7.000 kronor till 5.000 kronor. I första hand finnes för ändamålet tillgänglig avkastning av fondmedel om c:a 4.000 kronor per år. Dessutom finnas ackumulerade fondmedel på sammanlagt c:a 9.000 kronor. Under detta år t. o. m. augusti har förbrukningen å kontot i budgeten endast utgjort 800 kronor.

Anslaget för avgifter till folktandvården har höjts med 2.000 kronor.

15 A 4. Fastigheter och inventarier.

Av skolstyrelsen begärda anslag för lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid samt för lön till dylik personal under semester har sänkts med respektive 500 kronor och 1.000 kronor. Vidare har anslaget för pensioner genom felräkning av skolstyrelsen upptagits med 400 kronor för högt belopp, vilket tillrättats. För skötsel av skolornas gräsmattor, häckar och planteringar har styrelsen upptagit 18.000 kronor. Anslaget har sänkts till 15.000 kronor. T. o. m. augusti månad har kontot påförts 7.000 kronor.

Lönestaten har beräknats med hänsyn till önskemålet att anställa en biträdande förvaltare samt att den nuvarande fastighetsförvaltaren uppflyttas i högre löneklass. Anslaget har i hithörande del bibehållits under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall till framställningen. Ett nytt anslag har uppförts å 2.000 kronor avsett till vaktmästarearvoden. Såsom motsvarande inkomst har upptagits en post å 2.000 kronor i ersättning för lokala upplåtelser.

Bland mera påtagliga anslagsökningar märkes höjning av anslaget till löner och arvoden med c:a 14.000 kronor, å anslaget för underhåll av skolgården med 19.700 kronor och å anslaget för uppvärmning och sotning med 33.000 kronor. Även posten Ränta å fasta tillgångar har ökats med över 100.000 kronor.

Under kapitalutgifter har upptagits dels ett anslag å 36.000 kronor för anskaffning av inventarier dels ock ett anslag för inventarier till Blåsboskolan å 200.000 kronor, varjämte å inkomstsidan beräknats statsbidrag å 15.000 kronor. Å finansförvaltningens stat har nettot uttaxerats med fördelning å två år.

15 A 5. Skolmåltider.

Följande ändringar i förhållande till skolstyrelsens statförslag äro att notera. An-

slaget till avlöning av tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid föreslås sänkt från 7.000 kronor till 6.000 kronor, enär under detta år t. o. m. augusti månad kontot endast påförts 2.500 kronor. Anslaget för inköp av matvaror har likaledes reducerats från begärda 325.000 kronor till 300.000 kronor. Under vårterminen 1950 har kontot belastats med ett belopp av 101.000 kronor. På utgiftssidan har folkskolestyrelsen upptagit en ny intern post å 21.200 kronor för hyra inklusive vatten, värme, belysning och städning för bespisningslokalerna, detta för att få en bättre redovisning av bespisningsverksamheten. Då emellertid styrelsen glömt att medräkna beloppet å inkomstsidan under 15 A 4, har motsvarande post här tillagts.

15 B. Praktisk mellanskola.

Det framlagda statförslaget innebär en nettoförsämring av c:a 15.000 kronor.

15 D. Kommunal flickskola.

I styrelsens förslag har anslag upptagits för kuratorsverksamhet med 1.300 kronor. Anslaget har borttagits, enär det samlade anslaget för skolornas kuratorsverksamhet finnes upptaget under 15 Ö. Vidare har tillagts ett anslag för statsstipendier å 10.000 kronor, vilket med samma belopp upptagits å inkomstsidan. Efter dessa och ett par andra mindre justeringar utvisar statförslaget en utgiftsökning netto å c:a 34.000 kronor. Anslagen för ämneslärare och övningslärare ha höjts med respektive c:a 14.000 kronor och c:a 17.000 kronor. I staten ingår anslag för ett ordinarie kontorsbiträde. Anslaget i denna del bibehålles med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande. Anslaget för löner till realskolelinjen har upptagits med c:a 10.000 kronor högre belopp än i årets stat. Anslaget för städning och skurning har höjts från 13.000 kronor till 20.000 kronor.

Inkomsten av terminsavgifter har beräknats till 18.000 kronor i stället för av skolstyrelsen föreslagna 17.000 kronor. Under år 1949 inflöt 18.400 kronor.

15 G. Statliga läroverk.

I överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1950 har upptagits ett nytt anslag å 5.000 kronor för anskaffande av undervisningsfilm. Liknande anslag skall enligt beslutet upptagas i 1952 års stat. Anslaget till musikundervisning (skolans blåsorkester) har efter särskild framställning till drätselkammaren föreslagits höjd med 1.000 kronor till 1.500 kronor. Anslaget för underhåll av fastigheter har upptagits till 30.000 kronor mot 25.000 kronor i årets stat. Vidare har på grund av stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950 upptagits ett nytt anslag å 60.000 kronor för grundförstärkning av huvudbyggnad. Ytterligare märkas nya anslag för inläggande av parkettgolv och reparation av aulan å 18.000 kronor och för anordnande av toaletter till aulan å 10.000 kronor.

Anslagen till elektrotekniska fackskolan äro oförändrade.

På inkomstsidan märkes ett belopp av 1.873 kronor utgörande ersättning för städning i f. d. seminariet enligt särskilt beslut av drätselkammaren.

Denna stattitel utvisar en nettoökning å c:a 100.000 kronor.

15 H. Yrkesskolan.

Statförslaget utvisar netto en utgiftsminskning å c:a 19.000 kronor, bland annat beroende på att anslaget för underhåll av byggnader kunnat nedsättas med 18.000 kronor.

15 I. Gymnastik och idrott.

15 I 1. Gemensam förvaltning.

I anslaget för löner och arvoden ingår bland annat ett deltidsanställt skrivbiträde å styrelsens expedition samt anställande av ordningsvakter, varjämte en befattning som arbetsförman inrättats enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950. Bidraget till idrottsutbyte med vänorterna föreslås höjt från 3.000 kronor till 4.000 kronor.

15 I 2. Idrottsplatser.

I idrottsstyrelsens statförslag under denna rubrik ha vidtagits följande ändringar. Anslaget för drivmedel har nedsatts från begärda 5.000 kronor till 4.000 kronor med hänsyn till sänkning av bensinskatten. Räntan på fasta tillgångar har höjts med 1.800 kronor beroende på tillkomsten av nya baracker.

Under kapitalutgifter har styrelsen begärt anslag med 5.000 kronor för en tennisbana. Detta anslag har borttagits. Vidare har bortförts ett av styrelsen upptaget anslag å 10.000 kronor för idrottsplats vid Skallberget. Anslaget har icke medtagits i förslaget, då anslag begärts för en idrottsplats vid Gideonsbergsskolan. Styrelsen har för sistnämnda idrottsplats upptagit ett anslag å 10.000 kronor. På grund av senare från styrelsen inkommen framställning har anslaget höjts med 5.000 kronor. Bland kapitalutgifterna märkes i övrigt ett nytt anslag å 7.000 kronor för högtalaranordning. Den hittillsvarande anläggningen, som dock inköpts redan under år 1945, har visat sig bristfällig. För ombyggnad av Emaus idrottsplats och för inhägnad av densamma har upptagits anslag med tillhopa 15.000 kronor. För inköp av lastbil, en traktor med tillbehör, snöplog, vattentunna m. m. ha anslag upptagits med tillhopa 25.000 kronor.

15 I 3. Idrottshallen.

Anslaget för underhåll av byggnader har höjts med 11.000 kronor. Avsikten är att under 1951 avhjälpa föreliggande brister. Anslagets närmare fördelning framgår av idrottsstyrelsens missivskrivelse. I övrigt äro utgifterna i huvudsak oförändrade.

15 I 4. Dansarrangemang i idrottshallens regi.

Utgifterna äro i huvudsak oförändrade.

15 I 5. Bidrag till övrig idrottsverksamhet.

Utgifterna äro oförändrade.

Å inkomstsidan ha vissa höjningar företagits av beräknade inkomster. Inkomsterna av fotboll ha beräknats till 13.000 kronor mot av styrelsen föreslagna 12.000 kronor. Under 1949 uppgingo de verkliga inkomsterna härav till 12.800 kronor. Inkomsten av ishockey har beräknats till 5.000 kronor mot av styrelsen föreslagna 4.000 kronor, enär de verkliga inkomsterna år 1949 utgjorde 4.800 kronor. Vidare har inkomsten av handboll, som 1949 uppgick till 12.800 kronor, höjts från 10.000 kronor till 11.000 kronor, inkomsten av tennis, som 1949 utgjorde 7.000 kronor höjts från 6.000 kronor till 7.000 kronor och slutligen inkomsten av bordstennis, som under år 1949 utgjorde 3.900 kronor, höjts från 2.000 kronor till 3.000 kronor.

Efter dessa och förut angivna justeringar utvisar statförslaget en nettoförsämring av c:a 64.000 kronor.

15 J. Stadsbibliotek.

Efter framställning från Västerås Arbetarinstitut har stadens anslag höjts från

76.000 kronor till 99.000 kronor. Av anslaget avser 10.000 kronor anskaffande av böcker till biblioteksfilialen i Gideonsbergsskolan. I övrigt motiveras höjningen med behov av ökade bidrag dels till en assistentbibliotekarietjänst, och dels till biblioteksbiträdesplats, dels ock till ökade bokinköp jämte vissa inventarier.

15 ö. Övriga ändamål.

Anslaget för vänortsutbyte med övriga olika länder har upptagits med oförändrat belopp av 5.000 kronor. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 oktober 1949 har under denna titel upptagits anslag med 2.500 kronor för kuratorsverksamhet vid stadens högre skolor. Anslaget till frilufts- och folkkonserter har visat sig tidigare ha varit tilltaget i knappaste laget och föreslås därför höjt från 8.000 kronor till 9.000 kronor. Västerås musiksällskap har begärt höjning av anslaget från 7.000 kronor till 15.000 kronor på skäl, som framgå av föreningens skrivelse. Det begärda anslaget tillstyrkes om ock med någon tvekan. Västerås Konstförening har begärt ökning av anslaget från 3.000 kronor till 10.000 kronor. Drätselkammaren tillstyrker en höjning av anslaget till 7.000 kronor. T. B. V. har begärt höjning av anslaget från 2.000 kronor till 3.500 kronor. Drätselkammaren tillstyrker 3.000 kronor. Västerås Nykterhetsförbund har begärt höjning av anslaget från 1.000 kronor till 2.000 kronor. I förslaget har anslaget upptagits med 1.500 kronor. Garantien för Västerås Teateraktiebolag har ansetts kunna sänkas från 10.000 kronor till 5.000 kronor. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 april 1950 har anslag till garanti för Riksteaterföreningen upptagits med 10.000 kronor. Anslaget till Folkets Parks teaterverksamhet, motsvarande nöjesskatterestitution, har måst höjas från 7.000 kronor till 14.000 kronor.

Oförändrade anslag ha upptagits till Västerås Arbetareinstitut för föreläsningsverksamhet med 3.000 kronor, för Arosgården med 5.000 kronor, för ABF:s studie- och biblioteksverksamhet med 20.000 kronor, för KFUM:s studie- och sociala verksamhet med 1.000 kronor, för Västerås musikskola med 50.000 kronor, för Västerås trädgårdsföreningars samarbetskommitté med 1.500 kronor, för Västmanlands Fornminnesförening med 12.000 kronor och för visningar av staden i fornminnesföreningens regi med 1.000 kronor.

Förutom ovan uppräknade instituttioner ha anslag begärts av Västerås-ortens lokalavdelning av Svenska Landsbygdens studieförbund med 200 kronor och av Föräldraföreningen vid Manilla dövstumsskola samt av Västmanlands distriktsloge av NTO med ej angivna belopp. Drätselkammaren har icke ansett sig i dessa fall böra upptaga anslag i staten.

Utgiftsökningen under denna titel utgör c:a 25.000 kronor.

I detta sammanhang vill drätselkammaren framhålla att en förutsättning för anslagen till enskilda föreningar och instituttioner bör vara att dessa till drätselkammaren ingiva såväl utdrag ur räkenskaperna för tilländalupet verksamhetsår som även en budget för verksamheten under det år, de begärda anslagen avse.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll godkänna förslag till stat under huvudtiteln Undervisnings- och bildningsverksamhet.

16. Socialvård.

16 A. Socialvårdsbyrå.

I socialvårdsbyråns statförslag ha följande ändringar vidtagits. Anslaget för andel i stadsrevisionens kostnader har höjts från 1.900 kronor till 2.500 kronor. Anslaget för expenser har sänkts från 600 kronor till 500 kronor. I lönekontot ingår anslag till lön för en ordinarie befattning såsom skrivbiträde vid socialvårdsbyrån enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950. Hittills har socialvårdsbyråns utgifter varit fördelade med 35 % på fattigvårdsstyrelsen, 55% på barnavårdsnämnden med familjebidragsnämnden, 5 % på nykterhetsnämnden och 5 % på hemhjälpsnämnden. En omfördelning har nu företagits såtillvida, att på nykterhetsnämnden belöper 7 % och på hemhjälpsnämnden 3 % av kostnaderna. Lönestaten företer en ökning med c:a 5.000 kronor och anslaget för kontorskostnader med 1.000 kronor. Anslag för anskaffning av inventarier har upptagits med 4.000 kronor i stället för 16.000 kronor i årets stat. I övrigt äro utgifterna i huvudsak oförändrade.

16 B 2. Sluten fattigvård.

Drätselkammaren föreslår följande ändringar i fattigvårdsstyrelsens statförslag under denna titel. Anslaget för pensioner har genom felräkning upptagits till 14.000 kronor och föreslås sänkt till 13.000 kronor. Vidare har begärts anslag för värme med 35.000 kronor på grund av stegrade kolpriser. Då enligt uppgift till uppvärmning åtgår 350—400 ton per år skulle efter ett pris av c:a 80 kronor per ton 30.000 kronor vara tillräckligt, varför anslaget sänkts med 5.000 kronor. Under år 1949 förbrukades för bränsle, lyse och vatten 28.000 kronor. Räntan på fasta tillgångar har höjts med 900 kronor.

På inkomstsidan ha vårdavgifter, ersatta av landstinget, beräknats till 12.000 kronor i stället för av fattigvårdsstyrelsen föreslagna 10.000 kronor. 1948 inflöt 19.400 kronor och 1949 16.200 kronor. Inkomsterna av vårdavgifter, ersatta av enskilda, ha höjts från av styrelsen beräknade 70.000 kronor till 75.000 kronor. 1948 inflöto 67.800 kronor, 1949 72.300 kronor och under innevarande år t. o. m. augusti 63.000 kronor.

Efter vidtagna justeringar utvisar statförslaget en utgiftsökning netto à c:a 27.000 kronor. Ökning märks bland annat å anslaget till löner å kollektivanställd personal med 23.000 kronor som en följd av nödvändigheten att anställa nattpersonal som ersättning för den personal, som har sin bostad utom hemmet. Liksom i årets stat har upptagits ett anslag à 10.000 kronor till utredningskostnader för ålderdomshemmets utbyggnad. Under kapitalutgifter märkes en höjning av anslaget för anskaffning av inventarier med 12.000 kronor. Inventarierna utgöras av bland annat sängar, nattduksbord och rullstolar samt mattransportvagnar.

16 B 3. Öppen fattigvård.

En mindre justering föreslås av anslaget för andel i socialvårdsbyråns kostnader. Vidare har anslaget à 1.500 kronor till Västmanlands läns samhjälp överförts till titeln 16 Ö. Ett nytt anslag har upptagits à 40.000 kronor avseende fattigvård till främmande understödstagare. Kostnaderna härför gingo tidigare i avräkning utan att redovisas i budgeten. Anslaget för ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård har höjts från 40.000 kronor till 50.000 kronor med hänsyn till förbrukningen under senare år. Anslaget till kontantunderstöd har måst höjas från 70.000 kronor till 75.000 kronor.

Å inkomstsidan har såsom en motsvarighet till det ovan omförmälda nytillkomna

anslaget å 40.000 kronor upptagits ett belopp av 37.000 kronor, vilket beräknas kunna inkasseras av vederbörande ersättningsskyldiga. Inkomstposten Ersättning av enskilda har beräknats till 50.000 kronor mot 40.000 kronor i årets stat och landstingsbidraget för vissa vårdformer till 15.000 kronor mot 10.000 kronor i årets stat. Däremot har ersättning av pensioner och sjukkassor upptagits endast till 75.000 kronor mot 90.000 kronor under innevarande år. Statförslaget innebär efter vidtagna justeringar en nettoförsämring i förhållande till årets stat å c:a 26.000 kronor.

16 C 2. Barnhem.

Utgifter och inkomster balansera i det närmaste. Mellanskillnaden sammanhänger med att staden i en del fall utbetalar högre avlöningar än vad som föreskrives i det för landstinget gällande kollektivavtalet. Skillnadsbeloppet betalas icke av landstinget, som i övrigt ersätter staden alla kostnader för verksamheten. På grund härav har den justeringen vidtagits i nämndens statförslag att inkomst av landstingsbidrag upptagits till endast 30.500 kronor mot av nämnden beräknade 31.450 kronor.

16 C 3. Öppen barnavård.

Barnavårdsnämndens statförslag har vid budgetberedningen undergått följande justeringar. Anslaget för andel i socialvårdsbyråns kostnader har ökats med c:a 1.000 kronor. För utackordering i enskilda hem har upptagits ett anslag å 50.000 kronor mot av nämnden begärda 60.000 kronor. Den verkliga kostnaden uppgick 1948 till 39.000 kronor, 1949 till 44.600 kronor och innevarande år t. o. m. augusti till 25.000 kronor.

Å inkomstsidan har ersättningen av enskilda för uppfostringsbidrag beräknats till 45.000 kronor mot 40.000 kronor enligt nämndens förslag. Inkomsten utgjorde 1943 47.700 kronor, 1949 45.000 kronor och 1950 t. o. m. augusti 28.000 kronor.

I lönestaten ingår avlöning till en ny ordinarie befattning som barnavårdsinspektris enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950.

Anslaget för bidragsförskott har måst höjas från 60.000 kronor till 90.000 kronor. Ett helt nytt anslag har upptagits å 38.000 kronor till kostnader för främmande barn. Utgiften återhämtas delvis å inkomstsidan, där motsvarande inkomstpost å 35.000 kronor upptagits.

Efter ovan angivna justeringar utvisar denna budgettitel en nettoförbättring å c:a 5.000 kronor.

16 C 4. Barnstugor.

Statförslaget har uppdelats på följande underrubriker, nämligen Gemensam förvaltning, Barnträdgårdar och klubbar, Daghem och eftermiddagshem samt Uddens barnkoloni. Direkta jämförelser med siffrorna i årets stat äro därför icke möjliga att göra. Ett par mindre ändringar ha vidtagits i statförslaget. Sålunda ha hyrorna för daghem och eftermiddagshem höjts med 500 kronor samt hyran för Uddens barnkoloni med 3.000 kronor till 6.200 kronor. Statförslaget innebär en nettoförsämring av c:a 60.000 kronor. Detta sammanhänger med utökningen av barnstugornas verksamhet genom en ny barnträdgård å Malmaberg samt därigenom att man i förslaget räknat med att Aroslunds och Skallbergets barnträdgårdar skola drivas hela året. Uppsättning och drift av nya barnträdgårdar å Klockartorpsområdet och CVV har även medräknats.

16 C 5. Ungdomsvård.

I styrelsens statförslag har vidtagits den ändringen att å inkomstsidan inkomsterna av serveringen beräknats till 3.000 kronor i stället för av styrelsen föreslagna 1.000

kronor, varigenom inkomstposten helt täcker motsvarande anslagspost å utgiftssidan. I övrigt äro anslagen i stort sett oförändrade.

16 D. Hyresnedsättning.

Anslag för bidrag till budgettiteln 7 F 2 har upptagits till 100.294 kronor mot 114.854 kronor i årets stat. Härjämte har tillkommit ett nytt anslag å 10.000 kronor för den kommunala andelen av hyresbeloppen (de s. k. trekronorsbidragen). Enligt riksdagsbeslut innevarande år skall nämligen kommunen svara för en del av dessa kostnader.

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Oförändrat anslag är upptaget med 400 kronor för expenser.

16 F. Nykterhetsvård.

I anslaget för löner och arvoden ingår avlöning till ett ordinarie skrivbiträde enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950. Enligt beslutet sorterar biträdet i första hand under socialvårdsbyrån. Nykterhetsnämnden har i lönestaten upptagit ett anslag å 800 kronor till vikarier under semester och sjukdom. Anslaget föreslås nedsatt till 300 kronor.

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Utgifterna för hemvårdarinneverksamhet och systugeverksamhet ha upptagits till 78.000 kronor mot 79.000 kronor i detta års stat. Inkomsterna uppgå till 30.200 kronor mot 27.820 kronor.

16 Ö. Övriga ändamål.

Hit har från 16 B 3 överförts anslag å 1.500 kronor till Västmanlands läns samhjälp. De interna utgiftsposterna för lokaler till Natthärbärget, Föreningen Rädda barnen och Föreningen Västmanlands samhjälp ha upptagits med oförändrade belopp. Vidare ha upptagits oförändrade anslag till Barnkrubban med 10.000 kronor, Natthärbärget med 1.000 kronor, Frälsningsarméns slumverksamhet med 1.200 kronor, sommarhemmet i Ransta med 500 kronor, för sjömansvård med 600 kronor och till Föreningen Västerås skollovskolonier med 95.000 kronor. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1950 har upptagits anslag till Västerås missionsförsamling för församlingssysterns verksamhet. Samma anslag beviljades av stadsfullmäktige för år 1949 men anslaget var icke upptaget i sistnämnda års stat. Ett engångsanslag å 250.000 kronor i årets stat för uppförande av kolonihem i Söderbärke återfinnes ej men behållna medel föreslås reserverade till 1951.

Angående skyldighet för bidragstagande föreningar att ingiva räkenskaper och budget hänvisas till vad här ovan anförts under 15 Ö.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville antaga statförslaget för Socialvård med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll.

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B. Bostadsförmedling.

Statförslaget företer en utgiftsökning från 8.176 kronor till 12.100 kronor, huvudsakligen beroende på anställande av extra biträden.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till stat för Social förmedlingsverksamhet.

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

I pensionsnämndernas statförslag har företagits den ändringen att anslaget för resor och traktamenten sänkts från av pensionsnämnden begärda 1.000 kronor till 500 kronor. Anslaget för kommunbidraget till folkpensionerna har måst höjas med 125.000 kronor och för särskilda bostadstillägg med 10.000 kronor, varigenom utgifterna uppgå till c:a 855.000 kronor mot c:a 717.000 kronor i årets stat.

18 B. Sjukförsäkring.

Västerås erkända sjukkassa har begärt ett anslag à 19.500 kronor beräknat efter lika många medlemmar och en bidragsnorm av 1 krona per medlem. Aseapersonalens erkända centralsjukkassa har efter samma bidragsgrund begärt ett anslag à 10.160 kronor för i Västerås mantalsskrivna medlemmar. Drätselkammaren föreslår emellertid med hänsyn till vad som inhämtats angående kassornas ekonomiska ställning oförändrat anslag à 25.625 kronor, fördelat med 18.500 kronor på Västerås erkända sjukkassa, 7.000 kronor på Aseapersonalens erkända centralsjukkassa och 125 kronor på Träarbetarnas sjukkassa.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändring fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring.

19. Kristidsförvaltning.

19 B. Hyresnämnd.

Utgifterna uppgå till 18.800 kronor mot 19.000 kronor i årets stat.

19 Ö. Övriga ändamål.

Denna stattitel avser den kristidsverksamhet, som omhänderhaves i drätselkammarens regi. Utgifterna ha beräknats till 8.600 kronor mot 4.600 kronor i årets stat. Ökningen sammanhänger med att arvode upptagits till föreståndaren med 3.000 kronor, varjämte beräknats ett belopp av 1.000 kronor för kortutdelningar, städning m. m.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av föreliggande förslag till stat under titeln Kristidsförvaltning.

20. Finansförvaltning.

Räntan å fast upplånat kapital har upptagits med c:a 636.000 kronor efter avdrag av hamnens andel i upplåningen. Motsvarande belopp i årets stat utgör c:a 694.000 kronor. Minskningen sammanhänger med att hamnen numera påförts sin andel av obligationslånet å 11.000.000 kronor, vilket icke var fallet vid uppgörande av 1950 års budget. Ränta på tillfällig upplåning har upptagits med 25.000 kronor mot 15.000 kronor i årets stat, varemot räntan på skuld till samt omkostnader för Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter upptages till 156.000 kronor mot 162.000 kronor i årets stat. Till pensionsfonden har avsatts 35.340 kronor. Motsvarande belopp i 1950 års stat utgör 30.900 kronor. För restitution av nöjesskatt har upptagits 10.000 kronor mot 5.000 kronor i årets stat. Under rubriken Avbetalning på utdebiteringsförskott ingår andra årets uttaxering för inventarier till Gideonsbergsskolan samt för kolonihem i Söderbärke med tillhopa 185.000 kronor. Vidare tillkommer som en ny post hälften av kostnaderna för inventarierna för Blåsboskolan efter avdrag av beräknat statsbidrag med ett utfört belopp av 92.500 kronor. Avbetalningen på utdebiteringsförskott uppgår härigenom sammanlagt till 277.500 kronor mot i årets stat 185.000 kronor. Såsom tidigare omförmälts har till täckning av underskott på hamnrörelsen upptagits ett belopp av 400.000 kronor mot 253.000 kronor i årets stat. Avsättningen till skatteregleringsfonden uppgår till 300.000 kronor mot 500.000 kronor i årets stat. Härmed har till fonden avsatts sammanlagt 3.500.000 kronor. Stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter har upptagits med c:a 520.000 kronor mot c:a 538.000 kronor i årets stat, under det att motsvarande anslag till drätselkammaren upptages med oförändrat belopp av 25.000 kronor. För engångsutbetalningar till SKP har upptagits 50.000 kronor mot 30.000 kronor i årets stat. Ett nytt anslag har upptagits å 250.000 kronor för retroaktiva pensionsavgifter till SKP med anledning av förväntad höjning av pensionsunderlagen. I övrigt hänvisas till vad härom tidigare i annat sammanhang anförts. Såsom tidigare omnämnts har upptagits ett nytt anslag å 350.000 kronor för täckning av eventuell ökning av dyrtidstilläggen. Bland kapitalutgifterna märkas särskilt följande poster. Amorteringarna å fast upplånat kapital ha efter avdrag av hamnens andel samt från 1950 reserverade medel upptagits till c:a 1.064.000 kronor mot c:a 1.431.000 kronor i innevarande års stat. Anledningen till att sistnämnda reservation kunnat ske är att under 1950 ingen amortering sker å det nya obligationslånet. Till särskilda fonden för allmänna byggnader avsättes 1.000.000 kronor, varigenom fonden kommer att uppgå till 2.655.000 kronor. Härvid har dock frånräknats de anslag, som lämnats för Högre allmänna läroverket med 500.000 kronor, för Flickskolan med 320.000 kronor, för Tekniska skolan med 675.000 kronor och för stadshuset med 400.000 kronor. Till bostadssubventionsfonden avsättes 129.920 kronor, varav 29.920 kronor täckas av under år 1951 inflytande räntor och amorteringar. Dessa sistnämnda belopp återfinnas under olika konton å inkomstsidan. Återstående belopp av denna avsättning, 100.000 kronor, utgöres av skattemedel.

Vad inkomstsidan beträffar föreslås, att hundskatten bibehålles vid oförändrat belopp av 50 kronor per hund, varigenom den beräknas inbringa 39.000 kronor eller 4.000 kronor mera än vad som beräknats i 1950 års stat.

I nöjesskatt har beräknats inflyta ett belopp av 230.000 kronor mot 210.000 kronor i årets stat.

Överskottet från 1949 utgör såsom förut nämnts 651.000 kronor.

För inkomsterna av slutlig skatt och preliminärskatt har redogjorts i ingressen till denna skrivelse.

Liksom förut har icke utförts någon inkomst av skatterestantier.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att bifalla kammarens förslag till stat under titeln Finansförvaltning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa hundskatten till 50 kronor per hund,

att fastställa uttaxeringen för år 1951 till kronor 7: 35 per skattekrona,

att godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1951 i dess helhet med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden och förbehåll,

att beträffande samtliga de utgiftsposter, för vilka sådant i budgeten särskilt anmärkts, medgiva, att den behållning som vid utgången av år 1950 förefinnes av för ändamålet tidigare beviljade medel, må för samma ändamål reserveras till år 1951 samt

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att under år 1950 för ledningsutgifter disponera tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter intill ett belopp av 100.000 kronor.

Västerås den 29 september 1951.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för yttrande överlämnats det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1951 ävensom drätselkammarens betänkande angående budgeten.

Utskottet får efter företagen granskning meddela att utskottet icke funnit anledning till erinran mot förslaget bortsett från anslagen till sjukkassorna. Såsom framgår av drätselkammarens budgetskrivelse ha Västerås erkända sjukkassa samt Aseapersonalens erkända centralsjukkassa hemställt om anslag i 1951 års stat med ett belopp motsvarande en krona pr medlem. Kammaren har icke funnit anledning medgiva den höjning av anslagen, som blir en följd av denna beräkningsgrund. Detta har kammaren motiverat med bland annat kassornas ekonomiska ställning. Utskottet kan icke dela kammarens uppfattning. Vad beträffar Aseapersonalens sjukkassa synes i varje fall den ekonomiska soliditeten icke vara så stark att icke kassan kan sägas ha behov av det begärda understödet från stadens sida. Bortsett från kassornas ekonomi anser beredningsutskottet emellertid, att staden rent principiellt icke bör undandraga sig lämna ett bidrag med ett fixerat belopp pr medlem, oavsett om därigenom anslagsbehovet växer med ökat medlemsantal. Då Västerås erkända sjukkassa tidigare under ett antal år uppburit ersättning efter en krona pr medlem, håller utskottet före att samma bidragsgrund bör även i fortsättningen tillämpas för denna kassa. Ej heller föreligga tillräckliga skäl enligt utskottets mening för att tillämpa andra bidragsnormer för Aseapersonalen sjukkassa.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav att anslaget skall utgå till Västerås erkända sjukkassa med 19 500 kronor, till Aseapersonalens erkända centralsjukkassa med 10.160 kronor och till Träarbetarnas sjukkassa med 125 kronor eller sålunda med ett sammanlagt belopp av 29.875 kronor, motsvarande en ökning av anslaget med 4.160 kronor. I samband därmed föreslås att i stället stadsfullmäktiges anslag för oförutsedda utgifter minskas med motsvarande belopp eller från 520.568 kronor till 516.408 kronor.

Beredningsutskottet har särskilt uppmärksammat drätselkammarens uttalande angående en eventuell omorganisation av stadsrevisionen. Utskottet är av den uppfattningen att en anslutning till den Kommunalekonomiska föreningen skulle befinnas vara värdefull och vill därför livligt understryka drätselkammarens hemställan, att stadsrevisionen företar en utredning om denna fråga.

I övrigt föranleder föreliggande budgetförslag icke något beredningsutskottets särskilda yttranden.

Utskottet tillstyrker för den skull stadsfullmäktige besluta

att under budgettiteln 18 B Sjukförsäkring anslag skall upptagas till sjukkassorna med sammanlagt 29.785 kronor, fördelat med 19.500 kronor à Västerås erkända sjukkassa, 10.160 kronor à Aseapersonalens erkända centralsjukkassa och 125 kronor à Träarbetarnas sjukkassa,

att anslaget under 20 Finansförvaltning till stadsfullmäktiges för-

fogande för oförutsedda utgifter skall upptagas till 516.408 kronor samt

att i övrigt bifalla drätselkammarens förslag.

Väserås den 11 oktober 1950.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten ingivit förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1951, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande. Västerås rådhus den 13 oktober 1950.

På magistratens vägnar:

OLLE GARENBERG.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1950 Ser. B nr 23

Nr B 23

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1951

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Anslagsbeteckningar

Fasta anslag (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.

Förslagsanslag (Fa) få överskridas men icke reserveras.

Förslagsanslag högst (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.

Reservationsanslag (Ra) få reserveras och överskridas.

Reservationsanslag högst (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

Uttaxering:

till borgerliga kommunen	7: 35
till kyrkliga kommunen	0: 65
Summa uttaxering pr skattekrona	8: —

Sammandrag av specialstaterna för Västerås stads utgifts- och inkomststat år 1951

		Utgifter skattestat		Inkomster skattestat		Skattestatens överskjutande	
		Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
	1. Allmän förvaltning.						
A	1 Stadsfullmäktige	21.100: —				21.100: —	
	2 Löne- och avtalsnämnd	6.300: —				6.300: —	
B	Stadsrevision	21.850: —	2.000: —	11.000: —		12.850: —	
C	Drätselkammare:						
	1 Gemensamma kostnader	3.700: —				3.700: —	
	2 Stadskansli	189.750: —	4.000: —	1.000: —		192.750: —	
	3 Drätselkontor	252.025: —	7.000: —	78.700: —		180.325: —	
Ö	Övriga ändamål	43.950: —	3.000: —	100: —		46.850: —	
	2. Rätts- och ordningsväsen.						
A	Magistrat och rådhusrätt	230.950: —	1.000: —	50.175: —		181.775: —	
B	1 Polisväsen och fångvård	1.113.475: —	15.500: —	108.100: —		1.020.875: —	
	3 Åklagarväsen	61.400: —	10.000: —			71.400: —	
Ö	Övriga ändamål	3.500: —				3.500: —	
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.						
B	1 Uppbördsverk	255.650: —	4.000: —	300: —		259.350: —	
	2 Taxeringskontor	19.710: —				19.710: —	
C	Exekutionsverk	145.050: —	500: —	25.000: —		120.550: —	
	4. Byggnads- och stadsplaneväsen.						
A	Stadsarkitektkontor	194.397: —	6.700: —	32.500: —		168.597: —	
B	Stadsingenjörskontor	283.300: —	13.500: —	25.000: —		271.800: —	

		5. Försvarsväsen.						
A		Civilförsvar	10.350: —		11.333: —			983: —
B		Familjebidrag	166.500: —		150.000: —		16.500: —	
		6. Brandförsvar.	631.275: —	58.000: —	40.600: —		648.675: —	
		7. Fastighetsförvaltning.						
A		Fastighetskontor och gemensam förvaltning	242.200: —	12.500: —	6.100: —		248.600: —	
B	1	Rådhus med annex	65.200: —		60.840: —		4.360: —	
	2	Kv. Njord nr 1	47.828: —		46.000: —		1.828: —	
	3	Polishus	32.200: —		32.200: —			
	4	Brandstation	66.700: —		66.481: —		219: —	
	5	Tullhus	18.400: —	1.000: —	1.830: —		17.570: —	
	6	Diverse förvaltningsfastigheter	42.800: —		27.243: —		15.557: —	
	7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	9.500: —		9.500: —			
	8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	30.700: —	5.000: —	18.760: —		16.940: —	
C		Exploateringsfastigheter	173.300: —	223.000: —	167.053: —		229.247: —	
D	1	Jordbruksrörelse	372.805: —	24.450: —	397.255: —			
	2	Skogar	35.700: —		35.800: —			100: —
	3	Jordbruksfastigheter	120.300: —		36.990: —		83.310: —	
E	1	Diverse fastigheter	500.000: —	300.000: —	388.154: —		411.846: —	
	2	Stadshotell	166.540: —		71.387: —		95.153: —	
	3	Sundinska huset	26.125: —		22.524: —		3.601: —	
	4	Paviljong i Stadsparken	21.720: —		8.000: —		13.720: —	
	5	Varumagasin o. d.	37.050: —	11.000: —	31.704: —		16.346: —	
	6	Omnibusgarage	35.800: —		26.000: —		9.800: —	
F	2	Pensionärshem	184.400: —	2.000: —	186.400: —			
Ö		Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —		24.000: —		8.000: —	
		8. Gatu- och parkförvaltning.						
B	1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	415.016: —	4.000: —	13.000: —		406.016: —	

			Utgifter skattestat		Inkomster skattestat		Skattestatens överskjutande	
			Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
	2	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	481.600: —	915.000: —	283.000: —		1.113.600: —	
	3	Allmän belysning och renhållning	171.700: —	50.000: —	10.500: —		211.200: —	
	4	Drätselkammarens förråd	74.110: —		45.300: —		28.810: —	
	5	Grustag	57.032: —		65.000: —			7.968: —
	6	Bilar	111.200: —	70.000: —	154.000: —		27.200: —	
	7	Maskiner	141.100: —	85.000: —	234.000: —			7.900: —
	8	Hästar	35.660: —	500: —	34.000: —		2.160: —	
	9	Bekvämlighetsinrättningar	10.150: —	10.000: —	2.200: —		17.950: —	
C		Parkförvaltning	535.600: —	224.500: —	20.640: —		739.460: —	
		9. Hamnförvaltning.						
A		Hamnar	674.568: —	459.513: —	1.134.081: —			
		10. Kommunikationsföretag.						
C		Johannisbergs flygfält	9.300: —		1.000: —		8.300: —	
D		Färjor och ångslupar	54.100: —		30.300: —		23.800: —	
F		Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —				8.000: —	
		11. Industriella verk.						
A		Tekniska verkens gemensamma förvaltning	511.700: —		511.700: —			
B		Gasverk	2.358.600: —	90.000: —	2.389.573: —	132.600: —		73.573: —
C		Elverk	2.748.300: —	60.000: —	3.548.900: —	137.100: —		877.700: —
		12. Hälso- och sjukvård.						
A	1	Allmän hälsovård	167.550: —	5.400: —	5.100: —		167.850: —	

	2 Poliklinik	8.500: —		5.000: —		3.500: —	
B	Folktandvård	15.300: —				15.300: —	
Ö	Övriga ändamål	5.200: —				5.200: —	
	13. Allmän hygien.						
AB	Vatten- och avloppsverk	1.156.000: —	121.000: —	1.074.900: —	248.600: —		46.500: —
C	Renhållningsverk	354.250: —		156.600: —		197.650: —	
D	1 Varmbadhus	180.000: —	29.000: —	116.685: —		92.315: —	
	2 Karlslunds tvättinrättning	59.296: —	13.000: —	59.300: —		12.996: —	
E	2 Björnön	46.854: —	120.000: —	7.830: —		159.024: —	
	3 Hästholmarna	53.160: —		8.425: —		44.735: —	
	4 Johannisbergsbadet	31.600: —		200: —		31.400: —	
	5 Småbåtshamnar	34.850: —		13.000: —		21.850: —	
	6 Övriga friluftsändamål	300: —				300: —	
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.						
A	Salutorg	2.000: —		3.400: —			1.400: —
C	Köttbesiktningsbyrå	14.200: —		4.100: —		10.100: —	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.						
A	Folkskola och fortsättningsskola						
	1 Administration	94.384: —	2.250: —			96.634: —	
	2 Undervisning i folkskola och fortsättningsskola	2.180.400: —	11.000: —	1.538.240: —		653.160: —	
	3 Socialpedagogiska anordningar	91.810: —	1.200: —	10.800: —		82.210: —	
	4 Fastigheter, inventarier o. d.	837.924: —	236.000: —	77.971: —		995.953: —	
	5 Skolmåltider	552.500: —	2.500: —	167.850: —		387.150: —	
B	Praktisk mellanskola	221.724: —	5.500: —	117.852: —		109.372: —	
D	Kommunal flickskola	499.480: —	6.600: —	279.400: —		226.680: —	
G	1 Allmänt läroverk	172.500: —		1.873: —		170.627: —	
	2 Elektrotekniska fackskolan	11.250: —				11.250: —	
H	Yrkesskola	331.390: —	11.500: —	189.569: —		153.321: —	

		Utgifter skattestat		Inkomster skattestat		Skattestatens överskjutande	
		Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
I	1 Gemensam förvaltning	101.430: —		110: —		101.320: —	
	2 Idrottsplatser	84.942: —	65.400: —	42.400: —		107.942: —	
	3 Idrottshallen	69.500: —	2.000: —	75.600: —			4.100: —
	4 Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi	34.100: —		40.000: —			5.900: —
	5 Bidrag till övrig idrottsverksamhet	4.000: —				4.000: —	
J	Stadsbibliotek	99.000: —				99.000: —	
Ö	Övriga ändamål	168.400: —				168.400: —	
	16. Socialvård.						
A	Socialvårdsbyrå	134.500: —	4.000: —	138.500: —			
B	2 Sluten fattigvård	603.500: —	23.000: —	357.300: —		269.200: —	
	3 Öppen fattigvård	417.228: —		177.300: —		239.928: —	
C	2 Barnhem	47.300: —	600: —	46.950: —		950: —	
	3 Öppen barnavård	411.220: —		169.800: —		241.420: —	
	40 Gemensam förvaltning	23.400: —	300: —	23.700: —			
	41 Barnträdgårdar och klubbar	207.350: —	5.200: —	41.300: —		171.250: —	
	42 Daghem och eftermiddagshem ..	160.310: —	800: —	36.840: —		124.270: —	
	43 Uddens koloni	56.740: —	2.800: —	8.700: —		50.840: —	
	5 Ungdomsvård	62.300: —	1.000: —	19.700: —		43.600: —	
D	Hyresnedsättning	110.294: —				110.294: —	
E	Arbetslöshetsunderstöd	400: —				400: —	
F	Nykterhetsvård	35.518: —		2.500: —		33.018: —	
H	1 Hemsysterverksamhet	62.652: —		27.200: —		35.452: —	
	2 Systugeverksamhet	15.600: —		3.000: —		12.600: —	
Ö	Övriga ändamål	112.600: —				112.600: —	

	17. Social förmedlingsverksamhet.						
B	Bostadsförmedling	12.100: —				12.100: —	
	18. Socialförsäkring.						
A	Folkpensionering	854.690: —	300: —			854.990: —	
B	Sjukförsäkring	29.785: —				29.785: —	
	19. Kristidsförvaltning.						
B	Hyresnämnd	18.800: —				18.800: —	
Ö	Övriga ändamål	8.600: —				8.600: —	
	20. Finansförvaltning.	3.242.026: —	2.293.873: —	17.968.371: —	49.940: —		12.482.412: —
	Summa kronor	28.623.943: —	5.636.886: —	33.692.589: —	568.240: —	13.508.536: —	13.508.536: —
		34.260.829: —		34.260.829: —			

Specialstater.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

1950 års budget					
		Driftutgifter.			
		1. STADSFULLMÄKTIGE.			
1.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1)		1.000: —	
20.000: —	112	Tryckning av stadsfullmäktiges handlingar Fa		20.000: —	
90: —	114	Telefon.........................		100: —	21.100: —
		2. LÖNE- OCH AVTALSNÄMND.			
4.200: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa		4.200: —	
100: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa		100: —	
800: —	115	Resor och traktamenten Fa		800: —	
1.200: —	119	Övriga expenser och representation Fa		1.200: —	6.300: —
27.390: —		Kronor			27.400: —

1 B. Stadsrevision.

1950 års budget					
		Driftutgifter.			
1.050: —	101,0	Arvoden (bil. 1)		1.750: —	
200: —	110	Kontorskostnader Fa		300: —	
200: —	114	Telefon Fa		300: —	
14.000: —	126	Ersättning till revisionsfirma för siffergranskning	17.000: —		
2.500: —		Ersättning till auktoriserad revisor i samband med slutgranskningen	2.500: —	19.500: —	21.850: —
		Kapitalutgifter.			
—: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..			2.000: —
17.950: —		Kronor			23.850: —

Driftinkomster.

	200	Andelar i revisionskostnader:		
7.000: —		Tekniska verken	8.500: —	
1.900: —		Socialvården	2.500: —	11.000: —
8.900: —		Kronor		11.000: —

1 C. Drätselkammare.

Driftutgifter.

1. GEMENSAMMA KOSTNADER.

3.600: —	101,0	Arvoden (bil. 1)	3.600: —	
90: —	114	Telefon..........................	100: —	3.700: —

2. STADSKANSLI.

125.219: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	127.000: —	
150: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —	
200: —	105	Personalförsäkring Fa	200: —	
17.012: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	17.000: —	
10.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	10.000: —	
7.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	6.000: —	
500: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	500: —	
2.000: —	112	Tryckning av handlingar o. d. Fa	2.000: —	
300: —	113	Expeditionslösen, stämpelavgifter o. d. Fa	300: —	
6.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	7.400: —	
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	200: —	
15.900: —*	162	Hyra	16.500: —*	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
100: —	169	Försäkringspremier Fa	100: —	189.750: —

3. DRÄTSELKONTOR.

190.483: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	196.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —	
575: —	105	Personalförsäkring Fa............	575: —	
9.854: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	10.000: —	
14.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	12.000: —	
13.000: —	110	Kontorskostnader Fa	13.000: —	
7.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	7.000: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	200: —	
1.000: —	126	Sakkunnigt biträde för undersökning av bokföringssystem	—: —	
10.000: —*	162	Hyra..........................	10.000: —*	
3.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	3.000: —	
200: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	200: —	252.025: —

Kapitalutgifter.

		2. STADSKANSLI.			
4.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra		4.000: —	
		3. DRÄTSELKONTOR.			
6.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra		7.000: —	11.000: —
450.433: —		Kronor			456.475: —

Driftinkomster.

		2. STADSKANSLI.			
1.000: —	200	Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader			1.000: —
		3. DRÄTSELKONTOR.			
65.700: —	200	Andelar i drätselkontorets kostnader (spec. i stfms handl. ser. B nr 23/1948 sid. 14)	65.700: —		
		Andelar i telefonväxelns kostnader (100: — per till växeln anknuten telefon)	12.900: —	78.600: —	
100: —	229	Försäljning av trycksaker o. d.		100: —	78.700: —
66.800: —		Kronor			79.700: —

1 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter:

—: —	101,0	Arvoden till ledamöter i samtliga samarbetsnämnder (bil. 1) Fa		1.000: —
1.500: —	111	Svenska stadsförbundets tidskrift Fa		1.500: —
500: —	113	Inkassokostnader, lösen av protokoll m. m. Fa		500: —
6.000: —	115,1	Resor och traktamenten Fa		5.000: —
	118	Föreningsavgifter:		
11.160: —		Svenska stadsförbundet	14.450: —	
200: —		Västmanlands läns turisttrafikförening	200: —	14.650: —
12.000: —	119,1	Representation Fa		15.000: —
—: —	119,2	Reklam Ra[1])		—: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

25.000: —	119,3	Utgivande av bildverk över Västerås stad Fa	—: —	
2.000: —	126,1	Mindre utredningar Fa	2.000: —	
—: —	126,3	Utredning av frågor i samband med Badelundaåsen[1])	—: —	
2.200: —	129	Ansvarsförsäkring Fa	2.200: —	
100: —	170	Bidrag till kostnaderna för ångbåtstrafik mellan vissa öar i Mälaren och staden	100: —	
		Bidrag till enskild verksamhet:		
500: —	173,1	Svenska Flaggans dag Fah	500: —	
1.500: —	173,2	Västerås Reso	1.500: —	43.950: —
		Kapitalutgifter.		
3.000: —	368	Anskaffning av konstverk Ra[1])		3.000: —
65.660: —		Kronor		46.950: —
		Driftinkomster.		
60: —	229	Diverse inkomster		100: —
60: —		Kronor		100: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

		Driftutgifter.		
166.460: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	176.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
150: —	105	Personalförsäkring Fa	250: —	
12.230: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	12.000: —	
9.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	9.000: —	
7.000: —[2]	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa..	8.000: —	
800: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	800: —	
6.200: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	7.500: —	
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
1.000: —	119	Övriga expenser Fa	1.000: —	
15.000: —	137	Valomkostnader	—: —	
13.500: —*	162	Hyra	14.200: —*	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
100: —	169	Försäkringspremier Fa	100: —	230.950: —
		Kapitalutgifter.		
3.500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..		1.000: —
237.140: —		Kronor		231.950: —
		Driftinkomster.		
48.000: —	237	Sportler samt avgifter för registrering av handelsfirmor	48.000: —	
2.175: —	270	Ersättning för förlorad inteckningslösen	2.175: —	50.175: —
50.175: —		Kronor		50.175: —

2 B 1. Polisväsen och fångvård.

		Driftutgifter.	
1.800: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	1.800: —
699.554: —	101,01	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	689.000: —
69.014: —	101,02	Löner till extra och tillfälliga befattningshavare m. fl. (bil. 1) Fa ..	45.000: —
1.400: —	103,1	Sjukvård Fa	1.400: —
38.925: —	103,2	Beklädnadsbidrag för ordinarie befattningshavare Fah	38.925: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

[2]) Odisponerade medel av tidigare anslag för uppläggande av fastighetsböcker reserveras till år 1951.

4.800: —	103,3	Beklädnadsbidrag för vikarier (extra) Fa	4.800: —
18.100: —	104,1	Löner och stipendier under skolutbildningstid (10 man under 5 mån. à 350: — + 3 stipendier à 200: —) Fa	18.100: —
800: —	104,2	Gymnastik och idrott Fa	800: —
4.400: —	105	Personalförsäkring Fa	4.400: —
110.180: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	121.000: —
60.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	60.000: —
—: —	109	Tidningar, litteratur m. m. för personal Fa	500: —
10.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	9.000: —
12.500: —	114,1	Telefon, porto, annonser Fa	14.500: —
1.200: —	114,2	Telefon för statspolisen Fa	3.200: —
8.600: —	115	Resor och traktamenten Fa	9.000: —
300: —	118	Föreningsavgifter Fa	300: —
1.000: —	119,1	Övriga expenser Fa	1.000: —
1.000: —	119,2	Utgifter i tjänsten, som må utbetalas endast efter godkännande av ordföranden i polisnämnden Fa	500: —
1.000: —	121,1	Förbrukningsmateriel Fa	1.000: —
2.750: —	121,2	Ammunition Fa	2.750: —
6.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	7.000: —
2.000: —	126	Sakkunnigt biträde vid polisutredningar (även kostnader för tagande av blodprov, draggningar o. d.) Fa	1.000: —
2.600: —	130	Kost för anhållna Fa	2.600: —
500: —	133	Sjukvård för anhållna Fa	1.000: —
	162,1	Hyror (samtliga hyror utom hyra för lokal för statspolisen, 162,2)	
19.850: —*		Hyra och värme till fastighetsförvaltningen .. 28.150: —*	
300: —		Gymnastiksal Fa 300: —	
300: —		Garage 300: —	28.750: —
1.850: —*	162,2	Hyra för statspolisen, tjänstelokaler och garage	1.850: —*
8.800: —	163,1	Städning och renhållning Fa	10.000: —
800: —	163,2	Städning och renhållning för statspolisen Fa	800: —
5.000: —	163,3	Belysning och gas Fa	5.000: —
1.000: —	163,4	Belysning för statspolisen Fa	1.000: —
5.800: —	166	Underhåll av bilar Fa	5.800: —
16.200: —	167	Övriga kostnader för bilar (drivmedel, olja, försäkringsavgifter m. m.) Fa	16.200: —

2.500: —	168	Underhåll av inventarier	2.500: —		
500: —*		Andel i brandkårens underhållskostnader för brand- och polisskåp ..	500: —*	3.000: —	
2.000: —	169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringspremier) Fa		2.000: —	
500: —	175	Fångar på straffängelset Fa		500: —	1.113.475: —
		Kapitalutgifter.			
4.800: —	366	Anskaffning av en radiobil Ra[1]) (stfm 31/8 1950 § 186)	10.500: —		
		Avgår utbytespris för en begagnad bil	1.000: —	9.500: —	
13.500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..		6.000: —	15.500: —
1.142.123: —		Kronor			1.128.975: —
		Driftinkomster.			
—: —	200	Stadsfiskalsorganisationens andel i polisverkets kostnader		2.300: —	
300: —	205	Olycksfallsersättning		300: —	
1.000: —	229,1	Ersättning för ammunition		1.000: —	
100: —	229,2	Övriga rörelseintäkter (inkl. ersättning för hittegods)		500: —	
4.000: —	237	Sportler		4.000: —	
95.000: —	270	Statsbidrag för stats- och reservpolis		100.000: —	108.100: —
100.400: —		Kronor			108.100: —

2 B 3. Åklagarväsen.

Driftutgifter.

—: —	100	Andel i polisverkets lokalkostnader och telefon m. m.	2.300: —	
—: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	45.000: —	
—: —	105	Personalförsäkring	200: —	
—: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.000: —	
—: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa..	2.000: —	
—: —	111	Nyanskaffning av uppslagslitteratur, facklitteratur Fa	3.000: —	
—: —	114	Rikssamtal, porto och annonser Fa	1.500: —	
—: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.700: —	
—: —	119	Övriga expenser Fa	400: —	
—: —	126	Sakkunnigt biträde vid polisutredningar Fa	1.000: —	
—: —	168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	61.400: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		Kapitalutgifter.		
—:—	368	Anskaffning av inventarier Ra		10.000:—
		Kronor		71.400:—

2 Ö. Övriga ändamål.

		Driftutgifter.		
1.500:—	119	Överförmyndarens verksamhet (jfr stfm 26/8 1948 § 222)	1.500:—	
		Trafiknämnden:		
1.500:—	137,1	Trafikpropaganda Fa	1.500:—	
500:—	137,2	Övriga kostnader för trafikens främjande Fa..................	500:—	3.500:—
3.500:—		Kronor		3.500:—

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 B. Uppbördsverk samt taxering.

Driftutgifter.

		1. UPPBÖRDSVERK.		
500: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	500: —	
135.703: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	131.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa	200: —	
400: —	105	Personalförsäkring Fa	300: —	
8.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	7.700: —	
5.000: —	110	Kontorskostnader Fa	5.000: —	
1.700: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	2.700: —	
100: —	119	Övriga expenser Fa	100: —	
20.000: —[1]	126,1	Ersättning för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. Ra[1]	20.000: —	
75.500: —[1]	126,2	Ersättning för medverkan vid uppbörd Ra[1]	75.500: —	
5.200: —*	162	Hyra	6.150: —*	
4.500: —	163,1	Städning och renhållning Fa	5.000: —	
500: —	163,2	Belysning Fa	500: —	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	255.650: —
		2. TAXERINGSKONTOR.		
5.500: —	101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	5.500: —	
4.500: —	101,02	Ersättning till ledamöter i taxeringsnämnder (bil. 1) Fa	6.000: —	
5.000: —	101,03	Arvoden till biträden åt taxeringsnämndsordförandena (bil. 1) Fah	5.000: —	
50: —	105	Olycksfallsförsäkring Fa	50: —	
250: —	110	Kontorskostnader Fa	250: —	
800: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	800: —	
1.860: —*	162	Hyra	1.860: —*	
250: —	163	Belysning och städning Fa	250: —	19.710: —

Kapitalutgifter.

		1. UPPBÖRDSVERK.		
4.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]		4.000: —
280.513: —		Kronor		279.360: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

Driftinkomster.

1. UPPBÖRDSVERK.

300: —	226	Ersättning från Rfa för upprättande av arbetsgivareförteckning..		300: —
300: —		Kronor		300: —

3 C. Exekutionsverk.

Driftutgifter.

109.260: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	112.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa	200: —	
300: —	105	Personalförsäkring Fa	300: —	
11.135: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	11.000: —	
5.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	5.000: —	
4.000: —	110	Kontorskostnader Fa	4.000: —	
1.200: —	114	Telefon och annonser Fa	2.000: —	
2.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
150: —	116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa ..	250: —	
300: —	119	Övriga expenser Fa	300: —	
4.200: —*	162	Hyra	4.200: —*	
2.900: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	3.500: —	
300: —	168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	145.050: —

Kapitalutgifter.

1.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra		500: —
141.945: —		Kronor		145.550: —

Driftinkomster.

20.000: —	237	Sportler		25.000: —
20.000: —		Kronor		25.000: —

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Stadsarkitektkontor.

Driftutgifter.

152.360: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	144.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
300: —	105	Personalförsäkring Fa	650: —	
—: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	4.200: —	
11.600: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	9.000: —	
7.000: —	110	Kontorskostnader Fa	7.000: —	
400: —	113	Resolutioner, kallelsekostnader o. d. Fa	500: —	
2.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	3.100: —	
2.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
3.147: —	116	Fordonsersättning (bil. 4) Fa	6.147: —	
2.000: —	119,1	Stadsplanemodeller Fa	1.500: —	
500: —	119,2	Övriga expenser Fa	500: —	
10.000: —[1])	126	Generalplanen Ra[1])	5.000: —	
8.000: —*	162	Hyror	8.400: —*	
—: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	100: —	
500: —	166	Underhåll av transportmedel Fa ..	500: —	
1.000: —	167,1	Drivmedel, smörjoljor och garagehyra för bil Fa	800: —	
260: —	167,2	Bilskatt och försäkring Fa	400: —	
500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	500: —	194.397: —

Kapitalutgifter.

—: —	366	Anskaffning av bil (byte) Fa	5.700: —	
1.500: —	368	Anskaffning av inventarier Fa	1.000: —	6.700: —
203.667: —		Kronor		201.097: —

Driftinkomster.

2.500: —	225	Kopiering o. d.	2.500: —	
20.000: —	237	Avgifter för byggnadslov och protokollslösen	30.000: —	32.500: —
22.500: —		Kronor		32.500: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

4 B. Stadsingenjörskontor.

Driftutgifter.

111.886: —	101,01	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	113.000: —	
110.900: —	101,02	Löner till extra och tillfälliga befattningshavare (bil. 1) Fa	112.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
1.100: —	105	Personalförsäkring Fa	1.300: —	
7.004: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	7.000: —	
13.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	10.400: —	
7.000: —	110	Kontorskostnader Fa	7.000: —	
1.500: —	113	Resolutioner, kallelsekostnader o. d. Fa	1.500: —	
2.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.600: —	
1.500: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.300: —	
800: —	116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa	3.200: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	200: —	
7.000: —	121	Kostnader för polygonpunkter och material Fa	5.000: —	
800: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	800: —	
—: —	126	Flygfotokartor Ra[1])	—: —	
8.450: —*	162	Hyror	10.900: —*	
3.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa	2.000: —	
6.500: —	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa	3.000: —	
2.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
400: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	500: —	283.300: —
		Kapitalutgifter.		
—: —	366	Anskaffning av bil Ra 12.000: — Avgår för 2 försålda bilar 6.500: —	5.500: —	
3.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa	8.000: —	13.500: —
288.140: —		Kronor		296.800: —

Driftinkomster.

25.000: —	237	Tomtindelningar, mätningsförrättningar, utstakningar o. d.	25.000: —
25.000: —		Kronor	25.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

5. Försvarsväsen.

5 A. Civilförsvar.

		Driftutgifter.		
2.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1)	2.000: —	
1.000: —	104	Utbildning av personal vid kurser, anordnade av Kungl. Civilförsvarsstyrelsen o. a. Fa	1.000: —	
50: —	105	Olycksfallsförsäkring Fa	50: —	
200: —	110	Kontorskostnader Fa	200: —	
200: —	114	Telefon, porto, annonser Fa	200: —	
500: —	115	Resor och traktamenten Fa	500: —	
100: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	100: —	
900: —	123,1	Elström för civilförsvarscentralen Fa	900: —	
200: —	123,2	Drivmedel Fa	200: —	
—: —	160,1	Underhåll av civilförsvarscentralen Fa	300: —	
1.600: —	160,2	Underhåll av branddammar Fa	1.600: —	
2.900: —	162	Hyror (internt 700: —*) Fa	1.200: —	
1.000: —	163	Städning och belysning Fa	1.000: —	
—: —	168,1	Ersättning och underhåll m. m. av skyddsrumsinredningar[1])	—: —	
1.000: —	168,2	Underhåll av kommunal civilförsvarsmateriel och inventarier Fa ..	1.000: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	10.350: —
		Kapitalutgifter.		
—: —	368,1	Fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel[1])	—: —	
—: —	368,2	Anskaffning av reservelverk[1])	—: —	
8.000: —		Tilläggsanslag Ra...............	—: —	—: —
19.750: —		Kronor		10.350: —

		Driftinkomster.	
7.733: —	270	Statsbidrag (avser ⅔ av anvisat anslag under 368,1 kr. 2.000: — och ⅔ av anvisat anslag under 368,2 15.000: —)	11.333: —
7.733: —		Kronor	11.333: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

5 B. Familjebidrag.

Driftutgifter.

6.500: —	100	Andel i barnavårdsnämndens kostnader	6.500: —	
150.000: —	177	Familjebidrag Fa	160.000: —	166.500: —
156.500: —		Kronor		166.500: —

Driftinkomster.

140.000: —	270	Statsbidrag	150.000: —
140.000: —		Kronor	150.000: —

6. Brandförsvar.

Driftutgifter.

800: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader		800: —
305.780: —	101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	319.000: —	
18.000: —	101,02	Vikarier (bil. 1) Fa	30.000: —	
13.650: —	101,03	Löner och arvoden till borgarbrandkåren (bil. 1) Fa	19.000: —	368.000: —
1.000: —	103,1	Sjukvård Fa		800: —
12.950: —	103,2	Beklädnad för 39 man à 350: — Rah		13.650: —
6.000: —	103,3	Beklädnad för vikarier, ersättning för förstörda kläder o. d. Fa		6.000: —
1.125: —	103,4	Beklädnadsersättning till brandchef, v. brandchef och brandkapten à 375: —		1.125: —
1.000: —	104	Personalutbildning inkl. stipendier Fa		1.000: —
5.000: —	105	Personalförsäkring Fa		5.000: —
54.820: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		62.300: —
35.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		39.000: —
600: —	109	Tidningar, litteratur, julfest o. d. för personalen Fah		600: —
800: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa		1.000: —
200: —	111	Facklitteratur Fa		200: —
2.800: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		2.800: —
500: —	115	Resor och traktamenten Fa		500: —
100: —	118	Föreningsavgifter Fa		100: —
700: —	119	Övriga expenser Fa		700: —
4.000: —	120	Råvaror och halvfabrikat för verkstäder Fa		3.000: —
300: —	121,1	Förbrukningsmateriel för verkstäder Fa		300: —
1.000: —	121,2	Förbrukningsmateriel i övrigt Fa		1.000: —
300: —	121,3	Skumvätska Fa		500: —
600: —	123	Kraftström Fa		600: —
300: —	124,1	Förbrukningsinventarier för verkstäder Fa		300: —
1.000: —	124,2	Rökskyddsmateriel Fa		1.500: —
1.200: —	124,3	Anskaffning av overalls Fa		—: —
6.000: —	124,4	Sängkläder Fa		3.000: —
2.500: —	124,5	Övriga förbrukningsinventarier Fa		2.500: —
100: —	126,1	Ersättning för brandsyn o. d. Fa		100: —
100: —	126,2	Ersättningar vid eldsvådor Fa		100: —

2.000: —	132	Tvätt Fa	2.000: —	
47.700: —*	162	Hyra	59.000: —*	
5.000: —	163,1	Städning Fa	6.500: —	
3.700: —	163,2	Belysning och hyra för reservbelysning Fa	3.700: —	
13.000: —	163,3	Värme Fa	13.000: —	
12.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa	12.000: —	
8.000: —	167,1	Drivmedel och smörjoljor Fa	7.000: —	
1.800: —	167,2	Försäkringspremier för transportmedel Fa	1.800: —	
4.000: —	168,1	Underhåll av brandtelegraf och ringledningar Fa	4.000: —	
3.000: —	168,2	Underhåll av brandredskap Fa	3.000: —	
700: —	168,3	Underhåll av eldrockar och vinterutrustning Fa	1.500: —	
1.200: —	168,4	Underhåll av övriga inventarier Fa	1.200: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	631.275: —
		Kapitalutgifter.		
—: —	360,1	Anläggning av branddammar Ra	15.000: —	
25.000: —	366	Anskaffning av transportmedel[1])	—: —	
6.700: —	368,1	Utbyggnad av brandtelegraf Ra[1])	12.000: —	
15.945: —	368,2	Anskaffning av brandredskap Ra[1])	18.000: —	
3.375: —	368,3	Anskaffning av övriga inventarier Ra[1])	13.000: —	58.000: —
631.445: —		Kronor		689.275: —

Driftinkomster.

1.000: —	205	Olycksfallsersättning	2.000: —	
12.000: —*	226,1	Bidrag från hälsovårdsnämnden för skötsel och körning av ambulansbilar	12.000: —*	
700: —	226,2	Ersättning för skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp	700: —	
500: —	226,3	Bidrag från polisen för skötsel av brandtelegraf	500: —*	
8.100: —	229	Inkomst av verkstadsrörelse	8.100: —	
—: —	270	Beräknat statsbidrag för branddamm (SFS nr 696/1944)	5.000: —	
12.000: —	271	Bidrag från landstinget för skötsel och körning av ambulansbilar	12.000: —	
300: —	272	Ersättning från andra kommuner för eldsläckning	300: —	40.600: —
34.600: —		Kronor		40.600: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning.

Driftutgifter.

102.415: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ... 108.000: —		
16.000: —		Tillkommer andel från 8 B 1 ... 16.000: —	124.000: —	
7.500: —	101,6	Lön till tidavlönad, kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa ...	7.500: —	
9.000: —	101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid o. d. Fa	9.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa ...	200: —	
3.500: —	105	Personalförsäkring Fa ...	3.800: —	
3.746: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa ...	3.800: —	
10.100: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa ... 12.000: —		
12.000: —		Tillkommer andel från 8 B 1 ... 12.000: —	24.000: —	
6.000: —	110	Kontorskostnader Fa ...	6.500: —	
10.000: —	113	Lagfartskostnader o. d. Fa ...	10.000: —	
3.200: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	5.000: —	
2.300: —	115	Resor och traktamenten Fa ...	2.300: —	
—: —	116	Fordonsersättning (bil. 4) Fa ...	2.000: —	
300: —	119	Övriga expenser Fa ...	300: —	
300: —	124	Förbrukningsinventarier Fa ...	400: —	
25.000: —	126,1	Utredningskostnader för om- eller nybyggnad av Stadshotellet Ra[1]) ..	25.000: —	
300: —	126,2	Besiktningsavgifter ...	300: —	
—: —	126,3	Utredningskostnader för nytt polishus Ra ...	5.000: —	
2.900: —*	162	Hyra ...	3.000: —*	
5.200: —	163	Belysning, värme och städning ...	5.500: —	
1.500: —	166	Underhåll av bil Fa ...	1.500: —	
1.700: —	167	Drivmedel, försäkring, garagehyra o. d. för bil Fa ...	2.200: —	
400: —	168	Underhåll av inventarier Fa ...	600: —	
250: —	169	Övriga kostnader för inventarier, (bl. a. försäkringspremier) Fa ...	300: —	242.200: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

Kapitalutgifter.

—: —	366	Utbyte av skåpbil mot paketbil (stfm 31/8 1950 § 185) Ra	8.000: —	
7.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra	4.500: —	12.500: —
230.811: —		Kronor		254.700: —

Driftinkomster.

2.000: —	200	Bostadsförmedlingens andel i kostnader för kontorsmateriel, lokal, värme, lyse och städning	2.600: —
—: —	266	Inkomster av bil	3.500: —
2.000: —		Kronor	6.100: —

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Driftutgifter.

1. RÅDHUS MED ANNEX.

3.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	9.000: —	
—: —[1]	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
22.000: —	161,1	Renhållning och städning Fa	24.000: —	
500: —	161,2	Vatten och sotning Fa	500: —	
4.000: —	161,3	Elektrisk ström Fa	4.300: —	
12.000: —	161,4	Värme Fa	12.500: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
300: —	161,9	Övriga kostnader för fast egendom Fa	300: —	
13.600: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	14.300: —	65.200: —

2. KV. NJORD NR 1.

228: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	228: —	
100: —	114	Telefon Fa	100: —	
3.000: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	7.000: —	
3.800: —	161,1	Lön till fastighetsskötare samt renhållning Fa......................	4.000: —	
—: —[1]	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
600: —	161,2	Vatten och sotning Fa	600: —	
700: —	161,3	Elektrisk ström Fa	700: —	
9.000: —	161,4	Värme Fa	9.000: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
1.400: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	1.400: —	
24.600: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	24.600: —	47.828: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		3. POLISHUS.		
3.500: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	4.500: —	
—: —[1]	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
—: —	160,3	Ändringsarbeten[1])	—: —	
—: —	160,4	Ändring av entré Fa	7.000: —	
2.500: —	161,1	Renhållning Fa	2.800: —	
500: —	161,2	Vatten och sotning Fa	500: —	
9.000: —	161,4	Värme Fa	9.000: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
1.500: —	162	Hyror	1.500: —	
6.700: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	6.700: —	32.200: —
		4. BRANDSTATION.		
11.000: —	160,1	Underhåll och förbättringsarbeten Fa	25.500: —	
—: —[1]	160,2	Ändrings- och förbättringsarbeten	—: —	
500: —	161,1	Renhållning Fa	800: —	
1.400: —	161,2	Vatten och sotning Fa	1.400: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
38.700: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	38.700: —	66.700: —
		5. TULLHUS.		
100: —	114	Telefon Fa	200: —	
2.500: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	3.500: —	
—: —[1]	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
1.200: —	161,1	Renhållning Fa	1.200: —	
400: —	161,2	Vatten och sotning Fa	400: —	
500: —	161,4	Värme Fa	500: —	
100: —	161,6	Försäkringspremier Fa...........	100: —	
—: —	162	Hyror Fa	600: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	
11.100: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	11.600: —	18.400: —
		6. DIVERSE FÖRVALTNINGS-FASTIGHETER.		
		(Mariabergets arkiv, köttbesiktningsbyrån, barnhemmet Sommarro, Ingrid nr 1, Heimer nr 1 och Stora Fridnäs)		
7.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	7.000: —	
—: —[1]	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
—: —[1]	160,3	Anordnande av balkong vid barnhemmet Sommarro	—: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

2.500: —	161,1	Renhållning Fa	2.600: —	
500: —	161,2	Vatten, sotning och elström Fa	800: —	
7.200: —	161,4	Värme Fa	7.200: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
1.100: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	1.100: —	
25.400: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)..	23.800: —	42.800: —
		7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.		
1.200: —	160	Underhåll av fastigheter Fa	2.000: —	
200: —	161,2	Vatten och sotning Fa	200: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
6.900: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	7.100: —	9.500: —
		8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.		
4.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	5.000: —	
2.000: —	160,2	Iordningställande av tomten vid Uddens barnkoloni[1])	—: —	
—: —[1])	160,3	Reparations- och förbättringsarbeten.............................	—: —	
—: —	160,4	Delkostnad för flyttning av del av daghemmet Ra	15.000: —	
600: —	161,1	Renhållning och sotning Fa	500: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
200: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	200: —	
9.700: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)..	9.700: —	30.700: —
		Kapitalutgifter.		
		1. RÅDHUS MED ANNEX.		
—: —[1])	360	Del av kostnader för tillbyggnad av Nestor 4 (jfr stfm 30/6 1948 § 198)	—: —	
		3. POLISHUS		
—: —	360	Ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal[1])	—: —	
		5. TULLHUS.		
1.200: —	368	Anskaffning av inventarier Fa	1.000: —	
		6. DIVERSE FÖRVALTNINGSFASTIGHETER.		
—: —	360,1	Installation av värme i fastigheten Ingrid 1[1])	—: —	
—: —	360,2	Inredning av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs (jfr stfm 27/5 1948 § 163[1])	—: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.		
—:—	360,1	Anordnande av tvättstuga vid Uddens barnkoloni Fa	5.000:—	
		9. STADSHUS.		
100.000:—	360	Utredningskostnader för nytt stadshus (stfm 25/8 1949 § 214)[1]	—:—	6.000:—
361.728:—		Kronor		319.328:—

Driftinkomster.

		1. RÅDHUS MED ANNEX.		
55.650:—*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	60.300:—*	
550:—	260,2	Hyror, övriga	540:—	60.840:—
		2. KV. NJORD NR 1.		
21.000:—*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	25.550:—*	
24.500:—	260,2	Hyror, övriga	20.450:—	46.000:—
		3. POLISHUS.		
23.900:—*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar		32.200:—*
		4. BRANDSTATION.		
47.700:—*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	59.000:—*	
7.481:—	260,2	Hyror, övriga	7.481:—	66.481:—
		5. TULLHUS.		
1.830:—	260,2	Hyror, övriga		1.830:—
		6. DIVERSE FÖRVALTNINGS-FASTIGHETER.		
25.000:—*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	23.600:—*	
2.843:—	260,2	Hyror, övriga	3.643:—	27.243:—
		7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.		
8.250:—*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar		9.500:—*
		8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.		
13.750:—*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	17.800:—*	
240:—	260,2	Hyror, övriga	960:—	18.760:—
232.694:—		Kronor		262.854:—

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

7 C. Exploateringsfastigheter.

Driftutgifter.

8.000: —	137	Tomtmätning och tomtindelning av egen mark Fa	5.000: —	
1.500: —	151	Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats Fa	1.500: —	
10.000: —	160	Underhåll av fastigheter Fa	—: —	
—: —	160,1	Underhåll av Johannisbergs herrgård Ra	7.000: —	
—: —	160,2	Underhåll av övriga fastigheter Fa	3.000: —	
500: —	161,2	Vatten och sotning Fa	500: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
20.000: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	20.000: —	
10.000: —	161,9	Grundundersökningar Ra	6.000: —	
2.500: —	162	Arrenden och avgälder Fa	2.000: —	
146.100: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	128.000: —	173.300: —

Kapitalutgifter.

5.000: —	360,1	Diverse mindre fastighetsförvärv Ra[1])	5.000: —	
75.000: —	360,2	Grundrabatter Ra[1])	20.000: —	
75.000: —	360,3	Anslutningsavgifter för ledningar Ra[1])	30.000: —	
—: —	360,4	Köpeskilling för fastigheten Gryta 1[2] (stfm 30/3 1950 § 81)	153.000: —	
—: —	364	Utläggning av järnvägsspår Ra[1])	15.000: —	223.000: —
353.900: —		Kronor		396.300: —

Driftinkomster.

26.142: —*	260,1	Hyror och arrenden, stadens förvaltningar	25.942: —*	
57.063: —	260,2	Hyror och arrenden, övriga	58.930: —	
150: —*	261,1	Tomträttsavgälder (16 C 41)	150: —*	
45.458: —	261,2	Tomträttsavgälder, övriga	82.031: —	167.053: —
128.813: —		Kronor		167.053: —

7 D 1. Jordbruksrörelse.

Driftutgifter.

1.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	1.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

37.216: —	101,0	Löner och arvoden (bil 1) Fa	[2]) 36.000: —	
125.000: —	101,5	Löner till tidavlönad kollektiv-anställd personal Fa	[2]) 120.000: —	
5.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektiv-anställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	5.000: —	
6.500: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektiv-anställd personal under semester-tid o. d. Fa	6.500: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa	200: —	
2.200: —	105	Personalförsäkring Fa	2.100: —	
23.443: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa .. 29.006: —		
./. 3.412: —		Avgår andel till 13 C .. 3.412: —	25.600: —	
12.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	10.500: —	
500: —	114	Telefon Fa	700: —	
350: —	115	Resor och traktamenten Fa	350: —	
5.100: —	116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa	5.225: —	
150: —	119	Övriga expenser Fa	150: —	
10.000: —	120,1	Utsäde Fa	10.000: —	
6.000: —	120,2	Utfodring av får Fa	6.000: —	
10.000: —	120,3	Inköp av grisar Fa	10.000: —	
6.500: —*	120,4	Uppsamling och transport av svin-mat (13 C)	6.500: —*	
25.000: —	120,5	Utfodring av svin Fa	30.000: —	
12.000: —	121,1	Gödselmedel Fa	15.000: —	
5.000: —	121,2	Förbrukningsmaterial Fa	5.000: —	
8.000: —	123	Elektrisk ström Fa	8.000: —	
3.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	3.000: —	
1.500: —	129	Övriga rörelsekostnader (inkl. för-säkringspremier för lager och för-råd) Fa	1.500: —	
20.000: —	160,1	Underhåll av byggnader och hägna-der Fa	20.000: —	
1.000: —	161,1	Vatten och sotning Fa	1.000: —	
2.000: —	161,2	Försäkringspremier (fastigh.) Fa ..	2.000: —	
35.580: —*	162,1	Arrenden	18.800: —*	
2.130: —	162,2	Arrenden till Asea och Kronan	2.130: —	
1.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa ..	1.000: —	
6.000: —	167,1	Drivmedel till traktorer Fa	6.000: —	
4.000: —	167,2	Utfodring av hästar Fa	4.000: —	
2.000: —	167,3	Övriga kostnader för hästar Fa ..	2.000: —	
6.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	6.000: —	
1.550: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	1.550: —	372.805: —

[2]) Stfm har den 28/9 1950 beslutat inrätta en ord. befattning som befallningsman vid Malma i lg 15 som ej är medtagen i lönestaten. Anslaget under 101,0 ökas och anslaget under 101,5 minskas med 6.800: —.

Kapitalutgifter.

5.000: —	366	Anskaffning av transportmedel Ra[1])		5.000: —	
15.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..		19.000: —	
450: —	382	Förvärv av andelar i Arosbygdens Lantmannaförbund Fa		450: —	24.450: —
403.957: —		Kronor			397.255: —

Driftinkomster.

	200	Ersättning för administration			
14.000: —		Från 13 C	14.000: —		
4.200: —		Från 7 D 2	4.200: —		
—: —		Från 7 D 3	1.800: —	20.000: —	
—: —	205	Olycksfallsersättning		500: —	
207.327: —	220,1	Jordbruksprodukter		221.205: —	
27.000: —	220,2	Försäljning av får (inkl. ull)		25.000: —	
2.500: —	220,3	Försäljning av hästar		500: —	
75.000: —	220,4	Försäljning av svin		75.000: —	
450: —	229,1	Återbäring från Arosbygdens Lantmannaförbund		450: —	
3.000: —	229,2	Övriga rörelseintäkter		2.500: —	
20.000: —	238	Körningar och ersättningar för utförda arbeten		20.000: —	
28.100: —	260,1	Hyror		28.100: —	
22.380: —	262,2	Potatislotter		4.000: —	397.255: —
403.957: —		Kronor			397.255: —

7 D 2. Skogar.

Driftutgifter.

4.200: —	100	Bidrag till 7 D 1 för administration	4.200: —	
1.000: —	101	Arvoden (bil. 1)	1.000: —	
3.172: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa..............	3.200: —	
2.500: —	126	Skogstaxering Fa	—: —	
2.000: —*	154	Bidrag för viss tillsyn (8 C) Fa ..	—: —	
3.500: —	160,1	Underhåll och kulturarbeten Fa....	2.500: —	
—: —	160,2	Vägbyggnader Fa	4.800: —	
9.000: —	161,1	Avverkningar Fa	10.700: —	
300: —	161,2	Försäkringspremier Fa	300: —	
1.000: —	161,3	Fastighetsskatt Fa	1.000: —	
6.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	8.000: —	35.700: —
32.672: —		Kronor		35.700: —

1) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

Driftinkomster.

30.000: —	220	Försäljning av skogsprodukter		35.800: —
30.000: —		Kronor		35.800: —

7 D 3. Jordbruksfastigheter.

Driftutgifter.

—: —	100	Bidrag till 7 D 1 för administration	1.800: —	
—: —	137	Utredningskostnader för ekonomibyggnader vid lantbruket Ra	3.000: —	
—: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	2.000: —	
10.000: —	160,2	Grundförbättringar Fa	15.000: —	
9.000: —	161	Fastighetsskatt Fa	9.500: —	
72.900: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	89.000: —	120.300: —

Kapitalutgifter.

30.000: —	360,1	Maskinhallar vid Nordanby och Malma[1])	—: —	
—: —	360,2	Anordnande av 2 bostadslägenheter[1])	—: —	
—: —	360,3	Ladugård vid Lundby[1])	—: —	—: —
121.900: —		Kronor		120.300: —

Driftinkomster.

30.280: —*	260,1	Arrenden, stadens förvaltningar....		13.700: —*
—: —	260,2	Arrenden, övriga		23.290: —
30.280: —		Kronor		36.990: —

7 E. Hyresfastigheter.

Driftutgifter.

1. DIVERSE FASTIGHETER.

160.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	175.000: —
—: —	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —
34.000: —	161,1	Löner till gårdskarlar samt renhållning Fa	42.000: —
17.000: —	161,2	Vatten och belysning Fa	14.000: —
10.000: —	161,4	Värme Fa	12.000: —
4.800: —	161,5	Sotning Fa	4.800: —
8.700: —	161,6	Försäkringspremier Fa	8.700: —
27.000: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	25.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

1.000: —	161,9	Övriga kostnader för fast egendom Fa	1.000: —	
11.000: —	162	Avgifter o. hyror för lägenheter Fa	11.000: —	
203.400: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	205.500: —	
1.000: —	187	Avskrivningar på hyresfordringar Fa	1.000: —	500.000: —

2. STADSHOTELL.

6.532: —	101,0	Löner (bil. 1) Fa	7.000: —	
—: —	103,1	Sjukvård (bil. 1) Fa	100: —	
—: —	105	Personalförsäkring Fa	100: —	
2.709: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	2.700: —	
240: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	240: —	
—: —[1]	124	Anskaffning av gardiner	—: —	
30.000: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	45.000: —	
—: —[1]	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
6.500: —	161,1	Renhållning Fa	7.000: —	
4.500: —	161,2	Vatten Fa	4.500: —	
40.000: —	161,4	Värme Fa	45.000: —	
600: —	161,5	Sotning Fa	600: —	
800: —	161,6	Försäkringspremier Fa	700: —	
5.800: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	5.400: —	
400: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
47.200: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	47.200: —	166.540: —

3. SUNDINSKA HUSET.

5.500: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	4.500: —	
—: —[1]	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
—: —[1]	160,3	Ändringsarbeten	—: —	
—: —	160,4	Del av kostnad för installation av värmeledning m.m.[1]	—: —	
3.000: —	161,1	Lön till fastighetsskötare samt renhållning Fa	3.300: —	
500: —	161,2	Vatten, elektrisk ström och sotning Fa	300: —	
7.500: —	161,4	Värme Fa	7.500: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
325: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	325: —	
10.000: —	162	Hyra till Sundinska fonden	10.000: —	26.125: —

4. PAVILJONG I STADSPARKEN.

2.000: —	153	Skötsel av plantering Fa	2.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

4.000: —	160,1	Underhåll av byggnaden Fa	6.000: —	
1.000: —	161,1	Renhållning och sotning Fa	800: —	
3.000: —	161,4	Värme Fa	3.000: —	
100: —	161,6	Försäkringspremier Fa	100: —	
820: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	820: —	
9.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	9.000: —	21.720: —
		5. VARUMAGASIN O. D.		
2.000: —	151	Underhåll av magasinsgator Fa ..	2.000: —	
8.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	8.000: —	
—: —[1]	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
450: —	161,1	Vatten, sotning och renhållning Fa	450: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
1.800: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	1.800: —	
5.000: —	164	Underhåll och renhållning av järnvägsspår Fa	5.000: —	
19.100: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	19.600: —	37.050: —
		6. OMNIBUSGARAGE.		
4.000: —	160	Underhåll Fa	6.000: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	400: —	
1.500: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	3.000: —	
12.800: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	26.400: —	35.800: —
				787.235: —

Kapitalutgifter.

		1. DIVERSE FASTIGHETER.		
182.500: —	360,1	Del av köpeskilling för stadsägan 1783 m. fl. (stfm 28/10 1948 § 314)	—: —	
23.500: —	360,2	Förvärv av stadsägan 249 (stfm 27/1 1949 § 6)	—: —	
40.000: —	360,3	Förvärv av stadsägan 1918 (stfm 27/5 1949 § 141)	—: —	
—: —[1]	360,4	Omändring av socialvårdens lokaler	—: —	
—: —	360,5	Del av köpeskilling för tomten nr 1 i kv. Kol (stfm 23/2 1950 § 48)	40.000: —	
—: —	360,6	Del av köpeskilling för tomten nr 1 och 8 i kv. Gude (stfm 29/6 1950 § 161)	250.000: —	
—: —	360,7	Ombyggnad av omnibusstationen i kv. Nimrod Ra	10.000: —	300.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		5. VARUMAGASIN O. D.		
—: —	360,1	Ombyggnad av gamla tullhuset[1] ..	—: —	
—: —	360,2	Anordnande av personalrum i stenmagasin 2 Ra	11.000: —	
—: —[1])		Installation av wc i stenmagasin ..	—: —	11.000: —
971.176: —		Kronor		1.098.235: —

Driftinkomster.

		1. DIVERSE FASTIGHETER.		
18.600: —*	260,1	Hyror och arrenden, stadens förvaltningar	21.000: —*	
350.034: —	260,2	Hyror och arrenden, övriga	367.154: —	388.154: —
		2. STADSHOTELL.		
3.060: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	3.060: —*	
61.347: —	260,2	Hyror, övriga	60.327: —	
8.000: —	260,3	Avgifter för värme och varmvatten	8.000: —	71.387: —
		3. SUNDINSKA HUSET.		
3.750: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	3.750: —*	
23.448: —	260,2	Hyror, övriga	18.774: —	22.524: —
		4. PAVILJONG I STADSPARKEN.		
8.000: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar		8.000: —*
		5. VARUMAGASIN O. D.		
1.712: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	1.712: —*	
28.941: —	260,2	Hyror, övriga	29.992: —	31.704: —
		6. OMNIBUSGARAGE.		
18.000: —	260,2	Hyror, övriga		26.000: —
524.892: —		Kronor		547.769: —

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 2. Pensionärshem.

(8 st. jämte 1 som beräknas tillkomma under år 1951)

Driftutgifter.

1.800: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	2.400: —
850: —	114	Telefon Fa	900: —
15.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	30.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

13.300: —	161,1	Löner till fastighetsskötare samt renhållning Fa	16.000: —	
—: —[1]	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
5.700: —	161,2	Vatten och belysning Fa	7.000: —	
32.000: —	161,4	Värme Fa	40.000: —	
600: —	161,5	Sotning Fa	600: —	
1.300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	1.300: —	
7.000: —*	161,9	Skötsel av grönytor kring pensionärshemmen (ersättning till 8 C)	7.000: —*	
79.400: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	79.200: —	184.400: —
		Kapitalutgifter.		
25.000: —	360	Förbättringsarbeten Ra	—: —	
10.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra	2.000: —	2.000: —
191.950: —		Kronor		186.400: —
		Driftinkomster.		
77.096: —	260,1	Hyror (varav internt 480: —*)	86.106: —	
114.854: —*	260,2	Ersättning från 16 D	100.294: —*	186.400: —
191.950: —		Kronor		186.400: —

7 F 3. Bostadsundersökning.

		Driftutgifter.	
—: —	137	Kostnader för bostadsutredningskommittén[1])	—: —

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

		Driftutgifter.		
32.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..		32.000: —
32.000: —		Kronor		32.000: —
		Driftinkomster.		
	282	Utdelning å aktier		
15.000: —		Byggnads AB Mimer	15.000: —	
—: —		AB Arbetarebostäder	9.000: —	24.000: —
15.000: —		Kronor		24.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B Gatuförvaltning.

Driftutgifter.

1. BYGGNADSKONTOR OCH GATUFÖRVALTNINGENS GEMENSAMMA KOSTNADER.

4.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader		4.000: —	
176.747: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	186.000: —		
16.000: — ./.		Avgår andel till 7 A	16.000: —	170.000: —	
14.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		16.000: —	
30.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		40.000: —	
37.000: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid o. d. Fa		37.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —	
21.000: —	105	Personalförsäkring Fa		19.900: —	
53.010: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		53.000: —	
50.148: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	53.000: —		
12.000: — ./.		Avgår andel till 7 A	12.000: —	41.000: —	
4.500: —	110	Kontorskostnader Fa		5.000: —	
4.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		4.000: —	
8.000: —	115	Resor och traktamenten (varav 4.000: — från 8 B 6-266) Fa		8.000: —	
16.476: —	116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa	12.716: —		
4.000: — ./.		varav redovisas under 8 B 2-150	4.000: —	8.716: —	
1.000: —	119	Övriga expenser Fa		1.000: —	
6.200: —*	162	Hyra		6.600: —*	
400: —	168	Underhåll av inventarier Fa		400: —	
300: —	169	Försäkringspremier Fa		300: —	415.016: —

2. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNING AV GATOR OCH VÄGAR.

225.000: —	150	Underhåll av bidragsberättigade gator och vägar Fa (varav från 8 B 1-116 4.000: —)		240.000: —
175.000: —	151	Underhåll av övriga gator och vägar Fa		225.000: —

1.600: —	152,1	Hyra av mark för gångpassage och parkering Fa		1.600: —	
10.000: —	152,2	Trafikanordningar och provisoriska omläggningar Fa		10.000: —	
5.000: —	152,3	Övriga kostnader för gator och vägar Fa		5.000: —	481.600: —

3. ALLMÄN BELYSNING OCH RENHÅLLNING.

1.524: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		1.800: —	
6.000: —	159,1	Sopning av allmänna platser (kapitelhjonen) Fa		6.000: —	
10.000: —*	159,2	Rensning av gatubrunnar (13 AB)		10.000: —*	
80.000: —	159,3	Övriga gaturenhållningskostnader (varav från 8 B 8-101,0 6.000: —) Fa		80.000: —	
60.840: —	159,4	Elektrisk belysning Fa	65.840: —		
840: —*./.		Avgår andel från 9 A	840: —*	65.000: —	
	159,5	Övrig renhållning Fa			
—: —		Folkskolorna	6.000: —		
—: —		Läroverket	2.700: —	8.700: —	
200: —*	162	Hyra		200: —*	171.700: —

4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.

11.364: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	11.752: —		
6.532: —		Tillkommer andel från 8 B 5	6.532: —		
17.896: —			18.284: —		
2.000: —./.		Avgår ½ lön till skrivbiträde att påföras transportkontoret (977.101)	2.200: —	16.000: —	
18.000: —	101,5	Löner till övrig personal Fa		18.000: —	
—: —	105	Personalförsäkring Fa		10: —	
2.820: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		2.800: —	
1.774: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		1.800: —	
500: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		500: —	
2.000: —	123	Energi och drivmedel Fa		2.000: —	
15.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		15.000: —	
8.250: —*	162	Hyra		9.500: —*	
5.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa		7.500: —	
1.000: —	169	Försäkringspremier Fa		1.000: —	74.110: —

		5. GRUSTAG.		
13.064: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa 13.064: —		
6.532: — ./.		Avgår andel till 8 B 4 .. 6.532: —	6.600: —	
16.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	16.000: —	
500: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	500: —	
500: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester Fa	500: —	
50: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
—: —	105	Personalförsäkring Fa	30: —	
492: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	492: —	
—: —	114	Telefon Fa	110: —	
3.000: —	123	Energi och drivmedel Fa	3.000: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	500: —	
8.000: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	8.000: —	
1.200: —	151	Underhåll av väg Fa	1.200: —	
15.000: —*	162	Avgäld för grustäkt Fa	15.000: —*	
5.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	5.000: —	57.032: —
		6. BILAR.		
41.100: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	49.400: —	
2.367: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.200: —	
450: —	114	Telefon Fa	600: —	
1.200: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	1.000: —	
29.000: —	123	Drivmedel Fa	30.000: —	
2.030: —	162	Hyror (varav internt 1.430: —*) Fa	3.000: —	
12.000: —	166	Underhåll av bilar Fa	10.000: —	
10.500: —	167	Skatt och försäkring för bilar samt andel i kostnaderna för transportkontoret Fa	13.000: —	111.200: —
		7. MASKINER.		
58.200: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	72.000: —	
5.921: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	7.500: —	
450: —	114	Telefon Fa	500: —	
500: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	2.000: —	
15.000: —	123	Energi och drivmedel Fa	20.000: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000: —	
1.950: —	162	Hyror (varav internt 1.550: —*) ..	2.700: —	
3.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa ..	4.000: —	
—: —	167	Skatt och försäkring Fa	800: —	
21.000: —	168	Underhåll av maskiner Fa	30.000: —	
600: —	169	Försäkringspremier Fa	600: —	141.100: —

8. HÄSTAR.

18.056: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	18.056: —		
6.000: —./.		Avgår att påföras 8 B 3-159,3	6.000: —	12 000: —	
6.700: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		6.700: —	
—: —	103,1	Sjukvård Fa		10: —	
—: —	105	Personalförsäkring Fa		50: —	
1.558: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		1.500: —	
1.774: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		1.800: —	
700: —*	162	Hyra för stall		700: —*	
6.000: —	166,1	Underhåll och skötsel av hästar Fa		6.000: —	
2.000: —	166,2	Underhåll av körredskap Fa		1.000: —	
5.800: —	167,1	Utfodring samt ersättning för lån av hästar Fa		5.800: —	
100: —	167,2	Försäkringspremier Fa		100: —	35.660: —

9. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.

4.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd månadsavlönad personal Fa	7.600: —	
50: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —	
500: —	160	Underhåll av byggnader Fa	500: —	
1.000: —	161	Bränsle, ljus o. d. Fa	1.000: —	
900: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	1.000: —	10.150: —
1.345.125: —				1.497.568: —

Kapitalutgifter.

1. BYGGNADSKONTOR OCH GATUFÖRVALTNINGENS GEMENSAMMA KOSTNADER.

4.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])	4.000: —

2. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.

700.000: —		Nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren Ra[1]) [2])		700.000: —
50.000: —	350,001	Rikshuvudvägen Ra[1])		—: —
50.000: —	351,002	Bro över Svartån, del av kostnad Ra[1])		50.000: —
5.000: —	351,003	Diverse marklösen Fa	5.000: —	
—: —		Gatumark från tomten nr 1 i kv. Knut[1])	—: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

[2]) Från detta anslag anvisade medel skola redovisas på respektive gatuanläggningar under litt 350 eller 351.

—:—		Bidrag till Asea för flyttning av modellbodar för utläggande av Rikshuvudvägen[1])	—:—	5.000:—	
—:—	351,004	Vägport för Hästhovsgatan Ra....		150.000:—	
38.000:—	351,501	Hästhovsgatan (del av kostnad jfr 551,501, stfm 25/81949 § 205)[1])		—:—	
—:—	368,1	Optiska signaler för Stora gatan[1])		—:—	
5.000:—	368,2	Anskaffning av cykelställ Ra[1])....		10.000:—	915.000:—
	3.	*ALLMÄN BELYSNING OCH RENHÅLLNING.*			
50.000:—	359	Belysningsanläggningar (disponeras av Tekniska verken) Ra[1])......			50.000:—
	4.	*DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.*			
10.000:—	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])..			—:—
	5.	*GRUSTAG.*			
2.000:—	368	Anskaffning av maskiner Ra[1])....			—:—
	6.	*BILAR.*			
30.000:—	366	Anskaffning av transportmedel Ra[1])		20.000:—	
—:—		Anskaffning av två lastbilar (stfm 27/4 1950 § 93)................		50.000:—	
5.000:—		Ombyggnad av transportmedel[1])..		—:—	70.000:—
	7.	*MASKINER.*			
5.000:—	366	Anskaffning av transportmedel Ra[1])......	10.000:—		
		Anskaffn. av sopmaskin (stfm 25/5 1950 § 124)	25.000:—	35.000:—	
25.000:—	368	Anskaffning av maskiner Ra[1])..........	30.000:—		
		Anskaffning av vält (stfm 25/5 1950 § 124)	20.000:—	50.000:—	85.000:—
	8.	*HÄSTAR.*			
500:—	366	Anskaffning av transportmedel Fa			500:—
	9.	*BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.*			
25.000:—	360	Anordnande av toaletter Ra[1])....			10.000:—
2.349.625:—				Kronor	2.632.068:—

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

Driftinkomster.

		1. BYGGNADSKONTOR OCH GATUFÖRVALTNINGENS GEMENSAMMA KOSTNADER.		
5.000: —	200	Ersättning från hamnen för vissa kostnader	5.000: —	
6.000: —	205	Olycksfallsersättningar	6.000: —	
2.000: —	226	Administrationspålägg	2.000: —	13.000: —
		2. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.		
7.000: —	252	Bidrag från Västerås Omnibus AB 7.000: —		
2.000: —		Avgifter för utnyttjande av allmänna platser 2.000: —	9.000: —	
194.000: —	270,1	Statsbidrag för underhåll av bidragsberättigade gator och vägar	194.000: —	
40.000: —	270,2	Statsbidrag för nyanläggningar	80.000: —	283.000: —
		3. ALLMÄN BELYSNING OCH RENHÅLLNING.		
	226	Andel i kostnaderna för gaturenhållning och renhållning av skoltomter		
6.000: —*		Folkskolorna	6.000: —*	
—: —		Högre Allmänna Läroverket (jfr dk 15/6 1950 § 491)	2.700: —	
1.800: —*		Hamnen	1.800: —*	10.500: —
		4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.		
300: —	205	Riksförsäkringsanstalten	300: —	
42.000: —	229	Inkomst av rörelsen	44.000: —	
1.000: —	268	Uthyrning av inventarier	1.000: —	45.300: —
		5. GRUSTAG.		
65.000: —	220	Försäljning av grus och sten		65.000: —
		6. BILAR.		
4.000: —	266	Gatuförvaltningens del för personbil (8 B 1-115)	4.000: —	
140.000: —		Inkomst av bilar	150.000: —	154.000: —
		7. MASKINER.		
23.000: —	266	Inkomster av transportmedel	43.000: —	
125.000: —	268	Inkomster av maskiner	191.000: —	234.000: —
		8. HÄSTAR.		
34.000: —	266	Transporter		34.000: —

		9. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.		
1.500: —	225	Avgifter	1.600: —	
600: —*	260	Hyra	600: —*	2.200: —
700.200: —		Kronor		841.000: —

8 C. Parkförvaltning.

Driftutgifter.

2.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	2.000: —
67.916: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	71.000: —
45.528: —	101,5	Lön till månadsavlönad kollektivanställd personal Fa	46.000: —
14.000: —	101,6	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	12.000: —
13.000: —	101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid, skyddsombudstid o. d. Fa	13.000: —
100: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —
1.700: —	105	Personalförsäkring Fa	2.100: —
3.897: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	3.900: —
25.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	30.000: —
1.500: —	110	Skriv- och ritmateriel, blanketter o. d. Fa	2.500: —
500: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	500: —
2.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.500: —
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	4.000: —
100: —	118	Föreningsavgifter Fah	100: —
500: —	119	Övriga expenser Fa	500: —
6.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	6.000: —
8.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	13.000: —
130.000: —	153,11	Lön till kollektivanställd parkpersonal Fa	140.000: —
55.000: —	153,12	Lön till kollektivanställd stadsträdgårdspersonal Fa	55.000: —
10.000: —	153,13	Lön till kollektivanställd förråds- och verkstadspersonal Fa	10.000: —
51.000: —	153,2	Material för parkunderhållet Fa	51.000: —
15.000: —	153,3	Körslor för parkunderhållet Fa	15.000: —
11.000: —	160	Underhåll av byggnader (växthus, förråds- o. personallokaler o.d.) Fa	11.000: —
500: —	161,1	Städning och renhållning Fa	900: —
2.000: —	161,3	Belysning, vatten och elkraft Fa	6.000: —
4.000: —	161,4	Uppvärmning Fa	4.000: —
500: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	500: —

500: —	161,9	Övriga kostnader för fast egendom (bl. a. försäkringspremier) Fa ..	500: —	
3.800: —	162	Hyror (varav internt 3.650 :—*)..	5.600: —	
3.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa....	3.000: —	
9.000: —	167	Övriga kostnader för bilar (drivmedel, smörjoljor, försäkring, skatt och andel i transportkontorets kostnader) Fa	11.000: —	
7.000: —	168,1	Underhåll av maskiner och redskap Fa	5.000: —	
2.000: —	168,2	Underhåll av parkmöbler Fa	2.000: —	
500: —	169	Övriga kostnader för inventarier bl. a. försäkringspremier Fa	500: —	
5.400: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)..	5.400: —	535.600: —
		Kapitalutgifter.		
10.000: —	351	Gångväg i parkområdet Humlegatan—Hästhovsgatan (stfm 25/8 1949 § 205)[1]	—: —	
—: —	353,01	Iordningställande av området kring Kommunala flickskolan (stfm 25/8 1949 § 204)[1]	—: —	
48.000: —	353,02	Parkområdet mellan Spantgatan och Köpingsvägen jämte närliggande parkremsor, del av kostnad[1]....	—: —	
30.000: —	353,03	Svartåstranden mellan Vattugränd och Kvarngården[1])	—: —	
—: —	353,04	Ordnande av fotbollsplan inom Hammarbyområdet[1])	—: —	
—: —	353,05	Iordningställande av Hagaparken (stfm 25/5 1950 § 119) del av anslag Fa	18.000: —	
—: —	353,08	Iordningställande av plantering i Oxbacken (stfm 29/6 1950 § 162)[1])	—: —	
—: —	353,09	Skallberget Ra	40.000: —	
—: —	353,10	Parkområdet vid Maskinist-, Målar- och Snickargatan Ra	25.000: —	
—: —	353,11	Bergslagsparken Ra	60 000: —	
—: —	353,12	Langenbergsparken Ra	7.000: —	
—: —	353,13	Utanbyparken Ra	10.000: —	
—: —	353,14	Mindre park- och gatuplanteringsytor (Skiljebo, Hemdal, Malmaberg, Jakobsberg och Hammarby) Ra	20.000: —	
—: —	353,83	Kullen[1])	—: —	
—: —	353,87	Trädplantering vid Köpingsvägen[1])	—: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

—: —	360,1	Ny- och tillbyggnad av växthusen i stadsträdgården[1])		—: —	
2.600: —	366	Anskaffning av transportmedel Ra[1])			
		1 skåpbil, mellanavgift (stfm 25/5 —50 § 118)	4.750: —		
		1 skåpbil	8.750: —		
		1 traktor med redskap	10.000: —	23.500: —	
12.775: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..		21.000: —	224.500: —
606.816: —		Kronor			760.100: —

Driftinkomster.

500: —	205	Olycksfallsersättning		500: —	
2.000: —	229	Diverse rörelseintäkter (försäljning av växter o. d.)		2.000: —	
	238	Ersättning för utförda arbeten			
2.000: —*		Skogar (tillsyn)	—: —		
7.000: —*		Pensionärshem	7.000: —*		
8.000: —*		Barnstugor	8.000: —*		
250: —		Slottsparken	250: —		
1.000: —		Parkområdet vid Aseas kontor	1.000: —		
1.800: —		Folkets Park	1.800: —	18.050: —	
90: —	273	Bidrag från Flodinska fonden för fågelstammar i Svartån		90: —	20.640: —
22.640: —		Kronor			20.640: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

		Driftutgifter:		
8.000: —	100	Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		8.000: —
84.600: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	87.000: —	
2.088: —./.		Avgår andel i bitr. maskinistens lön att påföras 10 D	2.000: —	85.000: —
1.500: —	101,6	Lön till kollektivanställd personal under sjukdom och olycksfall Fa		3.000: —
500: —	103,1	Sjukvård Fa		500: —
1.200: —	103,2	Beklädn. till kranskötare Fa	1.200: —	
700: —		Beklädn. till hamnbefälet Fa	900: —	2.100: —
2.500: —	105	Personalförsäkring Fa		2.300: —
4.753: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		5.000: —
12.023: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		16.000: —
2.000: —	110	Kontorskostnader Fa		3.000: —
3.800: —	114	Telefoner, porto, annonser o. d. Fa		3.800: —
1.500: —	115	Resor och traktamenten Fa		2.500: —
2.168: —	116	Fordonsersättning (bil. 4) Fa		3.176: —
700: —	118	Föreningsavgifter Fa		700: —
1.000: —	119,1	Övriga expenser och representation Fa		2.000: —
1.050: —	119,2	Medverkan i Svensk Transportkalender		—: —
1.500: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		2.000: —
1.000: —	123	Kraftström för verkstaden Fa		600: —
1.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		1.000: —
350: —	126,1	Provision på hamnavgiftsuppbörd Fa		315: —
2.000: —	126,2	Kranbesiktning Fa		2.000: —
—: —	126,3	Del av arvode för kontroll av nya kranar Ra		8.000: —
1.500: —	129	Ansvarsförsäkring Fa		1.500: —
8.000: —	138	Arbeten för utomstående Fa		5.000: —
2.000: —	151	Underhåll av vägar och upplag Fa		1.000: —
10.000: —	152	Isbrytning Fa		10.000: —
2.640: —*	159,1	Offentlig belysning och renhållning		2.640: —*
7.000: —	159,2	Hamnbelysning och fyrlampor Fa..		7.000: —
14.000: —	160	Underhåll av fast egendom Fa	10.000: —	
—: —		Betongskoning å oljekajen Fa	15.000: —	25.000: —

5.000: —	161,1	Lokalkostnader för verkstäder och personalrum Fa	6.500: —	
1.000: —	161,2	Innerbelysning Fa	800: —	
300: —	161,3	Brandförsäkring av fastigheter Fa	400: —	
450: —	161,4	Fastighetsskatt Fa	450: —	
1.000: —	161,5	Isväckning Fa	1.000: —	
1.600: —*	162	Hyra för hamnkontoret	1.600: —*	
2.500: —	163,1	Uppvärmning och städning av hamnkontoret Fa	2.500: —	
6.000: —	164	Underhåll av järnvägsspår Fa	6.000: —	
44.000: —	166,01	Underhåll av hamnmaskiner Fa	45.000: —	
2.000: —	166,02	Underhåll av bogserbåten Fa	4.000: —	
500: —	166,03	Underhåll av motorbåten Fa	800: —	
72.000: —	167,01	Lön till kranskötare Fa	100.000: —	
6.000: —	167,02	Lön till besättningsmän på bogserbåten Fa	7.000: —	
35.000: —	167,03	Övriga kostnader för kranar och lastmaskiner Fa	35.000: —	
8.000: —	167,04	Övriga kostnader för bogserbåten Fa	12.000: —	
1.000: —	167,05	Övriga kostnader för motorbåten Fa	1.000: —	
21.325: —	167,06	Försäkring av maskiner och transportmedel Fa	23.000: —	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
150: —	169	Försäkring av inventarier Fa	150: —	
139.073: —	180	Ränta på lån med Kungl. Maj:ts tillstånd Fa (jfr 20—180)	223.237: —	674.568: —

Kapitalutgifter:

—: —	360,1	Nytt hamnmagasin[1])	—: —
—: —	360,2	Om- och tillbyggnad av kafé i djuphamnen[1])	—: —
—: —	360,2	Tillägg för flyttning av kafé i djuphamnen Ra	12.000: —
—: —	360,3	Ducd'alb vid oljekajen i djuphamnen [1])	—: —
—: —	360,4	Uppsättning av betongskärmar vid malmupplag i djuphamnen (stfm 23/2 1950 § 37)	40.000: —
—: —	360,5	Personalrum i gamla hamnen Ra	30.000: —
—: —	360,6	Stängsel kring hamnens verkstad Ra	15.000: —
—: —	366,01	Tillverkning av ny gripskopa för kol[1])	—: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

—:—	366,03	Reservkübel för malm[1])		—:—	
1.500:—[1])	368	Anskaffning av inventarier Ra		11.000:—	
251.328:—	380	Amortering på lån med Kungl. Maj:ts tillstånd Fa (jfr 20—380)		351.513:—	459.513:—
777.622:—		Kronor			1.134.081:—
		Driftinkomster:			
3.000:—	200	Småbåtshamnarnas andel i hamnens kostnader		3.000:—	
500:—	205	Olycksfallsersättning		500:—	
		Hamnavgift för varor:			
5.000:—	225,1	Fartyg i regelbunden trafik	4.500:—		
120.000:—	225,2	Andra fartyg	175.000:—	179.500:—	
		Hamnavgift för fartyg:			
70.000:—	225,3	Ång- och motorfartyg..	90.000:—		
3.000:—	225,4	Segelfartyg	3.000:—		
4.000:—	225,5	Pråmfartyg	5.000:—	98.000:—	
50.000:—	225,6	Bogsering och isbrytning		70.000:—	
1.000:—	225,7	Motorbåtstransporter		1.000:—	
5.000:—	225,8	Bilvågen		7.000:—	
3.720:—	229	Övriga rörelseinkomster		1.000:—	
13.000:—	238	Ersättning för utförda arbeten		7.000:—	
40.000:—	260,1	Hyra för upplagsplatser		35.000:—	
2.155:—	260,2	Hyra för varuskjul		2.015:—	
38.000:—	260,3	Markhyra för fasta upplag		40.000:—	
750:—*	260,4	Hyra för ponton (13 E 5)		750:—*	
4.800:—	260,5	Övriga hyror		4.800:—	
160.000:—	266	Kranhyror		225.000:—	
200:—	268	Uthyrning av inventarier		200:—	674.765:—
524.125:—					
253.497:—		Överskjutande utgifter att regleras på finansförvaltningens stat			459.316:—
777.622:—		Kronor			1.134.081:—

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

		Driftutgifter:		
550: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1)	550: —	
450: —	101,5	Övriga löner Fa	—: —	
300: —	115	Bilresor för inspektion Fa	100: —	
—: —	119	Expenser Fa	450: —	
500: —	151	Underhåll av väg Fa	700: —	
10.000: —	160,1	Underhåll av fält och byggnader Fa	6.000: —	
1.500: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	1.500: —	9.300: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360,1	Installation av elström[1])	—: —	
—: —	360,2	Anskaffning av maskiner[1])	—: —	—: —
13.300: —		Kronor		9.300: —
		Driftinkomster:		
500: —	225	Avgifter	500: —	
750: —	260	Hyror	500: —	1.000: —
1.250: —		Kronor		1.000: —

10 D. Färjor och ångslupar.

		Driftutgifter:		
13.854: —	101,01	Löner till ordinarie befattningshavare (bil. 1) Fa 13.920: —		
2.088: —		Tillkommer andel i bitr. maskinistens lön (9 A) 2.000: —	16.000: —	
12.600: —	101,02	Löner till extra och tillfälliga befattningshavare (bil. 1) Fa	12.600: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
1.400: —	105	Personalförsäkring Fa	1.200: —	
1.600: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	1.600: —	
1.444: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	2.000: —	
250: —	110	Kontorskostnader Fa	300: —	
300: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	350: —	
500: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
100: —	119	Övriga expenser Fa	100: —	
1.800: —	121	Förbrukningsmateriel Fa	1.800: —	
9.000: —	123	Drivmedel Fa	9.000: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	500: —	

3.200: —	129	Övriga kostnader för fartyg (bl. a. försäkringspremier) Fa	3.200: —	
600: —*	162	Hyra	600: —*	
200: —	163	Belysning och uppvärmning Fa	250: —	
4.000: —	166	Underhåll av fartyg Fa	3.500: —	54.100: —
53.536: —		Kronor		54.100: —

Driftinkomster:

30.200: —	225	Avgifter (persontrafik och godstrafik)	28.000: —	
	226	Ersättning för fria resor för barn		
1.500: —		Från 15 A 3	1.500: —	
800: —		Från 16 C 41	800: —	30.300: —
32.500: —		Kronor		30.300: —

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Driftutgifter:

8.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	8.000: —
8.000: —		Kronor	8.000: —

11. Industriella verk.

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Driftutgifter:

		1. Personalkostnader:			
144.532: —	411	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa		147.000: —	
26.800: —	412	Löner till extra personal (bil. 1) Fa		46.000: —	
60.000: —	413	Sjukavlöningar, Fa		60.000: —	
2.000: —	414	Läkare, sjukvård, medicin Fa		2.000: —	
	415	Försäkringsavgifter Fa			
30.000: —		Olycksfalls- o. sjukförsäkr.	31.000: —		
1.000: —		Ansvarighets- och garantiförsäkring	1.000: —	32.000: —	
21.662: —	416	Pensioner (bil. 2) Fa		23.000: —	
10.800: —		Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		9.300: —	
	417	Arvoden till styrelse och revisorer:			
500: —		Ordförandearvode	500: —		
500: —		Dagtraktamente för styrelse och kommittéer Fa	500: —		
7.000: —*		Andel i revisionskostnader	8.500: —*	9.500: —	328.800: —
304.794: —					
		2. Lokalkostnader Fa:			
7.000: —	422	Uppvärmning och vatten		7.000: —	
3.000: —	423	Elström		3.000: —	
19.000: —	424	Städning, renhållning, gårdskarl		20.000: —	30.000: —
29.000: —					
		3. Underhållskostnader Fa:			
7.000: —	431	Byggnader		7.000: —	
6.000: —	434	Maskiner, verktyg och inventarier	6.000: —		
		Utbyte av ljuskopieringsapparat	4.000: —	10.000: —	
—: —	439	Iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden[1])		—: —	17.000: —
13.000: —					
		4. Materialkostnader Fa:			
10.000: —	447	Kontorsmateriel, trycksaker och ritmateriel			12.000: —

	5. Allmänna kostnader:			
15.000: —	451	Porto, telefon och telegram Fa	18.000: —	
2.500: —	453	Annonser, tidningar, tidskrifter och övriga allmänna kostnader Fa ..	3.000: —	
3.000: —	454	Resor och representation, Fa	3.000: —	
48.000: —*	459	Andel i drätselkontorets kostnader	48.000: —*	72.000: —
68.500: —				
	8. Räntor och avskrivningar:			
5.300: —	481	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	5.000: —	
8.400: —*	482	Avskrivning på fasta tillgångar ..	8.400: —*	
10.000: —*	483	Ränta å rörelsemedel Förlagsmedel	10.000: —*	23.400: —
23.700: —				
	Fördelning av gemensamma förvaltningens inkomster:			
	4701	Hyresinkomster		
		Gasverket:		
2.800: —*		Stadens förvaltningar.. 2.800: —		
600: —*		Övriga 600: —	3.400: —	
		Elverket:		
6.600: —*		Stadens förvaltningar .. 6.600: —		
1.500: —*		Övriga 1.500: —	8.100: —	
		Vattenverket:		
1.600: —*		Stadens förvaltningar .. 1.600: —		
400: —*		Övriga 400: —	2.000: —	13.500: —*
	4702	Ersättning från Rfa		
3.000: —*		Gasverket	3.800: —	
7.200: —*		Elverket	9.000: —	
1.800: —*		Vattenverket	2.200: —	15.000: —*
474.494: —			Kronor	511.700: —
		Driftinkomster:		
	4931	Hyresinkomster:		
10.000: —*		Kontorslokaler för drätselkontoret 10.000: —*		
1.000: —*		Parkförvaltningens kontor 1.000: —*		
2.500: —		Övriga 2.500: —	13.500: —	
12.000: —	4941	Ersättning från Rfa	15.000: —	28.500: —
25.500: —				

Fördelning av gemensamma förvaltningens utgifter:

	4991	Personalkostnader			
76.200: —*		Gasverket	82.200: —		
182.894: —*		Elverket	197.300: —		
45.700: —*		Vattenverket	49.300: —	328.800: —	
	4992	Lokalkostnader			
7.300: —*		Gasverket	7.500: —		
17.400: —*		Elverket	18.000: —		
4.300: —*		Vattenverket	4.500: —	30.000: —	
	4993	Underhållskostnader			
3.200: —*		Gasverket	4.200: —		
7.800: —*		Elverket	10.200: —		
2.000: —*		Vattenverket	2.600: —	17.000: —	
	4994	Materialkostnader			
2.500: —*		Gasverket	3.000: —		
6.000: —*		Elverket	7.200: —		
1.500: —*		Vattenverket	1.800: —	12.000: —	
	4995	Allmänna kostnader			
17.100: —*		Gasverket	18.000: —		
41.100: —*		Elverket	43.200: —		
10.300: —*		Vattenverket	10.800: —	72.000: —	
	4996	Räntor och avskrivningar			
		Gasverket:			
3.800: —*		Räntor 3.800: —			
2.100: —*		Avskrivningar 2.100: —	5.900: —		
		Elverket:			
9.200: —*		Räntor 9.000: —			
5.100: —*		Avskrivningar 5.100: —	14.100: —		
		Vattenverket:			
2.300: —*		Räntor 2.200: —			
1.200: —*		Avskrivningar 1.200: —	3.400: —	23.400: —	483.200: —*
474.494: —			Kronor		511.700: —

11 B. Gasverk.

Driftutgifter:

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

76.200: —	2110	Andel i gemensamma kostnader	82.200: —*	
15.320: —	2111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	16.000: —	
14.000: —	2112	Löner till extra personal (bil. 1) Fa	14.000: —	
22.312: —	2116	Pensioner (bil. 2) Fa....	24.000: —	136.200: —

		2. Lokalkostnader:				
7.300: —*	2120	Andel i gemensamma kostnader ..			7.500: —*	
		3. Underhållskostnader:				
3.200: —*	2130	Andel i gemensamma kostnader..			4.200: —*	
		4. Materialkostnader:				
2.500: —*	2140	Andel i gemensamma kostnader ..			3.000: —*	
		5. Allmänna kostnader:				
17.100: —*	2150	Andel i gemensamma kostnader		18.000: —*		
1.000: —	2153	Annonser och reklam Fa		1.000: —		
1.500: —	2154	Resor och representation Fa		1.500: —		
16.400: —	2158	Utskylder Fa		3.800: —		
3.000: —	2159	Övriga allmänna kostnader: Föreningsavgifter Fa ..		3.000: —	27.300: —	
		8. Räntor och avskrivningar:				
	2180	Andel i gemensamma kostnader:				
3.800: —*		Räntor	3.800: —			
2.100: —*		Avskrivningar	2.100: —	5.900: —*		
	2184	Avskrivning på rörelsetillgångar				
500: —		Kundförluster Fa		500: —	6.400: —	184.600: —
186.232: —						
		2. TILLVERKNING.				
		1. Personalkostnader Fa:				
66.260: —	2211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)		66.000: —		
10.000: —	2212	Löner till extra kollektivanställd personal		10.000: —		
65.000: —		Gasverkseldare, ej på ordinarie stat...........		65.000: —		
10.500: —	2216	Pensionsavgifter (bil. 3)		15.700: —	156.700: —	
		2. Lokalkostnader:				
2.800: —*	2221	Hyror och arrenden......		2.800: —*		
1.500: —	2222	Uppvärmning Fa		1.500: —		
4.500: —	2224	Städning och renhållning Fa		4.500: —	8.800: —	
		3. Underhållskostnader:				
35.000: —	2231	Byggnader (ugnar) årligt underhåll Fa		35.000: —		

30.000: —	2232	Avsättning till driftfond förommurning av ugnar	30.000: —		
25.000: —	2233	Övriga fasta anläggningar Fa	25.000: —		
25.000: —	2234	Maskiner och apparater Fa	25.000: —		
5.000: —	2235	Verktyg och inventarier Fa	5.000: —		
25.000: —	2236	Omläggning och förbättring av elledningar vid gasverket	—: —	120.000: —	
		4. Materialkostnader Fa:			
3.000: —	2241	Oljor	3.000: —		
5.000: —	2242	Förbrukningsmaterial	5.000: —		
1.600.000: —	2244	Gaskol	1.550.000: —		
2.000: —	2245	Reningsmassa	2.000: —		
2.000: —	2246	Vatten	8.000: —		
9.000: —	2247	Gas från reningsverket	9.000: —	1.577.000: —	
		5. Allmäna kostnader Fa:			
2.000: —	2257	Laboratoriekostnader		2.000: —	
		7. Kraftinköp Fa:			
15.000: —	2272	Elström		18.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
16.700: —	2281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)......	55.500: —		
38.800: —*	2282	Avskrivningar på fasta tillgångar	106.800: —	162.300: —*	2.044.800: —
1.999.060: —					

		3. DISTRIBUTION.			
		1. Personalkostnader Fa:			
15.416: —	2311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) 16.000: —			
./. 1.500: —*		Avgår andel till 13 AB (förmän) 1.500: —*	14.500: —		
2.000: —	2312	Löner till extra personal	2.000: —		
4.500: —	2316	Pensionsavgifter (bil. 3)	4.600: —	21.100: —	
		2. Underhållskostnader Fa:			
25.000: —	2332	Ledningsnät	30.000: —		
1.500: —	2335	Verktyg och inventarier	1.500: —	31.500: —	

		6. Mätningskostnader Fa:			
3.000: —	2361	Ombyte av mätare......	5.000: —		
12.000: —	2362	Underhåll av mätare....	15.000: —		
10.000: —	2363	Anskaffning av mätare	10.000: —		
2.000: —	2364	Gaspoletter	2.000: —	32.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
16.700: —*	2381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	15.900: —		
27.000: —*	2382	Avskrivningar på fasta tillgångar	23.700: —	39.600: —*	124.200: —
117.616: —					
		4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
5.000: —	2413	Arbetslöner och material			5.000: —
2.307.908: —					2.358.600: —
		Kapitalutgifter:			
20.000: —	2811	Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1951 Ra		30.000: —	
100.000: —	2821	Ombyggnad av kokssorteringsverk, del av kostnad[1])		—: —	
—: —	2822	Inköp av kolkran Rah (stfm 29/6 1950 § 163)		60.000: —	90.000: —
2.427.908: —			Kronor		2.448.600: —
		Driftinkomster:			
		1. Förbrukningsavgifter:			
1.100.000: —	2911	Gasavgifter från enskilda			1.100.000: —
		2. Försäljningsinkomster:			
1.255.000: —	2921	Egen tillverkning Koks och tjära		1.275.000: —	
5.500: —	2923	Utförda installationsarbeten		5.500: —	1.280.500: —
		3. Hyresinkomster:			
1.373: —	2931	Hyror		1.373: —	
	2934	Andel i gemensamma hyresinkomster			
2.800: —*		Staden	2.800: —		
600: —*		Övriga	600: —	3.400: —*	4.773: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		4. Övriga inkomster:			
3.000: —*	2941	Andel i gemensamma ersättningar från Rfa			3.800: —*
		7. Ränteinkomster:			
500: —	2971	Inkomsträntor			500: —
2.368.773: —					2.389.573: —
		Kapitalinkomster.			
		Avskrivning på fasta tillgångar			
2.100: —*	2981	Förvaltning		2.100: —	
38.800: —*	2982	Tillverkning		106.800: —	
27.000: —*	2983	Distribution		23.700: —	132.600: —*
2.436.673: —		Kronor			2.522.173: —

11 C. Elektricitetsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

		1. Personalkostnader:			
182.894: —	3110	Andel i gemensamma kostnader	197.300: —*		
35.096: —	3111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	51.000: —		
6.884: —	3112	Löner till extra personal (bil. 1) Fa	—: —		
14.408: —	3116	Pensioner (bil. 2) Fa ..	17.000: —		
4.200: —		Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.200: —	269.500: —	
		2. Lokalkostnader:			
17.400: —*	3120	Andel i gemensamma kostnader ..		18.000: —*	
		3. Underhållskostnader:			
7.800: —*	3130	Andel i gemensamma kostnader ..		10.200: —*	
		4. Materialkostnader:			
6.000: —*	3140	Andel i gemensamma kostnader ..		7.200: —*	
		5. Allmänna kostnader:			
41.100: —*	3150	Andel i gemensamma kostnader	43.200: —*		
12.000: —	3153	Annonser o. reklam Fa	12.000: —		
3.000: —	3154	Resor o. representation Fa	3.000: —		

69.500: —	3158	Utskylder Fa	87.700: —		
	3159	Övriga allmänna kostnader			
2.500: —		Föreningsavgifter Fa	2.500: —	148.400: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
	3180	Andel i gemensamma kostnader			
9.200: —*		Räntor 9.000: —			
5.100: —*		Avskrivningar 5.100: —	14.100: —		
	3184	Avskrivning på rörelsetillgångar			
2.000: —		Kundförluster Fa	2.000: —	16.100: —	469..400: —
419.082: —					
		2. TILLVERKNING.			
		1. Personalkostnader Fa:			
6.872: —	3211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)	7.000: —		
2.000: —	3212	Löner till extra personal	2.000: —		
1.300: —	3216	Pensionsavgifter (bil. 3)	1.300: —	10.300: —	
		2. Lokalkostnader:			
	3221	Hyror och arrenden			
3.000: —*		Staden	3.000: —*		
5.100: —		Övriga Fa	3.900: —	6.900: —	
		3. Underhållskostnader Fa:			
1.000: —	3231	Byggnader	1.000: —		
1.000: —	3234	Maskiner och instrument	1.000: —	2.000: —	
		4. Materialkostnader Fa:			
100: —	3241	Oljor	100: —		
100: —	3242	Förbrukningsmaterial ..	100: —	200: —	
		7. Kraftinköp Fa:			
1.300.000: —	3272	Elkraft	1.400.000: —		
500: —	3273	Elkraft för vattendestillering	500: —	1.400.500: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
400: —	3281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	300: —		
1.400: —*	3282	Avskrivning på fasta tillgångar	1.400: —	1.700: —*	1.421.600: —
1.322.772: —					

3. DISTRIBUTION.

		1. Personalkostnader Fa:			
98.920: —	3311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)	99.000: —		
1.000: —	3312	Löner till extra personal	1.000: —		
24.800: —	3316	Pensionsavgifter (bil. 3)	24.300: —	124.300: —	
		2. Lokalkostnader:			
	3321	Hyror och arrenden			
262: —*		Staden	262: —*		
5.538: —		Övriga Fa	8.538: —	8.800: —	
		3. Underhållskostnader Fa:			
3.000: —	3331	Byggnader	3.000: —		
190.000: —	3332	Ledningsnät	210.000: —		
20.000: —	3334	Transformatorer	20.000: —		
15.000: —	3335	Verktyg och invent.	15.000: —		
11.190: —	3336	Fordon 11.014: —			
3.810: —		Fordonsersättningar (bil. 4) .. 6.986: —	18.000: —		
45.000: —	3337	Gatubelysning	55.000: —		
	3338	Övriga fasta anläggningar			
25.000: —		Ställverk	30.000: —	351.000: —	
		4. Materialkostnader Fa:			
1.000: —	3342	Förbrukningsmaterial		1.000: —	
		6. Mätningskostnader Fa:			
8.000: —	3361	Ombyte av mätare	10.000: —		
10.000: —	3362	Underhåll av mätare	10.000: —		
50.000: —	3363	Anskaffning av mätare	50.000: —	70.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
67.600: —*	3381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	81.600: —		
111.800: —*	3382	Avskrivning på fasta tillgångar	130.600: —	212.200: —*	767.300: —
691.920: —					

4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.

90.000: —	3413	Arbetslöner och material Fa	90.000: —
			2.748.300: —

		Kapitalutgifter.		
50.000: —	3811	Anläggning av serviser och mindre ledningssträckningar under år 1951 Fa		60.000: —
2.573.774: —		Kronor		2.808.300: —
		Driftinkomster.		
		1. Förbrukningsavgifter:		
3.150.000: —	3911	Enskild strömförbrukning	3.365.000: —	
60.000: —	3912	Allmän belysning	65.000: —	3.430.000: —
		2. Försäljningsinkomster:		
1.500: —	3921	Destillerat vatten	1.500: —	
100.000: —	3923	Utförda installationsarbeten	100.000: —	101.500: —
		3. Hyresinkomster:		
	3934	Andel i gemensamma hyresinkomster		
6.600: —*		Staden	6.600: —	
1.500: —*		Övriga	1.500: —	8.100: —*
		4. Övriga inkomster:		
7.200: —*	3941	Andel i gemensamma ersättningar från Rfa		9.000: —*
		7. Ränteinkomster:		
300: —	3971	Inkomsträntor		300: —
3.327.100: —				3.548.900: —
		Kapitalinkomster.		
		Avskrivning på fasta tillgångar		
5.100: —*	3981	Förvaltning	5.100: —	
1.400: —*	3982	Tillverkning	1.400: —	
111.800: —*	3983	Distribution	130.600: —	137.100: —*
3.445.400: —		Kronor		3.686.000: —

12. Hälso- och sjukvård.

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Driftutgifter.

		1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.			
88.132: —	101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	89.000: —		
./. 2.548: —		Avgår andel till 14 C	2.500: —	86.500: —	
2.000: —	101,02	Arvoden för läkarjour Fa		6.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —	
400: —	105	Personalförsäkring Fa		400: —	
17.577: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		21.000: —	
6.200: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		9.700: —	
1.000: —	110	Kontorskostnader Fa		1.000: —	
3.300: —	114	Telefon, porto, annonser Fa		3.600: —	
1.900: —	115	Resor och traktamenten Fa		1.900: —	
263: —	116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa		300: —	
400: —	119	Övriga expenser Fa		400: —	
550: —	124	Lakan, örngott m.m. Fa		—: —	
12.000: —*	126	Ersättning till brandkåren för skötsel och körning av ambulansbilar Fa		12.000: —*	
3.000: —	134,1	Analyser Fa		3.000: —	
1.000: —	134,2	Difteri- och skyddskoppympning Fa		500: —	
300: —	134,3	Kostnader på grund av epidemilagen Fa		300: —	
500: —	134,4	Desinfektion Fa		500: —	
4.000: —	134,5	Utrotning av skadedjur Fa		11.000: —	
2.350: —	162	Hyror Fa	2.850: —		
250: —		Tillkommer andel fr. 14 C	250: —	3.100: —	
1.250: —	163	Städning och belysning Fa		1.250: —	
1.000: —	166	Underhåll av ambulansbilar Fa		1.000: —	
4.000: —	167	Övriga kostnader för ambulansbilar Fa		4.000: —	167.550: —
		2. POLIKLINIK.			
7.885: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		7.000: —	
900: —	119	Poliklinikläkarens utgifter i tjänsten		900: —	
600: —	162	Hyra		600: —	8.500: —
					176.050: —

Kapitalutgifter.

		1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.		
—: —	368	Anskaffning av bilradiostation och syrebehandlingsapparat för ambulansbil Ra	5.400: —	
11.600: —	368	Anskaffning av inventarier och teknisk utrustning Ra	—: —	5.400: —
169.909: —		Kronor		181.450: —

Driftinkomster.

		1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.		
4.000: —	225	Ambulansutryckningar	4.000: —	
1.100: —	237	Lösen för protokoll och intyg	1.100: —	5.100: —
		2. POLIKLINIK.		
6.000: —	270	Statsbidrag		5.000: —
11.100: —		Kronor		10.100: —

12 B. Folktandvård.

Driftutgifter.

3.000: —	133	Fri tandvård (jfr stfm 20/12 1943 § 306) Fa	3.000: —
11.000: —*	162	Hyra och uppvärmning av tandkliniken	12.300: — *
14.000: —		Kronor	15.300: —

12 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

3.000: —	173,1	Västerås stads förening mot tuberkulos		4.000: —
	173,2	Fritt upplåtna lokaler:		
400: —*		Röda korskretsen	400: —	
800: —*		Västmanlands distrikt av Svenska Röda Korset	800: —	1.200: —*
4.200: —		Kronor		5.200: —

13. Allmän hygien.

13 AB. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

		1. Personalkostnader			
45.700: —	1110	Andel i gemensamma kostnader	49.300: *		
45.892: —	1111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	63.000: —		
46.325: —	1116	Pensioner enl. pensionsstat (bil. 2) Fa	48.000: —		
5.000: —		Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	6.600: —	166.900: —	
		2. Lokalkostnader:			
4.300: —*	1120	Andel i gemensamma kostnader ..		4.500: —*	
		3. Underhållskostnader:			
2.000: —*	1130	Andel i gemensamma kostnader ..		2.600: —*	
		4. Materialkostnader:			
1.500: —*	1140	Andel i gemensamma kostnader ..		1.800: —*	
		5. Allmänna kostnader:			
10.300: —*	1150	Andel i gemensamma kostnader	10.800: —*		
2.500: —	1154	Resor o. representation Fa	2.500: —		
3.200: —	1158	Utskylder Fa	3.300: —	16.600: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
	1180	Andel i gemensamma kostnader			
2.300: —*		Räntor 2.200: —			
1.200: —*		Avskrivningar 1.200: —	3.400: —*		
	1184	Avskrivningar på rörelsetillgångar			
600: —		Kundförluster Fa	600: —		
35.000: —	1185	Avskrivning av grävmaskin, lastbilar och större arbetsmaskiner Ra	35.000: —	39.000: —	231.400: -
205.817: —					

		2. TILLVERKNING.			
		1. Personalkostnader Fa:			
7.112: —	1211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)	14.000: —		
7.000: —	1212	Löner till extra personal	2.000: —		
300: —	1216	Pensionsavgifter (bil. 3)	1.600: —	17.600: —	
		2. Lokalkostnader Fa:			
600: —	1221	Hyror och arrenden ..	600: —		
900: —	1222	Uppvärmning	900: —	1.500: —	
		3. Underhållskostnader Fa:			
12.000: —	1231	Byggnader, brunnar och filter	24.000: —		
4.000: —	1234	Maskiner o. instrument	5.000: —		
500: —	1235	Verktyg och inventarier	500: —	29.500: —	
		4. Materialkostnader Fa:			
500: —	1241	Oljor	500: —		
500: —	1242	Förbrukningsmaterial ..	500: —	1.000: —	
		5. Allmänna kostnader Fa:			
1.500: —	1257	Laboratoriekostnader		1.500: —	
		7. Kraftinköp Fa:			
75.000: —	1272	Elström		80.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
10.900: —*	1281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	10.100: —		
20.800: —*	1282	Avskrivning på fasta tillgångar	20.400: —	30.500: —*	161.600: —
141.612: —					
		3. DISTRIBUTION.			
		1. Personalkostnader Fa:			
59.684: —	1311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) 60.000: —			
1.500: —*		Tillk. andel från 11 B (förmän) .. 1.500: —*	61.500: —		
19.452: —	13121	Löner till extra personal (bil. 1)	15.000: —		
6.000: —	13123	Ersättningspersonal ..	7.000: —		
3.000: —	13124	Visning av vattentornet	3.000: —		
31.200: —	1316	Pensionsavgifter (bil. 3)	34.600: —	121.100: —	

		2. Lokalkostnader:				
3.000: —*	1321	Hyror och arrenden		3.000: —*		
4.000: —	1322	Uppvärmning Fa		5.000: —		
2.000: —	1324	Städning o. renhållning Fa		2.000: —	10.000: —	
		3. Underhållskostnader Fa:				
10.000: —	1331	Byggnader och fasta anläggningar		20.000: —		
	1332	Ledningsnät				
75.000: —		1. Vattenledningar..		75.000: —		
70.000: —		2. Avloppsledningar		75.000: —		
6.000: —	13341	Maskiner o. instrument		6.000: —		
—: —	13342	Inköp av rensskärare Hässlö[1])		—: —		
10.000: —	1335	Verktyg och inventarier		15.000: —		
13.780: —	1336	Fordon	6.234: —			
		Fordonsersättningar (bil. 4)	9.766: —	16.000: —	207.000: —	
		4. Materialkostnader Fa:				
800: —	1341	Oljor		800: —		
2.000: —	1342	Förbrukningsmaterial..		3.000: —	3.800: —	
		5. Allmänna kostnader Fa:				
500: —	1357	Laboratoriekostnader			500: —	
20.000: —	1358	Utredning ang. fjärrvärmedistribution			—: —	
		6. Mätningskostnader Fa:				
2.000: —	1361	Ombyte av mätare		3.000: —		
7.000: —	1362	Underhåll av mätare ..		10.000: —		
25.000: —	1363	Anskaffning av mätare		20.000: —	33.000: —	
		7. Kraftinköp Fa:				
18.000: —	1372	Elström			18.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:				
147.700: —*	1381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..		147.600: —		
193.700: —*	1382	Avskrivning på fasta tillgångar		192.000: —	339.600: —*	733.000: —
731.316: —						

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		4. Installationsverksamhet:			
30.000: —	1413	Arbete och material Fa			30.000: —
					1.156.000: —
		Kapitalutgifter.			
30.000: —	1811	Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1951 Ra		40.000: —	
20.000: —	1821	Anskaffning av större arbetsmaskiner (kompressorer m. m.) Ra....		20.000: —	
1.000: —	1841	Avsättning till fond för anskaffande av bl. a. hiss i vattentornet Fa		1.000: —	
—: —	1831	Inköp av 4 st. lastbilar (stfm 30/3 1950 § 74) Fa		60.000: —	121.000: —
1.159.745: —		Kronor			1.277.000: —
		Driftinkomster.			
		1. Förbrukningsavgifter:			
900.000: —	1911	Vattenavgifter			960.000: —
		2. Försäljningsinkomster:			
10.000: —	1921	Metangasförsäljning		10.000: —	
35.000: —	1923	Utförda installationsarbeten		35.000: —	
10.000: —*	1924	Ersättning från 8 B 3 för rensning av gatubrunnar		10.000: —*	55.000: —
		3. Hyresinkomster:			
1.200: —	1931	Hyror		1.200: —	
	1934	Andel i gemensamma hyresinkomster			
1.600: —*		Staden	1.600: —		
400: —*		Övriga	400: —	2.000: —*	3.200: —
		4. Övriga inkomster:			
1.800: —*	1941	Andel i gemensamma ersättningar från Rfa		2.200: —*	
4.000: —	1942	Visning av vattentornet		4.000: —	
14.000: —	1943	Fördelning av transportmästarens lön, pensionsavgift och fordonsersättning		15.000: —	
15.000: —	1944	Överskott på grävmaskin		15.000: —	
15.000: —	1945	Överskott på lastbilar		15.000: —	
5.000: —	1946	Överskott på större arbetsmaskiner		5.000: —	56.200: —

		7. Ränteinkomster:			
500: —	1971	Inkomsträntor			500: —
					1.074.900: —
		Kapitalinkomster.			
		Avskrivning på fasta tillgångar			
36.200: —*	1981	Förvaltning		36.200: —	
20.800: —*	1982	Tillverkning		20.400: —	
193.700: —*	1983	Distribution		192.000: —	248.600: —*
1.264.200: —		Kronor			1.323.500: —

13 C. Renhållningsverk.

		Driftutgifter.		
600: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	600: —	
14.000: —		Andel i jordbruksrörelsens adminstrationskostnader	14.000: —	14.600: —
80.488: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		80.300: —
76.000: —	101,5	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal Fa		80.000: —
6.000: —	101,6	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		6.000: —
7.000: —	101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semester m. m. Fa		7.000: —
200: —	103,1	Sjukvård Fa		200: —
2.500: —	103,2	Beklädnad Fa		2.500: —
3.700: —	105	Personalförsäkring Fa		3.700: —
17.391: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa ..	18.679: —	
3.412: —		Tillkommer andel från 7 D 1	3.412: —	22.000: —
9.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		11.400: —
1.200: —	110	Kontorskostnader Fa		1.200: —
1.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa..		1.200: —
500: —	115	Resor och traktamenten Fa		500: —
200: —	119	Övriga expenser Fa		200: —
4.000: —	121	Torvmull Fa		2.000: —
50.000: —	122	Anskaffning av sopkärl för försäljning Fa		50.000: —
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		500: —
5.000: —	126	Förhyrda bilar Fa		5.000: —
5.000: —	137	Utredningskostnader för nytt renhållningsverk[1])		—: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

16.000: —	160	Underhåll av fast egendom (byggnader och avstjälpningsplats) Fa	16.000: —	
2.300: —	161,1	Värme, lyse och städning Fa	2.300: —	
250: —	161,2	Försäkringspremier (fast egendom) Fa	250: —	
14.600: —	166	Underhåll av bilar Fa	12.000: —	
19.000: —	167,1	Drivmedel Fa	19.000: —	
10.200: —	167,2	Övriga kostnader för bilar (försäkr., skatt och garagehyra) Fa	11.500: —	
4.000: —	168	Underhåll av inventarier (maskiner och kärl) Fa	4.000: —	
500: —	169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringspremier) Fa ..	500: —	
400: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)..	400: —	354.250: —
354.941: —		Kronor		354.250: —

Driftinkomster.

—: —	205	Olycksfallsersättning	100: —	
3.300: —	220,1	Försäljning av sopor och torvmull	2.000: —	
6.500: —*	220,2	Uppsamling och transport av svinmat (7 D 1)	6.500: —*	
50.000: —	222	Försäljning av sopkärl	50.000: —	
1.000: —	229	Diverse rörelseintäkter	1.000: —	
95.000: —	259	Hämtningsavgifter	97.000: —	156.600: —
155.800: —		Kronor		156.600: —

13 D 1. Varmbadhus.

Driftutgifter.

19.716: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	26.000: —
43 944: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	44.000: —
200: —	103,1	Sjukvård Fa	200: —
400: —	103,2	Beklädnad Fa	500: —
600: —	105	Personalförsäkring Fa	600: —
12.178: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	16.200: —
2.200: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	3.000: —
900: —	110	Kontorskostanader Fa	700: —
800: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	1.000: —
300: —	119	Övriga expenser Fa	300: —
1 300: —	120	Vattenavgifter Fa	1.000: —
8.000: —	121	Förbrukningsmateriel Fa	7.000: —
36.000: —	123	Bränsle och kraftström Fa	36.000: —
3.000: —	124,1	Förbrukningsinventarier Fa	2.000: —
6.500: —[1]	124,2	Linne Fa	200: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

200: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa		200: —	
20.000: —	160	Underhåll av fastigheten Fa		20.000: —	
6.000: —	161,1	Städning och renhållning Fa		6.000: —	
1.800: —	161,3	Belysning Fa		2.000: —	
300: —	161,6	Brandförsäkring Fa		300: —	
300: —	161,7	Fastighetsskatt Fa		300: —	
400: —	168	Underhåll av inventarier Fa		400: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		100: —	
12.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		12.000: —	180.000: —
		Kapitalutgifter.			
—: —	360	Ombyggnads- och förbättringsarbeten (stfm 28/9 1950 § 234) Ra ..		21.800: —	
—: —	368	Anskaffning av invent. ..	4.000: —		
		D:o (stfm 28/9 1950 § 234)	3.200: —	7.200: —	29.000: —
177.138: —			Kronor		209.000: —
		Driftinkomster.			
—: —	200	Bidrag från 15 A 2 och 15 G 1 för simlärararvode		4.000: —	
115.000: —	232	Badavgifter (inkl. simundervisning 9.800: —)		110.000: —	
2.535: —	260	Hyra för tre lägenheter	2.535: —		
100: —		Hyra för simhallen	100: —	2.635: —	
—: —	229	Övriga rörelseintäkter		50: —	116.685: —
117.635: —			Kronor		116.685: —

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

		Driftutgifter.		
22.800: —	100	Bidrag till ålderdomshemmets gemensamma kostnader	22.800: —	
12.344: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	12.000: —	
14.500: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	15.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —	
50: —	105	Personalförsäkring Fa	150: —	
—: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	1.700: —	
396: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	396: —	
2.500: —	121,1	Tvättmedel Fa	2 500: —	
1.000: —	121,2	Övrig förbrukningsmaterial Fa ..	1.000: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	500: —	
150: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	150: —	
500: —	166	Underhåll av bil Fa	500: —	
1.500: —	167	Övriga kostnader för bil	1.500: —	

700: —	168	Underhåll av maskiner Fa	900: —	
150: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	150: —	59.296: —
		Kapitalutgifter.		
500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra		13.000: —
57.640: —		Kronor		72.296: —
		Driftinkomster.		
57.640: —	232	Tvättavgifter		59.300: —
57.640: —		Kronor		59.300: —

13 E. Anordningar för friluftsliv.

		Driftutgifter.		
		2. BJÖRNÖN.		
6.792: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	7.000: —	
60: —	105	Personalförsäkring Fa	50: —	
204: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	204: —	
180: —	114	Telefon Fa	200: —	
—: —	151,1	Anordnande av vändplats vid Björnöbron[1])	—: —	
5.000: —	151,2	Underhåll av vägar Fa	5.000: —	
12.000: —	153	Underhåll av park- och skogsmark Fa	15.000: —	
200: —	154,1	Renhållning Fa	200: —	
2.000: —	154,2	Avverkningskostnad och skogsodling Fa	2.000: —	
2.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	4.000: —	
5.000: —	160,2	Underhåll av brygga och bro Fa ..	2.000: —	
—: —[1])	160,3	Elektrifiering vid Halsen	—: —	
300: —	161,1	Försäkringspremier Fa	300: —	
900: —	161,2	Fastighetsskatt Fa	900: —	
10.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	10.000: —	46.854: —
		3. HÄSTHOLMARNA.		
3.800: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	3.800: —	
460: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	460: —	
20.000: —	153	Underhåll av park- och skogsmark Fa	20.000: —	
10.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	10.000: —	
6.000: —	160,2	Underhåll av bryggor Fa	6.000: —	
600: —	161,1	Försäkringspremier Fa	600: —	
600: —	161,2	Fastighetsskatt Fa	600: —	
9.800: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	11.700: —	53.160: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		4. JOHANNISBERGSBADET.		
—:—	101,0	Arvode för simundervisning (bil. 1) Fa	1.500:—	
20.000:—	153	Underhåll av park-, skogsmark och badplats Fa	30.000:—	
100:—	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	100:—	31.60[illegible]
		5. SMÅBÅTSHAMNAR.		
3.000:—	100	Andel i hamnens förvaltningskostnader	3.000:—	
150:—	110	Trycksaker Fa	150:—	
150:—	114	Annonser Fa	150:—	
12.000:—	160,1	Underhåll av fast egendom (bryggor och pontoner) Fa	8.000:—	
—:—	160,2	Ombyggnad av båtbrygga i Lillån Ra	10.000:—	
6.500:—	161	Isväckning Fa	5.000:—	
750:—*	162	Hyra för ponton (9 A)	750:—*	
7.800:—	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	7.800:—	34.850
		6. ÖVRIGA FRILUFTSÄNDAMÅL.		
—:—	126	Arkitektpristävlan för friluftsområde (stfm 30/9 1948 § 286)[1]	—:—	
300:—	173	Lundby badhusförening	300:—	300:—
		Kapitalutgifter.		
		2. BJÖRNÖN.		
—:—	351,1	Om- eller nybyggnad av bro, Ra	100.000:—	
—:—	351,2	Anläggning av ny väg öster om badviken jämte ordnande av cykelparkering Ra	20.000:—	
—:—	360	Uppförande av toalettbyggnad[1]	—:—	120.000:—
		3. HÄSTHOLMARNA.		
35.000:—	360	Ombyggnad och modernisering av restaurantbyggnad på Elba[1]		—:—
		4. JOHANNISBERGSBADET.		
—:—	360,1	Serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet[1]	—:—	
5.000:—	360,2	Ytterligare arbeten vid badplatsen inkl. anordningar för simträning[1]	—:—	—:—

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		5. SMÅBÅTSHAMNAR:		
—:—	360,1	Anordnande av småbåtshamn[1]) ..	—:—	
—:—[1])	360,2	Underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbryggorna i Svartån ..	—:—	—:—
186.646:—		Kronor		286.764:—

Driftinkomster.

		2. BJÖRNÖN.		
2.500:—	220	Skogsprodukter	2.500:—	
5.230:—	260	Hyror och arrenden	5.330:—	7.830:—
		3. HÄSTHOLMARNA.		
9.125:—	260	Hyror och arrenden		8.425:—
		4. JOHANNISBERGSBADET.		
200:—	260	Hyror		200:—
		5. SMÅBÅTSHAMNAR.		
12.200:—	254	Båtplatsavgifter		13.000:—
29.255:—		Kronor		29.455:—

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg.

Driftutgifter.

1.500: —	101,0	Arvode (bil. 1) Fa		1.500: —	
100: —	110	Blanketter o. d. Fa		100: —	
400: —	152	Kostnader för utsättande av bord m. m. Fa		400: —	2.000: —
2.000: —		Kronor			2.000: —

Driftinkomster.

3.800: —	252	Torgplatsavgifter			3.400: —
3.800: —		Kronor			3.400: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Driftutgifter.

5.240: —	101,0	Löner o. arvoden (bil. 1) Fa	5.300: —		
2.548: —		Tillkommer andel från 12 A 1	2.500: —	7.800: —	
150: —	105	Personalförsäkring Fa		150: —	
2.084: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		2.000: —	
200: —	110	Kontorskostnader Fa		200: —	
250: —	114	Telefon, porto, annonser Fa		250: —	
200: —	121	Förbrukningsmaterial (laboratoriet) Fa		200: —	
3.000: —*	162	Hyra	3.000: —*		
./. 250: —		Avgår andel till 12 A 1. .	250: —	2.750: —	
300: —	163,1	Bränsle Fa		300: —	
200: —	163,2	Städning och renhållning Fa		200: —	
300: —	163,3	Vatten, lyse och kraft Fa		300: —	
50: —	169	Försäkring Fa		50: —	14.200: —
14.272: —		Kronor			14.200: —

Driftinkomster.

6.000: —	225,1	Besiktningsavgifter		4.000: —	
150: —	225,2	Vågavgifter m. m.		100: —	
100: —	229	Övriga inkomster		—: —	4.100: —
6.250: —		Kronor			4.100: —

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

Driftutgifter.

1. Administration:

3.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	3.000: —*	
45.640: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	50.000: —	
400: —	105	Personalförsäkring Fa	100: —	
13.191: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	15.000: —	
6.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.000: —	
7.000: —	110	Kontorskostnader Fa	7.000: —	
6.000: —	114	Telefon, porto, annonser Fa	7.700: —	
2.300: —	115	Resor och traktamenten Fa	3.000: —	
1.084: —	116	Fordonsersättning (bil. 4) Fa	1.084: —	
3.500: —	119	Övriga expenser och representation Fa	3.500: —	94.384: —

2. Undervisning:

—: —	100	Bidrag till 13 D 1 för simlärararvode Fa	3.500: —
37.277: —	101,11	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	36.000: —
1.814.998: —	101,12	Löner till undervisningspersonal (bil. 1) Fa	1.921.000: —
2.000: —	104,1	Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fah	2.000: —
—: —	104,2	Bidrag till lärares utbildning i engelska Fah	3.000: —
1.200: —	105	Personalförsäkring Fa	3.000: —
11.683: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	12.700: —
2.150: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	—: —
600: —	115,1	Resor Fa	1.200: —
9.650: —	115,2	Skolskjutsar Fa	16 500: —
65.000: —	121,1	Materiel i läs- och skrivämnen Fa	90.000: —
9.000: —	121,2	Slöjdmateriel för gossar Fa	12.000: —
15.000: —	121,3	Slöjdmateriel för flickor Fa	18.000: —
6.000: —	121,4	Materiel för skolköken Fa	10.000: —
17.500: —	124,1	Materiel till skolornas förråd Fa	22.500: —
1.000: —	124,2	Lärarpersonalens bibliotek Fa	1.500: —
10.000: —	124,3	Lärjungebiblioteket Fa	10.000: —
2.000: —	126	Föredrag, skolfilm o. d. Fa	1.000: —
5.700: —	132,1	Simbad (13 D 1)	7.000: —
6.000: —	160	Omkostnader för skolträdgårdarna Fa	6.000: —

—:—	178,1	Premier till elever Fa		500:—	
—:—	178,2	Stipendier åt elever vid folkhögskola (jfr stfm 27/4 1950 § 87) Fa		3.000:—	2.180.400:—
		3. Socialpedagogiska anordningar:			
40.817:—	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		39.000:—	
—:—	105	Personalförsäkring Fa		150:—	
3.616:—	107	Pensioner (bil. 2) Fa		1.100:—	
560:—	114	Telefon Fa		1.060:—	
—:—	126,1	Ersättning för testning m.m. Fa		3.000:—	
—:—	126,2	Specialistbehandling Fa		3.000:—	
7.000:—	131	Beklädnad för elever Fa		5.000:—	
6.500:—	132	Skolbad Fa		7.000:—	
2.500:—	133,1	Förbandsartiklar, laboratoriemateriel m.m. Fa		3.500:—	
17.000:—	133,2	Avgifter till folktandvården Fa		19.000:—	
4.000:—	133,3	Skolförsäkringar Fa		4.000:—	
3.500:—	135,1	Skolresor Fah		3.500:—	
1.500:—	135,2	Fria resor till Hästholmarna (10 D)		1.500:—	
2.500:—	135,3	Bidrag till bussresor för vinteridrott Fa		1.000:—	91.810 -
		4. Fastigheter och inventarier:			
36.712:—	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		50.000:—	
4.200:—	101,6	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		4.000:—	
4.000:—	101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semester o. d. Fa		4.000:—	
	103,0	Bostadsförmåner för personal:			
300:—*		städerska i Hwasserska gården	300:—*		
900:—*		städerska Gryta skola	900:—*		
200:—*		städerska Skepparbacksskolan	—:—		
—:—		vaktmästare i Gideonbergsskolan	1.400:—		
1.350:—		vaktmästare i Herrgårdsskolan	1.350:—		
300:—		städerska i Lundby	300:—	4.250:—	
—:—	103,1	Sjukvård Fa		100:—	
1.400:—	105	Personalförsäkring Fa		1.500:—	
6.757:—	107	Pensioner (bil. 2) Fa		7.300:—	
3.000:—	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		4.500:—	
980:—	114	Telefon Fa		1.400:—	
1.084:—	116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa		1.084:—	
—:—	132	Tvätt Fa		1.000:—	

150.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa		63.800: —	
50.000: —	160,2	Underhåll av skolgårdar Fa		69.700: —	
15.000: —	160,3	Skötsel av skolornas gräsmattor, häckar, planteringar Fa		15.000: —	
59.600: —	161,1	Löner till kollektivanställda vaktmästare och städerskor Fa		72.500: —	
37.000: —	161,2	Skurning och rengöring Fa		50.000: —	
6.000: —*	161,3	Skötsel av gator o. skolgårdar (8 B 3)	6.000: —*		
4.000: —		Skötsel av gator o. skolgårdar, övriga Fa	4.500: —	10.500: —	
5.000: —	161,4	Vatten Fa		6.000: —	
13.000: —	161,5	Belysning Fa		15.000: —	
102.000: —	161,6	Uppvärmning och sotning Fa		135.000: —	
800: —	161,7	Fastighetsskatt Fa		800: —	
3.000: —	161,8	Försäkringspremier Fa		3.000: —	
—: —	161,9	Ersättning till vaktmästare vid uthyrning Fa		2.000: —	
4.000: —	161,9	Övriga kostnader för fast egendom		—: —	
4.600: —*	162	Hyra för skollokaler	10.100: —*		
4.600: —		Hyra för skollokaler övr.	5.490: —	15.590: —	
31.600: —	168	Underhåll av fasta och lösa inventarier Fa		40.000: —	
154.200: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		259.900: —	837.924: —
		5. Skolmåltider:			
—: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa		7.000: —	
134.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		178.000: —	
5.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		6.000: —	
7.000: —	101,9	Löner till kollektivanställd personal under semester Fa		10.000 :—	
1.000: —	105	Personalförsäkring Fa		1.200: —	
450: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		—: —	
490: —	114	Telefon Fa		600: —	
315.000: —	120	Matvaror Fa		300.000: —	
1.600: —	121	Förbrukningsmateriel Fa		2.000: —	
22.600: —	123	Energi för matlagningen Fa		15.000: —	
1.700: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		1.500: —	
4.200: —	126	Transporter Fa		4.500: —	
900: —	132	Tvätt Fa		2.500: —	
—: —	162	Hyra inkl. vatten, värme, belysning och städning Fa		21.200: —*	
1.200: —	168	Underhåll av inventarier Fa		3.000: —	552.500: —
3.395.089: —					3.757.018: —

Kapitalutgifter.

		1. Administration.		
3.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..	2.250: —	
		2. Undervisning:		
20.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..	11.000: —	
		3. Socialpedagogiska anordningar:		
680: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..	1.200: —	
		4. Fastigheter och inventarier:		
28.000: —	368,1	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..	36.000: —	
325.000: —	368,2	Invent. för Gideonsbergsskolan[1]) ..	—: —	
—: —	368,3	Inventarier för Blåsboskolan Ra ..	200.000: —	
		5. Skolmåltider:		
3.100: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..	2.500: —	252.950: —
3.774.869: —			Kronor	4.009.968: —

Driftinkomster.

		2. Undervisning:			
1.350: —	208	Pensionsavgifter från övningslärare		—: —	
1.496.943: —	270,1	Statsbidrag till lärarlöner		1.472.000: —	
1.000: —	270,2	Statsbidrag för lärjungebibliotek..		1.000: —	
13.080: —	270,3	Statsbidrag till undervisningsmateriel		12.740: —	
42.500: —	270,4	Statsbidrag till fri materiel		47.500: —	
1.800: —	270,5	Statsbidrag till skolskjutsar		5.000: —	1.538.240: —
		3. Socialpedagogiska anordningar.			
9.500: —	270	Statsbidrag till skolhälsovård		10.700: —	
—: —	273	Ersättning från sjukkassa för specialistbehandling		100: —	10.800: —
		4. Fastigheter och inventarier:			
—: —	229	Diverse inkomster		100: —	
	260,1	Hyror			
1.400: —*		Interna (15A4—103) ..	1.200: —*		
		(15A5—162) ..	21.200: —*		
945: —		Tjänstebostäder för vaktmästare	5.184: —		
15.485: —		Tjänstebostäder f. lärare	9.478: —		

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		Hyresbostäder	9.659: —		
6.000: —*		Praktiska mellanskolan	10.000: —*		
320: —		Diverse hyresinkomster	1.500: —		
7.700: —		Västgötegatan 11	—: —	58.221: —	
—: —	260,2	Ersättning för lokalupplåtelser		2.000: —	
600: —	270,1	Statsbidrag för äldre skollokaler ..		600: —	
2.050: —	270,2	Statsbidrag för förhyrda skollokaler		2.050: —	
20.500: —	270,3	Statsbidrag för inventarier i Gideonsbergsskolan (stfm 30/6 1949 § 192)		—: —	
—: —	270,4	Beräknat statsbidrag för inventarier i Blåsboskolan		15.000: —	77.971: —
	5. *Skolmåltider:*				
—: —	205	Olycksfallsersättning		100: —	
3.675: —	226	Ersättning från 15 B		4.250: —	
6.000: —	230	Kostersättning från personal		3.000: —	
143.000: —	270	Statsbidrag för skolmåltider		160.000: —	
500: —	273	Bidrag från Wahlbeckska fonden ..		500: —	167.850: —
1.774.348: —		Kronor			1.794.861: —

15 B. Praktisk mellanskola.

Driftutgifter.

1.750: —	100	Ersättning till Yrkesskolorna för vissa tjänster	1.750: —
1.600: —	101,0	Arvoden (bil. 1)	3.600: —
67.396: —	101,11	Löner till ämneslärare (bil. 1) Fa ..	88.000: —
52.000: —	101,12	Löner till timlärare, vikarier och tillsynslärare (bil. 1) Fa	56.000: —
100: —	101,13	Extra undervisning i svetsning m. m. (bil. 1) Fa	100: —
300: —	104	Bidrag till lärares studieresor Fa ..	300: —
2.500: —	105	Personalförsäkring Fa	2.500: —
1.780: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	1.800: —
2.643: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	2.964: —
300: —	110	Kontorskostnader Fa	300: —
2.000: —	114	Telefon, porto, annonser, trycksaker Fa	2.000: —
500: —	115	Resor Fa	500: —
400: —	119	Övriga expenser Fa	400: —
700: —	121	Förbrukningsmateriel Fa	1.000: —
4.200: —	124,1	Undervisningsmateriel Fa	6.000: —
500: —	124,2	Lärjungebiblioteket Fah	500: —
12.000: —	124,3	Fri undervisningsmateriel Fa	12.000: —
600: —	126	Föredrag och skolfilm Fah	600: —

3.675: —	130	Skolmåltider (15 A 5) Fa		4.250: —	
300: —	132	Simbad (13 D 1)		300: —	
1.060: —	133,1	Skolläkare och skolsköterska Fa ..		1.060: —	
400: —	133,2	Hållningsgymnastik Fa		400: —	
1.000: —	133,3	Fri tandvård Fa		1.000: —	
100: —	133,4	Förbrukningsmateriel (sjukvård) Fa		100: —	
12.700: —	162	Hyror (varav interna 12.600: —*)		14.800: —	
7.500: —	163,1	Städning, eldning, skurning o. rengöring Fa		7.500: —	
400: —	163,2	Belysning Fa		400: —	
1.500: —	163,3	Uppvärmning Fa		1.500: —	
800: —	168	Underhåll av inventarier Fa		800: —	
300: —	169	Övriga kostnader för inventarier (brandförs.) Fa		300: —	
7.300: —	178	Statsstipendier Fa		9.000: —	221.724: —
		Kapitalutgifter.			
5.500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..			5.500: —
193.804: —		Kronor			227.224: —
		Driftinkomster.			
120: —	236	Terminsavgifter		120: —	
	270,1	Statsbidrag			
91.500: —		Lärarlöner	107.600: —		
300: —		Bibliotek	300: —		
340: —		Skolläkare	340: —		
180: —		Skolsköterska	180: —		
312: —		Hållningsgymnastik	312: —	108.732: —	
7.300: —	270,2	Statsstipendier		9.000: —	117.852: —
100.052: —		Kronor			117.852: —

15 D. Kommunal flickskola.

Driftutgifter.

13.672: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	14.100: —
206.795: —	101,11	Löner till ämneslärare, extra ämneslärare, timlärare, rektors semestervikarie (bil. 1) Fa	221.000: —
60.737: —	101,12	Löner till övningslärare, timlärare i övningsämnen (bil. 1) Fa	70.000: —
995: —	101,13	Extra undervisning i matematik och musik (bil. 1) Fah	1.000: —
23.000: —	101,14	Löner för realskolelinjen (bil. 1) Fa	33.200: —
360: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester (städerska, skolsköterska) Fa ..	400: —

50: —	103,1	Sjukvård Fa		50: —	
450: —	105	Personalförsäkring Fa		500: —	
6.120: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		10.830: —	
3.000: —	110	Skrivmaterial, blanketter o. d. Fa		4.000: —	
1.025: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..		1.500: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa		500: —	
3.000: —	121,1	Material i skolköket Fa		3.700: —	
1.000: —	121,2	Material i övningsämnen Fa		1.000: —	
5.000: —	124,1	Undervisningsmaterial Fa		5.000: —	
1.000: —	124,2	Biblioteket Fa		1.500: —	
200: —	126	Föredrag Fa		200: —	
14.000: —	130	Skolmåltider Fa		14.000: —	
400: —	132,1	Simbad (13 D 1)		500: —	
450: —	132,2	Simundervisning		450: —	
	133,1	Sjukvård åt elever Fa			
1.430: —		Skolläkare	1.700: —		
870: —		Skolsköterska	900: —		
300: —		Sjukvårdsmaterial ..	300: —	2.900: —	
1.000: —	133,2	Fri tandvård Fa		1.000: —	
300: —	134	Psykisk rådgivning Fa		1.000: —	
10.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa		10.000: —	
13.000: —	161,1	Städning och skurning Fa		20.000: —	
950: —	161,2	Vatten och sotning Fa		950: —	
2.300: —	161,3	Belysning Fa		4.000: —	
13.000: —	161,4	Uppvärmning		16.000: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier (för fastigheter) Fa		300: —	
1.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa		1.500: —	
400: —	169	Övriga kostnader för inventarier (försäkringspremier, transporter, flyttningar) Fa		400: —	
300: —	178,1	Premier o. d. Fah		500: —	
—: —	178,2	Statsstipendier Fa		10.000: —	
47.500: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		47.500: —	499.480: —
		Kapitalutgifter.			
2.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra			6.600: —
436.904: —		Kronor			506.080: —

Driftinkomster.

15.000: —	236,1	Terminsavgifter		18.000: —	
1.200: —	236,2	Skolköksavgifter		1.500: —	
	260	Hyror			
460: —*		Stadens förvaltningar ..	5.600: —*		
1.350: —		Övriga (vaktmästaren 1.350: —)	1.800: —	7.400: —	

208.600: —	270,1	Statsbidrag för lärarlöner (ej för realskolelinjen)		232.050: —	
300: —	270,2	Statsbidrag för elevbiblioteket		300: —	
1.150: —	270,3	Statsbidrag för hälsovård		1.150: —	
6.900: —	270,4	Statsbidrag för skolmåltider		6.900: —	
—: —	270,5	Statsstipendier		10.000: —	
2.000: —	271	Landstingsbidrag		2.000: —	
—: —	273	Bidrag till stipendier		100: —	279.400: —
236.960: —		Kronor			279.400: —

15 G. Statliga läroverk.

Driftutgifter.

1. ALLMÄNT LÄROVERK.

—: —	100	Bidrag till 13 D 1 för simlärararvode		500: —
3.975: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		—: —
—: —	101,5	Kollektivanställd vaktmästare Fa		4.100: —
—: —	124	Anskaffning av undervisningsfilmer (stfm. 31/8 1950 § 188) Ra		5.000: —
—: —	126	Utredningskostnader för restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden[1])		—: —
900: —	132	Simbad (13 D 1)		2.000: —
1.000: —	133	Fri tandvård Fa		1.000: —
500: —	135	Musikundervisning (blåsorkester)		1.500: —
25.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa		30.000: —
—: —	160,2	Grundförstärkning av huvudbyggnaden (stfm 28/9 1950 § 230) Ra		60.000: —
—: —	160,3	Inläggning av parkettgolv i samt reparation av aulan Ra		18.000: —
—: —	160,4	Anordnande av toaletter till aulan Ra		10.000: —
—: —[1])	161	Uppsättande av staket[1])		—: —
2.400: —	162,1	Ersättning till statsverket för rektorsbostad		2.400: —
	162,2	Hyror		
5.200: —*		Hyra för f. d. seminariet	5.200: —*	
5.000: —*		Hyra för Heimer 1	5.000: —*	
2.400: —		Gymnastiksal Fa (varav 15 D 500: —*)	2.500: —	
800: —		Hyra för mark (stfm. 26/2 1948 § 53)	800: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

2.500: —		Hyra för övriga lokaler Fa	2.500: —	16.000: —
22.600: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	22.000: —	172.500: —
		2. ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLAN.		
2.000: —	162,1	Ersättning till statsverket för rektorsbostad	2.000: —	
900: —	162,2	Hyra för gymnastiksal Fa	900: —	
8.350: —	185	Del i ränta på fasta tillgångar (till 15 H)	8.350: —	11.250: —
83.525: —		Kronor		183.750: —

Driftinkomster.

		1. ALLMÄNT LÄROVERK.	
—: —	270	Ersättning för städning i f. d. seminariet (jfr dk 2/2 1950 § 116) (1.490: — + 25,7 %)	1.873: —
		Kronor	1.873: —

15 H. Yrkesskola.

Driftutgifter.

11.476: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	12.000: —
141.174: —	101,1	Löner till lärare (bil. 1) Fa	142.000: —
100: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —
200: —	104	Bidrag till lärares studiersor och fortbildningskurser Fah	200: —
2.200: —	105	Personalförsäkring Fa	2.350: —
14.323: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	11.000: —
1.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	1.000: —
1.000: —	110	Kontorskostnader Fa	1.000: —
4.800: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	4.800: —
100: —	119	Övriga expenser Fa	100: —
11.750: —	120	Produktionsmaterial Fa	15 000: —
6.750: —	121	Förbrukningsmateriel för undervisningen Fa	6.750: —
640: —	124	Lärjungebiblioteket Fah	640: —
100: —	133	Sjukvård för elever Fa	100: —
100: —	135	Bidrag till lärares resor med elever Fa	100: —
30.000: —	160	Underhåll av byggnader (inkl. fast inredning) Fa	12.000: —
15.000: —	161,1	Bränsle, belysning, vatten Fa	15.000: —
175: —	161,2	Försäkringspremier (fastigheten) Fa	200: —

8.500: —	161,3	Övriga kostnader för lokaler Fa ..		8.500: —	
2.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa		3.000: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		100: —	
6.300: —	170	Bidrag till statsverket för avlöning av vaktmästare (jfr. stfm. 22/12 1949 § 378) Fa		5.800: —	
1.250: —	178,1	Arbetspremier Fa		1.500: —	
55.000: —	178,2	Statsstipendier till elever Fa		65.000: —	
23.200: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		23.200: —	331.390: —
		Kapitalutgifter.			
2.000: —	368,1	Anskaffning av inventarier Fah ..		2.000: —	
9.500: —	368,2	Anskaffning av stadigvarande undervisningsmateriel Ra		9.500: —	11.500: —
348.738: —		Kronor			342.890: —
		Driftinkomster.			
1.750: —	200	Bidrag från Praktiska mellanskolan för vissa tjänster (undervisningsmateriel 750: —, hyra 750: —, inventarier 250: —)		1.750: —	
50: —	205	Olycksfallsersättning		50: —	
13.000: —	220	Försäljning av elevernas produkter		16.500: —	
8.000: —	226	Ersättning från elektrotekniska fackskolan m. fl. för vissa tjänster		8.000: —	
28.000: —	236	Elevavgifter		28.000: —	
		Statsbidrag			
46.250: —	270,1	Lärarlöner	46.250: —		
4.750: —	270,2	Stadigvarande undervisningsmateriel	4.750: —		
3.000: —	270,3	Förbrukningsmateriel ..	3.000: —		
320: —	270,4	Bibliotek	320: —		
1.000: —	270,5	Expenser för installatörkurs	1.000: —		
55.000: —	270,6	Statsstipendier	65.000: —	120.320: —	
4.000: —	271	Landstingsbidrag		4.000: —	
1.000: —	273,1	Bidrag från föreningar och enskilda		1.000: —	
1.599: —	273,2	Bidrag från Zimmermanska fonden till pensioner		1.599: —	
8.350: —	285	Elektrotekniska fackskolans andel i ränta på fasta tillgångar		8.350: —	189.569: —
176.069: —		Kronor			189.569: —

15 I. Gymnastik och idrott.

Driftutgifter.

1. GEMENSAM FÖRVALTNING.

29.120: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	34.000: —	
45.800: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	46.000: —	
1.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	1.000: —	
2.500: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester o. d. Fa	2.500: —	
200: —	103,1	Sjukvård för personalen Fa	200: —	
400: —	104	Personalutbildning Fa	400: —	
830: —	105	Personalförsäkring Fa	830: —	
4.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.000: —	
2.500: —	110	Kontorskostnader, biljetter, trycksaker Fa	2.500: —	
2.000: —	114	Telefon, porto, annonser Fa	2.200: —	
600: —	115	Resor och traktamenten Fa	600: —	
70: —	118	Föreningsavgifter Fa	100: —	
1.000: —	119,1	Övriga expenser Fah	1.000: —	
3.000: —	119,2	Bidrag till idrottsutbyte med vänorterna Fah	4 000: —	
—: —	126,1	Utredningskostnader för ny idrottsplats[1])	—: —	
2.000: —	126,2	Tränarverksamhet Fah	2.000: —	
—: —	122	Inkčp av orienteringskartor Fa ..	100: —	101.430: —

2. IDROTTSPLATSER.

8.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	8.000: —
1.500: —	120	Vattenavgifter Fa	1.500: —
1.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	1.000: —
1.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000: —
500: —	129	Övriga rörelsekostnader Fah	500: —
900: —	133	Sjukvård och material vid arrangemang Fa	900: —
6.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	9.000: —
10.000: —	160,2	Planer och löparbanor Arosvallen, Emaus, Skiljebo och Lundby Fa..	11.000: —
9.000: —	160,3	Diverse träningsplaner Fa	9.000: —
10.000: —	160,4	Isbanor Fa	15.000: —
1.500: —	160,5	Skid- och orienteringsbanor Fa....	500: —
—: —	160,6	Lundby Idrottsplats[1])	—: —
3.500: —	161,1	Värme och renhållning Fa	4.500: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

1.500: —	161,2	Belysning Fa	2.500: —	
300: —	161,3	Fastighetsskatt och försäkring Fa	300: —	
42: —*	162	Arrende för idrottsplats vid Skarpskyttebron	42: —*	
1.500: —	166	Underhåll av transportmedel Fa	1.500: —	
3.500: —	167,1	Drivmedel för bil och traktor Fa	4.000: —	
800: —	167,2	Skatt och försäkring för transportmedel Fa	800: —	
1.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
10.600: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	12.400: —	84.942: —

3. IDROTTSHALLEN.

4.500: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	4.500: —	
1.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	1.000: —	
1.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000: —	
500: —	129	Övriga rörelsekostnader Fah	500: —	
400: —	133	Sjukvård och material vid arrangemang Fa	400: —	
10.000: —	160	Underhåll av byggnader Fa	21 000: —	
18.000: —	161,1	Värme, renhållning, vatten och belysning Fa	18.000: —	
2.200: —	161,2	Fastighetsskatt och försäkring Fa	2.200: —	
2.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
100: —	169	Försäkringspremier Fa	100: —	
19.300: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	19.300: —	69.500: —

4. DANSARRANGEMANG I IDROTTSSTYRELSENS REGI.

17.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	17.600: —	
1.500: —	114	Annonser och telefon Fa	1.500: —	
1.500: —	119	Övriga expenser Fa	1.000: —	
13.000: —	126	Musik Fa	13.000: —	
1.000: —	127	Stimavgifter Fa	1.000: —	34.100: —

5. BIDRAG TILL ÖVRIG IDROTTSVERKSAMHET.

—: —	161	Lövuddens idrottsplats[1]	—: —	
4.000: —	173	Västerås Gymnastikförening	4.000: —	4.000: —
265.162: —				293.972: —

Kapitalutgifter.

2. IDROTTSPLATSER.

—: —	360,01	Ombyggnadsarbeten vid Arosvallen Ra[1]	—: —
6.000: —	360,02	Inhägnad kring Arosvallen Ra[1]	—: —
—: —	360,03	Simbassäng Ra[1]	—: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

—:—	360,04	Högtalaranläggning Ra	7.000:—	
—:—[1])	360,05	Tennisbana Ra	—:—	
—:—	360,06	Idrottsplats vid Skarpskyttebron Ra[1])	—:—	
—:—	360,07	Baracker för omklädningsändamål Ra[1])	—:—	
13.500:—	360,08	Ombyggnadsarbeten vid Emaus idrottsplats Ra[1])	10.000:—	
—:—	360,09	Inhägnad kring Emaus Ra	5 000:—	
—:—	360,10	Idrottsplats vid Gideonsbergsskolan Ra	15.000:—	
—:—	360,12	Ståplatsläktare Ra[1])	—:—	
—:—	366	Anskaffning av lastbil Ra	13.000:—	
3.000:—	368,1	Anskaffning av inventarier	3.000:—	
—:—	368,2	Anskaffning av maskiner Ra	12.000:—	
—:—	368,3	Idrottsmateriel för utlåning till skolorna	400:—	65 400:—
		3. IDROTTSHALLEN.		
1.800:—	360,1	Kylanläggning för idrottshallens kafé Fa	—:—	
3.000:—	368	Anskaffning av inventarier	2.000:—	2.000:—
292.462:—		Kronor		361.372:—

Driftinkomster.

		1. GEMENSAM FÖRVALTNING.		
—:—	222	Försäljning av orienteringskartor		110:—
		2. IDROTTSPLATSER.		
100:—	229	Rörelseinkomster (diverse)	200:—	
13.000:—	260,1	Hyror, fotboll	13.000:—	
2.000:—	260,2	Hyror, fri idrott	2.000:—	
12.000:—	260,3	Hyror, bandy	12.000:—	
4 000:—	260,4	Hyror, ishockey	5.000:—	
5.000:—	260,5	Hyror, övriga arrangemang	5.000:—	
2.800:—	260,9	Arrende, servering	2.800:—	
3.000:—	263,1	Skridskobanor	2.000:—	
300:—	263,2	Träningskort	300:—	
100:—	268	Utlåning av läktare etc.	100:—	42.400:—
		3. IDROTTSHALLEN.		
100:—	229	Rörelseinkomster (diverse)	200:—	
400:—	232	Bastu	400:—	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

10.000: —	260,01	Hyror, handboll	11.000: —	
4.000: —	260,02	Hyror, boxning, brottning och atletik	4.500: —	
6.500: —	260,03	Hyror, gymnastik	6.500: —	
6.000: —	260,04	Hyror, tennis	7.000: —	
2.000: —	260,05	Hyror, övriga arrangemang	3.000: —	
2.000: —	260,06	Foajén, bordtennis	3.000: —	
500: —	260,07	Foajén, diverse	500: —	
3.500: —	260,08	Bowlinghall	3.500: —	
10.000: —	260,09	Hyror och arrenden	10.000: —	
25.000: —	260,10	Dansarrangemang	25.000: —	
1.000: —	268	Förvaringsskåp, utlåning av stolar etc.	1.000: —	75.600: —
		4. DANSARRANGEMANG I IDROTTSSTYRELSENS REGI.		
40.000: —	229	Rörelseintäkter (efter avdrag av skatt och hyra)		40.000: —
153 300: —		Kronor		158.110: —

15 J. Stadsbibliotek.

		Driftutgifter.	
76.000: —	173	Västerås Arbetarinstitut (varav 10.000: — för inköp av litteratur för Gideonsbergsfilialen)	99.000: —
76.000: —			99.000: —
		Kapitalutgifter.	
—: —	360	Huvudritning för ny biblioteksbyggnad[1])	—: —
76.000: —		Kronor	99.000: —

15 Ö. Övriga ändamål.

		Driftutgifter.	
5.000: —	119	Vänortsutbyte med övriga nordiska länder att disponeras av drätselkammaren Fa	5.000: —
—: —	134	Kuratorsverksamhet vid stadens högre skolor (jfr stfm. 27/10 1949 § 275 Obs. med avdrag för ev. statsbidrag) Fa	2.500: —
8.000: —	135	Frilufts- och folkkonserter (inkl. musiken i stadsparken) Fa	9.000: —

1) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

	173,1	Bidrag till enskild verksamhet		
3.000: —		Västerås Arbetarinstitut: Föreläsningsverksamhet	3.000: —	
5.000: —		Arosgården	5.000: —	
7.000: —		Västerås Musiksällskap	15.000: —	
20.000: —		ABF:s studie- och biblioteksverksamhet	20.000: —	
3.000: —		Västerås konstförening	7.000: —	
1.000: —		KFUM:s studie- och sociala verksamhet	1.000: —	
50.000: —		Västerås Musikskola	50.000: —	
2.000: —		TBV	3 000: —	
1.000: —		Västerås Nykterhetsförbund	1.500: —	
1.500: —		V:ås Trädgårdsföreningars samarbetskommitté	1.500: —	107.000: —
12.000: —	173,2	Västmanlands Fornminnesförening	12.000: —	
1.000: —		Ersättning för visningar av staden i Västmanlands Fornminnesförenings regi Fa (20:— per gång)	1.000: —	13.000: —
	173,3	Bidrag till teaterverksamhet:		
10.000: —		Garanti för Västerås Teater AB Ra1)	5.000: —	
4.000: —		Garanti för Riksteaterföreningen (jfr stfm. 27/4 1950 § 97) Fah ..	10.000: —	
7.000: —		Folkets Parks teaterverksamhet Fa (Nöjesskatterestitution)	14.000: —	29.000: —
2.900: —	185	Ränta på fasta tillgångar .bil. 5) ..		2.900: —
143.400: —		Kronor		168.400: —

1) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

16. Socialvård.

16 A. Socialvårdsbyrå.

		Driftutgifter.			
1.900: —	100	Andel i stadsrevisionens kostnader	2.500: —		
2.000: —		Andel i avlöningskontorets kostnader	2.000: —	4.500: —	
74.176: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		79 000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —	
75: —	105	Personalförsäkring Fa		250: —	
1.747: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		1.800: —	
4.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		4.000: —	
9.000: —	110	Kontorskostnader Fa		10.000: —	
8.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		11.500: —	
2.800: —	115	Resor och traktamenten Fa		2.800: —	
150: —	116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa		150: —	
900: —	118	Föreningsavgifter Fa		900: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa		500: —	
300: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		300: —	
7.900: —*	162	Hyror		7.500: —*	
5.000: —	163,1	Städning Fa		5.000: —	
4.500: —	163,2	Uppvärmning och belysning Fa		5.000: —	
200: —	166	Underhåll av cyklar Fa		200: —	
50: —	167	Försäkringspremier för cyklar Fa		50: —	
500: —	168	Underhåll av inventarier Fa		600: —	
350: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		350: —	134.500: —
		Kapitalutgifter.			
16.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa			4.000: —
140.648: —		Kronor			138.500: —
		Driftinkomster.			
	200	Andel i nettokostnaderna från:			
6.000: —		Fattigvårdsstyrelsen (35 %)			
		sluten fattigvård	6.000: —		
43.192: —		öppen fattigvård	42.440: —	48.440: —	
		Barnavårdsnämnden med familjebidragsnämnden (55 %)			
1.200: —		sluten barnavård	1.200: —		
76.101: —		öppen barnavård	74.920: —	76.120: —	
7.027: —		Nykterhetsnämnden (7 %)		9.688: —	
7.028: —		Hemhjälpsnämnden (3 %)		4.152: —	138.400: —
100: —	205	Olycksfallsersättning			100: —
140.648: —		Kronor			138.500: —

16 B 2. Sluten fattigvård.

Driftutgifter.

15.000: —	000	Pensionärernas arbeten	15.000: —
6.000: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	6.000: —
108.510: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	110.000: —
97.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	120.000: —
250: —	103,1	Sjukvård för personal Fa	200: —
600: —	103,2	Beklädnad för personal Fa	600: —
450: —	105	Personalförsäkring Fa	900: —
13.299: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	13.000: —
11.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	10.000: —
600: —	110	Kontorskostnader Fa	800: —
950: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	1.500: —
200: —	115	Resor och traktamenten Fa	200: —
100: —	119	Övriga expenser Fa	100: —
900: —	120	Utsäde, gödningsämnen o. d. för trädgården Fa	900: —
2 500: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	2.500: —
6.000: —	124,1	Linne och sängkläder Fa	6.000: —
2.000: —	124,2	Glas, porslin och köksattiralj Fa ..	2.000: —
10.000: —	126	Utredningskostnader för ålderdomshemmets utbyggnad Ra[1])	10.000: —
90.000: —	130,1	Anskaffning av livsmedel Fa	95.000: —
5.000: —	130,2	Produkter från hemmets trädgård	5.000: —
6.000: —	131	Anskaffning av beklädnad Fa	7.000: —
25.000: —	132	Bad och tvätt Fa	25.000: —
9.000: —	133	Sjukvård för vårdtagare Fa	10.000: —
1.000: —	135	Böcker, tidskrifter, utflykter o. d. för vårdtagare Fa	1 500: —
20.000: —	160	Underhåll av fastigheten Fa	20.000: —
2.500: —	161,1	Renhållning, städning o. d. Fa	2.000: —
4.000: —	161,2	Vatten Fa	4.000: —
5.000: —	161,3	Belysning Fa	5.000: —
29 000: —	161,4	Värme Fa	30.000: —
500: —	161,6	Försäkringspremier för fastigheten Fa	500: —
300: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	200: —
1.100: —	167	Utfodring av häst Fa	1.000: —
1.500: —	168,1	Underhåll av maskiner (maskinrummet) Fa	2.500: —
3.000: —	168,2	Underhåll av övriga inventarier Fa	3.000: —
250: —	169	Försäkringspremier för inventarier Fa	200: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

2.000: —	177	Begravningskostnader Fa	2.000: —	
7.500: —	178,1	Flitpengar Fa	8.000: —	
33.000: —	178,2	Del av folkpension, livräntor o. d. till vårdtagare Fa	32.000: —	
49.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	49.900: —	603.500: —
		Kapitalutgifter.		
11.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra		23.000: —
581.009: —		Kronor		626.500: —
		Driftinkomster.		
15.000: —	000	Pensionärernas arbeten för hemmet	15.000: —	
22.800: —	200	Tvättinrättningens andel i ålderdomshemmets kostnader	22.800: —	
300: —	205	Olycksfallsersättning	300: —	
5.000: —	220,1	Produkter från trädgården till hushållet	5.000: —	
1.000: —	220,2	Försäljning av produkter från trädgården	1.000: —	
200: —	229	Diverse rörelseintäkter	200: —	
9.500: —	230	Portionsersättningar	11.000: —	
300: —*	260,1	Hyra av polisen för bårhus	—: —	
9.000: —	260,2	Personalens ersättning för bostad ..	9.000: —	
1.000: —	270	Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer	1.000: —	
8.000: —	271	Vårdavgifter, ersatta av landstinget jäml. 41 § i lagen om fattigvården	12.000: —	
2.000: —	272	Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner	5.000: —	
65.000: —	273,1	Vårdavgifter, ersatta av enskilda	75.000: —	
200.000: —	273,2	Vårdavgifter, ersatta av pensioner och sjukkassor	200.000: —	357.300: —
339.100: —		Kronor		357.300: —

16 B 3. Öppen fattigvård.

		Driftutgifter.	
43.192: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	42.440: —
17.004: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	17.000: —
100: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —
50: —	105	Personalförsäkring Fa	100: —
588: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	588: —
40.000: —	172	Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård Fa ..	50.000: —

		Anstaltsvård Fa			
90.000: —	175,1	Sinnessjukvård	90.000: —		
4.000: —	175,2	Lasarettsvård	5.000: —		
3.000: —	175,3	Sanatorievård	3.000: —		
2.000: —	175,4	Annan sjukvård	2.000: —		
7.000: —	175,5	Andel i kostnader för Badelunda ålderdomshem Fa	9.500: —	109.500: —	
		Understöd med karaktär av fattigvård Fa:			
70.000: —	177,01	Understöd i kontanter	75.000: —		
25.000: —	177,02	Understöd till hyra	25.000: —		
25.000: —	177,03	Understöd in natura ..	25.000: —		
7.000: —	177,04	Understöd vid sjukvård	7.000: —		
2.000: —	177,05	Tandvårdsunderstöd ..	2.000: —		
3.700: —	177,06	Medicin	3.000: —		
2.000: —	177,07	Begravningskostnader	2.000: —		
—: —	177,08	Fattigvård till främmande understödstagare	40.000: —	179.000: —	
		Understöd utan karaktär av fattigvård:			
2.000: —	177,11	Bidrag till yrkesutbildning Fa	2.000: —		
2.000: —	177,12	Kommunalt pensionstillskott Fa	3.000: —		
13.500: —	177,13	Diakoniverksamhet Fah	13.500: —	18.500: —	417.228: —
359.134: —			Kronor		417.228: —

Driftinkomster.

100: —	205	Olycksfallsersättning	100: —	
200: —	229	Diverse rörelseintäkter	200: —	
10.000: —	271	Landstingsbidrag för sinnessjukvård, lasarettsvård, sanatorievård, annan sjukvård	15.000: —	
5.000: —	272	Ersättning för främmande understödstagare	37.000: —	
40.000: —	273,1	Ersättning av enskilda	50.000: —	
90.000: —	273,2	Ersättning av pensioner och sjukkassor	75.000: —	177.300: —
145.300: —		Kronor		177.300: —

16 C 2. Barnhem.

		Driftutgifter.		
1.200: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	1.200: —	
7.722: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	7.800: —	
17.266: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	16.500: —	
50: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —	
50: —	105	Personalförsäkring Fa	100: —	
500: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	300: —	
200: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	200: —	
50: —	115	Resor Fa	100: —	
1.650: —	121	Förbrukningsmateriel Fa	1.650: —	
8.500: —	130	Kost Fa	8.500: —	
3.500: —	131	Beklädnad Fa	3.500: —	
900: —	132	Tvätt Fa	800: —	
100: —	133	Tandvård och medicin Fa	200: —	
3.000: —*	162	Hyra	3.000: —*	
2.000: —	163	Värme, belysning och vatten Fa	2.400: —	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	47.300: —
		Kapitalutgifter.		
600: —	368	Anskaffning av inventarier Fa		600: —
48.288: —		Kronor		47.900: —

		Driftinkomster.		
50: —	205	Olycksfallsersättning	50: —	
200: —	229	Diverse rörelseintäkter	200: —	
4.000: —	230	Personalens kostersättning	3.500: —	
850: —	260	Personalens ersättning för bostad	900: —	
7.000: —	270,1	Statsbidrag à kr. 1: 50 per vårddag	5.900: —	
500: —	270,2	Vårdavgifter ersatta av staten	500: —	
27.688: —	271	Landstingsbidrag	30.500: —	
5.000: —	272	Vårdavgifter ersatta av främmande kommuner	4.000: —	
2.000: —	273	Vårdavgifter ersatta av enskilda	1.400: —	46.950: —
47.288: —		Kronor		46.950: —

16 C 3. Öppen barnavård.

		Driftutgifter.	
76.101: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	74.920: —
69.892: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	71.000: —

150:—	103,1	Sjukvård Fa		150:—	
100:—	105	Personalförsäkring Fa		250:—	
2.900:—	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		4.000:—	
30.000:—	172	Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn Fa		30.000:—	
		Anstaltsvård Fa			
10.000:—	175,1	Utackordering i barnhem	10.000:—		
12.000:—	175,2	Skyddsuppfostran i barnhem	12.000:—		
500:—	175,3	Lasarettsvård	500:—		
300:—	175,4	Sanatorievård	300:—		
5.000:—	175,5	Vanföre- och sinnesslövård	8.000:—		
1.500:—	175,6	Vård på anstalter för svåruppfostrade barn..	1.500:—	32.300:—	
		Vård i enskilda hem Fa			
65.000:—	176,1	Utackordering i enskilda hem	50.000:—		
15.000:—	176,2	Skyddsuppfostran i enskilda hem	15.000:—		
3.000:—	176,3	Inspektionskostnader ..	1.000:—	66.000:—	
		Understöd Fa			
2.000:—	177,1	Kostnader i samband med skyddsuppfostran	2.500:—		
60.000:—	177,2	Bidragsförskott	90.000:—		
1.000:—	177,3	Tillfälliga bidrag till barn o. ungdomar som stå under nämndens övervakning	1.000:—		
700:—	177,4	Sjukvård och medicin ..	1.000:—		
100:—	177,5	Begravningskostnader ..	100:—		
—:—	177,6	Kostnader för främmande barn	38.000:—	132.600:—	411.220:—
355.243:—			Kronor		411.220:—
		Driftinkomster.			
6.500:—	200	Familjebidragsavdelningens andel i barnavårdsnämndens kostnader..		6.500:—	
100:—	205	Olyckfallsersättning		100:—	
200:—	229	Diverse rörelseintäkter		200:—	
38.000:—	270,1	Ersättning av staten för bidragsförskott		50.000:—	
2.000:—	270,2	Statsbidrag enl. § 63 i lagen om samhällets barnavård		2.000:—	
—:—	272	Ersättning för främmande barn ..		35.000:—	

8.000: —	271	Landstingsbidrag	8.000: —	
14.000: —	273,1	Ersättning av enskilda för bidragsförskott	23.000: —	
40.000: —	273,2	Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	45.000: —	169.800: —
108.800: —		Kronor		169.800: —

16 C 4. Barnstugor.

16 C 40. Gemensam förvaltning.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	13.400: —	
103,1	Läkarundersökning m. m. av egen personal Fa	300: —	
104	Personalutbildning (efter medgivande av drätselkammaren) Fah	1.000: —	
105	Personalförsäkring Fa	900: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	2.400: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	800: —	
110	Kontorskostnader Fa	1.300: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	1.500: —	
115	Resor och traktamenten Fa	150: —	
119,1	Övriga expenser Fa	200: —	
119,2	Upplysningsfilm[1])	—: —	
162	Hyror	1.000: —*	
163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	300: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	50: —	
169	Försäkringspremier Fa	100: —	23.400: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Fa		300: —
	Kronor		23.700: —

Driftinkomster.

200	Andel i nettokostnaderna från:			
	16 C 41 50 %	11.800: —		
	16 C 42 35 %	8.260: —		
	16 C 43 15 %	3.540: —	23.600: —	
205	Olycksfallsersättning		100: —	23.700: —
	Kronor			23.700: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

16 C 41. Barnträdgårdar och klubbar (inkl. lekplatser och dagkoloni).

	Driftutgifter.		
100	Andel i gemensamma förvaltningens kostnader	11.800: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	92.500: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	2.200: —	
114	Telefon Fa	1.100: —	
121	Lek- och arbetsmaterial Fa	10.900: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa	2.200: —	
130	Bespisning Fa	3.500: —	
132	Tvätt Fa	1.400: —	
133	Sjukvård Fa	6.700: —	
135	Badresor för barn (ersättning till 10 D)	800: —	
162	Hyror (varav internt 5.250: —*) Fa	26.350: —	
163,1	Städning Fa	17.000: —	
163,2	Värme, vatten och belysning Fa ..	4.000: —	
163,3	Andel i parkförvaltningens kostnader för skötsel av grönytor omkring fastigheter	500: —*	
163,4	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	200: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	700: —	
	Nya barnträdgårdar[1]): Klockartorpsområdet och CVV-området (sftm 31/8 1950 § 191) Fa[2])	25.500: —	207.350: —
	Kapitalutgifter.		
368	Anskaffning av inventarier Fa ..		5.200: —
	Kronor		212.550: —
	Driftinkomster.		
236	Avgifter från barnträdgårdar och klubbar	25.200: —	
270	Statsbidrag	16.100: —	41.300: —
	Kronor		41.300: —

16 C 42. Daghem och eftermiddagshem.

	Driftutgifter.		
100	Andel i gemensamma förvaltningens kostnader	8.260: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	65.200: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.
[2]) Anslaget skall fördelas på respektive konton.

101,5	Lön till kollektivanställd personal Fa	6.000: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	3.500: —	
114	Telefon Fa	400: —	
121	Lek- och arbetsmaterial Fa	1.800: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa	600: —	
130	Bespisning Fa	33.800: —	
132	Tvätt Fa	1.500: —	
133	Sjukvård Fa	2.400: —	
162	Hyror	9.300: —*	
163,1	Städning Fa	12.000: —	
163,2	Värme, vatten och belysning Fa	7.000: —	
163,3	Andel i parkförvaltningens kostnader för skötsel av grönytor omkring fastigheter	7.500: —*	
163,4	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	200: —	
163,5	Plaskdamm[1])	—: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	850: —	160.310: —
	Kapitalutgifter.		
368	Anskaffning av inventarier Fa		800: —
	Kronor		161.110: —
	Driftinkomster.		
230	Kostersättning från personal	3.200: —	
233	Avgifter från daghem och eftermiddagshem	22.800: —	
270	Statsbidrag	10.500: —	
273	Bidrag från fonder	340: —	36.840: —
	Kronor		36.840: —

16 C 43. Uddens barnkoloni.

	Driftutgifter.		
100	Andel i gemensamma förvaltningens kostnader	3.540: —	
101,1	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	10.300: —	
101,5	Lön till kollektivanställd personal Fa[2])	4.900: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	800: —	
114	Telefon och porto Fa	200: —	
115	Resor och traktamenten Fa	1.900: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

[2]) **Anm.** barnsköterska lk 6 + personligt lönetillägg 660: — per år jfr stfm. handl. ser. A nr 33/1950.

119	Övriga expenser Fa	100: —	
121	Lek- och arbetsmaterial Fa	600: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa	200: —	
130	Bespisning Fa	15.700: —	
132	Tvätt Fa	1.300: —	
133	Sjukvård Fa	1.300: —	
162	Hyror	6.200: —*	
163,1	Städning Fa	4.400: —	
163,2	Värme, vatten och belysning Fa	5.000: —	
163,4	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	100: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	56.740: —
	Kapitalutgifter.		
368	Anskaffning av inventarier Fa		2.800: —
	Kronor		59.540: —
	Driftinkomster.		
230	Kostersättning från personal	2.000: —	
260	Hyror av anställda	1.000: —	
270	Statsbidrag	5.700: —	8.700: —
	Kronor		8.700: —

På grund av att barnstugestyrelsens verksamhetsgrenar i 1951 års stat uppdelats på fyra olika kostnadsställen finns inga jämförelser mellan 1950 och 1951 års anslag. I 1950 års stat äro anslagen totalt 364.281: — och inkomsterna 78.750: — netto 285.531: —. I 1951 års stat äro anslagen totalt 433.300: — och inkomsterna 86.940: — netto 346.360: —, vilket innebär en ökning med 60.829: —.

16 C 5. Ungdomsvård.

		Driftutgifter.	
6.600: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	6.700: —
—: —	114	Telefon och porto Fa	500: —
400: —	119	Övriga expenser Fa	400: —
3.000: —	129	Servering Fa	3.000: —
9.000: —	135	Musik, slöjdverksamhet m. m. Fa	9.000: —
13.300: —	162	Hyror (internt 11.600: —*) Fa	13.300: —
5.600: —	163	Städning och belysning Fa	5.600: —
17.800: —	173,1	Understöd till ungdomsorganisationer för lokalkostnader (fördelas av styrelsen) Fah	17.800: —

5.200: —	173,2	Bidrag för utbildning av ungdomsledare (fördelas av ungdomsrådet) Fah	5.000: —	
—: —	173,3	Bidrag till ungdomsrådet för administration m. m.	1.000: —	62.300: —
		Kapitalutgifter.		
1.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa		1.000: —
61.900: —		Kronor		63.300: —
		Driftinkomster.		
3.000: —	229	Försäljning av kaffe, läskedrycker o. d.	3.000: —	
1.700: —	260	Hyror	1.700: —	
15.000: —	273	Bidrag från Asea och Metallverken	15.000: —	19.700: —
19.700: —		Kronor		19.700: —

16 D. Hyresnedsättning.

		Driftutgifter.		
114.854: —	174,1	Bidrag till stattitel 7 F 2		100.294: —
—: —	174,2	Kommunal andel av hyresbidrag (3-kronorsbidrag) Ra		10.000: —
114.854: —		Kronor		110.294: —

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

		Driftutgifter.		
400: —	119	Expenser Fa		400: —
400: —		Kronor		400: —

16 F. Nykterhetsvård.

		Driftutgifter.		
7.027: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	9.688: —	
12.860: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	14.000: —	
100: —	105	Personalförsäkring Fa	30: —	
1.438: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	1.500: —	
5.500: —	175	Vårdavgifter för alkoholister Fa	8.000: —	
2.300: —	177	Förebyggande och eftervårdande verksamhet Fa	2.300: —	35.518: —
29.225: —		Kronor		35.518: —

Driftinkomster.

2.000: —	270	Statsbidrag	2.000: —	
300: —	279	Flitpengar	500: —	2.500: —
2.300: —		Kronor		2.500: —

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Driftutgifter.

		1. Hemsysterverksamhet:		
7.028: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	4.152: —	
40.478: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	40.000: —	
500: —	103,1	Sjukvård Fa	500: —	
9.500: —	103,2	Hyra för bostad inkl. värmetillägg åt hemvårdarinnorna Fa	9.500: —	
300: —	105	Personalförsäkring Fa	300: —	
4.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.000: —	
200: —	110	Kontorskostnader Fa	200: —	
1.600: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	1.600: —	
1.800: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.800: —	
600: —	168	Underhåll av inventarier Fa	600: —	62.652: —
		2. Systugeverksamhet: (stfm 31/3 1949 § 63)		
6.600: —	101,0	Löner (bil. 1) Fa	9.500: —	
100: —	105	Personalförsäkring Fa	100: —	
500: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	500: —	
2.400: —	162	Lokalhyra Fa	3.000: —	
1.500: —	163	Övriga kostnader för lokaler (värme, belysning, städning o. d.) Fa	1.800: —	
400: —	168	Underhåll av inventarier Fa	400: —	
300: —	169	Övriga kostnader för inventarier (försäkringspremier, transporter o. d.) Fa	300: —	15.600: —
				78.252: —

Kapitalutgifter.

		1. Hemsysterverksamhet:		
500: —	368	Anskaffning av möbler Ra[1])	—: —	
		2. Systugeverksamhet:		
1.100: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..	—: —	—: —
79.406: —		Kronor		78.252: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

Driftinkomster.

		1. Hemsysterverksamhet:		
7.520: —	260	Hyror (av hemvårdarinnorna)	6.900: —	
11.200: —	270	Statsbidrag	11.200: —	
5.600: —	271	Landstingsbidrag	5.600: —	
3.500: —	273	Ersättning för lämnad hemhjälp ..	3.500: —	27.200: —
		2. Systugeverksamhet:		
—: —	226	Avgifter		3.000: —
27.820: —		Kronor		30.200: —

16 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

	173,1	Fritt upplåtna lokaler:		
600: —*		Natthärbärget	600: —	
600: —*		Föreningen Rädda barnen	500: —	
400: —*		Västmanlands läns samhjälp ..	400: —	1.500: —*
10.000: —	173,2	Barnkrubban	10.000: —	
1.000: —		Natthärbärget	1.000: —	
1.200: —		Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	
500: —		Frälsningsarméns sommarhem i Ransta	500: —	
600: —		Sjömansvård	600: —	
—: —		Västerås Missionsförsamling för församlingssysters verksamhet (stfm. 31/8 1950 § 189)	1.200: —	
1.500: —		Västmanlands läns samhjälp	1.500: —	16.000: —
	173,3	Föreningen Västerås Skollovskolonier:		
80.000: —		För koloniverksamhet	80.000: —	
15.000: —		För feriebarnsverksamhet	15.000: —	95.000: —
	173,4	Föreningen Västerås Skollovskolonier:		
250.000: —		För uppförande av kolonihem i Söderbärke (stfm. 27/5 1949 § 143)[1]		—: —
600: —	173,5	Garanterad ränteavkastning för vissa stiftelser Fa		100: —
362.000: —		Kronor		112.600: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B. Bostadsförmedling.

		Driftutgifter.		
2.000: —	100	Andel i fastighetskontorets kostnader för kontorsmaterial, lokal, värme, lyse och städning	2.600: —	
6.416: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	9.100: —	
300: —	114	Telefon Fa	400: —	12.100: —
8.716: —		Kronor		12.100: —

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

		Driftutgifter.		
20.638: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	21.000: —	
100: —	105	Personalförsäkring Fa	150: —	
2.300: —	108	Pensionsavgifter (bil. 2) Fa	2.700: —	
600: —	110	Kontorskostnader Fa	600: —	
500: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	800: —	
300: —	115	Resor och traktamenten Fa	500: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	200: —	
300: —	133	Läkarundersökningar Fa	300: —	
1.200: —	162	Lokalhyra	2.400: —*	
500: —	163	Städning Fa	840: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	
650.000: —	170,1	Kommunbidrag till folkpensionerna Fa	775.000: —	
40.000: —	170,2	Särskilda bostadstillägg Fa	50.000: —	854.690: —
		Kapitalutgifter.		
300: —	368	Anskaffning av inventarier Fa		300: —
717.138: —		Kronor		854.990: —

18 B. Sjukförsäkring.

		Driftutgifter.	
25.625: —	173	Erkända sjukkassor i Västerås ..	29.785: —
25.625: —		Kronor	29.785: —

19. Kristidsförvaltning.

19 B. Hyresnämnd.

Driftutgifter.

14.600: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	14.600: —	
600: —	110	Kontorskostnader Fa	500: —	
2.000: —	114	Porto Fa	2.000: —	
1.000: —	115	Resor Fa	1.000: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	100: —	
600: —	126	Sakkunniga Fa	600: —	18.800: —
19.000: —		Kronor		18.800: —

19 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

3.600: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	7.600: —	
1.000: —	119	Expenser Fa	1.000: —	8.600: —
4.600: —		Kronor		8.600: —

20. Finansförvaltning.

		Driftutgifter.		
593.315: —	180	Ränta på fast upplånat kapital (bil. 6) Fa	859.215: —	
139.073: —./.		varav påföres hamnen 9A—180 ..	223.237: —	635.978: —
454.242: —				
240.000: —		Beräknad ytterligare upplåning Fa		—: —
15.000: —	183	Ränta på tillfällig upplåning o. d. Fa	25.000: —	
162.000: —		Ränta på skuld till samt kostnader för AB Västeråsbanans Intressenter enl. avtal 23/2 1944 Fa	156.000: —	181.000: —
1.000: —	187	Avskrivning på fordringar[2]) Fa ..		1.000: —
30.900: —	190	Avsättning till Västerås stads pensionsfond, 3 % ränta på 1.178.000: — Fa		35.340: —
5.000: —	192	Restitution och räntor på kommunalutskylder förfallna senast år 1946 Fa		3.000: —
5.000: —	193	Restitution av nöjesskatt Fa		10.000: —
	195,1	Avbetalning på utdebiteringsförskott:		
		Inventarier till Gideonsbergsskolan (stfm. 30/6 1949 § 192).... 325.000:—		
		Avgår beräknat statsbidrag 20.500:—		
		304.500:—		
		Kolonihem i Söderbärke för Västerås Skollovskolonier (stfm. 27/5 1949 § 143) 340.000: —		
		avgår beräknat statsbidrag .. 90.000: — 250.000: —		
		554.500: —		
185.000: —		uttaxeras på tre år:		
		för 1951 (2:a året)	185.000: —	
		Inventarier för Blåsboskolan 200.000: —		

[2]) Avser endast finansförvaltningens fordringar (ex. lån), avskrivning på andra fordringar skall redovisas under vederbörliga förvaltningar (konto 187).

		avgår beräknat statsbidrag	15.000: —		
			185.000: —		
—: —		uttaxeras på 2 år; för 1951 (1:a året)		92.500: —	277.500: —
253.000: —	195,2	Täckning av underskott på hamnrörelsen Rah[3]) [1])			400.000: —
500.000: —	198	Avsättning till skatteregleringsfond			300.000: —
538.541: —	S 1	Anslag till oförutsedda behov att disponeras av stadsfullmäktige Rah [4]) [6])			532.408: —
25.000: —	D 2	Anslag till oförutsedda behov att disponeras av drätselkammaren Rah [4]) [6])			25.000: —
30.000: —	D 3	Anslag för engångsinbetalningar till SKP att disponeras av drätselkammaren Rah[1]) [5])			50.000: –
189.600: —	S 7	Anslag för kulturella och allmännyttiga ändamål (1951 års beräknade disponibla avkastning ur kulturfonden) att disponeras av stadsfullmäktige Ra [1]) [4]) ..			190.800: —
—: —	S 0	Anslag för retroaktiva pensionsavgifter till SKP Rah [1]) [5])			250.000: —
—: —	D 0	Anslag för ökade dyrtidstillägg att disponeras av drätselkammaren Fah [4])			350.000: —
					3.242.026: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

[3]) Underskott t. o. m. 1949	1.471.403: 96
Beräknat underskott 1950	253.497: —
„ „ 1951	459.316: —
	2.184.216: 96
därav täckt av uttaxerade medel t. o. m. 1951	2.124.403: 96
	59.813: —

[4]) Från detta anslag anvisade medel skall redovisas under vederbörliga förvaltningar, kontoanvisningar lämnas av drätselkontoret.

[5]) Från detta konto anvisade medel skall redovisas på konto 108 under berörda förvaltningar.

[6]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till 1951 för täckande av stadens retroaktiva pensionsavgifter till SKP.

Kapitalutgifter.

1.453.142:—	380	Avbetalning på fast upplånat kapital (bil. 6) Ra	1.646.416:—		
251.328:—./.		varav påföres hamnen 9 A-380	351.513:—		
			1.294.903:—		
		avgår från f. å. reserverade medel ..	230.000:—	1.064.903:—	
230.000:—		Beräknad ytterligare upplåning Ra 1)		—:—	
	390	Avsättning till följande särskilda kapitalfonder:			
47.400:—		Kulturfonden, 1/5 av årets ränteavkastning Fa	47.700:—		
50.600:—		Trafikfonden, årets ränteavkastning Fa	51.300:—		
900.000:—		Särskilda fonden för allmänna byggnader	1.000.000:—		
176.450:—		Bostadssubventionsfonden (varav från konto 281,2 2.392:— och 481,2 27.528:—)	129.920:—	1.228.920:—	
1.200:—	392	Donationsjordsfonden 1/10 av årets ränteavkastning Fa		50:—	2.293.873:—
5.241.747:—		Kronor			5.535.899:—

Driftinkomster.

1.000:—	270,1	Bötesmedel		1.000:—
	270,2	Byggnadsbidrag för: skolbyggnader:		
14.094:20		Jakobsbergsskolan t. o. m. 1969	14.094:20	
9.971:—		Herrgårdsskolan t. o. m. 1971 ..	9.971:—	
11.256:80		Korsängsskolan t. o. m. 1972 ..	11.256:80	35.322:—
		Ränta på utlämnade fasta lån:		
11.125:—	281,1	4,75 % lån ur pensionsförsäkringsfonden		10.109:—
286:—		4 % lån ur Bostadslånefonden ..		—:—
1.495:—	281,2	Lån för insats i bostadsrättsförening	1.937:—	
190:—		Lån ur bostadssubventionsfonden	455:—	2.392:—

1) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1951.

		Ränta på rörliga medel:			
3.000: —	283,1	Oguldna köpeskillingar	3.000: —		
1.694: —		Ogulden köpeskilling från landstinget	1.586: —	4.586: —	
435.251: —	283,2	Sv. statens 3 % obligationer 9.508.375: —	285.251: —		
7.700: —		Sv. statens 2¾ % obligationer av år 1949 (donationsjordsfonden) 280.000: —	7.700: —	292.951: —	
25.529: —	283,3	Kulturfondens lån till Västerås stad och Byggnads AB Mimer	174.211: —		
5.400: —		Trafikfondens lån till Byggnads AB Mimer	5.400: —	179.611: —	
6.600: —	283,4	Egna fonders bankräkningar		6.800: —	
50.000: —	283,5	Övriga rörelsemedel		50.000: —	533.948: —
1.415.100: —	285,1	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)			1.591.400: —
10.000: —	285,2	Ränta på tekniska verkens förlagsmedel			10.000: —
350: —	293,1	Källarfrihetsmedel			350: —
35.000: —	293,2	Hundskatt à 50: — per hund			39.000: —
210.000: —	293,3	Nöjesskatt, kommunala delen			230.000: —
2.500: —	293,4	Artistskatt			2.000: —
73: —	293,5	Tomtören			73: —
163.440: —	294	Överskott från 1949			651.645: —
554.500: —	295	Utdebiteringsförskott (jfr konto 195,1)			185.000: —
10.543.043: —	297	Slutlig inkomstskatt för år 1949 enl. 1950 års taxering 1.570.381: 20 skattekronor à 7: 35[2])		11 542.301: —	
8.985.000: — ./.		Avgår i förskott erhållet år 1949		9.856.279: —	1.686.022: —
	299,1	Restantier:			
		För äldre år beräknas inflyta			
		299,1 — 1943 och tidigare	1.000: —		
		299,1 — 1944	4.000: —		
		299,1 — 1945	25.000: —		
			30.000: —		
6.722: —	299,2	Tillkommande skatt enl. 1949 års eftertaxering 940: 20 skattekronor à 7: 15			—: —

[2]) Utdebiteringen fastställd stfm 28/10 1948 § 317.

1.306.959:—	299,3	Fastighetsskatt enl. 1950 års taxering 196.980:90 skattekronor à 7:35[2])			1.447.809:—
		Preliminärskatt			
10.837.953:—	299,4	Förskott på 1951 års inkomstskatt 1.570.381:20 skattekr. à 7:35 ..			11.542.301:—
					17.968.371:—
		Kapitalinkomtser.			
	481,1	Avbetalning på utlämnade fasta lån:			
21.396:—		4,75 % lån ur Pensionsförsäkringsfonden		22.412:—	
391:—		4 % lån ur Bostadslånefonden		—:—	
17.367:—	481,2	Räntefria amorteringslån till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar	17.286:—		
7.085:—		Lån för insats i bostadsrättsförening	9.524:—		
313:—		Övriga lån ur Bostadssubventionsfonden ..	718:—	27.528:—	49.940:—
16.731.784:—			Kronor		18.018.311:—

[2]) Utdebiteringen fastställd stfm. 28/10 1948 § 317.

Bilagor

1. Löne- och arvodesstat för år 1951.
2. Pensions- och understödsstat för år 1951.
3. Sammanställning över stadens pensionsavgifter år 1951
4. Förteckning över fordonsersättningar.
5. Förteckning över räntor på fasta tillgångar.
6. Lån, amorteringar och räntor år 1951.
7. Uppgift på låneskuld m. m. jämte grafisk framställning.
8. Uppgift på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering jämte grafisk framställning.
9. Sammanställning av under tiden 1/10 1949—30/9 1950 beviljade anslag av låne- och fondmedel.
10. Stadens underställningsfria lånerätt.

Bilaga 1 till
skattestatens specialstater

Löne- och arvodesstat för år 1951

omfattande stadens på tjänsteförteckning uppförda befattningshavare, extra och tillfälliga befattningar, lärarepersonal, arvoden samt övrig icke kollektivanställd personal.

Löneplan.

För staden gällande löneplan ansluter sig till statens löneplan nr 1, ortsgrupp 3 (jämför SFS nr 376/1947).

Rörligt tillägg

på löner utgår efter samma grunder som till statens befattningshavare, alltså med f. n. 12 % på högst 1.200: — kronor per månad.

Tjänsteförteckning samt fullständig löneplan finnes intagen i Kommunal Författningssamling för Västerås stad nr 13/1948 sid. 15—21. Av stfm beslutade ändringar i tjänsteförteckningen t. o. m. 30/6 1950 har medtagits i lönestaten.

Pensionsavgifter.

Stadens ordinarie befattningshavare äro befriade från skyldigheten att erlägga pensionsavgiftsandel.

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
1 A 1. Stadsfullmäktige					
Arvode:					
Ordförande					1.000: —
Kronor					1.000: —
1 A 2. Löne- och avtalsnämnd					
Arvoden:					
Ordförande				1.800: —	
2 ledamöter i arbetsutskottet à 300: —				600: —	
Dagarvoden till arbetsutskottet Fa				1.800: —	4.200: —
Kronor					4.200: —
1 B. Stadsrevision					
Arvoden:					
Arvoden till stadsrevisorerna					
7 ledamöter à 250: —					1.750: —
Kronor					1.750: —
1 C 1. Gemensamma kostnader					
Arvode:					
Drätselkammarens ordförande					3.600: —
Kronor					3.600: —
1 C 2. Stadskansli					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsdirektör	Hedberg, Th.	46	49	23.496: —	
1:e Stadsombudsman	Siösteen, P.	36	[4])38	17.610: —	
2:e Stadsombudsman	Martiin, S.	29	30	13.032: —	
Drätselassistent	Ekberg, G.	29	32	14.208: —	
Stadsvaktmästare	Löfgren, E.	13	16	6.312: —	
Kanslibiträde	Österberg, I.	11	14	5.832: —	
Do	Eriksson, M.	11	12	5.352: —	
Kontorsbiträde	Bergström, S.	8	9	4.596: —	
Skrivbiträde	Larsson, A. S.	6	6	3.888: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
				98.214: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 85.908: —				10.400: —	108.614: —

Specifikation		Lönegrad	Lönes:ma klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Kanslinotarie			23	8.904: —	
Skrivbiträde				2.700: —	
Vaktmästarbiträde				2.310: —	
				13.914: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 13.914: —				1.700: —	15.614: —
Tillfällig arbetskraft					3.000: —
	Kronor				127.228: —

1 C 3. Drätselkontor

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadskamrer	Wahlsten, F	32	33	14.712: —	
1:e Stadsbokhållare[21])	Eriksson, U	24	27	11.172: —	
Kamrer	Jonsson, J	23	26	10.560: —	
Kontorsföreståndare[22])	Cederholm, Th	20	23	8.904: —	
Stadsbokhållare[23])	Redeborn, S	15	16	6.312: —	
Do[1])	Vakant	15	15	6.072: —	
Stadskassör	Lundborg, H	15	18	6.828: —	
Uppbördskassör	Råberg, P	15	18	6.828: —	
Inkasserare	Högberg, G	14	17	6.564: —	
Kontorist	Svensson, A	13	16	6.312: —	
Vaktmästare	Pettersson, R	12	12	5.352: —	
Kanslibiträde	Erikson, M	11	13	5.592: —	
Kontorsbiträde	Lönnqvist, V-B	8	11	5.112: —	
Do	Dahlin, A	8	10	4.860: —	
Do	Ludvigsson, I	8	9	4.596:—	
Do	Johansson, M	8	9	4.596:—	
Do	Lundmark, A	8	9	4.596:—	
Do	Björkman, U	8	8	4.344: —	
Do[1])	Vakant	8	8	4.344: —	
Telefonist	Anehag, S	8	8	4.344: —	
Do	Vakant	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Zeidlitz, K	6	7	4.116: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
				148.236: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 147.924: —				17.800: —	166.036: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
1 Skrivbiträde			6	3.888: —	
4 Skrivbiträden à 2.700: —				10.800: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Kontorsassistent			14	5.832: —	
För normala löneförhöjningar				1.000: —	
				21.520: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 21.520: —				2.600: —	
Tillfälliga biträden inkl. sjuk- och semestervikarier				5.000: —	29.120: —
Arvode:					
Nöjeskattekontroll Fa					800: —
Kronor					195.956: —

1 Ö. Övriga ändamål

Arvoden:

Arvoden till ledamöter i stadens samtliga samarbetsnämnder (5: — per sammanträde; jfr stfm 29/4 1948 § 134, stfm 30/6 1948 § 205 samt dk 4/1 1950 § 12) Fa	1.000: —
Kronor	1.000: —

2 A. Magistrat och rådhusrätt

Ordinarie befattningshavare Fa

		Lönegrad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Borgmästare	Rylander, O	48	51	24.696: —	
Rådman	Höijer, F	36	39	17.736: —	
Do	Lindheimer, M	36	39	17.736: —	
Do	Carlbom, J	36	39	17.736: —	
Assessor	Garenberg, O	29	30	13.032: —	
Kontorist	Steen, L	13	16	6.312: —	
Magistratsvaktmästare	Thorell, H	13	16	6.312: —	
Kontorsbiträde	Carlsson, A-L	8	11	5.112: —	
Do	Eriksson, M	8	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Halvarsson, T	6	6	3.888: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
				121.308: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 101.004: —				12.200: —	133.508: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Skrivbiträde				2.700: —	
Vaktmästarbiträde				2.040: —	
				4.740: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 4.740: —				600: —	
				5.340: —	
Vikarier för rådhusrättens ledamöter				14.000: —	
Tillfälliga biträden				3.500: —	
Vikarier vid uppläggande av fastighetsböcker Fa				5.000: —	27.840: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Arvoden Fa					
Ersättning till nämndemän (jfr stfm 30/10 1947 § 307; 20: — per rättegångsdag)				13.000: —	
Ersättning till medlare (jfr stfm 27/5 1949 § 149; 15: — för varje medlingsuppdrag)				1.000: —	
Ersättning till stämningsmän för delgivningar				100: —	14.100: —
Kronor					175.448: —

2 B 1. Polisväsen och fångvård

Ordinarie befattningshavare Fa					
Polismästare	Vakant	36	36	16.224: —	
Poliskommissarie	Stahre, H	23	26	10.560: —	
Krim.kommissarie	Vakant	23	23	8.904: —	
Polisöverkonstapel	Wass, E	19	22	8.412: —	
Do	Dahlin, G	19	22	8.412: —	
Do	Persson, G	19	22	8.412: —	
Do	Rosdahl, E	19	22	8.412: —	
Do	Rydert, B	19	22	8.412: —	
Do	Forshäll, K	19	[5]) 21	8.252: —	
Do	Runfeldt, H	19	21	7.932: —	
Bitr. överkonstapel	Weidfeldt, Y	16	19	7.152: —	
Do	Eriksson, B	16	19	7.152: —	
Do	Liljeqvist, E	16	[4]) 18	7.071: —	
Do	Johansson, J A	16	17	6.564: —	
Kriminalöverkonstapel	Svensson, F[13])	20	23	742: —	
Do	Vakant	19	19	6.556: —	
Do	Vakant	19	19	6.556: —	
Do	Lundqvist, C	19	22	8.412: —	
Do	Imberg, H	19	22	8.412: —	
Kriminalkonstapel	Rebermark, F	16	19	7.152: —	
Do	Calmgård, A	16	19	7.152: —	
Do	Granath, H	16	19	7.152: —	
Do	Carlström, C	16	19	7.152: —	
Do	Wajle, A	16	19	7.152: —	
Do	Byström, S	16	[5]) 18	7.044: —	
Do	Bjureland, S	16	[7]) 18	6.990: —	
Do	Johansson, K I	16	18	6.828: —	
Do	Jansson, U	16	[10]) 18	6.909: —	
Do	Offe, A	16	[10]) 18	6.909: —	
Do	Ahlin, G	16	[11]) 18	6.882: —	
Do	Ericsson, H	16	[10]) 17	6.630: —	
Do	Brinkmark, L T	16	18	6.828: —	

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Kriminalkonstapel	Forsberg, A	16	[2])16	6.543: —	
Poliskonstapel	Fäldt, I	14	17	6.564: —	
Do	Rydén, U	14	17	6.564: —	
Do	Déander, C[15])	14	17	2.188: —	
Do	Vakant fr. o. m. 1/5	14	14	3.888: —	
Do	Bergenhem, J	14	17	6.564: —	
Do	Johansson, G	14	17	6.564: —	
Do	Berglund, G	14	17	6.564: —	
Do	Bergström, H	14	17	6.564: —	
Do	Bylander, J	14	17	6.564: —	
Do	Carlsson, H............	14	17	6.564: —	
Do	Newin, C	14	17	6.564: —	
Do	Verlestam, Th	14	17	6.564: —	
Do	Bäckman, G	14	17	6.564: —	
Do	Bäckström, S	14	17	6.564: —	
Do	Bergström, M	14	17	6.564: —	
Do	Sundström, O	14	17	6.564: —	
Do	Tengström, S	14	16	6.312: —	
Do	Larsson, C E	14	17	6.564: —	
Do	Johansson, B	14	17	6.564: —	
Do	Nygren, R	14	[8])15	6.172: —	
Do	Wrige, S	14	[7])15	6.192: —	
Do	Hammarsten, L	14	[7])15	6.192: —	
Do	Sten, R	14	[7])15	6.192: —	
Do	Johansson, L	14	16	6.312: —	
Do	Edin, E	14	[7])15	6.192: —	
Do	Eriksson, L	14	[10])15	6.132: —	
Do	Hallgren, T	14	15	6.072: —	
Do	Eriksson, S	14	15	6.072: —	
Do	Bengtsson, K F	14	15	6.072: —	
Do	Hedeby, S	14	15	6.072: —	
Do	Skoglund, G	14	[5])14	5.992: —	
Do	Eriksson, H	14	[4])14	6.012: —	
Do	Johansson, Bertil	14	[4])14	6.012: —	
Do	Karlsson, S	14	[4])14	6.012: —	
Do	Öberg, I	14	15	6.072: —	
Do	Torneryd, H	14	14	5.832: —	
Do	Lundin, T	14	14	5.832: —	
Do	Kronstrand, S E	14	14	5.832: —	
Do	Lagander, S E	14	14	5.832: —	
Do	Olsson, K O	14	14	5.832: —	
Do	Ahlbom, A	14	14	5.832: —	
Do	Carlsson, S	14	14	5.832: —	
Do	Edeborg, G	14	14	5.832: —	
Do	Körberg, R	14	14	5.832: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Poliskonstapel	Thulin, H	14	14	5.832: —	
Do	Vakanta (11 tjänster) . .	14	14	64.152: —	
Polissyster	Norryd, A	13	15	6.072: —	
Kanslibiträde	Vakant	11	11	5.112: —	
Kontorsbiträde	Welander, M	8	10	4.860: —	
Do	Vakant	8	8	4.344: —	
Do	Vakant	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Jonsson, M	6	7	4.116: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
Telefonist	Karlsson, W	6	[5])6	4.040: —	
				628.192: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 626.368: —				75.200: —	703.392: —
Avgår för 2 tjänster som kriminalkonstaplar, som komma att indragas fr. o. m. 1/1 1951 beräknat efter lg 16—16					14.200: —
					689.192: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Vikarie för polismästaren				1.000: —	
Sjuk-, semester- och tjänstledighetsvikarier (8 man under 7 månader à 446: — lk 12)				25.000: —	
1 extra skrivbiträde				3.500: —	
Extra skrivhjälp				7.000: —	
Vaktmästare				3.400: —	
				39.900: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 39.900: —				4.800: —	44.700: —
		Kronor			733.892: —

2 B 3. Åklagarväsen

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsfiskal	Hellekant, H	36	39	17.736: —	
Bitr. stadsfiskal	Stålhane, O	29	30	13.032: —	
Kontorsbiträde	Vakant[1])	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Vakant	6	6	3.888: —	
				39.000: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 35.664: —				4.300: —	43.300: —
Tillfälliga befattningar Fa					
Vikarier under semester och tjänstledighet					1.500: —
		Kronor			44.800: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
3 B 1. Uppbördsverk					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Kronokamrer	Karlsson, O	32	35	15.720: —	
1:e Uppbördsassistent	Dahlberg, Å	22	25	9.984: —	
Uppbördsassistent	Brandhill, R	20	22	8.412: —	
Uppbördskontrollant	Johansson, R	13	13	5.592: —	
Kanslibiträde	Andersson, I	11	14	5.832: —	
Do	Hultgren, E	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde	Engwall, E	8	10	4.860: —	
Do	Carlsson, K	8	8	4.344: —	
Do	Nedza, S	8	9	4.596: —	
Do	Westerlund, U	8	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Dahl, B	6	7	4.116: —	
Do	Gustavsson, M	6	7	4.116: —	
Do	Carlman, L	6	6	3.888: —	
Do	Lund, D	6	6	3.888: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
				93.816: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 92.496: —				11.100: —	104.916: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
1 Skrivbiträde			7	4.116: —	
3 Do			6	11.664: —	
				15.780: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 15.780: —				1.900: —	
Extra arbetskraft Fa				8.000: —	25.680: —
	Kronor				130.596: —
3 B 2. Taxeringskontor					
Arvoden:					
Föreståndare				1.500: —	
Tillfälliga biträden Fa				4.000: —	
				5.500: —	
Ersättning till ledamöter i taxeringsnämnder (beräknat efter 3: — pr timme) (stfm 31/8 1950 § 197) Fa				6.000: —	
Arvoden till biträden åt taxeringsnämndsordförandena (fördelas efter antalet skattskyldiga inom resp. distrikt) Fah				5.000: —	16.500: —
	Kronor				.16.500: —

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
3 C. Exekutionsverk					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsfogde	Berglind, O	34	37	16.728: —	
Exekutor	Sundquist, J	15	18	6.828: —	
Do	Ullberg, K-E	15	18	6.828: —	
Do	Hult, O	15	17	6.564: —	
Do	Looström, T	15	16	6.312: —	
Do	Karlström, O	15	16	6.312: —	
Kanslibiträde	Eriksson, B	11	14	5.832: —	
Do	Skog, G	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde	Lennqvist, G	8	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Hedberg, I-B	6	7	4.116: —	
				70.212: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 67.884: —				8.200: —	78.412: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
2 Skrivbiträden			6	7.776: —	
1 Do			5	3.672: —	
1 Do				3.360: —	
1 Do				3.000: —	
1 Do				2.460: —	
För normala löneförhöjningar				540: —	
				20.808: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 20.808: —				2.500: —	
				23.308: —	
Semestervikarie för stadsfogden				1.280: —	
Tillfälliga skrivbiträden Fa				2.500: —	27.088: —
Ersättning för indragna sportler (stfm § 276/1946 § 113/1949) 24)					
Stadsfogde	Berglind, O			4.000: —	
Exekutor	Sundquist, J			750: —	
Do	Ullberg, K-E			750: —	
Do	Hult, O			325: —	
Do	Looström, T			275: —	6.100: —
		Kronor			111.600: —
4 A. Stadsarkitektkontor					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsarkitekt	Bohlin, P	39	41	18.768: —	
Stadsplanearkitekt	Tideström, B	35	36	16.224: —	
Byggnadsinspektör[1])	Löckert, K A	28	29	12.408: —	
Bitr. byggnadsinsp.[25])	Jansson, K J	23	25	9.984: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Underingenjör	Vakant	20	20	7.488: —	
Underingenjör[34])	Vakant	20	20	7.488: —	
1:a Kartriterska	Roseen, E	11	14	5.832: —	
Kartriterska	Edberg, R	10	11	5.112: —	
Kontorsbiträde	Boqvist, E M	8	9	4.596: —	
Skrivbiträde	Siegert, U	6	[6]) 6	4.021: —	
				91.921: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 85.729: —				10.300: —	102.221: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
3 Bitr. arkitekter			26	31.680: —	
1 Ritbiträde				4.920: —	
1 Kartriterska			9	4.596: —	
				41.196: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 41.196: —				5.000: —	46.196: —
Tillfälliga befattningar Fa					3.000: —
Arvoden:					
Ordförandearvode				500: —	
Arvoden till ledamöter i byggn.-nämnden Fa				650: —	1.150: —
	Kronor				152.567: —

4 B. Stadsingenjörskontor

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsingenjör	Gustavsson, G	35	38	17.232: —	
Mätningsingenjör	Vakant[26])	28	28	11.784: —	
Underingenjör	Lager, C Th	20	23	8.904: —	
1:e mätningstekniker	Jansson, S	19	22	8.412: —	
Mätningstekniker	Johansson, I	18	21	7.932: —	
Do	Håkansson, E	18	19	7.152: —	
Do	Vakant	18	18	6.828: —	
Do	Bigård, E	18	19	7.152: —	
Vaktmästare	Holmberg, L-E	12	13	5.592: —	
1:a Kartriterska	Anderstedt, E	11	13	5.592: —	
Kartriterska	Becker, B	10	11	5.112: —	
Do	Arnelo, M	10	10	4.860: —	
Do	Ståhl, M-B	10	10	4.860: —	
				101.412: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 98.580: —				11.900: —	113.312: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Lantmätare			23	8.904: —	
Mätningstekniker			17	6.564: —	
2 Mätningsbiträden			13	11.184: —	
3 Kartriterskor			9	13.788: —	

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Mätningshantlangare			6	3.888: —	
2 Do			5	7.344: —	
Do			[9]) 4	3.552: —	
Do			[7]) 3	3.420: —	
				58.644: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 58.644: —				7.100: —	
				65.744: —	
Arkivbiträde (fast arvode)				4.000: —	
				69.744: —	
Tillfälliga					
12 mätningshantlangare				42.000: —	111.744: —
	Kronor				225.056: —

5 A. Civilförsvar

Arvode:			
Förrådsförvaltare		2.000: —	2.000: —
	Kronor		2.000: —

6. Brandförsvar

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Ordinarie befattningshavare Fa					
Brandchef	Clarholm, O[17])	29	32	8.288: —	
Brandchef	Vakant fr. o. m. 1/8 1951	29	29	5.170: —	
Vice brandchef	Werngren, O	23	26	10.560: —	
Brandkapten	Vakant	20	20	7.488: —	
Brandmästare	Nystrand, E	18	21	7.932: —	
Do	Hjort, H	18	21	7.932: —	
Do	Thoor, E	18	21	7.932: —	
Brandförman	Hellström, E	16	19	7.152: —	
Do	Larsson, G	16	19	7.152: —	
Do	Nordin, A	16	19	7.152: —	
Do	Thorgren, R	16	18	6.828: —	
Do	Eriksson, K	16	17	6.564: —	
Do	Nystrand, T	16	17	6.564: —	
Brandman	Thörning, S	14	17	6.564: —	
Do	Schenning, J	14	17	6.564: —	
Do	Johansson, K	14	17	6.564: —	
Do	Danielsson, G	14	17	6.564: —	
Do	Karlsson, K	14	16	6.312: —	
Do	Dahlström, K	14	17	6.564: —	
Do	Strömberg, N	14	16	6.312: —	
Do	Janderberg, B	14	16	6.312: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Brandman	Sahlberg, R	14	16	6.312: —	
Do	Bernström, A	14	16	6.312: —	
Do	Norling, K	14	16	6.312: —	
Do	Bergqvist, R	14	[10]) 15	6.132: —	
Do	Nysell, B	14	15	6.072: —	
Do	Peterson, R............	14	15	6.072: —	
Do	Medin, C-Å	14	15	6.072: —	
Do	Schöldström, K	14	15	6.072: —	
Do	Sahlberg, E	14	15	6.072: —	
Do	Lantz, H	14	15	6.072: —	
Do	Johansson, E	14	15	6.072: —	
Do	Larsson, E	14	[5])15	5.992: —	
Do	Björklund, T	14	[6])15	5.972: —	
Do	Andersson, C-A	14	14	5.832: —	
Do	Eriksson, I	14	14	5.832: —	
Do	Carlsson, C-A	14	14	5.832: —	
Do	Eidmén, S	14	14	5.832: —	
Do	Axelsson, O	14	14	5.832: —	
Do	Eriksson, P-O	14	14	5.832: —	
Do	Pettersson, L	14	14	5.832: —	
Do[1])	Vakanta (2 tjänster) ..	14	14	11.664: —	
				280.494: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 280.494: —				33.700: —	
				314.194: —	
Extra befattning Fa					
Skrivbiträde				4.000: —	
Arvoden:					
Skorstensfejarmästare (varav för eldstadsbesiktningar 400: —)				450: —	318.644: —
Vikarier under semester, sjukdom, tjänstledighet m. m.					30.000: —
Borgarbrandkårens personal					
1 chef				550: —	
3 förmän à 400: —				1.200: —	
36 manskap à 300: —				10.800: —	
Timpenning vid övningar och eldsvådor Fa				6.000: —	18.550: —
	Kronor				367.194: —

7 A. Fastighetskontor

Ordinarie befattningshavare Fa					
Fastighetschef	Elghuvud, G	35	36	16.224: —	
Fastighetsingenjör	Kihlberg, B...........	24	26	10.560: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Fastighetsförvaltare	Söderström, S	23	25	9.984: —	
Fastighetsassistent	Lundquist, J	22	22	8.412: —	
Underingenjör	Tanmark, S O	20	[2])20	7.895: —	
Förman	Ericsson, H	16	18	6.828: —	
Kontorsbiträde	Helgeson, I	8	9	4.596: —	
Skrivbiträde	Dahlström, M	6	6	3.888: —	
Skrivbiträde[1])	Vakant	6	6	3.888: —	
				72.275: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 70.451: —				8.500: —	80.775: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Bitr. fastighetsförvaltare			17	6.564: —	
Kartriterska			5	3.672: —	
Skrivbiträde			5	3.672: —	
Do ..				2.460: —	
Do ..				2.460: —	
För normala löneförhöjningar				1.000: —	
				19.828: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 19.828: —				2.400: —	
				22.228: —	
Tillfällig arbetskraft inkl. sjuk- och semestervikarier				5.000: —	27.228: —
		Kronor			108.003: —

7 D 1. Jordbruksrörelse.

Ordinarie befattningshavare Fa					
Förvaltare	Kjellberg, I[16])	26	29	6.204: —	
Do	Vakant fr. o. m. 1/7	26	26	5.280: —	
Inspektor	Jansson, L	18	19	7.152: —	
Befallningsman	Kohlén, A	15	18	6.828: —	
Do	Hermansson, K	15	18	6.828: —	
				32.292: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 32.292: —				3.900: —	36.192: —
		Kronor			36.192: —

7 D 2. Skogar

Arvode:		
Jägmästare		1.000: —
	Kronor	1.000: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
7 E. Hyresfastigheter					
2 Stadshotell					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Eldare	Olsson, G	11	14		5.832: —
Dyrtidstillägg: 12 % på 5.832: —					700: —
	Kronor				6.532: —
7 F 2. Pensionärshem					
Arvoden:					
Inkasserare av hyror					825: —
Föreståndarinna Mården 2					280: —
Föreståndarinna Gulmåran 2 (1/7—31/12) Fa ..					800: —
Diverse Fa					495: —
	Kronor				2.400: —
8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Byggnadschef	Schiött, F	39	42	19.320: —	
Förste ingenjör	Dahné, G	29	31	13.620: —	
Arbetsingenjör	Vakant	26	26	10.560: —	
Verkmästare	Dahlström, L..........	20	20	7.488: —	
Vägtekniker	Hedberg, E	18	21	7.932: —	
Do	Lundell, E	18	[4]) 19	7.404: —	
Do[1])	Vakant	18	18	6.828: —	
Vägmästare	Nilsson, S	17	19	7.152: —	
Do	Öhrndalen, C	17	19	7.152: —	
Do	Vakant	17	17	6.564: —	
Byggnadsförman	Vestling, S	17	19	7.152: —	
Tekniker	Ferngren, E	17	18	6.828: —	
Bokhållare	Sjöborg, A[27])	18	21	7.932: —	
Renhållningsförman	Lindvall, G	15	18	6.828: —	
Utsättare	Vakant	15	15	6.072: —	
Kartriterska	Danielsson, L	10	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Zeidlitz, A B	6	7	4.116: —	
				137.808: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 132.888: —				16.000: —	153.808: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Tidskrivare				4.000: —	
Utsättare 2 st.				10.000: —	
Hantlangare 3 st.				11.000: —	
Praktikanter				3.000: —	
				28.000: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 28.000: —				3.400: —	31.400: —
	Kronor				185.208: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
8 B 4. Drätselkammarens förråd					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Förman	Nilsson, H	15	17	6.564: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.564: —				800: —	7.364: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Skrivbiträde			6	3.888: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 3.888: —				500: —	4.388: —
Kronor					11.752: —
8 B 5. Grustag					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Förman[28])	Ståhl, E	11	14	5.832: —	
Maskinist	Lundborg, E	11	14	5.832: —	
				11.664: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 11.664: —				1.400: —	13.064: —
Kronor					13.064: —
8 B 8. Hästar					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Körkarl[28])	Widén, B	9	12	5.352: —	
Do[28])	Bergkvist, S	9	12	5.352: —	
Do[28])	Gustafsson, I	9	12	5.352: —	
				16.056: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 16.056: —				2.000: —	18.056: —
Kronor					18.056: —
8 C. Parkförvaltning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsträdgårdsmästare	Blomqvist, I	25	28	11.784: —	
Trädgårdsmästare	Lindkvist, A	17	20	7.488: —	
Förrådsförman	Hagström, A	16	19	7.152: —	
Parkförman	Hagström, E	16	18	6.828: —	
Parkförman[1])	Vakant	16	16	6.312: —	
Kontorsbiträde	Lundahl, U G	8	9	4.596: —	
				44.160: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 44.160: —				5.300: —	49.460: —
Extra befattningar Fa					
Assistent			20	7.488: —	
2 Parkvakter à 5.700: —				11.400: —	
				18.888: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 18.888: —				2.300: —	21.188: —
Kronor					70.648: —

Specifikation		Lönegrad	Lönes:ma klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
9 A. Hamnar					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Hamnkapten	Carlsson, C F	27	30	13.032:—	
Hamnfogde	Bergkvist, E	20	22	8.412:—	
Kranmästare	Nygren, A	18	19	7.152:—	
Fartygsbefälhavare	Sander, N	17	20	7.488:—	
Maskinist	Carlsson, G	15	18	6.828:—	
Kranreparatör	Damberg, A	13	16	6.312:—	
Kontorist	Eriksson, S	13	13	5.592:—	
Bitr. maskinist	Johansson, T	12	13	5.592:—	
Kanslibiträde	Helmersson, R	11	[2]) 13	5.812:—	
Skrivbiträde	Bjunger, I	6	7	4.116:—	
				70.336:—	
Dyrtidstillägg: 12 % på 70.336:—				8.500:—	78.836:—
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Tillfälliga biträden och vikarier				3.100:—	
Tillfällig arbetskraft för kranreparation och bogserbåten (ej kollektivanställda)				2.000:—	5.100:—
Arvoden:					
Ordförande				500:—	
Tantiem till fartygsbefälhavare Fa				2.000:—	2.500:—
		Kronor			86.436:—

10 C. Johannisbergs flygfält		
Arvoden:		
Flygplatschef	150:—	
Flygplatsvakt	400:—	550:—
Kronor		550:—

10 D. Färjor och ångslupar					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Kapten	Aleblad, G	17	18	6.828:—	
Maskinist	Hornedal, E	13	13	5.592:—	
				12.420:—	
Dyrtidstillägg: 12 % på 12.420:—				1.500:—	13.920:—
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Kapten				2.700:—	
Besättningsmän				4.000:—	
Biljettförsäljerska				1.800:—	

Specifikation		Löne- grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Vikarier				2.000: —	
Extra betjäning sön- och helgdagar				1.500: —	
				12.000: —	
Arvode:					
Redare				600: —	12.600: —
	Kronor				26.520: —

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning

Ordinarie befattningshavare Fa					
Överingeniör	Sintorn, J	41	44	20.496: —	
Kontorschef	Wennberg, E	[29])26	29	12.408: —	
Förrådsförman	Eriksson, K T	16	16	6.312: —	
Bokhållare	Lundborg, H	14	17	6.564: —	
Kontorsbiträde	Hjort, I	8	11	5.112: —	
Do	Vakant	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Öhrvall, K	6	7	4.116: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
Avläsareförman	Nilsson, E	15	18	6.828: —	
1:e Avläsare	Högberg, E	14	17	6.564: —	
Avläsare	Larsson, E	13	16	6.312: —	
Do	Söderberg, T	13	16	6.312: —	
Do	Sundvall, S	13	16	6.312: —	
Do	Hellgren, H	13	[10]) 15	6.132: —	
Do	Thorin, E	13	14	5.832: —	
Do	Haglund, F	13	14	5.832: —	
Ritare	Flink, E	15	18	6.828: —	
Do	Haglund, N	14	15	6.072: —	
Kartriterska[1])	Vakant	10	10	4.860: —	
				131.124: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 125.028: —				15.000: —	146.124: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Kontorsassistent			14	5.832: —	
Skrivbiträde			7	4.116: —	
Do			6	3.888: —	
3 Do			3	10.044: —	
Do				2.460: —	
Kontorselev				1.620: —	
Springpojke				1.740: —	
Förrådsskrivbiträde				3.300: —	
Kartriterska				4.344: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Ritbiträde				1.740: —	
För normala löneförhöjningar				1.916: —	
				41.000: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 41.000: —				5.000: —	46.000: —
Arvode:					
Ordförande					500: —
	Kronor				192.624: —

11 B. Gasverk

Ordinarie befattningshavare Fa					
Förvaltning					
Gasverksingeniör	Vakant	31	31	13.620: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 13.620: —				1.700: —	15.320: —
Tillverkning					
Gasmästare	Tibbling, K	19	22	8.412: —	
Driftförman	Tilling, S	16	17	6.564: —	
Gasverkseldare[28])	Pettersson, J[19])	13	16	5.260: —	
Do[28])	Larsson, G	13	16	6.312: —	
Do[28])	Pettersson, R	13	16	6.312: —	
Do[28])	Andersson, E	13	16	6.312: —	
Do[28])	Carlsson, A	13	16	6.312: —	
Do[28])	Östlund, E	13	16	6.312: —	
Do[28])	Johansson, K	13	16	6.312: —	
				58.108: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 58.108: —				7.000: —	65.108: —
Distribution					
Mätartekniker	Nobrant, G	19	19	7.152: —	
Mätarjusterarförman	Johansson, N	15	18	6.828: —	
				13.980: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 13.980: —				1.700: —	15.680: —
Extra befattningar Fa					
Förvaltning					
Bitr. driftingeniör			21	7.932: —	
Skrivbiträde				2.160: —	
Springpojke				1.740: —	
För normala löneförhöjningar				668: —	
				12.500: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 12.500: —				1.500: —	14.000: —
	Kronor				110.108: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
11 C. Elverk					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Förvaltning					
Elverksingeniör[1])	Vakant	31	31	13.620:—	
Driftingeniör	Heimer, F	26	29	12.408:—	
Byråingeniör	Lindblom, K	24	25	9.984:—	
Installationsingeniör	Wiberg, H	21	23	8.904:—	
				44.916:—	
Dyrtidstillägg: 12 % på 44.916:—				5.400:—	50.316:—
Tillverkning					
Maskinist	Jävert, E	13	[11]) 15	6.112:—	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.112:—				800:—	6.912:—
Distribution					
Verkmästare	Björk, H	19	21	7.932:—	
Mätartekniker	Johansson, A	19	19	7.152:—	
Montörförman	Lagerkvist, G	17	19	7.152:—	
Arbetsförman	Lundkvist, H	16	19	7.152:—	
Mätarjusterarförman	Jäderlund, F	15	18	6.828:—	
1:e Montör	Göthberg, G	14	17	6.564:—	
Do	Johansson, K	14	17	6.564:—	
Do	Engström, E	14	17	6.564:—	
Do	Gustavsson, H	14	17	6.564:—	
Do	Jansson, E	14	17	6.564:—	
Do	Morberg, J	14	17	6.564:—	
Mätarjusterare	Björklund, M	13	16	6.312:—	
Do	Molin, A	13	15	6.072:—	
				87.984:—	
Dyrtidstillägg: 12 % på 87.984:—				10.600:—	98.584:—
		Kronor			155.812:—

12 A 1. Allmän hälsovård

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsläkare	Andrén, G	27	30	13.032:—	
Byråföreståndare	v Malmborg, C	21	23	8.904:—	
Distriktsläkare	Ericsson, T	16	16	6.312:—	
Do	Jorde, A	16	16	6.312:—	
Bostadsinspektris	Graffner-Lindberg, C	15	16	6.312:—	
Hälsovårdsinspektör	Forsberg, P[16])	15	18	3.414:—	
Do	Vakant fr. o. m. 1/7	15	15	3.036:—	
Do	Gustafsson, G	15	18	6.828:—	

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Hälsovårdsinspektör	Langgren, S	15	16	6.312: —	
Do	Jonsson, S	15	6) 15	6.212: —	
				66.674: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 66.674: —				8.100: —	74.774: —
Extra befattningar Fa					
Hälsovårdsinspektör			14	5.832: —	
Skrivbiträde			5	3.672: —	
				9.504: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 9.504: —				1.200: —	10.704: —
Arvoden Fa:					
Tjänsteläkarnas semestervikarier				2.300: —	
Svampkontrollant				350: —	2.650: —
					88.128: —
Läkarjour (25: — per journatt till privatpraktiserande läkare; stfm 22/12 1949 § 385)					6.000: —
Kronor					94.128: —

12 A 2. Poliklinik

Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Poliklinikssköterska				1.740: —	
Semestervikarie				145: —	1.885: —
Arvode:					
Läkare (statsbidrag; jfr konto 12 A 2—270)					5.000: —
Kronor					6.885: —

13 A B. Vatten- och avloppsverk

Ordinarie befattningshavare Fa					
Förvaltning					
Vattenverksingeniör	Ekman, C E	32	33	14.712: —	
1:e Byråingenjör[1])	Vakant	29	29	12.408: —	
Driftingeniör[1])	Sjöström, H	26	27	11.172: —	
Byråingeniör	Karlsson, Å	24	25	9.984: —	
Avsynare	Karlsson, Th.	16	19	7.152: —	
				55.428: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 55.116: —				6.700: —	62.128: —
Tillverkning					
Maskinist	Andersson, B	13	16	6.312: —	
Maskinist	Kajbrink, J A	13	13	5.592: —	
				11.904: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 11.904: —				1.500: —	13.404: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Distribution					
Transportmästare	Allöv, T	20	20	7.488: —	
Schaktmästare	Johansson, Y	19	20	7.488: —	
Rörnätsförman	Österberg, E	17	20	7.488: —	
Arbetsförman	Annerborn, R	16	17	6.564: —	
Utsättare	Larevall, B	15	15	6.072: —	
Maskinist	Andersson, Th.	13	16	6.312: —	
Do	Johansson, J	13	15	6.072: —	
Do	Killberg, H	13	14	5.832: —	
				53.316: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 53.316: —				6.400: —	59.716: —
Extra befattningar:					
Distribution					
Ingenjör	Vakant			7.800: —	
Laboratoriebiträde			10	4.860: —	
				12.660: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 12.660: —				1.600: —	14.260: —
	Kronor				149.508: —

13 C. Renhållningsverk

Ordinarie befattningshavare Fa					
Förman	Westlin, A[14])	15	18	1.138: —	
Do	Vakant fr. o. m. 1/3	15	15	5.060: —	
Renhållningsarbetare[28])	Johansson, E	10	13	5.592: —	
Do[28])	Stärling, K	10	13	5.592: —	
Do[28])	Persson, K	10	13	5.592: —	
Do[28])	Jansson, T	10	13	5.592: —	
Do[28])	Andersson, R	10	13	5.592: —	
Do[28])	Eriksson, F	10	13	5.592: —	
Do[28])	Vidlund, L	10	13	5.592: —	
Do[28])	Eriksson, E	10	13	5.592: —	
Do[28])	Andersson, H	10	13	5.592: —	
Do[28])	Eriksson, R	10	13	5.592: —	
Kontorsbiträde	Andersson, H	8	11	5.112: —	
Skrivbiträde	Hallström, R	6	7	4.116: —	
				71.346: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 71.346: —				8.600: —	79.946: —
Arvode:					
Ordförande					300: —
	Kronor				80.246: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
13 D 1. Varmbadhus					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndare[1])	Söderquist, T	20	20	7.488: —	
Maskinist	Asplund, Th.[18])	13	16	4.734: —	
Do	Vakant fr. o. m. 1/10	13	13	1.398: —	
Eldare	Johansson, A	11	14	5.832: —	
Biljettförsäljerska	Berg, K	5	5	3.672: —	
				23.124: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 23.124: —				2.800: —	25.924: —
	Kronor				25.924: —
13 D 2. Karlslunds tvättinrättning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Bitr. vaktmästare	Sandh, K[17])	11	14	3.402: —	
Do	Vakant fr. o. m. 1/8	11	11	2.130: —	
Föreståndarinna	Westberg, E	8	11	5.112: —	
				10.644: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 10.644: —				1.300: —	11.944: —
	Kronor				11.944: —
13 E 2. Björnön					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Tillsyningsman	Blomstergren, V	11	14	5.832: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 5.832: —				700: —	6.532: —
Arvode Fa					
Stf. tillsyningsman					500: —
	Kronor				7.032: —
13 E 3. Hästholmarna					
Arvoden:					
2 Ordningsvakter (arvode 475: —/mån. i 4 mån.)					3.800: —
	Kronor				3.800: —
13 E 4. Johannisbergsbadet					
Arvode Fa					
Simundervisning					1.500: —
	Kronor				1.500: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
14 A. Salutorg					
Arvode Fa					
Torguppsyningsman					1.500: —
	Kronor				1.500: —
14 C. Köttbesiktningsbyrå					
Arvoden:					
Besiktningsveterinär				3.000: —	
Vikarie Fa				150: —	
Mikroskopist				650: —	
Kassör				600: —	
Vägare				540: —	
Vikarie för vaktmästare Fa				300: —	5.240: —
	Kronor				5.240: —
15 A. Folkskola och fortsättningsskola					
1. Administration					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Folskoleinspektör	Vakant	33	33	14.712: —	
Skolkamrer	Eklund, L	20	23	8.904: —	
Kontorsbiträde[1])	Clæson, M S	8	8	4.344: —	
				27.960: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 27.648: —				3.400: —	31.360: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Skrivbiträde			6	3.888: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 3.888: —				500: —	
Tillfälliga biträden och vikarier				1.000: —	5.388: —
Arvoden:					
Ordförande				300: —	
6 överlärare à 1.600: —				9.600: —	
2 tillsyningslärare à 1.000: —				2.000: —	
Föreståndare för fortsättningsskolan				1.200: —	13.100: —
	Kronor				49.848: —
2. Undervisning					
Extra befattningar:					
Gymnastiklärare			21	7.932: —	
Sånglärare			21	7.932: —	
Teckningslärare			23	8.904: —	
				24.768: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 24.768: —				3.000: —	27.768: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Arvoden:					
1 Simlärare Fa				2.600: —	
4 Trädg.-lärare (3 st. à 1.000: —, 1 st. à 330: —)				3.330: —	
2 Bibliotekarier				2.000: —	7.930: —
					35.698: —
Lärarpersonal enl. statens löneplan:					
Folkskollärare	Abrahamsson, B	21	24	9.420: —	
Do	Aggsten, M	19	19	7.152: —	
Do	Ahlstedt, G E	21	24	9.420: —	
Do	Ahlstedt, G V	21	24	9.420: —	
Do	Andersson, A	21	24	9.420: —	
Do	Andersson, E	21	24	9.420: —	
Do	Apelmo, B	17	[7] 17	7.188: —	
Do	Arwidsson, N	21	24	9.420: —	
Do	Axén, G	21	[7] 23	9.162: —	
Do	Berggren, O	21	23	8.904: —	
Do	Bjurman, M	21	24	9.420: —	
Do	Björlund, L	21	23	8.904: —	
Do	Bodén, J	19	20	7.488: —	
Do	Bolander, K	21	24	9.420: —	
Do	Bondeson, G	19	23	8.904: —	
Do	Bostrand, E	21	24	9.420: —	
Do	Boström, I	21	24	9.420: —	
Do	Brismar, G	21	24	9.420: —	
Do	Brismar, K	21	24	9.420: —	
Do	Bäcklund, Å	21	24	9.420: —	
Do	Carlbäck, M	19	23	8.904: —	
Do	Daniels, S	21	24	9.420: —	
Do	Ekstedt, L	19	19	7.152: —	
Do	Ekstrand, D	21	24	9.420: —	
Do	Elowson, E	21	24	9.420: —	
Do	Elowson, G	21	24	9.420: —	
Do	Eng, A	21	24	9.420: —	
Do	Engmark, R	21	24	9.420: —	
Do	Engström, L	21	24	9.420: —	
Do	Engström, S	19	19	7.152: —	
Do	Enlund, E	21	22	8.412: —	
Do	Ericsson, E	21	24	9.420: —	
Do	Erikson, G	21	24	9.420: —	
Do	Eriksson, K	21	24	9.420: —	
Do	Fahlström, B	19	23	8.904: —	
Do	Fjällskog, E	21	24	9.420: —	
Do	Frandsen, T	21	24	9.420: —	
Do	Färdeman, P	19	[7] 19	7.320: —	

Specifikation		Lönegrad	Lönes:ma klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Folkskollärare	Garpe-Hedestrand, C ..	21	24	9.420: —	
Do	Gelin, A	21	24	9.420: —	
Do	Gelin, G	19	22	8.412: —	
Do	Granér, A	21	24	9.420: —	
Do	Granér, S.............	21	24	9.420: —	
Do	Granström, A.........	19	23	8.904: —	
Do	Greijer, T	21	24	9.420: —	
Do	Gustafsson, H	21	24	9.420: —	
Do	Göransson, D	21	24	9.420: —	
Do	Haglund, R	21	24	9.420: —	
Do	Hedberg, E	21	24	9.420: —	
Do	Hedblom, M	19	19	7.152: —	
Do	Hedén, G	19	[7]) 19	7.320: —	
Do	Höglund, A	21	24	9.420: —	
Do	Jakobsson, J	21	24	9.420: —	
Do	Jonsson, N	19	23	8.904: —	
Do	Karlsson, E	19	22	8.412: —	
Do	Karlsson, I	21	24	9.420: —	
Do	Knutsson, Å	21	[7]) 23	9.291: —	
Do	Kraft, E	21	24	9.420: —	
Do	Krantz, K	21	24	9.420: —	
Do	Kristiansson, E	21	24	9.420: —	
Do	Lindén, E	21	24	9.420: —	
Do	Lindgren, V	21	24	9.420: —	
Do	Lundell, H	19	22	8.412: —	
Do	Lundgren, A	21	24	9.420: —	
Do	Lundquist, H	21	[7]) 23	9.162: —	
Do	Magnusson, S.........	21	24	9.420: —	
Do	Malmros, S	21	[10]) 22	8.535: —	
Do	Nordin, I	21	24	9.420: —	
Do	Nordkvist, K	21	24	9.420: —	
Do	Nordlund, C	21	24	9.420: —	
Do	Persson, S	21	24	9.420: —	
Do	Pettersson, E	21	24	9.420: —	
Do	Runsten, P	21	24	9.420: —	
Do	Sahlin, G	19	22	8.412: —	
Do	Sandahl, I	21	24	9.420: —	
Do	Sandahl, S	21	24	9.420: —	
Do	Schelin, S	21	24	9.420: —	
Do	Sigroth, E A	21	24	9.420: —	
Do	Sigroth, E V	21	24	9.420: —	
Do	Silén, D	21	24	9.420: —	
Do	Skoglund, S	21	24	9.420: —	
Do	Skårstedt, I	19	[7]) 20	7.710: —	
Do	Skårstedt, M	21	23	8.904: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Folkskollärare	Stenvall, N	21	24	9.420: —	
Do	Sundman, L	21	22	8.412: —	
Do	Svensson, B	21	[7]) 22	8.658: —	
Do	Söderholm, F	21	24	9.420: —	
Do	Söderlund, K	21	24	9.420: —	
Do	Thorell, A	21	24	9.420: —	
Do	Tjus, E	21	24	9.420: —	
Do	Tännsjö, H	21	24	9.420: —	
Do	Wallström, A	21	24	9.420: —	
Do	Wennerström, E	21	24	9.420: —	
Do	Westholm, L	21	24	9.420: —	
Do	Wickman, K	21	24	9.420: —	
Do	Åhman, G	21	24	9.420: —	
Do	Önnerdahl, E	21	24	9.420: —	
Do	19 nya tjänster[31])	21	24	89.490: —	
				971.616: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 971.616: —				116.600: —	
Barntillägg				432: —	
				1.088.648: —	
Timlärare i folkskolan				8.400: —	
Do i fortsättningsskolan				7.350: —	
Do privatläsning				800: —	1.105.198: —
Småskollärare	Anderzon, H	13	16	6.312: —	
Do	André, N	13	16	6.312: —	
Do	Berglind, B	[7]) 9	9	5.076: —	
Do	Blomberg, R	13	16	6.312: —	
Do	Bodén, M	13	[7]) 13	5.712: —	
Do	Carlfors, M	13	16	6.312: —	
Do	Clæsson, S	13	14	5.832: —	
Do	Cropp, G	13	16	6.312: —	
Do	Danielsson, B	11	11	5.112: —	
Do	Eklund, M	13	13	5.592: —	
Do	Ehn, A...............	13	13	5.592: —	
Do	Ericsson, G	[7]) 9	9	5.076: —	
Do	Ericsson, I L	13	13	5.832: —	
Do	Färdeman, G	13	16	6.312: —	
Do	Gaude, A	13	16	6.312: —	
Do	Gerdin, S	13	13	5.592: —	
Do	Gerdland, I	11	[7]) 13	5.712: —	
Do	Gevert, K	13	[7]) 13	5.712: —	
Do	Gezelius, H	11	11	5.112: —	
Do	Granström, N..........	13	16	6.312: —	
Do	Gustafsson, M	11	11	5.112: —	
Do	Gustavsson, S	13	16	6.312: —	

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Småskollärare	Hamne, V	13	16	6.312: —	
Do	Hedlund, H	13	16	6.312: —	
Do	Hedman, S	13	13	5.592: —	
Do	Helin, E	13	14	5.832: —	
Do	Hellquist, I	13	16	6.312: —	
Do	Henriksson, A M	[7] 9	9	5.076: —	
Do	Hovlin, S	11	[7] 11	5.232: —	
Do	Johansson, E A	13	16	6.312: —	
Do	Johansson, H E	13	13	5.592: —	
Do	Johansson, H E	13	[7] 13	5.712: —	
Do	Johansson, R	13	16	6.312: —	
Do	Jäderlund, G	13	16	6.312: —	
Do	Kropp, F	13	16	6.312: —	
Do	Kropp, M	13	16	6.312: —	
Do	Källbäck, L	13	16	6.312: —	
Do	Landahl, M	13	[7] 13	5.712: —	
Do	Larsson, M	13	14	5.832: —	
Do	Lidholm, R	11	[7] 11	5.232: —	
Do	Linde, B	13	13	5.592: —	
Do	Linde-Olsson, I	13	16	6.312: —	
Do	Linder, S	13	16	6.312: —	
Do	Lindgren, G	13	13	5.592: —	
Do	Lindholm, A	13	16	6.312: —	
Do	Lindström, I	13	14	5.832: —	
Do	Lundblad, A	13	16	6.312: —	
Do	Lundin, T	13	14	5.832: —	
Do	Lögdberg, S	11	11	5.112: —	
Do	Mossberg, H	13	16	6.312: —	
Do	Norell, K	13	16	6.312: —	
Do	Nyholm, I	13	[7] 13	5.712: —	
Do	Nyqwist, B	11	11	5.232: —	
Do	Næselius, R	[7] 9	9	5.076: —	
Do	Olsson, B	13	14	5.832: —	
Do	Olsson, G	13	16	6.312: —	
Do	Pettersson, E	13	16	6.312: —	
Do	Pettersson, L	13	16	6.312: —	
Do	Printz, E	11	[7] 11	5.232: —	
Do	Ringdahl, G	13	16	6.312: —	
Do	Schollin, K	13	14	5.832: —	
Do	Sjöberg, G	13	13	5.592: —	
Do	Sjögren, K	13	16	6.312: —	
Do	Sjölund, E	13	16	6.312: —	
Do	Sjölund, M	13	16	6.312: —	
Do	Sjöquist, A	13	16	6.312: —	
Do	Svensson, E	11	11	5.112: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Småskollärare	Svensson, T.	13	16	6.312: —	
Do	Söderholm, A	13	16	6.312: —	
Do	Söderling, M	13	16	6.312: —	
Do	Tannlund, S	13	16	6.312: —	
Do	Thor, A	13	[7]) 13	5.712: —	
Do	Thorén, E	11	11	5.112: —	
Do	Thunell, K	13	16	6.312: —	
Do	Törnskog, A	13	16	6.312: —	
Do	Uppenberg, I	11	15	6.072: —	
Do	Wennberg, S	13	16	6.312: —	
Do	Werner, M	13	16	6.312: —	
Do	Westman, K	13	[7]) 13	5.712: —	
Do	Widén, H	13	16	6.312: —	
Do	Vakant (3 tjänster)	13	16	18.936: —	
Do	9 Nya tjänster[31])	13	16	28.404: —	
				521.196: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 521.196: —				62.600: —	583.796: —
Slöjdlärare	Abrahamsson, E	18	21	7.932: —	
Do	Anflo, S	15	16	6.312: —	
Do	Berggren, K	16	19	7.152: —	
Do	Edström, A	15	16	6.312: —	
Do	Engström, M	16	19	7.152: —	
Do	Erikson, A	16	19	7.152: —	
Do	Haake, E	16	19	7.152: —	
Do	Hedberg, M	16	18	6.828: —	
Do	Hjelm, R	18	21	7.932: —	
Do	Johansson, Hj.	15	18	6.828: —	
Do	Palmén, A	16	19	7.152: —	
Do	Sjöholm, G	16	19	7.152: —	
Do	Svahn, V	18	21	7.932: —	
Do	Trenius, V	16	19	7.152: —	
Do	Wahlund, B	17	19	7.152: —	
Do	Wahlund, G	15	18	6.828: —	
Do	Westerlund, G	15	17	6.564: —	
Do	Öberg, I	15	16	6.312: —	
Do	Vakant (3 tjänster)	18	21	23.796: —	
Do	Vakant (3 kv. tjänster)	16	19	21.456: —	
Do	2 Nya tjänster m.[31])	18	21	7.932: —	
Do	2 Nya tjänster kv.[31])	16	19	7.152: —	
Skolkökslärarinna	Westerlind, A L	18	21	7.932: —	
Do	Åhman, I	18	21	7.932: —	
Do	1 Ny tjänst[31])	18	21	3.966: —	
				207.162: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 207.162: —				24.900: —	232.062: —
	Kronor				1.956.754: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
3. Socialpedagogiska anordningar					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Skolsköterska	Holmberg, B	12	12	5.352: —	
Do	Nilsson, R	12	15	6.072: —	
Do	Silén, D	12	13	5.592: —	
Do	Larsson, A	12	13	5.592: —	
				22.608: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 22.608: —				2.800: —	25.408: —
Arvoden:					
Skolläkare (2.50 per barn och år) Fa					13.000: —
	Kronor				38.408: —
4. Fastigheter och inventarier					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Vaktmästare	Ekström, A	12	15	6.072: —	
Do	Färnefors, B	12	13	5.592: —	
Do	Karlsson, B	12	12	5.352: —	
Do	Pettersson, F	12	15	6.072: —	
Do	Salkvist, N	12	15	6.072: —	
				29.160: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 29.160: —				3.500: —	32.660: —
Extra befattningar Fa					
Fastighetsförvaltare			[32]) 24	9.420: —	
Bitr. fastighetsförvaltare[1])			15	6.072: —	
				15.492: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 15.492: —				1.900: —	17.392: —
	Kronor				50.052: —
5. Skolmåltider					
Arvoden:					
Vakthållning vid barnbespisningarna (2: — per matlag stfm 27/10 1949 § 261) Fa					7.000: —
	Kronor				7.000: —
15 B. Praktisk mellanskola					
Arvoden:					
Skrivbiträde Fa				3.000: —	
Bibliotekarie				400: —	
Simundervisning				200: —	3.600: —

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Enligt statens löneplan:					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Rektor	Carlfors, K		[33]) 31	13.620: —	
Ämneslärare	Holm, M	26	27	11.172: —	
Do	Vakant	26	27	11.172: —	
Do	Vakant	26	29	12.408: —	
Do	Vakant	26	26	10.560: —	
Do	Vakant	26	26	10.560: —	
Icke ordinarie befattning Fa					
E. o. ämneslärare	Göransson, I	22	23	8.904: —	
				78.396: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 78.396: —				9.408: —	87.804: —
Övriga lärarlöner Fa					
Tillsynslärare				36: —	
Timlärare				53.674: —	
Vikarier				2.000: —	55.710: —
Arvode:					
Svetsning m. m.					100: —
	Kronor				147.214: —
15 D. Kommunal flickskola					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Vaktmästare	Lundholm, J	12	15	6.072: —	
Kontorsbiträde[1])	Vakant	8	8	4.344: —	
				10.416: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 10.416: —				1.300: —	11.716: —
Arvoden och extra befattningar:					
Bibliotekarie				500: —	
Vaktmästarbiträde Fa				1.500: —	
Vaktmästarens semestervikarie Fa				400: —	2.400: —
Enligt statens löneplan:					
Rektor	Jansson, I		[33]) 32	14.208: —	
Ordinarie ämneslärare Ca					
Ämneslärare	Behring, J	24	27	11.172: —	
Do	Andersson, V	24	27	11.172: —	
Do	Hellman, G	24	27	11.172: —	
Do	Sjöstrand, I	26	29	12.408: —	
Do	Hellbom, G	24	27	11.172: —	
Do	Vallmark, I	24	26	10.560: —	
Do	Jönsson, A G	24	25	9.984: —	
Do	Vakant (3 tjänster)	24	24	28.260: —	
				120.108: —	

Specifikation	Lönegrad	Lönegrad klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
E. o. ämneslärare Ce				
E. o. ämneslärare Rosenquist, I	22	25	9.984: —	
Do Zachrisson, D	22	25	9.984: —	
			19.968: —	
Extra ämneslärare Cg				
6 extra ämneslärare	21	21	47.592: —	
1 extra ämneslärare (sjukvikarie)	20	20	7.488: —	
			55.080: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 195.156: —			23.500: —	
Timlärare i läroämne:				
2 t. à 306: — TA 17			612: —	
3 t. à 296: — TC 20			888: —	
Rektors semestervikarie			360: —	
			1.860: —	220.516: —
Ordinarie övningslärare:				
Teckningslärare Johansson, L 34 vt.	20	22	8.415: —	
Slöjdlärare Westling, K 34 vt.	16	17	6.213: —	
Skolkökslärarinna Johansson, E 35 vt.	16	19	7.772: —	
Ord. gymnastiklärare 38 vt.	20	20	8.388: —	
Ord. musiklärare 30 vt.	20	20	6.621: —	
1 ord. slöjdlärare 34 vt.	16	16	5.820: —	
			43.229: —	
39,4 % på 43.229: —			17.100: —	
Provisoriskt lönetillägg:				
3 st. à 1.140: —			3.420: —	
3 st. à 1.020: —			3.060: —	
			66.809: —	
Timlärare i slöjd och hushållsgöromål:				
C:a 10 t. à 218: —			2.180: —	
Timlärare i gymnastik:				
4 t. à 255: —			1.020: —	70.009: —
Extra undervisning i matematik och musik Fah				1.000: —
Löner för realskolelinjen Fa				33.200: —
Kronor				338.841: —
15 H. Yrkesskola				
Ordinarie befattningshavare Fa				
Kanslibiträde Forsberg, M	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde Karlsson, M	8	8	4.344: —	
			10.176: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 10.176: —			1.300: —	11.476: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Enligt statens löneplan:					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Yrkeslärare	Bäckström, S	21	24	9.420: —	
Do	Centervall, A	21	24	9.420: —	
Do	Carlsson, E	18	22	8.412: —	
Skolkökslärarinna	Bergman, A	18	21	7.932: —	
Sömnadslärarinna	Stridbeck, S	18	21	7.932: —	
Do	Nordin, M	18	19	7.152: —	
Ämneslärare	Erdeman, T	24	24	9.420: —	
Do	Morén, R	21	21	7.932: —	
				67.620: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 67.620: —				8.200: —	75.820: —
Arvoden:					
Rektor				4.000: —	
Timlärare Fa				62.000: —	66.000: —
	Kronor				153.296: —

15 I 1. Gymnastik och idrott, gemensam förvaltning

Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndare	Bemert, T	23	23	8.904: —	
Arbetsförman[1])	Lundin, H	16	16	6.312: —	
Vaktmästare	Pihlblad, G	12	14	5.832: —	
Do	Jansson, G	12	13	5.592: —	
				26.640: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 26.640: —				3.200: —	29.840: —
Extra befattningar Fa					
Skrivbiträde, deltidsanställning				2.000: —	
Ordningsvakt, 2 st.				2.400: —	4.400: —
	Kronor				34.240: —

15 I 2. Idrottsplatser

Arvoden:		
Försäljare 2: 50 per timme, garantitid 3 tim., Vakter 2: 25 per timme, garantitid 3 tim., Sjukvårdare 1: 25 per timme, garantitid 2 tim.		8.000: —
	Kronor	8.000: —

15 I 3. Idrottshall

Arvoden:		
Försäljare 2: 50 per timme, garantitid 3 tim., Vakter 2: — per timme, garantitid 3 tim., Sjukvårdare 1: 25 per timme, garantitid 2 tim.		4.500: —
	Kronor	4.500: —

Specifikation		Lönegrad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
15 I 4. Dansarrangemang					
Arvoden:					
Föreståndare 40: — per kväll				1.200: —	
Försäljare 20: — per kväll				600: —	
Vaktpersonal 16: — per man/kväll				7.200: —	
Polis 30: — per man/kväll				1.800: —	
Polis 25: — per man/kväll				2.250: —	
Hallarbete 150: — per kväll				4.500: —	17.550: —
Kronor					17.550: —
16 A. Socialvårdsbyrå					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Socialvårdschef	Norén, A	32	35	15.720: —	
Socialvårdssekreterare	Fägerstam, S	24	25	9.984: —	
Kassörska	Beskow, M	12	15	6.072: —	
Kontorsbiträde	Sjölin, K	8	11	5.112: —	
Do	Ahlström, G	8	11	5.112: —	
Skrivbiträde	Ström, M B	6	[9]) 7	4.192: —	
Do	Gustafsson, B	6	[9]) 7	4.192: —	
Do[1])	Vakant	6	6	3.888: —	
				54.272: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 52.952: —				6.400: —	60.672: —
Extra befattningar Fa					
Hemkonsulent			6	3.888: —	
2 skrivbiträden				6.600: —	
Vaktmästare				3.720: —	
				14.208: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 14.208: —				1.800: —	
Tillfällig arbetskraft under semestrar, sjukdom o. d.				2.000: —	18.008: —
Kronor					78.680: —
16 B 2. Sluten fattigvård					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Syssloman	Lidquist, H	22	22	8.412: —	
Vaktmästare	Eriksson, J	13	16	6.312: —	
Maskinist	Forslund, H	13	16	6.312: —	
Husmoder	Bergström, G	13	14	5.832: —	
Föreståndarinna	Larsson, C	12	12	5.352: —	
Sjuksköterska	Högdén, A	12	15	6.072: —	
Do	Björklund, E	12	15	6.072: —	
Do	Gerdlén, I	12	14	5.832: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Sjuksköterska	Berglind, M	12	15	6.072:—	
Do	Vakant	12	12	5.352:—	
Do	Vakant	12	12	5.352:—	
Bitr. maskinist	Larsson, H	11	14	5.832:—	
Kokerska	Lundkvist, A	6	9	4.596:—	
Sömmerska	Winterkvist, A	6	9	4.596:—	
Skrivbiträde	Pehrson, B-M	6	7	4.116:—	
				86.112:—	
Dyrtidstillägg: 12 % på 86.112:—				10.400:—	96.512:—
Extra befattningar Fa					
Eldare			10	4.860:—	
Sömmerska				3.000:—	
				7.860:—	
Dyrtidstillägg: 12 % på 4.860:—				600:—	8.460:—
Arvoden:					
Läkare	Jorde, A			3.500:—	
Predikant	Bergenfalk, A			600:—	
Organist	Norén, S			150:—	4.250:—
	Kronor				109.222:—

16 B 3. Öppen fattigvård

Ordinarie befattningshavare Fa					
Socialvårdsassistent	Johansson, E	16	19	7.152:—	
Do	Österberg, K	16	19	7.152:—	
				14.304:—	
Dyrtidstillägg: 12 % på 14.304:—				1.800:—	16.104:—
Arvoden:					
Ordförande				500:—	
Sammanträdesarvoden				400:—	900:—
	Kronor				17.004:—

16 C 2. Barnhem

Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndarinna	Aspling, E	12	15	6.072:—	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.072:—				800:—	6.872:—
Arvoden Fa:					
Arvode till hemmets läkare				350:—	
Semestervikarie				500:—	850:—
	Kronor				7.722:—

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
16 C 3. Öppen barnavård					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndare	Scott, C	18	21	7.932: —	
Barnavårdsman	Hultgren, E	16	19	7.152: —	
Do	Sten, A-L	16	17	6.564: —	
Barnavårdsinspektris	Wengelin, B	16	18	6.828: —	
Do	Vakant	16	16	6.312: —	
Kontorsbiträde	Kahn, G	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Larsson, S	6	7	4.116: —	
				43.248: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 43.248: —				5.200: —	48.448: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Avdelningsföreståndare				8.160: —	
2 skrivbiträden			7	8.232: —	
				16.392: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 16.392: —				2.000: —	
Tillfällig arbetskraft under semestrar, sjukdom o. d.				3.000: —	21.392: —
Arvoden:					
Ordförande				500: —	
Sammanträdesarvoden				300: —	800: —
Kronor					70.640: —
16 C 40. Barnstugor Gemensam förvaltning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Inspektris	Vakant	16	16	6.312: —	
Barnträdgårdslärarinna	Andersson, M	12	13	5.592: —	
				11.904: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 11.904: —				1.500: —	13.404: —
16 C 41. Barnträdgårdar och klubbar inkl. lekplatser och dagkoloni					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Barnträdgårdslärarinna	Forsman, I	12	14	5.832: —	
Do	Lundeheim, M	12	[9]) 13	5.672: —	
Do	Nilsson, A-L	12	12	5.352: —	
Do	Arbinger, K	12	12	5.352: —	
Do	Vakant	12	12	5.352: —	
Do	Vakant	12	12	5.352: —	
				32.912: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 32.912: —				4.000: —	
				36.912: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra befattningar Fa					
Barnträdgårdslärarinnor 10 st.			10	48.600: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 48.600: —				5.900: —	
				54.500: —	
Anm.: Ledigblivna tjänster som barnträdgårdslärarinnor få tillsvidare icke återbesättas med ordinarie innehavare (stfm 24/11 1949 § 318)					
Arvoden:					
Vaktmästare vid Tunby barnstuga				900: —	
Arvode för tillsyn av Korsängens lekplats				25: —	
				925: —	92.337: —
16 C 42. Daghem och eftermiddagshem					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndarinna	Ullberg, H	13	14	5.832: —	
Barnträdgårdslärarinna	Löfstedt, E	12	13	5.592: —	
Do	Larsson, E	12	[7]) 12	5.472: —	
Do	Lenstrup, E	12	12	5.352: —	
Barnsköterska	Lundgren, E	6	7	4.116: —	
				26.364: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 26.364: —				3.200: —	
				29.564: —	
Extra befattningar Fa					
6 Barnträdgårdslärarinnor Fa..................			10	29.160: —	
Slöjdlärarinna (halvtidstjänst)			10	2.430: —	
				31.590: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 31.590: —				3.800: —	
				35.390: —	
Arvode Fa					
Slöjdlärare (6: — per lektion)				230: —	65.184: —
16 C 43. Uddens barnkoloni					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndarinna	Pehrson, I	12	14	5.580: —	
Anm.: Dyrortsgrupp 2, stfm 23/2 1950 § 42; avdrag för fritt vivre med f. n. 1.150: — per år.					
Dyrtidstillägg: 12 % på 5.580: —				700: —	
				6.280: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra befattningar:					
Vaktmästare				3.000: —	
Arvoden Fa					
Ersättning för nattpassning (4: — kr. per natt, stfm 23/2 1950 § 42)				1.000: —	10.280: —
	Kronor				181.205: —
16 C 5. Ungdomsvård					
Arvoden:					
Föreståndare för ungdomsgårdarna				700: —	
Bitr. föreståndare och vakter Fa				6.000: —	6.700: —
	Kronor				6.700: —
16 F. Nykterhetsvård					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Inspektör	Bergvall, K A	19	21	7.932: —	
Skrivbiträde	Vakant[1])	6	6	3.888: —	
				11.820: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 11.820: —				1.500: —	13.320: —
Extra arbetskraft Fa					
Vikarier under semester och sjukdom				300: —	300: —
Arvode:					
Ordförande				300: —	300: —
	Kronor				13.920: —
16 H 1. Hemsysterverksamhet					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Hemvårdarinna	Nilsson, A	6	9	4.596: —	
Do	Laggar, S	6	7	4.116: —	
Do	Lindgren, I	6	7	4.116: —	
Do	Fredriksson, K	6	7	4.116: —	
Do	Johansson, A	6	8	4.344: —	
Do	Edvardsson, K	6	6	3.888: —	
Do	Pettersson, A	6	6	3.888: —	
Do	Eriksson, E	6	6	3.888: —	
				32.952: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 32.952: —				4.000: —	36.952: —
Extra befattningar Fa					
Deltidsanställda hemvårdarinnor och sjukvikarier					3.000: —
	Kronor				39.952: —

Specifikation	Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
16 H 2. Systugeverksamhet				
Tillfälliga befattningar				
Systugelärarinnor (4: — per timme) Fa				9.500: —
Kronor				9.500: —
17 B. Bostadsförmedling				
Extra och tillfälliga befattningar Fa				
Kontorsbiträde		9	4.596: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 4.596: —			600: —	5.196: —
Skrivbiträde (halvtidstjänstgöring)				1.920: —
Tillfällig arbetskraft				2.000: —
Kronor				9.116: —
18 A. Folkpensionering				
Ordinarie befattningshavare Fa				
Byråföreståndare Croner, E	19	19	7.152: —	
Kurator Andersson, E	14	15	6.072: —	
Skrivbiträde Grandin, M	6	6	3.888: —	
			17.112: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 17.112: —			2.100: —	19.212: —
Fasta arvoden:				
Ordförande, tillika sekr. Lindheimer, M			900: —	
Ordförande Hagström, G			250: —	
Dagtraktamenten till ledamöterna i pensionsnämnderna Fa			600: —	1.750: —
Kronor				20.962: —
19 B. Hyresnämnd				
Arvoden och tillfällig arbetskraft				
Arvode till ordförande och ledamöter Fa			9.000: —	
Sekreterare			2.100: —	
Expeditions- och skrivbiträde Fa			3.500: —	14.600: —
Kronor				14.600: —
19 Ö. Kristidsförvaltning Övriga ändamål				
Arvoden:				
Prisombud			3.600: —	
Föreståndare			3.000: —	
Kortutdelningar, städning m. m. Fa			1.000: —	7.600: —
Kronor				7.600: —

1) Ny tjänst 1/1 1951 under förutsättning av stfm:s godkännande.
2) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/2 1951.
3) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/3 1951.
4) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/4 1951.
5) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/5 1951.
6) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/6 1951.
7) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/7 1951.
8) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/8 1951.
9) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/9 1951.
10) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/10 1951.
11) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/11 1951.
12) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/12 1951.
13) Pension fr. o. m. 1/2 1951.
14) Pension fr. o. m. 1/3 1951.
15) Pension fr. o. m. 1/5 1951.
16) Pension fr. o. m. 1/7 1951.
17) Pension fr. o. m. 1/8 1951.
18) Pension fr. o. m. 1/10 1951.
19) Pension fr. o. m. 1/11 1951.
20) Pension fr. o. m. 1/12 1951.
21) Under förutsättning av stfm:s godkännande uppflyttad till lg 24 fr. o. m. 1/1 1951.
22) Under förutsättning av stfm:s godkännande omändrad befattning från assistent till kontorsföreståndare med uppflyttning från lg 19 till lg 20.
23) Under förutsättning av stfm:s godkännande omändrad befattning fr. o. m. 1/1 1951.
24) Utgår till nuvarande befattningshavarna.
25) Nuvarande befattning som byggnadsinspektör ändrad till bitr. byggnadsinspektör fr. o. m. 1/1 1951 under förutsättning av stfm:s bifall.
26) Upprätthålles som extra befattning enligt lk 25.
27) Uppflyttad till lg 18 fr. o. m. 1/1 1951 under förutsättning av stfm:s godkännande.
28) Tjänsterna skola vid uppkommande vakans indragas.
29) Under förutsättning av stfm:s godkännande uppflyttad till lg 26 fr.o.m. 1/1 1951.
30) Under förutsättning av stfm:s godkännande omändrad befattning från biträdande driftingeniör till driftingeniör med uppflyttning från lg 24 till lg 26.
31) Ny tjänst 1/7 1951 under förutsättning av stfm:s godkännande.
32) Uppflyttad till löneklass 24 fr. o m. 1/1 1951 under förutsättning av stfm:s godkännande.
33) Inklusive rektorsarvode.
34) Tjänsten indragen (stfm 28/9 1950 § 220).

Anm. Den vakanta skrivbiträdestjänsten under 16 F skall i enlighet med stfm:s beslut 28/9 1950 § 222 redovisas under 16 A.

Sammandrag av löne- och arvodesstater för år 1951

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan: Ord. befattningshavare, Antal	Stadens löneplan: Ord. befattningshavare, Lönesumma	Stadens löneplan: Extra befattningshavare, arvoden mm.	Statens lönepl.: Antal	Statens lönepl.: Lönesumma	Totalt
1 A 1	Stadsfullmäktige			1.000			1.000
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd			4.200			4.200
1 B	Stadsrevision			1.750			1.750
1 C 1	Gemensamma kostnader ..			3.600			3.600
1 C 2	Stadskansli	10	108.614	18.614			127.228
1 C 3	Drätselkontor	24	166.036	29.920			195.956
1 Ö	Övriga ändamål			1.000			1.000
2 A	Magistrat och rådhusrätt ..	11	133.508	41.940			175.448
2 B 1	Polisväsen och fångvård ..	94	689.192	44.700			733.892
2 B 3	Åklagarväsen	4	43.300	1.500			44.800
3 B 1	Uppbördsverk	16	104.916	25.680			130.596
3 B 2	Taxeringskontor			16.500			16.500
3 C	Exekutionsverk	10	78.412	33.188			111.600
4 A	Stadsarkitektkontor	10	102.221	50.346			152.567
4 B	Stadsingenjörskontor	13	113.312	111.744			225.056
5 A	Civilförsvar			2.000			2.000
6	Brandförsvar	42	314.194	53.000			367.194
7 A	Fastighetskontor	9	80.775	27.228			108.003
7 D 1	Jordbruksrörelse	4	36.192				36.192
7 D 2	Skogar			1.000			1.000
7 E 2	Stadshotell	1	6.532				6.532
7 F 2	Pensionärshem			2.400			2.400
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	17	153.808	31.400			185.208
8 B 4	Drätselkammarens förråd..	1	7.364	4.388			11.752
8 B 5	Grustag	2	13.064				13.064
8 B 8	Hästar	3	18.056				18.056
8 C	Parkförvaltning	6	49.460	21.188			70.648
9 A	Hamnar	10	78.836	7.600			86.436
10 C	Johannisbergs flygfält			550			550
10 D	Färjor och ångslupar	2	13.920	12.600			26.520
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	19	146.124	46.500			192.624
11 B 1	Gasverk	12	96.108	14.000			110.108
11 C 1	Elverk	18	155.812				155.812
12 A 1	Allmän hälsovård	9	74.774	19.354			94.128
12 A 2	Poliklinik			6.885			6.885
13 AB 1	Vatten- och avloppsverk ..	15	135.248	14.260			149.508

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan			Statens lönepl.		Totalt
		Ord. befattningshavare		Extra befattningshavare, arvoden mm.			
		Antal	Lönesumma		Antal	Lönesumma	
13 C	Renhållningsverk	13	79.946	300			80.246
13 D 1	Varmbadhus	4	25.924				25.924
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning	2	11.944				11.944
13 E 2	Björnön	1	6.532	500			7.032
13 E 3	Hästholmarna			3.800			3.800
13 E 4	Johannisbergsbadet			1.500			1.500
14 A	Salutorg			1.500			1.500
14 C	Köttbesiktningsbyrå			5.240			5.240
15 A 1	Folkskola, administration	3	31.360	18.488			49.848
15 A 2	Undervisning i folk- och fortsättningsskola			35.698	239	1.921.056	1.956.754
15 A 3	Socialpedagogiska anordningar	4	25.408	13.000			38.408
15 A 4	Fastigheter och inventarier	5	32.660	17.392			50.052
15 A 5	Skolmåltider			7.000			7.000
15 B	Praktisk mellanskola			3.600	7	143.614	147.214
15 D	Kommunal flickskola	2	11.716	2.400	26	324.725	338.841
15 H	Yrkesskola	2	11.476		8	141.820	153.296
15 I 1	Gymnastik och idrott, gemensam förvaltning	4	29.840	4.400			34.240
15 I 2	Idrottsplatser			8.000			8.000
15 I 3	Idrottshall			4.500			4.500
15 I 4	Dansarrangemang			17.550			17.550
16 A	Socialvårdsbyrå	8	60.672	18.008			78.680
16 B 2	Sluten fattigvård	15	96.512	12.710			109.222
16 B 3	Öppen fattigvård	2	16.104	900			17.004
16 C 2	Barnhem	1	6.872	850			7.722
16 C 3	Öppen barnavård	7	48.448	22.192			70.640
16 C 40	Barnstugor, gemensam förvaltning	2	13.404				13.404
16 C 41	Barnträdgårdar och klubbar inkl. lekplatser och dagkoloni	6	36.912	55.425			92.337
16 C 42	Daghem och eftermiddagshem	5	29.564	35.620			65.184
16 C 43	Uddens barnkoloni	1	6.280	4.000			10.280
16 C 5	Ungdomsvård			6.700			6.700
16 F	Nykterhetsvård	2	13.320	600			13.920
16 H 1	Hemsysterverksamhet	8	36.952	3.000			39.952
16 H 2	Systugeverksamhet			9.500			9.500

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan: Ord. befattningshavare: Antal	Stadens löneplan: Ord. befattningshavare: Lönesumma	Stadens löneplan: Extra befattningshavare, arvoden mm.	Statens lönepl.: Antal	Statens lönepl.: Lönesumma	Totalt
17 B	Bostadsförmedling			9.116			9.116
18 A	Folkpensionering	3	19.212	1.750			20.962
19 B	Hyresnämnd			14.600			14.600
19 Ö	Kristidsförvaltning, övriga ändamål			7.600			7.600
	Summa	462	3.570.836	997.474	280	2.531.215	7.099.525

Bilaga 2
till skattestatens specialstater

Pensions- och understödsstat för år 1951.

Pension från			Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor
		1 C 2. Stadskansli		
1/9	1936	Änkefru S. Tenow ä	2.802: —[1])	
1/7	1938	f. d. Drätselnotarie E. Plantin p	3.450: —	
1/1	1942	„ Drätseldirektör Th. Öberg p	7.227: —	
			13.479: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på 12.252: —	3.400: —	16.879: —
		1 C 3. Drätselkontor		
1/1	1948	f. d. Nöjesskattekontr. K. J. Ekstedt u	350: —	
1/6	1949	„ Stadskamrer O. Arnstorp p	7.704: —	
			8.054: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på 6.350: —	1.800: —	9.854: —
		2 A. Magistrat och rådhusrätt		
1/9	1932	Änkefru R. Cronholm ä	1.860: —	
1/3	1937	f. d. Stadsvaktmästare P. Berglund p	2.556: —	
1/3	1941	Änkefru I. Hedenström ä	2.692: —[1])	
1/10	1942	„ K. Ödman ä	2.157: —	
			9.265: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på 9.265: —	2.600: —	11.865: —
		2 B 1. Polisväsen och fångvård		
1/1	1919	Änkefru G. Wretlöf ä	600: —	
1/1	1932	f. d. Poliskonstapel E. Kraft p	2.388: —	
1/9	1932	„ Krim.-konstapel G. K. Forslund p	2.667: —	
1/7	1934	„ Bitr. överkonstapel G. Haake p	2.667: —	
1/7	1936	„ Poliskonstapel J. E. Persson p	2.217: —	
1/1	1940	„ Poliskonstapel J. A. Johnsson p	1.944: —	
1/9	1940	Änkefru E. Qviberg ä	855: —	
1/11	1940	f. d. Överkonstapel M. Andersson p	3.252: —	
1/2	1941	Änkefru J. Carlsson ä	1.002: —	
1/4	1941	„ H. Weimer ä	1.047: —	
1/10	1941	f. d. Poliskonstapel A. T. Bertilsson p	2.127: —	
1/2	1942	„ Krim.-konstapel A. Sporre p	2.994: —	
1/3	1942	Änkefru A. L. Löfdahl ä	1.284: —[1])	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/2 1942	f. d. Poliskonstapel L. A. Eriksson	p	2.775: —	
1/12 1942	„ „ K. E. Morlin	p	2.775: —	
1/3 1944	„ „ K. A. Fäldt	p	2.406: —	
1/4 1944	Änkefru A. Kling	ä	1.002: —	
1/5 1944	f. d. Poliskonstapel K. J. Andersson	p	2.406: —	
1/9 1944	„ „ K. Björkman	p	2.397: —	
1/1 1945	Änkefru A. Winroth	ä	921: —	
1/4 1945	f. d. Poliskonstapel C. M. Mårtensson	p	2.460: —	
1/9 1945	„ „ K. H. Carlsson	p	3.075: —	
1/9 1945	„ Överkonstapel J. A. Ström	p	3.942: —	
1/11 1945	Änkefru S. Linder	ä	1.344: —	
1/12 1945	f. d. Bitr. överkonstapel J. V. Marthon	p	2.784: —	
1/2 1946	„ Poliskonstapel K. I. Gustavsson	p	2.769: —	
1/2 1946	Änkefru H. Brohmé	ä	945: —	
1/3 1946	„ I. Rosenberg	ä	786: —	
1/7 1946	f. d. Poliskonstapel D. L. Carlsson	p	3.075: —	
1/2 1948	„ Krim.-konstapel G. Söder	p	3.442: —	
1/2 1948	„ Poliskonstapel E. Svalberg	p	3.075: —	
1/7 1948	„ Städerska O. Pettersson	p	1.200: —	
1/8 1948	„ Poliskonstapel A. Hising	p	2.973: —	
1/9 1948	„ „ K. Hagevald	p	2.868: —	
1/1 1949	„ „ L. Gustavsson	p	2.871: —	
1/1 1949	„ „ J. Lundgren	p	3.197: —	
1/7 1949	„ Överkonstapel O. Johansson	p	4.000: —	
1/4 1950	Änkefru I. Carlsson	ä	1.215: —	
1/9 1950	f. d. Poliskonstapel A. Johansson	p	3.075: —	
1/2 1951	„ Krim.överkonstapel F. Svensson	bp	3.905: —	
1/5 1951	„ Poliskonstapel C. Déander	bp	2.398: —	
			95.125: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 95.125: —		25.700: —	120.825: —

3 C. Exekutionsverk

1/7 1932	f. d. Exekutor H. A. Carlsson	p	2.769: —	
1/1 1944	„ „ R. Steen	p	2.769: —	
1/2 1949	„ „ E. Larsson	p	3.197: —	
			8.735: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 8.735: —		2.400: —	11.135: —

4 A. Stadsarkitektkontor

1/7 1950	f. d. Stadsplanetekniker O. Kjellgren	p	3.277: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 3.277: —		900: —	4.177: —

Pension från			Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor
		4 B. Stadsingenjörskontor		
1/1 1932	f. d. Bitr. stadsingenjör J. Eriksson	p	4.704: —	
1/5 1949	„ Ingenjör G. Heijkorn	p	800: —	
			5.504: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 5.504: —		1.500: —	7.004: —
		6. Brandförsvar		
1/10 1930	f. d. Brandman K. E. Pettersson	p	1.893: —	
1/4 1933	„ Brandförman J. R. Andersson........	p	2.490: —	
1/1 1936	„ Brandman G. A. Lindberg	p	1.974: —	
1/3 1937	„ „ A. R. Ferngren	p	2.139: —	
1/3 1940	„ „ E. L. Rask	p	2.556: —	
1/10 1942	„ Brandmästare G. Th. Medin	p	3.252: —	
1/12 1944	Änkefru S. M. Staberg	ä	1.002: —	
1/8 1945	f. d. Brandman O. L. Karlsson	p	2.871: —	
1/11 1945	„ „ N. S. Lundberg	p	2.769: —	
1/9 1947	„ Brandmästare O. Thorgren	p	4.000: —	
1/4 1948	Änkefru A. Ch. Lövstrand	ä	822: —	
1/11 1948	f. d. Brandmästare E. Johansson	p	4.000: —	
1/4 1949	„ Brandförman A. B. Junggren	p	3.442: —	
1/2 1950	„ „ K. Reimitz	p	3.442: —	
1/3 1950	„ Brandman E. Isaksson	p	3.197: —	
1/5 1950	„ „ E. Andersson	p	3.197: —	
1/6 1950	„ Brandförman E. Andersson	p	3.442: —	
1/8 1951	„ Brandchef O. Clarholm	bp	2.486: —	
			48.974: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 48.974: —		13.300: —	62.274: —
		7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning		
1/1 1942	f. d. Bitr. v. värd A. G. Eriksson	p	2.946: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 2.946: —		800: —	3.746: —
		7 D 1. Jordbruksrörelse		
1/7 1938	f. d. Lantarbetare K. J. Svahn	p	864: —	
1/5 1940	„ „ K. A. Eriksson	p	957: —	
1/5 1940	„ „ K. A. Wall	p	957: —	
1/3 1941	„ „ A. V. Nordström	p	1.047: —	
1/1 1942	„ Förvaltare T. Dahlström	p	5.373: —	
1/2 1944	„ Lantarbetare A. Zetterberg	p	912: —	
1/7 1944	„ Svinskötare K. G. Pettersson	p	1.302: —	

Pension från			Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor
1/12 1944	f. d. Ladugårdsförman J. O. Johansson	p	1.248: —	
1/2 1945	„ Kördräng C. O. Eriksson	p	1.230: —	
1/5 1945	„ Rättare J. E. Tillman	p	2.124: —	
1/9 1949	„ Lantarbetare K. J. Bergkvist	p	2.160: —	
1/11 1950	„ „ J. A. Sjögren	p	1.611: —	
1/7 1951	„ Förvaltare I. Kjellberg	bp	3.021: —	
			22.806: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 22.785: —		6.200: —	29.006: —

7 D 2. Skogar

1/1 1931	f. d. Stadsskogvaktare C. A. Lindkvist	p	2.472: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 2.472: —		700: —	3.172: —

7 E. Hyresfastigheter.

2. *Stadshotell*

1/1 1937	f. d. Eldare A. Vidfors	p	2.109: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 2.109: —		600: —	2.709: —

8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader

1/1 1931	f. d. Kommunalarb. H. Hansson	p	1.347: —
1/1 1935	„ „ A. T. Svensson	p	1.170: —
1/11 1936	„ Kranmaskinist J. V. Åsberg	p	1.572: —
1/2 1937	„ Arbetsförman C. H. Pettersson	p	2.775: —
1/6 1937	Änkefru A. Axelsson	ä	600: —
1/2 1939	„ M. Andersson	ä	1.398: —
1/7 1939	f. d. Byggnadschef G. Smitt	p	7.020: —
1/2 1941	„ Kommunalarb. P. Fr. Grönberg	p	1.287: —
1/7 1941	Änkefru H. Andersson	ä	1.092: —
1/4 1942	f. d. Kommunalarb. A. E. Jansson	u	350: —
1/4 1944	Änkefru H. Johansson	ä	1.137: —
1/10 1945	f. d. Kommunalarb. K. D. Karlsson........	p	1.464: —
1/11 1945	Änkefru E. K. Westholm	ä	1.029: —
1/1 1946	f. d. Kommunalarb. K. A. Alfredsson	u	350: —
1/9 1946	„ „ J. G. Kvarnström	p	1.692: —
1/3 1947	„ Stensättare K. E. Karlsson	p	1.423: —
1/10 1947	„ Kommunalarb. O. V. Bergström	p	1.698: —
1/1 1948	„ „ A. E. Thörn	u	350: —
1/7 1948	„ „ A. J. Jonsson	u	350: —
1/9 1948	„ „ O. M. Jonsson	p	1.463: —
6/9 1948	Änkefru E. Johansson	ä	1.980: —[1])

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
15/11 1948	f. d. Kommunalarb. G. Rydmark	p	2.412: —	
1/12 1948	„ „ J. G. Johansson	u	350: —	
1/1 1949	„ „ A. V. Ehrnström	p	2.640: —	
1/5 1949	„ „ J. A. Pettersson	p	2.628: —	
1/10 1949	„ „ E. L. Karlsson	p	1.738: —	
1/11 1949	„ „ K. V. Eriksson	u	350: —	
1/1 1950	„ „ K. A. Stärling	u	350: —	
			42.015: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 40.995: —		11.100: —	53.115: —
	8 B 4. Drätselkammarens förråd			
1/12 1944	f. d. Förrådsförman Th. Bergkvist	p	2.220: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 2.220: —		600: —	2.820: —
	8 B 8. Hästar			
1/9 1947	Änkefru A. T. Persson	ä	1.158: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 1.158: —		400: —	1.558: —
	8 C. Parkförvaltning			
1/1 1930	f. d. Trädgårdsarb. A. G. Hellberg	p	1.287: —	
1/11 1937	„ „ C. A. Hagström	p	1.170: —	
1/4 1938	Änkefru A. T. Eriksson	ä	540: —	
			2.997: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 2.997: —		900: —	3.897: —
	9 A. Hamnar			
1/7 1909	f. d. Kranmaskinist S. Svanström	tp	48: —	
1/2 1949	„ Kranförman A. E. Engström	p	3.705: —	
			3.753: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 3.705: —		1.000: —	4.753: —
	10 D. Färjor			
1/4 1947	f. d. Kapten J. Andersson	u	1.200: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 1.200: —		400: —	1.600: —
	11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
28/3 1929	Änkefru A. Johansson	ä	570: —	
29/6 1933	f. d. Kontorsbiträde H. Klingvall	p	1.125: —	
1/7 1938	„ Städerska S. Broberg	u	300: —	
1/4 1941	„ Överingeniör G. Geston	p	6.990: —	

Pension från			Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor
1/1 1942	Änkefru G. Samuelsson	ä	822:—	
1/9 1942	„ E. Wallner	u	350:—	
1/4 1946	f. d. Förrådsarb. C. G. Wellén	p	1.950:—	
1/5 1946	f. d. Gårdskarl O. G. Olsson	p	1.365:—	
1/12 1946	Änkefru Anna Eriksson	ä	700:—	
1/3 1950	f. d. Förrådsförman J. A. Axelsson	p	3.708:—	
			17.880:—	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 16.890:—		4.600:—	22.480:—

11 B. Gasverk

Förvaltning				
24/1 1930	f. d. Gasmästare K. V. Jansson	p	2.994:—	
19/6 1935	„ Lykttändare J. A. Persson	p	879:—	
1/1 1942	Änkefru M. K. Andersson	ä	822:—	
1/1 1942	Dotter I. Andersson	u	330:—	
1/7 1942	f. d. Gasverkseldare G. R. T. Ahlén	p	2.490:—	
1/9 1943	„ „ K. Fagerman	p	2.580:—	
1/11 1943	„ Gasmästare E. Widén	p	3.552:—	
1/5 1947	Änkefru H. Fröling	tp	621:—	
1/4 1950	„ H. S. Hedqvist	ä	700:—	
1/9 1950	f. d. Rörmontör J. Lagerkvist	p	2.640:—	
1/11 1951	„ Eldare O. Pettersson	bp	533:—	
			18.141:—	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 18.141:—		4.900:—	23.041:—

11 C. Elektricitetsverk

Förvaltning			
22/2 1923	Änkefru H. Boholm	ä	636:—
24/1 1930	„ J. Hellström	ä	786:—
1/4 1940	„ T. Johanzon	ä	630:—
1/10 1940	f. d. Grovarbetare A. V. Adamsson	p	879:—
1/1 1941	„ Linjearbetare L. A. Larsson	u	350:—
1/7 1942	„ Lyktvakt Hj. Hedin	u	250:—
1/7 1945	Änkefru H. Larsson	ä	630:—
1/1 1946	f. d. Montör O. Ehn	p	720:—
7/2 1946	„ Linjearbetare O. Löf	p	1.692:—
1/11 1946	Änkefru K. A. Eriksson	ä	700:—
1/3 1947	„ K. Boberg	ä	1.045:—
1/5 1948	f. d. Mätaruppsättare E. Lundevall	p	2.640:—

Pension från			Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor
1/1 1949	f. d. Kommunalarb. K. J. Stenius	u	350: —	
3/10 1949	Änkefru O. Broman	ä	1.667: —	
			12.975: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 12.975: —		3.600: —	16.575: —

12 A 1. **Allmän hälso- och sjukvård**

1/1 1933	f. d. Stadssjuksköterska A. Ekström .. [5])	tp	1.860: —	
1/6 1941	Änkefru M. K. Thunström	ä	1.290: —	
1/10 1941	f. d. Stadssjuksköterska E. Carlsson	tp	527: —	
1/10 1943	„ „ S. Sandén	tp	345: —	
1/2 1944	„ 2:e stadsläkare C. Idar	p	4.929: —	
1/3 1947	Änkefru J. Jansson	ä	1.434: —	
1/8 1948	f. d. 1:e hälsovårdsinsp. E. Berggren	p	4.293: —	
1/7 1951	„ Hälsovårdsinspektör P. Forsberg	bp	1.721: —	
			16.399: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 16.399: —		4.500: —	20.899: —

13 A B. **Vatten- och Avloppsverk**

Förvaltning

10/11 1930	f. d. Rörmontör K. Johansson	p	1.302: —	
17/11 1931	„ Rörläggare J. A. Falk	p	1.365: —	
1/1 1935	Änkefru Arvida Eriksson	ä	700: —	
1/3 1935	„ A. Gustavsson	ä	700: —	
1/2 1936	f. d. Grovarbetare G. Andersson	p	1.404: —	
1/8 1937	„ „ J. F. Lundkvist	p	996: —	
1/7 1939	Änkefru Augusta Eriksson...............	ä	700: —	
1/1 1940	f. d. Grovarbetare K. A. Broberg	p	1.698: —	
21/4 1941	Änkefru G. Johansson	u	300: —	
1/6 1941	f. d. Grovarbetare K. E. Sjöström	u	350: —	
1/1 1942	„ „ C. E. Söder	u	350: —	
1/5 1942	„ Maskinist K. A. Eriksson	p	2.466: —	
1/6 1942	„ Rörnätsförman P. J. Hedqvist	p	2.994: —	
1/1 1943	„ Grovarbetare E. K. Lindström	p	879: —	
1/4 1943	Änkefru H. Karlsson	ä	700: —	
1/10 1943	f. d. Grovarbetare F. Hjelm	p	936: —	
1/5 1944	„ „ G. A. Andersson	p	1.755: —	
1/8 1944	Änkefru E. Andersson	ä	855: —	
1/1 1945	f. d. Grovarbetare K. A. Karlsson	u	350: —	
1/3 1945	Änkefru A. E. Lönnqvist	ä	1.644: —	
1/12 1946	„ A. Johansson	ä	—: — [3])	
1/2 1947	f. d. Grovarbetare F. A. Pettersson	p	1.535: —	

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
6/3	1947	Änkefru A. Österberg	ä	730: —[1])	
1/5	1948	f. d. Smed K. B. Falk	p	1.672: —	
1/9	1948	Änkefru E. K. Eklund	ä	768: —	
1/10	1948	f. d. Grovarbetare O. G. Andersson	u	350: —	
1/10	1948	„ „ P. A. Johansson	u	350: —	
24/11	1948	„ „ O. F. Frimodig	p	1.944: —	
28/11	1948	Änkefru G. Schörling	ä	1.102: —[1])	
1/12	1948	f. d. Grovarbetare K. O. Fredriksson	u	350: —	
1/3	1949	„ „ S. E. Forslund	p	2.412: —	
1/4	1950	„ „ K. B. Flyckt	p	1.320: —	
1/6	1950	„ „ T. S. Sundkvist	p	1.769: —	
1/12	1951	f. d. Förrådsarbetare H. Pettersson	bp	220: —	
				36.966: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på 36.966: — + 225: 15 [3])		10.225: —	47.191: —

13 C. Renhållningsverk

1/9	1931	Änkefru A. Jansson	ä	786: —	
1/5	1933	f. d. Renhållningsarbetare E. Dahl	tp	306: —	
1/7	1933	Änkefru H. Sunesson	ä	732: —	
1/9	1938	f. d. Förman K. A. Fransson	p	1.758: —	
1/4	1939	Änkefru E. Eriksson	ä	759: —	
1/5	1939	„ M. Karlsson	ä	759: —	
1/9	1941	f. d. Renhållningsarb. K. J. Persson	p	2.304: —	
1/3	1942	„ „ K. A. Kihlgren	p	2.466: —	
1/7	1945	„ „ N. M. Jansson	p	1.416: —	
1/1	1949	„ „ K. K. Morell	u	350: —	
1/3	1951	f. d. Förman A. Westlin	bp	2.868: —	
1/7	1951	„ Renhållningsarb. G. E. Bergkvist	u	175: —	
				14.679: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på 14.679: —		4.000: —	18.679: —

13 D 1. Varmbadhus

1/6	1932	f. d. Badmästare J. Söderström	p	1.800: —	
1/2	1944	„ Simhallsvakt F. Öhman	p	1.029: —	
1/2	1945	„ Baderska E. Gustavsson	p	1.413: —	
1/6	1948	„ „ L. Öst....................	p	684: —	
1/2	1949	„ Biljettförsäljerska H. Gustavsson	p	2.153: —	
1/8	1949	Änkefru O. Byman	ä	1.239: —	
1/12	1949	f. d. Baderska N. Johansson	p	1.325: —	
1/2	1951	f. d. Baderska Lydia Svanström	bp	1.265: —	

Pension från		Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor
1/3 1951	f. d. Baderska E. Persson bp	1.005: —	
1/10 1951	„ Maskinist Th. Asplund bp	800: —	
		12.713: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 12.713: —	3.500: —	16.213: —

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning

1/8 1951	f. d. Bitr. vaktmästare K. Sandh bp	1.239: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 1.239: —	400: —	1.639: —

13 E 3. Hästholmarna

1/1 1944	f. d. Ordningsvakt G. F. Lundberg u	360: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 360: —	100: —	460: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå

1/11 1946	Änkefru A. Jonsson ä	1.584: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 1.584: —	500: —	2.084: —

15 A. Folkskola och fortsättningsskola

1. Administration

1/1 1942	f. d. Vaktmästare V. Ekman p	2.667: —	
1/1 1948	„ Folkskoleinspektör E. Granér p	8.124: —	
12/1 1950	Änkefru A. Toldner ä	—: —[4])	
		10.791: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 13.743: — [4])	3.800: —	14.591: —

2. Undervisning

1/7 1926	f. d. Slöjdlärare J. F. Brandt tp	535: —	
1/7 1927	„ Folkskollär:a S. Hammarskjöld tp	462: —	
1/4 1928	„ Småskollär:a O. Bergh tp	315: —	
1/5 1928	„ Folkskollär:a B. Svanholm tp	462: —	
1/10 1928	„ Slöjdlär:a E. Wahlbäck tp	555: —	
1/7 1929	„ Småskollär:a A. Lennmalm tp	314: —	
1/12 1931	„ Skolkökslär:a A. Thunell tp	605: —	
1/3 1932	„ Småskollär:a A. S. Eriksson tp	433: —	
1/9 1933	„ Slöjdlär:a E. Hahr tp	492: —	
1/7 1934	„ Folkskollär:a E. Fernquist tp	564: —	
1/12 1934	„ „ E. Kolmodin tp	563: —	
1/7 1935	„ Slöjdlärare A. Hammarsten tp	769: —	
1/9 1936	„ Småskollär:a I. Lundeberg tp	393: —	
1/1 1937	„ Simlär:a E. Ståhl tp	500: —	

Pension från		Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor
1/9 1939	f. d. Skolkökslärar:a M. Granér tp	673: —	
1/1 1942	„ „ E. Karlsson tp	532: —	
1/7 1945	„ Slöjdlärare K. A. Karlsson tp	916: —	
1/1 1950	„ Slöjdlärare G. V. Ljungberg tp	850: —	
		9.933: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 9.933: —	2.700: —	12.633: —
	3. Socialpedagogiska anordningar		
1/7 1944	f. d. Skolläk. C. Idar p	816: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 816: —	300: —	1.116: —
	4. Fastigheter och inventarier		
1/10 1931	f. d. Vaktmäst. F. Andersson p	2.301: —	
1/2 1940	Änkefru A. M. Sahlkvist ä	822: —	
1/10 1942	f. d. Städerska H. Johansson u	350: —	
1/1 1943	„ „ E. Persson u	300: —	
16/7 1947	„ „ M. Söderkvist u	350: —	
1/11 1948	Änkefru J. Andersson ä	834: —	
1/1 1950	f. d. Städerska E. E. Svangren p	750: —	
		5.707: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 5.707: —	1.600: —	7.307: —

15 B. Praktisk mellanskola och f. d. Högre folkskola

1/5 1936	f. d. Ämneslärare I. Fröier tp	1.380: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 1.380: —	400: —	1.780: —

15 H. Yrkesskola

1/2 1934	Änkefru I. Lundahl ä	1.600: —[2])	
1/9 1940	„ A. Svensson ä	918: —[2])	
1/2 1941	f. d. Maskinist P. U. Björkman u	350: —	
1/10 1947	Arkitekt A. Grane p	3.879: —	
19/5 1950	Änkefru M. Sigfrids ä	1.422: —	
		8.169: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 8.169: —	2.300: —	10.469: —

16 A. Socialvårdsbyrå

1/11 1938	f. d. Kontorsbiträde E. Isaksson p	1.347: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 1.347: —	400: —	1.747: —

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		16 B 2. Sluten fattigvård		
1/1	1921	Änkefru A. Lundberg ä	750: —	
1/2	1929	„ A. Larsson...................... ä	790: —	
1/5	1935	f. d. Kokerska E. Andersson p	873: —	
1/2	1939	„ Sjuksköterska A. Forslund p	1.560: —	
15/1	1940	„ Vårdbiträde E. Vinterkvist p	813: —	
1/4	1945	Änkefru Karin M. Pihl ä	1.506: —	
1/4	1945	Dotter Karin Eva Pihl p	603: —	
1/1	1947	f. d. Husmor Olga Lundberg p	1.344: —	
1/4	1949	f. d. Vårdbiträde A. Nordin p	1.776: —	
			10.015: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på 10.015: —	2.800: —	12.815: —
		16 C 40. Barnstugor		
1/9	1941	f. d. Föreståndarinna H. Andersson p	875: —	
1/9	1948	„ Husmor Signe Sundkvist p	950: —	
			1.825: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på 1.825: —	500: —	2.325: —
			Kronor	584.433: —

1) Häri ingår pension till minderåriga barn.

2) Bidrag från Zimmermanska fonden med 50 % + dyrtidstillägg.

3) Enligt lönenämndens beslut den 1/12 1946 § 308 utgår pension till änkefru A. Johansson med 945: — kr. per år jämte dyrtidstillägg f. n. 27 % = 255: 15 kr. eller tillsammans 1.200: 15 kr. Avdrag göres för livränta från RFA (nr 72273) med 975: — per år. För staden att utbetala (1.200: 15 — 975: —) = 225: 15 kr. per år.

4) Enligt stfm beslut den 29/6 1950 § 153 skall staden utbetala dyrtidstillägg på den pension som änkefru A. Toldner uppbär från SPA och SKP tillsammans kr. 423: — per månad med f. n. 27 % = 1.370: 52 kr. per år

5) Pensionen samordnad med SPA se lönenämndens beslut den 29/6 1933 § 38. Dyrtidstillägg utgår f. n. — stfm senaste beslut 22/12 1949, § 393 — med 27 % på högst 6.000: — per år.

p) Pension.
tp) Tilläggspension.
u) Understöd till f. d. befattningshavare.
ä) Understöd till änka efter befattningshavare.
b) Beräknat.

Bilaga 3 till
skattestatens specialstater

Sammanställning över stadens pensionsavgifter år 1951.

	Förvaltning	S K P	S P A	Stadens pens.-fond	Summa
1 C 2	Stadskansli	8.224: —		1.776: —	10.000: —
1 C 3	Drätselkontor	10.080: —		1.920: —	12.000: —
2 A	Magistrat och rådhusrätt	5.076: —		3.924: —	9.000: —
2 B 1	Polisväsen och fångvård	51.141: —		8.859: —	60.000: —
2 B 3	Åklagarväsen	4.000: —			4.000: —
3 B 1	Uppbördsverk	6.848: —		852: —	7.700: —
3 C	Exekutionsverk	3.272: —		1.728: —	5.000: —
4 A	Stadsarkitektkontor	8.604: —		396: —	9.000: —
4 B	Stadsingeniörskontor	9.596: —		804: —	10.400: —
6	Brandförsvar	33.648: —		5.352: —	39.000: —
7 A	Fastighetskontor och gemensam förvaltning	12.000: —			12.000: —
7 B 2	Kv. Njord nr 1			228: —	228: —
7 D 1	Jordbruksrörelse	7.296: —		3.204: —	10.500: —
7 E 2	Stadshotell			240: —	240: —
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	41.396: —		11.604: —	53.000: —
8 B 3	Allmän belysning och renhållning	1.344: —		456: —	1.800: —
8 B 4	Drätselkammarens förråd	1.344: —		456: —	1.800: —
8 B 5	Grustag			492: —	492: —
8 B 6	Bilar	3.744: —		456: —	4.200: —
8 B 7	Maskiner	7.500: —			7.500: —
8 B 8	Hästar	1.092: —		708: —	1.800: —
8 C	Parkförvaltning	25.560: —		4.440: —	30.000: —
9 A	Hamnförvaltning	13.192: —		2.808: —	16.000: —
10 D	Färjor och ångslupar	2.000: —			2.000: —
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	6.036: —		3.264: —	9.300: —
11 B 2	Gasverk, Tillverkning	13.072: —		2.628: —	15.700: —
11 B 3	Gasverk, Distribution	4.276: —		324: —	4.600: —
11 C 1	Elverk, Förvaltning	3.672: —		528: —	4.200: —
11 C 2	Elverk, Tillverkning	1.300: —			1.300: —
11 C 3	Elverk, Distribution	17.628: —		6.672: —	24.300: —
12 A 1	Allmän hälso- och sjukvård	8.572: —		1.128: —	9.700: —
13 AB 1	Vatten- och avloppsverk, Förvaltning	6.600: —			6.600: —
13 AB 2	Vatten- och avloppsverk, Tillverkning	1.324: —		276: —	1.600: —

13 AB 3	Vatten- och avloppsverk, Distribution	24.640: —		9.960: —	34.600: —
13 C	Renhållningsverk	7.344: —		4.056: —	11.400: —
13 D 1	Varmbadhus	1.608: —		1.392: —	3.000: —
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning....			396: —	396: —
13 E 2	Björnön			204: —	204: —
15 A	Folkskola och fortsättningsskola:				
1	Administration	4.000: —			4.000: —
4	Fastigheter och inventarier	3.032: —		1.468: —	4.500: —
15 B	Praktisk mellanskola		2.964: —		2.964: —
15 D	Kommunal flickskola		10.554: —	276: —	10.830: —
15 H	Yrkesskola		808: —	192: —	1.000: —
15 I 1	Gymnastik och idrott	3.496: —		504: —	4.000: —
16 A	Socialvårdsbyrå	3.316: —		684: —	4.000: —
16 B 2	Sluten fattigvård	7.345: —	1.135: —	1.520: —	10.000: —
16 B 3	Öppen fattigvård			588: —	588: —
16 C 2	Barnhem		204: —	96: —	300: —
16 C 3	Öppen barnavård	3.592: —		408: —	4.000: —
16 C 40	Barnstugor: Gemensam förvaltning	800: —			800: —
16 C 41	Barnträdgårdar och klubbar inkl. lekplatser och dagkoloni	2.152: —		48: —	2.200: —
16 C 42	Daghem och eftermiddagshem	3.500: —			3.500: —
16 C 43	Uddens barnkoloni	800: —			800: —
16 F	Nykterhetsvård	1.500: —			1.500: —
16 H 1	Hemsysterverksamhet	2.703: —	1.297: —		4.000: —
18 A	Folkpensionering	2.700: —			2.700: —
	Kronor	391.965: —	16.962: —	87.315: —	496.242: —

Bilaga 4 till
skattestatens specialstater

Förteckning över fordonsersättningar.

Litt	Specifikation		Belopp
	3 C. Exekutionsverk		
116	Cykelersättning:		
	5 st. exekutorer à 50: — kr. per år		250: —
	4 A. Stadsarkitektkontor		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Stadsarkitekt P. Bohlin	2.147: —	
	Stadsplanearkitekt B. Tideström (beräknat)	2.000: —	
	Byggnadsinspektör K. A. Löckert (beräknat)	2.000: —	6.147: —
	4 B. Stadsingenjörskontor		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Stadsingenjör G. Gustavsson	2.312: —	
	Cykelersättning till 18 mätningshantlangare à 12: — kr. per kvartal: 18 × 12 × 4 = 864. Avrundat	888: —	3.200: —
	7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Fastighetschef G. Elghuvud (beräknat)		2.000: —
	7 D 1. Jordbruksrörelse		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Förvaltare I. Kjellberg	2.550: —	
	Inspektor L. Jansson	2.550: —	
	Cykelersättning till 3 befallningsmän à 30: — kr. samt till 2 hantverkare	125: —	5.225: —
	8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Verkmästare L. Dahlström	4.430: —	
	Vägmästare C. Öhrndalen	4.430: —	
	Vägmästare S. Nilsson	3.808: —	
	Cykelersättning:		
	Tidskrivare S. Ljungstam	48: —	12.716: —

	9 A. Hamnar		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Hamnkapten C. F. Carlsson	2.168: —	
	Cykelersättningar:		
	Kranmästaren	48: —	
	Kranreparatören	48: —	
	19 st. kranmaskinister à 48: —	912: —	3.176: —
	11 C. Elektricitetsverk		
	Distribution:		
3336	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Överingenjör J. Sintorn (hälften)	1.270: —	
	Driftingenjör F. Heimer	2.540: —	
	Förman H. Lundqvist	3.176: —	6.986: —
	12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård		
116	Cykelersättningar:		
	1 byråföreståndare, 2 bostadsinspektriser och 5 hälsovårdsinspektörer, 8 st. à 37: 50		300: —
	13 AB. Vatten- och avloppsverk		
	Distribution:		
1336	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Överingenjör J. Sintorn (hälften)	1.270: —	
	Vattenverksingenjör C. E. Ekman	2.368: —	
	Driftingenjör H. Sjöström	2.368: —	
	Transportmästare T. Allöv	3.760: —	9.766: —
	15 A. Folkskola och fortsättningsskola		
	1. Administration:		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Folkskoleinspektören		1.084: —
	4. Fastigheter och inventarier:		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Fastighetsförvaltaren		1.084: —
	16 A. Socialvårdsbyrå		
	Cykelersättningar:		
	Vaktmästare	75: —	
	Kontorsbiträde på barnavårdsnämnden	75: —	150: —
		Kronor	52.084: —

Bilaga 5 till
skattestatens specialstater

Förteckning över räntor på fasta tillgångar.

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 % (avrundat)
7 B		**Förvaltningsfastigheter**		
1	185	Rådhus med annex	358.000: —	14.300: —
2	185	Kv. Njord nr 1	615.000: —	24.600: —
3	185	Polisstation	167.000: —	6.700: —
4	185	Brandstation	967.000: —	38.700: —
5	185	Tullhus	290.000: —	11.600: —
6	185	Diverse fastigheter	594.002: —	23.800: —
7	185	Förrådsbyggnader	178.000: —	7.100: —
8	185	Barnstuga, daghem och barnkoloni	242.000: —	9.700: —
7 C	185	**Exploateringsfastigheter**	3.198.312: —	128.000: —
7 D 2	185	**Skogar**	200.000: —	8.000: —
7 D 3	185	**Jordbruksfastigheter och grustag**	2.225.300: —	89.000: —
7 E		**Hyresfastigheter**		
1	185	Diverse fastigheter	5.138.000: —	205.500: —
2	185	Stadshotell	1.180.000: —	47.200: —
4	185	Paviljong i Stadsparken	225.000: —	9.000: —
5	185	Varumagasin och dylikt	490.000: —	19.600: —
6	185	Omnibusgarage	660.000: —	26.400: —
7 F 2	185	**Pensionärshem**	1.980.000: —	79.200: —
7 Ö		**Aktier och andelar i byggnadsföretag**		
	185	Aktier i AB Arbetarebostäder	300.000: —	12.000: —
	185	Aktier i Byggnads AB Mimer	500.000: —	20.000: —
8 B		**Gatuförvaltning**		
9	185	Bekvämlighetsinrättningar	26.000: —	1.000: —
8 C	185	**Parkförvaltning**	135.000: —	5.400: —
10 C	185	**Johannisbergs flygfält**	37.000: —	1.500: —
10 F		**Aktier och andelar i kommunikationsföretag**		
	185	Aktier i Västerås Omnibus AB	200.000: —	8.000: —

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 % (avrundat)
11 A		**Tekniska verkens gemensamma förvaltning**		
	481	Gemensamma förvaltningen	124.400: —	5.000: —
11 B		**Gasverk**		
	2281	Tillverkning	1.386.400: —	55.500: —
	2381	Distribution	397.000: —	15.900: —
11 C		**Elektricitetsverk**		
	3281	Tillverkning	8.100: —	300: —
	3381	Distribution	2.041.000: —	81.600: —
13 AB		**Vatten- och avloppsverk**		
	1281	Tillverkning	252.200: —	10.100: —
	1381	Distribution	3.691.900: —	147.600: —
13 C	185	**Renhållningsverk**	10.000: —	400: —
13 D 1	185	**Varmbadhus**	300.000: —	12.000: —
13 E		**Anordningar för friluftsliv**		
2	185	Björnön	250.000: —	10.000: —
3	185	Hästholmarna	293.000: —	11.700: —
4	185	Johannisberg	3.000: —	100: —
5	185	Småbåtshamnar	195.000: —	7.800: —
15 A 4	185	**Folkskola**	6.497.000: —	259.900: —
15 D	185	**Kommunal flickskola**	1.188.000: —	47.500: —
15 G		**Statliga läroverk**		
1	185	Allmänt läroverk	551.000: —	22.000: —
15 H	185	**Yrkesskola**	580.000: —	23.200: —
15 I		**Gymnastik och idrott**		
2	185	Idrottsplatser	311.000: —	12.400: —
3	185	Idrottshallen	482.000: —	19.300: —
15 Ö		**Övriga ändamål**		
	185	Aktier i Västerås Teater AB	73.400: —	2.900: —
16		**Socialvård**		
B 2	185	Ålderdomshem	1.247.000: —	49.900: —
		Summa kronor	39.787.014: —	1.591.400: —

Lån, amorteringar och

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid, år	Slut-amorterat	Räntefot
	1. Fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd					
3	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1916	250.000: —	40	31/12 1956	4,75
4	D:o	1917	250.000: —	40	31/12 1957	4,75
5	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	4,75
6	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	5,25
7	D:o	1920	210.000: —	40	31/12 1960	6
17	Svenska Arbetarnas Allmänna Begravningskassa	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
18	Sveriges Allmänna Försäkringsförening och Begravningsfond..	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	1926	319.663: 33	30	31/12 1956	5
29	Kungl. Generalpoststyrelsen ...	1931	881.000: —	24	30/12 1955	4,5
31	Västmanlands läns landsting	1932	250.000: —	25	1/4 1957	5
50	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1934	812.000: —	20	30/6 1954	3,4
59	Kungl. Generalpoststyrelsen	1936	1.686.500: —	25	30/12 1961	2,9
60	Riksförsäkringsanstalten	1937	1.089.500: —	25	30/12 1962	3
72	Kungl. Generalpoststyrelsen	1939	2.289.000: —	20½	1/9 1959	2,55
74	D:o	1940	350.000: —	25	30/3 1965	3,2
75	Västerås stads stiftelser	1940	415.350: —	25	5/5 1965	3,1
76	Västmanlands läns erkända centralsjukkassa	1940	300.000: —	20	1/12 1960	3
77	Västmanlands läns landsting	1940	122.500: —	20	1/12 1960	3
78	Stiftelser under Västerås stads fattigvårdsstyrelses förvaltning	1940	125.000: —	20	1/12 1960	3,
81	Kungl. Pensionsstyrelsen	1941	700.000: —	25	30/9 1966	4
82	Svenska Personal-Pensionskassan	1941	858.800: —	25	30/9 1966	3,9
84	Kungl. Generalpoststyrelsen ...	1942	485.876: 78	15	30/6 1957	3,5
85	Västerås stads stiftelser	1942	736.493: 12	15	30/6 1957	3,5
86—89	Försäkringsaktiebolaget Skandia	1943	972.000: —	20	31/12 1962	3,5
90	D:o	1943	694.900: —	25	30/4 1968	3,5
91	Livförsäkringsbolaget Framtiden	1943	700.000: —	19	1/6 1962	3,6

räntor år 1951.

Bilaga 6 till skattestatens specialstater

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1951	Ränta 1951	Amortering 1951	Konvertering	Anteckningar
31/12	72.010: 70	3.420: 51	10.653: 68	Bundet	
31/12	82.181: 28	3.903: 61	10.170: 58	,,	
30/6	128.647: 28	6.110: 75	13.593: 11	,,	
30/6	135.007: 56	7.087: 90	14.012: 33	,,	
31/12	102.724: 29	6.163: 46	7.793: 46	,,	
30/6, 31/12	59.646: 04	1.789: 38	9.221: 13	,,	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —.
30/6, 31/12	59.646: 04	1.789: 38	9.221: 13	,,	D:o.
30/6, 31/12	105.551: 67	5.277: 58	15.516: 87	,,	
30/6, 30/12	224.187: 85	10.088: 46	42.864: 75	,,	Förutv. 1916 års obl.-lån à 1.095.000: —.
1/4, 1/10	102.656: 64	4.817: 72	12.604: 66	,,	
30/6, 30/12	211.385: 25	6.333: 26	50.226: 22	,,	Förutv. 1924 års obl.-lån à 1.000.000: —.
30/12	891.108: 84	25.842: 16	69.933: 96	30/12 1951	
30/6, 31/12	623.523: 41	18.379: 06	43.878: 64	Bundet	
1/3, 1/9	1.269.000: —	32.359: 50	115.000: —	1/3 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån à 2.744.000: —.
30/3 30/9	255.643: 03	7.963: 87	13.544: 42	Bundet	
5/5	303.375: 33	9.404: 64	16.192: 25	,,	
1/6, 1/12	182.475: 57	5.474: 26	15.917: 44	,,	
1/6, 1/12	74.510: 85	2.235: 32	6.499: 63	,,	
1/12	76.031: 48	2.280: 94	6.632: 27	,,	
30/3, 30/9	522.120: 47	20.884: 82	23.923: 55	30/9 1951	
31/3, 30/9	638.520: —	24.902: —	29.492: —	Bundet	
30/6, 30/12	241.794: 49	8.170: 14	33.739: 86	,,	Förutv. 1932 års lån à 663.000: —.
30/6, 30/12	366.525: 14	12.384: 78	51.141: 22	,,	Förutv. 1932 års lån à 1.000.000: —.
30/6, 31/12	660.882: —	23.132: —	45.258: —	,,	
30/4, 30/10	556.114: —	19.067: —	22.698: —	,,	
1/6, 1/12	494.764: 74	17.205: 11	33.690: 46	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån à 1.765.000: —.

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid, år	Slut-amorterat	Räntefot
92	Försäkringsaktiebolaget Skandia	1943	687.299: 76	19	1/6 1962	3,6
93	Kungl. Generalpoststyrelsen	1944	875.500: —	20	30/12 1964	3,5
95	D:o	1946	932.900: —	20	30/12 1966	3
96	D:o	1947	2.065.000: —	25	30/6 1972	3
101	D:o	1947	1.823.222: 23	20	30/12 1967	3,1
102	Riksförsäkringsanstalten	1948	1.000.000: —	25	31/12 1973	3,25
103	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1948	1.210.000: —	25	30/9 1973	3,25
108	1950 års obligationslån	1950	11.000.000:—	25	1/6 1975	3
			35.116.780:82			
	Lån från egna fonder					
94	V:ås stads särskilda fond för kulturella o. allmännyttiga ändamål	1945	430.433: 95	15	1/6 1960	3,5
	Kronor		35.547.214:77			
	2. Övriga fonderade lån					
	Lån från egna fonder					
99	Försäljningsmedelsfonden	1946	41.800: —	5	1/10 1951	—
100	Skatteregleringsfonden	1946	982.000: —	5	30/12 1951	—
104	Försäljningsmedelsfonden	1947	60.000: —	5	30/12 1952	—
105	D:o	1948	270.000: —	5	30/12 1952	—
106	D:o	1948	85.000: —	5	30/12 1953	—
	Kronor		1.438.800: —			

Avser endast upptagna lån t. o. m. 30/9 1950.

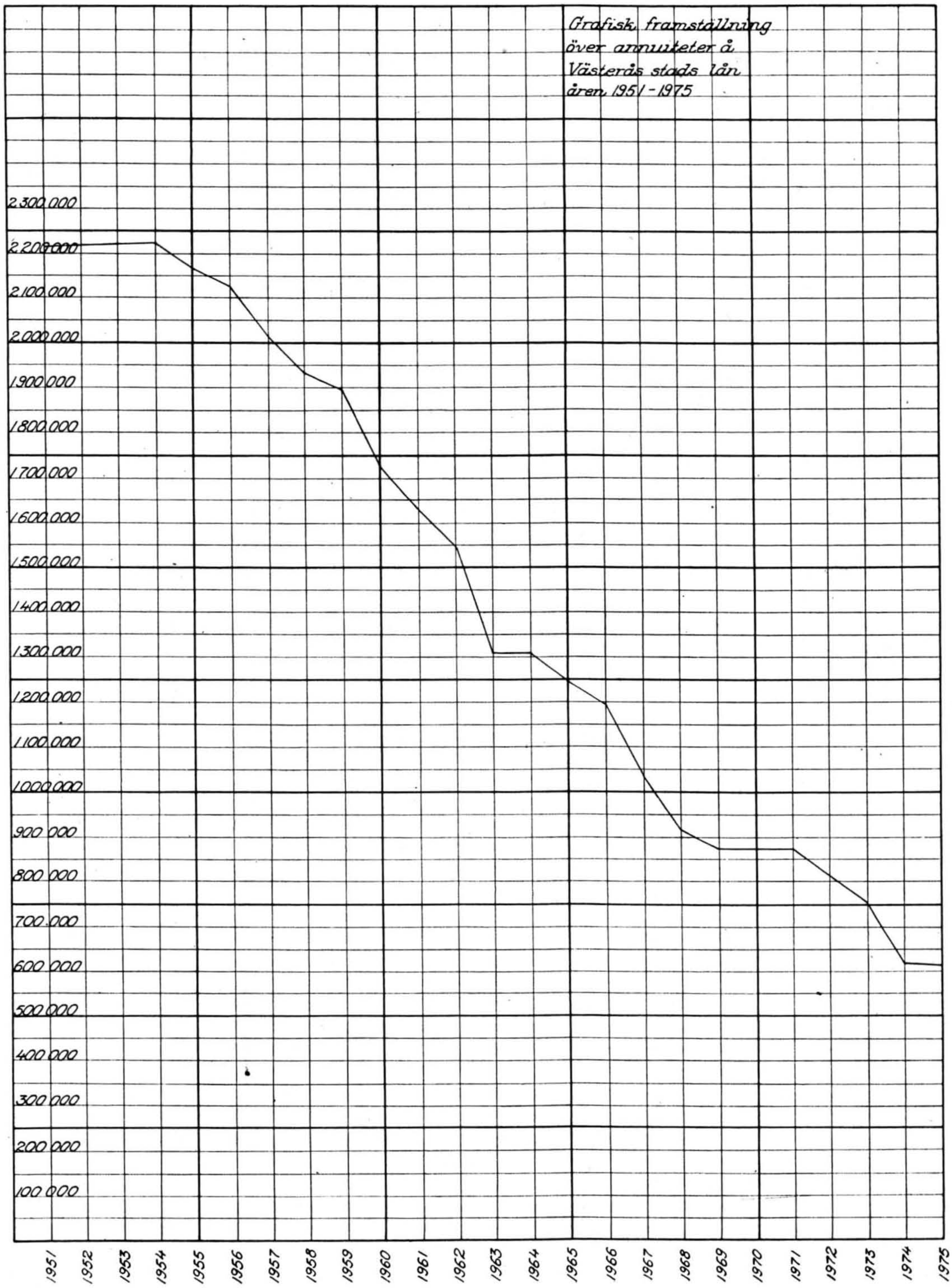
Ränteterminer	Lånebelopp 1/1 1951	Ränta 1951	Amortering 1951	Konvertering	Anteckningar
1/6, 1/12	485.785: —	16.893: —	33.080: —	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån à 1.765.000: —.
30/12	672.723: 67	23.545: 33	38.054: 67	Bundet	
30/6, 30/12	787.935: 28	23.347: 58	39.020: 42	„	
30/6, 30/12	1.859.773: 08	55.326: 65	62.673: 35	„	Av skattemedel täckt upplåning 77.500: — Uppt. lån 2.065.000: — Kronor 2.142.500: —
30/6, 30/12	1.615.891: 99	49.527: 62	73.472: 38	„	
30/6, 31/12	946.239: 84	30.525: 45	28.208: 23	1/11 1958 [1])	[1]) Endast för låntagaren.
30/3, 30/9	1.144.731: 18	37.203: 76	34.233: 82	1/10 1958 [1])	[1]) D:o
1/6, 1/12	11.000.000:—	325.500: —	300.000: —[1])	1/6 1960	[1]) Därav från år 1950 reserverat anslag för ny upplåning 230.000: —.
	26.953.113:99	848.337: —	1.332.162: 49		
1/6	310.811: 96	10.878: 42	26.494: 04	1/12 1954	Förutv. 1935 års lån à 596.700: —.
	27.263.925:95	859.215: 42	1.358.656: 53		
30/12	8.360: —		8.360: —		Fd Badelunda kommuns lån (Gryta 1[8]).
30/12	196.400: —		196.400: —		
30/12	24.000: —		12.000: —		
30/12	108.000: —		54.000: —		Lån för Idrottshallen.
30/12	51.000: —		17.000: —		
	387.760: —		287.760: —		

Bilaga 7 till skattestatens specialstater

UPPGIFT

på den 1 januari 1951 oguldet lånebelopp, medelräntefot och årliga annuiteter av Västerås stads fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd.

År	Lånebelopp	Medel-räntefot	Ränta	Amortering	Annuitet
1951	27.263.925: 95	3,19	859.215: 42	1.358.656: 53	2.217.871: 95
1952	25.905.269: 42	3,18	813.878: 48	1.406.836: 95	2.220.715: 43
1953	24.498.432: 47	3,17	766.925: 85	1.456.154: 59	2.223.080: 44
1954	23.042.277: 88	3,17	718.322: 33	1.506.645: 03	2.224.967: 36
1955	21.535.632: 85	3,16	668.991: 80	1.501.943: 58	2.170.935: 38
1956	20.033.689: 27	3,14	618.899: 29	1.506.066: 58	2.124.965: 87
1957	18.527.622: 69	3,13	569.212: 85	1.448.771: 01	2.017.983: 86
1958	17.078.851: 63	3,12	523.377: 82	1.413.415: 90	1.936.793: 72
1959	15.665.435: 78	3,12	477.997: 11	1.420.529: 91	1.898.527: 02
1960	14.244.905: 87	3,12	433.031: 18	1.294.450: 90	1.727.482: 08
1961	12.950.454: 97	3,11	391.051: 33	1.243.973: 13	1.635.024: 46
1962	11.706.481: 84	3,10	350.989: 83	1.190.791: —	1.541.780: 83
1963	10.515.690: 84	3,08	314.725: 16	993.334: 10	1.308.059: 26
1964	9.522.356: 74	3,07	282.939: 89	1.026.995: 02	1.309.934: 91
1965	8.495.361: 72	3,06	250.156: 45	994.619: 95	1.244.776: 40
1966	7.500.741: 77	3,05	218.856: 07	980.049: 53	1.198.905: 60
1967	6.520.692: 24	3,04	188.136: 07	849.981: 80	1.038.117: 87
1968	5.670.710: 44	3,03	162.698: 28	752.497: 98	915.196: 26
1969	4.918.212: 46	3,03	140.102: 50	733.393: 76	873.496: 26
1970	4.184.818: 70	3,03	117.560: 10	755.261: 16	872.821: 26
1971	3.429.557: 54	3,03	94.351: 42	777.344: 84	871.696: 26
1972	2.652.212: 70	3,02	70.469: 08	740.690: 95	811.160: 03
1973	1.911.521: 75	3,02	48.499: 88	706.521: 75	755.021: 63
1974	1.205.000: —	3,00	27.225: —	595.000: —	622.225: —
1975	610.000: —	3,00	9.150: —	610.000: —	619.150: —
	Kronor	3,16	9.116.763: 19	27.263.925: 95	36.380.689: 14

Grafisk framställning över annuiteter å Västerås stads lån åren 1951 - 1975
2.300.000
2.200.000
2.100.000
2.000.000
1.900.000
1.800.000
1.700.000
1.600.000
1.500.000
1.400.000
1.300.000
1.200.000
1.100.000
1.000.000
900.000
800.000
700.000
600.000
500.000
400.000
300.000
200.000
100.000
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975

Bilaga 8 till skattestatens specialstater

UPPGIFT

på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

År	Oguldet lånebelopp 1/1 1951	Folkmängd	Antal skattekronor		Uttax. pr skattekrona Fastigh. Ink.
			Fastighets-skatt	Inkomst-skatt	
1900		11.238	5.821: 94	24.276: 74	4: 81
1905		15.142	9.793: 59	35.204: 04	5: 58
1910		19.145	14.138: 85	69.305: —	6: 48
1915		24.403	20.473: 70	109.330: 70	6: 40
1916	296.198: 55	25.408	22.529: 60	122.751: 20	6: 40
1917	82.181: 28	25.509	23.711: 20	174.050: 10	6: 45
1918	263.654: 84	1) 28.571	27.160: 14	307.744: 38	6: 52
1919	1.269.000: —	29.530	37.595: 90	381.540: 90	7: 25
1920	102.724: 29	30.633	40.570: —	442.482: 80	8: —
1921		30.662	43.323: 10	522.471: 70	8: —
1922	980.549: 74	30.337	47.580: 90	406.913: 90	10: —
1923		30.021	48.385: 20	245.761: 90	9: —
1924	211.385: 25	29.920	48.708: 20	174.032: 60	9: —
1925		2) 29.215	49.103: 80	179.247: 40	9: —
1926	224.843: 75	29.059	49.505: 41	195.623: 09	9: 02
1927		29.119	50.095: 06	226.795: 10	9: —
1928		29.578	50.399: 86	231.458: 60	9: —
1929		29.921	51.868: 94	242.852: 10	9: —
1930		30.376	52.260: 99	272.686: 10	8: 60
1931		30.647	52.786: 20	309.729: 70	7: 97
1932	710.976: 27	30.913	55.324: 22	319.803: 90	7: 98
1933		31.229	57.915: 36	299.036: 70	7: 90
1934		31.794	60.789: 16	287.307: 20	7: 76
1935	310.811: 96	32.570	61.524: 71	258.681: 40	7: 82
1936	891.108: 84	33.834	63.019: 96	316.293: 30	7: 07
1937	623.523: 41	3) 35.378	66.072: 91	384.704: 60	6: 90
1938		36.551	71.171: 56	470.785: 40	6: 83
1939		37.848	83.127: 66	460.888: 40	6: 59
1940	892.036: 26	38.729	87.838: 11	483.555: 60	6: 45
1941	1.160.640: 47	39.433	94.312: 96	554.864: —	6: 45
1942		40.797	96.338: 66	578.067: 20	6: 65
1943	1.216.996: —	42.707	98.256: 56	645.999: 40	6: 85
1944	672.723: 67	44.306	104.445: 96	752.867: 40	6: 85
1945		4) 48.602	111.100: 36	843.548: 90	6: 85
1946	992.695: 28	51.034	132.705: 05	910.952: 70	7: 15
1947	3.499.665: 07	53.390	143.321: 35	929.922: 60	7: 15
1948	2.249.971: 02	55.828	154.106: 95	1.255.219: 30	7: 15
1949		57.826	165.670: 45	1.343.881: 10	7: 15 7: 35
1950	11.000.000: —		182.791: 40	1.474.551: 40	7: 15 7: 35
1951			196.980: 90	1.570.381: 20	7: 35 7: 35
Kronor	27.651.685: 95				

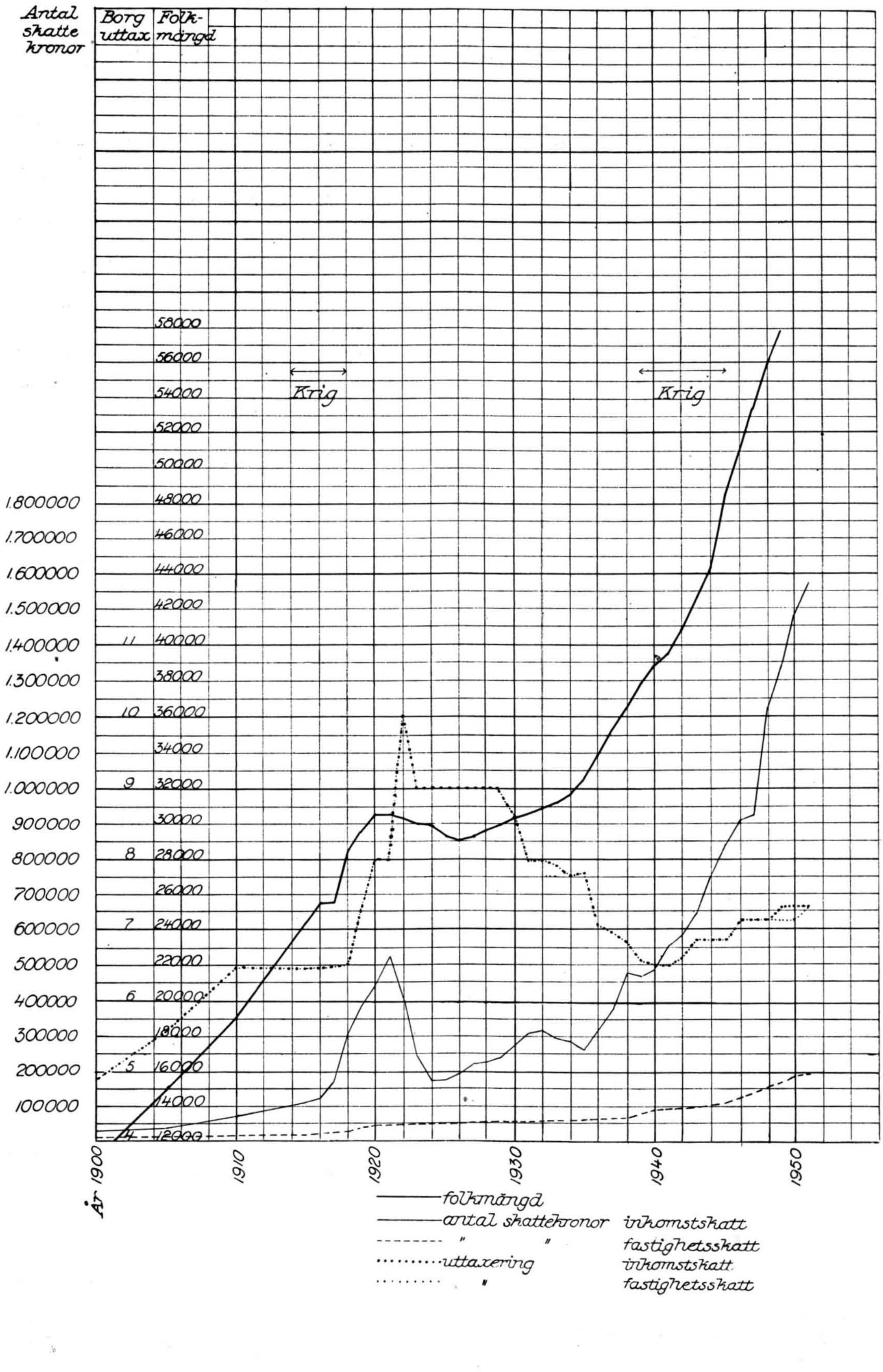
[1]) Inkorporering av Lundby och S:t Ilians socknar.
[2]) Indragning av Västmanlands regemente.
[3]) Uppsättning av Västmanlands flygflottilj.
[4]) Inkorporering av Badelunda socken med 2.484 invånare.

Anmärkning. På grund av den nya uppbördsförordningens ("källskatten") genomförande fr. o. m. 1947 erfordras uppdelning av antalet skattekronor för fastigheter och för inkomst.

Exempel: I kolumnen år 1951 har upptagits 196.980: 90 skattekronor för fastighet och 1.570.381: 20 skattekronor för inkomst. Antalet skattekronor har framkommit vid 1950 års taxering. Eftersom fastighetsskatten är s. k. slutlig skatt skall denna debiteras efter den skattesats, som fastställdes i oktober 1948 (§ 33 i uppbördsförordningen) d. v. s. 7: 35. Antalet skattekronor för inkomst 1.570.381: 20, avser 1949 års inkomst fastställt vid 1950 års taxering. Detta antal skattekronor ligger till grund dels för den slutliga inkomstskatten för 1949, som debiteras efter 7: 35 dels för det förskott å inkomstskatt staden erhåller under 1951. För den senare inkomstskatten är skattesatsen upptagen enligt föreliggande förslag till 7: 35. Den slutliga inkomstskatten för år 1951 erhåller staden först 1953 med avdrag för det förskott staden erhåller 1951. Antalet skattekronor i ovanstående tabell är uteslutande baserat på taxeringsnämndernas beslut. Hänsyn har sålunda icke tagits till ändringar av högre skattemyndigheter.

Grafisk framställning till denna tabell återfinnes på nästa sida.

Grafisk framställning av folkmängden, ant skattekronor samt borgerlig uttaxering per skattekrona i Västerås stad från år 1900

Bilaga 9
till skattestatens specialstater

Sammanställning

av under tiden 1/10 1949—30/9 1950 beviljade anslag av låne- och fondmedel.

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	6 Brandförsvar			
	Anslag ur brandförsvarsfonden:			
568,1	Arbetskraft för uppsättande av brandskåp m. m.	Stfm 29/6 1950 § 147		2.000: —
	7 B Förvaltningsfastigheter			
	7. Drätselkammarens förrådsbyggnader			
	Anslag ur fonden för förrådsbyggnader:			
560,1	Upprättande av militärbarack samt inredning av förrådskontoret	Dk 13/4 1950 § 289		17.000: —
	7 C Exploateringsfastigheter			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
560,1	Förvärv av delar av stä 872 A	Dk 13/10 1949 §716		955: —
560,1	Förvärv av fastigheten Gryta 1[59] (mellanavgift vid byte)	Stfm 27/10 1949 § 270		2.300: —
560,1	Förvärv av fastigheten Hovdesta eller stä nr 1072, 1073, 1074, 1075 och 1077.	Stfm 22/12 1949 § 370		50.000: —
560,1	Förvärv av delar av tomten Lennart nr 2	Stfm 23/2 1950 § 35		4 500: —
560,2	Exploatering av Norra Gideonsbergsområdet, grundrabatter	Stfm 30/3 1950 § 80	230.000: —	
560,3	Exploatering av Norra Gideonsbergsområdet, anslutningsavgifter restkostnader	Stfm 30/3 1950 § 80	210.000: —	
560,2	Exploatering av Malmabergsområdet, grundrabatter	Stfm 30/3 1950 § 80	75.000: —	

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	7 D 3 Jordbruksfastigheter			
	Anslag ur donationsjordsfonden:			
560,2	Förvärv av Apalby egendom	Stfm 23/2 1950 § 47		400.000: —
	7 E Hyresfastigheter			
	1. Diverse fastigheter			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
560,1	Förvärv av tomten nr 3 i kv. Ferdinand	Stfm 29/6 1950 § 144		18.000: —
560,1	Förvärv av tomterna nr 1 och 8 inom kv. Gude	Stfm 29/6 1950 § 161		250.000: —
560,8	Förvärv av tomten nr 1 i kv. Kol, del av köpeskillingen	Stfm 23/2 1950 § 48	90.000: —	
	7 F 2 Pensionärshem			
	Anslag ur kulturfondens disponibla avkastning:			
355	Konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmens samlingssalar	Stfm 26/1 1950 § 14		5.000: —
	8 B 2 Nyanläggning av gator och vägar			
551,505	Exploatering av Norra Gideonsbergsområdet, gatubyggnadskostnader	Stfm 30/3 1950 § 80	382.000: —	
551,508	Exploatering av Lilla Johanneslundsområdet, gatubyggnadskostnader	Stfm 30/3 1950 § 80	53.700: —	
551,510	Exploatering av Malmabergsområdet, gatubyggnadskostnader	Stfm 30/3 1950 § 80	72.300: —	
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
551,512	Iordningställande av Knektgatan	Stfm 31/8 1950 § 182		9.000: —
	8 C Parkförvaltning			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
553,05	Iordningställande av Hagaparken	Stfm 25/5 1950 § 119		65.000: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
553,07	Iordningställande av lekplats inom kv. Smalbäcken	Stfm 30/3 1950 § 76		40.000: —
	Anslag ur kulturfondens disponibla avkastning:			
353,08	Iordningställande av plantering i Oxbacken	Stfm 29/6 1950 § 162		35.000: —
553,505	Exploatering av Norra Gideonsbergsområdet, kostnader för ordnande av park	Stfm 30/3 1950 § 80	70.000: —	
553,508	Exploatering av Lilla Johanneslundsområdet, kostnader för ordnande av park	Stfm 30/3 1950 § 80	10.000: —	
553,510	Exploatering av Malmabergsområdet, kostnader för ordnande av park	Stfm 30/3 1950 § 80	50.000: —	
	9 A Hamnar			
	Inköp av två nya kranar till djuphamnen m. m. ..	Stfm 28/9 1950 § 233	2.981.700: —	
	Anm. Konteringen ännu ej fastställd.			
	10 D Färjor och ångslupar			
	Anslag ur trafikfonden:			
566,1	Installation av oljeeldning på Elbafärjorna	Stfm 23/2 1950 § 49		25.000: —
566,2	Anskaffande av en passagerarebåt	Stfm 28/9 1950 § 237		275.000: —
	11 B Gasverk			
L 214	Tilläggsanslag för gasverkets utbyggnad	Stfm 31/8 1950 § 176	143.000: —	
L 215	Tilläggsanslag för anskaffande av kolkran till gasverket	Stfm 26/1 1950 § 18	46.705: —	
L 219	Anskaffning och uppmontering av lågtryckskompressor samt tillbyggnad av kompressorhuset vid gasverket	Stfm 27/10 1949 § 262	53.000: —	
	11 C Elektricitetsverk			
L 377	Framdragande av jordkabelserviser till fem fastigheter i kv. Hanen och Skjutvallen	Stfm 27/10 1949 § 263		4.000: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 385	Framdragande av jordkabelserviser till 18 fastigheter i kv. Konvaljen, Violen, Daggkåpan, Hästhoven, Snödroppen och Emaus ..	Stfm 30/3 1950 § 72	39.000: —	10.000: —
L 387	Iordningställande av en transformatorstation inom kv. Kata	Stfm 26/1 1950 § 17	28.000: —	
L 388	Anskaffande av transformatorer	Stfm 30/3 1950 § 73	80.000: —	
L 390	Anslutning av transformatorstation vid Norra Gideonsberg till ledningsnätet samt uppställning av provisorisk transformatorkiosk	Stfm 27/4 1950 § 92	19.000: —	
L 392	Förstärkning av ledningsnätet till Viksängs industriområde	Stfm 28/9 1950 § 231	11.500: —	
L 393	Uppförande av transformatorstation på norra Jakobsberg	Stfm 28/9 1950 § 231	16.000: —	
L 394	Uppförande av transformatorstation vid Djuphamnen	Stfm 31/8 1950 § 187	42.000: —	
	13 AB Vatten- och avloppsverk			
L 185	Utförande av huvudvattenledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn på Skallberget	Stfm 27/10 1949 § 277	700.000: —	
L 186	Framdragande av vatten- och avloppsledningar på Norra Gideonsbergsområdet mellan Emausbäcken och Gideonsbergsgatan	Stfm 24/11 1949 § 312	50.000: —	191.000: —
L 187	Framdragande av vattenledningar i Edmansgatan samt vatten- och avloppsledningar i Klockartorpsgatan	Stfm 24/11 1949 § 313		50.000: —
L 188	Uppförande av vattentorn med tillhörande anläggningar på Skallberget	Stfm 26/1 1950 § 19	1.050.000: —	

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 189	Vattenledningar i Stockholmsvägen och Strandhemsvägen	Stfm 27/4 1950 § 91		18.000: —
	15 Ö Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga ändamål.			
	Anslag ur kulturfondens disponibla avkastning:			
368	Inköp av konstsamling ..	Stfm 29/6 1950 § 164		60.000: —
	16 B 2 Sluten fattigvård			
	Anslag ur kulturfondens disponibla avkastning:			
355	Konstnärlig utsmyckning av ålderdomshemmets lokaler	Stfm 26/1 1950 § 14		5.000: —
		Summa	6.502.905: —	1.536.755: —

Fördelning av fondanslagen

890.01	Trafikfonden ..	300.000: —
890.022	Kulturfondens disponibla avkastning	105.000: —
890.07	Fond för förrådsbyggnader	17.000: —
891.01	Försäljningsmedelsfonden	439.755: —
891.03	Brandförsvarsfonden	2.000: —
891.05	Fond för tekniska verkens anslutningsavgifter	273.000: —
892.01	Donationsjordsfonden	400.000: —
	Kronor	1.536.755: —

Bilaga 10
till skattestatens specialstater

Stadens underställningsfria lånerätt

Stadens underställningsfria lånerätt enligt § 74 mom. 2 i lag om kommunalstyrelse i stad beräknas under år 1951 sålunda:

1. **Avseende lån ställda på högst ett års återbetalningstid.** Ett sammanlagt belopp motsvarande för varje på staden belöpande skattekrona enligt den under nästföregående år fastställda taxeringen en utdebitering av tre kronor — 3×1.767.362: 10	5.302.086: 30
2. **Avseende lån ställda att återbetalas inom fem år.** Utöver vad här ovan angivits en sammanlagd summa motsvarande för varje skattekrona en utdebitering av det belopp, varmed den under nästföregående år fastställda utdebiteringen understiger tio kronor=1.767.362: 10×(10: — — 7: 35)	4.683.509: 57
Summa kronor	9.985.595: 87

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1951.

Sid.

Aktier och andelar i byggnadsföretag 5, 39, 171
Aktier och andelar i kommunikationsföretag 6, 53, 171
Allmän belysning och renhållning 6, 41, 44, 45
Allmän förvaltning 4, 11
Allmän hygien .. 7, 66
Allmän hälso- och sjukvård 64, 162, 170
Allmän hälsovård 6, 64, 65, 132
Allmänt läroverk 7, 84, 85
Anordningar för friluftsliv 73, 172
Anslagsbeteckningar .. 3
Arbetslöshetsunderstöd 8, 102

Barnhem ... 8, 96, 147
Barnstuga, daghem och barnkoloni 5, 30, 31
Barnstugor, gemensam förvaltning 8, 98, 148, 166
Barnträdgårdar och klubbar 8, 99, 148
Bekvämlighetsinrättningar 6, 43, 44, 46
Bidrag till övrig idrottsverksamhet 8, 88
Bilagor .. 113
Bilar ... 6, 42, 44, 45
Björnön 7, 73, 74, 75, 135
Bostadsförmedling 9, 105, 151
Bostadsförsörjning .. 38
Bostadsundersökning .. 39
Brandförsvar 5, 25, 124, 158, 183
Brandstation 5, 29, 31
Bussgarage .. 5, 37, 38
Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader 5, 40, 43, 45, 127, 159, 169
Byggnads- och stadsplaneväsen 4, 21

Civilförsvar 5, 23, 124

Daghem och eftermiddagshem 8, 99, 149
Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi 8, 88, 90, 146
Diverse förvaltningsfastigheter 5, 29, 30, 31
Diverse hyresfastigheter 5, 35, 37 38
Drätselkammaren .. 4, 12
Drätselkammarens förråd 6, 41, 44, 45, 128, 160
Drätselkammarens förrådsbyggnader 5, 30, 31
Drätselkontor 4, 12, 13, 116, 156

Elektricitetsverk 6, 60, 132, 161, 170, 172, 185
Elektrotekniska fackskolan 7, 85
Exekutionsverk 4, 20, 122, 157, 169

Sid.
Exploateringsfastigheter 5, 32, 171, 183

Familjebidrag .. 5, 24
Fastighetsförvaltning 5, 27
Fastighetskontor och gemensam förvaltning .. 5, 27, 125, 158, 169
Finansförvaltning 9, 108
Folkpensionering 9, 106, 151
Folkskola och fortsättningsskola 7, 77, 136, 164, 170, 172
Folktandvård ... 7, 65
Fondanslag ... 183
Färjor och ångslupar 6, 52, 129, 160, 185
Fördelning av fondanslagen 187
Försvarsväsen .. 5, 23
Förteckning över fordonsersättningar 169
Förteckning över räntor på fasta tillgångar 171
Förvaltningsfastigheter 28, 171, 183

Gasverk 6, 56, 131, 161, 172, 185
Gatuförvaltning 40, 171
Gatu- och parkförvaltning 5, 40
Gemensam förvaltning för barnstugor 8, 98, 148, 166
Gemensam förvaltning för fastigheter 5, 27, 125, 158, 169
Gemensam förvaltning för gymnastik och idrott .. 8, 87, 89, 145
Gemensam förvaltning för tekniska verken 6, 54, 130, 160, 172
Grustag 6, 42, 44, 45, 128, 171
Gymnastik och idrott 8, 87, 145, 172

Hamnar 6, 49, 129, 160, 170, 185
Hamnförvaltning 6, 49
Hemhjälpsnämnd ... 103
Hemsysterverksamhet 8, 103, 104, 150
Hyresfastigheter 35, 127, 159, 171, 184
Hyresnedsättning 8, 102
Hyresnämnd 9, 107, 151
Hälso- och sjukvård 6, 64
Hästar 6, 43, 44, 45, 128, 160
Hästholmarna 7, 73, 74, 75, 135, 164

Idrottshallen 8, 88, 89, 145
Idrottsplatser 8, 87, 88, 89, 145
Industriella verk 6, 54

Johannisbergsbadet 7, 74, 75, 135
Johannisbergs flygfält 6, 52, 129, 171
Jordbruksfastigheter 5, 35, 171, 184
Jordbruksrörelse 5, 32, 126, 158, 169

Karlslunds tvättinrättning 7, 72, 135, 164
Kommunal flickskola 7, 82, 143, 172
Kommunikationsföretag 6, 52
Kristidsförvaltning 9, 107, 151
Köttbesiktningsbyrå 7, 76, 136, 164

Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel 7, 76
Lån, amortering och räntor 174
Lånemedelsanslag 183
Låneskuld, uppgift å, jämte grafisk framställning 178
Löne- och arvodesstat 114, 153
Löne- och avtalsnämnd 4, 11, 115
Löneplan ... 114

Sid.

Magistrat och rådhusrätt 4, 15, 117, 156
Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen 4, 19
Maskiner .. 6, 42, 44, 45

Njord nr 1 .. 5, 28, 31
Nyanläggningar av gator och vägar 184
Nykterhetsvård 8, 102, 150

Omnibusgarage 5, 37, 38

Parkförvaltning 6, 46, 128, 160, 171, 184
Paviljong i Stadsparken 5, 36, 38
Pensionsavgifter .. 114
Pensions- och understödsstat 156
Pensionärshem 5, 38, 127, 171, 184
Poliklinik 7, 64, 65, 133
Polisväsen och fångvård 4, 15, 118, 156
Polishus .. 5, 29, 30, 31
Praktisk mellanskola 7, 81, 142, 165

Renhållningsverk 7, 70, 134, 163, 172
Rådhus med annex 5, 28, 30 31
Rätts- och ordningsväsen 4, 15
Rörligt tillägg .. 114

Salutorg .. 7, 76, 136
Sammandrag av löne- och arvodesstater 153
Sammandrag av specialstaterna 4
Sammanställning av låne- och fondanslag 183
Sammanställning över stadens pensionsavgifter 167
Sjukförsäkring 9, 106
Skogar 5, 34, 126, 159, 171
Sluten fattigvård 8, 93, 146, 166, 187
Småbåtshamnar 7, 74, 75
Social förmedlingsverksamhet 9, 105
Socialförsäkring 9, 106
Socialvård .. 8, 92, 172
Socialvårdsbyrå 8, 92, 146, 165, 170
Specialstater .. 11
Stadens underställningsfria lånerätt 188
Stadsarkitektkontor 4, 21, 122, 157, 169
Stadsbibliotek .. 8, 90
Stadsfullmäktige 4, 11, 115
Stadsfullmäktige och dess beredningar 11
Stadshotell .. 5, 36, 38
Stadshus .. 31
Stadsingenjörskontor 4, 22, 123, 158, 169
Stadskansli 4, 12, 13, 115, 156
Stadsrevision 4, 11, 115
Statliga läroverk 84, 172
Sundinska huset 5, 36, 38
Systugeverksamhet 8, 103, 104, 151

Taxeringskontor 4, 19, 121
Tekniska verkens gemensamma förvaltning .. 6, 54, 130, 160, 172
Tullhus .. 5, 29, 30, 31

Uddens koloni 8, 100, 149
Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar .. 6, 40, 43, 45

Sid.
Undervisnings- och bildningsverksamhet 7, 77
Ungdomsvård 8, 101, 150
Uppbördsverk 4, 19, 20, 121
Uttaxering jämte grafisk framställning 180

Varmbadhus 7, 71, 135, 163, 172
Varumagasin o. d. 5, 37, 38
Vatten- och avloppsverk 7, 66, 133, 162, 170, 172, 186

Yrkesskola 7, 85, 144, 165, 172

Åklagarväsen 4, 17, 120

Öppen barnavård 8, 96, 148
Öppen fattigvård 8, 94, 147
Övriga ändamål: allmän hygien 7, 65
drätselkammaren 4, 13, 117
friluftsändamål 7, 74
hälso- och sjukvård 7, 65
kristidsförvaltning 9, 107, 151
rätts- och ordningsväsen 4, 18
socialvård 8, 104
undervisnings- och bildningsverksamhet 8, 90, 172, 187

Nr 24. Angående ifrågasatt införlivning med Västerås stad av Västerås-Barkarö socken. (Konf. stfms handl. nr 11/1947 och nr 123/1947 ser. A.)

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till kungl. kammarkollegiet den 28 juni 1950 inkommen skrivelse hemställde Västerås-Barkarö kommun, vilken enligt Kungl. Maj:ts beslut i fråga om den allmänna kommunregleringen skall sammanläggas med Dingtuna och Lillhärads kommuner, om utredning genom kollegiets försorg rörande införlivning av kommunen med Västerås stad. Vid skrivelsen voro fogade protokollsutdrag från under åren 1946 och 1947 i samband med den allmänna kommunregleringen hållna kommunalstämmor med Västerås-Barkarö socken. Som skäl för den begärda införlivningen åberopades enligt protokollsutdragen fördelarna ur kommunikationssynpunkt för kommunens invånare med en införlivning vid uträttandet av kommunala ärenden, samhörigheten mellan staden och landskommunen i bebyggelseavseende m. m.

I en samma den 28 juni till kollegiet inkommen framställning anhöll drätselkammaren i Västerås stad, med förmälan att kammaren därigenom icke toge slutlig ställning till huruvida inkorporering med Västerås stad av Västerås-Barkarö borde ske eller ej, att kollegiet ville verkställa utredning i ärendet. Vissa stadsfullmäktigeprotokoll m. m. voro bilagda framställningen. I skrivelsen åberopades, bland annat, ett av stadsfullmäktige i Västerås över det preliminära förslaget till kommunindelning för länet den 30 januari 1947 avgivet yttrande, däri fullmäktige förklarade sig visserligen tveka att tillstyrka införlivningen ifråga men icke ville motsätta sig en utredning om eventuell inkorporering.

Över framställningarna inhämtade kollegiet yttranden av Dingtuna och Lillhärads kommuner samt av länsstyrelsen i Västerås. Till kollegiet har vidare inkommit en av 8 personer inom Västerås-Barkarö kommun undertecknad skrift i ärendet.

Dingtuna kommun hemställde i sitt yttrande på anförda skäl, att den gjorda framställningen om utredning i inkorporeringsfrågan måtte avslås och att Dingtuna nybildade kommun finge bestå ograverad.

Lillhärads kommun förklarade sig instämma i Dingtuna kommuns i ärendet gjorda uttalande och anförde vidare, att då Dingtuna nybildade kommun redan förut finge anses vara i minsta laget skulle en ytterligare minskning genom överförande av Västerås-Barkarö kommun till Västerås stad omintetgöra de fördelar, som bildandet av storkommunen beräknades medföra.

Länsstyrelsen anförde i sitt utlåtande, utom annat, följande. För tillskapandet av en något så när bärkraftig kommun hade länsstyrelsen sett sig nödsakad sammanföra hela Tuhundra härad till en storkommun och hade länsstyrelsen ansett detta så mycket mera berättigat som de skäl, vilka av Västerås-Barkarö kommun anförts för en inkorporering icke ansetts bärande och i viss mån missvisande. Länsstyrelsen vore vidare av den bestämda uppfattningen, att de av kommunalstämman i sockynen i ärendet gjorda uttalandena icke vore representativa för den allmänna uppfattningen inom kommunen. Vidare vore de ekonomiska förutsättningarna för en totalinförlivning helt andra numera än år 1946. Minskningen för den nybildade Dingtuna kommun

i såväl folkmängd som skatteunderlag genom den ifrågasatta indelningsändringen skulle bli så betydande, att de beräknade fördelarna överhuvudtaget med den nya kommunindelningen kunde befaras komma att utebliva. Med hänsyn till denna icke önskvärda konsekvens av ett bifall till Västerås-Barkarö kommuns nu föreliggande framställning och då man icke enligt länsstyrelsens mening på de svaga skäl, som av kommunalstämman i Västerås-Barkarö socken anförts för en införlivning av kommunen med Västerås stad, borde bryta sönder en så nyligen beslutad ny kommunindelning redan innan konsekvenserna av densamma hunnit visa sig, funne länsstyrelsen sig böra hemställa att Västerås-Barkarö kommuns nu föreliggande framställning icke måtte föranleda någon kollegiets vidare åtgärd.

I ovannämnda till kollegiet från orten inkomna skrift framhölls, att inom Västerås-Barkarö kommun funnes en betydande minoritet, som ansåge en införlivning av kommunen med Västerås stad ej vara förenlig med kommunens verkliga intressen. Det förefölle i stället minoriteten naturligast och mest ändamålsenligt att tre så likartade kommuner som Västerås-Barkarö, Dingtuna och Lillhärad med samma sociala och ekonomiska struktur vore sammanslagna till en enhet.

Genom beslut den 22 september 1949 angående ny indelning av Västmanlands län i borgerliga kommuner har Kungl. Maj:t förordnat, att Västerås-Barkarö, Dingtuna och Lillhärads kommuner skola sammanläggas till en kommun, benämnd *Dingtuna*, vilket beslut överensstämmer med det av vederbörande utredningsman framlagda och av länsstyrelsen tillstyrkta förslaget i länsärendet. Kollegiet hade i sitt underdåniga utlåtande över kommunindelningsförslaget för länet föreslagit, att jämväl Rytterns kommun skulle tillföras den blivande storkommunen, med bland annat den motiveringen, att en sålunda förstärkt kommun skulle kunna tåla det framtida ingrepp, som den ifrågasatta införlivningen skulle åstadkomma. Vid ärendets avgörande inom kollegiet hade emellertid vissa ledamöter reserverat sig och anslutit sig till utredningsmannens och länsstyrelsens förslag.

I det ovan omförmälda, av Västerås stad i det allmänna kommunregleringsärendet avgivna yttrandet hade staden rörande den ifrågasatta införlivningen vidare framhållit, att Västerås-Barkarö kommuns geografiska belägenhet vore sådan, att det vore tveksamt med en införlivning av landskommunen, att nackdelar utan tvekan måste uppkomma för staden att erhålla ett alltför utbrett stadsområde samt att för stadens del för det dåvarande knappast förelåge något behov av utvidgning av stadsområdet åt detta håll.

Länsstyrelsen hade i sitt utlåtande i det allmänna kommunregleringsärendet härutinnan anfört, att vad dittills förekommit i inkorporeringsfrågan icke kunnat övertyga länsstyrelsen om att ur det allmännas synpunkt mycket skulle vara att vinna med en införlivning, varjämte länsstyrelsen icke kunnat underlåta att taga hänsyn till vad från stadens sida andragits mot den ifrågasatta införlivningen. Det geografiska läget av Västerås-Barkarö i förhållande till Västerås vore icke heller sådant, att det direkt inbjöde till en sammanslagning och icke heller torde det kunna förväntas, att någon sådan samhällsbildning med okontrollerad bebyggelse komme att uppstå inom Västerås-Barkarö intill stadens gräns, som kunde för stadens del motivera ett ingripande genom inkorporering.

Enligt kollegiets mening ha icke i ärendet förebragts skäl, som under angivna omständigheter kunna motivera föranstaltande genom kollegiets försorg av en utredning av frågan om införlivning av Västerås-Barkarö kommun med Västerås stad. Vid sådant förhållande finner kollegiet de nu föreliggande framställningarna från Västerås-Barkarö kommun respektive Västerås stads drätselkammare icke föranleda någon kollegiets vidare åtgärd.

Detta meddelas länsstyrelsen till kännedom.

Avskrifter av denna skrivelse komma genom kollegiets försorg att för kännedom tillställas drätselkammaren i Västerås stad samt kommunalnämnderna i Västerås-Barkarö, Dingtuna och Lillhärads socknar. Stockholm den 7 september 1950.

(Sten Grönvall) **(H. Skotte)** **(Gunnar Kjellberg)**

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Staffan Obring.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 25

Nr 25. Motion ang. inrättande av en fastighetsnämnd.

Den 26 augusti 1948 ha stadsfullmäktige beslutat till bostadsutredningskommittén remittera en då föreliggande motion av herrar B. W. Alwestrand, Erik Berglind, Eric Lindgren och Einar Jonsson om inrättande av ett särskilt organ i staden, förslagsvis kallat fastighetsnämnden, med uppgift att svara för samtliga bostads- och fastighetsärenden.

Motionen hade följande lydelse:

"Sedan bostadsfrågan ägnats ytterligare uppmärksamhet från statsmakternas sida, vilket bl. a. resulterat i beviljandet av familjebostads- och bränslebidrag även till 2-barnsfamiljer, kommer detta vid ett effektivt utnyttjande att medföra ytterligare medverkan från de kommunala organens sida. Det kan starkt ifrågasättas om inte tidpunkten är lämplig för en stad av Västerås storlek att till en speciell nämnd överlåta D. K:s ganska betungande arbete med bostads- och fastighetsfrågor. Härigenom skulle staden ytterligare kunna följa bostads- och fastighetsärenden och snabbt tillvarataga de nya bostadsförmåner som genom statsmakternas försorg lämnas medborgarna.

Undertecknade föreslå att ett särskilt organ inrättas i staden, förslagsvis kallat Fastighetsnämnd bestående av 7 ledamöter, vars uppgift blir att svara för samtliga bostads- och fastighetsärenden."

Bostadsutredningskommittén har i yttrande den 19 oktober 1950 anfört följande:

Kommittén har för frågans bedömande bl. a. genom Svenska Stadsförbundets medverkan och genom studiebesök genom delegation i Uppsala sökt införskaffa uppgifter om huru denna fråga utvecklats i andra svenska städer. Sålunda ha handlingar och instruktioner genomgåtts beträffande bl. a. Avesta, Alingsås, Djursholm, Karlskoga, Lidingö, Nynäshamn, Sandviken, Södertälje och Uppsala.

Fastighetsnämnden eller bostadsnämnden har ibland ordnats såsom ett helt fristående organ, som omhänderhar inte blott drätselkammarens uppdrag såsom förmedlingsorgan för statliga lån och bostadsbidrag utan även hela förvaltningen av stadens fastigheter och mark och som även köper och försäljer mark samt bevakar stadsplanefrågorna. Ibland åter ingår nämnden under drätselkammaren och har där att verkställa bostadsbehovsundersökningar, följa utvecklingen, taga initiativ för planeringen ifråga om nybyggnads- och saneringsverksamheten liksom ock att taga del i den stadsplanemässiga exploateringsverksamheten samt — självfallet — att fungera som förmedlingsorgan. I båda dessa fall kan nämnden ha ansvaret för eller vara styrelse för den kommunala bostadsförmedlingen.

Ett spörsmål, som därför i detta sammanhang synts vara av särskilt intresse om man tolkar motionens innebörd så, att det föreslagna organet även skulle handhava förvaltningen av stadens fastigheter, har varit lagligheten av beslut att inrätta ett

sådant organ. Kommittén har därför till stadsombudsmannen riktat nedanstående förfrågan: "Bland det material, som erhållits från Stadsförbundet i samband med kommitténs utredning i anledning av motionen om inrättande av en speciell nämnd för bostads- och fastighetsfrågor, finnes även bilagda PM av 30/10 1946 angående lagligheten av självständig fastighetsnämnd.

Lagligheten av att inrätta dylika nämnder och åt dem uppdraga att svara för förvaltningen av exploaterings- och bostadsfastigheter eller annan staden tillhörig fast egendom lär ha varit föremål för prövning av 1947 års sakkunniga rörande den allmänna bostadspolitikens organisation, men med hänsyn till innehållet i 44 § 1 mom. LKL och 52 § LKS ha de sakkunniga ansett det icke lagligen möjligt att överlämna förvaltningen av en kommuns fastigheter till annat organ än kommunalnämnd resp. drätselkammare. Det lär därför ha föreslagits viss ändring i kommunallagarna (laglighetsspörsmålet torde dock aldrig genom besvär ha underställts regeringsrättens prövning)."

Stadsförbundets åberopade uttalande hade följande lydelse:

"Lagligheten av självständig fastighetsnämnd.

Som vi redan tidigare framhållit vid telefonsamtal är det förevarande spörsmålet mycket svårbedömt. Å ena sidan torde förvaltningen av stadens fastigheter enligt kommunallagen för stad vara att betrakta som en av drätselkammarens ordinarie arbetsuppgifter och detta tyder ju närmast på att kammaren icke kan berövas denna förvaltning i dess helhet. Den centrala finanspolitiska ställning, som uppenbarligen avsetts för drätselkammaren, skulle ju också i betänklig grad rubbas, därest den betydelsefulla fastighetsförvaltningen utbrötes. Å andra sidan förutsätter § 7 LKS att stad kan för särskilda förvaltningsbestyr utse speciella förvaltningsorgan. Med hänvisning härtill har man på sina håll hävdat den uppfattningen, att fastighetsförvaltningen tillhör drätselkammarens verksamhetsområde blott för det fall att särskild eller särskilda styrelser icke utsetts att ta hand därom.

Något prejudikat, som belyser frågan, finnes oss veterligt icke. I allmänhet synas städerna i förevarande avseende icke ha velat gå utanför drätselkammarens ram och där undantagsvis så skett har man vanligen inskränkt förvaltningsuppdraget till vissa särskilda fastigheter. (I Karlskoga synes man dock, liksom i Nynäshamn, ha överlåtit hela fastighetsförvaltningen på en fastighetsnämnd.) Spörsmålet har varit föremål för särskild uppmärksamhet i Malmö, där man 1922 ifrågasatte att tillskapa två fullt självständiga drätselkammare, en för finansärenden och en för fastighetsförvaltning. Olika åsikter i tolkningsfrågan hävdades därvid av magistraten, som ansåg att fastighetsförvaltningen kunde utbrytas, och länsstyrelsen, som under hand gav uttryck för en motsatt uppfattning.

Att med bestämdhet svara på frågan, huruvida stadsfullmäktige i Nynäshamn varit befogade att inrätta den ifrågavarande fastighetsnämnden, är som synes tämligen vanskligt. Med hänsyn till konsekvenserna för drätselkammarens del äro vi dock mest böjda för uppfattningen att lagstiftaren icke tänkt sig och än mindre velat möjliggöra en dylik total utbrytning av fastighetsförvaltningen och att följaktligen stadsfullmäktige överskridit sin befogenhet."

Härtill har stadsombudsmannen den 30 juni 1950 avgivit följande yttrande:

"Nämnda fråga är såsom stadsförbundet framhållit tveksam. Till en början må framhållas, att från regeringsrättens praxis icke någon säker ledning kan inhämtas huruvida fastighetsförvaltningen för drätselkammarens vidkommande är en obligatorisk uppgift. Inom den juridiska litteraturen har frågan bedömts på olika sätt. Den dåvarande andre sekreteraren i Svenska Stadsförbundet, Henning Karlsson, har uti en artikel i förbundets tidskrift för år 1919, sid. 188 f. f. uttalat, att kommunallagstiftningen icke skulle lägga något hinder i vägen för att exempelvis en särskild nämnd för fastighetsärenden upprättades. Karlsson stöder denna åsikt på innehållet i § 7 andra stycket i lagen om kommunalstyrelse i stad, där det heter: "Förvaltning och verkställighet tillkomma drätselkammaren eller de styrelser, nämnder eller personer, som äro utsedda för särskilda förvaltnings- eller verksamhetsbestyr." Enligt Karlssons mening kan bestämmelsen i § 52 att drätselkammaren har att förvalta stadens egendom, icke anses innebära annat än ett fixerande av drätselkammarens verksamhetsområde för det fall, att särskilda styrelser icke tillsatts. Denna uppfattning torde emellertid icke kunna godkännas, då den, utdragen i sina konsekvenser, skulle kunna leda till att stadsfullmäktige helt och hållet kunde sätta drätselkammaren ur spel. En annan, mera modererad uppfattning, företrädes av Paul Grante, vilken i sin avhandling: "Om den kommunala instruktions- och finansmakten" gör sig till tolk för den meningen, att en nämnd för exempelvis förvaltningen av stadens hyresfastigheter skulle kunna inrättas och intaga en fristående ställning i förhållande till drätselkammaren blott den "slutliga koncentrerade medelsförvaltningen, som hänför sig till fastigheternas årliga vinst och förlust samt den budgetära uppläggningen av verksamheten" förbehållas kammaren. Även denna uppfattning leder till ett starkt uttunnande av drätselkammarens verksamhetsområde. Enligt gällande rättsregler kunna stadsfullmäktige icke i det särskilda fallet ingripa i drätselkammarens förvaltningsbefogenheter. En principiell gränsdragning har nämligen gjorts mellan å ena sidan fullmäktigerepresentationens anslagsbeviljande och normgivande funktioner och å andra sidan drätselkammarens och övriga förvaltningsorgans verkställande uppgifter. Vore de företrädda uppfattningarna riktiga, skulle detta kunna medföra att stadsfullmäktige på en omväg blandade sig i rena förvaltningsfrågor genom att besluta uppdraga åt någon kanhända endast tillfälligt tillsatt styrelse eller kommitté att övertaga vissa av drätselkammarens funktioner. Något dylikt kan icke ha varit lagstiftarens mening. Den obligatoriska karaktären av stadgandet i § 52 framgår även av ordalydelsen i lagrummet, då det heter: "Drätselkammaren *har* att förvalta etc. . . ." Huruvida bostadssakkunniga varit inne på denna fråga känner jag icke till. Inom kommunallagskommittén hyser man emellertid den uppfattningen att ett beslut om inrättande av exempelvis en fastighetsnämnd icke är förenligt med nu gällande rätt. Det är riktigt att man inom kommunallagskommittén överväger en ändring av ifrågavarande bestämmelser i syfte att möjliggöra en sådan anordning, varom nu är fråga.

Under nu angivna förhållanden bör enligt mitt förmenande frågan om inrättande av en fastighetsnämnd vila i avbidan å ny lagstiftning."

Då sålunda lagligheten av att inrätta en fastighetsnämnd kan ifrågasättas, har kommittén ansett sig böra begränsa uppdraget till att omfatta förslag i motionens anda till en effektivisering av fastighetsärendenas behandling inom ramen av nuvarande organisation av drätselkammaren.

Enligt den nu gällande arbetsfördelningen mellan drätselkammarens ledamöter fungerar en särskild bostadsdelegation om 5 personer. Denna kan i sin nuvarande utformning ganska väl genom ledamöternas olika kontakter samordna intressen gällande byggnadsnämnden, den kommunala bostadsproduktionen, kommunikationsfrågorna, industriens bostadsfrågor, ledningsfrågor, socialvården, hyresgäströrelsen, fastighetsägarna och hyresnämnden. Emellertid finnes inom drätselkammaren även delegationer för t. ex. frågor rörande köp och försäljning av fastigheter, för tillsynen över stadens tomtfastigheter och byggnader etc. Det har synts kommittén möjligt att genom en omdisposition av vissa av drätselkammarens delegationer och en samordning av vissa av dessa det kunde vara möjligt att ge — den eventuellt utökade — bostadsdelegationen (eller fastighetsdelegationen) en fastare utformning och ett program, som gör det möjligt för delegationen att icke endast syssla med löpande ärenden utan även kunna sättas in på långtidsplanering på bostadsförsörjningens område, kunna taga initiativ både gällande fastighetsfrågor, bostads- och bidragsfrågor, sanerings- och stadsplanefrågor etc.

Med anledning av vad ovan anförts — och då efter motionens avgivande drätselkammarens bostadsdelegation tillkommit — får kommittén härmed föreslå stadsfullmäktige besluta

dels att ifrågavarande motion icke måtte för närvarande till vidare åtgärd föranleda,

dels att uppdraga åt drätselkammaren att överse och samordna sin arbetsfördelning å olika delegationer med beaktande av vad ovan av kommittén anförts, eventuellt genom särskilda instruktioner för dessa, samt inkomma till stadsfullmäktige med det eventuella förslag till de ändringar i drätselkammarens eget reglemente, vartill arbetsfördelningen kan föranleda.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 Ser. B nr 26

Nr 26. Angående val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag utgå med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Utskottet vill till en början anmäla, att förslag angående val av ledamöter i taxeringsnämnderna kommer att föreläggas stadsfullmäktige först vid decembersammanträdet, då länsstyrelsen ännu icke fattat beslut angående taxeringsdistriktsindelningen för nästa år. Sådant beslut kan förväntas först under senare hälften av denna månad.

Liksom föregående år har beredningsutskottet i de fall, då så ansetts erforderligt, särskilt föreslagit i vilken ordning suppleanterna böra tjänstgöra vid förfall för ordinarie ledamot. I den mån föreskrifter i gällande lag och författning ej till annat föranleda har utskottet därvid som regel följt samma system, vilket tillämpas beträffande beredningsutskottets suppleanter.

Hamnstyrelsen.

Till ledamot av hamnstyrelsen för tiden intill 1955 års utgång föreslås omval av civilingenjören Arne Mattson.

Enligt gällande hamnordning väljas ledamöterna i hamnstyrelsen på sådant sätt att vid varje kalenderårs utgång en ledamot utgår ur styrelsen. Genom något förbiseende har ledamoten av styrelsen, hyvlaren K. H. Thorén, blivit vald för tiden intill 1952 års utgång i stället för såsom rätteligen bort ske för tiden till 1953 års utgång. Utskottet föreslår därför nu att stadsfullmäktige förklarar herr Thorén rätteligen vald för tiden intill 1953 års utgång.

Utskottet föreslår vidare omval av ingenjören Carl Olof Eliasson såsom suppleant i styrelsen för tiden intill 1953 års utgång.

Utskottet föreslår i detta sammanhang att av suppleanterna herr Uhlin skall tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Thorén, Björk och Åke Johansson; herr Lindén vid förfall för herr Arne Mattson samt herr Eliasson vid förfall för herr Larsson.

Löne- och avtalsnämnden.

Utskottet föreslår att till ledamot i löne- och avtalsnämnden, för tiden intill 1954 års utgång omväljes avsynaren Martin Holmberg samt nyväljas ingenjören Gust. Lindén i stället för vägdirektören A. Wolff och direktören B. W. Alwestrand i stället för järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, båda för tiden intill 1954 års utgång.

Vidare föreslår utskottet att till suppleanter för samma tid utses i stället för herr Lindén assistenten Alf Hellberg, Emausgatan 33 A, och i stället för herr Alwestrand ombudsmannen Karl Karlsson, Starvägen 6, Västerås.

Vidare föreslår utskottet, att av suppleanterna herrar Larsson och Karlsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl,

Holmberg, Thorén och Dahlström samt Alwestrand; samt herrar Green och Hellberg i nu nämnd ordning vid förfall för endera av eller båda herrar Pers och Lindén.

Byggnadsnämnden.

Utskottet föreslår omval för tiden intill 1954 års utgång av ledamöterna byggmästaren Fritz Eklund, fastighetsförvaltaren David Johansson, byggnadskontrollanten Axel Eriksson och civilingenjören Albert Andersson.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda civilingenjören John Broberg, ingenjören Erland Gustafson och byggmästaren David Wennhall samt nyval av mätningsmannen Klas Nyberg, Enköpingsgatan 3, Västerås.

Tillika föreslår utskottet, att av suppleanterna herr Gustafson skall tjänstgöra vid förfall för herr Eklund, herr Wennhall vid förfall för herr David Johansson, herr Nyberg vid förfall för herr Axel Eriksson och herr Broberg vid förfall för herr Albert Andersson.

Brandstyrelsen.

Till ledamöter i brandstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång föreslår utskottet filaren Gustaf Hellsten i stället för muraren J. F. Polander och metallarbetaren Stig Johansson i stället för byggnadssnickaren Fritz Nyberg.

Till suppleanter för tiden intill 1954 års utgång föreslås omvald ingenjören Börje Lundh samt i stället för filaren Gustaf Hellsten instruktören Karl Hovander, Emausgatan 3 C, Västerås.

Till suppleant i stället för metallarbetaren Stig Johansson för tiden intill 1952 års utgång föreslås målaren C. A. Grönberg.

Utskottet föreslår tillika, att av suppleanterna herrar Göthlin, Hofvander och Grönberg i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hellblom, Hellsten och Johansson samt herrar Albert Andersson och Lundh i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Robsahm och Åkerman.

Ungdomsvårdsstyrelen.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden intill 1954 års utgång av fru Lilian Svensson, kaptenen Axel Edström och rektorn Ingeborg Jansson.

Sedan herr Sjöberg skriftligen avsagt sig ledamotskapet i ungdomsvårdsstyrelsen med innevarande års utgång, får utskottet till ny ledamot i herr Sjöbergs ställe för tiden intill 1952 års utgång föreslå gjutaren Sven Ring.

Till suppleanter i styrelsen för tiden intill 1954 års utgång föreslås i stället för sekreteraren Folke Nilsson laboratoriebiträdet Rune Gunnarsson och i stället för gjuteriarbetaren Gösta Andersson fru Ellen Björk.

Tillika föreslår beredningsutskottet, att av suppleanterna fröken Linnéa Eriksson och herr Gunnarsson samt fru Björk i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herr Inge Jonsson, fru Lilian Svensson samt herrar Edström, Karl Olov Johansson och Ring även som herrar Ahlstedt och Gustafsson i nu nämnd ordning vid förfall för fröken Ingeborg Jansson.

Arbetslöshetsnämnden.

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för år 1951 föreslås omvalda ombudsmannen Erik Pettersson, överingenjören Folke Petrén, ingenjören Axel Andberger, hyvlaren

K. H. Thorén, ingenjören Carl-Gustav Enskog, portvakten Erik Andersson, fru Anna Larsson och vaktmästaren Uno Hillborg.

Till ledamöter i nämnden för samma tid föreslås nyvalda i stället för direktören K. R. Liljeblad, direktören Sven E. Eriksson och i stället för valsverksarbetaren Axel Hellman ombudsmannen Karl Karlsson.

Till suppleanter i nämnden för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvalda byråföreståndaren Eric Croner, socialkuratorn John Johansson, metallarbetaren Gustav Fredriksson och ingenjören Börje Lundh samt för samma tid nyval av omnibuschauffören Harald Ek, Utmarksgatan 13, i stället för ombudsmannen Karl Karlsson samt i stället för verkstadsarbetaren Tore Söderberg, metallarbetaren Sven Pettersson, Frihetsvägen 12, Västerås.

Vidare föreslås att av suppleanterna herrar John Johansson, Fredriksson, Ek och Sven Pettersson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Thorén, Erik Andersson, Erik Pettersson, fru Anna Larsson och herr Uno Hillborg samt Karl Karlsson; herr Croner vid förfall för någon av eller båda herrar Andberger och Eriksson, ävensom herr Lundh vid förfall för någon av eller båda herrar Enskog och Petrén.

Till revisorer för år 1951 föreslås omvalda banktjänstemannen Axel Lindell och typografen Rune Göthlin med respektive tjänstemannen K. Lönnroth och metallarbetaren Olle Dahlin såsom suppleanter.

Slutligen får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1951 års utgång föreslå ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén. Vidare tillstyrker utskottet stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen såsom revisor för nu nämnda tid förorda gjutaren Sven Ring med stationsinspektoren A. Jungert såsom suppleant.

Hyresnämnden.

Beredningsutskottet föreslår att till *ledamot vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet* måtte utses blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter bankkamreraren A. Ridner och ombudsmannen H. Jäfvert att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till *ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* måtte utses föreståndaren Rudmar Thunell samt till suppleanter ombudsmannen Georg Uhlin och magistratsvaktmästaren Helge Thorell, att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till *ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet,* måtte utses köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson såsom suppleant.

Beredningsutskottet föreslår tillika att uppdragen skola avse tiden till och med den 30 september 1951 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas tiden intill utgången av samma år.

Barnavårdsnämnden.

Lärarinnan Birgit Bodén har skriftligen avsagt sig uppdraget såsom suppleant i barnavårdsnämnden.

Utskottet, som tillstyrker stadsfullmäktige att godkänna avsägelsen, föreslår till ny suppleant för tiden intill 1953 års utgång folkskollärarinnan Barbro Wallin.

Badhusstyrelen.

Utskottet föreslår omval av ledamöterna f. drätseldirektören Theofil Öberg och vägaren Georg Andersson för tiden intill 1954 års utgång.

Till nya ledamöter för samma tid föreslås i stället för stadsläkaren Gustav Andrén ingenjören Gust. Lindén och i stället för typografen Sigfrid Barkman filaren Oskar Andersson.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och ombudsmannen Karl Erik Lindvall. Den sistnämndes mandattid utgår enligt senaste val med år 1952 men skulle rätteligen ha utgått med innevarande år. För att rätta till sålunda förelupen felaktighet föreslås sålunda, att Lindvall nu omväljes på två år.

I stället för verkstadsarbetaren Tore Söderberg föreslås till suppleant för tiden intill 1954 års utgång låssmeden B. V. Andersson. Vidare föreslås till suppleanter för tiden intill 1952 års utgång i stället för filaren Oskar Andersson grovarbetaren Gösta Classon och i stället för herr Lindén lärarinnan Evy Ekström.

Beredningsutskottet föreslår, att av suppleanterna herrar Lindvall, Classon och B. V. Andersson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Persson, Georg Andersson, fru Hilda Bergsten, fröken Anna Carlsson och herr Oskar Andersson, herr Vennerholm vid förfall för herr Öberg och lärarinnan Evy Ekström vid förfall för herr Lindén.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Till ledamöter för tiden intill 1954 års utgång föreslås omvalda fru Ellen Björk och plåtslagarmästaren Lennart Lennervik samt till ny ledamot i stället för förmannen C. F. Larsson instruktören Karl Olov Johansson för samma tid.

Styrelsen för Västerås arbetarinstituts förening.

Till ledamöter för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda metallarbetaren Ruben Karlsson och pastorn Nils Palmqvist.

Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier.

Till ledamot för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvald fastighetsförvaltaren David Johansson och till suppleant för samma tid överläraren G. Brismar.

Till revisor för 1951 års räkenskaper föreslås omval av förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

Hästuttagningsnämnden.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1954 års utgång föreslås lantbruksinspektoren Lars Jansson, lantbrukaren Georg Wässman och omnibuschauffören Harald Ek.

Till suppleanter för samma tid föreslås lantbrukaren Jakob Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick och lantarbetaren David Nilsson, Malma, Västerås.

Suppleanterna inträda vid förfall för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här ovan nämnts.

Revisorer:

1) *Av stadens räkenskaper:*

Till ordinarie revisorer för år 1951 föreslås förmannen Karl Engdahl, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, gjutaren Sven Ring, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid föreslås kassören Valter Larsson, typografen Rune Göthlin, ombudsmannen Karl Erik Lindvall, förmannen Tage Engelbrektsson, civilingenjören Gunnar Dahlby, ingenjören Paul Jansson och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Beredningsutskottet föreslår, att av suppleanterna herrar Larsson, Göthlin, Lindvall och Engelbrektsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Holmberg, Thunell och Ring; herr Dahlby vid förfall för herr Holmén; herr Jansson vid förfall för herr Lindén och herr Linderborg vid förfall för herr Hellman.

2) *Av arbetareinstitutets räkenskaper:*

Utskottet föreslår till omval såsom revisor för år 1951 banktjänstemannen Axel Lindell och såsom suppleant för samma tid socialkuratorn John Johansson.

3) *Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper:*

Till revisorer för år 1951 föreslås omvalda föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner.

Såsom suppleant för samma tid föreslås omvald förmannen Tage Engelbrektsson.

4) *Av Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet:*

Utskottet föreslår till omval för år 1951 föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner såsom suppleant under samma tid.

5) *Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås:*

Till revisor för år 1951 föreslås omvald föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

6) *Av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper:*

Till revisor för år 1951 föreslås omvald föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

7) *Av Västerås Musikskolas räkenskaper:*

Till revisor för år 1951 föreslås omval av föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

Västerås Kaféaktiebolag.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter i bolaget för tiden intill 1952 års ordinarie bolagsstämma omväljas ingenjören Kurt Sjölin och ekonomichefen Gösta Lundberg samt nyväljes fastighetsförvaltaren David Johansson i stället för stuveriförmannen Carl Hellström, vilken avlidit.

Till suppleant för samma tid föreslås omvald ingenjören Ragnar Magnusson samt till ny suppleant i stället för fastighetsförvaltaren David Johansson socialkuratorn John Johansson.

Till revisor för 1950 års räkenskaper föreslås omvald bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och såsom suppleant för honom under samma tid köpmannen Oscar Kihlgren.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål förslås omvalda för tiden intill 1952 års utgång f. folkskolläraren G. Leontein och fru Greta Schörling samt nyval av lärarinnan Evy Ekström i stället för majoren G. Robsahm.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till ledamöter för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och fru Astrid Andersson.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Beredningsutskottet föreslår, att för tiden intill 1952 års utgång utses följande ledamöter i nämnden.

Från tjänstemannaklassen: Tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Från handlande- och hantverkareklassen: Plåtslagarmästaren Lennart Lennervik och fru Agda Johansson.

Från arbetsklassen: Fru Ester Karlsson.

Maria Hallanders donationsfond.

Till ledamöter för tiden intill 1954 års utgång föreslås omvald fru Lisa Härenstam och i stället för fru Alma Larsson fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12, Västerås.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Till ledamöter för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda fru Anna Vestberg och fru Gerda Eng.

Kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden.

I skrivelse till utskottet har ledamoten av kommittén fru Karin Kjelldahl hemställt att bliva entledigad från uppdraget.

I det utskottet tillstyrker godkännande av avsägelsen föreslår utskottet till ledamot i kommittén i fru Kjelldahls ställe byggnadsingenjören Gustav Ahlqvist, Hållgatan 21 B, Västerås. Uppdraget är icke tidsbegränsat.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom föreslås för år 1951 omvalda fastighetsförvaltaren David Johansson, förmannen Hugo Ericsson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner E. Johansson.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och byggmästaren E. Alb. Myrberg.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1951—1955 föreslås kontorschefen Einar Keijser, advokaten J. Ruben Nyman och fastighetsförvaltaren David Johansson.

Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Dylika sakkunniga väljas av rådhusrätten bland fem av stadsfullmäktige föreslagna personer.

Beredningsutskottet föreslår, att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Carl Bergqvist, sjökaptenen Ruben Stene, Emausgatan 41 A, Västerås, hamnfogden E. Bergkvist och sjökaptenen Eric Laurentius Ericson uppföras på förslag till sakkunniga för år 1951.

Vägsynenämnden för Västerås stad.

Till suppleant i vägsynenämnden för tiden intill 1951 års utgång föreslås i stället för direktören K. Sjöfält, som avflyttat från staden, kassören Valter Larsson, Linnégatan 2, här i staden.

Västerås den 8 november 1950.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG

Per Siösteen.

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1950 **Ser. B nr 27**

Nr 27. Val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas mandat upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Redaktionssekreteraren Bengt Dahlander har med anledning av förestående avflyttning från staden från och med årsskiftet avsagt sig de kommunala uppdrag, vilka av honom innehavas på grund av stadsfullmäktiges val.

Utskottet föreslår stadsfullmäktige att med godkännande av herr Dahlanders avsägelse utse efterträdare till honom i enlighet med vad här nedan angives:

Gatunamnsberedningen: Till ledamot i gatunamnsberedningen föreslås i herr Dahlanders ställe nuvarande suppleanten i beredningen, posttjänstemannen C. A. Litsén.

Till ny suppleant i Litséns ställe föreslås droskägaren John Eriksson.

Tillika föreslås, att av suppleanterna herrar Alvar O. Johansson och John Eriksson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon av eller båda herrar Eklund och Litsén samt herr Söderholm vid förfall för någon eller några av herrar Drakenberg, Smedinger och Jirlow.

Uppdragen äro icke tidsbegränsade.

Folkskolestyrelsen:

Till ledamot i folkskolestyrelsen för tiden intill 1951 års utgång föreslås i stället för herr Dahlander nuvarande suppleanten metallarbetaren Ruben Berg.

Till ny suppleant efter herr Berg för samma tid ~~ledamot i kulturnämnden för tiden intill 1952 års utgång efter herr Dahlander~~ föreslås socialkuratorn John Johansson.

Tillika föreslår utskottet att av suppleanterna fru Pettersson samt herrar Hedman och John Johansson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sund, David Johansson, fru Schörling, herr Inge Johnsson, fru Berg samt herrar Grip och Ruben Berg; herr Billert vid förfall för någon eller båda herrar Leontein och Pers; herr Carlfors vid förfall för någon av eller båda herrar Folke Ericsson och Forshem samt herr Andersson vid förfall för fru Greta Gustafsson.

Kulturnämnden:

Till ny ledamot i kulturnämnden för tiden intill 1952 års utgång efter herr Dahlander föreslås socialkuratorn John Johansson.

Kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek:

Till ledamot i denna kommitté föreslås i herr Dahlanders ställe portvakten Erik Andersson.

Uppdraget är icke tidsbegränsat.

Byggnadskommittén för tillbyggnad av tekniska skolan:

Till ledamot i denna kommitté föreslås i herr Dahlanders ställe metallarbetaren Ruben Berg.

Uppdraget är icke tidsbegränsat.

Kommittén för översyn av Västerås stads skolväsende:

Till ledamot i denna kommitté i herr Dahlanders ställe föreslås metallarbetaren Ruben Berg.

Uppdraget är icke tidsbegränsat.

Lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna läroverk:

Till suppleant i lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna läroverk föreslås i herr Dahlanders ställe för tiden intill 1953 års utgång fru Gun Löv, Nansengatan 3, här i staden.

Utskottet föreslår vidare val av ledamöter och suppleanter i

Direktionen för Badelunda, Björksta och Tortuna socknars fattigvårdsförbund:

Enligt en av länsstyrelsen den 7 januari 1929 fastställd förbundsordning utgöra Badelunda, Björksta och Tortuna socknar ett kommunalförbund med ändamål att hålla ett ålderdomshem för mottagande av sådana socknarnas understödstagare, som är i behov av vård å dylik anstalt. Förbundets angelägenheter handhaves av en direktion bestående av 7 ledamöter jämte lika många suppleanter, valda för en tid av två år i sänder. Badelunda socken utser därav tre ledamöter och tre suppleanter. Efter Badelunda sockens inkorporering med staden skola dessa tre ledamöter och suppleanter utses av stadsfullmäktige.

Utskottet föreslår till ledamöter i direktionen för tiden intill 1952 års utgång förrådsarbetaren Bror Andersson, Långby, Badelunda, fru Helga Hall och hemmansägaren Karl Wässman, Tibble.

Till suppleanter för samma tid föreslås lantbruksarbetaren Axel Lundberg, Malma gård, tjänstemannen Gösta Sjöberg och arrendatorn Eric Agrell, Bjurhovda.

Suppleanterna föreslås skola vara personliga till ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter härovan angivits.

Taxeringsnämnderna:

Enligt länsstyrelsens beslut gäller den nuvarande indelningen av taxeringsdistrikt oförändrad även under nästa år med undantag av att numreringen omkastats beträffande ett par distrikt. Sålunda får det nuvarande 20:de distriktet nr 18, det nuvarande 18:de distriktet nr 19 och det nuvarande 19:de distriktet nr 20.

Utskottet föreslår, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av taxeringsnämnderna skola vara tre jämte lika många suppleanter med undantag av 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 19:de, 20:de och 21:a distrikten, i vilka böra utses fem ledamöter och lika många suppleanter.

Suppleanterna bör såsom hittills tjänstgöra för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas.

1:sta taxeringsdistriktet:

Ledamöter: f. överpostiljonen J. E. Wirén, direktören O. Maunsbach och typografen Gustaf Pettersson.

Suppleanter: Motormontören Erik E. W. Larsson, fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och verkmästaren Uno Hillborg.

2:dra taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Gunborg Johansson och köpmannen Erik Ahlström.

3:dje taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Roland Forsberg och maskinmästaren A. Lundström.

Suppleanter: Flygplansmontören Erik Bengtsson, metallarbetaren Edvard Andersson och kontoristen Ingrid Andersson.

4:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Ericsson, sjukbesökaren Birger Grip, förvaltaren Gunnar Andersson, arrendatorn Eric Agrell och lantbrukaren Erik Alm, Berga, Västerås.

Suppleanter: Fru Greta Lundin, Tunbyvägen 17, Västerås, jordbruksarbetaren Axel Lundberg, Malma gård, Västerås, byggnadssnickaren Ruben Pettersson, inspektören J. E. Bergström och köpmannen Gösta Brandt.

5:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Gjuteriarbetaren Bertil Linderborg, svarvaren Georg Karlsson och civilingenjören John Stålhammar.

Suppleanter: Gjuteriarbetaren Verner Andersson, metallarbetaren Stig Johansson och distriktssköterskan Iris Fagerlund.

6:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Axel Boberg och ingenjören Thore Kättström.

Suppleanter: Fru Marta Johansson, metallarbetaren Gutav Hellsten och kassören Oskar Rudén.

7:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Pettersson och apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Förrådsarbetaren Edvin Agermalm, Tessingatan 6, Västerås, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Fröbom, hyvlaren K. H. Thorén och stationsinspektoren A. Jungert.

Suppleanter: Metallarbetaren Ruben Berg, metallarbetaren Ruben Karlsson och järnhandlaren Henning Larsson.

9:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och apparatprovaren Bengt Norman.

Suppleanter: Metallarbetaren Harry Andersson, Statorvägen 3 A, kamreraren S. Holmblad och ritsaren John Olsson, Statorvägen 5 B, Västerås.

10:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och maskinprovaren Petrus Jonsson.

Suppleanter: Metallarbetaren Arne Skogh, köpmannen K. Torstenson och sjökaptenen Ruben Stene, Emausgatan 41 A, Västerås.

11:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Förmannen Tage Engelbrektsson, metallarbetaren Em. Råberg och kammarskrivaren Gunnar Bergström.

Suppleanter: Gjutaren Elis Svensson, apparatprovaren Stig Håvberg, Aseastigen 2 A, Västerås och maskinisten David Eriksson, Bruksgatan 6, Västerås.

12:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Gjutaren Gustav Nyman, typografen Rune Göthlin, folkskolläraren Arvid Eng, Föreningsgatan 42, inspektören Lars Jansson och järnarbetaren Olle Berglund.

Suppleanter: Kriminalkonstapel Folke Rebermark, ingenjören Sixten Larsson, S:ta Ursulavägen 42, fotografen David Eriksson, exekutorn J. V. Sundquist, metallarbetaren Erik Sand, Föreningsgatan 3.

13:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, metallarbetaren Allan Skult, köpmannen Ragnar Wassberg, Jakobsbergsgatan 24 B.

Suppleanter: Gjutaren Sven Ring, konditoriarbetaren Sven Nilsson, kontoristen Birgit Thor, Klockartorpsgatan 17 C.

14:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, fru Hildur Strandberg, ombudsman Olle Berggren, lokföraren Harald Blomkvist.

Suppleanter: Snickaren Gunnar Eriksson, Drottninggatan 32 A, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, ingenjören Olof Lindskog, Jakobsbergsgatan 14 E, kommunalarbetaren Klas Larsson, Götgatan 11, lokföraren Hjalmar Norberg.

15:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Janson, metallarbetaren Nils Pettersson.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, fru Britta Öyen, Jakobsbergsgatan 33, lagerföreståndaren Martin Lindberg.

16:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin, vaktmästaren E. A. Lindstedt.
Suppleanter: Avläsaren Tore Areen, Spantgatan 5 B, köpmannen Nils Andersson, filaren Emanuel Larsson, Spantgatan 11.

17:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror G. Carlstedt, valsverksarbetaren Axel Hellman.
Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, metallarbetaren Geron Eriksson, köpmannen Helmer Urby, kantorn K. G. Söderlund, rörarbetaren Erland Andersson.

18:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell, assistenten Eric Hultåker.
Suppleanter: Fru Margit Pettersson, borraren Albin Zetterkvist, fru Maj-Britt Nordström.

19:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson, köpmannen Oscar Kihlgren.
Suppleanter: Fru Ester Karlsson, butiksföreståndaren Lindor Kagg, kontoristen Gustav Eriksson, ombudsmannen Carl Ölander, köpmannen Sigfrid Holm.

20:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Kontoristen Isidor Larsson, avsynaren Ragnar Kragge, droskägaren John Eriksson, kamreraren Mats Vallander, direktören Ragnar Bosten.
Suppleanter: Ombudsmannen Rune Gustavsson, föreståndaren Yngve Engström, tjänstemannen Sture Bergmark, disponenten Gösta Kruhsberg, tillsyningsläraren Manfred Carlvik.

21:sta taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Byggnadssnickaren Carl Viktorsson, ombudsmannen Erik Berglind, muraren E. G. Hedman, blomsterhandlaren Karl Petterson, smidesfabrikören Magnus Holm.
Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, ingenjören Fritz Järvenäs, grovarbetaren Gösta Classon, ombudsmannen Gösta Jansson, ingenjören Nils Markbäck.

Västerås den 6 december 1950.

För beredningsutskottet:
GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.